دواء امراض
كتاب ابتداء الطب بنوع الحكيم
سى ٩

٣٠٣٠

ايا صوفيه
٢٦١٥

جواهر رخشان گنجینه توحید وتحمید ودرر زواهر لمعان جنزار تقدیس وتمجید اول حکیم وخلاق وواجب الوجود علی الاطلاق حضرتلرینك بارگاه حکمت دیوان
ودرگاه عظمت نظامنه ایثار اولنورکه براعه حکمتی نگارنده صحیفه مکونات وبراعه قدرتی طرح افکن نقوش موجوداتدر ودرر وجسته فرد
صلوات نامعدود اول ذات کرم صفات جنابنه سزادرکه وجود ذی جودی علت ایجاد ممکنات وسبب ابداع کائناتدر وجلیه رضوان وخلوت
آل واصحاب وعترتیه شایسته درکه هر بری کادیل مقاصد شفاخانه نجات وطبیب دار السلام زلاتدر حماکه بوکتاب مستطاب فصل الخطاب
کتب حکمیه ودار الشفای بر قدیمه اولدیغندن ماعدا هر طبیب حاذق ونابغه رکه هر لفظ دلپذیرینه نطق عیسی اطلاق اولنسه لایق ودمادم
مؤلفی اولان صاحب نفس ❁ وترتیب ساز طب نبوی حائز فنون حکمیه وحائز علوم ریاضیه وحکیم لقمان زمان فیلسوف جهان درجه مسند
عواطف علیه خسروانه وبهره مند مکرمات جلیه سلطانیه اولمغه احق داعی والیق واولی در نکته الفقرا ابو الفضل محمود عفی عنه

لطف ايدوب حضرت رب فياض حمد ايدر كه كتاب اولدی بياض
هر نه كه تحرير ايتدم بازدم الدم فضل وكمالدن اغراض
درج ايدوب جلد دوادده علمی دقيق ايتدم برزن اغماض
بر كتاب اولديكه بی شبه و نظير ملك انصاف ايده صاحب اغراض
[illegible] شهرت بولا نامه كتاب
اولدی تاريخ دواده اعراض

ايسه

بارك الله زهی جای چمن تماشا
ايدر انسان خيال ايله نقش عالی
اولدی بو نسخه[illegible] لطيف
ولكن فهم اسرار اولوب انيس

اوقودم [illegible] ابيات
كوزل تحريرده خالص ابدلر
قصه قصيدلرله ای ...
كورنشيده نام اسماندار
هامی انسانان حمد الله
اوقفام ملك وقوعنه تاريخ
جای زيبا مثال حسنده

قد وقف هذه النسخة سلطاننا سلطان الاسلام والمسلمين
مالك البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان
السلطان الغازی محمود خان ... وقفا صحيحا شرعيا لمن طالع
... وتعلم ...
حرره الفقير احمد شيخ زاده
المفتش باوقاف الحرمين
الشريفين غفر لهما

نوردی كلاهی مجلس سلطان ابراهيم
منظور اولدی دولت الابد

مبتلای عشق ... درد ...
سيبدوم جان بخش عشقی ...
سينه اهل محبت ...
دل ...
شاه ... راه ...
اوقلدن مجلای انوار تجلای جمال
لوح دل ...
دفتر شعر اولدی ... گلستان
ای بهای ... سعر ...

صورة معجون فهم

عود درهم
بنفشه
راوند درهم
مسك الماء ... ربع
نصف درهم
عنبر مثقال
طين مختوم
كوشت
اللؤلؤ ورق درهم
بو جمله سحق اولنوب
بروفق ...

بسم الله الرحمن الرحیم — ابتداء الطب بذکر الحکیم

حضرت حکیم علی الاطلاق جلت قدرته علی الانفس والآفاق • که هر حیوان وان من شیء الا
یسبح بحمده • وظائف لطائف حمد وثناسی علوی وسفلی کافهٔ موجوداتک زبانده جاریدر
ربنا الذی اعطی کل شیء خلقه ثم هدی • فوائد فوائد نعماء بی منتهاسی • ارضی و
سماوی عامهٔ مخلوقاتک اجزاسنه نثار بدر • تعالی الله زهی قیوم ذوالآلاء • قدرتی ایله
هر ناتوانا مرتب ساز سقف چرخ دایر • فراز جابجا دیوار عناصر • بر حکیمدر که سبحان
الذی خلق الغذاء والدواء والداء • مفهومی هر برده بر بیرینک معلومی اولوب • نباتات واشجار
وحبات واثمار • منافع ناس ایچون ایجاد ایدوب بعضنی حفظ صحت
اجسام ایچون اسباب غذا • وبعضنی رفع علت اسقام ایچون دردمندانه شفا قلوب
• هو الذی خلق لکم ما فی الارض جمیعا • مضراب عزاسی اوزره مهمان سرای عالمده
بسط ایلدوکی سماط زمینی • انواع نعم گوناگون ایله مشحون ایلدوکی صحرگاه عیش جنت
بیچون نسخه نشان دگرستانه • کلوا واشربوا امری اعلان ومضمون رافت راحت
فزودی • هذا اعتد الذین نجا وز ایدن بسیار خوار آزه • ولا تسرفوا نهیی [illegible] دهان قلیوب
که • مایهٔ عیش آدمی شکست • که بنج [illegible] به عمت مضمونی ملاحظه ایله • رعیت
صحت ابدانده جهت اعتدالده بولنمغیله • جوارح وقوای طاعت وعبادتده اعمال
ایدوب نایل درجهٔ کمال اولهلر • بحکمت حل هر مشکل توان کرد • بحکمت کار هر دل حاصل
توان کرد • مفاکره ومز بونی الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا قول کریمنک مفهوم لطیفی خود • خبر کرک
موجودی لعلی دحکمنه موقوف ایدوکی پناه سلطان سر بری تاج انه نکته وان • و علمک
عالم نیکو نقلم • روشن بیان انا افصح العرب والعجم طبیب حاذق اجسام وارواح

عادهٔ امم وحبیب فایق جملهٔ بنی آدم صلی الله علیه وعلی آله وصحبه وسلم • طالبان حکمت ورغبان
طبابتی ارشاد وهدایت ایچون العلم علمان علم الابدان وعلم الادیان • والحکمة راس کل دواء • کلام معجز نظامیله
علم طبی تلقین وتعلیم • وتبیین وتفهیم بیوردیلر که حفظ مواد معاش • ومعاد وآدمیان • ومصالح صلاح
وسداد عالمیان • بر وفق مراد هر چیز • واعتدال ایله اعضا وبولوب • وبناء وسبب بحث و
عبادده وسیلهٔ موقت اوله • خصوصا العلم علمان علم الابدان ثم علم الادیان شرعنده علم
ابدانی علم ادیانه تقدیمدن بلا صحت طاعت وعبادت کمالیله صورت بولمدیغی ظاهردر حقا که
طاعت وعبادته قوت صحته موقوف ایدوکنده ایسه بو قدر پس هر کسه بو فن شریفک
افاده وتفهیمی لازم ومهم اولمغین اطبای اسلاف • وحکمای ثقات القدیم بو فن لطیفده
نیجه کتب نفیسه تالیف ایدوب لکن اکثری عربی وفارسی اولمغیله ترکیده لغات ده
صالح الحق جوم وهر در ابیر جلیلک انموذج الطب نام مؤلفاتی منتقل بولنمایوب • عبارات
فصیحه واشارات بلیغه • وملیحه شی زمرهٔ بلغا تونیف وتحسین ده اتفاق ایتمشلردر • الی
لسان ترکیده • بو اسلوب فایق وترتیب رایق اوزره برکتاب دخی تالیف اولنماشدر
ولکن تبیین مزاج وتبیین علاجده اولان عبارانی هر کسک فهمی اولیوب • عوام
ناس فوائدندن حصه یاب اولمدقلری اجلدن • تعمیم افادهٔ انام ایچون لا حکیم الا ذو
تجربه وتفحص کنه وتجربه باترلردن دخی انفع واولی وانسب واحری اولان بعض اشیانک
الفضا سیله بوکمینه بی استطاعه عیسی جرا علی قلیل البضاعه • دیلدم که بو فن شریفده
لسان ترکی اوزره بر کتاب نافع ولطیف تالیف ایدم که • منظور خواص وعوام
اولدقده هر برلری علی وفق المرام بهرهٔ تام بوله لر • اگرچه مرحقق هذا الهدف ونقیضه اعراض
اصحاب اغراضدن اجتناب انسب ایدوکنده ارتیاب یوقدر • ولکن نیم الهدیة الحکمة
الحکمة مفهومی اوزره بو کتاب حکمت انتسابی حضرت خلیفهٔ رب الارباب شهنشاه
آسمان جناب آفتاب اوج ابهت تاجدار هر جسم برج سلطنت • فریدون حشمت
سکندر شوکت شهریار روم وعجم شهسوار وصاحب قران عالم • باسط
بساط امن وامان • ناشر آثار عدل واحسان خداوند زمین وزمان پادشاه
جهانبان وشاهنشاه • بیت • داغ نه ناصیهٔ سرکشان • تیغ زن تارک لشکر
کشان • معدلتش قاهر خونخوارگان • مرحمتش مرهم بیچارگان • خاقان • خواقین
دوران السلطان ابن السلطان السلطان ابراهیم خان ابن السلطان احمد خان خلد الله
ملکه ودولته الی ابد الدهور والازمان حضرتلرینک خزانهٔ بکرانه عامره لریاه • انواع
جواهر باهره واصناف کتب فاخره ایله مشحون • وتحف گوناگون بی منتهی حد وشمار دن
بیرونلردر • فانا الهدایا علی قدر مهدیها آستان فلک بنیان محل الارکانلری • که نظرگاه

ایرجک رتبه‌دن اعلادر • مانند برگ سبز اتحاف واهدا ایدم کی فن طبده اولان کتب معتبره
مراجعت انتقا ایدوب کده • بر دسته گل نثر به بنده کیار را مضمون نسخه بو کتاب کثیر الفواید
دخی اول ذات ستوده صفات وسنجیده مکارم وکمالاتک تعلق نظرلریله بو نثاری ایله شرفیاب
اوج درجات اوله • و فیض جود رب ودود ایله وجود بهبود خورشید نمودلری جمیع عللِ
مکروه‌دن آسوده • و خلق جهان ظل ظلیل رأفتلرنده مستریح و غنوده اولوب • یومًا
فیومًا مهر بای نجم فزاون ایله شرفا و وجه عالمه فرمان زان اولوب • آفتاب جاه‌لری
همیشه افق سعادتده طالع و بخت سلطنت اشتمالری برج دولتده ساطع اوله
تا بود در جهان نور اطلاع بافیش • در پناهش پناه عالم باد • بالنبی وآله الامجاد
آمین یا رب العالمین • علی الخصوص اول شهریار عالی و تاج المعالی شهنشاه دریا نوال
مریم المالک شجرهٔ مبارکه پاک نهاد لرندن نو دار اولان نور حدقه شهریاری
نور حدیقهٔ جهانداری ثمرهٔ باکورهٔ خاندان عثمانی • نقاوهٔ سلالهٔ دودهٔ سلیمانی
شهزادگان جوان بخت والاگهرلری دخی حق سبحانه و تعالینک حفظ وامانینده
مصون و برقرار و معمّر و پایدار اولوب ارکان دولت سلطنتک هر بری سایهٔ
شفقت پادشاهی و ظل رأفت شهنشاهی‌ده مرفه الحال اوله‌لر آمین یا معین
بعده علوم اولا که بو کتابک اصول ابوابنی فصول اربعه کبی اوجیوز الغش ایکی باب
اوزره درج ایدوب هر برنده نیچه جواهر حکمت • ورزواهر موفت حرف • درج ایلدم
و معلوم کتاب بیان علل و دوا اولمغله • دوای امراض دیو تسمیه اولنوب اتمامنه
دخی تاریخ واقع اولمغین بو بیت انشاد اولنمشدر • کر خطا بی رو دور توکلم
بطلاع اوره اهل کرم • لطف ایدوب حضرت رب قباض • قد بنده کتاب آدینی جامع

هر نه که تجربه ایتدم یازدم • ایلدم نظم دکانندن اوراقی
درج ایدوب جمله دوا و عللی • ایتدم جمیع بسندن اتفاقی
هر کتاب اولدیکی مثل و نظیر • نکته تکشاف
ایره صاحب اوراقی • ناکه کوکونه بو تاریخ که
اولدی تاریخ دوای امراض

هذا فهرست کتاب

٢٧٣

بسم الله الرحمن الرحیم

برنجی باب انواع صداعدن صداع حار وسارج بیان اولنده در

بنی اینی باشی آغریسی که یالکز اولوب برشی ایله غرضی اولمیه بو نوع اینی صداعه عربده صداع حار
ساذج دیرلر فارسیده دردسر اژکرمی ساده دیرلر ❁ اگر بنی اگر انواعی فاجیسی طولو
دیرلر ❁ وبو ناسلر وزدملر بوتوکیفالو ایبادوقوس وارا فیلیبز دیرلر ❁ یالکز دیمکدر امدی
مطلق صداع که باش آغریسیدر لاجرم یا حار اولور یا بارد یا قوری یا یاش یا ایکیسی ایله معا اولور
یا یالکز باشدن یاخود زرایع انواعیدن وباقوتلو واللردن وغدادن یا حاردن یا
حمامدن یا کشده چوق طورمقدن یا چوق یول یورمکدن و کاهی بلند آواز ایله چاغرمقدن
ویا خود کیجه اویقوسز قالمقدن ویا کوندز چوق اویومقدن ویا برشیه انتظاردن و
یا قوقولو رایحه‌لی لطیف نسنه‌لردن ❁ ویا قوقولو رایحه‌لی کرییه نسنه‌لر اشتمکدن اولور
بونلرک هر برینک علامتی وسببلری واردر که صداع صاحبی دخی معلوم ایدر
مثلا هر برینک علامتی وسببنی وعلاجنی کند‌و یا بنده بیان اولنمش کورور ❁ کلدک
مقصود مراد اولان صداع ساذجه که صداع حار ساذج در بونک علامتی علامت عطش
قوی اولور ❁ باشی محکم ایتماوب دمارلری سرعت اوزره حرکت ایدر ❁ وبعض متواتر دیورلر
واغز واغزلکی یابس اولور ❁ اما یول دیراز معتدل اولوب لکن فکر واندیشه خلل کلمک
اکرحرارت زیاده ایسه کاهی هذیان سویلمک وطبیعت طارلق ودوق ششلر کندو ❁ خوش
کلمک دخی لونده دانا کورلمد واولنی در ❁ جمله صداع انواعی نک احوالنک بونک کبی
نسنه‌لر دارددر کنده یا بنده تفصیل ایدرز ❁ بونک علاجی علاج اولا مخالف غذا
ایله حرکت واینی معجونلر واینی دوالر وغدالر که صوغان وسرسانی وهرصه کیبلر وسائرلر
ودخی طعام اکلدن وبونلردن پرهیز اولنمیه وصداع زیاده وحرارت تزاید بولوب
مزاج اولوب ... که مرض صداع سرسام حاره انتقال ایدر اگر صداع زیاده ایسه

ونیتی نوعی اولدوغی معلوم اولدقدن صکره فصد لازم ایسه فصد اوله دکل ایسه قیفال حفظ لیف الی
برنجی دفعه اسهاله اقدام ایده لر ❁ وافیونا وکافور کبی نسنه قوللی ایله جایز کوردیل اوله ❁ وکافوره
یادن خشم اولنورسه دخی معقولدر والکربو وبابقلرن اوده‌لر که صداع اشتعال ایده وممکن ایسه
یاقلرنی معتدل صو ایله قویوب بنه تکرار اوده‌لر ❁ وباشنه بارد نسنه‌لردن سرکه وکلاب وافیون وکافور
شکر ویراق ونباقوری کبیلر سوره‌لر وبارد اشربه‌لردن شراب انجاص ودخی عناب ونیلوفر و
بنفشه وشراب لیمون وبونک کبیلر نافعدر ❁ ودروحه‌لر ومعتدل هواده اوتورمق نافعدر
وصداع حار ایچون ادویه‌لردن هر مقدار مؤذ دوالر ذکر ایده‌لم که مؤذات کتابلرینه
محتاج اولمیه زیاده احتیاج اولورسه نظام الادویه نام مؤلفاته نظر ایدوب ادویه
حاصل ایده‌لر زهر الحنا وبه حنا دنر هندیده درلر بعض قنا بچکی درلر ایکی ددکوب
وسرکه ایله وکل یاغی ایله قریشدروب الننه طلا وضماد ایده‌لر وخشخاش یاغی ایله کل صوینی
طلا ایده‌لر نافعدر خشخاش رطب تازه خشخاشک تخمی یاغی ایله یاخود
کل صوبی ایله ازه‌جی ایچک ویاشنه طلا اتمک مناسبدر ❁ وبیاض خشخاش
کذلک سرکه ایله طلا اتمک نافعدر حب القرع قبیع چکردکی ایچی دایاغی ازه چوق
ایچک وسرکه ایله طلا اتمک مفیددر واره صوینی دخی چکردکی صوبی ارپه کشکی
ایله طلا اتمک داره صوبی ایله ایچک دخی دارایسه اره صوبی ایله قادون چکردکی
سودی شیم کاسه ایچه‌لر نافعدر خل سرکه به کل صوبی قاتوب ازه جی ایچک
دبراصلا دوب النه طلا اتمک موافقدر بقلة الحمقا سموزاوتی درلر یاخود تخمی
اره صوبی ایله قریشدروب ایکی طولوکلرینه ضماد ایده‌لر دسموز اوتی زرده سبی خوا
ایده‌لر ❁ وسموز اوتندن عصاره آلوب حقنه به قریشدروب استعمال ایده‌لر
صداعی اشتعال سبب اندرر اعلادر لؤلؤ صداع حار ایچون باخاصه اعلادر که وخته
بی ایچنه ابخواص قوبه‌لر واروب اوستوبج ایله یاشنه طلا وضماد ایده‌لر کشنیز
خرما قبوغیدر سرکه ایله قولنج وهر دو نه سعوط اتمک وضماد اتمک فایده ایدر بنفشه دخی
ملکی بوکه عبد السلام کوکی درلر بونی کتور مک مناسبدر طباشیر تباشیر
هندی درلر سرکه وکل یاغی یاخود کلاب ایله طلا وضماد اتمک نافعدر غبیرا اکده
بک نافعدر ورد الحمار یابانی کل دشتک کلی دخی درلر بوزیا قرمزی وصاری اولور
عصاره‌سی طلا اتمک مفیددر رسبنان بونک لعابی صوقه صو ایله ضماد ایده‌لر نافعدر
بونلردن غیری اصمه یپراغی وسوکت وتازه رسمی یپراغی وتازه قبق یپراغی ودخی ورمه
یپراغی وشفتالو چکی کلاب ایله یاخود سرکه ویا نیلوفر ایله قینادوب باشنه طلا اتمک ودخی
اصلا دوب دائم قوقولاتمق مناسبدر وکلشکر وبنفشه معجونی وبونلرک امثالی

وشراب صندل انواعي بي ايچمك وارزه جق كافور قاتوب باشه ضماد وطلا اتمك مناسبدر وبزر
قطوناكه اكثر قاريني بارده دررلر اتمك تخمي گل ياغي وگلاب ايله ضماد ايدوب وباكزه لعابن ايچمك
نافعدر وايكي درهم كشنيزي شكر ايله سفوف ايدوب استعمال اتمك بالخاصه نافعدر
وتازه كشنيزك عصاره سني دخي طلا اتمك مفيددر بيد چكلوسو گوگك گلاب گيبي
اخراج ايله قلري صويي دردر چكنك گوزك مستقطري صداع انواعنه نافعدر طلا وضماد
وشمتم دخي ايدرلر ودريا ونمو قليك بلاسنك بيرافري گلا ايله ضماد اولنسه وصوري طلا
اولنسه صداع بارد وحار انواعنه مناسبدر حي العالم اوچ نوع قبانور غنك دخي اجري
وعصاره سي صداع حاره نافعدر لسان الحمل سكر بو بيرافلري وعصاره لري ضماد وطلاسي
فائده ايدر واكر صداع سارز اولميوب ماده ايله ويا ماده دن اولمش ايسه طبيب حاذقه لازمدر
كه قنغي ماده وقنغي خلط مخلوط ايسه اول خلطي تسكين اتمكه جهد ايده مثلا بلغم ايسه اول حقنه
مناسب بعده اسهال واستفراغ كدر كداك دم غالب ايسه فصد اولنه والحاصل هر قنغي خلط
غلبه اتمش ايسه اول خلطي اخراج وتسكين ايدوب وينه بو دخي ايلدوكمز علاجلر ايله تقيد ايليه لر
وبوندن صكره صداع بارد باشقه بابده ذكر اولنور اكنجي باب صداع بارد
بيانندهدر بو نوع باش اغريسنه كه صوق باش اغريسيدر وبعده صداع بارد درلر
فارسيده دردسر ازسردي درلر واقريلر انواعي حال وطوبوري دي دسته برقرير د
دررلر دردملر ذليقالالب آتسي قرادرلر بو نوع صداعك سببلري بر نوع تنوع اولور وهر
نوع قسمنده دخي اولمغي دخي جايزدر مثلا فازلي ومصوفانسه لريك وايچك كبيلردن حاصل
اولور اولا مخالف طعام وغذايي ترك ايلمش اكلي كبي وصداع ازدياد بولورسه ويا خود علاجه
تقيد اولنميوب اهمال اتمش اولورسه خوف واردر كه بو نوع صداع سوداوي باش ودماغ
علتلرندن هر بيسه انتقال ايده بو صداعك علامتي باشده حرارت قياس اولنمغه
تقديرينه حسابه برودت وزكام مثلا ماده كه دماغدن دبرودن مخاط مثلا اولنسه لر
اقوب ويا خود دماغ دبرودن مصفاي ستره لري ظاهرا ولان وابتدا وجع اكثر طرفندن
بدار انك وباش ثقيل اولمق وحار نسنه لر خوش گلمكدر علاجي بر مقدار بينه باشه قوقه
التي ايدوب قويه لر ماده دفع اولنجه جقار ديه لر ومعطسات شم ايدوب هر بارد خرمنا
ايله تقيد ايليه لر واسطوخودوس معجوني وابلجيج صو ايله شرابي دخي نافعدر ودخي و
دبره بوز انواعي دكلك اوق انواعي بي شم اتمك وطعام وغداسنه ازه جق قوسه لر
دماغي تسخين ايدر وزكامي وبوروني ... زياده دكل ايسه حمام نافعدر زيرا زكام
علتلرنك صوكنده حمام مفيددر مثلا باشنه زياده جه معتدل صولر دوكه لر وحمامدن
صكره ايكي ساعت حمام بخارنده زايل اولنمدن صكره طوزن كيبك ايله آشدروب بر قور باكيى ده

سنه قويوب ايتي جه باشه وقيه الننه عاس ايده لر كه دماغي ازه جق تسخين ايليه لر وياباده و
مرزنجوش ورغلي ضماد ايدرب وبونلرك باغلرني طلا وصوريني بطول اتمك جملهلي نظر دروغنك
صورنيك بخارنه باشي ودماغ طوتمق اعلادر ... وزيانه تخمي وسنزابه دوكوب وبر ايكي قور جي اوشنوبه
صاروب دا وجاغه باشي اتشده وكولا ايچنده تهزابشوروب بعده ... رازيانه وسنزابي قشوروب
طباني التنه ضماد ايده لر ودخي دخي ختم اولنورسه نافع اولور ومكل اهند وبونان زرد الو
چكردكي ايچني دوكوب ايتي ازه جق صو ايله يوغوروب بر بز اوستنه قويوب باشه والننه ضماد
ايده لر صداع انواعنه مفيددر صداع مزمنه دخي بو علاجي ايدرلر صداع مزمنه يكري بش
درهم خنابه وورث درهم قرنفل ... قاتوب ايتي صو ايله ... ايدوب تمار ايده لر ايام
ساعت طورمق كافيدر زياده طورورسه باشي درينه اضطراب ويره بو مشكل
اوچ كون بنه خالي قويوب صداعدن بقيه قالورسه بر دفعه دخي ايده لر اما صداع حاره
بو علاجي ايده لر وصداع بارد وافراط اولورسه باشه طلا اولنه جق باخره ذفيون ياغي
قاتوب وسوسن وياسمين وحب البان وحب الغار ياغلري وبو نوع صداعه نافعدر
وبونلرك صورنيك فطولي دخي نافعدر وبعض صداع بارده سعوطلر زيرا
سنك بخاري غليظ دوار وبعود سنخندر واكر مثلث ايچرلر ايسه ايچنه ازه جق
كوزي تنه لر ورازيانه وكرفس وتخم اسابون وانيسون ودوقو كبيلر جمله موافقدر
واستي ادنم صويرندن ايتي جه ايدوب مثلث ختم وخلط ايده لر ولزه بي صو ايله مزدوج
ايدهلر كه فكره حرارت ويرميه لر وقايي باغيه لر وهر ابر خلطلو طعام وغدادن حذر ايده لر
كه انك بخاري باشه چقوب ضرر اتمه وطعامي ازيه لر واكر طبيعت قبض اوزره
ايسه مسهلات ايله يومشاده لر واكر قبض افراط ايسه اسهال واحتقانه اقدام
اولنه والحاصل صداع بارده صوقي صوا ايچمك وصوقي ير ده اوتورمق ومغاني وكلا
كه مثلا فكر وغم وانوده وجماع وباشه صوق بخار ديرجك نسنه لر وغدالردن احتراز اولنه
وقبض ازه جق ايسه سخودان واستفراغ وقوري انجير صولري وايتي جه اشبالرله قهوه كبي
ايچه لر خصوصا صداع صوقخلط اولمش ايسه بر مقدار تسكين ايليه لر وصداع بارده
ابهرسا كوكك سوسن كوكبده رخلق غلظ ايدوب بنفشه كوكي دركل ياغي وعسل ايله
ضماد وطلا اولنه سليخه سليخه وزنجبيل وفلفل واشنو وكندوس وجوزك ادني دستماله
قويوب دايما قوقليه لر زنبونا زنبونا بيرافلي وناردنه فلفل قناد وب صويي ايله
دايما مضمضه ايده لر صبر صبر سقوطري دگل ياغي ويسه كه ايله ازوب بر پارچه الجوب باش
الننه طلا ايده لر ماميران بر فكردك ماميراني وبر درهم صبر دوكوب گل ياغي ايله الننه طلا ايده لر
عنبر بادرم درهم بيك وشتم اتمك وسعوطا وضماد ومضغ وبخور اتمك جمله نافعدر دگل ياغي ايله

صفراوی طلالر اولورسه دخی مناسبدر **عود** عود اغاجنک دخی خاصیتی عنبر کبیدر **افیون** بر حبه فرفیون
اوچ درهم ربّ ایچنده یشوروب باشه سوره‌لر غایت مناسبدر و بر درهم دود البحر و بش
درهم سنبل یاغی و بش درهم دوملکش قزنوب شابی که اکثریا یوغیزلر در صفراوی اولنسه فائده ایدر
و دستم اولنسه دخی موافقدر **نرجس** نرگس یاغی سعوطا اولنسه و کوکی صفراوی اولنسه مفیددر **مسک**
ازه جی زعفران قاتوب شتم ایده‌لر و گل یاغی ایله صفراوی طلا ایده‌لر **قطران** ازه جی قطرانی باشه و اگر النه
و کلولکلرینه سورمک نافعدر **حرف** ایچی مزه تخمی اکر ایک و اگر صوینی ایچمک و قولاغه دارو سوینی
ورزه جی مصطکی ایله معجون ایدوب باشه اورمق نافعدر **جندبیدستر** کچک مقدار قندز قیاسی
بورنه سعوطا اتمک وازوب ایچمک و یاغی ایله طلا ورزی اتمک و شتم اتمک جمله مناسبدر
بنفشات ایچمک و بادم یاغی ایله قالمولکلرینه صفراوی طلا اتمک و بخور اتمک نافعدر **غار**
و قنه بیراغی و تخمی یاغی و جوزی کل یاغی ایله صفراوی طلا و سعوطا و شموم و بخور اتمک مفیددر **لوزمر**
ایچی بادم و یاغی صفراوی طلا اولنه **حب مابو** و یار بولنمز قوتش اکلی اتمک بالبدر بوزریه دبلا
مشهوردر شتم اتمک و صفراوی طلا اتمک هم موافقدر **کتابه** شیرکی برقره جه تخمدر دوکوب
صبر ایله و کلاب ایله طلا و صفراوی خلط اولنسه مفیددر و اوچ درهم دانه کتابه و بر بار
افزوده طوتسه‌لر صداع بارده و بار و باشی و دماغ و لسان علتلرینه و لقوه و استرخا
انواعنه دخی مفیددر **جوزبوا** کوجک جوز یک و یاغی بادم یاغیله برونه بر طامله سعوطا
اتسه‌لر فائده ایدر **نارجیل** جوز هندیدر ایچی یک و یاغی طلا اتمک مناسبدر
دارفلفل بونزاقلولوکدر بر که زعفران قاتوب شتم اتسه‌لر و بادام یاغیله برونه
برایکی طامله سعوطا اتسه‌لر دماغدن قاطلی اینداروب و سده‌سی فتح ایدوب و صداع
بارده فائده ایدر **ورد احمر** صرطان اودخی بادام یاغیله برایکی طامله اوچ کونده بکی
سعوطا اتسه‌لر سنّوت قولی اورزده نافعدر **نرفاق** فاروقی اسکی شراب ایله ایچرلر و صفراوی
دخی اتسه‌لر نافعدر و مقدار شربتی نخود مقداردر **شونیز** قره جورک اودی یاغیدر برایکی
طامله قولاقه قطور و برونه سعوطا و کلولکلرینه طلا اتسه‌لر صداع بارده و شقیقه و جعلرینه
مناسبدر و دوکوب دائم شتم ایده‌لر برودن سده‌سنی و دخی شقیقه و صداع بارده
ورزکامه نافعدر **زعفران** مسک قاتوب دائم شتم ایدوب و مناسب معجونه قاتوب
یسه‌لر نافعدر **لادن** و سعیا یاغیله دائم شتم ایدوب و صفراوی دخی ایده‌لرکه نافعدر
زنجبیل زنجبیل عسل ایله و شکر ایله استعمال ایده‌لر و اکثریا ییه بولنورسه دخی مناسبدر
و بادام یاغیله برطامله برونه طامزه‌لر و عسل ایله بادام یاغیله باشه صفراوی ایده‌لر بادم
ساعت طوره **ارنب** طوشان ایچی اوتلر ایله و صوبی دخی مناسبدره و اودلی
بادام یاغیله برطامله برونه طامزه‌لر و بندابی ادنی سنداب صوایله و ایکی درهم ایکی کوننک

قاتوب ولنه بیمه ایده‌لر **نارنج** تورنج قابوغی قیناوب شکر ایله ازه جی ایچه‌لر و یاغیله
شتم ایده‌لر و باشه طلا دخی ایده‌لر و اوچ قاتی چکروکی دخی نافعدر اوچ درهم دانه‌سی
ییه‌لر و باشه کل یاغیله طلا ایده‌لر و ترنج قاتی دخی ترنج و لیمونک تازه‌سی اقلیم باشنه
والنه باشده‌لر **حب الرشاد** بوزرلک تخمی دررلر یاغی قوردکره یاقوب سابر فره اوتی
تخمی ایله اودی ایله بقو اولنه **ایکنجی باب صداع دموی حار بیانندهدر**
قان غلبه‌سندن اولان باش اغریسی دررلر قان ایستیده درد سر ازقون باشد
دررلر و انجیل انواعی طولوری دخی دسته صانقو بنودرلر و مال دسته‌ده سانقو
دخی دررلر دردملر کنار الیتا احیانا ابوبادرلر بونوع قان غلبه‌سندن اولان صداعک
علامتی باشی طمرلری طولو اولور و بونوع صداعک علامتی بشنجی نوع اولور بر یکی اولدرکه
واقع سنده قزل اشنه ارکورمک و یافود کندولی قانه بولاشمش کورمک و دخی جامت بروزه
و بوردنی و مقعددن و دیشی دیلردن قان کلمکدر و ایکنجی علامت یوز و کوز قزل اولوب
و طمرلر و نبض بوغون اولوب و قارورده قزت ظاهر اولمق اوچنجی علامت باشی و کوز
و جمله اندام سبب سنز اغر اولمق و یورغونلق ظاهر اولمقدر **دردنجی** علامت کوزلری
بربره دیکوب طوررکی بر طرفه دخی نظر اتمک مراد ایلدکده کسل کلمک و باشی بر یاره ورنک
استمک **بشنجی** علامت اغزی طاتلو اولمق وال ایه بی کچشمکدر **علاجی** اولا
قیفالدن فصد اولنه اگر سن و قوت مساعده ایدرسه قانی ازاقیده‌لر و ایکلکدن
حجامت و اگر صبی ایسه ایکی کوزکی التندن یاحجامت یاخود سلک باشده‌لر و اقتضاسی
وار ایسه اول طبیعتی تلیین ایدوب بعده فصد اولنه و قان قاره و بولانق ویاخود قزل و
قوی جقرسه زیاده اقیده‌لر و غذا و شرابی اربه مجلسی و اربه صوبی و عناب صواریغلی
و مه موافقدر و بعضیلر و کچک جوریاپسی و برلر اناتا وارد وار ایسه دیرسه‌لر و بر باره گلاب
ایله سرکه شتم ایدوب باشنه دخی سوره‌لر و ختلو قرو صندل و گلاب قیناوب و استعمال
اعطادوب بر بار شتم ایده‌لر و اگر حجابی محرفه علامتلری وار ایسه بوذکر اولنان ختلو قرو
و صندل و گلابی بر جوملک ایچنده بر بار بشده قیناید که دلمکی ممکن اوبور و کافور قوقلامق دخی
موافقدر بو نوع صداعده جماعدن و حمامدن و حار شراب و غذالردن اجتناب کرکدر
و تمر هندی و قیصی و اجاص صولری و مشمش انواعی و بنفشه و ختلو دکل و صندل شربتلری
و خفیف غذا ویره‌لر و صداع حارا یچون بالاده تحریر ایلدوکمز موزات بورده دخی موافقدر
اما بونوع صداعدن مراد جانبزکه بر خسته‌لی کلمک استه اکا کوره اول علتک علاجنه
مقید اوله‌لر **دردنجی باب صداع صفراوی حار بیانندهدر** بو نوع باش
اغریسی قره‌ی صفرادن باشنه سعوطا ایدر و یاغی و طمرلر و نبض صداع دموی کبی اولور

فارسیده دردسر گرم از گشنی ذرده دیرلر ۰ واوزیلم طوتوب دیدی وسسه بلغور ذورلر ۰ دردملر بو بونده
کمالو اکثیا خوبیر بکی دور علامتی دایم ادیحوسنز اولوب اطوره داشتریه حارره استعمالنون سببنی سؤال
ایدرم اگر دگل ایسه صوواری خسته لکدیده انتظار ایدرلر ودوزنه نظر ایدرم لونی صاری واغزی اجی و
اشتها ساقط ومعطش غالب ونبضی سریع وبولی اولنده نادر باخود نارنجی ودوقت ترابیه نوه ابیض
ورقیق اوله معلومدر که ماده ومانعه صفقدره ۰ وبشنکر صداع صفراوی علامتلری بربر نوع اوزنده دره
اولکی نوعی آغز اجیلکی ودل ایرلکی ومعطشدر ۰ ایکنجی بهره لونی صاری اولوب نحافت گورنمک اوچنجی
باشده زیاده باتوتلق واقع اوله دردنجی گوز دبورنی قوروسنی واوجیوسنزلک دبشنجی نبض
غایت سریع ۰ التنجی اصوتون خیالات اتلک واول شکلوا ... گورمک ۰ یدنجی طبیعت طاریلوب
تیز قاقی علاجی اولا حقنه لینه بعده مطبوخ فاکهه ایله ورادونه ایله اسهال ایدرم و
اگر قوی باشنده تجغن گیشنی ایسه راوندیله سنا دمکی ختم ایدرم ۰ اسهالدن صکره بقیه صفرا
ایچون سکنجبین ایچروب وقابل لعابلرسه قی ایتدررم ۰ ونیلوفر وصندل وگلاب ششم
ایتدررم ۰ وزیاده وکتندن وحمامدن وکشنده اوتورمقدن وطتلو طعامدن اجتناب ایدرم
وانوزاع صاحبی ... نام رساله سنده نقل ایدر که طبابت بنفشه باجیله طوز
سوروب اودرم ۰ واگر حرارت زیاده ایسه بشکنه تدبیر ایدرم کر بو بابده سفوف بنفشه
ونیلوفر بنفشه وشراب بنفشه واجاص وتمر هندی صولری وشرابلری ورقابتی صولی وشرابلری
ونه دیولی قدرت طوازینی ایروب برو قصه دخی اسهال ایدرم حل انتزسه بکری ادوزده
بردهم راوند وباخود گل شکر ودنا اول دهم ختم ایدرم ۰ والحاصل بونون استفراغ اقوالی و
تدبیر بیلدیگی گرکدر ۰ واگر حرارت زیاده اولوب صداع اردسی جایزگه اوغلنه انتقال ایده
اکا گوره تدبیر ایدوب قورت شرابی بوبکلده صفرالی قطع ایدره وسکنجبین ویتر قطونا دسوزادلی
باخود انک تخمی واره سوبنی وصوبی وارده کشنکی ومحلبیسی غذا ایچون ۰ وتدبیر ایچون موافقدر
وایکی درهم گشنیز تازه وایکی درهم قزل گول ودکوب ایکی درهم شکر ایله اوتحو عقلنده ویررم
واوتحوسی زیاده قطع اولمش ایسه عارود قوجانی قرابی اگر بولنمزسه عارودن بر اوقی قنقلبوب
شکر وبادام یاغیله دارهجی لیمون صوبیله ضفوده کبی ویررم ۰ اوتحو گتوره وشکین حرارت
ایچون بنفشه وسگود ونیلوفر وصندل ودردول وگلاب وعنب الثعلب وغیری موافق نسنه
صولرنی باشنه سوروب ودستمال ایله النه قوه بر دایم سلطنم ایدرم ۰ بوبابده فرازندن
یوست ومطش زیاده اولورسه بونمرک یاغلرنی باشنه ویرونه سورمک دوادر و
گاهی جوز اسودنی قبوک جگردکی وخیارچنبر ایچی یاغلرینی نیلوفر وبنفشه یاغیله قرشدروب
بوروه ظهور ورم ۰ واگر حورت سودیه ایله وگنک سعلی قرشدروب باشنه دوکسه اردنی
فعبدر ۰ واگر صداع بو حالده قالوب بر هفته دگین گیتمزسه دحوان وقفنه که اهمه

معلومدر که بوب صداع تیزیلا اولمزسه معلومدر که قلیلا انجاعدر خطمی وبابونه ضماد ایدرم واگر
قابتی بوفیه حمام لازم اولور حمامده باشنی ایلیجی صوایله غسل ایدوب عارود واره جق مرار اشکر ایله
قرشدروب ییدررم وحمامدن چیقدقده سرکه وگلاب وبنفشه ویاغلر وصندل سخن ایتدررم واره محلبیسی
وصوبی دسلخت غذا ویررم واگر ضعیف ایسه بلغ صوبی ولازم اولورسه بلغ اوک دخی ویررم اگر قوت ساقط
اولسه دیالاوه اول بر نوع صداع ارده بیان ایلیه وگذر مزاوره بو نوع صداع دخی نافعدر صاحب
اولان وقوتنه وجهه رنک ونبضنه وزیاده لکی گوزه دوب اکا گوره ویررم اما صداع معده نک
اولوب مثلا معده ده صفرا زیاده لکدن وغلبه سندن ایسه گوگل دونوب واغز اجیلکی زیاده
زیاده اولور علامتدن معلوم ایدنوب وطعام اشتهاسی ضعیف وهضمی از اولور وبعده قال گوزیجی
عطشی آرتر بوبابده قی ایتدررم اولدیغا عادتی وزه ایدقی ایلمک ایسه اکا گوره سؤال ایدوب
تدبیر ایدرم کوقی آسان اولور عادتی بوقیسه ایلی صوبی ایچی ویروب دبا سکنجبین ویروب
قی ایلیه قیادن صکره هر صباح بر پاره اتلی قز دروب قوزودی صویله باقوروی شرابی وبا انار
وطلو وتباشیر ولیمون شرابلری ایچوروب وباشنی اوتسنه گلاب وسرکه وگل یاغی قویه رم واگر
قرابی قوی ایسه ... اولنده اسهالی ایارج فیقرا الکبیر ایله ایدررسه معقولدر بشنجی

باب صداع بلغمی بیاننده در

بلغمی ایشن اولسه فارسیده دردسر از بلغم
دردسر از گشنی سفیده دخی دیرلر واوزیجه انگلیزی طوتوب دیدی دسنه قلی ننو وطلو لوب دن دسنه
ینوبنوزدورلر دردملرینو گتالی اکیا قلقی قوزر دیرلر بو نوع صداعک علامتی
یدی نوع اوزره در اولکیسی نبض بطی ومتفاوت ایکنجی بول غلیظ واق اوله اوچنجی بورنده
رطوبت بنده ودهانده رقیق آثاری واغز معانبارب ولعابی زیاده اوله دردنجی نسیان وغفلت
اکثر حالده ظاهر اوله بشنجی اجق ادیومق داوجوسی ثقیل اولمق التنجی کاهلک وکج اشتمک
ظاهر اولمق یدنجی باش وگوز اغر اولمقدر بوبابده طبیبه ومریضه بو علامتلرب تفتیش ایدوب
سؤال ایده زیرا گاهی اوز خلط عارض اولمقدن فاصل اولان صداعدن تشخیص اولنمزسه
علاجده اصابت اولمز بو علت صداع حار اولو اعضادن دلدر کجی صداعلرک احوالی جزئی
وبونک احوالی جزئیدر هر خوشنجه معلوم ایدنوب وگاهی مریض طبیبه تابع اولوب هرنه
هر نه سؤال ایدرسه ایله دردبو جواب مخالف ویرر اما طبیبه لازم اولان معلومات
صادقی دلکدر هر خوشنجه حسن انکلرکه قنقی نوع صداع اولدوغنی تمام مشاهده سنه
موافق گتورمک گرکدر واندن صکره علاجه شروع ایده علاجی اولا بلغم استفراغدن
تدبیر ایدرم مثلا حب قوقیا وحب شبیار وحب صبر وحب اصطمحیقون وحب
ایارج فیقرا وحب شحم حنظل وانکا مانند لر ایله اسهال ایدرم واگر اسهالدن برگون اول ۰
حقنه وجه حقنه اولورسه قنی مناسبدر واستفراغدن صکره بوبابده وجوده گترانک

مواقفدر • وبوروننه فار واشی قزاجلو یا غوجلکک و باشنه سوریلمک و قولاقنه طاقر زانجاوغکور لکی معقولدر
وصداع بارده ده وکرا ولنان غذالر و شربتلر ایله تقیید ایدوب ومرته قوراتی اشیا داردیسه صداع بلغمی نغفور
معقول اولانلرین علاج ایدرلر دیو بعض اکثر غلیظ طعام اوسته رطوبتلو بیشلر و اکا بکزر اشیا یکدن
وامتلا نوعندن تخمه شکللو حال واقع اولوب اوغنیه و معده رطوبت جمع اولمقله حاصل اولور غنیه اولورسه
اول رطوبت غلیظ اولوب بعده سمیت حاصل ایدرسه زیاده خوف اولنورکه سکته وفوجا وسائر دماغ
علتلری حاصل اوله یونان کتابلرنده بو نوع صداع مزمن اولورسه زیاده خوف ایدرلر • واکثر یوز
عوده دوشوکده رلر زیرا اوموزه رطوبت زهرناک اولوروفی کبی حجاب دماغدن اشتعاق دارلر
بعده اعصابه قلبه دوقنه تاثیر ایدوب فلج ولقوه واسترخاء بدن واعصاب وعذور وجمود کبیلر
حادث اولور دیره ایدی بو بابده بر خوشجه نکته اولنوع کرکوره و الحاصل بلغم خام کبی غلبه ایده
نضج ویره جک اشیا و شربتلر وغذالر ویره لر و بلغم نضج بولنجی فانه تحویل ایدر و غلبه سی ساکن
اولور و شمع ازا اولور و جوف داو املیدی ایسه فاسد اولوره مثلا اطریفل صغیر و زبانی
فاردن بو خصوصده موافقدر و غذالی دخی از ویره لر و غلیظ غذادن احترار ایده لر و اکثر
بلغم اشتلانازل اولورسه زنجبیل و تابعی کاهی ولابلی و انکلج و تار لرب جانب مناسبدر که دماغی
قوی ایدر و صوق صولردن و یشلردن و خاصل قطبانلردن و بترداندن و امتلا تخمه و نعمه منطو
لردن دشده ملکدن احترار لازمدر که بخارلی غالب بدرده و بالغدن دخی پرهیز اولنه وقراتم
اسطخودوسن معجونی و شرابی دخی مناسبدر • ا قونده هر بار کبابه دانه ترندن نبش الی دانه
کبابه طوته لر • و فاقده مضغ ایده لر دایمی فزاجلو اذنلردن و صولردن و شربتلردن استعمال
ایده لر ولکی بخاری لطیف اولوردی ایجون کلنکر بیه لر • ولکی بیانی خوشندن داو
انلرغنا ملک نافعدر که رطوبت دارایسه دفع اولور • وزیاده طوزدن و طوزلودن
و سرکه دن پرهیز اولنه مگر فرزیاده سرکه به قانلوفتم اولنوب سکنجبین فزاجندن اوله
و چوب چینی ده وکوب دالکادورت اول قدرشکر قاتوب معجون دباغنود سفوف ایدوب
درت درهم استعمال ایده لر خام کنده و بوست خشن ایله کله زاخت ایدوب کبر و جرجیج
کونده صکره بنه استعمال ایده لر • و شور باغوه و سینی نشه ویره لر مگر نخوداب شلو ۵
نسنه لر اوله و انا کشنیز دن برودهم مقدارینی درت وقیه صوایچنده قیناد وب اول
صودن صوبرینه ایچه لر • وقاهی شکر شربتی ولکی تشمیس دماغ ایچون شراب اسطخودوس
ویره لر که دماغی پاک ایده • و احترار ایده لر که صداع مزمن اولمیه • زیرا خوف اولنور که
بارد علتلر حادث اوله • باخود کوزه صو نازل اوله التنجی باب صداع
سوداوی بیانندهدر سوداوی باغی آغری سینه فارسیده درد سر از سودا و درد
سر از گشنی سیاه دیرلر • و ازجمله انواعی طولوردنسه ملانخولیغودر • و دردملر کبنا

لالیبا علاجلرینی دیدر بو صداعک سبب اولی اکر داخلیسی بوجه جون جوق سودا زیاده ایدیجی صنو
ان و بادنجان و صوجق و باصدرمه و بالق برو هپی و بیز و بونزله و قربک و بولکاره رنسه ر یکمکدن
حاصل اوله ▪ و سودا زیاده ایدر طعام و غذا اوله بونک علامتی بش نوع اوزرینه در برنجی
اولدرکه اومیشه لر و فاسد فکرلر ایده ایکنجی لونی طوتقون اوله اوچنجی اوجوسزلی واوجقون
سیاه شکللو دافورلر وشیلر دو اکورنسه لرکوره دردنجی باشی اغریسی صداع بلغمیدن
ازاورابشنجی لونیدن سیاه حلو اغریدا دوب بلکی نقطه نقطه الشفره اثار سودا قناره و
چقه و نبض انجه و بطی دفاروره بیاض و رقیق و اذ سیاه حلو اغرب اوله علاجی اکر بنیی
زماننده مقعدندن بواسیر قانی بکی قانکتمش ایسه حقنه لازم دکلدر حالن سوداه نضج
ویرجی اشیا لازمدر مثلا شراب اسطخودوس و معجونی ایله سوداه نضج ویروب
بعده مطبوخ افیتمونی و مطبوخ سنامکی ایله سودای اسهال ایده لر بو بابده سنا
معجون و سفانج معجونی سوداه و بلغمه دخی نفعی واردر و سنامکی به اوچ ورت اوله قدر
شکر قاتوب معجون یا سفوف ایدوب ایکی اوچ درهم استعمال ایده لر و بعضیلر بو حلنده
کاتبی رواکورمشلرکه باشنه البنیج صوغوبه لر وادنلردن مثلا اکلیل الملک و بابونج
و مرزنجوش و بو فزاجلو اودنلر صوینی باشنه نطول ایده لر و صداع بارده ده ذکر ایلدوکمز اوزره
خردلی ختنا ایله باشنه بارم ساعت بغوا ولنه مناسبدر • و مالیخولیا بابنده و علاجنده
اشارتنوع جیلردن وجت صبر و شبیار کبیلر بیان اوله جقدر مالیخولیا بابنه نظر ایده لر
انک علاجندن بو نوع صداع سوداوی به موافق کلور اما بو نوع صداع سوداوی
معده شرکتی ایله ایسه علامتی علامتندن واکثی لحکمکون معلوم اولور و مالیخولیا ظاهر
اولمقدر • اول محلده بونک علاج ابتداوی بعده سائر ذکر ایلدوکمز علاجلر ایله تقیید
ایده لر و لسان اللوریبراغی وضولرینی و بور ابنسینی دائم بیه لر یدنجی باب
صداع ریحی بیانندهدر غلیظ یللردن اولان باغی اغریسنه فارسیده درد سر
از باد های منقطر دیرلر و ازجمله انواعی طولوری وسنه قلانواوزده دیرلر دردملر کبی
لالیبا بنوما نوززه دردر بونک علامتی دخی بش نوع اوزرینه دردر مثلا ایکی
صداعک سبب معدتی اکثر یا غلیظ یللردن و بخارلردن واقع اولور علامت ظاهری
اذلکی علامت کوزمنوزنده ندد ظهوره کله ایکنجی آغولی ووجع صعب اوله اوچنجی وجع
بر یرده قرار طوتوب کزمکدر • دردنجی قولاقده طنین و دوی مثلا اولنسه لر اورابشنجی
اکر بخارلر باشده زیاده ایسه طمراری چالنوب دکوز فرشونسه خیالر کلمکدر علاجی
اول کوره لر فزاجی برودتی یا خود حرارتی مائلدر • اکا کوره تدبیر ایده لر که حاده موافق
اوله و بالجمله رطوبت ابدیجی و ریاح تحلیل ایدیجی علاج انک کبی کوره قطولات محلله الوز

قوبه‌لر و عطوسات ایله اخراج اولنه‌لر والادنا دسک و جیز و کندس و مرزنجوش ایلرن شمامه ایده‌لر و
بو بابده دخی حجامت اعلادر و بیشلر و حقنه لینه ایله علاج ایدوب محلل ریاح و ملطف نسنه‌لر ایله و
احتقان اولنه و اگر بخار زیاده ایسه اسهال ایتدرمک ایچون یازولری یاغلی ادادر و دائما قوری کشنیز
صوبی و شکر کشنیز ییه‌لر و نهار شتلردن نسنه ییه‌لر لیته و بوگرجه و بقله و هلیم و صوغان و بیحر
نسنه‌لر ییه‌لر و صرصاری و کز بکز نسنه‌لر و اسراکینیلر غایت ضررلودر و حمامه کیرمسه‌لر ایچ
ونه کیره‌که حمام بخارت طعام بخارت ایله بیله سعوط ایده و بردن سعوط ایده‌جک اشیا ترکیب ایده‌لر
سعوط صفت بر درهم ایارج فیقرا و شیرو جندبیدستر و افیون هر برندن یارم درهم دیر
دنک مسک و جمله اودیه‌نک ایکی قدری شکر و عود تلمسندن ایله ازوب بو جمله ترکیبدن یارم دنک
قدر بورونه چکه‌لر بو اجزا زیاده تحلیل و تسکین ایدوب دسته اولریه فتح ایدوب صداع
مزمنه دخی نافعدر انشاء الله تعالی **سکزنجی باب معده شرکتی ایله اولان صداع**
بیانده‌در بو نوع صداعه فارسیده دُرْدِ سَر از جنب دان آموختنی درلر و ازجمله
انواعی طولوریدر دسته قاچونا نوطا اوستوشنوس درلر و روملر کیفالالیا اوسطوماخکی
درلر معده شرکتی ایله اولان صداعک **علامتی** معده وجعی و ضعفی هر بار که بخارلو طعام
و غذا استعمال ایده صداع زیاده اولوب اندن طعام هضم اوله و وجع ساکن اوله و وجع
باشک اورته‌سندن ظاهر اولور که باشک اعصابی تسخیر یده معده و قلبه مشترکدر بونک **علاجی**
اولا قی ایله معده پاک ایده‌لر بعده ایارج فیقرا ویروب اندن صکره ایچ بادم یاغیله ماء
الاصول ویروب و لازم گلورسه حب الصبر یاغیله صبر نقیعی ویره‌لر بو بابده **صفت ماء**
الاصول کرفس و رازیانه کوکی قبلری هر برندن اون درهم مکه ایذخری و سلیخه و غاریقون
هر برندن بیش درهم طاغ بار بوزیی و نانخواه و مصطکی هر برندن اوچ درهم افتیمون
اسطوخودوس هر برندن یدی درهم اوله جمله‌سی بر دقیقه صو ایله طبخ ایدوب سوزه‌لر
ایچ بادم یاغیله هر صباح اون درهم ویره‌لر و اون درهم جبری الکیموز درهم ماء الاصول ده
حل ایدوب اوچ گون کشنده طوروب بعده هر صباح اون درهم اول صودن ویره‌لر و ایکی
درهم حب الصبر یاغی و بش درهم شکر ختم اولنسه مناسبدر **طقوزنجی باب**
صداع خماری بیانده‌در بو نوع باشی اغریسی شراب خمارندن و بخارندن اولور
فارسیده دُرْدِ سر از باده و مستکی درلر و ازجمله انواعی طولوریدر دسته قاچونا نودل
و یقو درلر و روملر بو نوکفالی انیالیب دنودسی درلر شرابی چوق ایچکدن حاصل اولان خمار
صداعی اگر دخی شرابک سکری دار ایسه فی الحال قی ایتدرمکدر انتی صو ایله بر کاسه صو ایچوب
قی ایتدرمه‌لر بعده الی و ایاغنی اوده‌لر باش صداعی و بخاری اسهال مبل ایده و خمار ایچون علاج
بعضیسنک قرانه برار و بعضی ترابه برازمکلدن اعلا علاج ایچمکدر بعده حمام و تقاقون صکره

تکرارا ایچمکدر بعده قوری دبیمون و درجانسی و خاص و قوبابی قلانی و رمانی و بو مقوله اکشی
شرابه که طبعه خوش گله اندن صوجی ایچه‌لر و اگر بونلر بولنمزسه صوغوق صو بطیخ مختوم ارقوب
ایچه‌لر و بزر قطونا لعابیا دخی شکر ایله ایچه‌لر و غذالردن ترب انفاق ایدنبشمش نخود اتب
و سرکه یوخرجک شوربابی و طبعه خوش گلور بومقوله غذا و شراب ویروب بعده محکم
ایسه بردفعه دخی اوچ طلب ایده‌لر و زیاده غلیظ و متعفن اطعمه و یرمیه‌لر بعده ماءِ
خماریا اسهال مبل ایتدرمک ایچون کبروالی و ایاغنی اوب ساکن و انبیش اوتوره‌لر و
باشنه چکک صوبی و گل صوبی سوروب اگر ایچمکلمزسه باشه بابونج یاغی سوره‌لر و الیجنق
صوایله خشخاش مارول صلاته‌یی ویره‌لر اویقوه معین در و مارول قوجاغی قرابی دخی
اعلادر و اگر بونلر ایله خمار زائل اولمزسه اولگی زهرلندوکی وروار شرابدن کبرو اوچ فنجان قدرجا
صوایله ممزوج ایدوب ایچ ... خمار دفع اولمز و بوارادرده اوزرینه چوق صو اوچ ایچه
ارضندن ضرری چوق رعشه ایراث ایدر الیاب ذابه **اونبنجی باب صداع**
استوائی بیانده‌در صداع استوائی ... صاحبی وجوم ابرجلبی صداع
بیسی و بیشی فارسیده دردسر از استوانی درلر و ازجمله انواعی طولوریدر دسته
قاچونانوسا الاده قواجیونی دن قوزپه درلر و روملر کیفالالیا انکنک انقیاسن درلر
واقعده رطانوتا و کثرت جاعدن و کثرت اسهالدن حاصله اولان صداع بابنده و علاجی
حجامت و قی علاجنه قریبدر و صداع جنسی دخی چوق نسنه‌لردن حاصل اولور و اکثریت
ایله اسهال اولنلره عارض اولور و حجامت محرقه ده عرق طمرلردن ازل عارض اولور بزم تجربه‌مز
بعضی نافع اوتلر ایله ایچی صولر قیناداوب هر اوتلر ایچنه قویوب و مانخنه طونه‌لر بعده نافع
یاغلر ایله باشنی اوده‌لر بعده اللرنی و ایاقلرینی اوده‌لر و بعوفر و عنول و کلابی قیناد...
هرباریا بعده آتشنی اوستنه طونه‌لر و دستمال اصلادوب شم ایده‌لر اما صداع استوائی
ایله صداع جنسی مابینده فرق واردر مثلا صداع جنسی‌نک اوچ **علامتی** واردر برسی
اولدر که باشی خفیف اولوب و کوزلری ایچرو یه باتمز ایکنجی بورنی و کوزی یپوشت اوزره
اولور اوچنجی اوکوسی غایت از اولور **علاجی** رطوبتلو نسنه‌لر بوکه موافق اولور اما
مزاجه دخی نظر اولنمق گرکدر واریشبی مایل در بوقسه هر ودتبی مایل در اگر گوزه
تدبیر لازمدر مثلا اربه جلابی و ماهی مستحلب ویره‌لر که اوچنجو گوره و ماوردن شرابلر
وات صولری و یاغلو لطیف شوربالر و غذالر ویره‌لر اگر حرارت وار ایسه خفیف
غذا ویره‌لر و زعفران مُرده ویره‌لر و اوزرینه گلاب ایله بشمش ای دال الاصوبی و مارول
و صوبی دکاسنی صوبی و باشنی قنبی و صولری دخی موافقدر و اسفناخ و بازد و
بیراقلرنی سوره‌لر و بنفوفر و بنفشه دقیق یاغلری و اکه مانند یاغلر ایله بورنده قوللنق

دوقولاغی اوده یاغ دخی قاوزه‌لر دکیلمکی ومقعد وطبان التنی دخی یاغلیه‌لر اقا یاردوا جلوکی ابله
ماء اللحم دوننک کبیر وبربورسه اورزینه خلخل ایجره‌لر اقا مشقشده زنجبیل واکه ماننداستی
اوتم اولمیه ویرده صاروسی دخی یره‌لرکه موافقدر وباشی اوسته غزه یاغی ایله طوروق اوتی
یاغی قیشوروب سوره‌لر **اون برنجی باب صداع دودی بیاننده در** بونوع
باشی اغریسی باشده قورت حادث ومتولد اولور فارسیده دردسر از کرم درلر و
افرنجیلر طولوری دی وسته فاجونا توداتی ویرمی درلر دردملر کفالالیبا الکس الثون درلر
باشده قورت متولد اولسه **علامتی** بوردنلری بوراجه بیاد اولور وهربارکه قورت حرکت
ایده دماغ طرما لنوب وقورت آج اولسه باشده وجع ارتر واکر قورت ساکن اولورسه
وجع ساکن اولور وکاه دماغدن قورت توکلد انذوکی هند حکماسی سندیا ونشریح علمنده
ماهر اولان یونان طبیبلرندن منقولدر بونک **علاجی** اول ایارجاتکه تنقیه اولنوب بعده
شفتالو ایراقی صوبی وترمس بقلاسی صوبی وصبر صوبی وسکنجبین سعوط ایده‌لر و
ایکی قولاغنه دخی فتیل ایدوب اشبو اجزادن وبونلرک یاغلرندن اجی بادم یاغی قاتوب
قولاغنه صوقه‌لر وبعضیلر ایکی درهم قرولی اوتوز درهم فنا ایله باشه بتو ایده‌لرکه دماغده
قورتلری هلاک ایده درلر وهربار بوروز شراب صوبندن طاملوب وشراب قوقلی
وشراب صوبندن ابارج فیقرا ازوب بورونه طاملاتی وجندبیدستر قوقلامق فیی
نافعدر **اون ایکنجی باب صداع شدوی بیاننده در** شدوی باشی اغریسنه
فارسیده سنذه‌ناه یرده‌های مغز سردرلر وافرنجیلر طولوری دی وسته فاجونا نوداتی دوب
اشترقیونی درلر دردملر کفالالیبا الکس ام زافیسه اوز درلر سده‌دن عارض
اولان صداع معلومدرکه اخلاط غلیظه‌دن حادث اولور **علاجی** صداع بلغی علاجیدر
صداع بلغی بابنه نظر اولنه وبورونه لادندن فتیل ایدوب قومق ولادن قوقلامق ولادن
یاغی قازرمق نافعدر وجمله مفتحات سده دماغ وزکام بو علته نافعدر و
زکامده شتم ایلدوطلرکی بورک اوتی شتم اتمک مفیددر وشراب دشفتالو
ونعنا وباربوز انواعی وترقس ار قوقلامق وسکنجبین بزوری دخی مفیددر وشکر
بخور اتمک وباشه سنخنات قومق ودوفته النه اتبی جنبه قومق موافقدر **اون
اوچنجی باب صداع ضربه وسقطه بیاننده در** ضربه وسقطه‌دن اولان
صداعه فارسیده دردسر ازرنشه درلر وافرنجیلر انواعی توتلوری دسته وودنادوا
وردملر کیفالالیبا ابو اقبنبی درلر بونوع صداع کاهی دخی ممکن لامبر برینه محکم
طوقنمقدن اولور بونک **علاجی** اول فتنه الدیعده سهلات ایله طبیعتی تلیین اتمکدر
واکر بعضی یرلرده قرحه‌دن علامت واثار ردارایسه اورزینه حجامت اولنمق مفید بلیه

اورزینه حجامت ایده‌لر واکر یره وضربه عفونتی سی دناره اولوب اموزنا جبهه ومحل حجامت اولدیغی
ایله اول محلدن حجامت اولنوب ماده طرف خلافه چکه‌لرکه غایت اعلا تدبیردر وباشنه ایجی
کل یاغی وطاتلو بادم یاغی سوره‌لر وایکی موتلرین یاغلیه‌لر ودوبوزنا ضربه ضربه وسقطه‌دن اثر ویرده
دخی اثار ویره وجع اولمش ایسه انلرک علاجنه متعهد اوله‌لر **اون دردنجی باب
صداع ورمی بیاننده در** بونوع صداع کرشتشلردن اولور فارسیده دردسر
از اماس درلر وافرنجیلر طولوری دی وسته فاجونا توکلا انفلامجیونی درلر دردملر
کفالالیبا ابوفلغمونیز درلر بونوع باشی اغریسی کاهی اعضای ظاهره‌ده شیش وچبان
مثللو نسنه‌لر حاصل اولسنک صداعیدر واکا کاهی ادمغوده ورم اوقبه دماغده دخی
اولوردن ار طابقه‌سنده ار رحمده ورم اولسه صداعی اولور دخی انجلق بوقزده شیش وچبان
مثللو نسنه ترکت دخی حجامت دخی تسنک صداعی دخی اولور واکر اعضای دماغده اولان
توعدن ایسه **علاجی** سرسام علاجیدر سرسام بابنه نظر ایدوب بوکه موافق اولنلردن
علاج ایده‌لر واکر رحمده اولان اورام سببندن ایسه رحم کل یاغی سوره‌لر ویرده صارده سیله
بادام یاغنی قریشدروب اول موضعه قویه‌لر مفیددر واکر بوغازده اولان اورام وچبان
مثللو علتلر صداعی ایسه اول ورمکده واول چبانی ار نفنج ویرجی یاغله ودوالیو نلر
اوروب اچلدجق ایسه اچلوب دکل ایسه تحلیل اوده واکر حرارت وقرت زیاده ایسه
اکیشی خمیر یابسنه عسل قریشدروب اوره‌لر واکر وجع زیاده ایسه بیرده صاریسی
واره‌جق زعفران دخی قته‌لر ودخی سبی ورا ایسه مقرآنوده بریبیز ابوب بارد وخفیف
غدالرد بارد وراجلو اشربه‌لر ویره‌لر وحرارت دخی ساکن اولوب صداع دخی ساکن اولور
واکر ورم اعضای باطنه‌ده ایسه اورام بابلرینه نظر ایدوب علاج اوله **اون بشنجی
باب صداع بیضه بیاننده در** بونوع صداعه بیضه وخوده دخی دیر فارسیده
دخی دردسر بیضه وخوده درلر وافرنجیلر انواعی
درلر دردملر
درلر بونوع صداع بیراوزننده در وعلاجی مشکل در زیرا بیراز علت حادث
اولمسنک مقدمه‌سیدر بونک **علامتی** کوز بکارندن وجع عارض اولوب دکوزک قباقلری
اغیر اولوب نلقه بافه ودایم قره‌کولو ییر طلب ایدر وصداعی دایم ومحکم اولور دکو باغی
بیرنسنه ایله ضرب ایدوب بنی یی صاریسلور بونک **علاجی** زیاده پرهیز اکدر اکر
صداع دایم زیاده اولورسه کوزه صوانکدن خوف اولنور ودبو علت اکثریا صوقوتا
وزیاده صوق اشیادن وغدادن دخی اولور وبعضیلر دخی ضعف دماغدن دریح
غلیظدن دخی اولور ودیمشدر وکاهی بیضه تازه ییرودنه سنجیل اولوردیمشدر اکوره
برقوشیجه لرم اولنوب خبراولنمق کرکدر وبعده صداع بلغی علاجی اولنمق وصداع بارد

علاجلری اولدر که ذکر اولندی سبقت القشعریره اولان بابلره نظر اولنه اون التنجی باب صداع شقیقه
بیاننده در بو که قافی باشک یارم یاریسنده اغریمی در و فارسیده دردسر نیم درلر و اکثر مبتلا اولنلر
درلر و ... ایلمز انلار درلر بو نوع صداع شقیقه و ماغده ماده ازاوله عنزله دیشلر و بعضیلر
ماده ئی طرفه میل ایلدیکی ایسه اول طرفک وجعی عارض اولور و ماده ده دیدکلری بخارلر یاخود
اخلاط حاره یاخود اخلاط بارده ده ... و کاهی ماده خام غلیظ سینده دخی اولور و کاهی علت صرع
عضو سینده اولوره و کاهی ماده معده دن اولوب معده بخارلرندن شقیقه حادث اولور بونک
علاجی انی دیر دیلر که ... بعضی فصد اتمن ایده و اگر ماده معده دن اولوب بخارلردن
و صوادن ایسه ... قی ایلدوره لر و بو بابده اولاج قبول شقیقه انواعنه نافعدر و اگر شقیقه
نوبتله کلورسه یعنی بر کون وارد بر کون اولمیه و یاخود ساکن اوله اول حالده
وجع کونلره ... اولورسه و بعض علامتلری معلوم اولورسه نوبتلرن اولا استفراغ ایده لر
و ماده غلیظه ... انواع دساکین ایتمک مناسبدر و بو که مناسب جلر و دوا اوزره کور
و هر بار ... و مرکب طلا اتمک نافعدر و اگر شقیقه نوبتلو دکل ایسه یعنی دایم وجعی وار ایسه
کورن ضعیف اولوره تا قیز اینوب صمغ عربی ایله اتمک کرکدر ذیرا خوف
وار در که کوزه انتشار ... ایده و علت شقیقه ایچون اختصار
اودره مفردات و علاج بیان ایده لم بیض النمل ... وکوب سنبل و کاوی بالی ایله
قتشدروب هر بار ... طلا اولنه نافعدر دهن الناردین سنبل بالیقدر هر بار طلا
اولنه بازی بار زیر طلا اتمک انی یمک نافعدر مرزنجوش اگر یمک اگر ضماد و اگر بخور و اگر شم
اتمک و اگر قیناتمق صوبی ایله بخور اتمک و یمک و ضماد اتمک و تازه مرزنجوش عصاره سی بوروننه
قطور اتمک و غلافه قیناوب ... قتشدروب قومق غایت نافعدر ریباس
بنفشه یاغی و یا بادم یاغی ایله سعوط اتمک و باشه و النه ضماد و ... اتمک مفیددر
و سنج الاذن ... ایدوب طلا و ضماد اتمک غایت فائده ایدر مومیا بر حبه
مرزنجوش صوبی ایله سعوط اولنسه قوی مؤثردر شیخ ارمنی بوت الایلک
و ضماد اتمک و ... طلا اتمک فائده ایدر دم ... مشوی قوبی ... شقیقه صاحبی شقیقه
طرفی ... ایله دم ... ساکن اوله غار ... ضماد اتمک و شم اتمک و یاغنی
شماه اتمک و ... اولنوب ایچوریلک نافعدر عود ... اغاجی یمک و صوبی
ایچمک و ضماد اتمک و سعوط اتمک و هر کون ... جلاب ایله ایچمک و دوکوب یاغ ایله
جانبنه طلا که شقیقه اتمک غایت نافعدر خصوصا شقیقه ده ... قوتنجی اگر گشنیز
درلر ... یمک و ضماد اتمک و صوبنی ایچمک ... مقدار ... در هم دکین جائزدر
... فقح الاذخر ... ایله ضماد اتمک و صوبن نطول و یاغنی طلا

الک لاکنطیره ... سعوط اولنورسه دماغه عنبر یمک و ضماد اتمک و شم اتمک
و مضغ اتمک و بخور اتمک نافعدر مسک شقیقه خصوصنده مسک دخی عنبر کبی نافعدر شونیز
بوستان سرمسایی ... سعوطی ایله دوکوب دهن ... ضماد اولنه باسیما باسیما شم
اتمک و ضماد اتمک و یبراقلری دخی ضماد اتمک و یاغنی بورونه قطور اتمک و ... ایله قیناوب ضماد
اتمک موافقدر ختمی ... سرکه ایله قتشدروب ... ایده لر لوز مر ... بادم باغی
مرزنجوش صوبیله شقیقه ... نافعدر علت طرفنه ... ایسه ... مرزنجوش
... قوبی اورنه شقیقه ... ایچون ... صباح اتمک ایله قیناوب یمک نافعدر و شقیقه
... که اکثر ... شونیز دوکوب ... نافعدر و شم اتمک ... باشه
ضماد و یاغنی طلا اولنسه غایت مفیددر و شقیقه اصحابنه ... دوکوب سرکه ده
... بیانی ... اوتوز ... دخی مفیددر اون یدنجی باب سرسام
دلیشمرمک بیاننده در سرسام دیدکلری علتنه فارسیده دخی سرسام و دیوانه لک درلر
دخی درلر و یونانیده فرانیطس درلر و فرانیطس اسمیه طب کتابلرنده معروف اولمشدر
و اکثر قرانیطس درلر و روم فرانیطس و قرانیطس درلر جمله دماغ ... و یمک اولور
سرسام بر مرضدر که دماغده در مثلا ایکی قسم در و ... نوع اولور یونان کتابلرنده بونک
بر قسمنه سرسام حق و بر قسمنه سرسام باطل درلر سرسام حق دماغده ورم ایله اولور
و ایکنجی که باطلدر دماغه ... بخار سببی ایله اولور و اختلاط عقل و وجع صعب اولور و سرسام حق
ورم حار اولور صفراوی یاده صفراوی دموی نوعنه قرانیطس درلر و سرسامک ... ایکی ... سببی
دماغ غشاسنک ورمیدر که دماغ اوستنه اورتلمشدر بو که غشا ... دیرلر و ... دخی
باشک ... اولور و اگر غشاء ... ورم ... غلیظ ... اولو دیرلر
اولور دماغ غشاسنه ... ورم ... ایله ... احزاسی
... غشا ورم ... واگر غلیظ ... غشا ... اولور
... غلیظ ... غشا ... دماغ ... ورم ایلر و
سرسام ... دماغ ... اولور اما کاهی دخی اولورکه ... جمله
... دخی ورم اولمق لازم کلور بو دخی مشکل اولور دردنجی کون اکثریا هلاک ایدر
و اگر دردنجی کونی کچرسه امید اولورکه خلاص اوله و بو علت کاهی ... اولور دخی ... ایله
مثلا ... کوملک ... اولور و سرسام کاهی ... بعض نسبت درلر
و بعض طبیبلر ... سرسام ... ذات و سرسام بارد ... درلر ... ایله ...
... ... علتی ... مقصود ... سرسام ... علتنه ... ایدر
بو سؤال وارد در بو که جواب اولور که بو خصوصده ... دار در مثلا

ذات الجنبه سرسام اولور زیرا سینه طناسنك دماغ طناسیله مشارکتی واردر لاجرم دماغه اسنن مارز
اولان عصبلر مشارکتی موزر اولور ایدیکه بو نوعی قبی مشکلدر و دانکی مانعه الکابی اولورکه سرسام سببی ایلیه معده
افتی وصفانه ورحم افتی اولور بو انلر دماغ ایله اولان مشارکتی سببیله اولور وکاهی اولورکه سرسام
دخی دقیقه دوشرد بلکی جنونه دوته بونلر جمله مشهوردر و هرکاه که سرسامده باش وبویون واوکلری وسینه
اوتلنی دایم اوتر شنج وقبی زنجارلیه ظهوره کله او معلوم قبی اخلاط وترکیبی فاسد اولنیب علاجی دخی
احکال هلاک ایدر بو حال طاعون خسته لکنده مشاهده در و اکر قوت قوی ایسه هر ایکی اوج کون
مهلت ویروب بعده هلاک اولور و اکر سرسام صاحبی قزل شکل صفرا چیقاره و بلکی قوتنده دخی
ضعیف اوله حالا اول کون هلاک اولور و سرسام علتی بحرانی اکثر قبیلا اولور و اما کاهی رعاف ایله
وکاهی چوق کیبوان بواسیر ونسوانده حیض قاتیله اولور و اما بیر آدمك سرسام طبیعی قوی
علت ایله بیجه مجاور ومنافقه ایده بله وبو علتك علامتی اولورکه بونده حارقی لازم
اولوره واولیه دفتسنده دخی حار اولوب هذیان سویلیه باشلره و جنبنش سرخوشلکی اولور
زیرا ورم دماغده اولور وطبیعت طاریلوب عقل اختلاط ایلره وکاهی اولورکه اوز منقطع
اولوب ضجیج آوازکلمزه و نفس عظیم چیقلور سو مضطرب و بی نظام اولوره اما طبیبلر عبارتی
اوزره خراسیفه دور بنقاربه چیقلور وادکیو اولمزه و ضرب دافعه ارکورر خیال طریقیله و معنی
هر بیته کلدیا قیاس اولنه فره ضیا استیوب و عظیم غضبناك اولوره واکر ورم دماغك
دمرلرا ایسه کوزلر قزارر واکر صفرادن ایسه کوزلر صاری اولور اما بقاربده ذکر ایلدوکمز
اوزره سرسام آفت مشارکتی ایله ایسه حسبتی اکثر کوره اولوره واما صل اول مرده که مشارکت
وافت ایله اولان ماده وبا نفوذ بالکز علت سرسام دموی اوله بی وجه ضحك و بیهوده شا
کابلیغی اولوره ونفس عظیم اولور وکوزدن باش اقرر و هر بار سرسام صاحبنك بولی آق ورقیق
صوکبی اولوره ونبض ضعیف اولوره و بلمك کرکدرکه طبیعتی حدتلو وبوستلو مزاجده وحاره
جمع اوله سرسام متقدمه سبیدر و ودخی نفس عظیم واستعجال اوزره چکمك واندامده اختلاجی
ایله حار مرضلرده سرسام متقدمه سبیدر و کاه اولورکه قوتی شن دنمی ورسن کشیلر هر سنه ز
فراموش ایدر دبی سبب فتناك اولوره وا وبنوبی اضطراب اولوب دواقعری هبرسا
کوروب دیوتی صنوبه مایلا اولوره وضیا سوزمز معلومدرکه سرسام متقدمه سبیدر و هرنجی
کیبوذکر اولنان متقدماتك ایش تمام اولوره معلوم اولورکه سرسام علتنه داخل د
اولنش اوده و اندن معلوم اولنه لرکه باشی دکوزنی وطرنی طوله و باشنك اردنون
صداع ظهوره کله و دکوزلری مقدم قورب به بعده هر کوزندن باش کله و دکوزلرینی
هر بار اوفه باشلیه و دربض وجعندنابی خبر اوله معلومدرکه سرسامه داخل اولمشدر
بونك علاجی اول مرده که قانا علامتی ظاهر ایسه وقوت قوی اولوب غیری مانع اولیه

همان اول کون علت اخلاط اولوب هذیان سویلیه قیفال طمرنده فصد لازمدر قیفال اولمز ایسه اکحل طمرندن
فصد اولنوب قانی الکت قوتی قورد ایده رحمی سنی وقوتی مشاهده ایده رکه قانی چیقی دن خوف اولنه
جمع وجه دکمین چیقاره لر و قوت آز ایسه آز آز لرکه وقت بیو اندن هرایلك چیقلمکده قوزیق اوله و
وبو علتده عشیده فیتی انبساط اتمك کرکدر مثلا طبیب النی فصد ایدرکن دنبضك حفظ اولوب
کوره لر نبض الجی باره تغشی وبی نظام اولدرقی الحال طمری بغلیوب غشیه دن امین اولره و اکر
طبیب ویر ایسه که فصد هر ایکی کون ناخیر ایده کم علت بیجه قرار ویره دیوب صبر اتمك معقول
کورر ایسه مادیبا بو معمول علامتلر ایله اولان قان دکلدر صفرا علامتیدر و زیرا ایسه مادیبا
حاجی صفرا وبه علاجی اتمك کرکدره مثلا حقنه ایله دشافلر ایله والکری دابغلری اوغلیه
ماده اسفله چکه لر بعده سرساملك باشنه سرکه دکلاب دکل یاغی سوره لر و دخی باشنه
سور جك طلاء صفتی اون درهم کلاب واون درهم کل یاغی وبش درهم سرکه قرشدروب بر
بز اصلدوب باشنه قویه لر صفت شتم اما ورسیبا یشی صوبی دکلاب دصندل وارزه جق کافور
قاتوب شتم ایده لر صفت نطول مثلا ایکی درهم بنفشه وایکی درهم نیلوفر و برادرهم بابونه بر
هراهرتی ایچنه صوایله قینا توب دیوا بریجك باشنی هراهرتی ایله دخی اودرتوب داوکت طرفی
مریضك یوزینی طرفنه طوته لرکه بخار یوزینه و یوزینه دکوزینه طوقنه بعده هر مقدار کل یاغی
قاتوب مریضك باشنی اوله بخاره طوته لر بعده ابریقده باقی قلان صوبی باشنی اوزرینه
نطول ایده لر و علت ابتداسندن رادع نسنه لر استعمال ایده لر و بو علت ایچون اقتصار
اوزره مفردات تحریر ایده لم مثلا بنفشه بونك نقیعی وشرابی وقبابی چیقشی ارپه ایله والطبیل
الملك ایله قینا توب هم ایچوب وهم باشنه نطول ایده لر نافعدر بابونج قیوجی چیقشی ارپه ایله
بنفشه چیچکی قینا دوب باشنه نطول ایده لر وبابونجی مارول ایله ایسه لر نافعدر و اکر
مسلوق ایدوب برلرسه دخی اعلادر خشخاش قبوغی بنفشه چیچکی ایله وبابونج ایله و
قینا توب باشنه نطول اتمك وخشخاش شیردان بنفشه شیر ایله وارپه صویله اعتدال ویروب
ایچمك وخشخاش تخمی سر ایله و نیلوفر شیر ایله وخشخاش قبوغنك قینامش صویله باشنه
نطول اتمك مفیددر رعب الثعلب بونك عصاره سی کل یاغیله اعتدال ویروب طلا و نطول
اتمك غایت مفیددر حولان اوج نوعدر حولان که مکی دررلر و هندی دررلر و مشهوری [illegible] اکر شتم
اتمك واکر بلك واکر طلا اتمك نافعدر ایرر عدس قبوغی سیزمشك وبادام سوی و نوری
کشنیزیك فائده ایدر و بو خصوص ایچون احتقان لازمدر و ماعدن اوراقی اسفله چکوب
وعطش والتهابی دفع ایدوب طبیعتی تلیین ایدر صفت حقنه بذر قطونا یکرمی درهم
[illegible] صوبی اوتوز درهم کل یاغی وقنبع یاغی [illegible] اوتز درهم اوله بونکله حقنه ایده لر و امدی
معلوم اوله که جمله سرسامکه سرسام اشرکی و سرسام صفراوی و سرسام دموی و سرسام بلغمی درت

سوداوی اولور هر برینك بشقه بشقه باب باب یازمق لازم ایدی لکن هر برینك علاجی دخی بشقه یازلیوب
بر برده یازلشدر هر برینك فهم اولنمامی مادّه‌نك جنسی شدّتی و بالادن تحریر ایلدوکمز علامتلردن
معلوم اولور اجمال کلام بودر که مطلق سرسام دیدکلری علّت امراض دماغیه‌دن اولوب دخی معلوم
اولور و ایکی قسم اوزرینه بر قسمی سرسام حقیقی و بر قسمی دخی سرسام غیر حقیقی در یعنی سرسام
باطل در اما سرسامك حقیقی نوعی ورم ایله اولور و غیر حقیقی اولان سرسام خیالات حارّه
واختلاط عقل ایله اولور و سرسام صفراوی صفراویدن یاخود دم صفراویدن اولور اگر صفراویدن
اولورسه آکا قرانیطس دیرلر که افرنجیلر ابتغلامانجیونی بلیوزا دیرلر ورومیلر سبلازدرا
و فلغونی فوبولوسیس دخی دیرلر علامتلری باب اولنده بیان اولنمشدر و سرسام دموی یه
یعنی مادّه‌سی دمدن اولان سرسامه دخی قرانیطس دیرلر دم ازینوب حرکت اولدوقی ایچوندر
بونك دخی علامتلری کوکلك ذکر اولنمشدر و سرسام بلغمی یه دخی یونانیلر حصن لیثرغس دیرلر
اما طبیبلر بار بنزده دخی لیثرغس یازمشلر مثلا نسیان ایرجی علّت دیکلردر و سرسام بلغمی ورم
بلغمی دیکلردرکه ورم بارد دیمك اولور و اوجیسه ماغیزده اولور بونك دخی علامتلری ذکر
اولنمشدر و سرسام سوداوی نوعی ایسه افرنجیلر ابتغلامانجیونی ملانقولقا دیرلر
ورومیلر فلغونی ملانخولیکی دیرلر و اسکبروزدخی دیرلر خلط سوداوین اولور کرچه باشنده
خفّت اولور اما بنه هذیان سویلمك وطبیعی خارجنده مفرط در و بی وجه قورقمق و اغلامق و
اوکونمسندر و کاهی عقل زائل اولمق بو نوع سرسامك علامتلریدر و کاهی سنجیه سوزلر
سویلیوب و ایکی کوزنده عقل زائل اولور و کوزلری اچیق قالمق دخی بو نوع سرسام غایت
یرامزدر و علاجی دخی کیچ قبول ایدر بوکه سوداوی علاجلری لازمدر مثلا حقنه ایله مطبوخلر
ایله سودایی اسهال ایدوب و سودایی صداع علاجی و تدبیری ایتمك کرکدر خلاصهٔ کلام سرسام الوانلرینه
هر قنقی خلط غالب اولوب و علّت سرسام قنقی خلطدن ایسه اول خلطی زائل ایتمك کرکدر
بر نوع سرسام دخی واردر انکا ماشرا دیرلر بونی دخی سرسام دیمشلر بوندن صکره ذکر اولنور و
سرسام علّتلرندن ازه جق مطابه ایله سرسام زائل اولمجق نسنه وار در مثلا بر علّت ظاهر
اولسه سرسام زائل اولور دیو اشته ده اوجیسوزلکی بشنجی بابده بیان ایدرز ان شاء الله
تعالی اون سکزنجی باب ماشرا که سرسام نوعندندر آنك بیاننده در
ماشرا دخی سرسام نوعندندر فارسیده بوکه دیوانه‌لك سر از ماشرا دیرلر و سرسام ماشرا دخی
دیرلر و افرنجیلر قرانیطس ماشرایی دیرلر و رومیلر و یونانیلر آنا ماشرا دیرلر و فلغونی دیدکلری
دماغده اولان دموی ورمدرکه فلغونی دیرلر و فلغونی بالکز دماغده دکل سائر یرلرده دخی
اولور بو فلغونی دیدکلری بالکز دمدن دکل بلکه خلط صفرا مخلوط اولور و کاه اولور که بو ورم
سببیله چوق کشی وفات اولمشدر تمام توقه ایدر و بو علّتی بلکه بش نوع عــلاجینی

وارور اوج علاجی مخصوص و ایکی علاجی سنتکی ایله اولور و اوج علاجنك جربه اولورکه و بعضیلک یوزنده
غایت حرارت اولورسه اوتوب دکوزلری طاشره قالمق ایلکیکی حصه اخون باشینی جانلادب قیاس ایدرسه
اوجینی و بعضیلك یاتوب قالقمایی عادت اوزره اولوب انده صکره اوزرینه دوشر و متکیلا اولان
نوعنك برینی مثلا غشی دماغ کوهری دماغك مشارکیله اولوب اولسبیدن کوزلرنوله
ایدر یعنی سکرلری قاتی اولور و ایکنجی نوعی معده‌نك دماغ ایله مشارکی سببیله کوکلی دونوب
قی ایتمك باشلر بونلرك علاجی جمله‌دن اول معده‌نك اوزرنه اکرکوره مثلا قوته و سنه ده مقعد
کوره قانی افیدرلر اگر مانع یوق ایسه قانی زیاده افیدرلر و مقعده قیغالون دوردن دیکلر بوده
اوزرنده اولان طمرلردن و دل التندن و الن طمرلرندن الملق لازمدر و هر قنقی مبحثلکی ایسه
انونا اتوب قابلماسه بو ذکر ایدکلری مرکب معالجلک الکمسنده اثر ایدر و باقی تدبیر علاجلری سرسام
دموی تدبیری و علاجلریدر و دخی حمای حارّه تدبیری و علاجلری لازمدر و سرسام دموی دخی
مادّه یاللرینه نظر ایدوب انکله عمل ایدرلر کافیدر ان شاء الله تعالی اون طقوزنجی باب
سدر بیاننده در سدر علّتی کوز قرارمق علّتیدر فارسیده تیرکی و سرکردان دیرلر
و افرنجیلر و یونانیلر ورتیغی ... دیرلر و رومیلر اسقوطوس دیرلر
و سدر علّتی چوق حالده واقع اولور و واقع اولدقده مثلا باشی غایت ثقیل و کندو دیمی
مشهور و کیجه قراکولغنده کبی قالور و هر نوعی دخی واردر کندو حسّن ایدر هر نوعی ایسه
حسّن ایدمز و قولقلری کورلدیوب جملهٔ اگر سدر علّتی و دوار علّتی روح باصره‌نك
ترکیبندر و سدر علّتی دوار علّتنك مقدّمه‌سیدر دیرلر و دوار علّتی کندو بابنده بیان
ایده‌رزه کلدك مقصودمز سدر علّتنه که بو مادّه‌نك سببی سودا یا بلغم در و مراتبی قول
اوزره معده‌ده اولان صفراوی رطوبتلری و ایشتدن و صوفیدن دخی اولور و اکل صلبونده مجاری
و مسالك دماغ و معده تفتیح اولوب روح نفسانینك سلوکنی منع ایدر یعنی دماغ طمرلرینه
و منفذلرینه وارمغه قومز و دماغ ایسه حرارتدن تشنج اولماغه اوبوشر و دنسلی قوی اولورده
معده‌ده زیاده بلغم اولوب بلغمك صوقی بخارات دماغه تأثیر ایدوب سدر واقع اولور علاجی
ذکر ایلدوکمز اوزره هر قنقی نسنه غالب اولوب سدره سبب ایسه تنقیه‌دن صکره استفراغ
ایدرلر مثلا صداع بلغمی و صداع سوداویه و صداع صفراویه ذکر ایلدوکمز تدبیرلر بوکا دخی
موافقدر اول بابلره مراجعت ایدوب مقصود هر قنقیسی ایسه انکله عمل ایدرلر و اگر سدر
علّتی بعضی ضربه‌دن و سقطه‌دن عارض اولمش ایسه اول بحث اوزره مثلا خلط سبب
اولمش دکلدر اول حالده ضربه و سقطه‌دن عارض اولان صداع علاجی لازمدر اول بابه
مراجعت ایدرلر اول علاج بوکا دخی نافعدر و سدر اصحابی حدّتلو اودنلر قوقمقدن منع ایدرلر
و کشته‌باتمقدن و غبارلردن و اقسرمق کتورر اشیادن حذر ایدرلر زیرا بو علّته اقسرمق

برارزور رحاما عنبی اجابه ایدر اکثر افسنتین الورسه البزری کوجک بار منجا افزه قویوب دخی ابرافی ابراج
اتجیده افسنتین دخی ادبور وقلیل ابریشم لرلنا وخوزه لرلنا دخی منع ایدهلر وسیه رود دوار
ایچون نافع اولان مفرداتدرکه ذکر اولنور **مفردات** بونلردر **کزبرة الخضر** تازه کشنیزدر دا ایلی درهم
یک وصوبا ایچک **عنصل** بصل الفار که اطبوغانی درلر معجونی بلغی اولان نوعنه غایت نافعدر
وابارجلر ایله تنقیه ایله طلرینی حکر غالب اولان خلطی ازاله ایدوب بعده بو علاجلر ایله تقویه
ایلیهلر **افسنتین** صوقوی اولان نوعنه نافعدر **راوند** سودین قولی اوزره شربا وضمادا للبارد
السبب جیدا **اوتیمون** طبخه شربا **لیمون** عصیره بالشکر وکذا شراب شراب نافع **مسک** شمّا وشربا
والسوقی **مرزنجوش** شمّا وشربا وسعوطا بعصارته وطبخه نطولا علی الراس **بنلوفر** شمّا وضمادا
وشربا **ورد** للحار شمّا وضمادا وشربا بجرمه وماء السفرجل وکذا اللیابس اذا طبخ بالشراب
العتیق شربا

یکرمنجی باب دوار بیانندهدر بو علتده باشی جکزر کبی
وباش دونمک علتی درلر فارسیده کردونا سر درلر وافجلر انواعی وزددیجنه درلر و
رودمر ویونانیلر دیوجنس درلر وزالاده درلر دخی علت دوارکه دماغ اوله کوزلک گوزلر
ایسه بله دونر قیاس ایدر وکاهی اولورکه صوابی کندی وغلبه سندن واقع اولور اکر حیز بن
ماده دن ولی ایسه فی طبیعه واسهال صفرا ایله بو نوعی تنبرزالیک اولور اما بعضی ده علت
شرکت اولوب مثلا ضعف دماغ اوله خصوصا اختیار کیشی لرده اوله یاخود سوزلر علتی
ابلامعا اولورسه سکته ویاخود صرع مقدمه سی اولمغین خوف اولنور وکاهی دوار علتی
صداع وکاهی صداع علتی دوار ده دونر بو علتک **سببی** غلیظ وخام کیموس دماغ طرافنه
کیروب مکان طوتر ویو مقدارنک غلیظ بخاری دخی به بونک کبی دماغ طرافندن مکان طوتوب
دوار اقتضا ایندورر ویو بار دماغ طرفینی سخونت که واقع اوله اندن بخارلر درجلر حاصل
وعارض اولوب مثلا اولاز ویخار ورمح حرکت ایلیوکه روح نفسانی بی دروغ بامره محرک
ایدر داوی خلط ایسه یا دماغده یاخود آخر عضوده ولکنه اما مطلق دماغده اولان یا
بلغمدر یا سودادر یاخود اخلاط ریاح بارده در دماغده اوله که صفرادن یا قاندن یاخود
اخلاط ریاحیه حاره دن دخی اولور ویو نوع علت دخی کاهی معده شرکتیله وبا آخر عضوک شرکتیله
دخی اولورره وکاهی ضربه دن وسقطه دن دخی اولور اکثر علامتی ضربه وسقطات سکبی د
مناسب اولان ایله دماغی علایم اتکدر دخی ایجاد بو علتک جمله سنک **علاجی** وعلاجلری
صلاح بابنده اولان علامت وعلاجلره بیلیندر ویو علت صاحبی شدت اوزره قربان
ایدن صولر دن وسفینه لرخلا دودلاب ودکر شیلردن وشراب سکرندن صقنهلر زیرا شراب بوکا
دوا آوردر وسببی واحوالی تفضیلدر وبخار وریح وبرنجی غدالردن وامتلا وتخمه اولمقدن
ودماغی ضعیف ایدیجی ویخار وسودا ایراث ایدیجی نسنهلردن حذر ایدهلر وبوکا **علاجی**

هرقنغی ماده دن اولورسه دخی سبب وعلامتلر ذکرنا معلوم ایدوکدن صکره اول ماده اسهال ایله زایل اتمک
لازمدر مثلا حب صبر وحب قوقیا واطریفل ایله اسهال ایدروب وبعده دخی فی الحال
ایده لر ودخی وکیلی لره کرکنی اتمک اسهال دکلدر واکر قینامش طورق ادبی صو ایچوبه لر
وخرب یده لر بعده عسل ایدهلر وهر نقدر معده طولودر لرسه اول قدرینی اتمک اشنان
اولور زیرا علت دوارده معده ده زور ایله قی ایتدرمک موافق دکلدر اشنان وجهله
قی ایتدرمک کرکدر واکر قینامش طورق ادبنک یوز درهم صوینده واوتوز درهم عسل
وهر درهم طوز قاتوب ایچوره لر اشنانی قی ایدر بعضیلر بالکر ایلیجه صو ایله قی ایدرلر
نهایت ایلیجی صوبی واف ایچک کرکدر اولمرسه ایچنه ایکی درهم قادون کوکی دوکوب
قاتهلر دخی دن صکره اطریفل صغیر وطباشیر وکلنکبین ده وملحش عود ومصطکی وشکر
کبیلر ایله معده یه قوت ویره لر وهر صباح قوی اوزم ییوب جیج احوالیجه لر وطعامی نخوداب
ویرمک جهد ایده لر اکر حمی وحرارت یوغیسه نخود قدر تریاق فاروق ایله دماغی قوی ایده لر
وکابلی واملج مرباسیک حرفتنی نوعی اولورسه کجه بزرکانه ویره لر وسودین قولی اوزره
علت دواره نافع اولان مفردات ندن مثلا **موصیا** هر جته موصیایی اجی بادام یاغیله
بورونه سعوط ایده لر خصوصا علت بارده اولدقده نافعدر **مرزنجوش** صویله
کونلک هر جته موصیایی سعوط اتمک دخی نافعدر خصوصا علت حار اوله **دهن بنفشه**
بلسان یاغی طلا اتمک فی مفیددر **قولنجان** قینادوب صوییندن هر صباح ایچک
نافعدر **تمر هندی** تمر هندی صوینی اصلادوب شکر ایله ایچک دوار حار ایچون نافعدر
عاقرقرحا غرغره اتمک وضماد اتمک فی نافعدر **صبر** یارم درهم صبری هندبا صویی
ایله ایچوره لر فائده ایدر **مسک** قوقمق وایچک وسعوط اتمک مناسبدر **بنفشه**
بنفشه شرابی وخمیره سی صفراوی دواره نافعدر **غار** دنیله اغاجی ییراغینی وتخمنی صویی
ایله قینادوب بخارینه باشنی دیرینی طوتهلر **ورد** دخی قوقمق وضماد اتمک وجوزبنی یمک
وکل صوینی سورمک دوار حاره نافعدر **نیلوفر** شمّ اتمک وایچک وضماد اتمک
نافعدر خصوصا علت بارده اوله **صمغ** کلک ادبی ضماد اتمک وصوینی حاقنه ایه باشه
دوکمک دوار بارده یه نافعدر اما حاقنه جوق اوتورمیه **فصل** ابتدا الظهر اولدقده فولافتلی
حجامت اتمک جالینوس قولی اوزره نافعدر خصوصا دوار قاندن یاصفرادن اولدیغی حسن
اولنه وقال جالینوس صاحب هذه العلة افصده الترجیع وان لم یکن دلایل الامتلاء ظاهره
وقال خل وماء ورد ودهن ورد شمّا وضمادا نافع جیدا **عود** هر مثقال عود وهر درهم
کونلک واون درهم عسلی طبخ ایله مخلوط ایده لر غایت مناسبدر **اسطخودوس**
قره باشی معجونی وشرابی نافعدر **آس** ورسیا قوقمق وبیراغنی ضماد اتمک نافعدر ٥٥٥

يكرمى برنجى باب سبات بيانندەدر

سبات چوق ايو مقدار اويوم طويل
دنوم ثقيل دركه بو علته فارسيده اوبا نبودن ودراز درلر وافرنجيلر انواعى سوموتك
ديور قومنتا ديسو بودفى درلر دردملر ديونانيلر قاروس وقنا قوزادفى درلر بو علت
بر نوع اوجودركه طويل وثقيل اولور مثلا اولوركبى اولور كاهى كوزلرينى آچق اولور وبعض
سنده كوزلرى قپانق اولور كاهده بغتر ويرسك كوزلرن آچمزه اكر آزه چق آچرسه نه
كوزن بيلمازه وسبات ايله سكتەنك فرقى اولدركه مسبوق اولاندرمق وسوز وحضم
اكلنمى ممكندر اما مسكوتە دكلدر وسباتك سببى يا ماده بلغم سوداوى فراجدن دركه
بارد ورطب اولور وكاهى دماغده غايت بارد ماده اولمغدن عارض اولور واكر بو علتده
دخى ضربه وسقطه دن بهوت وماسبوت ايسه انك علاجلرى ذكر بر سبب ايلدى مثلا صداع
انواعندن ذكر اولنشدر وبلمنيك كزلك ضربه وسقطه سى صداع بلغيده ذكر اولنشدر وبو علت ضنلو
اولنلر يكدن دخى چوق واقع اولور مثلا نفاخ ونفث بزدن وديدكلرى دبرو وقحد داو وبيشو
بركنك دافيون كبيلر اوزرنه خصوصا بونلرك مقدارن استعمالنرن زياده بيش اولدلر وبو علت عارض و
حادث اوله اولا قنى حد ضلو اولندن بيشدر معلوم ايدنوب انك علاجى سموعات ضربه دنخى
بابنده تفصيل اوزره هر بريك علاجى باشقه باشقه ذكر اولنشدر علاجى اولا اولا حدصلو
اولنلرك حدتنى تسكين ايدرلر اما كاهى اولوركه بدن علتلرين مثلا جلده ورم اولمغدن اولوره
انك علاجى ذات الريه علاجى دره علاجى دخى انك علاجيدر وجمله سينك اول علاجى حقنه اجازه
ايتكدر مكر ضعف حس ايدهلر اول وقت حقنه متوسط ايدهلر وسكت وعيز داو فيوه ولادن
ويكند نس وصعتر وبابونج وصوف كبيلر قوتلاما معقولدر وبورنه حرسيني صويله ايله
ازه چق سركه طاوز رهيا ويكند نس ايله اخسرين وايكى ابقلرين دايم ملايا ايله اوق ودهق وجوانك اوجى
محول وكاهى نحود قدر فرباين فاروق بيك مناسبدر والحاصل بونده فضلات تحليله اقوام
ايتملكدر وبند هيرده اهمال اولنورسه خوف واردر كه علت بارده دن سكته وفالج و
لقوه وصرع كبيره انتقال ايده وعلت سباتك ايچون سويدية قولى اوزره اختصار
اوزره مفردات ذكر ايدهلم مفردات بودر خل سركه ايله كل ياغنى بخور ايدوب باشينى
طلو سربا خاصه نافعدر وطلولكرنه طلا وضماد ايدهلر جندبيدستر قندوس طشاقنى
جبه قدر كل ياغى وسركه ونشدروب باشنه دكلولكرنه علت اوچ كونا كچه كدن صكره طلا
ايدهلر وشم دخى ايدهلر فودنه يا ربوز انواعندن دوكوب سركه وكل ياغى ايله باشينى
اوسته دكلولكرنه دالنه ضماد انك وقوتلامق مفيددر خاشخاش حاشى ودكلك
اوقى انواعى دخى كوزلك ذكر اولنه دخى اوزره ايدهلر نافعدر فلفل اوچنجى كوندن صكره
انه چوق دوكلش بيرايله اخسرينه كتورنسه مناسبدر شونيز اوچ كوندن صكره چوركك

دورى باغى بورونه قطور ايتسهلر موافقدر نمام وسعد وعاشق بيرانى دورلر سركه كل ياغى ايله عجنو ايدوب
باشنه وطلولكرنه بغوا ايدهلر نطرون زيت ايله اذيب مسونك جمله اطرافنى باغلیوب داوسله
مفيددر اجزه اصيرغا با نجق ايله زيت قنبا ودب كوزلك مسبرنى باغلسه لر نفع ايدر وزنجبيل دوكوب
وبكنكتك وزن قنفل صويله ايله ضماد اولنسه مناسبدر زنجبيل البلبك بورنه بارنج درهمى زنجبيل ياغى ايله قنبودب
خايه برنه ومقعدنه سوره لر جاوشير بوقلامق وضماد اتمك دخى نافعدر

يكرمى ايكنجى باب شخوص وافنده وجمود بيانندەدر

بو علته كه شخوص درلر وبرنه اخذه بعض طوتيق درلر وبرنه جمود درلر وبعض طوكشى كبى طور مقدر
جانسزكبى اولدى فارسيده بجمار نجوده درلر وافرنجيلر انواعى قتالابس وتوكلا جيوى دار
دردملر قتاليپس درلر بو علتلر هربرنه بغيبا علتلردر وبو علت صاحبى اكر ازقدى براوسته
باتور وشخوصنه ديدكلرى كوزلرى هربره دكوب طورر قيوانكبى كه هنده هرجا نور واژدر
اكا قيوان درلر اصلا كوزين وهرنكه قادر دكلدر هر آخر طرفنه دخى باقمى اسنه باشنى دكوب
جموربنه قارشوسنه باقمه الكنى قادر اولوره زيرا كور بكى حركت ايتمز بو علتده دخى كوزك
كورمسى كتشيب اتشدر وبو علت دماغ سترهسنده اولوب خلط غليظ ويابارد ويابس
اخلاطدن اولور علامتى جانسزكبى جالقوبا يا نوب كوزلرى هريره ديكرلر وبعضيسى كوزلرنك
قپاقلرين آچوب قپار اما كوزك وكنددنك حسى ووكتى اولمز بونلرك علاجى صداع
بارد علاجيدركه صداع بارده بابنده ذكر اولنشدر واندن ما عدا مادة استفراغ ايتملك جهد
ايدهلر مثلا حقنهلر ايله وسوداوى اسهال ايدجى دوارلر ايله اسهال ايدهلر وبو علت ايچون
سويديه قولى اوزره اختصار اوزره مفردات ذكر ايدهلم مفردات بودر بابونج بابادنه
قنبادوب باشنه ضماد ايدهلر شبت طوران اوتى طبيخى بى نطول ايدهلر اكليل الملك
بونلرك طبيخى دخى كوزلك نطول ايتمك موافقدر زنبق اون درهم زنبق ياغنه بر درهم فرفيون
باغى قانوب باشنه سوروب وشم دخى ايدهلر افتيمون سوداوى اولان تجرده صويله
ايچمك مناسبدر غاريقون قطران كوبكى در يارم درهمى مناسب اودهايله ايچمك
وطلا وضماد انك دخى مناسبدر حمام كوكرجن درطوتوب دنفس بارد زنه طوتيق
غايت نافعدر بليلج بليلج واملج وكابلى انواعى ومربالرى دخى مفيددر دفلى آخر اغاجى
بيرا ضماد محكم دوكوب مطلوس ايچونا بربرابجنده قوتلرلر سنبل سنبل بيك دشم انك
نافعدر مقدارى استعمالى يارم درهمدر اسطوخودوس قره باش شرابى دنجولى بيد رسه ايد
وضماد دخى ايلسه لر نافعدر سناء مكى بر درهمى ربع درهم زنجبيل ايله وبيش درهم
شكر ايله سحوق ايدوب يمك غايت فائده ايدر حب بلسان حب بلسان يمك وضماد
وصوينى طلا اتمك مناسبدر بابونج منتر بابونج واكليل الملك ومرزنجوش وطور دخادلى

دوکوب و قیناد وب وازه جق بنفشه یاغی قاتوب ایلیجق باشی او زرینه ضماد ایده لر و بو علتده غذالردن
بلغم دوغراجق و قوزینک قرّاجی و سلوقه سی و روغن برده صاروسی موافقدر ده بیان ایده ذکر
اولندوغی اوزره غلیظ طعاملردن و غذالردن و بخار ویرجک ایراث ایدن اشیالردن حذر ایده لر

یکرمی اوچنجی باب سهر بیان اینده در بو علت اصلا اویقو کلممک علتیدر که سهر دخی
وسهور و سهران دخی دیمکله یاد اولنوره فارسیده رنج بیداری دیرلر و او ترکجه یوقو جیلا درلر
ودرومله آبا بیننا درلر بو علت چوق سنه لردن اولور مثلا حد خوفسته لقلردن چوق واقع اولور
هر نه حسته لق ایسه انک علاجی انک افضلدر خسته لق ساکن اولدوغی کبی سهر دخی زائل اولور
وکاهی سهر سبات ایله برابر اولوره آنکا سهر سباتی درلر و سبات سهر ایله بله اولور وانکا سبات
سهری درلر بوندن صکره انشاء الله تعالی ذکر اینه ورزه اما یالکز علت سهرکه اویقو کلممک در
سببی اخلاط چوقلقدن در پس اخلاطه مقدار ساکن اولنه علت دخی زائل اولور
بو نوعه ماده سهر درلر سادج دیه کلر بو رکه یالکز سهر دیکلدر بوندن خوف آزدر ٭ اما
اکثر سوء مزاجدن که بارد و یابس اوله اندن اولور بونک علامتی یبس و عطشدر
وکاهی هر سوء مزاجکه صفراوی و سوداوی اوله اندن دخی اولور بونلرک علامتلری صداع
حار علامتلریدر صداع حار بابنده ذکر اولنمشدر ٭ واکر سوء مزاج حار و یابسدن
اولورسه بونک علامتی کوزلک بیسدر دالتهابدر ٭ و بونک علاجی یالکز قرطبات
وتبریدات تدبیری ایله اولور ٭ وکاهی علت سهر رطوبت بورقیه دن دخی اولور بونک
علامتی خود کوزلری زیاده چیغلنمقدر ٭ و بورن باشی اولوب و صداع خفیف اولمق
دادخی بو بیجاپک اولوب مثلا باشی اوجنده اولان جمله مصاحبتی بلمک و حس اتمک
وتنزا و باشی و دیلی اوپاندقده بیلمکلک و قورقق و صداعقدر علاجی اولا بو علت اصحابی
طوزلو و حد تمو و حسی اشیادن پرهیز ایدوب و قیب غذالر ییه لر ٭ و باشنه بارد و رطب
قرا جلو یاغلردن نیلوفر و بنفشه دقیق و بوکا بکزر یاغلر سوره لر ٭ و باشنه کذلک
ایلیجق ایره و ماردن صولری دوکه لر ٭ و هر بار حمامه کیره لر ٭ و حمامدن صکره منوم نسخه لردن
ماردن و ماردن صولی و مارل قرنابیسی پیه لر ٭ و خشخاش یاغی کبیلر استنشاق ایده لر
وافیاغ خشم ایده لر ٭ و خشخاش و بادام ایکی پیه لر ٭ واکر بونلر اویقو کتورمزسه تکرار
حمامه کیروب طورق اولمی صولی باشنه ارکنجی دوکه لر ٭ اکر بونلردن صکره کیر و اویقو کلمزسه
سوء مزاج و اخلاط قوی و محکم اولمی کوسترر ٭ خوف اولنور که بو علت وسواسه و جنونه
انتقال ایده ٭ ناقبرانبوب پیروج دافیون و خشخاش صولی و ماردن بیراقی و صولی و ازه جق
زعفران وازه جق بابونج و صدف ایله شمامه ایده لر که هر بار قوقلیه لر ٭ و طوشانک اتونی بخور
ایدوب و باشی اتنه بعدده دخی ایده لر ٭ و بورادی دیللرینه فستق و بنفشه یاغنه آزه جق

افیون و زعفران و خشخاش آزوب سوره لر ٭ وتام بو غیبه اکثر ایزه ایجغون او عوده لر ٭ و باشی و منوم مفرداتندن
بیه لر وکیفیه مکودری ایله خلط اولان مجونلردن برینی ایچه لر و براکیف قوقلامی اوبقو کتورر اما کیف بلک
اوبقوپایزر مشهور و معلوم در ٭ و بو علت ایچون انتصار او اوزره مفردات در مثلا خشخاش بیاض ایچن انک
قوبو بیبا سمام کمی بلسه لزوم کتورر ٭ واکر ایچینی بوغیلاوه دوکوب و صوبنی باشنه دکسه لر
وخبوغنی و چیچکنی قوقلاسه لر دایکنک یاغنی بورنه سوره لر ٭ و قبوغنک صولی ایله باشنی
وبوزینی یوسه لر ٭ و بیراغنی و چیچکنی و قبوغنی دوکوب و قیناد وب بخارنه باشنی و یوزینی طوتسه لر
وصوبنا باشنه دوکوب و صفتدسی برینز ایچنه قویوب باشی اتنه قوسه لر اکال او بقو کتوره
نیلوفر ایچنه آزه جق افیون و کلاب و صندل قویوب و قیناد وب بخارنه باشنی طوتسه و استعمال
اصلاد وب شمسم انک مناسبدر ده اویقو کتورر ٭ شقایق النعمان کلمک چیچکی ضماد اتمک
واغز دره مضغ اتمک و یاغنی بورونه سوعطا اتمک غایت نافعدر ابن حرس کلمک دیه کلری
حیوانک اوده نی ریحانه قرشدروب قوقلاسه زیاده نافعدر ٭ کرنب لهنه یمک و صوبنی ایجک
نافعدر ٭ دارصینی دارچینی یمک بو علته غایت مناسبدر ٭ بیروح ترجمه عبد السلام کوکی قازم
ازه جق بیروح القضم یمک وکندوده کتورمک و بیراغنی قبل ایدوب متعدد شاف ایدوب
کتورمک نافعدر ٭ شمامه بو علت ایچون قوقلانجق دستنبو ایده لر ٭ مثلا جوز ماثل وازه جق
افیون و لفاح و زعفران و دبیج بغدای اوتی و اقحوانک ایچکی و صمغ عربی و اربه اوتی بر ایرا اوتوب نیلوفر صولی ایله
شمامه ایدوب قوقلایه لر ٭ عنب الثعلب و لکوادن مصرکه کوکنک بر مثقالی سفرایله ماقوه بجمز تنبلد
الجور مر نافعدر ٭ شمامه و تفاحه اخر بیروح بیراقی و اربه سوبیتی و سوس تخمی و صمغ عربی و ازه جق
مسک و عنبر قرشدروب سکو و صولی ایله شمامه و تفاحه ایدوب قوقلایه ٭ اقشور الخشخاش خشخاش
قبوغی و تخمی و اربه اوتی و ماردن تخمی و تازه کشنیز و خیس بیراقی قیناد وب حمامده باشنه نطول
ایده لر

یکرمی دردنجی باب سبات سهری بیاننده در
بو علته سبات سهری درلر ٭ و سبات نوم طویل دیکلر ده ٭ و سهری اویقو کلممک در ٭
فارسیده خواب دراز دیلی خوابی درلر ٭ وازنجیلر
ورد میلر
درلر ٭ بو علتده ٭ بحث چوقدر ٭ سبات نوم طویل اوله ٭ و سهر اویقو کلممک اوله بونک الکیسی
بیجه جمع اولور ونه معنا چقار ٭ و بیجه عقل مخالفدر ٭ بوارادن جواب بودرکه سبات اویومق
و سهر اویقو غاملق معناسنه در ٭ و اویقو ایله اوزغانلق بر دکلدر ٭ اویقو باشقه و اوزغانلق
باشقه در ٭ اویقوه داخل دکلدر ٭ و بو ایکی نوع علت بر برده جمع اولدوغی نه جواب بودرکه
بو ایکی علتک اسبابی جمع اولمقدن اولور ٭ مثلا صفرانک بلغم ایله اختلاطی اولور نجی که
بلغم چوق اولسه سبات علتی عارض اولوب ٭ و سبات تقدیم اولنوب سبات
سهری درلر لاینده بو ایکی عرض و کت اولدوغی حالده قرانیطس علتی یعنی سرسام دخی

بشر غشی علتی یعنی نسیان دبار دسرسام علتی اول علته فارشوره و علامتلری دخی ظاهر اولور مثلا
عقلا موافق اولمیان حالاتی ازقدا سوزلر سویلر دوا ارتحوز بو نوع اغلاجیه ستمدر سببالی دردن بو حال
یابس اخلاطدن واقع اولوره واگر ابوسی تمام اولیوب گوزی اچق گبی اولسه بشر غشی صاحبی اولوب
گبی اولور و سبات صاحبنک نبضی اکثر سریع و متواتر اولور ده سو تمه نبضی بشر غشی صاحبی نبضندن
اولی اولور و اقا سبات نبضندن اضعف اولور و علاماتی بوزی و گوزی استسقی گبی شیشر دنیه گاه
گنه ویلا علاج غایت اولوره و هر بار غایت کسل و ثقلت دوم کبیر عارض اولور و گاهی گوزی
اچق اولور ادیبانی قیاس اولنوره اما بو بیان سوبلر علاجی مشاکرت بولنور سه
یعنی سبات علاجی ایله سهر علاجی ترکیب اولنمق اوزره علاج اگر وره ابتداده حقنه اگر گوره و
بلغم زیاده ایسه وسلک حالی بو غرغره ابتدوره اکر مستلک واراسه تا خیر لازم دور
واگر بلغم زیاده لکی اگلنورسه حقنه حاده ایده لر علاکه ضعف اوله حقنه متوسطه ابتدا
ایده لر و اگر صوی غالب ایسه حقنه لینه ایده لر و باشنه سرکه ایله قیناش طوروق اولی
صوی دطوروق اولی یاغی ایله سرکه سوره لر و اگر بقلنگ بوزی و گوزی قرمزی اوزره اولوب
و نبضندن قان علامتی دغلبه سی معلوم اولورسه فصددن حذر ایده لر لکن ساقنه دفونه
درمانه گوره قان النه لر واگر صوا غالب ایسه صوای اسهال ایله تسکین ایده لر
که بو علتلر دخی زایل اولور و بو علت ایچون اتخفار اوزره مزوّدات درخل سرکه
دکل صوی باشنه دکلولکرنه ابتداء مرضده فویه لر فودنج یاربوز انواعندن دد کوب
و سرکه ایله دکل یاغی قیشرو اتدکلولکرنه و ده سرسمجاد ایده لر شونیز چورک
اوتی یاغی اوج کوندن صکره بورنه ازه جق سعوط اتک دکلولکرنه طلا اتک وبر الجند ده
ششم اتک مناسبدر ریلج نزاشتر صکره بر الجنده طوزدلیک اتی ایدوب باشی اوزرینه
قویمق نامعدر فقوجا علت بارده اولور ایارج فیقرا سکنجبین عنصلی ایله غرغره اولنسه
غایت معتبر در زنجفیل احمر قزل نخود در هر بجر طبیخ اولنسه جوز رومی یاغیله بیک غایت
نافعدر حاوشیر نزاشتر صکره قیناد وب باشنه بغوا اولنسه مفیددر ▪
يكرمي بشنجي باب نسيان بياننده در بو علته اونتسالق علتی
درلر فارسیده ریخ واوسنی درلر و نا یاد دخی درلر و از جمله انواعی بر انواع
غشی و بشر غشی دخی درلر و درو بیان ابو البحر قسی دانسه فارتده دخی درلر نسیان علتی
اولدر که صور محسوسه تخیلاتی ضبط ایده میوب اونونغدره و بو علت اکثریا دماغده
زیاده رطوبت اولمقدن اولور که جوهر فکرک و ذکرک و جوهر خیالک فسادی و یا نقصانی
و یا بطلانی سببدره بو نلرک احوالی تشریحده تفصیلده دماغده اولان تجویف هنا
که دار در هر بری بو نلرک بر قوتی ایکوندره بو نلرک اصلی بو محلده ذکر اولنمش تفصیل

اولور بو علتده غیر یاکلاوب سوز سویلیه لر و یا فقود گنه و فکرا لیب مجلس جلوده اما جوهرینی
توزیعه قادر دکلدر که هر بو بر تجربه بر بری حفظ ایجاب ایلدوکی گبی بو دماغ دواء اولان احوالی
دیره مزه زیرا غذا و توزیعده نقصان وار درره و علت نسیان گاهی اولادرتبه دار که
ان کنمد و اسمی اونونوره و یاد ایده مز بچه زماندن صکره یاد ایدره اما بو مرتبه لر
بالکز علت نسیان دکلدر دیشلر بلکی ابلهلک و غفلت علتی مختلط در دیشلر و علت
نسیانی جا عاده برودت و رطوبتدن اولوره زیرا دماغ هر بار اتی طلب ایدوب برودت
و رطوبتدن حفظ اتمزه و اذا اطلا حرارتدن دخی حفظ ایتیوب اونتیجون نعملو و ارتملو
خفت لقلدوه دخی عارض اولور که گنه اصرلرنفارینی و سویلد کلرینی خاطره گتوره مز زیرا
جوهر تمییز و تفکر سالم جوهر لردن خار فلفلی و المشتره اکثر برودت و رطوبت ایمرنسه
لابده خلل گلوره واذا اطلا حرارت دخی ضرر و یرر والحاصل اکثر نسیان واکثر غفلت و ابلهلک
و هدیان سویلک و ذهن اختلاطی و تخیل فسادی سببلری جمله سی دماغک اوزرینه مبنی
جزیه دره اما غفلت و ابلهلک بو نلر آیری و بر اقتدر که نقصان و بطلان جوهر عقل
جنسندندر اونتیجون اوغلنجقلرک و بیرلرک خالی عقل نقصانندن قبر دیرر بو حال
بو بله اولمغه برودت و رطوبت سببدره مثلا بیرده دخی تغلیظ ایدوب
سو بیلاینی سوزنسنک قصدک اوزره اولمز خطا ایدرکین بلوب سی نه نا فیله
جالشورسی و بعضیلر بو حال گاهی بیوسندن دخی اولور دیشلر بو تفصیلدن مراد
بودر که بو نلری حس ایدوب رطوبت و برودت و هر بری اسبابدن اولمق لکنه لر
حذر اتک گرکدر علت دخی زیاده لک قبول ایته بو گاه علاج علت نسیان درکار سبب
دخی واموش اتوکدرلر • حقنه حاده ایله تنقیه دماغ ایده لر و دخی لازم کلورسه
حب ایارج و ایارج بو غازیا کبیلر دخی دیره لر بو بابده سرکا عنصلی و سکنجبین عنصلی
دخی نافعدر • و خردل و یاربوز انواعندن قیناد وب صوی ایله غرغره اولنور
و ادویه معطسدن خردل و شونیز و دوکلش ازه جق فلفل و کندس کبیلردن
قوقلادوب عطسه کتوره لر که رطوباتدن قلان بقیه تحلیل و تنزیل ایدوب دماغی
تنقیه ایده و کندودن جمله غذا و اشربه لردن مرطبات و مبردات نهی اولنه و مسک
و عنبر و عود و لادن کبیلر و عاقرقرحا لو ادویه لر دخی گلر قوقلایه لر • اما بو حالده رطوبت
و برودت تحلیل و زایل اولمغه جایزدر که افراطله یبوست عارض اوله • و بو علت
یبوستدن دخی حادث اولور دیشی ایوک یاغی اوزرینه رطب یاغلردن گاهی سوره لر
و اغذیه دن زنجبیل و قوق مربالری و شونیز معجونی مناسبدره • واگر علتک حرارت
و یبوستی بو غیره گاهی شیر و گاهی ازه جق تریاق فاروق ویرمک مناسبدر ••

معجون الكندر آقچه كوكلك عجم بذر كتان و شونيز برر درهم و فلفل و زنجبيل برر درهم
بشر درهم معجون ايدوب استعمال ايده لر و باشنك اكثر طرفندن حجامت بر يله عسل ايله قرزن اوروالر
چونكه طور يه و اگر نسيانه يبوست ديروب زياده لكن ايسه علاجى اولدركه بورنى يابس اولور
و ادرار اورزه اوخلوكلم زه صو بيلك فصد ايلوكه بو غارز علتلو كى بو غلش اولوب و نيز سويلكه
قادر اولمز اول زمانده رطب و فستق حب الازهور و مغاره كيم ملكه نافعدر و سمور طاووق و قاز
اكري و دود قوان ميرزه صاروار يه و بادم شكدن محلبى برر و بادم سوتى ايله پشمش رشته چورباسى
ويره لر و اگر علت حرارتدن ناشى ايسه يبوست فم طاريه اولوب انشلر ورنكا سشيلر فناله
ايدوب باشى غايت ثقيل اولور اول زمانده صوانى اوزاغى نافعدر صداع صوا ويره و ايلده دكر
علاجى ايدوب و اغذيه بس بارزو و اسفناخ و جيع اشى كبير ويره لر دوى علت نسيانك
الجون شونيز قول اوزره اختصار اوزره سوداث ذكر ايده لم هليلج هليلج دكابلى
و ابليج ر بار ابنك عسل بى نافعدر اگر عسلى بونمز سه ازه جق قرنفل قويه لر صبر بارم
درهم صبرادن درهم شكر ايله سفوف ايدوب ويره لر جندبادستر فندوش طشاغندن
برحبه مناسب ادويه ايله بيك و قو غلاق نافعدر و اگر سوسن باغيله دهر كه ايله
قرشدروب طلا اولنسه نافعدر و ازه جق جندبيدستر اوچ دانه اق بيبر قاتوب
شكر ايله ويره لر موافقدر و معجون دخى صو يابى ايله ويروب ايلدكدن صكره يكرمى
بش كون اره ايچكوب بعده هر كون بنزر مقدار استعمال ايليه لر نسيانك كبير علاج
براده سى هر كون بردرهم عسل ايله باخود صو ايله ايچه لر نافعدر دارفلفل كلكك
ايكى بيك و اودون ازه جق يوروب سعوط ايليه لر غايت نافعدر عرعر كى طورنا قوشى
باغينه بوروب سعوط اولنسه مناسبدر اسطوخودوس قره باش شربتى و معجونى دوامت
ايتك نسيان زايل ايدر طلادر قوى طلادر معجونى دخى نافعدر و اگر حرارت واقع اولورسه
طلنسك و مرطله وارى شكايت ايده لر و نسيان اولان كسنه چوق جماعدن و كونز
ايكودن و سهردن و چون شكر يكدن منع اولنمق گركدر والله تعالى اعلم

بابى التنبيه باب مالخوليا بيانده در

مالخوليا سوداوى ديوانه لكدن برنوعدر فارسيده ديوانه كى درلر و فكر بيهوده كى
دخى درلر داذ ... انواع مالنخوليا درلر درومير و يونانيلر نكتى قوليا و درلر
واصلنده مالنخوليا يونانيده موقيدر مالى سودا ديكدر و خوليا خلط ديكدر و بو
علتك حقيقتى اولدركه و شدت اوزنده اولوره مالخوليا درت نوع اولور
برينه مالنخوليا و برينه داء الثعلب و برينه عشاره و برينه قطرب درلر حالا التزجيب ذكر
ايده لم مالى خوليا صاحبى بيهوده افكاره و وجودى ويرر دى ... فنالكر كوردر دى ...

دخى دوشنرر و ديرار انديشه لر ايدر و گاهى غمناك اولور و گاهى كنه و بعضيسى لايق كوروب قرقناك
اولوب و ... معقول انديشه لره اوزرينه اولور ... وجود ديرروب شويله و بو خيال اولجقدر و بو گاهى
دوز و ديم غمناك اولوره بنه فسق ايدركه بو انديشه لرك اصلى يوقدر بنه اصلى اولدوغنى فسنك
اولنيوب هر فكره و انديشه يه دخى باشلر بو علتك دخى اصلى دماغدر لازمه دماغه عرض
عارض اولسه دماغ قوتلرينك قوتى و جوهرى و فعلى يا نقص يا باطل اولور اما بطلانى آز
واقع اولور بطلانى محلنده ذكر ايدرز هر قنقى جوهره خلل ايرسه اول نوعه خلل ايرر كوريلور
كه بعضيسنه عشق و بعضيسنه جنون انواعى و غير بو حاللر عارض اولور بعضيسنه يبوست
غالب و بعضيسنه حرارت غالب اولور و بعضيسنه برودت و بعضيسنه رطوبت غالب اولور
انك فعلى يا نقص يا خود باطل ايدر گاهى جوهر اله و گاهى فكره و گاهى تخيله و گاهى حفظه و گاهى
عقله خلل ويرر و بونلرك تفصيلى على حده تحرير ايدرسك تفصيل اولور و بونلره بعضه
بيلك لازم مصلحت دكلدر بلكى اطبا شكر درر لازمدر طبيب حاذق اولمق علتك نفسى
نوعى اولدوغنى تشخيص ايدر و بو علتك علامتى بعضى بطى الانفعال و بعضى الاخر اولى اكثريا
سوداويه مائل اولوب و هر بار سوداوى ارتر غذاره طبع اقبال ايلكدر و كندوسى خلوت
و سكوت اختيار ايتك و ايشلمك و بر يره چوق باقوب طورمق و عقلى كوزينه تابع اولوب
مثلا آغلمق كندوسى برسوز سويلمك جنى زماندن صكره كوزلى اكثر شوطونجه خواب
ويرمكدر و كندوسى هر بار غمناك و غصه لو قاروره سى صافى اولمقدر و مالخوليانك
خلطى دماغده سى جميع بدنه تاثير ايتبوب يالكز باشنده اولورسه علامتى دائما باشده
و بوزده يبوست اولمقدر و بوينى و كوزى سمورت اوزره اولمقدر و مالخوليانك
بو ذكر ايلدوكمز نوعى براغز نوعدر بونلرده زياده دخى اولمقدر و بونلر ضعيف دخى
اولور خلط اسود كى غالب و زياده لكنه كوره اولور والحاصل بوكه علاجى اگر دم
غالب ايسه فصد اولنوب و اخراج اولنان دم سياه ايسه و قوت مساعده ايدرسه
قان قوم بلكه تبديل اولنجه اقيده لر اگر قزل قان چقارسه چوق قان اخراج ايتميه لر
زيرا صاف قانك علامتى مادده يالكز باشده و دماغده اولوب جميع بدنه تاثير ايتدوكنه
دلالت ايدر و فصدن دخى ابن طرفندن آلمق افضلدر اندن صكره سوداوى اسهال
ايده لر و مرطبات اغذيه و اشربه ايله تقيد ايده لر مثلا اسفناخ شوربالرى و
باغلو شوربالر ويره لر و قبق و رشته آشلرى و روغن ... بيروه لر صاردوبى وقازو
طاوق و بونلرك شوربالرى موافقدر و ... زرده سى و مستقطر
صولرى و شرابى و تفاح شرابى كبيى ايچه لر و معتدل حمامه كيروب باشنه ايليق
صولر دوكه لر خصوصا علت مراقى ايله اولورسه مراقيا ديدكلرى مالخوليانك بر نوعيدر

مال خوليا علاماتى

علت مراقيا مالخوليانك بر نوعيدر

وراقیا احوالی بو یابلردن. صکره محلی ایله ذکر اولنور. والحاصل بری دماغی ترطیب ایدوب
دماغ جهتنده اولان بخارلر کتوروب حرارت غریزیه انتعاش ایتدررلر. و بو علتده دخی قانونده
ذکر اولنور دخی اوزره کاهی حقنه بنه ایدهلر. و بونلردن صکره تکرار اویخو کتورر اشیا ایله
تنقیه ایلیهلر. اکثر شمامه و اکثر اطلیه و اکثر سعوطات و ضمادات هر نه ایسه کر اثنا ذکری
سبقت اتمشدر. اویخو کتورملر مغتنم اولهلر. و دم محترقه دن حاصل اولمش سوداوی
اولان مالیخولیا فیقی برازدر. و انک علاجی بودرکه اکثر کنوده بیجا عارض اولور و برام
خیال و خلوت و ضجر و فزع ایدوب لیکن بونلردن حرکت از اولور بونک علاجی
وسواس ده و جنونده دخی ذکر اولنور. و اکثر مالیخولیا علتی بلغمدن و افزا فزون اولنور
علاجی ادویه معده و طور معده کاهیل اولوب. و دائما اغزندن لعاب اقفدر بونک
علاجی مسهلات بلغم ایله بلغمی اسهال اتمکدر. و اکثر مالیخولیا صفرا احتراقندن اولنور
فی صعب و شدید اولور علاجی هذیان سویلمک و فزع و ضجر اتمک. و قالقوب
و اسبابنی پاره لمک و غضب ایدوب کاه سویلمک و کاه دوکمک کبیلر اوله. و بونی
صاحبی اولوب دهر طرفه جنونی باقشلر ایله نظر ایدوب دکنه و یه تنقیه اتمک کرکدر
بونک دخی. ماء الجبن ایله سنا مکی و افتیمون ایله اسهال ایتدرهلر. دهر بار باشنه
طامکو صولری دوکهلر و نیلوفر و خشخاش و مارول صولری مناسبدر. و بونلرک یاغنی
سورمک مناسبدر. و فرانیطس خالصده ذکر اولنان حقنه دخی ایدهلر. و مالیخولیا
انواعی ایچون اختصار اوزره معجون اتدرکه ذکر اولنور لسان الثور معجونی تک
تخمی یارم درهم بادرنجبویه یارم درهم قورو کشنیز یارم درهم اوزر شکر ایله معجون
ایدوب یهلر. و اکثر مالیخولیا سوداوی محترقه دن ایسه بونلرک صویی شکر ایله
ایچهلر. نیلوفر و هندبا و ورد بنفشه باغله بودنه طاتزرلر. و بو علتده
بر درهم لاجورد ناهضه و بش اون درهم شکر ایله ویرهلر. و بعضیلر اوچ درهم
لاجورده و کبین جائز کورمشلر اما خطادر. ترنجبیل اوغلی ایله بر لیکی ایچمک و ایچمک
یلک. و صویی شکر ایله ایچمک و جلنجبین شکر ایله یمک و مسلوقس یارم باجله
یمک و ایچمک غایت مناسبدر. افیتمون افتیمونی بکی سرکه ایله و شکر ایله و ماء الجبن
ایله کالک و تخم شراب انوبالی و بر درهم طامکو بادم یاغیله ایچهلر معتمد در بزر قطونا
بنفشه براق حق در و قاری یاریق در بش درهم برابر قرنفل صویله اعتدال ویروب دلکا
ایله ازوب و چالقایوب ایچمک بالخاصه نافعدر افسنتین تخمندن ایکی درهم اون
درهم شکر ایله یمک و ایچمک مناسبدر بنفشه الی درهمی عسل ایله و ایکی درهم
بادم یاغیله بیا کون ایچهلر. بونلرک اکر صویی. و اکر ادنی سوداکنوکی جلد سوداوی مالیخولیا

خاتمه

خاتمه اعلاوه رزمانی حلو طانه و آثار جکیلی انلاسز ایله ایچلر افزون صفرادن اولان مالیخولیایه
نافعدر صفر یادواسی بازنا طوقان یاوره سی یلک معتمد در هلیلج سیاه هلیلج ایکی درهم
و جوارشی بیو ربعم و ربع درهم مجوده و صویی ماء الجبن ایله ایچمک معتمد در دواء المسک
دواء المسک انواعی فایده ایدر دارو فلفل قوتلی و صویی قرنفل صویله معتدل ایدوب شکر
ایله ایچمک موافقدر دلکشکره قرنفل صویی نافع و بریمک و صباح اوچ درهم موزاجا
بدیا کونه دکین ویرملک مالیخولیایه بشکین ایدر دم الاخوین ایکی قیراطدن قیل و دم یارم
درهمی قرنفل صویله و شکر شربتی ایله هر کونده ایچمک مجربدر در قرطم اصولی دارونک
سنی جوارشی ایله و افتیمون ایله ایچمک غایت نافعدر مربای فاردی ربع درهمی شراب
ریحانی و لسان الثور صویله ممزوجا ایچمک غایت نافعدر لیکن بش کوندن زیاده
ایچمیهلر افخون بیوک بهادر در افتیمون کبی بونک دخی نفعی وار در شکر ایله اعتدال
ویرهلر سرطان نهری درهم ایکیسی در بونلری هر بار بلک نافعدر بقله یمانیه بادام
یاغیله یمک موافقدر تعب انکرشکر قامشی یلک بو علته نافع و مناسبدر

بابـ قرانیطس بیتی ناخیبا شده در بو علت

که قرانی درلر و قرانیا دخی دیرلر. یونانیدن مونبدر قدیمدن عربیسی ناخذدر مالیخولیادن بر نوعدر. فارسیده رنج اندیشه کی درلر و رنج سیاه کش دخی دیرلر
وازجمله انواعی مالیخولیا ایمونیتوریا دیرلر و ودمیلر دیونانیلر ملانخولیا ایبوقوندریاکی درلر. بو علت سوداوی خلطلردن اولور. بو علت اذل معده ده جمع اولور دم
دخی اولور. اکثر اتیقیده بیتی بغاسنمدن اولورسه یاخود طحالده یعنی طلاقده اولور
دماغه دماغ زیاده اولورسه یا دژتم باشده اولور. و او متولد اخلاط زوبه دن
اولان بخارلر دماغه دخی صعود ایدر بونک علامتی کوکل قالوب و کوکس دستی تنگ اولمق
و قاریی شیشمک و یوشی اولمق و بوزه ایچمک کی که کاه اکشی کلرمک اولور. و مراقی بیغر شده
و طحالده ایسه اغزدن یورکی اوفورورب کزمک و بعضی بیهوده ادعاء ایدوب
یلاراده بدنلری بعضی یرلری التیله یاپیشمق. و لاعضاده نقلت و هضم ازلکی بو طعامی
جوق طلب اتمک و اشتها زیاده اولمق و اغز صویی و لعابی جوق اولمقدر. و اکر بالکز
طحالده ایسه طحال بیوک اولوب ال ایله بوقلادقده سرت بولنورکه بولر علاج
دوا ایله استفراغی ترک لازمدر ضرورت اولورسه مطبوخلر ایله خفیف ولیتی حقنه
لر ایله طبیعتی تلیین ایدهلر. و براد طرفدن مسهل شربتدن اجتناب ایدهلر
وادا علایم مطبوخلر ایله مقلابلر ویرهلر شدت و عنف ایله علاج جائز دکلدر. و دوت
فدالر ویروب اکر مانع یوغیسه و قوتنه مساعده وار ایسه هر ایده بیر دفع

ماده بیوب بیاض اولمغله درخچ (?) نافعدر

مالیخولیانک اکثر سبب ... سوداوی مزاج ...

باریح بو برادغاده ...

بالسليقونا فصد ايده لر ديمشلر اما ايكي اتي بهار فصلنده وايكي ايكي كوز فصلنده اوله زياده امتلاده
در زياده صوقلرده معارضه ومداخله ايتمه لر بو علتده دستره علتده علاجلر تدريج ايله كوزه
جريا جريا اوروجه علاج اولنه خصوصا قوتلو علاجلر اولنه خطادر و ديلنكي دلكش ايله
معده وجكره وطحال قوت وعنايت ويره لر درمانلي شرابلر ويره لر ومطبوخلردن علت كللي
وعلت سنده ومنضج اولان علاجلركه ذكر اولنمشدر اول علاجلرك خفيفي ويره لر وارشه
ويبوست واقع اولورسه بنفشه ونيلوفر شرابي وخيره لرجا دلكشكره توريج جيكي صوبلرندن
هر قاشق قدر قاتوب ويره لر واكر طحال لده ورم بيني شبش داراسه بابادنه وطوراق
اوني قيناد وب صوبين دوكره لر وماهي بوندك يا غنه بنفشه يا غي قاتوب اصلو اوليغيني
ادوه لر علامت وتدريج ايله ايده لر دوا غنه ايلجي سنه صاغ اوزره لر وايلجي صوود كوت
وطبات ايله تقيد ايده لر وبو علت صاحبي اوتوز ايكي ياشندن اشغه ايسه اوتوز يكشنده
صكره الملك مزاجنه وطبيعته بلغم وتشويب بلغي بهار ايلا دنورسه علت مراقيه بوخذا اعلا
علاجي اولمزه بلغم زياده اولديغي علت مراقيا زايل اولوره واكر طرف طحالدن ضعف
وار ايسه فصد اولنمزه صول قولدن فصد اولنه كه طحالك خفيف وخلط سودا اولن و
جذب املك ايجوندر وفصددن حذر ايتمه لر وتذكرت السويديه دركه مراقيا اصحابنه
فصد اولندقده اكلدن باجوو صاغدن فصد اولمق افضلدر ديمش وبو علته اختصار
اوزره مفردات ذكر ايده لم مفردات بودر درونج عقربي كوكندن ازه جق
لب لر مراقيا به ومالنخوليا به بالي قتي نافعدر خشخاش خشخاش تخمي شرابده
اوج دفعه ده كوب ديده شرابده اصلادوب بنه قوردوب يوندن لب لر مالنخوليا و
مراقيا به سوديه قولي اوزره نافعدر نقلام تذكرت السويديه بزر الخشخاش اذا
سحق بالشراب وجفف ثم سحق بالشراب وجفف ثم سحق بالشراب وجفف
ينفع من هذا المرض قطف ديه كلري يازدي دايم يمك نافعدر طاتلو بادم باغله
بشوره لر حلوجبا ايله كوبي يمك بيوك نزجي در بادم باغله بشوردوب يمك نافعدر
فرنج قبوق يمك بادام باغي وبادام شيري ايله بشورمك نافعدر بنفشه بنفشه
قوتلمق وشرابي اربه صويله ايجمك نافعدر جبر جبر سقوطرب ايله استعمال
ايتورمك نافعدر شبت طورن اولي بي اولان ايله بشوردوب باشنه ودعكت
اوزنه ضماد اولنسه مناسبدر لبن حليب بكي دنبون سدري باكت انك
ايله يمك نافعدر ماء الجبن بنز صوبي ايبورنكي سد ايله وافتيمون ايله ايجمك
نافعدر خصوصا جوارشي دخي قتي غدا اولورده قبولي ان وطراح وطبيعج ايده لم
افسنتين ابودركه كي مدهبر ايدوب شرابي ايجمك خصوصا افتيمون ايله نافعدر قال

بلغم زياده اولدقده علت مراقيا زايل اولور

تذكرت

تذكرت السويديه خلص ناس كثير بالاسهال اذا ضطجع الافتيمون من انواع الماء خونا العنبة وبقي
السالم قبا قوردوبي في مخامده باشنه فطول اكلك نافعدر دهن الورد بنفسج جلا ركي يا مفرنا
حامده فكرده بورنه سعوط ايده لر ده وبنفشه يا غي سعوطا اولنسه دخي مناسبدر عود
البخور بخوريا وبخور اسمسم جانس سيابي شكر ايله ومقطعكي ايله يمك وايجمك نافعدر
كرنه بقشاصا رشتي توعبنودره كوكندن هر كون ايكي درهم يمك باجنور قنا مش صويندن
اون درهم ايجمك نافعدر يار يا سكنجبين بابب مالنخوليا انواعندن
قطرب جبا نده در قطرب ديدكلري علت مالنخوليا نوعندندر وبعضيلر جنون
نوعندن دخي ديمشلر فارسيده دخي مالنخوليا ده ديوانه كي دلرلر وازجمله انواع
ماليخوليا دلرلر ودر دمير ديو نانيلر ماليكونيا درلر قطرب ديدكلري حكمتي و
ماليخوليادن جانان ايشلر وبعضيلر جنوندن دخي ديمشلر صعب اولدغي ايجون اول
لفظ قطرب مشعشع بربوجك واردر آتش كبي كورنور اكثر درلر وبر دخي ديدكلري
كوك اطرافنده بومتوز مشعشع آتش كبي سنه كورنكله سراج القطرب درلر بوكه
ماليخوليا وجنون بحكلرنده لفظ قطرب ديمشلر ده ماغده بوجكلر كبي بيرشنه حركت
ايده ده وآتش كبي اولر محلي باقي ديمشلر سوزايه محرقه وده اولان ماليخوليايه قطرب
درلر غايت مزاج علتدر وبوكه علاج غايت كوجدر وبوندن خلاص آز اولور ديمشلر
بوتك علامتي دايم حركت ايدوب راحت اولماز وقنده ايدوكني بلمك در وذما صون
قاجوب خلوت ايستمك وقابل اولورسه قلوقده بر ركلرده دايم يتوب اصلا كنذو بكتنك
كلمزده وكاهي مقابرده واروب الشلور واصلا كولمز ودولوي صارلر وسياهه مايل و
كوزلري جقور اولوب اوججوبي كلمزه وديوز نكت زنكي وخوشلي كيدره واكر خلوته واكر
مقابرده دايم طورفي قورقوسي غالب اولمز به آدم باشنه وارمزه وبعضي دايم اغلرلر واضحا لي
ردي اولر ديجون ايچكلرنده جبان اكسك اولمز وادكلمز وباندوفي برده هر كوكه ابروقنا ك
كورسه عجب بكاني باقلور دينوب صباح اولنجه كوزلرين اكثر دكوب اوبوز قورقار وبنه آدم
باشنه واروب صيحغز يوكه علاج اولان منوم نسنه لركي يقا ريده ذكر اولمشدر اومنوم
منوملر ويروب اوركه بريخ دفعه واراوزره اوبنجو واقع اولسه خيريا آدمي نجبي
كلوب اختلاط ايتمكه باشلر وعلاجه قابليت اولور وانده صكره فصد ايدوب بنده
مرطبات ايله مزاجيني تعديل ايدوب وباشنه نيلوفر وبنفشه دهني باغلرلن كيبي سوره لر
وباشنه مناسب صورر دوكوب دماغه دخي قوت ويره لر وماء الجبن ويره لر وافتيمون دخي
قته لر ومواضع بالونطه وجاكك قدركي يده لر ديمشلر اكثر علت نه ظهور ايدرسه بر
دفعه كي ايده لر كه ان شاء الله تعالى آفاقت بوله وا اكثر دوما غيري سائر خلط غلبه بي

قطرب بر بوجكدر كيجه آتش كبي كورنور

علامت قطرب

وارایسه اول خلطی استفراغ ایله زایل ایده‌لر مالنخولیایه وسوداوی علتلره باعث اولان اخلاط
کزانده ذکر اولنمشدر نظر ایدوب لازم اولانی ایله علاج ایده‌لر ودخی بو علت ایچون اختصار
اوزره معجونات ذکر ایده‌لم **شیرازه** صویی وداره جلابی ومغلیسی [illegible] وداره صویی نیلوفر
شرابی وبادام یاغی قاتوب ایچه‌لر **سکنجبین** آق شکر ایله انگور صویی وگلاب وسکود
صویی ایله وایکی درهم بادرنبویه قاتشدروب ایچه‌لر اعنبه ودرد **زاج** [illegible] جوز باشه باشی
کشنیز وبادام یاغی قاتوب مسلوقه‌سی هر بار غدا ایده‌لر وقویی وقوزی اتنک قزل اتندن
بولیه مسلوقه ایدوب وایچنه شلغام قاتوب کذلک غذا ایده‌لر **سمک** تازه بالق کشلغان
یا خود بادام یاغیله بشمش اولورسه نافعدر **شوربا لطیف** بازو سبیدر بادام یاغیله مسلوقه‌ی
فایده ایدر **اسفاناخ** بادام یاغیله یا خود شلغام ایله مسلوقه ایدوب یمک حبیدر **بقلة الحمقا**
شلغام ویا خود بادام یاغیله سموز اول مسلوقه‌سی نافعدر **فرخ** فرخ اشربه بادام
یاغیله وتازه کشنیز ایله مناسبدر **قثا** خیار [illegible]
دخی یک موافقدر **بنفسج** بنفشه‌نک شرابی نافعدر وصویی ویاغی [illegible] باشه
دکمک دخی سورمک مناسبدر **خوخ** شفتالو [illegible] یمک بوعلته نافعدر خصوصا
جکرنده حرارت اوله شفتالو یمک وخوشابی ایچمک نافعدر **بابونج** بابادیه بو [illegible]
خشخاش [illegible] قاتوب باشه ضماد ایده‌لر [illegible] دخی کتوره **خطمی** [illegible]
یک [illegible] وصویی [illegible] باشه [illegible] دکمک دخی نافعدر **نیلوفر** صویی
[illegible] باشه دکمک ویاغی باشه سورمک وشرابی ایچمک نافعدر بونلردن
[illegible] وغلیظ وخلط سودا [illegible] منع ایده‌لر

باب طقوزنجی مالنخولیا انواعندن مانیا وداء الکلب علتن بیاننده‌در

مانیا علتی مالنخولیا نوعندندر فارسیده دخی [illegible]
[illegible] دیرلر [illegible]
مانیا [illegible] کوکرمه [illegible] دیکلر بو دخی مالنخولیا
نوعندندر [illegible] مانیا لفظ یونانیدر [illegible] جنون سببی در
[illegible] مانیانک [illegible] داء الکلب [illegible] مانیانک علتی
[illegible] داء الکلب [illegible] داء الکلب علامتی [illegible]
[illegible] **علاج**
مانیا وداء الکلب [illegible]
نظر [illegible] اخلاط [illegible] اولا فصد اولنه [illegible]
[illegible]
[illegible] سودا استفراغ ایده‌لر [illegible]

برده کی

شفتالو ایکی نافعدر

[illegible] یکی نافعدر

برده کی دقتوبه غلیظ ایله صفراوی خلط اولمقدن حکره استفراغی هلیله مطبوخ ایله ایده‌لر [illegible]
برده کی سوداوی خلط ایله اولور استفراغی افتیمون مطبوخ ایله اتمک گرکدر [illegible]
وافتیمون مطبوخنک **صفتی** [illegible] هلیله [illegible] بش درهم [illegible] هلیله کابلی [illegible]
افسنتین [illegible] وافتیمون هر برندن [illegible] درهم [illegible] بسفایج بش درهم سنامکی [illegible]
درهم [illegible] درهم سیاه [illegible] اوتوز عدد [illegible]
[illegible] یکرمی درهم ترنجبین [illegible] درهم بو [illegible] عادت اوزره [illegible] ونصف [illegible]
[illegible] حل ایدوب [illegible] ومغلیسی [illegible]
رعایت ایچون انیسون ومصطکی [illegible] کفایت مقداری [illegible]
دخی زیاده [illegible] لازم [illegible]
درهم مقداری دیگری درهم خشخاش شرابی ایله [illegible] بادام یاغیله [illegible]
بوقلیه [illegible] ازلازم [illegible] وخشخاش شرابنک صفتی بودر **صفت**
شراب خشخاش نیلوفر صویی وبنفشه صویی ودخی صویی [illegible]
آق خشخاش [illegible] درهم [illegible] واصلاح [illegible]
[illegible] جلاب [illegible] طبخ اولنوب [illegible]
[illegible] بنفشه [illegible] سورمک [illegible]
[illegible] ملالت [illegible]
یا خود [illegible] شرابیله [illegible] رطوبت [illegible] طبع [illegible] غلبه‌سی
[illegible] اولورسه [illegible] فصد اولنه [illegible] فصد اولنه [illegible]
فصد دخی جایزدر واگر غلبه وفضله سوداوی اوله [illegible] ایکی درهم **حب شبیار**
ویره‌لر **حب شبیار** ایارج فیقرا وافتیمون هر برندن ایکی درهم اسطوخودوس
ایکی درهم شحم حنظل [illegible] بر درهم حجر ارمنی [illegible] هر برندن یارم درهم سیاه
[illegible] درت [illegible] هلیله کابلی ایکی درهم [illegible] حب ایدوب [illegible]
اما اگر فضله محترق سودادن اوله **حب شبیار** بو صفتله گرکدر ایارج فیقرا [illegible]
هلیله هر برندن [illegible] یارم [illegible] مقدار [illegible] مثقال [illegible]
[illegible] اولیه [illegible] اما نطول [illegible]
[illegible] جایزدر خصوصا [illegible]
استفراغ [illegible] **صفت نطول** بنفشه ونیلوفر وخطمی [illegible]
[illegible] وقزل گل [illegible] وبابونه هر برندن [illegible]
طبخ ایدوب [illegible] بوصودن [illegible] دخی [illegible]

شراب خشخاش

صوینی باشی اوزره دوکره وقزل صودینی صاغوره لر ودرهٔ بایغی طلا اتمک دخی معتبردر وهربار ایچنجه
کنودر منظم تفتید ایده لر دیو طلرجا وساقلریجا عصبات باطلیه لر داوده لر وایاغی ایلیجی صوایچنه
قویه لر وقیق نخی دبنفشه یاغی بورونه طامزره لر دکبکنه ومقعده دخی سوره لر دادو اربلو لامور
خصوصیدر اندن ایرایغ اتمک اکوره وسنده کنودر ره خصوصیدر کوکنا سنده وخیر بکیبی یردن حذر ایده لر
ودانی ومعزوج شراب ویرمک مناسبدر واگر علت صاحبی مضطرب اولوب باخود دلی حرکت ایده جک
ضبطا اولنمز سه اللرین بنده اتمک اعلادر واگر نفس کبی برشئده وزدوب ایچنه قویوب محکم برکور اوسه
بنده اتمک لازم دکلدر و باجنده هربار لوم الکسکه اولیه کی عتنبی ایی باننه وقطرب صاحبنه دخی بو
معمول علاج جایزدر ونافعدر واحاصل بونلره رطوبت واستفراغ تمار ایلیجی ضم اولنمق ایله اولی
اولادره وبوردکی تریاق ایله اده ره تا قوت ویره واگر اوقحو کنودر مک ایچون ازه چق افیون ویرلسه
جایزدره واگر کندوده ایلمک ظاهر اولیه بوده فقه ای محکم ضرب اتمک بعنی ده دکک اکر ایی اوقیه ایچنه
وباشنه ویوزنه طپانچه لر اوردر لر اوبوبه واوقیو طبعی ارام ایده اوبا سنشکلر اوره سنده بوعلته
ازه چق ورجلک فوزکی ایده لر کی عقلی بر بنه کلوره واگر ایلمک ظاهر اولمش ایکن بینه بر وعلت انتقال
ایده رسه تکرار ضرب ایدوب وتکراری ایده لر واگر بدن اخلاطی محترقدن ممتلی ایسه نعرکریت الشوبه
قولی اوزره حقنه ایتیه ایده لر وسنا ومکی ایله اسهال دخی ایده لر وهربار باشنه قیناتمش
خشخاش قبوقی ولفاح وقبوقی چکنش اره و بابونج صوبی وسکوت بیر انکلرله صوربه قویه لر
ولفاح وافیونلا شتم ایدوب ودایم مشموم نشسته ایله تفتید ایده لر وعلت داء الکلب ولدوغی
تشدیده قبلدن فصد اولنه وبر طبیعی ادون قومیه لر وماليخوليا انواعنه ابتدادن مثلا
اولنه اول خفیف کوربنور علاجی مقدمده اتمک اکر ارکه زیاده اولمیه وماليخوليا لجنی
کاهی اولور که بر علم ویاخود بر صنعته زیاده مشغلدن ودایما افکاری انکا توجه اتمکلا مالیخولیایه
کیدرکی علت اولور واکثر دنیه طبیعت اولمغله زیاده اتمک جنون ایدر کورمزمسن شطرنج
لعب ایدرلر دایما افکاری انکا توجه اتمکلا اولور وادوبا طبیعی خیالی فرشو سنیدن کیتمز اوموله
لره دن واول شغلدن محکم اولدودنی مرتبه کاهی وکاهی اعلاده ویردوب وکاهی سیره کتمک کبی
وفصاره بیقی وخوب اوازر وعلایه بردفده مکه کبیلره میل ایتورلرب وسوداوی ارتزر اغذیه دن
احترازلردن منع ایده لر وعورتلرده مالیخولیا از واقع اولور معلوم درکه کاهی عورتلرک
زیاده سوداوی زوجی ایلیا وفات ایلمسه اردوی چوق فکر ایلمزه انا اکرارو واکر عورته اولاد
وفات شدن مالیخولیا ایراث ایدر ودزیاده اولدوغی جنونه اولا شورد بشلره و عورتلره مالی
قولی واقع اولسه بر امرنجاری حیض قانی حبس المقدن اولورسه جائزدر انلره علاج
اولا اودرار حیض ایچون علاجلر وصوا الوانی ایچون طرفیدن فصد ایده لر ودوالی حملی اکبر
مالیخولیاء واگر جنون واگر وسواس الواحیدره مثلا صدفمه قی لردن وفصد لغلردن

حکمه عارض اولمش ایسه اومقوره فصد ایتلرکه بخاری دماغه صعود ایدر ده اومقوره ده انحدار
مادهٔ رمی ماجم ایله اولیوفه ویالوره جذب ایتدوب وبنابده ذکر ایلدوکمز اوزره ماییٔ مرطب
ایله علاج ایده لر اما کاهی اولورکه مالیخولیا زیاده صعب اولوب کیده رک جنونه وجنون و
سواسیه انتقال ایدر فصل جنون وجنونا وسواسی جنون وجنون وسواسیه وسواسی
شیطانیه دخی دیرلر صعب علتدر خلق بوعلته دیوانه لک دیرلر ووسوسه دیرلر عجایب
صعب وحقارتلو علتدر وبونلر شول طایفه درکه افکارنده وجود ویروب کندولرینی تهلکه یه
براغوب بودنیاده ساکنا دلیجه دیو کندولرینی برصوت خفیفه شیطانیه استماع ایدوب
واویب تنهاده کندولرینی صلب ایدر ویاخود براوبا زیردن کندولرینی براغوب هلاک ایدرلر وبوخلق
حالو ایسه ماده جوقلو عنصردره وبلکی مالیخولیادن مانیا داء الکلب دیدکلری علتدر
علاجی اهمال اولنسه دخون دماغ زیاده ماده قبول ایدوب عقله دخی خلل کتورر بونک
دخی علاجی مانیا وداء الکلب علتنده ذکر ایلدوکمز علاجلر وفصدلر واحتقانلر ایله لر
دماغ مرطبات ایله زیاده مرطب ایده لر

اوتوزنجی باب رعونت وحمق بیاننده در

رعونت عقلسزده دیرلر وحمق خود معلومدر که احجابنه احمق دیرلر یا کلمش سوزلر و
یا کلمش فکرلر دیکلرده نارسیده وبد نشین نا درست ونادرست شناختنی دیرلر
واز جمله انواعی فاتوتادر دیرلر ورومیلر اقرودینی داکتنا دخی دیرلر بوایکی علت فکرک نقصانیدر وفکر
دخی دیمه اما فکره باطل اولمق کوچیدر اکر بوچ فکر باطل اولسه احجابه احمق دیکی اولمیوب
بلکی مجنونلر رویش وطلالری اولیوب وبعض اجزای کتاب بوایکی علتی که فکنک واحمد وحنیان
بجفنده انلر ایله مخلوطا تحریر ایلمشلر زیرا بوچ نوع علتکده بعینی دماغ مرضلرندندر عقل جوهری
انفیس وتحقیق دیرلر ویوایکی علتک سببی دماغ زاجلک برودیتی برکه تنکلره ردحقی
تغلیظا ایدر زیرا دماغ مزاجی زمان عارض طلب ایدوب ویاردمتوز بونوع کاه بررودت
وکاه یبوست سبب اولوب فسادویرر وکاهی برودت بلغم فضلسندن اولور مثلا معده ده
زیاده بلغم اولوب صوقابخاره ملبو صعود ایدره ودماغه فساد ویررر بونک علاجی الخ ⊙
بوسندن ایسه سهل علتی دخی قشوب اولیه یره واگر بلغمدن ایسه بونک تفلوغیدر بو علت
اصحابنک کوکلی یوک اولوب تکمیز لک ومقداردن زیاده شهوت والباس ورکت واوضاع ایله اختیار
ایدر ونه حیث نفسلرنجیل ایدر بونک علاجی نشبا غذه ولنفرخت مرضلرنده ذکر اولنوردخی
اوزرنی باشنک وراجبا شوبلی ایده لر وبو علتده قان فضلسی دغلبه سی اولوب فصد لازم کلسه
فصد طمرجا ارنجی ایده لرکه غلیظ ماده چقف باعث اوله واسهال لازم کلسه حب قوقیه دوا ایله
اول باجره واگر اولنوردخی علاجلر دوا ایده لر وحب قوقیه دوا ایله دخی اسهال ایده لر ودماغینی

ودماغنی تبرید لازم کلور مزاجنی ترطیب ایدهلر و بو علت صاحبی برشینه مشغول اولمق اولادر کتابت ویا غیری بر صنعت معقوله مشغول اولمق دماغده عقل و فکر و تخییل بر یره جمع اولمغله دماغی تشویشدن خلاص ایدر و بعضیسی لهو ولعب ارتکاب ایتمکدن خالی دکلدر مثلا نردی و شطرنج و سازو سوزلکیلر و اوالی و سوز و حرکات نافعدر و بو علته افتیمون و افسنتین غایت نافعدر تجارب ایله بیلدیکمز بعضی ایلاجلر واردر که مقدما ذکر اولنمشدر ودخی بو اشیالردن تزویج ایلمک نافعدر و بو علته بر قوشجغز اکثر ابتلا اولنور اگر علت انتقال اولنمزدن خوف ایدرلر و بو علتده باشده جبانلر واقع اولور و بلکه سودایی وسیاه مائلی اولور حاذق هکیملر مشته ده ایدر کیدرکه صعب اولور معروفدر و صعوده و یا بابا باشلرنده عادتدن زیاده وارث اولوب اول زمان دخی ابو علامتلردر علاجه تعجیل اتمک کرکدر و اکر بو علت صاحبی سکوتده ولعب ایدرسه هر بار ابونی بکوره علامت خیردر مثلا اکثر مالنخولیا علتنده کوکلده بر اضطراب واقع اولور و مالیخولیا انواعی اکثریسی عارض اولور و بلکی چوق اولان کسه لرده ازدواج اولور و بو علت دخی بو نلردر و علت اصحابنه بکار و حریجی و سوداوی غریبی نسنه لردن احتراز ایده صوغوق و چیرد یا قلقان و نورغیجی و طوزلو بالقلر و یابان مرده مرجانکی و صوغر اتلری و قرتال و بقلا و سایر بوکا ادبیجی حبوباتدن و اکشیلردن و قابلچلردن و معده ده ایچ قوسقدن واراده ایدیجی اشیادن و صوغوق صولردن و بالکز قالمقدن و غضبدن و اوطلاجلردن اجتناب ایدوب و علت نسبالرندن ذکر اولنان علاجلرده موافق اولنلری ایده لر الله تعالی اعلم و احکم

اوتوزبرنجی باب عشق بیانندهدر

عشق دیمک هوس دیمکدر معشوقه فارسیده دخی عشق درلر و هوایه باد و هوالی دیرلر و اوقبیلدن انواعی انوربه درلر و درده مبتلا اولمغه دخی درلر بو علتک ذکرنده چوق بحث واردر بعضیلر مالیخولیا نوعندندر و بعضیلر مرض وسوداوی نکته خفیفی در دیمشلر عشق دیمک عقل و فکرنی بر صورت حسنه یا خود نقلیدن اولنلرا اشتغال جاه صرف ایدوب داشتهار ججاهده حبیبی اولمغه انلرده کزلک فرح و فرح ایدوب بالاویک یا قوجوق کیجه و طالب اولوب دخی کیشیلر ایله معاشره و مقارنه هوس و فکر و وسوسهلر اکثر صرف ایدوب حضورینه ایشلرنده و کوجندن قالوره و عشق دیمکلری ایکی نوع اولور برنجیسی عشق حقیقی و برنجیسی عشق تقلید درلر و عشق حقیقی اولدرکه اصلنده کنودده بر عشق الهی و مجازه حسبی دخی اوله طریق صلاحده زیاده میل ایدوب و حکمت الله ایله کنودنه بعضی حال واقع اولور که بوحالی کنودده صفا و ذوق بولور اما تقلید ایله عشق طربنده و شرم و ادب و فساد مشغل ایدوب عشق و فجور ذوقندن خفته دار اولور عاشقلر دراز ایه معشوقلر عاشقلره زیاده نعمت و ترتیب وضبط اتمزلر بونلر ایله

ونصیحت

ونصیحت ایله اولمز ایسه لکن کوره وبعضی حال واردر بر کسنه عاشق اولور و زیاده هوس اشتغال ایتکله ویا سایر شغللردن بری انلرک عشقی بر مرتبه دخی واردر حکایت ملوکده بر نیه واقع اولمشدر مثلا بر پادشاهک و بر وزیرینک بر قسم اوا قزی وار ایمش شهزاده بونی استماع ایتکله عشقنده و شوب بوحالی فیوماً یکدن و ایلکدن قالوب ناخوش اولوب بونک مرضنی حکما سنده اصلا کسه فرق ایده مز بر اوستاد و حاذق طبیب بونک مرضنی تشخیص ایدوب لکن مشغول خبرلرکه شهزاده ایله بنی بر خانه خلوت اوده بو قوتبه پیس ایدر ملکت ابه وزیرینه ایلمشدر ایدوب بومقوله حال نیجه قالمدر دیر وزیر بونی قالمدر سنزیکده ایله بز بر تفحص اوده ده پنهان اولالم و شهزاده دخی طبیب ایله بر پرده قویلم که بزدن خبردار اولمسون کوره لم نه سوزدن اغاز ایدر دیمشلر ملک و وزیر بر قفسه دخی اختفا ایدوب شهزاده ایله طبیبی خلوت سرایه قودیلر بوکره طبیب شهزادهنک نبضنه ال اوروب کوردکه اصلا بو بنده بر علت اثری یوقدر دیو لاقیردیله اولوب ایدوب بیلور که بونک بر کسنه یه تعشقی واردر طبیب حیله کلام ایدوب شهزادهم فلان کسنه نک بر حسن و جمال قزی واردر کیجه کوندوز بنی دعوت ایلدیلر واردیم نبضنه ال اوردم اما عجب نازک و کمیزون بیاض بلبلر بر عجب حسن جمالی واردر شهزاده نک دخی اولنیا نازک الترینی وار ایکن دیو بومقوله کلامه باشلیجق نفس اردنجه ملکت طبیب بحیله سوز سویلر زیاده وارم بر اوطه یه بنم ترشوله مشوله سوزلر سویلر دیر وزیر ایسه بو بابده شفاعت لادفور کوردم صوکنی نیه واروب اگر طبیب سوزنی ازدرمسه قنفسی اردنجه جغرب طبیبک باشنی جدا ایده وزیر ببر بودفعه تکرار طبیب فلان کسنه نک دخی بر خوب صورت قزی وار ایکن واروب کوردم و نبضنه ال اوردم عجب حسن جمال صاحبی در بو شهزاده قزلر خوب صورت وارایسه تذکر ایدر بعده شهزادم سنکن پادشاهک وزیرینک بر قاچ کوزل قزی واردر کوزلرکوز مشغولدر انلرک دخی دعوت ایلدیلر کوردم اما نیه سنک الترینی انلرده دخی نازک دیدیکی شهزاده نک مطلوبی یاد اولنمغله نبضی متغیر اولوب نبض تو عندنه منظرقی دیدکلری بنوع اوزره نبض حرکت ایدوب و چهره سی دخی متغیر اولور طبیب قضیه الکیوب و ملک و وزیری حالدن خبرار اولوب وزیر لطیفه ایدوب پادشاه حسن اوغلکدن خوف ایدرکن قیق بزم باشمزه چاتلدی دیر ملک دخی نه ارام ایدرسه اوغلومک دردنه درمان بولمق ارام و تاخیر محلی دکلدر همان قزنی جانم ایله دیوب شهزاده یه قزنی الیویردب شهزاده عشقدن و هوسدن خلاص ایدوب و طبیب حاذقه وافر رعایت واحسانلر ایدرلر و اوصونده عشق دخی اولنی کلمشدر بعضیلر بومقوله عاشقلک معشوقنی نبضدن بیلورلر مثلا بر اسم یاد ایدوب نبضه

مسئله یا هوا ایدر

پادشاهک اوغلی وزیرک قزینه عاشق اولمسی

سن اوغلکدن خوف ایدرکن قیق بزم باشمزه چاتلدی

وهوس اولان اسمی یاد ایلدوکده بعض تغییر اولور دیلی براه سوز ناکت دخی ایدر وخفقانی
شغللو حال دخی واقع اولور وبعضی عاشقه جبر باشین کبی ووصلت ممکن دکلدر دیمک کبی
سوز سویلمک جایز دکلدر اوحمقوله حالدن غلطا محترزه اولمق ایله بلکی هلاکه سبب اولور
زیرا بو مقوله عشق سحر کبی بر حالدر دیمشلر کنددیه ائی ذم انکی کبی سوزلر ایله سحر باطل
اولدوغی کبی عشق دخی باطل اولور دیمشلر آدم وار در که عشقدن کندوبی دریایه وهلاکه
براغوب جبرنه آتشلر کبی نشیر ایله جفا انکی خوذ جوق واقع اولور وبعضیلر بو
مقوله عاشقک شغلنی برآز شغله تبدیل ایتدرمکه قصد ایدرلر دیمشلر زیرا قوت ۞
شهوانی وقلبدن محکم طوتلمه اول فکر اوزرینه حالی معاودت ایدر ابو علی سینا
بو طریقی تجربه ایلدم والله کوردم که معشوقی کیمدر وعاشق کوردم که رحمتلر چکمش و
قوی کتمش وزبون وذبون لاغر ایرمش جوانی امید وار ایلدیلر که اراکرینه
وصلت وصحبت اوله کرکور دیلدیکی اول امید صحیحدر قوت کیر وکلور وعلاج
قبول ایلدی وسلامت بولدی دیره وعشق التهیبرنده سببدر مثلا انکن بدنده
خلطدن فضله وار در حس ایتدکون حکمت علاج ایدرلر مثلا نظر انکن کرک
که انکی بدننده محترق خلط وار میدر اکر وار ایسه وقوتده مساعد ایسه اول
خلطک استفراغنی تدبیر ایدرلر فکر که قوت ضعیف ایسه اول قوته معاودت
ایدرلر دامبور که ذکر ایلدکی سویلیه لرکه قوت یرینه کله بعده استفراغ ایدرلر
وبعده رطوبتی کیدرودوندرمک تدبیر ایدرلر ولونه اویقو تدبیر ایدرلر که بیغارده
ذکر اونسندر منتوند ویرهلر وشغلنی ارزه تبدیل ایروب عشق انوندسینی
ذاموش ایدرلر واکر عاشق عاقل اولسه دوستلر نصیحتی وعشقی انکی روزکارینه
نتیجه مدت صرف اولدوغی نه حیف ودریغ اولسه کفایت ایدردی وصواب بودر
بودرکه اول عاشقک عشقنده شهوانی قوت اوله الکا جاره الی ویرمک افضلدر
اول قوت شهوانی زایل اولدوغی وقت مرضده دخی زایل اولور زیرا عشق دیمک هوس
دیمکدر هوس وار ومندلک کندو کیبی زایل اولدوغی عشق مرض دخی زایل اوله
کرکور وانکی هوس ایلدوکی وطلب ایتدوکی بلدوکدن حکمت معشوقنک قبحندن
وغیر ممدوح صفات بلرندن ذکر انکی صوابدر وبعضیلر عاشقه قابل اولدوغی ممکنسه
ومرغوب وساز وسوز منع اولمق کرکدر بو مقوله لر زیرا عشق انوندسینی
تازه ایدر دیمشلر دیو عمردن حکمت ماهی مخوب باده ذکر ایلدوکمز علاجلرک فعلنی
ایله مقید اوله وهوس دیدکلری جنونک علاجلرندن خفیف اولنلردن
دخی علاج ایدرلر اوغزایلجیغی باب کابوس بیاننده در ۞

کابوس

بو علی سینا عاشقی معشوقیله علاج ایلمش

کابوس دیدکلری علتنه ترکیه اوزرباصمق دیرلر وفارسیده انوزارانی خواب دیرلر وافرنجیلر انوبلی
اشتو بوز دیرلر ورومیلر وارزحنا دیرلر انباللسه دخی دیرلر عوامک بو علته اعتقادی
بودرکه بر خیال وبر صورت کلوب کلوب برینی باصوب اویقودن اویانوب واشیع
کوردم دیو بیهوده ایدر بونک کبی صریح علتنی دخی جن تعلیبدر دیو اعتقاد ایدرلر ودخی
بنه وبندلان اسملو ایکی دیو باصر اعتقادن ایدرلر وفولنوس وجنددسن اویقوده
باصمق ایکیه بولک انسمیدر دیو بنجی کتابده خصوصا لغت انده نام فارسی لغتده
بنه وبندلان اوکجوده باصمق ایکی دیو بک اسملر بیدر دیمش عجب حالدر اما طبع
حال بویله دکلدر مثلا علت کابوس یا دم ویا بلغم وسودا ویا صفرانی دماغنک
بابنه صعود ایدرنا ثقلت حاصل اولور برحالدر خصوصا ارقه سی اوزرینه یاتوب
بحورا یورینه بولنه ونفس دخی جرادا ورزه اولوب دیرمکه قادر اولمزه آنوکجوبا
بونک کبی خیالر کوربنوره وثقلت حرارتدن حاصل اولور برنسنه دره وکاهی
کابوس علتی صوقدن دخی عارض اولور مثلا دماغه برودت حادث اولوب
غشا ودماغ توزمندرا سنیه مضایق طاری اولوب بویله حال عارض اولور
دیرلر وبعضیلر بو علت جوق واقع اولمق صرع دیابسکته ویا لنجولیا دن مانحیا
علتنی مقدمه سیدر دیمشلر وبعضیلر بو علت ضعف دماغدن دخی اولور دیمشلر
ده قبلی خلط شغللو ونفسلو خیالر کوسترر دیمشلر واوکجوده بخارد ماغه
جوق چقارر واو بانقله حرکتونا تحلیل اولوره قاعده بودره وارقه اوزرینه یاتوب
کندو ثقلت حاصل اولمغله قیاس ایدرکه برشخص بونک کوکسی اوزرینه دوشمشدر
دایی صیقر وانکی نفسی تنک اولمغله دیرتکه واوازه ویرمکه قادر اولمزه دبونک ماده سی
صقلو بخارک اکثریا دماغه جقماسی سببدر بو کره علاج اکر ماده غلبه قانده
ایسه اول فصد ایتمک کرکدر بعده غلیظ خلطک استفراغنه مشغول اولهلر و
بوعلتده تنزیل ایجره وتحلیل ایچون وستفراغ اخلاط غلیظ ایچون اصطمخیقون و
ایارج روفس وایارج لوغازیا ویرمک معقولدر وبو علت صاحبنه قوری کشنیز
ایله بو حب نافعدر بر درهم ایارج فیقرا وایکی درهم قربی سیاه وبارم درهم افسنتین
وشحم حنظل ایکی دانک ودمه برسقمونیا بردانک وایکی دانک کثیرا کرفس صوی ایله حب
ایدهلر بر شربت اودوره وحار دوقابض باغلظلا دضاد ایدرلر دبونک علاجی صرع علاجنه
قریبدر وبو علته نافع اصل حب صبردر حب صبر صاری وقزل ودمعطکی بر بر دانا
بردرهم وصبر التی درهم اوله دوکوب قرنفل صویله حب ایدهلر اکر معده ده اخلاط
اولدوغی اظهار ایسه معده وقیء ایلمک انکی کرکدره وقیء دن حکمت اون درهم قزل

اغز بعضی بونلردن اولور

انو بعضنک علاجی

کلالملک ایله اره‌ا ویره درهم مصطکی دخی درهم عود قرشدروب ویرلور ایسه انفعدر
ودایم اطریفل صغیر یدیره ۰ واگر کابوس واقع اولدیغی کون وکابوس قالقدقدن اول بیش
جگرنک علامتی ظهور ایده ۰ معلومدرکه بخار چوقلوغندندر ۰ صباح واقشام اره
سویق ایله قاورلمش قورو کشنیز وشکر ودارچینی یدیره وبر درهم کشنیزی اوچ
یوز درهم صوده قینادوب صاف ایدوب دایم اول صودن ایچمک دخی نافعدر ۰ وبو
علت ایچون تذکرت السویدیه قولی اوزره موافق مفردات ذکر ایدرم ترنجان تازه
سینی لعاب ایله مسلوقینی نافعدر وتخمی ایکی درهمی دوکوب شکر ایله دخی یه لیم
ونی تازه وقوری ایچیرمک نافعدر فستق صنوبر یمشی وکوکنار فستقی دریمک
قتی مفیددر جوز رومی قوزیمک موافقدر ذراج طراجنی یمک مناسبدر ذرارنج
ودلیج ایچی دخی قتی نافعدر عصافیر سرچه قوشی واگر ما نند کوجک قوشلر انلری دخی
موافقدر حب البلسان ایکی درهم حب بلسان نافعدر فرودمانا گراو یا ویرینه دراییکی
درهمی یمک نافعدر شراب قابض بیرلیکن اولا نافعدر افسنتین مطبوخ افسنتین
ایچمک یارم فنجان قدر نافعدر کندس انفرمی ... ایله افسرنتی دانک ایله کولنک
ونوزه اتمک مفیددر فجل ترپی یاره یوب ودیشوروب سکنجبین ایله ایچمک
... ترکیبی قینادوب صویی ایچمک باشته دوکمک وچکمکی قوتلی مناسبدر ۰
سکنجبین بلغمی کابوس علتنه نافعدر انیسون دذوقوهری برندن بر درهم اول صوده
قینادوب ما والعسل ایله ایچمک موافقدر خوخنف کنکر بستانی دررلر چوقلی دام
صمغنی چیکنمک یمک وکنکر بستانی یمک دخی مفیددر قول ارسطو کابوس علتی چوق
واقع اولوب تکی الیه صرعدن خوف اولنور سابقا دن حجامت وفصد دخی
لازمدر و علت کابوس ... ... دخی فادت اولور دیشلر ۰ وغلیظ اغذیه‌دن
خصوصا بخار ویریجی حبوباتدن وغیری اغذیه‌دن حذر ایده‌ر ۰ وباقله وبورجه کبیلر و
چیک صوغان وسرمساق وکندنه کبیلر ... ۰ وبعضیلر بوبی جبق فعلی اولدوغنی
بیوک کشیلر کتابلرنده ذکر ایدوب وبونک ایچون بعضی نسخه‌لر یازمشلر ۰

سکنجبین بلغمی کابوس علتنه نافعدر

اون ایکنجی باب صرع بیاننده در

صرع علتنه ترکجه اوچی طوتمان دررلر وفارسیده تبادانکند ودیو فرسایی دیرلر
زفت دررلر ویازنجیلر انوجی مالی طوتیو دررلر ۰ دردمیلر آبایلپنسیا
دررلر ۰ صرعک انواعی واردر صرع دموی وصرع بلغمی وصرع سوداوی وصرع
صفراوی وصرع حرکت وصرع حرارتی دررلر ۰ وهر حالده صرعک شدتی وخفتی و
تسمیه‌سی ... مواد صرع طوتنق حالته سنه کوره اولور ... اولدوغی کبیدر ۰

انوکیجون

انوکیجون ماده استواری صرعده خالیه‌دن خالی دکلدر ۰ وصرعده غثر کشید دخی چوق ظن ایجابیح
انکدنا واجب شعلت وافتناق ... دخی اولورر ۰ وبو حالنده عوام جنی طوتدی اعتقاد ایدیلر
خطادر علت صرع سده‌ء ناقصه وغیره‌در ۰ وسببی اولورکه اعصاب دماغ تشنجی اولوب
حس دوکنی وعقلی وکلامی دخی منع ایدر ۰ وبعضیلر بوکه سده‌ء ناقصه دیمشلر اگر سده‌ء کامله اولورسه
سکته حادث اولور دیدیلر صرعده حس وحرکت آلتلرینک نظام وناتمام ایدر دواده شکت
انداملر صرع حالنده طبیعی حیشی اوزره طوتوب طورمیز وسبب تکلی بوعلتده ناتمام سده‌ء دکر
دماغ اولدوغی وحرکت منقذلری اکچینده در ۰ بوسده‌نک سببی ایله بر کلی تشنج ظهوره کلور ۰
واگر سده تمام اولیدی حس وحرکت بکلی باطل اولوردی ۰ واگر ناقص سده اولمسیدی حس
حرکتک آلتلری افعالی بی نظام وناتمام اولمازدی ۰ وتشنج دخی اقتراب دماغ ... ایچون
کوبک قلکی سبب تشنج درر ۰ واضطراب وتنفس چیکک آلتلری حرکتلری انوکیجوندر ۰ و
سکته صاحبنده ظهور ایدن کوبک سببی نفس چکمنک صعوبتی ونوباتینک سده‌ء
اولمسیدر ۰ وتشنجک اسبابی اوچدر ۰ بری امتلا ایکنجی یبوست اوچنجی دماغ بربره
چکلمک ویرندن قاچمق ومجروح اولمق ماده عضوه شوب عضوایی قیصونکمک درر ۰
انوکیجون یابس تشنج برادعورون واقع اولمز ۰ ازه‌جق ازه‌جق ظهوره کلور ییس
معلوم اولدیکی صرعک تشنجی یبوستدن دکلدر ۰ واول بیروده که یبوست اورقده
ایرشه‌که دماغ اول سببیله تشنج ایده ۰ موت تشنجدن سریع اولور ۰ وبوندن معلوم
اولدیکه صرع تشنجی یا امتلادرکه دماغک بربره چکلمسی یا مجروح اولمیان ماده ایله که
اکا ایرشور ... سببیله ... بر طعامی اقبال ایده ۰ ودیلیکه دفع ایده ۰ معده
کندوسینی اول سببیله جمع ایدر ۰ وفواق کنوزمک واقع اولمق جائزدر اولور ونتیجه ایدر
دماغ دخی بویله درر ۰ بر اقبال اتدوکی ... سببیله که اکا ایرشور کندوینی بربره طوپلر
بو سببیله اعصابدن ... وکوزده ... وغیریده مختلف وکثیر ظهوره کلوب تشنج ایدر
وبرکروه دخی ظن اتمشلر که دماغده ماده حاصل اولمقسزین صرع اولمق ممکن اولمز ۰ و
بوبابده ابو علی سینا ایدر که اگر بونلر ایکی دیدکلرسه که بربر اجزای بخارادرکه دماغه ایرشه
ماده سوز دخی واردر ۰ واگر دیرسه که مزاج ساده اولدیغی ماده سزاولور بوقولیه
قالدر ۰ اگر سبب ساده مزاج اولیدی صرع دایم ولازم اولوردی ۰ زیرا که هر مرضک سببی
سوء المزاج اولوب ۰ وچون سوء المزاج حاصل اولور مرضک لازم اولور ... سوء المزاج
برادعورون ظهوره کلور دکلدر ۰ متدریج اسنر ناکاه برادعورون ظهوره کلش الیدی
وبرادعورون زائل اولورر ۰ واگر لازم اولور هلاک ایدر ۰ انک سببی حاصل ومحلی دکلدر ۰
بلکه بر سببدرکه ناکاه برادعورون دماغه ایرشوره بنه تنبیه منقطع اولوب ماده اول ۰

نوابی اجیوق طوتمقده
مهوع اولور ...

کیفیتله اغز عضودن دماغه ایرشوره واگر معده دن طشره چقاره وطلغدن واغز اندامندن دخی چیقی
اولوره باباتی باد اوله بر قتغزندن وصرع اصحابندن چوق کیمسه‌لر ایدوب کو باصرعلک ابتداسنده شنغولر
واراپش کو برسنه سودا مادهسی کی ایقلرنده حرکت ایده دیقاریه صعود ایده وبورک ودماغ قربنه
ایره صرع ظهوره کلور ایمش امر صرع ظهورندن اوزر ساقلرینی الحال باغلر ایمش صرع خفیف اولورمش
وباخود مندفع اولور ایمش وانکی کی صرع مادهسی بونک بر عضودن چقه وبر عضودن کجدوکی حس
ایدهلر اول عضوه واغلر وجراحتلر ایدوب بر مدت الی قورر ایمش کر انکله صرعی زایل اوله وچون
اولور که برزهرناک بوجک بر عضو اوزره زخم ایده وزهری اول عضوک عصبلرنده اثر ایدوب
واول عضودن شارکینله تا قبر باد دخی دماغه ایرشوره ودماغ انی قاچوب کندوینی جمع ایده وانکله
اثری اکا ازابرشوره ودماغ توشتندن وبربیره کتوردن تشنج ظهوره کلوره وفرج ایدر
دکاهی عورتک دوقتنده مقدم حیضلری باغلنوره واول ماده انک طمرلرنده فاسد
اولوره وبخارلری دماغه چقوب بوحال واقع اولوره بو بوعلک سببی والتفات رجمده
ارادملرکندولرینی برادموزدن جماشدندن الی قومقلدن کلوب موضعنده جمع اولور
وفاسد اولوره وبخارلری یورکه وشارکینله دماغه چقار وصرع واقع اولوره وچوق
اولورکه عورتلر حامله اولوقده صرع واقع اولور چون حمل زایل اوله صرع فارغ اولور
وکاه اولورکه بوزلقت بر غلیظ ریحدن اولورکه توشدوک منفذلری اچنده اولور وبوندن
معلوم اولورکه صرع دماغی بر علتدره وبوسببدنکه بونی نشانی توتلم تیکت
جملافعالی مضطرب اولوب صرع ظهور ایدره وصرعک انقی دماغ جزه مخصوص اولدوغنک
دلیلی اولدرکه مقتدما مفرشت یوز وکوز عضلهلرینک وکتنده وبعر اچنده ظهورندن کلوب
بعده اغز اجزای ایرشوره اکر اغز اجزاء ایرشمیدیه توت حس وحفظ وفهمچانک
افعالی باطل اولمزدی ونفس چکمک طبیعی حالندن ده دونمزدی دتشریح اصحابی صرع
اصحابنک دماغنده بر نوع رطوبت بولوردی درلر معلوم اولدیکه صرع بر تشنج
اولورکه تقدما دماغده واقع اولوب بعده اغز اندامله ایرشوره وجیانک صرعی
رطوبت کثرتندن اولور بو تقدیرجه انک کرکورکه اتلرک رطوبتلری ازاوله وباخود
نابلوغ وباخود دوقتنده زایل اوله وصرعکه یکرمی بشن یاشندن صکره ظهوره کله
دشوار زایل اولور مدام خصوصا که مزاج ودماغ برابر اوله واکر صوب علاج ایدرلرسه
ممکندرکه صرع نوبتی آرام ایده ومخفیف اوله وبیرلردن صرع دماغ ستمه سندن واقع
اولمش ازاولور جمر کوکه اولورسه اولسون صرع نوبتلری متواتر اوله وصعب اوله
وطولی اوله هلاک ایدر خصوصا دماغ ضعیف اوله ودماغی صرع ایکی درلو اولور
ومعرفده بر طولی مدت کمی عارض اولوب قمع ریح مغزیله ایکی اولور وطول مدت

سبیله

سبیله وحتی وارینله صرع مادهسی طبخ بولوب تحلیل اولوره وصرعدن خلاص اولوره وکاه
اولورکه ابتدا رجی ده بر دفعه ظاهر اولوب انقضای حتی اولوب اندن خارجی اولوب وجوه
وجی ایدره واول وقت صرع مادهسی دخی بر دفعه‌ده برنوبتله توبار ره دخی وارینله طبخ بولور
واداره عرقیله تحلیل قبول ایدوب صرع خفیف اولور هیا زایل اولورسه که فالج علتیله سکته
دن خلاص بولورلرد وکاه اولورکه اصحاب صرعک باشلرنده والنلرنده بر ورم ظهوره
کلوب صرع مادهسی تحلیل قبول ایدوب انکله صرعدن خلاص اولوره وجلد صرعک علامتی
طقوز نوع اولور بیری دلی صاریه ودلی النده اولان طمرلر سیشل اولوره ایکنجی بر دفعه
کوکلی طاریله ده اندن ازه جق بر غضب کله باشی اغزا دیوره اوچنجی هرکاه که صرع نوبتی قریب
اوله دیل اغزا اولور دوردنجی بی معنی دوشلری چوق کوره بشنجی نسنا غزه التنجی بورکنر
لک که هرنسنه دن دهر صورتدن قورقتی ده یدنجی بر اثر فکرلرکه مالنجولیا صاحبلری کبی اوله
سکزنجی یورک وکوکل طاریلیغی وصبرسزلیق طقوزنجی سهل نسنه دن صعب غضب اتمک
اما دماغی صرعک علامتلری اولدرکه قاتشه ابر دباشی ثقیل وطبع بولانق وحشیارلق ودهن
بدنی حالنده عقل تمام اولیوب البته بر نقص ویر رجال اوله ودوار ووسوسه لازم اوله
وصرع مادهسی اکثر غلیظ بلغم وباصفرا اکه سودا ایله مخلوط اوله ونادر اولورکه ساده
قاندن صرع توکند ایده لیکن سودایی وبلغمی قاندن چوق اولوره بونک علاجی
اولدرکه اکر قان علامتی حسّ اولنورسه صافن طمرندن قان الهلر وساقلرینه
حجامت ایدهلر وطبیعتی حلیله مطبوخ ایله پاک ایدوب سرکه‌دن وسرکه‌لو طعامدن
منع ایدهلر که بخارلری غلیظدره وطاتلولردن دخی منع لازمدر معتدل طعاملر یوزه وزرشک
وسماق ونار دانک ورتاپس ایله دیره‌ر وابلوره‌ر وطعامنه بابش کشنیز وانکله قوروپ
کشنیز قتدره وادو علاقه وکبکت یاوریسی دستوکلون ودراج کبیلر بردوب قمر دنیک
کبیلردن حذر ایدهلر وحمامدن ودروزگار ربوهردن وباشنی چوق آچیق طوتقدن صاقنهلر
واگر علامتلری دموی دکلسه حب قوقیا وحب اصطمخیقون ایله استفراغ اولنه
وهرکیجه ایکی دانک ایارج فیقرا ویرهلر واکر بیوک آدم ایسه بر درهم ویرهلر بوبابده
حب غاریقون دخی نافعدر وایارج لوغاذیا وایارج روفس وایارج جالینوس
دخی مناسبدر وبچون هرسن ومثرودیطوس نافعدر واگر صرعی حالنده چوق نسنه
قی ایدرسه فی الحال صرع سکندا آیتورده وهر قچ صرع نوبتی خفیف اولوب دمعده
هرنه دکلو طولو اولورسه اولقدر صرع صعب اولوره واکر سوداوی اوله طعام اشتهاسی
قوی اولوره وعلامتلری اکثری ذکر ایتدکلر ده وصرع صاحبی هر بارکه طعامی اعتدالدن
آرتوق ییسه ایکی کوز کی الننده بر وجع عارض اولوب تا هضم اولمیجه وجع زایل اولمز

اکر صرعی حالنده چوق قی
ایدرسه صرعدن قورتلور

بونلرك سببی طبیعتك بوسیدر . وصرع انفیشك علامتی بودخی بولور قریبدر ودانگر علاجی
بوورکه صرع نوبتی وقتنده مقدم سوسن یاغیله آدمی قتادیجا بوغازینه صوقوب ودپروب قی
ایتدیرهلر وصکره افسنتین شرابیله وایارج فیقرا ایله پاك ایدوب وطبیعتنی معتدل ایله .
قرشدروب ویرهلر ومعتدل جوارشلر ویرهلر . دبو یابره باربوزا تواعنك شرابی نافعدر
معده یه قوت ویرر ومعده ساده زینه قوت ویرجی مصادر ادرهلر ومعجون عاقرقرحا نافعدر
عقلی اوره اندن معلوم اولدیکی صرعك اجناسی جلوب وماده وصرع استفراغی اولنا قوتا
ایوعلاج اولمز وبونك اجناسی وانواعی باب اولنده ذکر اولنمشدر . وصرع علتنده علاجده
اطبانك آت باشی جکندکی بکلدر رطاعونا علتی علاجی کبی . والحاصل صرعده اکر دم ایسه فصد
وبلغم ایسه ایارجات وسودا ایسه مطبوخ افتیمون وصلیبات ایله وصفرا ایسه مطبوخ
فاکهه ایله دره . وصکره مشترکنده اولان صرعده علاج قی ایله واطریفل وایارج لر ومسهل
معجونلر ایله وشراب افسنتین ایله دره . دجاج ایتوب چوق زمان بکدن واستفراغ بنی و
افتاق رعدن ودبس طشرن اولان انواعه علاج استفراغ وادرار ونوبت وماعذر
وشراب اسطوخودوس صرعه بالجمله نافعدر . وحبه صرعده باشی تسخین اتمك فنی نافعدر
دبورنه قندوس [illegible] سنده رجك فدرین سوسن یازنبق یاغیله سوره هر وکایلی
ایله مزه خلط اولنوب ویرهسه رنفعیدر ودومل وقنطوریون صغیر دخی نافعدر
وبو علتده ناموافق اولنلر اول نصیحت ایدوب بعده موافق مزوات ذکر ایدهلم مثلا
بو علت اصحابی آت بنمکدن ودکرمن ودولابدن دیوکسك یردن باقمق وسفینه زیاده
یوررکن ایچنده باقمق وهوا طوتقور یرده طورمق ودفنی ابتی یرده دخی طورمق دفتاره
طورمق وشمعدن [illegible] باقمق ودجاج سفوط وقیر وبنك وسایر کیفلو نسنه لر ودفنی یراچه
یره یا کونمز چوق ادخوردن وکیجه دخی طول زاد [illegible] دن واصلا ادیوممقدن وقمی آوازلر
کرکس دفا مزا اکثرجا اکره بریا اولره . وهیب ارسلان کوردیکی کبیلردن اجتناب
ایدهلر . وسدر بوغوشه وتازه بنکلر وصوغان وصرمساق وبرصه دکبی وصفرلو
وبادنجان ولبنه دنورسیلر وبقله وبرلك وبوکرلو وخرما وجوز ویرمکدن واصلا [illegible]
دلمقدن وطوتقلو یامقدن حذر ایدهلر . وبو علته نافع [illegible] مجعده
مشترکنده اولان صرعده نافعدر [illegible] ازه جق ایچك وباشه سوره ملك وجلالیش
ویلرینه سوره ملك معتمددر [illegible] اکر ایچك واکر [illegible] اتمك نافعدر
سذاب صوبی بورنه [illegible] کتوررسلر موافقدر [illegible]
[illegible] بورنه [illegible] مناسبدر [illegible]
جوز [illegible] بایله سویله ازه جق بورنه [illegible] نافعدر [illegible] القضبان

علته

علته دخی کتورملك وتحمل ایدرسه ازه جق بورنه سوره ملك معتمددر ورنه چوق هندبا ورا
اکر ایچك واکر بادام یاغیله بورونه سعوط اتمك وکتورمك نافعدر رخاود خیاری بیاض
انکلر نك دربسنی کوتورمك وطرناغنی یانوب ازه جق ایچك واتیسی ابتدا اسنده
بلك موافقدر بنطافلیون بش برمق اوتنك بیراغنی دکوکنی ودالهارجا اوتوز کون دکی
هرکون برمثقال ایچلر نافعدر اما بعضی نسخه ده اسنوبغنی ایله اغاجندن یازمشلر
واکر دخی بنطافلیون دیه کلمشلردر . زیرا آنك دخی بیراغی بش برمق کبی جتالدر .
فاینزا بو نوع صرعده شیوکی شراب ایله برمثقال هرکون ایچسه فایده ایدر [illegible]
عود الصلیب دخی [illegible] بخور اتسهلر وکندو [illegible] دخی [illegible]
[illegible] ایله [illegible] عنصل اطه صوغانی معجونی [illegible] نافعدر [illegible]
[illegible] خصوصا [illegible] اسطوخودوس [illegible] شرابی نافعدر
[illegible] بورنه [illegible] اذان الفار [illegible]
وبالی ادنی [illegible] عصاره سی [illegible] فایده ایدر

اوتوز دردنجی باب سکته بیاننده در

استنبول خلقی طامله دیر

بو علته [illegible] واسلامبول خلقی طامله دیرلر فارسیده سکته
[illegible] وصفته کی دخی دیرلر وازبجیلر انواعی عوته دیرلر وابو [illegible] دیرلر
[illegible] عوته دخی دیرلر [illegible]
بو علت [illegible] صرع کبی [illegible] وبو مرض اولورکه ماده قلبدن
ودماغدن وماعدن سایر اعضایه منقسم اولوب ومجاریلرده [illegible]
ایدوب جمله بدن [illegible] حرکت وعقل وفکر معطل قالور . وبو [illegible]
نفس الوب ویره بو عده علت خفیف اولوب [illegible] معطل اولمز . واکر سوز
سویلیه مز دیرلر . اما بر نوعی اصلا نفس الوب ویردکی معلوم اولمیوب [illegible]
وبونك سببی اصل [illegible] وغلیظ بلغمدر که . وماعده جمع اولور . وعلت [illegible] علاجی
انك قابلیت [illegible] سکته [illegible] قالمز . بلکه [illegible]
وبا استفراغ وبدن [illegible] وبا خلاف [illegible] کبیره [illegible]
[illegible] کونلر ایچنده ظهور ایدر [illegible] مشکل اولور . بو [illegible] تاریخ کتابدن
مقدم بو علت عارض اولوب [illegible] ذکر ایلدیکمز علتلرك جملهسی
حادث وعارض اولدی . اطبای یونانیون برحاذق طبیب بولنمیه [illegible]
دبو علتلره بقراط وجالینوس وغیری اقوالی [illegible] کونی [illegible] دردنجی کونا
دخی نازل اوله جق [illegible] دیو [illegible] علتلر نازل اوله جق اولان

اصلا تأخیر ایتمیوب ابتدا بر مقدار مرزنجوش فاروق ایله دماغه قوت ویروب بعده لازم اولان
علاجلری ایلدک الحمد لله تعالی از زمانده افاقت میسر اولدی • وحکمت خدا الله بر خلیج
خسته وار ایدی انکا لازم اولان علاجلردن هر نه ایسه خاطر بولنمدی • اول احتقانم
دقیق وتسخینی رأس ومغطوسات وبخورات وضمادات وقطورات ایله هر نه مناسب
ایسه نفیخ حسن ایدوب علاج ایلدم ومواقف مسهلات ایله برنی پاک ایلدم کوردکه
بر الم واباعم چوزیلوب وکوزم قپاقلری اچلدی • ولقوه علتی تزریح ایله بر آیده دکیبی
زایل اولدی • ومعلوم اولاکه علت سکته ایکی نوع اولور • بری دماغ امتلاسی
وانک تجویفلری ومنفذلری امتلاسیدرکه بارد لزج خلطدندر • ایکنجی دماغک
منفذلری وتجویفلری بربری اوزره طوتلمدیغی درجه که بو ایکی نوعک بری عارض
اولوب وسدّه ویردوغی سکته اولور • وسکته نک صعوبتی وسهولتی اول
سدّه اعتبارنجه در وبو سدّه نک مثالی بر بلوط کبیدرکه کنش اوکنه طورر • دکولکه سی
بر اوزره دوشر • وکنشک شعاعینی ومنفعتنی یره منع ایدر دیشلر • بو اسلوب
اوزره که سدّه دماغ منفذلرینه دوشه • روح دماغدن اعضالره اولاشیجق
قوتنک نازل اوله جق یولنی سد ایدوب حس وحرکت منفعتنی اعضادن منع
ایدر • وسدّه امتلاسی ایکی نوعدر • بری دماغ ورمیدر • وانک تقریری • و
ایکنجی چوق وغلیظ مادّه دماغ تجویفلرینه دوشر • واکرچه ورم انجه حس وحرکت
قوتنک نازل اوله جق یولنی سد ایدر • واخر سدّه نک سببی دماغ تجویفلرنک
بربری اوزره طلمسی واقع اوله • اول دخی ایکی نوعدر بری اولدرکه باشی اوسته
بر جراحت ویا بر صعب زخم ایله سدّه دماغه وتجویفلرینه ومنفذلرینه ایرشه • دماغ
انقباض ایله حرکت ایدوب کندو کتوروب جمع ایده وقوتلری یولی بغلنه • وایکنجی
اواطلر بردکه دماغه ایرشه ودماغ اجزاسی جمله اول سببله بربرینه طولوب وبری
بربرینه ادنور دوشر وسدّه ایدر • ابو علی سینا قولی دقانونی اوزره بو نوع
سدّه بره ودتن نوقد ایدر • وجالینوس ایدرکه سکته بر علتدرکه ناکاه
واقع اولورکه دفعة وانک سببی دخی براو فوردن واقع اولور • یا جار ویا بارد
سوء المزاج کرازه جق واقع اوله • پس معلومدرکه اول سدّه نک سببی سوء
المزاج اوله • وجالینوس سوزینی که ازه جق سوء المزاج اوله صحیحدر وابو
علینک ذکر ایتدوکی حکما دیللدر دیرلر • واول وقت که سدّه قوی اوله اجلی سبب
امید یاز اولور • واکر ضعیف دخی اوله اجله دخی فالج علتنه مؤدّی اولور
یا لقوه یا ایکسنه بله مؤدّی اولور بونک علاجی حقنه لر ونشیافلر وقوی مسهل

معلوم اولاکه علت سکته ایکی نوعدر

ایله

ایله انلنک کرک • وچوق اولورکه سکوتنک سببی فالج غلبه سی اولوب جمله بدنه وطمرلری ونبض یابلری
دماغ تجویفلرینی طولدروب وقوت حیوانیتنک که یورکدن دماغه چیقار یولنی ودماغدن دخی جمله بدنه
واعضالره نازل اوله جق قوت نفسانی اول سببله سدّ اولور • ونبض یابلری دکی طورر
ونفس چکمک بو نوعده باطل اولور • وهر بارکه بدنده دموی امتلا حس اولنورسه فصد
اولنمق جائزدرکه چوق قان چیقارمیه • خصوصا بهاره با خود کوز فصلی اولورسه • و
اطبادن بر جمهور بو نوعه بورک خناقی دیشلر • وکاهی اولور فالج مادّه سی منتشر اولور • و
دماغک ایکی جانبینی طولدرورر • بو دفعه فالج سکته یه دونر ودماغه دخوب ایکی قصوده
بعضی زمانده تأخیر ایدرسه اول سببله فالج یا سکته نوقد ایدر • وجار فراج
صاحبلرینه سکته علتی نادر واقع اولور • واکر اولورسه ده صعب اولور • زیرا قوتی
اولمق کوسترر وچوق اولورکه بر شخصه سکته واقع اولور جمیع نفس چکمز • انک ایله
اولدیکلو دکلدرکه نفس چکمکه قادر دکلدرکه نفس چکمکه حاجت اوله • اولمدرکه حاجت
وآزور نبض حرکتله تمام اولور • وعلاجه قابل اولمغنک سببی بودرکه مادّه فنی
غلیظ دکلدر • اما هر کیمک که خلطی مشکل اوله تیز علاج ایلمک اولمز • بعضی ایکی ساعت
باری تأخیر اتمک کرکدر علامتی هرکاه که بر شخصده باشی اغرنیق وقولاغ طنینی وکاهی
حرکتلرب وخیره لر چشم واختلاج اندام ودیش قجردیسی که اویقوده اولورر • وبو بوبی
عروقنده امتلا ظهوره کلوب والا وایاق صوغ اولر • ودلیل وفا اوروه سی انکارلی
یا سیاهلکه مایل اولوب ورسوبی تخالی اوله علت سکته اتفاقی وجب کورینور • اهل
فحصک صداینی حرکت ایده اندن صکره سکته ایجنده واقع اوله • ونفس چکمه سی خرخری
ایله اوله • بر مقدار ایجنده اکثر هلاک اولمز اندن صکره که بر چاره جی حکما درکه واقع اولوب
مادّه یی آتبده وتحلیل ایده • واکر بویله اولمیه حکما درکه اوچ درت کونده واول هفته هلاک
اوله • واول نوع سکته سدّه سی که چارجی ایله اچیلورده متقدما بر بارد صداع واقع
اولمش اولمق جائزدر • وعلت ملنخولیا سکته علتنه دونمک اولور • وسکته ده
کوبک ظهوری قوت عاجزلغنک علامتیدر • صعب سکته صرع کبی کوبک کتورر
وبوغازی خرخر ایدر • ونفس اسانلغله چکیلور وقتی بوغازینه بر شربت دوکسه
لر بینه بورنندن چیقارسه علامت ردیه دیندر • وقتی که نفس چکمک نظامسوز چکه • وکاه
وکاه سست اولوره بو دخی علت صوکنک نشانیدر • وقتی نفس اسانلغله ونظام
ایله چکه علاجه قابل اولور • وهر دوشوب حس وحرکت باطل اولمق یالکز سکته یه حکم
اولنمز • ممکندرکه سبات اوله وسکته وسبات بیننده فرق بودرکه سکته نفس
دشوارلغله وخرخر ایله چکیلور • وسبات تدریجله چکر وتدریجله نوقد ایدر • وسکته

معلومدرکه دفعة واقع اولوره وسابقک حدتنابی معلوم اولور دوار وطنین کبی درر و دوای سکتة
حادن خالی اولمزه ودخو با سکته ده کوز قزل اولور وبلغمی دخی بو علامتلری ایله معلوم اولور •
وختم بجسش تعبیر ادنی هر برنیک اوزرینه شهادت ایدر ونشان اولور وهر کیمک که اختلاجی چوق اوله
دانوی سکته یه دوشه تیز هلاک اولوره وکاهی سکته ده فوت اولمش قیاس ایدرلر اول وقتده
کوزنک قپاغنی دونده رلر • اکر فوت اولمش ایسه حدقه سی کوریمز اولور • واکر دخی سکته ده ایسه
بینی صاغ ایسه حدقه ظاهر اولور علاج اکر سکته قان غلبه سندن ایسه فصد وحجامت خصوصنده
اختلاف اتمشلردر • اما فصد اولنمق اولیدر • تاخیر ایتمک خطادر • واکر فصد اولنمش بولنور ایسه
اربابو طمون نافذه • واربعه یا غلبه لر • واطرافنی اوده لر • دسرکه وکل یاغنی باشی اوستنه قویه لر
اندنصکره معقول حقنه لر تدبیر چاره ایدرلر که یانی ماده یی دماغدن آشغه چکه • وبلغمی سکته
اچون لطیف تدبیر مشغول ایدوب ورقیق کشکاب ویره لر وجلابلر ویروب وقورنجه لر جیلی وسوکلو
دوراج دیبانی اوقوش لرینی انلره ویره لر • واول یرده کیم بلغم اوله • وانکله قان مخلوط اولوب
وایکیسنک دخی علامتلری ظاهر اوله • اوزه چون فصد وقوی حقنه لر وشیافلر اولملیکوره • وشیافده
ایدوب وایارج فیقرا بولنسه دورت بو غارنه صوده اکا باشده کی سنه لری قوچ ایدر طشره
براقه • ورطوبت اخراج اوله وسکنه غلیظ وبارد ونزیح بلغم اوله • کرچه ابتدا وارلی ازاولور
وحقنه حاده لر لازمدر • وبعون وارقه مهره لرینی ابتی یاغلر اوده لر • ودماغی وباشنی تشنجیا
ایله لر • واسطوخودوس بچونی دمترلیه بو بابده نافعدر • ونفاحتک بردونی اولدوغنی و
اولمدیغی ظاهردر ودماغ کرتشنجیا اوده • وربوط اولان اعصاب دخی تشنجیا اولوب
عقل وحرکت معلوم اولوره • وبو حقنه لو حقنه لرکه قوتنه کوره تدبیرا ایدوب استفراغ اولنه
ودایم چون مهره لرینی اسیقیل وزفیون وقسط دهر دم بیار دیلفلرینی بیترینه یاغلرینی کبی ابتی •
وتجمو یاغلر ایله یاغلیه لر • وربع درهم فرباقی فاروقی ازوب بوغازنه دوکه لر صو ابدر
سشیشا ویره لر • اکر بونلر بولنمز ایسه حلتیت وسکنجبینی یا خود جندبیدستر حوقنی اسفونا
لیه لر • واکر تشنج اولیه وایرتسی کونا کجمش اوله حاده منع ایلیه لر • واستفراغنی وارمیدر
کوره لر • وطعامنی نخود آب واذونیه ازه چون دارچینی آکوب ایره لر • ومرجعه اوکر جبین
باوردلربه نخود آب بشوره لر • وطورق اولی فنره لر • ودیده طعاملرینه دارچینی دمزدار اچون
کشنیز ابسن قنم لیمه لر • ودشکر کشنیز وشکر بادام ایله لکاهی بیلک نافعدر • وبونلردن صکره

اکر مسهل واکر حقنه لرکه ذکر اولندی قوت دخی مساعده ایده دوا لر ویه مسهلات وحقنه لر دخی قوی
ایده لر • وصکره کی مسهلات ده حب فرفیون ایله اولملی صو ایده • وباشنه نطول دیبورنه سعوط زفیون
اولملی مناسبدر • وسا لرانیی زاجلو قسط وعنفصل وبیره یاغلری یاپو علاجره موافقدر • ومسک و
عنبر وعود ولادن وکندس نوزینی بیورنه چکه لر • وبونلرین شمامه ودستنبولر ایده لر • وچوکان اوتی
وقرنفل دخی شمامه لره ضم اولنسه مناسبدر • اما استفراغلردن اوزره ضمادلر ونطولها وسعوطات
اولمز بعد الاستفراغ کرکدر • واکر ماده دموی اولوب ودخی ایله فصد اولنمامش ایسه • یا طبیب
تشخیص ایتموب یاخود اوغوریبله تاخیر اولندی ایسه صکره دن اولسون بار یا فصد اتمک کرکدر
وقان علامتلری اولدرکه طمرلری انشکار اولوب دیلی یورودن قانلو ظاهر اولملی دخی جایز اوله
یاخود لکنزدن بلغم ایله قانلو ید ظاهر دوبش دیبارمزنا دخی قانلو ظاهر اوله دیوزده دکوزده حرکت اوله •
اول زمان تاخیر ایتموب ایکی قیفال طمرلرندن فصد دایکی ودواجین کرشاه طمرلر دروم حجامت
ایده لر • بعده بورنندن دخی فصد اولنه دیبشلر • دکبر وحقنه ومتوسط ایله طبیعی تلیین ایدوب
وفصددن صکره اکر حقنه واکر مسهل دروب ویره لر که وریده ضعف حاصل اولمیه • وکاهی
سکته سندن خلاص اولورلر دن صکره فلج ولقوه علتنی ظهور ایدر • وماده از ایسه لقوه
وچوق ایسه فلج اولور • خصوصا علت دمدن اوله • واکر سکته ضربه دن وسقطه دن ایسه
اکر بغیر کوکی یاربلنموب ورم عارض اولمدین اولورسه • اکا کوره بینه فصد اولنوب باقی علاجلری
ضربه وسقطه بابنده ذکر ایلدوکمز علاجلری ایده لر • وسکنه یه زفیون یاغی دیبش ایدوک
صنعتنی ذکر ایده لم • دهن فرفیون برمن صو وبارم منّ یاغ برییره قویوب واوغوزین قپا یوب
خاینه مزهم اتش ایله قیناد وب صوکیدوب یاغ قله • اندنا قسط دعاقر قرحا وجندبیدستر
هر برندنا اوچر درهم وجاوشیر وزفیون هر برندن بش مثقال جمله ایو اوزه لر • ویاغ ابتی
ایکی ایچنه براقه لر • وازه چون بلتک یاغی ضم اولنورسه مناسبدر بلتک اولمز ایسه
هر برباقی کرچه ضعیف دراما الکا بدل اولور • دهن القسط اوغوز وانجیل وراسن دوج هر برندنا
اون درهم قسط اوتوز درهم سنبلادن ورهم جمله برمن صوده قیناد وب ناصو حرکت بخلیه
وسوزوب اوله استارزیت یاغنی بوصوبه براغوب قیناد وب وصوکیدوب یاغ قله • و
اوچ درهم جندبیدستر و برمثقال زفیون برا غوب سعوطاد ازه چون استعمال اولنه دهن اسقیل
اللی درهم ایدصوقانی برمن زیت ایچنده قیناد وب وازه چون عاقر قرحا وجندبیدستر
وحرزل وقسط وزفیون ومسک هوبر نطول که ارقه مهره لرینه وباش اوزرینه دوکه لر تشنج
وطورق اولی ومرزنجوش وصعتر وتورنج بیرافی واکلیل الملک وبابونه دبیان یا ربون و
سداب وحاشا جمله صوده قیناد وب ودماغی تشنجی ایچون وباشنی از دینی چون اکسه
سفنی آتش ایله قزدروب وبعده وبو صودن نطول دن صکره بر جزاجنه قزل وازه چون جندبیدستر

دهن فرفیون علی

وهركه ذونفل دال بواد بسباسه وجوز بوا بونلره وده كوب قفه ايچنده باشى اوسته قويه لر سعوط
بوبابده نافعدر طورنا اوديى وزنجوسش بافلود سذاب عصوبله ارزوب بولوب ايچنده طاوزده لم
واكر جندبيدستر ماء العسل ايله حل ايدوب طاوز سالادنى نافعدر ٠ وجندبيدستر قوقلامق
دخى نافعدر حب ذرفيون سكبينج واشق وجاوشير ومقل وصبر وجندبيدستر وجوزا اسطفند
هر برندن ايكى درهم وشحم حنظل دخى ايكى درهم ونصف ذرفيون بر درهم حب ايده لر بونكث مقدار
استعمالى بر درهم باقود بر مثقالدر حب بيمارستان جندبيدستر ايكى درهم شحم حنظل بر بچق
دانك ذرفيون بر دنكث ايارج فيقرا بر درهم بو جمله بر شربت اولور وتجربه اولنمشدر غايت قوتلودر علت
سكته وفالج ونحوه يه توقى نافعدر كه انكا نظير اولميوب بولباك ايدوب اخلاطى اريدر ٠
ونافع حمى كتوردر ٠ صباح واخشام ياقلافور شراب ايچنده يا خود ماء العسل ايچنده حل ٠
ايدوب ويره لر ٠ ونهار بو مقوله علاجلر استفراغلردن اول ايده لر ٠ استفراغ صوكنده
ويره لر ٠ وياغلردن هرقنغى بيى نوبنده حكه ايده لر ٠ معقدا سذاب وسوسن وبيوه ياغلرى
علاجده بونلردن ايدوب جمده قوقلمه ياغلر ايده لر ٠ وبوعلتده بخى كه ادجى بعض عقل ظله
بكرى درست كون بو تدبيرلردنا كه سعوط ونطول وذرفيون باچى سوورنكت بكى ذكر ايلدوكمز
علاجلردن هرصفته بر شربت ياخود صفنده ايكى حقنه ايده لر ٠ وباقى علاج فالج علاجى ايده لر
كه فالجده انشاء الله تعالى ذكر ايده وزه وسكته يه لازم اولان حقنلو حقنه صفتى شحم حنظل وانجره
قنطوريون وانعواه وطورن اودى وحلبه وسذاب ودانكرانا هر برندن بر اوقيه سكبينج
ايكى درهم بوره وارمنى بر درهم واچى بادام ياغى اون درهم عسل دن ايكى درهم صبر اوده
ايكى درهم عادت اوزره حقنه ترتيب ايده لر حقنه دارو شحم حنظل وبخور مريم واقحوان
قنطوريون وذرفيون سباه هر برندن بر اوقيه وپيف اوده بربچاق صويله ايچكده طبخ اولنوب اكر نصف قالنجه
اندنا سوزوب واول صودن اون استار الوب حقنه ايده لر ٠ واكر حقنه لمسه بر اقوسيه بر
دفعه دخى حقنه ايده لر كه واز رطوبت چكاره دنافع اوله وبو علت ايچون اختصار اوزره ٠
تذكرت المشوده به قولى اوزره معقودات ذكر ايده لم كندس ايارطوس دنيوع وطبخى ايله
وقوف انكك نافعدر بخورى ابيض دايم قوقلايه لر سكت دايم قوقلامق نافعدر شونيز
ايچكك وشتم انكك ودخان انكك ددوكوب قوقلامق منفعدر خردل بكك وزنجفنك
سوبله بانشه ضماد ونطول انكك وبافلى سعوطا ايدوب دا طراين بونكله ياغلق ٠
موافقدر سنبل هندى ايچكك بوباپده قوى نافعدر سقلوقندريون بادام ياغيله
سعوط اونه جوزبوا دايم اغزده طوتمق منفعدر كبابه دارچين اغزده بر ايكى دانه سنى
طوتمق اغزوه به قودن اوزلفته دخى نافعدر فستق بادام ياغيله سعوط انكك وشتم
انكك منفعدر فودنج بادبوز انواعنك صوينى بانشه نطول انكك وزنيت ابراقولاردن

والقرنى

والقرنى ياغى موافقدر كبريت ياغلاجلى ياغلق وبرنطروسس نطول وسعوطا انكك وباسمور معطلكى
طبخى انلز ويابيى بلادر بچورى ايله بكك نافعدر عاقرقرحا بونقره دنده جق سعوط انكك ومطبوخ
ايدوب وطبخى حرمزه انكك غايله ايدر مرباى بجار وعرقدنا يارم درهم علت اتلقره واوفزه يكك
لازمدر ٠ ودرنكك قورجن كبسى صوبله بوردره سعوطا وياشه طلا اولنسه موافقدر وشنف
كنكر بوستانى درلو زيت ايله پشوردوب دايم بكك ودهن ايله پشوردوب باشه طلا وضماد انكك وصمغى
بكك منفعدر عسل بلكك يالى وشربتى وزونفل غبارى ايله باشى ضماد وطلا انكك منفعدر ٠٠
اسطوخودوس قره باشى بچورى وشرابى غايت علل دماغيه يه نافعدر مقل ارزق وذرفيون
وسكبينج واشق وجاوشير وصبر وجندبيدستر وحرمل وحنظل هربرندن ايكيشر درهم
معجون ايدوب بونكث مقدار بچى درهمدر غاليه شمع انكك منفعدر حمام كوكرجينى
بوردوسى بكك وتنفسى بورنه طوتمق موافقدر ٠ ومعده اوزرينه مصطكى وكناسس
وزونفل وبال قوى وبان باچى قرشدروب ياقوب اولنسه اعصابه قوت ويروب دماغى
دخى تسخين ايدر ٠

اوتوز بشنجى باب فالج بيانندهدر

بو علته فالج مطلق ديرلر ٠ بر طرف آل وآياق طوتمز اولور ٠ فارسيده نيم تن ديرلر ٠ و
شقينى برجدرن دخى ديرلر ٠ وافرنجلر اپوپلكسيا ديرلر ٠ ورومير اتيكلى يا دزلر
بو علت شويله اولوركه دماغدن ماده نازل اولوب اعضادنا بر طرف طوتمز
وعلمدن دخى قالور ٠ وفالج ديمك مطلق بدنك نصفندن استرخا عارض اولمغه
ديرلر كمكسه بو نصف استرخاده باشى دبيون جمله اولسون اگر كسه اولمسون
زيرا علت فلج كاهى باشنك قفا سندنا بيوا بدنك نصفندن اولور ٠ وكاهى باشى
دبيون سالم اولور كه باشندن ماده نازل اولمغله سالم قالور ٠ اما كاهى بدنك بيلى نصفى
دبيون بر مفلوج اولور ٠ وجمله بدن حركت انمزسه اول وقت علت فلج حكم اولماز سكته
حكم اولنور زيرا فلج انكا دورلر اعضار سالمدن بعض طرفى فلج اولنه ٠ واكر جمله بدن فلج
كبى اولوب دبهوت اولورسه سكته اولمش اولور ٠ وكاهى بر برمعا دنا ياخود بر قول
فالج اولورسه اكر انده اعضا سالم اولور ٠ وبو علتك سببى كلبسى ايكى نوعدر ٠٠
اولكيسى اولدر كه روح حساسه نك وحركه نك فوق اعصاب وساير عضله كى انكك
اكثر اول سده سببيله يول بولوب بچه مز ٠ ايكنجى اولدر كه سده اولمانجه بو ايكى
قوت كه ذكر ايلدك كرچه بچوديول بولورده اما بعضى اندامى اول ايكى قوتك اطاعتنه مطيع
اولمزه ودخول دخى ايده مز ٠ واروب مزاج فاسد اولوره وقف دواجك سببى
درت نسنه دن خالى دكلدر ٠ مثلا يا حرارت يا برودت ويا رطوبت ويا يبوستدر

فلج ديمك مطلق بدنك نصفندن استرخا عارض اولمغه ديرلر

اما اگر حرارت حسّی منع ایتمزه زیرا بعض وقت صاحبنک کوررز که عضوه حرارتی جمله اعضادن زیاده
مستولی ایکن حسّی باطل اولمز و هر بار بارد و رطب اخلاط صحیح مزاجی منع ایتمجیدر • زیرا بارد معتدل
سنک مزاجی روح حساسیه و امثالنک ضدیدر و کوه لیطفی تخفیف ایتمجیدر و هر بار که فالج سببی
بالکلیه برودت اوله اگر بر عضوده ویشر و علاجی سهل اولور مثلا صقادر و حار یاغلر ایله زائل اولور و
بعضی فالجک سببی که بدنک بر نصفنده و یا اکثر اعضاده دوشر معلوم اولدیکه سدّهٔ مجرای روح دوعور
و بعضیلر دیشلر که اعصابک بعضی بی ازیلوب کسلد و بعضیلر دخی فالج ظاهر بر عضوده یا بر عظیم
خوفدن و یا بر قتلو خبردن دخی اولور دیمشلر • بو حالده اکثر غشی واقع اولدکلشدر • بعضی حالنده
مادّه نازل اولسه و فالج اولسه جب ظلدر • و کاهی ابتدا ایله قولنج علتی چکوب قولنجی زائل
اولدقده کبی فالج علتی ظهور ایدردر • زیرا قولنجده اولان اخلاط غلیظ اوغی ایرینه دفع
ایدجک قولنج زائل فالج ظاهر اولور • زیرا مادّه بر یرا منتقل اولوب بور میوب و غلیظ
اولان علو ووغ دخی ادرار ایله چیقه مایوب مجرای سد ایدوب فالج واقع اولور
واکثر فالج علتی بستیلی والتنفیسی اقلیمده چوق واقع اولور زیرا رطوبت و برودت اول اقلیمده
چوق اولور • خصوصا استانبولده دخی چوق اولور • زیرا خلقی بارد و رطب میوه لره و قاون
و قاربوز و قاره و بوزه زیاده مایلدر • و فالج علتی بهار فصلنده و کوز فصلنده اول
سببدن زیاده واقع اولور • واگر فالجک مادّه سی برودت و رطوبت سببی ایله اولمیه
سایر وقتلرده دخی واقع اولور که وقتنده فلغمنی و غلیظ جمع اولوب • و تحلل ایده میوب
نازل اولور • و کاهی اولور که علت صرع و صورتلرده علت اختناق رحم فالجه انتقال ایدر •
بحرانی انتقال انک سببی ایله فالجه انتقال ایدر • و کاهی فلج عصب اوزلمسی و کسلمسی سببیله
دخی اولور • انکیچون بلمک کرکدر که فالجک قتلی نوعدر • واگر عصب اوزلمسی و کسلمسی
اوله • و عصب دخی ایچرده اوله انک علامتی اولدر که عضو بر اوغوردن بست
اولور • و زیجی دالا مانند سبب و علتی ددوقسمی اندن اوله علاج قبول ایتمز • و علاج
قبول ایدنلر اول نوع فالجدر که مادّه یا بر ورم حار یا بارد و رطب اولوب و منعیان که
اعصابه دوکلمشدر • اعصابک قسمی و یاخود اوزلمسی واقع اوله و وجهی دخی اوله •
بو انواع علاج قبول ایدجکنه شهادت ایدر • و هر بار معلوم اولور که بر دججدن یاچی
غلظو و عذر متوسنده قهسنه و جعلردن خالی اولمیه بو ترتیب ایله دکر علاجه شاهد
اودر • و سکته و صرعدن واکثر علتلردن صکره واقع اولان فلج علتی که ظاهر اوله
صحیح فلج ایدکی معلوم اولوره و اول علتلر تلاشی اولور • و علت سود المزاجده
که بارد یاخود ساده رطب ودفا حار اجلو دوالرله قوش کلوره و نتیج قوریه ظاهر اولور
ودایم فلوجک نبضی بطی و ضعیف و متفاوت اولور • و بو بی اکثر اوقاتنده ابعض اولور

اما قولن دخی اوملی از واقع اولور بونک اسبابی بش نوعدر بری بکا ضعفی در که هر عضوک خصوصنه
اندا اولان قابلیّتنه مناسب تقسیم ایده مزه انکیچون اول طرزکه بوزک ضعفی در ضعفلکده ماصول
قاندن جدا ایده مزه اوجنجی بوزک ضعفلکیدر که اول قوتنک صوابلا کلا ابر شوره کندو نفسی
کندو یه لازم فوریدلی قوته مزه دردنجی کندو یه بر زیاده وجع عارض اولمش اوله بشنجی ورم اولمش
اوله و کاهی واقع اولور که مفلوجک بر طرفی آتشش کبی یا نزه و بر طرفی بوز کبی صو قوره و کوزه رکه
بو حالده اول عضو فالج که هر قنده اسه مزدور سلک رنکنده ووتسلکنده اوله والا لاونا
اریه • بعنی اول طرفده هزال واقع اولمیه • علاجی آسان اوله که اول بعضی مادّه دن اوله دخی
تشانذر • اما بو حالده اول عضو یاخود قوت دماغده بر حق لاغر اوله • و یرینه قلب علاجی
کوچلدر • و معلوم اولورکه اعصابدن اوزلمش و کسلمش نسنه وار در • واگر اول اوزلمش
عصب سهل اسه اول لاغر اولان طرف کوندن کونه یرینه کلمکه باشلر • واگر اوزلمان نسنه
بیوک اسه یاخود بوزلمک کبی و تشنج الداب اسه اول طرفک عضو لاغر اولوب و کتمه یرینه
کلمز بو بر بلمک کرک که علاج اولسان اوله علاجی بو علتده علاجده اختلاف وار در
مثلا بو علتده اون درت کون تاخیر اولنوب علاجه مشغول اولمامق کرکدر • اندن صکره قوی
علاجه نقشه اولنه دررلر • و قول اوج ادرده یدی کون علاجه تاخیر اولنه دیمشلر • اما اهل
تجربه دیرلرکه چونکه نازل اولان مادّه جمله اینوب ظاهر اوله بلا تاخیر علاج ایده لر • و اول صلاحت
قوی ایله بر نجه کون تاخیر اولنجه ایم و رعد غرغره قارون دیروب دماغی تحویه ایده لر اندن
صکره قوجلو حقنه لر مناسبدر • و غلیظی لطیف ایدجی شربتلرکه قوی اوله مثلا شراب الاصول
کبی و زوفای یابس و عسل سکنجبین و ازه چوق صفر دبلو فی رازیانه صو ایله دیره لر • و کشنیج
صو ایله اسطوخودوس شرابی و کبی معجون دخی مناسبدر • و مسهللردن دخی بر ملک کرکدر
مثلا ایارج فیقرا دخی و بیر بله • و شحم حنظل و ازه چوق غاریقون اعلادر • خصوصا مادّه ده
بلغم اکثر حسن اتمش اوله • و غذاسی هر بابا و یا جبین انک کرکدر • مرچه و صوغلوی
و طراج و چیل و کبکی نادر اتلر یا که جمله دماغ علتلرنده چوق یرده ذکر اولنمشدر • انلردن دیرلر
و هر بابا و کباب ایده لر • و طوز یه دخی ازاوله • و از یه لر و اشتها کلنجه یه لر • و بو علتده
صوبه صبر انک غایت لازمدر • و صو یرینه ماء العسل و یاخود کشنیز یابس صو ایله دیرلر
و بو علتده شراب ایچکدن بیله صو ایچک یکدر • زیرا شراب مادّه یی اشغه صوبه ایله اندرر
و هر بار رعاد تیدرکه معده ده اکشیجی اولوب فاسد اولوب سرکه اولور • اول جهتله اعصابه
دخی چوق ضرر ایدر • واگر دفت و مفاصل و حس دفوت ساعده ایدرسه • و بلکی تا نذره
اثر حس ایده لر اصلا تاخیر اینوب بلکی علاج ابتدا ایزه فصد ایده لر • زیرا فانک جمله اخلاطک
مرکبیدر • و استفراغ کلّی رفصد اولنقلرفی الحال مادّه اکسلوب خفت حاصل اولور • واگر مادّه

بو علتده اون درت کون تاخیر
اولنوب علاج اولمق لازمدر

صرف بلغمی دفع ایدر مزیج ماء العسل ایله اوزوب ویره‌لر باسفنج تیتا یاخود اتمق ویادن
مقدم دیماغ اول بر شربتلك ویره‌لر ویرساعت بکلدکدن صکره فصد ایده‌لر اما ذکر اولنان وقتی اوزره‌سی
دونت وقوت وفصل مساعده ایسه اولمیوب یاخود جهتیله فصد مناسب ایسه رجال ویره‌لر حبّ
منتن وحب فربیون وحب شیطرج کبیر ایله استفراغ ایده‌لر و مزید نجحی واقع خوبجه کبیر ایله قی ایتدره‌لر
وینه بونلردن صکره غرغره‌لر ویره‌لر [illegible] اول بر دنك ویروب تمریخ ایله بر
[illegible] وینه خردل ایله [illegible] ایتدره‌لر واکثر تریاق واقع ذکر اولنان
معجونلردن [illegible] جوارش ویاخود سکنجبین انوب ماء العسل ایچنده اوزوب ویره‌لر
وبعضیلر دیرلرکه هرکون برمثقال ایارج فیقرا ونصف مثقال فلفل قرشدروب عسل ایله ویره‌لر که
معده‌سنده اکلنه دیمشلر و هر کیجه ربع درهم فلفل وربع درهم جندبیدستر استعمال ایلیوب
انون بانه‌لر دیمشلر و علت فلجده هر هفته فوقیاجی ایله بر دفعه استفراغ لازمدر و هر کون
هرسی ایله جوارش بلادر ویره‌لر و دهن قسط ایله اعضاسنی تسخین ایده‌لر و بو علت
ایچون غایت موافق حب واردر حب موافق شحم حنظل وصبر هر برندن اون درهم فربیون بش
درهم مقل اون درهم عادت اوزره حب ایدوب ابتدادن اون ایکی قیراط ویره‌لر بعده
بر هفته آرام ایدوب ایکنجی دفعه‌ده اون التی قیراط ویروب ینه بر هفته آرام ایدوب
اوچنجی دفعه‌ده یکرمی درت قیراط ویروب ینه بر هفته آرام ایدوب دردنجی دفعه‌ده
اوتوز قیراط ویره‌لر دفالج حاجت وارت کنور [illegible] بونلر ایچون اعلا معجون بودر
صفت معجون زنجبیل وعاقرقرحا ودج هر برندن اون درهم دوقونو اوچ درهم مقل اون
درهم سیاه هلیله وابلیج هر برندن اون بش درهم عسل بلادر یکرمی درهم واون درهم جوز
باغیله اوروب وعسل ایله معجون ایدوب فالج ورعشه ولقوه اصحابنه بر درهم ویره‌لر ادویه
وقوتنه کوره بر مثقال دخی جائزدر و بو علت ایچون حب فربیون وحب شیطرج نافعدر
وباغلرده قسط یاغی وسذاب وفربیون وسوسن یاغلری ایله [illegible] سوسن یاغی
موم روغن ایده‌لر نافعدر وماء الاصول کبیر دخی نافعدر ماء الاصول کبیر صنعتی بودر کرفس
ورازیانه کوکی قبلرندن هر برندن اونر درهم وازخر کوکی اون درهم وطاغ قرنفل بیاض [illegible]
[illegible] کوکلرندن بر درهم اوده کرفس ورازیانه وانیسون ونانخواه وشونیز تخملری وکوچك
قنطوریون وزنجبیل وعاقرقرحا هر برندن اوچ درهم اوده قسط ورزاوند مدحرج هر برندن درت
درهم اوده فوتنج وسذاب نجحی وشیطرج هندی هر برندن بش درهم اوده وجندبیدستر بر
درهم اوده جمله‌سی اوچ قت صو ایله قینادوب [illegible] هر صباح بونلردن اوتوز وقیه درهم
مقدار [illegible] ایله یاخود [illegible] ایله ایچه‌لر [illegible]
[illegible] اسهال دائم اولان کمسنه‌لرده بو علت زائل اولور [illegible] نافع بورده

وضجزوده

وضجزوده [illegible] وهنا نزده و مقعده دخی اولوره [illegible] وضجزوده اولناله
[illegible] جوز [illegible] دکاهی [illegible] صویله جزو ایده [illegible] جندبیدستر وسکبینج
طلا ایده‌لر [illegible] اولان طرفدن ازه‌جق فصد اولنه صوابدر [illegible] مقعد
فالجك علاماتی بو اختیار یوله و برازجق [illegible] دکاهی بونده قوت دافعه باطل اولور انکچون
علاج حقنه انکلدر مثلا ایچنده سذاب [illegible] جندبیدستر و
جاوشیر وحلتیت اوله وبو یاغلردن [illegible] دخی [illegible] نافعدر [illegible] وبو طریقه
طلا اتمك دخی [illegible] نافعدر و بو علتده حنظل صوبنه [illegible]
صوبنه [illegible] مناسبدر [illegible] اختیار [illegible] برازجق [illegible] قوزاغی
[illegible] حقنه‌لر ایده‌لر و علت فلج قولنج صوکنده دائم اولور [illegible]
سوسن [illegible] جوز هندی [illegible] نافعدر [illegible] علت بوز وقار و
صوق صولری [illegible] اضطراب ویرسه [illegible]
[illegible] بو بابده [illegible] رطوبت [illegible] میوه‌لر [illegible] دارو و انار وازوم
تازه [illegible] والحاصل اعصابه رطوبت [illegible] جمله اغذیه‌دن اجتناب
[illegible] انار [illegible] قزل [illegible] دارچینی ایله [illegible] جوز [illegible] انقاق ایله
[illegible] نافعدر دارچینی [illegible] وازوم [illegible] فستق
[illegible] جوز [illegible] حبة الخضرا [illegible] جلغوزه وانکبین وجوز هندی [illegible] دارچینی
وعسل ایله معجون ایدوب ویره‌لر و بو معجونه ازه‌جق فلفل وزنجبیل ودار فلفل [illegible]
طعامدن ایکی ساعت مقدم بر مقدار [illegible] ماء العسل ایچه‌لر و بو علتلر
اکثر اختیار [illegible] دائم اولور خصوصا بارد ورطب [illegible] اوله
[illegible] حذر ایدوب [illegible] اغذیه [illegible]
تناول ایده‌لر و بو علت ایچون اختصار [illegible] فوائد اوزره
مفردات ذکر ایده‌لم فلفل ابیض [illegible] اذخر [illegible] ایچك نافعدر بهمن ابیض [illegible]
ابلیج [illegible] جمله‌سی [illegible] غایت موافقدر ازربون [illegible]
موافقدر [illegible] قیراطی [illegible] صویله [illegible] فائده ایدر و کذلك بر
[illegible] زنبق وبادام [illegible] سعوط [illegible]
[illegible] ایله [illegible] نافعدر [illegible] نصف
مثقال ایچمك مفیددر عاقرقرحا [illegible] ماء العسل ایله [illegible]
[illegible] ایله [illegible] مفیددر جندبیدستر [illegible]
ایله طلا اتمك فائده ایدر [illegible] ابیض ازه‌جق ایچمك [illegible] سورتمك مناسبدر

حب القطن چکردکی ایچی بیورا وایچه ر نظلم میشی ایلك وباغلو سورنك نافعدر سذاب بشنم ایلك
دیلك وصوبی اوتوزکره ماء العسل ایله ایچك فی معتددر زنجبیل شکر الاسقوف ورنابی موافقدر
دارفلفل عسل ایله ودرونج عسل ایله شمون عسل ایله وجوارشی دخی نافعدر ذوفا یابسی
کوتك ایچك نافعدر ابوالکرث ایبفادر ارکوکندن بر مثقال شراب ایله ایچك معتددر سقنقور
بالغی اتنی یلك معتددر ثوم البری ثوم الحیة دار بوتندن ایلك وطعامنه قاتق نافعدر ثوم
سرمساق ایلك علتی ایچون انستونا نافعدر غار دانه جبنی قوریباوزوم ایله معجون ایلك
دباغی طلا ایلك معتددر

اوتوزالتنجی باب خذر بیانندهدر خذر علتی بوندر کیا
خوذ بدن بعضی یری اویوشمه دررهد دخوام بوعلته فلان یری اویودی دیرد وفارسیده
انکو نسیدنا نی دریر وخذفنکی پرانداو دخی دیره وانکلیزچه البسا وا و سبوزری
دخی دیره ودردمیر ایرالبسی دیره ونارکی دخی دیره بو علت لمس وحس باطل اولمغدرکه
بر بسنه یه یاپشمغه قادر اولمیه زیرا ماده حسنی ولمس وحرکت الترنیه دوشره واول اولمغلک
حس ولمسی باطل اولسه ایکی دن خالی دکلدر یا ناقص اولور یاخود مطلق باطل اولور و
حرکت دخی کندنك اولکی حالنده دوتره دیانوردرکه حس منفذ نك علاجی یاعلت دیملکی اولور
کا حرکت دخی کندنك منفذلری دخی باغلنه زیراحس التلری عصبلری باغلنه وحرکت آلتلری
دعصبلری باغلنه دره وبو اویوشمه علتنك سببی بربالوچ دره بریا بردوت اواطلا بر
عضوه ایرویب داول علتك مزاجی فاسد ایدره وایکنجی خدر بعضی داودی زیاده ه
بوتب داول داروکه دخی غلیظ وضعیف ایدره انکث خاصته سید الملش اوله افیون ده
زعفرانا دغیریه مخدر ارکی و اوجنجی بعضی عوزب جوشنش کیشی دکنزدکلت جیبانی وبولی
دغیریکی زهرناك حیوان اصرورب زهرینك مزاجی باردلکدن اوله نته که حبوب صوقمش
کیشی کنوذنك جیبانی برن اورره باجوور وطلو باغمش قیاس ایدره اول قنذ برجه اول ره
چوانکث زهرناك زلی اول حس عصبلرنك انتی اوزرینه دوشوب اول محلك مزاجی
فاسد ایده ▪ دوردنجی برخطب ارصنالش یاخود بورلمش اوله کوبا اتایغی اوزرینه بر کسنه
اوتورر یکیا اوله که قالتمق وراودب اتایغی اویوشوب وباخود اول موضع بره لمغی اوله
بشنجی نهایته نام بالی وارر درفاصه بی اولورکه بر نسیم باشه الی اویوشور حرارت
بمذه وکه بالی اخذ دوشمسه باالخنکه الی اویوشور التنجی یابس مزاجلو کیشی
وارلو دارویب الکز تابس مزاجه ایرشودی کی اعصاب اوجلرنی بیبی انلنك دکاهی
اغلر نیك اوجلری ایرسندرره دبعضی قلده اول خدر بیقاری انزام حقار داول اتح
انذامی بیله اویوشندرره دکاهی حذنلو تمی اده دعربره بوست مخلیلنك سببی ایله

دخی

دخی اولوره بدنك یوجی اولورکه موت حالتلزنده واکثر اسب زمانده فوت قیواته ضعیف فاطلاحس
ناقص ویا باطل اولور وضعیف اولوب عضی انقضا ایدرسه اول وقت حس وحرکت اکثریا
باطل اولوره وبو علتك بعضی علامتی واردر مثلا بر کاه که خدر واقع اوله واسلادن
اولوب ماده دخی دماغدن اوراول وقت بدنك حسی وحرکت باطل اولورسه اول کون یا
انه اعلم هلاك اولور واکثر بر آخر سبب ایله تحلیل ایلجنده ماده ظهور ایدوب بعنی دماغه
اولاشمی مرداراینکه کوکسنده دخی اصابت ایده حس وحرکت نقصانی انوازه سبجی اولوب
واول نقطه برجه اول کر جمله بدنده یاخود بدنك نصفنده ظهور ایلوب بو ز انواعی حس سلامت
اولوره دکاهی دردیبون دارنده جوده لرنیك بربره سنده طشره جیقوب اعصابنك
مفصل اولان حوذه التلرنون بر رفیقه اصابت ایدوب بر قنی عضونك التی ایسه خدر
اول محلده ظهور ایدر وهر خدرك سببی بلغم ایله وبا بلغی اخلاطلر اولور ومیلکی لازم اول
فالج دوخر دناردیا قان باغلبه سندنا دخی اولوره وخاصه خدر علتنك جوقه جوق واقع اولمسی
علاماتی ردتبه دنا اولوب یا سکته یا فلج یا صرع یا تشنج منذرتوسیدره وبر عضوده خدر کلسه
استوانی ایلوز ایلا اولمسی بعید دره واکثر خدر ردنا صکره دخی اکر دوار ظهور ایدرسه خوف
واردرکه سکته یه دونه ه دکاهی اولورکه ذات الجنب ذوات الرئه وسرسام باردن خدره واستحاله
انتقال ایدر راهوبه خدر علتی اکثر غلیظ قان غلبه سندنایسه فان علاماتی ظاهر اولوب طمرا
طلو اولور وزیاده اویقوسی طلور قان غلبه سنده اولان اولان خدره علاج اولی مقدم ایده را
وحرکت دم اولان خدرلردن اولا کوکنده کنه دوبی فتح ایدره ر واکر بلغمی علامتی که دکرا اولنمشدر وایسه
فالج ورعشه علاجی ایده ر وبهوست علامتی وار ایسه رطوبت کسورمك اکورکه قانی دخی
علاجی ایده ره واکثر ذکرا اولندی دخی اورزه اعصابك منفذلری اولان دقیق شا نلرینه مادهٔ منصب
اولمش ایسه اول محلك علاجی کرکدر ه وحرارت وبرجی وار ولر ایله استفراغ ایدروب ه ه
بر حقیر جادری بر فوستیج کوزده لره واول عقره قسط باغلرینه کبابر سوردب اعضایی تسخینا
ایده ر وفالج ورعشه بابنه نظر ایدروب انك علاجی ایده ر ه وبو علت ایچون انتفار ادارره
سوذات جابان ایده ر نفتی ابیض اتی قوذدك مقادیر یا دهن القسط طلا ایلك وقسطی جمادده
ماء العسل ایله برناج قطره دیرمك وقسط هندی یا بابا باجنبه مخلوطا باغلی مفیددر راتب
طوشان اتی موافقدر فرفیونا بر درهمی اولدرهم زیت ایله قرشدروب باغلیه لره وازه جوق
فرفیونا یاغنی دارچینی دشکر ایله ایلك نافعدر سرطانا یاهم کولنی زیت ایله خدره سوره ر
ونرق البقر صوزادوبی ربع درهمی بر حلیم یا ایکی درهم سنبل الطیب ایله ایچوره ر ارابرسا کوك
سوسن کوکی واکر ببرا فق واکر چکی درحقر ایچون ایلك وایچك فی نافعدر ه وشراب
ایچی نافعدره وباغنی قنبرودطی ایدروب مبعده سائله ایله مخلوطا سوره ر مفیددر

خدر جوق واقع اولدیغی
علامات ردیه دندر

خفتکی انذام دیرلر

علوق قاپمک وشیر لقان ایله موم روغنی اریدوب طلا اتمک موافقدر سورنجان شراب چندری وسته
بال یاغی ایله برچه سی ایچمک وطلا اتمک نافعدر سکبینج یمک وکره مبیه یاغی ایله طلا اتمک مناسبدر
لحم القنفذ قیلوبیه نک تازه سی وطوزلوسنی یمک نافعدر دلنوز قنفذ بریاغی دور والدفلو کرپا
دور تازه سی وطوزلوسنی دخی یمک موافقدر بهمن ابیض آق بهمن یمک نافعدر رخام کوکرجینی
واق دنبیسی علت اوزرینه دکمه طوقمق نافعدر ایور خردل یمک وقنا ایله ضماد اتمک وقنادیه
الکاری یاغی ایله یاغلمق نافعدر حب اسطمخیقون اشبو حب ایله استفراغ ایلمک فتی لازمدر
قطران ازجق ایچمک ویاغلمق مناسبدر میعه سائله قره کونلک یمک ویاغی ایله یاغلمق فایده
ایدر ایارج روفس بعد التنقیه بوخلط استفراغی فتی لازمدر زنبق چچکی دخی ویاغی شمع عسل
وجندبیدستر ایله قیناتوب طلا ایده معجون الفلاسفه غایت نفعیدر حنظل شحمی ایچمک
ویاغی زیت ایله طلا اتمک مناسبدر زنجبیل دخی ویاغی وشکر ایله سعوطی نافعدر مسک
شمم اتمک وبابا باجیله ارقه مهره سنه واوکزه سنه طلا اتمک مناسبدر جندبیدستر اسلیوه ایله
دکره کوکی قابوجی دکره بیشی وجعده وحاشا وصعتر انواعی دزد الوجکردکی باجیله یاغلمق
دزقوم یاغسندن بش درهم ایچمک وخوشنجان یمک وچوره که اوتی یمک وفولنج وباغنی
طلا اتمک ودموکوکرجنه اوتی دمقم بش کون بوزغیه روب یاخود حب الحلب هر روب
انواع حکره کباب وقاورمه ایدوب یمک وجله طاغ داتو وقوشلرنی یمک دامرغان دخی بیرانجی
زیت ایله بشوروب دخی عسل ایله یمک ودردنج عقربی یمک داوز لک داق کوکلک
یمک وتنقیه دن حکره حب قوقیا وحب المنتن ایله استفراغ اتمک غایت نافعدر الله اعلم

اون یدنجی باب تشنج بیاننده در

بو تشنج عضله لرده علتی دور وقورلیق مرضی دور وفارسیده خشنک اندام
واز بجیلر قوتوبلسوبی دیرلر وردمیل ایسه بازنوز دیرلر تشنج دکزار دهفده اسباب
برنوع دور وبعضی علامات وعلاجی بر برده ذکر ایلنسه وبعضی باشقه ذکر ایلنسه
اولاسنه بر جه تشنج علتی اوت دکزاز دیمدوکی حکره بیلدیرهم زیرا تشنج برنیج نوع اولور زیاده
بروده دن اولان نوعنه تشنج دکزاز دیرلر باقی تشنج علتی عضله عارض اولور دکزاز
عضله یه عارض اولور ... دخی جنبنده ... اولورکه مثلا ... ایکی جانبدن
دخی چکلسه ... اکر ... ظاهر اولور ... ظاهر اولوب
اورته ... بوینی قالور ... کوکس کوملکدن ظاهر ایدر اول ...
ایکی ... تشنج دکزاز ... جواب ... اولملی
لازم کلدی ... الحاصل تشنج ده عضله ... نقص دردر
جون نوع اولور ... وقت تشنج امتلایی دردر

وبرنوعنه دخی تشنج رطب دیرلر وتشنج یبس دخی واردر که اکا تشنج استفراغی
دیرلر که اعصابه تدریج ایله یبوست حاصل اولور وتشنج امتلائینک عودی بلغم غلیظدن
اولور واکر بلغم رقیقدن اولورسه استرخا ایجاب ایدر ایدی بوکه بلغمک هیجانی شدیدر
بو نوعک علاجی فالج علاجی کبیدر مثلا تنقیه دن حکره ایارجات ایله استفراغ
اولنور وایتی اوتلردن اکلیل الملک وصعتر وحاشا دپا پاریه وطورنی اوتی واکلیل الجبل کبی
بیرنه ایدی دیرلر بونلردن قیناتوب نطول اولنور فالجده علاجنک انواعی ذکر اولنمشدر
وتشنج یبسی دیدوکمز مثلا حمی محرقه وحراره دماغیه وغم غصه سببندن یاخود بوی اقچه دن
یا چوق استفراغدن سکره اعضاده یبوست عارض اولور اما حمی صفراویه تشنج یبسی
عارض اولورسه ایو علامت دکلدر اما بو علتلر یکشت صو کلد حتی اولورسه علادر
بو علتلرک زائل اولمسنه دلالت ایدر خصوصا ... حمی ...
اوله اعصابه غالبه ایدر اما جراحتلر وعظیم یاره لر اوزرنده تشنج واقع اولورسه
غایت مشکلدر یاره لرده تشنج یاره لرک فاسد اولمسی وصوفق تاثیری سبب
اولوب اهلاکدن خوف اولنور وابتدادن مخالف اغذیه واشربه دنا وصوقدن اکثر یاره ده
واکثر صاحبنی صاقنمق کرکدر وتشنج علامتی حس ایدرلرسه یاره اوزرینه کوزک
صاروب وشراب ایله باروت قیناتوب بو صو کرکدر که عفونتی زائل ایده لر ودکاهی تشنج
یلان وعقرب وبوی وسائر زهرناک جانورلردن صوقدقدی اعصاب اوزرینه
راست کلورسه خود تشنج واقع اولور ودکاهی شوکران وافیون کبیلر یکدن
تشنج اولور انلرک علاجی کندو بابلرینه نظر ایدوب ذکر اولندوغی علاجلر ایله دفع
ایده لر سکره تشنج دخی دفع اوله ودکاهی تشنج اختناق رحمدن اولور وتشنج امتلائی
نک ماده سی اکثریا رطوبتدن اولور سوداوی دموی نادرا واقع اولور اکر
دموی اولورسه عضله ورم طوتر وعضله نک لیفلری اراسنه قان کیروب جرایلر
اول سببی ایله عضله نک عرضی زیاده اولوب اوزونلغی قیسالور وتشنج ریحی دخی دیرلر ایکیدن
دخی اولور اما چوق الطف ریح زائل اتمکه اولان علاجلر اولور زیرا اکثر غلیظ طعام
یمکدن حاصل اولان امتلا وتخمه انواعندن اولور ودکاهی بدنده برعلت ازه جوق دیکلی دباجر
سنه باتی تشنج اولور واکثر یا بو متوالر جزوی سببدر اما صو وهوا وخصوصا صووق
صو یا غلیظ غذا تاثیر ایدوب تشنج اولور واکر جراحتلرده تشنج اکثریا ظاهر اوله
علامتی یوز کبریلور ... ایدر کشی کوکرهبور وکوز طشره ... واکثر اوله
وبوزلونی قزارر یاخود صفره میل ایدر یاخود سیاه رنک اولور وجمله تشنج
علامتلرده ... ایله ... ایدر وبلکه قان ... [illegible] ... اولور

قیاس ایده‌ره وباشده واوزده ثقلت عارض اولور • وقولاقده دخی ظهور ایدرسه انده اصلا درت
کوندن اوزن یچوب موت ایرشور شویله که درت کون کچه براده خوردن خلاص اولور • وتشنج امتلائی
علاجی اولدر که اکثر قوت بریله ابسه انك غداسنی ازه‌جق انك ایله ماء العسل وتخود آب
کرنب وماجو وجوز باجیله وطورق اویله وصعتر ذکر اولنا ایله بشمش اوله خردل ایله پیره وقوقی ازلیه
نادن ویکلک وطرابج وحبل وسوقلوقی قانتر ویوغز وماء اللحم اوده‌ب اللطیف ایدیجی توابل ایله ایدرلر
وفالج علاجنده ذکر اولنان استفراغ وحقنه ومسهلات دخی لازم ایدوب اعصابی پاك ایده‌لر ▪
وقانا علاجی حسن اولورسه مقدار قدر خصوصا امتلائی جوق شراب ایجکدن اوله • ویا تشنج
جمله بدنده دیجمله اعصابده اوله • بو یا بنده بارد صو بیر ادخوردن بیرا خوردنی الحال بیه جقار اردم •
شکه‌جی اده دخی ایدرلر که ... ایدوب حرارت غریزیه ایچرو رجوع ایده‌ر • اما نازنه
بیلنور ... بو نسخه علاج ایتمه‌ز • زیرا بو علاجه هرکس طاقت کتوره‌مز • وبو علت
ایچون اختصار اوزره مفردات ذکر ایده‌لم افسنتون شرابی جنی ایله ویر رطل صو ایله برکون
دیر ... قیناده‌ب اندن ایچه‌لر • خصوصا سودادن تشنج امتلائی اوله زیاده نافعدر ایرسا
کوك سوسن کوکی شراب ریحانی ایله استعمال ایده‌لر • وبونك یاغی ایله وزفت وموم روغن
ایدوب بیرنی یاغلمق نافعدر بذر کتان ... عسل ایله یمك وضماد اتمك تشنج امتلائی
منفعتدر دهن البان ... یاغی ایچمك وباغلتی منفعتدر خطمی طبیخی ایچمك وضماد اتمك
منفعتدر ... جند بیدستر یاغی ایله ایچمك نافعدر ... عسل ایله تشنج امتلائیه
نافعدر زوفا یابس قاز یاغی ایله مخلوطا یاغلمق وضماد اتمك منفعتدر ...
... ودوکوب یمك موافقدر زفت صمغنی یمك وضماد وطلا اتمك موافقدر ابهل یبانی
... کبکی درر یاغی ایله یاغلمق دا ایچك فایده ایدر قونزهره ... باده وباغنه سوسن
کوکی نه دیاغی وعسل قاتوب ایچك منفعتدر ... قابی ایله دوکوب اعصابه ضماد
ایدوب وباغنی یمك وباغلمق فایده ایدر ... شراب ایله ضماد اتمك
تشنج رطبه نافعدر بخور مریم کوکی شراب ایله ضماد اتمك مناسبدر جوز الاکل رومی
قوز یمك تشنج رطبه وخدره نافعدر • واسکی قوزن ایچ قرنی دیاجو وصابون
دوکوب ایله خلط ایدوب حب اوزرینه اورمق ویاغی ایله یاغلمق وباغنی ایچمك
وسعوطا اتمك جمله فایده ایدر مرزنجوش ودوکوب شراب ایله ... ضماد اتمك
وبونك طبیخی کزاز وخدره وتشنج اصحابی اوتورمق نافعدر حلبا نافعدر وتشنج
... طبیخی منفعتدر بخور ... ازه‌جق طوز ایله ضماد اتمك موافقدر عود بلسان
طبیخی ایچمك نافعدر • وخدره دخی بر اوج رطل عود بلسان ایکی رطل صو ایله نصفی
قالنجه قیناده‌ب ... ایدوب هرکون اوتوز درهم ... باجمله الجسد رطبه نفعی

منفعتدر

منفعتدر لعاب سوجل ایده‌ججگردکی لعابی بادم یاغیله قیفا اوزره ضماد ایده‌لر ترقی ... یخچک
یاغنی ایچك وبوروزنه سعوطا اتمك وباشه طلا اتمك فایده ایدر رازیانه قوهره دیاغی ایله شیر نغانی
ایلیجی ایدوب تشنج اوزرینه وتشنج عارض اولان عضوه هر بار سورر اکسك
ایله ترشیغر فاسیز ارده وبادام وشکر ایله یمك وشراب ریحانی ایله قرشدروب ایچك موافقدر
دم السلحفات قابلوبغه قانینی جندبیدستر ایله ایچك تشنج امتلائیه نفعی واردر
زفت جنوبی جاوشیر وجندبیدستر قاتوب تشنج امتلائی رطبه منفعتدر رغار دفنه
بیراغینك قیناتمش صوینه اوتورمق وتشنج ایله ویاغی وقسط یاغیله قنالی یاغلمق •
وزراوند مدحرج ایچك وخصیة الثعلب کبیر واردر شامده اکثر رعبوب الجبل دیرلر •
یمك واوزرینه سیاه شراب ایچك تشنج امتلائیه • ومطلق خصیة الثعلب فلفل
وشراب ایله تشنج رطبه دافی سوسن کوکی عسل ومرزنجوش وجندبیدستر ایله تشنج
امتلائیه نافعدر • وکوکبر دلو صورده دالیجه انواعنه کبیر یمك • وکندس دخی بر ایله دایم
افسرمیدی وقزل نخودی صعتر ایله یمك • وزفت ایله سرجه انواعی مسلوقه ارجان یمك داوقیر
کوکی واسطخودوس معجونی وشرابی وزنجبیل سفوفی ومرباسی یمك • وعسل ایله ضماد اتمك
بو علتلره وخدره دخی نافعدر • راوند ایچك ومعجونی یمك سنا مکی معجونی یمك
بو علتلرك جمله‌سنه منفعتدر • مرجان ... سنغط ... دایم ایچك ▪ و
اوتنه‌نك مسلوقه ایدوب یمك نافعدر ••

اوتوز سکزنجی باب کزاز وخدره بیاننده در ••

بو علتنه چکلمك وکرنمك دیرلر • فارسیده سخت اندام دیرلر • تشنج خشك
اندام دیدکلری کبی خدره‌یه کشیده اندام دخی دیرلر • ازجمله ... یونانی
یونان کزازه تتانوس دیرلر • ورومیلر ... دیرلر
خدره وکزاز علتی عضله‌یه عارض اولور • تشنج عصبه عارض اولور دیدیکی کبی خدره‌نك
چکلمسی مثلا ... ایکی جانبندن دخی چکلور • که کاهی بر اوجی اکثر جانبه
ظاهر اولور • وبر اوجی بلدن اشغه ظاهر اولوب اوزرنه ... قالور • وخدره وکزاز حقیقی
تشنجدن برافردر • وکزاز وخدره بونلر وجعدن خالی اولمزلار • وکزاز اسبابی بروجهدن
تشنج اسبابی کبیدر • اما کزازك سببی کاه امتلا وکاه یبوست وکاه بر زحمت
اولور که حساس عصبه ایرشوب وعصب اندن ... ایدر • وکاهی ورم اولور • انون
ایچون تشنج اسبابنه مشابه در دیرلر • وکزاز اکثر غلیظ ماده بردن واقع اولور که
عصباره ... اوله • وکاهی کزاز شول غلیظ ماده بردن واقع اولورکه جمله بدنی اوسنه
نشو ایدر • بو حالده نفعی عسر در • علاجی دشوارلقله قبول ایدر • وکاهی کزازده رطوبت

سخت اندام خشك اندام

عضلهلرک لیفلری ایله عصبلر مابیننده واقع اولورسه و اندن منجذب اولوب یعنی طوتلوب صلب اولوب
واول صلابت اوزره قالور و انقباض حرکتی بو سببدن باطل اولور و کاه اولورکه کزازک مادهسی هنوز
عضله ایچنده بر طوتماسی در لکن عضلهنک ترکیبنده اولمشدر و اندن صلب اولوب طوتلمشدر که
انقباض حرکتی باطل ایدر و کزازک وجعی سببی بله اولورکه ماده لیفلر اراسنده دوشر و انقباض حرکتی
ابی صیقر و وجع موقوف ایدر و کاه اولورکه عصبلر بر زخمدن و الدن مختلص طریقیله قاچر و بر بره طلفلنک لیلی
قطع بلکه اوزالی دائم موضعندن ایراق اولمق طریقیله بو نوع کزاز اقطلاقی انکدن دخی زیاده که
جوانلر حرمهسندن حصبه طوتلوب و تأثیر ایدر و کاهی اولورکه یبوست غلبه ایدر و اصل
رطوبت لیفلر و عصبلر اراسنده تحلیل و خرج اولور گیدر و عضلهنک وضعی بربره طلوب طولی
زیاده اولورسه اول سببله موتت منجر که انک اشفه ایچمک بو لیدر رطبلور و کزاز یابس اولور
و یابس تشنج ایله یابس کزاز بیننده فرق بودرکه تشنجده عضلهنک طولی و عرضی اکسلور
عصبلرک یابسی و قادرلیسی سببیدر و کزازده عرضی اکسلوب طولی اکسلمز انوکچون
یابس تشنج خطری یابس کزازدن تشنجده زیادهدر و کزازده اولورکه عظیم سببدن
و عظیم مادهدن واقع اولوب کزاز صعب اولور و اگر ضعیف سببلردن واقع اولورسه
کزاز دخی ضعیف اولور و کاهی کیشی بر اوزنسه کتورر یانقی بیرار اوزرینه یاتوب و انک
عضلهلری دوکلور یا چکلور و بر ساعت یا دخی زیاده اول شکل اوزرینه قالور و جمله بو انواع
کزاز خفیف عد اولنور و تشنج اولورسه اما دماغی کزاز دیدکلری نفس بر امردر دماغی
تشنج کبیدر و کزازک علامتی هرکاهکه دماغ وارده عضلهسی قاتیلنه و اغزی صوی دخی
بوغازده بوطلور دشوار اولور و جمله اندامده وضوحا اختلاج ظهور ایدر و دل اغزده لنوب
دیلی بر قاسقه ظهور ایده و لذت بولنمیه بو جمله کزاز مقدمهسیدر و اگر بر کسنهنک
اعضاده [illegible] قوهسی اوله و بونک رسولی ارکنک اوله تمکنکه اول ارکنک بول
بولنمایات اولنوب بر مقدار دماغ جهتده ماغنده کزاز تولد ایدر و اول داخی [illegible]
دماغ جانبنه قالقماسنک علامتی هر بار ارقه نشو بر دفع ایدر و کوزلر قزل اولورسه و باش
اغری حق ایدر و دخی کاه کزازده فوائد ظاهر اولور و بتون سونکده فقاس امیدی یوقدر
واستفراغی [illegible] کزازک علامتلری تشنج اوزره علامتی گبیدرکه تشنجده ذکر اولنمشدر
[illegible] و کزاز علاجی مثلا کزاز امتلائی
نک امتلاء تشنجک علاجی تشنج امتلائی علاجی گبیدر و یابس کزازک علاجی یابس
تشنجک علاجی گبیدرکه اول [illegible] و باغلرکه حرارت و رطوبته مایل اوله مناسبدر
واستفراغی کزازده عضلهیه [illegible] و حرارت اکبر [illegible] و باغلر سورمکده
اگر حقنه [illegible] بر مقدار [illegible] ایدوب [illegible] وسلمهلرک تا که یاغ سورمک

صایح اوله

صایح اوله و بو بابده تجار [illegible] صوغنک باغلری سورمک فتی نافعدر و سذاب
[illegible] ونطرو بیونله حقنه اتمک معتمددر و ستوده [illegible] نک حقنه یا بوز سقلری [illegible]
اوله تجار سندیله و انجک یاغیله بیرلشدیره حقنه ایدهلر که بر فتحی اوله و یابس کزازده عضلهلر استه
سه صاغلیج و ضماد [illegible] اوردک و تاوق یاغندن و صغیر ساقنک یاغی و قوزیروغی یاغی و سبسم یاغی
و [illegible] نافعدر و بو علته موافق ضماد بودر ضماد کتان تخمی و سبسم [illegible]
ایکی جزء حلبه اوتی بر جزء تجار سندیله ایله و سبسم یاغیله پشوروب عضلهلر اوستنه قویه بر ضماد اخر
طاوق [illegible] و انجک صاغی یاغی و قوزیروغی یاغی و سبسم یاغی جمله بربره ایدوب عضلهلر اوزرینه
قویه بره و انلرک طعاملری دخی [illegible] بو مشوی کیدر ماء اللحم [illegible] شوربالری دخی [illegible]
[illegible] اوله و سموز [illegible] شوربالری [illegible] دخی کرکدر که زیرا [illegible]
[illegible] قالور و بوروندن [illegible] اولورسه [illegible] زیاده اولور و علت کزازده
[illegible] ایچمک [illegible] نافع [illegible] و عاقرقرحا صوینی [illegible]
و باغینی [illegible] و حجر المغناطیس کتورمک و الده طوتمق
[illegible] کتورمک [illegible] غذاسنه [illegible] و اندنا [illegible]
و صغر ایله سیاه نخود شوربا [illegible] صویله ایچمک و یارم درهم [illegible]
سیاه بیبر و سذاب ایله یمک و یارم درهم عسل ایله یمک و دارچینی شکر ایله یمک
و [illegible] عتیق قاتوب [illegible] و [illegible] سورمک و
عسل یمک و [illegible] اول [illegible] و عسل صو قاتوب و [illegible]
نصف قالنجه ایچمک و یارم درهم جاوشیر ایچمک و سذاب یاغی ایله [illegible]
[illegible] و [illegible] باغلمق و نرکس یاغی سعوط
اتمک و [illegible] یاغی ایله سعوط اتمک و [illegible] ایچمک و یاغنی
بوروندن سعوط و [illegible] اتمک نافعدر و بو علت کوچک اوغلانجقلرده ظهور ایدرسه
[illegible] اوکسوز [illegible] اتمک [illegible]
صوینه [illegible] و [illegible] باغلمق و [illegible]
[illegible] و صوینی [illegible] و اوزرینه سیاه شراب ایچمک و [illegible]
[illegible] ایچمک و [illegible] باغلمق و [illegible] ایچمک و یادم یاغیله سعوط
اتمک و باغلمق و [illegible] ایکی درهم ربع درهم سیاه بیبر ایله یمک فتی نافعدر
و کرفس یمک و [illegible] ایله ایچمک معتمددر

اوتوز طقوزنجی باب اختلاج بیاننده در

اختلاج دیدکلری بدنک [illegible] فارسیده [illegible] اندام بی اختیار دورمه [illegible] اندام [illegible] دیرلر

حجر المقناطیس کتورمک

واز جمله باتین چیچوک دریره ودیمیر بالوتتی دردر افتلاج بر حرکتدر که عضله لرک اچنده بی اختیار
وجالاراره حرکتی اولور وبو حرکتک سببی جایزدر که بر غلیظ ماده وریح ومنوک ریحده دخی اوله و
ریحدن اولوردخی دلیل اولدرکه تیز کچه وتحلیل اوله اما غلیظ ماده اولان اولوردکه بارد مزاجده وبرودت
زیاده ایدیجی سببلردن اوله وافتلاج تولد ایده یعنی معلوم دیرده زیرا هر بو مشق نسنه کوماغ وبزه
کیبلردنا ودهر برک نسنه کوک یکی دخی پیکیلردر انلک اچنده ریح ایی قونلماز وریح قالمز اما
انلرک اراسنده که لحم وعصب یکی اوله کندرکه اچنده ریح آنی قونملور وریح قالمش اولور واسباب
افتلاج بارده مزاجده اولورکه بارده ورطبه ماده ایله مخلوط اوله وانکه اواخی نسانی یکی غضب و
سرور وغم وبزیکیلردر سبب افتلاج اولور زیرا اواخی نسانی سببی ایله روح متحرک اولور
ودوحت حرکتی ماده تحلیل ایدوب وماده تحلیلندن ریح تولد ایدر اما شول افتلاج که جلده دخی واقع
اولور معلوم اوله بو ارده جوق ماده اردکلدر بلکه سکته یاخود کزار مقدمه سیدر دیمشلر وبوز
عضولرنده اولوب دایم اولورسه لقوه مقدمه سی واکر باناباش نمک انده دستوب دوایم
اولورسه جایب دریی مقدمه سیدر واخلیظ ریح بر ریحدرکه انداملرک جاجه وبعضنده قالوب
اول محلی کثیف ایتش اولور هوا کبی که بر زار طوررکبی ادم ایی قرقه وباغیربا نسنه ایله دیرده
تحرک ایدر معلومدر وبو علت باشدنا ازجک نزلا قزن دخی واقع اولسه رطوبت بلغمیه
لزج تلکم اولدرکه اول فلک واری اصلیس تحلیل ایدر ودروح جواسی منسادی کزران
ایده مزه وافتلاج ایدر وکاهی ریح ماده اولوب وغلیظ اوله وجیقوب جقه مزه دخی اردخی بوبله
حال اقتضا ایدر وافتلاجی بعضیلر کندوره بعضی ایودکم عالیجدر ذبو افتلاج نامه مره اعتقاد
ایدوب کاه مسرور وکاه مخکین اولور وبو افتلاج هرکه ایله بو مشقی اراسنده درکه کوکت
ایله یعنی لحم ایله عصب اراسنده اولور دیر انکا جواب بودرکه لایذه جبسی جرنده مخرجا جنده
ریح موجوددرکه قباریده ذکر اولنمشدر وکاهی بعضی عذاخانه سندنا ریح لحم ایله عصب
اراسندنا کزران ایدر ذکرک قیاده کلمسی بو ریح دنا اولوردخی بعذر قوی قشکدر وکاهی
افتلاج طول مدت واقع اولوره دریجه اولمله نه مقدمه دنه علتدر غالب ریح طرحا بولوب
منتشر اولمله تحلیل اولورکیدر بوکه علاج بودرکه بوز کرا ولنانا مواداتی دناده ایدبا
استبادنا پرهیز ایدهلر مثلا قاورلو وبوزلو صولر واشربه لر والطعما بارده ونفاخ نسنه لر
وماخو مسعوطا ایدوب واوزنا مزلوا ایده جک اشیاده وجوق شراب ایجکدن پرهیز ایدهلر
واول موضعی بر جوقه پاره سیله محکم اودوب نشقی ایدوب واوزرنه بیرته وبابونج و
ونیونا وقسط باخارای کیبلرسوروب وازبانه تخی وکتون ایله کلنکبین عسلی ایجدوب وخودانیه
کتون قالوب وزیت ایله زشدروب جیره اره دامتی ازابلو طعا مادن کوکرجین وسرجه واکه
بکز نسنه لره کتون وصمغ انوایی قالوب دارجینی وکزاویا ایله یمه لر والمجمع وکز شوبی

بربز

بربز اصلدوب بریو بریا اروج اول موضعه قومه لر وباخود ایریا ارکندونا ودوکوب وباخود ایی
صابون اوزره طلیکه دهلر که وکز صوبنی صوغا ودخنه قونوب اول موضع باغلیه لر ودکز صوبلی
بولنمزسه طوز ایله صودن ایدهلر ودکز بیر اقلرندنا وکز ایشنده دربره قتیحی ایی اولورسه
وکز صوبله قیناوب اوزرینه اوره لر واستفراغ لازم اولورسه ایارج روفس ایله استفراغ
اولنه واستفراغدن صکره اول موضعی جوقه وقرقه پاره سیله محکم اودوب اوزرینه باغلرک
معنهلندن قلا یاغی وبادام یاغی سوره لر وحب ایارجی دخی نافعدر وجوز بجوش واکلیل
الملک وبابونج واکلیل الجبل صولرندنا نطول وزمنشی کبیکنا ایله تکمید ایدهلر وبو علت
نه زایل اولمزسه لقوه علاجلرینک معنهلندن علاج ایدهلر وافتلاج ایچون افضار
اوزرنه مفردات ذکر ایده لم افرنجمشک قاورمک وتورنجک طشره قبوقی یاغنی ازه جق
ایجک واول موضعی یاغلمق موافقدر سوسن کوک سوسنک کوکنی ویاغنی ازه جق
ایجوب ویاغلمق مناسبدر غار دهنه یاغنی سورمک وایجک وبیراغنک وجبنک
قیناتش صوبنی نطول ایتمک فایده ایدر کرکی طورنا ایی بیک داود ویاغی بادام یاغی بوروب
سعوط ایتمک منفعتدر بلادر کنورمک نافعدر زنجبیل بندق هندی درکتورمک مقیددر
نارجیل جوز هندی یاغنی ییک وطلا ایتمک موافقدر بلطم ییک ویاغی ایله یاغلمق مناسبدر
کز نیت کنده ره بعنی بر صه ییک فایده ایدر ماء الکبریت کوکرد وتو صولره واپلیجه لره کوه ده
ابکی دفعه کرمک وماء الفطورونه کیرمک نافعدر اکز قیر الیهود درلر بندق فندق ییک
قتی موافقدر خروع بید الخیر دکنه کرچک دخی درلر یاغی ییک وطلا ایتمک منفعتدر
قسط یاغی سورمک نافعدر اسطوخودس بر ایکی درهمی ماء العسل ایله اوتوز
بش کون ایجک قتی موافقدر وجیقون وشراجنا دخی ایجه لر بورق صماد اولنسه
مناسبدر ارنب طوشنا ان بینی سینی عسل ایله بسه لر فایده ایدر ضفدع بوقجه
اونی زیت ایله پیشوروب اوبانش کونا بیه لر حمام کوکرجینی یاورسی خیرلیقدر
وعسل ایله مسلوقدر سن ایدوب واوزرینه دارجینی وسنبل هندی اکوب بیه لر زنجبیل
کلکلک وطراج ایی قتی نافعدر راسن اندوز کوکنی مدبر ایدوب عسل ایله ییک
نافعدر نبت بلسانا سندبنی بر درهم قدر ایجک نافعدر ایرسا
کوک سوسن کوکینک صوبی نافعدر

در قنجی باب لقوه بیاننده در بو علت یوز کوز
بربکا اکلدره فارسیده عضلتها روب افتند درلر واز جمله انواعی کوزنوزا
اودنش درلر درومیلر توتوس کیبنی بی درلر بو علت البته یا تشنجدن صکره
یا تشنج ایله بله یا استرخا ایله بله یا فلج ایله اولور مثلا یوز کوز اعصابی کاهی بر طرفنک

کوکردلی صولره وایلیجه لره کیرمک نافعدر

چکلشورلر . و یوز دکوز بر طرفه جارقوب واغزی اول طرفه اکری اولور . و اول طرفنک کوزی قپانمیوب
کاهی خیرسز حذقت ایده مبوب آچوب قپانمده وقاشی دخی برکده قوت قالماز . و اغزدن بر نسنه
اوتلورمکه قادر اولمز . و طعام لوقمهسنی اصلا بوالمز دچکنمکه قادر اولمز زیرا حذقت ایچون اولان
بلده اعصابه خلل کلور . و بو علت کاهی یا استرخا و یا تشنج ایله معا اولور . و کاهی بر طرف استرخا و
بر طرف تشنج ایدر . بو نوعی علاجده فتی مشکلدر . کندو تجربهمزده بونده اولان علاج بری قبول
ایتمز . مثلا ایکی علت اولور که برینه حمام ایله علاج لازم اولور . اوبرینه حمام کیررسه هلاکه سبب
اولور . و ایکی علت بر شخصده اولور بو نوع عددیدر . ولقوه تشنجی ایله لقوه استرخائیه ده فرق
واردر . مثلا لقوه استرخائیه ده حواس دخی کلدر اولور . و یوزدر یسکه یناقلی دقنهدن
حس اولنماز . و کوز قپاغی اشغه جارقماسی زیاده اولور . اما لقوه تشنجیه ده قوکرکه آز
اولور . ها بیوست کوسترر . و اینی درسی دخی تشنجی اولوب اکثر طرفنه زیاده میل
ایدوب کریلور . و تشنجی لقوهنک شکل طبیعیسینه کیرز دبیه مشکلی بعض اوزلکی خالی کبی اولماز
ولقوه استرخائیه ده اسکی بیرینه وارمق آسان قدر . ولقوه علتنک اسبابی دورتدر
بری تشنجدر که رطوبت غلیظدن حادث اولور . مثلا انواع امراض کبی ایچون اولان عضله غلیظ
رطوبتدن ممتلی اولوب اول انواع چکلوره . ایکنجی بوزوک استرخاسیدر که بر جانبنک
عصبلری و عضلهلری دماغدن اشغه اینمکله رطوبت رقیق سببی ایله سست اولوب ایعلاق
کبی اولوره . نتهکه بر کرکبشی صوده اصلانلر سست و قوتسز اولوره . اوچنجی اولورکه
حرمتلو و واز لموخستهلقلرده رطوبت زائل و باطل اولمغله یبوست غلبه ایدر .
بو حال اکر ماده خستهلقلرده بو حاله اولورسه علامت ردیه اولوب موته قریب زمانده
اولور . و کاهی جوق جوق استفراغلر صوکنده رطوبت کیدوب یبوست زیاده اولوب دماغ
و عصبلر قورنوب بر یابانکی اولمسیدر . دوردنجی سبب مسنتر کوره . مثلا سبب
فالج و سبب لقوه در که بر سنده بر خناق واقع اولوب درمنون بویون و یوز عضلهلری
ادن ری جکه منوفقلر اوره . دیو زکریا درکر لقوه اصحابی فالج اولوب قلبی بنه اولو جانبه
واقع اولوب دیره . و دخی نجامنون لقوه لر اولمش اوله راست قلدم دیره . و ایکی کسنی نجات
اکثردن مقدم بیره یبوست بعده نجات الوبلر ایکیسی دخی لقوه اولدن دجامنده صکره
اجلدن جکی دخی لقوه اولوردیره . دینه مخرج ذکریا ابرجق کوردم که لقوه اذن ظاهر اولوب
بعده سکته حادث اولوره . و جوق کسنه کوردم که لقوه داوروز جلد جکوب اشغی لندن
وابشندن یه هیچ قالمدیب . ودرکه جوق کوردم لقوه صاحبی درت کونده هلاک اولدی
ودردت کوندن صکره سکته خطردن وقوفدن قورتلدی . و اما حل شون لقوه که ایکی آیده
زائل اولمیه جاف مدت دهر ربعی اوزاتوره . داتی ای کجی لقوهنک زائل اولمسی مشکل اولور

درت کون یا خود بش کون
تاخیر اولنمق علاج اللقوه

ولقوه به علاج بودرکه درت کون و یا خود بش کون تاخیر ایدهلر . خصوصا سکته و یا خود بر علت
علامتلری حس اولنه تعجیل جایز دکلدر . بعده اتاخیر قوب حقنهلر . و قوی مسهللر ایله استفراغ
کرکدر . و اول یبوست و رطوبت بقیه معتدل اولان غذالردن ویرهلر نخود آبی کبیلر اوله
و علت ابتدالرنده غرغره ویرلیوب و عطسه کتورر اشیادن صاقنهلر که ماده خام ایکن
موضعنه چکوب ایندیره که خام ماده دفع اولمق کوجدر . و علت ابتدالرنده حقنهلو دارولردن
دخی ویرمیهلر زیرا لطیف اولمایجه ماده تحلیل ایدهمز و تحلیل اولمق کوچ اولوره . دکورهلر که
ماده قرار طوتوب اوج علت ایله علاقه ایتبه بعده لازم اولان علاجلردن تدریج ایله اشتغال ایلهلر
و بعضی روایتده لقوه اصحابنه اوچ کونه دکین سعوط ویرمیهلر دیمشلر . دخی الحاصل علتک
دردنجی کوننده بر مثقال ایارج فیقرا ویرسه جایزدر . و بر هفتهدن صکره اشبو
حقنهیی ایدهلر . مثلا طورق اوتی و بابونه و مرزنجوش و هزار اسپند و اکلیل الملک
و عصفور تخمی و حلبه و کتان تخمی و چغندر یپراغی و بغدای کبکی و نیم کفته بیز الجبز تخمی و شحم
حنظل و انیجه منطوریبونا هر بیرندن بر اوج اوله . اسکی زنب یاغی اون درهم و بال اون
درهم اوله جملهسن قینادوب عادت اوزره حقنه ایدهلر . حقنه خفیف اقو حقنه دخی
بودر . مثلا بش درهم ازیانه تخمی طورق اوتی و سذاب هر بیرندن بر اوج اوله قینادوب
بتمش درهم بو صودن و اون درهم سذاب یاغی ایله حقنه ایدهلر . ولقوه اصحابی اوکنه
اولان یرده اوتوردهلر . و اول اینه که مشهور و مخصوص لقوه در . و شقی و چینی دیرلر
اما اصل حلب اولان درلرده بر پارچهدن ترکیب ایدوب اینه ایدرلر . و اول پارچهدن منقاش
دخی ایدرلر قتی روشن دکلدر انکا نظر ایتزورهلر که کندو اینه ایچنده کورهمیه . و اول او
و ساکن اولسون دخی بر دکوکرکدره . و هندوستانده لقا سنک تجربه شنوز اولان علاج اولدرکه
چیانی حیوانلردن اهودن غیر بسنک انتریه که دلکی و هم تلان و کلاغ کبی جی و خولاک کبیلری
پشورروب ایچ کوکندرن اتیروب و زیت ایله باغنی اوزرینه بقوایدوب . و دانیا یوزن
سرکه ایله یویهلر . و سرکه ایچنده حار اجزا اولسه دخی موافقدر . مثلا فاشا و صعتر
کبیلر مخلوط اوله . و اول سرکهدن ابیرونه دخی چکهلر معتبدر . زیرا بعض رطوبتی بوروندن
بولنور اشغه کتورر . و اکر سرکه ایله خردل طلا اولنسه صواب اوله . و با بشنی مرزنجوش
و هزار اسپند و قیصوم و سذاب ایله قیناتمش صو بخارنه طوتهلر . دیقادهده ذکر
ایلدوکمز تشنجی لقوه اسباب اول عضلهلری و بیوب مهرهلرینی اوردک و طاوق یاغلریله
ایله یومشدهلر . دکوز عضلهلری یومشدمق ایچون و دماغی تسخین و پاک
اتمک ایچون ایارج فیقرا و شحم حنظل و حب قوقیا و بر ایله و قرانکوبردن طشره چقان
داوودزنه بل طوتمیه و یاش میوهلر و یاش اغذیه و اشربهدن پرهیز ایدوب
ربیه لم

وصوان انلر فقدانی دخی دیر بیلر و هر صباح آچ قرنه قوقو ایده لر ایکی اوچ ساعتدن صکره طعامی یه
دیو یه کوندن هر صباح سفوف کوزل کر قیامقده قادر دکلر بکری بر قطره جوز یاغی یا حبة الخضرا یاغی
طاملده لر و اول هر کون دخی ایکی قطره طاملده لر و بونلردن صکره بابونه و صعتر نوعلدن قیناده
بخارنه باشنی طوته لر که باشنی دریه ارکجی صبر ایده لر زیاده سوق ایلدکدن صکره باشنی بر چوقه
پارسیله محکم ادوه لر و اودرینه جوز و حبة الخضرا یاغلریله باشنه و بوینه مهره لرینه
سوره لر و هر صوارندن صکره بنه اول قیناش صوینک رنه باشنی طوتوب اقار و زلاردن
و بعضی هوا طوقنمقدن صاقنه لر و هر کون بو وجهله ایدوب و هر هفته کوزینه ذکر ایلدوکمز
یاغدن طاملده لر و اکر ایو کورنه دکین علت زائل اولورسه فبها و الا معلوم اوله که اول
محلکرک عضلاتنه خلل کلمش و فاسد اولمشدر علاج قبول اتمز و ار تورلو علاج اولمز
زیرا بو علته بو مقدار قیناش صولردن اعلا علاج اولمز و او یاغلردن موافق یاغلر
اولمز و قابعض یاغلردن غالیه و یاخود یاغلری سورمک دخی موافق دردر و علت طرفنه
یاغلو و صارلنمش طوتمق کرکدر و بو علتده حرارت یاخود حمی ظاهر اولورسه بر انزدلکلار
خوف اولنماز و هر بار بوینه سعوطیا الدن نومه بر چوق نسنه واردر مثلا سعوط
موافق ترکیبی اولورکه صندل و سترد و فرفیون و شحم حنظل و قثاء الحمار عصاره سی و فلفل
و زنجبیل و کندس و دم طبنشا و تیه قرنبو و دند و مرزنجوش و نافسیا و نوشادر
و بوره و شونیز و خردل و عاقرقرحا و مویزج و سکبینج و جاوشیر دره و بونلردن ما عدا طوره
اودنی حورت سربی ایله ازوب و سوسن یاغیله طاملده لر و عدس قدر فرفیونی کزنکه
حورت سربی ایله طرزه لر و اتنجه و جبلان و فوتر دا اودنی دخی سعوط اولنسه مناسبدر
و اکر بوداره مردن دماغ اضطراب چکرسه بنفشه یاغی یاخود تازه شیره دخی شکر ایله
و حورت سربی ایله بونلرونه طامزه لر باشنک او کنه حنظلی و سرکه دیبرده افنی
قسرذوب یا قوتیم دیرلر ایکی اوزرینه قوینه لر و اکر لقوه علتی حصول ظهور قدن
ابه علاجی مشغول اوله لر و هر بار اغزده دم دوز نشل و قاقله طوته لر و اکر دلی قرنفل
دار اب کباب طوته لر و جوز بوا دخی چکنه یه لر و زنجبیل و کابلی مربالری و اطریف و
اینا مربالری یمک دخی نافعدر و طعامده نخوداب دارچین ایله غایت موافقدر
و بو علاجلردن صکره باقی علاجلری تشنج علاجلری کبیدر مثلا لقوه ایکی قسمه منقسم در
بر بنه لقوه استرخاییه و بر بنه لقوه تشنجیه در که بو قاعده زیاده ضبط اولنمق کرکدر
مثلا لقوه استرخا یده تشنج امتلایینه علاجی اتمک کرکدر و بو علت ایچون اختصار
اوزره سوزت ذکر ایلدم جند بیدستر فندسی فا بسن بر حبه قدر بو بوجه اودنی صویلی
ایله ایچک و نفخدن صکره بادم یاغی ایله سعوط اتمک و اجی بادم یاغیله صاحب لقوه نک

بورنه

بورنه کزنک سعوط اتمک و شم اتمک نافعدر لوز مر اجی بادم یاغی و مرزنجوش صوی ایله یاغ قالنجه
قیناد وب بعده سعوط اولنه کرک طورنه اودنی بار زوصوییله سعوط اولنه و اجی بادم یاغیله صاحب
لقوه نک صحیح جانبنک بورونه سعوط اولنوب و لقوه طرفی دخی بر یه کونه یاغلیوب و بر یه کونده
بر دفعه اول علت طرفنه اولا کوزه دخی از چوق طامزه لر جوز الاثل رویی جوز یمک و صحیح جانبنه
جوز یاغنده سورمک و از چوق طورنه اودنی ایله لقوه طرفنک بورونی دخی دوکنه سورمک نافعدر و
الی حل جمله جوز رویی یمک و ایچمک و سعوط اتمک و شم اتمک و طلا اتمک موافقدر اذان الفار یاغی
اودنی عصاره سی سعوط اتمک مناسبدر فرفیون فرفیون یمک و عدس مقداری حورت سربی ایله
سعوط اتمک و حبة الخضرا یاغیله ازوب لقوه طرفی یاغلمق و یاقلکه فرفیون ایله عطسه کتورمک نافعدر
و یارم درهم فرفیونی و یارم درهم سکبینج یاغی و یارم درهم اشق یاغی ازشدروب الجملر
عجب نفع کورته لر کراویا قدامانادن ایکی درهم یمک نافعدر عاقرقرحا یمک و اکر سیسنیم
و اکر مضغ اتمک خصوصا اچ کوزنک فنه لرنا نافعدر و صوی ایله غرغره اتمک و ایسی بخارنه باشی
طوتمق و یاغنی یلم یاغیله قطور اتمک و بوزنه سورمک فایده ایدر مرزنجوش عصاره سی
و طبیخی تازه ایکن غرغره و نطول اتمک و ایچمک در بع درهم فرفیون قاتوب ضماد اتمک
و شم اتمک و سعوط اتمک و طورنه اودی ایله لقوه نک صحیح طرفی بورنه سعوط اتمک موافقدر
صعتر انواعی طبیخی ایله غرغره و بخارنه باشنی طوتمق و ازه چوق مسک قاتوب سعوط
اتمک فایده ایدر فودنج جمله بربوز انواعی دخی بو اسلوب اوزره نافعدر اسفنباد
جمله بو اسلوب اوزره نافعدر شونیز جمله بو اسلوب اوزره نافعدر ولکن سعوط
اولندقده کل یاغی قاته لر و شونیز مجوفی یمک و شم اتمک و حبة الخضرا یاغی قاتوب
جمله بوزنی و بوینی یاغلمق انجو زنبق و یاسمین یاغلرینی لقوه طرفی یاغلامق دخی لطیفدر
بورنه سعوط اتمک خصوصا طورنه اودی خلط اولنمش اولورسه موافقدر صمغ السرو اغزده
مضغ اتمک فایده ایدر طرف البلغون بشنی یاغلری ایله یاغلمق نافعدر رطالیقون بر نوع
باقلا در بونلری انجیله دوروب و اکرلقنده دایم نظر اتمک موافقدر و طالیقون بافرنبکه
نفعلی کلام الادویه نام مفرده انتزده در مومیا بر حبه سی مرزنجوش صوییله یاخود انیسون
یاغیله و یارم قیراط اجی بادم یاغیله سعوط ایده لر جندبیک و مضغ اتمک و شم اتمک
و بادم یاغیله سعوط اتمک نافعدر مسک دخی بو اسلوب اوزره نافعدر غالیه
شم اتمک و ایچمک و بعد التنقیه مرض جانبنی یاغلامق نافعدر بلادر جوز یاغیله اصلاح
ایدوب و بونک عسلیه ماده یارم درهم ایچمک موافقدر هندبا بو قوتک اودی حورت
سربی ایله سعوط اتمک نافعدر دکری اودی دخی حورت سربی ایله سعوط اولنسه
مناسبدر دهن الابخر کره یه یاغی ایله یمک و اکر سعوط اتمک موافقدر حوزت البقر

مرزنجوش یاغی اولیسه

اگر جزء بیاض صغیر ایسه اولورسه اگر دخی باری زهر کبیر در لر ییجک قدر ... والا صورا ایله
سعوط ایتمک فی نافعدر و سقنقور اتنی یمک و بیاض بیبر یمک و مکه ایرونی یعنی چکلی یمک و املج یمک
و افیتمون ایچمک و نخود قدر تریاق فاروق یمک و حاشابی سرکه ایله قینادوب باشه دوکلمکز یه
دیوزه طلا ایتمک مناسبدر و اگر لقوه ایله شقیقه اولوب بلا ظاهر اولورسه مومیا یعنی مومیایی
حبه قدر زنبق یاغنده سعوط ایتمک و دخی بنفشه فوقنی احداث ایتمک و دخی نافع بو بابده موافقدر

قرق بریجی باب فی التمدد والتخلع والتمطی والاعیاء بیاننده در

بو علته بدن کرنمک و چالنمق اولوب خوجه لر خالی کبی یورغونلق و شکستلک در
فارسیده پیچ کوتن کویر در لر و بیر کونه جوابادخی در لر و ازجمله الی یوق آقمودر لر ■ و روملر
دخی بونا نیلر ... در لر و تمدد والتوی فارسیده موی تیدر در لر و تمدد دخی بدن کرنمک و اولکی
حالنده اولوب تو جا قوجار دخی دیو رغونلق کبی بر نسنه عارض اولمقدر و شکستلک عارض
اولوبکاه منطقی د ... بعضی کرنمک و آسنه مک کبی ظاهر اولور و اما تمدد التوی در لر
واعیا بی یورغونلق کبی بر حالدر و کاهی بو حال اولور که طعام و شرابی زیاده تناول اتمکدن بافت
ازواقع اولمغله بدن چکیکی اولوب و دردملر و بخار لر اعضایه حکم و اودی تورز و بو جمله قوجالقدن
اولوب جز و شو بو حال ظاهر اولور و اکثر اولکشی اهل کیف ایسه کیفنک حججایی و کیف
غلبه سی و ذوق محجوبی حالنده روح حیوانی زیاده حرکت ایدر و دونک سخونتدن اعضاده
حرکت ظاهر اولوب اعصابه دخی تاثیر ایدر ... باشنه جیغر و کیف قوتی یکه دکی کبی آنی ترجمه
کونکورمه در لر و مثلا بدن صو یوب و اعصابه دخی برودت حاصل اولوب گرنیوب و اسنوب
جمله بدن ایسه برودت اسنه مزه حادا که کبر و کیف و باخود براتی ... و قهوه کبی شیلر استعمال
ایته بدن و باش ... اعصاب و عروق بو کسلدن قورتلماز و بو حال اهل کیف اولمیان
کشیلره دخی عارض اولورسه سببی بکار بده ذکر ایلدوکمز کبی طعام و شرابی زیاده تناول
ایدوب و ریاضتی آز ایلدوکندن اولور و بدن ممتلی اولوب و ریح غلیظ و بخار انک حفظ اینده
بیر ایلر و اعصاب حکمولور و بو زنک نوی آزار معلومدر که التوی و تمدد علامتدر
و باخود امتلاسی ... فی الحال استفراغ و فتی تدبیر ایتمک گرک و معده سنده
دخی دموی و صفراوی مادّه تحلیل ایتمک گرک و کاهی موم ... کشیلر ده بو نوع امتلا ...
بارد صو ایله ... و آت ... بولورلر زیرا بارد صو اخلاطی قیناتمغی ... حرکتسز ایتمغ
ایدر و کشنیز سعوفی ایدوب شکر ایله یمک دخی موافقدر و اگر نوتبلو ... کشیلره
و ا... ... معلومدر که مادّه نک غلبه سندن اعضایه ... و دیکی جمله
... برودت ایرشوب ... مقدمه سیدر ... ظاهر اولسه کرکدر بوکه علاج اگر ... دن
ابتدا ... علاج ایده لر ... زایل اولوفده اوصوله حالنده دخی زایل اولور و بکاریده
ذکر اولنان سبیلردن ما ایسه شکر ایله کشنیز سعوفی و فراج فوبا ایسه ... معجونی بو علتلر دخی ...
تحلیل ایدر و لیمون شربتی کشنیز قاتوب و صو قوماتوب لیمون کبی ... و استلا اگر معده دن اولورسه
امتلا ایسه استی صو ایله باخود قی ایتدیر بج اشیا ایله قی ایتدیره لر و بو نیره علاجلر و سائر مجون
علاج ایلدر ... اولورسه قی ایتدیره لر و بعده شکر ... لیمون و یا ... شرابیله ... و
معده ضعیف ایسه معده اوزرینه مناسب ... قوروب ... معجونی ایله دارچینی و صندل ادره لر
و معده یه قوت ویره لر و بو بابده قی دن صکره معجونلر موافقدر و نخود قدر تریاق فاروق دخی
قورشیر کبیلر مناسبدر و کاهی بو علتک طبیعی علاجی اولدر که کیفی گرنیوب و بیو نوب اسنه مکدن
ماعدا کوز لری قزاروب ... و بورک ... کبیلر واقع اولورسه بدن دخی معلوم
اوله که بیو رکده بی ... فولنشدر و روح ... ذکر زایل اولان ... اولوب
و روح ... عودت ... ایدوب ازدحام ایدر لر و بوکه دخی استوا ... و بورکه قوت ویرجک
نباتات وارود ... و دارچینی قاتلمش شرابلر و معجونلر ... و معده اوزرینه دخی ...
ایله ضماد ایده لر و اما ... بابنده قاعده در که اکثریا قاعده ... طبیبی ... سابق
ذکر ... ایچور راحت طبی دیکدر و اول طبیبلر ... فی الحال ... و ... حال
ظهور ایدر و بو علت زایل اولور اما بو علاجی خطر در لر ■ و بو علت ... ... ایچون
زایل اولور که اول طبیبلر روح ... دیدیلر و روح ... ... که ... طوتدیم
روح جمع اولوب و ... ■ و روح ... ایدر و اول ... ارکه
دماغه متوجه اولمشدر تحلیل ایدر و بو طبیبلر ... خطر در و اولدوقی
... اول طبیبلر ... احتیاط ایده لر که ... قتندن
مقدم که تعفین ... واردر ... آن چکمک گرکدر زیرا اول کشی
... اولوب ... درست اوله و نفس ... اولمیه والا خطر دره

قرق ایکنجی باب فی ... بیاننده در

بو علته ترکجه ... علتی در لر و فارسیده آزار اندام در لر و ترکیده دخی در لر و ازجمله ... در لر و رومیلر و یونانیلر ... در لر بو علت اکثر ... عارض اولورسه
بر ... اولور مثلا اعضا ... و ... ضعیف اولسه و ... بالت
... ضعیف و یا ... دخی ضعیف اوله و بر ... دخی وارد ر مثلا ...
... صوکنده اولور و ... ابتدا ... خصوصا ... اولو و یا
... یارمش ... و حالکدن ... اوره و یا ... ووقت
و یا قصددن و یا عضد و اعصاب اوزرینه زخم و جرح واقع اولمقدن و بونک امثالی و یا
بر ... بردن ... قورخوری اوله و یا ... شراب ایچوب سرخوش لقدن اوله

حضوصا خارجدن حاصل اولنده چوقا صو ایچمش اوله بو نارک احوالی و اعضاب دا اولنده واقع اولوب
اعصابی ضعیف اتمسنک عودن تنقیلدر و بونلر زایل اولور ماداکه اعصاب وادونا رفاسد
اولمیه بو گونه رعشه عارضیه دریر اول سهلدر مقارنه ده اول ذکر اللدی فکر اکالی غیری اشکال زایل اولور
مگر علت واول احوال مزمن و مزمن اولوا اول زماننده اعصاب ضعف و فکم اولنور اما بو علت بلا سبب
عارض اولوب اول صول طرفده اولوب بعده اعضابه تاثیر ایده بو ینک علاجی مشکلدر و اگر
اعصاب ضعفله فاسد اولمش ایسه اصلا علاج قبول اتمز زیرا تدریجیله علت مزمن اولوب
رعشه ظاهر اولمشدر و صول طرفده ابتدا ایدن رعشه صول طرف ابده ضعیف اولور و
دیو کیدن اعصاب غلیظه منسوب و مربوط اولان اوتار فاسد اولماسنک دلالتیدرکه سوء
المزاج سازج اولمقدر و بو علت مشخنده از سبب ایله اولور اما سائر بره دکنج
آدملره دخی واقع اولورسه سببی از دلکلردر و اعصاب عضله اوزرینه زخم و جرح واقع
اولمقدن اولورسه بو نوعک تشنج و استرخاسی اولور مثلا بر مقدار بریا تشنج و
بر ازبریا استرخی اولمق جایزدرکه ماده تنک دخولنه و منفذ انسداده بر ایلدکه گوزه اولور
وایکی نوعدن دخی رعشه حاصل ایدر و شول بردکه ماده تنی غلیظ ولزج اوله سده
محکم ده شرع و دخی قوت جمیع گجود بورمز اوتچون تشنج و استرخالی ماده یی قوتنه دسته
سنه کوره اولور و کاهی اولورکه بر فرد تمو نسنه اثرایده و کاهی زهر تو حیوانات
المیر ده صنفدن تاثیر ایدر بو بابده زیاده بیرود وشده و زیاده حرارتدن دخی ایجرده اثر
ایدوب علت عارض اولور و کاهی بتا ایرده اولان اعضاده رعشه وارایکن اشغه
طرفده میل ایلیه معلوم اولورکه ماده اشغه باخود اینقلرنه ایملا بتاریب اوزانم دن باش
دباخود الم سلامت قالور بو علتده حبلا ج بیری رعشی علاج بزبیر دللدر طبیعت
و اعصاب و عضله بردوتی قانغدر و زیاده حرارت و بر بلورسه تشنجدن وگزازدن
خوف اولنوره اما نه محکم اولدوغی قدر اعصابه علایم قوت ویرهلر ورعشه علتنک
جمله انواعنده تعلیل و تعطیش و ریاضت و استفراغ رطوبت نافع اولور و بو خزن ماجرا
موافق اولنلر مسخن معجونلر وجوارشلردر و اعصابک عدم اطاقتی ایچون لازم اولان لر
یا صولری دکوکرودن رنیخ و دید و بوره صولری ایچندن و ایچه بیک صولری اوستنده لرکه
رعشه انواعنه نافعدر و ایچه جامورلری دباجقلری دخی واردر انلر دخی مناسبدر
واکر چوق شراب ایچمکدن رعشه عارض اولمش ایسه شرابدن منع اولنه دخی مقدم جبه
باشی اوزرینه قالدرسیدا سور نک دوزجوش یاپی حتم اولنورسه سرکه دخی نافعدر
باشنه طلا رفا و لیرد چون مدنه و اعصابه سورمک دخی موافقدر و شرابه معتاد
اولان معده بدنباشی شعاریده شرابدن فراغدن صکره بونلرتهی آبی قونلمازکه علت اقرودن

خوف

خوف اولنوره باریب بر درهم ابارج فیقرا ایله بر درهم اسطوخودوس ویره لر بر قاج کون بونکله علاج
ایدوب بعده ماء العسل ایله اسطوخودوس ویره لر و ایکی کونده بر دفعه بر درهم حب قوقیا
ویروب و اکثر علت معدی اوورا نورسه از جنطیانا دستمر ماء العسل ایله ویره لر و دواده
مشود طعامی بیه لرکه قانی غلیظ ایده و [illegible] طوشان ایکی دفعه طوشان بینی سینی
نافعدر و صوف صولردن منع ایدوب ممکن اولورسه باریب باغور صوی ایچمک ویره لر
زیرا بو علت چوق بار و صولر ایچمکدن و کاهی فصددن دخی تونر ایدر و تحقیقا ذکر یا دیرکه بر بار
کهنه مرتع صاجکک باشی دخی تکه باشلیه معلومدر که ذاتنده ورم واردر و مانع قدر
علاجی ایدنا قوبه لر و رعشه انواعنه عام و خاصنده سداب صولری و یا غاری سورمک
و دو دوت درهم سداب یاپی ایچمک مفیددر و ایچه ده تجربه دگر کنار [illegible] واقع اولان
طوز لو دکرسی صولر واردر استهال ایدیجی دره و خلق اکثا عجب مبتلا دره باریب بو علت
ایچون اول صو ایله استهال ایتدیرمک واول صو بولنمزسه اکا مانند صویه دگز صوی و یا
طوزقاتوب ایچمک بجنبدره درلر اما رعشه چوق استهال و یا استفراغ و چوق درلک
و زیاده بیوست چکلکدن و صوم دا ایچدن اولورسه مرطبات مشغول اولمق لازم گلور
و رعشه نک باقی علاجنی فالج علاجی بابنده بولوت موافق اولنلری ایده لر و بو علت
ایچون اختصار اوزره مفردات ذکر ایدهلم خطمی کوکنک طبیخی شراب ایله باخود ماء
العسل ایله ایچه لر عسل عسل صعتر برد و یا ماء العسل ایچه لر مناسبدر جندبادستر
عدس مقداری [illegible] و یا بادم باغنله بر قاج کون ایچمک و یاغی ایله باغلمق و فتیله
بوبا سندروب معقدنده کتورمک فایده ایدر فودنج جبلی طاغ یارپوزی بیک
و صوینی شکر ایله ایچمک مفیددر قسط مقشر عسل ایله ایچمک و یاغندن دفعه یا ایله
سورمک فایده ایدر حجر المها بلبور طاشی گتورمک و بر مثقالی محکم ازوب ایچمک نافعدر
جاوشیر جامع ازاطندن و یا جاعوندن و اکا مانند بو رغشلقدن صکره چوق صولر ایچکدن
عارض اولان رعشه یه غایت مناسبدر اشترغاز تورجنلرک جمله ظفری تا بوجقی باغلی
ایله باغلمق موافقدر دارچینی بیک و صوینی و یاغنی ایچمک و باغلمق و قودما زشدروب
بیک فایده ایدر جام کوکرجینی بورجنی بعده حب المحلب ایله اون بش کون ایستسوب
بیک و بلیجی کذلک [illegible] نافعدر رشبت طورق اوتی و صوی و یاغی
و قره نخوددن صعتر زنبق ایله بیک و فودل بیک و یاغندن ارقه و بیون باغلمق و [illegible]
باغنی ازه جق ایچمک و درزنجوش صوی سعوط ایتمک و سیاه بیبر زنجبیل عیتاق
ایله صمار انک طعامنه هر بار قاتوب بیک و فودل ایله یازوبک و فستق بیک
وقره جورک اوتی بیک و باغنی سورمک و معجونی بیک و بلسان باغنی ازه جق

بلور طاشی گتورمک نافعدر

ایچی یادام یاغی ایله ایچمک و زوفا ایچمک و بابونج صورنمک و دفنه و انجار کوکلری و رشد درهم
مقداری بر درهم قاتیلی صبیق و اون درهم قرنفل آشلدروب ضماد ایتمک • و دفنه و انجار یاپراغی
بالچیغ و زنجبیل اونی یلک و دماغه مستفرغ ایچمک • و رعشه صاحبی قی ایتدرمه باشنده اولسه
اول مقدار کون جندبیدستر ایله صبر قارشمش بر درهم یلک • و دبیه کون الخه قنطوریون صوینی
ایچمک و اخلاط بلغمیه دن اولان رعشه یه غاریقون یلک و درنه دیدکلری بزوق [illegible]
و بادریک و کتورمک • و جوز [illegible] یلک و یاغنی طلا ایتمک و [illegible] یلک و غرغره
یلک • و [illegible] یلک • و یاغنی طلا ایتمک و کوک سوسن کوکی یلک ■ و سورنجان
یلک • و اون کون جلنار یلک نافعدر •

فن اوچنجی باب زکام و نزلاتک معرفتی بیاننده در

بو علته خلق زکام و نزله و طوماغی دخی درلر • فارسیده خشام بینی درلر • و یونانده
ستهویشاقه و [illegible] مصنفات دخی درلر • و فارسیده دخی بسته [illegible] دخی درلر
دخی درلر • و افرنجیلر [illegible] درلر • و رومیلر و یونانیلر [illegible] درلر • زکام و نزله اسمی
اکثریسی بله مشترکدر • نیه مادّه دماغدن اینر بونک بر نیچه وجهی واردر ■ بر سببی اولدر که
معده ده غلیظ طعام اوله یاخود هضم اولمادن طعام علی الطعام واقع اوله • و طعام
فاسد اوله • و [illegible] دماغه غلیظ بخار و رطوبت صعود ایدوب و دماغ تحمل ایده میوب
عاجز لغندن دفع ایده میه و اطرافه نازل ایده • و بو رطوبت غلیظه کاهی بعضی ■
اسبابدن دخی اولور • مثلا حرارت شمس و یا باشی اچوق طوتوب صووق تاثیر
ایتمک • و یا بعضی یاغ صورنمکدن و یا ضمادلردن و یا معتاد اولنمش عوقیه لردن
و [illegible] اطعمه و اشربه دن ■ و حمام صوقی الکی کیرمک و حمامده صوغقده و بورنی [illegible]
و [illegible] صوق صو ایچمکدن • و بونک امثالی چوق حال واردر که زکام و نزله
حادث اولور • اما زکام و نزله دیدکلری دماغدن انحدار ایدن مادّه اکثر بورون [illegible]
و بورون [illegible] عارض اولور • اما زکام درلرکه دماغک [illegible] اولسون ■
اگر [illegible] رطوبت سیلان ایتسون اکا زکام درلر • باشدن اوکه طرفنه • و
بورون جانبنه اینر • عوام طوماغی دیدکلری [illegible] • و دماغدن اکثر مادّه ■
طوغری نازل اولورسه اول انحدار [illegible] نزله و انحدار مستقیم دخی
درلر • و اکثر بوغازده قالورسه بوغاز علتلرندن خناق و وجع الحلق دیو
[illegible] ذکر ایده زره • و اکثر مادّه کوکسه اینرسه اصل نزله اکا درلرکه [illegible]
نزله کوکسه اینوب و سعال عارض اوله • و اکثر مادّه آکسه دن طرفنه نازل اولورسه
کاهی [illegible] جیدا اولور • [illegible] طوتوب [illegible] طلا [illegible] ذایل اولور •

اما

اما مادّه صعب اولوب و [illegible] اولورسه [illegible] الظهر
درلر خلق غلیظ ایدوب قولنج درلر • قولنج علتی اسبابی [illegible] اولور • [illegible]
اوله علت و علاجلری بیان اولنور • اما بو زکام و نزله ده [illegible] علتده کاهی اولورسه [illegible] مادّه
غلیظ ایکن [illegible] سببی اولوب غلیظ ایکن رقیق اولوب نازل اولور [illegible]
اولان [illegible] اطرافه علتی جایز اولور • [illegible]
اخلاط [illegible] نازل اولوب نازل اولور • و بو علتک نازل اولدیغی عضولر بیان اولور که مثلا مادّه
نازل اولدیغنه قریب و یاخود بعضی نازل اولمغه باشلیوب و بعضیسی دخی نازل اولسه ■
بورونده [illegible] بورونده قرص اولور • و صداع عارض اولوب خصوصا نازل اولان
مادّه [illegible] کتورمش اولور [illegible] عارض
اولورسه [illegible] • و [illegible]
[illegible] • [illegible] اولیجه چوق [illegible]
خوف اولنور خصوصا [illegible] کتوره • کوز طرفنه کوز [illegible] طرفنه نازل
اولمشایسه قولاق مرضلری • و اکثر بورونه نازل اوله • و رطوبت بورنده [illegible]
خوف [illegible] اوله • بورون [illegible] نازل اولورسه
[illegible] • و معده یه نازل اولورسه معده وجعی و یا جوع الکلب درلری تولد ایدر •
و اکثر [illegible] نازل اوله سعال و صعب اولورسه ذات الرئه تولد ایدر • و اکثر [illegible] نازل
اولورسه انک درمانی ذات الجنب • و [illegible] نازل اولورسه اسهال دماغ دیدکلری
[illegible] تولد ایدر • و مادّه نک [illegible] کوره اولور بو بابده مادّه [illegible]
و [illegible] اوله • و اکر خام خلط نازل اولورسه قولنج معاده خوف اولنور • و مادّه
اگر دماغک [illegible] و [illegible] قاله و قوت دافعه سی ضعیف اولورسه تولد ایدن
و اکر اطفالده ایسه صرع کتورر • و اکر دماغ طرفلرنده اوله صداع و شقیقه چوق اولورسه
مالیخولیا انواعی کتورر • و [illegible] اتا منده کوندز یاتمق زکام کتورر ■ و [illegible]
کذلک [illegible] مسبب نزله و زکام
اولور • و [illegible] حار اولور ■ و [illegible] بورنده دار [illegible] چوق
یا [illegible] اولورسه [illegible] نزله چوق اولور • و جنوبی هوا اوله دماغ ممتلی اولور •
و نزله چوق اولور • و [illegible] زکام و نزله علتی اولنلره طلاق علتی وارایسه
زایل اولور • و بعضیلر طلاق علتندن امین اولور دیمشلر • و زکام و نزله [illegible]
اولدوغی قدر اوتیوب و اچلوق صبر ایده لر • و اکثر [illegible] و دماغه [illegible] بخار [illegible]
اطعمه [illegible] علت [illegible] اولور • اغذیه و اشربه نک [illegible] خصوصا

سدوسه بو آشر ور ویلک دبوکرلر مثللو دجوز کبیلر بی منع ایدەلر وصوق صوایچمکدنی منع ایدرلر
ونکام ونزلە علاجنده اهمال اولنورسه بیماریده ذکر ایلدوکمز علتلر حادث اولور خوف اولونور
جزوی بعضی اطبا دیرلرکه نازل اولان اخلاط مادە اولوب صوادیب وباخود مانع بلغمی اولدر خوف
اولنورکه زیاده سعاله اغراب سل انتقال ایده و بعضیلر سعال حرفنه ایله آلات نفس ضعیف
اولوب ضیق وربو علتی ظاهر اولور واردنه اوسته بانوق دماغی منع ایدوب واوج کون
تقلیل غدا ومنع حمام لازمدر ونضجدن صکره اگر ماده بارد ایسه اللی آره بی قدر بعنه
باره سنی قزدروب وقنی الثنه قویه لر وباکچوک کیمدکی بهرنه ایسه بیرلشه زیاده جه ضم
اولنه مشهوردر که جمیع بولمزسک ابالمکده دلوی باشکه صاقوردلر بوندن مراد نفار
تسخینی در واگر ماده علامتلر ظاهر اولور وبلکی قفانک خلقوسنه ازن خوف اولنه
وبونده دخی حرارت اولوب باش طمرندن فصد اولنه وعلت بارد ایسه صندوق ایله بعنی حارتنه
ترایله علاج ایدەلر واگر ماده حار ایسه بارد معتدل اشیا ایله علاج لازمدر وسعال ظاهر
اولوب یابس ایسه قهوه کبی بنفشه ونیلوفر ودیاق یال ایله شربتلر ایله تکیبن صدر ایده جکی
لعوقلر ومعجونلر ویرەلر واگر سعال بارد ایسه نخود قدر تریاق فاروق ومثللو معجونلر ویرەلر
دماغه دخی قوت ویرە واگر اهل کیف ایسه اسکی بدرشن نافعدر وبو علتده بیوسیتی
اولمرتب دوالر ودهن ملتنده رطب ایسه مجبسن دوالر ویرەلر دهن باردروایح طیبه ایله
دماغه قوت ویرەلر وعلت حار ایسه روایح بارده وبنفشه ونیلوفر دهل ولعاب ایله
قیامش صندل صویه دستمال اصلاوب شتم اتمک مفیددر ودماغی قبادی واسفناخ
ماء الشعیر وجلابی دزونادوجلابلر دوق الشوس وسکنجبین عسلی دن وطعامنه
بادم وصوق اشیا باخار به وصوره ماده وحرارت زیاده ایسه طعام وشرابه طبس
اربینی قتم اولنه دائما نزله وزکام چوقیا دتوتلو اولمازه وسبب دماده بیوق اولماز
انتاصوق نزله وزکامده اهتمام لازمدر صوفله خصوصا زیاده ناشتراشش اوله وبدنه
حرارت ویرمش اوله واگرچه مثللو حرارت دائم اولورسه مضراتنده بلکی دماغی وجمله
بدنی تسخینی ایدر وچورک اوتی برکوناسرکه ده اصلاوب بعده قاوروب دفوروب
دوکوب کتان بزالچنده دائم قوقلیه لر بالجمله زکام انواعنه نافعدر واسکی بجربت
علاجیدر قوقونوس احرجیم چلبی نام کسنه زکامه مبتلا اولوب مشهور بسنوی حکیمه
واروب علاج طلب ایدوب بسنه دب طبیبدن چورک اوتی قوقلمه تنبیه ایلمش ودیلرکه
زکام ایچون بونی ومش دیدی اول بسنوی حکیم چورک اوتی قوقونوس دیر اول
زمانه دخا بوزکامه علاج وبولطیفه ایدرلر اما صحیحدر وبوعلت ایچون شکر وسیسام
دکاعدچوبه بیله بوباشش بنیه بزی دعنبر وعود وسندروس صمغ واق دده کونمک

بخوریری وطوبلیغه شکر قاتوب بخور اتمک فصل ایدوب وفتی ایله بخور ایدەلرکه بوروندن دماغ
سده لری یا منع ایدر وبوروزلک تخمی دارده چوق کندوسی غبار ایدوب بورونه بعد النضج چکمک
داخی مع اعلادر اما ابتدا ایده بوعلاج منفعتلو دکلدر ودایم لادن ومرزنجوش ومسک
وعنبر شتم اتمک وبخور اتمک نافعدر وقانده باشنه ایتی صو ایله دماغی ترلتمش ایدوب
صابون ایله یومق واورزینه صغیر عسل یعنی لککک بال سوروب واورزینه عود الشهر وقرنفل
وجوزبوا اکک مفیددر اما خناق علامتی وارایسه وفصد لازم اولمش ایسه بعد
الفصد برده صارودسی قیغانه ایدوب واورزینه جوزبوا اکوب دپه سنه اورملو وبا
جوز چیکک برده صاروسنه بردرهم زعفران قاتوب باشنه بقوا ایده واگر تنقیه و
استفراغ واحتقان اولمش ایسه بونلر نافعدر وقفا سنه وسرکه ایله بخور ویب
بوخازن النه بغوا ایدوب کونده بیرقج دفعه ایتی جه وتازه جه اوره لر وبوبابده تنقیه
واستفراغ وفصد واحتقان زیاده نافعدرکه ماده اسفله منجذب اولور وحب نوتفیا
یک وباقلی قرمش کبیک ایله تکمید اتمک موافقدر وشول حب که اوج
اجزادن اولور صفت حبت صبر مغسول ودب السوس واشربه برابر اوله حب ایدوب
مقداری شربتی بر مثقالدر واگر نزله ارقه یه نازل اولوب وجعی وارایسه اکثر وجع
الظهر دیرلر بابادە ذکر اتمش ایدک اول وجع اوزرینه بیکی یارم سر سالم ددلبندی
وجع اوزرینه باغلیه لر وجع زایل اولنجه چقار میه لر واگر بوروندن واغزدن وبوغازدن
رطوبت ونخاط ولعاب زیاده ایسه خشخاش ایله تنقیه ایدەلر واگر سعال وارایسه
بوعلاجلردن صکره سعال بابنه نظر ایدوب سعال علاجنی ایدەلر والحاصل زکام
ونزله انواعی ماده سنک ضدی ایله علاج وزیاده پرهیز لازمدر وبوعلت ایچون
اختصار اوزره مفردات ذکر ایدەلم بندق قاوروب بیر ایله یمک نافعدر ادخر
مکه ایرو غنک چچکی نک طبیخنی ایچمک بارد نزله یه نافعدر کبریت شکر قاتوب
بخور اتمک ورطوبت زیاده ایسه شکر ایله یمک وشتم اتمک وطبانی التنه زفت
ایله سورمک مفیددر نخاله بغداد کبکی ایله باشی قزدرمق وشکر قاتوب حریره لیوب
یمک نزله وزکامه وخشونت صدره وسعاله نافعدر قیصوم زکامه ونزله بارده ایچوده
طبخین ایچمک وباشی اوزرینه نطول اتمک واویتی وچچکنی قوقو کوزن زفت باغیله کشنه
طوروب ادزین اول باغی باشی اوستنه وطبانی التنه سورمک قیمی مناسبدر صدف
سرکه ایله قزدروب باشنه وطولوکلرینه ضماد اتمک فایده ایدر باقلا هرکون بابرکچو سرکه
ایله قیناوب باشنه ضماد ایتسه لر نوازلی منع ایدر فرنجمشک شتم اتمک وایچمک
نفیخ ویرر بیخ الترجا قزمش قرفن اوزرینه شراب وباخود سرکه دوکوب بخارینه باشش

ویوردن طوتمق شراب نجارین نزلات بارده وسرکه نجارین نزلات حادّه یه مفیددر خردل عسل ایله
یملک وغضا ایله ازه جق باشه بنتولیله نزلات بارده یه وباقی دخی فایده ایدر کمون سرکه ده
اصلادوب قوتی وشونیز یا کذلک سنتم انک مفیددر جندبی دستر ایچمک ونشتم
انک انزلات بارده مفیددر اسقیل شراب وصوایله قیناادوب ایچمک ونجارنه باشی طوتمق
فایده ایدر نشا بادم یاغی وشکر ایله بالوده ایدوب یمک کوکسه وحنجره یه نازل اولان
مادّه یه نافعدر دارشیشعان بخور انک ودشتم انک وباشه ضماد وزرور انک
مناسبدر صبر طوز ونطرون قاتوب حمامدن صکره باشه والنه ضماد انک دشترایله
قیناادوب بورونه سعوط انک نزلات بارده یه فایده ایدر بهار نزلات بارده ایچون طبخی
ونشتم وبخوری موافقدر نارنج چکی یاغی یاان یاغیله یاغلمق ونشتم انک ودوکوب
باشه زرور انک نافعدر جوز انکل قوزه چکلک قوروسنی دوکوب باشه انک
ویراغی قوروسنی قورت حلواسی قاتوب باشه سورمک وتازه جوزک باشلی
قابوغنی خنا وعسل ایله حاقنده باشه ضماد انک مفیددر بیض بیرده یا فنه
اق کوملک قیشرده وبزاودزنیه رحم کبی ایدوب باشه والنه وطولوکلرنیه ضماد ایدرلر
شراب صرف یاغی ایله باشی یاغلمق ونشم انک نافعدر زنب زیت یاغیله باشی وکوکسی یاغلمق
مناسبدر وبونلردن ماعدا اوغنه وبنشا دلادن وشرب دمعه واصطرک وقسط وابجی بادهم
وجوزبوا وبیا الجبر وصاری سنبول وعنبر یاغلری ایچمک ونشم انک وباشی دبو یوب عمدره لریا
یاغلیوب وبورونه سعوط انک نافعدر وشرابی قارودی بیک بارد مزاجه نافعدر
وصعتر وازیانه صولرینه بنفشه شربتی قاتوب ایچمک مفیددر

اوّن دردنجی باب ام الصبیان بیاننده در بو خسته لق اوغلنجقلر
خسته لکی دیرلر وفارسیده بچه بدن دیرلر وترکجه کوده کالا دیرلر واز جمله انواعی موتو
توتولیوبو دیرلر ودولو دیو نابلرکی یتیش اشباء زمو دیس دیرلر بو علت اکثرا اوغلنجقلره
اولور اما انلرک ازاجه بخوفی اولوب کندو حالنده الکن بو علت اولماز اکر اولور ایسه
ده مقدمه درجه حکم اولنور اما لابده بوکه برسبب اولورکه عارض اولرکندویه برحرارت
عارض اولسه مثلا کندوسی دبا دایه سی نامناسب اغذیه تناول انلکدن بورکه ریح وسخو
سکلو حالتلر اولوب هوانی تغیر ایدوب باشی اغرمقدن وحجامته جوق طوردن صداعدن
دربنی بکده دیجک وزیاموده وصوجلی دنیا جنقره دنی وحرارت مشکلوسنه اولابجه
ام الصبیان عارض اولماز والتبه سوء مزاجدن واقع اولور وبوذکر ایلدکمز علل زایل
اولورسه ام الصبیان دخی زایل اولور اما التبه ام الصبیان بو علتلرکی برسبک مقدمه سیدر
لابده سبب سز اولمق نادر اولور اکر اولورسه ام الصبیان دیمزلر بلکه صرع اطفال
دردر بو نوعه صرع علاجی لازمدر صرع بابنه نظر اولنوب خفیف علاجلرایله تحکنه کوره
علاج ایده لر وام الصبیان دیرلرکه برصنفه صرعکبی برعلتدر دخی دیمشلر بونک علاجی
اولکوره لر اکثریا ریحلردن وحرارتدن واقع اولمش اولور کندوسی ودایه سی دخی ریحلر تنزیل
وزایل اولمسنی تدبیر ایده لر ودایه سی جماع اولنمقدن منع ایده لر وکندوبه ودایه سنه برودت
ورطوبت تدبیرین ایده لر وطفلی بلند اوازدن ومهیب اوازدن وطبلدن وانک امثالی حده تموطافزدیا
حفظ ایده لر واصلا قورقوتمیه لر یعنی سایر اطفال تخویف ایلدکلری لطیفلردن وقتوجلوس
اسلوا سکالردن حفظ ایده لر واکر سوزالکرسه اومفوه احتقا دون کندولی تحویل ایدلر
وهربار شراب قوقولده لر وبو بابده قتی اسنیدنا ودخی صوقلق اجتناب ایتروب
معتدلجه طوته لر وباشنه عورت سدیا صافده لر ودایه سنه باردورطب طعام
ویره لر وطفله اولعلت واقع اولدقده کورده لر ذکر ایلدکمز سببلردن هرقنغیسی ظاهر
اولوب حکم اولنورسه اولعلته علاج ایده لر وچون واقع اولورکه ریحلردن ام
الصبیان واقع اولوب دداوالسک وهرحالده ریح زایل اولوب ام الصبیان دخی غیری
ظاهر اولوب دوکاهی جکردن بخار قالقوب دماغه طولار واغذا واطفال تحمل ایلمیوب
صرع وجنون کبی حالتلر ظاهر اولور بونلری کوردوب انکا کوره تدبیر انلکه کرکدر کدجکر
حرارتندن ایسه انی تسکین ایدوب غیری علاجه اول اورمیه لر واکر سدّه دماغ
ایسه ماء الجبن ایله وبا قورت حلواسی دخی عنبرین وخیارشنبر ایله معتدل استفراغ انک
کرکدر ودایه سنه کذلک بو تدبیرلر لازمدر واکر جکرده بلغم وبرودت اولوردیخش
اولنورسه اول سدّه ماء الاصول ایله اچیق کرکدر ودجکر علاجلری بابنده اولان
علاجلرک معتدللری ایله علاج اولنه واکر طلاق بخارندن ایسه طلاق علاجنک معتدلی
ایله علاجنه مشغول اولنه واکر باشی ودوه سی صوق ایسه اننه جوق ایچی سنه ایله تسخین
ایده لر واکر حرارت وار ایسه طاجی ارینی وطاجی مختوم صوبلری ویرملو زنجار سایر
مصروع کبی حدتمو علاج اتمیه لر زیرا طفل تحمل اتمز وازه جق جورک اوتی ایله افسرده
دفا وانیا وبدطراب نشه که عود الصلیب دخی دیرلر اوله کوکی کنوره لر واکر حرارت
یوغیسه اسطوخودوس مجونی دخی ایله وبیرلک معقولدر اما بعض اطبا تحملی وار
ایسه ایارج فیقرا وحلیلج کابلی واقیمونی هر برندن بر مثقال حب ایدوب تحمل قدر
ویره لر دیمشلر اما بو علاج اطفاله برجندر اهتمام بیوره ولاهی قنطوریون بخور
انک ام الصبیانه وصرعه نافعدر واسس طاشی کتوره لرکه جالینوس کنجشی
ایکی بچزیه سنوب برسیه دوره در وازه جق جندبیدستردن طالبله ودایه سی ایله
اغزینه ازه جق طمزه لر غایت مفیددر وحدتلو داروری تخلقرنا زیاده وبرمکدن حذر

ایده‌لر وبو بابده اختصار اوزره مفردات ذکر ایده‌لم لبن الاتن باشنده عورت سوتی
صاغدرمق وباشه ویروب بنفشه ونیلوفر یاغیله سورمک نافعدر لوز حلو برکچ دفعه
یوروب سعوط ایتمک مناسبدر بنفشه بنفشه شرابیله افتیمون الیجورمک وبنفشه
وبزرکتان یاغی ایله باشه طلا ایتمک وخطمی وبنفشه وابه کوبجی بیرانقلری صو بیلده
ایزوب اوتورمق موافقدر قرع چکردکی یاغی عورت سوتی ایله سعوط ایتمک وخطمی
دفعی چکی ونیلوفر ایله قینادوب باشه نطول ایتمک فائده ایدر بذر قطونا وارشتا
وارابه شکر ایله لعابنی ایچمک مفیددر سفرجل ایوه چکردکی لعابی دخی شکر وگلاب
ایله غایت مفیددر خطمی تخمی لعابنی شکر ایله ویرمغی بنفشه وشیرلغان ایله واکلیل الملک
وبابونج طبیخلری ایله باشه ضمادلر ونطوللر نافعدر وبیوک چده لرینی یاغلمق موافقدر
انار ترکب سوتی باشه ذرک یاغی قاتوب بیوک چده لرینی یاغلمق بالخاصه نافعدر
سیسبان سیسبام بیراغنی قنباق ایله قینادوب باشه طلا وضماد ایتمک مناسبدر
افاقیا بوگوکی شیرلغان ایله قینادوب باشه سورمک وخطمی وبابونه قاتوب ابزنه
اوتورسه فائده ایدر رمان حلو بالنلو انار صویه ازه‌جق بذر قطونا وبنفشه
یاغی ایله هرساعت ایچمک مفیددر شمع بالموم شیرلغان وبذر قطونا قاتوب
باشنی یاغلمق مناسبدر صوف منقش صوفی سذاب وبنفشه یاغیله قینادوب
باشه قومق نافعدر سذاب صوف عصاره‌سی بوروب دلکلرینه سورمک
ام الصبیان وطفل صرعنه مفیددر لبن الماعز کچی سودی وعورت سوتی ومرکب
سودلری ام الصبیان وطفل صرعنه فائده ایدر خصوصا بنفشه وشفشج ایله
اورلوف شبانکت دیه‌کلری نوعنده چکی واکثر والاتی دیراپنی اکثر برودت واکثر یبوست
لو ام الصبیان موافقدر واکر دایه سنده یبوست وارایسه فتیل ایدوب
کتورده‌لر مسهل ایچیره‌لر واکر رطوبت اوزره ایسه ولبنی وارایسه مرزنی ویره‌لر
واکر اوغلنجغک تکلی وارایسه وچمک قورمزی انار صویله ازوب ایچوره‌لر
دکندوبه ممکن وطلابه دایه‌سنه افتیمون وجورک اوتی ختم ایتدوره‌لرکه طفل سودا مودگی
وقت صحته بخش اولوب نفع ویره دایه سستج دخی کندوسی وغیری اوتلر ایله افسرده‌لر
وطفل سنوورس وبیمه بخور ایدوب دایه سنک بورننه قوروب وغیری جانبورلر
اوونده هرغنیسی بولنورسه سعوط ایده‌لر ودایه معتدل بیرده صاحان طوته‌لر
واکر ام الصبیان یابس وتشنجی ایسه دایه طفل ایله سرداب بارده کبی بیرده
اوتوروب حکایت اولورسه صو اوزرنده صاحان ایده‌لر ودایه نک بورننه بنفشه
دیاغنی سعوط ایدوب وطعامنی اصلاح ایده‌لر دبتونا باچه‌سی دسموز یلچ یوره‌لم

وطفل یابلوب وخفقی وبوغیبلور کبی حالی اولورسه الاولادن توتولدوب دیبوینی نخفه یاغی
ایله یاغلیه‌لر وبنفشه الیجوره‌لر وکاهی طفلی ودایه‌سی کره‌فسک قوروش ودوغلی کوکی
بزایچنده قوقله‌لر وکوک سوسن کوکی وچکی دخی مناسبدر وعطاسه اقا قرنفل قوقلاتی
یاخود مصطکی ایله بیهره یاخود مکه ایریلی کوکی ویاخود دفنه تخمی ویا قندوس خایه‌سی ویاجاوشیر
ویاچورک اوتی ویازنجبیل کبیلر جمله‌سی محرک عطاسدر

فن بشنجی باب امراض عینیه وخدمی واحوالی بیاننده در

کوز وضلعی واعونیلرینی بلدره‌لم فارسیده درد چشم دیرلر واز جمله النواعی
دونورده کوکی دیرلر وروعیلر وبونلر اوفتالمیا وبونو مقوززدی دیرلر کوزک امراضی
وطبقتی وعلامت وعلاجی وسایر احوالی بو محلده بلدره‌لم بعده اوافنونی بر
فنی نوع ایسه اول علتی باشنده بیان ایده‌لم زیرا هرکوز اغریسنه زمانه اوستادلری
ایکی هردرلو علاج ایدرلر اما هرنوع کوز اغریسنک باشقه علاجی واردر هربرینی
محلنده بیان ایده‌لم وجمله هرعضوه تشریحده بربر خلق اولودیغی وضع وعلاجی
ایچون بونانده طب کتابلرنده برر رسالیه بسط ایلمشلردر جمله‌دن کوز علتلرینک اسامی
درت یوزدن واوتوز ایکی قسم اولوب وهر طبقه‌نده کوزلک کوز وضلعی انقلاط مختلفه
مختلفه سنجه جمله‌سی اجیوز النحیل علت اولوردرلر بو تعذیرده بونلرک اصلی وتعیینی
اولدوغنی بلیندکوی حکمه علاجی اساسی وردردرلر وبوناینده کتابلرینک تحریر ایلیه جکلری
اوزره ترجمه‌سی اولورکه الله سبحانه وتعالی جل شانه حضرتلری روحی خلق ایدروب
بدن انسانه ارسال وروح ایله مشرف اولنه‌مراد اولنوب وحکمت ربانی رودنده خیلی
استغنا اولوب بدنه وصولنده خیال ایده‌لرکه بونده دریا مثال براو بوصوکنارنده
تنح اولمشلر دکندو برینی اوله صواچنده انسان کورددکری کبی ابتدا روح ایله برنا موافقت
ایتمک خاطره‌سی ایچون اول صودن ونشعشوسنه وصاقلغنده زیاده صفاایلیه
وابتدا مشاوره ایتدی اولمشدر ورلر روح وجسد بربری ایله مشاوره ایدوب بو
اوبو صوکنارنده مکانی طوتلم وبونده صفا ایلدک باری تعالی حضرتلری تمنا ایده‌لم
بزه بوبی مکانی ویرسونلر درلر بس بونده بر مقدار دوراولدیغی بواوبوشعشعه سی
غایت اولور دیو تفرج ایدوب اول محلده مکانی رجا ایدرلر وطرف احدیدن در لر
بونلره اشارت اولنمشکه سیزه معنوی درخوب کوروب دکندو کوزلری اول صو
ایچنده صاف وحیاتی کوروب دلکزدن مثال صوبی سیزه باغشلدم وهرقنده کیده‌کز
بله کتوروب کیره‌سز ولکن چکه بوصونک کنارنده مکانی طوتمقز سیزه بنم جونی حکمتلرم
دخی واردر این کوده‌سز کرکدر وبوامر اولنوب بودفعه روح وجسد خم وقساوته

دوشوب وحم وقت ابتدا انکارا اولسه رد دری حتی بونلر شادره ایدرلر و دورکورلر بارسب
بز بر ضعیف وبی مجال فسنه بوز بو مقدار تقلیل نسنه یه کتوریمکه قادر دکلز بار بر جزء اول مقدار قوتنه عطا
ایلدکه اوکث اوزره بو بیله تقلیل نسنه ایله ورجه کتورمم ودیو تضرع ایدر طرفنده تکرار بو بیله اشارت اولنورکه
سیز آدم اوغلانی سز سیزه اول قدر قوت حظادره نهایت بو صودن سیزه بر حبه مقدار نشا ادیوالم
اوله صفایی وشعشعه سنه نائی اولور سز اهر قتده کیدرسکز ایله کتوره سز سیزه قوت اوجاز
بیورلیوب بونلر بو دفعه طلع وجسده دوشوب وطلع وجسد ابتدا ایدرکی اول وقت اولدی ایدر
وماجسنده صوبی قلیل اولمغله مثلا بر حبه دیو روح وجسد جینده بخشش قلمی اولیوب روح
ده بجا تقدیر معلوم اول حبه قدر صو بجا احسان اولنه یه دیر وجسد دیرکه بنی ایله بجا کتوردر
دیلر مسن نه اصل صو استرسیجا دیر جوق تزاع و قیل قالدن صکره تکرار تضرع ایدوب بارسب
العزه اول مقدار جزوی صو ایله شمس دنا وبابر نسنه طوقنمق و نازایل اولور وانون ماعدا
ایکی جهتده ما جدل واقع اولوب روح دیرکه صو بنم ایله بحقدر دیر و بیله کوره تکرار اشارت
وار اولنوب اول حبه قدر صونک صانع و ز ایکی ده سنده ایله بیکه سز جن ایکی بوب طلعه اوزرنه
قلق ایلدم و انها بنی قلق ایلدم اصلا حرارت شمس دنا و غیردن ا زره قدر الکسک اولمز
نهایت چونکه ایکی کز بینده جدل واقع اولدی اول حبه قدر صو ایکی قلق ایلدم برینی روحه
وبرینی جسده ویردم دیو بونلرک هر طبقه سنده درت نوع اصل مرض واوتوز ایکی قسم
وجلد اوچیوز التمش نوع شعبه مرض خلق اولنوب ایکی کوزن اوزره قسم اولنوب دیو تفصیلی
مراد کوزک اوصافی بیان ایتمکدر یونان حکماسی بلدردی اطبا کتابلرنده بو بیله بحر ایلمشلر
بو تقدیرجه جمله مرض اوچیوز التمش درت کوزه مرضی اولسه کرکدر بونلرک جمله سی
بیانی ایدرسک سوز اوزار بعضی اطبا وسلف بیانی ایلدوکی اوزره اقسامی بلدرمکه
یکدر وجوق دعوی اولنوب مرضک سلفده بیانی اولندیغی اوزره اسمیلری
واردر اکثر کوره سبب علامتلری وعلاجلری ذکر ایتمک یکدر نهایت بو محلده اوچ
یوز التمش علت کوزده نیجه قابلدر سوال واردر انکا جواب بودرکه مثلا کوز مرضلرندن
هر نوع کوز اغریسی دملر یه مرض عارض اولدی بو علت کوره ایم دمدن یعنی دموی اولمق
واردر صفراوی اولمق واردر بلغمی اولمق واردر وسوداوی اولمق واردر
تا بنده درت نوعدن خالی اولمز بو انواعک هرنده اخلاط مختلفه دیه دکلز یعنی کاهی
اول کوز مرضی مرکب اولوب دم و صفرادن اولمق واره یاخود دم وبلغمدن یاخود
دم وسوداوی اولمق واره بو نوعی دخی صفرا ایله بلغم مرکب اولمق وار صفرا ایله سودا اولمق
واره سودا ایله دم اولمق و صفرا ایله مرکب اولمق واردر اول تقدیرجه اوتوز ایکی قسم
وار ایکی تفصیلی اهلنه معلومدر وشعبه لری دملر یه کوزک طبقه لرنده دخی بو منوال

اوزره

اوزره اوراقی بالکلیه دمدن و یاخود صفرادن و یا بلغمدن و یا سودادن اولوب وبونلردن ماعدا ترکیب
اولوب بریبری ایله مخلوط اولمق واردر نتایجده ذکر ایلدوکمز اوزره بو ترکیب اوچیوز التمش نوعی
بلک استره اولمقدر بر جمله مرض معلوم اولدقدن صکره مادهٔ دم ایسه مقدم فصد و یاخود ایکی کوزک
انسیدن حجامت ایدروب و مقعدن بر … تقلیل ایتمک کرکدر بو اصلوب اوزره
سائر خلطدن اولان کوز اغریسنه دخی ماده نه ایسه مقدم مادهٔ ازاله ایدوب اندن علاجلری
ایله تنقیه ایدرسز و بیلمک کرکدرکه کوزک مزاجی لطیف و صاف طبیعدر اما کوز قرانقنده جار اولمق
عقل و اوصوله موافق اولیوب بارد ورطب مناسب الظهور ابدایدی ولکن کوز قراننک
سببی اولدرکه مثلا شریانلر و دیزه طمرلرک بعضیسی دماغه و بعضیسی کوزه اولاشمشدر
تابنده نزه حرارت ایرشدرر و سبب رطوبت مثلا کوز طبقه لرینک صبرلرنده … دوا زنک
نشانی اولدرکه حرکتی تیز تیز اولوب ونکاه طمرلری حمره میل ایدر ملمس ایله حرارت در رطوبت
نشانی رمص چوق اولوب وکوز یاشی بوقی دوکه وبرودت نشانی اولدرکه طمرلر ظاهر اولمز
وحرکت تیز و خفیف اولمیه وملمس بارد حس اولنه و یبوستک علامتی ایسه اکثر دیه باتوب
وملمس صلب اوله زیرا کوز یاشی رواکرمز و حرکتی خفیف اولور و ارزقی اولان کوزک رطوبتی
وحرارتی سائر بونلو کوزک رطوبت و حرارتندن آز اولور زیرا چونکه برودتی سببی
آز اولور مثلا کیجه ازوجق رطوبت بولور وکیجه ایله غیری کیشیلردن ایک کورر و بیاض یا اقلیم
آدملرینک اکثر کوزلری کوک اولدوغی مسکنلرینک وکنده و … مزاجی بارد اولوب
و بیاض کوزک دخی بیری اکثر سببی ایله و برودت رطوبت سببی ایله آزرق اوله کلمشدر اما قره
کوزک حرارت و رطوبتی سائر بونلو کوزک حرارت و رطوبتندن زیاده اولور زیرا جونیدر
که صونیری و اکثری بحر ملکلرنده رجو قلو قندیلا و … کلمشدر بو مقدارده چوق واقع
اوله کلمشدر و شهلا کوز اکثر معتدل اولور و هر برده ممدوح ایدوکی معلومدر
و کوز اعلالیغی وکوزلکی اعتدال وقوت نشانی اولوب وبو شکل کوزک علامتی
بر وضعیف اولمسنک نشانیدر زیرا قوتلو کوز … دیرائ وا … خیال کیبلری
و غبارلری ومشعشع اشیالی آسان کورر وضعیف کوز بونلرک خلافیدر و بعضیلری
اعلا کوروب ایراقدن جندان کوره مک باصره روحی آز ولطیف و صاف ایدر و
ایراقدن کوره مدوکی باصره نک شعاعی بعضی حرکت ایله ایراقده وضعیک ایله انتشاری
یعنی طاغلمسی اقتضا ایدر وبا قندن کوره میوب ایراقدن اعلا کوره نک روح باصره
بو لاعقدر دجوق ولطیف و صافی دکلدر و ایراقده و یقیندن واو اوزره کوره مک
روح باصره سی آز و بولانق اولور ومعلوم اوله که کوزک اصل درت مرضی واردر
دیمش ایدک وبو طبقه سی واوچ بخشش رطوبتی واردر ومرضلری یاب یاب محلنده

رطوبتنک ح

وطبقه‌لرینی وعلامت وسببلرینی ودوا ونوعلرینک علاجلرینی ذکر ایدرز ۰ اما طبقه‌لری اولا کوزک
ایچ یوزنده ترتیب اوزره اولان طبقه‌لرینی تا که طشره‌ طوروب طوریبی دیدکلری اعصاب
مجوفه ایچلرندن کچوب وطلوب کوزک کورمسی انونلادر ۰ وطبقه‌لرندن اولکی طبقه‌سنه
صلبیه دیرلر مخلفنده دکنو بابنده تفصیل ایدرز ایکنجی طبقه‌سنه مشیمه دیرلر ۰ اوچنجی
طبقه‌سنه شبکیه دیرلر ۰ بالق آغنه تشبیه ایتمشلردر ۰ ورطوبت دیدکلری بوندن صکره ۰
رطوبت جلدیه دیرلر ۰ بوز کبی اولور ۰ بر رطوبت واردر دردنجی طبقه‌سنه عنکبوتیه
دیرلر ۰ اورمجک آغنه تشبیه ایتمشلردر ۰ بوندن صکره دخی بیضیه دیرلر ۰ یمورطه آقی کبی بر رطوبت
واردر بشنجی طبقه‌سنه عنبیه دیرلر ۰ آلتنجی طبقه‌سنه قرنیه دیرلر ۰ بونا بتمده بو نیوز طبقه‌یی
دیمشلردر که آنلار بیضیه رطوبت ایله منتصف قیون ایدر ودیمشلر یدنجی طبقه‌سنه ملتحمه دیرلر بوز آق
دیکلرر ۰ اما اصل نور اولان موضع ده که بر زده جنه قیلور کوزک مایه‌سی وجوهر بادر ۰
مثلا هر نسنه‌یی اول کورور ۰ اولا شبه ملتحمه دخی دیرلر ۰ اکر طشره یوزندن قیاس وحساب
اولنورسه ملتحمه اول دینکور ۰ واکر ایچ یوزندن حساب اولنورسه ملتحمه آخر دیلور
آنونکیچون ملتحمه ایکی یره ذکر اولنور یعنی ملتحمه اول وملتحمه آخر دیرلر ۰ وکوز مرضلری
دورت نوع وقسم اوزرینه جمعی ذکر دیش ایدک ۰ بونلردن هر نوعی ساده سوء مزاجی
در ایکنجی ماده ایله سوء مزاجیدر ۰ اوچنجی تفرق الاتصالیدر ۰ بعضی قرحه وجراحت وانک
مانندی نسنه‌لردر ۰ دردنجی نوعی شول آفتلردر که کوز اجزاسینک ترکیبندن واقع اولمشلردر
مثلا کوز طشره طوغلمق واحوال لک وانک مانندی نسنه‌لردر ۰ بونلرک دخی علاجی دورت
نوع اوزرینه در مختلفه اسملری وعلاجلری کندو بابنده ذکر اولنور ۰ اما سائر مشهور اولان
اوراقلرنک عدد یکرمی دورت دردمش ایدک طالبه آسان اولمق ایچون اصطلاح
وترکی اسملرین ذکر ایدهلم ۰ واسباب وعلامات وعلاج موافقین یازنده بیان ایدهلم
مثلا یکرمی دورت کوز اورامنک ۱ بر علتی رمد درکه کوز آغریلرینک مجلسنه
دخی رمد اطلاق اولنه کلمشدر ۰ اما اصل رمد هرانی دررمد که طبقه ملتحمه‌ده حادث
اولور ۲ ایکنجی علتی ورد بنج دیرلر ملتحمه‌ده بر رمد عظیم درکه ۰ مثلا یاپمق صبح سیاهلری
دخی بویکسک اولوب حتی کاهی کوز یومنی منع ایدر ۳ اوچنجی علتی جرب دیرلر ۰ بر
بیلکده ۰ وکاهی کوز قپاقلرینک ایچ یاننده خشونت وحمرت ایله اولور ۰ واکثر سببی
رطوبت مالحه در ۴ دردنجی علتی طرفه درکه قزل یاخود کوک نقطه اولور وملتحمه‌ده
کی قاندن حادث اولور ۰ واکثر غلیان ودمدن اولور ۵ بشنجی علتی ظفره دیرلر ۰
سکز کبی بر اتدر طبقه ملتحمه‌ده بوردن طرفندن بتارده اولور کیدرکده کوزک
توبه‌یی طرفنه اوزانور وکوزک قاره‌سنه دخی بجر ۰ آلتنجی علتی سبل درکه بر پرده در

مثلا غلیظ قالنده کوز طمرلری ممتلی اولور ۰ واول طمرلر قزاررر وبر پرده طوتاسنور دیکلرینه بله
اولماسنور ۷ یدنجی علتی قمل واقمام دیرلر کوز قپاقلرنده حاصل اولور ۰ جبو لکفلم درکه قمل کنه کبی
درجوق ایکلو اولور ۰ تمقام ایسه بت سرکه‌سی کبی اولور ۰ بو مشاندر ۰ ودیدم که سببی غنفن
ماده بلغمیه‌دن اولور ۸ سکزنجی علتی قروح العین درلر یعنی کوز یاره‌سی ودبیان وسولوبادر
وبو علت جمیع طبقات عینده حادث اولور ۰ وبو علتک سبب تفصیل کوزمرزن اثناهینده غائب
کندو بابنده ذکر اولنور ۹ طقوزنجی علتی سلاق دیرلر ۰ کوز قپاقلری قالنلشمیدر ۰ غلیظ ماده
دونیه حدتندن الکاینور کندو به قرب اولانی اکل ایدوب افنا ایدر ۰ وکوز قپاقلری
قزاروب کرپکلری دوکیلور ۱۰ اونجی علتی سبره دیرلر ۰ طوتوکی غلیظ ودجرکبی کوز قپاغنک
ایچ یوزنده اولور ۰ رطوبت بلغمیه غلیظا ولمدوغندن اولور ۱۱ اون برنجی علتی شعیره
دیرلر که ات دوسکی وار بو حتا دخی دیرلر ۰ کاهی بوردخی صعب اولور برور دکر جلکی بوزدکی
بر ده اره کبی اولور بونک حدوث اکثر قاندن اولوب ۰ اندن سودادن متحمل اولشدر
۱۲ اون ایکنجی علتی شرناق دیرلر که کوز قپاغی آغر اولور ۰ واوست قپاغنک ایچنده بر
شحم زائد اولور که قپاغی آغر ایلر ۰ وقپاغی صارقار ۰ بر قوتیجه آچلمز ۰ واکثر قرابیلره رطوبت
چوق اولنلرده واوغلانجقلرده عارض اولور ۱۳ اون اوچنجی علتی شتر منقلب دیرلر ۰
کوزده قیل بتمکدر ۰ وکاهی قیلک باشی کوزک ایچنه واکثر بونده دکدکدن اضطراب ویروب
کوزی قزاررر دیاشر دیره ۰ بو سبب ایله ماده انکا منجذب اولوب کیدرک سبل علتی
حادث اولور ۰ وکوزه آق دوشر کوزده وقپاغنده رطوبت فاسده چوقلغندن اولور
۱۴ اون دردنجی علتی حکة الاجفان دیرلر که کوزک بکارن وقپاقلری کچشکلور ۰ اکثر رطوبت
مالحه وبورقیه‌دن حادث اولور ۱۵ اون بشنجی علتی جسا دیرلر کوز قپاغنه عارض
اولور صلابتدر که ماده سنز یعنی ساده سوء المزاج یابس یاخود خلط غلیظ یابسدر
که حادث اولور ۱۶ اون آلتنجی علتی کمنة الجفن درکه اویقودن اویاندقده کوز ایچنده
توم ویا طبراق وار قیاس ایدرز ۰ وکوز قپاغنده اولان ریح غلیظدن حادث اولور ۰
۱۷ اون یدنجی علتی دمعه دیرلر کوز دائم یاشر منقدر ۰ دماغدن جاری اولور رطوبت
وعضلات عینک ضعفندن دخی حادث اولور ۱۸ اون سکزنجی علتی بیاض درکه
آق دوشدیکی دیرلر ۰ واثر دخی دیرلر طبقه قرنیه‌ده آق ظاهر اولمقدر ۰ اما قرنیه‌نک ظاهرنده
اوله اورفیق اولسه اثر دیرلر ۰ اکثر غلیظ اولوب غلیظ اولورسه بیاض دیرلر بو علت
چوق سببدن اولور ۰ مثلا کوزده قرحه پیدا اسنوب ویاخود اغرلق پیدا اولوب کوز
چوق یوغندن ویاخود موافق اولمیان معالجه ودن یاشقیقدن ویاشدن ۰ ویاصراعدن
یا جماعدن ۰ ویاباجه سنز ویا بنجره سنز کمراوده چوق اویومق معتاد ایلکدن ۰ ویاباشه

برقوننك اسبابی و بو فصلده کیبری اتشده جوق فزدورب بیلمک کیبار دن ماده خام نازل اولوب
بونك علتی • حادث اولمشدر ۱۱ اون طقوزنجی علتی حرب دردر • کوزده واقع اولور
۲ یکرمنجی علتی عشب دردر جوق فوقه دیکلدر • صوردنی دردر ده ماق اکبرده بین کوز بخارینه
ولکاهی بخاردن اولشدیغی دردر اولوب غایت صعب واسکی اولوغلمه بیار ه در ■ باشدن ماده
انصباب دن اولور ۲۱ یکرمی برنجی علتی غشا دردر بیجه کورمز فارسیده سشبکور دردر •
ترکجه تاوق ازه کوریمی دنیی دردر باصره ردیی کوروردی دیرکه روح غلیظ اولور • و بو مرض اکثر
ده کوزلو یرده اولور ۲۲ یکرمی ایکنجی علتی جهر دردر کوندز کورمز • مثلا شمسك زیاده
نوری ایله متخلل اولوب طاغیلور • زیرا روح باصره نك رقتی وقلتی اولادوغی سببدر
۲۳ یکرمی اوچنجی علتی ماداره در کوزه صوانکدرکه رطوبت غلیظه حدقه ده منجذب
اولوب جمع اولور • اکثریا دماغ مزاجی بارد ورطب غالب اولمقدن اولور • ولکاهی باشه
برنسنه طوقنمقدن • ویاخود دوشمکدن ویاخود صداع مزمندن نازل وحادث اولور
یکرمی دردنجی علتی ضعف بصردر بر نسنه واقع حال اوزره کورمیوب یاخنود برکونه وار اولرینی
برکوده کوره که بری واقع حاله موافق اولوب دیکری اولمقدر • ولکاهی هیچ بری واقعه مطابق اولمز
یا نقشنده یاخود لوننده خطا ایدر • و بو خصوص دعلت دنی برنج نسنه دن اولور • بری اولدر که
یا خارج یا باطنی سوء المزاج بیرن در که کاه ظاهرده اولور کاه معده ده باطنده اولور •
ولکاه سوء مزاج دماغیدر که کرك بنفسه دماغده و کرك دماغ اغشیه سنده اولسون • ولکاهی
کوزده اولان روح باصره ده یا ماده لو سوء مزاج ایدن مجوف عصبه ویا رطوبات ده و
یا طبقات ده اولور • ولکاهی کرك خلقی و کرك عام سوء المزاج مضعفدر که کرك ماده لو
اولسون • بو جمله علامتلر معلوم اولور • پس بو یکرمی دورت علتده هر مرض بر خلط
وبر ماده ایله اولور اما دورت خلط ماده دنی اولوز ایکی قسم تمام اولور • و بونلرک بخشده
اولان سبب اوزره هر مرض باکز بر ماده ایله بر خلط ایله دنی اولمیوب کاهی مخلوط
ایکی خلطدن ولکاهی مرکب اولوب اوچ خلطدن اولوب بخارجه ذکر ایلدوکمز کبی کاهی
دمدن • ولکاهی صفرادن ولکاهی سودادن ولکاهی صفرادن ولکاهی دم ایله صفرادن دبلکی
مرکب اولوب رطوبت ختم اولورسه بلغمدن اولور • بو ترتیب اوزره اوچیوز التمش
نوعه دکین تسلسل تمام اولور • و بو تفصیلدن و بو تشریحدن مراد مشغول طبیب و مشغول
اولان کیمسه که بونلره واقف اوله علاجنده اصلا تعب چکمیوب دکنو ونه برکی دنی اوله • بونلرک
علاجلری اسان بیان اولنمشدر • اما بو جمله ده صعب اولان مرض تشخیصدر که مصلحت
تمام اولور و مرض تشخیص اولنمیوب هر علتک علاجنی بر جزئی علته علاجنه اکتفا
اجتناب اولنه • و بوندن صکره کوز اعراضنی علی الترتیب ذکر ایدهلم •••

زن التنجی باب ــــ رمد بیانندهدر بو علتده کوز اوفیسی دکوز
صاجنوبی دردر • فارسیده درد چشم دردر و عربیده طبقه ملتحمه دنی دردر • و اوچ درلو
انواعی طقوز توره لوکی دردر • و دردینجی و یونانیلر اوفثالمیا دردر • رمد دیه طرفی جمیع کوز
اوفیسی دصاجنوبی براشی دردر که طبقه ملتحمه ده بین کوز اقشده حادث اولوره و بو علتده
کوزک اویقوسی و طربابی قالی دکلدر حقیقتده رمد جمله کوز اعراضنه دنی اطلاق اولنور • اما بو
محلده مقصود اولان رمد براشی دردر و ماده سی برنج وجهدن خالی دکلدر • مثلا یا صفرادن
یا سودادن و یا بلغمدن و یا دمدن اولور • یاخود مخلوط و مرکب بر ماده در که دم ایله صفرادن
یا دم ایله سودادن یا دم ایله بلغمدن اولور که بخاری یا بدنه اعراض هنوز ذکری سبقت ایتمشدر
اول بلغمیه دموی رمدک علامتی حرارت و حمرت عین وثقیل ورتبه ده رمص ایدر ■ و صفراوی
رمدک علامتی ورم اوفیسی دموی رمد اولمقدن ضعیف اولور • ورطوبت ورمص دنی از اولور
لکن صاجنوبی و حکه سی اولمقدر • و سوداوی رمدک علامتی بر حالده ساکن اولوب صفراوی
رمدک حمرتی اولوب ورمص صفراوی دن دنی از اولور • و بلغمی رمدک علامتی کوز اغر اولوب
و رطوبت اولور • و اوزاعی دموی و صفراوی انواعنک حمرتی اولمقدر • اما ماده مرکب ایسه
غالب اولان خلطک علامتلری ظاهر اولور • و ماده سی دم ایله بلغمدن مرکب اولان رمدک علامتی
کوزده قاماق قاپایه • بو جمله معلوم اولدی • پس بوندن صکره علاجنی ذکر ایدهلم • اکر قانی غلبه سندن
ایسه علاج اول مقر اندرن هر جنس و غذاسنی تقلیل ایدوب دیگیلدن فصد و حجامت
حجامت ایدهلر • و اکر رمد بر کوزده ایسه مقصود دنی اول جانبدن ایدهلر • زیرا خلا لذن
فصد ایدیجک محل بودکلدر • و مطبوخ مشر صوبیه طبیعتی تلیین ایدهلر • و بر حالده
رمد اتوا هنوز طبعی قبض اولمادن و امتلادن حذر ایدهلر • بعده شیاف ما میثا • و
شیاف ابیض کحل ایدهلر • و بوندن صکره فصد اخره محتاج اولورسه بوده طرف
خلافدن فصد ایدوب و رمد ایکی کوزده ایسه ارقه دن کوزک اینسی حجامت ایدهلر
و حاجت اولورسه مطبوخ هلیله و ماء زریون و ترنجبین و بنفشه و خیار شنبر و شکر
و تمر هندی ایله تلیین ایدهلر • و معده رطوبتی اید رطعام و میوه لردن منع ایدهلر که کوز
یاشی چوق ایده • و دایم باشینی اوکنه طوغری داول جنس یا تمی و وربک بر ایده یاتمق
و جوف سومیک • و وینا دشکلو تن جاودی و دنی اتك مزردن حذر ایدهلر • و سکنی
و اکثر اولمزسه کوزینی قارشو سنه سیاه بز باغلمق مناسبدر • ده صباح زمانینه
و بنفشه و نیلوفر شرابی ایچمک و ملینلر دنی یمک جایزدر • و مقدم کوزه شیاف ایله
علاج غایت موافقدر • و بر دار وکه ماده یی منع ایده ورادع اوله و تقلیل رطوبت ایده
و تا خفف و تجفیف ویره • و کوزه حوشن کلان دارو به معدن دردر • مثلا ترکیب بواوچ

جنس دارودن اولمیه کرکدر معالجه کوره و هر قنغیسی لازم ایسه اندن اوقات ایدوب شیاف ایدهلر
و بو بابده متقدمین تألیف ایدوکی بر یوم نام شیاف که بزده بو ایکی یعنی برکونده کوزن سالم ایدر
دیکدر و حالا یونانده دخی بو شیافه یوما دیرلر ایکی نوع اولور بر نوعی اولدر که انک ایچنده
زیاده معقول وارد وره اعتدال ایله ایدرلر و قابض دارو دخی واردر اکثر زیاده اولا حورت
سدیه ویره بیاضی ایله صلابه ایدرلر و بر نوعی دخی اولدر که مثلا انک ایچنده قابض آز اولور
و قابض ایله محلل و منضج دارو دخی اوله غلیظلرک استعمال ایدهلر و شیاف بر مویا بودرکه و
شیاف بنفسجو با ماده دکوزدن منع ایدر شیاف مامیثا و انزروت هر برندن سکز درهم
بغور صو ایله بوخوردیک عادت اوزره شیاف ایدهلر بر یوما وآخر باشلق کل اودیش درهم
زعفران سکز درهم افیون و سنبل هر برندن سکز درهم و صمغ عربی دخی سکز درهم اوله و باغور
صو ایله شیاف ایدهلر و اکر ورم درمده چوق ایسه درد ابیض و اکر ورم آز ایسه درد
اصفر استعمال ایدهلر و رمد ابتداسنده شیاف ابیض نافعدر صنعی بودر شیاف ابیض
و اشق اسفیداج سکز درهم صمغ عربی درت درهم کثیرا بر درهم بره افیون بر خوده لر
واموجز دیمیری نشهرادن دنیقن رمدده دی آقویره جذب انک ایچون انکسه چقوردن
تجارت واتبی اوزرینه سکک یاپشدرمق نافعه دیشلر و صوادن اولان رمدک ازاریسی
دخشمه و چیایق آز اولور و ان صابجی و التهاب چوق اولور بونکدخی علاج تجاربیله
ذکر اولنان بابشلر مطبوخیه تلیین و کوزه سمان صوی و مارول دقیق ویا ایکوبچی عصاره اری
کبی عصاره لر اوره لر و ابوه و بذر قطونا لعابلری کبی لعابلر دخی طامزه لر و قزاز رعورت
سدب ایله بیرده اتی اوره لر و ماء سد اشنونا دیوابتی صو ایله انک لابنه بویه لر و
و اکر رمد سوداوی ایسه باشی کشنیج صوی و کلاب و صندل صوی طامزه لر و رمد
ابتداسنده مامیثا عصاره سی دخی نافعدر و اکر رمد بلغمی ایسه حمرتی دوجعی آز اولور
اما کوز یاشی و چیاق چوق اولوب برینه برینه یاپشور و او بنودن حکه کوزنی کوجله آچ
بونک علاجی حقنه و تنقیه و ایارجلر ایله تنقیه دماغ در و مقدم کوزه کتان و بو بذر لری
لعابی طامزروب و بعده مواد بی تحلیل ایچون اندن صکره شیاف احمر لین اوره لر و و
معلوم اوله که سوداوی یابس رمد اولورسه علامتی ثقل و سیاهلق آثاری اولور
و کوزک بیوسیتی و چیاقی اولوره اکثرا صوی و استفراغ و بر تک دحمام و مرطب غذا
ادو وار لازمدر و استفراغ ترک اولنوب مرطب اشیا استنشاق اوله اما بعضیلر حماسی
ترک اولسون دیمشلر و اکر رمد ریحی حاصل اولمش ایسه علامتی ثقلتسز و سیلان سیز
نفخه در و اکر صداع ایله رمد معا ایسه و اکر رمد و اکر ضربان کی مطلق اراضی جنده
صداع وار ایسه اول صداع علاجین ایدوب اندن کوز علاجین ایده لر و بو مسئله

خفقت

خفقت اولمیه و رمد ریحی دم دخی کوزه سمان صوی طامزمق مناسبدر و حقوقنا ادویه
اعرابیه اوله و بلکی حرارتی دخی ظاهر اولمش اوله سمان صوی کوزه ماده انصبابی منع ایدر
و کوزی قوی ایدر لکن ایله طامزره لر و رمدده تنقیه دماغ حکره یاپشنک ایکی طرفنی واردنکت
ایکی طرفنی حجامت ایله و سلک ایله قان چقاره لر و رمدده بر یار حرارتی و مزبالهجرانی
اوله و کل یاپراغی وارده جی زعفران قاتلمش برده صاروبنی نافعدر و طشره قبا قلرینه
حولان علق و هندبا و شهدانه بر نوعدن هر قنغیسی اولورسه طلا اولنسه مو افقدر و
و کلابدن آنی کوزنکت دخی طلا اولنسه مناسبدر و دارهء دکی ایله بردهء صاردنبی ضماد دخی
دخی فایده ایدر و اکر رمدده زیاده حمرت وجیچان وار ایسه خرنوب دخی قدر صاری
بال مومی ازه جی انشه کوسترو ب مختلط بریده کوز قباقلرینک اوزرینه قویه لر اوده لر و قانونلرک
رمدی تدبیرحسینی سؤال ایدهلر زیرا اکثر رمدی پیر ادنی سبب رمد اولور انکه علاجه رنجی نسخی
انکدر مثلا سنبل هندی ایله و بابونج و طوسدلادی و حلبه و ازه جی شراب ایله حقنه ایدوب رنجی تسکین
ایده لر که رمد زایل اولور و اکر زایل اولمزسه معلومدرکه بیر علت پر قدر و پر جهز اتنوروب اندن
رمد علاجین ایدهلر و بر حفظدن و دکر الهواضه حد تلو و یچی رلو طعاملر و کثرت حمام و قبض و کثرت
حجامت و فصد و کثرت کلام و حدتلو رباد و آواز و کثرت نوم و کثرت سهر و کثرت نظر خصوصا باشنی
اشغه طوتمق و او شغل یا بمق و کثرته داق لنسه ییکل انک و جیوی طعام و عقیبی نوم و سایر
الطوده غلیظ و حدتلو و زیاده اکثی اشربه و اکثی بر دخی تولادن اکر مثلا هنبر و طوزلو بالق و دخان
و مرساق و برسه و حردل و کرفس و فلفل و سایر اکتی ادنم و شراب و ثلث و نبیذ الواعی و بادنجان
و خرما و جوز و لهنه و سرکه و لیمون و باقلا و مرجانک و بورلجه و ات خصوصا باصدرمه و صو چوقا و
سرد و اشلا و تخمه اولمقدن و صوقلو و تورزدن و هوا و روزگاره چیقمی و انزملو و حاره دبوزه
و سایر بیاضه دخی چوق باقمق ضرر در و دایما طبیعتی ملایم طوتهلر بعضی علاج قدر فایده ایدر
و اقتضاسنه کوره حقنه و شیاف اکسک انه ترکی ماده و اشغه چکر و رمد تمام اولدوقی
ابتداسنده حدتلو علاجدن حذر ایدهلر بو جمله اتیه بر هر سنه نک نفعی واردر کوزه ترکه
جایزکه دماغدن فاسد خلط دوکلمه و رمد حقنده اختصار اوزره مفردات ذکر ایدهلم
قنغیسی بولنورسه انکله علاج ایدهلر انیس و رسیاهشی ازهجی شوکران سه
کشا ایله و دکوب اورام عینه ضماد ایدهلر عصا الزراعی بونک عصاره سی درانلو رمده
معتبددر و بونک کوکنی ای اسکی سنده چقاروب کتوروبنا کستی سه فاسنه رکیبا
کوزا خسبن کورمه حی العالم عصاره سی کوزه چکسه لر نافع رعوسیح بونک
بیرانکلک ده کلمشدر لا نوبتا به قانوب چکسه حرارتلو رمده نافعدر مابنیج
کوزه سرمه اشسلر و عصاره سی رمد اقوتده دخی کوزه چکسه لر نافعدر انیسون رمد یابسه

یعنی یاقوب کوزه چکسر نافعدر باقلا اونی یرده اغیله کوز شیشلرینه اورسلر نافعدر ابهل
نارنج آغاجی قادی اکشی سینی یاقوب کوزه چکسر صواوده زمده موافقدر افسنتین کوز قپاقلری
التنده ضماد اولنسه دخی یاری واراب سبستان ایله قیناروب قپاقلری اوزرینه ضماد اولنسه
مرهم ینه مناسبدر ورد گل چیچکی التی غنجه انیروب بعده عصارهسن کوزه چکسر موافق
علاجدر وقوری گل چیچکی شرابله بشوروب ضماد ولطوخ واسدن کوده اولنسه وجعنی
تسکین ایدر رمان طاتلو اناری قیناروب عصارهسن کوزه چکسر رمدی زائل ایدر
وقوری چکلی صومقی ورم اوزرنده فلک ایدوب قابله کوزه اورسلر نافعدر وانارک اوتی قابر
اولدوغی زنجه توکه رمدن صوبیرین داوسی بوطلسه اگر بنه دکین رمدن ایلی اوله بر
دیشلر قطران دخانی دابسی نافعدر سوجل رمد حار ایچون چیکک انوه ضماد اولنوب
وخمرله قیناتوب آتشلی انتنده بشوروب رمد ابتداسنده کوزه مرهم گبی ینبو اولنسه نافعدر
ودیکرکی لعابی لعاب ونبات ایله رمد حاره دخشونت وحکه ودمعی نه نافع علاجدر
مسطکی را دزم شیره وسی قمر اولمزدن اول تازه ایکن اول غلیان ایلمدوکی زمانده کوزی انوکله
غسل اتسه بر وجلنت قیناراکی بابشنی وکوبك بخارنه طوتسه رمدی تسکین ایدر
لسان الحمل عصارهسنده باشیاف اتسلر حرتو رمده غایت نافعدر حب بوستانی
ماوردن سن کوزه چکسر رمد حاره نافعدر انزروت انزروت دنبات واره جق
نشاسته ایله کوزه چکسر وبافود شیاف اتسلر وانزروتی قرکسن ایله کوزه چکسر
مناسبدر بیاض البیض یرده اغنی دوده لمش انزروت قریشدروب تنوروده یاغیغه
بشوروب بعده غبار ایدوب ونصفی قدر سماق ونصفی قدر زعفران ونصفی قدر نبات
قاتوب برنه قدر صعب رمد اولورسه یاراته زایل اوله ماتم فرصه وانزروت وسماق
صوبی ولعابله قیناروب کوزه چکسه بر فائده ایدر وقیناتمه قدری بدنه یاغیغه بشوروب
دوکوب نصفی قدر نبات وربعی قدر زعفران وربعی قدر مامیثا عصارهسیله نکرار یاقوب
غبار ایلسهلر وکوزه چکسهلر غایت موافقدر ونباتک قام صوبی هربار رمده
انواعنه فائده ایدر شب یمانی عورت سودی ایله رمد حاره وحکه ولایقه
نفع ایدر زبد طورسوز تیمنی بشیش دفعه صوبی صوبه بعده ایکی دفعه لعاب ایله یوروب
کوزه چکسر موافقدر ابر بارس کوکی قبوقنی لعابه قیناروب کوزه طامزسلر
نافعدر حی العالم کبیر یوکت قپاقلری عصارهسی نافعدر شقایق النعمان کوکی
ایله بشوروب ضماد وطلا وتقطیر اولنسه موافقدر آذان الفار بوستانی بالق اوتی
عصارهسی لعاب وسوبی ایله ضماد اولنسه مناسبدر اکلیل الملک یرده یاغی ورم
نوزی ووخشنی شی دهنیله لعاب قاتوب طلا وضماد اولنسه قابله ایدر حلبه حلبه

وخشنی شی

وخشنی شی لعابیله دوکوب کوزه اورسلر نافعدر اسطوخودوس عصارهسی نافعدر اسفیداج
سوکلری یاقوب کوزه چکلک موافقدر اسفیداج الرصاص مثبر لعابیله یاقی قاتوب کوزکی قطره
نکرار اورسه مناسبدر وبعده لعابیله اورن کون کشنه دکنس بوجنه انشده بشوروب
کوزه چکلک ویرده آتی قریشدروب کوزه اورسه وشیشانی اکل وسرمه اکلی ملاسبدر بابونج
سرکه ولعاب ایله قیناروب رمد آخر ذره بخارنه کوز طوتسه فائده ایدر بادروج شراب
قابض ایله ضماد اولنسه نافعدر لبن الاتن کوزه عورت سودی فاقورمی نافعدر بیلاب
حار یعنی اعنی ضماد اتسه موافقدر صبر صبر لعابه کوزه سورسک نافعدر شیاف صندل
ولاقور ولعاب ایله توقلاسی فائده ایدر

قرق یدنجی باب وردینج بیانندهدر

کوزده وردینج کوز ایچی بوزارلغندر بو علت رمدن بزوفونیده و
فارسیده آماه انزرچشم درلر وافرنجلر انواعی ادنکه دلو لوکی ورلر وده دیر دیو
نایلر او ججیسی اوچ تانلو درلر وردینج رمد عظیمدر وحد دن افزون ورم ایله بیاض عاجی
واسنده اولور واوکتلسک اولور وکوز مراد اوزره قپاینمز دموع ج علتدر اکثرمادده
جوقلغندن وماخذلری ایبرز ولکاهی بو علت ورد دخی اولور ولکاهی بشره کوز طاریلوده
ایدر ولکاهی ورم عظیم اولدوغندن کوز قپاغی چکتلاره وایکیندن رقیق قان سوزیلور
ولکاهی ورم شنول قدر بیوک اولورکه کوز اچدرمز دکوچک نشه محترب دخی کوزه قز
وبو علت صاحبنک کوزنک صنعتی اولوب ونارکن اولمغله انزده جوغی دافع اولور ومادده
جوقلغندن دخی اولور دمویی نوعنک علامتی کوز لعنزدقرزلی ورطوبتی جوق اولمقدر
وصفراوی نوعنک علامتی ورم خفیف وحرت آز اولور اما کاهی بو علت جون یوکسک
اولوب حدقه دخی اورتر بوکه علاج رمد حار علاجلری بو علته موافقدر الا بو علت
رمدن قوی درده اولی قیفالدن فوت تخته کوره فصد اولنه قابل ولکلاب ومانع دادیب
یارب ایلکی کوزک اورسنده آلن طرفندن یاخود اکسه طرفندن یاخود ایکی ادرفه کوزلی انسون
حجامت اولنه وحلیله مطبوخ ویروبلر وایکنجی دادچینجی کون عورت سودی قارمزوه دموت
سوده ایله اولمش شیاف ابیض نافعدر ونوعلته زرورات ایله علاج انیه شیاف مامیثا
وصبر وحضض وحولان طلا اولنه واکلیل الملک دبانجی کشنیزه دانه جق زعفران ویرده
حار وسندنا دخی قاتوب مرهم کبی ایدوب اوزرلو شلنده ودل قیناتوب ادولاره
ومنعکر عدس وارپه اونی ولکلابی کل یاغنده بشوروب ویرده صاروسنی دکل یاغی قاتوب
کوزه اورده لر ودوزسک ابیچ یاغی ویرده صاروسنی ضماد دخی ایدهلر وبو علتده
اول اوج کون ایچنده عورت سودنده خیریاننه قوبهلر وانوکی حکره کرده ملکیا
چکلک جائزدر صنعت ملکیا مرزبر انزروت اتی درهم شکر اوج درهم نشاسته بر

بر درهم و کزکوکی نصف درهم اوله و بعض نسخه ده بو اجزا ایله برابر بارزد مثلو دخی شویله قوبلی
اوزره و روبه کرخصوصا زنجه کبی اوله ابکی درهم انزروت و زعفران و دم الاخوین و مامیثا هر
برندن بر درهم اوله افیون یارم درهم اوله کحل ایده لر بو علته بونلردن اعلا دوا اولماز و بیش
ویر چیزین زیاده کوزده قره

یکرمی سکزنجی باب جرب عین بیاننده در جرب حاییی
کوز کیجکیدر و کوز قپاغنک ایچ یوزنده دخی دیرلر فارسیده خارنده چشم دیرلر یا چشم دیرلر
داء الجبال انواعی ... در ... و در بو حالت رطوبت
مالحه دن و بورقیه دن و بوزدن و دخاندن و کثرة ... طورمقدن یاخود اخلاط چنده فضلا
اتکندا دخی اولور و بو کوز کجیکی درت نوع اولور بر نوعنه یونانجه طولوپس درلر
طب کتابلرینک ... ذکر اولنمشدر کوز قپاغنک ایچ یانی خشنلی و قزل اولوب
اندن حکه یانتی ... بو نوعی ... کوز اوسنده یاخود مخالف علاجدن یاخود چوق
دخان یا غبار ... اولوب بونلردن دکل ایسه مالح رطوبتدر دائم نزول ایدر و ایکنجی نوعنه
یونانجه داسوطلس درلر یعنی خشونتلی و ابرلکلی وار ایدکیدر و اوچنجی نوعنه طراقوطس درلر
یعنی قورودیکی کوز قپاغنی تاندره ... وار ایدکدر و دردنجی نوعنه سیقوسیس
درلر یعنی انجیر بیراوی کبی خشنلی و دکلتولیکدر و اولکی نوعه طولوپس درلر ... سبب
صعب و یاورلر کوز قپاغنی و ... خشک ... و سیاه ... کورر
بو نوعک علاجی ... ایله استفراغ ایدرلر و اندن حکه صبر و ... دستر
و ... ایله سعوط ایدرلر ... جرب ... دخی نافعدر و هر صباح حمامه وارمق علاجه
چوق یاردمدر و علتی ... تازه ایسه اول شیاف احمر لینی بعده شیاف احمر حاد ایله
و بونلردن صکره شیاف اخضر ایله کوزی قاشیه لر یعنی ... کره صکره تحلل ایدجکلر
و ایکنجی نوعنه داسوطلس درلر اکثر علاجی ... دخی ... سبدر
و ... و جلاب و اکثر ... استفراغ ایدرلر صفت استفراغ ... بنفشه
جلاب ایچنه ... و اکثر دخی ... حاجت اولور اقراص بنفشه ایدرلر اقراص بنفشه
اقراص بنفشه ... درهم ... بر درهم ... ایکی دانک ... اوچ دانک ...
ایکی دانک اوله ایکی دانک ... بعده ... اولور و بو استفراغدن صکره کوز قپاغنی
دوزروب شیاف احمر لینی ایله قاشیه لر اکر دخی قوی علاج اقتضا ایسه شیاف اخضر ایله
قاشیوب ... یعنی ... هر برنوع ... شکر ایله قاشیمق جایزدر
و هر نوعنده دخی طراقوطس ... اولور و علاج ... کوز ... ایله ... اولوره
اول استفراغ ایدوب و کوز قپاغنی شیاف احمر و شیاف اخضر ایله ... و اکر بو شیاف ...

حکه و حرارت زیاده اولوب اضطراب ویررسه بونلردن فراغت ایدوب مرهم شادنج ... کرکدر
حرارت ساکن اوله و بعده شیاف احمر لینی ایله کوز قپاغنی قاشیوب بعده اغبر کحل ایدجکلر حرارت
مفرط اولوب یاخود ... اولوب ... روشنایی زیاده دوا لارمدر ... چشم انجون مخصوص در
بابده ذکر اولنور و ... مرکب ... بعضیلر ... یوملر و ... اما حرارت وار ایسه ... ایله
اینه لر و خصوصا حرارت قوی اولورسه شادنج عدسی ایله قاشیه لر که غایت نافعدر بو علته ... تنفس
سنه لر و سرمه لر و شیاف احمر ... اولنق کرکدر صفت شیاف نافع معمول شادنج عدسی
ایکی درهم زنجار ایکی درهم ... ایکی درهم و قلقطار ایکی درهم افیون یارم درهم زنجار
ایکی درهم زعفران ... هر برندن بر دانک ... ارزم ... ایله ... شیاف
ایدوب جرب و سبل و سلاق ... دخی نافعدر شیاف اخضر جرب و سبل و ... دخی
نفعی وار اوزره زنجار اوچ درهم ... قلیمیا ... هر برندن ایکی درهم ...
صو ایله شیاف ایده لر روشنایی جربه نافعدر و ... و انتشار ... دخی
نافعدر بو شیاف ... و التون قلیمیاسی ... اوچ درهم سرمه
اصفهانی و شادنج ... هر برندن بر درهم زعفران ... بربرندن ایکی درهم ...
هر برندن بر دانک اوله ... شیاف ویاخود سرمه لازم اولورسه سرمه ایده لر ... بو علتک بر نوعنه
دخی سیقوسیس دیدیلر ... اولدر نوعنه علاج ... کوز قپاغنی ... لر
انجیر بیراوی کبی اولوب ... دخی ... بو بابده استفراغدن صکره
اکر ... کوزکوتی ... ایدرلر اندن صکره سعوط ایدرلر صفت سعوط
صبر و ... و ... ایله سعوط ایدرلر اما اول استفراغ لازمدر اکر استفراغدن
مقدم سعوط اولنورسه ضرر عظیم قطادر ماده کوز طرفنه ... و کوز قاشیمق
دخی ... ایدوب ... اولوب ... مقدم منفعت حاصل اولورسه
اول ... قاشیه لر و ... طامله لر و ... ایله ... صاروسی
قویه لر اوچ کوندن صکره شادنج مغسول و شادنج عدسی ... و اکر حرارت
زیاده ایسه شیاف احمر و اخضر ... حرارت ساکن ایدره ... اکر ... ایسه
شکر ایله ... ایله بو ... علاج اولنمز و جالینوس قولی اوزره ... قپاغی
کوز قپاغنک ایچ یوزنه ... ساعت طوره ... و ... اثاری باقی ...
اولنجه قلنادوب کوزه ... جرب و سلاق زائل اولوب ... قوت ویرر

یکرمی طقوزنجی باب طرفه بیاننده در بو طرفه علتنه کوزه
نقطه ... دیرلر فارسیده ... نقطه ... سرخ ... چشم دیرلر داء الجبال انواعی
... دیرلر و ... انواعی ... بو علت ... اولور

قولوقالا کبی قزل وقاه کوک نقطه لر اولور و غضبا کبی ظفره لر بر نار روکانه ظفره لر اغزیی آچیلور و بو
علت بر نسنه طوقنمقدن و یاخود بیغی جاق معتدن و دفنی قیو اتمکدن و بو معتدن روزه دوران ظفره لر آغزی
آچیلور یا خود طمار رچیلار ایوک علاج اول قیفال اده ایمه قصد و حاجت اولورسه حجامت دخی
ایده لر و کوز ینه عورت سوتی طامزه لر و اگر کوز قزل اولوب ورم دخی یوق ایسه کوزی
ایچنه بیرده نی طامله لر و اگر ورم دخی ایسه زاج ضماد ایده لر و ورم اولمیان نوبتده
عورت سوتندن صکره کوکرجین قاودوه نکت تقادن اوجندن جقان قانی چکه لر و قاچی
عماقلار ارینی چکه لر و اگر تحلیل اولنمز ایسه آق کونلک دکوب عورت سوتی ایله چکه لر
اگر بو دخی تحلیل اتمز ایسه نکت و نانخواه صوبی طامله لر و بابونج دستهٔ قوروب صیغر
دزوفا تبنادوب و صوینه بر سونکر اصلادوب قوبیره داون صکره کوارک ایچیر دستهٔ
ترب صوینی طامله لر و کوزک اوزرینه ترب قابی وازه جی کوکرجین نرسی و قورب اوزم
دوکوب اوره لر و اگر طرفه علتی ظفره یوقیوب بو شکل اولدوغی معلوم ایسه و باطنه
ملتحه یه یوقوب اولمش ایسه کمون وطوز چکنوب صوینی طامله لر و صغر ترهٔ کنی هر بار تورتونا
ایده لر و طرفه ایچون ایلیه لر شافک صفتی بودر صفت شیاف بافو والنون قلیمیای
هر برندن ایکیشر درهم الجو دبشد ودم الاخوین هر برندن درت دانک کثیرا و مروزعفران
ونشاسته واقاقیا هر برندن ایکیشر دانک شکر وقزل زرنیخ هر برندن نصف درهم اوله شیافلر
ایده لر و بر جزء سرکه و بر جزء گلاب قتبادوب بخارینه کوز طوتلر و چکار دکسنر تووری اوزوم
وعنب الثعلب بیرانی و صبر وطوز و سرکه ضماد ایده لر و شیاف احمر لیّن دخی نافعدر
ضماد وسوسن کوکی و دم الاخوین و سرکه و زعفران واکلیل الملک و مقشر عدس دکل
یا بی بیرده عار و سبله ضماد اولنه و بو علتک ابتداسنده زاج و دار فلفل اولنه
مثلا طلیحا فنوبیا ایلی زرنیخ صرخ نافعدر و بو علت ایچون حلوتا قزنا والحوم دن
رفقه دن و چوق جاقورمقدن و رماچ نعنعنوتا صاقنه لر و کاهی بو علت سعال قویدنه دخی اولور
وراتر بنه علاجی ذکر اولنمدیغی اوزره در و علت طرفه ایچون اختصار اوزره مفردات ذکر اولنور
حجل الملک اوردی و انجو و مسک ازوب کوزه چکه لر توتیای نهری صو یا بر یوزنی بهتر افشاد و
ضماد ایده لر قودنا اسکی طرفه علتنه نخود اولقدر تخوب الجبر قویوب دوکوب ضماد اولنه
اکلیل الملک طبیخی و عصاره سی طامزه لر بیغی برون اغنی شر ایله قرفه دریب
یوقق باره سبله کوزه ضماد اولنه کتان تخمی و حلبه لعابلرنی ضماد ایده لر افسنتین
دوکوب بر اوستنه قویوب ابتی صو ایله بودیغدن صکره تکمید اولنه که عینی ابدفان اتری
بره ظاهر اولور بابونج بیراغنک یا بی ایله بیرده عار بیسی مسلوقه ایدوب قل یاغیله
ضماد اولنه املج دوکوب اسکی شر ایله ضماد اولنه زرنیخ اصفر صوینی قرمز اوستنده

کشنیز

کشنیز صوینه حکّ ایدوب کوزه طامزه لر صبر دوکوب کوزه طامزروب بعده ابتی صو ایله یویه لر ازدخ
احمر سوده ایله حکّ ایدوب طامزه لر فلفل ایکی درهم بیر و بیر درهم دارچینی و بادام ده هم زعفران
و بر دانک نانخواه جلبس ... ضماد ایدوب کوزه چکلک و بر کوه سنگ ایله ایکی درهم جماعت نافعدر
جرجیر عصاره سنی طامزه لر ورشانی فانینی طلیا اینی ایله کوزه چکه لر طین رومی واربی
اولانی توجه نافعدر شیاف زعفران کل یابی و بیرده آنی ایله ضماد اولنسه مفیددر شیاف ...
بو علت ایچون مجربدر ایکی مثقال زرنیخ احمر و بر مثقال انزروت اوله ماجیران و شادنج و صبر
واقلیمیا هر برندن یارمشر درهم اوله شکر ایکی درهم صمغ عربی یارم درهم شیاف ایده لر غایت مفیددر
نطل قارک اتبی فانینی طامزرسه نافعدر و بلیجک قانی جایزدر و کرفس عصاره سی دخی نافعدر
و صابو کشنی نوکرکی دخی نافعدر و کمون ایله طوز چکنوب صوینی طامزرمق نافعدر و دم
الاخوین صوینی طامزرمق نافعدر بلبوس صوغانی ضماد اولنسه مفیددر و ماء
الجبن طامزرسه دخی نافعدر

التنجی باب ظفره بیاننده در

ظفره سبل کبی بر علتدر و طرفنی
کیمی اولور فارسیده ناخنهٔ چشم درلر و وافر بجلد انوابی ابوبیو درلر و دودمل
دیونا تجبر ایتوبیو بوودرلر بو علت طرفنه بیزرسه کبی بر اندره کوزک طبقه ملتحه
سنده بورودن طرفنه بنجارون اولور کاهی کوز قوبیرودنه وارنجه اوزانور کیدر و دخی
وزه یی اورتر وکاهی کوز بیکی اورتوب کوزه کورمز ایدر کرچه سبل علتنه
شبیهدر اما ظفره علتی ابتدا کوز بنجارنده ظاهر اولور سبل ایسه کوزک هر طرفندن ظاهر اولور
بو تفصیلدن مراد کحال و طبیب بو ایکی علت که بیر بیرینه کوره بکزر اولسه و کوز بیکی اورتلمش اولسه ظفره میدر
سبل میدر فرق وتشخیص اتمک کرکدر و واجب اولان بودر که مریضه سؤال ایدوب بو علت
اول کوز بنجارندن و یاخود هر طرفندن ظاهر اولدی بیلوب اگر کوز بنجارندن ظاهر اولدی ایسه
ظفره یه حکم اولنوب آنک علاجی ایده لر و اگر کوزک هر طرفندن ظاهر اولمش ایسه سبل حکم
اولنمق کرکدر اما درلر که ظفره علتی کاهی کوز قوبیروغی طرفندن دخی کوز بنجارندن باشلادیغی
کبی ظاهر اولور اول وقت بنه ظفره یه حکم ایده لر غلط ایدوب سبله حکم اولنمایه و معلوم
اوله که ظفره اوزنجه اولور و سبل ایسه ایکی اولور و ظفره کوزک ترکسنی دخی ... ایدر
بو علتک سببی غلیظ و لزج و یابس ماده دن نزول ایدر بونک علاجنی هر قنقی
ماده ایسه علتک نوعی ورنکی اکثر الاحوال ایدر و اگر یا بی مشکل ورقیق ایسه سهلدر
اما قلن و برک ایسه علاجی مشکلدر و الحاصل بو علته علاج مثلا علت دخی یا بی مشکل
و النجا ایسه اول بر حجر ابتزروب نوسیلی دارولر که قلقدیس و دم جاقر و ملح و نوشادر
کبی و کچی اودی و روشنایی سرمه سی و شیاف احضر و یا سبلجونا الحاد کیلر زایل ایدر

دوسن کوکی ووده قلمش اتی کوکلک نافعدر که خلا اینی صو ایچنه قویوب بر ساعتدن صکره چیقاروب
کوزه چکلر واگر قزل وغلیظ وصلب ایسه علاجی اول تنقیه دماغ وصکره دموع ایله قوپارمغه کورر
کاتالر اصطلاحنجه بو علتی دستکار ایله بلنجه ودخی ابره ایله کشط ودرلر هر قوپشجه ابره یی کرکوره ودخی نظر
ایدوب بو علت علتی نک اوستنده یجامش اولور قوپارمق آسان اولور اما اوزرنده یغشش
ایسه علتی آلت ایله قالدروب مقراض ایله کسوب بقیه قالمامغه جهد ایده لر زیرا ینکث احتمالی
واردر وکوزک کوشه سنده اولان ای خطا ایله بله کسمیه لر زیرا دمعه ایراث ایدر ودخی
الحال کمون ایله طوز چکنوب صو ایچنه طامزه لر وبعده برده صاروسینی کل یاغیله کوز
اوستنه قویه لر اوچ کوندن صکره باسیلیقون وروشنایی چکه لر وکوزه بر نه چکرلر ایسه
بعد الحمام چکه لر وشیاف قیصر وشیاف زنجاری دخی نافعدر شیاف قیصر بودر که معمول
شاذنج عدسی اون ایکی درهم صمغ عربی ویانمش باقر هر بری اوچ درهم ویانمش قلقطار
وزنجار هر بری ایکی درهم جمله دوکوب سحق ایله یاغوب تازه رازیانه صو ایله یوغوروب
شیاف ایده لر وبو علت ایچون اختصار اوزره اولان مفردات درکه ذکر اولنور آس
تازه مرسیا صویی ورسیی یاقوب کوبنی دخی کوزه چکلک نافعدر سوس سوسنک
جله سی وصولری دخی کوزه چکلمک مفیددر خفاش هرسی بوقنی کوزه چکلک
موافقدر سرطان بحری یتکچک کوبنی طوز ایله چکلر مناسبدر اقاقیا چکلک نافعدر
ملح طوز چکلک مفیددر فار رصیحانی بوقنی عسل ایله چکلک صدید الحدید زنجاری چکلک
واکشی انار صویی وانار رضاب وقابو خلدوکوب وعسل ایله قینادوب کوزه صوجلی
چکلک موافقدر حجر حبشی حجر حبشی چکلک نافعدر اشق ایکی درهم اوشق وایکی
درهم زنجار غبار ایدوب صباح واخشام کحل ایده لر نشادر چکلک غایت مناسبدر
شب یمانی چکلک مفیددر قطن بنبه چکرکی یاقی نافعدر مرجان غبار ایدوب
چکلک زنجفره چکلک موافقدر بیض چکلک وبیضه دخانی وآق کوتلک وقطران دم
دخانی یعنی ایسلریا فاطولوب وایسلرین الوب هر برلر منزلنده براوده
کحل ایدوب چکلمک جمله علاجلردن انفعلدر

الالی برنجی باب سبل بیاننده در سبل علتی کوزده
حادث اولور بر پرده در که فارسیده رکهای چشم ممتلی کرد داز خون غلیظ
درلر واز جمله بونهش اوقولی درلر دردمند دیوبا نیز نه کوشش اودنا ودوام
سبل علتی غلیظ قاندن کوزک طمرلری ممتلی اولوب آزاردر واول علتده اولان
طمرلر رقیق دخی بوقدر مثلا هر برینه اولاشور وکوزده پرده اولوره بوعلت
بیلی نوع اولور بر بسی ملتحمه طمرلرینک ایچنده قان ممتلی وقزل مشکل اولوره

واول بر نوعی قرینه نک ظاهر نده دخی بر غشا ظهور ایدر که قزل بلوط بکزر وکوزده باشی اقوب
کونشی کوره مز واکنجی نوعی ملتحمه نک ظاهرسنده قانا وقزل ممتلی اولور وقالقوب
قبارر وقرنیه نک ظاهرنده وغالبا طومانا کبی بر غشا ظهور ایدر وبعضی واخ وکنش
دخی کوره مز وبو علت رمد حاردن اولور ودماغ امتلا سندن اولور مقدما کوزه حتموی
ضماد لر ولطلاردن دخی اولور که ماده تحلیل ایده مز اول ایچون غلیظ اولوب بو علت ظهور
ایدر وبو ایکی نوعنده دخی جرب العیناکبی کچمک عارض اولوب دکشه نظر ایلسه آکوز می
واقع اولور اوایکی نوعنک علاجی اولدر که اول بخار ویریجی دبارد وغلیظ اطعمه دن پرهیز
ایده لر که بجه کزه اول طعاملردن ذکر اولنمشدر ودخی قیفالدن فصد ایدوب وحب قوقیا
وایارج فیقرا ایله استفراغدن صکره واوحطه کتوریلکدر بعده آتی طمرلردن قان الاردلر
بوندن صکره عنبر ولادن وتغنا قوربیبی قوخلدوب دماغ قوت ویره لر وشوزدن وددخانلرنا
وباجد وغنی الحج قومقدن وبرکی اوزاز ایله چاغرمقدن ودیلی چوق سوبلمکدن وآتشی
شعلاسنه قرشو طورمقدن حذر ایده لر وبو علت ایچون بر دخی سعوط نافع بودر سعوط
کندوسن بر درهم زعفرانی ایکی دانک فلفل مکی بر نیم دانک حجر درت دانک اولوز فرنجوشی
صویله یوغوروب حبسن قدر حبلر ایده لر واوج کونی بتخلل غورت سدی وبنفشه
یاغیله اول جبی ازوب طالمده لر سعوط آخر قصب الذریره وکندوسن وقزل کل برابر
اوله غبار ایدوب بور ونه چکه لر ودائم مرزنجوش قوخله لر ودسرمه وروشنایی وباسلیقون چکه
لر واگر بو علتده حرارت وحرارت چشم دخی اولورسه کحل اسود چکه لر کحل اسود اقاقیا
مغسول وصمغ عربی هر بریندن سکز درهم یانمش باقر بش درهم ابنوس بر نیم درهم اوزار
یاغمور صویله یوغوروب شیاف ایدوب وباسرمه ایدوب چکه لر وبو علتده اکنجی
نوعنک علاجی اولدر که قیفالدن فصد وبدنی قوقیا وفیقرا ایله استفراغ بعده مطبوخ افتیمون
وقانی رقیق ایدیجی دارولردن باسلیقون واحمر وحجر بلر کبی چکوب ودائم قوده وحطمه
کتورمک نافعدر وکوزه دارو چکدکلری وقت اول کوزی قپاغنی دودوروب بعضی دارو
ایله ومیل ادجی ایله قاشیه لر ودارو تک یاقمه سن کیدکدن صکره اشبو ذروری چکه لر
صفت ذرور ماميرانا بر درهم توتیا بر درهم ویانمش شنج ومغسول باقر توبالی و
بر درهم اصفهانی سرمه هر بریندن بش درهم اوله دوکوب استعمال ایده لر واسوده اولور ثانیا
صکره حمامه واروب وعنبر قوخلسون ویره لر نافعدر علاج سبل عتیق اکر بو علت
اسکی ایسه کسمک لازمدر آنکا اطبا اصطلاحنجه لقط وکشط درلر اما اول
فصد ایدوب ومسهل ویروب بعده وبعضی اوستادلر کسب کوسروب کسدکدن
وبعده کوزه ارکه ملتحم اورته سنده طمر قالمش میدر اگر قالمادی ایسه کوزی وطوز چکنوب

صوبجا کوزه طاقزه‌لر وکوز قپاقی آوزرینه بیروه صاروسینی لال باغی ایله قشدروب قوبه‌لر و
دیبنه سوبلیه‌لر بر بار کوزی قپاقی ایچنده دوندروب حرکت ایتزه‌لر هر برینه قپاقلر بنه اما بو
حالده‌لمی قپاق بتر اگر بخشش ایسه تکرار یاروب بر دفعه دخی کونا وطوز چکنوب صوبجا
قوبه‌لر بو حالده اوچ کون کچه کوندز صکره ذکر ایلدکز واسلیقون واحض مانندی ششیلر
چکه‌لر سبلک کوکی بیک اولوب اثر قالمه ▪ اما بو علتلرده اگر آزاده بر درم باقود بر ارمد
ظهور ایلسه بر ذابینه اگر ورم واگر رمد در انک علاجنه مشغول اولوب بعده سبل
مشغول اولنر وغلیظ سبل شیاف قلقند قنی نافعدر شیاف قلقند واسخت طاغی
بیش درهم زنجار ایکی درهم نوشادر دبورق وزرنیخ مصعد وقلقند مرق هر برندن بر
درهم دکوب بر عقب ده‌ن صکره شیاف ایده‌لر دشیاف احمر لیّنا واگر احمر مادده دخی
بو علتده قنی نافعدر و توتیا افیون دخی نافعدر وسماق شیافی که ایچنه انزروت قاتمش
اوله نافعدر سبلی وجربی وداولرنی دخی کیدرر دبو علتلرده شیاف ابیض وافیونی
وجامده وافیونسز لقوه وغلیظ بجار دیرپی اطمه‌دن هاقتنی کیدرر وبو علت ایچون
اقتصار اوزره مفردات ذکر ایده‌لم جوز بوّا بیک وکحل اتمک وبر مثقال باغندن شکر
ایله ایچک موافقدر افسنتین بیک وکحل اتمک سبل قزعه مناسبدر انزروت بونک اکثری
کحل ایدوب فایده‌سی ایدر اوسادون کوبی اوتی ودر بوی ایلک فایده ایدر زفت یابس
علمکنک ایدوب کوزه چکمک نافعدر رجل الطیر اوغلاجقلر سبله موافقدر قثاء الحمار
بونک عصاره‌سی خورت سرب ایله کوزه چکمک مناسبدر بقلة الحمقا بونک عصاره‌سی
قثاء الحمار عصاره‌سیله قوردوب کحل اتمک نافعدر انزروت شکر وزعفران
تاتوب غبار ایدوب چکمک وبالکز انزروتی ترکب سربه ایله حک ایدوب بری کوزه کیهی
قاقوردوب کحل اتمک فایدت معتبر در زنجار مناسب او دوا ایله موافقدر ملح طبرزد
چکمک نافعدر صنوبر الکبار فستق بیرنخ باقود دالکری باقوب جولان مکی
ایله کحل اتمک فایده ایدر [illegible] بزر [illegible] مرزنجوش صو ایله چکمک مناسبدر [illegible]
بیرده بونک آق قبوقی بر ساعت سرکده قینادوب چکمک معتبدر قنطوریون عصاره‌سی
مرزنجوش صو ایله چکمک موافقدر بلبله جکر دکی عسل ایله چکمک معتبدر مسک سبل
اجزاسنه مسک قاتمق نافعدر حنظل شحمی مرزنجوش صو ایله مناسبدر قلقطار کحل
اتمک نافعدر اما معتقدی کوره وباقود سرمه‌سنه ادخال ایده‌لم ایکی بغدای
قدر کفایت ایدر باقود نوشادره ختم اولنه جمله کوز طوماللرینه وکوز اقباری صوکنه
نفع معتبدر شیاف نافع شب حامض که بیاض اوله وجلنار ولحیة التیس ▪
عصاره‌سی وطوز ایله قوردوب سماق صمغ ایله شیاف ایدوب کوزه چکمک نافعدر

الثی

الثی ایکنجی باب قمل وقمقام بیاننده در

کوز قپاقلرینه دوشن بومشق وسرکه کبی وکنه وجوداتی دیدکلری حیوانجقلردر فارسیده شپشو سه
درلر واو حیوانجقلر انواعی زردی وشپشو دینه باللی شیر بودر درلر درعلم انواعی ابتر اکنا در دو بو قمل
بت بوشن در وقمقام کوچک کنه وجوداتی دیدکلری دور بو ایکیسینی باکر کرجکلر وکل
کابی صابح دعفاره وقاسی قلقنده دخی دوشر بو حیوانجقلر اکثر اخلاط طعاملردن اولوب دریانت
اولنوب اندن رطوبت غیر طبیعی تولد ایدوب انک عفونتندن بو مذکور حیوانجقلر صورت
قبولنه استعداد اولور واکثر قلکلر دیمده اولور دمعضلر بو علت جنابت کزرب منسل ایتدکلری
اولور در دبو حیوانجقلر اوچ نوع اولور بر نوعی قرزه واق اولور اکثر وجه القملتان در
واکر آیغارلی جوق اولوب وغلیظ اولورسه اکا قرزه وقمقام درلر دقمقام دیدکلری اکثر
سیاه رنک اولور اکا علاج اول حجامت وارروب بعده ایارج فیقرا ویوب صبر ایله استفراغ
ووغزه‌لر ایدوب وپاک لباس کیوب عود وعنبر توتسی ایله بوندن داسیاجنده بر [illegible]
نامعقد وکوزکسیردیکر صوی ایله یویوب دچکند دمویزج دعاقرقرحا دیوره قیناتوب
صوبنده بوممکر کوره وشب یمانی بر جزء دمویزج نصف جزء دوکوب یاغ ایچنده حل
ایدوب اتمک دقمقام منقاشی ایله الوقده صکره بونلری سوره‌لر وسائر [illegible] دفیل
دیار بنده دارایسه ازه جق زیوه قوتوسی کفایت ایدر جمله اول حیوانجقلر دوکیلور بعده
علاجلره ذکر اولنوری ایسه آتی ایده‌لر دشب یمانی دمویزجه ازه جق زیوه قاتوب
سوره‌لرک دخی علاجدر دحنظل سرکه سیله یوغوروب طلا ایده‌لر وداودلکی عصاره
کوکرکی زیت یاغنده حل ایدوب سوره‌لر دبعده ازه جق مویزج ایله اصفهانی سرمه
جکه‌لر دنفطدن صوی وسرکه ایله یوموب دسرکده ازلمش قزیل ایله غرغره اتمک
دجندبیدستر صو ایله کوز یومق دایکی درهم صبر دریج درهم مصطکی دریج
درهم داربعی قیناتوب صوبجا کوزه چکمک قنی نافعدر

الثی اوچنجی باب قروح العین وذبیله بیاننده در

کوز یاره‌سی دچبان دسوبلور ایدر فارسیده ابنگین جنعم دنبزه دچشم دالر
داو حیوانجقلر انواعی اولنطوس اوقولی درلر دروملر ویونانیلر انقوسس اوقالغو درلر و
قرحه دیدکلری یعنی کوز یاره‌سی دچبانلری بر نوع اولور جمله‌سنده دخی قرحه درلر اما درت
نوعی کوز ظاهرینه اوستنده وادجی باطننده اولور دقاهرنده اولانی درت نوعدر بونکا
[illegible] اوزره آتادسی درلر دجرحة الانتشار درلر بر نقطه وکدر وظلمت ایدر ویکدر
دنوعی کبی کوزک ظاهرنده کورینور ▪ وایکنجی نوعنه قلیون درر جرحة الغام درلر
بیعنی یلموط کبی دوریکت داو کی دری [illegible] داکسک اولور مثلا کنک اوستنده بر نقطه

حادث اولوره اوچنجی نوعی کوز قپاسنک کنارنده چقار بوناچه ارغاقون دررو دوچه الکلیل
الشودان درر بو نوعی یاپی قره نک اوزرنده آزه جق نقطه اولوره داخی اوستنده قاقان طرفی
آق کورنور بونلر ماعدا اوچه نوعی که طبقه قرنیه اوزرنده واقع اولان بیاض کورنور
وملتحمه اوستنده اولان آق کورنور بو حالا شر ضبط اولنمق کرکدر دوردنجی نوعه
یونانجه اسقیقوما ودر سواد اوزرنده بیاض دوداغلنش بلوط کبی کورنور بو دردنجی
نوعه تمام اولوب قلوکی آفواه نوعلک اولکسینه نوبیر یادرر دوچه الحب العجیج
درر یعنی چیقور و دریکی قبت دیکلدر ظاهری کبی برچه دره واسع اولیوب وصاف
اولوره والتنجی نوعنه قالنو میا دررو دوچه مؤتقه یعنی الم ویرر دیکلدر بو قره صاف
اولماز چولقو اولور اکثر بو علت اوزرنده زمان یچسه زیادهسنی سوزیلور کیدر اکثر
بولنک سببی خذلمو وازلو رطوبتلر درر دالوچنجی نوعی بیوک قره اولور وچقلو
اولور آلتنجیه دبیله درر ویونانجه قاروجه مانی درر بو علتلر اکثر قرنیه وسقطه دن
درمد عظیمه اردیجه یاخود بثور عقیبجه ظهور ایدر دوقره الوانی طبقهلرن ملتحمه دن
وقرنیه وعنبیه دن حبرره ظاهر اولسه حسن ادینابی کوجدره انی ذکر ایتدوکمز بونلره
علاج اول پرهیز ایدن حکره قیفالوسا وصافن فصد وسقی نتی ت وابارجات
ایله دوغور حقنه ایله وتحلیل وغبارشینه ایله استفراغ وشیاف ابیض وافیون چکمک دال وابای
ادمق وعلت صاحی کوزده ایسه صو صون طرفه یاتوب اویومق واکر صولده ایسه صاغ
طرفنه یاتوب اویومق لازمدر وبو علتده ارقه اوستنه یاتمق ویوزی اوستنه یاتمق
قتی برانفز دره اولمله مانعدر وطومونه وحماملر دخلط وبخار لو اطعمه دن وجوعه
سو چکمکدن دخی چاغرمقدن دقومقدن واغصه مقدن ودقتلی طارالمقدن وقبضدن
صاقنهلر بو نلرد صکره اکثر علت آرتلو وعقدلو ایسه عورت سدیه ایله شیاف ابیض چکلر
واکر قبضدن اراده ایسه کشکیورت سوسنا جوهر قوی ایله رنجر وسقلو بیار مقدار ربع یخنز ایدوب بر
شربتی بردر دبهر اوله ویاخود اق ملتحه ویروسه وبو یابه حار رمد علاجی اتک جایزدر
دکلر وقصد ایدرلر بونلرد با صکره وجع ورمزیا ساکن اولونسه علاجده ابنده بو قدر
اتاو قه ایجه باش ویردوب دکجه بشبع بولورسه فلبه الطیب الملک صوی طاملده لر باش
ویردوکنه صکره شیاف ابیض آغزروی چکلر وشیاف ابیض فلیمیادخی نافعدر روزرع
العیبا الجوبا اخضعرا اوزنده مؤدات ذکر ایده لر زیاکوزه چکمک نافعدر اقلیما
ذهبی کحل الملک مفیددر آنبوسه انبوسک یاقاش ویاشی کحل اولنسه واکی نه
غلیظ اولنسه مناسبدر قنفذ جکر یمک اودنی یکمک فایده ایدر نشادر احمر آزه حیلی
دکوکبی کحل اتسه موافقدر زمر خوجکلرکی ایله سنبل دکوب چکمک ده نافعدر

شقایق

شقایق النعمان قوزع عینه غایت مناسبدر زمر هندی چکرداکی کحل اولنسه مفیددر کحل اولنسه
فایده ایدر کندر دخان وابیسی کحل اولنسه نافعدر طباشیر قوزع عینه نافعدر شاهدانه مغسولی
قوزع عینه وجربه کلالیه مفیددر حلزون نافعدر زفت دخانی وابیسی کحل اولنسه مناسبدر
توتیا مغسولی مفیددر دوج یاقوب کوزه چکمک موافقدر بیض بیرده قابوغنی بو یوب
دخان وغبار ایدوب چکمک ومکلس اولمش قبوغی فایده ایدر طین مختوم عورت
سدیه ایله نافعدر رائنه سوده سنی موافقدر اسفیداج مناسب ادویه ایله مفیددر لوف
عصاره سنی نافعدر شیح رانسک ماول عصاره سنی عورت سدیه ایله فایده ایدر
زنبق جزری نوعی لوقوما دیدکلری علت نوعنه اکثر صیقی داکر بیبر آقی عصاره سی
نافعدر کادریوس سحق ایدوب زیت ایله چکمک مفیددر دردق قوروسی دخی عصاره سی
نافعدر سنبل نافعدر زعفران نافعدر انیه النیس عصاره سی نافعدر
الملی دوردنجی باب شلاق بیاننده در شلاق
علتی کوز قپاغی کنارینک قالنلک ونوعون اولور وقزاوردر قارسنده منتظر بلک چشم دولر
واغجیلر انوایی شهور بالبیر آرزدم درر وردملرنه بو نایلر اوتنتو حسن بقون اولور قارون
درر بو علت کوز قپاغی قالنک ویوغون دقاره شکل اولوب اکر علاج اولمزسه قپاغی
کنارلری چوره وکر بیلجره دکلور واکثر بو علت کوز قپاغی قرنیه ده وشعر یعنی بوروده طرنقون
دوقولان طرفنده اولان بو جا قاره واقع اولور کیورک بوزر زیرا مادهسی خلیط وبدیه دلالر
درر کاهی کیورک اجقانده قره ایدر دکاهی اجقانده نجا وزایدوب عینه سرایت ایدر زیرا
مادهسی اکالدر اولور وغزن حبری یوروق طبیعتی یاغلمش ویاشمش بر غلیظ رطوبتدر بوکه
علاج اول پرهیز ویاشی ویوی استفراغ ایله باک ایدوب وکوزه سماق صوی طامزهلر
ومناسب ضمادلر ایدهلر واکر علت تازه ایسه کلاب ایله مغشر چکمک قنادوب
ضماد اولنه وابرنه سی حجامه کیره لرکه ماده تحلیل ایدر وعلاجلردن مقدم احتیاج
اولوب ومانع یوغیسه آلتی طمرینون فصد واکلردن حجامت نافعدر وبونلرد
صکره علت نضیجه مباشرت ایدوب آزیب اوله ایسکی انار زنجی ننی کلاب شوردوب
ومغشر چکمک وعزل ایله وجبوت ایله وعلم کبی ایدوب ضماد اولنه ویرده تنخی وقلایاعی
دخیفه وکسنه بیبر افرای ایله کوز قپاغلرینه ضماد ایدوب کر دارنه سی حجامه تبرک نافعدر
وحجامه دارمدوجی دقتاده مایه حار ایله دکمید لر ایده لر دیوزنه کوزه بخار ماد طوقه لر
دبیده بجی درهم نحاس محرق داوچ درهم زاج وبر درهم زعفران وبر درهم فلفل دمازولی
شرابیله ازوب کوز قپاغی خارجنه طلا اولنه وبو علتده حرارت چوق اولمزسه علت
اوزرنده شیاف اخضر لیثا وبرو دعوره وشیاف کحون نافعدر بیرنجه موزه توتیا و

کجاتی اولا درهم زراوند چوب اولا درهم صابر هلیله وزنجبیل برابر زالاش ودرهم مامیران وفلفلنج
جرمونا ایکیشر درهم ملک هندی بر درهم اولا عدس ودوکوب حوزه صوبیله برنج دیمغ تازه لیمو در منبا ایدهلر
وجکلر و دفعات سلاقی ایچون اختصار اوزره مفردات ذکر ایده‌لم زیتون بربا عصاره‌سی شیافه
ضم ایده‌لر ده بالکره دخی چکلک نافعدر رضیقی چرشلک کوکی صوبی واسکی وطانلو شرابله و دروز زعفران
قاتوب دخیناده حیا ودطلا اولنسه نافعدر زنجار الحدید کحل اولنسه نافعدر زفت وقطران
دخانی وقولان انواعی جوزه دکل سورلینه نافعدر و بعده دخانی چکلک دهن باعصاره‌سی دیرده
انی ایله کلابی نافعدر ره ودبیر وزنجبیل وبنطم دخانلری ودکلفره مصطکی قانی ودنبت عتیق
جکلک مناسبدر ٭ ان شاء الله تعالی ٭

الباب السادس باب بردہ بیاننده در بردہ علتی طولوبه
بین کبی بر قطره در فارسیده دخی برده دیرلر کور در بلک چشم دیرلر دانجمله
انواعی خبر انلر دانلر دقلی دیرلر در دمیر اوتقاللو خالانجه دیرلر بو علت کوز قپاغنده اولور
غلیظ رطوبت بلغمیه دن طولر وطولو دانه سنه بکزر ره یجه انوکنجونا برده دیرلر واکثر کوز قپاغی
ایچ یوزنده اولور و کیمدرک محجر اولوب کوزه المی ویرر بونک علاجی سرکه ایله خرنوب
ازوب طلا ایده‌لر ودعلک البطم وانزروتی عسل ایله دوکوب ضماد اولنه واکثر قولا
جرکی دلشی وصابر موم وانزروت بو جمله سرکه ایله بوغوروب ضماد اولنسه فنی
نافعدر واکثر بونلر ایله زائل اولمزسه کوز قپاغنی دوندروب نشتر اوجی ایله جکت طرفله
کیدروب یرینه طوز دکوب چکنوب صوبی طمرزه لر و بو علت ایچون اختصار اوزره
مفردات ذکر ایده‌لم سکبینج دوکوب سرکه ایله ازوب ضماد اولنه ضماد اقو برجغر
کونلک دیرجغر وبر جغر شمع وبادرم جز لادن یارم جز طوزن اوق یاخود نحی اوده ٭
دوکوب پیهسی باغنک جرکی ایله قرشدروب ضماد اولنه بقی شراب وعسل ونبیذ اولی
ایله قرابشوروب ضماد اولنه شعیر اره اونی شیر ایله وعسل ایله بشوروب ضماد اولنه
صمغ عربی سرکه ایله ازوب طلا اولنه بعده باغنده حنظل دریر طلا اولنه واشق تمام اولنسه
دخی موافقدر اقلیمیا ضماد اولنه مقل ازرق صابر کبیسی یاخود اج قنبه خورکی ایله ازوب
طلا اولنه بوری اوج قیر وبش جغر بعده سالنه ایله ضماد اولنه قنبر انک لعابی عسل ایله
ضماد اولنه واکثر برده‌لر یارین وقالدرمق اولورسه اول جنده یارکی ومشغولدر قرسه
زیاده سینی دیکه‌لر دزدوراصو طولدره‌لر ارزد داصو انزروت کهربا سدرب ایله برده
اولمش اول سکردرهم دشبان ماشا ایکی درهم صبر دافیون ونشاسته دلالحی ایکی برونا
یارم درهم زعفران ایکی درهم مریم دنک دنعف اوله دوکوب والیوب حفظ ایده‌لر ٭ دهر
بارکه برده دیقالدره لر قشونا یارمق کرکدر دکوزی ایلیجی صوایله یومق کرکدر بعده بوعلاج اولنه

الباب السابع باب شعیره بیاننده در بو علت اره جی دیرلر واپ
ورسکی دخی دیرلر فارسیده اتاسن جوکنا دیرلر ٭ دانجمله انواعی ازدردر اوم ادقبلو دیرلر
در دمیر دیونانیلر قرخوس دیرلر بو علت کرپک بتدکی محلده ارپه کبی اوزنجه بر شیش اولور سببی
کاهی قاندن کاهی غلیظ سوداوی خلطدن اولور بونک علاجی ظاهر اولدوغی کبی درکب سوده لر اما
کوزه دوباشده حرارت وارایسه فصد واسهال کرکدر زیرا مواد کت خبانی کوزه المی ویرسه ٭
دیر هر ایتیره لر که معده ده باشه دکوزه بر امزجاره جبیه ٭ کاهی بو علتی نظر ایروب بینی کوزه کوزک
دیوب بوکه زرم زرقی عدره وارینجه صابغ قوکلت ورسکی ایله عقد ایدرلر ٭ اما بو علت اکثر قانون
اولورسه قزل وسوداوی اولورسه سیاه شکلی اولور ٭ ارپه کشکلی ایله یومق ونکیه انک
نافعدر ٭ وماشا وکل ارمنی وکشنیز صوبی ایله ازوب طلا اولنه ٭ وشنگک باشلرین قوپاروب
شعیره اوزرینه سورمک نافعدر ٭ واکثر حرارت وارایسه هر بار اسنی صوایله یومق
لازمدر ٭ وعلت اوزرینه اسبی اک انک طوتق معبوده دیرز دمو دیرکده فناسش
سکبینج طلا اولنه ٭ وقوروب انجرلی طلا انک وارلمک قزیب دکوکرجین قانی طلا انک ٭ و
سکبینجی ازوب طلا انک ٭ وشبان وماشا دخی نافعدر ٭ وشعیره علتی ایچون رحم
دافلیون اورمق وصابر موم اورمق کیجه دکوندز بعده سائل سورمک وحجامت کرمک
داولمزسه یاربا باشی دکوزی اسبی صوایله یومق ٭ بوندن اول ذکر اولنان برده
علتنده اولان علاج مفردات بوکا دخی مناسبدر ٭

الباب الثامن باب سبل ناخنه بیاننده در سبل ناخنه کوز قپاغنده
بر شحم زائده در فارسیده تیز بلک چشم دیرلر قرنی ظاهر شقاق دیرلر ٭ دانجمله
انواعی علیه [illegible] دیرلر ٭ درومیر دیونانیلر استیاتوما اونقالمودیرلر ٭ بو علت کوزک
یاقارن قپاغنک ایچ یوزنده زائد شحم کبی اولور بر شیشدر ٭ قپاقا بوغوبنا دالتو اولوب
کوز آچمده وقپاتمده اضطراب چکر ٭ بو علت زکام اصحابنده واکثر رطوب امزجه بچون اولور
دکوزن باشرمه کیتسه باقه مزه ضیا سی آز کورروب دعلت ظهوره کلور ٭ واکثر
اوغلانجقلرده دخی عارض اولور ٭ وشثر ناخن علتی انرنی بلنورکه مثلا ایکی بر جاعی کوز قپاغنک
اوزرینه زیاده چه باصیجق اوله شحم زائده برمق اراسنده ظاهر اولور بونک علاجی
اول بر جغر واصلاح غذا وتعدیل مزاج ودماغی تدبیرله ایار جانکه استفراغ در بوندنا
صکره خشخاش محلنی قیناتمش صوایله غسل ودکمه‌لر اولنه بعده برور زردیو زرد ور
اصغر وصبر واقاقیا دخضض طلا اولنه ٭ وشبان ماشا ایله ازهجی زعفران قاتوب
ترسیا صوبیله یوغوروب ضماد وطلا اولنه ٭ وباسلیقون اکبر کحل ایدوب بونلر
صکره زائل اولمزسه بو علتی یاروب چقارمق کرکدر ٭ اما یاروب چقارمقده خطا

بوده که دکه طبیب رضا ویرمز زیرا لازم فوردر اکسک بارسه مصلحت اولمز اکر زیاده ه
بارسه خوف اولنور که کوز قپاغنک ظرفی یاریله واکر اکسک یاریلوب بقیه قالورسه [illegible]
بیک ایچون اوزرینه طوز اکر [illegible] بقیه قالورسه ورد یخ علاجلریله علاج ایده لر وشیاف
عقبنی ایچون موادلرده ادلال شیاف مامیثا وصبر وحولان ایله شیاف اولنه واکثرون حجامت
اولنه وصبر سقوطریه کوز قپاغی اوزرینه ضماد وطلا اولنه واقاقیا دخی نافعدر وزنجفر
ونشا نافعدر وکحل اغبر نافعدر وزرور اصفر نافعدر وعدس مقشر ورد
مترده دبابوج وبیاض البیض مجلس قشدوروب ضماد اولنه ❊

الثانی سکزنجی بابـــ شعر منقلب بیاننده در

کوز قپاغنده زاید قللر بیتمکدر خار سیده مژه ونا هموار دمژه وتر گشته دیرلر ❊ واوجبلر
ابر شوبیتسن یاپشیر اوزوم دیرلر ❊ ودرد بیر دیونایلر درلر بو علته کاهی زیاده
قبل بتر دکاهی زیاده وکلدره نهایت علوار رطوبت کوزه تعرض ایدر ❊ واکثر اکر علاج اعمال
اولنورسه سبل ظهور ایدر وکوزه آق دوشمک احتمالی دخی اولوره ❊ وبو علته حرقت
وحرارت اولمزه اکثر اولیدر اول زاید قللری دکیلوب ایدوب بوکرا علاج پرهیز وتنقیه
دماغدن صکره روشنایی وباسلیقون ووشاف احمرکبی قوتلو کحللر ایده لر ❊ وباجق
ابارج فیقرا ایله عزوت ایدوب ودم حجامت الرقبه صغیر واملیج [illegible] وکابلی [illegible] دایم
اغزده طوتمق وعنبر [illegible] اتمک نافعدر ❊ واکر اول قللری نوبار روب [illegible] واغلبلر
ایکی قبل بیرون زیاده واغلامه لر ❊ مثلا اول اصلاح اولدوقدن صکره ایکیسی داخی
نوباروب واغلبه لر ❊ وملوخیه [illegible] اوزرینه صوف [illegible] طوبه لر که کوزه داغلک وارق
کارایتمیه بعده خریج قالدیروب داغ یرینه یره [illegible] ایله کل یاغی ادره لر ❊ وبعضلر قبل
نوباروب دقبل [illegible] نافع واردر واردرلر [illegible] قورلر ❊ اما دکه حالته علاج اولمزه ❊ واول
واردلر مثلا [illegible] اولوب [illegible] والخبر سدریه وقورینه وعلب [illegible] قابلی
[illegible] طریقی [illegible] سرکه ایله قشدروب اوزرمقدر جمله بوذکر اولنان نک
خاصیتیدر ❊ وبعضلر اول [illegible] قبل یرینه [illegible] قورلر ❊ واکر اکر بر
[illegible] اولوب [illegible] اولورسه اول طوغری [illegible] اوله شدروب
بله [illegible] قابل [illegible] ایده [illegible] اعلانسه اولمز ❊ مثلا [illegible] داوشق
وبافور [illegible] ایله اکر قبل طوغری [illegible] کبودرک بله [illegible]
اعلا کوزه [illegible] تعرض اتمز ❊ واکر داغلامق لازم اولورسه داغلمق بو شکلده
اول داغلمق [illegible] ❊ واکر اول زاید قبللر [illegible] معقولدر ❊ واول
قبل قطع لازم اولورسه [illegible] قطع ایده لر ❊ واوزرینه [illegible] قشدروب

نوبه بر

وبو علته نافع اولان اشیاده اقتصار اوورزه موادات ذکر ایده لم صدف یانمش کوچک صدفلرک
کوزی قطران ایله قرشدروب توتیا [illegible] سورمک نافعدر [illegible] کوکلی [illegible]
حکه کحل ایده لر عدس سوکلی یاقوب کوکلی سرکه ایله قرشدروب سورمک نافعدر طالیقون
قللری طالیقوره [illegible] بازوزن اولمش منقاشیله [illegible] وبلکی [illegible] اوده [illegible]
[illegible] تذکره سنده [illegible] ❊ واول منقاش [illegible] اودوب
دخی سورمک نافعدر ❊ [illegible] سورمک نافعدر ❊ وبرسه قالی سورمک
[illegible] قاینی [illegible] سورمک وقفر الیهود سورمک ❊ [illegible]
[illegible] کحل [illegible] نافعدر ❊ وایچی
دملریه کوسنک وبرصبحان قانی سورمک موافقدر ❊

الثانی طقوزنجی بابـــ تحکه الاماق والاجفان بیاننده در

کوز [illegible] قپاقلرینک [illegible] خارنده [illegible] دیرلر ❊ وانجیلر
الوانی استغاثه به [illegible] درلر [illegible] بو علت [illegible] کوز
قپاغنک ایچی قزل اولور [illegible] کوزلری یاشرر [illegible] قپاقلری مجروح ایدر ❊ ودخی
سببی غلیظ رطوبت مالحه [illegible] علاجی طوزلو [illegible] غلیظ [illegible]
پرهیز ایدوب ❊ [illegible] صاحبی [illegible] کوز [illegible] غلبه [illegible]
[illegible] استفراغ [illegible] ایدوب
[illegible] اوزرینه [illegible] صوبیله [illegible] ❊ [illegible]
نافعدر [illegible] ❊ وبو علتک [illegible]
[illegible] دخی اولور کوز [illegible] نافعدر ❊ وبو علت ایچون اقتصار اوورزه موادات ذکر ایده لم
اکر بو علت [illegible] اولمیوب [illegible] اولنورسه
[illegible] سرکه صوبیله [illegible] کوزه [illegible] ابنوس [illegible] ابنوس کحل [illegible] نافعدر
[illegible] کحل اولنه سماق [illegible] صوبیله [illegible]
بعده کوزه [illegible] موافقدر قطران [illegible] کحل اولنه زفت [illegible]
کحل اولنه [illegible] کحل اولنه کندر [illegible] کحل اولنه زنجار [illegible]
نافعدر فلفل [illegible] قلقطار نافعدر [illegible]
سنبل هندی کحل ایده لر ❊ وبو علت ایچون نافع کحل [illegible] کحل [illegible]
[illegible] فلفل [illegible] ماميران [illegible]
[illegible] ایدوب [illegible] صوبی ایله [illegible] کونش [illegible]
[illegible] ایدوب کوزه [illegible] علاجه احتیاج اتمیه ❊ ان شاء الله تعالی

الثامنجی باب سكنة الجفن والعين بيانندەدر

کوزده وقپاق ایچنده قوم وطپراق کبی نسنه بلنورمکدر • فارسیده بو علتک غلیظنه
بیک چشم وشکل ناخنه منبسط باشه درلر ▪ واوزجیلر بولوپیس اوقولی درلر
ورومیلر ویونانیلر قونونا انقالیا درلر بو علت صاحبی اوخودن اویانسه کوزنه قوم
وطپراق دوشمش صانور • بو علت آز اولور وچوق دخی اولور مثلا بعضی بجمع اولوب
آز اولور • وکوچک بر طوتر • وانک طبقه قبه نک النده ناخنه شکلنده کبی اولور
وبعضینک مادهسی منبسط اولور • وزیاده اولور وبویک بر طوتر وجمله سواد بکزلر •
وجمله بو علتک اسبابی اوچ نوع اولور • بری اولدر که کاهی قته پاک اولمش اولور اریکدن
جراحت باغلنور • یا یابس ویا درمون ساکن اولوب وایچنده اریک قالور • ایکنجی
صداع سببیله ماده نازل اولور • واوچنجی بر رمد مادهسی حدتسنی اولمش که اولوب
بر مقداری انده مستحیل اوله بو علتک علاجی اولا بر حقنه وبنفشه قرصلری وایارجلری ایله
دماغی تنقیه ایدوب • بعده کوزه حلبه صویی طامزهلر • وکافه کیردب دوانجا ایلیجی
صو ایله کوزنی یویهلر • وحمامدن صکره طرحا طبقان یاخود شیاف زبره چکهلر • ومرق
سونکر سره ایدهلر وبعده اونی ضماد اتمک ومبرکل اولمق وافسنتین ودکوب سرکه ایله
کوزه ادرمق نافعدر • اما بو علت بیار بعده ذکر اولنه وبی اوزره ماده جمع اولمقده اولوب
وعلت سهل وقلا ایسه علاج قوه وبشره علاج بودر استو اغون صکره طبخ اولنجه حلبه
صویی قاملدوب بعده ابیض انزروتی وملحا یا چکک لازمدر ملحا یا انزروت ودرهم
ودرهم نوشادر ودرهم کندر اوندرهم زعفران ایکی درهم ایله حلبه لعابیله یوغورهلر وشیاف ایدهلر
احمر لیناوی تحلیل ایدره مقل داروکک دخی نفعی واردر مقل دارو ودوصبر درهم نوره برونقه یعنی
اون ایکی درهم شراب ایله وعسل وقتنه عسل اتمی وقیه اوله • وبر مقدار زعفران اوزل شر ایده ازه لر
بعده صلابه اولنمش بر دصبری قشدرهلر • وعسل خلط ایدوب حفظ ایدهلر دصباح واخشام
چکهلر شیاف وروک دخی صعب کوز اوزینه ووزه وبشره اوزینه وازل دمور کبله واسکی زنده
ورجلرینه غایتده نافعدر شیاف الورد تازه کلک یپراقی بیش مثقال وکوشش قلیماسی
بکری درت مثقال افیون اوچ مثقال سرده ایکی دنک زنجار ربلده دکوب یاغور صو جله یوغورهلر
وشیاف ایدهلر اما بو علاجلر ایله زائل اولمزسه طرف علاجی لازمدر طرف باینه نظر ایدهلر
واکر بوذلرایدا ولمزسه قدح لازم کلمشدر قدح ایدوب صویی دارکی اول یوزلار که قدح اتنی
ایچنه ضرب ایدوب اوراح ایدوب بعده واقف علاجی ایدهلر جالینوس دیرکه کندو
زماننده برکنی کوردم بو علت صاحبی کندونک ادکنده اجلاسی ایقدردب دنکی باشینی
ایکی ایله طوتوب ودبرکت دبر صلنکه دبر ضربه کوردکلکم اول موضعده بر یکی اتشاوه ایدی

واول

بردن ورعقب صورت شف نزول ایدر ▪ آیلی طوته لر • والله اعلم

الثمشن بربجی باب جسا الجفن بیانندەدر

جسا الجفن کوز قپاغی قتلاشمقدر • فارسیده سطبره بلک چشم درلر • و
اوزجیلر انواعی غلوقتن اوزوتولی دیرلر • ورومیلر ویونانیلر میغسو انقالیبا درلر • بو علت صلابت
اجفان دخی درلر • کوز قپاغنده عارض اولور بر صلابتدر اوخودن اویانسه بر پنجه زمان کوز اچا
امزلر • بلکه کوز قپاغنی ایصلاد وب ایدهلر • وکوز بیلازده وقویروغنده حکاکه وپاپیش رمص
ظهور ایدره واکثر غلیظ ویابس خلطدن ومارد ویابس اطعمهدن اولور بوکا علاج مقرآتدن
پرهیز ایدهلر خصوصا حبوبات ندن ایمک یکیلر ومعنوی اثاری وکشی دیو خورت وابران
والامانمزلراودر • بعده حمامه کیروب ویاخود ایستی صوغی رنه باشلری طوته لر • ویا شهجاریا غم
وکوزه مطبوخ بنفشه دن ضماد وطلا ایدهلر • بو علت کاهی رمد ارده ظهور ایدر • وبلکی نا
موافق علاج اتمش اوله لر • واکثر جسا علتی ملتحمده دخی اولور سرهاردن بروز حصرم
ویاسلیقون وشیاف احمر لین واحمر حاد وسرد روشنایی کوزه چکلر نافع اوله • •

الثمشن ایکنجی باب دمعه بیانندەدر

دمعه دایم کوز یاشی معتدر
فارسیده اشک چشمی آینده درلر یعنی کریه اشک چشم دخی درلر • واوزجیلر انواعی
لاقرما اوقولی درلر • ورومیلر ویونانیلر انواعی ذاقرونه انقالو درلر • کوزده دایم یاشی اکسک
اولمامق وماخک رطوبتدن وکاهی کوز ضعفندن دخی اولور • وایکی نوع اولور • بیری لازم درم
وبری عارض درلر • ولازم نوعی دخی ایکی نوع در • بری قلعندر اکثر سوز بوقدر • وبری دخی نوما کوز
علتلرندن ظفره وغیری کبی نسنه لردن اریتوت اتکسلوب انداباشی عارض اولور • زیرا کوز
کوشه سنک ایچ قنی ازیادق قالمشدر • وقطع اولنان ات زیاده اولمق وارزوره • اما علاج
بوقدر حرارت ازکسلش اوره • اما علاج قابلدر اول خصوصلر کندو یابنده قطع وقدح حلاقده
تنبیه المشمردر • • وقلت دیدکمزه علاج یوقدر • نهایت اتی در رطوبت تقلیل ایلدیکی وقابض
وعاقص کابلی دغیرلری کبی قرابارد راجتی معجونلر رطوبتی تقلیل ایدر • واول دمعه عارض دیمش
ایدکک اول دخی ایکی نوع اولور • بر نوعی علتک کندو طبعی ایله اولمق واردر ▪ ویاخود دماغدن
ورم اولمق واره • وعفونتلو حمالردن وبو مشهتلی کبلر اوله • وکاهی علت قوتدن دخی دمعه ظهور
ایدرده • وایکنجی نوعی معتدماکه کوز کوشه سنک عزیزی علت ایچوه قطع ایلدکلرنده کوز کوشه سی
اچق وقتاده قالوره • بونکه کنور درلر حدتنمو وفوتنوات جنوده یکی واردر جکلرده بیر بوله دمعه
ظهور ایدره • وبر نوعی دخی افت ودماغده بعضی باره ودرجب اغذیه واشربه سببی ایله اخلاط
جمع اولوب تدریج ایله دماغدن اینر • واکثر بر اوغوردن بارد دمعه نازل اوله ایدوب کوز
منفذلرینه صفایوب بوردن مجراسنه واروب زکام ونزله ایدر ایکن • اما تدریج ایله نازل

اولمغله کوز یاشی اکسک اولور والحاصل علاجی دمعه دلالرکه اول بارد و رطب غذالردن و طوزلو غذا
لردن دخی منع ایدهلر زیرا طوزلو غذا حار و یابس در رطوبت ویردیکی منشف ایدر اما اعصاب چشمه
فساد ویرر حبیبی طوزلو اکشیلر اعصابه زیان ایدر و بو جهتدن حکمه ایارج ایله دماغی
تنقیه ایدهلر و هر کون اوچ قرنه فجاه داروپ دزنجبیل ترکیبی درهم تجویز ایدهلر و اکر محرور المزاج
ایسه آزبیه ویره و اکر دخی تجویزک تنقیهسنه خوف اولنورسه یوز درهم تجویز اولنه و دورت درهم
راوند ضم اولنه و اکر افتیمون کیشی ایسه ایکی درهم راوند و اوچ درهم سنامکی ضم اولنوب اشبو دخی
یعنی اکثر تجویزه باز فصلده برمثقال دفیفیش فصلده ایکی مثقال حباع و اقسام ویرهلر و کوزلرینه
علیه صولی طامزهلر و هر کاه ایتی صو ایله کوزلرینی یویهلر و باشینی و کوزنی صولر دخی ارزده و
کاشده درنکنک نافعدر و دماغی حکمه قوردی توتیاسی چکهلر کوز منفذلر ایله بوشاق اولمغله
بواسنده دمعه منع ایدر و بونده حکمه صو ایله مزدوج مرکا بلدیکی بویوب بو عوده صولا استراحه
اولمش کحل چکهلر و هلیلج ضماد ایدوب کوزه چکمک نافعدر و بو علتده جوارشلو واجده
جوقلق واقع اولمزدی اما اولدیکی تقدیرده حار مزاجلویه باشقه و بارد و رطب مزاجلویه کحل یشقه
کرکدر مثلا کحل که حار مزاجلویه شادنج عدسی مغسول و توتیا و رفتیت هر برندن بر درهم
دبسد دانجو هر برندن نصف درهم و دار فلفل ایکی درهم شیاف مامیثا و صبر هر برندن برنجی
دنک اوله جلدسی فادرت اوزره کحل ایدهلر کحلکه بارد و رطب مزاجلویه در فلفل و ملح هندی
هر برندن بر درهم دار فلفل ایکی درهم اوله و اوچ درنی دارودر قدری سرمه قاتوب چکهلر
و بو علتده مناسب اولان اکثار غذا و سماق درسیلا صولر بتع ویرره و بو علتده دمع
ایچون نافع اولان مفرداتدن اختصار اوزره مفردات ذکر ایدهلم قنطوریون ایکی قنطوریون
عصارهسی اتنه ضماد و طلا ایدهلر صنوبر فستق آغاجی دخانی کحل ایدوب دمعی دفانی
دخی نافعدر صبر یالکز چکمک نافعدر و اکاره دخی خلط اولنه مناسبدر ابریز تخم
کوکلک قنبوغی کلابه برکون برکیجه قیناد دوب کوزه طامزهلر انجل یالکز صوغان صویی چکمک
و اکاره خلط اتمکه نافعدر زفت دخانی نافعدر و اکاله خلط اولنسه دخی مفیددر
بسد غبار کبی ایدوب چکسهلر غایت قوتلودر لاجورد غیر مغسول نافعدر تمر
خرما چکردکی یونسی و یاقینی دخی نافعدر جوز قوزک تازه قبوغی و اکر بیراقی و اکر چکی
قورودبسی دوکوب قنابد ایا غبه یقوانک مناسبدر شادنج کلابه کوزه چکمک
دوده انکو غبار زعفران بونک طبیعتی و قوتی شادنجه قریبدر عنب الثعلب بوکحل اولنسه
نافعدر زنجبیل کحل اولنسه مناسبدر نعام دوه قوشی بیرده سی قبوغی غبار اولنوب
چکمک مفیددر زیتون بزری عصارهسی و بیراقی کوزه چکسهلر و النه ضماد اولنسه
نافعدر نفط سنه چکسهلر نافعدر مصطکی اکاره خلط اولنه اشق کحل

اولنه خاصیتی موفق واستی طانشی یا چکمک وکحل خلط اتمک مفیددر قشر البیض یومرطه
و یاقشی بیرده قبوغی کحل اولنسه فایده ایدر کندر آق کونلک دخانی کحل اولنمق مناسبدر
صرف موفق و کحلی نافعدر و تاوفا و خروس اوردی چکمک نافعدر و طلا بیراقی
قورودبسی عنوره و سماق ایله کحل اولنمق و زعفرانی عورت سوتی ایله ازوب چکمک
و دارچینی چکمک و مسکی اکاره قوشمق و مرسیا صوبی کحل و بیراقی قورودبسی اکاره
ضم اولنمق و حجر مقناطیس عورت سوتی ایله ازوب چکمک و درازیانه تخمی کحل اتمک
و رفتیت اتک و ورت نوعی یله نافعدر مثلا ذهبی و فضی و نحاسی و حدیدی درر
کحل مناسب بوکحل غایت نافعدر دار فلفل ایکی درهم فلفل بر درهم زنجبیل نصف
درهم ملح هندی بر درهم انقدار اون اوچ بجق درهم اوله کحل ایدهلر کحل آخر بانقق کابلی
چکردکی اجزاسی قدر جوز و ملح قاتوب کحل ایدهلر نافعدر

الثمن اوچنجی باب بیاض بیاننده در کوزه آق دوشمکدر
فارسیده سفید دیده درلر و سفید چشم افتنده دخی درلر و از جمله انواعی
آن بوتن اوقولی درلر و درمیل دیو نانیلر نفقوالقا لمیا درلر بو علت کوزده
طبقه قرنیهده آنلق ظاهر اولمقدر اکر ظاهر قرنیهده اولوب انجه اولورسه آقا
اثر درلر و اکثر غایت غلیظ اولورسه بیاض درلر و بو علتک سببی چوق
صداعدن اولور و کوزده قرحهلر دیشرلر اولوب صوکنده بافقو مناسب علاج
اتموب مخالف علاج اولمقدن اولور و کوزک ظاهرنده اولورسه الغابر دخی
درلر و بعضیلر بلوطا و سحاب دخی درلر و کاهی بعضی کوز رضا نده کوزلب چوق یوما مقدن
دخی اولور دیشاره و علت یا منده فصد و مسهل لازم دکلدر بوکه علاج اکر رقیق ایسه
اثر درلر و ابر و سحاب درلر و بش ایکی انوک علاجی مخالف اغذیه و اشربهدن جمهیز دخی
حکمه لسانه شکر و طوزسوروب هر صباح کوزلب بایه مالکودر جایزدرکه اول اثر
بو علاجلر زایل اوله یا فخود شقایق النعمان عصارهسی چکهلر و قنطوریون عصارهسی
دخی نافعدر اما ماده غلیظ اولوب بیاض دیدکمز ایسه قوتلو دارولر کرکدر
مثلا دکز کوپکی و انزرانی طوز و یاقشی بازق و نوشادر و بوره و سرطان بحری و دارشنی
کبیلر ایله علاج اولنه و نطرون زبت ایله چکسهلر مفیددر و الابی اولان بودرکه
کوزه جلا ویریجی دارولر اکسک ایتمهلر و مقدم شیاف احمر چکوب بعده زرور
سکنجبیا فخی مناسبدر زرور نافع سرطان بحری و دکز کوپکی و لاجوردی دخی دنوب
قوشنی قورشانی و دوه قوشنی بیرده سی قبوغی هر برندن ایکیشر درهم اوله
غبار ایدوب کوزه چکهلر زرور مناسب زاج عربی اعاقرقرحا وانزروت

وزنجار و کوکرد ایکنده دکش قلیبا یی هر برندن ایکیشر درهم اله بو جمله حرارت ادرنده کل ایدهلر دیلیمی حکار
سرکه ایله طلا ایدهلر و هر بار بالعشیه یی وجب علاجی اندن صکره ایدهلر که علت یوغشامش بوله و وکانیری قوه دور
اقوفسانج جنسی و اکر شقایق النعمان عصاره سی یا خود بوراق یا خود قاره جنسی یا خود زنجار یا خود زاج
جنسی یا سرکه قوتی جنسی هر قنغی سی اولور ایسه عسل ایله کوز بیاضی کیدره ر و ید یا کوزه دکین هر
قنغی سی ایله قابل ایسه علاج ایدهلر و حوج دیکلری بیر اغی غبار ایدوب دیه کوزه چکهلر و یا خود
صویا بیه کوزه طامزه لر و ایلیج صویله که یکنده بیر قج دفعه ایلیج اصلانمش اوله اول صودن
کوزه چکهلر و فیون او دخی نافعدر اما بیاض غلیظ علتنده ازوج کوزده اثر قالمیجه
اولمزه نهایت غلیظ قالمز اثری کبی قالوره مکر قنی تازه ایکن علاج ایدهلر محال طوتمش اولیه
و بو علته مناسب اقتصار اولنه مفردات ذکر ایدهلم لولو انجو غبارین چکمک داکی زفانی
نافعدر دیع کوزه چکمک دیکت دمیون یک نافعدر بورق کوزه چکمک نافعدر شقایق
النعمان عصاره سی نافعدر خصوصا بیاض قزودن حادث اولمش اوله ابنوس هر جز
ابنوس و بر جز شکر چکسه لر نافعدر و عرق ابنوس کحل اولنه و اکر مغسول دیوج
ابنوسی بر نصفه یا چیکی ایله و شقایق النعمان برابر اولوب اورنه فک ایدوب دتارته قامش
یکنده بوستان صوی ایله بو غوروب شیاف اتسه لر تیز نافعدر بیض بوردگک بیاض
قبوغی غبارین کحل اولنه و مکلس اولمش قبوقی دخی کحل اولجه مناسبدر بول الصبی
اوغلانجقلر بولی طوز ایله طوکزوب بعده قینادوب ازه جق زعفران ایله کوزه چکسه لر
و اوغلانجقلر بولی عسل ایله باقر قابده قشدروب چکسه لر منفعتدر جلا ویرر اقلیمیا غسل
قلیمیاسینی غبار ایدوب چکمک نافعدر ملح طوز نافعدر نشا نافعدر نفط برلحجی
دموعی چکمک نافعدر وارث الرحمه جبلی و دو دنکی و زنان اودی کحلی نافعدر قنفذ
کرپی اودی چکمک نافعدر حجر المثانه مثانه ده یا چقان طاشی کحل اتمک موافقدر ورق علم
انوالجنگ تریسی مفیددر کرنب لهنه و زاج و سرکه قاتوب چکمک نافعدر زبل الانسان
ادم نجسیدر قوروسنی یاتوب چکمک مناسبدر سقونیا زنه انزجاج در برصره کوبکیدر
چکمک نافعدر ماميران کحل اتمک نافعدر فنقی چرشنک اوی کوکی یاتوب چکمک
نافعدر حرنسج دمورد یکنی بیر اغی ادکوب کوزه چکمک و علت اسکی ایسه برقچ کره
چکمک و عصاره سی حوریت سرکه ایله و بیراغی غبار ایدوب چکمک و یشنینی چکمک
غایة موافقدر جلد جلکات او دونه کندو قدر دوکلمش انجو دانه جق مسک قاتوب چکمک
مجربدر حقیقو سقعقان میروسی اکر بشمش داکر مکلس چکمک نافعدر عقیق حقیق
قاشنی فک ایدوب هر صباح اوج میل و اقشام اوج چکمک مفیددر قلب الماء
قندس اودی چکمک موافقدر خند قوقا چکمک نافعدر عصاره سی شقایق

النعمان

النعمان ایله فایده ایدر مسک چکمک نافعدر طرخشقوق هندبا بری یحلی عصاره سنی صباح
و اقشام چکمک نافعدر صرف انواعی چکمک و یا نفشی و لکاره تمام الحق مفیددر ایلک قوزه سی
قانی اسی ایکن و اودی کشش قابده قشدروب کوزه چکمک موافقدر ارنب طوشانک بیسی
مسک و عسل و عورت سودی ایله ازوب چکمک مناسبدر بزر قطونا بر درهم بوغدا دی بر درهم
شکر دوکوب چکمک فایده لیدر بارود جز اسیوس … چکمک … شکر العشر
چکمک نافعدر اناغالیس عصاره سی مفیددر کرکم عروق الصفر و زعفران چکمک موافقدر
ریه اق جکرینی کباب ایدرکن اقن صویی دخی نافعدر بجل ترب بیراغی عصاره سی فایده لیدر
خرء الیهود کحل اولنه نافعدر انزروت کحل اتمک خصوصا صبیانلرن اوللا بیاض علتنه نافعدر
حمام کوکرچینی ترسی چکمک سوخل ایده جکرده دخی جکردکی لعابنده اوله قدر شکر قاتوب
چکمک بوتدر قطران چکمک خصوصا قزده دنا حکه عارض اوللا بیاضنه مفیددر رمان حلو
قبوغی دوکوب داورزینه اسی صو قویوب کحل ایده لر بوندن صکره بیراغی عصاره سی
ادا دورت کون چکه لر مفیددر زراوند مدحرج دیرسه بوغی و نبات شکری برابر اوله کوزه
چکمک فنی مناسبدر [illegible] قاتوب … فلفل
قاتوب چکمک نافعدر نحاس باقر قابه عورت سودی قویوب خیلی زمان طوره و بعده
اول قابده ازوب دهرکه و عسل قاتوب تکرار ازوب کوزه چکمک مفیددر اسپیودا
عصاره سی نافعدر و طوزلو طورنه قابه سنه اول قدر شکر و زبد البحر قاتوب چکمک
و رصه بیراغی عصاره سی نافعدر و بهار باباد یه سی تودسی غبارین نافعدر و طین مختوم چکمک
و قسام فرسی و قسام اودی چکمک و ماميران چکمک و دکلمش زرده عسل قاتوب چکمک بلیلج و
جاوزی غبارین چکمک حب الفلفل غبارنه عسل قاتوب چکمک و غبار افاقی بیراغی چکمک
و دمان یجاقی عصاره سی چکمک و توتیای هندی چکمک و صابون کستنی توکروکی و زاج قتنه توکرک
چکمک تازه حنظل قورودوب کحل اتمک و نیل کوکی عروقی چکمک نافعدر

الثمن درد و نجی باب ضربه بیاننده در

ضربه اولمشه درلر فارسیده زننده درلر از جمله انواعی بلاغا اقوال دردلر دردیلر
دیونا نلر بلیبغو افقالمیا دردر بو علت کوزده واقع اوله آثار ریاد جانبنده درلر ترکجه
بیره درلر بوکا علاج حقنه دلینه و فصد و حجامت و اسهال و استفراغ عذره وغلیظ اطعمه و
اشربه دنا پرهیز ایدوب دکوز قپاغنه صاری بال موبیش خوشنی قدر ایدوب مشمع بیرینه
اوهلر دکوز قپاقلرنده حرارت وار ایسه سرکه ایله طلا ارمنی ازوب کوز قپاقلرینه
سورلکدره دکلاب ایله جیات و بیره وانی چالقایوب کوزه اوره مفیددر و بیره یی ایله کل یاغی
دخی قوتلمه مناسبدر و اکثر جمع اولمش قان اثری وار ایسه ضربه دن بعد جیه بیردنا

ملکی اولور ایسه ومانع بو غنیمه مجانث ایدوب باغوسلکت بابشدر معی ایله اولامی اولمش
قانی خلافنده جکلر • وبره اوزرینه مشتی قویه لر • • •

الفصل بشنجی باب ـــ خوفت بیانسنده در

خوفت ایدکلری ناصور علتیدر
فارسیده اغانس ناصور ریش ناصوردنی درلر • واز جمله انواعی فیستوله اوغول درلر
درومار وبونانیلر اوقتالوس سیر بنتس درلر • بوعلت کوز بجاغنده وکوز بجاغی التنده وکوز
التنده دخی اولور • اما نادر اولور • اما اکثر کوز ایله بورون ده کوشه سنده • اول بر کوچک ورم
اولوب بعده دیشیلور • اول وقت خوف دیرلر • ونجه بو بکث قوغا دیکلور غایت صعب
علتدر • واولمسی مشکلدر • وکاهی اولکیلور قیاسی اولسور نه ماده نازل اولوب ماده
وخلط غلبه ایتکله تکرار دری یوکث • وقرت ووقت بیدا ایدوب باغزدری اچق انقنا لنورلر
وبو علتک ایچروسنده اولان نامر بیشان • اعملده برار اوزرینه ال اورسلر جراحت چقار
وکاهی بورون طرفندن اچلوب جراحت اولوب بورونندن ظاهر اولور • وکاهی کوز قپاغندن
اچیلور • وکاهی بو علت باش وبرمز ووجعی زیاده اولور • واکر برایلی ایکی اچلیده فوش اولمر
الشه علتک ایچروسنده اولان کوکی هر قنده انسه خراب ایدر • وعلت خوف که ناصوردر
وبونانیلر فستوله درلر • بوعلت لابتده فکلیندی ویرر • بونلک فکی مرض اولوقت ایچنده اولان
کوکلر خراب اولوب جیقا قدر • واوده کوکلری داغلامزدن چقارمق جون اوستادلقدر • زیرا
علتی وبو جراحتی بکری اوتوز ییل کوزر اوم فنی جوقدر • بو علت اسکی اولورقون مسکرده دخی
ایله داغلامق کرکور • وسائر بر ایلر وجراحتلر دخی اولملیوب اسکی اولورسه اکا دخی ناصور
درلر • وبورونده ایچنده ومقعده ده دخی اولور • انلر کندو بابنده محلی ایله ذکر ایده ورز • واما
سائر علاجلر ایله اولمق بویله **علاج** اولورکه مقدما مفراغون منع ایده لر • وقیفا بون فصد
ومسهلات ایله بدنی باک ایدوب وعلت اوزرینه ماجنا ور ورزعفران وبانمش صوف جر
منتقی بولنورسه اکبر ایر ووکوب طرحشتوون صو بیله طلاوضیاد ایده لر • اکر ماشی
جکنوب اوزرینه قوسلر یاکتنه نا فعدر • واکر علت تیز باش ویروب اجلور سه اطرافی
جورتنک قوماز • اما باش اولوب طورورسه مشکلدر • اول وقت داخلیون ایله کل
یاغی وابه کومیجی ایله اوزرینه قویوب بوش اوروب دصبغوب ارکنی جقوب باک اوقون
صکره ابه کومیجی صو بیله بوبوب وخوز ایجنی خبکث دلوکنه طولدره لر • واکر مرده سینی قودرلر
دانکی مانند یابس شدلر طولدرسه موافق کلور • ویانمش زنجاری کل یاغیله نیلا یاخوده
خوف دلوکنه صوده لر • وبوستانی سدابی کل قودوسیله دوکوب اوستنه قویه لر • واکر
علزه ده بوجلی دموصبر برابر اولوب ودوکوب قوسه لر نافعدر • وطعامنه انار صویله
واکشی انار صو بیله دوکلش بوستانی سداب بیرابکی قونوق نافعدر • ونیله دخی

سماق صوینی بولابوب قویه لر • ودلوکنه هر بار مرسی قوعق لازم اولسه علتی صیغوب پاکه ایتوکلر
صکره قابض اولدرنم شرابیله یو یوب انوق هریه قودرسه قویه لر • واکر ایرکی ازایسه هرایکی کون ار بکث
جمع اولنجه صق به لر • واکر اربکث جقابوب اغزی قپانمی وهوالنمی استرسه وروغیزدوکوب اوزرینه
اوروطلر • ویا خود عورت سرینی ایلیشوروب ایلکنه زعفران قاتوب قویه لر اکر اچلمه وسیعه اولمی
ایچی واکا کونلک دوکوب کسنا صو بیله بوغوروب قویه لر الته اقار • ولانه خوف دلوکنک اوزره
اوجی بلنمک کرکدر • بوذکر اولنان داروارون هربی میل اوجنه بولابوب بابت بابت میل صوقوب
قعرینه اوله داروار واصل اولسه معقودرکه اغزی قپانوب ایکی بوش قالمیه • دکون یومانتم
اتنک ایچون دستان ایله باغلیه لر • واکر قیمش کونی دکلایسه ازه چق بلرنا بشدره لر • اما قیمش
کونلرده صوقدن حذر اتک کرکدر • وبوعلت جیا مزه اولورسه نوب علاج اتک دوا غلق
مشکلدر • اکه کوره تدریج ایله علاج اولنه • وبوعلت قولدن اتش ایله جیشه ایچی دخی مناسبدر
زیرا نازل اولان ماده اکر طرفه میل ایدر • تدریج ایله یول بولوب کوزه دخی جوق ماده نازل
اولمز • وکوزه هر بار هوا النورسه ابه کومیجی واکثر مانند صولر وکل یاغی سوره لر هوا اسی اله
وبوعلت ایچون **شاف موجب** اولدرکه قزل زرنیخ وزرارنج ونوشادر وشب یمانی برابر
اولمق اوزره ادغلانجقلر بولی ایله بوغوروب شاف ایده لر • وقامش ایچنده اولان بنبه کبی
اقی نسنه اولوب قامش بوغومنده اولور انی عسل ایله اصلادوب خوف دلوکنه قویه لر
وبوعلت تیز باش ویروب اچلماز سه ایچروسنه نشادر ویرمک وکوکلر اتک قویه لر
ادم ایسه نشتر ایله دموری ایله اچه لر • وجبا بونا ایسه داخلیون واکثر مانند مراهم ایله اچه لر
وایچروسینی ارکیدن پاک پاک ایدوب اندنا بوداره در ایله علاج ایده لر • دوب علته
باش کندر قابلی وشیاف ماجنا وانزروت ومبر وزاج برابر اولمق اوزره دوکوب
استعمال ایده لر • اما علتک ایچنده جوروش کوکی وار ایسه چقاروب پاک اتمک
لازمدر • بعده مرهم ایله بتوره لر • واکر مقدم داغلامق لازم ایسه داغلغودر نیک باشنی
مسطح وباجنی ده کرکور • مثلا اول بویله اوده اشنده خام قزدروب وکوز اوستنه واطرافنه
بارو خمیر یرده کتانا بزی اصلادوب قویه لرکه اتش حرارتی کار اتمیه • برنجی دفعه لازم کلورسه
بویله داغ ایده لرکه فاسده کوکث قالمیه اندن اسفیداج مرهمی ایله بتوره لر • وبعضیلر بو علتی
بورونندن بجاق الی طرفندن بوشلمش اول بر بره ده طلیه دمور ویا التون هر نه ایسه اتوطلر •
دلرلر • اما اول بوشلغی کرکور • وعلتک اغزینی اشنغه طرفنده اولمق وجراحت اشغه دن
اقوب علاج اولمق ونیل ایده بتورمک انسب اولوردر که ایچروسی بوش قالور دیو خوف اولغار
اما اهل اوم لازمدر که خوف اولسور که بورون منفذی درلر • واول طرفنک نفس منفذی باطل
اوله سوقی انکه ده تر بیزک اشغه اوجنی بورونده برابر راست طوته لر • واکر بورونده

قانلو اولورسه اول حکه‌لر معلوم اولورکه بورونده منفذی دلکلرده‌در . وبورونه ایچنه میل پنبه صاروب
صوغان صویی و زنکار ورجی بولشدروب صوقه‌لر اکر حرارت اولورسه لعابی یالکز پنبه قویه‌لر
بعده صوغان صویی و زنکار قویه‌لر . وبو علتده کرک آنی یانی وکرک اوسنی باغلیه‌رکه آچلمیه‌لر بنه
سد اولوب جراحت باغلنورسه جراحت اوستنه صبر وکندر وباغنش زاج الک
کرکدر . وبو علت کندودن دشلسه وصاحبی بوب ایروکنی بلمسه هر اهل کیشی بولنجه باریب
لحل یانی ایله میروه صاروسنی قویه‌لر وبو علتده یونان کتابلرنده قنی مشکل اولدوغنی بیان
اتمشلر بوکوزدی عربده ایلاوس قولنجی ایچون اولان رب ارحم ورب سالم دیمشلر . الله تعالی
بوعلتده خلاص ایده‌کلامی کوزنی هلاک ایدر . زیرا کوز اعصابی ودموی بوعلته یقینی اولوب
انکه فساد ویروب تغیر واقع اولمغله کوز قپاغی چکلوب کوزنی بر طاغ ایدر . ودخی کوزک
رطوبتنی اقودر کوز صولارکورلر ودور اولنمزدر علاجنده غایت اهتمام کرکدر وبو علت ایچون
تذکرة السویدیه قولی اوزره اختصار اوزره مفردات ذکر ایده‌لم کسنه بوربا ج ضماد
اولنه وبونک صو ایله بوینلر رماد الکرم عسل ایله ضماد اولنه کندر کوکرجین بوقنک تازه‌سیله ضماد
زاج آچقی ایچون زاج ایله عسلی ضماد ایده‌لر آچلمز ایسه دمور ایله اته ایچه‌لر سکبینج دوکوب
سرکه ایله ایکی کره اوره‌لر فربیون اسود بوکوکی بوزه صوقه‌لر برکونده چور بیش کوزلری پیروب پاک
ایدر اما جه ازه جی اوره‌لر زفاد درهم دروت درهم انلی ایکی درهم شاف ایله خلط ایدوب قویه‌لر
قنی نافعدر جلوز کوکی اکر یالکز واکر سرکه ایله قویه‌لر نافعدر [illegible] بوکنی فتیل
کبی ایدوب قویه‌لر آغزینی آچوب اشلکه اتسان ایدر . [illegible]
ایله هرکز باغلنوب بولکه صوقه‌لر . دورت ساعتدن صکره چقاره‌لر آغزینی [illegible]
دوب [illegible] آغزینی بحکه قوماملی کرکدر آغزیا هر نه قدر بیوک اولورسه اکا علاج دوا
اسانلقدر دینرا دکیلور بابونج ضماد اولنه جوز هندی اسکی وبودک قوزاجی ودیانی دخی
نافعدر وصابر کشنی خواد چکنوب ناسوره قونسه نافعدر صمغ عربی بر درهم
زاوج درهم صوایله اودب ایله سحق ایدوب ضماد اولنه حب الثعلب ایت اوزومی
دوکوب اتلمش ناسوره ضماد ایده‌لر . دنبلر بولاشدره‌لر جاوشیر جوز باغیله ضماد دنبلو
بولاشدره‌لر لسان الحمل صویله طوز قاتوب بزل بوبح دیر اخی طوز ایله ضماد اتلک
نعبه‌دره اسنی مرسین انواعی ناسوره خوریدر نطرون یارم درهم دطوره‌لر اونی
یارم درهم کونلک دهر بر [illegible] بر درهم اوله دوکوب اکرفرصغ البطم کتان تخمی ایله و
باقی دکلر باغنی فتیله بولاشدروب قویه‌لر و [illegible] مره‌نیتنی دیدکلری ویونانوک
مصطکی فتم انکه فنی نافعدر غبار زی اریه کجنی طوز ایله چکنوب اوره‌لر اکر .
هوا اولورسه بیراغنی وصوینی یاغی ایله اوره‌لر صبر کره کوکی نیتوبی غباری اکه‌لر .

وعصاره بسی دخی جمله علاجه ختم اولنسه مناسبدر حضض وسن بولاریک اینی بشوروب
ضماد ایده‌لر . وبو علت مزمن اولوب ودماغ قابل اولمایوب مانع واراسه قوبه زنکار ورجی
ایله دجری ایله علاج ایده‌لر . اکثر زنکار ورجی ویرسه ویاره به جبین کوسترسه بر ایکی کون
علاج ویاره ورحقلر اولوب کبرو زنکار ایله بتوره‌لرکه جمله امور فاسده انلر چاکیدرر و هم
اوکلمدرر . وسایر لازم اولان مرهملر ایله بتوره‌لر . ولکن طبیعت کندودن ایدوب کوک چراحت
اغزینه کلور . ولکن مرهم ایله فرده فرده چقاره . اکر جراحت اغزینه کلورسه اوچ کونده
صکره چنذاب مرهم اوروب چقاره‌لر . اکر چقی زایسه لابده مناقاش ایله چقاره‌لر
دیرینی جهد ایده‌لرکه برک اولنجه اشلده‌لرکه بردخی آچلمق لازم کلمیه . وشویله‌که فاسد
اولمش کوکلر هر نه طریقله چقارسه چقسون کوکلر چقدقدن صکره اوکلمسنه دلالت ایدر
ودماغ اولورسه بیوک اولمدده قرق کونه دکین فاسد اولان کوکلر ظاهره چقار
دیبانده اوتوز کونه دکین چقار کندو تجربه مزدر . علاجه مفرادتدن زیاده . پرهیز
کرکدر . الله سبحانه وتعالی اعلمدر .

التمش التنجی بابده عشاء باسنده‌در کیجه کوز کورمز

تا وی ترالکوس دخی درلر . فارسیده شبکوری درلر . واز ‌جمله ابا یوشنا وبو
دریالاقوی درلر . وروملر دیونانیلر تختا لوبیو تختا لوپیا دخی درلر . بوعلت
اکثر قره کوزلولرده وبیوک کوزلولرده چوق اولور . وبوعلت اکثر طعام بکه چوق
اوتورمغه معتاد اولنلرده چوق واقع اولور درلر جایزدر . زیرا طعام بکه چوق
اوتورمق ایله چوق بکلک لازم کلور . زیرا بر بجادن هضم اولور دیر بجادن طعام
بیرلر معده تحمل ایده‌مز . طعام حیح التطعامک درطنبا معده کورمدوکی اوضاعک بری
دخی بودر . و هر کوبا عطش قوروب چوق اوتورنلره دخی فسق ایدیلر . دائم اولور
طعام وشراب بخارلری معا دماغه صعود ایدوب روح باصره‌یی ضعیف ایدر . وکیجه
هوالی کوندز هواسنه نیاث کوز رطوبتلری وروح باصره غلیظ اولور کیجه کورمز
وکوندز لطافته تبدیل ایدر اوکیجه کورر . وهر بار معده پاک اوله ولطیف طعامه
ادمان اولنه شبکورلق ضعیف قالور . اما معده مملو اولسه وغلیظ طعام
ادمان اولنسه کیجه هیچ کورمز اولور . زیرا بخاردخی قلوب باشقه بر پرده اولوب
روح باصره به مانع قوی اولور بوعلته علاج اولا امعا الطعمه واشربه‌یی غلیظ دن
پرهیز وطعامه چوق اوغرمقدن منع اولندقدن صکره ایارجلر ایله اسهال واستفراغ و
غرغره وعطسه‌لر وقیفالدن فصد وکوز کوشه‌سی طمرندن قان الدره وکیجه طعامنه
دخی معتاد ایسه عادتندن دوندروب وطعامدن مقدم شراب رونا ایچه‌لر وقوریا

زوفا ایله قوری سذاب دوکوب سعوط ایلسه‌لر دخی نافعدر ۰ واکر وقت صیف دکل ایسه مقدار عدس کندسی بنفشه یاغیله سعوط ایده‌لر ۰ و قوروا اودنی کوزه چکمک دخی غایت مفیددر ۰ و کچی جکرینی دلوب دار زرنیه دار فلفل اکوب کباب ایدوب صو‌یندن نشتر اولانی صوچا ذقاقی کوزه چکه‌لر ۰ و بو علته شیاف وراه ورد شیافی چکمک نافعدر و کچی جکرینی کباب ایلمک و بخارینه باشنی طوتمق دخی روادر ۰ و کوزه رازیانه تخمی صوینی عسل ایله چکمک و رازیانه یمک مناسبدر ۰ و بلشان یاغنی ازه‌جق افیون ایله قوتنی کسر ایدوب کوزه چکه‌لر ۰ و بو بابده بو علتک اصحابنده قوروا اودنی بنفشه یاغیله سعوط ایدوب اوله کیجه کواکبی کوردم دیرادم چوقدر دیرلر ۰ البته جمیع مضعفات بصردن ماعدا ودخا نزنا ومخزاتدن وجماعدن وامتلادن احتراز اولنمق فرز ایدوم و بو علته اجوبا نافع اختصار اولنه ۰ مفردات ذکر ایدوم کحل کمالک اودی چکمک

دروق الخمر شرابه چوقلقنی یاتوب چکمک نافعدر قرن الایل یبانی کجیسی صیغی وکیکی بینوزینی یاقوب چکمک مناسبدر درشاخ لمریا قالی چکمک ابنوس چکمک دیانمش ومعسونینی چکمک موافقدر زیتون دیبانی زیتونی صمغی چکمک فائده ایدر قردنج بیرد زه طاشی کحل اتمک دوع کوچک صدفک یاغنی نحاس محرق راستیق طاشی غنابه غایت نافعدر و کوزه حدت ویرر ارنب طوشان باشنک یاغنی چکمک موافقدر ملح طوز چکمک موافقدر رته بندق هندی باتنی فرنجوش صوی ایله نافعدر سمسم یاتوب چکمک مفیددر رخند قوقی بوستانی نوعنه عسل قاتوب چکمک واکثر عصاره‌سی واکر تخمی دخی علت غشایه مفیددر شب شب الیوانی قتی نافعدر جوز اذن ظاهر اولان بیرافلرینی قوروتوب دوکوب عسل ایله چکمک وچکمکی چکمک دعباری چکمک نافعدر افسنتین عسل قاتوب چکمک شجرة البوم ذه اغاج بیرانک عصاره‌سی عسل ایله چکمک موافقدر خفاشه بیرسه قانی چکمک دانکی زرافنق روادر حوال حوذل دوکوب صو وعسل قاتوب چکمک موافقدر مرشیشا ذهبی تونی چکمک نافعدر لولو انجو غباری چکمک وانکار قاتوب چکمک روادر دارچینی یمک و کحل اتمک نافعدر لنه کرکس اودنی چکمک نافعدر لبن البلیث چکمک نافعدر طرخشقوق هندبا اوتنک سودنی چکمک نافعدر ۰

السابع عشر في باب ـــــــــ جهر یا شبکوره در

بو علتک کوندز کوره‌مز و کیجه کورر ۰ فارسیده روزینه دیدر و شب دیدر دیرلر ۰ و افرنجیلر اونجی ابو تسادی و ذنی تنی جورتو دیرلر ۰ دروملر و یونانیلر انوپلی اوپیا دیرم بو علتک سیکوره‌لری یعنی کیجه کورمزلکه قنغیدرکه کیجه هواسی رطبدر ۰ و کیجه

هواسنه

هواسنه قیاسا کوندز هواسنک یبوستی ایله ازه‌جق روح باصره زیاده اولوره انونکیچون کوندز اولدوغی کبی کوز خیره اولوره و بصره ضعیف کلوره و بو علت اکثرا ازرق و الاکوزلوا ایمره واقع اولوره زیرا بونلرلوک بونلرده روح باصره رقیق و قلیل اولوب و شمسک نوریله چوق متحلل اولوب داغیلوره و واکونلرده منجمع اولوب انونکیچون کوره بیلوره و چوق اولوره که ادم ایا کشده و ضیاسنده و صحرا اوده اولوب قتش نغعلرده بکی قار یاغوب والمک نظریه دائا ازرنه اوره نظری و بصری ضعیف ایدوب ایراقدن دخی کورمز ایدوره بوحال جهره علتی دخی دره و داله کشیکر د قنغی تام کوره بیله و هرشنه تمک کا هو حقه منظور علیه اولنه نظریه دقنقله و اصل اوله ۰ انک افاقی لونی زیاده اولمق استره ۰ مثلا کوک بویالو لباس کیمک و کوزینی اوکنه بیرشیا نسنه لر احمه قویه که دائما نظر انکره دوشه والحاصل علتی حجر عبلاق اولا رطوبت زیاده ایدیجی نسنه لردن کرکوره و قاره یابسی و برامز بخارلو نسنه لردن منع ایده لر خصوصا طوالو و حدتلو و اکشی وقابض لردن اوله ۰ و هوریش سه لی دایم کوزه طارزمنی و باشنه غایب و ضعیف باغلم سوره مک مناسبدر ۰ و دائما مرطب و تقویت منی اکثرت استحمام لازمدر و دماغی ادویه باروده که صداع حارده ذکر اولنمشدر اول دوالر داولدعلاجلر ایله تنقیه اولنه ۰ مثلا کلاب و سرکه دخی سوره لر ۰ و دمفرد شرابه نافعدر ۰ اهلی دکل ایسه شراب العنب ایچه لر ۰ و غلیظ طعامدن پرهیز ایدوب یلچ شوربا سی کیبلر و برولر و اکر حب ایارج و حب قوقیا ایله استفراغ اولنورسه معقولدر ۰ اما بعبعض الکتب بو علتده باشده اوجعان سوره مکی منع ایتمشلر ۰ زیرا اجله اوجعان حاردر و قار استشیا بو علتده مناسب دکلدر دیمشلر مگر معتدل اوجعان سوره مک لازم کله ۰ و بو علته نافع اولان اشیادن اختصار اوزره مفردات ذکر ایدوم کحل فلفل و دار فلفل و قرنفل برابر اولمق اوزره غبار ایدوب و کوزنی بغداین کبیکی صوی ایله بود قدن صکره بو غباری چکه لر کرکی طورنه اودنی چکمک مناسبدر ۰ خصوصا ایراقدن خوشنی کوروب یقینده کوره میلره نافعدر ۰ و قوروس اودی و کچی اودی و طاغ کجیسی کیکی اودی و قوروا اودی ۰ و انجه قوشی اودی نافعدر ۰ و رازیانه و عسل ایله چکمک و شبوط بالغی اودی و ذولاه ا الاف قبلوبغه اودنی چکمک موافقدر ۰ الله تعالی اعلم ۰۰۰

الثامن عشر في باب ـــــــــ من يبصر من قريب ولا يبصر من بعيد ومن يبصر من بعيد ولا يبصر من قريب بیان اولنه ۰ در بو علت یقینده کورر ایراقدن کورمز و بر قسمی دخی یقینده کورمز اما ایراقدن کورره ۰ فارسیده و افرنجیلر قورتا دیستا دیرلر ۰ یقینده یقعقدره ۰ و یونانیلر دردیلر و رایچوبیا دیرره یقینده بالفقدره اما ایراقدن بقعه افرنجیلر لونغو دیسته دیرلر ۰ و یونانیلر مافریوبیا دیرره مثلا یقینده

كوروب ابراقدن كورمك اكر بوبله طوغمش ايسه بونك علاجى اولمز . اما صكره دن حادث اولمش
ايسه بو مرضك بقيه سن كوره نورنك ترقي وتبسي اولمقدن اولور . ورطوبت جليديه غلظتندن دخي
اولور بونك علاجى اولا فصد ودوا ايله مسهلات ايله استفراغ واجفا نوندن فصد اولنوب بعده
ادويه جاليه ايله غرغره لر ايدوب بعده معطسات ايله تنقيه ايده لر وبونك مناسب كحل فلفل
ودار فلفل وقنبيل برابر اولمق اوزره غبار ايدوب دكوزى بغداي كبى صو ايله بودندن صكره
اكالى چكه لر سعوط مجرب كه بشر بر عدس مقداري دهن بنفشه ايله سعوط اوله كبارندن بجه
طبيبلر بونى تجربه ايلدك ديمشلر وبر دفعه سعوط ايلدكلري كبى نفع كوردم ايكن كورور . ايكنجى دفعه
سعوط ايدرلر نفع دخي كوا كبى كوردم . واوجنجى دفعه سعوط ايدوب تماما علت بري اولوب
دينلر . واكر بو علت روح باصره نك قلتى وبوسينى جهتندن حادث اولمش ايسه
دائم رطوبتلو اشيا استعمال ايده لر . مثلا معتدل اتني نطوللر كه اچنده خصوصا بنفشه ونيلوفر
چچكلى واره سميز … طل ياپراغى قيناتمش اوله . واسفيدباجلر ونيم برشت يمرطه
لر يه لر . واكر علت رطوبت جليديه يبسندن عارض اولمش ايسه ايارج وقوقايالر ايله
استفراغ واطريفل وجلنجبين سكري ايله تقويت ويروب واوج كونده بر كون ادويه ميل
معتدل لر كحل عنبر چكه لر . وبو علته علت جيم اليون ذكر اولنان وارادات يعنى اودر فلكك
دخي نفعى نافعدر . خصوصا جمار بكى بر كبكى اودر اودر فصل اما ابراقدن كوروب
ويقيندن كورمك اكثر مشايخده وخبرده دخي اولور . اكثر مشايخدن واكر … اولمغه
سبب اولدركه روح باصره يه رطوبت غليظه تجمع اولوب دمعه كبرزه واقع اولور . زيرا
رطوبت غلبه سي … عارض اولور . بونوعه دخي علاجى صباح واقشام مرزنجوش
… قوقليه لر ديه لر . اما ياغلر سورمكي منع ايدرلر . وغدالرين اصلاح ايدوب
وچوق رطوبتلو نسنه يه مداومت اتمیه لر . ولحومده اكثر كباب وقاورمه كيبلر يشوره لر .
اما نيه خصوصده اعتدال كوزه ده لر كه بنه بخار دماغه اغذيه اولمیه . زيرا بو علت طبقات
جنده بخار غليظ تجمع اولمقدن دخي حادث اولور . دخنا علتنده ذكر ايلدوكمز دوا وعلاج
بو علتده دخي نافعدر . انشاء الله تعالى

التمشى طقوزنجى باب … مابياننده در كوزه صو اينكلردر .

فارسيده فرود آمدن آب هر دو ديده دريره . واذ بجبله كوجب وبيوكى دريه …
ويونانيلر … اولنمشدر . جالينوس قولي اوزره بو علتك سببي حجنده
رطوبت غليظ اولمسيدر . وكوزه صو اينكك چوق نسنه دن اولور . مثلا دماغ ضعفنده
ويا خود بشه بر نسنه طوقنمقدن ويا خود صداع مرضنده . ويا خود مزاجك زياده
بارد ورطب اولمقدن . وچوق قي اتمكدن وغليظ كبوسيز نكورمش طعاملره مداومت

انكلردن

انكوره . وكاهي بر دخي بونا جوف فيق انكلر خصوصا ديده رابعه تني ايده لر . ورطوبت جليا غليظ
اولور . وبو مرض طبقه قرنيه نك ازدي . وطبقه عنبيه نك بوزلني كه هركاه ذكر اولنان سببلر
ايله رطوبت موضعنه نازل اولور . وكاهي بو موضعه اولان رطوبت جمع اوله ثقبه عنبيه كه بجياتكى
شعاعك خانه سيدر . رطوبت ايله طولوب وجلديه ايله طغره ودخي نورك طبقه حجاب
اولوب اول سببله باصره نك قوتي باطل اولور . وصونمزدلنك علامتي اولدر كه اكر تقطير جليه
رطوبت غليظ اولمق استرسه اول كوزك انتشاري وقوت بصره ضعيف اولور كه هر بار نظر حالي
لازم كلك كوز قپاقلرين قپامق استر صانه سنك شمسك نورنه وضياسنه نظر ايدر . اكر بو علامتلر
اولمزسه كوزنيك اوكنده مثلا شعاع غير معتور دخيال وانواع ذباب كورينه . وكاهي بعضي
قيل وكركيك كبيلر وايلك ودخان كبيلر كورينور مقدمه ديمادر . اما كاهي بو خيالات اولور
بنه صونمزدلي مقدمه سي اولمز . وبو علت اكثر فره كوزلولرده اولور . وكاهي بو معتود خيالاتنا
صاحبي هم غم والندوه دوشرده كوزنه صو نازل اولسه كركدر ديرلر . اما بو خيال كاهي معده
بخارندن دخي اولور . وقولاقده طنيني لر واقع اولور . طبيبلر انلا ازكار المشيء دريه حاصلي
لعداوندن دكلدر . مثلا بو معتود خيال اتني ايكي كدن صكره كه اول فور اتاجده بيرو بايكي فصل
بكش اوله صونمزدلنك مقدمه سي دكلدر . وبو حكم اولنمان كركدر وصونمزدلي مقدمه سي
اولان درت آيده معلوم اولور دخي بجرسه اتني آيده البته نازل اولور . اتني ايكي جدكون
صكره فوت اولنماز . وبو خيالاتك ابتدا واقع اولور . سؤال ايده لر كه بو خيال بر كوز
قارشوسنده ميدر واقعدر ياخود ايكي كوز قارشوسنده مي واقعدر . اكر ايكي كوز قارشو
سنده ايسه بو خيالات بوما بعدها زياده مي اولور بوجه الكسلوري كوريه لر . اكر
الكسلورسه معده بخارنه حكم ايده لر . وهر كون ما دب اولدوغي تقديرده اتني ايكي جوب
وبو اراليقده كوز اغريلري واقع اولمزسه بنه معده بخارنه حكم ايده لر . زيرا كاهي صو
نازل اولدوغي حالده رمد كه واقع اولو . انك جاريني وقانك غلبه سيني دخي جاني اول
نازل اولورجه صوبي كيبرد طوتر . بو اراليقده كوز اغريسندن خلاص اولوب صحت
بولدوغي كبي نازل اولورجه صودن بقيه وار ايسه بنه تدريج ايله نازل اولور . كاهي
ازنازل اولور . وكاهي اول رمددن صوده بقيه قالمیوب صو دخي نازل اولميوب
رمد بهانه سيله صونمزدلكدن خلاص اولور . واكر بنه خيال واقع اولورسه غير صو
نزولنه حكم اولنماز بلكي بخارلو طعام وشرابدن وتخمه اولمقدن وقبضدن اولدوغنه
حكم ايده لر . وصونمزدلنك علاجي خواجه ابو علي سينا ايدر كه بر معتبر عاقل آدم كوردم
كوزنه صو نازل اولمش ايدي علاج طلب ايدي . كمال كنديسي رطوبت زياده ايدنجي
طعاملردن پرهيز ايدوب وبوستانلو طعاملر استعمال ايدوب . مثلا لكلك وسوكلون

کبابلری و سایر طعاملرینه دخی دارچینی و صعتر و زنجبیل و حلتیت و سذاب و دار فلفل قورسی دنارهیی
و تخمی غلط ایدوب تناول ایدیلر و حلل سوره‌لر چکوب صو نازل اولوب ایرلر بو علت ظاهر اولدقده
نه سببدن ایسه معلوم ایدوب ایارج ایله اول ماده‌یی ازاله ایدوب کم انکه تنقیه دماغ و معده
ایده‌لر و بو بابده ایارج فیقرا و حب الذهب استعمالی قوی نافعدر حب الذهب صبر سقوطری
درهم صاروهلیله اون درهم مصطکی و کثیرا و سقمونیا و مقل و زعفران هر برندن ایکی درهم
و قرنفل اوج درهم اوز حب ایده‌لر بونک مقدار استعمالی ایکی بچق درهمدر نسخه اخری
صبر و سقمونیا هر برندن برنجی درهم صاری هلیله و کسنه تخمی هر برندن اوج درهم بریه
اون درهم حب ایده‌لر بو حبک مقدار استعمالی ایکی درهمدر و صو نزولک ابتداسنده
لازم اولان معجون اکثر زنجبیل و رازیانه تخمی برابر هر برندن اون درهم و شربه برنجی درهم
اوز عسل ایله معجون ایدوب هر صباح بر مثقال استعمال ایده‌لر و مرزنجوش و یاسمین صو
نزولی ابتداسنده نافعدر سشیاف اشنی بر درهم صوغان و شرب صو ایله یوغوروب
سشیاف ایده‌لر و بالکز ینه صوغان صو ایله ازه‌لر و عسل دخی قاتوب چکه‌لر و قوروب
اودی و صرطان اودی و سقوط بالغی اودی دخی عسل ایله چکملک و خروس اودی عسل
ایله برونه طامزرمق نافعدر و قوبه قوشنی قوناغنده اولان یاشل دریسی و قورساغنک
ایچنده دریسنی قوروده‌لب دارذوب چکه‌لر صو نزولی منع ایدر و ایارج فیقرا ایله
غرغره ایلمک استفراغدن صکره‌قی نافعدر حب النیل چوبه تجمدر کوزه چکمک
صو اقلنده واوزنده قوتی نافعدر اما جمله علاجلر معلومدر که تنقیه و استفراغدن صکره
در اکر اول اولورسه قطع لودر صونک ترجک نزولنه باعث اولور و اکر نازل
اولان صو رقیق و از وخفیف و صافی اولورسه کاهی ادویه ایله و کاهی اکحال ایله
ازاله ایده‌لر و اکر مستحکم اولمش اولورسه قدح اتمکه محتاج اولور میل اورمق
لازم کلور اما صو غلیظ و بولانق و کوک شکل کورنوب یا خود لونی کرج کبی کورینورسه
قلقنه قره صو دیدکلری اول نوعدر قابل علاج دکلدر بو نوعه کاهی قدح حسنه نفع
حاصل اولمز دیو ورشه‌لری بیلمک ابجدر و اکر صو غنیة جینه تک جلد سنده واقع اولمش ایسه
علمی ایجاب ایدر و بعضیلر زیاده رقیق صو دخی برامز دردیشلر زیرا انجی قدح اولنسه
نه عودت ایدر دیمشلر انو بیجوه علته تام تفتیح طلوب و صونک نزولی قرار بولانجه
صو نازل اولدیه و بو جمله ایدوب قدح اینه لرکه عودت ایدوب زحمت ضایع اولور
دیدیده بو حالتده غیری صداع و زکام و درمه و سعال کبیر و اراکلی قدح ایتوب حکمت
اوف زایل اولونجه تاخیر ایده‌لر بعده قدحه مباشرت ایده‌لر و کاهی بو ذکر ایلدوکمز
علتلر و صونک نزولی وراثت و یا بوست سببی ایله منع اولور و علت اوف زایل

اولدوغی

اولدوغی کبی صو نازل اولوره بو نوعک احوالنی خاطرده حفظ ایتمک کرکدر و بطریق قدح بودرکه
اهل صنعت ایچه قدح ایتوره‌لر زیرا مشکل صنعتدر و بو ذکر ایلدوکمز غایله‌ی سؤال ایده‌لر
کوره‌لر معلومی معین ر دفعه‌کت نه جبرلری و بو علتک سایر شرائطنی جمله ذکر ایدرسک فتی تقطیلر
اما لازم و مهم اولنلر دایما بر مقدار ذکر ایده‌لم مثلا بعضی اوستادک بالکز صنعت ایله بلیسی
اولور اما تشریحدن خبری یوقدر که اول کوزده اولان طبقه‌لر نیجه در و حدودی و زبان و
صرزلری و طبقه‌نک غلیظ و رقیقی اچی به تشریح بلوب احتیاط ایدر اما بارباب تشریح بلدوکی
مقدار یعنی بو ذکر ایلدوکمز شرائطنی مذاکره ایتکله بعون الله تعالی اوصولی ایله و زمانیله مباشرت
ایلمسی باعث اولور مثلا صو نازل اولمش اوله و محکم اوله انک قدحه قابلیتک ظاهر حالی
بودر که نظر ایده بو کوز جمیع مانع وارمیدر اندن منع اولنه کمال انجه طمع ایدوب جمله انب
و مریضه سؤال ایدوب صداعی و زکام و نزله و دوقیض و امتلا و تخمه نوعلرندن و غیری
وجعلردن نسنه‌سی وارایسه اول انلری زائل ایتکه قصد ایدوب بعده کوره که غیری مانع
یوقدر و بدنی و دماغی تنقیه و استفراغ و عطوسات و شموماتدن صکره قدح ایده
جاتی کون هوالک دخی اولمق شرطدر و صافی و شمال یلی اوله و مریض کولکه‌ده و مقابل
قرشوسنده اوتوره و دیزلری کوکسنه دیره و اللرینی ساق قیلندن بر بیرینه بچوره
دکنزیی بر خوشنجه جمع ایده بو طرفده کحال و قداح بر نه ایسه بر کورسیی اوزرینه او
توروب بویونک رکت اوله و بلکی مریضی طوته‌لر و یا خود باغلیه‌لر زیرا چکندرن
جائزدر که نتیجه کسل عارض اولوب مصلحت کما هو حقه کورلمیه و مریضک اول برکوزینی
دخی باغلیه‌لر که کوز حرکت ایتمز اولوره و کحال و قداح و طبیب هر کیم ایسه کندو الیله مریضک
بقارن قباغنی قالدره‌لر و کوزینی تمام اچوب و مریض دخی طوغری باقمغه قصد ایده
و میلی کوزک کوشه سی طرفنه یعنی قولاغندن یکا و تقنیه قرشوسنه طوته بلکی ازه جق
تقنیه دن یوکسک طرفه اوره و میلی دخی معلوم قدرکه باردن بر التنده و اخر البلد
و بر ماغیله کوزک ایکی قباغنی صاقلیه که مریض کوزنی دوندرمکه قادر اولمیه اوزن اوستاد
دخی کورودکی کبی کوزنی اچوب نظر ایده و میل انتنی باغی قرنیه اردندن کوره و انتی تا قرنیه‌نک
برابرینه کتوره اندن میلی بچوره اکر نصف شعیر مقداری زیاده دخی ایلک بچوررسه روادر
زیاده بچورسه ایو دکلدر و قداح موضعی بو حاله ایرشنه که مریضک بیفنی ایکه و مو حرکت قوبردی
ابهام بر منی اوسته برابعه و بو مثال ایله کمسه بو شغلدن استوده اولمش اوله و مریضی
ایله طاتلو کلمات سویلیه و بشارت دخی ویره که مریضک قوت قلبی بارنمه دکاهی اولوزکه
بواورتلقده مریض فنی اتمک استر و بلکی اول کون طعام دخی تناول ایتمامشدر هر نه
حال ایسه کوکل دوندرمک لازم کلورسه ضوره بار بیاسی یاخود انار شرابی حاضر کرکدر

کە دیرلر و بر باک چنبە دکوزی اوستنە قویوب یاپب کوزی اوقورەلر اما نفس وارسە اولوجە
اولە و معتنی اهستە دوندرە کە قرینە نکتە التفون ایلنە و دهنک باشنی بوقاروده طوروب انون
دهنک قوبیروقی ازە جق قالدرە و صوبی ده باشنی ایلە کیدرە و چونکە کوروردکی صوا وتوزسویو
دخی جملە انی چکدی بر مقدار صبر ایدوب دهنی تز چقاره و دکوره اکر صو تیز دونرسە کیرو یوازا(?)
زیرا جایزدر کە جنبنە نک حملی لزج اولە و رقیق اولا دوغون صوبی دوشوار جذب ایدرە و
کاهی بر ادعوزدن شوبلە اوتور شرکە و مثلا بوقوشدن آتشدە بر شی دوشر و هیچ افرغا
قالماز و بعضی جبون زفت چکرسە دهنی نە اوتلکی کبی چکە دهنک کسکونی کوزک کوشە
سندن ازە جق قانا انتمغلا صوتسکین اولوب و نالک فوقی صوبی باطل ایدرە و کاهی
صوقانە میل ایدوب قریشور انوطلا تسکین اولورە و اول وقت مریض تنحنح ایدوب بوغازنده
توکرکە بوطاری و مخ ایدە یعنی بوروندن بوشندن دخی بوغازە سنی کیدرکی و حکمت کوسترە
زیرا بو حرکت ایلە صو اغزە میل ایدرە و اوستاد کورە صوتسکین اولدون ابسە اول آنی
آهستە چقارە ایدرە و عادو سیلە کلی یاغنی کوز ازقاسنە ادرە و ایکی کوزنی دخی محکم
باغلیە اما کوز کوشە سندن قانا ادو کلمشی وظاهر اولمشی کوررسە اول طرفدە ازە جق
طوز قویوب بلە باغلیە وزاکو اودە اوتورە و قفاسی اوستنە یاتورە و حرکت اتمیە و
سوز سویلمە قابل ابسە اکر اشرنا ایلیە اوقوسی بیلورسە وارد جابازد ایلە بلورە و اخیر مقدە
والسر ملکوا صاقنە و طلوطلرنە یاپرودمجذر فتاد یرادده ارکە صداع توتدانە واکر عطسلکلورسە
بورینی الیلە اوده وکوکسە بر جانبی امرمی الاعطسە منع اولورە و سعال ظاهر اولورسە
ازە جق جلاب و بادم یاغی تجرع ایدە و طعامی آز یوب قوت ایلە چکنیە جک طعام ویریلر
وکوزی اوجنجی کون دیروراننە ایکنجی کون اچق جایزدر اما استالفة باغنی چوزوب و بندر
کما بد اصلادوب و کوزنی انوطلا یویە اکر چنبە دن زفت ویرمزسە کوزکە چنبەسنی اتفاقی
لازم کلمدر لازم کلورسە بیردە آنی ایلە اصلادوب و اصلا کوزە ال طوقوندرمیەلر و بنە
بیردە باغلی کوزکە ارقەسنە قویەلر و باغلیەلر و اوجنجی کونە دکین اچیەلر و بر روا بندە
ایکنجی کون بنە اچیەلر قزل کل صوبی قیناد وب کوزی انکلە یویەلر و مربعی طوزی اوتورد وب
برطرفنە میل اتمک ایچون یاصدوقلر قویەلر و چوق حرکت اتنوب و بر سیاه روای باشنی
وکوزنی اوستنە اوتورد وب و اکر سیاه صوبە ایلە مشغول شاوخ کحل ایدرلرسە
معقولدر اما اوج کوندن صکرە بنە صو معاودت ایدرسە و بر درهم قدر صو کیرو توتلا
آتشی اودە بنە فهتی یعنی اول ایکە و مورانینی بر بنە کتورەلر زیرا صو عنبلە ملحج اوتوردیغی
اولماشی اولورە و بعضیسنکە ملحمە سبی یوقشان اولور و دهنک اورندە طورەدر
اول بر باشیلە بر منفذ ظاهرە تتوزرمک لازم اولور و مهنی اول منفذ ایچنە چوبرمک کرکدر

اول م

والکر

واکر قوجدن زیادە زفت ظهورە کلورسە هیچ اصلا کسلمزلر اما احتیاط ایدەلر و بعضی استادلر
بو مشغلە قرینە نک نشغە محد جانبنی یاروب و صوبی اندن اخراج ایدرلر اما بو نوع عدە
خطر واردر زیرا صو غلیظ اولورسە رطوبت بیضیە کندو ایلە بلە چکە مع العذر سوالی مسئل
بو علت اکر معدە بخار زیدنا اولمور خیالات کورمش ایسە مجوزغرا منع اولنوب ادە کە قوجە
محتاج اولمیە و اکثر بخارات معدە بەطلیشکر دمعطلی وانیسون ایلە رجات ایدەلر و مطبوخ
حلیلە و انار و لیمون شرابلری ویروب وبادام و صندل و مسکی الماتبوق ایلە ضماد ایدوب قوتلە
ایرکە ماذە ویا اشغە چکرە و یاشنش قرلانغ یاشنی کحل ایلیسە قوجدن اوقی نافعدر و قعنی یک
و قودنج انواعی یک دخی نافعدر و عارل بیراغی قوروب بعدە فتلا ایلە اصلادوب
یابشە صماد و انک مناسبدرکە صوسزدلی منع ایدرە و زنت عتیق کحلا اولنسە دخی
نافعدر و بیابان حمارینک کوزنە دایم نظر اتمک نافعدر و بعضیلر صو نازل ادمزدن مقدم
بعضیلر صو جنبە آتش ایلە داغ ایدرلر اما تمام تنقیە دن صکرە ایدەلر و بعضیلر صو
نازل اولدقدن صکرە بنە صوجنبە داغ ایلمک موافق کلوب دیدیلر و بو علتنک انبراز اولندە
واخرندە موافق اولان مفردات درکە ذکر اولنور خطاف قرلانغچ قانی چکلک و بنی سینی
و یاشنی یاقوب کحل اتمک صو منزولی ابتداسندە نافعدر سکبینج عنبە بیک و کحل اتمک
ابتداسندە موافقدر حجل دیشی کلکلک اودنی عسل ایلە چکلک دکوزقباغنە اسکی
زیت ایلە طلا اتمک مفیددر غاریقون حبارە دمجونلرە ناقوب بیک فائدە ایدر رازیانج
یک و عصارەسنە عسل قاتوب قوام ویروب کحل اتمک دخی دکوکنک قبوغنی دخی
یک و کحل اتمک جملە نافعدر شقایق کلنجک چچکی عصارەسنی چکلک موافقدر و
وارث الغزال کیک اودرنی چکەلر ادوار ماميران کحل اتمک ابتداسندە نافعدر
عنصل صوغانینک کوبنی چکلک مفیددر زوفا یابس دوکوب صوایلە طبخ اولنوب
ضماد اولنسە مناسبدر مرجان صوسزدلی ابتداسندە کوزە چکلک مفیددر اقلیمیا
ذهبنە نوعینی کحل اتمک موافقدر صفصاف برکی ظاهر اولوندە صمغنی جمع ایدوب
کحل اتسەلر فائدە ایدر ثعلب ولکواودنی چکلک مناسبدر ضأن یعنی سنە عسل
قریشدوروب کحل اولنسە نافعدر باشق انجە اودینی کحل اتمک مفیددر هلیونا
باربوندن یک مفیددر حلتیت عسل ایلە چکلک موافقدر بصل صوبنی عسل ایلە
چکلک فائدە ایدر زیت عتیق میل اودی ایلە تقتیب طرفنە سورەر قدح مقامنە قایم اولور
دیرلر وارث الذئب قورد اودینی چکلک روادر عقاب اودینی چکلک نافعدر
بازی اودنی چکلک صو ابتداسندە نافعدر دجینی سوسن طبخ ایدوب طلا اولنسە
صوا خرندە مفیددر نسر اودنی صو ابتداسندە یدی دفعە چکلک نافعدر سلحفاة

بنه اودینی اکر یالکز واکر عسل ایله چکلك روادر حوب حرب کره دیدوا استانقوز ونك قبوقلری بر
طبیعتده در بانوب کحل اولنسه روادر دخی اکثر یك ددوکوب سرکه ایله دایم کوزه چکمك صوندرانی
منع ایدر زراسیون عصاره سنه قوت بونشی اودی اشدروب کحل اولنسه مناسبدر دکرکی
طورنه اودینی خصوصا وزغوشی ویابازی صویله چکلك موافقدر حجر البقر وزه دن مقدار درس
عورت سدیا ایله برابر سعوطا اولنسه فایده ایدر زفیون زفیون چکمك صوانتدا سنده قیق
نافعدر غفلت اولنمه شونیز کوك سوسن باغیله برابر سعوطا اولنمق روادر مرزنکوش
ونوابچ ونراسیون صویله طبخ ایدوب کحل اولنسه مناسبدر صعتر عسل ایله یکمك صوانتدا
سنده نافعدر * واکر تکرار صونازل اولورسه القنشی بش کون صباح واخشام تنقیه
ایدوب اوچر مثقال بیه ر سداب صویی سرمه ره قاتسه لر ابتدا سنده نافعدر * ودایم
فوقلامق دخی موافقدر سرطان نهری ایرمق انکجنك باشنی وایاقلرینی سرمه لره قاتسه
لر مفیددر دردع اسرفس اکثرینی تك اولکی بیرافنی قورودسی ددوکوب ختا ایله برقاج
دفعه باشه ضماد اولنسه صونی منع ایدر جبارب یعنی توب قوشی قورساغنك دریسی
قورودسینی اول قدر طوز ایله دوکوب کحل اولنسه صوانتداسنه فایده ایدر کمان بو
نوع مانند صویی سورمه لره قاتسه لر * واکر یالکز چکسه لر دخی مفیددر کابلی ابنیمون
ایله اشدروب چکسه وکحل اتسه موافقدر حنا یاغی فایده عسل ایله اشدروب
چکسه لر نافعدر دهن الاوکبره مید باغینی چکلك مناسبدر حبس ارکه اودینی
زراسیون ایله چکمك ودبلان کجیسی اودینی دخی رازیانه ایله چکمك فایده ایدر ادیب
طوشان اودینی چکلك صوانتداسنه نافعدر فصل اکر بینك کوزلی اوکنده
کوردیکی خیالات بر نوع ایسه صونزیق اولمسنه دلالت ایدر * واکر متنوع ایسه
نازل اولدیغی صونزیق اولیوب بعضی اخلاطك شارکتی واردر اول زمانده سعوط
باقلی اودی دفوزلی اودی دکلك اودینی رازیانه صویله اشدروب کوزه چکسه لر *
وجاوشنقط چکمك دخی بجلسنه نافعدر حنظل شحم حنظل والجه قنطوریون ایله
مقدار شربتی قدر بدرمك مفیددر * اما صواچکلدن دخی مومکن اولدیغی قدر منع
ایده لر معجون صوانتداسنه نافعدر * اکثر وحلیله زنجبیل دارزیانه تخمی درنه ده برابر
اولیق [illegible] دوکوب معجون ایدوب فندق قدر دایم بیه لر کحل نافع بوکحلدر جده
نافعدر * توتیاء معدنی واقلیمیاء ذهبی وانه جك مسك دوکوب کحل ایده لر
دبالکز زعفرانی ازوب صویی کوزه طامزمق نافعدر * وکوزه صونازل اولمزدن
اول کوردیکی خیالات ایچون ایارجلر ویره لر اکر خیال زایل اولورسه معده یا بیدر
واکر زایل اولمزسه وبلکی زیاده اولورسه * انلق ایی اینجنده صونازل اولسه

کرکدر

کرکدر انلری بلورلر * وبو علته اطریفل معجونی دخی نافعدر ***

یتمشنجی باب ضعف بصر بیاننده در

کوز هر نسنه یی کوره
مکدر * نار رسیده * فوجیده دی چشم درلر * وضعف دیده دخی درلر * وافرنجلر
اونیره ده صوفوبل دزبو نیز درلر * ورومیلر آدینا میانیسو اوراسبوس درلر * بو
علت اولورکه هر نسنه یی واقع حالدن کوره مز کوزلرنده ضعف اولوب مثلا ایراقدن
هر کونه ویقیندن هر کونه دخی کورمك اولور * وکاهی ایراقدن کوردیکی واقع حاله مطابقدر
وکاهی یقیندن کوردیکی واقع حاله موافقدر * وهر نوعی واردر که اکثر ایراقدن * واکر
یقیندن کوردیکی اصلا واقع حاله مطابق دکلدر * مثلا کوردیکی نسنه نك شکلنده یا
لوننده یاخود جثه سنده البته خطا ایدوب واقع حاله مطابق کوره مز بو علت
ضعف بصر دنیلور * قوت باصره بو نلردر وطبیبلر قوت باصره یه روح باصره دخی درلر
وبو علت ایکی نوعدن خالی دکلدر * یا کثیفدر یا لطیفدر خالی اولمز * اول که کثیفدر اولور
بو نوعی دخی ایکی درلو اولور * بریسی اولور که قوت باصره چوقدر چوق غلیظ ایراق
یره ده شکلا ایراقدن اعلا کوره مز * اما یقیندن اعلا کورر * ایکنجی نوعی روح باصره
باصره لازم اولدیغی مقداردن اکسك اولمق ایله ایراغه دقیق قوت ایدر * مثلا
یقینی یرده کوره مز * اما ایراقدن کوره بیلور * واول که کثیفدر ظاهر اولور ویش
ایدك اول دخی ایکی نوعدر اوزرینه دربری روح باصره غلیظ اولور وغلظتی وار اوزره
کوره مز * یعنی لونی ونقشی وتشخیصی وهیئتی تشخیص ایده مز * وایکنجی نوعی
روح باصره رقیق ولطیف وصافیدر * اول اجلدن یقیندن کوروب انجق یازیری
اعلا کورر * زیرا روح باصره لطیف اولنجه ایراقدن ایرشنجه پراکنده اولور * اما یقیندن
اولمز * وبو علتك سببی فراج بدن اولور * کرك ظاهر کرك باطن اولسون * کرك
معده اولسون یا کرك سوء مزاج دماغ اولسون کرك نفس دماغ یعنی دماغده
اولسون کرك اغشیه دماغده اولسون وسوء مزاج کوزده اولسه دخی اولور
خصوصا قوت باصره اوده یاخود سوء مزاج مجوف کوز عصبلرنده یاخود رطوبتنده
یا طبقه لرنده اولسون بو ذکر اولنان جمله سی ضعف بصردر * وکاهی ماده سز ساذج
یعنی ماده وکاهی ماده اولور * یعنی مشارکت ایله بونلرك علامتلرندن بلمك کرکدر *
مثلا یبوستدن اولان نوعی آچلقده وریاضتده واوبله وقتلرده وارتر * مشتد اولور *
ورطوبتدن اولان نوعی بونك ضدیدر * اما اکثریسی ندن حاصل اولور ایکی وکاهی
استفراغ سببندن حاصل اولور * وبو بابده استفراغ دیدوکمز اسهالدر یا
جماعدن ویا حرکت نفسانیه وحرکت بدنیه تعبندن وروح باصره نك رقتندن

وضعفندن اولنلر اکثرنه چون نظر قلنلرده اولور زیرا ضیاء شمس بو جوهر روحی تحلیل ایدر ۰
انونکیچون رقیق وضعیف اولور بوکه علاج اولنه سه بو طعاملردن زیادهء وباقلا کبیلردن و
سائر نفخ ایدنلردن کرنج ودجاجت دخصوصا تقادن اوله ۰ ونفعدن وصومدن وتخمه اولمقدن
وقابضلردن وچوق شرابدن واسهالدن وامرار ایلیجی نلردن وسائر مبخرات نلردن پرهیز اتمیوب
بیلن ودماغی تنقیه ایدرلر ایارج فیقرا ایله خصوصا غایت نفع ایدر ۰ ومرزنجوش شمّ
اتمک نافعدر واما حصل بو علت یابس ایسه داخلوب وخارجدن رطبات استعمال اوله
حمام رطبه واستفراغ دنبج سعوط بالرطب وماء الجبن کبیلر معتمددر ۰ اما مزاج زیاده رطب
ایسه مجففات ویرلدی تنقیه ایارج فیقرا استعمال اولنه ۰ وسائر ماکولات ومشروبات دراه
بلبته ایله مشمومات ... ایله دماغه قوت ویرهلر ۰ وکوزه دخی طلالر وکحللر ایله قوت
ویرهلر ۰ واکر ... واقع اولورسه اطریفل استعمال ایدوب دهرکون باشینی
شانه ایله طرابه لر کرک حاجی اولسون کرک اولمسون ۰ بو عضو معده طراوت وادامه
بکورر ۰ زیرا طرق بر جهتدم غلیظ داورب اوبوزمق ایله عصوبات چشم دفعا نور
سلامت اولور ۰ درازیانه صوبی ایله اولمش اکحال محفف اولدیغیچون نافع اولور
وستول کحل که رتایتی صوبی ودرازیانه وعسل برابر اولمق اوزره کنشره ۰ واکر
ضرورت اولورسه آتشده قوام ویروب کوزه چکلر ودخی باتیده ماکنده ۰ وکیر
ایلودکز ما ولبعل عسل ایله کحل اولنسه بو علته دخی نفع ایدر ۰ اما کحللر نافعدر جایز
دکلدر ۰ زیرا انلره لازم اولان ادهلده رطوبتدر ۰ مثلا بافه وبوستانه دحمزداته نظر
لیدوب باشینی دایم ایتی صوبجارنه طوتهلر ۰ واکر جیک دبثمش شلغم یک ضعف
بصره نافعدر ۰ وبجربدر وداردجینی بکه وطباشیر قابض والمابی واملج ورتابرب
کرسکرلی اوره هفته ده ایکی کتره بیوب زیاده یمه لر ۰ عفوصتی وازدر دنتوب قوتی
قورصاقی واتی اودب وللکلت اودب وقرلانج وسرجه وطوشانلری دقودر دمرنالی
اودلری کوزه چکلسه ضعف بصره معتمددر ۰ واملجی سحق ایدوب بادام باغیله
بیوستنی الوقدن صکره اول قدر شکر قاتوب هر کرایتی صو ایله بش التی درهم قدرینا
ایچسه بصره قوت ویرر ۰ دقرلانج التی بکه بصره قوت ویرر ۰ وعام مبران دوداق
العبادخین عصاره سی کوزه چکسه ضعفینی کیدورر ۰ و... کحل که کوزه چکلسه
کرکوره جبلینی الوقدن چیوه عنبرلا ایدروب وابلفون والپنی دخی باکر کوزه چکلک
نافعدر ۰ وزنبون صمغی وعوسیج ودکمی عصاره سی چکلک دخی موافقدر ۰ وبو علت
بیبرده دخی چوق اولوره اکر بارد ورطب نشئه لردن پرهیز اتمزلرسه علاج اولدر
دبلشا بابی چکلمه وعود بلسان یکه وان کولنک یکه وکوزه چکلک وسند روسی

صمغی

صمغی کوزه چکلک وفلفل اسود یکه وکوزه چکلک وزنجبیل یکه وزنباسی وصغوفی
یکه وروج منجوچنا یکه ومرب یکه فصوصا مایشلی تازه کوبکی اوره ودرازیانه یکه
وصوچابلیجک وکوزه چکلک وقوال اغاجی صوبی وباجود قوز اعنک صوبی چکلک
ودار فلفل یکه وطعامده قاتق ۰ وقلبث یکه وکوزه چکلک ۰ وقطران شمّ اتمک
وکوزه چکلک ۰ ودفاینی دخی چکلک ۰ وافسنتین یکه ووزدن دحاشا وصمغ الزاوی
یکه وطعامه قاتق ورجا وبشریکه نافعدر ۰ وکوزی باک ایدروب ضعف بصری و
چیزه سینی کیدررر ۰ مثلا مرب تخمی بابی یکه وکوزه چکلک ۰ وطورق اوتی باقی یکه
وکوزه چکلک قوالنا کوزه چکلک ۰ ومکرر یکه ۰ وباجود منجوچنا یکه وکوزه سکنجبینا
چکلک ۰ وشبطرج چکلک وبادروج یکه ۰ وعصاره سی کوزه چکلک وکماذریوس
عصاره سی چکلک انجه قنطوریونا عصاره سی چکلک وکرفس صوبی چکلک ۰ و
حندقوقا عصاره سی چکلک ومکلجه چکلی عصاره سی چکلک ۰ وقبلونیه قاتینی
چکلک ۰ واودبی عسل ایله چکلک ۰ وودو قوشینی اودبی وکلکلک اودبی وبابقوشن
اودبی چکلک ۰ وجندبادستر چکلک ۰ وقرلانج بنی سینی وکلنجک وسکنسار بنی سی
واودبی چکلک ۰ وراستیق طاشینی چکلک وآجی بادام باغیله باشینی تزهیا اتمک
واشق صمغی چکلک ولبلاب صارمشیغی عصاره سی چکلک ودونلنج قوشینی قاتینی ۰
قوروروب چکلک ۰ ومفصل سرکه سی یکه وکحل اتمک دوراج یکه وکوان یکه
وعصاره سی چکلک وکابلی چکلک ویکه ۰ وکوکرجینا یکه وکوکرجینی باشینی باقوب
دایم نظر اتمک بانخاصه نافعدر ۰ وباشنی ابرسشم یکه ومجونلرده قاتق ۰ وآیده ایکی
دفعه عقیق طاشینی غبار ایدروب وکوزه چکلک ۰ ودایم زمرد طاشینه نظر اتمک
وسنبل هندی چکلک ومناسب اکحالدن زنگ ضعف بصره نافعدر ۰ واغلاط
ادویه‌یی دافعدر ۰ وضعف بصرک کاهی سببی چون امتلا معده دخی اولور ۰
ونجارده ور طوبتدن اولوردی کبی بو نوع علتک طریقی اولورکه ۰ مزاجینی کوزه له کرکدر
آز ایکین چوق اولمیه ۰ مثلا طعامی چوق یمه لر ۰ وهضم اولمادن اوبومیه لر ۰ و
بخار ایدیجی اطعمه دن حذر ایده لر کر انلر ذکر اولنمشدر ۰ وطوزلو وسرکه لو ۰ و
حدتلو وزیتون وباذنجان وبتورشیسی ۰ وسائر تورشیلر وبوزه لر اتواعی ومرجک
وباقلا وصوغان وسرمساق وکندنا وبادروج کیزاد وطورق اودی وشراب واسرار
وچوق اویومق وفصد دوجاجت والبه بازب دچوق یازمق اوقومق وقفا اوسته
یاتمق ۰ ودبار ربشمالی یلره قرشو طورمق وکنشی قرصنه باقمق ۰ وتوز ودوخان ۰ اکثر
اکللا ۰ ومشموم نسنه لره چوق نظر اتمک ۰ بصری ضعیف ایدر ۰ ۰ ۰

یکرمی برنجی باب — حول بیاننده در

شاشیلق علتی در فارسیده چشم کشته دیرلر و کژ چشم دخی دیرلر و افرنجلر انوایی بوذیتورا او قولی دیرلر و روملر و یونانیلر استرابیزموز والیتورنیا دخی دیرلر. بو قول علتی اوغلانجقلر چوق اولور و چوق آدملرده دخی اولور. اگر علتی ایسه بیلنی انادن بویله طوغمش ایسه علاج اولنمز. زیرا بو علتده چشمک عصب مجوفلری که انگا طوبیا دخی دیرلر. اگر مرضلردن کوزه اوجی ایرشمش عصبک اوزنلغی و قصه لیغی انوازه سی و مقدارلری بینی مساوی اولمق لازمی ایکن بریننده اوغماش اولوب اوزدن اولان عصب رطوبتنی کوز بکارینه قورشو آقتول باقر. و کاهی ایکی کوزک اعصاب مجوفه سی دخی بوذکر ایلدوکمز اوزره اولمغله ایکی کوز دخی احول باقر. و بو معوله احولک علاجی اولنمز. زیرا اوفته و علاج ایله اول اعصاب مجوفه نک اطوالنه و ارخا و مقدارینه امداد اولنمز. و احوللک بر نوعی دخی وار در مثلا اولن کوزی راست و اعلا ایکن اول کشی یه جنون و صرع عارض اولسه خدیج ایله دماغدن اعصاب جنبه تشنج عارض اولوب اول اعصاب مجوفه بوزلیور و کوزینی چکوب احول ایدر. و کاهی هر کوزنی و کاهی ایکی کوزنی احول ایدرلر و صرع و جنون زائل اولسه اگر اعصاب مجوفه فاسد اولمدی ایسه احوللک دخی گیدر. اما اعصابه خلل گلمش ایسه صرع و جنون زائل اولور دخی نقدر چه احوللک باقی قالور. بو نوعه دخی علاج اولنمز مگر صرع و جنون زائل اولدقده اعصابه دخی خلل گلمامش اولوب مرتبه قلمسه جایزدر. اما اوغلانجقلرده عارض اولان ام الصبیاندن و صرع و جنوندن که ذکر اولندی دخی اوزره و کلی ایسه دخی تازه اولملک جهتنک اصابته استعداده قادر اولوب بعضیلری بیوک اولنجه اعصابه قوت گلملگه اعصاب چشمی استخدامه قادر اوله جلبوره راست باقمغه وقت ایدر. و احوللک گیدر. اما احوللک گیده میوب باقی قالان نوعنه علاج ذکر ایده رزه. و بعضی زمانده کشی پیر اولدقده بعضی احواللک ظهور ایدر. اول دخی اعصاب مجوفه یه تشنج طریقیله فضه لی عارض اولوب و یا خود رطوبتدن ارخا عارض اولوب باقی دنمشه ارخاسی اولان عصب استعداده قادر اولمازه بر اصلاتمش نسنه در طوغوب بنه مز. بو نوعک علاجی اکثرسا

او اولدخی الحکیم بیشینجی والنسخه اقلیم اولوب یعنی رطوبتلو ولایت اولوب و مزاجی دخی رطوب ایسه حار و معتدل و نافع و حافظ نسنه لر استعمال ایده لر. کابلی و ترنجبیل واملج و زرباد و دوع معجونلری و شونیز معجونلری و اسطوخودوس معجونی و غزال و کشنیز صورلری و سفوفلری و وارجیا و نلاسفه معجونلری کبیلری استعمال ایدوب و کوزینه انجه سوده سنه بر سورمه وار طوطیا او دخی ابیع بغداد انزروت قدر فلفطارک مصنعه انیه غبار ایدوب کحل ایده لر. و بوبا دخی نوری ضوتیاسی دخی نافعدر.

سیاه سرمه چکک معتادین دکل ایسه فلفطار مصعده توتیا ایله غبار ایدوب کحل ایده. و اوغلانجقده بو علتده بر وجه اولورسه علاج بودر که بیله کوزینی قوشوسنه بر دولق اسوب اوغلانجقک کوزی و توجهی اول بره فراست اوله و کوزینه کوزی قرشوسنه بر قزل نسنه اصه. قو پرده آنجا آنده باقی ایده قاشترلر و الیتی ادرسن بر چین اوزلی ایله اعصاب چشم وقت اغلظت و قوت گلور. اما کوزنک اگرتیلگنی بیله که اوده قزل نسنه بی مثلا بوریتورا یجانبیسه اگر کوره اصه قو بره اوغلانجقک احوللگی بیقارمه فاشترلان بکای بوکسک اولیه. زیرا دائم نظرلری اسفاله باقمق طوغوب بنه مز شویله قالور. و دیرلر که قیوده بوکنک و دکلمشک صورتلردن اولان سرمه احوللگی گیدرر. و بو علت کاهی برضربه و بر زور ایله باشه برنسنه طوقنمقدن دخی اولور و بعضی کوز عضله لرینه رطوبت و یبوست دن تشنج اعصاب اولور. و سندر دوار علتیله که باشه اولور. اول علتلر صوکنده دخی اولور کلمشدر. اول بو نوعه اول اصلاح اغذیه ایدوب بعده استفراغ ایده لر. و بعده سائر ذکر اولنه جق علاجلردن ایده لر بو علت ایچون اختصار اولدرزه. سعوطات ذکر ایده لم. رته آتی چکری کباب ایدرکن اندن تر تشنج اید فانوجه صوبی کوزه چکسه و سرمه تزخیط اتسه احوللگی زائل ایدر رته بو که بندق هندی دیرلر. اکثر سرمه سنه قاتوب کوزه چکسه نافعدر. زیتون پیراغنک عصاره سن چکسه احوللگی زائل ایدر خصوصا جزئی زیتون اوله. نطرونی کوزه چکک و سرمه یه قاتق احوللگی گیدرر. قمری و شیشنی داوه بلک قانی چکسه احوللگی گیدرر اقاقیا کوزه چکسه کوز خطوطنه و حولنه و نخونتنه و سائر امراضنه مفیددر. آتش ورسیمی عصاره سن چکسه نافعدر. هندبا دوکوب کوزه ضماد اولنسه صو له نافعدر. رعیی انراعی عصاره سینی ضماد و طلا و کحل اولنسه نافعدر.

یکرمی ایکنجی باب — زرقه بیاننده در

زرقه علتی دخی بیاننده در اوغلانجقلر کوزی کوک اولوب معالجه ایله سیاه ایدرلر. فارسیده چشم کبود و کبود دیده دخی دیرلر. و افرنجلر انوایی جرولیوس اوقولوس دیرلر. و رومیلر و یونانیلر غلاقنقوپیا دیرلر. او غلانجقلر کوزینی کوک اولورسه و برده دخی وارد که اکثر پیرلرده صکره دن واقع اولور. بو نوعی علتدر. حتی بعض اطبا بو علتی کوزه صو نازل اولمق کبی بر علتدر دیمشلر. اولکی نوعی که صبیانک کوزلری کوک ایکن سیاه اتمک ایسه لر آنلرک علاجی بودر که فندق یاغینی دزنیت باغی ایله صلایه ایدوب اوغلانجقک باشنک بینی اوراوب دخی محکم سوره لر. کوزی سیاه ایدر. و اگر باشنه خفلیه یاغی ایله میل ایله کوزه چکسه لر اوزرینه کوزی سیاه ایدوب و فوه اخرندن اولان بیاض دخی وار ایسه اوز توب بیور سز ایدر. آخر سرمه دور اصفهانی اوچ درهم

الحوبجی درهم مسک وکافور یارم درهم یارم دانک زعفران بر درهم وزیتون یاغندن اللی ایسه بیجی
دفاتی ایله کحل ایدوب کوزه چکه لر ازرق کوزی سیاه ایدوب • وبیراز دخی واقع اولان نوعنه دخی
مفیددر • وکوزک غضروفندن زرقه علتنده دخی فایده ایدر • زرقه علتی ایله کوزه صونا رنک اولدیغی اولوب
کیدرک جمیع ایجاب ایدر الزرقة ارض الموق بالزرقة الوضعیة فهو تجوید الرطبة الجلدیة وانتفاخی
والجرب عند جماعة تمام اولی تقدیرجه بو علتده دخی بعض علاج الزرقة زعفران صوینی الکحله خلط ایدوب
کوزه چکه لر وشقایق النعمان عصاره سی چکلک قوه سی ودزرقه سی تسویه ایدر • ونفونی یاغنی
زیت ایله یاغنه سوریلک اوغلانجقلر زرقه سنه دخی نافعدر • وماش حنظل ایله یا قوجیل صو قویوب
کوزه بایلک اوغلانجقلر زرقه سنه دخی مفیددر • وچلغوزن بوجکی قابوغی غبار ایدوب
کوزه چکه لر زرقه یی کیدروب تسویه ایدر • وانا قوبوغی غبار ایدوب کوزه زرد اشه
نافعدر • ایکی ساعتدن صکره تخم بیراقی عصاره سی چکه لر که ازرقی اسود ایدر •
وبر درهم مازو ودانکی درهم اثانه غبار ایدوب شقایق النعمان عصاره سیله اشدروب
بر بار ماسیله کوزه ضماد اولنه کوزی سیاه ایدر • ومرکب سعدی هر بار طلا اولنسه ازرق
سیاه ایدر • جوزک تازه وشیل قبوغی عصاره سی چکه لر ازرقی سیاه ایدر • عنب
الثعلب عصاره سی دخی دایم چکه لر • ضد خلاف کلام بیوک اوعلاده بو علت حادث
اولدوغی بی علاج لازمدر • علاج اولنرسه ایو دکلدر • زیرا بو علت صو ترولکی بر علتدر
والبعض مقدمة عارف دخی دیمشلر • ونذکرت التسویة نه ذکره • الزرقة العارضة للشائخ
بکولام فرط یبس البیضا • هذه الزرقة ضرب من الآثار المتولدة السعیا ■

یتمش اوچنجی باب — کبر العین وصغیره بیاننده در

کوز طشره چیقمق علتیدر که کوز قبارمق • وبرنوعی کوز ایجره باتمقدر • فارسیده بیرون آمدن
دفرو آمدن دیده دخی درلر • وصغره اندرون رفتن دیده درلر • وافرنجیلر کبر العین
دلاتا جیبو بوبیله درلر • وکوز کوچک اولنه السنی نوا جیبو بوبیله درلر • ورومیلر
اورجتس نوقرستالو ابو دسنی درلر • وکوز کوچک اولنه ازین قرونیز نوقرستالو
یه دسن درلر • بو علت کوز طشره چیقمق وقبارمق در • وبرنوعی کر بونک ضدیدر
وکوزک طشره چیقوب بیوک اولمسی استرخاء عصب مجوف در • وکاهی بالکز
عصب مجوفه استرخاء اولمز • بلکه بعض ضربه دن وزوردن اولور بعضی
ایکی نوع اولور • برنوعی قتان صومقی دبا قتوقیقی فوق اولور • وکاهی عورتلره
دشوار اوغلان طوغورمقدن کوز طشره چیقار قبارر • وبرنوعی دخی کاهی کوزه
بعض زخم ایرشمکدن • وانزدن وبوکسکدن دوشمکدن دخی اولور • وشول نوعکه
قتی قوتی وقتنان صو تینمدن اولور • اما علاج اول فصد وبر حبز مرو دنغت

اصلی

اصلی ایله وضماد ومعتدل وطلقی اسهال ایدوب وبوزب • وکوزی زیاده ایله یاغلو طوتوب
وزیتون ومرسین وسایر قابض وارلوری عصاره سنه بز اصلادوب کوزه ضماد ایتکوره وکوز
زیاده بیی اوزرینه کوز اناسی قورشوندن تخته ایدوب قومق کرکدر • وطعامی ازجوب
سنجاندن ومضرندن پرهیز ایلکدر فصل اما کوزک ایچره وبانمسی عصب مجوفک استرخاسی
دکلدر بلکی عصب مجوفک تشنجندن اولور • ودخی ایکی نوع اولوب برنوعی ذکر اولندی دخی
اورزده استرخادن • وبرنوعی تشنجدن اولور • واعصاب مجوفک تشنجی دخی ایکی نوع
اوزرینه در • برنوعی امتلادن • وبرنوعی یبوستدن اولور • بو ایکیسنک دخی علامتی
بودر • وکاهی اولور که عصب مجوفک عضله لری تشنج السه • حدقه کندو موضعندن
زایل ایدوب • احول کوز کبی اولور • وکاهی که مسترخی اولور بو دفعه کوز طشره اولور
دروغ باصره یه خلل کلور • زیرا عصب مجوفک تجویفاتی طار اولوب نور یولی یاغلنور
بونک علاج دخی بدن ودماغی پاک ایلمکدر • ومنجر اندن ومضرندن پرهیز ایدوب اطریفل
بلک غایت معتولدر • وقوت سره دلچک • وعطسه کتورمک موافقدر • والنتنه
دباشنه وصدغینه تارن وسوزنجانی یاغی ایله حبز ایدوب طلا وضماد ایده لر دکاهی
اولورکه اعصاب مجوفدنک زیاده تشنجندن دبا استرخاسندن نور وجرب یولنه
سد وخلل کلوب کوزه رطوبت • ونور جذبینه عصب مجوف قادر اولمزه • اول
سبدن کوز بسلنمکه ممکن دکلدر • نوری ورطوبتی زایل اوله • اما علاج یوقدر •

یتمش دردنجی باب — کوزه صوق تاثیر ایدوب متالم اولمق بیاننده در

کوزه صوق تاثیر ایلکدر • فارسیده سردیده سرد اثر
کرد درلر • وافرنجیلر القوای بر توربا جیونی دردوستا درلر • ودردملر وبونانیلر
تار انفیس تبس ادراسیونس درلر • بو علت اولدر که شدید هوا وشدید روزکار
ره وخصوصا قیش کونلرنده قاردوبی وطوبو وبوز بوکونلرده خصوصا یولجی اولنلرک
کوزلرینه تاثیر ایدر • بونک علاجی بغدای صمانی صووده قیناد وب بخارینه کوزی قریب
ایله طوته لر • واول صوو ایله کوزه طاملتمق کوزه دخی نافعدر • وقهوه ایچیلسه • و
فنجانده اولان قهوه یه دخی کوزی طوته لر • وکوزه مرساتک عصاره سی طاملتمق
دخی نافعدر • واوزوم شرابی ومرکه قیزیش دکرمن طاشنه دکرمیده دوکوب
بخارینه کوزی طوتمق دخی مفیددر • واول بخار ایله کرمیدی دستمال صاروب توریج
ایله کوزه قیشو طوتوب کوزی تسخین ایده لر • ومحلل ادویه دن الکلیل الملک
وبابونج ورزد وفاودرازیانه یاخود تخمی قایناد وب باشینی وکوزینی انلرک
بخارینه طوته لر • بونلردن صکره کوزدن صو اقوب براکی کونه دکین کحل ابسه اثنجیل

ودارچینی وقرنفل وکبابه وقاقله کبیر ایله ملازم ومشک ایله دخی بیلت . واغزده
ه چکنوب صو ایله کوزه طامزمق غایت نافعدر . . .

یتمش بشنجی باب — اجفان یعنی کوز قپاغی سیاه اولمق بیانندهدر

کوز قپاغی سیاه اولمغه فارسیده پلک چشم سیاه شدن دیرلر . وافرنجلر انواعی
چنوز وبال پیر اروم دیرلر . ورومیلر ویونانیلر دیرلر بوکا بعضی مرارده
اثر یا وجانی دیرلر . وبعضی طبیبلر موت الدم دالحفره دخی دیرلر . اما موت الدم دالحفر کنه
دیمکلری کوز قپاغی التنده اولان علتدر . اما بوکا دخی اطلاق اولنور بونک سببی کوزه
بر نسنه طوقنمقدن اولور . وزیاده صداعدن که رعاف طلتک استکره بوروندن زیاده
اقه مودعقدن کوز التنده قان اولنور شمر اغر سیاه اولور . دلاهی بعضی رزدلو واثر
قالدرمقدن اولور . وچوق ادبنو دن واثی وجانی برلدن اکین هزال داغی اولسلردن دلاهی
قوتلو نفس انکدن ودورکه چوق جماع الکدن . دبوقا جماع اولمقدن دخی اولور بوکه .
علاج اگر صداعدن واگر قیقدن وخر بدن اوله . اول کشنک حوارینی دقال علاقی وار
ایسه فصد ایدهلر . فصد قابل اولمیوب دصبیلر دواسه ایکی تجاقلرینه سلوک یابشدرهلر
واول سیاه اثرکه اوزرینه مصنول ومر دستک طاشنی طلابلر ازوب طلا ایدهلر . وترب تخمی
طلا ایله سورمک دخی نافعدر . واگر حوارینی وار ایسه اجزار که ایچنه سرکه دکل ارزنی
خلط ایدهلر . وفلفل ایجنده بعضی طاشلر بولنور اوله طاشنجغنزیه دکوب طلابلر یاخود
سرکه ایله ازوب طلا ایدهلر . وبر ایکی دانه باقچنقوریی سرکه ایله بوتوب اول سرکهدن
طلا ویاخود اول شنقوری اوزرینه یابشدرهلر . وباغلامق قابل ایسه باغلهلر . وسوزلمش بوغورته
طوز ویا سرکه اکوب ضماد اولنه . وترب قبوغنی دباکلا بیراخته ویاخود عصارهسن عسل ایله قینادوب
ضماد اولنه . وفرنجوشنی عسل ایله قینادوب . وحرارت وار ایسه سرکه ایله قینادوب ضماد اولنه
وصبری عسل ایله ضماد اتمک وفانخواهی اگر عسل واگر شراب وحرارت وار ایسه سرکه ایله پشوردوب
ضماد اولنه . وانجدانی زیت ایله ضماد ایدهلر . وتازه طوزسز پینیر ضماد اتمک . وبادرنجبویه
یابشدرمق وبقلا وبغدای اونی عسل ایله ضماد اتمک . ودارونه چینی ضماد اتمک وانکلی .
چکنوب ضماد اتمک کونه وانیسونی ضماد اتمک وصابون واوچ کشنی اغز لعابی طلا اتمک
نافعدر . وبو سیاه آثار اگر بونک خیره برزه دخی اولوب اگر حمزیده . واگر اسفنجانی
نفوز ودبشدری ایله امر مقدم وبر مق ایله چیمک کنبلردن ومص انکدن دخی اولور
بوذکر اولنان علاجلر الکدی منفعت ویرر . . .

یتمش التنجی باب — دفع العروق بعض الشئ یعنی کوزده طشرهدن
نسنه کیرمک بیانندهدر کوزه طشرهدن بعضی چوب دیبراق دخی پیدا اولور

فارسیده

فارسیده چوب ویا برکیاه از دیده افتر یا بغنقه دیرلر . وافرنجلر انواعی ببا بوشنوز کوکی کر
فاشنقدی فوبی دیرلر . ورومیلر ویونانیلر قولیاتون اوغقالوافسوخیا انیب قولا دیرلر بو علت
کوزه بعضی غبار یاخود قلچی یا دخان ویاخود ضمان کیرداوله . اشبو علاج اول اول دوشن
نسنهیی کوز قپاغنی دوندروب برنازکه دستمال ایله سیلوب چیقارهلر . وجانیرکه کوزه قرت
وحرفت ویرمش اوله حورت سدی کوزه طامزهلر . وحورت سدی صو ایله قرشدروب
ایلیجق کوزلرینه یوماق دخی نافعدر . وکوز ایچره نسنه دخی برشنه وار ایسه چنیا بر جاغنه .
صاروب وانفز یا علاجیله اصلاادوب انونلا اول چوبمیدر بروز ایسه کوز مدن اگر اولر . اما بغدای باغنی
قلیجنی ایسه جفته دبدلکلری دمور انجیله آهسته آلهلر . وبرینه حورت شرب طامزهلر . واگر تاخیریه
واضطرابی وار ایسه مرده صاردسی . ویاخود مرده یاغنی ایله نبات شکری ازوب کوزه دستنه
بتوابه مرحوارینی الوفدن منکره بیه حورت . سدب طامزهلر . . .

یتمش یدنجی باب — تمور بیانندهدر کوز جوقی بیاضه نظر انکدن اولور

فارسیده تژدکا بیاض دیدن دیرلر . وافرنجلر انواعی دسنولو بیو دبیر یوشن دیرلر . ورومیلر
ویونانیلر ویا لیسنس نیس اوراسیوسس دیرلر . تمور دیدکلری شول نسنهدرکه چوق بیاضه
دقاره دیوزه چوق نظر انکدن روح بصره ضعف کلور . بعضیلر اراقدن وبعضیلری یقیندن
دخی کورهمز . بو علته ایکی دفعه فصد ایله حاره داسطه چکیکدر . وبو علتی ایچون ذکر ات استودی
قولی اوزره ذراعدن ایکی دفعه فصد اولنه دیش عباری بودر فصل صاحب التمور یجب
من الذراع اولا ثم بفصد في عرق الماقين فان لم يظهر فليفصد عرق الجبهة علاج دخی بودر
که سبیل صبر ساری صوینه صوقوب کوزه چکلک دصبر ساری یک وبغدای هوانده دوکوب
بعده شرب عتیق رجانی ایله ججیبا ایدوب ضماد انمک . وبر رنجی قاوروب دوکوب
کوز اوستنه ضماد انمک . وروغوطور اونی وچورک اونی قینادوب بخارینه کوز
طوتمق . ودکرمی طاشنی ویاخود کره میل فخ ورود اوزرینه اسکی شراب دوکوب
واگر حوارینی وار ایسه سرکه دوکوب بخارینه کوز طوتمق . وکوزلی قرشونسنه سیاه
بز باغلامق . وبر مقدار زمان قراکولقده طورمق . وسیاه باقمق نافعدر . . . .

یتمش سکزنجی باب — الف اقوالی بیانندهدر بورونه متعلقدر

فارسیده دروبینی دیرلر . وافرنجلر انواعی اوزقانوم اوت فاخنوس دیرلر . ورومیلر
دیونانیلر اورغانون انس ادزمیس دیرلر . یعنی بوروندن متعلقدر علی الترتیب ذکر اولنور
بورونده جنه ودماغه طریق واردر . مثلا بوروندن دواج طیبه ونافع اولان شومات
ایله کوز ودماغ صفالنوب شومانده وقطورانده وعطوسات وسعوطاتده جنه
ودماغه یولی اولدوغی سببدن علاج حاصل اولور . وبعضی صاحب نسخه بوندرک

علاجی عسر غنیده ایکی اوتده مقدم ذکر اولنمشلر فقیر دخی بو عنوان اوزره ذکر ایلدك صداع شمك نقصانی
وبطلانی ایده م

جنس طقوزنجی باب شمك نقصانی وبطلانی بیاننده در

بوروندن رایحه طویمامقدر. فارسیده بو بابه کربینی بوبه اتبو دیرلر. وافرنجیلر انوامی و سنوچیو
اولنا خونوس دیرلر. وبطلانه دخی قونوس اولنا خونوس دیرلر. ودوم اوبنغو تیزیسنی
اورینیز. وبطلانه آلوزمیا دیرلر. بو علت اولدر که مثلا بورونك قوقولامق حاسه سی
آفت ایرشب نقصانا شمی ویا بطلانا شمی ایجاب ایدر. بو حال اوچ نوع اولور. بری حس
ضعیف اولمقله ناقص اولور. ایکنجیسی مطلق باطل اولور. اوچنجیسی حاسه شمک اسکی
حالندن دونمز یعنی حس طبیعی فاسد اولور. وبو دخی ایکی نوع اوزرینه در. بری اولدر که
برایله برالا خوش کلوب وروایح طیبه دن نفرت ایدر. وایکنجی نوعی اولدر که الا طشره دن
برایحه کلمامش ایکن هر بار ناخوش رایحه احساس ایدر. وکوزل ایله کوروب دیمك ایله
بیلورکه طشره دن ناخوش رایحه یوغیکن بو قدر. بو دخی اوچ نوع اوزرینه در. بری بوروندن
سده سبب اولمقدر. ایکنجی نوعی سوء المزاج اولمقدر. اوچنجی نوعی اولدر که الا طشره دن
یعنی بوروندن کوکلرینه بر زخم وآفت ایرشورکه رایحه منفذلرینی محقق سدر. اول زخم سببیله
منکسر اولور. اما سوء المزاجدن اولان یا بارد ساذج ویاخود بلغم ویاخود بر مادهلی
درکه دماغك اوکنده اولان اطلبالر. وزانونجه اسملو بومریجات واردر. دمه باشنده
بلغزدیو ستشرنجه جان انتغلردر. فوت شامه اندن اولور. اکثر خلل کلوب اول
سبیدن بو حال ایجاب ایدر. ویاخود سوء المزاج سببی ایله ویاخود بارد وارداری بوروق
سقوط وثقلور اولمقدن ذکر اولنان شامه نك قوتنی الشدرکه. واردلر قوتی زیاده
حار ویاخود زیاده بارد اولمق واردر. اول مه باشی کبی اولان انه خلل ایروب شششر
مشدره وکاهی اهتزالدن خارج ومتوکز هوالر بوروندن اول موضعه کیروب تاثیر
ایدوب معصفاته مضایقه ایدر مشدره. ویاخود معصفات ایچنده عشاسنه بر رنج و
یا بر غلیظ خلط جمع اولمشدر. ویاخود انده بر ورم عارض اولمش اولور. ویاخود بر شی
جمعش اولور. واول ملاتنده حرجه کثیر الارجل وجعل دخی دیرلر. وفارسیده بسبار
پای دیرلر. وترکچه قرق ایاق دیرلر. بر عضو اللحم واردر. اول منطوسی قلوبر است
جزء. ویاخود زکام ونزلات رطوبت حالی دایم انتخلبه یا انده خلل ویرمش اولوب
اول سبیدن روایح دشوار چکه بیلر. ویاخود ریح ویادم ویاخود بواسیر الانف ویا بر طالع
الانغدر بونلر جمله قوت شامه یی باطل ایدر. بونلرك علامتلرندن بلکه لازمدرکه اول
اول حقنه علاج لازم اولدرکی معلومدر پس بونلرك علامتی اول نوع که حجاب
انفدن نفس چکمسی دشوار اوله. وبلکی آوازی دخی طوتلو. معلوم اوله که سده علامتی

دن ناشی اولور. واول نوع که انفك شاه ادلا. ورطوبت دخی اولیه. وسوء المزاجدن دماغده
اثر بلنمیه. وقاعده بر رطوبت بوروندن سوزیلوب آنکله ایله. وقوقولامق حسی باطل
اوله. وسده دخی اولیه. وبلکی قوقولامق حسی دخی ضعیف معلومدرکه آفت دماغ ویاخود ساذج
ویا ماده لی سوء المزاج درکه علامتلرندن بله لر. واول نوع که طشره دن روایح ایرشمدن
احتیت ناخوش رایحه حس ایلیه معلومدرکه انف بجاسنده ومنفذنده متعفن خلط اولدیغنه
حکم اولنور. بونده اکثریا متعفن رطوبت متعفن اولمقدن اولور. وبر حالده الا خوش رایحه
طلوب عجبه بر رایحه طلور. وبر نوعی دخی واردرکه انلاه هر نه قوقولوسه لر. ومشك وعنبر
وبخور اولسه ایك یاقی ویا ایچ کبی قوقو بو نوع علتی فنی برسام دردلر. اکثر حذقه
خسته لقلرده موت قریب زمانده اولور دیرلر. وبعضی کسنه لرکه کلزدن سوبلر ناسنوا
طوغمش اوله لی بو بله جیدر. سوداله ایدرلر. اکثر ایله ایسه انلا علاج اولمز. انك خلقی بویله
در. وجوه شامه یی بو قدر تشریحده بویله تفصیل در. بو محلده تفصیل اولمز. اما بو
علاج اورجی علتنده علاج بودرکه اکر سوء المزاج ساذج ایسه بخور ونطولر
کافیدر. اما سوء المزاج حار ایسه انلا شول وجهله نطولر قارمدرکه نیلوفر وقزل کل
ویابونه. وبونلرك بیرنی خوده محکم قینادوب اول صوبی باشی اوسته دوکه لر. و
هر بار باشی دخی اول صولر بخارنه طوتمق مناسبدر. ودکرحما طاشنی یاخود کره میوی
قزدوروب واوزرینه سرکه دوکوب بخارینه باشی طوتهلر. وبوروندن داخلرینه دخی
شم ایدرك تاثیر ایتدره لر. واکر سوء المزاج بارد ایسه بونلرك نطولی فوذنج
انواعی وسذاب وصعتر والکلیل الملك قینادوب نطول اولنه. واکر سوء المزاج
ماده ایسه قینی ماده دن اولدوغنی علامتلرنده بیلوب مغزاتندن بر چیز ایتدروب
بعده استفراغ ایتدرملر. وبعده نطوللر وبخورلر ودعزوه لر وعطوسلر ایتدره لر
وبو عقلرده دوده سیرلی کنشده سعوط اولنجه طونوب محلنده مرزنجوشی صو ایله
بورونه طامزه لر. ودخی انوایلده بونه دستینی یا دیوز وقزل زرنیخ برابر قوب
کنشده طوته لر. ضرورت وار ایسه انشده بو شنلر بول زیاده قویوب منعفر
ایدرلرسه. ویاخود قورودرلرسه دخی اعلا اولور. ومحلنده انوایدده بولی
ایله اصلادوب آتشی اوسته قویوب انك بخارنه بوروندن وباشی طوته لرکه
دماغه ایرشه. وبر نوع علاج دخی اولدرکه صو اوونه اودلنی بوری وجورك
اوتی وسیاه قزبی قرشدروب بورونه طامزه لر. وهر بارکه بورونه یرشه
طامزمق لازمدر. وبعضی قیقا اوسته یا نوره سرکه سثرطلدر. زیرا وارد ننك
اثر به بخاری واصل اوله. وبر نوع دخی اولدرکه شحم حنظل وجورك اوتی واق

ورانجی وطوزنه اصل اودوب برابر اولی اوزره عدس قدر حشیات ایدوب دماغه وزر بخوش صویله ایله برونه قطره زمله . ورزنجوش ولادن درصمه وعنبر شتم اتمك دخی نافعدر ره وکنه سس چادرجا بورونه ازه جق ایوزه لر . وقره کوزنگ واق کوزنك بخورنه مداومت ایده لر .

واکر بو علت سده وسببدن ایسه کوکی سرکه ایچنده اوچ کون اصلادوب بعده قوررودوب واتشده قوروروب برو ستمال ایچنده شتم ایده لر . ورزکام ونزلات انواعنه دخی مفیددر . وچورك اوتی دخی بو منوال اوزره نافعدر . واکرعدتمو داروبرسبیدن بوروندا منغوزه دجوب سنه فلل کلمش ایسه بوروندا ایچنه کل یاغی طامزملی شکیلی حرفت ایدر . وحوف صودن منع ایدوب ایلق صوایچوره لر . واکر بوروندا ایچنه عدتمو داروبرقوما قدن دیاخلیظ ریح اولدوغیلن طلدکون حکره که اول داروبرجائزکه منغذده ومصفانده بانی قالمش اوله . اکثرعلاج بودرکه هزارسبه واق قلفل دانازه جق دوکوب ابجی بادیم یاغیله بورونه طامزه لر . واکر بو علت اوغلانجقلرده ایسه بوذکر اولنان عدتمو علاج اولنز . نهایت حرقتی باطل ایدر . اجزا ضم اولنه . واکر وجع واضطراب ویرسه کل یاغی سوره لر . واکر بورونده بواسیر الانف ویاغه ورقه انواعی وشکل وسرطانلر وارایسه باشنده سده سبیله نازل واخلاط متعفنه دن حادث اولمشدر . انلردك علاجی دخی بوندن حکره ذکر اولنور محلنده کوروب اول علته علاج ایده لر . واول نوع که اعلا ولطیف بایچه حس ایتوب وبلکی ناخوشی رایحه حس ایدر . اکا علاج دائم مشکله وعنبر ولادن وبخورات طیبه شتم ایدوب ودارجینی وکبابه وقاقله چکنمك کافیدر . اما هرحالده وهرنه علت اولورسه اولسون لازم اولان بودرکه اول مادّه نضج بولمالی که دنضجدن اول علاجه خطادر . والحاصل سود المزاج بارد وحار رواله تعدیل اولنمق وسود المزاج حارده بارد دواله تعدیل اولنمق شرطدر . وسود المزاج مادّه ایله اولورسه حب ایارج بلك وحب ایارج ورازیانه صویله ازدوب تکرار حب ایدوب ویرمك مناسبدر . واکر بطلان شتم جراحتدن اولوب وبلکی دائم ناخوش رایحه حس ایدرسه صرف سرکه ایله وشراب ریحانی ایله دخی استنشاق اولنمق غایت مناسبدر . بوندن صکره ماء فراخ ایله بینی صوق صو ایله بورنی غسل ایتدروب پاك ایده لر . واذخر وکل نسرین ونیلوفر وزدی پی معا دوکوب جراحته اولان بورونه ادخوره لر . بونلردن صکره فائده ایولمازسه که بنه داغا برانز قونوده جزی برنسنه حس ایده . بس معلوم اولدیکه مادّه دنعفنت زیاده دره ویو عضوده زیاده اولان آتشر بلغمدر . زیرا بو معده دن دماغ اطرافنده

وخیشوم وزائده بنجا محللرینه بلغم جمع اولوب مزوره اندودکندن متعفن اولور . بو عوارضك اصحابی مسك وعنبر وعبیر وسائر روایح طیبه حس ایتوب بحس انسانده مخلوطا اولور . اصلی بودرکه اغلفا واتلده حابه اولان بر ایکی غالب اولوب رایحه وطبیعت اکا طوقنوب دماغه واصل اولماغله غالب اولان شیئی قلیل اولان شیئی ابطال ایدر . بونك کبیلره بورونه سعوط لازم طلدکده افزنی صوایله طولدوره لرکه نفس بورونیدن الماغله ایلی یه انك کی هو حقه علاج واصل اوله بیلور . وارقه سی اوزرینه یاتوب دقفاسینی اشغه طونه . وبو سعوط بو بابده نافع دمعتیدر . مثلا کل وقرنفل وسنبل وصبر وسعد وبول حمار برابر اولمق اوزره . دق دسحق دحك اولنوب معده نوسس صوی ایله خمیر ایدوب حب ایده لر . بعده محلنده ینه بول حمار ایله ازوب دمقدم بورینی شراب ریحانی ایله یویوب . وبونلر سعوط ایده لر . . .

سکسان ایکنجی باب جفاف الانف بیاننده در

بوروندا ایچی قوروالنجیدر . فارسیده خشکی بینی درلر . وافرنجیلر الواجی آریدنا مس ناربوم ددیلر . وروملر وبونانیلر اکسیر دبنس شتر ریبوز درلر . بو علت بوروندا ایچی وبورونك قنادلری یبوست اوزره اولوب . یعنی دائم قورولق ظاهر اولمقدرکه هر بار بورونه رطوبت دسمك نازل اولدوغی لنذبرجه از نازل اولوب بنه فی الحال قورومقدر . باوجود اصلا رطوبت مثللو شنه نازل اولمامقدر بونك سببی . دماغده وبدنده حرارت ویبوست زیاده لکندندر . دکاهی باشك ودماغك علتلری که مثلا برودت ورطوبت غلبه سندن عارض اولوب اکثر حار ویابس داروری زیاده استعمال ایدرلر . افراطدن کچوب یبس انف حادث اولور . وهر بار بدنده . و دماغده هر بار حرارت ویبوست عارض اوله . لابد فشا بیدرکه یبس انف ظهور ایدر . وبو حالده اول کیشی بنفس عسرت اوزره اتوب ویرر . وبو حال محرفه ده وسائر حمیاتده ودق ده چوق واقع اولور . واکثر بورون ایچنده فضلات یابس جمع اولوب بورون قلقه بایشور بو علته علاج اولدرکه اول دماغی ویدنی یاکا ایدر اشیا ایله تغذیه اولنوب دکانور خلطا اولنمش فتح وبنفشه ودکاهی کل یاغی ایله بوروننك ایچنی یاغلامقدر . وحرارت ویبوست غالب ایسه بارد شکوفه لر سغنم اتمك نافعدر . اما بورونده جفاف اکر جراحت وجبالنج اثرلری . اولدوغندن ایسه اول جراحته علاج ایده لرکه اول جراحت علاجی وسائر احوالی حنوز . قروح الانف دیو باشقه بابده ذکر اولنور . . .

سکسان اوچنجی باب قروح الانف بیاننده در

بورونده واقع اولان یاره وچبانلردر . فارسیده ریش بینی درلر . وافرنجیلر انواعی اولدیغنه
ناریوم درلر . ورومیلر ویونانیلر القوس تیزرنیوز درلر . بورونک ایچنده یاره اولمق کاهی
بلاسبب اولور . مثلا بورونی قیللرینی الیله ویا جفته ایله قوپاروب اول محلک دریسنی
زور ایله بله قالدیررلر . واول قیل دبنده یاره وچبان حاصل اولور . بو علتلرک عذرا یدوچ
بورونی قیللرینی موازین ایله کسرلر . واکثر بو حالده واکثر آخر سبب ایله که باشنده ماده
نازل اولوب بورونده یاره وچبان واقع اولورسه . معلومدرکه بو ردیئلر
بعضی صاری صو وکاهی وجع ویا وابریک آقر . وبعضیسی یبوستدن آقیوب
بعده بورونک آغزی اوچلرنده ظاهر اولور . اما شول قرحه نک که سیلانی رطب اوله
بوکا علاج اول تقلیل غذا . وتبخراتدن ومضر اغذیه دن وبلکی لحومدن پرهیز ایدوب
ومقعده محتاج ایسه قیفالدن فصد اولنوب . واکثردن حجامت اولنمق ماده و
اغلبیتی دخی خلاف طرفه جذب اتمکله نفع کلی حاصل اولور . وانفدن سیلانی ایدن
رطب اولدیغی حالده هلیلج سحق اولنوب کل یاغیله ویا خود ازه جق زفت
اتفاق ایله ایلیجی بورون ایچنه قویه لر . واقتضا ایدرسه اسفیداج رصاصی سوره لر
واکر قرحه مزمن ایسه جایزکه ناصور علتنه دونه . اول زمان سرکه ایله اولمش جنکار مرهمی
اوره لر . ناصوری یبوب دهم بتورر . بورونده غریب جراحت واقع اولورسه جایزکه
بواسیر الانف وسرطان اکبیر ظاهر اوله . بو بابده حکمای اول علتلرک هر بری کندو
بابنده ومحلنده علاجلری ایله ذکر ایدیلر . کلدک بنه مقصوده که قروح انفده که یابس
نوعی اوله . آنک علاجی بانش کشنیز صو ایله بنفشه یاغی قینادوب ایچنه ازه جق
جابخشاب مومی قویوب سوره لر . وبو مرهم بزرقطونا لعابیله تربیه اولنسه دخی
اعلا نافع اولور . دفواکه رطبه دن اوردک والما وایوا صولرینی شکر وبزرقطونا
لعابی وکلاب ودقوری کشنیز ایله قینادوب اول صودن کاهی بورونه سعوط
ایده لر . وکاهی بورونی دلوکنه فتیل ایدوب وبو صودن اصلادوب قویه لر
واول بر بورونلرک نفسی اتوب بر مقدار زماندن صکره بر دنک اول برلوکنه
بو منوال اوزره فتیل قویه لر . وکاهی بورونده خرده جنبره لر واقع اولور . علاجی
بنه بو علاجدر . وکاهی حکه واقع اولورسه اکر بورکنده صوغلی ان علامتی دکل
ایسه . واول کشینک صداعی وار ایسه صداع زایل اولمسنه دلالت ایدر
زیرا ماده اسفله میل اتشدر . وکاهی مقدمه نزله ورعافدرکه یکارپدن نازل
اوره جقدر . خصوصا صداعی اولنلره اول حکده رعاف ظاهر اولمق تقی نافعدر
وصداعدن خبری انفده اولان قرحه حکه لر جاسکین ایدر . وکاهی بورونک

حکمی

حکمی قزامق وچیچک کوندرنده خصوصا اطفالده اول علتلرک ظاهر اولمسنده دخی بیجه دلالدر
واما صل بورون قرحه سنه متوسط دادرلر ایله علاج اتمک کرکدر . زیرا انتشاریده بورونک معتوکنک
طبیعتی متوسطدر . مثلا قولاق عضو حارا رطب وکوزدن یابس دکودره اولنقدیرجه قولاق
دارولری یبوسته مایل وکوز دارولری رطوبته مایل وبورون دارولری بو ایکیسی مابیننده متوسط
اولمق لازمدر . وهر بارکه بورونده قرحه وخشک ریشه وبثرات وناصور وقوبا وسرطان کبی
علتلر عارض اولور . اول فصد ودمادیقی ویدیکی تب ایارج وحب قوقیا وصبر کبیر ایله پاک ایدوب
دماغ آنلره پرهیز کرکدر . وخشک ریشه یه صوغوقلق ایلیکی وموم روغنی وبنفشه ونیلوفر
دهنی یاغلری ایله مرهم ایدوب اوره لر . ویابس قرحه لره بنفشه ویا زیت الفاقه بزرقطونا
وخطمی وکشنیز صوی ایله قیناتش ترکیب سوره لر . وبو نوع موم روغنی خاصه
نافعدر . موم روغن حارز وحاری هلیله بنفشه یاغیله اریدوب طلا ایده لر . واکر
قرحه بثره انواعندن ایسه بو نوع موم روغن نافعدر . ویا بمشق خورشونی و
اسکی شراب ودرسیجا یاغی اریدوب آتشده غلیظ اولنجه طبخ اولنوب طلا اولنه .

سکسان ایکنجی باب رعاف بیاننده در

بوروندن قان آقمقدر . فارسیده خون آمدن ازبینی درلر . وافرنجیلر انواعی
فلوقسوس صانغونیس اکسی ناربیوس درلر . ورومیلر ویونانیلر لتوزازیبا اقر
بیوس درلر . بوروندن قان آقمق بنجه علتلرده نافع اولوب ونجه یرلرده دخی مرض علامتی
مثلا جاریه اولان دم اکر رصاصی یعنی قلای رنکنده ایسه بلغمه دلالت ایدر . واکر زرده
ایسه صفرا غلبه سنه دلالت ایدر . واکر کودی یعنی سیاهه مایل ایسه سودا چوقلغنه
دلالت ایدر . واتیام مرضده اولان رعاف بحرانی ونفلتنده واقع ایسه جوبانی رعاف
بحرانیه یه حکم اولنور که طبیعت ماده مرضی دفع اتمکه دلالت ایدر . بونک کبی حادث
اولان رعافی قطع اتمک ایله تعجیل اولنماز . زیرا قان چقمغی ایله طبیعت مغلوب اولور .
مکرکه افراطله قان اقمقدن ضعف طاری اوله ویا خوف اوله . واستلا ودم ایدوب ظهور ایدن
رعافی دخی قطع اولنماز . الا مکر قانک لونی متغیر اولوب . واستلا وانتفاخ حسی ایدیلر
اول وقتده قطع دم تعجیل لازمدر . واکثر ذکر اولندیغی اوزره استلا وانتفاخ حسی
اولنوب مثلا طمرلر طولو اولوب دولونده حمرت زیاده اوله . اول وقت دخی رعافی
کسمک ایو دکلدر . وبعضیلر بوندن امراض امتلائیه حدوثندن خوف اولنور . بلکه سکته
دمویه ویا صرع وبلکی قولنج حدوثندن خوف وارددر دیمشلر . زیرا ماده امتلائیه
بونده وبلکی قلبه منصب اولوب خفقان واقع اولور بلکه سمنتدن موت سودویه کلی
واقع اولوب هلاک ایدر . اما بعضی رعافلرکه شرایین طمرلری اچلمقدن که دفع خونا

ما

مثلا بطن اوسطده وبطن مؤخرک اثناده باتون آچق کبی قزده ظهور اولور . اما شبکیه ده اولورسه انسانک
ایچلرنده عارض اولور . اول نوعک علاجی مشکلدر . وعلامتنده علتنک کرکدر . وبو صتوله
رعاف ضربه ویا باشی اوستنه دوشمکدن ظهور ایدرلر کاهی ومکرر زیاده غلیاننده دخی اولور .
اکر غلیان دمدن ایسه . علامتی قوت صداع عارض وحرارت دوقت حادث اولور . واکر رعاف
شربا ظهور ایدر صحیح ایسه یافود بار رملی اله اکثرین ظاهر اولوب . ودم قلبدن مخلوط او
قالنده رقیق اولور . بو ظهورلرینک اعظمی قابضدنسه ظهور ایدر . ویا علاجلر رعاف ایچون علاج
انکه قابض مفردات ذکر ایدرلر مفردات مازو وجلنار واقاقیا وعدس دیو بونلرک کیبودرکه
حکم غبار اولنوب بورنه اوفوره لر . وبعضی واردر وارودرکه مبرد ومجفف دیجیدور .
خاقیله جزید وتغلیظ ایدوب ظهور ایدر . مثلا مفردات طاتلو انار عصاره سیدن و
املج صویی ودشتک خلط اولنوب سعوط اولنمی ... وکافور وافیون کبیلر دخی واردر
وبعضی واردر واردرکه لزقی واردر یاپشمق ایله قطع رعاف ایدر . مثلا دقیقدن الکوده
کجا اچ کوتنک توزی ودکرمن طاشی اونی کبیلردر . رعافی قطع ایدر وبعضی حرقتی .
طبیعتده واردر واردر جمله دن زاج دره اما کاهی بوجمله علاج خطا اولور . زیرا تخریب .
ایلدوکی محل قوباغی ایله یاپیشر کیتکدن رعاف عارض اولوب عسرت دوا الخمرا اوزره
یاپشه مرمشکل ارک اولور . بو اورتاده یا الحاصل قطع رعاف ایدن اشیا ایله علاج
انک بکدر . مثلا کبره کنک عصاره سیی ویلکی تازه تره کی قطع رعاف ایدر . وانجیر
اغاجینک قابغی صویوب حاصل اولان سودندن برایکی طامله بورنه طامزرمق نافعدر .
وادرمجک آچق که اکثر نسیج عنکبوت دررلر . وابرکاکیا دخی دررلر . یقنا ویاحده توسن
صواپله احصلادوب بورنه صوقرلر . ویافود مداوی قط یارده دفلر برکبت ایله ادرمجک
افعی قویه لر . وادرزینه دکرمن توزی دخی قویه لر . اما بورنی اوزن کلاب وسرکه ایله یاپکه
انکه جبهه ایده لر . ویقلا یبده ذکر ایلدوکمز مازودن وجلنار واقاقیادن یار مشدرده
انوب ودکرمن طاشی توزی وجها رتزه کی عصاره سنده ادرمجک آچق فتیل ایدوب
دیولایوب بورنی کلاب وسرکه ایله یود فقلا صکره قویه لر . وبوجمله آننده دخی
مبرد طلالر ایده لر . مثلا سوزلش یوغورت یافود کافور وکلاب وصندل طلا انکه
نافعدر . اکر بونلر ایله رعاف قطع اولنمزسه . ورعانک مزاجی صاغ طرفدن ظاهر
ایسه جکرا وستنده قوری شیشه چکوب واکر صول طرفدن ایسه شیشه وطلاق
اوزرینه یاپشدره لر . واکر ایکی طرفدن دخی رعاف متواتر ایسه شیشه ی ایکی طرفه
یاپشدره لر . واکسه ویافود ارقده ایسه ایکی کورک آلتنه حجامت دخی نافعدر
واکر فصد لازم ایسه هنوز آغزنده محلنده ذکر ایده زر . واکر اراغک کشی ایسه

دم آغزنه میل ایتمک ایچون حفیفجه حجامت ایتمک وصفاقی رعافنه صول بوطنی باغلمق نافعدر .
وکذلک ایکی قولندن وقولنه عندن اصوب حفیفه نعمان سرکه ایچنده قومق وبعضی دخی لخلخه الیتس
وبعضی اتراجی عصاره لری دخی قطع رعاف ایدر . وبعضی اترابی عصاره سنه بارد روغ و
کافور وطلا مختوم وتازه خیار قشری عصاره سی فتی نافعدر . وحدثمود واردن انقباط
ایدرلر کرفشنک ریشه عارض اولورسه ظهراوجایی زیاده آچلور . بوجمله زاج و
قلقطار وکبیلر شرک اولنمق کرکدر . وبر واردرکه بورنه قورلر مقدارده ازه جق کرکدر . و
یانمش کاغد وصاقسی ودکرمن طاشی توزلری ودکلک توزی بورونه اوفورمک یکدر
وبر واردرکه بورونه قودرلر بر آز زمان بورنی طوتمق کرکدر . بونده ایکی نفع واردر .
بری اولدرکه بورنی طوتمق ایله قان کیرو دونر . وبری دخی داروانک قعرنه ایریشور
والنه سکود بیراقی صویی وباغ چبوقی وامرود بیراقی وایوه بیراقی وبعضی اتراجی
صولری دوده کلمش ورسینا بیراقنی کلاب ایله خلط ایدوب وطبخ ایدوب صوده دوب
برابر ایله بر بار آتی اوستنه طلا اولنه . وبونلرا جزلر اره ادبی وخطمی وکل ارمنی ولقافیا
ولجه الیتس عصاره سیی وجلنار وصندل وازه جق کافور وازه جق افیونی سرکه ایله
طلا ایلیه لر . وسرکه ده صوقتمش کرپچ دخی باشه والنه طلا ایده لر . وقترشتن
دکرمن طاشنه دکره میده سرکه دوکوب بخارنه باشی وبورنی طوته لر . وطامله طامله
طلالا رعاف ایچون قبغالده ازه جق فصد اولنه . وبر اوغوردن چوق کلالا رعاف
ایچون قبغالده قانی ارتجاع آله لر مجربدر . اما اکر غشی وبیهوشلق حدته واره قان
فی الحال طوورر مجربدر . ورعافده اغزده صودن صوطوتمق وصوق صوده اوتورمق
نافعدر . واکر حرارت وار ایسه قانک رقتنی غلیظ ایتمک لازمدر . غداسی
خشخاش شرابیله وغوره وسماق صولری ایله ویرجک یده لر . ووردقوان بیروه
وناوق بینیسی دخی اعلادر . خصوصا رعاف رحم سبیزدن اوله . ورعاف
ایچون ایکی فرودشن قابنی سرکه ایله ازوب بورنه قومق والنه طلا ایتمک موافق
علاجدر . ورعاف دایم اولورسه لحومدن منع ایدوب اکشیلر ایله ویرجک
یده لر . اناجو ارپی وارایسه سموز ادبی قوروه سن ویره لر . ورعافده
ایکی یازولرینی باغلمق نافعدر دیرلر . وکرجی مبرده اغبله فرشدروب آنده بیتو
ایده لر . وازه جق ماهیرانا صویی بورنه صورسلر وکتوی سرکه ایله خلط ایدوب
صوسیا سورمک وکلهر باکتورمک وازه جق ایچک وبرصه عصاره سنی سعوط
ایتمک وسذابی سرکه ایله قطور ایتمک وقوروسی تنفیخ ایتمک مفیددر .
وکوکرچین ماقرسینی یاقوب سرکه ایله بورنه قوسلر نافعدر . وذوه وانه قرسی

قوردسنی غبار ایدوب بورنه اوفوره‌لر وانسان قیلنی یاقوب قومق وآت قیرنی یاقوب
قومق وبرنجاسینی سرکه وازه‌جق کافور ایله بورنه قومق . ودریا سونگرینی یاقوب بورونه
اوفورمک . ودرسینا بیراغنی شراب عتیق وقابض ایله اننه صاوانک رعافی قطع ایدر
ودخی بو جمله جبربستنی سرکه ایله اکی اکثرینه واننه یقوانمک . وطرفون عصاره‌سنی بورونه
طامزمق وصمغیاننک تماشینی بورنه صوقمق ونازه غبار یلک وانته صار انمک . ودخی قوسنی قور
صاغنده اولان طاسنی کنددن کسترمک وقوای قوراغنک قوردسینی صاقشی توزنی ایله و
سرکه ایله قرشدروب بایش ایکی بورونه قومق نافعدر . اما قوری قومق خطادر
عطسه کتورر . وبومحلده عطسه رعافی دخی تحریک ایدر . الله اعلم

سکسان اوچنجی باب معطسات بیاننده‌در

اخسرمق اوتلری ویکدر . فارسیده اوشنوسنه وارد در . وافرنجلر انوایی ناصالیه وازینون
درلر . ودخی یونانیلر دخی آزینون درلر . یعنی لازم اولان بربرده اخسرده‌لر . وکاهی
چوق علتلرده لازم اولور اخسردرلر . واخسرده چوق دارو ایله اخسردرلر . هر علتده اخسرتمغه
وانقدرلر . اول وقت بو بابه نظر ایده‌لر . اما رعافده اخسرتمق اولمازه . وکاهی کلکزده بعضی
قالورسه اخسرمایجه چیقمز . اکثر کلکز دلوکلرنا بوغازه کیدرسه صواچیک اید وانک فوقانی
ایله اولمزسه معطس دارودر هزمانسه شتم ایتک کورکه اخسرمق ایله بوروندن طشره‌لر .
مثلا دوکلش کندسی معطسدر . وقرنفل ودوکلش فرقدسینی وازه‌جق بیبر ودارفلفل و
ازه‌جق زنجبیل قومق بونلر هربریسی عطسه کتورر . کوک سوسن کوکی قومق افیمونی
قومق عطسه کتورر . اماکوک رعافدر . ودخی قان غبارینی شتم ایتک ودکزه چلک
احتیاد اولمامشسه عطسه کتورر . اما احتیاد واراسه یعنی بوروون قوتغینی
چکمک عادت ایسه دکه حالا عطسه کتورمز .

سکسان دردنجی باب انفده واقع اولان ناصور وسرطان ودولول وزائده یعنی اتلر بیاننده‌در

بورونده ناصور وسرطان ودولول خشلو
وزائده یعنی اتلردر . فارسیده ناصوربنی دکوشت فرونی درلر . وافرنجلر انوایی
قرسی منقولاتی هم ناصیون وبولیبوز ناربوم ودولول درقوناده بوم
درلر . ودرومولر ویونانیلر سارکنز ... سرطانه بولیبوز افرنجلر
سرطانه اقرو جنس درلر . اوّلا بورونده ناصور ایکی نوع اولور
بری یومشق ات اولور . ورطوبت سوزلمز . وایکنجی نوعی برقزل ات اولور
وصلب ورطوبتسز اولور . وزائده ات رنکی بیره وقتی اولوب
دلکز دخی اولور . مثلا صلب ورم اولوب اکثر سوداوی اولورسه سرطاندر

وناصور ایله

وناصور ایله سرطانک علامتی وفرقی دارودر . ناصور اکثر مومنی بوکنده ظهور اید
ویومشق اولوب . وکاهی اوزانوب بوروندن اوچ ویره . وطشره کورنور . وکاهی بخاری بیله
ایدوب کلکره واره . اما سرطان نامیزه وصلب اولوب جمیع رطوبت سوزلمز . ودجعه اولور . و
اواجی سوداوی اولور . اکثرشانا وعلاملتدر علاج ناصورایکی وجه اوزرینه‌در . بری بو دوکه
دارولر ایله علاج اولنور . وبری دخی دستکارلر بینی کسمک ایله اولور . وبوبنقدرقی اولور
بنجوکه دارولر ایله اولان اولدرکه مثلا اتی یاک ایده ودجعه نهایت عذت طوپ
ایله‌در . مثلا اکشی اناری قابو غیله دوکوب صغوره . وانک تفلنی وصوینی بیم بجه ایدوب بر
کون باقر قابده طوروب بعده تفلنی اوزره آپیره‌لر . وبنی وجه انک
صوینه اصلادوب برونه قویه‌لر . وبوتفل اوّل طبخ اولنورکن ایچنه برمقدار نوشادر
براغه‌لر که قوتلی اوله . وبورونه قویه‌لر انار انک دخی اولور آخ یا فتیل
جوخانی ومرسینا ومرحبانی دوکوب وصلایه ایدوب دکنانی فتیل ایدوب ومرکه
ایله اصلادوب وبو دارویه بولاشدروب برونه صوقه‌لر آخر سرد یافوزاغنی الجیرایله
دوکوب وسرکه ایله فتیله بولاشدروب برونه صوقه‌لر آخر قوری بادیونی دوکوب
سرکه ایله فتیله بولاشدروب برونه قویه‌لر آخر قوی شب یمانی ویانغش باقر وباقرتوبالی
وانی سوسن کوکی وقلقند وقلقطار وسیاه زاج ونظرونی دوکوب برونه ازه‌جق
اوفوره‌لر . واکر سرکه‌ده اصلانمش فتیله بولاشدروب برونه قوسه‌لر جائزدر وفتیل
اکشی انار وصوی ایله یا دوکلش اوله . یا خود اوزوم شرابیله یاخود یاربوز صوایله
اصلادوب بو اجزاه بولاشدروب صوقه‌لر آخر فتیل قلقدیس وقلقطار روغنی
وسیاه زاج وشب یمانی برابر اولمق اوزره دوکوب وفتیلی انار صوایله اصلادوب
بو دارولره بولاشدروب برونه صوقه‌لر فصل اما دستکارلق لازم اولورسه
دستکارلر اوّل دماغی دبرلی تنقیه ایده‌لر . بعده کسمک وبومق شویله اولورکه
برنجاقی دوزوب فارعوقابیشی اوله . والجه اوله . وانی
برونه صوقه‌لر . که زائد اتلری کسه . بعده برونه سرکه وکلاب رعفن .
دماغه چکه ونا برتر وارزون فتیلنی ایدوب اکشی انار صوینه
یا توبروب بقاریده ذکر ایلدوکمز دارولر دنا بولاشدروب برونه صوقه‌لرکه ات
بتمکه قومز . ونفوذنی اما ناصور ابجرده قابل اولمزسه بر منشال
دوزه‌لر . یعنی آلتاجغی کشین انک ایله طشره چقاروب کسه‌لر . وبعضیلر بر
منشال دوزه‌مرویشره . یعنی دوکوم ودکوم ایدوب وادل زائد اتی
طشره چکوب ایدوب واول .

اول علته معطسه کتوروب یعنی بورونه دالکزده ینه منقطع نسنه دار ایسه قطع‌ده الله بعده سرکه
کلابله بوبوب و پاک ایدوب بخار ایدوه ذکر ایلدوکمز داروردن اوفوره‌لر اما سرطان نوعی جمیع بر
وجهله و بر نکه معقول دکلدر همان دار ور باشنده رمک کافیدر اما اول فصد وتنقیه اولوبسه بعده
زائده اینی انار صوبیله دانا شافلرله ازوب سوره‌لر و اکر شافلرله زمانی و فام و کوکوک انار
جفلرده ایدورسه دخی یکدر و اکر زائدات جوق دکلی ایسه اکیشی انارله جوق قنده‌لر واکر شب
یمانی و قرضانی برابر ادره وقلقطار دمازو نصفی قدر اوله دوکوب بورونه اوفوره‌لر مناسبدر
واکر بو دارودر اول علته ورم عارض ایدرسه برنج کوه نافع ایدوب کلابلی ایله صانی موم دن
وعسلدن دخی موم روغن ایدوب سوره‌لر ینه برنج کون نافع ایده‌لر که اول است کنند و دن دوخر
واکر خربوب بنقلی دوکوب اوفوره‌لر نافعدر و ماسرجویه حکیم قولی اوزره سرسام ازوب
جماع واختشام برونه نوعی ایله زائدی اینی دوشرر واکر بو رونده شو لول یعنی سشکل اولورسه
سشکل معلومدرکه دیشی دیشی اولور نکه بونده غیری بربرده دخی سشکل دیور الاصرله
ایله زجاره حی غایت نافعدر غیری علاج لازم دکلدر مجربدر و سشکل اکر بوقربی
ایسه هر بابی سوروب دو شوره‌لر بعده طائفو رجللر ایله قوشش ایده‌لر و اکر بورون
علتنده بوردون کنار بنده و یا طشره یوزنه بنجابرده سودا ولپ سولجو وقبا رجوا کبی
اولورسه بو نوعی برازدر و بورونک فتارب معلومدرکه عصبانی در ظاهر اولدوغی
کبی زهرله نافعدر ادوب اطرافه دخی میل اتدوکی کوره‌لر که سیاه سشکل اوله داغ اورمق
کرکدر اما احتیاط برندر و یاخود سکود اغاجنی یاقوب کولینی قویوب داغ یرینه قائم
اولوب برازدن اولان نسنه‌لری قالدره یرینه طالبو مرهم اوره‌لر اکثر اعمال ایدرایسه
خوف واردرکه علت عجبی ملتوپ بنور باشنه دوزکه اول علته وجه اکله و فارسیده
خوره دارلر برازر علتدر اما اول استفراغ ایده‌لر ...

سکسان بشنجی باب امراض اللثة والاسنان والشفتین والفم بیاننده‌در

دیشی دیشی دیشی دودای و اغز مرضلرنده فارسیده اماص
بنه دیزان و دندان ولبان و آماس دهان دردم اوددر و افرنجیلر اتوابی رادیقس
ویجیوم ولانجه دادس و بوقه الختوس دموز بوز رادجس دیجیوم دلابیو رم
ولاوربشن و دلابوقه دردر و رومیلر و یونانیلر اوطوندوربزه وخیلی وادسوده
توسوس و یابوش اوطوندوربرسس اوستا منوسس دردر و دیشی انلرده دیش
لر احوالی دول وایکی دوداق و اغز مرضلری واردر مثلا دیشلرک صحتنی حفظ اتمک
مرادایدن کشی حزاید هرایکی دفعه طوز وعسل والا یابی وسنبل رومی ایله دیشلری
غسل ایده و دائم دیشنه اضطراب دیرینه جک قدر معاهم مسواک ایله دیشلرین پاک

ایده

پاک ایده واتده‌بروند قامده کومر وطوز عبار ایدوب دیشلرینی پاک ایدوب دخلالی دخی ملایم
قوللنوب دیشنه و دیشی کوکلرینه زور ویرمیوب و مابشنی اجوف طوتمقدن و هر باکنده‌دخی بکجه لکی
معنا ایدوب یعنی برکون از دبر کون جوق کیمو صانقه‌لر و دخی اقشیر ماغذرلی اطور دمعده
ف دیرندن دخی طلور مکر دیشلره زور اتمش اوله‌لر مثلا فندق و بادم وجوز قرمق و ایکک بو
کوک قرمق و ایره اشلک و دکر جوز مک لازم قلمسه دیشی ایله جوزمکی بعضیلر عادت اتنشلردر
اما خطادر لانده دیشلره زور ویره وحرکت ایدر ولازم ایدوکنی وقیمتی مکره بیلورلر بو نضیحتنه
قبول اتمک کرکدر و دخی ایله فیناسش سه لکنی کوکلری ایله دیشلری غسل و مضمضه ایلسه حفظ ایدر
دیشی وجعنی اصلا کورمیه‌لر و دجی وارایسه ساکن اوله دائم دیشلری شراب وطی مدنی بعنی
دشلو وف و ویرما اشیادن و معده فرا بلغده حفظ لازمدر مثلا فساد و سرعتلی استقا یبی
اولان غدا دیشلره زیان ایدر و ستد ویابلی کبیر بویلده در و دخی ارب صاع اولمیان طعام دخی دیشلره
زیان ایدر و اکثر جوغنه وقیلاسنه سپاهلی ویرنا بونزک کبیردر دائم سبلک ویو معده
تکاسل اتمکدر و طاتلو اولان طعاملردن جوق یمک خصوصا جوق چکنمک ایله و خصوصا انجیر ایله
اوله دیشلر اراسنده دخی قاله دیشه زیان ایدر و طعامک اوزه لطیف اولانی یمک و حکمی
علیظلی یمک و اسی طعام یرکیا صوق صواچمک زبانی قی شاهدر و صوی صوق صو
اچمک وجوق فیق ایتدکده بلکی الکشی فیحه اتمش اده و دیشی قماشدره و دیشی قماشدر
اشیایه اوما اتمک و ضرورتسز دیشه کبریت صوبی طو قندرمقده دخی حذر ایده‌لر و
کندیلی جنکک یمک ما قاقصه دیشه زیان ایدر بو نصیحتلری بنوب ایدوب توخنده ویه ایا
سندرا نزه کتوریکی حفظ ایدوپ بوندن مکره دیشه فساد و سواد عارض اولورسه
کندو جنسنک وخلقتی یک و دیشی جوهرینک ضعفیدر و بونک سوادنه جلا ویرمکی
وسائر مرضلرنی محلنده بونلردن مکره بیان ایدرز و سوزیزی اسنانک ضعفنی بیان ایده‌لم

سکسان التنجی باب اسنانک ضعفی وجلابی وسیلانی بیاننده‌در

دیشلر ضعیف اولوب دبلرندن صولر اقعدر فارسیده ضعیف واب کزشتن دندان
ودنابیدن اوددر و افرنجیلر اتوابی ابابجی لناسن دیجیوم دنولو دورد بجیوم ذرم
وروملر ویونانیلر ازسنانون او طوندوه داوطو نذوررسس دردر و دیشلره برجال ایله
ضعیف طارب اولسه وبلکی تحریک ایلسه جمله قوابضی واردر ایله مضمضه اولنمق نافعدر
مثلا جلنار و موسیابی سرکده طبخ ایدوب و دخی شب یمانی و طوز و مازو دوکوب صو و
کولک سرکه ایله قیناوب دیشلری غسل ایده‌لر و ابن سینا قولی اوزره کلاب دمرسیا
وسماق صولرینی قیناوب دیشلری غسل اتمک مفیددر جلا مازو و انار قبوغی
هر برندن برجز و جلنار و شب هر برندن بارم جز عبار ایدوب دیشلره سوره‌لر آق دیشلرکه

سوادینی جلا ایدن اشیالر مثلا بر جز سیاه کومر و طوز و زبد البحر و غبار فغفوری مابرج اوده غبار ایدوب و انلر ایله
دیشلری بوغلا اودوب دیسباح دانتشام و دیشلری چوب ایدهلر اقوی زبد البحر و یانمش طوز و یانمش
صدف و ودع انواعی و یانمش کوکی کولی و مرجان کبوکی و سباده طاشی غبار ایله اودهلر و دیشلر اکی دار
ایسه برجز طوز و برجز بلیک و برجز یانمش شب و بر قفیل سرکه و ایکی فنجان صو قینادوب و سوزوب
مضمضه ایدهلر اگر تزدن و سوداوی بخاردن ایسه دخی نافعدر اما بعضی تزلاشدن دیشلر صنوک
ایسه مصطکی و آق بال موی و جولان چکنوب و اکثر اغزده ایچنده درم بیکی پشنیلر دار ایسه حولانی
طلغروده دخی طلا ایدهلر **سکزنجی باب ضرسین بیانندهدر**
ضرس دیمک دیش قماشمسی و دیش چوشلمکدر فارسیده کند دندان دیرلر و عربیده ضرس دیرلر دندان
دخی دیرلر و اطبلر انواعی اوستو بورد بنجوم دیرلر و رومیجه و یونانیلر اودونتو نارکی و موطا
زموس دیرلر و دیش قماشمسی بر نچه نسنهدن اولور مثلا صوراق الیه دیشی قماشور و
قشورسنده بر کسنه اکشی ایسه بونک دیشی برده قماشور عجب حالدرکه موجود بونلرک
کیملر قلب اقبالی و یاخود اگر ایچه کنده و قبول ایدر قیبلنمدر نته که بر کسنه چقچلاق سوز
اولسه قشورسنده بر آخر کسینی چقچلاق صورسنده ان اوزادوب و یاخود برمق کوسترسه
کنده بر نسنه اگر اغزده قیجقلنی اکثر عارض اولوب صافینی صورتنده حرکت ایدر دیش
قماشمسی دخی بویله در داکسیجی و مافضی و قشنیا عرسنه لم یک ایله دیشلر قماشمسی اکثر
کسلمه واقع اولور و قکاه معده بخارندن اوچ ازنه سوی دیش قماشور بوکا **علاج**
سعد ایله طوز سورمک دیمک نافعدر و نارجیل و جوز بوا یمک و سموز اوتی یمک
و چکنمک نافعدر و آجی بادم و زراوند طویل و علیق و شراب و لبن الشیح و عسل
الانبیاط و عصاره موم و بافرده بشمش زیت یاغی دخی نافعدر **طقوزنجی باب**
لثه واسترخاسی و حکه سنی بیان ایتمشدر دیش دیبلری اتلری قنایوب کلشمک
و کیجشمکدر فارسیده سستی بن دندان و قتون اتدی دیرلر و اودرلر داوطبلر انواعی
موبیجسی دخی اردم دیرلر و رومیجه و یونانیلر ملا فونس تونه اولونا دیرلر بو علت
دیش دیبلرنده واقع اولور صاحبنی متالم ایدر بونلرک سببی و علامتی و انواعی
و علاجلری ذکر اولنوردی محلده ذکر اولنوره بوکا **علاج** اولدرکه قابض و ارداد سورمک
کرکدر اما ازالهٔ قابضی بعضی نسنه ایله تحریک ایدوب اقوی ایله خلط ایدوب تسکین ایدهلر
طرنجبیلر اولورسه اولسون کای کنده دمقشی انگلز دفانی جفا رخله اصلاح اولوره اگر
اصلاح اولمزسه بانفشی و سرکه ده سوکولنمش شب دادلفدر طوز واولفدر کل غوره سی
غبارینی برمق و مسواک ایله دیشه سورهوب دلک یاغی و سرکه دصو قاتوب مضمضه دخی
ایدهلر که دیش دیبلرینی برکه ایدوب و اتلرینی اصلاح ایدره واگر تزه

زیاده

زیاده اولوب حرکت اولنمه مثلا دیش دیبلرینه بوردسه ضرر اولوب اطلا دیلدره صوسن کوکی و بورجانی
اونی و نلر کونلک وزراوند مدحرج و زنده برابر اولنه اوزن سحق اولنوب حمل و خل سرکه
سنیده تخمیر ایدوب محلنده اول موضعه قویهلر واگر بونلر ایله اصلاح اولمزسه دل النده قصد
و بو روندنا حجامت جایزدر و معفرتدنا و سایر طوزلولرده و طاتلولردن و جوز دنا وامثالی
پرهیز ایتدرهلر واگر احتیاج ایسه قیفالدن فصد و اسهال ایله تنقیه ایتدروب اسهالی حبت
قوصلر ایله و حب الصبر و مطبوخ هلیله ایله کرکدر و طعامین سماق و زرشک قوروسی و انار
دنک ایله بیدهلر و بعده شب یمانی و مورسیچه ایله انشده یتوب قوردهلر و بعده
برجز بونلردن و ایکی جز طوز ایله غبار ایدوب اول موضعه سورهلر اگر اضطراب و وجع ایدرسه
گل یاغی سورهلر و بونلردن مضمضهلر ایدهلر و طرنج دیدکلری طوزلو بالغی آشنده
قنبوبه و یاخود بوندن برجز و ایکی جز گل غبار ایدوب اول موضعه صاچهلر و مازو و انار قابوغی
و گلنار و جلنار و سرو قوزاغی و پیراغی سماق صو ایله قینادوب مضمضه ایدهلر و بعضیلر اگر
غبار ایدوب اول موضعه صاچسهلر نافعدر **فصل** اما علت قوی اولوب و التهابی زیاده اولوب
اسهال سببی و یا اوستاده راست کلمک ایله قوی علت اوله ذکر اولندی اوزره معتر اولنه برقاچ و
فصد و اسهالدن صکره نوشادر قرصلری ایله علاج اولنمق لازمدر زیرا علت قوی اولدیغی بونده دکبن اوکر
ایلدوکلری دارو اصلاح ایدهمز و نوشادر قرصک خاصه سی بوکا نافعدر **قرص نوشادر** نوشادر
و فلفل و قلقدیس و یانمش کچه برر درهم شب یمانی ایکی درهم مازو و سرکهده سوکولنمش
کافد ایکی بوچق درهم و فاوولمش زعفران بش درهم و کولنک بر درهم اوله غبار ایدوب سرکه ایله
تخمیر ایدوب قرص ایدهلر و قوردهلر وقت حاجت برقرصنی سرکه ایله ازوب اغزده طوتوب مضمضه
دخی ایدهلر که بر ساعتده قانی سوزیله و طونه بعده فوری صوی و طابله اغزینی یوهلر بر از زماندنه
صکره بر دخی مضمضه ایدهلر و اغزینه اگر یاقوب وجع عارض اولورسه کرم گل یاغی
مضمضه اولنه فاسد قانی کیدر و نشانی اولدرکه قانی قانک طعمی و رایحهسی قوخوشی کلوب بو ایچه
تو قانا قالمز بعده بو ترکیب دارو ایله مضمضه ایدهلر که اتلرینی قبض ایدوب و اصلاح جتوره **مضمضه**
ورسیا پیراغی و دشتی باربوز و جلنار و کزمازک و عاقرقرحا و یانمش مازو و اکشی انار
قابوغی سرکه ایچنده طبخ اولنوب مضمضهلر ایدهلر و اگر علت دخی قوی ایسه قرص
بدل نوشادر و فلفد یقون استعمال ایدهلر **فلفد یقون** سوکلنمش کرج ایکی درهم شب
یمانی و انا قیاجو برندن ایکی بچق درهم و مصابی اوچ درهم قزل و زرنیخ بر برندن ایکی
بچق درهم نوشادر دورت درهم اوله غبار ایدوب و سرکه ایله یوغوروب و بر چولمکه
بیشرهلر و اوانده بر مقدار بال باروب سرکه ایله حل ایدوب طلا ایدهلر و وقتی
تسکین ایچون گل یاغی طلا ایدهلر و بونلردن صکره قابض نسنهلر ایله مضمضهلر ایدهلر

اشنان غبارکه عدس وجلنار وکزمازو وقرنفل طبخ ایدوب قوام ویروب وقوروده‌رق
اول موضعه صاچه‌لر ومنفصل سرکه‌سیله دخی مضمضه ایدوب علت اخلاطه قلدقده یوسنلو
دارو صاچه‌لر صفت توتیا بروده ایکی درهم ویرورده اولمش عفوره وکونلك ومر وزنج
وکلاب هر برندن ایکی درهم ویانمش قرشوندن بر درهم اوله صلایه ایدوب دیشلر دیبلرینه
سوره‌لر وبو حدتلو داروی بوغازه کیرمکدن احتیاط کرکدر وعلت پاک اولدقدن
صکره اسفیداج رجی طلا ایده‌لر که ات بتوره ودخی اوستان قابض داروکه صو ایله
بار مضمضه ایده‌لر وبو ذکر ایلدوکمز ادویه جمله دوددی اطرافنه ودیشلر دیبلرینه الا
سنه نافعدر وهر بار علت یاوز اولسه اول یوشاق دارو ایله باشلیوب بعده
حدتلو وقابض دارولر ایله علاج اولنه واگر بو علت سوداوی اولوب بدلی وتغییر
لونا اکثرسی مشکل اولور اما اسود لکن احمره تغییر اولنورسه جمیع سوداوی علتلر
قبره مبدل اولور وهر بیر ده قرحی یاره اوستندن چقار وقلنده سیاه اغز کوزلر
ایو دکلدر قرمزی کوربنورسه قبره مبدل اولدوغین بلمك کرکدر فصل استرخاء
اللثه ودیشلر دیبلرینك اترپاسست اولسه سهلدر قانی چقارمق ایچون
نشتر ایله جیزه‌لر وقانی مص ایده‌لر بعده اقماع الورد وصمغ بلوط وجلنار وحب
الآس هر برندن درت درهم خرنوب نبطی وسماق هر برندن درت درهم غبار
ایدوب دیشلره ودیبلرینه صاچه‌لر وفلفل دخی قرحا دخی نافعدر وبقا ایده
ضعف الاسنانده اولان علاجلر بونلر دخی نافعدر

سکسان طقوزنجی باب احوال اسنان ووجع الاسنان بیاننده‌در

دیشلرك احوالی ونوعیدر فارسیده درد دندان درلر واکثر انواعی طولورد
هجوم درلر درد ملریونانیلر بونوسس اوطونلردون واو طوندانیا درلر ودیشك
احوالی وامزیسی دیه‌دکمز دیشك جوهوب وجزی کوك میدر سکه میدر دیو اطبا فتنه
اختلاف واردر حنون کروه که کوکدر دیشلر هر سنه ایله آنی یونسه‌لر دیشلر اوزنا
الم حس ایتمز مکر زور ایدوب دیشلری طوقنه‌لر که رجع متالم اوله دوشون که دخی عصبدر
دیشلر اکثرینه سبب امرض جمیع تماشیق عارض اولور درلر وبونلر تشنك ایدرلر
جونکه عصبدر چونکه قرلیور دیشلر بو اراده سوز چوقدر اما اصح اولدرکه دیشلر طرفی ادی
کبی وعصبی برك برمرکب کوکدر اگر عصبه قابض وقرلیجی اولمز دیراسه کوبری برکت
عصبدر وبرودت وبیوسیتی حرارته غالب وانع اوله وجنچینه قرلیجی سوانع اولور نته
کطرفانه طلاصق الکیا وارین بوفندر چونکه برهان اوبنلری طشره معنی جذبه وارث
ذایل اولدیه برودت دیوست کارایلدی انوکیچون هر سنه ایله قرلیجی جایز اولدی

والحاصل

والحاصل دیشك کوك ایله عصبدن مرکب اولمسی عقلا دخی ملایمدر زیرا برودت وواینق قسی اولور
زیرا عصبده انده جنس واردر وبو علاوه وقائنده حس الم ایدر زیرا انده کوکده
جنس اما اکثر الم حس اتمسنك سببی اولدرکه دماغ عصبلری دیشلرك کوکنه وجودینه
اولاشمشدر ودخی دیشك قلبی ملایم بر عصبدر واطرافی کوکدر زیرا حضو یجان ودرد
دخی اقتضا ایدر وکوکده بونلر اولمز انوکیچون وجع ایچرودن اولور ودیشك بیوسیتی عصبدن
مرکب اولدوغنه دالدرکه عصبده حرارت اولدقجه اولزره ودیشی عصب بسلر زیرا دیشلر کوکی
خارجدن دکلدر اگر دیشلر اکثر طرفندن دخی واله صوینون مرکب واولی دیشك وطرفنك
سکز ایله کوکدن مرکب اولماسنه بونلر دالدر بونلرك احوالی تشریحده وبوناننده
مفصلدر بزم بو محلده مقصودمز بیان تشریح دکلدر امدی دیشده وجع که ظاهر اولور
اکثر دیشه ملاصق اولان اتلرك ودیشك قعرنه واصل اولمش عصبدن اولور بونلره
لاینده دماغدن بر ماده غلبه ایدر ونازل اولور واضطراب ویرر دخی طشره‌دن دخی
هوا دایمی وصوق صو بر وطاتلو واکشی وحدتلو ودیشك مزاجنه مخالف طعاملر وباخود
روز ایله طعام چکنمکدن وبرك نسنه‌یه دیشك طوقنوب رزر المکدن دخی وجع عارض
اولمقلقدر انوکیچون روحك قبول عدم قوتی ازقالوب بوما قنوما دیشلر فاسد
اولوب چوریکه وقزلقه باشلر ودیشلر خود سایر کوك کبی دکلدر انلر انده دخی بله
طوغو دیشلر دخی ایله اولسه ایدی انده‌دن بله طوغه ایدی انوکیچون بعده غدا ایله ظاهر
اولور حق سبحانه وتعالی جل شانه حضرتلری اطفالك غداسی بر مدت سود اولمغله
دیشلریله بله خلق اتمدی اما اصلنده بله خلق اولنوب نهایت اناریله مدرلرینه اضطراب
ویرمك ایچوندر ودیشك اتلری ودیشلر دخی بری سکز یاشنه واریجه سایر سنه‌نیانك
ضعیف ایدیکه ابتدا ظاهر اولدقده دیشلر اتلری اکثر تحمل اتمکه چاره ایدم ایدی دیشلر
وبرك ودقاقلکه ادطبی اولمز ایدی بو بله اولیجق حکمی باری اولدرکه بری یاشندن صکره
ضعیف اولنلردن بر بر دوکیلوب یرینه کلنی وبرك دیشلر بتر واتلری دخی صلبتر اولور
زیرا سایر کوکلر دخی اولکیدن بیوك وبرك اولمشدر حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك
بو محلده حکمت اطفال بیوك اولدوغنده قوتی ارتوق اولوب وضعیف دیشه خلل طلور
دیو تجدید اسنان خلق اتمشدر بابزه لایقدرکه دیشك بو قدر لازم ایکن وسرمایه مز
ایکن ولذت طعام وقوت بدن بر خوشبو غذا چکنمکدن حاصل اولدوغنی فهم ایدرکن
کندو الیمز ایله دیشلریموز خراب اتمکه چالشمیوز بو مقدمه‌دن واو دیشلر حفظ اتمکه
مقید اوله‌رز دیکورز حکمایی پیشمانی فائده اتمز اما دیشلر بکلوی متغیر اولسنك
سببی اخلاط فاسده لکنزنا وفاهی معده بخارلرندر وهرقنقی حفظ ایسه تو

اکثرا آکله تابع اولور . مثلا دیش صورنده اخلاط آتیه‌سی اولمش اولور سودا غلبه‌سندن دیش
سیاه اولور وصفرادن صاری اولور ودخی غلبه‌سندن یاشیل ضلل وبلغم زیاده‌سندن دیشلرك
اوستی دیکلری قیشیل دیو تزاقلو اولور صاف اولمزلقدن وجع الاسنان که دیش اوغریسیدر
شول دیش دیبنده دیش اکجنه قورت عارض اولور بعضیلر بوکه اعتقاد ایلمزلر . اما دماغده ودیشده
دخی قورت اولور . ودود الاسنان دیو اول نوعی بوندن صکره محلنده ذکر اولنور . اما دیش وجعلری
اکر مادهء سوز ومادهء لو سوء المزاج اکا سببدر . اکر ماده‌لو اولورسه دیجی دخی ماده
ایله اولور . ومادهء چوقلغی ویا غود حدتی اکثرنشا ندر . واکثر مادهء نك چوقلغی ریحلو وغلظتی
سببیله قورت متولد اولور . ومادهء اکثریا باشه بخار ایله سعوط ایدوب کیرو باشدن
نازل اولور . واکثر فصه لغاده اغریسه خسته مرضی دفع ایلدکده دیش اغریسی دخی ساکن
اولور زیرا وجعده مشارکت واردر . ودیش بنمه‌سنك وازقاله‌سنك واکوله‌سنك
دکوزه یوب خرده اولمه‌سنك سببلری اکثریا حدتلو واکشی مادهء نازل اولمقدن
اولور . اما دیشده علامتلری بر خوشبو بلنك لازمدر . مثلا وجع اولان دیشك دبنده
ورم واریمیدر . واکر دیش کوبرنده ورم وسستلك دبنش اولمه ده دیش صاغ اوله
وبلکی رنکی متغیر اولمامش اوله بلمك لازمدر که وجع اکی دیشی جنده اولان وجع ایچون
وبعض اذعان ایدنه مز وجع حسبیله دیشی چقارر کوررکه صاغ دیش چقمش ودوجعلو
دیش طورر . نابغدری اودیشی دخی چقاردر . امدی بر خوشبو بلنمك کرکدر
ذکر اولندوغی اوزره دیشده درست ایسه وجع دیش اتلرنده در . وکاهی دیش اتلرنه
حرکت واختلاج وورم ایجاب ایدر زینی ظاهر دورکه باشنده ماده نازل اولمشدر . واکر
متصل وقریب اولان شریانلر حرکت ایلدکده حس اولنور . وبلکی دیش اتلرینك
برمقدار برلری آغرر اوده . اما علامتلری سوء المزاج دن اولورسه وحار ایسه
بارد هوادن وصودن وبارد ادویه‌دن راحت بولور . آنلك معلوم ایدنلر . اما
سوء المزاج بارد ایسه بونك ضدیدر . ومادهء رقیقا ایسه وارد ریح منفعت ویرر
واکر ماده ریحلو ایسه دیجی رقتو ایله اولور . واکر بر یرده قرار طوتمزه . زیرا ریحك
یورومك شاندندر که وجع دخی اکا قریب یره انتقال ایدر . اما سوء المزاج رطب
ایسه دیش ودیبلری درمشر یعنی اچه وارق دیبلری واسع اولور . وسوء المزاج یابس
ایله دیش کوچك انتقا ایدر یعنی ارغا انور . وبو حال پیرلرده چوق اولور اما
مادهء ووجع دیشی چوق خرده اوبشك کندودن اوبیجی بلکی چورك دبنش ودلکلو
اوله . ودوجع معتبرن اولدوغی تقدیرجه دیشی چقاردمق ایله وجع زائل اولور .
ودیبلی راحت بولور . زیرا دیش یرنده نفع اولجان طبیعت آنی تحلیل ایدر . اما

ماده

مادهء ووجع دیش اتلرنده ایسه دیشی چکمكله وجع زائل اولمازه امدی علاج اولدر که دیشی
وجعی برنا مشارکت ایدر اولورسه فصد واسهال ایله تسکین وکاهی احتقان دخی مادهء
اسفله چکوب تسکین اولنور . اما دماغ مشارکتیله اولان نوعك بنفشه غرغره‌لری
ولایارج فیقرا وشحم حنظل وحب قوقایا وحب شبیار ایله علاج اولنمق کرکدر . ودیش
دیبنده بنه ورم اولدوغی تقدیرجه بنه فصد واسهال اکثر نافع اولور . ومادهء حار ایسه حب
الثعلب وباغی کشنیز ودسانا انجل صورلری کبیر آغزده طوتمق نافعدر . واکر حرارت
قوی وحرارت شدید ایسه افیونه قنب ایله علاج اتمك کرکدر . وعلتك ابتداسنده
یابس وارد وقرد وا معتدل اولانی آغزه طوتمه‌لر وتحلیل واردر دخی تدریج ایله مادهء دکنه دیبه
چکوب نفع ویرر . وحرکت وورم قوی اولورسه دیش دیبلرینه معتبر سلکی اوردر . واول
التنده اولان طمرده فصد ودخی الستده حجامت ایدرلر . وبعضیلر محلل دارولر چکتوب ونوشیبر دخی
ویرلر . ودیش ایچون ضرر سنر ادویه سردنا قور رمیلله نافع اوله . اما قابض ادویه ویا ورسیانی
بابونج وسرکه وحب الثعلب ورشیدیا بر آغی درسیا سرکه ایله قیناتمش اوله . ودرت الانفاق
دخی نافعدر . واوزم شرابیله قیناتمش کل بابونج دخی آغزده طوتسلر ومعتصفه اشکاریخ ند
اما دیش وجعی زیاده اوله عاقرقرحا بی دیش اوستنه قومق ولا یافتمه ازه‌جق افیون قویوب
وطبخ ایدوب پنبه ایله یا کنز وجعلو دیشه سورمك نافعدر . اما افیونك دیشی خراب ایدر دیرلر
وصاغ دیشی اودوب وجعی نازلدی ایسه افیون طلا ایتنه‌لر دیشی خراب اتمز مطلب نهایت
صبر وحوالان وارزه‌جق قطران وعاقرقرحا وارزه‌جق فلوسیا فانوب مسحق اولنوب قیناتوب
محلنده ازه‌جق پنبه ایله قویه‌لر . وجعی ساکن ایدر تجربه اولنمشدر . ودیش وجعنه خشبو
معجونی ایدهمر فیلنك تخمی وافیون وسیعه هر بری نیم درهم ودیبروزه طاشی بر دانك
وفلفل بر درهم وحب الثعلب عصاره‌سی ایکی درهم اوزم بکمزی ایله یوغوروب دیشی
اوستنه قویه‌لر . واکر مادهء حار ایسه قاربوز وصوغان صو وجعی قطع ایدر دیرلر . ودار
فلفل مستعطری دخی نافعدر . اما مادهء بارد ایسه رادع وارد استعمالی بکمزدر .
زیرا مادهء یه دوندروب دیشه قوت ویرر . مثلا سرکه‌ده سوکنلك شبت یانی دهیوبه
طوز ایله معا قویه‌لر . وکل بابونج واوزم شرابی وسرکه دخی بویله‌در . زیرا کل بابونج رادعدر
وسرکه تحلیل ایدر . وکاهی وجع دیشی دیبلرنده ورم انکلی ساکن ایدر . وکاهی ورم ساکن
اوله وجع دخی ساکن اولور . مثلا اوچ کوندن صکره وجع ساکن اولمزسه پوده‌لك
تخمی وسکنجبین وراز یانه تخمی وشحم حنظل وعاقرقرحا ودنکر زد وفودنه وزنجبیل ودارچینی
وقرنفل وانکار دکندرسنی ومرزنکوش وصعتر نافعدر . وطشره‌سی ایستی طوتمق و
یابسینی دخی ایستی طوتمق لازمدر . وقابل اولورسه طارب قزدروب بز ایچنده طشره‌دن

دیشی اوزرینه قویه لر وطفره دن خوبه جی ضماد بودر بابونج وطوره ادی ومعلب وفطمی و کتان تخمی شراب
ایله مطبوخ اختیار ایتسه لر صو ایله طبخ ایدوب طفره دن ضماد ایده لر • و بابونج وطوره ادی یاغلری
دخی نفرزده طوتمق نافعدر • وانفره و چکنیه جک زفن بودر جبلی یاربوز واق فلفل وعاقرقرحا فوربه
اوزم صو ایله بوغوروب ضماد ایده لر • وانفرزده جوق طوته لر • ودخی بوغازه کیده که مادة ی تحلیل
ایده سعوط میویزج وفلفل وزنجبیل وعاقرقرحا واغاج بوصوک غبار اولنوب ابشریا اوده لر
دتریاك کبیر واربعه دستورنیا چوغی دیشه قوتلو نافعدر • جالینوس قولی اوزره وجعی تسکین
ایدر • ودیشی قوقوتمه قویه جی دار دارکه دیشی حفظ و وجعی تسکین ایدر قطران عسل ایله نافعدر
ومسك ومصطکی زنشدروب دیشه قویوب وجزقرمش وموریب ادی و بشره اولان مصطکی یه
دکوره مصطکی اریوب اثره ذارطوته • واکثر ازه جی افیون وعاقرقرحا ایله دافیون قطرانه و
عسل ایله توسر صواندر • وزنجبیل غبارینی عسل ابهرکه ایله یوغوروب دیشی دلوکنه
قومق نافعدر • واکر اول وجع که ادیتوکنور سه فلو نیاب فارسیونا دیشی قوجوغنه
قوسر خودزم شاهی سنونی قولی اوزره وجعیات تسکین ایدوب ادیتو کنورر ▪ واکر
داغ انك لازم کلورسه • مثلا محلل دارورایه رتب یاغنده طبخ ایدوب • داودیاغی اول دیشی
قوجوغنه قویوب واکر اطرافی قیر ایله قیپلایوب داخذه دیشی اطرافنه ودیشی اکرینه انشلی
کارابنه • وبراغنه جوالدوزکه اودی کسکین اولمیه قیزدروب وبرمناسب قلم ایجنه صو قویوب
داود دیشی راستلیوب داغلیه ارکه اوداغ تمام زایل اوده • اما دیشی دلوکنه حرارت کار
انك کرکدر • اقتضا ایدرسه برنج دفعه بو وجه ایده لر • وکاهی دیشك باش طرفندن مشغب
ایله دلوب داغ علاجی اول طرفندن ایده لر • زیرا دیشی بوجانبده ایسه دلوکنه جوالدوز
دیشی اوستندن راست وارمق قابل دکل دیشلر ویانا طرفندن راست کلور • وکوز
آتی برقوشیو کودر دیشنده • اما علا کیثردر • واکر دیشی وجعی دیشی قزالغندن ایسه
علاجها ازواجها اوقومق فنی قدیم نصیحتدر • وعابت برنده علاجدر • خصوصا کوکنی
کنشه کوسترمه لر وجع ساکن اولور • وبعضی ده ازواج ایدرکن پاره لنوب وکوکنی
ایجرده قالور • عابت اولدوغی قدر ازواجه اقدام ایده لر • وشول دیشك که بنا روسی
پاره لنوب وکوکی دیشی اثریایجنده قاله وبلکی دیشی اثریا اول کوکنی اوزره بله وطفره
ده هوا طوقنمه مه بعد عیزبه وجع عارض اولمز • مکر وجع دیشی اثرخ اولان کوکنی حادث
وعارض اوله وشار کسنه یعنی دیشك یاکز کندودن عارض وجعی ایچون بنفشه یزده
صاردسینی اصرمق نافعدر • وبرورم کوکنی غرغره قینادوب اغزده طوتمق دیشی
ودیشی دبی اطرافنه نافعدر • ابو منصوده معتبردر واکرك قوتی آتی اوبوشدرر • و
اوبو شدمعه نفع حاصل اولور • برورج دافیون ورنج وزعفران وجاوشیر ومرکبیلردر

ومعارض دارودر دیشی مازو ایله دکرمانك وسرو اثواعی وخیطا قلیبا ودیولمك کبیر وبالجزنا نافعدر •
وسایر بابارده وبر وص ایکوبا مرتب اوزره موادات یازیلوب بو محلده ذکر موادات اولمدوغی
باعث وجع اسنانا جوق نوعدر عارض اولمغله هر داوالی دموادرکب نه یسه محلنده کوسترلمشدر
زیرا دیشی وجعلریا سببلری جوق نوع اولوب دمطلق موادات بولنه اولماز • •

طرف ثالث باب دیشك تحرکی و قوزالمسی و دوکلمسی بیاننده در

بو محلده فارسیده جنبیدنا دشکستن وافتادن دندان دررلر ▪ واز جمله نوعی فارسی
دنیجوم وحرامور ولابیوس دررلر • دره میر دیونانیلر دیسبس والثرباز مور تو نوطو ذبه
دنور دموسن طونذون دبی دررلر • اوقا دیشك ومرضسی درت نوع اوزرینه در • برب رطوبت
جوقلغندن که مصبرلر بیرك طوتشی ایجین قوازل رطوبت فاسد ایدر • زیرا اعصابی رطوبت
وبرودت افراطی فاسد وباطل ایدر • ایکنجی دیشی دیبلرینه منتقل اولانا دیشی اکریه بنوب
ودیشی کوکنه ملاصق اولان انی صالی دیرلر • اوچنجی یبوست غلبه سی دیشی لاغر وانجه
ایدر • اکثر پیرلرده آچلق چکمش کشیلره دانع اوله کلمشدر ▪ اما پیرلرده رطوبت اعصابده
دخی فساد اولور دردنجی برزخم ایرشه بونلرك علامتلری رطوبت جوقلغندن اولان
تونکك دیشلریه بیوکت داوزون اولور دیبوست توحنکك دیشی لاغر اولور ▪ ودیشی
دیبی اکثر یوغیلی توحکك دیشی انی احاطه ایدوکسنی اکندوبی صالی دررلر • دواول نوع که زخم
ایریشه اکه نه سوز زخمدن اولمشدر • وتحوك اولان دیشلریسانا ایله وال ایله
تحریك اولنمك اولمز • ودخی چکلمك اولمز ▪ واکر رطوبت جوقلغندن اولورسه • اکا
علاج قابض دارولر کرکدر • مثلا قوریه اوزم شرابی وبابشب یمانی وجفتی دسنبر
ودایم وزنجفه طوز قاتوب اول شرابله مضمضه ایده • واغزده طوتمق نافعدر • وایکی
درهم شب یمانی وبر درهم طوز غبار ایدوب دیشی دیبلرینه قومق دخی نافعدر زردره
اکلغی انار رقبوغی ایکی درهم قیزل زرنیخ وشب یمانی هر برندن اوچ درهم قیزل کل سماق
هر برندن ایکی درهم غبار ایدوب دیشی دیبلرینه صاچه لر آزرد راقو دزنده برابر اولمق
اوزره سماق واکشی انار قبوغی وصاروحلیله جارودکی دقزل کل وجلنار دسك ومازو
وشب یمانی ومازو غبار ایدوب دیشی دیبلرینه اکه لر • دیشلرك دیبلرین برك ایدر • و
واکر بونلر ایله دیشلرك دیبلری برك اولمزسه عیزبه فایده اولماز • مکر کمش تل ایله باغلیه
برك اولان دیشه باغلیه لر • ودیشی وجعی بابنده ذکر اولنان داغ بولکده اولور
دیبوست غلبه سندن تحریك ایچون علاج کل یاغی ایله جبه الخضر یاغی قولانمق طاوزه لر
دخود اولوب وده وکلامی ایچون علاج دیشه قوت ویرر دارودر که دیشی احوالی وجعی
بابنده ابتدا ارزه ذکر اولنشدر • انوکله عمل ایده لر ▪ وکاهی حنظلو دارودن واجب ایدوب

طوغریلق علتی ایچون استعمال ایدوب مثلا زیبق وشنکلی ودخی بکبرودن جمله‌جیوه ویررلر ودخی بیده دکز
علتی ایچون وبرولمزده جمله دیشلری تحریک ایدوب اندن چیقاررلر حذر اتمك کرکدر اسنان الاطفال
اوغلانجقلر دیشلری بیتمك وقتنده وجع عارض اولوب حرارت وحمه‌لنك وکاهی ام الصبیان
وصداع وکاهی اسهال واقع اولور بونلرك علاجی دیشی بیتجك یرلرینی توره یاغی واوردك دماغی
یاغلریله وطوشان دماغی وروسنك بیپی ایله اوومق نافعدر ثابتدر اطبادن متقدمیندن خصوصا
ابو علی سینا قولی اوزره حرنالن سیدی ایله کرسنه سورمك فی نافعدر واکر وجع زیاده دار
ایسه حب المغلب عصاره‌سی کلاب یاغی ایله ینیم کرم اول محله سوره‌لر وطفل برشنه چکنکا بودکلر
زیرا دیشنك ماده‌سی تحلیل وخروج اولمق لازم کلور انونکیچون بو سببدن کاهی دیشی اوج یردن
باشن ویروب اکثری دیشی ظهوره کلورسه ■ جیوزی وقوتلی دیبلری وچکلرینی لطیف
یاغلر ایله ... چرب اتمك ذکر کدر ... ■

طقسان برنجی باب قلع الاسنان وتثبیت الاسنان بیاننده‌در

دیشی انسان وجمله قوپارمق وپاره‌لمك دره فارسیده دندان نا آسان بیغکننده
دربیزندرلر واز جمله انواعی مورتنقا جیوه بجنوم درلر دردملر ویونانیلر توودسس
یونولمندوندرلر دیشلری پاره‌لمك وداروایله قیرمق ایدرلر اما جمله‌سندن چیقارمق
قابل اولورسه افضلدر ■ اما بعضیلر سه‌لکن سدینی جیزه غلط ایدوب اول دیش
اوزرینه قودرلر پاره‌لر وقوپاررلر اما هرحالده سائر دیشه طوقونمیه‌لر واتخ زبندبی
یاغی دخی بوبله‌در دفنا والحار دخی بویله‌در وصیان دیدکلری بترن یاسمی دخی بویله‌در
واوج شونی سرکه‌ده طورمش حنظل کوکی دخی بویله‌در وفودسس بخسی دخی بویله‌در
واینون قومق مزیج ایله دخی قوپاررلر ودیزه ایدر ودستوعاتزنا بنوت وشبرم ولاعبه
وسائر یتوعات سودلری دخی دیشی قوپاررلر وکبریت صولی ویاغی دیجنه اعلادر
اناکورك ایدوب ■ مزیج ایله دیزه ■ ایدر ■ ■ ■

طقسانن ایکنجی باب ـــــ حفر بیاننده‌در

افزودن براز رایه اولمعذره فارسیده بوعلته کنده بردهان درلر زنا قوشی بودخی درلر واز جمله
انواعی مالوسی اوطوراورسی واسبو جیوردلا بوده دخی درلر دردملر ویونانیلر
دیبوز جبا دسنوقا نوز درلر ■ بوعلت افزده بدرایه کلدکده اکر چورك دیشلردن
کلورسه انکحالی معلومدر اما بعضی نوعی واردر سطح قده حرارت ■ ■
عارض اولور وبرنوعی دخی سوداء المزاجدن ومعده‌ده خلط تعفننندن دخی اولور ■
واکر تنقیه ایدنا صفرا ایسه افزایجی اولور ودرنت فلیل اولور ومعده بخارنك
بخوحلقی نا اورمز فونمو ادلمزه اماان اچکر قوفوسی که اکه بخو الترته در مرتبه قده سبی

سبزنی عارض اولور بونوعی فی یرافزدر وکاهی اولورکه بوحاله دشك حوالیسندن ظهور ایدر
جنبات انوعنده ومحرقه دبایچی ترینده فینی ظاهردر بدنك طبیعتسنه قریب ایدن حرقه ده فی
عفونتلرنا بر رایحه لوا دیور اما کاهی دیشی اتلرنده تعفن ایدن خلطدن اولور انك علاجی فی
عفصل دروانگه کافیدر ■ واکر اغز قفوسی فلك ایچ اطرافنده ومعده‌ده ایسه اکثر سببی متادر
تنقیه ایله استفراغ صفرا ایدرلر ■ ومعده‌ده صفرایی تسکین ایدوب واعتدال دیرجك بر
رایحه دخی رائل وساکن اولور ■ بو بابده تازه فیسی درزوالو وشفتالو وخیار وقاربوز یمك
واره سویقی دخی نافعدر ■ واکر بونلر ایله ساکن اولمزسه صفرایی هلیلج ایله ومطبوخ
فاکهه ایله استفراغ ایده‌لر ■ واکر بخر معده عفونتی دبلغمدن ایسه سکنجبین سفرجلی و
رمان وشراب لیمون دخی تسکین ایدر ■ واطریفیل وایارجات دخی نافعدر ■ اما بلغمی
عفونتده تازه میوه‌لر یمك دخی مناسب دکلدر ■ ودخی بلغم تولید ایده‌جك اغذیه واشربه
دن پرهیز کرکدر ■ وبعضیلر سبب بیشی ایله قورپه اوزم بربرلر نافعدر دیشلر دهوده جبز
ومصطکی دکشور بتجی ودارزیانه دخی بومحلده نافعدر ■ دتور بجان ابوئی ودرنابری ودخنا
درنابری دخی نافعدر ■ وبرخصوصده نافع اولان مفردات که ذکر اولنور سذاب کبی
وکوندز مضغ ایده‌لر فطنه قالص کیشی اغزده طوتمق بیخوده نافعدر قرصعنه بره یکندر
قرصعنا دررانك قوسی وجبك دیشمهی اوتوزکون ایسه انا نافعدر وسوید
بجتبدردیشلر بذر قطونا بیخوده واغز قوقوسنه نافعدر ■ عفص سرکه‌یی نافعدر
خل سرکه‌نك ایجنه التون قزدروب سوکوندرسه‌لر واول سرکه‌دن اغزه جنی بس کوند
دکین ایچوب وهرکون مضمضه ایتسه نافعدر انیسون یمك نافعدر ترنجبان
یمك غایت نافعدر ومجربدر سنبل طوری اویتی اغزده طوتمق معتددر بستان
مضغ اتمك دیمك فائده ایدر قنطوریون دوکوب عصاره‌سی اغز طوتمق نافعدر
واکر ماده قوی زیاده ایسه ■ مثلا اکر صفرا واکر بلغم ورقیق ایله اخراج ایده‌لر ■ واکر قوی چکر
قرحه‌سندن ایسه قروح الرئه علاجلرینه تنقیه لازمدر ■ اول بابه نظر ایده‌لر ■ وجوعلتده
پرهیز ایده‌جك نسنه‌لر واردر بنجوات درلر بونلردن حذر ایده‌لر ■ مثلا اغذیه و
اشربه‌دن حدندن زیاده مسك قومه‌یه‌لر ■ جوق سبیم یمك وبانغه معتاد اولوب جوق
یمك ومعتاد اولمق یه‌ده بیرده شاهددر ■ درنبوا یاغی دخانی بخر کتورر ومعده‌یی
اولان صولرك جمله‌سی بخر کتورر ■ وانلر فیا دیدکلری حبی اغزده جوق طوتمق وجیکت
صوغان وصرمساق وکندنایی جوق یمك معتاد اتمك بخر کتورر ■ ■ ■ ■ ■

طقوزن اوجنجی باب ـــــ قلاع بیاننده‌در

افزده سوچلراب داغز اوزبیدره فارسیده دره‌بان وبترورده دهان درلر واز جمله انواعی

اوله‌سی اولجبرا وردر. ورد مبرد یوناننده انقه والترجبین دخی دربره قلاع ودیکلر علت ولده
داغزده ظهور ایدن سویجلر وچبان جقار در. اگر اطفالده واقع اولورسه رطوبت
وبلغم غلبه‌سی دیلدر. بالکز معده رطوبتی اکا سببدر. سوامرا وغذا مخذن ایسه. والوه‌سی
دوایه‌سی مرسنک یاشنه دواء المسک سوره‌لر. وبرابکی کوندن صکره گل یاغی وبنفشه
یاغی سوره‌لر. واگر اغز ایچنده حرارت وار ایسه نیلوفر وبنفشه یاغلری ایله یاشنه
سوره‌لر. دوایه‌سی مغرا ترن ودجو قوابضدن پرهیز ایده. اما قلاع علتی بیوک
کسنده واقع اولسه. اگر بیرک باشنه اق ایسه بلغمی نوعیدر صاری صولی
اولور. طوز تودینیونی وصوینی مضمضه ایده‌لر. ومنتشر وجمک ودنشه و
طباشیر وقوریه کشنیز وسماق وقلا وازه‌جی کافور قاتوب اغزده طوتمق مفیددر
ودوزده برابر اولمق اوزره مازو وجلنار واقاقیا غبار ایدوب اغزده طوتمق بلغمی
قلاعی بوننک عفونتنی اصلاح ایدر. اما دموی قلاع وسوداوی قلاع ده بثره‌لر
قزل وسیاه اولور استفراغ ایدرلر. وعلاج سنتی ایدوب اغزده دخی طوتیا
دکاهی علت اصغر اولور ودوارین اولور سماق وجلنار واقاقیا وصندل ایچون
ازه‌جی کافور قاتوب اغزده طوتدرلر. اما سوداوی ده دل التندن قان الهق
مناسبدر. وقوردنه صوبی شکر ایله وشراب دخی نافعدر. واگر معده‌ده اخلاط
حشن اولنورسه بالکز قیئ ایتدرمک کافیدر که اخلاط سکبی اولوب قلاع
زائل اولور. وفصد اقتضا ایدرسه قیفالدن فصد ایده‌لر. وممکن اولورسه الکفدن
وارقه‌دن حجامت ایله حاقن ویا فلانه چکه‌لر. واطفالده دکه حالا سوداوی اولمز. اما
سوداوی اولان قلاعک قوی اولنده اهمال اولنورسه فرنغ خبثه دن خوف
اولنور پرهیز وفصد واستفراغده اهمال جائز دکلدر. وصفراوی قلاع قوی اولورسه
سوداوی قلاعده آز اشتغ [illegible] تدبیر واهتمام گرکدر. بونلرده خلط احتراقی موثردر
بلکه صفراوی قلاعده دخی تدبیر قویه محتاجدر. وحلوی دخی ترک ایده‌لر. ومعتدل
طعام ومبرد اشربه‌لر ویره‌لر. وبو علت قیئی قلقدن اولدیغی ذکر اولندیغی
اوزره علاجی متفرقه مختلفدر بعضیسنه بارد وبعضیسنه قابض وعافص لازمدر
مرقده اطفال اوزرنه علاج اولمز. واطفال اوزرنه بالخاصه اولان مفردات ذکر ایده‌لم
عسل: فوبرق [illegible] حوبله عسل وقوروق شرابی وپرورده‌سی نافعدر. میویزج
عسل قاتوب طلا وضماد اولنسه مناسبدر. عصفر بری شکلا جکلدر خصوصا
اوغلانجقلر قلاعنه نافعدر. سک الغنم خصوصا اطفال قلاعنه مفیددر. رشنی
انسک عار [illegible] قلاعه مفیددر. عابوج بوگرتلن [illegible] والفهلو وکوکی عصاره‌لری

موافقدر

موافقدر. رائحة الحق [illegible] بسمود ادنی جیکت وبتشق ملکت وعصاره‌سی اغزده طوتمق وارنلو قلاع ده
نافعدر. جیوالان [illegible] الاصو ایله ازوب سوره‌مک واغزده طوتمق موافقدر. بزر البورد فایلی دردکوب
وسماق ودوز غوان وطباشیر بیله الاصو بیله ازوب قلاعه سوره‌لر. عصفر اصبور [illegible] عسل
ایله سوره‌مک ودل صو بیله مضمضه ایتمک نافعدر. عوسنج برکنده عصاره‌سی نافعدر
بنفشه قلاع بلغمیه قوی نافعدر. طرخون مضغ ایتمک مناسبدر. ماینا عصاره‌سی خصوصا
اطفالده اوده قلاع حاره مفیددر. مخ البقر اوکوز انجکنی ایلکنی عسل دادن قاتوب ایتمک
امروب بسیار نافعدر. نبات بلغمی قلاعه نافعدر. رشتا ماشا قاتوب اغزده طوتمق
قلاع حاره‌یه نافعدر. صندل احمر غبار ایدوب عنب الثعلب وطل صوبله نافعدر.
واگر ازه‌جی کافور خلط اولنسه دخی روادر. وبو علت اطفالده واقع اولسه جمله پرهیز
واستفراغلری وفصدلری والده‌سنه ودایه‌سنه ایتمک لازمدر غفلت اولنمیه

طفلان دروجع بابنده [illegible] سیلان لعاب بیاننده‌در

اغزدن صو وصلیا رالمفور. فارسیده امتون اب ارزدهان دیرلر. واوزبجیل انواعی
ماطور اوریس وابی ونا سخاوریس دخی دیرلر. ودرد میرد یونانیلر ادسوتا نورس دعالیو
دخی دیرلر. اغزدن صویکی لعاب التی الرقارن ایچنده نورت وصوغلان نوتدن ایسه
اکثر ناموافق وطوز سوز طعاملردن حاصل اوله‌کلمشدر. بونک علاجنی بوردن حکه سیور
واکثر لعاب کیجه ایله زیاده سیلان ایدر. اگر ادمعوذه بیوک قورتلر [illegible] ایسه بیوک علاجی
بیوک قورتلری وحب النوم ومعلرلی قورتلر بابنده وعلاجنده ذکر اولنور. اول علاجلری
ایده‌لر. اما معده رطوبتندن ویا معده حرارتندن دخی زائل اولور. اگر رطوبتدن ایسه بلغم
فم معده‌ده جمع اولوب غذا طبخ اولنورکن اوستلان کیموسنک رطوبتی و
بخارلری سقوط ایتکدن جمع اولور سیلان ایدر بونکه علاج: اگر مزاج حار ایسه ازدواج
اولور. اما مزاج وغذالری تعدیل وتبرید ایده‌لر. واگر بارد ایسه مزاج وغذالری تسخین
ایده‌لر. واگر معده‌ده اخلاط زیاده اولدوغی ایسه قیئ بیوره‌لرکه اخلاطی شکبی ایتک ایله
لعاب دخی زائل اولور. واگر بر دفعه قیئ ایله اولمزسه بش اون کونده بر دفعه دخی قیئ ایتدره‌لر
وبو بابده اطریفل دخی نافعدر. واگر بر درهم هندباغی ویا رم درهم طوزی دایم اغزده طوتسه
لر نافعدر. بیوک قورتی ازالمزسه اولان نوعه دخی نافعدر. ورطوبتدن اولان
لعاب افراطه دواء المسک ملک وسیجوب جوز بوا دورت کونده برکره بادام درهم مقر و
تحقیق وار ایسه نخود قدر برشی یمک. دیگری کونده برنخود قدر زنجبیل فاروقی یمک دخی
نافعدر. وسائر بیوسنلو معجونلر خصوصا فلنیلی کوکنارلو اوده معجون [illegible] زنجبیل
قرنابیسی وقلاجلی واملج [illegible] نافع مفیددر. وجوز بوا وعاقر قرحا ودارچینی ومصطکی دن

نحوتا وبانود سودن الملک دخی مفیددر • وبعضلر فاره بچسی دوکوب وسماق صویله ازوب قوزده
طوته رلرویشلر • واکر چیورکت اوق وانه وطه وفره بابش بیرلی وسواب وبوزرلک دوکوب
ونیاووب کبکی اوسته بیقوبلسر بوزکوه اولان فوونتری چقارر • ولعاب تشکیل بولوردرا
ولعابی اولنلره معدن غذالر ویرومر خصوصا کباب دقاویه واوغلاق ورتج وصوغلون ■
انار وبیان اوواتری کرسماق ایله طبخ اوله وعدس وانار بوداوه سنر ابایا ایچکت ینجیردر

طقوزنجی باب شقاق الشفتین بیاننده در

دوداقلرچارلمق ودر • فارسیده شکافتن لب درلر ■ وافرنجلر انوایی ویانجیو یسیوره
نامیورم دیرلر • وروملر ویونانیلر انی رافسزورسیس نوخنه بون دخی دیرلر • دوداقلک
مزاجی حرارت ورطوبت وبرودت یبسنده اعتدالده در • اما شو بیله که اکثر چکزدن واغزدن
حرارت ایرشورسه رطوبتنی نشف ایدوب یبوست غالب اولور • ورطوبات
زائل اولقدن وباقوو دن قالمقدن دوداقلر یارلمق اقتضا ایدر • اکثر اوچون ویدکلریچی
حزه وانی بغیرلر ودا ایسه اول شقاق دلملر اکر خط یازوقلری ورکبدن سورمک
ومرسان قایی بابشدرمق درر • ویکه وحرارت واراسه طلا ادهنی وطاباله ازوب
سورمک • ودهن حباع اوچ درت درهم قدر کلشکر وبرفنجان منقلیراولمش چوبا
صوی ایچمک • ویکر ومعوه وبربه انمک کرکدر • اما دوداقلر یارلمسی طشره دن
شدیده هوا اقرب ایسه سهلدر • دوداق اوستنی تره یاغی واوردک ویکی تکت ایچ
باغنه بادم یاغی ودل یاغی قاتوب باغلامق کافیدر • ودفی وقضاکسوب برپرچه
سورمکدن حاصل اولان کبکلی سورمک نافعدر • اما اکثر زیاده حرارت حس
اولنورسه عافص دبارود وادم کرکدر • مثلا مازو وم ورسیخ واسفیداج عنبار
ایدوب طل صویله سورملر • وبزر قطونا لعابی دخی مفیددر • وسبستان و
کشکاب لعابی طلا اولنمق فائده ایدر • دکثیرا ازوب دوداغه سوروب واوزینه
مازو واسفیداج عنبارب الله • ودوداق اوزرینه صرسان ک انی ورقی قایجا
وقاسشده بولنان انی قابجا ونانه بیراغنی دیرده ایجنده اولان حیاض دریا دخی
بابشدرمق • اما شقاق اخلاط افراطندن اولورسه فصد واسهال لازم اولور
وبربیه کیکی ومنعدی بنفشه وبنلوفر باغلرایله باغلمق نفع معتدر • موم روغنی
بوبابده غایت نافعدر • ورنده براجرادهی اوزره اسفیداج ارصاص دکثیرا
ومانند عنبارب وذاوق وکا باغلرب ایله موم روغنی ایدوب دوداق وال شقاقنه
دخی معتددر • وبابش زوفا وعلکت البطم ومصطکی وروه سنک ایله اولان
موم روغنی دخی نافعدر • دوداقده قانامدنشدن حرارت وار ایسه • وبلکی نفعد

اولنماسی ایسه چکنه اوسته سلمک یابشدرمق فائده ایدر • واکثر دوداقده شقاق
زیاده اولوب وجع ویا علاجده مضطرب اولورسه اول ذکر ایله وکثرفاسیدن
چقان انی وریا وبرده ویا چقان وریا ویاقوو صرسان قابجا یابشدروب اوزرینه
ذکر اولنان دارودن اکر • ویاقوو اوندریلرلا بوانجزاپه یاقوروب یابشدرملر ویوبابده
نافع دارولردا مرهمکبی ایدوب سورمک مفیددر صفیف شادنج عودسی درده سنکد
درنده حبوب جبرندا بارم درهم بایشن کبی طرلی ورعوان جبرندان ایکی دانک کافور
بردنک اوره طلا بابجله مرهمکبی ایدوب اوره لر • ونوروت باجزیا ودهلریا اغاجکت
بیراقی چکنوب شقاقه یابشدرمق موافقدر • واکر شقاق زیاده اولوب وبلکی
بوروندن قنار ورمده دخی ظهور ایدوب طشره دن هوا تاثیر ندن اولوب بادماغ بیغندن
حس اولنورسه بوروندن دوداقدن وطب غذالر وحجامت ایله مازه طرف اخوه
میل ایتدرمک واستفراغ ایتدرمک کرکدر • خصوصا سوداوی اولا وبونی سیاه
اوله ازه حبق ذبوه وبیش درهم انلق مومله ایدوب بعده هوانده دوکوب محکم قرشدوروب
دشقاقی انتی کبیک صویله یوبوب بعده بووداب برنج دنه سورملر • اکر بونلر ایله کچمزسه
بوکزنلی بیراغی ودالقرین یاقوب کلینی طلا باجله قرشدروب سورملر • واکر علت
بیوک ایسه قرمزی زرنیخ اکوب بعده سرکه ایله یوبوب مرهم کافور ومرهم مغل
ومرهم سرکه اوردلر فصل ورم الشفتین دوداقلر • ودل شیشمک برنوعدر
علت وعلاجی بیکسان اولمغله ورم الفساده تفصیل اولنور ■ • • •

اونجی باب داءالثعلب • بیاننده در

بوزده قزللق اولمقدر • فارسیده سرخی چهره درلر • وافرنجلر روبورفاج
بیلی وفیقوس دخی درلر • وروملر ویونانیلر ارثیرماتوس باریوس درلر • بادشاهلر
ویکلریچی علت بیوزده واقع اولور • وکاهی بتون بوز قزاردر • وکیدرک قزل سوچو
لرکبی نسنه عارض اولور ■ وبر بار غلیظ ومفرط غذا یمک ایله ودخی ایچمک ایله زیاده
اولور • خصوصا علت شره وسوداوی اوله وچوق زمانلر بیجه معذره جذام اولور
درلر • بوعلتده طوزلولردن وسائر سودا زیاده ایدیجی مفر اتدن کرکه صرایی دباعه
وصوچوقی وطوزلو زیتون • وپنیر وباطلنجان ودلینه نرشی ارتب وبالق تورشیلری کبیلر
مسلومعد منع اولنمق کرکدر ■ وسکر شیلردن خصوصا شراب ومسکرلر منع اولنمق
لازمدر وطعام اصلاح ایتدروب وبدنی اخلاطا محترقه دن حب افیمون • وبا مطبوخ
افیمون ایله وسائر مسهلات لازمه ایله پاک ایتدروب • وبعضیلر بو بابده بوروندن اوچنون
نفعد امرلر • واما صلی اگر ویا حجامت وارقه ویا حجامت ایله ماده وعلاقه چکلک

اولدر ومدتی شتا هزار وسکنجبین ویرلمک کرکدر • ودخی بو علت یاز کونلرنده آز قالوب
زایل اولوب قیاس اولنور واهمال اولنورسه وقیشن ایامنده دخی زیاده اولور •
واکر پرهیز ایتیوب وعلاجه اهمال اولنورسه مشکل اولور جمیعه مدام علاجیله علاج
اولنمق لازم کلور • وهرکاه که بو علت صاحبی بدن درهم سنا ومکی قنیادوب صوینه
اون درهم فلوس خیار شنبه بر خوب ایچوره لر موافق کلور • وبعضیلر درر که
کوکرد ایله بورق دیوب بتغ بولمغله دقوب واجلوکشی کونده ایکی درهم بوزرلک
تخمی دکیچه بر درهم دخی یلک مفید در • اما نازک مزاجه بعد دیرینه لر • زیرا بو
تخمک شراب دیمکان کبی سکری واردر • واوج درهم راسخ طاشی واوج درهم
کبیرا واوج درهم رزد الو چاروکی ایچی وادونا درهم فتنا وکنابت قدرنی سرکه ایله بونلری
خمیر ایدوب وهر بار سرکه قاتوب • واوج کوندن صکره بعد التنقیه حمامه واروب
بعده بوزینه بو اجزایی بغو ایدوب • واوج کون طشره چقمیوب بورنده بو
اجزا طوره بعده کیدره لر نفع حاصل اولور • وعلاج آخر دخی بودر که حجامت ودخی
فصد وتنقیه دن صکره زرنیخ وشیطرج دخی دزدن دقیل بویه غبارنه آجی حاذه بابی
قرشدروب وبادشنابی قطوز بو صو ایله بودقدن صکره بو ترکیبی اطلا ایده لر
اما عاقله لر که کوزه بیقنی اولمیه بعده بو ترکیب اول علت دره بین صویوب
رعتاب صو چقارر • بعده مرهم کافور ایله ده که وردجی وسایر مناسب مرهم ایله اقلده لر
ودباغ قلاوی وبخوراوی بنفشه وقزل کل وعنبور دارچینی اوتی ایله دوکوب سرکه وقور
صوی ایله خمیر ایدوب بعد التنقیه اقشام بغو ایدوب صبح یویه لر • وبعضیلر بادشنام
اوزرینه حیض بزی اصه قوسه ذیده نفع حاصل اولور دیرلر • وزم دیدکلری خواصندندر
چونکه قوذرات طلا بتره طوز پار یوز ایدرلر خلاص اولور رسم ایدکلری خواصندندر •

طقوزنجی باب علامة الدم فی الوجه ایله بیاننده در

یوزده قان علامتی ظاهر اولمقدر • ترکیه اکثر قلق دیرلر • فارسیده بارچه قوب در
انیر بوسینی به جهره دررب ویره وسبح دخی دیرلر • وافرنجله انوابی مافور روبا اقسنا
غزبانی وقاچه بی دخی دیرلر • ورومیلر دیوناتیلر سیموم لرینقور ونا ایله نفس دیرلر
بو علت اولدرکه اکثر اما سندن بونکله طوغوب بورنده وکاهی عبرته موضعنده ال
ایه سی کبی وبعضی قزل یاره لر اولور وبعضی سنک رنکی سواده مایل اولور • وبعضی
سنکت قان بنی یلک کبی اولوب وادوزنده فنلر دخی بتر • وبو علتک جمیعسنه علاج
اولماز اما علاجی اولان نوعی اولدرکه اطفاله اولمیه وکونه قریب یرده اولمیه
وعلتک حاجزکه دریسی شعلی اینه بو علاجی اینه لر • زیرا قوت علاجدر • اول علتک

دریسی

دریسی قوپاروب طرزی وبابا بتوردر • بو بابده برنم تجربه مز اولمایوب نقل ایده ذکر ایده لر مثلا
تغلغل دچوبه وزجرجی وعرب بحی • وحزل وزرنیخ واکلاس ودکوب وزیوه وجمیعنی ایرو
ایرو کتوروب هوانه بر یره قاتوب وکل بابقیله سنی ایدوب صدفی کسر ایده لر • بعده اول
علتی کوزه بتینجا پره • وکل ایسه برپاره ایله محکم اودوب وبو ورم کبی ایدلر بعد اجزایی سوره لر
پره ننو اوزنسه پرایکی دفعه سوره لر • اول قدرت اولان پرک دریسی قوپارر • بعده مرهم
کافور اوره لر • ودخی طاقوجه دبنر ریحی مرهم لر اوره لر • اما بونکله اول دریسینی قوپارور
بلوط کوسی ودباغ جیوی کونس وکبریت وقلبه طاشی ودسد لکی سد ب سوروب • وبو دخی زایل
اوزرینه سوره لر • قوبار دی بعده مناسب مرهم ایله بتوره لر • • •

طقونسکزنجی باب اوراق الکلان دبی زبان بیاننده در

دل مرضلری وهیچ سوبلیا مکدر یعنی دلسزلک احوالیدر • فارسیده درد زبان
دبی زبانی دیرلر • وافرنجله انوابی اکنتوزلبا نوزه دیرلر • ورومیلر دیونانیلر بابی ارغلوسس
دیرلر • کلامه قادر اولیوب سوز سویلیه ممکده سبب سکز نوعدر • بر نوعی انسونی
صاغ طوغوب قولاغی اشتمدوکندن سوزه دریجز • واولکه نک دوا چوهر سک بلمز
بو نوعه علاج یوقدر مسلومدر • ودچو هر سامعه خالی اولنمامشدر • وایکنجی نوعی
دل عضله لری واعصابی مسترخی وقوتی اولمقدر • اوچنجی ششنج نوع اولمقدر • دردنجی
نوعی خسته لر صوکنده قوتی واعصابی لسانی دماغدن وبورکدن ودسینه ویلکی ریه •
شارکتی ایله اولان اعصابه باطل اولمقدر که موت قریب اولدوغی رمانندر بو دردنجی
نوعه علاج اولمز • وودرت نوعنه علاج اولور دیمشلردر • بشنجی نوعی که علت بارده
دن دماغدن نازل اولان سکته وفالج واسترخا ولقوه والشراخس • وجذر رنجوری کبی
خسته لقلردر • وسوء المزاج انواعندن ظهوره کله وسایر اندامه نازل اولدوغی کبی لسانه
دخی نازل وعارض اولوب ودل استرخایی چیزلی ابرشور • والتنجی نوعی بو عوارضدن
تشنج اولوب ایسه کاهی لسانک عضله سنه واعصابنه دخی تشنج جبرنا عارض اولمقدر
یدنجی نوعی حدیحو دخی لو خسته لقلرده لسانه حرارت کلیدن وبا قوت خسته حرفی ایدرکن
وستوتی حوقی ایکی یار رصولر ایچکدر لسانه ثقلت جزئی عارض اولمه • اما ثقلت
کلی عارض اولوب لسانک عضله واعصابنه خلل وفساد کلنشی ایسه اکثر دخی علاج
کوجدر • سکزنجی نوعی اولدرکه لسانه قرحه لر وبثره لر انواعندن بعضیلری حادث اولمقدن
لسانه خلل کله • وبو قرحه ر وبثره لر زایل وصالح اولدقده لسانه دخی اولکی حالی کبی بوتون
اولوب برطرف ضعفی اکسک اولمیه اعصاب وعضله لسانه نه یکله دعاجله ▪ صلاح کلور
اما لسانده نقصان واراسه باره وقرحه اولکلر دخی نقز برجه مراد اوورده لسانی

استخوانم بیوره مزه وسوز سویلمکه قادر اولورمز • علاجی دخی اولورمز بو تقدیرجه اول نوع که •
لسانك استرخاسیدر دن کوشکلک اولقوره فارسیده سستی بزبانا دیرلر • وده استرخاسی
بنه ایکی وجهدن خارج اولماز یا یارو ورطب اولان عضلاری دماغ شرکتی ایله یاخود خاصه لسان
عضلاتنه نازل اولور • کاهی بو رطوبت رقیق اولور ودم ایله مخلوط اولور • وکاهی رطوبت
غلیظ اولور • ودم اکثر غالب اولور • واکر رطوبت رقیق اولوب قانله مخلوط اولورسه علامتی
لسانك کیکی بینی کنود اسکیی حالنده اولور • نهایت رطوبت رقیق اولدوغیچون آغزدن صولر آقر
واکر رطوبت غلیظ ایسه دل اغر اولور • ورنکی آق اولور واغزدن صوقیجی آز اقر • وچوق
واقع اولورکه اولدن دل رطوبتی غلیظ اولدوغیچون فصیح الکلام اولماموب دیلینک اوملر
حارلمو ارامن صوکنده رطوبت لسان رقیق اولمغله دکرب اجلوب فصیح الکلام اولورلر
وکاهی جبا نوزل دخی اولورکه رطوبت لسان هرحال ایله غلیظ ایدرب چوک اولیقی دخی
اولورسه بلنمک لک کیدر علاج استرخا اکر رطوبت ساده اولوب بینی شرکت سنه
ایسه مضمضه وغرغره لر ایله ونافع وقار وارودن قانله دکیاه وسعد ودارچینی کیبلر
چکیلوب رطوبتی معتدل وبیوست میل ایدر • وعضله واعصابی تسخین ایچون ایدرمک
کافیدر • اما رطوبت لسان شرکت ایله اولوب • مثلا دماغدن نازل اولمش ایله اولوب
هر قنقی خسته لقدن ایسه محلنه نظر ایدوب اول علتنه علاج لازمدر • واستفراغ و
معتدلر ورطوبتلو طعاملردن پرهیز وماکولاتدن اجتناب • ومعتدل ویابس طعاملردن
قوشلر کبابی وشکرلو کشنیج لر وکبابی واملاج وتارلر وشکر بادام دکود ایله یپوب
ومحلنه علاج اولنورکن اغزده دخی مسخن ودوا زلو وارد رطوبتلر ومضغ ایده لر
ورطوبت غلیظ اکن تحلیل ایدیجی دارودن مضغ حاصل اولماز • همان ایارج فیقرا
واکثر ماغنه اولنمش ایله دماغی پاک ایدوب بعده قابضلردن غرغره لر ایده لر • ومحلل
وقابض دارو مخلوط اولورسه دخی روادر • مثلا واسطخودوس وقرنفل وکل ونفاخ
الادخر وطباشیر کبیلر نافعدر • اما رطوبت غلیظ اولنورسه ایارج فیقرا
وشحم حنظل وافسنتین ویروب بعده ایارج کبیر ومعده به غرغره لر که سعتر ودارچین
وفودنج • عاقرقرحا وکبره کوکی قابی وافاقا ماغنه لر اوله • وکاهی بو دارودن دوکوب
دل دیبنه سوره لر • وکاهی اجکاه ایدوب ومویزی خلط ایدوب غرغره ایده لر • وبو
لرنکا دخی مضمضه لر وغرغره لر ایده لر • دایجه عنصل سرکه سی خلط اولنورسه روادر
ولعاب کنوره مک ایچون نوشادر دوکوب وزنجبیل ایله قریشدروب دل دیبنه سوره لر •
ویکنه سسر وزنجبیل دوکوب انده هج دل دیبنه سوروب دبو نقلا اکثرسنه بیلو دخی ایده لر
دعنبر وادا یو حقوروب دل دیبنه سوره مک روادر وشونه حبت که دایم دل دیبنه سوره جکدر

وانده برابر اولی اوزرنه ملح ونوشادر مرزنجوش وصعتر وجوز اوقی وبیوبنج وزنجبیل وزوفا
وبوره وعاقرقرحا ونوشادر وفلفل جرابدوب وحب ایدوب محلومله دیبنه سوروب دیوزنا
غرغره دخی ایده لر غرغره ایچون اوقو ایکی درهم علک الانباط وبر درهم حلتیت قبار ایدوب حب ایده
وحلقنده ازوب مرزه وایده لر معجون هندی بو علته هندیلر ایجاد ایلدکی معجوندر • مثلا زیره
کرمانی اوچ درهم قرفه وملح هر بر خرما بر ایکی درهم دارفلفل بر درهم وفلفل اوچ دانه اولنه • اکوزل
عسل ایله معجون ایده لر • بو معجونک مقدار استعمالی درت درهمدر • ودایم شونیز ومعجون
دمثر ووحرفیا وسنجبیلی دل دیبنه سوره لر • دیبانون اولان لسانی تنقنه که
سوزنا سولیه نه الفاظه مخصم سوزلر سویلمک تکلیف وتعلیم اتمک یکدر • وکاهی
لسانی یادوزبنه عسل ایله طوز سوره لر • کیدرک اصلاح اولور • •

طقوزنجی باب لسانک تشنجی بیاننده در

دل سکلرینی بوزلمقدر • فارسیده کشیده بدین زبانا دیرلر وکرزانی زبانا دخی دیرلر
واززنجیل حالته متشوددینه دیرلر • وروم دیونانا نیر انوینا دیرلر • دل تشنجنک
سببی ایکی وجهدن خالی دکلدر • بر نوعی اولدر که غلیظ رطوبتدن لسانه حدث اولی
عضله واعصاب بعضی رطوبت ویا بلغم ویا دم ایله ممتلی اولور • وطرف وعضله چکلمه
طولانقصانلور وتشنج اولور • ایکنجی نوعی اولدر که اکثر حرارت واراب هنوز
ذکری سبقت ایدن استرخادر لسانا بنده ذکر اولنمش ایدی • مثلا شرکتی اولان علته
علاج ایده لر • وبونک سببی معلومدر که باشدن ودماغدن نازل اولوب نازلکلر
واکثریا تشنجی وقلبی لقوه لردن چوق واقع اولوب • وحمو دوارلو خسته لقلرده
دخی اوله حدث سیبله لسانک رطوبت اصلیسنه قلل کلوب وتحلیل ایدوب یبوست
عارض اولوب عضلاری بریان اولور بوکه علاج ایکی نوعک علاجی دخی اصل اعضا
تشنجی نوعندندر • تشنج اعضا بابنه نظر اولنه دبو محلده دخی لازم اولان علاج
بودرکه اول نوعیکه رطوبت امتلائیه تشنجی نوعیدر • بو بونا اوزرنه محلل ضماد • بر
اوره لر ضماد اکلیل الملک وبابونج وطوری اوتی وقنوریون ومرزنجوش ایله ضماد اولنه
وانجره وحلبه طبخی ایله بابونج یاغی ودریشه ومرزنجوش یاغلرینی ترکیب ایدوب اغزده
طوتوب غرغره دخی ایده لر • وبونا مهره لرجوبه به بو یاغلردن دیا خود جوز یاغی
وشنکش بیخی یاغی یا ازدی زردالو جکردکی ایچی یاغی یاخود سذاب یاغنده ترتیب
ایدوب اغزده طوته لر • وبونا مهره لرینه دخی اوده لر ودبر درهم اکلیل الجبل یاغی
که اکثر دهن مبارکه درلر • بونا مهره لرینه وبکه الثنه موم روغنی ایدوب سوره لر •
وشحم حنظل وایارج ایله استفراغ اولنه لر • ومغز آنون • واشیا ماکولاتدن پرهیز

لازمدر . خصوصا علت شقیقه بوقدردن واقع اوله . وحلبه ودار زیانه تخمنی قیرلوب
وذکر اولنان یاغلردن برینی بین اولورسه اولسون خلط ایدوب بیون مهره لرینه ضماد
وطلا ایدهلر . واگر علت قوی اوله ادوب وصاحبی ضعیف اولوب حرارت دخی وار ایسه
اول ضمادلره بنفشه وخطمی یاغلرندن وموملر ایدهلر . واگر ورک سدر وبنلوفر و
بنفشه وقباق چکردکی یاغلری وحب الثعلب وعنبی ازرابی وباش کشنیز صویرینی بیلکه
ایدوب مضمضه وغرغره ایدهلر وباشه دبوه دوکهلر . وذکر اولنان یاغلردن
دخی مضمضه . وغرغره اولنمق نافع سیدر . والله تعالی اعلم . . . .

بوزیکی باب شقاق اللسان بیانندهدر

دلی یارلماق و
چتلامقدر . فارسیده شکافتن زبان دیرلر . واز جمله انواع شیشوره بنقوه دوام
دردیلر ویونانیلر اغنی رفسیس تنزغلوسس دیرلر . دل یارلمق وچتلامق اکثر خشکلکدن
واقع اولور واکر طلقره دن حرارتلو وایجی واکشی اشیا یمکدن وایچمکدن اولورسه وکاهی آدم
برخوف وموحش خبر اشیدوب فی الحال بوروکون بر بیوست عارض اولور که دوقدر چتلار
ول دخی چتلار هر قنقسی ایسه اکه یارد وبیلکی رطب داروار لازمدر . وبالجمله شقاق لسانه

علاج حرارتلو وایجی واکشی طعاملردن پرهیز ایدوب ایو اچکردکی وبذر قطونا لعابلرین
کثیرا وکتابلدار ووب ودل لعابلریله یویوب وبونلر ایله کثیرا سو دمکدر و اغزده طوتمقدر و
سبستان طوتمق دخی نافعدر . ونشا وخیار بکسوب اییر برینه سود وب انلری حاصل
اولان رطوبتی سوره لر . ورده فوان بیرده وباچه ملک وباچه وبغدا ایله پیشوردوب ملک نافعدر
کرهی طیب ایدر . وبلوز طبخ ایدوب صو بیوزن شکر ایله نعوق ایدوب اغزده طوتمق
دیلک معتبدر . وسوزادیق وبانفور تخمی صویرله وقار بوز صویی وبارد ومعتدل
چکردکلرای قباق وقاوون وقاربوز چکردکلرندن نسخه ایدوب سورمک وایچمک دخی نافعدر .

بوزبریکی باب اورام اللسان بیانندهدر

دل شیشمک وطوردن شیشمک ایکیدن دخی بر نوعدر دیشلر . فارسیده اماس
زبان دیرلر . واز جمله انواعی بونوعدر دیشلر . دردیلر ویونانیلر ادنقوسس تنز
غلوسس دیرلر . شول علتدرکه لسانه ورمه ذکر ایدرلر . ووداق ورمه دخی
علاج اولیدر . واگر بومرک دربه کاهی زهر یونیلرکه نظر وحیا روغ نوعندن اوله
ومقداردن زیاده امتلا بیشلر اولرلر . وبعضی وحاذیه وحرارتلو سموماندن . و
بیش کسیلردن اولیه . اذرک اسبابی وعلامات . وعلاجلری سموماته ذکر اولنور
اما اورام لسانا بونلردن اولیوب ورغولر اولورسه اول مفرالنردن واشار
مالقدنه برجسر ایدوب . وقیفالدن فصد لازمدر . وکاهی اولورکه دل ایکی طرفنده

فصد ایله ریرقاناده ایدر . بعده ضماد برده وحلیله ویلو فرا ایله استفراغ ایدهلر وبو انواع علتلر
اولنده حار کشنیز اخضر نافعدر . وبورجانا صوایله وعنب الثعلب وعارد صویی وقیاب مخلوطا
اغزده طوتهلر . وکلابه وبنفشه انار قبوغی وعنبی ازراری وفرل کل صو ایله مضمضه وغرغره لر
ودانه خشخاش ایله دوروده دار سودمک دخی اعلادر . اگر بونلر ایله تسکین اولمزسه هوسن
عنقر دکل وسوسن کوکی وانار قابوقلرینه کشکل طبخ ایدوب صویله غرغره ومضمضه ایدهلر
واگر نضج دیرزنجی دقلی ایدیجی اشیا به محتاج ایسه نار ذهسه ایله عسل مضمضه ایده لر . واول
سوکسوس کوکیده طبخ اولنسون دبشنی ابدک آنک ایچنه حلبه وانجیر ایله طبخ اولنوب دزیب
باغنده دار زیانه طبخ اولنمش اوله . اگر دل ورم اولنده وحار ورم اگر غزوه ناقعدر دخی
دخی بازورد سرچیا وکبریت کبریت دخنه بخشمش اولدیده لر . اما برحال ایله دل ورملری برطرفنون
باشنی ویروب انجله واکر دل الشده ایسه ضفدع دیرلر ونوعیه قوربغه جق دیرلر . اول علت
اولمسون کوره لر . انک بابنده وعلامات وعلاجی بونلردن صکره ذکر اولنه جقدر . اولنلردبیر
اگر ضفدع اولمیوب ورم لسانا باشنی دیرمش ایسه ماء العسل وکشکاب ایله مضمضه
ایدوب پاک ایدهلر بعده قابض وحابض و ارولردن مرسیا وسماق وعدس وزیتون
بیراغی شراب طبخ ایدوب مضمضه اونه . اما ذکر اولنان اورام بلغمی ایسه وماعزن
وافزونه شرکینی اولمق وارد ایارج وفوتیا ایله استفراغ اولنوب بعده سوسن
کوکی وسوبنزنج ووجابه وانجیر طبخ اولنمش صودن مضمضه وغرغره لر اولنه . وبود دخی
تحلیله محتاج ایسه کرفس تخمی وادوقوکوکی دار زیانه تخمی صولرندن مضمضه لر وغرغره لر
ایدوب آغزده دخی طوتهلر . وبعده انجیر بابونج وایجی بادام یاخلیله قولی به ماء الاصول
ویروب وعدادس کوتون وصعتر وکرادیا وخخوداب وقوشلر بربانی اوله . اما اورام
سوداوی ایسه استفراغ کبیر ایارجلر ومطبوخ افتیمون ایله ایدهلر . وهر باره غرغره
بارد وشیخ طوتهلر . مثلا باش کشنیز وحارلی صویرلی کبی ایدهلر . واگر فصده
محتاج ایسه فصد اولنوب وسوداوی زیاده ایدیجی نسنه لردن پرهیز ایدهلر کلحم
قدید وکبریت وبادنجان وطوزلو بالق وعنبرلی کبیلر درر . حذر ایلیهلر زیرا سوداوی
ورملرده کاهی سرطانلر کبیلر عارض اولور . انکا علاج اولمز مستقر اولورسه
مکر ولیلر وبیندرانکسلر . العیاذ بالله تعالی مشکل اولور . . . .

بوزالتنجی باب ضفدع بیانندهدر

دل التنده اولور
قوربغهجق دیرلر . فارسیده ورد وزغ دیرلر . وقراسیلر وزق دیج دیرلر
واز جمله الغنوس ایبا وزبورسس بیغا بنق لنفوه دیرلر . دردیلر ویونانیلر
باثوس بنس ایبوغلوبیذوسس دیرلر . ضفدعه علتی دل التنده اولان طملر وباخود

قبضه برخرقه صیقلی کبی اولوب ولونی قورشنه یا اوروسی کبی اولور ایسه اولور. وطورقوابنه
طرییه کبی واللابه دکوک رنک اولور. بونک سببی برغلیظ رطوبتدر جمع اولوب منعقد اولور
وکاه اچیلور وکاه ینه قپانوب لسانه اضطراب ویرر. وبوعلت باشدن نازل اولور. بونک
علاجی دل التی ودل لونی قرمزی وسیاه ایسه میل ایدرسه دل التنده اولان طمردن فصد اولنور
وفصد یریه زایل اولوفده فکره اکثر معلل دارودر اوراجی کرکدر. مثلا طوز وسرکه ونوشادر و
زنکار وزاج اوره ودخی سعتر دارا رقیونی غبار یا دخی طوز ایله اوسنه قویه لر. ویابغش زاج
وسورنجانی بیرده اکیلیه قیز ایدوب قویه لر. ومازودی غبار ایدوب وعسلده پشوروب اول
عسلدن اوره لر. وصعتر دارا قابلی وطوز ورنده برابر ایدوب غبارینی اوره لر. وبونلر ایله
علاج ایدوب اوزرکه حضد النقضا ایله. زیرا اطبانک بعضیسی فصده رضا وبرمشدر اولورسه
قبقالورنا فصد اولنه. وماده اسفله میل ایده دیشلر. ودهنی باد ومازو وزاج مرقی ددکوب
اوزرینه اکمک معتبردر. وکبره کوکی قابلی ورنیوبا بیرانی صو یندنا. مضمضه ایدوب
ونارزه جوز قابلی دخی سورمک معتبردر ونافعدر. ان شاء الله تعالی
بوز اوچنجی باب طعم ذوب بیان ایدنده در
طعامده لذت بولیوب نا خوشی طعم حسن اتمکدر. فارسیده چاشنی نه شود
درلر. وافرنجلر اولوجی مانوسی مابور درلر. وروملر ویونانیلر قاکه ایسی سبانز
غلوسس درلر. طعامده لذت وچاشنی حسن ایتیوب ذایقه یه خلل کلمک اکثر بوله
کلموزکر ایلدوکمز امراضدن اولورسه اول علتلره علاج ذکر اولنمشدر. علت
زایل اولدیغی بو حال دخی زایل اولور لاکن بایسان ورمعدر یا استرقا سبیدر. و
یاشفتی ویاخشونتی دره ویا دماغدن ویاخود بر غیریه عضوک مشارکیله اولوب
اول علت زایل اولدیغی ذایقه فساده دخی تسکین اولور. اما بوعلت خاصه ساده
ایسه بجی بالکز ساذج اولوب شرکت بولنمیه بالکز مضمضه لر دخی بونلر کافیدر.
مثلا کلاب وقرنوب شرابی ویاشن کشنیز صویرییه نافعدر. واکر ماده زیاده
غلیظ ایسه حنظل سرکه بیله فی سوانقدر. واشترخار ودودل وصوغان وسرکه.
استعمال اولنه. واکر بونلر ایله اصلاح اولمزسه ساذج دکلدر. البته شرکت مؤثردر
واکر دماغ شرکتی ایسه بنفشه حبی ایله استفراغ کرکدر واکث حقیقی بودر بنفشه
ایکی درهم قزل کل بر درهم سقمونیا بر دنک ونصف دانیسون بر دنک اوده کیرا صو ایله
حب ایدهلر حب آخر بونلر صبر ایکی درهم ومصطکی وقزل کل هر برندن ایکی دنک
وسقمونیا بر دنک شحم حنظل بر دنک اوده کیرا صو ایله حب ایدهلر. واکر ماده غلیظ
حسی دلنورسه استوانی ایارج فیقرا وحب قوقیا ایله اتمک کرکدر. واکر ماده

غلیظ ومزاج بارد ایسه استوانی کبیر ایارج ایله اوله. واستفراغدن صکره دورت
بش کون اطریفل صغیر استعمال ایدهلر....

بوز دردنجی باب اهوال واوراض اذن وسامعه نک بطلانی ونقصانی بیانندهدر

قولاق احوالی وامراضیدر. فارسیده درد کوش درلر. وافرنجلر اولوجی الطوسس ادرنوم
وبطلانه اقتنوسی اودیدوس درلر. وروملر ویونانیلر بیانی توت اوتوه یاقی ایسی اوتیس
درلر. قولاق مرضلری برقچ نوع واردر. هر برینی محلی ایله بیان ایدهلم که بر خوشجه واضح اولوب علاجی
اولنه. زیرا حیوان اولدرنیه انسانک شرفی معرفتیله اولدوغی معلومدر. ومعرفت سماعیله اولور.
ذات سماع وجوهر سامعه بر عضو نفسنده ذکر سوز سویلمکه دخی سماع لازمدر. نته کیم دیلسز
صاغر طوغانلر کشیلر سوز سویلمکه قادر اولهمز. زیرا سماعله تعلیم ومعرفت اولهمز. اوکیجی سماع
الثلثک فضیلتی باصره دیشانده آنلردن زیاده بدر. ودلی رنان اولنلر کرچه کوز کورسین ایله
جالشورلر که بلدیر وبلدیرلر. واشارت ایدهلر. اما معنی دن انسان ایله حیوان بینیده
کیندر. واکر سامعه بطلانی خلقت ایسه چاره یوقدر معلومدر. بیلکه انت سماع
وجوهر سامعه کنشر بجیده بر مقوش صورتنده جرم برنیه کبرش واولد دوشمشی اعتباردر
اول الت بی زبانلرده خلق اولنمامشدر درلر. ویونانیلر دن اهل تشریح اولنلر بوبله
بولدق درلر. وبعضلر بوقول مخالفت ایدیلر. هله بلیلوم الت سامعه اکثر وار واکثر
یقدر حق سبحانه وتعالی دیاره بوبعضلر انلره عجب انامشلر. اولیله اوبیجی کوزی
حفظ لازم اولدوغی کبی قولاغی دخی طشره دن توز وطپراق وبارد رعایلردن ودکرلردن
وصودن وقولاغه کیرر حیوانجقلردن قادر اولدیغی حفظ ایدوب وعارض اولان علتلره
علاج ایله تعتید لازمدر. وهفته ده بر کره یا نیلی یاغی ویاخود قنالی یادم یاغنه بولاشدروب
قولاغه صوقمق لازمدر. ویبوست وخشونت نه ایسه دخی ازاله ایدوب زیرا قولاغی
جرکی غلبه سی انجده بعضلر اثراتی ایدر انی بایت طوتلر. وسامعه نک بطلانی بحجه در.
بیان ایدهلم سامعه نک بطلانی ونقصانی ظاهر معلومدر اواز اشتمکدر. ویاخود آز
اشیدهلر. بوحال اولکی طبیعتنده دونوب متغیر اولوب قولاق آغراولور. وبطلانی
اولدرکه طوب وطبل چالنسه کرچه حس ایدر اما زنزله یه رهینا کسنلر ودوردن
کندویه دخی دهزنک عارضی اولوب طوب وکوس وطبل اولدوغنه حکم ایدر.
ونقصان سامعه اهسته اولان اوازی واپرا قرون کلان اوازی دخی اشیدهمز. اما
یقیندن اشیدر. بونوعه دخی خلقت ومرض ایسه علاج اولمز ومرض اولوب
علاج پذیر اولیان نوعی دخی بوبله در. زیرا الکا انه بر شینه عارض اولمشدر.
ومحلنه برشمش در وطبیعت اولمشدر. وعلاج پذیر اولان نوعی سکز نوعدر

بری سوداء المراق اودر که ساده ویا مرکب هر کیده مرکب اولسون و ایکنجی نوعی سوداء المراق که بعضی ماده
ایله ظهور ایتمش اوله و اوچنجی نوعی قولانده سده اولمق که بونک نوعی چوقدر کاه جرکت بوغنوده
وغلیظ خلطلردن دورمەلر وزیادات چکدرلر وسنگ عارض اولمقدن واوده محل قالنجه اولوب
سنجه اولوب قالمقدن وطشره دن قولانه کیروب ویا قوقا چکدکی ویا طاشلر کیره ویا بر حیوانجق
طشره دن کیره ویا انده بوغلمش اوله و دردنجی نوعی نوعی التفاف والتوا اسبابندن ویا جراحت
که کرک طشره دن ویا ذکرک ایچرودن حادث اوله ویا قولانجه فتق وتنلو وارد اولوب سامه آلتنی
واعصابنی یاقمش اوله ویا خود بونک کبی نسنه یک ایلوب اولمش ویا خود جلدلرینه خلل ویرمش
اوله اول سببدن بتره وفرجه راولر ظهور ایله بشنجی نوعی چیک وفراجی وطاعون دخی تول
ایدر و عضلوی خسته لقلرده بخاراتی ازالتمقدن چیقوب نقصان دیتلان سمع قوت ظاهردر واکثر
واقع اولور وبعض وقت مسنونلر الکن قولانده صوتی تاثیر ایدرمک و اوچنجی نوعی و
صوتی صوا ایچورمک فی نفسه ورم ... ظهور ایدر آلتنجی نوعی اسهال صفرا ویدر کامل
اولوب قرعا ماده ویاخود دار و اسهال صفراوی باک ایدر و ... اتمش ایکن
بلکی جمله ایله اسهالک زیر ... ایدرلر سامعه یه خلل کلور بدنی ماده خسته لقلرده بته
رعافدن وبخاراتدن بقیه ایجاب ایدوب که بو حقه قرارده دکلی دیده جیوب سمع خلل ویرر
ویاخود تشویش عارض ایدر یدنجی نوعی بو ذکر ایلدکمز انواعدن دکلدر علت
شرکت دماغیلهدر دبونلر علامتلری معلوم اولدقلریدر علامات انک سببی که
ساده سوداء المراق اولدر قولاغنده وجع وثقلت سماعدر و سوداء المراق بارد ایسه حار نسنهدن
صفا ایدوب جمله باردلردن متألم اولور مثلا کبی طبیعتی بارد ورطب اولدیغیچون بو علت
صاحبی کبی متألم اولور و اگر سوداء المراق حار ایسه بونک ضدیدر و اگر سوداء المراق
ماده ایله اولورسه ثقل وامتلا وصاحبی اکثرشاهدر و اگر سوداء المراق یابس ایسه
اویخوسی وطعامی از اولور و اولکی شاهدر و انک سببی کسنده اولوب دنوبلی و
قوتلو اوله معلومدر کسنده وقولاقی چرکی افراط ایدرلر اما اوقونق حتی اولنوب
واختلاط عقل وهذیان وحرارتی لرازوده حس معلوم اولدیکی غلیظ خلط ویا ورم ورد
خصوصا ورم حصیده اوله اختلاط عقل وهذیان انکه شهادت ایدر اگر ورم حصیده دکل
ایسه جائزدر که باطنی سمع دن خالی اوله و اگر سمعدن خالی اولورسه نه بولنه بوحقی
اولمسه زیرا بو ورم که ذکر اولنوب وجعدر و فرط یا بدن خالی اولمز دخی ایجاب ایدر
واگر سده سنک سببی اگر قورت تولد ایتمش ایسه اکثر یا قورت طشره چیقاره و
نادر دفع اولوب معلوم اولور و انک که قولانده طشرهدن حیوان کیرمش اوله
اوله حیوانک ... شاهددر مکر بعض صبی اوله وخارجدن قولاغه بر نسنه کیرمسه
اجزاده

اجزاده حتی اولماز یا اکثر وجع دخی یابس اولور اما انک سببی که زهره دجری اولدر وظاهره معلوم
اوله و بعض مرهم وجعه چکر ایدوکنی بلمه و بو نوعک التهاب یا اولور واوله که چراحت عارض
اولوب دیمش اولک جراحتی کونلر عارض اولوب واول کونلرده زیاده اولمسی اکثر دلالتدر و انک
سببی که صفراوی اسهال اسهالی ایله اولسه ده کیم دفوب اسهال صفراوی ایله اولور اما انک
که مادە سببی وسببی دماغ بشرکتیله اوله و ماخوذ ورض اولمق وورودنی ... اولمق انک نشانه بولنور
بونلرک علاج سوداء المراق نوعنک علاجی ضدی ایله علاج اولنمق کرکدر مثلا حار سوداء المراق
ایچون یاشل کشنیز وماورد وحب الثعلب صولرینی طاملدهلر و اگر سوداء المراق بارد ایسه
بونک دخی ضدی ایله علاج اولنه مثلا قسط دطورق ادل دسوسن ویاسمن یاغلرینی دبونلره
ازه جق بلسانیاغی قاتوب قولاغه طامزدرلر و اکثر یا بورق واقچی بادام یاغنه انجه
جندبیدستر وخصوصا اوکوز اودی خلط ایله فی مناسبدر و قولاغه ایکی کرهطامزه لر
و هر ... طامزدرلرسه نیم کرم ایتمک لازمدر ویا قوز ... بولاشدروب صوقه لر لکن
طامزمقده یاغلر قولاغه قوتلی داخل اولورسه افضلدر و اکثر شحم حنظل ویاخود کوکی
یا شیر لغانه قیناد دوب طامزرسه معتبددر قطور نافع اولدرکه اکیشی انار دانهسن
صیقوب صوینی الهلر و بوانارقانده سرکه دکونلک دکل یاغی قاتوب آتشده طوتهلر
دیلی قوامده قله طامزهلر و اکثر سوداء المراق یابس ایسه بنفشه طامزمق دانتی صولر
بخارنه باشی وقولاغی طوتمق و عورت سودی دخی معتبددر اما سوداء المراق ماده ایله
ایسه نیتی خلط ایسه استفراغ ایدروب ورباحت ایدروب نطولر دقطورلر
ایدرهلر و اکثر ماده صفراوی ایسه بنفشه قرصلری ایله وحب التربد ایله استفراغ
افضلدر ویر مثقال صبر وهلیله ویر مثقال ایارج فیقرا ایله حب ایدوب ویرهلر که
صفراوی ماده دن استفراغ ایدرلر و بوباده اطریفل کشنیزی دخی نافعدر اطریفل
کشنیزی بودر اهلیلج بلیلج دهلیلج هر برندن اون درهم قوروبه کشنیز وقزلکل هر برندن
بش درهم دوکوب بادم یاغیله چوب ایدوب عسل ایله معجون ایدهلر اما بعض
نسخهده کشنیزی جملهنک وزنی قدر یازمشلر و اکثر ماده غلیظ ایسه استفراغی
حبوا قوقیا حبلری ایله و شحم حنظل دهنی طوز وارده جق افیون خلط اولنه
قطوراز جندبیدستر اوچ درهم نطرون وقسط هر برندن برنجی درهم اوله
دوکوب سرکه اصول ایله قرص ایدوب محلده قولاغه قطور ایدهلر و حب یاغی
و حب حصاره سینی طوز ایله قطور ایدهلر خصوصا علت رطوبتدن اوله مفیددر
و ابلیچ دکرصوی دخی قطور اولنسه معتبددر و اکر قولاقده اغرلق اولسه ایکی
بشنی سرکهده قیناد دوب اول سرکهیی قطور ایدهلر و ماهی اکشمز قولاغه افسنتین

طبخ ایدوب صوزوب خلط ایدوب طاملادرلر • و قولاق آغریسی بخار نوعندن ایسه استفراغی ایلدن
صکره ابد فتیلدوب جمله یه نیم کرم طاتلو بادام یاغی طاملادهلر • واگر دخی لازم اولورسه ایجی بادام
یاغیله قسط و کل یاغی طاملادهلر • وانده جق جندبیدستر دخی کل یاغیله قاتیلوب طاملادهلر مفیددر • واگر
قولاق آغریسی سترهدن اولوب و یا خلط غلیظ و یا ریح غلیظ اولورسه زایل ایده جک حب بودر العنصل
دیوبنش دوده فلفل شربه اوله درهم شحم حنظل بش درهم انزروت بر درهم کثیرا اوچ
درهم جاود شیر بش درهم حب ایدهلر • بونک مقدار شربتی بر درهمدر • و بارد ماده
دن قولاق آغریسنه وطنین ودوی برنه ایسه غایت نافعدر صعتری سرکه دیورلر
وعسل دخی اولور ودهن سوسن وطبیخ افسنتین وازه جق جندبیدستر دبلیلر یاغی
وان قسط یاغی وازه جق نفط وبر درهم قطران ، صباغ وافتیمون بونلرک نفعی واردر
دیو بابده تکمید وتکمیله دخی دردر ادننه جق طبیخ بودر بابونج ، وطورن اوتی ودفنه
یپراغی ویا خود بسفنی وزنجوش ودوشبلی یاربوز ودنبم کهم کوفته عاقرقرحا یی صو
ایچنده طبیخ ایدوب وسوزوب قیون فی ودهنه طولدروب بیونوب و قولاق دیبنه
قویهلر اگر قولاق آغریسی صبیانده ایسه انلرده و دایه سی حبوب سعتر وطوز قیناده وب
وسوزوب بر قطره جک اغزی لعابی ایله قولاغنه طاملادهلر • وهر بارکه قولاق آغریسی
ایچون استفراغ لازم کلسه که بیوک آدملره اوله • کرکدر که استفراغی شدیدله مثلا
ازه جق ازه جق ایدهلر که توت • قالوب • ونفخه باعث اولور • • • • • • • •

یوز بشنجی باب قولاق سنده برب وطرشن بیاننده در •

قولاق قیامنده دعاوله در • فارسیده سترده کوش وکرپه دیرلر • وازجمله
انواعی ابوطر وهجو ایدا به منوم آوربنوس درلر • وردملر دیونانلر اما فرانسزکه
دیشا توبیا درلر • قولاق سترهلرینک انواعی خلقی دعارضی اولور خلقی اولورسا مو
منفذیه که انده کوک کبی بر نسنه واردر • اول خلقی اولوب منفذ خلقی اولنمشدر
ویا خود منفذ اغزنده بزدر به بتشدر • بو نوعلر مشکلدر • اما منفذ طار اولوب وطاری
بلکه بعض قروح وبثره سبیندن زایدات بتمش اوله • یا خود سطحی منقلوسنه بنکده
ویا طشره دن بعض حیوانی ویا جزیره مخصوص ایله یا غلاغشدر • واگر بونک اوستنه
درلر یا غلاتوب ومنفذ دخی بتمش ویا غلانمش ایسه دستکارلق اتمک دخی یکوز •
کوره ممکن ایله مشکلدر • واگر عارض اولان در یارفع ایسه کوچک برمنبل صوقوده
حس ایدوب وشنوه آوازی اشیده اولورسه علاج اول درباره ولهلر • ومنفذی
قاه ایلهبر دنفله قلقغار بولاسندروب منفذ ایچنه صوقه صوقدرکه جراحت
کیرو بتمیه • معقل بنه سنه اولفه تومیهلر • دیو بلهجه ادلکه ولر • واول نوع که قره

ویئره وسنگل کبیر صوقلنده اور آلقا علاج قولاغی نظردن دایلجی صو ایله یویه بر وقاره
زرنیخی سرکه ایله ازوب ایچنه طاملادهلر • ویا بر قطعه جق قیتیل ایدوب بو اجزایله بولاشدروب
صوقهلر • اما قولاق قعرنده وارسه که اضطراب ایچره اوله حینی بو شکله قده وبارده ایدوب
بعده قرحه علاجی ذکر اولنه دخی اولنده ایدوب اول علاجله بتورهلر • واگر طاش
ویا خود حبه کبی بر نسنه کیرمش اوله • بر قطره نیم کرم یاغ طاملادوب بعده کندوسی تعرق
معطس ایله عطسه کتورهلر • وقولاغی اول طرفه اکوب اکر بر طوتوق ایله طشره دوشه
واگر قولاقده برکت چوق جمع اولمغله منجمد اولوب سنده اولمش ایسه کیجه بادام یاغی
طاملادوب ارته سی جامکت قرشن طاشی اوزرینه قولاق طوته لر برکت ازیوب
وسیبزان منجی دبده دوکوب دفتیل ایله یاغیله بولاشدروب قولاقه صو قوب
اوچ کون طوره چون چرک طشره چقار • وخلال ایله احسن پاک ایدهلر • وقرص
خرنوب دخی نافعدر قرص خرنوب قولاق چرکنی وحاصله اعصابی اخلاط غلیظدن
پاک ایدر • مثلا آق خربق اون مثقال ونطرون اون التی مثقال • درخون اوچ مثقال
دوکوب • وسرکه ایله قرشدروب قرصلر ایدوب محلنده بنه سرکه ایله ازوب ازه جق طامزه
واگر قولاغه جوانجک کیرمش اولسه آلقا فطور اولورکه آزه جق نجوان وبار بوز عصاره سیله
دشقنالو بپراغی عصاره سنه ازه جق تربه ادمش سقمونیا قاتوب طاملادهلر • دیو بابده
آجی صوغان وترب عصاره سی قومق دخی نافعدر • اول حیوانجغی هلاک ایدر •
واگر ایچنده قورت تولد اتمش ایسه افسنتین یاغی ویا خود عصاره سی نافعدر
دیو خصوصده اوچ درهم شراب واوچ درهم عسل وایکی درهم طل یاغنی بر دره آقی
ایله قرشدروب نیم کرم ایدوب و فتیله بولاشدروب صوقهلر • بر کیجه طوره
وصباح قالدرهلر •

یوز التنجی باب قولاقده و
قولاق دیبنده ظهور ایدن ورملر انواعی بیاننده در قولاقده
و قولاق دیبنده ورملر ظهور ایدر • فارسیده آماس کوش وجا کوش دیرلر
وازجمله انواعی بیرو بیده و تومور غلا ندولاردم اغزدیوم دخی درلر • ورودملر و
یونانلر با روتیدس درلر • بو نوع ورم که قولاق دیبنده ظهور ایدر علت خنازیر
دکلدر • اول علت محلنده باشقه بابده ذکر اولنور • واگر ورم قولاق دیبنده اولسه
آلقا حویجه نبات الاذن درلر یعنی برلرده قولاق دیبنده وقولنق دیبنده بوجاقلر
نده واقع اولور • واکثر وجعلو اولور • اگر بو نوع ورم قولاق ایچنده اولورسه
ورمزدر • باشلو آدملرده جوانلردن ارتوق مهلت ویرر • زیرا جوانلرک طبعی
حار ورطبدر • وماده تک قوتی باقی • وحستی قوب اولدیغی سببدن دجی

ازوتی اولور ۰ والحاصل بو ذکر اولنان دیگی اسباب جمله اول پرده که وجع اوله بلکی قوت تحمل
ایتمیه ۰ وماده نضج بولمزدن دباش و پرده سی ساقط اوله ۰ وبعضی هلاک اولور ۰ وقولاق دیگی
دری اولوب گاهی انک بحرانی اولور وگاهی اولماز ۰ اگر بحرانی اولورسه ۰ وعلامتی
دخی اعلا اولور یعنی سلامت ایله اولور ۰ وماده نضجدن وبحرانک کونلرنده مقدم ظهور ایده قیح
مرافقدر ۰ ودورمکی ماده سیدر گاهی قان اولور گاهی صفرا اولور گاهی بلغم وگاهی سودا
اولور ۰ واولکه قان وموی سر قزل اولور ۰ وطرا یوکسک ولمسی حار واغرلقدن خالی
اولماز ۰ واولکه صفراوی در لمسی قتی حار اولور ۰ ووجعی قتی دباغچی اولور ۰ اما اغرلق
از اولور ۰ واولکه بلغمی در لمسی یومشاق واغرلقی ووجعی انقصه اولور ۰ واولکه
سوداویدر وجعی قتی آهسته اولور بونلره علاج ماده دوندره جک طلالر و
ضمادلر اصلا جائز دکلدر ۰ خصوصا بحران اوله جق نوعی اوله ۰ اگر بحرانی ایسه
ماده اول محله ارتوق جذب ایدره ۰ شول حیله که ممکن دخی بلدر ... ایده لر ۰ مثلا
بنجه قومق ومقل انک کبیر اوله ۰ وحاجب اولورسه تحلیل ایدیجی ضمادلر ایله ۰ بو
دلنشه قومق جائزدر ۰ واگر ماده صعب ایسه فصد اولنوب ماده یی تنزیل ایده
لر ۰ اما ماده مطبخ ایسه یعنی کندو حالنه قومق افضل حسن اولنورسه کندو
حالنه قویه لر که حتی وجع زیاده اولمیه ۰ اما ورم ووجع قتی اولورسه باری یومشاق
ضمادلردن بنفشه وخطمی صویله ۰ وماء العسل کبیر قویه لر ۰ واگر ابتدادن وجع
اولوب دباشش ... اصلا دوب قومق ووجلو ایسه ابتی طوز قومق مناسبدر
اما وجع اولوب دباشش ظهوره کلمک حسن اولنه خطمی ودبابونج وکتان تخمی
صوینه بول ... قومق آهسته لک ایله تحلیل ایدر ۰ اما باشش وبرمکی
ظاهر واریکی جمع اولمق حسن اولنورسه ارتق محلل دارو قویه ایمز بلکه
طبخ ایدیجی دارولر قومق کرکدر طبخ ایدیجی ضماد بودر باقلا اونی کرنب وسوسن
کوکی صوینده طبخ ایدوب دارده جه بغرردغن قاتوب غلیظجه ایدوب ماده
اوزرینه ضماد ایده لر ۰ واگر بالعکس حاجت اولورسه طبخ ایدیجی یغلر قومقدن
تقصیر ایتمیوب بعده یاره لر ... یاکه ایدیجی دارولردن قویه لر ۰ بو بابده
مقدم تحلیل لازم ایسه قیوم ترجیحی داوردک یاغی تحلیل ایدیجیدر ۰ وطبخ
ایدیجی لازم ایسه دریا صوینده انجره اونی پشوروب اوره لر اما علتی
مزمن اولورسه عسل ایله بالمش صدفده مرهم دوزه لر ۰ وبوکه مرهم زفت
ومقل وبال ارزوسنک خانه لرنک ... که اکثر وشنج دردر ۰ وباشش ...
صغره ... قابل ایسه وعلت البطم ۰ وقیونک ایچ یاغی دخی یک ...

بیستنک ایچ یاغلری طبخ ایدیجی در ۰ الله اعلم ۰۰۰۰۰۰۰۰۰

یوز یدنجی باب وجع الاذن بیاننده در

قولاق آغریسیدر
فارسیده درد کوش دیرلر ۰ واگرچه انواعی طولو اغری دیوم دیرلر ۰ وردمیر
دیونانیلر اوتوبونوسی دیرلر ۰ قولاق امراضی بوندن اقلا اقوالی واعراض الاذن دیو
ذکر اولنمشدر ایدیب ۰ اما وجع اقوالی غیریدر ۰ بو ظاهر اولورکه بر ... هواسنه
طبیعت الملش ایکن بر ... هوایه نقل ... انقطاسیدر ۰ مثلا سواحلده چوق طورمش
ایسه ۰ بعده بارد ییلاقده یا طوقمقدن دبایلاقده چوق طورمش ایکن ۰ بعده
حار بلدن ... کیی بلدن قولاق رطوبتی ... انک ایله تاثیر ایده ۰ بو انواعده اما اکثر
بارد ریحدن ارتق عارض اوله کلمشدر ۰ وبعضی زمانده حتی لازم سبب اولور ۰
ووجع عارض اولور بونوعی برامزدر ۰ خصوصا اختلاط عقل ایله اولورسه ۰
مهلکدر بقراط تلمیذلرندن یعقوب نام طبیبک علم سر دیوب تعیین ایدوکی محنی علامتلر
نوندر ۰ یدنجی کونی بو نوع علت اولا حسنه ... هلاک اولور ۰ اما باشش ویروب
وراحت انک اولورسه بوندن اذن امراض الاذن بابنده ذکر اولنمشدر ۰ انک
ایله علاج ایده لر ۰ اما قوی وجع عارض اولورسه اکا علاج شول کیشی نکنک
دماغنده ۰ ویا قوریور سنده بر خلط غلیظ حسن اولنورسه اول اول حلقطی
استفراغ ایتدره لر ۰ واگر ماده حار ایسه قیفالدن فصد اولنوب وطبع بنفشه
واجاص شرابلری وتمر هندی دبنفشه وصارو هلیله مطبوخی ۰ واگر ماده ایله یوشالر
اما ماده غلیظ رک ایسه حب شبیار وقوقبا وایارج فیقرا ایله اولمق کرکدر ۰ وبلکی
استفراغدن مقدم غرغره لر ایدوب وتیم کرم قولاغه گل یاغی طاملده لر ۰ ووجع
زیاده ایسه ازه جق کافور ایله بنفشه یاغی دخی طاملده لر وکوزشبافلرندن ۰
اجعفدن مبرد ایکی باجود عورت سدی باجود باشش کشنیز دباغ عنب الثعلب
صولری ایله طاملده لر ۰ وبو بابده بر ... گل یاغی وافیون ... سرکه یاغ قالنجه
قینادوب طامزه لر که وجعین تسکین ایدر ... ودیه کلری قزل صوغان یاغی
قتی نافعدر ۰ ونفاع وبنلوفر وسکوید یاغلری دخی نافعدر ۰ وقباق بیرانی عصاره سی
دخی مفیددر ۰ اما وجع وضربان زیاده اولوب تشنج یابس خوف اولنورسه اسکی
اینک یاغی غایت موافقدر ۰ وکنشه باجود آتشه قرشو قینادوب وبر سیورلا
اوچلو کاغد دوزوب اینچه اوجی قولاغه کیرمک قابل ایسه ۰ قولاغه آهسته صوقوب
وبر ریح ایله آتش قرشو بنفشه وبنلوفر طبخندن ازه جق کافور ایله قینادوب بخاری
اول کاغدک اول بر آچیق اولان اوجنی طوتوب بخاردن قولاق اعصابی یوشاده لر

كزمابا ساكن اولور اما ماده قوى اولورسه شياف ماميثا برچه جك افيونجك قاتوب قورت
سوديله طاملده لر واكر قولاقده ودبيله نوعى وار ايسه شراب وطوزى اوزى وحب النيل
دافوان وپيه انجير وقسط وفرفيون وطيلان ياغلرينك نقعى واردر سد ايچنده قنباد وب
طاملده لر وبر مقدار غاليه مسكى بان ياغيله دخى طاملده لر واكر بارد ريح قولاغه وجع
عارض اولمش ايسه شراب ايچمك عادتى ايسه شراب صرف ايچمك ايله ضربان ووجع زائل
اولور اما ماده صولو اولوب وجع اولورسه ذكر اولنان ياغلرك طليسى نافعدر ودويا
وطنين علتنده كه كاذب وبيهوده صدالر اشتيلور اول علتده دخى بو بوزلان مسكنه باشنه
ذكر اولنور اما وجع طشره دن عارض اولان ورم ايسه خطردن خالى دكلدر وورمك
اوزرينه بابونه دارچين اوغلى بنفشه وخطمى واكليل الملك دن ضمادلر ايده لر وبنفشه
دوغى بنفشه باغنى مار صولر ايله يوغوروب ورم اوزرينه ضماد اولنه ....

يوز سكزنجى باب قولاق قرحه لر وياره لر بيانندە در

قولاقده اولان يارشى بيرت برد ره فارسيده ريشهاى كوش ديرلر وافرنجلر انواعى
اولقوسى وابوسنه ماداپسه سوسى آقريوم درلر وروم ويونانيلر انواعى ابوجتا
والقوسى تونوتونا درلر قولاقده قرحه وياره عارض اولسه مغزاندن بر طشره
ايدوب اصلاح غذا ايده لر وعرقنه وعطسه لر ايله ماده يبوروندن ينكا جذب
ايده لر اما قرحه متعفن اوذندن طشره ايسه آنى كوز كوز داشى اوده مرجع
سركه ويا سكنجبين ويا شراب ويا ماء العسل مزدوج ايله يويوب پاك ايده لر وبوندن
ماعدا مرسين بيراغى وقزل كل طبخ ايدوب بعده عسل وشراب ايچنده اريدوب بر
سونكر اصلادوب اوزرينه قويه لر اما قرحه ايچرودن طرفده ايسه قطره قطره
طاملده لر هر كونده بر نيچه دفعه ايده لر كه تمام قرحه پاك اوله بعده يانمش زاج وزاجا
مانند نسنه لردن ايچنه اقورمك كركدر ويا بعضى زرورلر بو بابده نافعدر

زرور بابسى ورنده برابر اولمق اوزره انزروت وصبر وكندر وخبث الحديد ودم
الاخوين وزنجار رغبار ايدوب بعده سركه ده حل ادوب اكر قرحه قولاغى
ايچنده ايسه فتيل عسل ايله بولاشدروب بو اجزا ايله قولاغه قويه لر اكر قرحه طشره ده
ايسه انكا كوره بونى سوده لر وانزدن سوز بلان صاريى صويى وار ايكن پاك اتمك
كركدر وبو قرحه لرى تحليل ايله منع اتمكه قادر دوالر ايله يومق كركدر مثلا مرزنجوش
بيراغى عصاره سى ايله عسل وصو ايچنده طبخ اولمش وكل ياغى قاريشمش اوله نافعدر
اما قرحه هنوز تازه اولسه ودنغه اوزن اوله اتشده يانمش وقورومش خشب
جبانى دوكوب بر درهم مقدارى وبر درهم قرمعانى وعسل ايله يوغوروب طاملده لر

وبو بابده

وبو بابده قوره صويى وعسل ايله شياف ماميثا وسركه ايله وبوندن ماعدا سركه وصبر وعسل
ايله واسفيداج مرهمى ويا سليقون مرهمى مخلوطا طاملمق نافعدر وقرحه سنه كوره
حاجت اولورسه زنكار مرهمى دخى وحاجت اولورسه مرهم مصريا دخى قونيلور اما
كاهى بو اوزنا ايچنده قورت توليد ايدر اول حالده پايبوز وشيح وشفتالو بيراغى دوده صولرى
وشفتالو چكردكى ياغى وصبر اودى ايله وحاجت اولورسه ازه جك حربى وسقونيا وعود تركلنا ياغيله
قورتلرى هلاك ايدوب اريك ايله طشره چقاره اما قرحه ترفيك ديشه ايدرسه وعصاره
صو واريك طودرسه وجع قويه اولور اندن بلورنه دلغا ياغى طاملده لر كه آنى دوشلر وعكاهى
زيت الكل صويله اقاقيا طاملده لر وعصى الراعى دخى قانى منع ايدر وبو بابده بادروج عصاره
سى داغ ايچى دخى قانى منع ايده بيلور وطوشانجيل ماده سى كه سركه ايله حل اوله طاملمق
وشياف ماميثا وحضض طاملمق دخى قانى منع ايدر واكر قان منجمد اولورسه سركه ايله كندنا
صويله كرم ايدوب طاملده لر وقرحه طشره ده ايسه بو ذكر اولنان قبله وادويه لر
كوزكورر بيرده اولنه انشا الله تعالى معلوم اوله ....

يوز طقوزنجى باب طنين ودوى كه طشره دن برنسنه واسطه سيله
اولميه بيانندە در

قولاقده كاذب وبيهوده آواز اشتمكدر كه اصلى اولميوب كندوبى
ايله آواز حس ايلمكدر فارسيده كوش وردم از آواز يا ديكر كوشنى ديرلر وافرنجلر
انواعى بنقوسى آغريوم ديرلر وروملر ويونانيلر اجوسى تونوتون وويرموزتو نا
قيتو دخى ديرلر بو علت كه ظهور ايده طشره دن تأثير ايدن هوانك ونفسك وشكلك
بير سوز سويلنك قوتى ودفعى ممنوع ايدوب مثلا حروف اشكالى ايچروده قبول ايدوب
وقولاق ايچنده طلوب بعده ايچنده اولان هوا ايله برشكلا وآنى برشكل دخى كوسترمشدر
واويله تأثير اتمشدر كه اول شكل قبول ايدوب الظامى ايجاب ايدن حالى ايچرودن
دخى عارضه سببندن اويله حركت ايدن معنا تلك حركتى دخى ايچرودن طشره اويله حركت
ايدر ▪ اما متكلم سوز اوله مز شنكه مزمارى بينى وودكت وناى يزا ايسه طشره اوقورسلر
آوازى باشقه كونه چقاره اما نفس ايچرو چكلدكه باشقه شكل وآوز اواز اقتضا ايدر
بوشكلده قولاغى ايچنده نفس اولور ديرلر يالكز هوا دكلدر حركت بلدور ايچروده بر
سبب ايجاب ايدر نه كه كوز قرشوسنده بچه علتلرى خيال كوردرلر كاذبدر واصلى يوقدر
بو علتده دخى نى ار ديلكى حركت آلت سامعه زياده در كوزده كاذب خيال وبوروندن
ذكاء الحس ديدكلرى كاذب شتم اتمك كبى قولاقده دخى ذكاء الحس سببيله طنين ودوى
بوتوجدر وبو علتك برنوعى بو در دير نوعى سامعه نك قوتى وجودى ضعيفدر
وضعف صاحبنك حالى دخى ذكاء الحس حالى كبيدر ازه جى حركتدن طنين ▪

ووری اقتضا ایدر و بو حال کاهی نافضه دخی واقع اولور و علت عذر الثقال زیرا مملو اولان
دماغ و قولاق و قولاق حوالیسی حسته لکدن چکلوب بوشلق سببیله حاصل اولور و نخ
خوشلق اولورجه بو علت زایل اولور بو ایکی علتدن ماعدا سایر مرض عذراولنوب و بو حال کاهی
معده مشارکتی ایله دخی قولنج مرضندن بوکه باعث اولور و بعضی صوغوق صداعی که واردر و اکا
خلل ایرشور و کاهی قولاق و باش حوالیسنه ریح ایرشور و کاهی قرقره دنی صداعی صوغوم
سوز بولوب جمع اولور و قورتلر تولد ایدر و باعث حرکت قورتلر اولور و کاهی طعام
امتلاسیدر که طعام و مسکنک صوغلغندن عارض اولور انکاندر انما اکثر بو
اضطراب سوء المزاج اولور که اخلاطی اتمک قابلدر و بخارلری دیمه دیر و بو حالده مرضلرده
وقتی نوبتی ابتداسنده اولور انون بلدر و کاهی قولاق قولنجی اولمقدن طنینی ظاهر اولور و
کاهی باشنه بر زخم ایرشمکدن دخی حادث اولور و کاهی بعض قوی واردر دن کوسه بر بخاری
تحریک ایدر و طعام دخی بویله در بونلرک علاجی اکثر معده نک طولولغی و خالیلکی و
قبضی اولور و واتساعی و قبضی جمله بدنا و وارث دیر نفرز و یا خود اکسلور و یا خود اریر
اندن معلوم اولور که جمله بدن و اکثر معده مشارکتیله اولور و اول طنین که ارتر و اکسلر
برحال اوزره طورر و انک ماده سی باشنده در اما چوملک قیناریکی اوزه دقشمه بر سسی
دخی اولور و قولاقده جراحت یا خود قرحه شاید در و اغاجلره روزکار طوقنمش کبی اواز
جنش ایله سبب باشنده و قولاقده ریح علامتیدر اما اواز کاهی ضعیف و کاهی قوی
حس اولنه معلومدر که غلیظ ماده تحلیل قبول ایدر بونلره علاج بو علت صاحبی
کنش واتلمی یا منده ه چوق طورمیه و نوب قرکسترن و قوی قیلکدن و بلند آواز
دن و چوق طعامدن خصوصا چاغرابجی اطعمه دن اول پرهیز ایده و استفراغ
و اصلاح اغذیه ایده لر و اکثر بو عارضه معده و بدن و یا خود بر عضوه مشارکتیله
بدایسه اول ماده نک استفراغنی ایدوب بدنی پاک ایده لر و بعده دماغه
مرسیا باجملة تقویت ویروب و قولاقه بادم یاغی طاملدیه لر و هر ماده یه اکا کوره
تدبیر ایده لر و اکثر حمی نوبتنک ابتداسنده عارض اولورسه حمی علاجنه تدبیر
کرکوره اما صدید و بدکلکی قان ایله ارتکث قنباسی اوره و انک علاجی قولاق
دیشنک وارنکک علاجیدر اکا نظر اولنه و اکثر بونک سببی ضعف ایدره
قرابی صلات کنوررکه چالشه لر اما بو عارضه کاهی سرسام صوکلرنده دخی واقع
اولور اکثر نافعدر تدبیر ایده لر مثلا سرکه و سوسن یاغی و افسنتین یاغی و عصاره
سینی طاملده لر و بو باده قرص مجربدر آن خربق بش درهم زعفران بش درهم
نطرون اون درهم اوره دوکوب قرص ایده لر و غلیظ و لزج اخلاطدن اولان نوعنه

دخی نافعدر و بونلردن ماعدا صنوبر بیراغنک و سداب اغاجنک طبیخی طاملده لر و قرنفل بنفشه
درهم و مشک بر دانک صلایه ایدوب طاملدیه لر و سداب و زنجبیل و افسنتین و شیح و
بابونه و صعتر قیناد وب بخارنه باشی دقولاغنی طوته لر و او نوعکه آکا رافضی کیبی صابیلش
ایدک اکثر کلی باغنی سرکه ده تا سرکه زایل اولنجه قیناد وب و ازجق افیون قاتوب طاملده لر

بوزاونبجی باب قولاقه طشره دن صو کیروب انک اخراجی بیاننده در

قولاقه طشره دن برحال ایله صو کرمکدر فارسیده آب رفتن بکوش دیرلر و افرنجیلر اوتا لجی
اینا به منقوم اوزیوم افسنترچا سغوسس اوروبی انسی اتی دیرلر و روم دیونانیلر ان بوز ما
اف نور بیغون توتا او نون دیرلر قولاقه صوکیردوکی ساعت بنه اورجنه صو اتوب اول صوده
قولاقه بر مقدار صو کیرمش اوله و اوتلکی صوبه توتی خوازه جق اولاشه و بر یاغ اوزرنده طوروب
صچرایه و بر ادغوزدن الی قالدروب اول جنبده ایکی قرنفلی صو طشره کلور یا طوردن اوپی ورانیاته
و اکثرلیک باشنه صاروب اول براوجنی آتشده طوتشد روب و برنده لی اوجنی قولاقه صوقوب
و قولاق اطرافنی قپایه لر آتشن حرارتی قولاقه ایرشنجه طوره بعده بر ادغوزدن چکوب
یاغ طاملده لر و عورت سدابی دخی نافعدر اما اکثر وجع تولد ایتمش ایسه
خشخاش قابوغی و اکلیل الملک و بابونه و بنفشه و خطمی داریه اوتی و عورت سدابیله
بو خوربت قولاق ایستسه صو ایده لر و اکثر قولاقه مره و کبده و مسک دانه سکی دفرجه
کیررسه اکثر توکرک قویوب قولاقده اکثر واصل اولنجی اول طرفه قولاغی میل ایتدروب
اول اغزلعاب طشره سیلان اتمک ایله اول حیوانجق بیله چیقاره و اکثر انکله چیقارمسه
شفتالو بیراغی عصاره سینی طاملده لر که انی محلنده هلاک ایدوب حرکتنی باطل ایتدکدن
صکره قولاغی و سینی ایله بیله طشره چیقاره اما هر حالده اول قولاق اوستنه یاتوب کرکدر
و دریا حیوانلرندن قنبوقلوبنه در بربوک و اوزون صدف کبیدر انک ایچنده اولان
صاچی الوب داورنه سنده یا محکم ایلک ایله باغلیوب و قولاقه صوقوب صوجا
جذب ایدر و غایه مشکه بولاشدروب قوسه لر قولاق دجکرینه دخی نافعدر

بوزاون بربجی باب اوراض حلقدن خناق و ذبحه بیاننده در

بوغاز اغریلریدر فارسیده درد حنجره و خناق و درد گلو دخی دیرلر و افرنجیلر
الوابی انکنا و اسقرانسیبا دیرلر و روم دیونانیلر کی نانی فی دنورافاس دیرلر
بوغاز اغریلرینک بر نوعی خناقدر و ذبحه دردذبحه خناقک مهلک نوعیدر
یعنی بوغاز شیشوب و حلقوم کیجرای متفدر طارقالمغلا نفس چکه مزر و اکثر شیشی
طشره ده اولورسه طشره بدنه برانی ابو علامتدر زیرا کوزکورور و دوام قیشی نوعی
اولوب و شیشی خلطک سببی اولدوغنی بلوب علاجنده دخی اشارت اولوره

اما خناقک بر نوعی دخی واردرکه بوغاز ایچروسی وطشره‌سی ازغون شیشمش اولوب وتحلیل ایده‌مدو
کیتمزسه معده‌یه ایتر ومعده‌یه انلک بیله اتساع ایدر وکاهی نسبیه نزول ایدر وکاهی خناق
ماده‌سی اعصابه نزول ایدوب تشنج عارض اولور وکاه بورک حوالیسنه نازل اولوب
هلاک ایدر • واکثر خناق صاحبنک موتی تشنج ایله اولور • وخناق انواعنک علامتلری
بودر نوع اولور • بری ضیق النفسدر • ایکنجیسی آغز آچق اولور • واوچنجی شراب وطعام
بوغازه کیرمز ودیلی ایچروکی صوبور شندن قالور • دردنجی کوزلری طشره‌یه چیقار یعنی اوکلری
حالنده طورمز • بشنجیسی آغزدن دلی طشره چیقار • آلتنجی بینی نطقی بوزوددن
سوز بلر • یدنجیسی قی ایده جک کبی حالتلر عارض اولور اما قی ایتمز • وبو علامتلر ظاهر
اولورسه صعب علامتلردر • وخناق هرنه دکلو آز اولورسه بو علامتلر اول قدر
آز ظاهر اولور • واکر خناق دموی ایسه یوز وکوز قزارر • وکوز دیبی طمرلری دپرکک
اولور • ونفس طار ووجع شدتلو ایله اولور • واکر ماده صفراوی ایسه آغز آجی اولور
وحرقت وعطش ویبوست ووجع آرتق اولوب اویومز • ونفس ضیقی دموی
نوعندن اقل اولورسه • واکر بلغمی ایسه آغز لعابی تنج اولور وطوز تو اولور
یوره بش بکی وحرارت دخی اولوب • دل رنکی آق اولوب وعطش وحرارت
طشره‌ده وبشره‌دن آز اولمغ ایجاب ایدر • وهر بار بلغمی ورم یوموشق اولوب
خناق صاحبی برنسنه یوتمغه قادر اوله بیلور • وهر خناق که بارد ورطب اوله
ملازه وعضله حوالیسنده ورم ایدر • وصعب وغلظت وبرودت سببی ایله تنفس
حضور ویول بوله‌مز • واکر مادّه سوداوی اولورسه ورم قتی اولمز وآغز طعمی اکشی
ونکره اولور • وکاهی خار خناق سوداوی اولور • واکر خناقده بیون مهره‌لری
یرندن چیقارسه بیونک مهره‌لری بری چقور قالوب حلقومک ایکی طرفنه طشره
چیقار • والحاصل طوقنورسه اوزیبوب وربض باشی قالدره‌مز • ومعانقده
ومولنده باشه مز وآغز آچه‌مز • بو نوعه اطبا خناق الکلبی درلر بو علت کلابده
چوق اولور • واکر مریضک مهره‌لری برندن چقوب طشره واره که نفس چکمک
الیی اول عضولر ایله تمامدر • بعض بو ایکی مهره دیبا نشدر • ومریض اول کون خوف
اولنور که هلاک اوله • اما جائز درکه مهره‌یه یرینه ایلتسه‌لر خلاص بوله • وهر بار
ورم تحلیل بولمسه وباخود باشی دبرکسنز واریکه سوزلمک سنز کوره‌لرکه ورم
اکسک اولدی ومریض راحت بولدی • وبعض موتی اولوب وسعال ظاهر اولور
معلوم اولدیکه ماده اوکنه انشدر • وخناق ذات الریه‌یه دونشدر • زیرا خناق
ذات الریه انتقال ایتمک چوق واقع اولور • واکر نبض صغیر ومتفاوت اوله • و

وخفقان ظاهر اوله ونبض قله وقوت ضعیف اوله معلوم اوله که خناق معده‌یه نازل اولوب
واکر نبض تشنج ایده معلوم اوله که مادّه اعصابه نازل اولدی وتشنج اولسه کرکدر •
وهر ورم که دورت کوندن صکره یوموشانمغه باشلیه فتح اوله جقدر • ودخی بکلنمسه کرکدر
والحاصل هر خناق که باطن اعضایه دونمز مشکلدر • وهر خناق صاحبنک آغزنده کوپوک
کله سلامت امید اولنماز • وخناق اصحابنک یوزی باشل شکل وکوزی اولور سیاه
اوله موت علامتیدر • زیرا ترکیب اخلاط بوزلمشدر • وجمله بینی براولمشدر • ودخی ایله
اولان خناق دخی خطرلودر • زیرا تجی حرارتنده چوق نفس چکمکه احتیاج واردر • خناقده
ایسه قادر اولمز • واکر حمی لرزه دخی بحرانی کوننده خناق ظاهر اولورسه قتی مخوفدر •
وخناقده بیون رنکی آق دیبا باشلی اولمق دبوط عضله‌لری • وبو چاقلری بارد حوق ایلمک
یرامزدر • ودخی ایله خناق ایچون علاج اکثر خناق جمله یرنا ستبرکن ایله اوله وقوت قوی
اولوب • وفصده مانع بوجنیسه فصد ایده‌لر • اما تدارک ایله فصد کرکدر • خصوصا
دموی خناق اوله غشی کتورمکدن حذر کرکدر • زیرا غشی قوتی ساقط ایدر •
وقوتک سقوطیله اولان نفس ضیقی یرامزدر • زیرا خناقده نفس چکمک صعبدر
وفصد اولنده قانی بر کونده بشی اوندرهم قدر آلالر ودیشلرکه غشی‌دن خوف
ایدرلر • وبعضیلر بش ساعتدن صکره قوت برنده ایسه اول طمری ال ایله بوکیک
آنک ایله تکرار قانی روان اولور دیشلر • والحاصل فصده تاخیر اولنماز هرنجه صیام
فصد ایده بیلورلرسه ایلیه‌لر • وخوف اولنماز بیردنا دخی انوب ایلدن حجامت
دخی ایده‌لر که مادّه اسفله وخلافه واره • وخناقک تشنج بولمیس فصد ایلدر خصوصا
خناق هر دم زیاده اولمغه باشلیه وقوت زیاده اوله که کوره قانا اخراج ایده‌لر
وخناقده دل طشره چیقار • وطمرلر دخی منلی اوله قانی دل الندن الفو تاخیر ایدلرلر • قتی صوابدر
وساق اوستندن دخی حجامت ایده‌لر • اما خناق جدیا شرکند اولبوب وماده بالکز
حلق اطرافنده اولوب وغدا ایلک قابل اوله وعلت مدت چکیش اوله فصد ایده‌لر واره‌ده
کورک اوستندن حجامت کفایت ایدر • اما کاهی بر محلده متصل قانا آزک طور دب بواسیر
وحیض کبیدر انلر منع وطور مق ایله خناق ظاهر اولور • وخناق ظاهر اوله دخی بکی ...
وتساور زه اول بواسیر وحیض هرنه ایسه اکرسه نقصده احتیاج یوقدر • مکر
ماده قتی اولوب حیجی لادم تسکین اولیه • وهر حالده حبس دم عادتی ایچون صافنندن
وانکلدن حجامت وایاق اوستندن فصد جدا ومقوله‌لره لازمدر • وبعض محلده
بوغاز شیشوب برنسنه کیرمیه بوکتره بیون مهره‌لرندن ایکنجی مهره اوزرینه شیشه
قوسه‌لر جائزدر • واو علاجلر خناق اولوب بلغمی ودموی ایسه بار بار سلک

اولورکه ماده وطشره چقه وچقدره ششه چکلان قابل اولان بر زورلادقجه چکلمک روادر و
بونلردن صکره حقنه اتمک ایکی وجهله نافعدر برسی ماده‌ی اسفله چکر و بری انقلابی آشغه چکوب
دفع ایلر زیرا بایک اولمعده بقا ایده اولان ماده یول بولوب آشغه میل ایدر و بعض الاقرنه
بونلر دادر حقنه صفتی بابونج وبنفشه هر برندن بربر درهم خطمی تخمی اون درهم
سبستان قرق عدد و بر اوچ بغدای کبکی ایله طبخ ایدوب وسوزوب اون درهم شیرلقان
واون درهم شکر و درت دانگ بوره طوز و ایکی درهم بوره ازوب حقنه ایده‌لر و اکثر
بحق بو حقنه بونلرک ایچنه اوچ درهم قنطوریون رقیق و یکرمی عدد انجیر بیوسیتی قاتالر
و اگر بوغازده برشی یحدرسه غبار رشتنه دشر خشخاش صوینده یا خود عنب
الثعلب صوینده ازوب ایچوره‌لر و حقنه‌دن صکره اکلیل الملک و بابونج دکیک
قیناتوب اول صو ایله ماده اطرافنه یویه‌لر و ادوه‌لر و کشکاب و یروب اکثر
نقرصت طلورسه انکبین و سنجبل و بادام یاغی ایچیرمک نافعدر و محلل و قابض
داروردن مخلوطا ضماد ایده‌لر ضماد لسان الحمل و بورجاق ورقی ادوی و
خطمی و بابونج و بنفشه دوکوب و کل یاغیله جب ایدوب قفا و بوین و حلقوم
جوانبنه بوکت ضماد ایده‌لر و بو بابده غرغره لردخی نافعدر غرغره فرنیری
بویله درکه اکثریون و دل طمرلری قتلی ایسه غرغره نافع اولیوب اوّل امتلایی
استفراغ ایله الک ایدوب اندن قابض اشیا بلطف شرابلر فلانلر سکنجبین
بو بابده مثلی اعلادر و ایکی سه واینی بنفشه شرابی خلط اولنسه مفیددر
و غرغره دیه ذکر اولان قابض داروار ایله کرکدر که قابض دخی تسکین ایده بو خصوصده
توت شرابی وخرما قبوغی عنبک و تازه جوز قابنک اقشره دیدکلری لعوقی نافعدر
صفتی تازه جوز قابغی دوکوب و سوزوب شکر ایله قوام کتورمکدر غرغره دیه
آخر شب یمانی و مازو و جلنار هر برندن بشر درهم اکشی وطتلو انار
قبوقلرینک بشر آجوب و بواجزایی قویوب آنشره بشوروب بعده صفوب
و صاف ایدوب بعده لعوق کبی ایدوب سکنجبین ایله غرغره ایده‌لر غرغره کل
وعدس وسماق وجلنار صوده قیناتوب غرغره ایده‌لر غرغره کل و صندل
جاوش و فوفل که شیر کونده اوله عنب الثعلب یا خود کشنیز صوینده طبخ ایدوب
دوت شرابی بونلره ازوب غرغره ایده‌لر و دل التنه قونه‌جق حب که دمون و
صنوابی خناق اولنه نافعدر جوز و کل تخمی وطباشیر و نشاسته وسماق و کثیرا
هر برندن بر درهم کافور بر دانک بذر قطونا لعابیله حب ایده‌لر و خناقک آوکلی
کوننده نافعدر و ایکنجی کونده کشنیز و یا عنب الثعلب صولرینک ایچنده

سوسن

سوسن کوکی و قرمزی کل قیناتوب و ایچنه غبار رشتنه قاتوب غرغره ایده‌لر و دارچینی و زروندی
کونرازیانه وعنب الثعلب صولرینه غبار رشتنه قاتوب غرغره ایده‌لر و طلا یا خود موم قاتوب
واریدوب چینه بولاشدروب بوغاز اطرافنه قویه‌لر و بوندن صکره اکلیل الملک و سوسن
کوکی قیناتوب ایچنه غبار رشتنه ازوب غرغره ایده‌لر اما بونلر ایله خناق تسکین اولمز ایسه
ایت تزرکی دواسی ایده‌لر دواء علاج الکلب درلر مثلا بر کلبی یا کلبوب دانک و یروب
و بر کون صو ویرمیوب ایرته سی کون طوزلو صو ویروب ایچوره‌لر اسهال ایدوب ایچ و سنی
ایرملدقده صکره اوچ کون بالچه کوکی ویروب و ادرلمیک تزرکی اق اولسه کرکدر بر جزء
اندن و بر جزء مازو و بر جزء صمغ دوکوب تخلونک بوغازینه اوفوره‌لر یا خود نادونیا بوکلی
ایله غرغره و حلقومه طلا ایده‌لر و بعضیلر بر جزء کلب تزرکی و بر جزء کل و بر جزء زعفران
خلط ایدوب بوغازین ایچنه طلا ایدرلر و قرمزی و اکشی و طتلو انار صولری ایله قرشدروب
غرغره اتمک و بنفشه یا خود خمر و یا خود تمره یاغی و انیک یاغی ایله خمر و یا خود کزنه حصاره
سبعه بیستحه ایله بونلرمثلا نافعدر و بو شای بحیدر و دوکلنش نرکس صوغانی
ترکیب سندان خلط ایدوب غرغره اتمک و سوسن و خطمی کوکلرینی ششلش ایچنده
قیناتوب غرغره ایده‌لر و بونلردن صکره تحلیل اولیوب باقی و برمکه اقتضا ایدر
طبخ ایدیجی داروار لازمدر مثلا بوره و ورد قرنفلخ تزرکی و طوشان بچی سبی
و الفل و وازه حبی جندبیدستر و توتیا و رز و عاقرقرحا و هزار سینه و وازلی
تخمی صولری یا خود بوجمله نک هر برینی ایله ازوب غرغره اولنسه دواء الخطاطیف
کرسنه تخمی و نانخواه و افسنتین و خطاطیف اوفر و سوسن کوکی و دارچینی و جاما و اکثر
جاما بو نسخه‌ده کرکوش اتکلی درلر و ذراوند طویل و شب یمانی و فرصاذ اسلیحه
هر برندن اون درهم زعفران بش درهم او مجوه ایده‌لر معجون افرودیطی نافعدر کل تخمی انزروت
طلا هر برندن یکرمی درهم قسط و دواء الخطاطیف هر برندن یکرمی بش درهم سنبل اشنه هر
برندن بش درهم بیشیلمش مازو سکز عدد جلاسی دوکوب و عسل ایله معجون ایدوب و حلقنده
بوندن بر مقداری ماء العسل یا خود کشکاب ایچنده یا خود مرزنجوش و کل و سوسن کوکی صو
لرنده حل ایدوب غرغره ایده‌لر بوندن اعلا غرغره اولماز و افرودیطی دواء الخطاطیف
ایله بله استعمال اولنه کلمشدر کرک طلارده و کرک غرغره ده و کرک غیریده الاستعمال و بر نسخه
دخی معجون افرودیطی زعفران سوداوجینی هر برندن ایکی درهم مر درت درهم سوسن کوکی و سماق
هندوبا هر برندن ایکیشر درهم قرمزی کل و جاما و قسط هر برندن بر درهم دوکوب اوزوم
شیره‌سی ایله اختیار اولنورسه ماء العسل ایله بیوغروب قرص ایده‌لر و خناق که سوداویه
اوله طشره‌دن طلالر ایله اولدن قویه‌لر و طبخ ابارج فیقرا و مطبوخ افتیمون ایله

استفراغ لازمدر. دوغوه لرکه حارجلاب ایله وماء العسل وسکنجبین وبابونه اکلیل الملک وکتان تخمی
وحلبه وطورن اوتی وبابونج وکرنب قیناتمش صو ایله دیو بایتده تازه سه وخیارشنبر ایله
غرغره دخی قیق اعلادر. ودواء الخطاطیف ودواء الجوز وماء العسل حل ایدوب غرغره ایده لر
ضماد حلبه وکتان تخمی وطورن اوتی وکرنب یپراغی یاخود تخمی ومرزنکوش دوکوب نرکس
یاغیله واوردکت یاغیله ضماد اولنه. ودواء الجوز صفتی درمل وزنبق تخمی وحلتیت دمر دیوره
دنوشادر ... وزنده برابر اولق اوزره دوکوب ماء العسل ایله غرغره اولنه. وبو اجزایی
حلقومه اوفورمک دخی نافعدر. اما شول خناق که بیون مهره لری یرندن چقمق سببی
ایله اوله انک **علاج** نفس وحقنه لردن صکره اگر مانع یوغیسه بیون مهره لرینی برحیله
ایله برماغیله یرینه کتورمکه جهد ایده لر. واگر برمق ایله ایده مزلر ایسه اوبالا کمی
یعنی اوبالا دموری کبی دموردن برحلقه اچنه کیرر اوبالا دلی کبی اولور انکله ایله
قالدیره لر. وطشره دن قابض دارولر ضماد ایده لرکه ایچ صیح بیه. اما بو حالتکی برمق ایله
ودمور التی ایله علاجه محتاج اولمیه مخاطره سی واردر. همان بو قابض دارولری طشره
ضماد امثلا اوله **ضماد** صفتی اولدرکه مازو واناررقابی وقرظ ومرسین ویابو چیچکلرینی
ویابان طوتقالی اربدوب وقرشدروب برخرقه اوزرینه قویوب اول موضعه ضماد
اولنه که ضماد اول محله قوت بیروب وضمادی قالدردقلرنده مهره لری یرینه کتورر. و
خناق مرضنده درت کون اچنده مرضک الی وایاغنده صدر واقع اولمیه وعقل
یرنده اوله. امید درکه خلاص اوله. وخناقده ورم ارتق اولوب نفس چکمکه
قادر اولمیه مبارک حلقنی یاروب نفس الدرلر. اما مخاطره اولدوغندن وچوق حله
احتیاج اولدوغندن تفصیل اولنمدی. اما ذخیره خوارزمشاهیده تفصیلی واردر ...

یوز اون ایکنجی باب خنجره یه عارض اولان بثره دیمکیا بیننده در

ترکجه بوغاز بوقوتی یاره سی وسولجه لری دیرلر. فارسیده بثره د کلو دیرلر.
داقیلیر انواعی پارسیشنو اورم وآبی قلاجیوم دیرلر. ورده دیوناشلر یارسنیادر
حلق اچنده اولان یعنی بوغاز قصبه سنه قصبه ومری دیرلر مری یولی طعام ونوشابه در وقصبه
قصبه دتبه دیرلر بجای نفسدر. وبو ایکی مجاده جنان بثره برون الم چکلور وبونلرک
علامتلری اگر ورم لم معده ده خصوصا اوستنده اولوب الکیلر وخشن طعامه
بکسبی الم دیرلر. ولکای خنجره دلم معده ده الم حس اولنورقچی آواز دون واوقونمغه
وغبار ودخانندن اولوب آواز دخی متغیر اولنمله الم ویروب یاره وبثره قیاس
ایدر. اول نوعی سهلدر زایل اولور اما اصل بثره ددرم کبیره **علاج** اکلدر و
یا باسلیقدن فصد ایدوب وطبی خیارشنبر کبیر ایله وبزرقطونا نک یاری شکر ایله

دهر طعام

دهر طعام دخی وبیرلر خشبی اولمیوب اچمک قابل اوله ملایم برره لر ویره لر دطوزلو
ویاببس وقابض وحدیلو وبلاد صوقلو برچیز ایتدیره لر. واگر طبیخ بولمغه حاجت ایسه
خناق طبیخی علاجلری بکبی ایده لر. واگر بلجنه اولوب اربک طشره ده ظاهر اولدوغی کبی
بنه خناق علاجنده مادنه اچلوب واربک سوزلک دنشنده اولان علاجی ایده لر واوزنه
ازه جی افشره سرکه ایله غرغره ایده لرکه اولمحل پاک اوله واکشی لک الم دیروسه ایه یاغی
قتم اولنه. وکتان تخمی لعابی دخی بوب غرغره ایده لر. وحلقومده اولان بثره لر بوکک
اولوب ویاره اولوب یاخود مزمن ایسه دیلکی حلق انتی وقی بیش اوزاقونده بر رشان
مومل روغن ایدوب آغزه الالر دیوطه ل وحبن تسکین ایدر. دهر بارا زه جق ومقدار
قوزی بهرده عارو سید ملط ایدوب آغزده طوتالر تاکه اربوب بوطه لر. دهر بار
بوحلقه خناق علاجی ایده لر نافعدر. وحب السعال کبنفشه ونیزا ورب التوت
وخیارشنبر کخلریا. وشیاف سنه بزرقطونا ایله حب ایدوب آغزده طوته لر ...

یوز اون اوچنجی باب بوغازده طعام دیمکیا بسنه قالمانی بیننده در

بوغازده برنسنه طورمقدر. فارسیده بکلو چیزکرفتن دیرلر. واقیلیر ایجا به منتوم
خوتوریس افزمیاسقوس آودی انس دیرلر. ویونانیلر وبعضیلر انابو زمانفوحر
بلزیانو لارنقوس دیرلر. بوغازده برنسنه طورمق اگر ات لقمه سی واگر اتمک وباخود
بومثلو کوک ونکر ویخ کمکی تو عنقوده ایسه اکسنه یورتی وآل ایرسیله اکسنه
ضرب ایدوب وبردفعه دخی کورک الته ضرب ایدوب. اگر بوغازدن آشغه انمش ایسه
حکمه یی ضربدن معده یه دیکنه واصل اولور. واکر بوغازدن حرکت ایتوب برنده طورر ایسه
جایزدرکه طشره آغزدن چقه دخی آسان اولور. اما آشغه وارمیوب شویله قالور ایسه
بعضلر دیمشلرکه ممکن اولدیغی قدرقیی الکدر تدبیرها ایده لر. اما بوغازده طورمش
اولان بالق قلچیغی وبرکت کوک وباجزیا نسنه لر ایسه. واگر کوزکورنیر ده ایسه جهد
ایده لرکه حقنه یعنی قسقاج ایله ویا چزیا آلت ایله برکت مقصود وب چکوب الالر. واکر بوتلر
دخی کوزکورنمز اولوب وایچروده ایسه بنه قیی ایتدیرمکه چالشه لر اولمز ایسه معلوملر
وبوحتالی صولر ویره لر. واگر بر مدت ذات غه ونه بقارلر کیده بردیچم سبزوان دکو
ایلیجه صو ایله ویره لر وشکر والجزی سکنجبین ایچنده طبیخ ایدوب غرغره ایده لر. انشه
بکبت ایدر. واگر بر قودر الجزه ایلک یاغلوب وازه جق اشغه ایتی ایدوب بوطه لر
بعده اول ایلیکی طشره چکه لر. انشاءالله تعالی برندن قوپارر. واگر اول موضع
ازیلمش ایسه ضرر انز طبیخ ایدیجی ضمادلرکه بقارنکی بابلرده ذکر اولنمشدر. واره
اوشندن. وزبت باغندن. وایلیجه صو دن ایده لر ...

بوز اون دردنجی باب بوغازه سلک یاپشمغه دربیانندر

بوغازه سلک دیدکلری حیوان یاپشمقدر. فارسیده چلو یوبوجه جسفیدلا دیرلر. و
والزیجلر انواعی دغلو بخچوا ایرودیپس دیرلر. ورومیلر ویونانیلر ایوده لیس فتا بودنوس
دیرلر. سلک دیدکلری حیوانلر صولرده اولور. دیونک کوچکلری اولور. مثلا آدم واتنه
صوایچرکن ایله ایچوب اول محله کتر یاپشور وقالور. دکوچک اولمغله ابتدادن بوغازده کورنمز
کندکجه بیوک اولور دقانی قان اولوب تیز بیوک اولور. واکر کورنیوره ایسه بر قلاچ
ایلن محکم صقوب سلک کندوینی صالی ویرر دچقارلر. اما دخی آشاغه ده اولورسه آنی
کوزکورمز. ویلکن نه ایدوکی وسلک ایدوکی دخی بلنمز. آنک علامتی اولدرکه اولکشی
ده غصه ظهور ایدر. ودکاهی بوغازدن رقیق قان کلور. واکر کوز کورورسه بواسبرکبودکلری
قالب کرموداللتره آنی حاضر ایدوب واول قطنی دسرکه ایله غرغره ایده لرکه سلک یست
اولوب کرکدر. انذن کیرا اکثر اولمزسه تادن قفادیو یوکی ایله بوره دیاغودنادرویا
خود اوجاغی کوی بولایوب اول محلی ایرشدره لر. دبونلره سرکه قاتوب غرغره ایده لر. واکر
دخی آشغه کتمش ایسه غرغره لر ایدوب آغاجی عصاره سنده غرغره دخی نافعدر. ودائم
صرصاف وصوغانا ویا بوزدنی بیده لر. واکر اولمزسه قی ایتدره جک دارولر
ویروب قی ایتدره لر. واولمزسه مسهل ویره لر. اما سلک کلمز ویرون ایچنه یاپشمش
ایسه غرغره دارولرینی استنشاق ایله ایده لر. وحمامده چوق اوتوروب بارد صو
اروانا وقار دیوزه ایچوب صبر ایده لر. زیرا کاهی سلک بارد صو طلبنه ایچرودن بوغازه
کلور. دینه آغزده بارد صو طوته لر. سلک ینه بارد صو طلبنه آغزه کلور. واکر حمام
بولنمیه کیشده دخی اوتورمق جایزدر. دکلکه دیدکلری صویوصو بینی آغزده طوتمق
روادر. کذا دخی سلک کلوردر لر. والنشه قطران یاپشدرمق ایله سلک بوغازدن
دوشر دیرلر. دبلنان وحب البلسان والبنوه اغاجی دیشی صولریله غرغره دخی نافعدر
واذوات اثغارکه یابلغ اوتی دیرلر دعاشا وغزولی دشریخ انواعی اکثیبی سذاب صو
لریله غرغره انلک نافعدر. ومغشر باقلا دانه سرکه قاتوب غرغره ایده لر. دبوغازه
سلک کیروب خبر یانسه ایله علاج اولدوغی عرق ایچره دک سلک دوشدی کنده و
تجربه ایده زدر. دیوودایدلر بوغازه یلک کشتدی نافعدر. وسنه قینادوب اول
کشی یابشنی اشغه آصه قورلر. بخارندن بلا آشغه دوشردیرلر. والا چوره کی بوره کی
دخی تجربه ایده لر.

بوز اون بشنجی باب استرخا والتهاب بیانندەدر

دیلک انک دیرلر بوغازه دیشی انک دخی دیرلر. فارسیده
سسینی ملازه دیرلر. ودر وملازه دیرلر. وافغنده کی ملازمنی دیرلر. والزیجلر

انواعی

وانواعی انفلااجچوقیلومه لی دیرلر. ورومیلر ویونانیلر قونیش والحصالیقی دیرلر. دیلک که مسترخی
اولوب کندوینی صالی ویرر. ایعنی دیلک اوزانوب بوغازه ایتر بووقت برجنج وصداورنه دوره
سئوده نوع که رطوبت نازل اولمغله اوطور اوستانور. وخناقده ذکر اولنان قابض دغفده
دارولر. وخناقده تعیین اولنان غرغره لر بونکه دخی نافعدر. کرک حار وکرک بارد اولسون
اول بابده تعیین اولنمشدر. وانواع غرغره دن صکره نطرون وشب ودرو فلفل ودارفلفل عنبارین
بینه صارلمش قاشق صاپنه عسل ایله بولاشدوروب مسترخی دیلکه اولاشدروب دکوره لر
که برنج دفعه انکله دیلک بیارین چکلور. اما برنوعی اولدرکه خناق نوعندن اولوب کرچه
دیلک اوزانور. اما بوغاز ودیلک حوالیسی قزاروب واویکه لنور ومشیشر وجایزدرکه
اول نوع خناقی دیلک آغزلیبی ماده سی خناقده اولدوغی کبی اوبکه نازلاوده مهلکدر وبعضی
ولایتلرده غبنی چوق اولور. جملەدن روم ایلنده موره ده چوق واقع اولور. اکثر ذات الجنب
ودیلک علتی هلاک ایدر. اول ولایت اهلی دیلکی مقراض ایله کسرلر. وطوز سوز ساده
یایق ایچورلر. وهرایکی ساعتده کورهلرکه دیلک ینه سیاه رنک باغلیه. بردفعه دخی
کسرلر بر قاج دفعه بویله ایدرلر. بونکله قانی وقتنی آتور. واکثر فرزند سنی اولوب قرانیق
اتراک بوقدنه برچاقی قزدوروب دیلکه دکوردرلر علاج اولور. اما کاهی قربه لردن چوق
کسنه بوعلتی کسمک ایچون غمره کلوب بخشته محک ایله ماده اوبکه نازل اولوب بوللرده
هلاک اولور. ودیلکه هرساعتده برنج کره نظر ایدرلر. کسه کدنا صکره اکثر فواید انزب
اولمیوب قزل قالورسه خلاصنه حکم ایدرلر. ودیلکی اتلکده اروتلر ایله اولان علاج بودر
علتنی ضماد وطلا اولنمق وطوزیاتی ایدوب فوق الجبهه طشره دن طوتمق ویاشت و
طلوکلرینه والنه واکثر سنه بشمش مازو عنبارین ضمادلر انلک ودیلک قابض دارولر
صولریله وقابض اغاجلر یپراغی صولریله غرغره انلک نافعدر. ویاشنه جوزبوا عنبارین
صاجلشی برده قینانه سی اورس دیلکه دبوغاز دکس کوکی ایچنه نافعدر. اما دیلک
اکثر یاپشوب دیروب واکر دیشلنورسه اول ماء العسل ایله غرغره ایدوب بعده رنجکی
دال طبخ اولمش صوایله غرغره انلک وطوزلی اوتی قیناروب بخار ویره آغزطوتمق وقفنق
کوکی وشب ومازو وسماقا صولریله غرغره انلک. ولحیة التیس عصاره سی وعصیره سیله
عسل ضماد وطلا انلک نافعدر. اما دیلک خناق ایله اولورسه خناق کبی فصد واسهال
لازمدر غفلت اتمیه لر. ومشکاعا عصاره سی وسنبل هندی صولریله غرغره اولنمق وشراب
ایله مازو جبارین بشوروب ضماد انلک وانجره اوتی عصاره سیله وحولان ملح ایله غرغره وطلا
اولنمق. وبیروب دیدکلری قوقا اوتی یانوب کولی ایله مازو وشب قینادوب غرغره انلک.
ودانه صولری کوکی عصاره سیله وبستان افروز وعاقرقرحا که سرکه ده بشمش اوله عسل

قالوب خوخوه الك وحسل ايله طوز ضماد ايلك ، وشيخنه انزجاج ديدكلرى ياپشقان اوتى عصارهسى
خوخوه‌يه نافعدر ، وزياده وارلنور ايسه بلكه طباشير وقرنفل وكافور قاتوب ضماد اولنه ، وبارود سنورق
وبلكه بورق صوايله خوخوه‌يه نافعدر ، ودرسينى وقوت شرابلرى ايله خوخوه‌لره نافعدر ، ودوكلمش
مقل ازرق بغداد كبكى ايله ضماد اولنه ، وتخم سداب يابى ختم اولنوب ضماد اولنسه مفيددر
وخناقه وبلكه نفث سنه وسركه‌ده بشوروب برنج دفعه بغو اولنسه حدت ووارمكن تسكين ايدر

يوز اوننجى باب ضيق النفس بياننده

مركجه طبيبلر نفسى درلر وفارسيده بوتونه تنكى نفس ديرلر ، دم زدن درلر واز جمله انواع
ايله‌يه متنوع دسبير ايچون نفس درلر ورومله يونانيلر دسبنا واستادى درلر ضيق نفس
وربو وانتصاب نفس بو اوچ نوع علتك اول ضيق نفس دبعده ربو وبعده انتصاب نفس
ذكر اولنور ، وبو اوچ علت اصلنده بر علت قياس اولنور مثلا ثقل نفس اولوب ايركن
صعب اولمغله بو اوچ نوع علتى بر قياس ايدرلر ، اما بر دكلدر ، مثلا انتصاب نفس ضيق
نفسدن وربودن اصعبدر ، هر نفس چلكدن حرث اولسه ضيق نفس درلر ، هر برى بيان
اولنمق كركدر ، مثلا ضيق نفس اولدركه قرار اوزره نفس چكه مز وچكدوكى نفس هوا تزدر
يعنى بوغلمش آدملر كبى نفس چكر ، زيرا مجراى نفس كه منفذ هوادر مسدود اولمشدر
وبا بغمو اولمرده كه بو علت اولور ، وبلكه مزمن دخى اوله مشكلدر ، اما تازه اوله
وخصوصا علت اسكى اولميه علاج اولنمق كركدر ، وبير پرده مشكلدر ، وبو دكر شول سبيدندر
كه ماده وعلت بيراك واحتبو سينه‌ده بجنه اولمزه وبيرلر قوتى اولمكن قعر نده
ماده‌يى پراكنده وتحليل ايده مز ديمكدر ، وبو علت اصحابى باشى آتشنه قوسه رنج ودنيق
زياده اولور ، وبو علت دايم عسر اولمغه باعث بودركه ماده‌ده‌ده‌كه ماده دوشر بهر حال
يا چوق اولور يا غليظ اولور ، واكر چوق دكل ايسه دخى غليظ ايسه ينه ماده يرندن اوتان
قوپه مز ، اما ماده رقيق ايسه ايسانلغيله قوپه بيلور ، زيرا قوت دافعه‌نك آلتى چوليله
اولمكن طشره چقاريمقدر ، يا خود سعال قوتيله وتنحنح ايله دخى كاهى چقار ، خصوصا
ماده رقيق اولورسه سعال ايله انسان چقارر ، وماده يرندن تز ايريلور دهوا ونفس ضيق
كوسترمز ، واكر ماده چقماز ايسه معلومدركه ضيق آرتق اولمغله الم آرتق اولور ،
وضيق نفس يعنى نفس چلكنك منفذلرى مسدود اوله ، ونفس چلكك ايله هوا چكيلور
اما چوق بولنمز ، وكچو وبولندوغى تقديرجه ايسانلغله بولنمز ، وضيق نفس وربو وانتصاب
نفس كه اوچ علتدر ، فارسيده تنكى دم درلر ودم زدن وتنكى بير دم دخى درلر بونلريه
علا الترتيب ذكر ايده‌زر ، حالا ضيق التنفس ذكر اولنور بوندن صكره ربو واندن صكره
انتصاب نفس ذكر اولنور ، وبو اوچ علتده دخى نفس چلكك انسان دكلدر ، وبو جمله

نك اسبابى

نك اسبابى وعددى طقوز وجه اوزره‌در واصل علتنده نفس يولى طارلغى اولمش ايسه
باشقه حالدر ، وعلت اوبيازه بيره اما اصل اولميوب مثلا ماده اولمكنه وباخود قره
وظهر اوزره ويا شرايانلر ده يا غليظ ويا خود رقيق خلط وارددر ، زيرا نفس چلكده ظهر وكوك و
شرايانلرك علاقه‌سى مقرزدر ، مشاركتلر اولمز تشنجيه متعلقدر ، وتشنج انتباع يوقدر
الكجى بو يرده ورم پيدا اولمش اوله ، اوكنجى بعض قناده وجكرده وظهرده كوكسك
ورم سيبندن محل ابنا طبى ضيق اوله ، دردنجى استسقاده دخى دوشدوكى كبى قناده
سينه‌يه دخى چوق ماده دوكلمش اوله ، بشنجى بوتوى اولمكنه دخان بخار جوف اولوب
يدى الاخراج الكه انقباض وحركتى متواترا اوله ، وبلكه سينه بخارنك غلظتى وچوقلغى ايله نفس
دشوار چلكه ، التنجى سبى نفس چلكك هواسنده ويا سينه‌ده غليظ ريح اولمغله نفس چلكك انسان
اولميه ، يدنجى سبى غلبه وپيوستدن اولدقى مخلخلى جمره طلوب بوكنزه وحركت انبساطى الطافت انلر
اوله ، زيرا انشر ينه عارضا اولان تشنجى كبى اولوب وكنده استنزام دوننه مرسكزنجى اولوركه
آلات نفسدن اوتى طعام وشراب ويا خود بارد ريحدن ويا خود تتاورلر اولمق بارد
زار ولمردان الم ابر منتشر اوله ، طقوزنجى نوعى اولدركه حدمل وخنه نفسلرندا سينه قبنده
جوان ظاهر اولوب بو علتك تفصيلى بودركه دعلماء منلر بلدركه بوضونك ماده اكثر
بخارندن به نوقت ايدر ، واخف مرضلر ودرسده كاهى ماده بخارن طرفه ميل انطلاق نفس
اولور ، وكاهى بو حاله اكثر حواس وعقل مرده اوله ماده قولاقه چقار ، ودردى اول
علتدن ايدر ، واكثر عقل وحواس اختلاط اولورسه ماده دماغه چقار ، سرسام ايجاب ايدر
وبالجمله ضيق نفس اسبابى اولدركه مثلا خناقه سبب اولنر ضيق نفس دخى سبب ايدر ، ونزلات ماده
غليظ سى كبى دركه كاهى ريه‌يه وقصبه ريه نازل اولوب كثافتى انكا سبب اولور ، وكاهى هوانك
بروتندن وپيوستندن ويا شلول اوكلره دخى مزاجلره سبب اولوب بو حال عارض اولور ، اكثر
بو علتدر ، وبو مرض اصحابنك دايم اغزى يابس اولور ، واشتى صوايچرسه رطوبت حاصل
ايدر ، بونلرك كبيده اودعان مرتبه اخفى اولور ، وبو يبوست سبب ايچره وخانه بوغاز طرفه
وبلكى باشه نعادد ايدركه اوبكنه يبوست وهروب آلات نفس يابس اولور خفقان ضيق
اقتضا ايدر ، وكاهى ضيق بو اسبابدن غيرى غلبه سوداوندن ومزاج حارتندن بخار دخانى
نشئه اولنور ، وكاهى اخلاط نزجه وسوداويه ريا سينه‌ده آلات نفسك هر قنغى جزئنه واصل
اولوب يا بجايده ياخود اعصابده يا منفذ ويا خود مجرا سده‌ده ور ، لابد ضيق اقتضا ايدر ،
واسباب خناقدن دخى اولور بو كه علاج ابتدا سينه‌يى مقات خلط اولمنش بانا مانعى
وسوس وادوى شلو يا غرا ايله يا جلبوب ، وصووق وارودنى لعابى ويربوب وجلابلر كه بان
زرى دشكر ورزوفا كبيلر كه صدرى پاك ايديجى ارديا ويروب ومقرآندن عالم ببز ايدوب

اتنمون غلیظ اولمش ماء الجبن ایله استفراغ ایلرکر کر غلیظ سودا و بخارلک قوت موجعه سی زائل
ایده لر و دود و لسان العصفور نوعنک آجی و طاتلوسی و مقوّیات یاقوت و انواع مفرّح و سینه یه طلاو سرکه
معجونلر و اشربه لر خصوصا سکنجبین و رمان حلو شرابلری نافعدر و هر اشیاکه ویررلر معتدل اوله لکن
حار اولمیه زیرا زیاده حار اولان دارولر جایز دکلدر اوکیمده جراحت اوله و هرگاه بو ماده رطوبت یوز کوسترر
و سلغه بو علت ایچون ویرلن معجونلره انیسون و دیبنج نوعنی دیرومج فاقشدر و بونلر رطوبتی طوکورر
دیشلردر و بو علت اوکنی طرزنده و شرابلرده دق اولور دیمش ایدوک بو نوعه اوّل صول الدن
باسلیقون فصد لازمدر بعده ذکر اولنان لطیف تدبیرلر ویرله و اگر علت جیانده ایسه
هرچیزی انه سنه و بادام یسنه ایتوره لر و باشی راز یانه صویلی آنه بی سورنه غلیظ ایدوب ویره لر
بعضی زمانده یانکز بو علاج جیانه کفایت ایدرب و بو علت ایچون ایرکم ایسه غذا لازم کلب باشلو
خروس چرباسی و سرچه لر و چورباسی و طراج و طوشان و انجو انواعی انلر نافعدر و بادیانه
دلکو انینک چورباسی و دلکو و کبراج اولکینی نافعدر و انکی خیرلو کوره و ایچنه راز یانه تخمی
قوسه لر روادر و دلکو و کبراج ایکنرلی کوروسنه شکر غلیظ ایدوب یوره لر و هر غذاکه تناول
ایدرلر او سنه فی الحال صو ایچه لر انکی بر بچی یا خود ایکی ساعت صبر ایده لر که بو علته عطش
نافعدر و صوی دخی تنجوج طریقنده ایچه لر و از ایچه لر و بلکه صو یرینه ماء العسل ایچه لر
و طعامدن صکره اویومقه قوت یه لر مگر یورغون اوله یاخود ضعیف اوله که اول مقدار اویومغه
رخصت اوله و غذا و طعامی ریاضتدن صکره یه لر و ریاضتی ابتدا آهسته ایده بعده قوی جه
ایده و بو خصوصده طوزلو کبره یمک روادر بعضیلر طلیح و بادنجان یاتنی و طوزلو یاتنی دخی
بورسنلر و نفعی واردر دیمشلر اما صوده صبر اولنمسی کوچدر و طبی قبض اولنمغه قوت لر
هر باریشانی طولوب حاجت اولورسه حلیه و انجیر صوده طبخ ایده لر و اول صودن
ماء العسل دوزه لر و طبیعی یومشادوب و رطوبت آتشان جقفه لایق و صالح قرص در که
ضیق نفس و ربو و انتصاب نفس دخی نافعدر مثلا خردل بر مثقال طوز یارم
مثقال و فلفل و ابهار عصاره سی یارم مثقال اوده بونلری سحق منخل الگه چیلر و
بونلردن سکز عدد قرص ایده لر بو یابده بر قرص بر شربتدر و شراب ایچمک معتاد ایسه
اولنلره ازه جق شراب ریحانی بر ایلیجی ایچرسه روادر و سینه سینی ان ایله و خشخاش
جز ایله یاخود بعضی قوروب اوده لر دکاهی ضماده و دکتر کوبوکی ایله اوده دخی نافعدر
دکاهی یاسمین و بابونه و خیریه یاغی سورمک دخی منفعتدر و بو علته بلند آواز
ایله اغاده اولان مواظب ایدر و هر بار که علاج ایچون دارو ویره لر
دفع مزاج دارو ویره لر زیرا بونده تدریج لازمکر کوز بعده حرکت دارو ویره لر و هر صباح
درست دنک زرا وند مدحرج تقاریسی بر درهم اوده و اون درهم ایلجی صو ایله یا خود

بیخنه ایله ویره لر و بر درهم سکنجبین یابش سذاب صوینده حل ایدوب ویره لر و مدتاور لمش
عقل که عسل ایچنده یوغورلمش اوزر نافعدر و بو علت تازه ایسه غلظ و بتون خارجی عسل ایله
ویره لر و سکنجبین انوا عنصلی اکثر عسلی و اگر بزوریه واکثر عنصلی دن نافعدر و غلیظ ماده یه
کیدروب رطوبت و غلظت چون ایسه آتش ناعلنه بخار بوغاز حکّی حرکت و والیه احتیاج اولور
حب غاریقون نافعدر مثلا غاریقون اوچ درهم رب السوس بر درهم زراوند و مدیه و افسنتین
و مرماحوز بر درهم ایارج فیقرا درت درهم و شحم حنظل بر درهم اوده و بیخنه ایله حب ایده لر بونک
مقداری استعمالی ایکی درهمدر و بو علته حب جاوشیر دخی نافعدر لکن جاوشیرک اعصابه چوق
ضرری واردر یاریجه حار یاخود ایله استعمالی یاغلیه لر صفت حب جاوشیر مثلا جاوشیر یارم درهم
راز یانه صوینده حل اولنه و شحم حنظل یارم درهم که ماء العسلده یوغوروب حب ایده لر
و لعوق اسقیل دخی نافعدر و کذلک نافع لعوق آخر بودر که سینه ان تخمی و نوع سیسام
هر برندن درت درهم زوفا یابس یدی درهم اوده عسل ایله ایده لر لعوق آخر جیلی یاریوز
و حاشا و ایرسا و فلفل و انیسون هر برندن برابر اوده عسل ایله لعوق ایدوب صباح و اخشام
بیلد قدر استعمال ایده لر و شول ضیق که بعضی حضوک رضنده ورم اوله انک علاجی
اول حضوک علاجنه و ورمنه تحلیلدر قدر علت زائل اولدقده ضیق دخی زائل اولور
و سینه و مغصب اولادن بو علتک علاجی استسقا علاجنه قریب کرکدر انکمله علاجنه
داورن ضیق که وقایه انجیره اولکنده اوله دیمش ایدک انک نشانی بو علت اصحابی حطشونا
خالی اولنمزه و بارد هواده راحت بولورلر و متواتر نفسی ایکی بونک علاجی صول قولدن
فصد اولنوب و اقاقیا و امرود و ایوه اشربه لری و سنبل و نیلوفر شرابلری نافعدر و گل و کلاب
و صندل مختم انک و سینه یه طلا اتمک و احتیاج اولورسه گل یاغی فتیم سوروب طلا اوله
و ساکن اولدیغی یرک هواسنی دخی زیاده بارد هوا ایله تبدیل ایده لر و اگر ضیق
غلیظ ریحلردن ایسه دیمش ایدوک انک علاجی ریحلری کسر و سده لری فتح ایچلرنه
راز یانه و صولریله و ایارج فیقرا وحب الرشاد نافعدر و کوکسی سذاب وحب
الغار و باغز ایله دکاهی قوروب و خشخاش جز ایله اوده مع کرکدر و بابونه و مرزنکوش
دخی سینه سنه یقوبلر ایده لر و معجونلردن سنجتیا دامرودسیا دقوبی و جاوشیر جتی یوفی
بو بابده فی نافعدر و اگر علت یبوستلو اولسه و قتی اسبب اولمش اولسه
داوکیمی تعلیلی بریره رطوب انبساط و کث لطافت انسه دیمش ایدک انک علاجی
رطوبت کتوریجی تدبیرلر کرکدر خصوصا ایچونک هنوز صاغلقی سرد اوده نافعدر
و سینه سنه نیلوفر و قیمی جکردکی یاغی و بادام یاغی طلا ایدوب و هر صباح کشکاب
و یاخود قیمی پشوروب یدره لر و بزر قطونا قیوز صوینی و شکر ده اولمش جلابلر ویره لر

ويا بارد ورطب اشربه ايچورسه واكر ماده نفس چكمك آلتلرينه بارد ريح ويا بارد طعام وشراب ايچمكدن و
دارودن سبب اولمش ايسه اول نوعك علاجى ذكر ايلدوكمز طريق ايله علاج اولنمق كرك
مثلا انوزه بارد ورطب ياغلر وطعام وشراب ويمش ايدك اما بونوعده حار ياغلر وحارة يغلبا انوزه و
اطريه ويره لر وحلبه طبيخى ايله اولوركه مثلا حلبه يى بويوب پاك ايده لر ووحلبه قدر جكر دكسنه
قورلر اوزرم قاتوب ويا خورما صو ايله پشوروب وسوزوب هر صباح دورت بش درهم مقدارين
ايليجق صو ايله استعمال ايده لر واكر ماده به سبب نزلات بارده ايسه بونوعده ايكى كونه اولور مثلا
باعث اولمش ايسه انى رفع ايدوب وسينه يه دوكلمش ايسه سينه يى پاك ايدوب ومسهل دارولر ويره لر
ودهر بارشوق وارودكه ويرلر ماده لطيف ايديجى دفعى وارث ويرجى اولميه وبرشوى ماده حار اولمق
سببيله اوبكنه پارچه ورقده عارض اولور معتدل دارولر كركدر وماده رطب طوتق كركدر
متقدمين بونوع اجيون بيلونلرده افيون ديرودج وبنك تخمى ديدلر قطونا قوشلر ذكر ايلدولر
ماده رطوكدر وغليظ ايدر وبونلر مثلى اجيون دخى بو دارولر استعمال اولنسه جايزدر حلق
اوراديجى دارولر ضرر ايدر زيرا اونقوده دارو رقيق ماده يى طبخ ايدوب طشره چقارر
داوكه غليظدر برنده آلى قوره وبونلر تكرار تكرار ايدوب رقيق اولانى چقارر
نفسه حوصله سنه غليظ اولنلر برنده قالمق لازم كلور

بو زاون برنجى باب ربو بيانندهدر ربو دخى ضيق
النفس وانتصاب نفس مرضنك برنوعيدر فارسيده تنگى دم درلر و
ودم زدن دخى درلر واسوده دم نتوانم دخى درلر والفرنجيلر انوايى اورتوبيا درلر
ورومرد بونانيلر اورتوپنيا درلر ربو ديدكلرى علت دخى ضيق نوعندندر وربوك
علامتلرى وسبب ماده لرى ضيق النفسده وانتصاب النفسده دخى اولور معلوم
اولنكه بو اوچ علت دخى برنوعدر وبعضلر ديدلر كه ربو عقلى ضيق النفسدن وانتصاب
نفسدن خفيف در وبعضلر ربو اول ايكيسندن دخى صعبدر ديدلر والحاصل
بونلرك صبر وصعب اولمسى ماده سينه كوره اولور وبو اوچ نوع علتده برنه علاج اولنور
هربريه برشه علاج اولور نهايت ربو صاحبنك نفسى بوغلور آدم نفسى بكجه اولور ودربو
دخى صدرده اولور وصعبه درتبه ده دخى اولور اخلاطى غليظ ولزج اولور وبووق
طريا تبه ده دخى اولور اكر صعبه درتبه ده اولورسه نفس وصوتى بورغون الت
آنكله علامتيدر دوك اوازى كبى برقسلوب مشكل صوت پيدا اولور واكر علت
صدرده اولوب نفس چكمك حدت ايدن طمرلرده وشريانلر طمرلرنده اولورسه بونوعدن
اختناق قلب حادث اولور وخلط غليظ اولوب واول موضعده دخى ياپشدرن
ضعيف اولورلرسه وانى معلوم اولوركه ياپشدرن نزله ظاهر اولور اما ربو اكر ضعيف

وساكن

ويا ساكن اولورسه معلوم اولوركه رياح داخل جوه وده كه اعضاء نفسه تزاحم ايدر زيرا جايز دركه
بعضى حبوبات بوجوده ايسى اولندن بخار ودخان عارض اوله واكر بونوعى حس اولنور قوه ضعيف قلب
وخفقان مثلو علامتلر قوتله ايدر دليل اولوركه معده تنك اشتاسندن كه مثلا هوا فقاعات ايله
معده دن انتفاخ ايدر وسودا اخلطو علامتلر ظهور ايدوب ديو علتى زائل اولور ثقل معده ويا اوقلق
ورمى اكثر تابع اولمش اولور وربوكه علاج لازم كلسه آنك علاج اولدركه اول حجامت ايدن ويا سليم
مفراندن حكم جرجيرايدوب ويايارج لوغازيا وغيرى ايله استفراغ ايده لر بونلر اعلادر وبيرب مسهل
شربت فتح اولنماق لازم دكلدر مكر سودا اوب اولا اكر ربو سودا ديه ايسه سان انسور ايله فنا
عرق سوس وعناب وحب افيتمون ايله استفراغ اولنه ويا خود كبك وسبستان ودانجير ودوق سوس
دير تسبا وشانى حار العسل ايله قيناوب مثلا ويره لر واندكونى عسل ايله ارپه صوبى وشكر ايله
نخود صوبى ويره دوب بوندن صكره ضيق النفسده ذكر اولنان غذالردن كوكرجين وسرچه انواعى
قاورمه لرى وياشلو خروس شوربالرى كه ايچى اولماردن كه اعتداله قريب اولانى فتح اوفنفس اوله
ويره لر واستفراغدن صكره صدر تسخين ايلدوك سببدن قيض ايله ماده يى انضاج ايدرمك
صواب در بو بابده آواز بلند ايله اوقومق وچاغرمق وايرلامق ايكى ماده يى تحليل ايدر وبو بابده
شراب عنصل وسكنجبين عنصل ولعوق عنصل غايت نافعدر وفستق وبادام وصنوبر
نسنقى ايلك ولعوقلر ايدوب ومعوفنه رزونا فتح اولنوب ورب السوس ودير تسبا وشان
طبخى ايله لعوق اولنمق قيق مناسبدر وانار حلو لعوقنى ارپه صوبيله ويا خود لسان الثور
صو ايله ايچرمك وانار حلو شرابنى ايچمك نافعدر اما علت ربوده زياده حرارت اولوب
وحرارت دخى باقى ايسه آنك علاجى مبرد مزورات وتغويهات ومبرد اشربه لر تدبير ايدوب
وحرارت زياده ايسه جرثقراط كافوز فتح ايده لر ودبيره لر وبالخاصه ربوده نافع اولان
حكيم موفق اندن ذكر ايلدوك غاريقون بر درهم بياض غاريقون وبر درهم افيون واون
درهم شكر ايله ويره لر شكر العشر كه كون اون درهمى اوتوز كونده ذكيا بلك معتمددر
افقطا بچش انبى جعابله بر درهم جاوش نفط يابى ايچك بلغى ايدوب وشوه فانده ايدر
سبنبش طورق اوبنى سيزايله قيناد دوب صويني ايچك موافقدر صنوبر آغاجنون
وزرنبجون نوشتسى ايلك موافقدر وبوندن كبك وفستق صنوبرى وبادم وشكر ايله
معجونلر ولعوق ايدوب دايما بلسه نافعدر لوزمر آجى بادم وزرنيخ نوشتسى
ايدوب آغزين آچوب بخور لنمق واجى بادم ياغندن ايكى اوچ درهم قدر ايچمك
خصوصا ايرسا ديدكلرى سوسن ايله عسل ايله بك وايچك نافعدر صوه وسايله
صغل درلر وزرنيخ احمر ايله نوشتسى ايدوب آغزن آچوب طوتمق ديوندن
صكره كبك ايله بوموق كركدر وكبك وبادم وشكر ايله پشوروب يمك مناسبدر

سنه روس ايچمك وبخور اتمك بلغمى ربوه نافعدر سبستان بياض شكر ايله يمك
معتبردر كمون هركونده اصلادوب وقورودوب بعده شكر ايله معجون ايدوب يمك
ربحى اولان ربوه نافعدر راسن اندوز كوكى عسل ايله بشوروب برر درهم قدر يمك
واندوز شرابى ايچمك نافعدر طين ارمنى حار ربوه نافعدر بردانكى ايچنه قويه لر
واتك صوينده ايچه لر كتان بذرى دوكوب شكر ايله يمك معتبردر تفلوج ليلك قرصى
ربوهمو ضيق النفس فايده ايدر بول خصوصا اسد ارا اوغلان سدوكى نافعدر
بيوه بيقوشك ايى وفانى ربوه وضيق النفس مناسبدر بابونج بارد ربوه معتبردر
زبيب دلكو جگرى يمك دفتوروب بر مثقالين جلاب ايله ويا ماء العسل ويا عسل مركب ايله
وشكر ايله ايچمك فايده ايدر رفع الكل مسلوقه ايدوب ويا دملم بابى قاتوب يمك
وصوچاتكر ايله ايچمك خصوصا كاهى كوكسده درتبه ويا قان مثللو علامتلر ظهور
ايده غايت معتبردر زفت انواعى وخصوصا يائش زفتدن ايكى بوجوق درهم
اتوب شكر ايله قرص ايدوب واغزده طوتوب صوينى يوطلمق مناسبدر مرجب
بخور اولنه معتبردر فوق اليهود بر دانك چكنمك وايچمك درهم قدر جندبى
دستر وقوى شراب قاتوب ايچمك نافعدر اقحوان اوتنى ويا تخمنى بشوروب
يمك نافعدر اقاجكلى لازم دكلدر فصل انتصاب النفس بو علت
دخى ربو كبيدر فارسيده نفاجد وم دير انتصاب نفس ربودن صعبدر
ونبشلر بونك صاحبى نفس چكدكده باشنى يوقارى قالدرلر دبلكى كبه دورت
بانمه بعدتو بوب سيجه وايلجه تكورر بو علتده مجارى رنفده مادة فينى غلظلر
بلكى ورم دخى واردر وبو علتده كوكسى باغلامق ايله تخفيف اتيلر زيرا اعضاءى
ارقا ايدر ونرطبه سبب اولوب مجارى نفس مضايقه ديرز بونك علاجى
دخى ربو علاجى كبيدر واكر علت صاحبى يانغه واياغ اوزره طورمغه قادر اولمه
ونفسى چكدكده زياده مضايقه اوله معلومدركه بو علت اوكنه وجله اعزامه و
بلكى حركت اعزامده واقع اولمشدر خصوصا كوز ونبض مضلمده چوق اولور
وسته علتنى دخى بو جمله مد اوقات مذكوره دن اردر وفصل خريفده بغورلر چوق
اولوب دايم صيف يابس شمالى اوله امراض ريه نك عارضيدر كه قيشين ايچنده
چوق اولور وهر باره بارد هوا ضرر ايدر وبو علت كاهى ذات الريه يه تحويل ايدر
وباجمله اويكى مرضلرده چوق اولوركه جكر ورضنه تحويل ايدر خصوصا بارد سود
المزاج اوله واكر حار سودا المزاج كه چكزده واقع اولور استسقا يه منجر اولور
اوله نقدير جه اكثر علت اول ذكر ايلدكمز اوزره يعنى انتصاب نفسك اودنوعى ايسه

ضيق

ضيق النفس در بو علاجلرى بونلر دخى علاجدر اما بخار رفانته سبب اولان اوقيه وار ايسه
رفت وجع الظهر علاجى اول ايدلر واكر انتفاخ ورمدن سه ورم اوزرينه اولديغى
ورم ويشنين علاجلرى ايدوب واكر استسقا واكر ريه رفيه جدره خوف اشتغال ايدر
اوده انك علاجنه واوده بابه نظر ايدوب اتوللاكلى اولنه زيرا انتصاب نفس ده بو بيله حالى اولور
اولوب تشخيصده وسؤالده ونظرده تكاسل اولنميوب معلوم ايدنمكدر
بوز اوزامسى بابب بحة الصوت بشناسنى اواز طونمقدر
فارسيده كرفتنى دم دبرلر واتراكلر ابواى واديد و دزلر وروملر دبونا نبرا اسقيلدوقونيا
دبرلر اواز طونمقى اسبابي سودا المزاج اتوابدر واواز طوتمقى چوق چاغرمقدن و
بورجو ملقده و دولمش اتكى وچاتوره حكزه وانتى طعام اوستنه وچاغرمقدن حكزه وكيجه اويقوسز
اوياتوب ليبى ورما كنزه وعالسنده دكل ايكى صوايچمك ودبلكى بارد هوا اوله وكيجه باشنى يابيقله
ويالن آياق يوروسكون وياپس طعام يبوب حنجره ده ورم اولمقدن اولور واكر سببى
سودا المزاج حار ايسه اوازى حار صدا ايله چيوانر ويا ارسلان واكثريا تتدرك اوازى كبى
بوغوق اولور وقصبه ده كاهى بلغم جمع اولوب وقصبه پرده لرنى موسيقى حسابى اوزره
قصبه پرده لرى جقلوب وكاهى اقلوب ديرنكه قادر اولمز زيرا حنجره ده قصبه
ازنه واركه پرده جمله اواز پرده سيدر لكن صوت وصدا حنجره ده ظاهر اولور واول
پرده نك فارسيده مثال طنبور پرده سي كبى نه كونه راد اديرسه انا كوره پرده لرى قاه
يقارى وقاه اشغه چكوب وانفاز ايدوب وقصبه پرده لرى دخى حنجره فارسنده الامتنابه
مقام پرده لرى كبيدر اسوب بو پرده لره دخى بعض ماده دن ارقا و باشنجيغ شكل
ويا ورم ويا بلغم تشنج جمع اولسه مقامى انغاز اولنمز خصوصا موذنلره وخطيبلره
وحوانندهلر افسامنده نقدر كوج اولور وبو اجناس اصحابنه بقاديده ذكر ايلدكمز
خصوصا ولرنه ير حنجر نقدر لازمدر وبونلردن ماعدا مالحه وحامضه لردن واغزو عسلو
اشادوا وغبارلردن ودخانلردن واحاصل نفسه خشونت ويرجى نسنه لردن پرهيز
ايدهلر دخى بحة الصوت علاج ابو علاجنده ذكر اولنمشدر كه ربوه اولان علاج
بحة الصوت دخى علاجيدر وبو علتك خشونتنه سعال يابس علاجى دخى بو افعدر
وباغ بمبر كرايله مخلوطاتكى داوسنج وبنفشه يابى وشكر ايله جوزه ازمناسبدر وبلغم
زياده ايسه سكنجبين عسلى معتبردر ومحلب دلى باشت معتدل وكثيرا وبذر
خيارين وعلك البطم وشكر وجلاب بنفشه وينلوفر كه ايتى اوله ايچمك ونفسه
الشكر وعقيده وشكر بنير ومعتدل صمغ وبذر كتان وقوين اوزرنم دانشده
بشمش انجير كبابى خصوصا ايچنده برايكى حبه مصطكى اوله نافعدر . وشا وبوقا

السوس صوبی ورب السوس وصنوبر فستقی وبلم وحبة الخضری وباقلا صویی ایچی
اوره وبنم هرشب بر ده دبلی تازه وچکت بر ده ایچک دیکت تیی مو افقدر واکر آواز بوباشدن ایسه
اکاوبده صوت الکدر وفارسیده آواز تیره دیر و کوکس خشنی وقه سوره بر ده دردم مقاتله
دنی درملک واسکی شراب وشلقه وایلجی صوایله مزدوج ایدوب آز ایچک نافعدر اما سوء المزاج
بارد ایسه آر تلواشیله وعسلا ایله تقیه اولنه وتبرادات منع اولنه بو بابده علاج بادام
وجلوزه ودقا درلش کتانا تخمی هر برندن ایکی درهم لبسون وصمغ عربی ورب السوس
دوازنانه تخمی هر برندن بر درهم ودابیده شکریله اوده ودهم حب ایدوب لسانی التنده
طوته لر واواز طوتلمی سببی بور غوتلق ایسه حمام واستنشاق وقفا اوزرینه تازه
بر ده وعاروسینی طوز سوزیک وسیرلک واسفناج وهموز تا وج وباقلا اونی وکتان
تخمی وشکر ورب السوس بیه لر وضنا فده ذکر اولنان غرغرهلر نافعدر اما شراب ایله
هر جهتدن انك کرکدر خصوصا چوق ایچک وصون ایچک ضررلودر اما ماده نك سببی
دماغدن نازل اولان رطوبت ایسه علاجی عنصل وصغر یاغی واکثر ما سنده لریا دبیغه
لر نافعدر وترکاتده اولان علاج بو نوعه دخی موافقدر وماده رقیق ایسه
فستقی شی شرابی فی معیده در دیثره آواز ودیوکمز نوعنه بالکز کبابه جکنك کفایت
ایدر ومعلوم اوله که آواز طوتلمه سنه عجل ایله علاج کرکدر یعنی تاتیر ایتمیه لر زیرا
مزمن اولورسه ایو دکلدر واکر آواز طوتلمه سببی چوق اوتیوب آواز ویتینك
ایله اولورسه آکا وبده صوت المرتعش دیرلر وصوت اختلاجی دخی دیرلر فارسیده
آوازلر زنده یی دیرلر مرتعش آواز سببی ادبکه قصبه سنده وکاهی قصبه اوستنده
بعضی عضله تیزیبوب انك سببندن اولور صدا ونوع اینجره مز بابارده ذکر ایلدوکمز سبکجه
مقام بر ده برینه نوحا قلق کلمشدر زیرا اختلاجی اولان صوت کوکده وحنجرده اولمز نفس
چکك قبول ایدر لحم وعضب وعظلی کبیلرده اولور وبالجمله بونلرك علاجی اول بلندن آواز ده
ونقبدن وچوق قنزه لردن که ذکر اولندی دیور لقدن وچوق اشر اشلکدن پرهیز ایتوردب
وهر بار ارقه سینی اوسته بانبنی القا ایدوب وکوکسنی اوسته جرانوده نشسته قووب
ودائم برزم اوازا بلکلمات وحکایات سویلیه لر وبو بابده احتقان انك وطبخ افتیمون
لبلبه وبو غازنا ایله استفراغ کرکدر وانجامه ایله وایارج فیقرا ایله غرغره لر نافعدر وعزیمی
دخی قلب وانجامه وناردنك وطعامه قودن قانمق نافعدر وبعضلر طوز لو بالیق
نافعدر دیمشلر اما منفعتی ملایم تسولر وبالوده لر وبنفشه ونیلوفر شربتلر
وعناب وروب السوس وزوفا کبیلر وقهوه کبی ایچه لر دیمشلر وبعضی کشینك آوازی
صاف اولوب کندو حالنده ایکن ناکاهانی براینجه آواز پیدا اولور انکا وبده صوت

ایرقیج

١٠

ایرقیج دیرلر وصوت طوایشی دخی دیرلر خادملر کبی آوازنده اینجه اولور مثلا اطفال وعورتلر آوازی
کبی اولور بونك سببی اوتحوسزلقدر ودخی چوق جماع ایتکدن اولوب بو نوعك علاجی
دخی اول اینحوسزلق دوا ودجامعدن منع ایدوب ولطیف غدالر وسریع الهضم اشیالردن
وماء اللحم ورده فدان بر ده حاردر بیه ودراج دللك انلرن دبوکا ماننده طعاملر ومعتدل
حاتملر کافیدر واکر سوء المزاج بارد ایسه بابب اولانلرده بجة الفوت ایچونی ذکر
اولنانلر علاجلر دوا مناسب اولانی ایده لر

بوز اون طقوزنجی باب سعال بیانندەدر

اوکسرك عارض اولمقدر فارسیده سرفه دیرلر وافرنجلر انوایی توسی دیرلر وروملر دبونانیلر
دبیتسی دوجه دخی دیرلر انسانده اوکسرمك که واقع اولور بدنك باطننه لاتیه بر نسنه
ازاوالم ویرمکدن بلا اراده دفع موذی ایدر ودفع ایدر وبلا اراده دفع موذی ایدر
دیدوکمز بالکز سعاله دکلدر اخسرمق دخی بوبله درکه دماغدن وبا مصفاندن بر نسنه
عارض اولمغله اولور واعلامی واقع اولدقده دخی قلبدن التشغبنی بر حال عارض اولور
ودفع ایدر وبطن وصدر وکاهی جمله بدن حرکت ایدر واجرودن قیئی کبی دفع ایدوب
دمع سیلان ایدر بو جمله ده دفع موذی انك طریقیله در او مقوله برنجی طبیعت اولوقده دفع
ایدر اوکسرمك دخی بوبله درکه لاتیه بر نسنه انتشار ایدرکه اوکسره ومشتغل بدر جمال
ایده مثلا سعال سببلری چوقدر سوء المزاج سادج ایله ویاخود ماده ایله اولور وماده
ایله اولانده بر ورم واقع اولسه دخی جایزدر وشول اعضاده واقع اولورکه سعالك حرکتی
ولنفس چکك انی نوعندن اوله واول اعضا قصبه الریه ویاخود ریه ویا صدر ویا مجاست
صدر در وکاهی مریه وجکر ده وطلق شرکتیله دبو اندامك بلکی با طننده ورم ویا قرحه و
جراح واقع اولمغله اولور وبونلردن غیری با شده اخلاط منصب اولمغله واول دوکلان
ماده بلکی مالح وغلیظ ولزج دخی اوله وکاهی طشره دن بعضی چوپ وغبار ودخان وطعام
استقال ایدرکن بجهه ایله انکم اقتضا ایدوب غفلت ایله طعام وشراب کندو مجراسنه واصل
اولمیوب دماغ یولنه بر مقداری تزیل انکله سعال واقع اولور امدی معلوم
اولدیکه سعال واقع اولوق البته دفع موذی ره اعضا باطنه ایچون اما سعال لابد
ایکی نوعدن خالی دکلدر بر نوعی سعال رطبدرکه توکرمکله بلغم کبی رطوبت اگر رقیق
واکر غلیظ لردن خارج اولور وبر نوعی سعال یابس درکه شول قدر اوکسرر ودفع
ودفع موذی انکله چالشوره اصلا اول شکلانسه خارج اولمز بلکی بیوسته
حنجره دن بعضی شکل آوازلر پیدا اولور بعضی برلرده اول نوعه جکوز اقلوا اوکسرك
دیرلر وشول سعال که تز واکثر چوق رطوبتلو اوده لزجی اولسون واولسون اگر اوده

شربلری فاروقی وسایر شربلری ومثل انواع معجونلر مزاج ومثل حاله کوره ویره لر نافعدر واگر کیفیتده اجتنابی
بولنمیه ومثل دخی رطب ایسه ازه‌جق بر شی ویره لر حقوق فاتحیق بر شی اوله وحاصل
سعال که خفیف اوله وماده‌سی دخی اولمیه بر بیوک سببی اولمیه بونلره علاج ربوعلاجنه
قریب اولور ودربوده اولان علاجلردن مزاج سعاله کوره موافق اولانی ایده لر وبونوع باردور رطب
ایسه اول معجونلر انواع معجونلر بعده مستحق انواع معجونلر ولعوقلر واینچه دفایق جهتلردن و
سفوفلردن اولسه مناسبدر مثلا لعوق خشخاش وسکنجبین مثل عسلی که ایچنه ازه‌جق دارچینی قتلم
اولنمش اوله وازه‌جق طتلو بادم یاغی دخی قته لر وصدری یاغلیه لر ولتلو انار لعوقلری نیلر
دخی نافعدر اما سعال صاحبنده حرارت وار ایسه علاجلرک ویاغلرک برودته ولطافته میلی
اولنلری ایله علاج ایده لر واگر حرارت بولنمیه یعنی سعال باردی نفخه وتسخینه محتاج ایده لر
یعنی حرارته میلی اولان دوالر ایله علاج ایده لر بو بابده سفوفلر نافعدر جمله دن بری زنجبیل
غبارلری ایله شکر در ایکی درهم زنجبیل اولا درهم شکر قاتوب ایکی کونده صباح واخشام
یه لر اما بوعلتده مزاج حدودک کوزه‌تمک دخی لازمدر مثلا سعال بارد اوله اما
صاحبنک مزاجی زیاده حار اوله اول وقت زنجبیل مرتبه دارچینی قومیق کرکدر ودیم علاج
که ایده لر البته مزاجی دخی بوقلیه لر مثلا مزاج بارد اکن زیاده بارد دوالر ومزاج حار
اکن زیاده حرارتلو دوالر ویرمیه لر اعتداله کوره تدبیر کرکدر وبو بابده حب السعال
دخی نافعدر ترکیب حب السعال رب السوس وکثیرا وصمغ عربی ونشاسته هر برندن بر درهم
افیون نصف درهم اوله اگر نازک مزاج ایسه افیون بر دانک کفایت ایدر وبزر بادام قاتوب
وازه‌جق خشخاش تخمی دخی قاتوب فلفل قدر حب ایده لر واجا ماسویه قولی اوزره
نافع لعوقی واردر لعوق ابن ماسویه اق خشخاش تخمی ایکی درهم سیاه خشخاش تخمی اون
درهم خطمی تخمی وکثیرا وصمغ وغبار چکردکی وایوه چکردکی ایچلری وبزر قطونا هر برندن بش
درهم معتصر سوس کوکی ایکی درهم اوله باشقه باشقه ییقور صو ایچنده اصلدوب وسوسی
صو ایچنده قیناتوب شکر ایله لعوق ایده لر اما سعال که رطب وبارد اوله تلیین صدره
تدبیر لازمدر مثلا عناب وقتنده کشکاب وبانقوه ونبفشه شرابی ایلیجق قهوه کبی ایچه لر
وایچنه خطمی کوکی وسوس کوکی صو ایله قیوسه صوابدر ورزوفا شرابی ورزوفا صوینی شکر
تازه‌جق دارچینی قاتوب ایچه لر ودیم که حرارت ویبوستده خوف اولنه صباح واخشام
بارد معجونلر ایله تعدیل ایده لر ودیرنوع رطب سعال واردر بارد اولوب وباشنده
نازل اولور ومرصباح ایکی درهم بادم یاغی وبش درهم طانکبین ویره لر براد خوردن … …
وبو سعلوا شیاء ویرمیه لر بوادویه ماده نضج بولمغه ابتدا ایده وتازل اولدقچه بقی
نشته … کوره لر … رقیق اکن غلیظ اولمغه ابتدا ایده وماده نضج ایده ده میدر

نضج ایده

نضج ایده میدر وجایز که دماغ علتلرندن بر نوع علت ایله سعال شریک اوله اگر شرکت وار ایسه اول
علتده دخی علاج ایده لر بو بابده اکثر احتراز اولنه‌جق شی بو نوع بر نام کوزه ده بجه دماغی تسخین ایتمک
ایچون معجون یاغلر سورمک ده اولور بعده حلطه لر ایتدیرورلر وبو بابده لعوق الخوخ … نافع اولور
ودیر صدره ماق لعوق قیبد دخی مناسبدر اما رطوبت وبرودت کیاده اولوب معده دخی انقلاط ایله
طولو اوله مانع بولنمیه واوزاستی صوایچوروب قی ایتدیره لر واینجی هوا ایله قی تاثیر اولمز ایسه ومانع
بولنمیه معده معجون واو دوا ایله قی ایتدیروب معده یی پاک ایتدردکدن صکره لازم اولان علاجلری ایده
کوره ویره لر وقی ایتمک قابل اولمز ایسه اول معجونلر مسهل ویره لر که معده ایلاچدن پاک اوله وماده
استفراغ ایده ونضج قتی ایلیه دکلرندن صکره احتیاج اولور ایسه وشرکت وار ایسه ایارج فیقرا ایله
رومی ایله استفراغ اولنه ومحتاج اولور ایسه شحم حنظل ویا انزروت … فتم اولنه … ومعجون
لعوق ومعجون واشربه لر … دخی ایلیجق ویره لر وقوت مزاجلو کشی ایسه انک لعوق حاد شیرو… اولان
ونی بادام وصبر لعوقلری اوله مزاجه کوره ویره لر اما سعال یابس اولور ایسه کشکاب واگر
حار ایسه بنفشه خیره‌سیی وشرابی دخی محتاج اولور ایسه ایچنده لسان الثور شرابی وبانقوه
صوی وعناب ضم اولنوب قهوه کبی ایچسه لر صوابدر وقتل قهوه … طتلو سوز
مزه یاغی ضم اولنه روادر وقهوه معتاد ایسه ایچنده بنفشه وبنفشه شرابلری وبانقوه
یاغلری وطاتلو بادم یاغلری ضم اولنسه مفیددر وسعال یابسده رقاق چلولولری
که بادام یاغی قاتلمش اوله نافعدر ودرقص ماء شعیر حبلری جزری وبزر قطونا ورب السوس
ونشا وخشخاش وحاجت ایسه بزر قطونا قاتوب قرص ایده لر وغداسی سمز
اوق مرزه لر ودنبی اشربه دروغدان … واسفاناخ وملوخیه وابه کومجی ولسان
الثور وبونک امثالی طعاملردن … بادام یاغیله اوده موافقدر وصدری
معجون یاغلر ایله یاغلیوب وکتانک تخمی بنه طولیوب ایتیجه صدرینه قویه لر اما سعال
که فصیده لزجه دن اولوب وماده رقیقه یاپشقدن نزول ایدر ایسه اول نضج بولیاتوب
ابتدا ایتمش ایسه کثیرا وتبریزی وسفر … ایدوب وخشخاش شرابنه ادیه وعناب
صولری قاتوب ایچه لر وحرارت وار ایسه بنه بنفشه ونیلوفر … ترک اولنمق
کرکدر … قرع … دخی بونلر ایله وسبستان وخطمی وابه کومجی طبخندن ایده لر …
البته دخی اولان سعال حار در وبارد … ویبوست معجونلر ایله اعتدال ویریلوب علاج
کرکدر اما کاهی اولکه سعال واقع اولور سببی جوقی اولور … ای دخی حسن ایتمک کرکدر
مثلا کاه حار وکاه بارد کوسترمک بونده کاهی اولورکه ذات الجنب وذات الریه علتنه
انتقال ایدر وکاهی دموی امتلادن وغذا زیاده یمکدن حضم اولموب واول حالده
قالوب وکاهی اندن بردوم اولورکه ماده‌سیی یاقاق ناجوجو بلغم ویا سودا اولور وضعف

صحیح اولمز زیرا الفاظدن مدتلو اولدیغیچون سریع اولور. ورئه انلرك نازك دخی کلکلدر. اتفونکچون
حقیقتہ خلطك انده ماده سی قالمز. ورم ایلمز نهایت جراحتی تزاید ایلمکلکدر. وبو بابده
ماده سی ودوری بلغم دخی از واقع اولور. احیان اکثر قان وبا سودا اولور. وبو نادردن کاهی طحال
چاتلایوب. بو غازدن قان کلورسه انك احوالی نفث الدم بابنده ذکر اولنور. اما رئه
ده ورم قبول ایدوب ورم اکثر دموی خوف اولنورسه اول نوعك علامتلری اکثر حمی
ایسه یوزده وکوزده حمرت اولوب ونفسی دشوار چکر وسینه آغر اولور. واکثری ورم
ایجاب ایدر. ونبض سریع ومعظم واز واقع اولنلردن ورم بلغی اولورسه یوزده
وکوزده حمرت اولماز واولورسه قلیل اولوب بلغی [illegible] اولور واغری [illegible]
چوق اولور. ونفس [illegible] ایله چکر. اما ورم سوداوی اولورسه انك علامتی آز آز ضیق نفس
ظهور ایدوب ودق طویله اولنور. وسعالی یابس اولور بونلرك برخوشیجه تشخیص انلك
ارکور. وهر قنغی نوع ایسه سعالرجه یاد ایلدوکمز اوزره اول علاجلرده ذکر ایلدوکمز علاجلرك
کندو بابلرنده تفصیل اولنمشدر. انلرله عمل ایدوب. وبونده ضعف سعالك قوت مولده سی
قطع اتمکده در. بوقنده علاماتنی سعالدر دیوب برنوع علاج ایدنلر فایده ایدهمز [illegible]
کلام سعالکه رطب ویابس واوله ذکر اولندوغی اوزره اول وار دلکده ضعیف اولنلر بعده
دخی تجربه [illegible] که علتك ضربی اولنلر ایله علاج اولنه. واکر سعالکه یابس اوله بنه فکر ایلدوکمز
[illegible] ایله [illegible] ایله اولدوغی کوروك کم سعال رطبده وسعال یابسده برنوع علاج ایلدیلر
ایلدوکی. وسعال رطبده [illegible] فاروقه علاج اولوب. وبوتفصیلده [illegible] سعالده کندو
جنسنه علاج اولنیوب خلاف اولورسه وسعاله فرض اولورسه بو [illegible] اشتغال [illegible]
[illegible] سعالده اکر سبب ومشترکت وار ایسه اول مرض اصلیه سی وقوت مولده سنه [illegible] سبب
نه ایسه انکا علاج ایده. [illegible] ساکن اولمغله سعال دخی ساکن وزایل اولور. واکر سعال که
اعضاء باطنه دن بعضی جزوه واقع اولمقدن اولورسه نبض سریع وقاروره حار اولوب [illegible]
هوادن [illegible] اذن راحت بولور اول [illegible] فصد [illegible] واسهال [illegible]
[illegible] خراب ایدوب [illegible] بابنده ذکر اولنان علاجلری انلك ارکور. ومانع السعال
[illegible] دخی [illegible] حب مانع السعال افیون بر دانك رب السوس بر درهم نشا وصمغ
وبادام ایله فلفل قدر حب ایدهلر. صبیانه بارم حب ویرهلر [illegible] ربع حب [illegible]
[illegible] ویرهلر فصل سعال الصبیان رب السوس وراوند [illegible] وبزر [illegible] نشا وصمغ
[illegible] حب ایدهلر [illegible] حکیم [illegible] حب السعال
[illegible] که صبیانه نافع اوله سوس [illegible] بزر [illegible] درهم نشا وکثیرا وصمغ
[illegible] وفستق [illegible] درهم [illegible] بادام [illegible] اتی

درهم

درهم نبات شکر بادام درهم [illegible] لعاب ایله [illegible] درهم بادام [illegible] درهم اله حب ایدوب
صبیانه غایت نافعدر وصبیان سعالنه نافع [illegible] سنك [illegible] کثیرا قاتوب ویرهلر
وصمغ عربی وکثیرا ورب السوس برابر دوکوب انه [illegible] ایله ویرهلر [illegible] جکردکی
ایچنه [illegible] فستق [illegible] نخی وکثیرا قاتوب انه [illegible] ایله ویرهلر. [illegible]
[illegible] عصاره [illegible] درهم ونبات [illegible] ایله [illegible] ویرهلر [illegible] دکوکسینی
[illegible] آق شمع قاتوب [illegible] ولادن ایچنه [illegible] قاتوب [illegible]
باشنه وبونی وبوغازینه [illegible] طلا ایدهلر. ورجل الغراب [illegible] درهم
[illegible] سعال عارض اولمزدر. [illegible]
[illegible] سعال عارض اوله [illegible]
وعسلی [illegible] بادام حلواسی نافعدر. [illegible] نافعدر. وسمسم
حلواسی دخی سعال انواعنه نافعدر. وعناب [illegible] دخی انواع سعاله نافعدر
خصوصا [illegible] فان [illegible] سعاله [illegible] نافعدر وسعال [illegible] ایله [illegible] وصمغ
البطم بخور ایدرلر نافعدر فصل نفث دم بیاننده در
[illegible] فارسیده [illegible] دخی [illegible] دخی دردر. [illegible]
انواعی [illegible] دردر. [illegible]
[illegible] قان [illegible] قانلك [illegible] اولور. اکر بوغازه [illegible]
[illegible] علامتی وعلاجی [illegible] بابنده [illegible] دیش [illegible]
[illegible] معلومدر. [illegible] علامتی وعلاجی [illegible]
[illegible] قان [illegible] علامتلری بوبلدرکه. مثلا تنحنح ایله چیقان قان [illegible]
[illegible] چیقان قان [illegible]
قان [illegible] باطن اعضانك [illegible]
قان [illegible] سعال وتنحنح [illegible] ایجاب ایدر. زیرا [illegible]
[illegible] چیقار [illegible] اولور. [illegible] چیقان قانك رنکی آز اولور. و
سعالی [illegible] اولوب رقیق [illegible] اولور. وسعالی [illegible]
[illegible] قان [illegible] علامتی قان رنکی [illegible]
[illegible] ایدر. [illegible] چیقان قان [illegible] وسیاه وغلیظ اولوب
[illegible] سعال زیاده اولور. [illegible] بعضی [illegible] اولوب [illegible]
[illegible] قان [illegible] زیاده اولور. [illegible] ایدر. [illegible]
[illegible] اولور. زیرا [illegible] سیلان ایدر وبونك

اکثر سببی قان اولمقدر باقیدر و یا حبس حیض و یا حبس دم بواسیردر و یاخود چوق طعام واز
ریاضت وجمله بونلردن طمرلر امتلاسی ظهور ایدر نکر بر جوشلو ماده دن طمارلره رنج ایرشوب چتلایه
ولکاهی نفسی چکمک استرینه زیاده بر دوست و یاخود یبوست عارض اولوب انبساط حرکتی ایله طمار
چتلار و لکاهی رطوبت چوقلغی طمرلری ارخا و سست ایدوب قان اسیزمغه باشلر ولکاهی قازدن کسلمش
واشش رقام وارنلرندن دخی اولور و الحاصل قانک حدتی زیاده جه اولمغه تاثیر ایدوب
جراحت ایده او نوعده قانلر ایچلره قچار ولکاهی ورب پاره لری ایله قان بله چقار اما جراحت
بوغزده ابتدا آز آز چقار و صکره بر ده بر اوغوردن چقار و ذوسوبو اشلادن اقن قان دخی
صو برودا قوپار ور وجبی اولمز و قانا چقدقده راحت اولور اما دموبو ورمدن چقان قانا
قی آز اولوب و ذات الریه علامتی اولور و اکثر اوتولمدن جکر ولطاق دمرید جوانیدن
و معده دن بونلر قی ایله چقار بونلرده سعال علامتی و اکثر ورمک سببدن اولمز و سینه
دن اقان قان خطرلو دکلدر اما دموب ورمدن اقن قان دخی خطرلو دکلدر زیرا قرحه دن
چقان دموب ماده بو بابده برابر اولمز و قان ابده قالمز اما او جکرده پاره اولوب و پاره
دن قان چقان چبانلردن قان جقمقدن خطرلودر خصوصا افراط چقار ولکاهی اولورکه
بوغازدن قان کلمکله درمانی زائل اولور معنا درمک نقض و استرخاء اولمش اولور
اما کاهی بوغازدن چقان قان بورون قانیده بوغازه کیروب و اغزدن چقار بعضی باز
کارلر تشخیص ایده میوب اکثرا اعدا قیاسله علاج جهد ایدرلر اول اقن قان ایسه
رعاف قانی ایدی علت زائل اولوب علاجدن زائل اولدی قیاس ایدرلر اما جی کردن
و معده و غیره لرده بوغازدن قانا کلمک خطرلودر و ننفث الدم انواعنک علاجی
اول بر چیز تعریف بیان ایدهلم که بر چیز نصف علاجدر بو بابده بر چیز اولدرکه بلند
آواز ایله جاغرمقدن و غضبدن و کثرت کلامدن و حدت ایله آه انکلدن و یوقاری جاغردن
و مجامعتدن و دخی اسلردن و کثرت عطسه دن و چوق شراب ایچمکدن و صغوق یرلرکه صبر
و کرفس و کچد و طوزلو پنیر و سایر طوزلو غلیظلردن و قرمادن و صولدن و جمله طاتلودن
پرهیز ایدوب و شکلی واریسه احتیاج وار ایسه غذالرینه زرشک و غوره و انار ایکی
و سماق و تورنج و قوزی قولاغی قاتوب ویرهلر و یا بچه و باشی که قوزینک اوزباشی دن
و اکر قتی تبی وار ایسه مزره یاقی و بادام ایچی ور یاشی شرابی و کل ارمنی ایله ویرهلر
و اکر حرارت آز ایسه تازه طوزسز پنیر و تازه سمد و قابستر طاریدن و کعکدن اتک
پشوروب و بونلره انکله قاتوب ویرهلر و دراج و جیل و کلک انلریده و دوغان برده
حارسی ایدوب ویرهلر و الحاصل حبس دم ایدر دارولردن موافق اولانی ویرهلر و فتیح برودن
دانواده و وقف ایدن دارولرله منع ایدهلر و بو بابده علت اوتنده فصد لازم در که قانی اوغ

محله

محله و خناقه و ورمده حکم علت حادث اولمزدن اول فصد اتمک اولادر و هربار بوغازدن قان اقانلر
قانی حبس ایتمک فصد ایله و ماده یی طرف مخالفه واسطه چکمک ایله و خواص العلاج اشکال اول حضوری
مزاجیدر دخی اصلاح ایله قان طوتوجی دارولر ایله اولور و سبب داودکیدن چقان قانا طوتوب فصد
باسلیقدن اکرکدر و ملازه دن چقان قانه فصد قیفالدن اکرکدر و معده دن و جکردن چقان
قانه فصد اکحلدن اکرکدر و بو علتلرده صاحبی کندردن و اوزلو و طولو طولو حسن ایله مغفوره علاج
اکرکدر و کوکس داولان کشنیک اول فصد صافندن اکرکدر که ماده اسفله انه جوه انتاج
اولمیه باسلیقدن اکرکدر که سینه ده واودکیده ورم اینه اما قوت ضعیف اولوجی قورقار
اخراج اینه مرة و قوتی هربار کوزتمک لازمدر و هربار ماده اسفل اینده حکم اطرافی اوغوج و یا خاص
و ساقینی سنیشه چکمک ایله و حقنه ایله اشکال اولور و ننفث الدم انواعنده هر هوا تقاعده واشربه
که و بربلور رب الحلو صو ایله و بر ملک قی صوایدر و بو علتده بو حقنه نافع اولانا حقنه اولورکه
قورو بنفشه ایکی درهم سیاه ارنک و عناب هر بریده اوتوز عدد و سبستان ... عدد و
قیار شنبه اون درهم اوده طبخ ایدوب و اوج درهم شیرخشت برا قوب وسوزوب حقنه ایدهلر
و حقنه نافع چکندر و بغدای کبکی و بنفشه و عناب و خطمی ... و کشنک شعیر طبخ ایدوب دورت
درهم بوره دارو باشی و یکرمی قرل شکر اذوب حقنه ایدهلر و هر صباح کشکاب ایچنده بر طاس
طبخ اوله ایدهلر و اکر زیاده حمی و حرارتی وار ایسه ارپه کشکانک صوینه باشی قیبی صورچ
ایدهلر و غذاسی باشی قیبا قلیه سی و اسفناج و طوطو قیباو با دام ایله کشک شعیر ویرهلر
کیجی سی زائل اولدقدن صکره قانی منع و حبس ایدر دارولر ویرهلر و مختوم ایله قرقه بیراقی
صویل و یا طین ارمنی ایله عصی الراعی صوینی و اره جوشاده عدسی دخی قیبی تاثیر ...
که قانی سست ایدرو منع ایدر و قرحه وار ایسه قوتدر ... مثلا بونلرک صوینده
ایکی درهم شادنج عدسی ازوب آز آز لازم اولدقجه ایچلر و شیاف دخی لازمدر صمغ عربی
و کل ارمنی و طباشیر و شادنج عدسی حل ایدوب سوزهلر و رب الحلو و خطمی بیراقی واریه
اوتی قرشدروب ولکالیه بو حوزوب سینه اوستنه ضماد ایدهلر و هوم انزل صابی
لک یاقی ارپه دیپ و عصی الراعی صوینه خلط ایدوب طلا ایدهلر و اکر ماده چوق ایسه
و قانا بوغازدن چوق اقسه ایوبیقی سنا قولی اورزه فصد و باسلیقدن قوت قدر الملمش
اولورکه ضعف طاری اولمیه ایرته سی کون کشکاب ایچنده مقشر عدس و عناب داپوه
ور سپستان و ریشی و زجوورکه طبخ اولمش اوله ویروب و بارد صوده انک اصلاح ایدوب ویرهلر
و یا بعض عناب دخی ناخشه و ورقه بیراقی چکمک و صویلی و بوطلی قانی طوتر و قصدک اوتنجی
کون قوت یرنده ایسه طبخی ملین دارولر ایله بوت ادام مسهل ودکلمش لبلاب
صوینی و شکر دورت درهم قورو بنفشه و جلاب ویرهلر و مطبوخ هلیلج دخی بو بابده

مقعدده وار واكثر ايچروده واردر سبيلان قانلو طوكسيدر . وبو خوف اولنورسه وسعالي چوق دكلايسه
مركّ ايله صو ممزوج ايدوب ويره لر . واكر سعالي قوي ايسه انجير اغاجنك كوكي يانقوب دكوبي صويه
براغوب وسوزوب واول صودن قاشق ايله ويره لر . واول محلده عسل ايله صعتر ويرمك دخي نافعدر
طوكسفين قاني پاك ايدر . وهر بار نفث الدم علتنده لسان الحمل صويي قوي منافعدر ودم الاخوين
وصمغ عربي وكهربا هر برندن يچي درهم ادر شراب الحماض ايله ايچنك مقعدده اكثر حرارت وارايسه
بردنك قانلور ضم اولنه . وغليان دم زياده اولوب وحرارت دخي كلوه ايسه ذكر اولنان اجزايه
بر حبه افيون دخي ضم اولنه . وبو بابده نافع سفوف انجبار ودم الاخوين وكهربا ورد بسته وطرثوث
هر برندن بر مثقال اوره كثيرا وصمغ عربي هر برندن بر درهم اوله . افيون ربع درهم اوله افيوني
طانموان شرابنده حل ايدوب وسحق ايدوب صباح واخشام لسان الحمل صوينده ازوجه
ويره لر وسموقلو بوجكل صوده قينادوب وانجبار قاروره ايدوب ايچي اوتكر بريته دم الاخوين
وكهربا ورد بسته وانجبار وكشنيز مدقوق اكوب ويره لر . واكر حرارت وعلت اولمبه واكثرا
اولمبه انه چوق خرباني قارون ويرمك دخي جايزدر . امّا اوكسندره ودم
اوله وحرارت اوله خرباني منع ايده لر ...

بوز يكرمي بشنجي باب امراض صدردن ذات الجنب بياننده در

برن باشنده صاقلو اولنلرده قارسيده وردو سولي بهلو دردر . واغامش نوالي سينه
دخي دردر . واقجيلر انواعي بلور ديكلر دردرلر . وبوقوره دخي دردر . ودردونه بلونا بلر
بهلو رئيس دردر . وبهلو بينقو دخي دردر ذات الجنب دبكلر بوعلت ايله ذات
الريه علتي وعلاجلري بعضيلر مشتركدر . وبو بريره ذكر ايلندر . امّا طالبه اشنا
اولسون ايچون ياشنده ذكر اولنسون ذات الجنب سينه ده واطرافنده اولور . وقرباني
درجق اطرافه تونه لار . وكاهي سينه نك ايچ عضلرنده اولور . وقاني بر درم
قارور . وكاهي ورم معلوم اولميوب ايچ عضلرنده اولمغله حكمي وجعي حس اولنبور
دكل ربع دخي اولماشور . وسينه نواحيسنه تونه لار . وسينه نك افت سنده كه سينه
انوظه اوركشند . اول عضلرده اولان نوعنه شوصه دخي ديرلر . ودفتده اولان نوعنه
برسام دخي ديرلر . يعني سينه نك قاروردي ديلكلر . وكاهي آلات غذا اورته سنده المر
ديرلر . امّا ذات الجنب خالص دردر . امّا كاهي اولوركه جكره بر پاره ورم عارض اولوب
معايق چكلكه وجعي چابه دونشر ونفس طار اولور . وطبيب دربعض ايكيسني دخي
ذات الجنب قياس ايدر . وغلط دونشر . وقاعده دردكر ورمنده صنج وسعالي
دخي اوله . وذات الجنبده دخي اوله ذات الجنب صانقه لر . دكر ورنه ذات الكبد
ديرلر . فرقي ذات الجنبك سينهده بودركه هر منزلده طمار باشقه نازل اولور

وكاهي

وكاهي بلغمي باردن صوده وياخود ...
قانلور . وكاهي چوق صرف شرابده اقلاط وكثيرا طعوب طمرلر ممتلي اولور . وكاهي صفراوي اقرامه
وضبط كيبار كه قاني غليظ ايديجي وخليط طمارلره كه طمارده قانلور بو قالك كه امتلا الننده
خصوصا بارد هوا وبارد صو ايچنلرده ظهور ايدر . وبو نوعنك ظهوري ووجعي
باشنده وبهلوده اولور . وبو علت اكثر زماننده قارسي صوادن وصوادن مزاجده چوق
اولور . ياخود قاردم اولور . زيرا ... سي جنب تونتنده دخي زياده اولور وبلغي مزاج كشيلر
كه معده سرنده كلكزمك ايله اكشي چقا بو علتده دكلدر بلكي بلغم طوزلو وتعفن اولوب
بو علت تولد ايدر . وبو علت تيز زايل اولور . وكاهي ازه جق وسيله ايليه وجع رجوع
وظهور ايدر . وبونك حمي سي بلغمي چي اولور . وكاهي سودا ايدنده كرم اولوب ذات
الجنب عارض اولور . امّا نادر واقع اولور . وبو علتده كه امتلا تولدن اولميوب غيري
سببدن اوله فصل خريفده وقيش وشمالي بارد امكنه ده چوق اولور وذات الجنب
شايعده از اولور . مكر امتلادن اوله وتيز زايل اولماز . زيرا علتك مادّه سي بيرلو
وارتيله وتونتيله منقطع اولمزه . واكر حامله عورتلرده واقع اولمسه هلاك اولورلر ولكن
بو علت ايچ حالده خالي دكلدر . مثلا بر ورم قارورده يا تحليل الله زايل اولور يا ارچلنور
ياخود صلب اولور . امّا صلب اولمق دخي نادر واقع اولور . واكثريا تحليل الله زايل اولور
كلمشدر . امّا ازاولوركه اكثر اريجلنور كاهي بر اخر عضوه نقل ايدوب اندن اچيلور
واندن پاك اولور . واكثر مدّه وار ايسه وخصوصا سوداوي اولورسه وخصوصا
عورتلرده اولورسه كه بر نيك التنده ورم كه دبيله ومزمن اولورسه سرطانه
انتقال ايدر حال مشكل اولور . ودكمسي اولمز . وكاهي ورم نفس چكلك الاتنه ايچم
واوكنه كيرر سواول يولدن پاك اولور . وياخود منفق اولان اجنه طمارلره كيرر وكوب
اجوفه داخل اولور . واول ادرار بول ايله پاك اولور . وكاهي بغير سقلر جانبنه ميل ايدر
اسهال ايله پاك اولور . امّا بو علت كاهي اخر عضوه نقل ايدوب جمله دن ذات الجنب
مادّه سي كاهي دماغه چقمغله دماغ مرضلري وسرسام واختلاط عقل حادث اولور
وكاهي ذات الجنبدن ذات الريه تولد ايدر . اطبانك تشخيص ايده مدوكي بو علتلر
در . ويا جمله مادّه اوكنه كيرر . امّا پاك اولوب وطشره چقاره . وذات الريه ده
علتي سل اولور . امّا كاهي مادّه نفس الاتنه دوشوب بيمارلره سعوط ايدوب خناق
ايجاب ايدر . وكاهي يورك جانبنه ميل ايدر . وخفقان تولد ايدرلر . وجايزدر كه
غشي حادث اوله . وكاهي مادّه اكثر اولاشوق اولان عصبره دوشر تشنج ايدر .
بو نوعي تيز هلاك ايدر . وكاهي طمرده جقردبي يوشان پيرده دوشر ورم ايدر

ودرم طبخ اولنمیه دکین بر طاقت اولورلر وکاهی بونی طاقت حکم ایدرلر و بو حالده چقاغه
سبب یا مادهٔ فی صعب اولور یا قوت حرکت ضعف و قوتی بنی کیبلر ورکه خطردن خالی دکلدر
وذات الجنب علامتلری عرض اولنده حمی دورچی وسعال یابس ونبض صلب ونفس
چلک وتنشده وجع دعدد و حمی لازم ونفس ضیق وصغیر ومتواتر اولمقدر ورم اولنده
وسعال ایله واتسانفث رطوبت دم ایله مخلوطا طشره چقارسه اول رطوبه نفث درلر خصوصا
رنکی دونش حاوله وطبخ امیدی اوله وذات الجنبک شوصه دیدکلری نوعنده دخی بو علامتلر
اولور ورم اثنا وصیغوسی سینه بهلولرنده اولور و بو حاله سی کوزکت النسره اولور و
وکاهی شوصه وری طشره عضلرده یاخود طشره دخی عشاده کیسه کوکنک اوستنه
اولمقدر وکاهی وری طشره دن کورینور اما دیق دجمله اوایلی برسام وذات
الجنب اواخرنده اکسک اولور و نفث اوماز وکاهی اول ورم بجته اولوب باره
واجنه محتاج اولور وکاهی ذات الجنب آخرنده هم برسام هم خفقان ظهور ایلور
دیو اواخر برسام اولنده ظهوره کلوب بو ایکسنک فرقی بوندن معلوم اولور و
ونفس چلک دخی هر برینه قریب وصغیر اولوب کیورک متواتر اولور وذات الجنبده کوز
احوال سلامت اوزره اولوب اما برسامده اول کوزده حمرت وطرفلری ممیل وکوز قراسی
تیارینه کاچقلوب کوزقاقلاری وقالنده برسامده نبض عظیم وذات الجنبده صغیر اولور
وما وذات الجنب ایله ذات الرئه بیننده دخی فرق اولدرکه ذات الرئده نبض موجی ودرجی
وضیق نفسی ذات الجنبدن ازیق اولور و مجهول کورنما علتلرکت برسی ذات الجنب حقیقی
ذات الکبد دیا خود ذات الکبدی ذات الجنب در قیاس اولنمه دیو ذات الکبدک
قلبی دکل ایکی علامتنی جابجا وفرقی عیان اولمق لازم کلوب زیرا ذات الکبد صاحبی اصفر
اولوبه دیدروب وسعال کاهی کاهی واقع اولور دقاروره استسقا قاروره سی کبی
غلیظ اولور واکثر وری جکرک مقعرنده یعنی ایچ یاننده ایسه نفس اتسان چکمز ه واکثر
ورم محدبده یعنی اوستنده ایسه آن قومه ایله معلوم اولور وحس اولنور ه و معلوم
اولاکه هر بارکه ذات الجنب صول طرفده اوله یورکه قریب اولمق سببی ایله حمی بی ضعفه
ایله وطارسا مقله اولور دخطرلو اولور اما بجته اولمسی بینه سایر نوعلردن تیز اولور
زیرا وارث قبلیکا بتیندر دماغده اولان ذات الجنب هر حالده صولده سکن
اولور اما تحلیلی وطبیعی دخی کچ اولور وخطرلو دکلدر واکر ذات الجنب [illegible]
چیقان نفث دم ایله اولورسه مشکلدر بو نوعه استسقا علاجی کرکدر ه وشول
استسقا علاجاری اوله که استسقا حمی ایله اولان وارثه دیوسنت علاجاری کرکدر
وذات الجنبه بوشان وحالی علاج اکنه فصد ایدملر خصوصا قاروره احمر دکورلو اوله

دماغ

دماغ وارنکه نفث ایدرلر و مبنه ایچه لو دخی صار وقاروره ابو علامت دکلدر و دخی حار اوله
ومدت واطرافی حار واوره ه وجع ارقه جانبنه واردو دخنه نفث ایدر ه ودر بعض ورم اولورو دخی
جانبنه یا تودسه وجع زیاده اولور بونلر خبرلو ممدوح دره واکثر ذات الجنب واکثر ذات
الرئه آخرلرنده بلا قصد اسهال ظهور ایدرسه جکر ضعفی علامتیدر خصوصا اسهال ایله
قی دفعه وضیق زایل اولمیه خطرلو اوره خوف اولنور که دردنجی یا التنجی کون هلاک ایده
اما اسهال مرض اولنده اکثر مقصدا واکثر بلامقصد نافعدر ه وذات الجنب انواعی که بو
کونا که دیو برامر علامتلر که ذکر اولندی اتم اولمیه یاخود از واقع اوله سلامت اولور
وبو علتده فصلک دسننک وقوتک مساعده سی اوله اولکی کونده بر دفعه خام رطوبه
چیقه یاشلیه امید وارکه دردنجی کون طبخ نشانی بلورور ه دیدنجی کون پاک اولور
مگر پرهیز ایلیه وکاهی اول کونده اول رطوبت خام ابتدا التنزه دردنجی کونه ابتدا
ایدوب یدنجی کون طبخ اولور تا اول درت کونده پاک اولور ه و بو مدتده
پاک اولمزسه اربعنلور و زیرا مادهٔ چوقلو غندن مدت اوزانور ه اما یدنجی کونده
ابتدار رطوبت خام وبنا اوله دورت کونده بجته لو علایی ظهوره کلور معلوم
اولورکه مدت ابتدار رطوبت دبجته و پاک اولمق اون درت کون ویا التمش کون دکین
مدت ویرر و دمشرکه دکنده التمش کوند دکین قوت متحمل اوله مز ه مکر پاک اولوب
وجع الشرب باقی قاره برسنه به دکین باقی قالوب بلکه بهار کله وکاه ازه جق اسهال
ایله اثر ظهور ایدر ه اما بو نوعده اولنقوسل اسهال [illegible] ونفس چلک اتسان
اولمق شبهه دلر ه والحاصل ذات الجنب وسل علتلری اکثر تا هرنه اوله جق ایسه
اون درت کونده پاک اولمق کرکدر علامت ردیه وارینک علامتی اولدرکه وجع
زیاده ونفس ضیق و حمی حار وقوت ضعیف ودلی یابس وسانا قفنی اولوب
ووجع بهلوده اولمق ویاتش ویرمکت وتنده حمی سی مرتعش ونبض وبعض اولور
واجلور واکثر فرق کونه دکین بو حالده که تحلیل وته یاتش ویرمکت علامتی ظاهر اولمیه
سل علتنه انتقال ایتمسنه حکم اولنور والحاصل هر چیز وقصد وابتداده اسهال اولوق
اما وجع دخی زایل اولمدیکنده مرجه قوت برنده ونشانی سلامت کوسترده ه ورم
اربعنلور ذات الرئه یه انتقال ایدر ه بونده بلدرر و بر نشانی دخی اولدرکه
غشی وحاسه ب قرار وبارمقلرب اوچلرلی ایتی اولور ه وذات الجنبده اواخر
خام کوسترمیه و نفث کوسترمیه ه وقاروره اسیف اطرافنده حرارت واولی
ظهور ایدرسه بنا ربده ذکر ایلدکمز کبی بوط وقوتنی بو جانقلرنده بر ورم ظهور
ایدر وافزاج ایدر وسلامت امیدی واردر زیرا مادهٔ اول طرفه میل ایتشدر بو حالده

لازمدر • واگر ضیق ونفس زیاده اوله وهم ویوناجیغر ایچنده حرارت واغری ظاهر اولیورسه ورم
قولاغی دیمکدر ظاهر اوله جقدر • اما ماده زیاده ودخی قلو اوله دیوشاندن ورم ظهوره وارنجه سهام ودم سیام
اوراضی ظهور ایدرسه هلاك ایدر • وذات الجنب عسیلدر اگر دموی واگر صفراوی ایسه علاجی
بربرینه قریبدر • مثلا اگر قان غالب اولورسه هنوز مخالف طرفدن باسلیقدن فصد ایجاب
ایدر • وکاهی بریکی دفعه فصد ایجاب ایدر • وصفرا غالب ایسه اول اسهالا تلیین کرکدر مثلا مطبوخ
خیارشنبه ایله یوشانی حقنه ایله تنقیه ایدر • وبوحالده بعضیلری فصدی اول کرکدر دیمشلر • اسهال
ایجاب ایتمزسه اخلاطی تحریك ایدر • وماده نفوذ ایدر بو تقدیرجه اول فصد اولنمقدر اصلحدر ومشار
بوبابده صواب بودرکه اگر وجع سینه کوکس وبوناجیغر یه دارشدیسه فصد کرکدر • واگر خراجنه
کوبین الکدو اسنه وارورسه مسهلی استعمال ایتمك کرکدر • وادلکی وایکیجی واوچنجی کوندکه استفراغدن
فارغ اولدقجه شراب نیلوفر وشراب بنفشه وجلاب ویرملك لازمدر • واگر عطش چوغیسه قاربوز
صوینی ازه جی شکر ایله ایچمك ایدوب ویرهلر • واستفراغدن صکره هرصباح خیره بنفشه ودامغوز
کلنشکر رقیق جلاب ایله ویا بادام یاغیله ویرهلر • وکشکاب ایله عناب وبنفشه وسبستان طبخ اولنوب
بادام یاغیله ویرملك دق اعلادر • وهرصباح نافع اولان شربتلردر تازه بنفشه ویامغوز
بنفشه شرابی دابوده چکردکلی اون درهم وکثیرا سکز درهم خطمی تخمی بش درهم بزرقطونا
اون درهم صوده اصلادوب ایرتهسی طبخ ایدوب شکر ایله قوامه کتوروب هرصباح
استعمال ایدهلر شراب آخر بنفشه قورودیسی اوتوز درهم عناب اوتوز عدد سبستان
التمش عدد قورو اوزم که چکردکسز اوله • اوتوز عدد خطمی وبزرقطونا دابوده چکردکی وکثیرا
هربرندن اون درهم فلوس خیارشنبه یکرمی درهم اوله • شکر ایله قوامه کتوروب بادام
یاغیله بوشربتدن یکرمی درهم ویرهلر • ومسهل ویرملك ستون اشیا ایله اولورکه عناب
اوتوز عدد سبستان التمش عدد خیارشنبه اون بش درهم بنفشه اون درهم ترنجبین
اوتوز درهم طبخ ایدوب سوزهلر اگر دفع قوت دیلرسه بش درهم لسان الثور ضم
ایدهلر • واگر صفرا غالب دکل ایسه • اون درهم مقشر سوسن کوکی ضم ایدهلر • واگر
وایض مسهلدن اکراه ایدرسه • جلاب ایله دورت درهم لسان الثور ویرهلر • و
دردنجی کوندن نفث ظهوره گلورسه • بونلرك ایچنه بر سیا دشان ضم ایدهلر وحقنه
لازم گلدکده بابونج وبنفشه والحبر بوسینی وسبستان وخطمی تخمی وسکدنی ایشکرون
ایدهلر • وصوبرینه بنفشه • ونیلوفر شرابلرینی مخلوطا ویرهلر وذات الریه بابنده
ذکر اولنان نافع معجونلر دخی نافعدر • وضمادلردن که ماده یی طبخ وتسکین ایدر •
بنفشه وخطمی هربرندن برجزء سوسن کوکی ایله جزو وارپه ونیلوفر اونلری هربرندن برجی جزو
بنفشه وبابونج یاغیله یوغوروب ضماد ایدهلر • واگر ازز حرارت وار ایسه بنفشه

یاغی

یاغی یرینه سوسن یاغی قوشهلر • واگر حرارت خوف اولنوب تحلیل احتیاج ایسه کتان تخمی لازمدر ایکن
تا اخیر وضع ایدهلر • ویرینه نیلوفر چیچکی وانی اولوب باش قیچ قوشه • وضماد آخر اربه اونی واکلیل الملك
وخمخی شی قابلی عصیر ایدوب موضع وجعه ضماد اولنه • ودخی تسکینی ایدر • طلا قیون ومادون یاغیله
ورز وقاصرابر ایدوب طلا اولنه • ورئت الغافله والیجی صوایله سوتنکر اصلادوب نطول وتکمید
اولنه اگر بونلر ایله وجع تسکین اولمزسه • وبلکی زیاده اولورسه حرملی درد استفراغی خصا حدود
خصوصا فصده محتاجدر • وکاهی فصد اولنه وسهل دیرلر اوراضی ساکن اولور • اما ورم اریکلورسه
تکرار فصد مناسب دکلدر • زیرا قانك عددی کثر اولور • وقوت ضعیف اولور ورماسی ورم حکم
یاردم ازاولور • اگر احتیاج ایسه استفراغ ایدرلرسه جائزدر • واگر صکره یی فصدده حتی
وباضیق نفس دافع اولورسه • معلومدرکه علت ماده سی اکسلور • واگر استفراغدن
صکره اوراض ازولمغی جوق اولورسه غذاسی شعیر ویاقلو وبا کشک وملوخیا واسفاناخ
ویرهلر • واگر علت ذات الجنب بلغمی وسوداوی اوله • فصد جائز دکلدر • لکن قوتلو منضج
وطبخ وتحلیل ایدیجی غذالر مناسبدر • وزرازبانه تخم طربیله الیجی ایچورهلر • وماء العسل
ویرهلر • وکشکاب ایله دبغداب ایله نخوددن اوله • وزرازبانه تخمی وبش درهم سوسن
کوکی ضم اولنه • وبله طبخ ایدوب ویرهلر وسکنجبین عسلی ممزوجا ویرلسه موافقدر
زیرا غلیظی رقیق ولطیف ایدر • وهرصباح بر شربت قدر ایچورهلر • ونخود ایله زیت انفاق
وبادام یاغیله طبخ اولنه وشوربا سنه قلم وچغندر رفوتنی مناسبدر • وکاهی ضیق الکوبیا
نخودقدر زنجابیل عسل ایله یدرمکه احتیاج اولور • وبلکی قاورلمش نطرونکه اگر اکسه
صفاججق قدر اوله • عسل ایله یا زیت ایله ویا اسقی ماء العسل ایله یدرهلر • واگر معده یه
ازه جق الم ویرورسه روغندان بیروه صاروجی یدهلر • وبادام یاغی تجرع ایدهلر که الم
زائل اولور • وضمادکه زرازبانه بیر اغنون واکرنب واکلیل الملك وسوسن یاغی ویاسمین
یاغی دبغله اوله • وبوحالده صودق ملوین وکشتهریه ودخانی وتوزدن ویجا عدن
وحبوبا ومغز طلی ماده لرکه بنکار ایده • تفصیل اتمشدر • بر جبر ایدهلر • وعلت آخرنده
حجامه واردن مضرترمنز • واگر اسهالدن وحقنه لردن خوف اولنورسه شیاف و
فتیله ایله مسلق اوله بلورسه جائزدر • وباجمله بو علتك انواعنده آخر علاج حجامه
سندیدر • ودبش وکیب سیلوب هر بار تازه سنی ایچکدر • • • • • • • •

یوز یگرمی برنجی باب ذات الریه بیانندهدر

اما جگر آق وبیسی واوبکیه آق ویسی دروری غانهسیده درد وششکی درد • واما سیمغش
دق ودرد • واو جکلر انواعی ایکی جابو لوقس دوری • دوره وبو تانیتر ایکی مانوه بنودوس
دررو اولیکی ورمنکی واوبکی سننتنکی اوچ سببی واردر • برجی اولدرکه ماغندن

حار و یاخود بارد اولور و واقع اولور و ایکنجی خناق اولنلرده خناق اچلوب ماده اوپکه‌یه نزول ایدوب
ورم اولور و اوچنجی ذات الجنب ذات الریه‌یه انتقال ایده و بخاریده ذات الجنب بابنده سبب
انتقال ذکر اولنمشدر و ذات الریه [illegible] که اوپکه [illegible] زیرا [illegible] ماده‌سی
طبیخ بولمز و پاک اولمزه زیرا اوپکه بر نازک عضودر و ذات الریه ماده‌سی اکثر بلغم و یاخود
صفراوی مادتدر اوپکه نازک اولمغله انک ایچنده قالمز و ذات الریه‌نک علامتلری بر نیچه
[illegible] لازمدر که [illegible] اولورلر لکن علت اولنده ضعیف و نوبتلری مختلف اولوب
بعده زیاده اولور و ماده بلغمی ایسه قی بلغم کبی یوموشق اولور و کاهی بلغمی رقیق اولور
قی دخی ظاهر اولمازده و بر علامتی دخی نفس حار اولور و بری دخی سینه‌دن اوکی [illegible] ماده
اجزاسنه کوره اولور و کاهی بو اوکی سینه قعرنده و کتف اورتاسنده [illegible] اولور
و بری دخی کتف التنده صنجو اولور و [illegible] دخی اولور و کاهی بو صنجو عضلات مذکوره‌یه
منتقل اولور و سعال دخی اولور و بر علامتی دخی علت صاحبی قفاسی اوستنه یاته‌مز و بری
دخی اولدر که [illegible] بر غلیظ رطوبت اکسک اولمز و آغزنده‌ن سیاه اولور
و بری دخی کوزنده تهیج [illegible] و حمرت آثاری اولور خصوصا وقت قی سنده و کوزلر
و کثیری سائر زمانده [illegible] اولوب و کوز طبقلری ثقیل اولور زیرا بخاری چوق
اولور و نبض یوموشق و موجی اولور زیرا ورم نازک عضوده‌در و ماده‌سی ورم
رطوبتدر و نفس عظیم اولور زیرا [illegible] و اولور که ذات الریه [illegible] جنسندن
اوره ضیق نفس زیاده و سعال یابس متواتر و حرارت قلیل اولور و کاهی ذات الریه‌نک
[illegible] اولمغه باعث طاش تولد ایدر دیمشلر و جالینوس‌دن منقولدر که [illegible]
[illegible] قدر طاش سعال ایله چیقمشدر و اسکندردن منقولدر که مثانه طاشی کبی سعال
ایله طاش چیقوب و سعال ساکن اولمشدر و [illegible]دن نقل ایدر که سعال ایله درت
بش طاش چیقدی [illegible] اوچ قیراط ایدی پس سعال [illegible] اما ذات الریه سله‌یه
انتقال ایدرسه و [illegible] هلاک اولوب و ذات الریه ماده‌سی [illegible] رطوبت
اولسه [illegible] و اغزی صوبی چوق اولور و [illegible] حرارت [illegible] و سعال
دخی آز اولور و [illegible] بر صولو رطوبت جمع اولمشدر و بو علت صاحبنک حالی [illegible]
حالی کبی اولور و نفس ضیق اولور و اکر [illegible] اوپکه قصبه‌سنده اولورسه
[illegible] جمع اولور بو نوعی [illegible] و اکر ورم [illegible]
[illegible] و سعال ایله رطوبت آز
چیقاره و کاهی اولور که [illegible] علامتی نفس حار و سریع و متواتر
اولور و سینه‌ده حرقت و زیاده حرارت اولور و اگر ذات الریه ماده‌سی [illegible] ایله دفع

اولدیغی انک علامتی سعال ایله چوق [illegible] رطوبت چیقا و بو نوعی [illegible] و انسان [illegible]
چیقدی [illegible] لازمدر و اوپکه معالجه‌سنده و جمع [illegible] ظاهر اولور و اگر قوت
قوت ایسه [illegible] اولوب [illegible] و ذات الریه‌یه [illegible] اولوب و قوت ضعیف
اولدیغی [illegible] طرفندن چیقاره و امید سلامت اولور اما [illegible] انتقال
ایدرسه [illegible] اولورسه و [illegible] اولوب [illegible] اولور
بو علامتلر [illegible] ذکر اولنور و [illegible] ذات الریه‌ده [illegible] و یاخود
اما [illegible] ظهور ایدرسه سلامتدر و ذات الریه‌نک علاجی اولا ذات الجنب بابنده تفصیل
ایلدیکمز [illegible] ذات الریه‌یه دخی لازم و معتبردر و [illegible]
علامتلری ظاهر ایسه مقدم فصد اولنوب اما [illegible] طرفی [illegible] کوره‌لر [illegible] اول
طرفدن [illegible] فصد اولنه و [illegible] حمرت و حرارت و سینه‌ده [illegible]
حرارت [illegible] طرفنده‌در انده معلوم ایده‌لر و اگر [illegible]
و بعض بر طرفنده [illegible] ماده اول طرفده ایسه رطوبت [illegible] چیقاره [illegible]
[illegible] مخالف طرفندن باسلیقدن [illegible] کوره فصد ایلمک کرکدر و اگر ضعف [illegible]
کاهی [illegible] و یاخود [illegible] فصد دخی جایزدر [illegible] اما قوت [illegible]
[illegible] فصد که لازم [illegible] اوچ کون صبر [illegible] کرکدر و کاهی [illegible] ماده [illegible]
اولدیغی معلوم اولور و اگر زیاده فصد حاجت اولنوب [illegible] سینه
اوستنه حجامت ایدرلر زیرا باقی ماده دخی [illegible] اولوب و [illegible]
سبب اولور و بو علتده [illegible] مسهل [illegible] ایدوب [illegible] فصد [illegible]
زیرا فصد خطرسزدر و مسهل خطرلودر جایزکه مسهل ماده‌یی تحریک ایدوب و اسهال
دخی ایده [illegible] هر وجه که [illegible] فصد
موافق اولور و اگر [illegible] مسهل جایز [illegible] دخی ذات
الریه [illegible] و ذات الجنب [illegible] خصوصا [illegible] سینه‌یی [illegible]
ایله و جلاب و [illegible] ایله رطوبتلری پاک ایدرلر اما [illegible] اولورسه بارد و رطوبت
ویریجی شربتلر ویررلر خیار و [illegible] سکنجبین [illegible] و اگر ذات الریه که هنوز [illegible]
خام ایله [illegible] ورم اوله [illegible] ماء العسل و جلاب [illegible]
[illegible] ماده [illegible] نضج اولمغه ابتدا [illegible] و [illegible]
[illegible] ذات الجنب [illegible]
[illegible] شربتی [illegible]
[illegible] و اگر [illegible]

فوف اولنورسه واقعا بو علتلرده ریح ضررلودر . طلا وضماد ایراده . مثلا اول بنفشه یاغنده
موم روغنی طلا ایدوب بعده لادن یاغی وخطمی لعابی قاتارلر . وبعده مریخ ایله سوسن وبنفشه و
بعده بوستانی خیارشنبر قاتوب طبخ ایدهلر . واگر مادّه خام ایسه دوگلمش کربب ضماد
اولنه . زیرا مادّهٔ خام ایسه یابس ضماد ضررلو اولور . اما رطب ویابس تکمیدلر نافعدر
واگر ذات الریه صدره جسندن اولورسه ضماد رطب فنی مناسب اولور . واگر فلغمونی جنسندن
اولورسه یابس ضماد اولمز وتکمیدک دخی اصلاحی یوقدر . اما تکمید حار صوایله وبنفشه
یاغیله دخی حار اولورسه جایزدر . واگر عارضه مثانه ده واخیرده اولورسه فورنیکه
که ایستی کپک وطارب وطوز اولورسه جلدسنی نافعدر . وجهد ایدهلر که اول وجعك وماده
نك بخاری بخاری سعوط ایته . واگر غلبه یبوست اوله . ویا علتك ماده سی فتی غلیظ اوله
بوروغنی بخورلر وضماد دخی ایدر . وخصوصا اعتدال ویرلمش جزئی ضمادی مادّه رقّتاره
چکلر وبعده حجامت ییرینه طوقیر . واگر ورم خام ربلکی حار اولورسه کشکاب وبادام کشکابی
وبغداب شرابنسه ازه جق تکترنی قاتوب یلك واسفناخ وخبازی دخی بقله لر مقشر روادر
واگر قوی حرارت وارایسه تازه کشنیز وصوبری وخندروس دیدکلری طاری که بغدایه بکزر
موافقدر . وسینه ده خشونت وارایسه عناب وسبستان وبنفشه وسوسن وخطمی گکلرلی
وخیار چنبر . وصمغ وکثیرا وانبوه بکردکی لعابی مناسبدر . وبعضی کره ورم اجلدن بقله وکرسنه وبقوله
اوغنون وخندروس مسالیه ویرهلر . وماء العسل وبنفشه بکردکی ایچی ذکر جلا دیرنجی در
ونافعدر . وبحارسدن اسقیل ایله واسقیل لعوقیله ویرهلر . و ورم اجلنی ونتنره حق وضیق
وسینه اوتلنی ورازنلر ازدیور . واجلجی نوحنده دخی دخی اولور بوندن صکره اقلوب
وبر فنج کونده پاك اولور وبلورسه کربب ورازیانه ببرافقدن ضمادلر دوزهلر . وارنه اولی
وعلك الانباط وخرما دنوری اینجیر آق وطاتلو شراب ایله بشوروب دخی قوی استرلرسه
ازه جق کوکرجین یزرکی ونطرون قتم ایدوب ضماد ایدهلر . وبو ضماد وبو قوت که قتم اولنور
ماده نك اجلجق کونده قریب زمانده ضماد اولنسه دخی نافعدر . ومریض ورم طرفنه
یاته . واگر حرارت از ایسه زوفا وحاشا وزراوند وانجبره وسوسن کوکی وکشکاب
وعسل ببرده طبخ اولنوب . زوفا شرابیله ویرهلر . واگر مرض حار ومریض لاغر دخی ایسه
ورمك طبخ اولدجق کونده حرارت ماتعلق ایچون شرابا جنود ازه جق شرابا چیمك
نافعدر . وحب الصنوبر وانكك لعوقی طبخ ایدیجیدر . وسعال یاغنده اولان لعوقلر دخی
موافقدر . وان کونلك نوبتنی ایدوب . افتدن وبورنن کیرملك منفعدر . وبو باده
طبیبه لازم اولان بودرکه چونکه ورم آقله وارنکك طلتنی قلاگی باشلیه . ومریض خفت
حاصل اوله . جهد ایده که اریک وسینه دخی پاك اوله وسینه پاك اولمغی مزیری سعال

رطب علاجی گیدره . الا نافع اولان بوکه نافعدر . وضیق نفس اولان علاج رطبه دخی بنفسه
اما کاهی ورم طبخ بولمزدن اوتو قاچیلور . الا دخی سبب فیجا فیری وفتی غضب وزیاده کلورسه
بو قازدن قان چیقمه باشلر . اول زمان اصلا نافع اولنمز تنوب بو قاریده ذکر اولندی دخی نافعدر
مقدره بعده نفث الدم علاجیله ذکر اولنه دخی اوذره لازمدر . وبو علتده کی ازسوب
وسموکلو بو جگت یك فنی نافعدر . واصلاکی انجه لسه ....

بوزیکرمی ایکنجی باب — ذات الصدر بیانندهدر

سینه دوزه وجبان منقلو اولمقدر . وارنك اولمقدره فارسیده چپّا وسینه ورم ورم
اندر فضار سینه دخی دردر . واو بجبله النواحی ابنی بافاد وانس نور الجنس ورم ورمعلم
وبونانیلر ابنی مانو فوراقوس دیرلر . ذات الصدر دیدکلری سینه ده ورم اولوب وارنك
ودولوسینه نك خف سینده وعضلهلرنده ورم اولوب واقچیلور . وسینه دولور
ویا حنود ذکری سبب ایدن ذات الجنب ویا ذات الریه اقچلوب اریك سینه دولوب
وبو قازدن ازه جق چیقمه باشلیه . اگر مادّه وارنك آز اولورسه بو قازیا بولنوب
پاك اوله حزه ودشدکه یعنی کرزن طفوز سوّه الجنده پاك اوله یبوب اوچ قانده تا قالی اولمز
یا بورکه سل علتنه دوندر . زیرا اریك بو قازدن چقمده ادکمنه اوزارن وایکینی یا قوب
قرحه ایدر . واگر اریك ذات الریه دن اجلمش ایسه اولکی اولی قرحه اولمش اولور . واولکی
قرحا سل در وایکنجی اولدرکه اریك ادخاد وخوبره یا قوب وقراب ایدر . وفاسد ایدوب
اولکیدن جراحه بر قرحه عارض ایدر . واوجنجی اولدرکه طبیب خوب وحاذق ایسه سینه موضوعی
دوکلمش اولوب وفاسد الفردن اوتو ایکنجی ادرار ایله ویا اسهال ایله مثلا حقنه ودوا ایله ادرار
اسهال الله دفع ایدرلر . وادرار بول ایله کیدوب . وادرار بول ایله کیدوب سلامت ایدرلر
اولور . وبالجمله ذات الریه دن اولان علاجلر دخی بو علته علاجلر اولور . وقارسده بی
وسموکلو بوجگی اسکك انجه لسه

بوزیکرمی اوچنجی باب — سل بیانندهدر

اودیکی وریبی یعنی آق جگر ششلیکی دیاره سیدرسه . فارسیده آقلمش ششلش درلر .
وربیش ششلش دخی دررلر . واو جمله النواحی دررلر ورومسه وبونانیلر
سل دیدکلری اودیکی یعنی آق جگر دربیدر . اما کاهی اودیکنده قرحه اولور
سینه صاحبینك حالی مسلول حالی کبی اولور . بو علت اولدرکه باشندن عجیب رطوبت
ترشح اودیکنه نازل وعارض اولوب دنفس چکلك اثناده میلی اولوب ضیق نفس و
شدیه سعال عارض اولور . ومسلولرده اولورکه یوماً فیوماً قوت ضعیف وبدن لاغر
وچهره متغیّر اولور . ومطلق بو علته ورم دررلر . واگر بو اسمله یاد ایدرلر . اما حقیقته
بو علت ایله وضیق نفس علتی گیدرر . وسل اسبابی ایسه . دزت نوعدر بری باده که

باشدن اولیجق حدتلو شیئلر ایتمه و مادّه‌یی نضج بولمدن اول آنلر جذبی اولمغین پاقوب قرحه ایله ایلکجی اولورکی
ذات الریه دری باریک ایدوب قرحه انلر اوله و یعنی ذات الجنب ششوب اوکه منور و اکثری
ابسه سعال ایله چیقانی ایجاب ایدوب و اول باریک لامنده اولیجق اوز بوزی یکک ایله اولیجق پاقوب
قرحه ایدر و زردینجی اولورکه اکثر خارج و اکثر داخل بر قوت سینه‌یی ظهر ایدر آقلوب و یاخود اوزلیوب
بوغازدن قان چیقار و اولیجق قرحه اولمیجق هر حالده بوده ایکی اولیجق ان نازکدر بو جمله ذکر اولنان
حالتدن اولیکده قرحه اولمغه سببلردر و بو نوعه نفث الدم دیرلر ذکری سبقت ایتمشدر اما اکثر باشدن
نزله ورطب بوکه سبب صحیحدر و بونک جراحتی سعال ایله معلوم اولور و اکثر دخی جراحتی زیاده
ایسه سعال دخی زیاده اولور و اکثر قرحه فرزده چنی یابس واردر ایدرلرسه سعال و سینه خشونتی
دخی زیاده اولور و اریکی قوروب چیقدغنی منع ایدر و اکثر رطب واردر دیرلرسه که قرحه تازه
طوتمه مادامکه قرحه تازه طورده درست اولمز و بو بابده اطبانک اختلافی واردر و اکثر سبب
جراحت حدت خلط ایسه حدت خلطی زائل و مزاجی معتدل ایتمک گرکدر و بر مدت بوکا جمله
ایدرلر زیرا ایرنه دیر بلورسه ساقط اولمغله اعضا قوت و ضعافت تعزیر ایدرسه مرض و دارو
ترک دخی تغذی ایدرلر و اکثر حار واردر دیرلرسه حمی سکن و حرارتی زیاده ایدر و اکثر
یابس دیرلرسه حمی پیوسته دفعه‌یه مزراج ایدر و بالجمله قوارادنه بینه به مزاج ایسه بیته قرحه
یبوست دیرلرسه دخی واردر بلکه اما جراحت نضجه یورتبه‌یه دوشرسه علاج پذیر اولماز و اما
حکمالرکه اول جراحتدن قیصه‌نک ایلروکی خشاسنه دوشر و اولیکن انته ایرشه جائزدر
و اکثر تا علت سلی علاجی آز قبول ایدر و اما مصیبتی اوزا درکاهی بلکی جوانلقدن تا زمانه کلونجه
ایرشدرلر و اکثری اون سکز باشندن ابتدا ایدر و اطفالده واقع اولسه علاجی زیاده قبول ایدر
و اکثر بو علت بار و شهرلرده و قیش فصلنده و خریف جنوبی اولوب و چوق یاغمور یاغنجه بو علت
چوق اولور و علت صاحبی اکثر بارد مزاجلو اولور و سینه‌لری طار و بوینلری اوزون اولور
چوق واقع اولور و جوان و باشی میلی اولکنه اولور و کورکلری انقلاب بوینی مثلا فضا و لوکبی اوله و
و سینه‌سنده ریح چوق اولور زیرا بو خلطلو اولورکه دماغی ضعیف اولوب و رطوبتلری هر قبیح
کلده ایسه هضم ایده‌میوب نازل اولور بو علتک علامتی نزله ویا سعال ویا ذات الریه
صاحبیده سعال الاقانی واریکی چیقه باشلیه و دیدکی ... اوله و دکیجه علامتدن صکره حمی دقیت
ظاهر اوله معلوم اولورکه علت سل علته انتقال ایدر زیرا حمی بو سبب بودرکه قرحه اولمشدر
و دخی قرحه جغاره سقوط ایتمشدر و انواعی حمی دقه یومنته و نایبه و شطر الغب و ربع و نفس
کبیر ظاهر اولمقدر و بو نوعدن صکره ایاقلرک طرفلری اوزرنده ورم ایدر و اول ورم اخلاط
فاسده و حرارت غریزیه ناقص و طبیعت عاجز اولمغه دلالت ایدر و بو نوعدن صکره اوکسوروک
آز اولوب و ایچروده اولان جراحت چقارسه ساقط ایله چقارسه و یاخود طوروب نه چقارسه

وبعده

وبعده طوروب حمی چقارسه ضعف اولوره و اکثر بوکنده کبده و درست کورنده جوز علت
و بر مدت بو خستانک عارض اولوب هلاک اولور اما کاهی مرض اوزاروب صاحب سعال الاقانی و چوق
چقمغه باشلر و اولکنه علاج ایدرلرسه دفاعی طوتدرسه ایکی دوره قالوب هلاک
اولور و هرگاه بسلده چقمسی اولسه بالفعل قدر خبار رجیع ظاهر اولسه النجی کونده هلاک
اولور و اکثر ابهام یعنی باشی برمغه ظاهر اولورسه و الیکی اولسه دخی قزل خبار رجیع چقوب
و اندن بر جباره و صوگره شنیع ایدرسه دردنجی کونده هلاک اولور و کاهی باشی اوزنا سنده
بالفعل قدر سیاه خبار رجیع چقه و دخی اولیه زن ساعتده هلاک اولور اما جوانی اوزن
بکجه عرق کونده هلاک اولور و الحاصل علاج سل فنی مشکلدر نته که بابی اوتلنده ذکر اولنه
حقیقت سلی حمی لازمسز اولماز اما اکثر سل فنابی اولنلر نوبتی حمی سز اولور بو اراده
اختلاف چوقدر اما صواب اولدرکه حمی ایله اولانه سلدن علاج اول جمله ایله حمی سنه علاج
ایدوب بعده قرحه علاجنه مشغول اولهلر و هرکیمک اولکده قانی چقه‌سی اوتکی کونده زیکجی
و ... کونده اولوب ایسه علاج پذیر اولور و زیره بو حالی دخی ضبط ایتمک گرکدر و بو علتده
هر بار مریض ساکن طوتهلر و حرکتدن منع ایدهلر نته که بو نوعدن اولدیغی ذکر اولنمشدر و دخی
الحالده باسلیقدن فصد ایدوب دفاعی ازه جمع ایدهلرکه اولکده حواللسندن قانی چیقه و اطرافی
اودوب و بادغلیهلر و صوگره دخی و صودن ممزوج ویرهلرکه اولکده قانی یاک ایدر و ممزوج
سرکه اوج ساعتده اوج دفعه ویرهلر و خیار صولرینی ویرملک دخی مناسبدر و کشناده
قوزی بابوسی و مرسینی و خام ایوا و الما و ایرشمنی انارکه کشنا ایله بیشمش اوله
و اولکی کونا بو کشنا ایله جزئی نسنه ویرهلر مگر قوت ضعیف اوله او وقت اره و بلکه
دخی اونلر نوبتا عسل ایله و بادام یاغیله ترتیب ایدوب ویرهلر یاخود زرده قوزی بشمش
بورانی بیرده ویرهلر و ایکنجی کون اینه فصددن خفیف ایدوب دردنجی کونده دکتبه بو
غذادن ویرهلر و دریلک کوکسنی دیوارکی بادام یاغی ویا بنفشه یاغیله و اکثر قیش ایامی ایسه
نارون ویا مصطکی یاغیله بادغلیهلر و ضماد نافع کرکدر ... قوزبی و داخی کونکک قوزیبی
بیرده اغبیله پیشوروب دوزهلر ضماد اخر خام ایوه و ... شراب ایله قاتدوب دووکوب
کوکسه ویورکه ضماد ایدهلر ضماد اخر شب یمانی و انار و قابلی و اقاقیا غبار ایدوب سرکه
و صو ایله پیشوروب ضماد ایدهلر و ایرنجی کونه زوفا و ... یاغنه بر پاره صوف ویا خود
یوکک اصلدوب و سرکه ضم ایدوب قویهلر و اکثر مرسینا و مصطکی یاغلرینی دخی بو فکره
سنگر ایله ایلیجی قورلرسه دخی نافعدر و بو اراده دکیجا ذکر ایلدوکمز ضمادلر و ورم اتمزدنا
ازاله قوتی اولمغ گرکدر بو نوعدن صکره اکثر جراحت و ورم اتشلی و اریکی داغی ایلمش اولور
ویا حمی و لازمه دخی اوله حمی ایچون کشکاب ایچنده و بیشی بنکچ بشمش اوله ودنکجک

دیشیسی اولدوغی معلوم اولور که بیلجک ارقه سنه بر اکنه باتورب اکر سه کبی رطوبت چقارسه دیشیدر
واطرافنی قوپاروب کرچه ورطوبتی پاک ایتمک ایچون آنکون صویی وطوزلو صو ایله یویه لر واکر ویلفکنی
ضعیفی وار ایسه کشکاب ایچنده قونوب وادغلافی ورسینی بیشمش اوله دیروب درسینی شرابی
دخی ویرلکه صواید در • وبعضیک بدننده فضول وافلاط اولوب استفراغه محتاج ایسه مسهل بیوه رک
خیار شنبه یدی درهم وقوروه منفشه یدی درهم وچکردکی چکمش اوزم یکری دانه عناب اون دانه
سبستان اللی دانه اون صو ایله ادجه بر مقصه قاینجه قیناد وب وسوزوب او توز درهم ترنجبین
ایله تکرار قیناد وب چقد یوز درهم دباغود نازک مزاج ایسه بیشمش سکنجبین اچوره لر • واکثر
وبعض مسهل استمز ایسه حقنه ایده لر وبوشاق ایده لر که بلکی ودماغ غار اوله بخاری اشغله چکمه
دبخار وارمیدر حس ایده لر • زیرا اول بخار دن اوکمه رطوبت حاملیه اول مقصد ایدوب و
مسهل مذبیرجا حکره ایده لر • بیریا پاک اولوقدن حکره پاک ایدیجی دبنو ریجی دارو ویره لر
مثلا ایچه چکی ارپه کشکون وباقلا ادشنون ونشاسته وکتیرا وابوه چکردکی قنده لر • وبونلرک
ایچنده بیج پیشوروب وادوزینه قیچ چکردکی یاغی وشکر دباغود شکر قامشی قنده لر وبشوره
ویره لر • واکثر رطوبت وحفت چوق ایسه ایچه چکی بربج وکبک وخار وصو بنزن خاردن
وشکر وخیار تخمی قاتوب وکشکاب کبی ایدوب ویره لر وحب السعال دخی استعمال
ایده لر • اما یبوست وار ایسه سعال رطب ایله ذکر اولنان موافق اشیا بوکا دخی
موافقدر • وصو یرینه بیخور صوبی ویروب وطعام مدن مقدم حمامه وارمق نافعدر
ودماغی قتوب ایدوب وبخاری دخی انه جتوب ایده • ونزله دفع اولور ونزله بابنده ذکر
اولنان معتدل اشیا بو علته دخی موافقدر • اما یبوست چوق اولوب وصدر دخی
طولنقون ایسه هر صباح اون درهم لسان الحمل صوبیله ایکی مثقال منفشه یاغی یاخود
قبوق تخمی ویروب اوچ ساعتدن حکره کشکاب ایله سرطان بشمش اوله ویره لر واوبنو
دقنده بذر قطونا وصمغ عربی وکثیرا وابوه چکردکی لعابی که بخور صوبی ایله قرشمش
اوله ویره لر • بو بابده کل ارینی ادکیلا قره لرینی قوروده دبقودر • وهر تلکه طوزلو
وشور اوله موافقدر • اما ضیق نفسی وار ایسه کل شاب وکلدر تا خیر ایده لر •
واکر سینه ومعده یبوستی زیاده ایسه لعوق که یبوسته نافعدر • مقشر باقلا
بش درهم زن فستقی مثل تخمی وابوه چکردکی ایکی هر برندن بش درهم منفشه یاغی
وقوبیه اودنم قاتوب دقیق • وخیار تخمی وقاوون تخمی هر برندن بش درهم لعوق
ایدوب منفشه ایله ویره لر که وریه افزده طونلر • اما انکه که دماغی قار اوله
واولرکه اوکنه رطوبت طامله دخی حس ایده لر شول لعوق نافعدر که مثلا آق
فستقی مثل تخمندن یکرمی درهم وفستقی مثل دن اون درهم ددوکلمش سوسن

کوکندن

کوکندن اوتوز درهم ابوه چکردکی اون بش درهم وخطمی تخمی اون درهم وصمغ عربی بش درهم
اوله بخور صوبنده اصلدروب حبوه لعوق ایدوب وسوزوب وبعده اللی درهم منفشه وبکری
درهم بذر قطونا لعابی قاتوب وقوام کتوروب لعوق ایدوب بو لعوقدن هر صباح اون درهم
مقداری کشکاب ایله وافطار کشکابسز ویره لر که اول غلطده بلکی سعال ایله بلغم قطع ایدره وبو بابده
نافع حب که کیجه آغزده طوته لر • ابوه چکردکی بش درهم صمغ عربی وکتیرا هر برندن اوچ درهم
قیچ وخیار تخمی هر برندن یدی درهم رب السوس بش درهم اوده ابوه چکردکی لعابی ایله حب
دوزه لر • واکر سینه ده داوکنده اولان ماده وشورلو چقارسه غراب زوفا ویره لر واوچ
کون منفشه یاغود منفشه شرابیله ویره لر • وغذاسنی وطعامنی کبک صوبنه ایدوب
ویره لر ابوعلی سینا قولنجه اوزره قرفه بخفیفه سه انواعی کبی نافع نسنه یوقدر • مثلا
خوروز شوربه سی وخار شوربه سی دخی نافعدر • وکچی سودیله که ایچنده قیقعی وار اوله موافقدر
وخوروز شوربه سی بر خوروز دخا اتمزسه ایکی اوچ خوروزدن ایچه لر • واول خوروزلر
مدروج طعاملر بیه لر که سودی پاک اوله • وتندرست خوروزلر اوله • اتفاقی اتمزسه یاغود
اوله • وشوله حیوانلر که سودینی الوررلر • اول حیوانلر • لسان الحمل ولبلاب والقرایو • و
خوسیچ وارا دابوه وامرود هبری بیره لر • بونلر ربیعک قوه سیه بیرور • ورقه یه
کیرمک حاجت اولمدوغی وقت اول حیوانلره ماش وعدسی قوی ولطمشوفی بیره لر • و
بونلرک شیرطلری وار ادر آتی کوزه ده لر • مثلا ربیعک تحمی سبی اوله • وحیوانلر تازه کرک
وطو خوروده دخی زمانه ده ورت وبشی آیلق کچمش اوله • وسد صاحبلری جنان پاک
کرک که صرقه قابدا یاخود کمش یاخود آنی قلایلو قابدن ایچه لر • وبو قابلری ایلیجی صو
ایچنه قویوب • ومماسی ربیعا باشنه کتوروب ودخی ایلیجی صودن چقاروب
دخی ایلان سودی صاحوب ایچوره لر • واولکی وایکنجی کون اون بش درهم سد ویره لر
واولکی کونده سد اجابت ایتدیرمزی ایسه ایکنجی کونده شکر قنده لر • واوچنجی کون اوتوز
درهم ویره لر • اردنجی زنی درهم ویره لر • اکر طبیعت یه اجابت اتمزسه ایکی دانک
طوز قنده لر • ویا زم درهم شنبه سنه دخی قنده لر • وذکر ایلدیکمز اوزره هر کون
سودی زیاده ایچه لر یعنی ارتره لر • واوچنجی ودردنجی کونلرده اجابت زیاده اجابت
ایدرسه طبیعتی طوتلمق لازم اولور • شویله اوله که • ایکی سکون یکه ده اوچ یاخود درت
مجلس اجابت ایده • بواسلوب اوزره سودی ذکر اولنان اشیا ایله ویروب وچوق
اجابت ایدرسه • اول اشیادن آز قنده لر • وسودنی غرغره آخر طعام ویرمزلر سه
نفس قوتی زیاده اولور • واکثر ذکر اولنان حیوانلر یابانی بوغی اولورسه خصوصا طاغ
علفی یسوب وربیعه دخی طاغده سا کن اولورسه غایت اعلا اولور • زیرا طاغده

وبلغم یره و یغور ر آزیو لور و هواسی یا نیبن رک اولوب و باجمله اوج چعفت جوبله سرد ایکه ایدوب
ایکک وادوایه دست تصواینه درمش بنشه بر اوقیه انزون صکره ویره لر واکر سعالی اولانلیه
سرد ایکنه بر درهم کثیرا قنه و بنفاربه ذکرا یلیبدوکی لعوقنده دخی ویره لر و الحاصل زمان طبعی
طلوعی لازم طلوکده سرد ایکنه طرخشیت فندلر واکر معده سی ضعیف ایسه سرد ایکنه ارده چی بکو
باجوز کرادو باقیه لر واکر قارنی بسی ولاپهسینه یو خورشب ایراپی دیره لر و اسهال المحاجه ایلکش
ایراپا ایلور سکه هر بار ابلقدر مثلا ایرابی کاملا ازوب بو او بستنله باغی بیانه بر اوقیه
و بسوزه ره ساره کله انزوایاغ اکراب قالمازه و بر کیچه طورسه بعده و حرکت ایتور و بوب و ایرا ننون صو ایلر بکوله
او دسته کلوره و علیفطا رکی اولان اجزایه سمید انکلونا اوللده رهم ذور اغلنمش ایرا بذرا
اونوز درهم ویره ویب و برقیمی کون انکلون بیر درهم اکسلدوب یعنی طقوز درهم ایلدیرایی
اون درهم ارتروب یعنی قرق درهم اوله بو حساب اوزره اون کون دکین الکلرینله
سه ارکده تکرار بو جملی دوندرمک لازم کلوره مثلا تکرار انکلی بیر درهم زیاده ایدوب
بوکره ایرابی اون درهم اکسلدوب اشبو اسلوب اوزره ینک وسه اول آزاده
داره اما صلوی کسنه نک که قوه سی ایلی اولمش اوله زادیکنده رطوبتی خصوصا چوقی
اوله و وارث و بیوست غالب دکل ایسه برایکی درهم قطرانی عسل ایله ویرمک صواولور
واکر حرارتی اولوب یابد و داروار دن فش قاصل اولمزسه وجلا ویرجی چار و دردار دن
دخی خوف ایمزسه شوره لعونی ویره لر که ایکی فنجا قدر جلاب شکر ایله ویره لر دوالکو
صنیق قرمشی دکنواو بکلی اوج درهم در از یانه تخمی و سوسن کوکی و پرسیاوشان
اوچر درهم دوکوب جلابده قوام ویروب حاجت قدر ویره لر ابو علی سینا قولی
اوزره صباح واقشام چنی لطیفه یلکت و اتکک ایله بله طعام بر به پلک فیق نافعدر
و سایر طعام ماوانج وسوطلو دکلکن و سیرچه انواعی و طورغا بر یا نیرلر ویره لر
کرامت الله تعالی افاقت بولوره کوکیره بابچه بابی و بابچ هریانی دخی مفیددر
و هرنه ایجرسه عسل ایله و باجوز صوا ایله ویره لر واکر حرارتی و دیداریسه کشکاب ایکه
ایکنده سرطان بشمش اوزه ویره لر و حرارت و تحمی یو غیسه کشکا به کرنب و بلبوی
طبیخ ایده لر دوقه داریسه طوزلولر زیان ایدر سعال سدا نواعی ویروب بعده
تحمی حادث اولورسه سدرن ذابه ایدوب ذکر اولنده دخی اوزره ایران
ویره لر و اکثر از اطراسهال دوبورسه سفوف طباشیر و مرسایا شرابی دخی ویره لر
ویو با بنه قرص کافور دخی نافعدره و باتلق طونغالی بی شکر ایله ویرلر سوسولو
بوجکی و نهلو بنه انلریش بلکه غایت نافعدره خصوصا کلاب قاتمش اوله لر
اما مسلولک کوزلرب قباقلر بدنه باقود کوزلرب طشره جقوب و بوز دریلرب

جلوب و مرار وب وکره رایحه اردیکلر و ضعیف دخی ازاطاولور اما مسلولک بو حالده بلکی بیت
حکنده در اکا علامتی اشرا اتلک روادکلر کلدر وکند و حالته قوغ بکمز و هر حالده جیبت دفع
ایده بیلورسه اعلا واکر دفع اولمزسه الحکم لله دوهم بار مسلوله موافق اولان منفرداتدن
سودیه قولی اوزره ذکر ایده لم بر دنی باقمش ویره لر و باقمش سرطان طبیخی نافعدر طحلب ارزنی
ایکک مفیددر سرطان نهری قیا دوب ازه صو یله ویرملک نا فعدر ابن ابو الاتن کار
سدینی ایرتجا بلکی کوبی ایله ایجورمک مفیددر صمغ عربی سل که ذره اوله نافعدر ترنجبین
معزنی یاغ سوب سرطان کوبی ایله صواتقدر جزر البقر تخمی جلادکی مستعلی نا مسیدر سادج
انقورکوکی قبوخشک طبیخی ایکون اره کشکابی و بادره صو یله فانده ایوربط فا زانکک
معتدل بهرلرنی بکه مفیددر بلوط یارم درهم بلوطه موت سدیله نافعدر خصوصا
سیلی اوله و حار سدی ایله دخی مناسبدر بقل حمقا مستوا اکما قوه ژنه نافعدر قنقذ
بنه ایکی بشوروب ییک مفیددر اسفاناخ رب ایدوب بش درهمی کشکابا بلوب صو یله
مفیددر و دوقوش بزری دخی فانده ایدر علیق کوکک صویله سوا نافعدر ر و قوقوچه الرتی
نافعدر رجل الغراب و نقلو یا بته یکرز بر او قدر ییک نافعدر ر قانه طا تمواکل مصوی
ولعوقی وشرابی مناسبدر بلغاج قوتنی سیمه نافعدر اما یلک برامزور ارنب طونغ
ترسینی اره ایله بخور ایکک نافعدر واکر مسلولک ووزنده با قلد قدرقبارجق ظاهر اولسه
یکری بش کونه دکین موته دلالت ایدر دیرلر و مسلولک قیلرلر دوکلک و باتلش
ایمه کلری ادرار بوره او جوامق موت علامتندندر

فصـــــل امراض قلب یعنی اوراق غلاف قلب بیانندهدر

یوروک و مفیدره فارسیده دردی دیرلر و دیجار برده چنیا دخی درلر واز نجمل انواعی
خفقه درب فارده درلر و درملر دیو نابیرباشینی توبیرب قاره بیو درلر و یوره ملک
کنده ده مرض حکمی اولوب و فیه اقوال کثیره واردر و بوزکده مرض اولمه جو هالکور
ورلر و طاعونی خصاسی کبی خاص ناوردر و هکر که فنا فنده و طرفنده اوره که آکا
حجاب ظلمانی دخی درلر و قلبک اکثر صحیح واکثر عارضی اولان مزاجلرینکل علامتی واردر
وانک رمضی اونز علامترونا بیلورلر و هر بیرینک ایمی واردر و محلنده ذکر ایدرز
و بوراکی صاحبک مزاج جبلیسی وارد ره مثلا صدری و اسع اولسه و ارث علامتدر
ونکر چونی و نبض سریع ایسه اوو کیشی بهادر اولوره اما تشریح قولی اوزره عقلی
بر مقدار الکسک عملنده ویاکلی اولوره و عقل ایچون مثلا عقله و وارث تدبیری و فکر
طویلی و صواب کورمدوکی مصلحتک رجوعنه نافعدره آنونکیچون اکثر بهادر لر
کورمزکه چوق نکر ایلمزلره و قلبده بر دردی بو نکت حکمیدره و رطوبت قلب علامت

انفعالدر. امّا بنه بونلر کوبل ایلنکدر کاه فی وکاه قساوت وکاه غضب. اولوب برقراره
اولمق امکانی اولمز. رطوبتکه سوداوی مزاجده بولنه رطوبت واردر. ومابارد دوردار
وعلامت دخی بونلردرکه مثلا رطوبت قلبده شریانلر علائم اولور. ودوق وبلود وبسایره
خفقان دخی چوق اولور. وقلبک رطوبت ویبوست اصلی سببی ذکر اولنان رطوبتک خفقانی
ایدوکی معلومدر. ومزاج قلب حار علامتی التهاب وعطش ومابارد هوا خوشلنمق ونبض
ویرمکدر. ونبض سریع ومتواتر ونفس دخی سریع اولوب وبو مزاج اصحابنک طبیعت
ومضطرب وقساوت وبی رحم اولمقدر. امّا بارد مزاج اولانک بونک ضدیدرکه نبض ونفس
متفاوت وصغیر وحس قلق واز باشلولق وبهوده ویره فاطر کسر ایتوب رقت ودقت
ومرحمت وخوف شاشنمقدرکه دقلبده حرارت راحه. وبو مادهده تشریح اقوالی اوزره مبو وبا
دردر. ارلنک اوجده براوجی قلبده وبراوجی خایه ده واردر. وعورتلرده براوجی قلبده
وبراوجی رحمده اولور. انوکجون عورتلرده اولان ادعلان بتاغنه رحم دردر. وارلکده
خادم ایدوب بعض طواشی ایدرلر. اول طرف قطع اولنقله اصحابی بی رحم اولورلر مجربدر.
والحاصل حار اولان ادویه مزاج بارد ورطبه وبارد اولان ادویه مزاج حار ویابسه نافع
اولور. انوکجون حار مزاجه بارد اولان قلب ادویه سی ترنجبین ماء المستقطر وکل وکلاب
وبنفشه ونیلوفر وصندل وطباشیر دانی وامرود وکافور وسکوت صویی ودخی قوتنی. و
بارد چیچکلر شرابی وشفتی وعرابلر وامبربارس وشرابی واترج الکشی سببی وشرابی وکلبشکر
والک وعنفه خمیره لری. وشرابلری ولسان الثور کبیر. اکثر حارلغه معتدل اوله. واکثر بارد
قلبه ده قوت ویررادویه دن آق سوسن چیچکی وکوک سوسن کوکی وانکده چیچکی وانوز
کوکی مورتری وکهربا بالخاصه انواع مزاج قلبه نافعدر. وکندر وبادنجو وصوبز طوغانی
انلرین وجیان هند باسبی کوکی وادون وکناسن زنجبیل ونفنع ودو ورنج انوابی. وکشنیز دخی
قلبه ده حافظ معتدلدر. وادوستنه دببا سه وعود وعنبر ومسک وغالیه مسک ختم اتک
دیک. ودومورد صویی که دوص دراو. دکشن ورق دخی نافعدر. وبادن قوتی وزعفران
ودورنج عقرب ومعطلکی وبهمن ببیض واحمر وبر وترنجان والخو وسنبل ذکر مورد بیضا
کبیر بارد مزاج قلبه نافع وقوت ویرجیدر. وخفقانه دخی ذکر اولنان ادویه موافقدر.
ودواء المسک ومفرح یاقوت وسکر ان مشک وزنه بادام حلواسی ودخی معجونی که بر درهم
اوله. ودیر باربعتدل ولطیف واردر دمعجونلر. ولعوقلر نافعدر. واشربه لردن قلبه
حرارته بارد وزاجلو اشربه لر وقلب بردونه بونلرک معتدلی ذفیتی موافقدر ...

بیتی یورک اونجا سیدر. ویورک ضعفیدر. فارسیده کوهره دل دردر وجن اولا

ازکری دخی وطبیبلر دردی دردر. وازجمله انوالی یاتیا جیبو قوردس اقاوره فالیوادرا
دررمو ویونانیلر بالموس شتقاد ویاسس ابو نزموتنوس دیرلر. خفقان که یورک
اوینامسی دیرلر امراض قلبیه دندر. وانوالی واردر وبوعلت قلبک کندوزه دقلدر نهایت
قلبک حوالیسنده اولمقله قلبی حرکت ایتدرر. بو اقتضاده علاج محل ابتلاطدر. زیرا قلبده
دباغو ظرفنده وحوالیسنده علت عارض اولدوغی محله بر نوع وادرر وبرلیز. زیرا
قلبک بنجه خصوصیت واردر. هر بر بی کوزادمک لازمدر. مثلا خفقان وضعف قلب
که حار سوء المزاجدن اوله. اسبابی دخی قلبه راجعدر. واسباب وعلاماتی بیش لوحدر
حرارت اولورکه بعضی مقدم شنده ره چوق اندیشه وبلکی قلبدن دظاهرا چوق حفظ ایلمکدر
ایکنجی تازه هوا که یوراک کثره دن ابرشیوره انده محبوس اولوب ضعیف نفس علامتی
کوستر مکدره. اوجنجی حماملره واستی هوالرده. وانک یکیه برازده چوق اولنور معتدر
وقتلر دخی بونوعه سببدر. دوردنجی طعام وشرابلر. وزاطلا استعمال ایدوب عطش
لر ومسوس نفار محلند. صوبه آزبولمق سببدر. وبشنجی رایحه لر ودکار واجلو اشیالری
زیاده شتم ایدوب دیکدر. علامت حاره خصوصیتر عطش یه وقتلر اوره. وحار
هوادن دخی کبیر اولوب واتنش یاشندن منفتح اولوب. وعلت دخی زیاده اورد خفقانی
تارچی منزاولماز که مقدم حتی اولمش اوله. وبارد اشیادن وبارد هوالردن وبارد رایحه
لوردن راحت اولمقدر. علاجی اول باسلیقدن بصد ایده لر. خصوصا خفقان نده
بعضی قان ملک علامتی کبیر دخی ظاهر اولمش اوله فی لازمدر. وبارد درای لور انوابی وبارد
شربتلر وبارد هوا وبارد مرده ملحاما طوتق شرطدر. ودمور جیلر صویی که اکثر دوص ده لیز
ایچک وقرص کافور استعمال اتک. وصندل وکافور دن یورک اوستنه ضماد ایدوب
دمرک وکلاب وصندل وکافور واکشی ایوه صولرینی جمع ایدوب واستعمال اصلادوب
هربار شتم اتک وسینه سی ویورکی اوزرینه ضماد وطلا ایتک. وصندل شرابنه باشنی
کشنیز وحرفه قانوب وباخود بونلری عنوره شرابنه قانوب ایچک. وهربار دعزتیر کره
ویره لر. ایچنه آق صندل وحرفه صویی ونبات وبادم درهم ساعج وبادام درهم زعفران و
اللی صویی قانوب تکرار بشوروب قوامه کتوروب وشربت ایدوب استعمال ایده لر. و
حرارت معلق نده رمانین صولری واشربه لری واکشی ایرک صولری واشربه لری وخوخ
صویی واشربه سی وخوده وریباس صولری واشربه لری وبونلرک هر بارزده مخلوطا
ویروب وخصوصی زیاده ایسه شکر ایله معتدل ایده لر ودیره لر. وطباشیر قرصی دخی نافعدر
وکل شرابی وکلبشکر وعنبر یا وشان الثور مستقطر لری وصولری معتدلدر وسعوف
که خفقانه نافع وقلبه قوت ویرر قزل کل وکهربا هر بر ونا بر درهم قوروب کشنیز ایکی درهم

کافور نصف دانک اوله بونک بر شربتی بر مثقالدر و الا صوجله ویره لر سفوف اترج کهربا ولو لو بسد وبسان الثور وشب یمانی وگل مختوم هر بیرندن بر مثقال مسک نصف مثقال شکر یدی مثقال اوله بونک مقدار شربتی ایکی مثقالدر و الا صویله یا الما شرابیله ویره لر و اگر دفعه وما فوق استفراغه محتاج ایسه مطبوخ هلیله ایله استفراغ ایده لر و اگر ماء الجبن ویررلرسه دخی صوابدر و اگر حرارت زیاده اولوب ویتره دیا خود ورم تولد ایده دیو خوف اولنورسه بارد ویابس دارولردن حاجت اولورسه افیون نصف دانک و لسان الحمل تخمی بر بچق دانک و مقدار عدس کافور ایله ترکیب ایده لر اما صویله ویا خود ترنج شرابیله ویره لر و دهر بار شربت ویررلر ایسه کافور قرصی ایله ویره لر و کشنیز یری دخی بونلره ویره لر و سفوفدن اگراه کلورسه انار صویی ایله قاریشدیروب ویره لر و اوبعضی ذکر اولنان انار صوجله ویره لر ویا بزر قطونا ویرمک دخی روادر و اگر حمی یوغیسه بو مواد بر نیجه ایچک یوغیسه ابراهی ویره لر و دسه کلاب ایله اشلنمش تازه وکوچک بالق ویرمک جایزدر و خصوصا که ریباس و غوره و نار ردک صودندن اوله معقولدر و اتلی اولان شرابلرده یا خود ریحانی شرابده ترتید ایده لر ویرمک و اتالی کذلک تورنج ولیمون الکخی ارجا و شکر ولعاب بهدانه جوکی کس ایدوب ویره لر و اگر قوت ضعیف اولوب و بارد اشیادن و حرارت جزیر بعا ونه قادر اولمیه دیو خوف اولنورسه ازه جوق کباب و ماء الدنج قابلی و ترنجان خلط ایده لر و شرابلره دخی مناسب اولانی ختم ایدوب یا خود صوندن قتی ایده لر و دیوار کده جرات اتک املا خوف یوقدر و بو بابده بارد هوا ایله و نعمه کوبلی اتک علاجلرکی اختیلدر و محمد زکریا دیرکه خفقانلو اصحابی حار مزاجلر اوده طورورسه اتک جزئی ایکی بیلونه ارقی کووه دم ویره و اگر خفقانده مو موسی حتی اولنورسه دماع انکرسه قتی ضررلودر یاری اون بش کون ده یا خود اندر برودفعه یا خود ایکی کونده بر دفعه حجامت قتی نافعدر اگر اینرسه تجارون جوق ضرر چکر و بو بابده سفرندن و غلیظ نسنه لردن بر جنزیر نافعدر بر جنزیر تفضیل اتکلاجنای بوقدر

باب بوز یکرمی سکزنجی باب خفقان بارد بیانده در
صوفی بورک دپنا بیه

نارسیده کونه دل از سردی و جستن دل ذی دزل و طپیدن دل و کوفتن دل دی دزله و اقوال انواعی بالتبا چوفردس اقا ورنا قلیجا ور لی بورد بلوه ویونا نیلر قالموس تس قاردیانس ابر یحه دنیوسلره خفقان بارد یعنی صوق یورک اویناسی سوء المزاج بارد سببلری تفصیلا انتباج اولفدر حار سوء المزاج سببلر تک نقدور که جنونی خفقان حارده ذکر اولندی علامتلری کاهل اولمقدر و لونی کوک کلد و نلف حابا اولوب طورشوندن کی اولور و عطشی و حرارت ازا ولور و حار هوالردن صفا ایدرلر بونک علاجی اگر علتی محکم و قلیل ایسه ازه جوق شراب ریحانی که صرف اوله موافقدر و الا ودبا و مسک و عنبر و عود ویک ترکیب ایدوب بک وینستم

اثنک

انک وغابیه دخی مناسبدر وعنبر حار ریه اوجور مناسبدر و نار دبنا وسعد طلا انک وودوا المسک ویرمک نافعدر و ضماد که یورک اوستنه قویه لر قسط و سنبل و سعد و دارجینی برابر اولوب اوزنه یاسمین رسیبا قیویل ایله و شراب ریحانی ایله جیبا ایدوب ضماد ایده لر و خصوص ولعوقا که بو بابده نافع اولان بارد صوبلیش اتوبه صیغه صوجایه ایکه جبرمن شراب ریحانی دنصف بسوکیمین و الچه زنجبیل قافله و مصطکی هر برندن بر درهم عود نصف درهم و زعفران دورت دانک اوز قبیله دوب وبادام دانک حسک فندو المنهم لیمونی و اسیتو لرسنه قوامه کتورو دوب خصوص ایده ب و اسفرار سه ارقی شراب قو یوب بیش ایده لر و غیبر کوارشن دو سیاتی و غیره اولود بعجونلر که اغراه با نعه ویا که واری اوله بو بابده نافعدر سفوف در بارد خفقانه معیندر و مثلا کهربا و قند بدستر هر برندن بر درهم یوز یخ قابلی نصف درهم فلنجنک ایکی دانک اوله سفوف ایده لر سفوف اترج کهربا بشنه درهم بسته دفجر بوا هر برندن اوج درهم قرنفل ایکی درهم اوله بونک مقدار شربتی ایکی درهمدر الا شرابله یا خود اوزم شرابله ویره لر و بارد صواح احلابی کبی دارچینی وعاقرقرحا ایله اغرغره ایده لر و دکرا دیا و نانخواه و سعد اتوابی و کوکرجین اترلب و استی او تلر ایله بخور ایله ویرمک موافقدر اغذیه سوء المزاج بارد و رطب دخی ایسه بونک علامتی کویا یورک صو ایچنده طوره دیا خود مثلا صو ایچنده برکوکرجین یا خود دیسی طلبه بارد و رطب بولانغز اتکده علاجی اول استفراغ لازمدر جنتلا مطبوخ مخمور حب ایله یا حب قوقایا ایارج فیقرا ایله اوله و اگر رطوبت جوق ایسه ایارج لوغاذیا و ایارج اریطوسی دخی موافقدر و اگر قی اتمک قابل ایسه و قوت بو جیتی و فنی ایده لر و استفراغدن صکره دوا المسک و مفرح یاقوتی و انک کبیر و قرص معجون کبیر درهم اوره غدا یسیدر و بو بابده ضعیف دواء المسک افسنتین ذهب هر برندن ایکی درهم بکوله و کرفس تخمی هر برندن دورت درهم زعفران بربچق درهم سنبل و بسفایج هندی هر برندن ایکی درهم جند بیدستر یدی درهم مسک ایکی دانک اوله یوغوروب حارث اوزره معجون ایده لر بونک مقدار شربتی بر مثقالدر بسان الثور کیسه مقطر صو ایله ویره لر دواء المسک علوی زرنباد درونج عقربی هر برندن بر درهم نانخواه انکوبه و مقوقی قاملم زنجبیل و بسبه هر برندن بربچق درهم دبهمنی و بسفایج بهلب و سنبل جلاو و بنفشه و قاقله هر برندن دورت درهم جند بیدستر بربچق درهم زنجبیل دواء فلفل هر برندن ایکی دانک اوله بنگبین ایله اشنه مقاومت اوزره یوغوروب ایکی دانک مسک ایله معجون ایده لر مفرح حار کهربا و فلنجنک و نار دونانخواه هر برندن ایکیشر درهم لسان الثور و قرنفل هر برندن دورت درهم لولوکه ازلمش و شاف اولمش اون ایکی درهم بسفایج عنبر بربچق درهم سلیخه و قاقله و دفجر بوا و سوسن یجکی دکند و عود و اسطوخودس و افتیمون و زرنباد و درونج و دارچینی هر برندن بر درهم ایله ایکیجا

درهم بهمنین ایکی درهم اوفیقل درت دانک عنبر و مسک هر بریندن ایکی دانک یاقوت بزکجی درهم
اوله عادت اوزره معجون ایدهلر بونک مقدار شربتی ایکی مثقال یاخود ایکی درهمدر معجون
خفقان بارد قرنفل ایکی درهم سعد بش درهم تخم فنل و مصطکی واساروندن و سنبل هر
بریندن اوچ درهم قرفه درنباد هر بریندن ایکی درهم زعفران و بسباسه و جوز بوا و هیل بوا و
قاقله هر بریندن ایکی درهم اوله دوکوب الاجقیه ایله قوامه کتوروب وعسل ایله معجون ایدهلر بونک
مقدار شربتی ایکی درهمدر سفوف نافع بارد خفقانه معده ده ضعفی اوله و نفخه که برابر
اوله و یا نفس ضیقی اولا و سعد هر بریندن اوچ درهم زراوند مدحرج دورونج بر درهم شکر
بکری درهم اولوب سفوف ایدوب بونک مقدار استعمالی اوچ درهمدر افسنتین شرابیله حل ایدوب
ویرلر دخی نافعدر و بوکا نافع اولان شراب افسنتین بودر افسنتین بش درهم قرنفل
اون بش درهم سنبل ایکی درهم مرزنجوش ایکی درهم اون سوده طبخ ایدوب تصفیه اولندقده
شکر یاخود عسل ایله قوامه کتوروب تلفظه بوندن اون بش درهم مقدارینی استعمال ایده
ایدوب اول سفوفی بونکله ویرلر ....

بو زیکرمی التنجی باب خفقان یابس بیانندهدر

تولید خفقانکه درر فارسیده کونهادن ازتشنکی و بستانده دل و طپیدن دل
دخی درلر وازجمله انواع یابسه چیقوردسن افسن سلیجینه درلر بر درهم
یونانیلر بالموسین فاردیا سن ابو قسینس دنوجسن درلر یابس خفقانکه
سوداوی مزاج اولنه توکدر بو خفقانکه صاحبنک حالی دخی و یابس مزاج اصحابنک دخی
حالی دق حالی و علاجی دق علاجیله مخلوطدر دق بابنه نظر اولنسه کرکدر ایدی هر
علت بندرده خلطلر تمام معلومدر اولدقده حکره اول خلطلک استفراغی و علتک
ضدی ایله علاج لازمدر مثلا خفقانک یابس اولدوغی وقت قلبه نافع اولان
اشیادن بخاری یابسه تنقیه اولمش ایدن رطوبت و اولان اشیا ایله بیوست
علتی تعدیل ایلمکدر واکثر حار ایسه الاکوره بارد اشیا ایله واکثر بارد ایسه
حار اشیا ایله اوده بیلیر واکثر علتی تعدیل ایدوب دیرمکدر مثلا بو محلده خفقان
یابس ایدیه یابس اشیادن ومضر آنلدن پرهیز کرکدر بونلر انوا قنده دخی بولیه
دره دبابجله بونلردن حکره دق علاجیندن موافق اولانلا علاج ایده ترک
بو علمه دخی اول علاجلر یازمق لازم دکلدر ....

بو زیکرمی یدنجی باب خفقان بخار سوداوی بیانندهدر

سوداوی بخاردن بولدکه اوینا سود فارسیده کوفقا دیله از دود سودا درلر
و بستن دل و طپیدن دل از بخار رکشن سیاه دخی درلر وازجمله انواع یابسه چیقوردسن

افس

افسی وابو ریبوس علامنو بیجس درلر و درلر و یونانیلر بالموس قش فارد یابس ابو
مالنخولیون انا شیاسیون درلر بو نوع خفقانکه سودا بخارندن توکلوب و مثلا
سودا بخاری قالقوب یورکه طوقنوب بو علت اکثر واقع اولور دفلکت سلطانی اکثر
بونلردر و بو علت صاحبنک حالی دخی مالیخولیا اصحاب حالی کبیدر که ازه جق شبهه وازه
جق جزدن خوف ایدوب مالیخولیا علتی حالاتی کبی خاطر اولور و بونک حالی بر قاج
نوع اولمغله علاجنده تدبیرلی لازمدر بو تقدیرجه هر جنبه اوزره علاج ذکر ایدهیم مثلا
بو نوع خفقانکه سوداوی بخاری کاهی اولورکه بلغم ایله مخلوطدر و کاهی یالکز بلغمدن
بخار اولوره واکثر بلغم حسن اولنورسه اول مسهل ایدیلک لازمدر مثلا حب مسهل
بلغم غاریقون وافیمون و تربد واسطوخودوس وهلیله کابلی هر بریندن بر جزء اوزر لاجورد
نبوا بزکجی جزء عود هندی یاریم جزء اولوب دوکوب حب ایدهلر بو حبنک مقدار
استعمالی ایکی درهمدن اوچ درهمه دکین جایزدر اوقسینه کوره ویرهلر حب مسهل
اوفیره و افتیمون هر بریندن بر درهم شحم حنظل و غاریقون و حجر ارمنی هر بریندن یاریم
درهم سقمونیا و مقل هر بریندن طوز هر دانک ترنی اسود یاریم دانک اسطوخودوس
بر درهم صفانش یاریم درهم اوله عادت اوزره حب ایدهلر بونک مقداری
استعمالی اول بر درهمدر بعده اقتضا ایلدوکنه کوره ویرهلر فصل سودا اکر
سوداوی و یاخود بخارندن ایسه و یاخود صفرا ایله اولمش اولوب و صفرادن
کلاب سوداوی کوبوکی قالقوب خفقانک لا توکد اتمش ایسه استفراغی بو نوع
حب ایله لازمدر حب مسهل سودا واکثر مخلوط صفرا دره افتیمون و سنا و مکی
و سقا هر بریندن درت درهم صبر یاریم درهم مغسول لاجورد ایکی دانک مصطکی دخی کل هر بریندن
بر درهم اوله عادت اوزره حب ایدوب بونک مقدار استعمالی اقتضاسنه کوره ایکی درهمدن اوچ
درهمه دکین ویرهلر و ماء الاصول ایله ویرهلر فصل اما علت صفراوی محض ایسه حب شبیار
ایله استفراغ اولنه که و ماغ و نواحی یاریم جزء فره ترنی ایع جزء مصطکی و عود و بسفایج
هر بریندن یاریم جزء حجر ارمنی مغسول ایع جزء شحم حنظل بر جزء اوله دوکوب الماء ایله حب ایدهلر
بونک مقداری بر درهمدر یاخود بر مثقالدر و لیمو وفشنده ویروب سکنجبین ایله هر بلیه
وکبره اجبار اشمش سرکه ایله فوتی ایدهلر اما سوداوی خفقان ایسه بونکله پاک اولور
مسهل سودا اهلیله کابلی و اهلیله سیاه هر بریندن بر درهم افتیمون و فلفل هر بریندن یاریم
درهم و دوا المسک اوچ درهم بو جملهسی بو خوروب اوچ کون ایل فونده بر بعده شراب ریحانی
ایله واکثر افتیار انفرس حار العسل ایله ویرهلر سفوف که بو بابده نافعدر هلیله و کابلی
وهلیله سیاه فلنجمشک تخمی و اهدوبادر نجبویه تخمی و لسان الثور و اسطوخودوس

وابنجويه دكلاردني وعود وسعد وقرنفل وقولنجان كشنيز هر برندن اوچ درهم كهربا وبسد وانجره وفرم
محرق وبادرنجبويه وصندل صوبلي وصندل [illegible] هر برندن بربچق درهم زنجبيل وتخم جاوديك ايكى هر برندن
درت درهم سحوق ايده لر بونك مقدار استعمالى بر مثقالدر بادرنجبويه صويله يا الما ويا لسان الثور
شرابى ايله ويره لر ولسان الثور شرابى بو حالده نافعدر شراب لسان الثور بودر قورى لسان
الثور اون درهم بادرنجبويه بياض بش درهم سنبل ومساويچ هندى هر برندن ايكى درهم الما
عصاره سى اوتوز درهم بو جمله ادويه بلوكده بربر قاينيه قينادوب شكر ايله قوامه كتوره لر بونك
مقدار شربتى يكرمى درهمدر ازه جك كلاب وطاتلو الما صويله آزوب ايچوره لر وبو علت صاحبنه
سنون دواء المسك غايت نافعدر مصطكى ودارچينى وقرنفل وسنبل ومسك هر برندن بش
درهم زعفران اوچ درهم كبابه ايكى درهم جوزبوا وقيربوا وقاقله كبار وسعد وترنج قابوغى
وعود وبادرنجبويه وبلنجمشك وترنكوشى تخمارى وزنجبيل هر برندن بش درهم ومقشر
هليله كابلى بش درهم مسك بر درهم بونلرى عادت اوزره معجون ايده لر بونك مقدار استعمالى
بر مثقالدر يكرمى درهم الما شرابى ايله ويرمك روادر فصل وهر بار خفقان انواعى قوى
اولسه سببلرى غشى سببلرى كبيدر وغشى سببلرى بو بابده حكمة غشى بابنده
ذكر ايده وزره وخفقانى قوى اوزره غشى ايجاب ايدرسه مشكلدر موتدن خوف اولنور
وعلامتى رعشه واختلاج ودخى [illegible] كبى علامتلر ظهور ايتكدر زيرا اخلاط اربعه دن
هر برى دفعة قلبه دوكيلوب خفقان ايجاب ايتمك اولور وكاهى رعشك وصوله لازم اولان
[illegible] سنده اولوره وهوانك [illegible] ايرشمسنه مانع اولور زيرا قلب [illegible] اولور اول
وقت نبض صغير اولور وكبير اولورسه اختلاف اوزره اولور اما كاهى قلبك زياده
ضعفندن دخى عارض اولوب ازه جك مطابقه دن قلب ضعيف اولمغله اضطراب اولور
وجايزدركه ذكر ايلدكى حالتر ظاهر اولور دوشر وكاهى خفقان زهرلو اشيادن اولنور
وكاهى زهرلو حيوانلر صوقمه سندن دخى واقع اولور وكاهى بورك حب القرع ديدكلرى
اوزون وبوغملو صوغلجانكه اكثر [illegible] وغيرى صوغلجانلر تولدندن دخى
انجره ورئه سقوطنه باعث اولور وكاهى بر [illegible] اكثريسو [illegible] خفقانه
ظهور ايدر وبعلى غشى دخى ظاهر اولور واكثر عورتلرده بو حال چوق واقع اولور
دم حيض حبسندن دخى بو حال ازدواج اولور وكاهى حسدن [illegible] تنك [illegible]
وحقد نوبى عارض اولسه [illegible] خوف اولنور اكثر افكار ماليخوليا
اهلى اختلاط ايدرسه موتى اوزادر اول حالده حزن وحسدن الا چيلمك لازمدر
وبالجمله خفقانه لايقدر قلبه قوت ويرر [illegible] ايله تقويه اولنمق كركدر وعلت
حار ايسه بارد دوا ايله تقويه اولنه وعلت بارد ايسه حار ومفرح ادويه ايله تقويه اولنه

وعلت

وعلت حركت ايسه انكى كوره دوا [illegible] ايكى نوعدن برى يا خلط اولوب واعتدال دوروب
ومعتدال [illegible] قلبه بالاتفاق نافع استنشاق داردر انلك كبى ايله قلبه قوت
ويروب دفع [illegible] اولوره مثلا تفاح وشراب تفاح كه مفرح ومسكن [illegible] وقرنفل و
بادرنجبويه ولسان الثور [illegible] دوا المسك [illegible]
وبعضى حالده حاجت اولورسه مرباى كبير وجوارش عنبر وجوارش تفاح وسوجل كه
بادرنجبويه خلط اولنمش اوله وشمامه [illegible] عود ومسك وعنبر ولادن [illegible] وليمون وترنج
[illegible] وريحان ونرگس قوقيق مفيددر [illegible] دن هر
[illegible] طعام [illegible] بارد خفقاننى [illegible] وقرنفل ودارچينى [illegible]
[illegible] انواعى وزعفران [illegible] مناسبدر واكثر علت حار ايسه [illegible]
[illegible] بارد [illegible] ايله تقويه اولنه [illegible] اكر كوره [illegible]
[illegible] مناسبدر [illegible] بو بابجى استفراغ ايدوب بعده [illegible]
[illegible] ايدوب [illegible] بو [illegible] دواء المسك ايلجه

يوز يكرمى سكزنجى باب غشى بياننده در

بالمقدور [illegible] جوهر [illegible]
[illegible] انواعى [illegible] دردر [illegible]
دخى [illegible] عارض اولور ضعف قلبدن [illegible] وحركت باطل اولور وقلبه ضعف
[illegible] اولور [illegible] واسطه سيله قلبه ضعف طارى اولور
اما [illegible] ظهور [illegible] ايجاب ايدر [illegible]
[illegible] روح حيوانى ناقص وياخود باطل اولور وروح [illegible] باطل قلبدن [illegible]
[illegible] تنفسى [illegible]
[illegible] تنك وضيق اولمغى [illegible]
[illegible] اما كاهى [illegible] روح [illegible] اولور [illegible]
[illegible] وبو [illegible] كاهى خلطدن وكاهى
[illegible] سقوط [illegible] ونفس [illegible]
قلب ضعيف اولمغى غشى ايجاب ايدر وكاهى خفقان [illegible] اولنمغى اوزره
زهرلو اشيا [illegible] زهرلو حيوانلر صوقمه سندن دخى بو حالت عارض اولور وكاهى
[illegible] خوردن حرارت [illegible] اولوره [illegible] واقع اولور وكاهى [illegible]
[illegible] ايله [illegible] واقع اولوب غشى ايجاب
ايدر وكاهى زياده [illegible] اكثر صداع واكثر معده [illegible] واكثر [illegible]
واقع اولور وكاهى اخلاط [illegible] دخى اولور اما اكثر [illegible] زياده واقع اولوره

دار هذا صالح و موافق اولورسه سعرده دخی صالح اولور . وهذا مخالف اولورسه سعرده دخی مخالف اولور
وهم وبلغم اولانلرک سعرلری فانیره حاصل اولانلردر . وقربنه جوجی اولانلرک سعرلری صفرا ایله فانیره ایلنجی بسوداوی
قانده توتونلر . وسعرلرک احوالی بر یرده اولماز کاه چوق اولور وکاه آز اولور وکاه رقیق وکاه
غلیظ اولور . بونلرک سببلری وعمرکه اوقات لبن دره . بونلرک ومقدارلرک انواعی . وعلاجلری ذکر
اولنمق کرکدر . بونلری عقبنده علی الترتیب ذکر ایدهرز . . . . .

یوز اونونجی باب ازالة اللبن ودفع بیرت بیانندهدر

مده سعرلری اولمق ولکای زیاده اولمقدر . فارسیده شیر افزون شدن دیرلر . واوفیجه
انواعی قوچیا لاختیس دیرلر . ورومیلر ویونانیلر بلی غوسس توغالاقتوسس دیرلر . وبعضیلر سوما
توغالاقتوسس دخی دیرلر . مده ده ایجاب اتنز ایکی سعرلرک اولمسی دائما خوی لازم اولوب فزون
زیاده اولوب ازاله باورم دیاوجع اولمقدن اولورسه . ومرض توتلر ایدر . وکاه اولورکه
عورت حامله اولمادن سعرلری اولوب ودجبی وارایسه زایل اولور . ولکای حیض
حبس اولمق ودفعلرنده اولورسه . ولکای کیشی بلوغه ایرشنده که مدرسنده سعرلری اولور
دبونلر کاهی وجعله اولوره . والحاصل عورتلرده چوق سعر حبس حیضدن اولورسه اکثر .

علاج حیض ادرار تدبیرلری کرکدر . وسبب حبس شراب وطعامدن ایسه .
آنلرک کثیرین منع ایدوب وبارد اشیانک بو بابده نفعی چوقدر . واکر متغیر ایلنک سطور
باسینی سرکه ایله پیراسر نافعدر . وبارد بیک وضمادلرک دخی نافعدر . وبندق قطونا
لعابی بیک دیبراغنی دخی ضماد اتمک مفیددر . وباقلا اونی کل یاغی وسرکه ایله ضماد اتمک
نافعدر . وبالخاصه سداب یبراغنی بیک ودخی ضماد اتمک . وکمون بیک وسرکه ایله ضماد
اتمک وجوز وزعفران وبقله ومرجمک اونلرین بغدای صو جمله قیر ایدوب بو جمله ضماد اتمک
وارمنی بیلکی ختم اولنورسه روادر . وسعرلرک اشیادن پرهیز ایدهلر . واکر
اولورسه مده دخی سداتوب . یاخود طعامه ضعف . طاریب اولوب .
وسعره صالح اولمز . سعرلرک افتضا ایدر . . . .

یوز اون برنجی باب جمود اللبن فی الثدی بیانندهدر

مده سعر غلیظ اولمق وطوکمقدره فارسیده
دیرلر . واوفیجه انواعی یقوا غولا جیبو لاختیس دیرلر . ورومیلر ویونانیلر باخوس توغالاقتوسس
دیرلر . مده ده سعر غلیظ اولمق . وطوکمق ایکی نوع اولور . بری اولورکه مزاج غالبت
حار اولوب رطوبتی بوزوب وسعرلر طوکتر . وبری دخی غالبت بارد مزاجیدر .
ایرا ازاله برودت دخی سعری طوکتر . وحار مزاجک علاجی مده اوسته دائم بیشنه
یاغی طلا ایدهلر . وکوکسنه دائم ایلیجه صو ده وستماله اصلادوب قوپار دوموم

وکاهی قصد اولنورکی بو منوال صفراغالب فیسقی واقع اولوره . وفی الحال بوذکر ایلدیکمز غنی ایک
قوتی واردر . مثلا خوف واضطراب وصداعات اصیوب سبببو بامضلوم اولور . وعشقی ایز واقع اولمق
سببی آزاولمقدر . سعرورانامده اولمق اولمقی کبیردن اولسه . اکثریا سبب ورمجبوردان
وباخود موخفی جزابستا عفونت اولمقی اولور . کلاب وصوغ صو وسرکه شنته اتمک وایجک ایله
دفع اولور . وقصد ظلمنده واقع اولسه اکثر دخی کونلک سرکه وکلاب وصوغ صو حاضر ایدوب دیرلک
دبودنه ویوزینه صوربرمک ونناع ولیمون ودیباس وقوزی قولاغی شرابلرین جمع اولنده آوزنده
دخی ویرمک نافعدر . ذ بو غازنه نادر قتادب صوغوب قوصورمق ایله غشی دفع اولوره .
تنها معده دبولب نفس ودرج بلولایکن . فی انشکلی خسته بری منع اولوب . ودیکی بهنج
لیمو صفرااخراج اولمقی ایله غشی زایل اولوره اما . وماغوی حاقنه انتشا بغوز که قلب
رطوبت تنغیح دیلنم کیبر نازل اوره . دخصوصا معده ازاخازه فاسد اولوب سبب
دخی پیدا اولمش ایسه نازل اولوب اعضایی قلبی قطع ایدوکی بنوز . ودماغ علقم حرن
غشی ایجاب ایلمکی لولوره . اکثر سکته واکثر ماغمه مراوده انز محوفدر . قابل علاج ایسه
اول علت دغشی دفع اولنجه غشی . علاج اتمک روا اولور . بعده اول سبب ک .
علاجلری لازمدرکه . استفراغ ایله اخلاطی قلع ایدوب دقلبه موافق اولان ادویه ایله
قلبه ودماغه قوت ویرمکدر . واکثر بو علتده حرارت حادث اولمش ایسه تدبیر ویرمک
لازمدر . مثلا حرارت علتده وارتلو اغذیه واشربه ودخی ویلکی کومودن اجتناب ایده بر .
واکثر حرارت بوخیف حار اشیا وکهوه وعراق لحم دخی مناسبدر . وخفقان بنده . واکثر
اولنا اغذیه واشربه . وشمومات بونلر دخی مناسبدر . واصل بو بابده علاج صحیح اولورکه
غشیلرنی خوف ایدنلر غشی واقع اولمزدن اول مزاجه اعتدال ویرمک . واستفراغی ایله
قلبه سبب اولانا خلطی اخراج ایلمک . خصوصا صفراغلبه سی اکلبه . زیرا صفرا غلبه
سنده اکثر غشی چون واقع اولور . کلمشدر . . . .

یوز اون ایکنجی باب اوارف الثدی بیانندهدر

مه فرحلمیدر . فارسیده درد پستان دامانس پستان دخی دیرلر . واوفیجه انواعی
القوس نامبالادوم دیرلر . ورومیلر ویونانیلر یا پی توتوما سنونه ووزیو . دیرلر . مه ار
حضوره کلمش دوی شریانا وعضله دیانه کثیره . ودماطنیک بو مهربه دنوق قوقیلرین اغوار
بو مخصوصه اکثر سعر واکثر فاره واکثرینی دره . بو اوجاع سینی بر صورتده دره . اما
طبیعتلرین بر بر یرینه مخالفدر . مثلا کاهی سعر دبالکز حرارتدن اولماز . جمله بونلرک فوق
واکثرین بونلق اولقدر که قوت زیاده اولوره . وتندرست اولورسه دخی چوق اولور . و
حرارتدن سعر هلاکه باعث اولور اکثر قاتحمت . واکثرینی نک دخی حالی بو بولوره بو تفصیلدن .

مراد

وبنفشه یاغی و یاشی کشنیز ایله حکم دوکوب درهم کبی ایدوب معده یه ضماد ایده لر و کوانک یاشی کشنیز
ورقه بیراقی دوکوب و کلاب یاغی قاتوب دستمالی بونلر ایله اصلادوب معده سی اوستنه قویه لر و عنب
الثعلب و کاکنج بیراقی دخی دوکوب ضماد اتمک دخی نافعدر و بارد و قوابض علاجی صبار و موم و قرنفل
و سوس و قسط یاغلر ایله موم روغنی ایدوب ضماد و طلا ایده لر و قورتیه یاربوزی دوکوب
اشبو موم روغنینه خلط اولنسه جوابدر و کرنب بیراقی دوکوب ازه جک مروز علوانله
یوغوروب ضماد اتمک منفعتدر و سنبل اتکی داریه اوتی و حلبه و کتان تخمی و دوقلمش خطمی
ورنده برابر اوروب پشوروب ضماد اولنه و ارزیانه تخمی بیله و صوغی ایچمک نافعدر و قواطیی
دیدکلری صوغلیجانی طلا و ضماد اتمک مناسبدر و قوزه جورک اوتی و چکندر پشوروب
ضماد اتمک دخی نافعدر و ناغوزاه و انیسون و یاربوز و نخود اوتی دوقه بیراقی و کرفس
تخمی و کمون و باقله پشوروب معده اوستنه ضماد اولنه و بونلرک جمله سنی نطول اتمک
و بونلردن کاوه اتمک غایت نافعدر و اگر معده ده ورم حار عارض اولورسه سرکه و صویه
دستمال اصلادوب معده اوستنه قویه لر و یا ربوزی سرکه و شراب ایله طبخ ایدوب
ضماد اتمک فائده ایدر و ورقشینی غبارینی کل یاغی و بیرده اغیله ضماد اتمک دخی مناسبدر
و باقی ورمدن تحلیل ایچون بابونج و طورق اوتی و نانم و حلبه و قیصوم و جندبیدستر یا صوده
طبخ ایدوب طلا ایده لر و یا خود دستمال اصلادوب معده اوستنه قویه لر فصل و اگر
بعض غلیظ ورمه سندن بکوب منعقد اولمش ایسه چکندر بهذا طبخ ایدوب و اتک
ایچی دخی نانه و باقله اوتی ایله دوکوب ضماد اولنه و سیسام بیراقی دخی و انک
یاغی و عسله بقله اوتی و فوتنج اتک دوکوب مرهم کبی اوده ضماد ایده لر و خطمی
تخمی و حلبه و بابونه و کتان تخمی بر برابر الوب دوکوب و دکر اونلری یاغلردن اختیار
ایلدکلری ایله خلط ایدوب ضماد ایدوب و هر ایکی کونده بر بو ذکر اولنان ضمادلری
تازه لیه لر و ایلیجه صولر نطول اتمک دخی مناسبدر و اگر ورم [illegible] اولورسه
باش اوزرلیک چکردکنی چقاروب و چکردکسز اوزومی دوکوب ضماد اولنه نافعدر

یوز اوتوز ایکنجی باب معده حار ورم ظهوری بیاننده در

معده ایچنده [illegible] اولمقدر فارسیده اماس بستان ازکرب دیرلر و عربلر انواعی
انفلامخمونا ملارد دیرلر و روم و یونانیلر فلغمونی نون ماسنون دیرلر معده ده
حار ورم اولسه سرکه ایله صو ممزوج ایدوب انیسون و یا خود مغز شانه سنه
طولدوروب معده اوستنه اوروب قویه لر و انک باغی و سکنجبین و باقله اونی
و عنب الثعلب بیراقی کل یاغیله دوکوب اول ورم اوستنه قویه لر و اوج کوندن
صکره بنفشه یا بوده ذکر ایلدکلری ضمادلردن قویه لر و اگر کتنز و سادکی اولنسه

بانله

باقله اونی و اکلیل الملک دوکوب و کل یاغی و صو قاتوب ایدوب ورمه ضماد ایده لر و ورم صوغلمیه
غشکار اولنکی و باقله و اریه اونلری و دوقلمش خطمی و حلبه که هر برندن بیش درهم اوله مس کوفورت
طولابی دورلر و اوج درهم زعفران بر درهم بوکلیه بیره صار و سنبل یوغوروب ضماد اولنه
و دوقلمش کتان تخمی سرکه ایله طلا اتمک دخی مناسبدر و بو بابده ورم بلغمی اولمق نادر اولور
اگر ورم بارد ایسه ذکر اولنان اشیانک واری اولنلر ایله ضماد و طلا ایده لر و معده ایچی
مشکلدر مغز اندن پرهیز ایدرلر فصل و اگر معده باشنده وجع عارض اولورسه و اگر اکثر طلو
خوزده ایسه انده اکثر واقع اولور اگر سهل ایسه زایل اولور اما زیاده اولورسه
صورت دخی اولیوب و بلا سبب اوره اون مغزاندن پرهیز ایدوب معده حصل و فصد و استفراغ
ایتدروب و صندل و اقاقیا طلا اولنه زیرا حابحیدرکه اول وجع ورم ایدوب فلغمونی نوعندن
اوله و اگر فلغمونی نوعندن اوله و سوداوی اوله سرطانه انتقال ایدر و اگر سرطان ایسه علاجی
بغایت مشکلدر بو تقدیرجه پرهیز و استفراغ و فصده تاخیر ایتمیه لر فصل و اگر معده ده قوه شلو
بزر وارا ایسه بنفشه یاغی و بیره و صاروسی طلا و ضماد ایده لر و زیت ایله اودلمش موم روغنی
صفراوی قاتوب طلا اولنه و ازه جی نظران ختم اولنه رواددر و سرکه نوره سنی
دخی ختم ایده لرکه راحت اولور و مازو و شفتالو بیراقی دخی ضماد اولنه نافعدر
فصل اما خده اولوب و بوجه صلب دیدکلری ایسه شفتالو و یاشی
سزاب بیراقلرینی ضماد اتمک انشاء الله تعالی کافیدر

یوز اوتوز اوچنجی باب معده ده دبیله سی بیاننده در

معده ده چبان ظاهر اولمقدر فارسیده بنا دربستان دیرلر و عربلر
انواعی انبثه سوس ماملاروم دیرلر و روم و یونانیلر انوستانو نماسنون دیرلر
و دبیله دیدکلری چبان معده ده عارض اولسه معده اوستنده ظاهر اولور علاجی
کتان و سیسام تخمی و سوس کوکی و یاشی صبعه دخی ترسی و کوکرجین ترسی
و نطرون و زرابیانج دوکوب انیک یاغی و مغز ابنجکی ایلکی ایله یوغوروب ضماد
ایده لر اما چبانلردن بکوب یاره لر اولوب متفتح اولورسه انوک علاجی
مشکلدر و بوندن صکره یاشنده یا بنده ذکر ایده روز

یوز اوتوز دردنجی باب معده زحمه و جراحت ردیه سی بیاننده در

معده یراماز چبانلردن یاره و جراحت اولمقدر فارسیده ریش و درونش بلیه
بستان دیرلر و عربلر انواعی طوربیس ماملا روم استافس اوده ابجو
دیرلر و روم و یونانیلر اسفلیر و سمن کرانوسس ملوغماسنون دیرلر و معده
یراماز چبانلر و یاره لر واقع اولورسه فنی مشکلدر و علاجی دخی مشکلدر زیرا معده

اڭى خيرلو محموده بكزه مز. آزه جق ضاحبت ايله الكاه وسرطانه دونر. خصوصا اول ورم فلغمونى نوعنڭ
داخلنده اولوب سودا اولسه ورم صلابت اولور وسرطانى اولور. بو مقوله ورملر يارده
اولدقجه علاجنده صلاح گلمز اودزم شرابى اون مز اوله وسهاق يارم نز اوله بالمثل عاز ووسليخه
وسرو قوزانى هر برندن يارم صد اوله بو جمله يى شراب ايله احلادوب يكرمى كون اكى قوبه لره
بعده آتشده مزمر ايله طبخ ايدوب وسروداغى جمله يى اودوب نصف قالنجه قينادوب
بعده سوزه لر. واول شرابى آتشده تكرار قويوب قوام ويروب وقت حاجتده اكر مه
دروالكز عنزبه نازك ورغو لخلو بر يردر. بو مقوله يارهلره طلا ايده لر. ومعه يارهلرنڭ
باقى احوالى هر نه جنس ايسه اول نوع يارهلر بابنه نظر ايدوب علاج ايده لر. اما
بو بابلي مرض اولوب رحم او رغو محتاج اوله ايوب معده مرضى يارهلرى مشكلدر.

بوز اوتوز بشنجى باب قلت لبن بيانندهدر

معدهسى ازلو اولمقدر. فارسيده اندر شير بستان اندك شود درلر. وافرنجيله
انواعى دفخوسس لافتى سى درلر. ويونانيلر وردميا اوليغوغالاقتيا درلر. سد ازادلمق
قان ومنى از اولمق كبيدر. مثلا قانى ومنى يى زياده ايدن اشيا سودى دخى زياده ايدر.
واكر قلت اغذيه سببى اولمش ايسه صالح غدالر وسود ارتدريجى غدالر ويره لر. اما غلبه
اخلاط ايسه. انڭ علاجى كركدر. مثلا دم غلبه سبى حسن اولنورسه فصد اولنه
واكر غيرى اخلاط ايسه استفراغى مكرر ذكر اولنمشدر. استفراغ ايده لر. اما
نصده جوق هوس ايده لر. مكر في لازم كله. زيرا بو دمده دخى صافلامق يكدر. وارپه
صو ايله عسل وشكر ويرمك اعلادر. واكر سودا اوب نوع ايسه شراب نيلوفر ايله
لسان الثور ويونزك شرابلرى دخى نافعدر. وبغداى هر برهسى بشوروب. بيبر
بر نه بو جمله تخمى اكوب يه لر. بو بابده بو جمله تخمڭ زياده نفعى واردر. ودانه بو نده كه
اكز صوجيادرلر. جرجغ بوزه سبيرسد ب جوق داودار ايدر. وارزيانه ادنى وتخمى يمك
ذكر سنه يمك وانيسون وشو نيز درهسه لريمك. وبو اوتلردن هر بيرينه قوتى فنى
نافعدر. وخبازيمك وارپه صويله شقايق النعمان يمك وكون يمك وبيان.
هوبيج تخمى دستق وكوكنار قستق وبطم يمك. وحبت بلسان يمك واچمك. وخم
جيبر يمك وبخش مرسان يمك وادقل ادنى يمك. وازه جق وكلو بابى يمك. وطوز
يمك وان مخود يمك. وشفا تك وطاتلو نار يمك. وطورق ادى يمك. وانڭ فعلس
قانوب يمك. ودائم مزب يمك. ودراج اتى يمك. تازه انجير يمك. وسانقم يمك. وجرجيلرى
صو شوربه سى يمك. واسفاناج يمك. وقاوون وهكذا دلنك سخلبنده يمك. وفلقاس يمك
وفندق ويوز بيوزلى. وتازه بنير دكنونه يمك نفعيدر. دبنور طاشينى دوكوب

دفنتادوب

دفنتادوب معدهسى اوستنه قويوب وكتور يمك بغايت نافعدر. وجوق يغلابشنجى بادنجان يمك
ودوغا ايله سبسام يمك وارنك جحفى يمك ومسواك يشن انلو ويسه كه اكثر يمرده درلر.
ومسته واشه عليه قاتوب يمك حب القعر يمك بوزه ويا دهنجده انونعى اچمك وشلغم ونخود
ايله صنويا اتى وارورزنه بويجه تخمى اكمك ويمك وبوكرچ يمك وصونجا اچمك. واصفانا ودكنى تخمى
ايله بشوروب يمك. وبافورد تخمى جلاب ايله اچمك. وكشنيده مسته حنظل صويى سورمك. وبو اوستنه
زنبق ايله اوج درت كون كشنيده طوروب بعده مه به سورمك نافعدر. وسودى قطع ايدن
اشيا كه بو فوقنده عكزه اولدى بابى ذكر ايده وزره انلردن بر عضو احتراز ايده لر.

بوز اوتوز التنجى باب قطع لبن وقطراته بيانندهده

معده سودى قطع اتمك وطاملهسنى كسمكدر. فارسيده كرفتن شير درلر. وكرفتن
بجاليسه دهدا اوريج درلر. وافرنجيله انواعى هر بوا جيو لانس درلر. ورومه وبونانيلر
استرسيس فوغالا نتوسس درلر. معده دن سودى از اتمك وقطع اتمك وطاملهسى طوتمق
علاجى معده به شوكران عصارهسى سورمك. وسركه درد يسى سورمك. ودوكلشى جلبيد
صو ايله مزوجا سورمك. وفابيقوس سيابى دوكوب عسل ايله ضماد اتمك. ومرده
سنگى طل باغيله وطل مخزمى سركه ايله طلا وضماد اتمك. وكتونى سركه ده اصلادوب
ضماد اتمك. ودوده وقيمون اوديى سورمك. وكتان تخمى يا قوبوب. ودوكوب سورمك
وضماد اتمك. وقرنجك ايله بابه بشوروب يمك سودى قطع ايدر. وطل بابى وجمله اوتى
وبغداى ادينى قرشد روب ضماد اتمك سودى قطع ايدر. وقطرانى دخى زائل ايدر. وسودى
زياده ايدجى اشيادن كه يوقارده بابنه ذكر اولنمشدى ايوب اندردخى بر عضو اتمك كركدر.

بوز اوتوز يدنجى باب قربا وزي وقر صلبرى بيانندهده

قربا وبدلرى اوغازده شراب وطعام يوليدر كه معدهيه وارور. انڭ ششلرى
دباره لريور. فارسيده اتاش قربا ودبش ريا درلر. وافرنجيله انواعى
انغنوسس جوغز ليوسنى درلر. وروملر ويونانيلر بايلك نواسوفاغو درلر. بوغازدن
معده يولنڭ ششلرى. وجيبان ويارهلرى معده يه وارن طعام وشراب اكى طرفيدر
كه بونلرى معده يه واصل اولور. وقربا وبدلرى براكنه داوازن قاتشى اولور. ومعده بركاسه
كبى اولور. وبعضلر قربا ايله معدهنڭ اغزى اچلمش بر سراقى نقوه تشبيه اتمشلر اولنورجه.
مربنك ورماى وبثرهلرى وقرحهلرى دخى اولور. ومربده اولان ورم اكثر حار ورطب.
ورم اولور. وبونڭ شدتلرى فلغمونى نوعندن وبا خود ماشرا جنسندن اولور. فلغمونى
وماشرا انفصالى محللرنده ذكر اولندى وبابلرنده ذكر اولنور. ومربى ورماى وبثرهلرى علاجى
معده وريى علاجى كبيدر. نهايت معده اچون اولان ضمادلرى وطلالرى قاردوكوكس

اوستنه قویلر . اما ورم ورملرده و بثره لرده ایچون لازم گلان ضماد و طلالری ارقه جانبنه ایکی کورک آ
جانبنه قویلر . و معده زحمتلری ایچون دیربلان شربتلر و معاجینلر بر او خورلر دنیا ایچر یو ب اما
مره زحمتلری ایچون لازم گلان شربتلری جرعه جرعه ایچورملر . و آقزده طوتدوروب . مصّ
ایتدیررلر . معده ایله رئه نگ علاجنده فرقی بو مقدار ایدر . بو تقدیرده مره دخی ایچون . اکثر
استعمال اولنه جق . و اکثر طلا و ضماد اولنه جق داروار اول رایحه دارولر بعضی منضج ابدیجی دارولر
کرکوره . خصوصا ورم حار اوله . بعده رایحه دارولر محلل دارولر فتح ایدیجی کرکدر . و آقزده
منضج ابدیجی دارولر کرکدر . و بونجلهدن اشیا اول معونی کرکدر . مثلا عدس ده و طیاب شیرلها
و قوه شحمی و بزر قطونا العاب و تازه تیل صولی ادر . ولعوقلر ایچنده احتیاجنه کوره توزبجلیه
رازیانه صولی و رب السوس و کتان تخمی و حلبه و قوه و کبیرلر فتح ایدنه . ده مجره لرکه
یوورلر . مو نلک دارو اوستنده قاورب بادام سوسی ایله دیدهلر . و کیکلی دخی بادام سوی
و بادام یاغیله و شکر ایله پشوروب دیرهلر . و بو ذکر اولنان ماده دخی بونجلهدن کتان تخمی
و ختمی دانه جق بورچاق اونی و کوک سوسی کوکی قوزون و اشنی و آق بادام . و انجیر
و خرما و عسل قاتوب یورملر . و طشره دن ارقه ضماد اولنه جق بارد کرکدر . ضماد بارد مثلا
و ابوه دالا و قوه دخی اعصار صولری و زنده براپر اولنر اوزرینه شمع عسل داللی یاغیله
اولان موم روغن ایله طلا دانده دوکوب و بنفشه ایدوب و اوزرینه آق صندل اکوب
ایکی کورک مابینه و کورکلک آشغه اوجنه ضماد ایدهلر . بعده بو ضمادی ایده لر . اره اونی
و عنب الثعلب و لسان الحمل صولری و آق صندل . و قبل قزدیرودسی هوانده دوکوب
ضماد اولنه . و بعده بو ضماد لازمدر . مثلا ختمی دار به اونی و اکلیل الملک . و صندل
دوکوب عنب الثعلب و کاکنج صولری ایله بوغوروب . و ضماد و طلا ایده لر . و اکثر
قوی دارویه محتاج اولورسه بو ضمادلر . اکلیل الملک الاباط و آشق و مقل و نانخواه
و قرنفل و دانه جق کوکرجین خرسی و انجیر دا و وردک و تا دق یاغلری ضم ایدوب ضماد
و طلا لر ایده لر . و معده ورمی باشده اولان علاج و اشربه لر و دنا . بوکا دخی دیرهلر
در بیره بثره و ماده نازل اولمقدن قرحه واقع اولورسه . باشقه بابده ذکر ایدرز
بوز اوتوز سکزنجی باب قرحه بثره لری و قرحه لری بیانندهدر
طعام و شراب یوتلنده بوغازده حسولجولر دباره لردر . فارسیده بثره یه
وریش دیرلر . و انجیلر انواعی الثولا جاجیو عرغلبونسی دیرلر . ورومیلر
و یونانلر الغوسس تواییبو قاغو دیرلر . اکثر ورم بثره دخی وارایسه . انکک
سببی بر قوتلو خلط نازل اولمقدر . و اکثر ورم قرحه نجانلری بابده ذکر اولنمش
ایدی . اول ورم منضج بولوب و باشی ایدوب قرحه دونر و علامتلری
دخی ورمنک و بثره و قرحه لری بیننده فرق اولدرکه قرحه ورم اکثر یا بر یوکسک بکدن دخی اوله
گلمشدر . و بثره و قرحه لری انوی اولوردکه طعام کرطعی حدتلو و یا شوره و یا اکشی و قابض
اشیادن اولنسه کرمه یا ایجه سنده زحمت جلالنردن اولور . و یا ای یوتشق در بلو
طعاملردن و غایت ایصی طعامدن دخی انه جق و یا دو یاده کلمشدر . اما اکثر طعقندن یوک
باشی و بر یعنی اولورسه . انکک علامتی دخی توجدر و خطر ناکدر . ورم قرحه سی معده
وقرحه سی نکک معلوم او لمیبی و ایکیسنک بیننده فرق بودرکه ورم قرحه سنک . و بعضی
کتنده یعنی ارقه ده اولور . و معده قرحه سنک و جعی معده اوستنده و قارنده اولور
و کچه لر دعشی و کرنکک خفقلوا عارض اولمق . و اطراف بارداولمق و بو رون دلکلری ایکی
و لسانا قورر اولمق و کوکلک دونکی . و قوه اسکی ایسه جوق الملی مک دیورلیکه ظاهر اولمق
علاج مرقا قوه سنه ترتبلو دارولر کرکدر که مرمیا تیزانجه معده سطحی اوستنده اگلنه
دکالد و شرب و معالجه اولنه قده بالاده ذکر اولنندی اوزره بر اولمق دن ایچوب تیجا
طرفیجله ایچه لرکه بری بری اردنجه علاج ایدرسه ورملر ورمی بابنده بوز اوتوز سکزنجی
بابده دخی ذکر اولندر . اول علاجلردن هر بار ایده لر . و هر بارکه ورم . و قرحه منقلو و
بثره لر اولدقده قیصی اولنه . اول علاجلرک اول ذکر اولنان بثره لره و ضکره ذکر اولنان ایدی
ورم قرحه سی دخی صکره ذکر اولنان لری وی قرحه لرینه علاج ایده لر . و دایم علاج لیلوکلرده
گل یاغی و بادام یاغی و یاغوده تازه وق یاغلری اکسک اولبوب شهاره بد دره دو قحه بی . مهم
و اضطراب دیرجک حدتلو و غلیظ اغذیه دن منع ایده لر . و بوندن صکره ذکر اولنا جق معده
زحمتلری علاجنده و معده یابنه نظر ایدوب انک علاجندن دخی لازم و موافق اولنلردن
علاج ایده لر .
بوز اوتوز طقوزنجی باب معده سوء المزاجیه اولان امراض بیانندهدر
معده زبونلغی و ضعیفلکیدر . فارسیده درد
معده یه کرم دیرلر . و رنج جینه دن دخی دیرلر . و انجیلر انواعی الخنوسس و نشر بتوتولی
دیرلر . و رومیلر و یونانیلر یانی ثنی کیلیاسی دیرلر . و اسطوما خوس دخاسترس دخی
دیرلر . معده ده حار و سارده سوء المزاج ظهور ایلسه . اول حار اغذیه و اشربه لردن و
حار هواده مقام طوتمقدن حاصل اولور . و حار معده نکک علامتلری بش نوع اولور
بری حار اغذیه و اشربه و حار هواده طورمقدن معلوم اولور ایکنجی اکشی ککرمک
و بوزده ایکشی کبی یورونور تا حدتلو توتونلر کبی کلکدر . اوچنجی اسقال ایلدوکی اطعمه
معده ده تیز تحویل اولوب فاسد اولمقدر . و بیلی غلیظ طعاملری دخی تیز هضم اوله
دردنجی طعام اشتهاسی آز اوله . اما ایو هضم ایده بو محلده هضمی اعلادر دیو ب
بولوددکی اسقالی ایده سن دیو چالنکن زیاده غذا ویرمسی ایله معده کیدرک دخی ضعیف

اولسه كركدر بسته جي اولوركه يا خود عادته ضعيف اولوب وهر بار دصو طلب ايدوب وبارد
طعاملردن صفا ايدوب حار اشيادن اكراه ايده بو محلده دخي بارد صو طلب ايلدوكي جكر
حرارتنه حمل ايتمه لر مكر جكرده دخي حرارت اوله • ومعده نك حار سوء المزاجنه علاج
اننك بوغور ويه ايرلي غايت نافعدر • ورمانين صولري وشرابلري داره جلابي
داره صولري غايت موافقدر • واكر حرارت قويه ايسه ايرلي طباشير ايله ويره لر
بو بابده خوره وترنج اكشي ورباس وليمون صولري شكر ايله وشرابلري قني مناسبدر
وحرارت قويه ايسه كافور قرصلرندن يا بو اشربه لر ايله بله ويره لر قرص كافور آتي •
صندل وطباشير وقبح واوزون خيار جكردكلري ايكي دوزه تخمي هر بريندن بشر درهم
قزل كل بدبه درهم كافور بر درهم زرشك ايكي درهم كل ارمني اوچ درهم اوله دوكوب
قبح بهرلي يا خود خرفه بيرلي صو بله يوغوروب بر مثقال قرصلر ايده لر جرزيني كفايت
ايدره حمارل صويي ايله ويا خود سركه ايله دخي ويره لر • وعلاجلرنه لازم كلدكده
برقرص قدر ضم اولنه • وطعاملرنه باشين كشنيز وحمارل وقبح قويوب وتاوج
سقوربلرينه خوره وانار وكوك وزرشك وسماق قويه لر • واكر معده ده قويه حرارت
اولوب وقوت ضعيف اولورسه انار شرابي وسكنجبين سفرجل ويره لر •
سكنجبين سفرجل يابك اكشي ايوه نك صويني هر كيجه ايكي قويوب ارته سي غايت
قدر سركه وشكر قاتوب عادت اوزره قوام كتوره لر وويره لر • وانار شرابنه
قيناتمش يا بوز صوينك حرارتي قاتوب ايچوره لر • وبو بابده نافع سفوف بودر كه
قزل كلادن درهم طباشير وسماق هر بريندن اوچ درهم قورلش كشنيز ايكي درهم
اوله • سفوف ايدوب ذكر اولنان اشربه لردن بر سيي ايله اوچ درهم
سفوف بله ويره لر • وعناب كه غايت مفيددر • وخرفه بيرلي وباشين قبح قرنفل سي
وسكو بيرلي دوكوب وانار صندل ازوب اوزرنه خلط ايدوب معده اوزرنه
ضماد اولنه • وطحلبي صندل ودازه جي كافور قاتوب ضماد انك قني موافقدر وبارد
صولري قبول ويا خود صغر مثانه سنه طولدروب معده اوستنه قويوب جكره
يتيشيا قويه لر كه جكرك دخي بارد اتمه • مكر جكرده دخي حرارت قويه حسن اولنه
جكر ...دن چاره ايدرلر دكلدر • مكر جكر اوستنه حار با ... طلا وحار صولر
نطول وتكميد اولنه كه حرارت جكر زائل اوله جق قدر اوله •

بوز قرقنجي باب حار وماده لو سوء المزاج معده بيانندندر

معده ضعيفي ماده ايله اولمقدر • مشاركت اولمقدر • فا رسيره ضعف جنبه وار
كرم با ماده به اطوردر • وازجمله انواعي المختوسني ونتر بعولي انفس قابليت ناد ...

ورد ملوبو نا لطيهاني ثواسنو ماخوا بوخز مونقوسني دور ماده ايله اولان حار سوء المزاج اولدكه
معده ضعيف اولوب ضعفدن وجع شوند اولور • انك علامتلري بخارلر بابده حار •
سوء المزاج ساده ده دخي ذكر اولنمشلردر • اما معده ده ماده صفراوي اولسه طعامك طولوبكز
بر قابه ايلر • دخي كيم كلكرسه فاسد اولمش بالق ويا بيچ وبورك جوزايچي رايحه لري كبي
رايحه ظرفش ايدره • بونلرك جمله سي حرارت علامتي نشان ايدرلر • وحار معده صاحبنك دخي
كرمو ايوغانا توقه ايدره • اما ازاد لوره • ونا خوشش رايحه لو ودعتها اولور • واكثر غثيانه
دخي ظهور ايدره • وعطش وحرارت ووقت معده ده حار علامت نشانه ايدره • وبارد صولره
اكثرياني مساكن ايدره • واكر ماده غالب ايسه البتجق صو ساكن ايدر معلوم
در • وماده ايله اولان حار معده يه سوء المزاجه علاج اوزن نظر ايده لر • نونقه لبدبا
ماده دماغ ويا خود جكر وطلق ويا خود اوغ عضودن انوكليه نشر كلمي وار مبدر •
ومعده نك طبقه لريه اول ماده ده بنشرب انفش ميدر • يا خود ماده ففناد معده يه
دوكلمشدر • واكر معده يه دوكلمش ايسه • اكر علاج اسان قي واسهال ايله پاك
ايلكده • دفع معده يه قوت ويرهك كارندر كه كيرو كلجك ماده يه معده منع ودفع ايده
ديو مقولي ماده لركه هر قنقي عضودن مشاركتي وار ايسه • واول عضوك مرضندن
معده يه ايرشمش حاله وار ايسه • اول اول مشاركت ديدوكمزه علاج كركدر •
دقنقي عضوده وقنقي نوع ايسه هر نوعي باب باب ذكر اولنمشدر • مكنه داول
بابنه اولانا علاجله علاج ايدوب • واكر با انكز معده ضعفدن • فنالم ايسه معده يه
قوت ويره لر • واكر حرارت صفراوي ايسه لازم اولان ادويه ايله قي واسهال
ايدروب وباقي ماده ه سنجوبه انار وريباس ويا خوره وليمون ويا نورنج اكشيلري
شكر ايله وشرابلري جمله موافقدر • وطعاملري دخي ذكر اولنان اشيا ايله الحاق
ايدوب ويره لر • شربت قي كشاب اوتوز درهم بشمش صرصاني صو بيكي
درهم طوز نصف درهم اوله • اسان قي ايدره • ويا اكزبشمش صرصاني صو ايله
سكنجبين دخي قي كتوره • وخيار بيرلي صو ايله سكنجبين ايچك • وقاون
كوكي دازه جي ضرب تخمي وكاهي يا الكر ارنجي ايليجق صو ايله قي ايدرلر • واكر اسان
قي ايده مزسه • ومزاج مانع دكل ايسه دخي قوبچه مقلتاتدن بر نسنه قاتوب
يجا اسنده لر • وبعد ده صكره اكشي انار شرابي ويا خود سكنجبين ايله اكشي انار
صولري واكشي ايله صولري دخي صو ايدره • اما علت صاحبي اولدن عادتي اولوب
دشوار قي ايده بيلورسه بر دخي در • اما في انك عادتي واستان ايكي بو محلده
قيزي دشوار اولورسه • ماده هم معده ده دكلدر انكا بيلنور • بوده قيه اسهال ايله

استفراغ ایتدیره‌لر، آنك صفتی مطبوخ افسنتین بویله‌در، افسنتین بش درهم
قزل گل یگرمی درهم دار بیتون اون درهم صوده بوز اللی درهم قالنجه قیناده‌لر وصوزوب
محلنده بش درهم ترنجبین دادون درهم اشبو مطبوخ اولنان افسنتین صوینده
ویره‌لر درهم مقشور صبر ازوب ویره‌لر، واگر ترنجبین بولنمازسه شکر قته‌لر. مطبوخ
نافع که بو بابده فتی نافعدر. یگرمی عدد سیاه ازك ومقشور هندبا یگرمی درهم قزل گل
ایکی درهم گل خطمی بش درهم وبنفشه التی درهم ویاخود اون درهم فوذنج تخمی
قته‌لر. ویگرمی درهم ترنجبین ازوب وایکی دانك راوند قاتوب ویره‌لر، واگر
معده‌ده یاقیجی رطوبت وارایسه اراجه صویی ایله انار صویی ویره‌لر که اول صویی رطوبتی
قطع ایدوب وانار صویی معده‌یه قوت ویروب بردیکی لکالیه حرارت ویقبول ایتمه، واگر معده
طبقه‌لریله ماده تشرب ایتمش ایسه صبر ایله پاك ایدر، ومغسول صبر قوت ویرر نجیدورر، وبو بابده
ایارج فیقرا دخی صوانیده ویالکز صبر دخی اعلادر، واگر علت حاجیلر اشتهاسی ازالوب
وغثیانی ترك ویردسه ایارج قزل گل ربیله زنجبیل قوت ویره‌لر، واگر سوء المزاج محقق
ماده ایله اولیوب بلکه ساده سوء المزاج ایسه بولنمان ویرمك اولماز ماده‌سز معده‌ده
اولدوغی تقدیرجه ایارج اعلادر. خصوصا بو محلده جالینوس نسخه‌سی اولا افسنتین
شرابی دخی فتی اعلادر. شراب افسنتین بودر، افسنتین بش درهم قزل گل یگرمی
درهم اون ربع قالنجه صوده قیناده‌لر. وصوزوب شکر ایله قوامه کتوره‌رك
ویره‌لر، وایارجده ذکر اولنان صاری هلیله ایله ویره‌لر. صفتی بودر ایارج وصاری هلیله
ایکی درهم صاری هلیله بزر درهم، وکثیرا نصف درهم اورز کاسنی صویله یوغوروب
حب ایده‌لر. وبو ایارجه ازه‌جق صبر سکنجبین ایچنده ازوب بله ویرلسه هم اولور
واگر دخی قوی اولمق حاجت اولورسه بر حب دخی سقمونیا قته‌لر. نهایت سقمونیانك
معده‌یه زیانی واردر ضرورت اولمایجه سقمونیا ایله معده‌یه علاج ایتمیه‌لر، وسقمونیانك افعالی
ایدرسه. ایرسا ایچنده ازوب ویرمکده دایرسادن سقمونیا بر ساعت طوراجق
یرگورر. اما معده‌ده ضعف وارایسه سقمونیا ترك اولنمق گرکدر. ومعده علیل اولده
گلشکر ذکر اولنان ایله مسهل ویره‌لر، واگر ماده صفرا اولوب وصفرا جگردن معده‌یه
گلمش ایسه معلوم اولدقده جگر بونده صفراوی استیلا واردر. ماء الجبن ایله استفراغ
دخی مناسبدر. ماء الجبن برنج مارده کوکی یعنی قوجالی دکاسنی ماروی دبا شینی
کشنیز وکرفس وشکوت هر ایکی درهم قیناده‌لر وصوزوب وماء الجبن
ایچمه‌دن مقدم آتشه قویوب، وعادت اوزره کسوب قریشه قیرمك لازم
کلدکده ذکر اولنان داروارك صوینده اون دادون بش درهم فتح ایده‌رك ویره‌لر.

وماء

وماء الجبن ایچون کسیلمك سر اوزرینه بنفشه شکری سکنجبین صاچوب سادیکسه بردی منفعتلو
اولوره وایچلمك دفعه‌ده ماء الجبنه بر درهم صاری هلیله وشکر قاتوب ویره‌لر. خصوصا صفرا سودا
ایله مخلوط حس اولنه. واگر قویا حاجت اولوب وبالغوردی ومعده‌ده ضعف یوغیسه هم اسقاط
هم سقمونیا قته‌لر. واگر فصد لازم اولدوغی حس اولنورسه قوتنه وباشنه گوره باسلیقدن
فصد ایدوب وذکر ایلدوکمز مسهلاری فصددن صکره ویره‌لر. واگر فصددن اول تحریك اخلاط
وعلامت طبع ایچون گلشکر یاخود اون درهم گل مکرر ویرلورسه روادر هر ایکی گون مقدم
ویره‌لر. دیمیرده لازم گلنجه بر اغوردن فصد معقول دکلدر. طبیعی بر مقدار علایم واخلاطی
تحریك ایتملیدر. مگر فصد فی لازم گلوب تاخیر خطا اوله. والحاصل بو بابده ماء الجبنه شاهتره
دخی ضم اولنسه فتی مناسبدر. شاهتره وماء الجبن صفتی اولدر که افسنتین بش درهم
قزل گل یدی درهم شاهتره اون درهم سیاه ازبك یگرمی دانه چکردکی چیقمش فوذنجدن
یگرمی دانه تمر هندی یگرمی درهم اودلسین یوزدر درهم صویله ایکیوز درهم قالنجه قیناده‌لر و
صوزوب هر صباح قرق درهم بوندن داون درهم شکر وبر درهم صبر ایله ویره‌لر. ماء الجبنه
ضم ایدرلرسه اون درهم اشبو قیناتمش صودن فتح ایده‌لر. صبر قاتمق لازم دکلدر.
ومعده‌یه قوت وصلح ویرمك ایچون جوارش طباشیر ویره‌لر. طباشیر اون درهم
گل اوچ درهم سماق درت درهم گلنار بر درهم قاقله کبابه بر درهم عود ومصطکی بریرونه
یارم درهم اوله. جوارش ایدوب بونك مقدار استعمالی اوچ درهمدن درت درهمه دکین
جایزدر. ایوا صویله ازوب ویره‌لر. واگر طبع بر بار ملایم اولوب امساك
لازم گلورسه جوارش مسکی ویره‌لر. گل وطباشیر هر برندن ایکی درهم عود ومسك
هر برندن بش درهم مرسین دانه‌سی ودخی قابض اشیا صولری ایله جوارش ایده‌لر.
ومعده‌ده اسهالی منع یاخود اولان علاجلردن نظر ایده‌لر. ومعده اوزرینه دخی ضماد
اتمك لازم گلورسه ضماد نافع قزل واق صندل وبر چته کافور، وایوه دانه‌سی ویاش
مرسین وگلاب قیناده‌لر. جمیع ضماد وحصاره سن طلا واستعمال ایده‌لر ومعده
اوزرینه قویه‌لر. ومرسین شرابی ایچوره‌لر. واگر صفرا ایله رطوبت مخلوط ایسه تخم صوغانی
وکوکل ودوتك آنلك علاجلریدر. بیمارستانده فتی ایچون ترکیبلر ذکر اولنمشدر. آنك ایله قئ
ایتدرمك افضلدر. یاخود بر بیوك کاسه ایلیجه صو ایچوروب قئ ایتدروب
بعده حب صبر ایله پاك ایده‌لر. حب صبر صفتی بودر صبر وغاریقون هر برندن
بر درهم اوله جلاب ایله یوغوروب ویره‌لر. وایکی ساعتدن صکره خیار شنبر نقوعی
ویره‌لر. ومعده پاك اولدقدنصکره دخی قئ ویرمك حاجت اولورسه
حب اصطمخیقون ویره‌لر. صبر وسقمونیا وانیسون وطوز هر برندن بش درهم

آغاجنه یکرمی درهم غاریقون اوزرنه فت ایدوب بونک مقدار استعمالی ایکی درهمدر ٭ و استسقا خوفنده
کلمشکن ایله ازه جق طباشیر و قوروب لکا زرشک روب ویرهلر و نقرس مقدارلرده منع ایدوب طرانج
و جیلدیلیج و انک کبیلر ویرهلر وانار و غوره کبیلر چوربه‌یی طعامنه خلط اتمک و بونلرک
شرابلرین ایچمک و بونلردن معصوص اتمک مناسبدر ٭ واگر حرارت و حرقت وار ایسه
حار و غلیظ و صفرا اغذیه‌دن محکم پرهیز لازمدر که تا رخمت و علت زائل اوله ٭٭٭٭٭

بوز قرق بریکی باب وجع معده یه بارد سوء المزاج بیاننده در

صوق معده اغریسیدر ٭ فارسیده درد معده دانا سردی درلر ٭ و از جمله انواعی ٭
افخونس دیمتریا قولی انیس زنجبیل تباده درلر ٭ درد معده دیو نا بنلر بانی نوا اسنوما فوابو
بسی فوخونوس درلر ٭ معده اغریسی که صوق اوله که سوء المزاج بوکدا اتشی اوله ٭
انک علامتی شلاره اکل اتمش ایسه هضم اولیوب برازده بیله اوله جیقوب
کیموس صحیح اولمیه ٭ و از معده و سبلی و ریحلرک کثرتی و طعامه زیاده اشتها و طبع ملائم
اولمقدر ٭ و بونون تمامی منقولسنه عارض اولمش ایسه بونلردن صکره امتلا و تخمه و
حقیقه ریدلرینی باشقه بابده ذکر ایده‌وز ٭ و معده صووقلغی علاجی معده‌یه خوش
رایحه‌لو یاغلر که بلسان و قسط و مصطکی و سوسن یاغلرینی مخلوطا سوره‌لر ٭ و بیر پاره
و تنور رست طفلی کوکنه اول معده‌یه پشنجبی و کرم ایلر ٭ و معده‌یه مالجلنه‌دور ٭
و سیاه و سمورکوبلری دخی معده و کوسنه اورتیه طونی رودارد ٭ اما معده‌یه ورکفک
جنزان ایودکلور که پوست کتوررر ٭ و بو بابده پوست دخی ایو دکلدر ٭ و قوق کلک
دخی ایو اولدوغی بودرکه جانبزدرکه شهوت و حرکته کله ٭ و فوت حادیه ترکیبنی تخلل
ایده ٭ و بو محلده علاجی بوستلو اشیا ایله انیه‌لر ٭ و حار و یابس اولانلری اجتناب
ایدوب حار و رطب وارد لر مناسبدره ٭ سرو عسل و شراب ریحانی کبیلر موافقدر ٭
واگر بو سنبلون الم یوغیسه نهایت طعاملرینه آزه جق کمون ٭ و نانخواه و کراویا و
الجوان ٭ و فلفل و مرسانی و دارچینی دنا قومق ایو نشنجی ٭ و اصلاح معده ایدر ٭
و نعنا و نوره شبارلی و کبره و توره شبارلی دخی موافقدر ٭ و تی ضرورت اولمایجه زنجبیل
قومیه‌لر ٭ مکر معده‌یه زیاده برودت و رطوبت اولدوغنی آنکلیه‌لر و تبوء سوء المزاجده
زنجبیل بقیه ایتک ٭ و کوبوزه برنج دفعه اتمک مناسبدر ٭ مثلا زنجبیل انیسی ایدوب معده‌یی
قوبوب دینه صوو دمان اخراج ایدوب بر دخی قوبه‌لر ٭ و هر صباح فلفشکر عسلی ٭
و انیسون صوبیله ازوب ایچمک قیی منفعتدر ٭ بونلردن صکره معجونلردن دواء
المسک ٭ و فنداویقون و فلافلی و سفرجلا معجونلری ٭ و زنجبیل مربالری داره جق
مرهان کبیر و معجون کندر و جوارشن کمونی و صفرانا فعدر ٭ و شربتلردن جلاب ایدوب

ابسون

انیسونا و مصطکی و عود و سنبل طبخ اولمش صووا ویره‌لر ٭ و سائر شربتلر دخی بوبلک صوولرینی خلط
ایده‌لر و زیاده طعاملرنا دمقرار ندا منع ایده‌لر که معده و حجسندرا امتلا و جبی دخی خضم اولمیه ٭٭
و معده‌یی قوتلندرمک اکر کوره ٭ معده‌یه بر بریده زیاده طعام قونیاتی مقدارندن زیاده اولور قیوانه ٭٭
مقدارندا زیاده یوک اولورمی کیبدر ٭ و معده‌یه فنداویقون دیدکلری معجونا فتی مناسبدر ٭٭
فنداویقون بودر سنبل و فلفل و زنجبیل هر بیرندن التی درهم نانخواه دارت درهم نعنا و کرفس
هر بیرندن بش درهم کمون و حب بلسان و سلیخه و فا قرفه هر بیرندن ایکی درهم ساییدم بنیه
اوله ٭ عسل ایله معجون ایده‌لر ٭

بوز قرق ایکنجی باب ضعف معده بارد و رطب بیاننده‌در

معده صووقی و قوتسز اولمقدر ٭ فارسیده بلی نوانه د
جینه یو سرد درلر ٭ و از جمله انواعی افخونس دیمتریا انیس زنجبیل تباده دات اوجبه تباده
درلر ٭ درد معده دیونا بنلر بانی لو سنوما فوابو بسی فوخونوس ٭ ابغز دیونوسی درلر ٭ معده
نک ضعیفی بارد و رطب سوء المزاجدن تولد ایده‌گلمشدر ٭ بونک علامتی کوکل دونمک
و اکشی یلکمک و ککرمک و نزجلو رطوبتلر اقزدن اقمق کیبدر ٭ و اگر اقزده رطوبت ککرمک
حالنده اکشی یلکمه زیاده ایسه ٭ رطوبت معده زیاده در ٭ و اگر اکشی یلکی زیاده ایسه
برودت زیاده در بونده علاجی قیی ایلجون ٭ طوزلو بالق و یمک نافعدر ٭ و بنفشلر
مثلا طوزلو بالغی اتمک مزیدی ایله ویروب و درعقب شب و ج ۲ تخمی هر بیرندن بیر
درهم اوله دوکوب اون درهم سکنجبین ایله بوغوروب ویره‌لر ٭ و دیلر ایسه لوبیا
و بوزای قینادوب صونیده شب و ج ۲ تخمی ازوب ویره‌لر ایچ شرب و سنداب
تخملری و بوزرلک و ج ج تخملرندن هر بیرندن بر درهم اوله بیوره ٭ و طوز هر بیرندن
یارم درهم عسلی سکنجبین ایله بوغوروب ایلیجی شرب صو ایله ویره‌لر قیی ایده ٭ بعده
مصطکی صبر ایدوب زنجبیل مرباسی و هلیله ٭ و ابله پرورده لرندن و بافور سکنجبین
ویره‌لر ٭ و قیدن ایکی کون صکره حب اصطمخیقون ایله استفراغ ایتدکدر ٭ و اندن ٭
صکره بردفعه دخی ایارج و فیقرا ویره‌لر ٭ و اگر رطوبت چوق ایسه ماء الاصول
دخی ویرمک مناسبدر ٭ بافور و مصطکی و عود و قرنفل و کمون و معجون فلافلی رطوبت
معده‌یه نافعدر ٭ و مسهل کوارشن دخی بو بابده قتی موافقدر ٭ و هر بیر ایکی درهم
عود و قرنفل و جوزبوا و زعفران هر بیرندن برنجی درهم سقمونیا و مدبر یارم دانک
ایله دوکوب عسل ایله یوغوروب ٭ و بونک مقدار شربتی برنجی درهمدر ٭
سادە صوایله ویره‌لر ٭ و سفوف که معده‌یی غلیظ خلطدن پاک ایدر سفوف
و اشتهاسی حب ایده‌لر ٭ مثلا کرفس تخمی التی درهم افسنتین و انیسون و رازیانه
تخمی هر بیرندن اوچ درهم ٭ اق فلفل برنجی درهم قسط و سنبل رومی و کاسنم

ایرپرفدن ایکی درهم مصطکی و زعفراندن هر برندن بر درهم صبر سکز درهم اوله * صباح بوندن بر مثقال
ویره‌لر و اکثر بونلردن الکرده ایدرسه سهل حب افاویه ویره‌لر حب افاویه حب بلسان
و عود بلسان و مصطکی و اسارون و سلیخه و سنبل و دارچینی و زعفران و جوز بوا و زنجبیل
ایرپرفدن بر جزء و درهم غاریقون ایکی درهم تربد سکز درهم صبر سقوطری جزئی درهم اوله ترکیب
صوایله حب ایده‌لر * بونک مقدار شربتی بر بچق درهمدن اوچ بچقه کوره ایکی درهم دکین جائزدر
و بو بابده قرص ورد دخی نافعدر ترکیبی اوچ درهم اوفرح و سلیخه و دارچینی و مصطکی و سنبل و عود و
دانسون ایرپرفدن بر درهم اوله غبار ایدوب اسکی شراب ایله یوغوروب قرص ایده‌لر *
بونک مقدار استعمالی ایکی درهمدر هر صباح عسل ایله یا انیسون صویله ویره‌لر و معده‌یه
قوت ویروب ریحلری ساکن قلمغه و اسکی اسهالی ساکن و امساک ایدر ما بهیه یعنی ایوادن
ایوالر بچده بینه دیرلر و بهیخته دخی دیرلر * طتلو ایوا اولجری اسکی شراب ایله اصلادوب
و صقوب اوچ کوندن صکره سوزوب و قیناده‌وب اوچ من بوندن و اوچ من ایوه صویی
ویرمن عسل شربتی قاتوب تکرار طبخ و قوام ایدوب بعده آزه‌جق مسک و عود و جوز
بوا و زعفران و قرنفل و دار فلفل و قاقله هر برندن ایکی درهم اوله * دوکوب قته‌لر
و بو بهیخته‌نک مقدار شربتی اون درهمدر (؟) درهم صویله زشتدروب ویره‌لر
بو بابده مسک شرابی و عنبر و سنبل و عود شرابلری دخی نافعدر و ترکیب شراب
وارد زیاده معده و جگریه و بیراوه دربکاره و معده‌ی تسخین ایدوب و قوت
ویرمکده لانظیردر صفت توریخ قابلیدن اون درهم عود و نیدن درهم زنجبیل و ساذج هندیدن
و قاقله و خولنجان و دار فلفل هر برندن اوچ درهم قرنفل و مصطکی و زعفران و جوز بوا
هر برندن ایکی درهم غبار ایدوب و کلابده قیناده‌وب و سوزوب شکر و قوام کتوروب
بعده بر دانک مسک و بر درهم عنبر قاته‌لر * بونک مقدار شربتی بر بچق درهم بقدار یوز
بلکی درهم صو ایله ایچه‌لر و جوارشلردن جوارش عود دخی نافعدر * عود و قرنفل
و زنجبیل و قاقله و ساذج هندی و خولنجان و دار فلفل هر برندن اوچ درهم زعفران
بر درهم مسک ایکی چکردک اوله * عادت اوزره عسل ایله ایده‌لر * و عنبر جوارشی
و سنبل جوارشی دخی بو بابده اولور * لکن سنبل جوارشنه سعد قویه‌لر و نار مشکک
جوارشنه سعد و سنبل قته‌لر سعد ایکی درهمدر و سنبل دردت درهمدر و بر درهم
کندر دخی رواددر خبث الحدید شرابی دخی غایت نافعدر * خبث الحدیددن
بش درهم سعد و زنجبیل و جوز بوا و سنبل و قرنفل و دارچینی و کندر و فلفل و دار
فلفل و کاسنی دکرادیا و (؟) کشنیز و سعتر و انجدان و کمون و دانخواه و انیسون
و رازیانه و کرفس تخملری هر برندن بر مثقال اوله جمیعی اوزوم شرابنده اخشام ازسه

سیاه

سیاه قوری اوزوم صوینی ایکی کون ایلی قوادندن صکره بوندن ایله قیناده‌وب مقوی قاته‌لر *
هر صباح اوندن بش درهم مقداری صو قاتوب ایچه‌لر هفته هر کون ایچوره‌لر و دخی مغز آغاجدن و اکشی
و طوزلو نورده‌دن پرهیز ایده‌لر * و جوز باغند نخوداب و سرچه اتی ایله دکوکر جین و طلالیک
و نادونج و بلیج کبابلری * ویرمایدیر ویره‌لر * اما جوق طعام یدیرمیه‌لر و دخی هر قواسنه ذکر اولنان
اسیتی اونلردن مقدار بچق یعنی زیاده یبوست و حرارت عارض اولمیه جک قدر اوله ***

بو فصل اوچنجی باب بارد و یابس سوء المزاجدن اولان ضعف معده بیاننده‌در

صوووق و قوری معده ریحلی معده‌در * فارسیده سردی و
خشکی ضعف چیه دانی دیرلر * و افرنجیلر النواجی انخوسی و ستریقولی اقس دیرلر بیه‌تا واب
مسقیج ده دیرلر * و رومیلر و یونانیلر باتی او ستوماخوس ابوابسی و ستوس کرانس
روسوس دیرلر صووق و قوری سوء المزاجدن ضعف معده واقع اولسه بونک
علامتی اغزی قورلر اولور و صویی از طلب ایدر * و طعامی هضم ایتمز * و بوندن
دخی اکشی ککرمک عارض اولور * بونک علاجی کشکاب ایچنه عسل و فلفل قاتوب
ویرمک کرکدر و یکی و مرکب شرابلر دخی مناسبدر * و طعامنه دارچینی و قاقله قته‌لر
و معده‌سی اوستنه مصطکی و ناردین یاغلری سوره‌لر * و جمیع معده علتلرنده و
وجع معده ریح و امثالی ایدیجی مغر آغدن اجتناب لازمدر * و اسکی ملیکردن هر صباح
اوچ درهم ویروب و یقارلی بابده که بارد و رطب سوء المزاج معده‌در * انلردن
دخی بونده مناسب اولان علاجلری اکسک ایته‌لر و نیم برشت بیره‌لر و افاویه ایله
کاهی اسفناخ و نخوداب اکسک ایته‌لر و حمامه کیرمک دخی کاهی اقتضا ایدر نافعدر *

بو فصل دردنجی باب سوداوی وجع معده بیاننده‌در

سوداوی اولان معده اغریسیدر * فارسیده درد معده از سیاه کشی دیرلر
و افرنجیلر انواجی طولور و ستریقولی افس قاوزه ملانخولیقه دیرلر * و رومیلر و یونانیلر
قارد یالیا ملانخولیکی دیرلر * بو نوع وجع معده سوداوی اخلاطدن تولد ایدرسه
فم معده حرقتی اولوب و جوق طعام یر * و بو جوق طعام یمک فم معده حرقتنی زائل
ایدر * و بو محلده سودا اخلاطی و وجع و حرقتی غلط صفراویدر * بونک اصحابی هر کاه که
طعام یییه برساعتدن صکره وجع عارض اولوب مادامکه قی ایدوب اکشی بر شی
چقاریه راحت اولمز * زیرا بو غلط معده قعرنده اولوب و طعام اول غلط ایله
مخلوط اولوب سودا زیاده اولور * و غلبه ایدوب فم معده‌یه چقار * و انوکیچون
فم معده‌یه حرقت ویرر یعنی معده آغزینی یاقر * و اغزی دخی بیه اولور * و ینه طعام
یدوکی کبی حرقت زائل اولوب برساعتدن صکره ینه اغزی دوشلر اولور * بونده

علاج بر قاچ کره قیی ایتدرمک کرکدر و وازوجی علابسه و واسطه ایله قیی قابل اولمزسه بالغرغره
حنظلو اونترلر ذره قرنقی شربت ایچنه قویوب بر کون و بر کیجه طوزه بعده ذره قرنقی بر اغوب واول
شربت کرونبقدر فاحت جذب انشدر و اول خرنی پاره لیوب حبلی سکنجبین ایچنه قویه لر بر کون
دخی طوره بعده قزل بوکرجه صو بیله اسستی ایدوب ویره لر و اکر اولنلر اثر بولادخی بر مقدار ویره لر
قیی ایتدره لر بوندن زیاده حبل هندی ایله ترید دخی بو کبی حنظلو دارودر ایله قیی ایتدرمک خطادر
بو ارکه دو ماغه نافع ایدر و بلی بغو زمان غشی کتورر اما عوام عجب بو کز مبتلادر که بر ایکی درهم
حبلا هنکی یعنی حبل هندی ایله قیی ایدرلر کندولرینی موت عقله ایلتورلر والاصل قیی دن صکره
حب اصطمیخون ایله استفراغ ایتدره لر و هر بار معجون انقیاع ویره لر و بو نوع معده وجعی عارض
اولوب قیی ایتمیو راحت اولمیان ایچون نافع قرص واردر صنعتی بودر قرص وجع معده
کرفس تخمی وانیسون هر برندن بشر درهم افسنتین اون درهم سلیخه بکری درهم و
وفلفل هر برندن ایکی درهم افیون وجندبیدستر هر برندن بر درهم اوله اوتوز قرص ایکیشر
درهم ایدوب و بونک مقدار استعمالی یارم قدر بر درهم اولور و ضعیفلره
یارم درهم و او قدر سنه کوره ویره لر ......

یوز قرق بشنجی باب دموی معده ورمی بیاننده در

معده ده قانا غلبه سندن شیشی المقدره فارسیده آماس چینه دانا ازخون
خون دررلر و ازجمله انواعی اشتلا ماجیو ونشریحولی فلغمونی توسنوماخو دررلر و دروملر
ویونانیلر فلغمونی توسنوماخوس دررلر معده ده ورم سببی قاندن ایسه لابده
حمی کبی حال عارض اولور اندن جذبه و اول محلده فصد انکله حمی سی زائل ایدر .
ودثبات وصوبه ذکر اولنان علاجلر ایله تنقید ایده لر و معده اوستنه قباق قارنوز آکی
دخیا فوردیق وحب الثعلب وخیار وصندل صولرینی وصندل وابه سویقی ایله ضماد لر
معمول وبادام یاغیله شراب بنفشه وهندبا صوبی وخیار شنبه ایچورمک مناسبدر
واکر ورم زائل اولمزسه شول زوروب اکر کرک صندل عنابی وسرکه ایله دکوب وصندل عباری
اکر تحقیق اتور بعده ضماد دروکا ایه اولی ونحوه کتان وخطمی وسنبل وبابونج وسعد کبیر ایله
ضماد ایده لر وچوق طعام دن وصفراتدن وحد حیوانشیادن وچوق صو ایچمکدن منع ایده لر واکر
معده ده پیان خلقو ورم اولور دموی اوله لازم اولانه حمام مفصد ره دخی واسهال بو محلده
متمم دکلدر نهایت معده اوزرنده ایوا یاغی کبیلر سوره لر ....

یوز قرق التنجی باب صفراوی معده ورمی بیاننده در

صفراوی معده شیشیدر فارسیده آماس چینه دانا ازکشن زرد دررلر و ازجمله انواعی
ایله سیبلاس ونشریحولی دررلر و دروملر و یونانیلر ایرسیبلاس توسنوما خو دررلر ..

معده

معده ورمی صفراوی اولورسه بوزوده صیرتیه صیلایر و دخی آغری اولور و عطش دخی غالب
واقع اولور بونک علاج دموی ورم علاجنه قریبدر ولکن صفراوی ورمده رطوبت
کتورنجی دیلی بیرودت کتورمه و دموی ورمده زیاده کرکدر بو نوعده علاج کشکابه سرطان
ویره لر و ورتاجین وخیار و وزنه تخمک صوبی وهر درهم خیار تخمی ایچی ولسان صوبی نافعدر و
وازوجی شراب ممزوج دخی مناسبدر وضمادلرینه ش الکل وورفه بیراقی واروابی وخطمی و
اوزون خیار صویله وطحلبه دوزه لر اونا دورت کونا بجو وکونا صکره یکنی یابره ذکر
اولنان علاجلر بوکز دخی مناسبدر و بو نوعده بو قرص دخی قیمی نافعدر کل اتی درهم سنبل
وزعفران هر برندن ایکی درهم وسن کوکی وخیار تخمی ایچی وتمر هندی هر برندن ادبع درهم
کثیرا وصمغ عربی اوچر درهم اوله و قرص ایده لر و بو قرصلک معده اوستنده بر درهم بونی
حب السفاله رسمی کبی حبلر ایدوب ش اوستنه طوتنی دخی نافع اولور ......

یوز قرق یدنجی باب بلغمی معده ورمی بیاننده در

بلغمی معده شیشیدر فارسیده آماس چینه دانا ازکشن سپید دررلر و ازجمله
انواعی توموربنواپیوزدس ونشریحولی دررلر و دروملر ویونانیلر ایدما توسنوما خو
دررلر معده ده ورم بلغمی اولسه طعام وصوبه ارزو از اولور اما آغری صوبی دلبالی
چوق اولور ووجع تسبی خفیف اولوب عطش چنج اولماز و ورم دخی ظاهر اولور
بونک علاجی دموی وصفراوی علاجلرینک خلافیدر مثلا هر صباح رازیانه و
کرفس صولرینی هر برندن اونر درهم و ایکی درهم طتلو بادام یاغیله بر نیچه کون ویره وب
بعده بید الجبر یاغیله وبادام یاغیله والحلیل الملک مطبوخی دخی ویره لر صفت الحلیل
الملک ورازیانه کوکی هر برندن اون درهم ودرت یوز درهم صوده یوز الکی درهم
قالنجه قیناده وب وهر صباح قرق درهمینی بید الجبر وبادام یاغیله اوچر درهم اوله
ویره لر وشراب زوفا ایچنه الحلیل الملک صوبی ورازیانه قاتوب ایچمک دخی نافعدر
وضماد جعده والحلیل الملک وجاجا وبابونه هر برندن اون درهم افسنتین و
سنبل هر برندن یدی درهم جوز بشنی درهم مصطکی التی درهم کندر بشنی درهم خطمی
کوکی اون بش درهم اوشق وجاوشیر ومقل وصبغه وسائله هر برندن اون درهم
اوردک قازادی یاغلرینی هر برندن اون بش درهم صاری موم اوتوز درهم سوسن
یاغی وناردین یاغلرینی هر برندن اون بش درهم زعفران دورت درهم اوله اکر زعفران
ومقل وجاوشیر شرابده ازوب وافی ادویه عبارینی جمله قرشدروب و اولان
درهم درهم کثیرا قاتوب معده اوستنه ضماد ایده لر ضماد آخر بابونج وچوبک کولی
واودو وسعد وسنبل عبار ایدوب ناردین یاغیله معده اوستنه قویه لر ...

یوز قرق سکزنجی باب صلب معده ورمی بیانندەدر

معده‌نك بر كز شیشلکی اولسه، فارسیده اماسی پیده‌دن صلب سخت ورم دیرلر،
وافرنجیلر انواعی تومور سیروزدوس ونتریقولی دیرلر، وروملر ویونانیلر اسکیروماتیع
غاستروز دیرلر، معده‌ده ابتدادن ورم وبرك اولمق از اولور، اما کورك برك وحار
ورم اولمق اولور، وبار ربلغمی ورملردن کاهی صلب اولور، بونلرك علامتی مرض لمنده
اولمق وحمی ووارمق اهسته ومعده ثقیل اولوب بدن لاغر وبیهوده افکار دفعته
بلور مکرر، بونلرك علاجی توت شرابی وخیارشنبر وماء الاصول قوبوب لازمدر که
ایچنه مفتاح الادرار ومصطکی وجیز سیاه وشاه زیاده ایده‌لر، وبر مقدار بیدانجیر یاغی قته‌لر
اکر دخی قوی استرلرسه، اون درهم سوسن یاغی وایکی درهم بادم یاغی قته‌لر ویوه
باغیزیه ماء الاصول ایله یاکز ویرلرسه جایزدر، وبو بابده قرص سنبل دخی نافعدر
مفتاح الادرار وسلیخه دفلفل وراوند وقصب الذریره وسنبل هر بریدن اوچر درهم زعفران
وانیسون ومر وفلفل وقسط هر بریدن بر درهم مقل ازرق اوچ درهم مصطکی ایکی درهم اوله
قرص ایده‌لر، بونك مقداری شربتی بر مثقالدر، سکنجبین ایله ویره‌لر، ضمادی که صلب
ورم ودبیله کبیره نافعدر، اکلیل الملک وحلبه وپاپونه ودونه بیشی وافسنتین وحنظل
هر بریدن بر جزء انجیر یکرمی عدد طلوشراب ایده، طبخ اولنوب ودارولری غبار ایدوب
دوشدروب وعسل دخی قاتوب، ورم اوستنه ضماد اولنه، ضماد آخر قوری بنفشه
وپاپونه واق حنظل ودارچینی هر بریدن اون درهم قزل کل بش درهم سنبل ومصطکی
هر بریدن اوچ درهم قصب الذریره وسعد وادخر هر بریدن ایکی درهم حلبه اون یکرمی
درهم اوله، جمله‌سنی کتان تخمی لعابیله یوغوروب، ومقدما نار دبن باغیله معده‌یی یاغلیوب
بعده ضمادی قویه‌لر، ویك بیرزدن اول ضمادی قالدروب، طعامی ویره‌لر، وصو
یرینه جلاب ویا ماء العسل ویره‌لر، بعده اوچ درت ساعت کچوب ینه ضمادی
قویه‌لر، وبو علتده مسهل ودوادن ایچمك نیك نافعدر، علاج اولنسه
داخی نده قابل ایسه، دوه سدیب اکسك اولمیه ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰

یوز قرق طقوزنجی باب معده‌ده صلب وحار ورم که دبیله دونه بیانندەدر

قیح واستسقی شیشکی جبانه دونکدر، فارسیده اماسی کرم پیده دانا چاور شده
دیرلر، وافرنجیلر انواعی تومور سیروزدوس افلجاپلس دیرلر، وروملر ویونانیلر
غاستوردسی انفودیس دیرلر، صلب حار ورم که دبیله دونه، بعضی جبانه
دباره اولدقلری علامتی کوزلر چقور اولوب بدن لاغر اولور، واسهال دخی ظهور
ایدر، وبول آز کلور، اما حمی بسی ساکن اولور، ومعده ثقیل اولوب اوزرینه

برمق

برمق قوسلر برمق باصلسه معلوم اولورکه ورم جبان اولمشدر، اما بونوعده معده‌ده وما
وجع قالقوب بدن صودن اولمق برازی علامتیدر، ومعده جبانه علاجی بلانامیز فصد
ایده‌لر، دیقار بده ذکر ایلدوکمز اغذیه واشربه وطلالر وضمادلردن استعمال ایدوب وماده‌لر
کبرو ونو رنکت واکسلملك کرکدر، که جبان کبی اولمش ایکن اوده که اچلیوب عسل ایله زایل
اوله، واکثر چاره اولیوب جبان اولدوغی معلوم اولورسه، انی طبخ ایدوب اچلمغه
قصد ایدوب ویاك ایده‌لر، واچلمغه طریقی بودرکه، هر ساعت تازه سود ایسیتی
ایدوب ایلیجی صو ایله ویره‌لر، وکوره‌لر بارمق ایچرو باتوب یعنی یومشق اولورسه
حلبه وبیدانجیر طبخینی ایلیجی صوبیله واجی بادم یاغیله وبیدانجیر یاغیله ویره‌لر، وبعضی
ایچمك نافع اولان اشیا بودر، نافعدر نافع اشربه یابش طلحشقوق بر کبی درهم
ورسیا تخمی وحلبه هر بریدن بر در درهم دوکوب وادنوز درهم عکار سودی
ویافندقی سودیا ایله ایچوره‌لر، ضماد یابش طلحشقوق اون درهم حلبه یکرمی درهم
ورسیا بشی ایله دوکوب شیرلقان ایله جب ایدوب وتازه سود ایله یوغوروب
ضماد اولنه، ویومشادیجی پیراقلر قیناتمش ایلیجی صوده اوتورمق دخی نافعدر،
ضماد قوری انجیر وحلبه وبابونج طبخ ایدیجی داروردر، وافسنتین قابض وقوت
ویریجیدر، اولنقدر برچه معده دارولرندن قوت ویریجی داروردر تازه‌در، وباجمله کوره
که ورم دبیله‌یه دونوب، ویومشادوب ظهوره کلدکده، واکر برمق باصلسه برمق
باتوب یومشادوغی معلوم اولمیا اول وقت ربعی دوشکه کوکسی اوستنه
یاتوره‌لر، ودوشکدن دخی اسیتی اوله، اول حالا اریك اچیلور، واکثر قیح ایله اریك
دقان چقار ایسه ابو علا ممندر، بونلردن صکره یومشادن شربلر ایله قیح ایتدره‌لر، وجبانی
کاسینی صویله ایچوره‌لر، وبو محلده اباج فیلزادی ویره‌لر که معده‌یه یوبه دقان واریکی
اسهال ایله طشره چقاره، اما بونده بیرلر ایله ورم اچلمزسه صلب ورم بابی که یوز
قرق سکزنجی بابدر، بوندن اول ذکر اولنمشدر، اونده اولان علاجلردن بوکه دخی ایده‌لر
وعلت ابتداسنده رد فدان بیرده صاروسیی وکبك بیره سیی یاغود نشاسته
دن واره‌دن حریره‌لر وحسودلر ویره‌لر، وعلت افزونده طورق ادبق وحلبه
ایله پشمش نادون شوربالری ویره‌لر ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰

یوز اللنجی باب معده بیشبرلری وقرحه‌لری بیانندەدر

معده صولجولری ویاره‌لری بیورره، فارسیده پیشره‌یا معده وریشی جنبه دیرلر، وافرنجیلر
انواعی اقزل جراجیو ونتر بقولی دیرلر، وروملر ویونانیلر الفوسس لس غاستروس
دیرلر، بومعوده نسته‌لر معده‌ده اولمق بر قاچ وجهدن، وبر ایکی کونه اولور، ظاهر حدثلو

ودخی انواعندن استسقا شرابلری ونیلوفر نافعدر . ودکر بازمانلرده دخی تخفیف ویره . وطعامی
صو ویوزاغوانی واوفلاق وتاروقا بلچاری که مصوص اولوب خوره وسماق واکشی
انار صحیح وریباس وترنج ایله ویره‌لر . وبونلرک اشربه‌لری دخی شکرلرینا نافعدر .

بو الثانی عشرین باب تخمه وامتلا وفساد غذا بیاننده در

ترکیده بیقو وامتلا درلر . فارسیده هیضه وتخمه دخی درلر . دیرلرکه جنیه‌دان ازفزوندن دخی درلر
وازجمله انواع النقص تباس ونزله قولنج قسمی اولادرلر . ورومیلر دیوانیلر واردوس توشنو
مافواتوادنیا بیاس دررلر زیاده ونرجب سزغذا معده‌یه ثقلت ویرر ... غذا فاسد
اوله . علکرسی اکشی ویوزه ایکشی کبی علکرلر ظاهر المقدر . انلک ابتدا حضر بو علاج فی الحال توصیه
مدبیرلر کرکورکه باقی فضلات دخی الم هضم اولنجه الم ایرمیه قبی باجنره ذکر اولنندی دخی دانده
محتاج اولورسه انلر ابله قبی ابتزرلر . اما تخمه ولطیفه انواعندن کاهی بلا علاج دخی ظهور
ایدر . ودخی دن حکرکه تکرارایچی صوبله تکرارقی ایدوب معده‌یه پاک وفضلاتی دفع ایدوب الم زایل
اولور . اما اجهال ابله طعام ثقلتی اسفله وارمش ایسه . ایتی صو ایچنه مصطکی قاتوب
ایچه‌لر . وبادام دهنی راوند وقوتلو کشنیزه وکنج ادمله هرد رهم راوند ویره‌لرکه فضلاتی
تیز اسهال ایلیه . واگر طبیعت کندودن اسهال ایله دفع اتمزسه شاف ایله یاحقنه‌لر ایله
ایله علاج ایده‌لر . ومعده اوزرینه طفولیت عالمنون هرونه شکل ضماد انکه معتاد اولمش
ایسه . آنی ضماد ایده‌لر . هرکسک بر ضماد‌ی واردر . بعضیسی جیلک صوغانی دوکوب
کیکه اوررلر . وبعضیسی کرج ایله عسل بوغوروب اوررلر . وبعضیسی بوگرجه وبعضیسی
مزلنک ونخود وبعضیسی جاموری دوکوب اتمجه وبعضیسی کره میه قزدوروب دسرکه
دشرابله سوکندوروب وکره میدی بزپاره‌سنه صاروب قورلر . وبعضیسی تاودخی
ایکی یاروب قورلر . بونلره اوتسون معتاد اولمش ایسه بونلر ایله دفع اولور . اما
معده بوش قالدقدن صکره قیلدن معده ضعیف اولمسه کرکدر . عود ایله خلط اولنمش
قورق شرابی کیبلر دبا خود رایحه‌سی لطیف مایه که رقیق اوله . اگر اسهال واریسه وایرا
ملحونلری ایله نعنا تورشیاری معده‌یه قوت ویرر . ورسیا شرابی وربی دخی اسهالی
دفع ایدر . ودنی بعض لطیف شنه‌لر ویروب وایچوروب وزمن عود ویروب ومعده
اوزرینه دخی ضماد ایده‌لر . ایده طبخ ایدوب اوزرینه نعنا وارهجی صوف اکتوب
قویه‌لر . وغذایی ترک ایده‌لر . بعده مزیجه لطیف غذا ویره‌لر . وحتت غلبل اولنوقوه
صکره راحت وسکون اوزره اولوب بعده حمامه واروب وصکره اولان ادبنو دخی
اگر امتلا به . واگر حیضه نافعدر . وحیضه دیو بو علتک شدیدنه دیک سبیع
بولمشدرکه هم قی وهم اسهال واقع اولور . قی مشکل شنه ور بونلردن غیری
دخی خلطدن اولورکه معده‌ده بونلر ظهور ایدر . دعقموبیلکردن دبا خودعار وواتلو نزد
کاهی باشندن نازل اولور . وکاهی بو یتره‌لر وقره معده اوستنده وکاهی معده قعرنده
اولور . بونلرک فرقی کوجدر . کاهی بونلر ویره واخر حصوده اولور . بونلر علامتلرندن معلوم
اولور . وبونلرک علامتی لکره در واغز قوقوسین جوق اولور . واگر دول قوردوادلوا
دقتی واقع اولوب قره اوستنده قوبار ودخی پاره‌لری طشره بله کتورور . واما بوقره
قریبده اوله اغزسینی ارقه‌ده ایکی کورک اراسنده اولور . وطعام یدکدکی وقت
بر نوع وجع عارض اولور . واگر قره قعر معده‌ده اوله طعام معده‌ده قرار طوتمار
ووجع سینه دن آشغه دکوبکدن ظهور ایدر . واگر بتره وقره امعاده اولورسه طعام
چقاجق وجع ساکن اولمزه وقره دربیسی وپاره‌سی برز ایله بله قلور . واوله دری خاتت
ایچه اولور . وبولی اسحالا انکه ریضه سرکه ووزن ایله برشه ویره‌لر . فی الحال هرقنغی نوع
ایسه ظهوروندن معلوم اولور بونلره علاج بتره واگر قره معده‌ده ظاهر اولدوغی کبی
ابتدا فصد لازمدر . خصوصا بونلرقان غلبه‌سندن اوله . وقابل ایسه سیاه اینک بوغوزندن
اکشی ایران ایدوب بردرهم طباشیر وبردرهم قزلقل وبردرهم قوروب قولانجی تخمی ایله
ویره‌لر . وبو بابده نافع اشربه اولورکه اینک سودی اغوره وسماق صوبری بر بریندن
قره درهم دنزمش طاش ایله دنغیه‌لرکه تا صولری زایل اوله ویره‌لر . وسودی اکشی
انار شرابیله دخی ویره‌لر . واگر قره اسکی اولوب دبغمش ایسه . مقدم معده وجلاب
ایله وماء العسل ایله یابنبه‌لر . ودخی انکه بودفعه مانع اولمق کرکدر . زیرا قی معده‌ی انجیدر
وبو معده نیز منفی بوقدر . وضرری جوقدر . واگر اسکی اولوب جوریش ات پاره
لری ظهوره کلورسه ابارج فیقرا پاک ایدر . وجونکه اکشی ایران واکشی انار صولی
ایله وکشکاب که دخی اکشی انار صولری ایله ویروب وصوا غالب ایسه . وکوکل
دونمسی واقع اولورسه سوبی بارد صو ویره‌لر . بارپ انکله قبی اتدرسه جایزدر
اگر قبی ایده مزسه کشکاب اکشی انار صو ایله ویروب درعقب بارد صو ویره‌لر
کہ قبی ایده . ودخی دن صکره اکشی ایران بردرهم طباشیر وبردرهم کل قاتوب ویره‌لر
واگر استفراغه محتاج ایسه خیارشنبر وکاسنی صوبی ایله استفراغ ایتدره‌لر . واگر اسهال
مفرط ظهور ایدرسه قرص طباشیر ویرمک کرکدر . اما قابض میوه‌لر صو ایله ویره‌لر
دباخود قاورلمش ارپه سویقی ایله طبخ ایدوب ویره‌لر . ودخی که علت بتمش اوله بوغاز دن
قان کلمک بابی کرکشت اتم . ودرلر . انده اولان علاجلردن بوکه موافق اولانی ایده‌لر . ومعده
اوستنه سنبول ضماد که طلب دباشن قبی قازنده‌سی وقطنی وسماق ونازه وکلنار وقزل
کل ورقه بیرانی دغوره وسال الحل درسیا صولری قوبوب ضماد اوله . وجمله بتره

بحجه علتلره اشتغال ایدوجکمز یونانلو کتابلری • تفصیل ومبالغه اتمشلردر • بوندن صکره هیضه بابنه
شروع اولنور ان شاء الله تعالی

یوز اللی ایکنجی باب امتلا وتخمه‌نك شدیدی هیضه بیاننده‌در

ترکجه بلبوکنا بغوتورلر • فارسیده دخی هیضه وتخمه دیمك ایله مشهور بولمشلر • واوزجمله
انواعی فلوقسوس جلبافوسس دیرلر • ورومیلر یونانیلر روسس کیلیا قوسس دیرلر • بوعلت
دخی امتلانك شدیدیه یوغنه‌ندر • وبونك دخی سببی طعامی چوق یمك وغلیظ ویرلر برینه مخالف
طبیعتلو اغذیه یمك ترتیبسز یمك وغلیظ طعامی معده‌ده صکره لطیف یمك واسی طعام اوسته چوق
بارد صو ایچمك • واسی طعام یبوب واستی ویا خود آتشین کنارنده ایکن طشره‌یه بارد هوایه
چقمق • وطعام علی الطعام یمك خصوصیله سبب قریبدرکه بر طعام هضم اولمادن بر دخی ادخال
ایدرلر • تغیر معده نیلسون اولا چوق اولمغله تحملی کوچ اولور • بر طریقیله اولورسه هیضه
ظهور ایتمك مشکل دفعی مشکلدر • طبیبلر بوکا اعراض لطافه دیندرلر • قی واسهال ایله
بیله اولوره • اما قی واسهالی ابتدادن اولمزسه • ثقلت غدا چوق الم ایرشدرر کاهی چوق
غدا فاسد اولوب واندن صفرا اخلاطه ایرشوب قی ایله چقاره • واکثر بلغمی غلیظ ایرشورسه
اسهال ایله چقاردیلر • واکثر معده‌نك طاقتی وار ایسه سهولت ایله دفع اولوره اما ماده
چوق اولوب • ومعده‌نك تحملی یوغیسه صعب وعجله صفراوی قی واستفراغ وصوکی خام
اشتهار اولوره • وکاهی هضم اولمادق طعام پاره‌لری غثیانله اسفلدن چقاره • وکاهی یولانق
اسهال اولوره • وکاهی مرکبه قلل کعوره • وماده نوع یک ایدر وکوز چقورلره • ونبض ضعیف
وصغیر اولوب یوزدن فتور وتاغز اولوره • ویوز رنکی متغیر وکاهی میته کبی اولوب
ال وایاق واطراف بارد وغشی متصلو حالا وطرناق کوك اولوب • کاهی مجلد اتوا مثل
عضله‌لرده تشنج کبی حالت ظهور ایدوب • وطبیب مریضی کورسه خوف ودهشت
وعلاجنده تردد ایدر • ومریضك حالی اولدرکه هرنه ویریلورسه قی ایله پیته طشره
چقاره وضعیف قسنه‌لر کبی بارد وفار کلور • وعطش دخی عارض اولوره وصو ویررسه
کیزو صو طالب ایدره • باقی فضلات دخی فاسد اولور بو علتده نفس نظام اوزره چکلمه
اولمدیغی صکره طبیب خوف اتمیه وعلاجی منع اتمیه • وبو علت اطفالده وجوانلرده دخی
واقع اولور • اما پیرلرده اولدوغی مشکلدر • خصوصا بدنی تملو اوره ماده حرکته کلوب
اوز غلیظی جکر منع ایتمکه قادر اولمز • وچوق کسنه وارددرکه جائزدرکه هیضه ظهوره کلمه
دیو اشتها وار ایکن طعامدن ال چکوب وبوینی اخلاطدن پاك ایدوب یعنی هیضه
ظهورنده قی واسهالندن ماده آخر ویلکی دماغ حرکته کلسندن • وضعفندن خوف
ایدره • وبو علت صیف ایامنده چوق وقیش ایامنده آز اولور • وبو علتده

علامت

علامت زبون ودودباه کبی اولوب • علاجی بوا چوق اولوره • ودرایابلفلودح بلوجقاره • وکاهی
بوندن ذات الجنب علتنه تبرد ونشره طعام ریجاریا جنبنده مکانابوبور • بوکا جلاج تنحی بابنده
تفصیل اولندوغی اوزره فی الحال فاسد اولمش طعامی بلا تاخیر قی ایله اخراج ایدوب
وتکرار واوز ایلجی صو ایچوب تکرار قی ایدوب معده‌یی پاك ایدوب معده قوتنه وبلکی
اسفلدوارنفه تاخیر ایتمیه بعده طعامدن وباخود اوردن منع ایدوب جلاب وماء العسل
ایرولر • دوارث وار ایسه اکشی انار صولریله جلاب ویروب دخی اندن صکره
هیضه صاحبی حرکت اتمیوب سکون اولادر • وادوبونی دخی نافعدر • وباقی تفصیلاتی
هیضه مجلی دور • وهیضه کاهی ایلتوده دفع اولوره اما وجع معده وبطن دخی واسهال
اولمیوبه نافعدره • واکثر عطش غالب اولورسه رتانین صوینه شکر واززه‌جی طباشیر
ویا خود رتانین شرابنه بونلری قاتوب ایچوره‌لر بجمع طریقیله ایچورمك کرکدره • وطاغ
المسی واکشی ایوه صولریله دخی نافعدر • خصوصا اسهاله اوغرلری اوره • ویا خود
تازه فلیسی صوینی ویره‌لر • واستفراغ قی ایله بوصولره واشربه‌لر دونرسه یعنی افزون
بنه قی ایدرسه کوك ورسینا بیشی وایوا صولریله ورسیما سوینی خلط ایدوب
ویره‌لر • واکثر ایوه شرابندن کعك خرده‌لری اصلادوب ویررلرسه انکله نجار بوزه
اولمغو کلمك وطبعی امساك ایدر • ودیودور المزاج اولنلره ضماد ویرابان اولمش ورسیما
واناجبراقی وایوه وطل قورودسی وازه‌جی نعنا وکلاب وصندل واحتیاج اولورسه
ازه‌جی کافور قویه‌لر ضماد آخر ورسینا صوی وانار قبوغی وانقیا وکلنار وسماق ولحیه
التیس قاروب اوزن سوینی ورسینا صویله پیوغوروب ضماد اولنه طلا ویوره کی
اوستنه قمشش بیراقی کلینی سرکه ایله قنشدروب طلا دمکن ایسه ضماد دخی ایدوم
شراب میوه بوشراب قی واسهالی منع ایدره اردو وایوه قوروسی ورسیما بیشی فارزنک
واکشی انارلری دوکوب واکشی ایوا صوینده اصلادوب ارته‌سی سوزوب اتشده شکر ایله
قوامه کتوروب شربت ویره‌لر وقرص آخر ورسیان بیشی وسماق وکز ▪ زو وکل ارمنی وبلوط
ومصطکی قاوردلش نشاسته هربرندن اوندر درهم انار رقابی ومازو هربرندن بشر درهم
اوره • دوکوب بعضی لعابیله قرص ایده‌لر • بوقرصکه مقدار اسنی‌لی بر مثقالدر قی واسهالی
منع ایدر • قرص اتبس آخر بارد مزاجه قی نافعدر قی واسهالی منع ایدر • قوری یسیانا
بشر درهم زنجبیل وقرفه ایکی درهم مصطکی وودج هربرندن برجی درهم الکودی قوبی اوام
ایسه ایکی درهم کزمازك دبیش درهم ایوه قورودسی وایکی درهم انار رقابی یا خود
کلنار قاتوب قرص ایده‌لر • واکثر قوای ظهور اتمش ایسه • بارد ارپه جلابی بنجع
طریقیله ایچوب ووارث وار ایسه حابشتی کلاب وسرکه ایله اوده‌لر • وکل ارمنی

وسركه ورسيلر صوبى مخلوطا اناقلرينه دوكوب اوده لر . اما فو اللرعطشى ظاهر اولورسه گلاب
وسركه وسكك ولادن وكافور والا قيوقى شيشم ايدوروب وقواق زايل اولماز ايسه بوندردن
شفاعه ده روب وقوانى بابنده اولان علاجلردن ايده لر . وعطشى دخى باشلى وقواق وبيو لاعضلاى
اوه لر وخابه لرينى چكلر . واگر عورت ايسه ارتيا چكه لر . وخشيده ايلى بوطلر يا محكم بوغلى ردى عطشى
دفع ايدر . ومشك شرابى وبافلود ايليجى مارالتجى بوغازنه ده كورر . اما بو محله تشنج ظاهر اولورسه
ودستانى بر معقول بافلة افيلاد وروب اوله اوده قارير عضلر اوستنه قويه لر . وموم وبنفشه ياغى
وخطمى خبازى موم روغنى ايدروب عضلر اوستنه قويه لر . واگر اسهال افراطلا اولوب تشنج ودفع
اولماش ايسه حقنه لازمدر . صو الچنده خشخاش قنبا دوروب بيده قاورلمش نشاسته
قوبوب دخى قوى لازم گلورسه قابغنه برنسنه دخى ادخال ايدوب حقنه ايو بوخلا ايده لر .
واگر حيضه صاحبى رطوب المزاج ايسه ماء حار والعسل ايله قيى ايتدروب قيدن صكره قرص
عود ويره لر قرص عود قرنفل وكبابه هر بر برنه بر درهم سنبل ومصطكى هر برندن يارم درهم
اوله . عود هندى يا دورت درهم اوله قرص ايدوب ويره لر . وبارده مزاجه مسك
شرابى . وعنبر شرابى . دخى نفعى . نافعدر . . . الله اعلم

يوز اللى اوچنجى باب اشتها نقصانى وبطلانى بيانندهدر

طعامه اشتها اولماسى . وياخود اشتها باطل اولمقدر . فارسيده آرزوى خوداكنه
باشاه شده درلر . واز جمله انواعى ابنا هانجه درلر . ودموبيجو ابو بنبوسه او ابو
بجيوه درلر . درو ملرد يونانيلر وليغو افسيا درلر . وانورقسيا دخى درلر . طعامه اشتهانك
نقصانى وبطلانى سوء المزاج افراطله اولوب قوت شهوانيه يى ناقص ويا باطل ايدر .
اتو كنجوت غذايه وصويه دخى بلكى چندان اقبال اتمز مگر عطشى ظهور ايده . وكاه بيكاه
غثيان دخى ظاهر اولورسه غلبه صفرا وبلكه ساير اخلاط رديه دخى مخلوطا اولسه
جايزدر . اما كاهى نقصان وبطلان شهوت قلت دمدن دخى اولور . نا قهلرده واسهال
قرصو كثرنده قوت شهوانيه يه ضعف طارى اولور . وكاهى سودا انصبابندن دخى اولور
اول وقت اكشى وقوشى طعم نسنه لربك ايله اشتها حركت ايدوب آرزوى طعام
ايدر . ومرض دفع اولوب قياس ايدره . وبعضى زمانده بارد صو ايچمك ايله منقب اولان قوادك
بخارينى بارد صو باصوروب تسكين ايدر . وطبيعت راحت اولوب اشتها دخى حركت ايدر . واگر قوت
جاذبه يه ضعف وار ايسه تز گلوب دنيه نيز گچر . زيرا جاذبه ده ضعف واردر مثلا طعام آرزو
ايدوب وطعامى حاضر ايدوب گتوريجه دخى گچوب جاذبه ضعيف اولدقده چيوق آرزوى
طعام دفع اولوب طبع استغنا ايدوب اقبال اتمزه وكاهى اولوركه امعاده قورتلر انواعى
تولد ايدوب . وبلكم معده يه گلوب وفراغ معده يه خلل گلوب وقوت شهوت مختل اولور

وكاهى قوت شهوت اكرايدن وانقطاع سعرايدن وكاهى غم وغصه طارى اولمقله افكاره آنكا
مشغول اولدقده قندن جانب فرج معطل قالوب حبس وعفونت وشراب طعام ميل ايتدرميز
وقوت شهوت مختل اولور . وفساوت دخى دفع اولسه فقط شهوت وبطلانى دخى دفع
اولور . بو عارضه يه صادفه حذاذ لازمدر . اما عارضه كه بالاده ذكر اولنان انواعدن وسوء معده
دن شهوته نقصانى وبطلان واقع اولمش ايسه اكا علاج واصلاح شهوت اولدركه اول
اكشيلر وقوشى ريچلر الطيف واشربه لر ديره لر خصوصا كه غلبه يه ماده صفراوى اوله . بونلر
ايله بالضرورى طبيعت اقبال وآرزو وايدره . واگر معده ده ذكر ايلدكمز اخلاط رديه دن افراطله ماده
وار ايسه موافق دعلايم واستلاشيا ايله قيى ايتدروب بعده ضعف معده ووجع معده
بابلرنه نظر ايدروب اندره اولان موافق علاجلردن بوكا دخى ايده لر . واگر معده نك استرخاسى
وعصبانى اولمقله برودت وار ايسه بيه وبيخنه انواعمزه استى يه ادنه وقوشى ريچلر
ايله الجوروب معده يه تسخين ايده لر . واكشى نردن نغنا وكبره تورشيلرينه شكر قاتوب
وابوا وليمون شرابلرى كبار وقل عسل ايه سكنجبين وسكنجبين سفرجلى كفايت ايدر .
واحتياج اولورسه طعاملر مرساق ايله يكه وصغى ايشنه جه كه بابنج ينجنبكى اولور
دكره يا بيضا زيتون . وقوشى خود تورشيلر انواعى وكوك رشتيلى واتروج وتازه ارك
وجگرده حرارت وار ايسه تازه شفتالو وقبسى تك قورو سنك خوش يا بر بر وعنبرياريس
قوشيلى وشرابلرى نافعدر . اما معده ده استرخاده اولدقده قشن اولنورسه
معده يه قوت ويريجى وتسخين ايديجى ضماد ايده لر مثلا نعنع وگل تورد سبى وطابلى
بتش مشن ايوا وصندل قاتوب معده اوزرينه ضماد اوله . وضعف معده بابنده
اولان ضمادلردن دخى مناسب اولانى بوكا ايدوب . غليظ ومفتر طعاملردن وجوع يكده
منع ايده لر . واگر ضعف معده زياده ايسه ابحل وطبرانى بكت آرزو ايدر . بوندن
صكره بابنده بابده ذكر ايدرز

يوز اللى دردنجى باب فساد شهوت كه گل وبالچق وطبراق وكومر كبى آرزو اتمك بيانندهدر

گل وبالچق وطبراق وكومر كبيلر يكه عادت ايدنلردر . فارسيده گلخوارى دخى گلسنز
دماغنده اولانكه ضرورت ونه دادكير آرزو وشدن درلر . واز جمله انواعى ايالتوس ديرلر .
مالوسى وبيقا درلركه عورتلر حامله ده اولور . درومليونانيلر دوليموس درلر . و
عورتلر حامله ده بيقا وقثورقسيا درلر . بونك كبى گل وبالچق وطبراق وكومر وكيچ كبيلر
آرزو اتمك مثلو نسنه لره واقع اولوركه . شهوت فسادندن حد اولنوب گتوريه
عادت ايتمكله آرزو ايدرلر . معده لرنده اخلاط رديه اوله . وعورتلرك اكثريا ابتدا
حامله ده واقع اولور . زيرا حيض قبض اولوب قارنده اولان اوغلانجغه غذايه صالح .

دلکلدره وضعیفدرکه اخلاطاردته فرج اولنه مزاجکی اوچ اتی بچوکدن صکره اول اشتهای فاسده علاج
ضررلی زایل اولور ومکر اولور بونک کبیلره برکیم ایسه علیه اعتبار قلمش اولور • وترک ایده مش اوله
واخلاط رابته فرج اوره معده وغیرده کای غلیان وقی ظهوره کتوروب وبانی غلط حدث بجکه ایلیجکی
صبی بچنه اولوب وبعضیسی قارننده اولان طفل فرج اولنوب اول علت زایل اولور • بو بابده
قاعده وتشریح بویله در • وبو حال اطفالده دخی واقع اولوب چهره صفره اولوب ورنکی
روخرابه اولوب معتادی ترک ایده مزه بونلرک علاجی حامله عورت اکثر ایلی تخلف قیئ
ایدروب اتشان وجهله چقاره مز...کاه وبجاره اعقد الله قیئ ایتدروب ومعده سنه
جوارشن عود عود ایله وبه ومسیحته ایله قوت ویره لر • وطعامی کلکلک وطراج واکه
مانندلنه بر بالرن کبیلر اولوب بهرنه طعام وغدا ویرر ایسه ارزن وکاهی مرساق
ونعنا وتوز سیاری ودارچینی قندلره واکثرفساد شهوت اوزکشیدن اولمش ایسه
والکشیدوبادی اکراه اتمش ایسه شرب حموی وطنلو سکنجبین وطوزلو بالق وقزل
وقزل لوبیا کبیلر ایله قیئ ایتدروب بعده ایارج فیقرا ایله پاک ایدوب وبعده معده یه موافق
معجونلر وجوارشلر که بقاربده معده بابلرنده ذکر اولنمشدر • انلر ایله معده یه قوت ویروب
وهر بار اغزده سفوف مصطکی طوته لر نافعدر • کمون ومصطکی ونانخواه ودارچینی
اوونانخواهی قاووروب سفوف ایده شکر ایله ویره لر سفوف اخر هلیله ونانخواه ودارچینی
وقاقله وجلنار وطباشیر وشکر سفوف ایده لر سفوف اخر قاقله کبار وصغار هر برجزو اوزنه
ونانخواه وکمون ربع جزو اوله • ودرت اجزا قدر شکر ایله سفوف ایده لر معجون ایارج
جزوا درت درهم هلیله وبلیله وامله وجوز کندم هر برندن اوچ درهم اوله عسل ایله
معجون ایدوب بونک مقدار شربتی ایکی درهمدر • مصطکی وانیسون صو ایله ونعنا
قیناتمش صو ایله ویره لر • وبو بابده اکثر اطفال واکثر حامله عورت واکثر حیدر فاسده
اشتها ابطاله ونافعه بالچق وطپراق یمک عادت ایدنلره سوکلون وطراج ویلیج
وبرانا وکباب ایدوب کوکلرینی دایم اغزده طوته لر • وچکنه لر • وطوزصو یه ازه جق
فلفل براغوب وبونلرک کوکلرینی صو یه باتروب چکنه لر • وبوزانی دکیکانی ونیج
قزنه کوکرجین بریانی وطعامدن صکره اجی بادام یمک نافعدر • وبعضیلر بر فنجان
سبزلقانک ایچمک براغزو ارزولری ابطال ایدر دیمشلر • اما سبزلقان معده یه فساد
ویرمک مقداری اوله جوق ویرمیه لر معده یی ایو دکلدر • وبراغز ارزودنسکندن
صکره طوزلو چورشاسته قاوروب وبغدای سویقی وکستانه وچکردکسز اوزم
یمک نافعدر دیمشلر • وبونده جملهدن اعلا علاج نانخواه یمکدر دیمشلردر •

بوز ایکنجی باب جوع الکلب بیاننده

ابلد

اینلر اشتهاسی دررر وقادسیده کرسنه اسک وارزوسی صکه دخی درر • واز قبیل انواعی قالس
قابنجادرر • ورده بونانیلر کیونقوس دیرلر عله دوجاز دیرلر ودورده بیوع الکلب درلر •
جوع الکلب ایله جوع البقر علتی بعضیلر اکیسی دخی بر نوع علتدر دیمشلر وبعضیلر جوع البقر
جوع الکلبدن صکره درر دیمشلر یعنی جوع الکلب مقدم عارض اولوب وجوع البقر صکره اولور دیمشلر •
وجوع الکلب علتی غلبه سوداندن اولور • وسودا الطفنی معده یه واروب وقم معده یی لذع ایدر •
وبا خود سودا المزاج بارد ویا سودا المزاج حار ویا سودا المزاج که جمله اندامی ایله اوله • بونلر بو علته
سببدر • زیرا اکثر سودا المزاج قم معده ده اولسه طعام اشتهاسی اولنردر • بونلره خود اشتها
چوق اولور دیمشلر • واز اعلا اشتها اولمق سودا المزاج سببی ایله جمله اندامی بیر مشروب
بدنا مسامارینا اجز • وطعام دخی جمله اندامه ایرشدکی کبی حا المنور تحلیل قبوله ایدوب
وبدنا مسامدن ظشره چقدقدخی کبی حرارة تحلیل اکرار طعام قلزدا ایدوب وطلبی قوب
اولوب صبره طاقت قالمازه مکر ناچار اوله وطعام بولمیه • وبو علت کاهی غزلدن اولور
که دماغدن قم معده یه نازل حاره سبب اولور • ودماغدن نازل اولان بارد ماده کوکلور
که قم معده یه دخی بتر ایدوب وبانیزدر که معده ده اولان حرارة ایسه اکشی اولوب
لذع ایدر • وشهوت قلبی تولد ایدر • وکاهی معده ده واسعاده اولان اوزون قورتلر مشوه
اولمش واول غذالرکه اوله معده داخل اوله جذب ایدوب کندوبه غذا ایدنوب اخر لازم
اولاینی براز بولنلدن کوندره • معده دایما خالی قاله • وتکرار غذایه طالب اوله • بونلرک
علاجی سودا قم معده ده ایسه بر نسنه تناول ایدر رطوبتی ظشره چقار • وادام
لم حقه سی اغرمز • وبونلر لا غیر اولمق لازم کلور • وسودانک ترشی قم معده یه باتغ
باشلره وحظی که طعام تناول ایده • قم معده تنغیص زایل اوله • وبارد سودا المزاجدن دخی
بو حالر جنس ایله بویله واقع اولور • واکثر سودا المزاج جمله اندامی مشارکتی ایله اولور
شنافی بوبوره که • غذا تیز تحلیل اولوب عطشی غلبه ایدره • وبونک نقیصی اغرمز • ومزی
علامتی دخی عنلنه بویله در • اما عورت تولداتمش ایسه امعاده ومعده ده حرارت
ویرودن کچک اکا والدر بونلره علاج اکر معده ده سودا ایسه • باسلیقدن وبا
اوسلیمدن فصد لازمدر • بعده مطبوخ افتیمون ایله استفراغ کرکدر • وطلع اوسینی
قورن حجامت سنستیسی قوبوب چرکمک کرکدر • ومعده یه اطریفلات ایله یا جوارش
جوزی ایله قوت ویره لر • وجوز بوا دروقدان بیروه حاروسبی وسموز قوزی
دناوی کبابلری وکباب اتنه یاغلو فریده لرایچ ویره لر • وجهلو شوربالر • ویاغلو
کعکلر • وسداله تازه قوزی واوغلاق طبیخ اتنک • وطلعه طورق ادی ونخود و
خوبنجان ودارچینی قندلر • وعود جوارشلری ویره لر • ورنکین سکر ایله ودیبخنه لرکه

طاق اولوز صنوبر اوزر کفایت ایدر و اگر معده یه بارد و نزله ایرشمش ایسه بر درست قطره اولدوقی
بی اوقاتی قیء ایتدروب بعده ایارج فیقرا ایله معده یی پاک ایدوب بعده معجون کمونی و سنجریا
وشربانی کبیر و دواء المسک ونشر نافعدر و اوطعامدن اصنی اولنلر قوبه بره وشربلردنی حار
معجونلر اولانلردن ویروب بارد بخارلری تسکین و معده یی تسخین ایدهلر و بو بابده معجون
کندر دخی قتی نافعدر **معجون** ضعیف تو اوجوز بوا وفلفل و دار فلفل هر برندن بشر درهم قرنفیل
وزنجبیل هر برندن ایکیشر درهم کندر اوتوز درهم اوله عسل ایله معجون ایدوب بونک مقداری استعمال
ایکی درهمدر و اگر سوداء المزاج حار اولوب معده یه وجگره انواع امراض تاثیر اتمش اوله و جمله انواع
خشارکی ایله اوله جمله ابدانه مرسینی یاپراغی طلا اتمک ونار و صوده اجلاسی اتدرمک ورایحه
وکستنی منع اتمک گرکدر و اکثری نور نیلوفر وریباس ولیمون صولرینی وشرابلرینی ویره
لر و غذاسی بوز لحوم ویرهلر و اگر معده ده قوت بولدقلری انشی ایسه درباده
جنبی بر جنس اولنوب که اکثر صوغلغی اولی درلرم سرکه ایله ازوب و ایچروب اول قوتلر
اسهال ایله چقارتشا ایده و غذا باشلری ایله تدبیر آچی اولور وجنجول اول قوتلری
چقاروب علت زایل اولور و دخی اسهال متعلق اوده ایله ملتی شربت
ویروب معده و امعانی دخی پاک ایدهلر ....

یوز اللی آلتنجی باب جوع البقر بیاننده در

صوا اشتهاسی درلر فارسیده گرسنه کاو دیرلر و ازجمله انواع فاسد
بوجه درلر و رومیلر و یونانیلر دولیموس درلر بو نوع اجلق وطعامه طویاماق
صولرده اولور وجنجون جوع البقر یعنی صغر اشتهاسی درلر و بو علت اکثریا جوع
الکلب دن صکره عارض اولور و بو نوع جوع البقر معده ده غیلی چله انواعلردن
دخی واقع اولور زیرا اعضالر جمله غذایه طالب اولورلر بالکز معده استمز و بو نوع
جوعده انونکچون آفت اشتهادخی دینشلر و اگر اشتها زیاده اولوب وطلق وفادان
کذبار اولور اول سببدن طبرلری اولور و بو قدر طعام وغذا دارایکین سابنه
وبعض بیهوشی اولوب وبلکی غشیسی ایجاب ایدر و بو نوع غشیدن فم معده به بنزبر ازوب
بلغم عارض وناری اولوب قوت اشتهای معده زایل اولور و بو نوع بارد بلغمی مادهدن
جوع الکلب سبب ایله جوع الکلب شوله ایلدوکین ذکر ایلمشزدر و بالجمله فم معده و بو نوع
ایدوب وبیرمره کتوررو طعامی اندن دفع ایدوب بو دفعه فم معده تکرار غذایه طالب
اولور و بو نوع بلغم برحلو وطعمسز و غلیظ در و صفرت مخلوط کبی اولور و انونکچون
بیهوشلق لیرانث ایدرلر و قوت جاذبه دکنه و مصطفندن منع ایدوب و اشتها و
سوکندرر و بطلان اشتها سببی ایله انواعلر آچلمق لازم طوره بونک **علاجی**

مشکلدر

مشکلدرو زیرا ذکر اولنان مجلانه اعمالک قوتنی مرتبه کتورمک لازم طوره مثلا قوتنی دابه
لوطی مدر و میوه سز و معطریاتک انده فا بعض قوت سثه اوله سنتم ابتداه ایله قوت
ایدوب مخلله جایخ اوله و میوهلردن مرسینی والما وامرود وامثالی ماننده معطریاتدن مسک
وعنبر وعود وکمون وا دارچینی گرکدر و شراب که ایچنده کمون طبخ اولنمش اوله و شراب موسس
جو افعدر و اگر حرارت وار ایسه گلاب وکافور وگل مناسبدر و بریان وکباب رایحه لری
دماغ اتمک شربه لری ودماء الحصل اللحم ویرمک اشتهایی آچر و اگر بو علتده غشی واقع اولور
اولیغوده اویانمزرکبی او یارمق گرکدر شول شکلده که بعضی برلرینی و یوزینی طرمالیوب
وبعضی تخته پاره سیله یاخود بوک سکون برداغ و وسنی پاره سیله ایل طلا دپ بیرا
ایدوب اویاره لر بو علتده روح بو بله مرتبه طوره و دخی کندکون صکره بو زینه گلاب
دیورنه ازه چق سرکه و گلاب سنتم ایتدروب بعده بو غازه ماء اللحم طامله لر و صاحب
مرتبه گلمش ایسه ماء اللحم ایچوره لر و انده چق شراب ریحانی یاخود میپوس طاملهلر
وسایر اندامزی اوسنه دخی گلاب ومرسینی بیرقی صوب والما وابوا صولری وارنه چق
زعفران وعود صولری طلا ایدوب بو دوره وناظرنیه دخی سوره لر و معده سی اوستنه
بو ضمادلری قویه لر **صفت ضماد** عود و مصطکی و سعد و لادن ازه چق سترلیله یاخود ماء
العسل ایله ایلیج ایدوب معده اوستنه قویه لر **و مطبوخ غذا** لرکه رایحه سی خوشش
اوله گلبک وکوزعیا یا وروسینی وطرنج وبلیج کرده اتلی اوله کباب افادرمهلرکه کوداریبی وازه چق
زنجل صاچلمش اوله و یاخود بونارلی نخود و مصطکی واستی اوقلر ایله بشوروب کیش اولی وابوا واسناق
صولری دلیمون ونرنج اکشیلری ایله ترید ایدوب معده بوس وکرفس قاتوب اکثر آیتی داکز صودی
بوطعاملرک رایحه سی وبعض ایرشدروب تام اشتهایی صالح اولسه گرکدر بعده اسنقی ایدوب
بیش اول طعام ایله طبق قرلوب دیاخود طجوه دورلری و بویچه بهانه ایله بعده اوکنه کتوره لرکه اشتهاسی
صالح اولوب وطبع زیاده اقبال ایدوب بعده یدره لر اما ازاطلا اوبیه و سکباج ویدلکری ایشلری
دخی مخصوصلری ذکر اولندی اورنه و بوز اتی انیله ونرنج قابلی وکرفس ونعنا وفلفل ودارچینی
وسنبل وزعفران و مسک وعود قاتوب و ویرهلر ....

یوز اللی یدنجی باب عطش بیاننده در

دائم صو طاب
وصو طلب ایلمکدر فارسیده تشنگی درلر و ازجمله انواعی سبب جنس درلر و رومیلر
ویونانیلر دیپسا درلر عطش دیمک طبیعتک استغنا فنون عبارتدر و غذایه عطش
استیلا بیراندامک یاخود جمله اندامک صوده اکثر حیدرم شوبله اولورکه هرسبب ایله آتاش
عطش اپرانث ایدرلر مثلا مری ومعده ویاخود معاء وصایم وبدلکری یوزسنی وبوکرک
دیورک و جگر کبیدر اوله و خارجدن عطش واقع اولمق غلیظ ویا صوسز طعام یمش اوله

ویا قوو طوزلو وطوزلو بالق و باقله صوجقلر واکثر فاسد اوله و یا دریا صولری ویا حار
اردنه ویا مغلی ایله حار اولمش طعاملر وشرابلر که حار رطبیلق اوله · یا قوو حار هواده مکان
ومقامده طوره دیر بونلر دخی واردر · بوذکر اولنان دکرلک جمیع بر سببی دکلدر · علاج صو ایچکلی
عادت ایدوب وخاطرینه کلور دکلمزه · وانکار دخی خبرینه یردن ایکی دخی بیلور و بلمز بر اولنه
دست اوزاودیب دصو ایچوب بعده لازمی دد کلیدر دیوب صو ایچدکدن صکره خاطر ایدر
بونلرک علاجی کندو باشنه صو ایله براق وکاسه قویه لر · وصو طلب ایدر کنده صغیردن
صو ویرلک دیوب اعتقادینی واعتیادینی تحویل ایده لر · وطبی اتصال وطلب ایلدوکی
اسشربه لر اولنا تدریجیله ایچه ایدوب دیه لرکه تدریجله چوق صو ایچکدن فارغ اولور اما شول
عطشک ضرری اولوب بیورک وجکر وجمله بدنه سوء المزاجدن اوله صو ایچی دخی نفع اوله
اولور · وشول عطش که باشنه انواع مزین اولوب باجار باقوو حرکت که یبوست و حرارتدن
ویا حالی بر بلغمدن متغیر اولمش ویا حار صو ایچی حاده ویا حار ویرمدر بونلرک علامتی
اولدرکه اکثر عطش مریه · ومعده حرارتندن ایسه وقت دلفز اجیلق اولو ویوغاز یبوستی
ایله اولور · واکثر مری ومعده یبوستندن ایسه کرچه بوغازده یبوست اولور · اما
حرقت · ودلفز اجیلق دخی اولماز · اما حرارت ویبوست ترکب اولوب بینی ایکیسی
بله اولور · اول زمانده اغز اجیلقی عظیم وعطش غالب اولور · واکثر سوء المزاج صالح
بلغم سنده ایسه طبیعت یابس اولور · وصنجو معده ده تشنه رنج اولور · واکثر بولمک
داویکی حرارتدن ایسه اغز طلخی شور اولوب بارد هوادن وبارد صولردن راحت
کلور · واکثر بولنمامک · ورمدن عطش واقع اولورسه ویا ومعده یا ماده بلجقدر
وعلاجلری محلنده یاد اولنمشدر · بونده تکرار ذکر اولنمه محتاج دکلدر · انده نظر اولنه
وسائر امراضک · وریی ایسه · بونلردن صکره ترتیب اوزره ذکر اولنه که کوره نده
مراجعت اولنه · وحرارت ومعده وازف امراضک وارتنه علاج اولدرکه ریباس داکشی
الما دانار صولری شکر ایله · وشرابلری وسکنجبین سکری وبارد صوکه معده قوه ایچمش
اوله بعنی براو طوردن وچوق ایچه لر · وبعده اوبومق ایله بوسشر بلرمدی قوینه دخی ایر شور
ومری معده وارتنه ویبوستنه بذرقطونا لعابی وخیار وقبق صولری ایله کسکابر ایچوره لر · بعده
ذیو یکرکی وقطونا لعابی وکثیرا دقطولانار صوی ویا شرابلی وبنفشه یاغیله بغلو طا ویره لر
واکثر صایم بغرسق وابلق وسوء المزاج ایسه · ما بسلیقدن فصد اولنوب وصلیه حطوغیله
ویا قوو کتاره تخمی لعابی ایله مار الجبن ویرمک کرکدر · ویا قوو استوا فی بونلک ایله ایده لر
استفراغ صاربی هلیله ایوج درهم · طوز ایله دنک ایله واونه درهم شکر ویرونک
مدبرسقونیا ایله استفراغ اولنوب · ومرکبه بذر قطونا ایله کسکاب شعیر ویره لر ·

واستولفدن

واستوافدن صکره ایکی هفته ایرانا ایچوره لر · وبواراده هرکیجه بذر قطونا ایله کسکاب ویروب
وطعامه اسفناخ · دفنبی که بادام یاغیله اوله ویره لر · واکثر بورک واینی ایسه بارد استوافلری
ویا بروحبوه لر · ویرا قلریه وریحانلری بوشو سنه طونه لر · ولکافور دینلوز دنبغشه وصندل
ویروب وایرانی قرص کافور ایله ویره لر · وقنابدن حب که اوزدون غبار ونبی تخملی بر بونا
بش درهم قرفه نیخ اون درهم کثیرا یارم درهم اوله · بذر قطونا لعابیله یوغوروب حب قلر
ایده لر ووویره لر وصوکه تسکین عطش ایلر قیوز وانار صولری وتازه بنی تخمی لعابی و
ازه جی کافوره احتیاج اولورسه طباشیر دخی قاتوب ویره لر · وبو جمله عوزه وترنج
اکشیلر ایله ویرسلر رواولور · وعنب حنوبه صوینه شکر ایله یا قوو شرابنه ازه جی طباشیر قاتوب
ویره لرکه خیار یجون ایچه ومزاج تمام برینه کلدکدن صکره قوت ایچون افنیار ایدرسه
مزروج شراب · وافنیار اتمزسه طعام اوسته بر فنجان ممزوج ضعف ویره لرکه دفع
عطش وقوت ویروب واویقو کتورور · اما حمی سببی وار ایسه شراب احتلف ویرمز
مکر جلاب وکشکاب ویره لر · واکثر سبب عطش حار هوا ایسه اینی واباغی صوق
صوده یومق وصویه کیرمک وباشنه صو کلابی سورمک · وقورو قیس وعنب
جلابی اغزده طوتمق ونیم برشت ییرده ییمک مفیددر · واکثر سبب عطش
متعفن رطوبت ایسه موافق ادویه ایله که فی بابنده انواعی ذکر اولنمشدر فی استفراغ ویوب
بعده ایارج فیقرا ایله معده یی رطوبتدن پاک ایده لر · وهر صباح ایلیجه صو ویره لرکه باقی مانده اثر بعده
دار ویروب پاک ایده لر · واکثر مخمور کشیلر عطش ایسه حوزب اوزوم دانار صوینی شکر ایله قیناد ویروب
باره ایچوره لر · واکثر دخی حدتلو وقوی اسنرسه طرخون ونعنا وازه جی مسک ایله وسائر خوش
بوی نسنه لر شم ایتدره لر · وطعاملرینه سرکه قویه لر · واکثر رطوبت انحراج کشیده عطش واقع اولور
بارد صو ایله اوزون مضمضه ایله لر وبعده غرغره ایده لر · وبعده ایکی فنجان صو مقدارینی ایچه لرکه حرارت
عزیزیه یه فساد طلب ایدن قدر اوله · وصایم کشیلر عطشنه حبوبانتدن باقله ونخود و زنجک یمیلدن
وصو طلب اتدور رغلیظلردن منع کرکدر · واکشیلردن صایم کشیلر عطشنه ضرر ایدر ····

بوز ایکی سکزنجی باب ثقل وصمم وطنین بیاننده

اسمک دکرلک واوز اینتدر ثقل دخی درلر · فارسیده اسنکک رمالا دره وفارزیده
دخی درلر · واکرلک دا اوزا منده فنی فرق دوا ایندن درلر · وازجمله انواعی اوستیا جیو درلر ·
دکرلک اقسی یا نسیو درلر · وروملر ویونانیلر فاد نوسسی ابو فوره یا زمو درلر · اسنرمک
دکرلک جمله بونلک کی نسنه عارض اولور · دیرلنده اولالا اعصاب دروق ظرفی دخی حصالی
نزاع اولنا غده الاد دخی کهانت ایرشور · وجمله برن اویقویه وسکونه وارروب · ایلیکی بیچه
هوایی تک برودت ورطوبتی دخی ایرشن اوله · ایرشسی اوبقوده اولنوب اعضا بده دیله

بونده حکات بولور و گاهی تنج کسیلرده دخی واقع اولور که آنج اولمغله بونلرک سخونتی فرج اولنوب
برودت ورطوبت اعصابه دوقنه وجلده بونه تأثیر ایدوب کسل وکهل عارض ایدر و یاخود
قوتلو چوق کیف استعمال ایدرلکشیلرده واقع اولورکه کیف وحرارت مدت دماغدن
کیدکده سخونت ایله زایل اولور. نظام اعتدالسز و ارتلو و طوقلو و مکیف دارولرک قوتی
دوارنی کیدیجک اعصابه برودت حاصل اولوب واعصاب مزاجی اصلنده دخی بارد در
بونلرده بر نوع تشنج جزئی مثللوشنه ظهور ایدر بونلرک علاجی اکثر اهل کیف کشینی
ایسه ینه کیفنی بیوب اوزرینه ایتی ومدر ونفوذی سریع قهوه و قهوه کبیلر ایچوب
اولا معدهیه تسخینی و بخار معدهدن دماغی دخی تسخینی ایدوب وجلد اعصاب اوروق
وجلد بونلره بونلره سخونت واصل ایدر. اما اهل کیف اولمایوب مثلا اویقودن قالقدقی
زمانلرده و غیریده کسل وکهل عارض اولدیغنی بیلورلر. و بو کسل وکهل عارض اولدوکه
اعصاب وجلده و بونلرک عضلهلرینک برودتدن اعصابنه تشنج جزئی دخی وکزاز کاذب
مثللو حالت ظهور ایدوب و بونلرک اعصابی قرار اوزره حرکت واستخدام ایدرمکه قادر
اولمزلر. زیرا قوت دن قالوب و تربیه اولنمغله استمک و گرنمک و صونوب اوزانمق
حادث ایدر. و آج اولدوقده واقع اولمق دخی بیابیده هنوز ذکر اولندیغی اوزره دخی
معدهده طعام وایچی وخصوصا کیلوسی سائر اندامه وقوف ارسال اغذیه اولیوب
بونلرک سکونتلرندن وادیقودن برودت حاصل اولوب وجلده بونه تأثیر ایدر واستمک
دگرنمک ایله ارزو چوق حرارت عضلهلرینه یاردم ایدوب جسته جسته برودتی منع
ایدر. و بلکه بونه حرارت اولاشدررلر. بونلرک دخی علاجی جمله بدنی ودماغی اسسی
قهوه وغیریه کبیلر ایله قزدرهلر. و گاهی طعام یمک ایله ساکن اولور. و وازلوب هرکلا
اولاشور. و بو مقوله معتاد اولمش ایسه نه طبیعت ارزو ایندوکی اشیا ایله طلب
اتمک ایله استمک و گرنمک حادث اولور خصوصا اهل کیف اولدر. بو حال قیتی ظاهر در
و گاهی اولور که حمی نوبتی زماننده ذنب اولان دقترده بو حال انگنجون ... اولور که جلده
حرارت بدنیه عارضه اولمغله بریرده بلکی یورکه دحوالیسنه جمع اولوب اطرافی قالی
قومشدرر. و بلکه صفرا غلبهسی بونلرده امداد مثللو وانلر ایله بوقلمه گرکدر.
بونلردن برودت بدن اعصابه و بدن ظاهرینه دوشر. و تاکه حرارت جمله بدنه تقسیم
اوله. اول وقت استمه وگرنمه لر زایل اولور. والحاصل حمی اولدقده حاصل اولان بو نوع
حاله علاج قوت موقتهسی زایل اتمک گرکدر. یعنی حمی یه علاج ایدهلر. و باقی نوعلرک
علاجی کیفیتینه دیدیلر بیوش ی پایی چکه لر. اول بوسنادرسه اطرافی دالقوه و ابازیه
وارله ویوبون وباسلمق و دمغله بو حال زایل اولور. و گاهی اوزاطلق گرنمک ایله عصابده

ایکی

ایکی عصب بربرینه جمع اولدوغی محلنده بربرینه جوب ابن کشوب و گاهی اعصابی رقیق در
دوقندن قطع اولمق واقع اولوب عظیم وجع عارض اولور. و اعصاب بربرینه جنوب
دبن کشمکه عقال درر. بشقه بابده ذکر ایدهرز. زیرا بر مرضدر. بعضی اوقات ایله
اول محلی و وجع ظهور ایلدوکی یر برای ادم یکرکدر. و گاهی استمک دگرنمک واقع اولان
کسل وکهلی بخورلر ایله و حرارتلو وخوش رایحهلو شنهلر سستم اتملکه ویاخود سورتمک
ایله زایل ایدرلر. و بو بابده حرکت وحمام دخی نافعدر. وبدن برودتی کسلنه
وکهلنه قارچهدن حرکت کبی بر فعل ایله زایل اولور. و گاهی اولور که بو محلده ارتعاش
کاذب مثللوشنه ظهور ایدر. و بو شکل ارتعاشه دخی برودت سبب در حمی
لرده دخی اوتکجولا درمک چوق واقع اولور. و قشعریره ایله بله دخی اولور. یعنی دترمک
دیوب اوریرمکدر. و گاهی بو نوع ارتعاش بول چوقلغندن اولور که بول اوافتده دخی
طلوب بلکه اخراجه تنها ملکا و یا قورقماقدن بوروبوب طبیعت صقلمق ایله ارتعاش
ایدر زیرا حرارت یورکه دارر. و بول اخراج اولندقده حرارت بربو یرینه منقسم
اولوب ارتعاش زایل اولور. و بو نوع ارتعاش که اکثر بدنی دالکر باشی دترهیسیدر
چوق اولمزه بر ایکی یا اوچ دفعه اولور. رعشه اک اعصاب برودتندن وضعفندن
اولور. وبیرلرده دخی اول رعشه بابنده ذکر اولنور. و بر نوع رعشه دخی واردر
بونلردن حتکره قوت ماسکه بابنده ذکر اولنور ....

یوز الیلی طقوزنجی باب معدهده قوت جاذبهنک ضعفی بیاننده

معدهده جاذبه ضعفی یعنی برشیئی چکوب قبول اتمک زبونلغیدر. فارسیده
ناتوانی یی ماسکه و ضعف کشندهیی دخی درلر. وانجملر انواعی وریشن انزاع
عرفسیده درلر. و رومیلر و یونانیلر دینابیس انجه بنکی درلر. قوت جاذبه ضعفنک
علامتی بودرکه. طعام یمر معدهدن آشتشنج انیر. و آغرلق ایدوب و گاه اولورکه بر
ظاهرلق و غصه وچیلانقی که برطرفدن برطرفه بهلوسی اوستنه دونر. و گاهی
خفقان مثللو و گاهی دماغدن دوار و سدر مثللو حال عارض ایدر. و گاهی غثیان
وقیئی دخی ظهور ایدر. و بونک سببی اکثریا معدهده صفراوی خلط جمع اولمقدر. واکثر
مادهسز خلطسز ضعف جاذبه ایسه اولکیشینک مزاجی بارد ورطب اولمقدر.
علاج اکثر صفراوی خلطدن ایسه معده بابنده و صفراوی نوعلرنده اولان علاجلرنی
که ذکر اولنمشدر. انلرله عمل ایدهلر. واکثر بارد ویا رطب مزاج اولوب خلط
سز ومادهسز نوعی ایسه مشوی طعاملرکه دیرلیور. لطیف و تیز هضم ایدیجی
غذالر گرکدر. وغذالرینه کراویا دکون. و دارچینی و نعنا و نانخواه. و زعفران و مصطکی

قویه‌لر و کلکلک و طراج و سرچه و بلبل کبابلری و بر پانلری که خوش رایحه‌لو اوله انلرک قوت‌سنی
و نیبسی دفع نافعدر . و شراب طلب ایدن کیشی شراب قابض ایچه‌لر . و معده اوزرینه
بو ضماد لازمدر بشمش ایوا و ترسین و قبلبار و صبر و کتوان و مصطکی و سنبل و قرنفل
و افسنتین اوده ترسین بیرانی صوایله معده‌یه اوسته‌لر یا خود اطرافینی اوده و طبلاوه
حکره اینسه ریاضت ایلمک و طعامی چوق یمک دریه یه کبلوس و کیموسلری
ضبط ایدرب . کوزدمک لازمدر . . . .

بوز التمشنجی باب معده‌ده قوت ماسکه ضعیفی بیاننده در

اقبال طعام کامل اولمامقدر . فارسیده و آنت کرفتن و چنه داغ درلر . و از جمله
اتوایی ورنوس دیشانمرقس درلر . و رومیلر و یونانیلر دیباقیس سنخ نبلی درلر .
قوت ماسکه ضعیفی وافیتی اولورکه معده طعام اوزرینه مشتمل اولمیوب اقبال والتفات
اتمزه و اکثر التفات ایدرسه دخی از ایدر . و کاهی اولورکه معده‌ده بر خفقان مثللو
و ارتعاش شکللو بر حرکت ایدر . و چوغ اولورکه علت صاحبنک معده ارتعاشندن
الکاهی اولمزه و غیری اندامل حرکتی و ارتعاشی غلبه سندن بیلور وسبب ضعف
ماسکه ماده‌یه حار و فارنجه قدرکه معده‌ده یاقوب و قوتنی ضعیف ایدوب اکثر ایچرسنه
غذایی صاقلامغه قادر اولمزه و کاهی اولورکه سوء المزاج حار ماده ایله اولوب .
معده‌نک قوت ماسکه‌سنی ضعیف ایدر . اما نادر واقع اولور . و اکثر بارد ماده
و لزج اولورکه طعامی معده‌دن اسو زنجیدر . و طوتوب الیقوماسی ضعیفدر . اما کاهی
بعضی سوء لجور دجیاتمرا اولمقدن اولور . اکثر آز داکر چوق اودر اما جامع اولان جرسندن
زحمتلو اولوب کنددن منع و دفع اتکه دیلر و بونلرک علاماتلری مثلا ارتعاش
علامتی اولورکه ارتعاش ظاهر و غالب اولمزدن اول معده طعامیون زحمتلو اولور .
ارک طعام آز و کرکت چوق اولسون ماسکه ضعیف اولمغله طعام اشتغه انکه دیلر .
و بونلدا غیری ایکی نوع علامتی دخی واردر بری اولورکه علت صاحبی حرکت ایلدوکنجه معده
ده طعام دونمک استر و قی ایله طشره چقمق استر زیرا معده‌ده نزج و طابخی مادیه
واردرکه اول ماده‌یه رطوبت فم معده‌ده‌در . بر بار بر دکی طعام کیرودونک دخی الک
استبه فم معده رطوبتنی دفع ایدر . و اکثر معده‌یه جرمی ضعیف ایسه . انک علامتی ماداکه
طعامدا ممتلی اولیه . بوحال ظهور ایلیه . و فم معده‌یه حرقت و یرنا حار ماده علامتی
ایسه . معده بابنده و غیره‌لر علامتی دخی ذکر اولنمشدر . و بالجمله معده ماسکه‌سنک
علاجی اکثر معده‌ده ماده حار ایسه اول معده‌دن اخراجله پاک ایدوب بعده
اللو و ایوا ربارینی شکر ایله و بونلرک شرابلی و بوهلره و لسان الثور ایله بشمش .

ضماد ایده سرکه‌ده معده‌ده انشفه انکه بارده نافع ... بیله اوسته حجم

کشنکابلر و غذا الرکه و یرلرلره صبح و مغشر مزلک و طاری بلغور و اوتوب خورده و اکثی انار و
اکشی ایوا اصوریه ایله بشمش اوله . و کلکلک و طراج و چیل و سوقلون انلری و بلبل یرپانلری خورده
و انار و نکت ایله ترتیبه اوله و یره‌لر . و شول ضمادکه طباشیر و صندل و ترسین بیرانی و کل و جلنار
و ایوا و الماجرمندن اوله ضماد ایده‌لر . و اکثر حار سوء المزاج اولوب ماده منزاب استفراغ لازم
دکلدر . بته بو علاجلر کفایت ایدر . اما علت سببی زیاده اولیجی خصوصا رطوبت اوله . اول معده‌یی
ایارج فیقرا ایله پاک ایدوب بعده خورنی کوراشی و یره‌لر جوارشن خوزی هلیله کابلی و سیاه
هلیلا ایکشر درهم اینک یا عنزه قادر ردب و قاق رمشی حب الرشاد بشی درهم و نانخواه
و سعتر بر بیزن اوچ درهم فیث الحدیه که سرکه‌ده پرورده اولمش اوله . اون درهم جملا عسل
ایله یوغوردب و جله داره لریه و کوب اما قت الرشادی دوکمیه‌لر . بونک مقدار شربتی
ایکی درهمدن اوچ درهمه دکین جایزدر جوارشن خوزیا آخر ترسین و قورد اودی درم
کرجلکر و کشنز اوده هر برندن التی درهم قرنوب بنبلی و کرفاز و کندر و کلنار و هر برندن ایکی
درهم اوله عسل ایله ایده‌لر . بونک مقدار شربتی اوچ درهمدن درت درهمه دکین جایزدر
و ترسین شرابلو و بیه و اطریفیل صغیر ایله و یره‌لر ضماد سکوت و عود و کلنار و قرنفل
کل و قرنفل و ایوا و صندل جزمندن ایدوب معده‌یه اوره‌لر . و غذالردن طوشاتی
. . الی بر پانی نافعدر . و بیشلره . . . الله اعلم .

بوز التمشنجی برنجی باب معده‌ده قوت هاضمه ضعیفی بیاننده در

طعام و غذا سکر ممکندر . فارسیده ناکوارنده درلر . و از جمله اتوایی وارنوس
نولقوق نمرقس و التراغرقس درلر . و رومیلر و یونانیلر دیباسیس یبتی کی و البغونکی
درلر . هضم ضعیف اولمق اکثر ماده‌لو سوء المزاج انواعندن اولان . و اکثر ماده‌سز
ساده سوء المزاج اولان انواعیدر . طعامی و غذایی اندازه ایله و دقتله و ترتیب
ایله یه‌لر . و بلکه اذا طلبا یا خود طعام علی الطعام یه‌لرکه و فنسز دیدکلری بیرده
طعامنک که جز ممدوح کیفیتی اوله . جمله‌سی طعام هضم اولمامسندن غذا و لسور
و بارد سوء المزاج که اکثر ساده . و اکثر ماده ایله در هضمده مضرتلو حار سوء المزاج
مضرتندن قوتلودر . و یابس سوء المزاج و رطب سوء المزاج که وارنده و برددنده
مضرتی اولیه هضمده اولان مضرتی اولقدر ایمزلرکه یانکز حار و یا بارد سوء المزاج
ایدر . ولیکن یابس سوء المزاج ذبوله مؤدی اولور . و رطب سوء المزاج استسقایه
مؤدی اولور . و قوت هاضمه دیدکلری معده قوتنده آز لقدر . پس هرکاه که هضمده
تقصیر واقع اوله . بلک کرکدر آفت معده قوتنده‌در . و طعام هضم اولماجق حالی ایکی
درلو حالی ولمدر . یا بودرکه طعام هضم اولمیوب بنه کما طورور . و بعضی طبخ اولیوب

کشنکابلر

هضم اولمز زیرا هاضمه ده ضعف واردر ویا بودرکه هضم شهینی ایله طشره چیقار
ویدن آندن بهره المیاز لازم کلورکه بدن ناخوش وزبون اوله واکر ایکنجی هضمده که جگرده
واقع اوله بو امراض ضعفده بهق وبرص وسرطانلر واستسقا دوشوب وکاه دخی وجه وبعضا
بکی شیشلر اولور زیرا بشمش قان غذایه دونمز وهرکاه که قوت هاضمه طعامده اثر
ایتمیوب یعنی هضم اولمیه ایکی علت لابدکه پیدا اولور بری زلق الامعا وبری
استسقا بو طبیبلر علتیدر اما دیشلر که استسقایه اول زمان مودی اولورکه یاه فمه
فوق طعام آزه جق اثر ایده یعنی اول دکلو که بخار قالدره ودیشلر که آنک سببی
حرارت عزیزینک ضعفیدر ودیشلر که مثلا سوغوق که هنوز کنش قوتی ضعیفدر
قوقدن دوره لردن بخار قالقار وتیره اولور وبوجه صبابه دیدکلری طومان
ظهوره کلور نیجه که کنش قوتی قوی اوله آنی تحلیل وپراکنده ایدر واکر هاضمه تقصیرینک
سببی ماده سوء سوداوی المزاج اوله علاجی ماده سز یعنی ساده سوء المزاجدن اصلاحلر
بونلرک علامتلری شول طعام که معده ده هضم اولمیه معده دن دخی کچ دفع چیقار
کلمکده یه اول طعامک رایحه سی ویره وبراز رایحه سی دخی بد اولور زیرا برنجی
طعامدن بهره الموب قوت بولمز اولکیدن ذکر ایلدکمز اوزره بو امراض مرضلری
ایدر بونک علاجی بونک سببلرینی فرق ایلدکدن صکره دفعنه مشغول اولمق سوء المزاج
نک ضدی اولان ادویه ایله علاج ایلمکدر بو تفصیل نیجه که ذکر اولندی واکر سبب طعام
صغرلی ایسه معتدل هواده یه اولوب که بی طعاملری وکثرت طعامدن منع ایدوب وقارنی ومعده
سینی اوسته ستیجه ایدوب واطرافنی اودوب وارنه سینی تحاته وارمق مناسبدر
شفا کتورر واندنا اوسنجویه وارد وطعام لطیف وازیه وهضم اولنمش بالی غدا
وار ایسه اوچ کون بونه بیر ایله تجنوب وهر بار صول طرفنه یاته وهر بار صول جانبنه
یاتق معده یی اسیتی ایدر وصاغ الی اوستنه یاتق دخی معده یی تیز خالی ایدر ومزاج
بارد ایسه اطریفل صغیر دنا وکبیردنا وجوارش عود ودستنجبیا یا اسکی شراب یا عود
ماء العسلده ازوب ویره لر وحاضنا در وحار رطب طلالر که معده یا یا بارنده کراتله ذکر اولنمشدر
ایتر هضم اولور مخصوصا وطعام صولر که سماق وعود دکینی انار ایله پشمش اوله ومعجونلردن
اطریفلات وجوارش عود صنفی معلومدر اما شول نافع جوارشدر که دخی
مناسبدر کهربا وکل وطباشیر هر بردن بش درهم عود درت درهم ومصطکی بش
درهم هر نانا ایکی درهم وکرفس تخمی وخوجه لر بار بونلری دوکلری که عجم قرطانقوز دور هر بردن
ایکی بوچق درهم اوله ومشک برانک اوله عادت اوزره الا شراب ایله ویا خود جبه ایله
بوخورد چین بونلرا بر مثقال ویره لر ونافع معجون دخی اولدر که یابسی وزنتیا وشربا

دوسوسا

دوسوسا وعود ومصطکی دارچین وشربة قاقلی وقشور الکندر وقرنفل وسک وجوزبوا دوب
دارفلفلنک ونشاسته وقیر بوا وازه جق زعفران وبادرنجبویه وفاقله صغار وکبار وبعض ایره
وسنبل وکل هر بریندن بر ایبرا اوله ورز بجوش صویله یوغوروب ضماد ایده لر وبو ذکر اولنان ادویه
دن اکثر طعام وشرابنه قاتوب واکثر وکیته بجون واقعونا انکنک نافعدر والحاصل علاجلری کوره اعضالی
ویرا اوده یه هضم اولمق کرکدر وسنبل سکنجبین کرایچنده آزه جق دولمش زنجبیل اوله نافعدر
ایو علتک بارد موقعه زنجبیل دکابلی واطرنبار دخی مفیددر وبو علته جشاب و هم بعینی
جوف کرمک واقع اور طعام بی هضم در ویا قبض معده در ویا رحلوا خرده نشالیدن اولور
ویا امتلا مندور اکثر بدر رایحه لو اولورسه معده ده ماده اولو وخنه نشا خرز بخار یده ذکر ایلدکمز
علاجلر جمله بو کره دخی نافعدر وجوف کلمک اکثر وطوبت المزاج کشیلره واقع اولور بوکز اشباعه
جانده ومحللات ریحلردن عود وکمون ودارچینی وجوزبوا وبونلرک جوارشلری ومعجونلری نافعدر
وکاهی اولور که مشغول کمنه که قی ایتمک کلوره وان خلاص اولمز اول وقت معده ضعفندن وبردقت
ذکر اولنان علاجلر ایله تقیه ایدوب اصلاح معده ایده لر واکر ریح اسفله وارمش ایسه
طعام هضم اولدوغنه دلالت ایدر واکثر امعاده قراقر ودوخ ایدرسه نفخت جوبان
وراحت بدن ایله حاصل اولمق یکدر وبوبابده معجون الفلافلی واهل وکندر واحجوان
جوارشلری وحب القارینجو نلری دستنجبیا دخی غایت منفعتلودر ومعده احوالنده
قوت دروت نوع اولسه کرکدر بری قوت جاذبه در وایکنجی قوت ماسکه در
واوچنجی قوت هاضمه در بونلرک اوچ نوعی ذکر اولندی وقوت دافعه ذکر اولنماز وخنه
باعث لازم اولمدوغی ایچوندر واغذیه دفع ایده مدوکی اکثر معده ده ایسه قبض
معده اولمق واردر قبض بابنده یاد اولنورا واکثر امعاده وهعده ده ایسه انلرک
دخی ضعیفی اکثر قبضدندر واکثر ضعفنک سببی استرخا منعددر باشقه نوعدر
کندو بابلرنده ذکر اولنوره وهبریه وامعدرکه موافقده در هنوز ذکر اولنور واخر
اعلا معده دفع ایده کوز باشی وضیع الکلک واخرمعا واوکسرمک انواعنده واقعه سببی
واردر انلر دخی کندو بابلرنده ذکر اولنور وبونلردن صکره کلاجکلر دخی ان شاء الله تعالی
ذکر اولنور وجیبی معده اوامضنده ذکر ایلدکمز علاجلر معده نک لیف ری سالم اولوب
خوبا احواللری ایچون ذکر اولنمشدر اما معده سینفه معده یا فقه ریا دخی وار انلرسست
اولوب کیدرک فللکلور سه الا علاج کوچدر وعلاج بذیر اولمیاز ملکلیفلر بیه
ویافته لر متفرقه سنده سست ایکن بلمش اوله لر وبو علاجلر اکثر دخی نافعدر
اما لیفلر فللکلوب فاسد اولدوقدنا صکره فایده اولماز وبعضیلر دیدیلر که اصلا
اول لیفلری فاسد اولدوغن بر مدت بعده فی ایله بله جکدی آنزن معلوم اولور

دیدیلر • بعد والله البصره معتبر سیدر • نه فایده • اولور

یوز القرقنجی ایکنجی باب فواق بیاننده در

ترکیده الحقوق دیرلر • فارسیده اشکنه دیرلر • و روم لسانده سکیلیک دیرلر • و اوز حکیم
انوابی سینا قولنوس دیرلر • و دولاغز ویونانیلر بیقوس دیرلر • و فلغموس دخی دیرلر • الحقوق که
اکثر وبده فواق دیرلر • و فواق اغلبی و تعنیده دخی اولور عیزی بودور • انجو می که واقع اولور اول
دخی عیزی بودور • والبته هر نسنه نک اثرندن اولمق استر • مثلا اغلامق دخی بعضی زیاده قاوزن
ویاخود بر موحش ویا بر مخوف خبرده ومؤثر سوز ناک نسنه را اول • یوکه اثر اتشین ایدوب
اکثرینا اغلامق که واقع اولور نشترلرده احوالی تفصیلدر • اما اختصار ایچون بوردر کیجی دمعه‌یا
کوزدن روان اولور • البته هر وجع موذی اتنک استر • و اغلامقده موذی بودرکه اثر ایدوب
اتشینی اثر ایدر • و عطسه‌ده دخی که اقسرمقدر انک دخی سببی اولورکه طشره دن داورن
هوا الجهرده اولان هوایی فارشولیوب ویاخود تجب دماغی عیزی بر نسنه اثر ایدر
ویاخود دماغده عالم رطوبت ویا بخار طوتنوب اقسرمق ایله مضایقه اچیلیر ده دماغی
واسع و سلامت ایدر • و بر نوعی اقسرمقلک اولدرکه کنشه نظر ایدوب شعشعه شمس
وانک نوری تأثیر ایدوب دماغدن برونه و کوزه شرکی اولان بروندن رطوبت نازل اولوب
تحت ما یاپی دوپرون مضایقنی تحریک اتکدن عطسه حاصل اولور • بونلرک جمله سی
بلا ارادت دفع ایلر اولور • حتی جماعده انزال اولمق دخی بونک کبیدر • لکن صدور
اولان فواق دخی بونلرک کبی بر نسنه در • لاکن هر شیئی اثر ایدوب اول نفرجله معده‌ی
صیقوب دوتیکه ایدوب • و معده دخی فی مثال دفع موذی انک استر فواق کتوردر
و معده ده باعث فواق اولان • موذی نسنه بارد ویاخود حار اوله حتی ناوه واقع
اولدوغی کبی یا غلیظ ماده بلغم ویا بخار مفزادر • ویاخود طشره دن غلیظ لنه ددر • و
یا حموضات دعا فصاحتدر • ویاخود معده‌ده ییلنده طعام طوریر ویاخود معده‌یه مقدارندن
زیاده غذا ایله مملو اتکدر • بو نوع فواق منزل بودکلدر • وعلاجه احتیاج اولمز • ولکن طعام
معده ده هضم اولمدوغندن دخی فواق عارض اولور • و طعام فاسد اولدوغندن دخی عارض
اولور زیرا اشغله لسفل طرفنه دفع موذی انک استر بو قسم فواق انواعنک علاجی
اکثر حار والکثر ده مملو اشیادن فم معده والکثر فم معده شاتم اولمش ایسه • بو معده بارد
ایسه • حرارتی دیادم یاخیله ابلیجه صو ویا حار مزاجلو کشکابلرله صوبی دیرلر وسکنجبین
دخی دیرملک مناسبدر • واکر حار مزاجلو ایسه • بارد مزاجلو کشکابلرله جلاب • دخی •
ناچمش اوره • و صوبی دیرلر • و بارد صولر دخی تسکین ایدر • اما بارد مزاجده غلظ
ماده حس اولنورسه • بر درهم ایارج فیقرا ایله سکنجبین وجلاب نافعدر ••

وحار مزاجده بارد صولر و بارد کشکابلر ویا بارد میوه اصولرندن طوغلو انار صوی و شرابلر
دخی صولریله کشکابلر نافعدر • واکر سبب فواق بارد و رطب ایسه انک علاجی
جرجیر تخمی و قرنفل یوکرجه وسکنجبین و شراب و طوزلو بالیق ویاخود کمون و سمسم تلبده‌ن
نعنا اولمش نسنه وار ایسه انکله قی ایتدروب • دنکر اوراوسنی دارجینی صو بیله
قی ایتدروب معده‌یی پاک ایلدکدن صکره مصطکی و نعنا دم سیبا جکبیله دیلعانه
نعنا و نانخواه و معده نوسی سعتر قندلر • و بو بابده عطسه دخی انک دخی موافقدر
و شریانی کبیر و شریانی اربعه و فنزادیسقون تجونلر و جوارشن کمونی و سنجبیا تجون • و
باشی ورنکوشی طبیخنه عسل ایله قوام ویردوب • بر درهم اسارون قاتوب معجونی
بکی ایدوب ویرملر • ویاخود بونلری استی صو ایله و شکر ایله ویره لر • واکر فواق بلغمی
ایسه و ریحی ایسه ال و ایاقی بر مقدارینی باغلامقله فواقنی تسکین ایدر دیمشلر • و
و ارغلو حمام دخی مناسبدر • و نصف درهم جندبیدستر یا سرکه ایله ازوب
ویره لر • و نافع سفوفکه فواقی تسکین ایدر • جند بیدستر نصف درهم اقی
قسط ایکی درهم فطراسالیون بر درهم اوله دوکوب سفوف ایده لر • و
نعنا و انیسون و مصطکی کمون قینامش صولر ایله بو سفوفدن بر درهم ویره لر
واکر سبب فواق غلیظ ریح اولوب و مزاج بارد ایسه • انک علاجی بو ذکر اولنانلر
علاجلردر • اما سبب فواق یبوستدن ایسه علاجی جمله انواع مرطبات
ویریجی اشیا کرکدر • و تازه سود و حار شربتلر ایله قبق صوبی و شکر مخلوطا
ویره لر • و کشکابلرکه بادم یاغیله ویریلورسه • بو بابده منفعت • و بادم یاغلری
نافعدر • و بو یاغلردن بورونه ویبون وارقه مهره لرینه سورمک دخی نافعدر
و قاتلوا انار صولری و شرابلری و بزر قطونا و ابوا جکردکی لعابلری و کلاب و جلاب
نافعدر • و ماء اللحم و یمرطه بهشت بیره لر مناسبدر • اما سبب فواق معده
و جکر ورمندن و قوه رزدن ایسه ماسلیقدن فصد ایدوب • و حب الثعلب
و هندبا صولری و خیار شنبر دیرلوب • و باقی علاجی جکر و معده ورمی علاجندن
طلب ایده لر • و هر بار که فواقده قی ایتدرمه لر • باقی فلان یعنی بقیه‌سی اسهال
ایله کبیرمک قی معقولدر • و هر دارولرکه حاذه نسنه نافع اوله • مسهل دارولر
ده ذکر اولنمشدر • موافق اولنلر ایله اسهال ایتدره لر • مثلا [illegible] و حاده بارد
ویروب بونک کبیر یا کوزده لر • و حاده زایل اولوب معده ویدیا پاک
اولدقدن صکره معتدل مزاج مشغول اوله لر • و فواق یبسده جوق و خطر جوقدر • واکثر
موت فواق یبسی ایله اولور دیرلر • اما بو ذکر ایلدکمز فواق [illegible] نسنه ترصو کنده

وضعفندن عارض اولورسه فوقا ولسنور یوخسه بالاده ذکر اولنان انواعندن سبب جزئی
اولیجق فواق حار ویابس ایسه رطبات ایله ومعده اوزرینه قیروطی وبنفشه یاغلرینه ازهجی
قاتوب وصندل ولعاب ختم ایدوب ضماد ایدهلر ودیو بابده وحرکات قویه ایله مشغول اولمق
وافیه ما دقوصمق وغضبه گلمک وعلی الغفله صوق صو دوکمک وخوش رایحهلر شم اتمک وصوغوق
کنکاب ایچمک نافعدر وعطسه شدتندن عارض اولان فواقه کرفی واسهال ایله اولدوسانکی ایله
بو علامات دکلدر واکثرینی واراسه معده ویاجکرده ورم تیک وزه لرنکی علامتیدر وحسنه لقام صوکنده
وقوت ضعیف اولدوغی محلده فواق عارض اولمق موته دلالت ایدر وازا ظهر الفواق حضر الوان
وعلامة الفواق علامة البواق دیدکلری بو محلدر زیرا اخلاطک فسخ ایدوب جریه جریه ایله
مخلوط اولوب جکر ومعده ونم معده یه ازالهسی ایله فواق عارض اولور اما کاهی امتلانوعده
ضعیف وتخمه دیدکلری علتده معده مملو ایکن عارض اولان فواق قیی واسهال دفع اولورقوه
صکره فواق دخی ساکن اولور وفواقده سنفاتمه کرحوره مسک الاسی قیتوری ولادن وانده جق
قاتور قاتوب سنفاتمه ایدروب قوتلندهلر وصوف وبنفشه یاغی دخی ضم اولنسه اولادر
واگر معده ویاجکرده ورم واراسه انکره علاجی اول بابلرده طلب ایدهلر وکاهی سعال
شدیدهدن چوق ایو مغلق اولدیقده بلغم ورطوبت غلیظه جمع اولوب فم معده یه زحمت ویروب
فواق عارض ایدر بلغم جیقدوغی کبی فواق دخی زایل اولور

یوز التمش اوچنجی باب قیی وتهوع وغثیان بیانندهدر

قیی قوصمقدره وتهوع کوکل دونمکدر وغثیان کوکل بولانق دخی عارض اولمقدر
تارسیده منشی کشتی دردر وافضل الحکما ناوسیادردر وودرماده یوناندر انواعی
نافعلی دردر وانا فاتوسـس اوستوما خوفی دردر قیی دیدکلری معدهنک دفعوده
اولان حرکتیدر انکنی دکهکلمیدر وتهوع دایم معده اضطرابی اولوب قیی وغثیان ایله
تهوع دردر وتقلب النفس دخی دردر وغثیان کوکل بولانمق ایله قیی اقتضا سنه دردر بونک
سبیبلری یا صفراوی خلطدر ویا سوداوی ورائی اصحابنه عارض اولان محترق سودادر
ویا مرّی رطوبتدر ویا سوداء اللزاجدر اما بونلرک اکثرینه حاردرکه رطوبتی قتیادوب
تجاربینی تحریک ایدر ویا خود مخی اولوب منهضم اولمامش طعامدر ویا طبیعت
قبول ایتمدوکی طعامدرکه کندو حالندن متغیر اولمش اوله ویا خود امعاءلرده بوراجه بیسی
اوره ویا خود سکتک وغیریه مردارنسنه اولدوغی عقل کوکله شهادت ایدرکه معده
طعامدن ورداسنهدار ور کوکل دخی قبول ایتمیه قیی وتهوع وغثیان اقتضا ایدر وبونک
علاجی سببی خطرتیجی اولوب تابعی دواء اشتها اجیر واکثر بو طبیعتلو غذالر
واکبرده والر قیی وتهوع وتقلب النفس وغثیانه نافعدر وسفوف که قوریب

کشنیز وسماق وززورب طباشیر وبا مرکب اولنمش ادر وحنادر دی نابض مقوا رسیسی
اشیاوری اوروب نافعدر واگر قیی طبیعت ایله طوبلغی ایله اولورسه بالکه نم بوری جوبن و
ایچمک نافعدر واگر فاسد خلط واراسه سکنجبین ایله وعسل وتیتا ایله معده یه ابرینی بانکید
ایدهرکه قیی ساکن اولور بعده مناسب معجونلردن ومعده یه صالح اولوب روایحه کورده
اشربه لرکه وسفوفلر ایله معده یه قوت ویرهلر مثلا مزاج حار ایسه زیاده حار اولیوب معتدل
قریب معجونلردن ودواء المسک وخوشش دارولر کبی وبارد اشربه لر بر بار قیی وغثیانی سکنجبین
ایدنجیدر واگر ماده صفرا ایسه اغزده لعاب جون واچیلق وعطش دخی اولور اکثر
علاجی سکنجبین ایله یاخود ایلیجه ودواء فوه ایله قیی که قوت مولده سی زایل اولمق ایله
غثیانی ساکن اولور واگر بونلر ایله قیی ممکن اولمزسه انده جوق ایارج فیقرا ایله اولنور
واستفراغدن صکره کشکابلر ورتابلی وغوره صولری وسکنجبین نافعدر واگر معدهده
ضعف حس اولنورسه ایوایچونی دشرابی واکثی طلبنکر دیرهلر دخواسی ناردنکی
ایله بشوروب لطیف جیل وسلوکون دلکلک وبیلچ کبلر دیرهلر ومعده اوستنه
صندل ضمادی ایدهلرکه صندل وکل ولادن وامرود والا وایوا صولری ولعاب اولر واگر
ماده بلغمی ایسه تغزطی شور والکشی ایله بله اولوب بلغم رقیق اولوردیغی علامتدر
دیوا صفرا ایله تهوع وغثیان وقیی واقع اولورسه معلومدرکه ماده نفاسنده در
ارعا ات نافعه قیی ایدرسه ماده یه بلغم فم معدهده در واگر قیی دشوارلغله
قیی ایدرسه معلومدرکه ماده بلغم معدهده تفوذ اولور وحله قیی لردن صکره
اصفرا ایسه ساکن اولمق صوا علا متلریدر وبلغمی ماده لرک علاجی اولا عسل
سکنجبین ایله ترب وطورف اوپی وطوزلو بالق طبیخی ایله قیی ایتدرهلر وسکنجبین
ایله ایارج فیقرا یوغوروب استفراغ ایتدروب بعده حب وشفا واقسنتین
شرابی ویرهلرکه باقی قالان بلغی کیدروب ومعده یه قوت ویرر ومعده یه
حار ضمادلر قویهلر وغداسن قادره لر ویربالز ویرهلر واگر جوتلو خستهلقدده
اولان قیی بحرانی دکل ایسه ویرهلر اما خسته لق اولنده واقع اولورسه مثلا
حمالرده دوبانیه حمالرنده دوتقورده معلومدرکه ماده واخلاط غلیان ایدوب هنوز
بر برندن اصابت اتمشدر وبا ظهور اتمشدر وبا ظهورا ایده جکدر هر قنغی نوع ایسه
اول ورقنک علاجی بابنه مراجعت ایدوب ذکر اولندوغی اوزره تدبیر ایدهلر ومعلوم
اولورکه قیی بحرانی کوندر اولوب دفعی دن صکره مریض راحت اولور بلرکه قیی بحرانیدر
قیی امساکه علاجه مقصد ایتمیهلرکه مواد اوزرنه ماده جوب الم زایل اوله اما قیی انوارندان
اولوب وضعفندن خوف اولنورسه سکین انکله مقصد اولنه واگر بحرانی قیی اولوب

بخود بر امر اخلاط معده ده اولدوغی حس ایدرلرسه • واگر طبیعت قبض ایسه حقنه ده
بنه که حقنه دبا بوبج وحسک دانه وکشک شعیر وسپستان وخطمی وشکر دنا ایده لر • هر
برینک مقداری اکثر ذکر اولنشدر • ذکر اولنه جقدر • دبو بابده تمر هندی دارکت صوابی
قیئه نافعدر خصوصا مادة صفراوی اوله • واگر طبیعت ملایم ایسه قیئی ایلیجی صود سکنجبین
ایله ایتدره لر بعده غوره ذبیمون ومار تبار ایله شکر وباخود بونلرک شرابی ویره لر معده یه
قوت ویرمکه قصد ایده لر • اگر بو اکشی شرابلر معده یه اضطراب ویرر ایسه ایوه ربی و
ریباس شرابی دحاجت اولورسه ترنج اکشیسی شرابی نافعدر • وازه جق طباشیر
وگل دارو سویق وناردکت وقوره بکمسدلر ویره لر • دابحویه قصد ایده لر • واگر او یقو
گلمزسه بویله گللره ونحت صلیجان ایدوب ادغلا بجفلر اویودرکی آهسته صالینجی یه
صالوب اویوده لر • وشول حبّ که قیئی منع ایدر • بزر البنج بر جزء وبزر الورد وسماق
وقسط هر برندن اوج جزء جمله ایوا شرابیله یوغوروب عادت اوزره حب ایدوب
بونک مقداری استعمالی یارم مثقالدر یاخود بر درهمدر • دبو بابده تازه باغ فلکبیسی
چکنوب صوینی یوطمق نافعدر • وطعامده سماق دغوره وانجدان قویه لر • اما ماده
بر اخرعضودن یاخود جمله بدندن اولوب معده یه گلمش ایسه استواینی مطبوخ
هلیلج ایله ایدوب داون باسلیقوندن فصد ایدوب وحقنه ایلتسه دخی ایده لر که
مملحدن قوت مولده سی زائل ایده • بو مملحده یا اگر معده یه باسه اکّک بر قودی
زحمتدر • بنه ماده جمله بدندن جمع اولوب معده یه گلور بو بابده جمله بدنی تنقیه افضلدر
دهر بار قیئدن صکره معده یه شول ضمادی قویه لر • مثلا هر بار اولمش ایوا وآلا وصندل
وگل ودبا شرسیاسنگ ولادن وعود وازه جق کافور وزعفران ومیوس دخی •
کنه لر • دبو بابده نافع شرابکه صفراوی قیئی وجگر اوغیسجون نافعدر •
سالکی ایدوره • مثلا سماق ادریک وتمر هندی صوبرنی هر برندن اوتوز درهم
مغسول لک بر درهم زعفران یارم درهم ازوب ایچوره لر • بعضیلر زعفران
ربع درهم نقیین اتمشلردر • ونافع اولان سفوف بودرکه عود وطباشیر هر
برندن اوچ درهم گل وغنا وزرشک هر برندن بش درهم اوله سفوف
ایدوب اون درهم نار دنک ایله یاخود انار ویا ریباس شرابیله ویره لر •
وبعضی محلرده قیئی قیئی چوق اولوب دفع ساکن اولامق علاجی اسهالله
اولمق گرکدر • دچوق اسهاللرده بنه بونک کبی قیئی ایتدرمک علاجدر • زیرا هر غلبه
ایدن ماده ده خلافه چکلکدر • نکه بقراط ایدرکه القیئ یمنع القیئ والاسهال یمنع
الاسهال دیرحکده دخی والاسهال یمنع القیئ والقیئ یمنع الاسهال • یعنی معده ده

براز

براز خلط چوق اولوب قیئ ایله ساکن اولمزسه اسهال اله ساکن اولور • واسهاله دخی قیئ
ایتدرمک اسهالی ساکن ایدر • والقیئ یمنع القیئ دیمک قیئ دفعیانکه هر بار حادث اولور
کامل قیئ انتقال غیری اومقوله قیئلر ساکن اولور دیمکدر • والاسهال یمنع الاسهال دیمک
خلط چوقلغندن اسهال ایکی تنشه لر عارض اولمق مسهل کامل دیر خلط پاک ایدوب
غیری اسهال اولمز دیمکدر ■ • •

یوز التمشنجی باب قیئ الدم بیاننده در

قانی قوصمق که نفث الدم نوعی دکلدر • فارسیده منش باخون دیرلر • وازجملر
انواعیدر دمنوسس قورد انتوسس دیرلر • وروملر دبوناخلر امه نوسس امانوسس
دیرلر • قان قیئی انک نفث الدم نوعی دکلدر • نفث الدم توکرک ایله ویا اوکسرک
ایله ویاخود قان یالکز گلمکدر • نفث الدم بابی واسباب وعلاماتی بیانی ایده گنود
بابنده ذکر اولنشدر • اما قان قیئی انک مریدن ویا معده دن ویا جکردندر • وبونلردن
قان چیقان یا فوه در یاخود بر طمر چیقلامیسی ویا ریلماسیدر • ویا طمر اغزی آچلماسیدر
وبونلرک سببی اکثر طفره دن ایسه بر زخمدن اولور • دایچردن ایسه بلکی بر اوخود
دنا غضب ایله چاغرمقدن ونحوه اوروج دن اولورکه طمر بر ندنا صچرار • دباخود طمر
بونکال ذمیستت اولوب دمانی ازالدادلوب طمر معلو اولو دمغذن اولور •
وکاهی طمر بیوستندن دخی اولورکه امزامله اوسنته چقاره • واکثر وقدرک سببی
یا مالح وبوره وزاجلو فلط ویا حدتلو صفرادر ذکر اولنان امزامله بکوب فرجه ایدر
بونلرک علامتلری اگر قانی قیئی انک ناکاه واقع اولوب دچوق چقرسه بلکه
گلورکه بر طمر دبلکی برجنج طمر اچلمشدر • وسببلرینی دخی ذکر اولنسه دخی اوزره دن
ایده وکیفیاسابقه دنا معلوم ایده لر • واگر مریده ومعده ده وجکرده وجع اولورسه
وبلکی وبعض حار چکلمش اوله معلوم اولورکه بیداتر امر ده وقه وارددر • وجابنز دره جقان
قان اریک ایله بلا اوله • ومریده ومعده ده دجگرده حرارت اوله • چقان قانا حار
اولوره • واگر قیئی حار اولورسه • قان ازاطنده طمر یاشی اجلد دغنه فکم اولنور
ویا خود طمار ایجندن اخلاط اکثر تنذن طمر اچلمش اوله • بونلره علاج اگر قوت ویل
وعمره فصل مساعده سی وار ایسه فی الحال فصد گرکدر • بو بابده فصد دنا
اعلا علاج اولنز • لکن قانی ازه جق اخراج ایده لر • مگر ماده قانا ● چوقلوحوزلا
اوله • اول وقت وافرجه قانی اخراج ایده لر • بعضیلر بریکی دفعه ده قانی آزه جق •
ازه جق اخراج ایده لر ودیمشلر • واگر قیئی قبی قوتلو ایسه اطرافی بغلیه لر ••
وقرص جلنار وبیرمک قیئی نافعدر • صمغ عربی اون بش درهم کهربا وبسد

وقوردن کشنیز ولاد طباشیر وسماق وجلنار ولیة التیس عصاره‌سی وشناسته هر برندن اون
درهم اقاقیا ودباغت مغز کیکل بوینوزی هر برندن بیر درهم شب یمانی اوچ درهم افیون ایکی
درهم ادر بو قرصک مقداری استعمالی ایکی درهمدر رباعوز ربلسان الحمل صو بیله ویره‌لر و داکثر قان
قیلی اتمک وقدن ایسه قرص کهربا نافعدر • کندر ودم الاخوین هر برندن اوچ درهم کهربا
بش درهم مغسول شادنه وطین مختوم هر برندن بر درهم شب یمانی ایکی بچق درهم جلنار اوچ
درهم وافیون ایکی درهم ودارچینی دخی ایکی درهم اولوب قرص ایده‌لر • بونک مقداری استعمالی
ایکی درهمدر • لسان الحمل ویا حب الآس ویا بادروج ویا سماق وخرفه بیراقی صو ایله
ویره‌لر • داکثر طعام اچلقن ایسه اقراص الکعك قتی نافعدر … سرمه دیو … ویاسنش
شادنه ودم الاخوین هر برندن اوچ درهم جلنار … هر برندن ایکی درهم مغز کیکل
… ودیونغش بوینوزی واقاقیا هر برندن بر درهم لادن وزعفران هر برندن
یارم درهم … وشناسته بر درهم اوله جمله‌سی دوکوب قرص ایده‌لر • بونک
مقداری استعمالی ایکی درهمدر • وطین ارمنی وطین مختوم ولسان الحمل وطباشیر صولری
ویا مغوره صولی وجوز رتی وبونلرک مانندی نسنه‌لر جمله‌سی نافعدر • و خواص …
… وسماق وقورق صولری نافعدر • ومعده اوستنه یاره ونابیض ضماد
قویه‌لر • داکثر قانی انسی طعام یوشاق … اولوب اچلقن • ویا مزاج
رطوبتک سببندن اولمش ایسه علاج قولنجانی فارسی وسنبل … ودهتا
ویرمک منبتدر •

یوز التمشنجی باب احوال کبد وعلی الترتیب اعراضی بیاننده‌در

جگر مرضی واحوالی واعراضی بیلیرن وضعفدر • فارسیده درد جگر واتا سیدی
جگر دردیدر • واز جمله انواعی قوتنتو جیوا اپابس دردیر • ورم و بونلریدر
سبثاسس نواحیانوس دردر • جگر برعضو شریفدر • وقوت طبعی نک
محلیدر • نته که یورک قوت حیوانی ودماغ قوت نفسانی اولدیغی کبی •
وجگرک قوت طبعی محلی اولماسنک اصلی بودر که جمله اندامک بسلمسی جگردندر
زیرا اندامه غدا وصحیح اولان قاندر • وکیلوس که معده … کیلوس که جگرده
قان اولوب هاضمه کیلوسی قانه دوندرر • واندن طمرلره ویره‌نه منتظم …
لرکندر • ودورت اندام قوتی که واردر اول طمارلرده وجزیره دخی معلومدر که
قوت جاذبه وقوت ماسکه وقوت هاضمه وقوت دافعه دیدکلریدر • بو خصوص
معده قوتلرندن جگرده دخی ازتقدر • … دخی در • واول ملک جگری ادم بدنی … لقی
قدر اولان حیوانلک جگرندن بیوک اولورکن بعضی ادملرک جگری کوچک

وطار اولور واما نادر اولور • وجگری کوچک اولان ادملک بر مقدار بود دخی کوچک ونقص اولور
وبونک کبی هیچ بر مقدار جگر اندازه‌سنه کوره اولور • وجگر کوچک اولسی ایچون لازم معلوم
که واردر جگر یاپراغنک ازقنده یا بشنده یا بده ذکر ایده‌لر • وچهره نکنک لونی صاف وکوزل اولمق
مقدرلکنی نشان ویرر • وچهره صارولقی جگر … وچهره سبزه‌لکی وکبودلکی جگر برودتی
نشان ویرر • اما کبودت سبزه‌لک ایله بله ایسه برودت ویبوست جگرک نشانیدر
وچهره ویا سموزلکی ویا قلوبتی جگرک برودتی ورطوبتی ایله اعتدالی نشانیدر • ولاغرلق
حرارت ویبوست جگرک نشانیدر • وطمرلر بوغون وقالیم اولمق جگرک حرارتی
زیاده‌سی نشانیدر • وطمر … اینجه اولمق برودت وصفوت نشانیدر • ودخی
جگر … طلق واوده وبوکرک … کنده ویبکوب …
بر بیر ایکی جگرده دخی فضل … اولوب صافی قانی توتلر • وطمرلره اتمک کبی خام وصافی
دکل قانی تقسیم ایدر • واخره … دخی … ویا ضعف جگره تابع اولور •
مثلا جگر صاغ وسالم اولسه طوردن قزل … جگرده الم اولسه طوردن بیاض وسبزه اولور •
شمدیکی وبونلرک اعراضی وعلامات واسبابنه علی الترتیب شروع ایده‌لم • زیرا
تشریحه متعلق جگرک احوالی قتی چوقدر • لازم اولان اعراضنک علاجیدر •

یوز التمشنجی باب اعراض کبد ویا سوء المزاج ساده بیاننده‌در

جگر مزاجی برامز بعیددر • فارسیده بیماری … ساده … جگردر • واز جمله انواعی
الخنوس بر بریا وبره سنجام ایاسی دردر • ورم وبونا … یاسی نواحیانوس
… ادبو … دردر • وبار جگرده سوء المزاج ولمق اندن اخلاط توقد ایدوب
واندن یاتوب … وجمله وجزیره مرض توقد ایدر • وقتا اولور • وسوء المزاج
ایکیدن خالی اولماز • یا ماده ایله در یا خود ماده‌سز یعنی ساده سوء المزاج اولور •
وساده سوء المزاج علاجی عطش غالب واشتهای طعام باطل اولور • واول
نقدر صو ایچرسه عطشی زایل اولماز • وطبع قبض اولوب … وچهره‌ده
صفوت وبدن … ونبض سریع وبول احمر اولور • واخلاط جگر …
وبانش اخلاط اکثر بغسفره … کاهی قی وکاهی سنج واسهال ظهور
ایدر • اما سوء المزاج جگر ماده ایله اولورسه علامتی قتی ایدوب …
وصاری وقزل الوان واغزلی اولور • وصفراوی ایسه واغزی صاغ …
اولور • وکاهی … اخلاطی کبی … اخلاط توقد ایدرر • ویا …
علامتی ظاهر وکاهی که اسهال غالب که … ات یونش صو کبی اسهال اولورده

بلمك كرك كه جكر ضعيفدر واكر اسهال دردي قرحه‌لي اولورسه معلوم اوله كه قان محرقه الشدر
واكر جكرده ورم وقرحه وار ايسه اسهال ايله سياه وغليظ نسنه‌لر اولا معلومدر كه جكر ايچنده كه
جوريمش اوله وسياه بيراز بر بار بيرامز علامتدر بونلره علاجي اكر سوء المزاج حار و
ساده يعني ماده‌سز اولوره مزاجيني تعديل وتبديل ايدوب كشنيز بارد وبارد شربتلر
وخيار صوبي وسكنجبين وعنب الثعلب صولري وغوره شرابي وتوريج اكشيسي
شرابي وبذر قطونا ايله اكشي انار صولري وشرابلر وايران دخي ايچوره‌لر وعلت
ابتداسنده ضماد ايدرلر گل ايكي درهم صندل بش درهم قوزو بنفشه واق خطمي
هر بريندن اوچ درهم كافور وزعفران هر بريندن ايكي دانك وگل ياغي موم روغني
قاتوب جگره ضماد ايده‌لر واكر طبيعت ملايم ايسه ايوه وگل طبخ ايدوب
وحاجت اولورسه دخي قابض وممسك دوا قاتوب قارين اوستنه ضماد
اوله ورطوبت زياده ايدوجي نسنه‌لردن صاقنه‌لر كه جگر سست اولمه واكر
سنده اولمي حس اولنوب وسنده درد حوف اولنورسه كرفس بيه‌لر
وسركه ايله پشمش تازه بالق ومقشر عدس وطراج وبوزاغو انلرني خوروه و
زرشك ايله ويره‌لر اما قي ميل وار ايسه طوروبا ويريه‌لر اسفناج دخي
پيراق بي آزه چوق باشش كشنيز ايله پشوروب ويره‌لر وسركه وگل ياغي ويوه
[illegible] رقانيجا واكشي انار وامرود وشرابلر وتازه شفتالو واق اوزوم
وريباس وتازه جوز خوتوب دخي ويروب اما قابض اشيايي چوق ويريه‌لر

بوز التمش يدنجي باب امراض كبددن سوء المزاج بارد بيانندهدر

جگر مزاجي صوق وبرامز اولمقدر وسببده ضعف جگر ازسرد وبيماري
اوورلر واز جملة انواعي فرب كدي بو جنبورسي المخونس دردر ورديمر
ديونا بغر نا بسنج ازي عوايا بوسن دررلر جگرده مايد سوء المزاج دخي ايكي
دن قالي ودكلدر ه ما بساده باخود ماده ايله اولور وساده سوء المزاجك
علامتي سانا وطوه قارين اغريوب دلوني وجهر سياهه ميل ايدر وگاهي
پيشل وفستق كونه اولور وبنفض قاتر دبول اق ورقيق اولوب وطعام
اشتهاسي باطل اولور وبزاق اق ورايحه‌سي آز اولور وطبع گاهيجه يابس
وگاهي بوشن اولوب بلكي آخرنده ثقل برقاكه صوايله ازلمش كبي اولوب
دعسير ظفرو چقار ه وياخود بيراز اول صديد بوكبي چقوب صكره ثقل چقار
بعده غليظ وسياه اولور وانك كم طعام اشتهاسي وار در بيراز غثيالي
اولور ودكر قراجنك بيردني وضعيفلك بلنور واكر اشتهاسي باطل ايسه

آنك

آنك سببي بانساد اخلاط وخوارجي اركيكنيدر بهر حال شهادت ايدر واكر سوء المزاج
بارد ماده ايله ايسه علامتي اوقولغي بكشي وطبع يوموشق وبيراز يوني اق وكوز اطرافي
سياه وگاهي پيشل لغه ميل ايدر جايزدر كه مشكلجي اردي ظهوره گله وبول اق وغليظ
اولوب كوز اطرافي شيشير وآغولي صابغ جابشدن اولور وعلاجي اكر سوء المزاج
ماده‌سز يعني ساده اوله استفراغه حاجت يوقدر بجان مزاج جگري تبديل وتعديل
لازمدر اما ماده ايله اولورسه اول وقت استفراغ اول لازم كلور ومزاج
جنديلني صكره ايده‌لر مثلا افتيمون ايارج فيقرا دنا جرجت وغافث وانك حشو
دريونه وصباح هليله مطبوخ ويره‌لر تركيب حب ايارج فيقرا وغاريقونا هر برندن
بر درهم مصطكي لك بر دانك راوند ايكي دانك انيسونا وصتر بريدن بر دانك
اوله ومعلي كرفس صوايله حل دوا دولري دخي بو كلله يوغوروب حب ايدوب
يوني بيراد غوردن ويره‌لر مطبوخ هليله تركيبي دخي بودر مقشر هليله كابلي اون
بش درهم افسنتين هر برندن بش درهم قزل گل اودنا درهم سنبل بر درهم
كرفس تخمي ورازيانه كوكي وانيسونا هر برندن ايكي درهم افتيمون ايكي بچق درهم
فاتيح كه هنم كنده اوله يرنا درهم جگر وكسنز فندق اوزوم اوتوز دانه وانجير
ايلا بش عدد اوله جمله‌سني طبخ ايدوب وسوزوب بوندن يوز درهم وياخود
سكسان درهم بكري درهم شكر قاتوب ويره‌لر واستفراغدن صكره ماء الاصول
ويره‌لر ماء الاصول واكر حرارت وار ايسه آج زنه كشكاب وطباشير وسرطان
ايله پشمش اوزر بارد صو ايله ويره‌لر وماده ايله اولان سوء المزاجده صاف هليله
مطبوخ سياه ارك ونمر هندي ومغز خشت وليلاب صرشوقي ياخود عنب
الثعلب صوبي وخيار شنبه ونبات شكر ايله لانظير سهلدر ومار الجبني سفوف
هليله ايله ويرمك فني نافعدر ياخود دوده سدب ايله ويرمك حمي بسي يوغيه
مفيددر ومار الجبني بويله ويرميوركه اول كوني قرق درهم مار الجبني واوچ
درهم سفوف هليله ايله ويروب ايكنجي كوني التمش درهم مار الجبني ويره‌لر
خلاصه كلام هر كونه دكبي بكرمي درهم مار الجبني اركلي كونلرده زياده ايده‌لر
واكر نبت ضعف ويررسه اراده هر كون واكي كون اتتا بشن اده‌لر نوبت خمره
قوي اوزره جگر امراضنده مار الجبني فني اعلادر وماده بارد ايسه سفوف هليله
اصلاح ايدر اكر حرارت وار ايسه سكنجبين دخي ويره‌لر وحرارت از ايسه
اوزم شرابي ايله ويروب وهند باد كاسني صولري نقدر ايچي اولورسه
فايده‌سي دخي زياده‌در ودكر سنده برني دخي آجر وحار جگره قرص ايندبارسن

فی مناسبدر • وزرشکک عصاره سی اون بش درهم طل طباشیر هر برندن بش درهم
کاسنی وخیار دخی تخملری هر برندن اوچ درهم اون قرص ایده لر • بونک مقدار استعمالی
اوچ یاخود درت درهمدر سکنجبین یاخود عنب الثعلب یا کاسنی صولریله
قاتوب ویره لر • وقرص کافور دخی نافعدر • وحار مزاج صاحبنه ایراندقی ویره لر • وطبیخ
یوشنان اولوب اسهال دوا اولنورسه ایوارتینی دارصوینی کشکاب ایله ویره لر •
وقرص طباشیر دخی منفعتیله شراب ایله ویرمک دخی نافعدر • واکثر طبیخ یوشنان
ابوارینی ومرسینی ضم ایده لر وضماد که طلا وصندل وکافور ضماد وطلا اولنور وجگر
اوستنه قومق نافعدر • وخرفه بیراغنی طلا یاخنیله دوگوب بقوا ایده لر • وتبیع داوزون
خیار صوینی ومزورلری دخی کشمش خطمی وگل یاغی قاتوب ضماد وطلا اولنه • وبونلرک
صولری ایله ارپه سویقنی دوگمک سویقی ضماد اولنماق موافقدر • وبزر قطونا ولعاب
وگل یاغی طلا وضماد اولنسه مناسبدر • وضماد نافع صندلین هر برندن اون درهم
گل اون بش درهم زعفران ایکی درهم افسنتین یگرمی درهم دارچین کافور قاتوب
وبیه الجبر یاغندن موم روغنی ایله قشدروب ضماد اولنه • بو داروبرک ایکی اوچ
دفعه ضمادی کفایت ایدر • وانانا سینا وصغیر اکبر معجونلرینک جگر امراضنه چوق نفعی
واردر • بونلرک مقدار استعمالی بر درهمدر • وقورد دشنی قورودوب جگرندن ایکی درهم
دوگوب ماء العسل یا سکنجبین ایله ویره لر • زیرا قورد جگری ادم جگرینه بابی خاصه
نافعدر وممکن اولورسه اوایل دوده سیدر که انک علاجی شیخ وسینا وحکیم
داود ذکر قیس ورازیانه وانگا مانندلر اودر • بونک سری جنبی افلاطونی جگردن سهال
ایله اخراج ایدر • ودستورلری آچ شراب قندیقون دخی نافعدر • اون دقیه
عنفانیه اد ردم شرابه بر دقیه عسل قاتوب زنجبیل وقاقله وقرنفل ودارچینی و
زعفران وفلفل هر برندن ایکی درهم ادله بربره قویوب بلد قیناده لر که اوچ حقه ده
برحقه قاله • وایکی دانک مسک واوچ درهم عود دخی ضم اولنسه خوشن الجسدن
زیاده اولور • بونک مقدار شربتی اون بش درهمدر • اون بش درهم
صو ایله مزوج ایدوب ویره لر • وضماد نافع که افسنتین ومصطکی وسنبل
وصبر وادخر کوکی ومقل هر برندن درت درهم حب البان وعود ومیعه و
سعد وقسط واسک هر برندن ایکی درهم گل اتی درهم لادن برچق درهم
اوله حل وبسی یاغی موم روغنی ایله دوگوب دیوغوروب وحاجت اولور
اکلیل الملک وبابونه دخی قته لر • وضماد ایده لر • وجگره قوت ویرن طعاملر
دوارلر که جگر یاشنه ذکر اولنسه گرکدر • وجگره مضرت اولان دخی ذکر اولنوره

جگره

جگره قوت ویرلر ایله تقویه ایدوب وجگره مضرت اولانلردن اجتناب ایده لر • واول بابه مراجعت
ایدوب انونگله عمل ایدلوب • وانلرک غذالری چلک وسرو بریانی ونخود اب وارپی بادم یاخنیله
وماء اللحم واختیار ایده لرده ابسه اسکی شرابک اینجه سی اشتهه قربت انشغن اوله لر • وجوز وفستق
وارپی وحلاوتلو بادامله وقوروب اوزوم وشکر پنیر وسکزلی بادام حلواسی جگره وجگر سددلرینه
نافعدر • وعسل ایله بادام که جگر پرورده سی زنیب انفاق ایله پشمش طعاملر • وطعاملی
آزیلک • ونرخب ایله یکک وکاچی صایم اولمق مناسبدر • • • •

بوز التمش سکزنجی باب اورام کبددن بارد ویابس سادهٔ سوء المزاج

جگرک صوق وقوری ضعیفدر • فارسیده بیماری جگر که سرد وخشک شده در
وانجیلر انواعی افتوس قیریکوبات چیقنجی بیلنورسه دیرلر • ودعلر دیونا خلیلر
تابسنخ اکرکرا ایانی توابیا توس دیرلر • سوء المزاج بارد ویابس اولسه
انک علامتی آغزدن سان قوری اولمازه وآرپی دخی اولماز • وبول رقیق وبنفش
صلب وچلکش مقدری ولاغرلق وزبول ظهوره گلوب بیورک وقاروره عضولری
تشنج ایدر • بونک علاجی رطوبت زیاده ایده جک داروکر کورر • مثلا انار شیرین
صولری وبشر ایلری وطتلو بادام یاغلری ایله کشکاب وگندم ابلر وپنیر برشت بره
حاروسی وضیا روقیق وقاربوز صولری وبذر قطونا لعابی دخی نافعدر • واگر
دخی معتدل اشیایه احتیاج اولورسه • شفوم تخمی لعابی شکر ایله وماء الجبن
دغدادن اوغلاق اتی وجلابله انار صولری ودخی رطوبت زیاده ایده جک دخی اوله
علاج ایلدکلرندن • دخی احتیاج اولورسه • ایده لر • •

بوز التمش طقوزنجی باب اورامنی کبددن رطب سوء المزاج بیان ایدر

جگرک یاشلقدن ضعیفدر • فارسیده بیماری جگر ازتری دیرلر • وانجیلر
انواعی اختوس اویدی یرقورس دیرلر • ودعلر دیونا خلرتا ابغرایانی توابیا توس
دیرلر سوء المزاج رطب دخی مشکلجه در • بونک علامتی بوز وگوز شیشوب دنسانده
عقده اولوب عطش اولماز • مگر معده چوق طورمش اوله • ویاخود اکا اچدن
برحرارت ایرشمش اولوب ورطوبتی قینادوب عطش گتوره • ونبض ضعیف
ونرم وبول رقیق وبیاضی بوشی اولوب خصوصا شرابیف ابی سمت • و
مسترخی اوله • وبو علت مدت ویررسه سوء القنیه یه واندن استسقایه
موذی اولمق خوف اولنور • بونک علاجی ازیلک ورباضت انک • وصودن
منع قیلمالازمدر • وبارد سوء المزاجده اولان علاجلردر • بونده دخی علاج
اولوب • وبونلردن صکره سوء القنیه بابنی ذکر اولنسه گرکدر • اکا دخی نظر •

ایدوب ، آنلره موافق علاجلر ایدهلر . بونلر دخی نافعدر . والله اعلم .

یوزیتمشنجی باب امراض کبددن سوء المزاج حار ورطب بیانندهدر

جگر مزاجی اسیی ویاش اولمقدر . فارسیده بیماری جگر از گرم وتری دیرلر . وافرنجلر
انواجی انتمبریس قالدات اوموایه فورسس دیرلر . ورومر ویونانیلر شری کرایغراقرا
سس نواپاتوس دیرلر . جگرک وجگر قاننک مزاجلری حار ورطب اولمغه اکثر
اوزاطلا اولورسه معلومدرکه قاننک علامتی ظاهر اولور . دیدنده ودخی جگرده بر اغرلق
ظهور ایدر . بونوعک علاجی اول باسلیقدن فصد اولنوب بعده شراب عناب
وساده سکنجبین وشراب ریباس ویرهلر . وماء الجبن ایله استفراغ کاسنی و
عنب الثعلب وخیارشنبر وعنب الثعلب صولری ایله ویرهلر . وطعامی سفشتر
عدس که طفشیل اوله وزرشک دیماج ومارول ایله ویرهلر . وجگرک مزاجی حار رطبدر
وقاننک دخی مزاجی حار رطبدر . بونقدیرجه ایکی نوع برابرلق بربوجع اولور وقاننک
دخی توتدب جگرده [illegible] وماء الجبن ایله استفراغ اولنوب دیبر درهم ایارج فیقرا واون
بش درهم خیارشنبر وعنب الثعلب صولری ایله اولورسه دخی مناسب
وموافق اولور استفراغدن صکره ذکر اولنان دوالری واشربهلری ویرهلر . . . .

یوزیتمش برنجی باب امراض کبددن سوء المزاج حار ویابس بیانندهدر

جگرک اسیی وقوری یعنی ضعفیدر . فارسیده بیماری جگر از گرم وخشکی دیرلر .
وافرنجلر انواجی انتمبریس قالدا اچیقه اباتس دیرلر . ورومر ویونانیلر خزی کره
اقرا اقراسیس نواپاتوس دیرلر . جگرک مزاجی حار ویابس اولمغه علامتلری
بنه حار سوء المزاج علامتلری کبیدر . مثلا یبوست لم [illegible] وعطش وتلهب و
سرعت نفس وصفرالی برازدخی افراط اولور . بونک علاجی اکثر مادهٔ حاره ایسه
اولا ماء الجبن ایله استفراغ اولنه . وعنب الثعلب وکاکنج وکاسنی صولری وخیار
شنبر ایله استفراغ اولنوب بعده تمر هندی وشکر ویرهلر وکشکاب
ویاشلو قبق که کشکابه طبخ اولنمش اوله . ویادم وبنفشه ونیلوفر یاغلری ایله
ویروب وقبق دانه صولری وقربوز وخیار صولری وشکر ایله بذر قطونا حاجی
دخی موافقدر . وطعامی قبق وخیار قلیهلری وسماق وماردول واسفناخ
وارهٔ کشکی وروغن فندان بیده عاروسنی وقتیی بادم یاغی وشکر ایله
ویرمک جائزدر . وعارسدینی شکر ایله اکمک اجه لر . . . .

یوزیتمش ایکنجی باب امراض کبددن بارد ویابس مادهلو سوء المزاج

جگر مزاجی صوق وقوری اولمقدر وماده ایله اولمقدر . فارسیده بیماری جگر

ازسرد

ازسرد وخشکی با از ماده بجز دیرلر . وافرنجلر انواجی انتمبریس فریکوالات جیغاجیر
قونسوتوم یه فورسس دیرلر . ورومر ویونانیلر بیسفر اکراف افراسیس فاتنیبا
بیاناتو اپاتوس دیرلر . سوء المزاج جگر بارد ویابس اولوب اکثر عضودن الآزنت [illegible]
اولمسیدر بونک علامتی دخی علامتی کبیدر . ودیردیلی اولورکه اغزدن دیول وبعض
احوالی بارد مزاجده ذکر اولندیغی اوزرهدر . وبونک علاجی نرکس یاغیله وجیری
وسوسن ویاسمین یاغلرینی صاروموم روغنی ودوذرپ استعمال اولنه . وماء الاصول
طتلو بادم یاغیله ویرهلر . ودواء المسک ودخی معجونلرکه بو بابده نفعی واردر وطعامی
کنرم اب وسبوساب ویروب خصوصا قاماندن جیقدقدن صکره اوده . ودیم برشت
بیرده صاروسنی شکر ودارچینی ایله ویروب . وماء الحمص شکر وبادام ایله . ووسکی
رواق شرابلرینده ترتداتش اولهلر . وماء العسل دخی اسکی اوزوم شرابیله ویرهلر .

یوزیتمش اوچنجی باب کبد صغیر اولمق احوالی بیانندهدر

جگر کوچک اولور خلقتیدر . فارسیده جگر تا ذا بیدن کوچک شود دیرلر . وافرنجلر
انواجی مارقور فورما جیوبه قورسس دیرلر . ورومر ویونانیلر فادیستاسس
نواپاتوس دیرلر . بعض آدمک جگری کوچک اولور [illegible] بیعنی برخلوب
نقص لنفندن جگرک کوچک ایدوکی معلوم اولور . وبنا بروه ابتدا جگر احوالی بابنده
جگرک کوچکلکی تفصیل اولنمشدر . وجگر کوچک اولسه مثلا معدهدن چیقان کیلوسی
غذاکه صنابوب بریا طارلور . وجگر اوزرینه انرتوح ویرر . وهضم قوتلری ایی
تصرف اتمکه عاجز اولوب . وبدنا دخی حاجت قدرنجه غذاسندن بهره مند اوله مز .
وانک علامتلری بودرکه اگرچه لطیف ومعتدل طعام یدوکی تقدیرجه معده دخی
اشتها ایدرکه جلدسی قبول ایده میوب وجلدسی هضم ثانی جواب ویره مدوکی
ایچون بودرکه [illegible] برابر طورر . زیرا طبخ ثانی بوجگرده ودرکال اوزره طبخ ایدوب
بدنه تقسیم ایده مز . انکیچون بدن قوتلری ضعیف دیدن لاغر اولور . ودیر مقلد فصلنی
ذکر اولندیغی اوزره جگر کوچکلکی نشانیدر . اکر علاج اولیه اولورکه انک
طعامنی که ویرلره اول طعامک اندن چوق غذا حاصل اوله . ودخی هضم اوله ودها
ییک کرچه ده از غذاده چوقدر . اول غذالی ترک ایتهلر . مثلا برمیرده بیک برناوی
قدر غذاسی اولور دیرلر بونک کبیدر . وهر طعام که تقار وقلا یبوب بعنی معده اقبالی
ایلدوکی قدر چوق ویرا طورودن یه ترکه جگرده ایکنجی هضمده اضطراب ویرد وکیدن
جیرایه بدن قوتلری ضعیف اولور . وبرگیچ کونده بردفعه ستره اچ دیکره وقت
ویرد . وطبیخ پوشا در شرب ویرلمک کرکدر . وبو بابده طبع قبض لیکی دخی قبح برا[illegible]

وجگره ضرر ایدن وفایده ایدن نسنه‌لر بوندن صکره باشقه بابده ذکر اولنور و چوجق اتمك بر مقدار
کوچك اولدیغی اثناده قبل الانزال اولیه و ز جگر کوچك قالمغه حکم اولنماز ■ ■ ■

یوز یتمش دردنجی باب جگره ضرر ایدن اشیا بیاننده‌در

جگره ضرر ایدن نسنه‌لر دورد فارسیده خوردا و دارو که زیان اولورده دیرلر و اذ جمله انواعی قورودیه
قوری و تره شیشوم افزدرلر و رومیلر و یونانیلر تولادیب بر اخوذه نوابیانی دیرلر جگره
زیان و ضرر کتورن اولدرکه یدکلری طعام هضم اولمادن بردخی طعام یمك که طب کتابلرده ادخال
الطعام علی الطعام دیرلر قتی ضرر ایدر و معده‌یه و جگره زیان ایدر و طعامی ترتیب سز یمك و بیلمیه
ششی یمك و چاندن و جماعدن صکره دکیه ادیتودن قالقوب بارد صوایچمك و بیلمی دیمش
اوره و دریا حمامدن صکره و یورغون ایکن و یولدن کلوب صوایچمك و صوب معده قالی ایکن باردی
وچوق صوایچمك برابر زوره اما یازکونلرنده بر فنجان مقدار بارد صوایچمك ضرر اتمز قالقدن
صفرا و سودا بخاراتی تسکین ایدر و بو ذکر ایلدوکمز زمانلرده بارد و چوق صوایچمك چوق
مرض کتوروب و جگرلری قازنمدن زیاده بتریه ایدوب استسقایه مؤدی اولور و جگر
قارشنده یاره و صوریب چوق ایچمك ضرر اولور ■ و ترجیلو طعاملردن و طاموجوق و
شرابدن سنده نوتدایدر زیرا جگرك مزاجی حار و رطبدر شرابك دخی حار و
رطب اولدوغیچون کندویه جگره و چوق ضرر یك و نظیر اتمك و قطایف انواعی
و باشق اتمر و غلیظ اتمر انواعی خصوصا قدید اولر و سائر غلیظ اولان طعاملر
و باچه‌لر و سمولو ویجك غلیظی و غلیظلکك انواعی دخی و صدر تیه
ونشاسته‌لو غلیظ طعاملر و حلوالر جگره ضرر ایدر ■ دسته کتورر ■ ■

یوز یتمش بشنجی باب جگره نافع اولوب قوت ویرن اشیا

جگره نافع ایدن نسنه‌لر دور ■ فارسیده سود مندی جگر وقوت دارد
درلر و اذ جمله انواعی قود او غیلبانم افرندبیودی دیرلر ■ و رومیلر و یونانیلر نامسین
زنده نوابیانی و در جگره نافع اولوب قوت ویرن نسنه بونلردر که ■ مثلا
جله فتح ایدیجی دارولر ■ داشر ضعیف و رایحه‌سی لطیف اولن نافعدر ■ و فتون
نافعدر ■ و عفونتی منع و فتح ایدیجی ■ و قوت ویریجیدر ■ و تادق و بلیج
دارك مانند فوشنی انارلر و دارچینی و دار فلفل کبیلر و بو اشیاکه انده جلا و مسك کباب
کبیر و طبیخ و تبعض فوتی اولانلر و زعفرانکی طبیعتی رطب و طبی و رایحه‌سی خوش
اولانلر ■ و فستق انواعی و فندق و بادام و فوریه اوزوم و بادیه قورودی جگره
نافعدر ■ و کاسنی صوبری که بارد جگر الحمایه ماء العسل ایله فقی مناسبدر
و ماء الجبن لرد افسنتین و سنبل هندی و مصطکی نافعدر ■ و مصطکی یاغنی

طلا اتمك و حبنه بك بارد جگر الحمایه ویاغنی لادن ایله طلا اتمك و دانه و دفاتك و سبا سبه
بك و وازه‌جی زیتون صوبی نافعدر ■ حتی ماینك و ضماد اتمك هم دب هرکون بارم
درهم اولدرشی درهم شکر ایله ناردجگره کتورن و داخی نك بك و سذاب ضماد اتمك
و بقلة الحمقا و اتی بهمن و مسك و زراوند صوبی جگره اگر بك حار جگره طباشیر بك
معتدل صوبری انواعی و سکنجبین و شکر یه غالب اولان بمون و کشنی اشربه‌لر و سفرجل
و شرابلری و املج و بلیلج ■ و مرسین بك حبه بلشا وبعنی صوبری ابریشیم اشربه
له صوبی جگره نافعدر ■ و دوص دید کلری دمور صوبی و ابریشم و چوق قاتمش
چقونلر و اشربه‌لر بورکه ■ و معده‌یه و جگره قوت ویرر ■ و بوندن صکره جگره
ضعفی احوالی باشقه بابده ذکر اولنور ■ ان شاء الله تعالی

یوز یتمش التنجی باب ضعف جگر بیاننده‌در

جگر ضعیف اولمقدر ■ فارسیده دخی ضعف جگر دیرلر ■ و اذ جمله انواعی
الغرمتاسس یه عوراس دیرلر ■ و رومیلر و یونانیلر اذناما نوابیاتوس دیرلر ■
جگر ضعفنه مبتلا اولنلره وجبه جگر و غیره مبتلا اولنلر بکی مکبود دیرلر ■ و جگر وجعه
کباد دیرلر ■ بونلردن صکره باشقه بابده ذکر اولنور ■ اکر وجعی و اگر سده‌لری بیان
اولنور ■ اما جالینوس قولی اوزره قرحه و دبیله و ورم یوغیسه مکبود دارلر ■ و جگر
ضعفنك سببلری درت نوع اولور ■ برنجی انواع سوء المزاج جگره مخصوص
اولور ■ یاخود بدن ایله ویا ماده ایله و یا ماده سز ساده اولورکه سوء المزاج حارده
ذکری سبقت ایتمشدر ■ ایکنجی نوعی جگرده جبر خلل واقع اوله که جمله اعضاده بله
واقع اولوب و جگره بلر مشارکتی اولمش اوله ■ مثلا ادرد طلاق و بوکرك کبیلر
و دخی معده و امعا و نفس جگرك الاتلری و اعضالری کبیلر اوله ■ و هو رنکرده رحم
مشارکتی اوله ■ و اوچنجی نوعی اکر حار و اگر بارد و صلب و سرطانلی مثللو و صوبی
و یاخود باغنی یومشاق ورم اوله ■ دوردنجی دبیله و قرحه و جراحت متعفنه اوله
اما اول فعلنده ضرر بویله اولورکه جگره غذایی قاندن ایریغه بارده اتمك قادر
اولمز ■ و ای کندویه جکمز ■ و طلاق فعلنده دخی ضرر بویله اولورکه جگره سودایی
قاندن ایره معده جگره یاردم ایده میوب وصولی کندویه چکمز ■ زیرا طلاقك فعلی
بودرکه کیلوسی معده‌دن آلوب دفانه دوندرر ■ و قانی صافی ایدوب اعضاره
کوندروب و تقسیم ایدر ■ و بو اعضالرك فضله‌لرینی اعضاده اولان قوت جاذبه
لری ایله جگرده کندویه چکرلر ■ و اندن منون ایدرلر ■ و جگر دفعنده دخی بو اعضالر
چذبیندن بر عظیم منفعت حاصل اولور ■ و جگرك بو اعضاده مشارکتی و دکزبوینی بله

ایدرکه هرگاه بو امزا امر فعلنده دخی خلل واقع اوله انک اثری جگرده ظهور ایدر
پس جگرک فعلی وعملی ضعیف اولور ومعده فعلنده وعملنده جگر ضعیف اولسی
بودرکه معده کیلوسی کرکی هضم اوله وطبخ المیوب وبلکی فاسد اولمش اولور
معده دن جگره بو حالله ایرشور جگره هنوز ذکر ایلدوکمز اوزره ضعف وخلل
ویرر وامعا فعلنده دخی جگر خلل پذیر اولمسی بویله اولورکه بر ماده کم
معده دن ایراوور وامعا بیننده در مثلا صوا معده دن واوردن بوغوسغه طلوره
سنده واقع اولوب امعانک حقه سیی اوردن وحوالیسنده قالور
ایکی مغفرت حاصل اولوب بری بودرکه اوده ایرشمک سببی ایله صوادن
بر حصه بغوسغه کلور قولنج تولد ایدرر ایکنجی ضرر اولدرکه بغوسغک صوادن
اولان نصیبی اوده قالوب واوده ممتلی اولوب دخی جگردن صوایی جذب
ایده مزه ورحم نصیبی اوده قالوب فعلنده عورتلرده شویله اولورکه
چون حیض قانی المغله بر اوعوردن جگرک جمله قوتلرینی ضعیف ایدر اما ممکن
درکه بعضیلرده جگر ضعیف اوله وبعضیلرده اولیه بونلرک احوالی تفصیلاً
اما هاضمه وجاذبه ضعفی برودت ورطوبتدن ودافعه ضعفی یبوستدن اولور
بونلرک علامتلری مکبود دیدوکمز چهره صارولغی وبعضیسنک صارولغی بیاض
بیاض ایله مخلوط اولور وبعضیسنک باشل وفستقی ایله وبعضیسنک
بنزه وسیاهلک ایله بلنور وماهر اولان طبیب مکبود ومعدی یعنی معده
وجعی صاحبنی بول رنگ ایله بیلور وغالبا بول وبرازی صکره رک دونر دیر
ازاولدرکه جگرک اتشتی کیلوسی قانه دوندرمدی تغییر وخلل ایله اولمشدر
واگر علت صاحبی محرورایسه اول صدیه کبی وبعده دوردی کبی وبعده
یاپشق قان کبی وزعفران کبی اولور واخرنده محرورک برازی الوان مختلفه
دونر ومکبود جگرنده کیلوس ماساریقا بغوسغه کجدوکی وقت که ایکنجی
هضمدر وجگر محلنده بر وجع ظهور ایدرکه ناخرده بهلولره ایرشور اول محلده
وبده اضلاع الخلف دیرلر والغصبرا دخی دیرلر وجگر سو المزاجنک
علامتلری اکثر مادهّ ایله واکثر مادهسز یعنی ساده دردر جگر اوله افلاطی جار
ایدوب اندامره کوندرر واندامار دخی اول سببله حار اولور واشتهایی طعام
کیدوب دجایزدرکه حتی دخی کتوره وعطشی دخی اولور وبارد جگر ایسه
افلاطی غلیظ ایدوب وطعام اشتهاسینی زیاده ایدر واولمدن حتی
اولمزلیکن مدت روزگار ایله اولسه جایزدر وجگر اغرلغی دخی ظهور ایدر

ورطب جگر افلاطی صودن پاک ایدوب وطبعی یومشاق ایدر اما قوف واردر استسقایه
موذی اوله ویابس جگر افلاطی غلیظ واززایده دبوستدن بوکه دخی ازکلور وبونک
قاصه علامتی که جگر ضعیفی کا اودشارکی ایله در بویله اولدرکه بونلرک لونی برقاپی صارا سیم
اولور وجایزدرکه اود وبغرسقلر مابیننده دوشمسنده ایله برازانی اوله وطلق شارکی
علامتی بودرکه اول طلق ومرضای اولمش اوله وبوزلونی سیاه وبیزه لکه میل ایده ومعده
شارکی ایله اولان جگر ضعفی بودرکه معده ده طعام هضم اولدوقی ومعده احوالی اثر شهادت
ایدر وکلی بیلی یوکرک شارکی علامتی اولدرکه بوکرک احوالنک تغییری واولی الکه علامتلر
وانک کوسبی که جگره فرقه دوبله دوری کبیر اوله وانلر محلنده باشق باده ذکر اولنور
وجگر قوتنک ضعفی علامتلری بودرکه اگر قوت جاذبه ضعیفی ایسه کیلوسی که بغرسقلردن
کلدیکه رنقلدن ایرمغه قادر اولمیز ودکندوبه جکه مزکه هاضمه انی هضم ایلیه واعضا
غذا ونصیب بوله مز بو سببله اندامر دهوبونده ازقلق ظهوره کلور واگر معده که جگرک
قوت جاذبه سی ضعیف ایله قوی اولسه انی انلک معده قوتیله هضم اولمش اولور
اما معده دخی ضعیف ایسه قلتی که ایرمعده ضعفی سببیله باسنده در که بغرسقلر ایله جگر
بیننده واقع اولور یا بر ورمدر واگر قوت ماسکه ضعیف اولسه کیلوسی که جذب
ایتمشدر حفظ ایده مزکه اول دکلو قوت هاضمه که انی سکره بیله وعلامتی طبع یوموشاق اولور
وجه دخی لاغر اولور وقوت هاضمه ضعیف اولسه ایکی نوع دره بری اولدرکه طبع
یومشاق اولوب وطشره چقانلر شنه غالب اولور امّا ایکنجی نوعی جگر کیلوسی
هضم ایتدوکی اندامره کوندرر وانهضمی ظهوره کلور وخوف واردرکه استسقای
لحمیه موذی اوله ودافعه ضعیفی اولورسه فضله لری قاندن ایره مزه ودفعه بول از
کلور ورنکی دخی از کلور وثقل دخی از کلور وفضله بو محلده قالمعله اوعلره ایرسنک
علامتی بودرکه بر اندامده جمع اولان فضله لردن بر دردم ویا مرض ظهور ایدر وسنده
لر وعفونتلر حمی لر ظهوره کلور وچهره لونی متغیر اولور وطعام اشتهاسی
ضعیف اولوب بعضنده قولنج وبعضنده استسقا وبعضنده اصفرار واسود دیرلر
وقوبا لر ظهور ایدر خلطک نوعنه کوره اولور والحاصل جگر ضعفنک احوالی بر
خوشنجه حسن ایدوب وعلامتلرینی کوزتمک کرکدر ومرتبه سابقه ویادیه
سن سؤال ایدوب انلکوره علاجه مشغول اولمق علاجی انونکیچون جگر علاجنده
تأمل کرکدر زیرا جگر ضعفی سببی اکثر یا برودت ورطوبتدر انده یبوست
از اولور انک علاجنده لطیف ایدیجی ومدرّ دیریجی وطبخ وفتح ایدیجی
وادویه لر اکثر استعمال اتمک کرکدر ودارچین وزعفران واکیشی انار ایله طتلو انار واکثر بکمز

نسنه که انده قبض وعفونتی اوله غلیظ اولیوب واری تسکین ایده ووانار ستبرجا لیکلی
ایله رطوبتی جلا ویروب وسده یی اچه وعفونت برودتی معتدل ایده ووانه سی چیقمش ازوم
چکلنمک دخی بویله در اما اگر ورم دباسنده اولورسه قابض دارودن ترک اولنور واگر
جگرده ماده وار ایسه استفراغه احتیاج اولور وماده دموی ایسه فصد ایله استفراغ اولنور
واگر خلط غلیظ ولزج ایسه حار یقون ایله استفراغ لازمدر واگر خلط رقیق اولوب ودراره
مائل اوله افسنتین دخا فنت عصاره سیله استفراغ اولنه وگاهی اولور که اسهال
ظهوره گلور طبیب لایق دگلدر که انی قوابض ایله امساک ایده زیرا عظیم مضرتی واردر
گوره لر که اول اسهال دفع طبیعت ایسه وجائزدر که انونجه پاک اوله اگر دخی
یاردم دیلمک گرگدر که تیز پاک ایلیه **معجون جالینوس** جالینوس درکه جگره بوندن
موافق نسنه یوقدر جگروکسنز اوزم یکرمی بش مثقال **زعفران** بش مثقال بعض
نسخه ده ایکی مثقال دیمشلر قصب الذریره ومقل الیهود هر برندن ایکی مثقال
سلیخه ایکی مثقال وسنبل اوچ مثقال اذخر ایکی بچق مثقال وورد درت مثقال صمغ العلم
درت مثقال ودارشیشعان ایکی مثقال عسل اوالتی مثقال شکر یکرمی مثقال اول
بونک مقدار استعمالی بر مثقالدر واگر حرارت وار ایسه بذر البنج وازه چوق
افیون قتدرنا نافعدر وقورت جگرنی قوروتوب دوکوب ایکی مثقالنی شراب ایله
افتیار انوز سکنجبین ایله ویره لر کرفتی منفعه داوالی دوه سدیلی دخی قیس
موافقدر ومعده ضعفنه اولان ضمادلر دخی هرنقش نوع ایسه اول نوع جگر
ضعفنه منفعتدر واگر جگر ضعفی سببی سوء المزاج ایجون ایوا والما وامرود
وواریلی وار ایسه تازه شفتالو ورماننی فایده ایدر واگر سده سببی بوجه
کاسنی صویی وسکنجبین ولطعاملری سکباج ومصوصلر وناوق لرکه تازه کشنیز
ایله ایچی طولمش اوله ودارچینی وسنبل اکتوب ویره لر واگر هاضمه ده ضعف
وار ایسه سنبل وجوزبوا وکندر ومصطکی وقصب الذریره نک نفعی واردر
واگر قوت ماسکه ده ضعف وار ایسه قابض دارودلری زیاده ویروب حار
اولنلردن اکسک ویره لر مثلا جلنار وطراثیث وگل گبیلردر واگر قوت جاذبه
ده ضعف وار ایسه قابض دارودلر از وخوش رایحه لو دارودلر اکا غایت
نافع اوله دخی **ضمادلر** وطلالر دخی موافقدر که سده فتحنک تدبیرینجه ایده لر
ومعلوم اوله که سوء المزاج انواعی جمله قوتلری ضعیف ایدر وبو بابده فراغی
تعدیل وتبدیل ایدوب صلاحه گتورمک جگر ضعفی انواعندن طعام موافق
وخفیف واز ویرمک شرطدر وپاک بغدای اتمکی ویرملو اگر سوء المزاج

ایسه بالکز اتمک وصرو مزاج ایسه اتکی عسل ایله ویره لر ودوقدان بهده عار یسی
وانارلر ونار ونمک وچوربالرلی که قوروا وردم دارچینی وفلفل ایله دیرلر
وبو بابده اکسیجان اشتن دخی سکنجبین گبیلر نافعدر

یوز یتمش بیرنجی باب سده وحدبه وجگر بیان ایتمشدر

جگرک طمارلرنده اولان سده در فارسیده سده یه جگرک ازسوب
کردورلر واوز جمله انواعی ابو سنزفیونک باریش اهلنش دریر دورملر ویونانجه
انفرحس [illegible] دراه جگرک سده سی گاهی محدبده
یعنی یومری طرفنده اولور وگاهی مقعرنده یعنی التنده وایچ دیوجاغنده اولور وگاهی
ایکی جانبنده ومجمل سده بله اولور وسده دیدکلری اول علتدر انتقال طرفنده اولور دخی
غذاپرچه [illegible] اکثریا طعام هضم اولمدیکی اذن المیلکلری وچکیم وجانمل والحاصل
اغذیه عقیبنجه حرکت کلی اوله معده ده خام کیلوس جذوری جگره اینه وبالی اغذیه
دخی غلیظ [illegible] ولطایف وحلبی وغلیظ لزج غذالر اوله زیرا غذا
غلیظ ولزج اولمغله عقبنجه حرکت کلی اوله معده ده الحضنوب جگره خام اینر
وشراب ستبرجا دخی سده یه جگر ایدر اما اولکی سده لر جا انچه وگاهی جگر سده
[illegible] فاسد اولمش طعاملردن وگاهی قوی قابض میوه لردن دخی اولور وگاهی
خلاف نسنه لرکه معتاد اولنلک [illegible] کبی لردر اکثر ایسه
جگر منفذلرینه داخل اولوب سده ایدر ودریاضت وحمام وحرکت حوکتنده
بلاتاخیر طعام چوق اوله وبالی غلیظ بیک اوله سده ایدر وشوز ومعده قاچ
وشب صولری انواعی دخی بویله در خلق اکثر مثلا اولشدر که دریاکنارلری [illegible]
ایچه دیدکلری صولری ایچوب واسهال ایدوب حکیم سرینه احتیاج قالمادوب ورم
اما اول ایچدوکلری اوتوز دقیقه [illegible] واصل اولورسه جوزیه [illegible]
گلز وجگر صلاحی خیرلی اولمز بیلکی [illegible] که تذرکه جمله [illegible] گله و
سده لرک **علامتی** اولدر که سده ایکی نوع اولور بری اولدر که نقل رقیق
وچوق اولور زیرا کیلوسک یولی جگره گیروب جگرده قان اولنمه گرگدر وصولی
اندن ایدوب بولرکه دشابه گوندرر وجگرک باقی قلان حصه سی کیلوس [illegible]
وسودن گتکل ایله بغرسقلره گیدر انوکجون برازه چوق ورقیق اولور وانچ اولور
وایکنجی نوعی اولدر که جگر طرفی اغر اولوب زیرا مقدار کیلوس دنا جگره گیرمه
سده سببی ایله حصل اولمش ایدی خصوصا سده جانب محدبده اوله اغرلق چوق
اولور مثلا سده نک اغرلغی ورم اغرلغندن زیاده اولوب اما چتی ووجع اولماز

ووجعده اولورسه ورم وجعنده آز اولور ، وسدّه اصحابنک خفقانی بونلرک اولوره
ولکن اولور که سدّه صاحبنه جگرک مشارکتندن ضیق نفس ظاهر اولور علاجی بودرکه جگرده
اولان سدّه‌نک فتحی ایله دوارایچی اشتغال ایدرلر ، واگر حرارت واراسه لکاسنی صوبی
وسکنجبین ابرزمان الخل صوبی وبراپی ایله ویرمک لازم گلور ، وسدّه فتح ایدیجی سکنجبین
بودر سکنجبینی که فتح سدّه ایده لسان الحمل وکشنیز تخمی وکوکی وقزّه تخمی ودماغون تخمی
که دوکلنش اوز جلاب وسرکه ایچنده عادت اوزره قینادوب سکنجبین دوزه‌لر ، وو
کشوث چوق حاره‌لردر وفتح ایدیجیدر ، وراوند دخی اکو قتیدیر ، وافسنتین اودی
کلنک ویاشنی کرفس وزیره بیراپی وکاسنی صولری ایله مخلوطا سکنجبین ایله بله ویره‌لر
وکشوث صوبی وطبیخی ومعتدل دارولردن غافث طبیخی وآجی بادام ویاشش کرفس صوبی
اعتدال قریبدر وفتح سدّه‌لر ، وسدّه فتح ایدر الخلل دارو شیر خشت دخی قنطوریون ،
اما حارلیغی حاجت اولورسه سکنجبین عسلی دُرمه وتخم ارنجی قونمش اوله ، وسکنجبین
عنصلی واصل السوس وحلبوت بربرینه قریبدر ، وحار فتح سدّه ایدیجی دارولر
واد دار ایله بجلرات ساروندن وسلیخه وفطراسالیون ورزاوند مدحرج وفوه وایرسا
وفاریقون وعنصل وجعده وقنطوریون ومعاره سی وحنطیانا وترمس وسکنجبین
عسلی که فوه ایله دوزلمش اوله ، وقوبه تخم دن وانجیره که بادام ایله ییله اوله وفستق بو
جمله نافعدر ، ومرکب دارولردن حار الاصول دخی قویدر ، وسدّه فتح ایدر دارو
از غاریقون وصبر وقسط وکبره کوکی هر برندن برابر اوله ، مقدار استعمالی بر مثقالدر
سکنجبین ایله ویره‌لر ودواء المسک ودواء الکرکم واقراص الکوزه واقراص الافسنتین
دخی نافعدر ، فتح سدّه جگره ایچون وجگره قوت ایچون غایت نفعاسیدر ، قوه
ومضون لک وانیسون وکرفس تخمی واسارون وافسنتین وراوند چینی وزراوند
طویل وغافث عصاره سی برابر اوله بونک مقدار استعمالی بر مثقالدر سکنجبین
ایله ویره‌لر ، وعلاجلرده اوایل دوده سدن دخی ویره‌لر ، اکثر اوایل دوده اولسه
ساقز دوده بر ازیانه وکرفس وکاسنی وشیح وبابونه واقحوان وادخر ویره‌لر
واگر بونلردن بولنمزسه بعض بونباتات فازی بولنیه کرفس تخمی درازیانه وشیح و
کاسنی واقحوان تخمی ودوبه علف ایچون ویره‌لر ، وعلقنه اوخ غلیظ اتمک د
قوتی نافعدر ، معجون عافل اولور ، ودوده نک سدن ایچوره‌لر

یوز یتمش سکزنجی باب جگر مقعرنده اولان سدّه بیاننده‌در

جگر مقعرنده اولان سدّه‌در فارسیده سدّه ذریب جگر دره
واقع یجبهرانوای ابوستر فجیو بارشن قاده اباشن ددر ، دروعبر دیونانیلر اغرافنس

نوکیلوروس تواپیاتوسن دیرز جگر مقعرنده اولان سدّه‌نک فتحی مسهل دارولرله اولور ،
واول دارولرک طبیخی نوعبرجیا ایدوب ویوشادوب ، واگر مسهل ضعیف رکسا اوره ، ایارج فیقرا
وبسفایج وغاریقون ایله مرکب انقل اولور صفتی بودر ، ایارج فیقرا بر درهم غاریقون
وبسفایج هر برندن ایکی دانک انیسون بر دانک اورتوب ایده‌لر ، وایارج فیقرا ایله راوند چینی
دخی اعلادر انک صفتی ایارج فیقرا بر مثقال راوند چینی ایکی دانک ملح بر دانک اوزر حادثاوزره
حب ایدوب ویره‌لر ، ونقیع صبر ایله انیسون وآجی بادام یاغیله ویره‌لر نافعدر ، وحنطیانا مطبوخ
دخی سدّه آچر وصلب ورم واراسه بوشادر ، وشربت حنطیانا یم کله حنطیانا دورت درهم
افسنتین بر درهم الطیب الملک بش درهم جگرکشیز اون درهم الخیر بکبری درهم اون
ایکیوز درهم صوایله قینادوب سوزه‌لر بوندن بر شربت اوج درهم ، مطبوخ راوند
مثلا راونداون درهم افسنتین بر درهم سذاب بر قبضه فقاع الادخر بر درهم
تورد اوزم اوج درهم الخیر بکبری عدد حلبه اون درهم اوله ، حارلیجه قینادوب بونک
صوبندن اوج درهم ایچوره‌لر ، ودورت درهم بادام یاغیله ویرلک گرکدر ، واگر مسهل قوی
لازم اولورسه افتیمون طبیخی ولوغاذیا وسنا وربوس وحب اصطمخیقون اولی در
وحقنه سنه بونلرب قوی‌در ، واگر مزاج برودت جانبه مایل ایسه حار معجونلردن دواء المسک
ودواء الکرکم وشرابی اربعه وآنانا سبا دارو وسنا وسنجبیا ومعجون مسک وانجدان و
سرفس وکافیطون دخی جگرک ایکی جانبنی سدّه‌دن آچر ، واگر سرفس وکاسنی کوکیله
دیناروبیا مرکب معجون دخی مفیددر معجون سرفس بودرکه سرفس اوچ درهم
کاسنی کوکی ایکی درهم ناردین رومی که اکثر سنبل رومی دیرلر اوچ درهم افسنتین
ایکی درهم عسل ایله معجون ایدوب بونک مقدار استعمالی دورت درهمدر ، واگر سدّه
عتیقه ایسه صابح اباغنده مایعض طم مدنا فضوادونه ضماد کندر واشق وکافیطوس
وانیسون وکرفس ودرازیانه تجاربه ، واگر مانعه اشیادن ایدوب ضماد اولنه ، ،

یوز یتمش طقوزنجی باب عادت اولمیان قابض دیرکها دارولر استعمال ایدوب انلردن اولان سدّه‌لر بیاننده‌در

قابض دکلکره بکدنا اولان سدّه‌لردر ، فارسیده سدّه جگرکه ازداروی
قابض ودلوکیر خوراننده بدر ، واز جمله انوای ابواستر فجیو اباشن اقسه
استر نیجد یوسن دیر ، ورومیلر دیونانیلر اغرافنس تواپیاتوسن ، افتون ا
استفوندون دیرلر ، قابض دکلکره دیرکها دارولر واشیالر انسنی بدنا حارض
اولان سدّه نوعی نک علاجلری بونک کبی اشیا بدلکره سبقت ایلدوکندن
معلوم اولور ، وبونک علاجی بوشان اشیا ایله اولمق گرکدر ، مثلا بادام

یانی وکشکابلر ویتیم برشت برده بیک واسفناخ والحاصل مانندلری دهار سدب وقبض صورتی اوره ویابس
سوء المزاجده اولان علاجلر بوکا دخی نافعدر ضمادلر علاج اولنه ویابس سوء المزاج بابنه
نظر ایدوب مادّه جوقلغنه وازلغنه کوره اول بابده اولان علاجلرده موافق اولانی
انتخاب ایدوب بو علته علاج ایده لر

یوزسکسانجی باب جکرده توقه ایدن ریح ونفخه لر بیانندهدر

جکرده ریح عارض اولمقدر فارسیده باد جکر دیرلر وافرنجیه انواعی فلاتواد وناسیون ایاتیس
دیرلر ورومده ویونانیلر انفیما ذخوماتوسس تواپاتوسس دیرلر جکرده ریح واقع
اولمق جکر غشا رینک التنده کثیف برنجار جمع اولوب ریحلر ونفخه لر تولد ایدر وانک
سببی یا حاضم ضعیفدر یاخود نفاخ جوق طعاملر یمکدر وکاهی اولورکه ریح جکر ایچنه
دوشر نتکه طلق التنه دوشدوکی کبی دخی انکله اوستنه ال اورسلر قراقر پیدا
اولوب واوستلرینه بر اکنده اولور اندنا یابوردلر واکثر ریح جکرک غشاسی
التنده اولوب علت صاحبی جکرده بر نوع حس ایدر اما اوکلی دخی اولماز سنده
دورمز فلانقه دورم وسنده حتی سزاولماد دخی کبی بوینده حتی دا اوکلی اولمز اما سنده
ده کاهی اوکلی نادر اولور وجکر ریحلرینک علاجی دخی سنده علاجی کبیدر بوکا دخی
نفع ایدیجی دارولر دیبولرکه جکر سنده سببی بابنده ذکر اولنشدر واوج قات جامه
بارمک دیو فنجان قدر شراب صرف ایچمک نافعدرکه شرابک ریحلری جکر ریحلرینی
ایله قربوب وسخونتی ایله تحلیل اولور وانو اسباب کیدروب علت ازاینه
قرنش طاریا تکمید اولنه اما قوی قرنش اولمیه ایرا قوی تکمید ریحلری تحریک ایدر
ونا ثقل کرکدر که مدتو قبض جانبه مائل اولماسه مثلا بغر سغلر جانبنه میل وار ایسه اولی
مسهل دارولر ویرهلر واکر حجاب بهلو باشنه دطرفنه میل ایدر ایسه ویا ارقا
طرفنه میل ایدرسه ادرار ایدیجی دارولر ویروب بعده ریحلر کسر انک کرکدر
تکمیدلر وتخبیرلر تدبیر ایده لر وحار مزاجه باردجه ومعتدلجه وبارد مزاجه حار اشیا
ایله ذکر اولنسه دخی اوزره تخصیل اولنه ونذکرت السویدیه قول اوزره اولان
مفرداتدن جکر ریحنه نافع مفرداتدر مثلا زنجنک ایچک رازیانه سراج القطرب
حب الثعلب جنطیانا نجنکشت حب بلسان عود بلسان حمص احمر
حب المحلب قسط مسک لسان الحمل نانخواه بوزمرک کشوث بر مثقال
قدر اوله سکنجبین ایله ایچه لر فطرساليون دخی زعفران زوفا کبی حنا دور
زراوند مدحرج فقاح فوف النفخ فراسیون عسل بزرکه جنک واکثر
بشمش بیره ادخر صوبار بونی قلع عصفل اسطوخودوس افسنتین راوند

بشمش

بشمش برهه هندبا ویرتا وبوستانی هلیله اهلیون کوکی هوبج واشنارون حوره
انیسون قصب الزريره کهربا کونا مقوه حب انسیل وارو د جکرلی وار فلفل
جوز الشرو فستق دکی فیطوس واربسوتیی ایله اوله سنبل هندی زنجبیل اکثر
ابهر پارس قاقله صغیر شاهبزه معدونوسی اشق شیرا دخارو نافعدر فاریقون
صبره زوفای یابس نطف ون الشوس قاربوز سکنجبین ایله دخی معجونات
طعام ایله اوله الکلیل الملک هیوفاریقون سیسابیرس باام صغ قرنفل
برسیاوشان حب فرع کرکه کوجک وبیدانجیر دررلر قسط هندی بسفایج بونلرک
جمله سی نافعدر وبونلرک مقدار شربتی ومقدار استعمالی ومزوره مصلحی اولانی
واردیر نجوه انلردن نظام الادویه نام کتابده بیزده کورله

یوزسکسان برنجی باب جکر وجعی بیانندهدر

جکر اغریسیدر فارسیده درد جکر دیرلر وافرنجیه انواعی طولورتاپاتیس
دیرلر وروملر ویونانیلر ایپونس انواپاتوس دیرلر جکرده وجع ظاهر اولمق یا بر
حار ورم یاخود بر غلیظ ریحدر کاهی حمی عارض اولور دخی عارض اولدوغی کبی وجع
جکر زایل اولور زیرا حرارت ریحلری تحلیل ایدر بناء علیه قوی اوزره جکر علتلرنده ریحلرک
جکرده وجع ظهور ایدوب واپاقلر بر مقدار ورم دیباشلک اوزنده قتی حکه دخی سنده
بقله قدر بثره لر واندن اولسه علامت رداتدندر علت صاحبی بشنجی کونی قبل طلوع
الشمس هلاک اولور علم سرمایلمندر خواب بجنویکت دخی تصریح ایلدوکی بویله
در وبو علت هر کیمده ظهور ایدرسه علاج عسر البول وتقطیر البولدر ابو علی سینا
ایدرکه یا جکر وجعنک سببی حکه وبثره دیرمنا وریح دعسر البول وتقطیر البول بر امر
مادّه لر بول ایله دفع اولماجق ایدیا بعده عسر اولوب طرافه رجوع ایلیوب وانک
وفقی ورا ایچی بورقه سبی اوله وضعفی تقفاده بو مقوله بثره لر وحکه لر پیدا اولور دیر
وجکرده ورم ووجع اولمق سوء المزاج وغلیظ ریحلردن عارض اولور دیر وبو علتده
ضعف جکر علاجی نافع اولوب بو بابده نافع دارو حید مثنی بیرانی عصاره سی
بکری درهم [illegible] زعفران ایکی دانک رازیانه وکرفس تخملری هر برندن
بر دانک قینادوب ایچه لر اخر دارو کل درت درهم مصطکی ایکی درهم غافث
عصاره سی وافسنتین عصاره سی هر برندن اون درهم کل مختوم وراوند
چینی وادخر وزعفران هر برندن بر درهم اوله قینادوب اون درهمی ایچه لر واکر
ورم عارض اولمقدن وجع ظاهر اولمش ایسه جکر ورمنه علاج لازمدر
جکرک ورملری بوندن صکره ذکر اولنسور ان شاء الله تعالی

يوزسكزنجي باب جگرك انواع حار ورملری بیاننده‌در

جگرك حار ورملرینه عربیده ... فارسیده آماس گرم جگر دیرلر و ازجمله انواعی قومور
فالدوسن ایباتش دیرلر و رومجه یونانیلر فرموس ادنفوسن تواپیا تونس ورم
جگرك جاروري جگر جلده و یعنی کنزدسنده یاخود اوستنده اولان عضله برنده اولور یا
یاماسارینقاده ویاخود جگرك غشاسنده اولوب وطحالینك دخی آز اولور وجگر
اجزاسنده المق دخی آز واقع اولور و نفس جگرده ورم یا حدبه جابنده ویا مقعر جابنده
اولور وجگر ورمنك مادهسی یا دموی ویا صفراوی دیر ویا سوداوی یا بلغمی یا صلب سوداوی
اولوب سرطان اولور و یا رحمدر وحار ورم یا دموی یا صفراوی اولور و آنك نسبالی
سنده ورکه ... صفرا مادهسی جگرده اولور ویاخود جگر اجزاسی آنی تشرب ایدوب
ورم ایدر امّا گاهی جگر دخی معده مشارکتیله اولور که حار وغلیظ طعاملر یمش اولهلر
واندن فاسد کیموس تولد ایدر و جگرك ورم مادهسی اولور و جگرك حار ورمنك
موجب سببلری صفرا تولدیدر و جگرك ذاتنك فاسدی ایرلمسی و جگرك اجزاسی آنی تشرب
ایتسه‌لر و آنك علامتلری جگر ورمی خصوصا جگرك حدبه‌سنده اوله اطبّا آنی ذات الجنب
قیاس ایدرلر و گاهی ذات الجنب جگر ورمی قیاس ایدوب بو ایکی علّت ارقنده شبهه‌یه
دوشرلر زیرا بو ایکی علتك اعراضی بربرینه مشابهدر و بو ایکی علتك فرقی مثلا
سؤال ایدهلر کرشیبی ... چکدوکی ... اسفیده ... انتنده اونوتی ...
یا الطارینی اگر اوتی حسّ ایدرسه جگرده ورم واردر واگر حسّ اوتی اولمزسه
ذات الجنبدر و بو حکم ایدهلر و جگرك حدبهده اولان ورم گاهی دگری وگاهی هلالی اولور
واوتی ارده طرفنه میل ایدر و بو اولانلر ... قطع اولور و ضیق نفس اولوب
وهرگاه نفس چکه وجع جگرده ... ظهوره گله و جگر ورمی اول نفس چکمك
اولور امّا حاسّه وعطش سز اولماز و طعام اشتهاسی ضعیف اولوب وگاهی
... ایله یامش صفرا ... اغز ... بارد ... لونی دگیشوب رنگی
تغییر ایدوب سیاه اولور و حمّی سببی ... وعطش افراطی اولوب و بو حالده
اولان علامتلری معلوم اولور که صفرا علامتلری اولوب و ورم ... دیدکلری
نوعدر و اگر ورم جگر مقعرنده اولورسه سعال آز اولور و ... جگرك آسانا
اولور و جگرك حدبهده اولان ورمده قوای ... اولوب وجمله قوای ...
اوله که قوای ... اوله و ... ایکی ... اوله جگر ورمی ... اولوره اختلاف
ده اوله علامت ... وحدبه ورمنده قوای آز اولور ... قوای یالکز جگرده
اولان علّتلردن دگلدر و یالکز معده مشارکتی ایله اولور و آنوگچون کوکلو دونوب

وطاسـ

وطاسـ ظهور ایدر و زیرا جگرده صفرانك معده‌یه چقار و دفع ایدوب قوای عارضی ایدره
وبعضیلر جگرده ورم بیوك اولسه معده مشارکتی لازم دگلدر و قوای عارضی اولور دیمشلر
زیرا جگرده ورم بیوك اولوب ... معده‌یه ... ایدروب قوای ظاهر ...
ورم انواعی کرك حار وکرك بارد اولسون استسقایه منجر اولور زیرا ورم ... نوعندن
بری نوعدر صونك مادهسی ... سببیله حاسارینقایه چکه و استسقا زقّی یا
لحمی ایدر و هرگاه که فاره عضولری یابس اولوب ... اولمش اوله معلومدر که جگرده
حار ورم اولمشدر و بو حالده جگرك و معدهنك ضعیفی اولوب و هر بار طبع ... اوله
و بلکه اسهال ایله منطرلور بقراط قولی اوزره ... غلیظ و سیاه اولمق
جگرده عظیم حار ورم دلالت ایدر و اگر ورم حاسارینقاده اولسه آنك دخی علامتلری
جگر علامتلری کبی اولوب لکن حمّی سببی ... اولوب دائما ... اولور
واغلق ده ... زیاده اولور و ورم ... دگلدر ...
تحلیل واقع اولوب ... ذایل اولور و یاخود تفتیح بولوب ... دوبیله
دونر ویاخود صلب اولور و صلب اولمه دخی سبب بودرکه بارد و قابض دارولر
افراطله استعمال ایتمشدر و حدبه ورمنك ... عضله اینك ... اکثریا جوانی
... اسهال ایله اوره انوگچون ورم حدبهده ... اینك دخی علاجی ادرار
ایدیجی دارولر ... گرکدر و مقعر جگر ... مسهل
دارولر ایله علاج ایتمك گرکدر و ادویه حار جگر ورمنه علاج اول باسلیقدن ویا
اکحلدن فصد اولنه اگر فصده تأخیر اتفاق ایدرسه ... رادع دارولر استعمال
ایدیلمسه زیرا خوف واردر که ورم دخی بیوك اولوب و الم زیاده اوله امّا فصد
ممکن اولورسه تأخیر جایز دگلدر قوتنه گوره فصد اولنه و علتك ابتداسنده شربت
... و رادع طلالردن فایده بولنمزلر امّا ... بر رادع مخلوط ایدوب استعمال
اولنه زیرا رادع قابض اولمغله منفذلری بربره گتوروب بو سببله صفرا جگرده
قالور و تحلیل خلط ایتمك محتاج اولور و محلل دخی افراطله اولماز زیرا قوّت ضعیف
ایدر انوگچون محلل و قابض و خوش رایحه‌لو مخلوط اولمسی لازمدر مثلا سعد
و قصب الذریره و افسنتین کبی اوله که هر برینده ... واجب اولور دخی مقدار غلط اولنه
و علاج ... اولور که اول رادع اوسطده محلل ایله رادع غلط اولنوب
و آخرنده محلل دارولر زیاده جعل ایدهلر و رادع دارولری آز ایدهلر و بو ادویه‌لر
که جگر ... حفظ ایدر و جگر قوتنی ... و نازك اولمقله صلب
... دخی اولور و هر طبیب بونی الکلیوب ضبط ایتمك لازمدر و علّت

ابتداسنده دخی اسهالی رداکوریجک قوتی ضعیف اولور اما موافق سفرجلدر وعلت
ابتداسنده کاسنی وعنب الثعلب ورب الحل وعنب الآس دبغی وغبار رشته
ایله کشوث صولرینی اوزی سکنجبین ایله ویره‌وب وطبع یابس اولورسه غبار رشته
خلط ایده‌لر ودیگر قوت ویرمک حاجت اولورسه علک وراوند بادام یاغی
طاملدوب ویره‌لر وحرارت بوجنسه کرفس دخی قینی نافعدر وهر بار غبار رشته
وافسنتین وقصب الذریره طبخنه بادام یاغی طاملتمق قتی موافقدر وبو بابده قرص
انبر باریس ایله سکنجبین وبالکاسنی صوییله مخلوطا ویره‌لر قرص انبر باریس
صنعتی بودر انبر باریس اون درهم طباشیر بش درهم غبار وتخم تخلم بکه ایکی وزنه
وکاسنی تخملری هر برندن اوچ درهم ورازیانه تخمی ایکی درهم اودر قرص ایده‌وب بوتک
مقدار شربتی ایکی مثقال یاخود اوچ مثقالدر وایکی درهم رب السوس خلط
اولنه وحرارت غالب ایسه ایکی دانک کافور وایکی دانک راوند وایکی دانک
لک زیاده ایده‌لر سفوف کرسنه اقچوب وحرارت زیاده ایسه خیار وقثاء
تخملرندن ایکیشر هر برندن بش درهم کاسنی وکشوث تخملری وطباشیر هر برندن اوچ
درهم کرفس ورازیانه تخملری وانیسون هر برندن ایکی درهم انبر باریس عصاره‌سی
دورت درهم زعفران برنیجه درهم رب السوس دورت دانک مغسول لک بر درهم
مصطکی وافسنتین هر برندن بر درهم کافور ایکی دانک اوله واکثر سعالی وار ایسه
کثیرا وصمغ ورب السوس زیاده ایده‌لر بوتک مقدار استعمالی بر مثقالدر وعلت
آخرنده سکنجبین بزوری ویره‌لر وحرارت ویبوست وار ایسه ماء الجبن قتی
نافعدر ایکی نقطه ویره‌لر وعلت ابتداسنده ضماد قیجی قرنفلوسی وعنب
الثعلب وباشنی کشنیز وکاسنی صولریله دباغ چیوجک والنحرب صوبی وسان الحمل
صوییله واقی صندل وموم روغن وکافور قتیلر ضماد اوله ودورت کوندن صکره
ارجه اوتی واکلیل الملک وخطمی زیاده ایده‌وب تا انتهاسنه وارنجه‌یه دک راوج
ومصطکی نعنا ونعف استعمال ضماد اولوب وچونکه اختلاط دوشر مصطکی زیاده
ایده‌لر دراوج ارا اودر وشرابلریله ماء الجبن ایله رازیانه وکرفس وسان
الثور ولبلاب صولریله اوله وعلت ابتداسنده نافع اولان ضماد ابوالیه
سرز طبخ ایده‌وب دوکوب وصندل ایله بوخوروب طلا یاغله چکر الاسته
تووه‌لر ضماد قوی ابواطبیخ ایده‌وب دارچه اوتی ولطاب ایله بوخوره‌لر دخی که
قلیل انک دیبلر بوضماده مصطکی وبابونه وحلبه واکلیل الملک ایله ایده‌لر ضمادکه
اسهال دفتنده نافعدر صندلین وگل هر برندن بشر درهم بابونه واکلیل

الملک

الملک وارچه اوتی هر برندن دورت افسنتین وقرنفل وماشا سنبلی هر برندن اوچ درهم
مصطکی وسنبل هر برندن اوچ درهم زعفران بر مثقال کافور ایکی دانک اوله موم ایله وبابونه
وبنفشه یاغلریله بوخوره‌لر ضمادکه وقت اختلاطده نافعدر صندلین وخشخاش وقرنفل
وبنفشه وبیلوفر هر برندن ایکی درهم بابونه چچکی وافسنتین واکلیل الملک وبزر سیاه‌دانه
هر برندن بش درهم مصطکی ومیعه هر برندن اوچ درهم زعفران برنیجه درهم
اول بابونه یاغیله بوخوره‌لر واگر ورم جگرک مقعر جانبنده ایسه قعدده صکره
محدب ورمنده ذکر اولنان علاجلرک بونکا فائده‌سی واردر نهایت هر بار
مقعر ورمنده یارم قدری استعمال اولنور وهر بار طبیعتی یومشاق طوته اول
ایچی سفرجلی تمر هندی وسکنجبین وبنفشه وبنفشه شرابلریله وعنب
الثعلب ولبلاب ایله چوغندر صولرینی ویره‌وب واغذیه‌سی قرع ودره دوا چوغندر
ولبلاب وبزر القرطم ودورتنجی کوندن صکره خیار شنبر ایله لبلاب صولرینی
ویره‌لر اما طبع غایت یابس ایسه سکنجبین واقراص سفرجله ازه‌جق سقمونیا
بر قوسه‌لر روادر واولا دورت کوندن صکره که اختلاط وقتی اوله قرطم و
بسفایج وافیتمون ویره‌وب وطبیعی اولدقجه صبر وغاریقون وهربه ایله مسهل
خفیف دوزوب ویره‌لر ویومشاق حقنه‌لر دخی صوابدر ولیکن مسهل
ویرمک دفتنده اوله وحقنه‌یه چوغندر عصاره‌سی وعسل وبوره وطوز وشکر
وبسفایج وزوفا وسعتر طبخلریله اوله وحاجت اولورسه شحم حنظل
دخی قته‌لر وورم سدده تحلیل ایده‌وب وطبیعی یومشاق ایدرسه سفوف واردر
صاروحلیله ولک وراوند ایله ایدرلر لیکن ابوعلی سینا بو علتده صاروحلیله
ایله استفراغی رواکورمشدر صاروحلیله‌ده قوت وقبض ایدوب
رقیق ماده‌یی کتوروب غلیظ ایدر ویر

یوز سکسان اوچنجی باب جگرده ورم طبخ اولوب واریلغوب دبیله
جگرده ورم طبخ بولوب واریلغوب چبان ویاره اولمقدر فارسیده
اماتس جگر چون بخته شوند دنبادر اندر ورم درلر واکثر طبیبلر انواعی تبه سوسه
بو چبنورسن درلر وورد مرد یونانیلر ابوستمادیا یاتوس درلر جگرده
ورمی لابد اوچ دنه خالی دکلدر یا تحلیل اولوب اواخر ورم زائل اولوره
ویا صلب اولوره وصلب علاجنی لمس ایله معلوم اولورکه صلبدر واریلغنه
سنک علامتی ورم یومشانه مثلا باریق ایچنه اولوره وورم اعراضی
ساکن اوله واجلمسنک دباسی ویرسنک علامتی ایسه دفره حمی

ظهوره کلوب و برازایله طشره اریکت بله چیقه • و چیقان اریکت شراب و رولیسی بکی
اوله • و آغری زایل اولوب خفت ظهوره کله • و دوبیله آجلیسی دخی اوج وجهدن خارج
دکلدر • یا بغرسقه انجیلور • و علامتی اریکت برازایله کلوره • و یا بوکرک و مثانه منفذنده انجیلوب
و بونک علامتی اریکت بوله ظاهر اولور • و یا قارن نفاسنده انجیلور • و آنک علامتی اریکت
بوله و برازده دخی ظاهر اولمازه • و دوبیله دیدوکمز یا جکر عروقنده یا ظاهرنده اولور علامتی
اوّلا قاره ورم که ظهوره کله • و ورم علاجنک سنه ایلی که یکی بابده ذکر اولنمش ایدی ایی برینه
کتوروب مثلا نفعه و حجامت و ادرار و محلل شرابلر و ضمادلر جمله یکی بابده تفصیل اولنمش
ایدی • واکر اول ورم محلّنه قان تجمع اولوب و اریکت نمک ظهوره کلورسه • ایی طبیع انکه
تدبیر برجا ایدوب • و طبیعه تیز چاره اولمازسه لطیف ایدیجی دایه لر تجویز ایده که تیز طبیع اوله •
و طبیعه معاونت دخی لازمدر که تیز طبیع بوله دار جالنه • و ترکه دانغ اوله • و بیلمک اکور
که مادّه نک میلی قنغی جانبه دره • مثلا بغرسقلره ایترسه نرم ایدیجی و اسهال ایلیجی
وار و بر ملک کرک و ادرار ایدیجی و حد قهوه وار و درن صالتی کرکور که مثانه یه ریخ
دیر یه • واکر بوکرک مثانه جانبنه کلورسه بوشان وارادر کرکور که مثانه یه تجوب
مغرت نوقدایند • دفان و اریکت سوزیلر • و اخشابی با قیسون بوموق و باک انکه
کرک • مثلا جلاب . و ماء العسل الکبیر اوله • بعده و بر انک جه سبی تدبیر بینا ایده سر
مثلا لعاب رکا سینی و خیارشنبه و صوری و تیز نکیبی باشیر فنت انک اجنده
ازلمش اوله تا نفعدر • واکر دخی قوت ک واد اولورسه صبر و یا فستقی ترکیب
ایده سر • وسه وحرّفا دقزل سنکر و ماء الاصول و قوت اوروم و انجیر و بر سیاوشان
حلبه اجنده طبیخ اولوب و آجی و طتلو بادام یاغلری و خسک و حلبه یاغلری دخی قاملدیم
واکر دخی قوت اولمز حاجت اولورسه تمر هندی مطبوخی ورزدیا شرابی و انجیر و ماء
العسل و بر • وکشکاب که ماء العسل ایله اوله • بوجمله ورمی طبخ ایدیجی دقوت •
و بر مجیدر سفوف که طبیع ایدیکی و باک ایدیجیدر • قوری طلخشقوقی بره رهم مرو تخمی
نصف درهم حلبه اونی بر درهم اوله • اون ایکی درهم شکر و اوتوز ایکی درهم خارسله
ایله و بیره سر بو جمله بر سیشر بیدر • و ورم اقچیلدقدن عکره ماء الاصول اجنده که خانث طبیخ
اولنمش اوله • وحسک بایی ایکی درهم زنجبیل یا بی درت بجی درهم شکر اتی درهم
اوله • فلوس خیارشنبه ایله و بر کلک قتی موافقدر رسراپیون کاتوی اورزه
ورم اقچیلمش اوله اریکی بوله بو نه دوندرمک کرکور بونک صبغی خاش ورزدیا طبیخی
وارمانی یا ربوزی طبیخی و تنظر بیوریا و ذاسیون قتی نافعدر • و بتاریده ذکر
ایلدوکمز سفوف دخی زیاده معمدر • اما حرارت وارایسه قاون و خیار لبز

تخاریر

تخاریر و سوس کوکی و خانیه شکری • هر مقدار کیراتی نافعدر • و حرارت یوقسه شوبر یوره که
هر صباح ماء العسل ایله بوتلر و بوتلردن بر بینی و ایکیسنی اکشلیله دخی صو ایدر • واکر
حرارت اولورسه ده سکنجبیل ایروب ایکی شاهترج عکره بوتلر ایده که ذکر اولنور •
انک صفیتی مصطکی و دار سینی و شیخ و طباشیر مختوم هر بری بر مثقال ککندر بر ایکی درهم دم الاخوین
و طباشیر دکلّ هر بردن ایکی درهم یا اوج درهم اوله • بونلرک مقداری اوج درهمدر سکنجبیل
یا ماء العسل ایله یا جلابلر ایله و یره سز • و مقدم طبیع ایدیجی ضمادلرکه استعمال ایدوب و ورم
پخته اوله • مثلا بابونه و اکلیل الملک و سوس کوکی و خطمی کوکی و یار بوز و انجیر و قورو اوزوم
و ناوق یاغی ورنده قیمه ایدر اولر حاو ایده لر • واکر دخی قوت استرایسه اریه اونی و بره ده ازه
جو کوکی یا هرسی و یار بوز و تیره فنتی و رفت و کندر حاجت قدر زیاده ایدوب ضماد ایده لر
و چون نضیج اثری ظهوره کله و بعض یاغی یاته • واکر قوت وارایسه بر مقدار بیوریده لر
و ریافت چکوب اندن مثانه وارده که تیز انجیلور • و ورم اقچیلدقدن عکره طعامی ماء
العسل مطبوخیله یا جلاب که ازه جوفنه نشاسته و کل یاغی و بیره ده ماروسی ایله سه
دیاغ قباقش اوله • و ایکوریجی دخی روس طبیخی ایله بادام یاغیله اوله • و طعامی
یم برشت بیرده و اطریه و تازه بالق که کوچک اوله • و بلیج انزلر موافقدر • و دخی اکله
بونلرک تدبیرلری بوکرک و بوینی جراحلرک تدبیرلری کبیدر • واکر ورم قارن نفاسنده
اوله و بیش ایدرک اکثر فصادن اجلسه بوندن غیری چاره یوقدرکه بوط بوجا خنک ازبینی
ما ه لر • و بعضلری اوله دلکوا اراق ایده لرکه صفاقی اندن ظاهر اولوب و صفاقی اوندن
ویره لر • دنا شره دنی طاشیر و دملری انی اجنه صوقوب اولنحق آل ایله اوروب و صنع لرکه
اریکت اندن سوزله و جقا و جون پاک اوله • شیورمک تدبیری اکلا کرکه • و اوانت
که اریکت چیقه جقدر • ماغره ورر • و بعضلر ناشره دیر • و بی ناطره دیر • وقانا طبر
دخی دیر • قلت کتابلرنده هر بر محلده هر کونه اسمله یاد انشلردر • جملیسی ماغره
دیوکلری دره • اما اوله که بو شکل و قنطر بو علاجه محتاج اوله • • • •

بوز سکسانجی دردنجی باب جکرده ظهور ایدن صلب ورمی بیاننده در

جکرده بر کتشیش اولمقدره • فارسیده اماتسن صلب ورم • واقر خلط انواعی
سیر و ذوبیله اباس دیرلر • در و بیله و یونانلر اسکیروزس نواسیا بوس درلر • جکرده
صلب ورم اولورکه قچانکه ورم ظهور ایدر • نه تحلیل و نه طبیخ بولور کبیدرک صلب
اولور • و علاجی ازقبول ایدر • واکر تیز واقف اوله لر • و صلب ورم حتی اوله
کاهی استسقایه موذی اولور • • و بعضیلری اولورکه تیز هلاک ایدر • خصوصا
اسهال ظهوره کله • و سبب اسهال اولدرکه غذا ایچی طلبا باشی که جکر قعرنده

صو به چقارلر یا خلوا دیورلر وغدا یول بوله وکوکچه دانه املر واره چیقه غدا یول بولمیه
کیروده ونوبت بغیر سفلره اینوب اسهاله نوقد ایدر ده وانتقالر بی چاره قالوب موتت قاله ز
دیوه لا حوا دنوبت تیز هلاک ایدر واول حلبه که جنین اولیه علاج بودرکه اکثر جه بنده خلط
وارایسه بوشاله دمعنده حقنه لره بوشاتلی زیاده ایدر حلبه طبخلریله شربتی ایراوه طبخ
حلبه حلبه ایکی اوستار یعنی سکز مثقال اولور ودی مثقال صو ایله یاریه قالنجه قیناده سر
سوزوب واوچ درهم یه انجیر یاغی قوبوب ویره لر شراقیون قولی اولور اوزوم قورکی
طبخی وانجیر نافعدر صفتی بودرکه چکردکسز اوزوم اون نوز درهم هو قوری انجیر بکری
عدد کرفس تخمی اوچ درهم درازیانه وانیسون هر برندن ایکی درهم حلبه وحسک هر برندن
اون درهم اوله طبخ ایدوب دسوزه لر واوچ درهم یه انجیر یاغی واون درهم طاتلو
بادم یاغی قاتوب ویره لر ودرعنب ایارج فیقرا وغاریقون حبتی که غافث عصاره سیله
وطوز ایله ویره لر ویاخود حب الثعلب یا کاسنی صولریله ویره لر ودعلکه البطم
طبی بوشار ددرد ضماد لرده وکتان تخمی بوشاشیجیدر وطبخ ایدر جیجیدر ودبو علتده
جلغوزه نفعی واردر ونارد یاغنک وصنوبر انجلک یاغنی بیله ضماد لرده دنی استعمال
اتمک صوابدر ونصف درهم قسطی اوزوم شرابیله ویره لر نفعی واردر وناردین
ومصطکی ودبلالا ماغیرتنک هر برندن بر مقدارینی سذاب وطورق اونی طبخیله فیتی
نافعدر هر هفته ویره لر مثلا ناردین یاغی درت درهم بخنکشت تخمی بر درهم
کرفس وکاسنی صولریله ویره لر وغافث بر درهم وفوروشی ساز الجل
بیرانی دکوکی بر صولریله ودرازیانه صولریله نافعدر وقوه وبعده وی در
یوسنی وبول منبعدر وبجونرده لک ووداد الکرکم ومقل قرصلری وانانا سبا
دنی منبعدر نافعدر قرص مقل مجرب ذکر اتنکدر قزل لال اون درهم سنبل
وزعفران هر برندن بر درهم زرد قسط وتاچی بادم هر برندن بر نجی درهم مصطکی
ایکی درهم مقل اوچ درهم اوله مقلی شرابده اکثر شراب افتیار انجز ار سه ما
العسله حل ایدوب دوار دوارلر دنی انلکه بر عنوده لر دقرصلر ایدوب بونک
مقدار شربتی ایکی درهم یاخود ایکی بچقدر رازیانه یا خود کرفس صولریله ویره
لر دبو بابده حلیجون غایت نافعدر منجون فل اولا دورت مثقال فل وسوسن
کوکی جو به مثقال لک وراوند چینی هر برندن بر نجی مثقال ونصف مثقال زعفران شکر
ایله حل اولنوب دوار دوارلری عنبار ایدوب عسلله ایده لر بونک مقدار استعمالی
بادم مثقال یا خود بر درهمدر زوفا طبخیله ویره لر دبو علته دوار الکرکم وزوفا
طبخی دنی نافعدر زوفا طبخی مورد زوفا اوچ درهم بر سیاوشان وسوسن

کوکی

کوکی هر برندن بشر درهم حلبه اون درهم کتان تخمی بر درهم وخطمی وقبازه تخمی بر
برندن درت درهم انجیر اون عدد ووانه سبستان ونقش اوزوم بکری درهم اوله طبخ ایدوب
بونک مقدار شربتی قرق درهمدر نصف مثقال انجی بادم یاغی دیو مثقال یه انجیر یاغی ایله
ویره لر واگر حرارت وار ایسه ماء الجبن ویره لر ودواء المسک دنی اصلاحدر واگر حرارت
بولنیده وه سدرنا ویره لر قرن الی درهم قدر اوله ایکی مثقال کلکلانج ایله ایرلیده وعلقه
بو سفوف دنی نافعدر سفوف هلیله کابلی وهلیله سیاه هر برندن بر جز کرفس ودرازیانه
تخملری وانیسون هر برندن برجزک ربعی قدر اوله بو سفوفک مقدار استعمالی اوچ درهم
در بیا درهم شکر ایله وذکر اولنان ودنی قدر سه ایله دنی ویرمک فیکی ردادر
ضماد نافع کماهه تازه ویا خود قوری اوره فی بعض شرابده طبخ اولنمش اوله
وسنبل وفراسیون وفستق ایچی ایله نافعدر وبشنمش انجیر وحلبه اونی وسذاب
واکلیل الملک ودنظروننا که اتونکله یوغورلمش اوله منفعتلو در

یوز سکسان بشنجی باب قارن عضله سنک ورمی بیانندر

قارنا عضله لرنده ورم واقع اولمقدر فارسیده اماس عضله وشکم
درلر واز جمله انواعی بلغمور سیر وزیس نزله دردرلر ورومیلر ویونانیلر اونقوس
انکیر دوسن بوصیا دیبو درلر قارن عضله سنده ورم واقع اولمق بکشی باره
اولان دربک علاجی کبیدر واقلیکله ضماد لرده اکثر لریله دنی ابنجی اسه
بونده دنی آزایده لر وحلبه علاجلری ذکر اولنان ایده لر دنیرا بونک علاج جگر دردی علاجندن
اتکندر بونده جگر گبی ورم اولمغه وسنرقی اولمقده فوق بوقدر

یوز سکسان التنجی باب ورم جگر که زخمده یا صدمه دن واقع اوله انک بیانندر

طوقونمقدن یاخود اورلمقدن عارض اولان جگر شیشلردر فارسیده اماس
ازرنکره ویا چقا جاقیدن درلر واز جمله انواعی بلغمور بیقورسی افتنیز تسقوس
ویبولنیزادوبلی اسی درلر ورومیلر ویونانیلر اونقوس بواپیا نوس ویه افقونیا
بیغونوس درلر بو مسئوله زخمدن ویا خود صدمه دن جگره بر ورم عارض اولمق اولور
یاخود بر آفت ایرشوب ورم توکد ایدر اما کاهی اولورکه سینه کوکلرینه
برکوکت برندن ایریلور ویا برندن قالنیدوبقده صکره شراسیفده بر دوچ ظهوره
کلور انک علامتی وعلاجی بودرکه ابن طوقوز طوقنلر وسینه طوقوز لوب
رقالنوب ولنده دبی طوقوب ایکی دونده لر یا بر بنه داروب وجع زائل اولور
اما ورم اولورسه علاج بودرکه اول فصد ایده لر وراوند شربتلر ویره لر وراوند
شاورکه بکی یا باره ذکر اولنمش ایدوب ایلجه ایده لر واگر قی ایله ویا اسهال ایله

فان الطورسه قابض دارو در اوزنی استعمال ایدرلر و بو بابده بزرقطونا ایله طین مختوم
وکل باقی نفعیدر و واگر حرارت غالب و ملتهب ایسه بر مثقال راوند و بر مثقال قوة جبارجی
مطبوخ اوزوم شرابنده اخیار و اتمر ابسه ماء العسل ایله ویرهلر ثابت بن قره قولی
اوزره راوند چینی و قوه هر برندن ایکی درهم یاخود بر درهم راوند اوله اوچ کوز دکمی
اوزوم شرابنده ویرهلر وصفت دارو درم ابتداسنده نافعدر راوند چینی و
گلنار ودم الاخوین و شب یمانی برابر اوله سفوفنی بر مثقال بوره ایلیجی صوایله ویرهلر
ورم زایل ایدر و فان الطکی دخی منع ایدر و بو بابده قرص داروی اقرفیطالیونا
اون درهم لک مغسول بدیکی درهم راوند دورت درهم زعفران اوچ درهم
خالص دورت درهم سیاه تخم و بیدبه درهم کل ارمنی اون درهم مومیا بر مقدار اوله
هر مناسب بر غذه حل ایدوب دارولرله چوب ایدوب قرص ایدهلر بر شربتی اوچ
درهم در ابوعلی سینا قولی اوزره راوند چینی وکل ارمنی ایله حب الآس طلوطا اوله تجربه اولنمش
دارولرک انفعیدر وعلت افزونه که حرارت ایله ورم سابقی اوله راوند وکل
ولک مغسول زنجبیل دوکلر و قرص ایدهلر بنفش زیاده در دفعا دکه عود و زعفران و
قصب الذریره و مصطکی و شنج حس و سوسن یا غذرن اولمعبد در صفا ویرهلر

یوز سکزنجی باب جگرده بارد ورم بیاننده در

جگرک صوق ورملریدر فارسیده آماس سرد به جگر دیرلر و افرنجیلر انکلیزی
تومورفر مجدوس بقوریس دیرلر و رومیلر و یونانیلر اوتغوس ابس فرخوس
نوابانوس دیرلر جگرده بارد ورم اولمق بارد سوداوی المزاج علامتلریدر که محلنده ذکر
اولنمشدر و بونک علاجی دخی جگر سده سی علاجنه قریبدر مثلا اول ابارج
فیقرا وغاریقون و مطبوخ افتیمون ایله بو ترتیب اوزره استفراغ کرکدر که مثلا اول کونکه
مطبوخ سنا کرکدر مطبوخدن اول ایارج فیقرا بر درهم وغاریقون بر درهم
اوزرنه ایدوب کیرا دیقوریدوس ویرلر و صباح مطبوخ ایچیرلر صفت مطبوخ
سنا حلبیه و کابلی هر برندن اون درهم کرفس دارزیانه کوکلری هر برندن اون
درهم غافث درت درهم افسنتین بش درهم کشوت تخمی اوچ درهم افتیمون
ایکی درهم بسفایج نیم کوفته بش درهم راوند یارم درهم جگر وکشنز اوزوم
یکرمی درهم اوله طبخ ایدوب وسوزوب یکرمی درهم ترنجبین دا و توت درهم
خانبه قویوب وسوزوب ثابت قدر ایچه لر و بو بابده نافع قرص افتیمون وکرفس
تخمی و ناغواه و افسنتین هر برندن اوچ درهم قوه و لک مغسول هر برندن اون
درهم راوند و مصطکی و سنبل هر برندن بر درهم و نخف و غافث عصاره سی

وزعفران هر برندن بر درهم اوله عادت اوزره بندقه ایدوب قرص ایده لر
بونک مقدار استعمالی بر درهمدن بر مثقاله وارنجه در واگر ورم قدیم جابجنده ایسه
آجی وطتلو بادم یاغنده ماء الاصول ویرهلر و اگر ورم منعقد ایسه
افسنتین مطبوخنی ویرهلر که جلبی بوشادر و باقی علاجلری شربتلردر و ضمادلر
اولرنده بارد سوداوی المزاج یا بنده اولا نلره بونکه موافق و مناسب اولانی ویرهلر

یوز سکسان سکزنجی باب طحال ورمینه احوالی با سوداوی المزاج دفعی دکری بیاننده در

طلق بوز غو ملعبدر و ضیقی دورمیدر فارسیده ریح سپرز دیرلر و افرنجیلر
انواعی دلالتی یابسلی قلبا دیرلر و رومیلر و یونانیلر یرلاسپلونسیس که غلو دنیس
کسی یا دوسن دیرلر طلق وه لطرینک مشغله انسانده دلالتی اوزون ومعده به متصلدر
وصوا جانبنده سوداوی جذب ایدر وسودا وصوا دردینی اویدر و مراره و
دموطلرینک فارسیده زهره و ترکجه اوت دیرلر بر کیسه ایچنده جگره ملاصق ومعده جانبکه
الشده اصلمشدر و مراره نک حدتی خلط ایتمی و معده صوایی جذب ایکودر و طلق
ایسه انسانده غایت منفعتلو و کرکلو اعضادر و سوداکک دخی خارجی و محلی
طلقدر چونکه طلق تندرست اوله اکثر تندرست اولورلر و طلق و اجده جگرک معتبردر
و سوداوی طبیعتلری نسنه هر بری قانی تورشیدر که عجبه دردی اتم ودلی بینی طلق
اوله درد ببیی قانی اثرنوب کندو به جکر و طعمنی دفراجینی قانی مرا جنون و طعمنی
دندروب دکندو غداسی الوب طعمنی الکشی ایدر و دهرباری کندو به الوردی
غدادن کیرو هر مقدارینی معده به کوندرر و دخی به برخیبدر که اکشی بلکمدن
معده دن طعام اشتهاسی حاصل اولور و دخی سودا معتدل اولوب اندازه سیله
درجبده بدنک بنیادیدره و بو جمله اعزاده قوت دکو ظفره برکت لک و بر ملک و
زمعده صبورلق و تحملی سودا اعزاده سیله در واگر اوزاطه اولور سه بو حالتک
ضدی اولمق لازم کلور و سودا افراطندن چوق منعم علتم نونلیدر جمله قوت
تباهیه و ماسکه و هاضمه و دافعه واردر بونلر سودانک اعضالردن قوبه و تندرست
اولوب و افراط سودادن بونلره ضعف طاری اولوره بینی قوای اربعه ذنه هر بیسی
بر خلف کلورسه اول قوای ضعیف ایدوب وسود المزاج حار و بارد و
بیرو ام و باوقه و جراحت عارض اولور و قوای اربعه دن مثلا جاذبه ضعیف
اولسه قانک ورود بینی کندو به جکمدوکمدن اعضاده کنده اولان جزء قانی صفتم
ایلر و عقدنا بهیی اسود و لطف کبیر و بو درنکی اول سیاهه میل ایدوب واقع اوله

لسانی بلکه سیاه شکل ایدر. واگر سوداء المزاج حار ایسه، وجگری دخی خصوصا حار اولور بو ایکی حرارت
ایله نضجیدن بدنده جذام تولد ایدر. وعلت جذام بالکلیه حار ایله وکلدره سرایتی دخی بو
احوالی دخی واردر محلنده تفصیل ایدرز. واگر قوای اربعه دن جاذبه ضعیف ایرشورسه
طلاقده سودا وار اوزره ایله مدد غذادن کندو دفعنده دوشوب انکسارلقی ایله معده‌یه
دخی غصه و بر حالده معده‌یه اشتهای طعام کسوررر. اما حدت وحرقت افراطله اولورسه
ورم تولد ایدرلر. واگر ماسکه ایسه بو اسیرده ایله ردائی استقبال علتی که مالیخولیا
اولور بر حلقدر. انلردن بربه عارض اولور. وسوداء المزاج دخی حار اولورسه لابد ایکی
سنه دن خالی دگلدرکه یا دوز معده‌یه وارر و یا خود بغیر سفعه اینوب وقتی معده یا خود
امعا ایله معده اسهالی یا خود قرحه امعا تولد ایدر. واگر دماغه چقارسه مالیخولیا
انواعی عارض ایدر. واگر قوای اربعه دن ماسکه‌یه ضعف طاری اولمش ایسه سوداء
وار ایدر ادرنی هضم اولمدن طشره چیقاجق یا بوارکه معده‌یه کلور کوکل بولانوب وسودای
قیئی سرظاهر اولوب. واگر بو سفله انرسه سودای اسهال تولد اولور. بو وجهله هر
قنقی اندامه وارسه سودای علل تولد ایدر. واگر قوای اربعه دن دافعه‌یه ضعف
ایرشورسه زاید اولان سودای دفع ایده مدکندن یعنی آیره مدوغندن بنه ورم تولد
ایدر. وکبدرک بیوک اولوب سودای حمی لر عارض اولور. ومعده‌یه سودا کیره
مدوکندن دخی اشتهای طعام ناقص یا خود باطل اولور. ودخی اولورکه سودای الراغث
طاقتی و مرض سودای غدالر افراطندن دخی حاصل اولور. اما طلاق مشبعی کاهی حرارتی
دخی اولور. واگرچه مزاج طلاق بارد در. اما بنه انده بر مقدار غریزی حرارت واردر
ورطوبت اصلیه‌سی دخی واردر. زیرا قوای اربعه نک فعلی ذکر اولندی ورطوبت ایله بیله
اولور. ادنی بحث قوای اربعه دن هر بینه فعل طلاقک وسودانک اعتدالی
تغییر ایدوب بیلنی حدت وصلبی یا ویرر. وکاهی جگردن اکثر طلاقه قدر صوقان و یا خود
که سوداء المزاج حار دن اوله. لابد جگرده سودا فاعلنک حدتی اولورسه. اندن برورم
تولد ایدر. واندامه کلوب قرحه ایدر. واما معلل طلاق علتنده قوای اربعه سندن مثلا
جاذبه ضعیف اولورسه، ریاضت ایله اوزره طلاق بریزی ویرمک واخه نبوب
ویا خود یوقوشی وانشش یوروک نافعدر. وقان چقارسوب یعنی قورمه بجه
طلاقی اوزرینه اکثرانشی ایله واکثرانشی سنی بو بنوز ایله مصی ایدوب قومق جاذبه‌یه قوت
ویرر. وضمادلر وطلالر دخی مفید اولور. و بونلردن ماعدا بونک علاجلری بر قاچ علاجلر
کبیره اول بابه نظر ایده‌لم. واگر قوای اربعه دن ماسکه‌یه ضعف طاری اولمش ایسه
اول علاجی قیء واسهال سوداء ایله کیدرکر. بونلرک غیری علاجلری دخی معده علاجلریه

کبیده

کبیده یه اگر نظر ایده‌مز انده اولان علتک علاجی نه ایسه طلاقه دخی ایلجا ایده‌مز. واگر قوای
اربعه دن ماسکه‌یه ضعف ایرشمش ایسه وکوره معده اشتهاسی بجوزر. یعنی بابده ذکر ایلدوکمز
اوزره غلط سوداء دن. وما مخلوط صفرادن معده ده اشتها غالب اولوب جوع الکلب
کبیر ظهور ایتمش ایسه یه معده بابنده جوع الکلب تفصیل اولنمشدر. معده ده جوع الکلب
علاجنی طلب ایده‌مز. واگر قوای اربعه دن دافعه ضعف ایرشمش ایسه انک علاجی دخی
تحلیلدر. ورم بابی بونون حکمه یا شیئه ذکر اولنور. ومعلوم اولاکه ورم طلاقده اول
حاره ورم قیء ایز واقع اولور. اگر یا انده ورم دموی دوشه. وصفراوی دیلچی بارد اولور
وانده حار ورم چوق قالماز. وصلب دخی اولماز. زیرا طلاق سوداء اوپور. ودوبی آنی یا شونده
اولور. وماده سببی غلیظ و اغلب اولور. واوز وبعضیسی اولورکه انده دخی بیوک علاج خوف
ایله اینابی سالملره تجر. وعلت ایله طلاقی ادونا کسب یعنی مطحول سودای اسهال واقع
اولورسه علامات خیردر. زیرا امیدوارکه علت ماده سببی تحلیل بوله. ولکن اسهال
افراطله اوله. وحدت وبیروب اوزاره ومرض اوله خوف اولنورکه زلق الامعا واستسقایه
مؤدی اولوب هلاک اوله. زیرا مزاج بارد اولوب حرارت غریزیه قالمز. دبو ط
تول اوزره هر گاه که مطحولک اشتهاسی باطل اولوب واننی قزل قان کیده واننده
دخی وجعسز قره یره دیبلر واقع اوله. خصوصا آنی اوزره غالبا ایکنجی یا اوچنجی کون هلاک
اولور. ومطحولک قاروره سبی غلیظ ورنکلو اولمق یکیدر. واجنده ثقیل ورسوبی
پراکنده کورینه دخی یکیدر. علت یاک اولمسنه دلالت ایدر. واگر مطحولک قی سببی
اولوب وطو کشش قان کوروله طلق ورمی زائل اولمغه نشانه‌در. وکاهی اولورکه طلاق
ورمنک بحرانی رعافله دره خصوصا صول طرفدن واقع اوله. وکاهی اولورکه قولاق
تورنده صلب ورم ایدر. اما طبیعی دشوار اولور. اما تحلیل بتون ایدر. زیرا ماده قنی
غلیظ اولان کوسترر. وکاه اولورکه ورم انتقال بحرانی ایدوب دودم جگره رجوع ایدر
اما جگردن طلاقه بو طریقیله کلان ورم اسلمدر. وطلاقک جگره عکسا تعرب اولورکه جگره
طلق ورمه آغرلغله و بر وجعله صول طرفده اولورکه تابیون جنبنه چقار. وورمده ضغط
جگرک مضاعف اولور. وطلاقک ورمی لمس ایله حس اولنور. وبصر ایله دخی کورمک
ممکندر. وطلاق ورمنک صاحبی بنا ایده ذکر ایلدوکمز اوزره بینی ابرز اولور. وقانی رقیق
اولور. زیرا طلاق قانک دردینی کندو یه چکمشدر. وکاه اولورکه مطحولک دیزی ویابی
دخی حرارتلو اولور. زیرا طلاقک فم معده ایله مشارکتی واردر. وشول سننده دیر
اندن سودا فم معده‌یه کلور دیش ایدک واشتها یا طعام ایندررر دیش اول بونسارک
سببی ایله فم معده بارد اولوب وحرارت اطرافه [illegible] ویرورون وقولاق اطرافی دخی صعبانی

اولمغه باردر اولور . زیرا بو ایکی عضوک بری دیگری تیز اولالمشلردر . و سائر اردن بو ایکی عضو بیرازی
تیز قبول ایدر . و ریح ایله ورم جنبنده دخی بوردر که معلوم ایدنلر که ورمک تحت و وقت وعطشی اولور
و ورم صفرایی ایسه حمی حار و عطش و صعب اولور . و اوقلیجی آز اولور . و ورم صلب ایسه
لمس ایله معلوم اولور و فقدان قرب صاحبنک یوزی غرشی دخی و بو اندیشه لر و بیلی ذهن
اختلاطی دخی اولوب بر بیت نلی و ناخوشلک آنکله نشت بندر . زیرا ماده غلیظ اولمغله اوغلی
آشغه جانبه جگر وجع اولور . و اختلاط عقل ایسه اکثریکون اولور که طالنک حجابینه ارگی
وارور . و دخی بک و ماغه شارکنی کبی دکاه اولور که ماده نارک ایدوب و شر دینکک
ای بنوب و شر و طلک باشلر . زیرا که رقالتوب حدت بخار و بیش و بیلرینی فاسد
ایدر . و جوق واقع اولور که مطحولک بولی سنلر سر بولی کبی اولوب . و اکثر سیر زیاقت بولنور
سوادا تحلیل اولوب و بول سیاه شکلا اولور . و دیلی ورم لمسله بوشانی کور بنور .
وجهه و سنی ای اولوب کویا سودا ونا بر غبار که آنک اوستنده و تحتش اوله . و اکثر مطحولک
قبلی دشوار اولور . و طبیعتی دخی یابس اولوب و اثره دیرین اکثر قیی . و اکثر اسهالدر قوی
دارو لر کرکدر . و اما علاطلی ورمنک علاج اولدر که مثلا طلحی و دیلی علاجی جگر وری
علاجنه قریبدر . بو ایکسنک دخی ورمنده ابتدا طلا ارندر که صلب اولمیه . زیرا حار ورم بو ایکی عضوده
اکثر واقع اولور . و تیز صلب اولور . امدی طالنک داروری دخی جگر داروری . ه قوی به کرکدر .
و طالنک داروری ایکی و قدمتلو اولوب و قابض دارولر ایله مخلوط کرکدر که آنک قوتنی صقلیه
و نموسر کبی وابتدا علاجده اول صورالادن باسلیقدن یا اسیلمدن و یا حبل الذراعدن
فصد اولنوب بعده عصاره و هلیله مطبوخیله استفراغ اولنه صفتی بودر که عصاره و هلیله و سیاه
هر برندن یدیشر درهم و شاهتره و چوبا درهم کزمازو و کبره هر برندن ایکی درهم کاسنی
تخمی و کشوث تخمی هر برندن برر درهم سیاه ارک و تمر هندی جانب قدر اوله طبخ ایدوب
و سوزوب و سویه ده ننشه ومباعدن اول بر مثقال ایارج فیقرا و حب غاریقون و بر دوب
و صباح بو مطبوخی ویرهلر . و شربتی عنب الثعلب و کرفس صولرندن اولوب اون ایکی
درهم شکر ایله یا سکنجبین ایله ویرهلر و بعده جوب ودهلرب اغاجک بیرانی صولرینی
و یا حزود کشوث صولرینی هر قنقیسی حاضر ایسه سکنجبین ایله مخلوط ویرهلر . و سکوت
بیراغنک قورومش سحق قنولن ایکی درهم مقدارینی شکر ایله ویرهلر . زیرا بونده اجیلق
و قبض واردر . و کبره کوکنک قابی ایله اکشی جه سکنجبین ایله قیی مناسبدر که سودا
ماده سنی و بول ویراز طریقیله چقارر . و طلاقی اریدر . و سکی ادلمش برر درهم قوه
سکنجبین ایله ویرملک قیی نافعدر . و فرفه تخمی بر سرکه ایله ویرهلر . طلح وری مخلیزه
قاصتی واردر . وزنان الکلی سعوفلمش هر ملعقه قدرینی شکر ایله نافعدر . وبنجنکشت

قرصلرینک

قرصلرینک سکنجبین ایله قیی نفعی ظاهردر . و قرص بنجنکشت کاسنی تخمی و وقوف و بنجنکشت تخمی و
قنبل تخمی برابر اولمش اوزره قرص ایدوب بونک مقداری استعمال بر مثقالدر . اکشی سکنجبین ایله
ویرهلر . و ضمادلردن بغدادی کبی سرکه ایله طبخ ایدوب وطلی ایدهلر سه نکوره بر کبه ضماد ایدوب
اکثر وارث زیاده دکل ایسه سرکه ایچنده سذاب طبخ اولنوب ضماد اولنمق دخی مناسبدر . و
ربعنک اوبغونسی طلدکده قناسی اوزرینه یاتورهلر . و کاه سرکه ایله صو ایلیچی لیوب دوقه
اصلادوب طلاقی اوستنه قویهلر . هر بار اسک نیه لر . و سرکه ایله صغر شربی ضماد دخی
مغنیدر . بو بابده حار ضمادلر مناسب اولمدیغی وری صلب اندن خوف اولنور . و قیون
شربی و طلقی کونی سرکه ایله ضماد اولنه . و شربتلردن منضج و لطیف شکر جلاب اره جوق
قابضلر ایله و سکنجبین ایله موافقدر . و کبره سرکه سی ایله سکنجبین دوزمک و شکر
قاتمق قیی نافعدر . و ازه جوق زعفران قلطا اولنسه مناسبدر . و بو نوع حلیه
شربتلردر حکیم بر استفراغ دخی هلیله مطبوخیله ایدهلر مطبوخ هلیله بودر سیاه هلیله
اونا درهم شاهتره دخی اون درهم اوخ کوکی اغافت هر برندن بش درهم
کزمازو اوچ درهم آستنه و انیسون و کرفس و رازیانه تخملری هر برندن اوچ درهم اوله
بونک مقداری شربتی بکری درهمدر . بر درهم ایارج فیقرا و بر درهم حب غاریقون
ایله ویرهلر . و معجونلردن انجو قنطوریون دعصاره سی . و اکثر سکنجبین ایله و حب
المقل دخی وربوس و کا فنطوس و زراسیون و مورجیل صوایله ویرهلر . و عسل ایله
حبة الخضرا دغاریقون سکنجبین ایله بونلر خلطی لطیف ایدوب و رنقلی طلقی پاک
ایدر . و بش درهم افتیمون غاریقونی بر طبخ و دفعه سکنجبین ایله ویرمک نافعدر . و
طورق اوتینی کنه و بولیله دوده سنی کندو بولیله که خصوصا اوزرلرو دوه نگك علفی رازیانه
و کرفس و شبیح دوغب دسکود بیراقلری ادره قیی نافعدر . وماء الاصول که بر درهم
ایکی بادام یاغی و دورت دنک عربان اربعه ایله نافعدر . ابوعلی سینانک تجربه سی
اولدر که دایم بر سیاه شان و شکر و سکنجبین ایلهدر . و بنجنکشت تخمی و قوروزونا
برابر اولوب شربتی اوچ درهمدر سکنجبین ایله ویرهلر . و افتیمون و کبره کوکی قابی
نصفا نصف اولوب دوکوب و عسل ایله معجون ایدوب بونده بش مثقال نافعدر .
و ایکی بچق درهم زرنب تخمی سرکه ایله نافعدر . و یاش جوز بیراغنک صوایله
اسقیل سرکه سی ایچنده طبخ اولنمش استعمالی ایلیسه اوله نافعدر . و بلغون
اغاجنون بر فنجان دوروب مطبوخ شراب و طعامه اندن استعمال ایلسه قیی
مفیددر . و بر مثقال بسته که مرجان کوکنه دیرلر سکنجبین ایله بزورله دخی کونده طلاقی
ایدر . و سرکه ایله انجبار بک و سرکه ایله فلجنجک بیله موافقدر . و بانچور صوینی

ایچلک قی تسکین ایدر. وطن شد فلفل قانی طلاق علاجنی کبیدر. وانکزه کرادیا دکوی وماقوق
ورازیانه توموی جمله مناسبدر. سرافیون قولی اوردر. اشبو قرص اوچ کون برقتره ویره دیب
بعده بوقا زیتون اوزه طلاق اشربه بولنماشدر. صفتی بودر. حب النقد دکیره کولی قابیه بر بزرون
اونار درهم زراوند مدوّر وسذاب تخمی وسپنداندن بر بزرون اوچ درهم اشنی ورت درهم
اسقولوقندریون یربه درهم اوله اسقیل سرکه سی ایله خلط ایدوب دکیه التیشر حصاره سیله
بیوقوره لر دوقرصلر ایدهلر. چونکه مقدار استعمالی سکز درهمدر. یا اونار درهم مارالاصول و
باسکنجبین ایله ویرهلر. ودبو بابده دلکو اویکی دمار اوکنی دمار وغیشی وحار اجلی داش اویکلری
قوروسینی ایکی درهمی سکنجبین ایله مفیددر. ومیرسه قانینی قورودوب غبارزون
مقدار نقه دیدکلری اوچ برمع ایله التودی قدرین برشربتدر. سکر ایله یا سکنجبین ایله
ویرهلر. ایرلی دانه برسی اولوروب واغزیه قباتش چونکه سرکه ایله بشوروب
هر صباح ایکی یا اوچ درهم ایچهلر. ومعلولی صودن منع اتمک کرکدر. ودبو بابده ضماد
مجرب بوعلی سینا ایکدر سذاب وکرفس کوکلک قابه سعتر وافسنتین ونعنع وسرکه
طبخ اولنوب دبر بز اصلاوب صباح طلاق اوزرینه ضماد اولنوب صودیجی ینه اوزره
دبلکی اوز جامه دار دب بعده ضماد اولنه ودی قدره ضماد اولنسه دخی مناسبدر. واکثر
ورم بلغی ایسه بلغی استفراغ اولنمق کرکدر. ومعتدل شیلر اوله وصلب وبعده ذکر
اولنان علاجلرک معتدللرن بولکه دخی ایدهلر. اما طعامنه کرفس ومعده نوس وکاسنی
اوله سکنجبین بوندردخی نافعدر. وشرب بیرانی وسپنداندن دهکندر ویردروه زیتون
وحب المعزا سرکه ایله دباغ جیوقی فلفلی سرکه ایله دکیره ونعنا شوره شیلری کبیدر
ودخی لطیف اتردن دبلیج وسولکون وحبل وطراغ وسرخ انواعی کبیلر ویرهلر
وطلق ورمی ایچون نافع اولان مفرد دارولر تذکرت السویدیه قولی اوزره مفردات
ذکر ایدهلم بخور مریم بارد طلق ورمنه ضماد اولنه جعده بلک وضمادانک منفعتدر
بلک وسرکه ایله ضماد انک بعرالماعز کبی وارکی غزسینی سرکه ایله ضماد ایدهلر کمادر
بوسی دوکوب بلک وضمادانک حلبه اوینی سرکه ونطرون ایله ضماد اولنه خبث
الحدید معجونی ازه جنی بلک وبالکز ضمادانک نیلوفر یابس حار طلق ایچون نافعدر
وضمادی منفعتدر صدف مدوّر یانوب بر درهمی سرکه ایله ایچلک نرمسن عسل
وقاقلا ایله طبخ اولنوب بلک وایچلک قشر جوز بوا بسباسه دربلک وضمادانک
مقل ازرق بلک وضمادانک انجره بلک وضمادانک مرجان بردرهمی دوکوب سرکه
ایله ایچلک وضمادینه اوفاراتک طرفا بیراقی طبخی سکر ایله یا سکنجبین ایله د
کوکی سرکه ایله بیچ دفعه ایچلک حدید الی او ودمن ویرهلر دمود جبلر صوبیدر ایچلک

قثی قثاء نافعدر جاورانخل سرکه ده برکون ابرکجه اصلادوب ایچلک وسرکه سنا دخی
ایچلک قاتس قوزه قولابی دردر بلک ودکوکی سرکه ایله بلک وضمادانک لوز مر سوسنا
کوکی ایله دوکوب دبشوروب صوبنی ایچلک دباغی طلا انک دعصره سن ضماد انک کبر
کوکی دوالقرب دتخمی بلک سرکه ایله بلک وضمادلر اوکمی کبریت حصاره سنا شیرایله دیا قوود
سکنجبیا ایله ایچلک بان حبی دکوکی سوسن ایله دوکوب بلک وضمادانک. وجندربا
برشفاه هرکون بلک. ومعجونا امروب بلک وضمادوقی انک قیمی فایده بودر.

بو رسالهنک طقوزنجی بابی طلاق ورمی که ربچلر نوبا جامعی دلمی بحثنده

طلق اغزیسی ورجاری ورمی اغزیلریدر. فاسده دردی سبزرواز بادسبز
دردر. واز بخلر انواعی طولوریه نفس قالنوا اوززده دولر ورودملر ویه تا تربونوس
نوسی بیلنوس بتوقانوس دردر. طلاق اغزیسی ورجلرنده دجلر حارضی اولمی
علاج صلب ورم علاجنه بخشی دردر بو علتده تخلیل ابتدا بیجی دارولر لازمدر. وطعامی از
ییهب ویرنج دیترجی اطعمه دامنع ایدوب وقوردن بجه شیشه سی که ایچنه کتان
باقوب قودر نافعدر وعطشه صبر ایدوب صوییی چوقا ویرمه لر. وطعام
بولکه صرف اسکی شراب موافقدر که معده ضعیف قالمیه. وطعام اوزرینه
ایوتبه لر. وطلق اوزرینه اسبتی حار دوقوسی نافعدر. وطلق زجمی تحلیل
ایچنی قرص بودر سپنداندن یاضنی تخمی دوکوب وسرکه ده طبخ ایدوب بعده
حاذوت اوزره قرص ایدوب وحب الفقد والغولا مشی بر بزرونا التش درهم
اسقولو فندریون یربه درهم اوله. وسپنداندن قرصلرنا اوچ درهم ضم ایدوب
بله بر شربت اوچ درهمدر سکنجبین ایله ویرهلر اقراص الغولا منشی اوتا درهم
سرو تخمی اوتا درهم سکنجبین ایله ویرهلر دپنجنکشت قرصلری دخی سکنجبین
ایله نافعدر وضماد کم که افسنتین ونارجیل باغلنمیا دوروب دانجبیر وسرکه
ده طبخ اولنوب ونطرون وسذاب دپنجنکشت تخمی واکلیل الملک وبابونه
دکوکره دوردرا تباج قزنفت واشنج وحاد وشیر هر قتفسی اولورسه. اکثر بالکز
والشیر مخلوط ونار ودیوباغیرزن قانوب ضماد اولنه. وبونلرن اوتی اولاچ طلق
یا جنره اولاج مفرد اتدر اولاچ هریشی طلاق اغزیسنه ورجلرنه دخی نافعدر. اکثر
نظر ایده لر. ونارودن ماعدا اسشنجار دیدکلری اتمک مازوی دیبا نا مازوی دخی
دولر بلک وصوبنی ایچلک وضمادانک وجوز بوا بلک وضمادلر دقالنق ومروماخوذ
دیدکلری که قوچه بر یاپراوزی. ودرسرکه ایله بلک وضمادانک. وسرکه ایله لهنه و
بلک وضمادانک دعوان حنظل دیدکی ومشهوردر که اوچ نوع اولور بلک وضمادلری.

ختم الملك وبطم وحبت الخضرا وفستق الفوابنى بيك ويا خارجدن طلا اتمك وضماد وختم اتمك
وزعفران بيك ودوا المسك معجونى بيك اضمادلنمك وسلبو كوكنى عسل ايله معجون اولوب بيك
وشيلم اوتنى كنزوده كتورمك بالخاصه نافعدر • وانسان بوينى ايچمك وسداج
هندبا بيك مزب بيك ونيجى شراب ويافود سكنجبين ايله ايچمك وضماد اتمك ودهن
افراسيلى طلاى اوزبارنه دريچلرينه فتى نافعدر • ودوميا نكشد برقبرا طين كبره بيراقى
عصاره سيايله ازوب ايچمك وسكنجبين ايله صرفاق بيك وشلنم بيك كراچنه
خردل وسركه وعسل قويه لر • وقورشنى سنى دخى بيك وقورت جاكرى قوروسنون
برمثقالين سكنجبين ايله ايچمك نافعدر • واهليلج اسود • وكابلى •
بيك • وايچمك • وضماد اتمك • جمله مفيددر • • •

بوز طقسان بشنجى باب آزاين جگرده يرقانك انواعى و
احوالى ونملوط استسقاسى بياننده‌در

صاريلق ددكلرى • وانكله استسقا ستطلو وطن وسوداوى المزاج حاصل اولمقدر
فارسيده زردى درلر • واطبالر انواعى دورت بوسن رجبوسن واغتروس
اياتس درلر • وروملر ديونانيلر افتروس ايكا تقوس درلر صاريلق دوشمك
برنج نوع اولدر • بوينى علت ايله اتصالى لادندر • يرقان صاريلغه درلر جلوه
نونك • وكوزك وجمله بدنك لونك تغير بولركه ديرقانك برنج نوع اولدر • مثلا صارو
بارهقانك سببى اكثر جگرده وارردن اولور • وسياه يرقانك سببى
اكثر طحالدن اولور وجگردن دخى اولور • وصارو يرقانك لونك سببى نك جزئى
اولدركه جگرده تولد ايدن نوعدن صفرا جدن زياده ادمش اوله • واكنجى اولدركه
مثلا صفرا جگردن واردودن لازم اولدوغى قدر طشره چقماينى ازجنه • واوچنجى
اولدركه قار رضلرى محرقه وحمى برده زايل صفرا تولد ايده وبو دخى بش نوعدر
بربى قار سودا المرار [illegible] جگرده وجگر طرفنده كه قانك ادرار يجه [illegible] ابرشوره
جمله صفراوى اولوب جمله بدن لونينى دوندروب صارارتيرر • ايكنجى اكثر صفراوى
ايرن الطعمه واشربه دن جوق استعمال اتمش اوله • اوچنجى [illegible] قراجى جار
اولوب وجمله بدنه طمر [illegible] قان دخى اول سببله قار صفراوى اولوب بدنه
منتشر اوله • ودوردنجى سام [illegible] وصفراوى تحليل ايله دفع اولمنيه برنده قاله
بونوع يرقانه علاجى اكثر [illegible] تقطيرده وشمالى يلر چوق اسدوكى وقت واقع
اولمقدر • زيرا سام ياغلنور وصيف ونفس وجنوبى يلر اسدوكى ايام مده
دوقى ايله تحليل بولوب دفع اولور ايلك [illegible] اوله مزه وبشنجى اولدركه

برزهرلو

برزهرلو حيوان اصروب وانكله زهرى جوا قانينى اسيدوب صفرا ايدر • واوله نوع
كه صفرا جگردن وارده دن لازم اولدوغى قدرجقه مينوب بلكه ازجقه ديفيش ايدك اول
دخى ايكى نوعدر • برى سدده در ودبسده دخى ايكيدن خالى دكلدر • يا اول سددده
واقع اولوركه صفرا جگردن اوده كلور ايدى ياخود صفرا اخرسغه كلوب انلرايله دفع
اوله ايدى كه بواوده جگر مابينيده در • صفرا اول سببله جگرده قالوب دماغه مخلوط
اولوب جمله بدنه براكنده اولور ايدى بونلر برجه اكثرادوا ايله بزسقلر جبتره اولان سدده
واقع اولور سه • صفرا كبرده دوشوب جگرده چقارده جمله بدنه بو حال ايله براكنده اولوب
يرقان تولد ايدر • واكنجى نوعى درمدركه يرقانك ورمدن تولدى دخى بونوعدر كه ايكى
نتيجه كه ذكر اولنسه ورم سببى ايله طولنور • وصفرا جگرده قالمق لازم كلور • وقان
ايله بله جمله بدنه منقسم اولور • وكاه اولوركه [illegible] سودا المزاج سببى ايله اول ذكر
اولنان منفذلر منقبض اولوب صفرا دفع اولميوب جگرده قالور • ومعلوم اوله كه
هركاه سده سببى واقع اولوب داده سببله صفرا جگرده قالور جگرده دخى قارلوب
وصفرا تولدى دخى زياده نوعه ايدر • وكاه اولوركه جگر قار اولمسنك سببى كه صفرا
انده قالمسى ايله ايدى اودن دخى اولور بو دخى اوچ نوعدر • برى قوت جاذبه
وسودا المزاجى انواعندن برنوع سببى ايله ضعيف اولوب صفراوى جگردن كنديه
چكمكه كرك ايدى جكه منه خصوصا كه جگرك دخى قوتى دافعه سى ضعيف اولور • ايكنجى
اولدركه اودك قوت جاذبه سى ساقط اولوب بعده جذب ايده مميه • واوچنجى
اولدركه اودده جوق صفراجع اولوب ومنفذلر [illegible] كه اودن صفرا بغرسغه كلور ايديه
منطبق اوله بو سببله اول [illegible] بغرسقلره وارمنه طولنه بوندن ايكى علت تولد ايدر • برى
قولنج وبيرى يرقاندر • واما هر يرقان كه بحران طريقيله اولور اول دخى ايكى نوعدر • برى بوكه
ماده نضج اولوب وطبيعت الا مستولى اولوب واتى ظاهر بدنه اذيعا ايله يرقان اولور
اكثر بحران كونلرنده ايكوندن اولور • وايكنجى اولدركه طبيعت ضعيف اولوب • ومرض ماده
سى چوق اولمغله طبيعت اوزرنه مستولى اولوب بى وقت طشره چقه بحران كونلرنده
براز كوندن اولور بقراط دركه [illegible] اليرقان [illegible] صاحب كبده فهو ردى [illegible]
نضج وظهر به اليرقان فى اليوم السابع والتاسع والرابع عشر ودمالك [illegible]
انتشر سوف الايمن فان حب فهو فهو ردى • اعنى يرقان صاحبك جگرى صلب
اوله برامزدر • وهركاه كه قارنى قله ويه ويا طقوزنجى ويا اوندردنجى كونى يرقان
ظهوره كلوب والك سترا سيف ايمن قتى اولمسه سلامت ايرر [illegible] • اما
سترا سيف قتى اولور سه ايو دكلدر • ثابت قره قوى اوزره يرقانه ظهوره كلمسى

کرفس تخمی قیرده بادیان کوکندن مقدم برابر دور • مکرّر یوشانور ایسه ایلک امتیاب اولور • یرقانا
ومضرینک صحیدر • بوکه علاج اولنمز ایسه علت صاحبی مفاجات ایله هلاک اولمسندن خوف
اولنور • دیو نقل ایتدی حکمه یرقانک انواعی علی الترتیب ذکر ایدرز که ارشی سبب و علامات
وعلاجی لازمدر •

یوز طقسان برنجی باب صاری یرقان بیاننده که جگر طحال ترکیبنک وارتنده مشغول اولور انی بیان ایدر

صاری یرقاندرکه جگر طحالده وارتنده عارض اولور • فارسیده رزیره وزرد از کرم
میت جگر دو کیاه دریدر • واز یلیلر اختر وسی اقس قال دیاقه ونادم بیقو رس دیرلر •
دردومر دیونانیلر اختر وسی اقاش شر موتوس نون قله دن نو ایا نوس دیرلر • معلوم
اولکه جگر وارتنده و جگر طحالک وارتنده متولد اولان صاری یرقانک علامتی
صفرت ده دبدن و عطش دتوغی اجیلیغی و طعام اشتهاسی نقص یا باطل ویول
دکوبکی دنکیین وبراز دخی رنکلو اولقدر • وکاهی بمی کرد انه ادن سبقی الی شهادت
ایدر • واکر حار طعام و اشربه براز طفدن ایسه زورکار دمدت ایله ظاهر اولور •
امّا زهر و حیوانلر اوردوقدن ظاهر اولان یرقانه سرعتله ظاهر اولور • وبرقانک علاج
طفلو انار صورتی و شربتی و کاسنی وقیبق وخیار بوز صورتی و سکنجبین ایله
یا جلاب ایله دکشکاب که ایچنده کاسنی تخمی طبخ اولمش اوله • واوبه برره سیکه شکر
ایله ادره صودخی ایچلک • واکر بونلر کفایت اتمزسه کافور قرصی وابن بارس قرصلری
که حارسود للمزاجده ذکر اولنمشدر • اول قرصلردن نافعدر • وسکنجبینی بزوری
یاسمش کاسنی اوتوز درهم وکاسنی تخمی اون درهم وکاسنی کوکی اونا درهم
فستقی بربر درهم غافث دخی بربر درهم وراوند چینی اوچ درهم سکره یوز
درهم اوله • برلکه اصلادوب تبیده شکر ایله قوام کتوره لر • واکر طبیخ بابس لب
طبیخ تمر هندی وبنفشه و شاه ارک • وخیار شنبر ایله یوتشاده لر وضماد دکر
کل دکا فور وطلایدن ایدوب جگر اوستنه قویه لر • ودخی قرفه بیرانی وخطمی وارپه
اونندن وطحلب وکل دهنندن وطلایدن وارزه جیق کافور ایله ضماد ایده لر • وطی یمی نبت
انفاقی ایله سرکه و ماه ورد بیرانی وشکر و یاتش کشنیز ایله دیروب وکاسنی لر
واوغلانی اتنو دبلبدن اقسر ده لر • واغذیه صورتی ایله • محبوصلر وخیار
یا در رکت ایکی سرکه ایله و ماه ورد ایله یکب نافعدر • • • • •

یوز طقسان ایکنجی باب قاره یرقانکه جوق حار طعام واشربه دن صفرا محترق اولوب انک سببندندر

جوق حار طعام و اشربه دن صفرا محترق اولوب • اندن حاصل اولان یرقاندر •

فارسیده

فارسیده رزیره وزرد که از خوردن ونوشیدن گرم فزون دیرلر • وعربیلر انواعی افروس
بلیوز زایی بیزاینو تو قالیه سابی نوس دیرلر • ودر دیونانیلر افروس اقا شیش نامنص
قوس ایچو تو مرس ترقس بیتونس دیرلر • معلوم اوله که جگرک وارنی حار طعام و شراب
وافراطندن صفرا مورق ایدوب اندن یرقانه دخی حار وصفرای مضر دافع اولور • اما سدّه ایله
اولمزسه یرقانه ضعیف اولور • وسدّه دن اولان یرقانک علاجی یوقاریدن حکمه ستعقق
بربابده استسقا سببیله ذکر ایدرز • وحالا سدّه سز یرقانک علامتی وعلاجی ذکر اولنور
امدیه افراط حار طعام و شرابدن موّلد اولان صفرادن عارض اولان یرقانک علامتی
کوزلر دنیسی دخی صفرا ایله اولوب اوغز اجیلغی اوله وقاروره اصفر وغلیظ و بعضاً بول
سواده مایل اوله صفرا سیدر • بونک علاجی اگر صفرا کثره جوق اولدوغی نیتش ایدرلر • اول
اسهالدن مقدم اولنوب اسهال وارومر دیرلک کرکدر • وصاحبی السنی اوسیلدن
فصد اولنوب و اقتضا ایدرسه بارسلیقدن دخی فصد اولنوب وکوزلک استفراغ
جانبنه کوچکجه زنجیر زنجیه دخی نافعدر • دیو بابده بعضیلردن اکی طرفدن دخی فصد
اولنه و نیلوفر وسهل تمر هندی وشاه ارک وبنفشه طبیخ اوله • واکر خیارشنبر
وکاسنی کوکی صویی وکشوث تخمی صورتی الجلاب صورتی ایله اوله • وعناب وسبستان
کوکی دخی قم اولنه دخی صواپدر • امّا ماده غلیظ ایسه غاریقون وغافث • و
ت هنزه زیاده ایدوب اقتضا ایدرسه ازه جوق مدبر سقمونیا دهندبا طوزی قله لر •
رنک ایله استفراغ اولنه • وکاهی اولورکه لبلاب صویی شکر ایله وارزه جوق سقمونیا
ایله کفایت ایدر • دکشکابلرنده کاسنی وکرفس درازیانه کوکلری ایله طبخ اولنه • واکر
کاسنی یوچنیه هلیله سفوفی ایله حار الجبن ویره لر سفوف هلیله مقشر هلیله
صفرا اون درهم طباشیر بر درهم • ومدبر سقمونیا بر بچق دانک
اوله • • بو جمله سنی اوچ شربت اولور • • •

یوز طقسان اوچنجی باب یرقان اکثر که یوقاری حار رطوبتده طمرلرده قانی حار وصفرا اوله انک سببندندر

صاری یرقانه که بدن وارلیقی وارتندن طمرلرده اولان قانی حار وصفرا اوله •
فارسیده رزیره ور زرد که از گرمیت بدن ورکهاکه صفرا ازاد غوند کنند دیرلر • وعربیلر
انواعی اختروس اقشی شمانالیه ستاله نو جیوس فوریورس جنوس دیرلر •
ودردمر دیونانیلر اکتروس اقشی شرموناش زاسبوس نوسوما نوس دیرلر •
بونوع یرقانده علامتی اولدرکه بدن حار واغز اولوب وصوجوق ... اولوب • ویول دبراز رنکلو وطعام اشتهاسی ناقص یا باطل وعطش غالب

اولوب وجایزدرکه حمی دقی ظاهر اوله • واگر مزاج قوی قادر اولورسه • جهره نك صارولغی
سببا خلطه میل ایدر بونك علاجی اکثریا ماده وسنده اولیه • بونکه مزاجی فی شو بابانکه کزکوز
بوندن اول اولان بابده ذکر اولنمشدر • وهر بار رطوبت زیاده ایدیجی شیئه تراکیه علاج اولنه
وکشکابی ایچنده بنکچ طبخ اولنوب وقیق وکرفس دفا ربوز صویی کبیرنا نافعدر • وبذر
بقلو ناتعبارن کز جلابله ورمانین ایله دیره لر وشراب زنمانین واکر ماشنه اشربه برو قائلم
وابزنده اوتورمق وطشره جبقدقده بنفشه ونیلوفر یاغلرینی سورمك ایله حرارتی دفع ایدر •
واگر استفراغ لازم اولورسه • اندن ماده قسمی اولنه • بوندن اقدم ذکر اولنان
بابلرده کزانکه ذکر اولنمشدر • انلر ایله استفراغلر • لازمدر • • • • • •

یوز [illegible] باب شول یرقانکه جمله بدنه متشابه [illegible]
اولوب توکدر ایله دمدن وفسادندن دقی تولد ایده انك بیانندهدر

جمله کوده ده بجوه یرلری قپانوب عارض اولانا صارلقدر • وفساد دمدن دقی اولور
فارسیده زردی که ازبستن گذرگاه وزرتلوا ایسه درلر • واز جمله انواعی افتروس
انسالبوستر چیبونی بوجیوس فورفوروس ات افس هرسنجیا جنتوس
درلر • وردملر یونانیلر افتروس ایبوانغراچیوس اذوتوسوماتونس کرابوبس
بیوشوس درلر • بونوع یرقانا جایزدرکه یولرده وسوبرده کوده ده وربسنك
اوزرینه کرد غبار قونوب مسدود متنفذ اوله • ویا بدنا دریلری ایری اولوب
نازك اولمیه ومسام مسدود اوله • ومعلوم اوله که بدن منفذلری وبدن قللرنك
دیبلری یاز فصلنده بش التی اتی اچیلور • وقیش فصلنده وشمالی یللر اسنه کوده
مسدود اولور • ویاز فصلنده ظاهردرکه حرقی صوییجیلر منفذ اچیق اولمغله
حوق ایدنی اکال طشره کلور • بونوع یرقانك علاجی لطیف غدالر واشربه
لر • وحمامه وبدنی حمامده اوده واتزنده اوتورمق وطشره جقدقده لطیف
یاغلر ایله تحلیل ایدیجی داروالر نافعدر • وانواع کیبك دخوذ ادنلری ایله اوروب
وبدنی جلدینی نازك ایچلك کربچون ودلبچون قابوقلری ایله بوبه لر • واگر ماده
وار ایسه ورنه بی یغارب بابلرده ذکر اولنمشدر • اول علاجلر ایله طبعی اصلاح
لیده لر • وبونوع یرقانك سببی سهل اولمغله جلددن اسهلدره وکهول باشنه
باب بار ذوب ذکر اولمکون مراد بودرکه بونوع یرقانی اولا هر نوع یرقانلر قیاس
لیه لرکه سده لر واسهنالری کبی اوره • واودوزن اوزاق علاجلر لازم قیاس
اتیه لر • وغم وفساد دمدن یرقانا عارض اولمغه سبب اولدرکه هر موضعی غیر وباقود
هر ارهنه [illegible] که جاره سی جبه اوله یاقود باشی فضول یاودبنا وجمیع اعضالی

کبیردن

کبیردن اولان غم وفساد دمدن یعنی کوده جکره ناظر ایدن انشغامی سبب اولور • واگر بوده ناظر اولورسه
وارنتن با بجاده دقی عارض اولور • وجکر اندامه عارض اولورسه اندن صاره دقی وصفرا علامتی
فی الحال بجهره ده وبدنه جیقار • مثلا برکشیه بر مخوف سوز سویلیه اول حین بجهره سنده صفرت
عارض اولور • والبته صفرانك بوکنمه سی سبب اولمق اسسرکه اول حاله دقی تقسیم ایده • بو
منفرد ارسده دیادی کاهی جی کبیره دت اولور علاج اولورکه غم وفساددن زائل اینکه
الله سبحانه وتعالی دن جل سفا دعا ایدوب وتوکلی ادرده اولوب واخرت امورفوایا
یاد ایتمك ودنیا فناننی ترك اینکه مقصر ایده لر • واگر بش دت ایسه علت
صاحبی اندن یمك کرك • وقلبه قوت ویرر غدا واشربه لر ومفرح ومکیف معجونلر
معجون [illegible] وادویه لر [illegible] واخرت [illegible] لطیف [illegible] ذوقی ایده [illegible]
[illegible] ایده داوود [illegible] بجا عارض اولورسه فیج نافعدر • شکلی اولور • زیرا بدنده
اولان اصلی اولان حرارت که حرارت غریزیه درلر • اما بو سببلر که حرارت غریبه قاربوته
مشغول اولمغله انشغامی قلبه جمع اولوب بجاده دقی عارض ایدر • بونك احوالی مختلفدر •
خصوصا شول کمسنه لرکه رازی ول اشکاره ایدیجی [illegible] انواع اولمغله سکبی
بولور • اما بونده [illegible] وقلبه دقی قوت ویرمك [illegible] در • • • • • •

یوز [illegible] باب یرقانکه بکر سده لری سبب اولمشدر انك بیانندهدر

جکر سده لرنده عارض اولان یرقاندر • فارسیده زردیه که ازسده جکر درلر •
واز جمله انواعی افتروس ابوستر جیبونی اباتس درلر • وردملر ویونانیلر افتروس [illegible]
نیوس بواجاتوس درلر • جکر سده سنده اولان یرقان مختلف کلوردر • اجمالی بودرکه
یرقانه سبب اولان جکر سده سی ایکی نوع اولور • هر نوع اولورکه • مثلا جکر سده سی
جکر مجلسنده واندن سنور طرفنده اولورکه شنه اندن برکنده اولور • بو ایکی سده برقاچنده
در • وایکنجی سده شول منفذده اولورکه صفرا اول یولدن اوده کلور • واو رجعی
اولورکه سده شول منفذه دوشه که اول یولدن صفرا بغرسغه کلور علامتلری اکثر
سده وکلی دیدکمز ایسه انك علامتی بیماریب بابلرده طلق احوالی بابنده جمله علامتلر
تفصیل اولنمشدر • اکثر نظر اولنه • وعلاجی دقی اول بوکلهدر • اما شول سده که
اول منفذده واقع اولورکه جکر ایله اوده بینده درکه صفرا اول یول ایله اوده کلور دیش لوک
انك علامتلری اولدرکه صاحبی یرقان ظهور ایده • وجکر جانبنده اغرلق اولوب دیول
دیراز صار اولوب وخاصه یولی صو ندنا [illegible] وسواده میل ایده وصفرا قی ایده وبوبابده
بول [illegible] رنکی اولورسه بیکدر • وجکر قوتی دلالت ایدر • وصفرا یه دفع [illegible]
وشول سده که اول منفذده که اوده اندن بغرسغه صفرا اول یولدن کلور دیمش ایدك

آنوك دخی علاجی اوّل براز اق ادبور جیده صاروادلور دیرقانا تنز ظهوره علور وطبع یابس
اولور ۰ واكثر قولنج نولد ایدر ۰ بونلره علاج قلی سنده دیدوكمزه علاجلر صباح یاشش رازیانه
دكرفس وطورق اوتی صولرندن هر برندن بكری بشر درهم قینادوب وسوزوب واوچ
درهم بادام یاغی وایكی درهم فستق یاغی قاتوب ویره لر واخشام بر درهم تربد تخمی
وایكی درهم قاودانجه دكی ایكی دیر ودرهم انیسون وبارم درهم طورق اوتی تخمی وبارم
كرفس تخمی واون بش درهم عسل سكنجبین ایله ویره لر ۰ وبو علتده قی ایتدرمك قی
منفعتلو دركه قی قوتی ایله سده اچلوب وماده قوپار ۰ واكثر قی ایده مزسه ایكی درهم
صرمشق تخمی دوكوب وسكنجبین ایله وایلجی صو ایله قی ایتدره لر ۰ وپرسیاوشانی
طبیخ ایدوب صوینده سكنجبین ایله ویرمك بو علتده نافعدر ۰ ودورت درهم
پرسیاوشانی انیسون طبیخنده ویرمك دخی مفیددر ۰ وایكی درهم طوز ویره
دستنه كاسنی ماروبی ایله بیرنا كوه یعنك دخی نافعدر ۰ جگرن یویوب پاك ایدر
وعفونتینی الور ۰ واوچ درهم چغندر یپراغی صوروسنی دوكوب ماء العسل ایله
یاخود سكنجبین ایله ویرسلر سده لری اچر ۰ ویر درهم فوده ورونداری ییرده
صاروسیله ویرسلر سده لری اچر ۰ ویر درهم سلیخه یا اسكی شراب ایله
ویرمك نافعدر ۰ وبو علتده مریض قی ایدر كبی ادكورمك وكبی ایله اچ انواعی
كاه جیلوب دكان سیرینه وارمغله سده لری تنفیخ ویرر ۰ وبكری درهم تربد
صودینی اون بش درهم شراب ایله یاخود سكنجبین ایله ویره لر ۰ اما اوّل
ابزنا ایچنده اتوروب بعده ۰ علاج نه ایسه ویرمك گركدر كه صاروماق زایل
اولور ۰ وبو بابده حمامه كیرمك ۰ وابزنه اجلاسن ایتدرمك نافعدر ۰ ودهن بابا
كه شربتلر ومعاجنلر كه ویرلر ۰ یاریب حمامده یاخود ابزنده كیرمكده مكره ویرمك
صوابدر ۰ ودشمن سده كه جگر ایله اوده مابیننده اولان منفذده اولور دیمش ایدك
انكله علاجی بو انه دكنیی ذكر ایده دكمز علاجلر دخی موافقدر ۰ واندن ماعدا افسنتین
وجلاب دارچینده سكنجبین بزوری ایله نافعدر ۰ وانیسون وجلاب دخی سكنجبین
ساده ایله مفیددر قرص انیسون انیسون اوچ درهم افسنتین واساروان
دكرفس وطورق اوتی تخملری ومصطكی وسنبل وانجی بادم هر برندن برر درهم
غافث اوچ درهم صبر بش درهم غاریقون در درهم اوله جمله یی دوكوب ود
افسنتین طبیخی ایله یوغوروب قرصلر ایده لر ۰ بونك مقدار استعمالی بر درهمدر ۰
قرص افسنتین دخی ... قرصلر دخی ... ذكر اولنمشدر ومسهل خفیف گركلازم
اوله ایارج فیقرا وافسنتین وغاریقون وبسفایج ایله دوزوب ویره لر ۰ و

طعام وغذا اری كبروالسركه سنده یا وترب بیز فندق واكلیل الملك وخطمی كوكی واكرنب وطورق
اوتی وافسنتین وانجیر وصبر ومرزنجوش ایده مركب قسط یاغی یا سنبل یاغنه اضلوب جگر اوستنه
قویه لر ۰ واول علاجلركه جگر سده سنده واقع اولمشدر انلره نقل ایدوب اول علاجلر
بونك موافق اولور ۰ واكثر دشمن سده كه اوده ایله بغرسق مابیننده واقع اولور دیمش ایدك
انكه علاج فتحی ایاریج حادثلو معتدل وقوی مسهلر گركدر مسهل قوی هلیله اصفر
اون بش درهم هلیله سیاه بیر درهم تشنج واون درهم غافث وافسنتین
هر برندن بش درهم فوربیون اوروم بیر درهم مصطكی وانیسون هر برندن اوچ درهم
سوسن كوكی وخطمی كوكی ورازیانه كوكلری هر برندن بیر درهم تربد بش درهم افتیمون
بش درهم خیار شنبر اون درهم سیاه اورك بكری دانه تمر هندی اون
بش درهم اوله ۰ بو جمله اوچ من صو ایله قینادوب بر من قاله ۰ وسوزه لر بونك
مقدار شربتی آلتی درهمدن التمش درهمه دكین اومیدینه كوره جایزدر ۰ وایكی دانك
طوز ویره دانك سقمونیا ایله هر بش كونده بربو مسهلی بر دفعه سده اچلنجه ویره لر
واندن صكره ماء الجبن بو سفوفله ویره لر سفوف سیاه هلیله ایكی درهم طوز
بر دانك ایارج فیقرا بچق درهم بو علاجلر ایله تمام سده فتح اولور ۰ واكثر تمام فتح
اولمیه دوه سدجا هر كون التمش درهم ویره لر ۰ اما صارو هلیله ایله دیر درهم
افتیمون وبارم درهم انیسون ودورت دانك ایارج فیقرا ایله اوله ۰ وغذا اسفیناج
طبیخ وطراج كبیلر كه سركه ایله پشمش اوله دكرفس ویا ربوز ونعنا ایله اوله ۰ وكبره
وترب یپراغی صولرینا بزوری سكنجبین ایله نافعدر ۰ واكثر بو سده ایله برابر حرارت
واقع اولورسه یاره وشربتلر ومعجونلر واردر ضم اولنه ۰ واول منفذكه جگر ایله
اوده مابیننده در دیمش ایدك انك سده لرینا اوراد ایدیجی شربتلر ودوادوم
ایله گركدر ۰ كشوث صویی كبی دشمن سكنجبین ایله كه ایچنده كاسنی تخمی طبیخ
اولمش اوله ۰ وترب یپراغنك صولرینی قینادوب وكبره تخمی دفادون تخمی خشخاش
اوله ۰ بر مثقال تخم جمله دوكوب دیبو صولره خلط ایده لر ۰ وطعاملرینا ملایملر
وقصولرلار اوله ۰ وبوراجای ادنشرنا بش درهم دیر درهم تربد تخمی دوكوب
شكر ورازیانه یاغی ضم ایدوب ویره لر ۰ ودیموبرینه بیر سكنجبین ایله
كاسنی تخمی صویی قرشدروب ویره لر ۰ واول منفذك سده سی
اچلیه سبی كه اوده ایله بغرسق مابیننده در ۰ بو مثانی حقنه ومعجون مسهل گركدر
مثلا هلیله اصفر وافسنتین ودشت حمزه ۰ وتمر هندی وخیار شنبر ودكرفس
كوكیله دوزه لر ۰ وطعاملری زیرباج ونخود ایله ونخود واوروم وانجیر ایله پشمش اوله

ومزوره لر یازه • کرفس طبخ اولنمش اوله •••

یوز طقسانجی باب یرقانکه بحرانی اوله انک بیاننده

خسته لق بحراننده صاریلق واقع اولمقدر • فارسیده زردی که بحرانی اتمه درلر •
واوزنجیلر انوایی افتروس قرتیقوس درلر • ورومیلر ویونانیلر افتروس افتش قرسیوس
نترنوس درلر • خسته لقلرده خسته لق بحراننده یرقان واقع اولور • بو نوع یرقانه یرقانک
علاجی اولمزه لیکن طبیعته باردم ویره لر که تمام دفع ایده • وطبیعته باردم اولورکه مریضی
ابزنه اجلاس ایده لر که مسامی زیاده اچیله وسکنجبین بزوری ویره لر که ایچنده کاسنی
تخمی وکوک وکشوث تخمی طبخ اولنمش اوله • ومفتح یاغلر سوره لر • بابونه وطورنه اوتی
وسوسن یاغلری کبی اوله • واکر بحراندن صکره یرقان امتش ایسه انک علاجی جگر سوء المزاج
علاجیدر که ذکر اولنمشدر • اول بابه نظر ایده لر • وحارلقلر وروحلر ونفخ ایلردن
تولد ایدن یرقان بابنه دخی نظر ایدوب انک علاجی بوکه نافعدر •••

یوز طقسان بیرنجی باب سنولی یرقانکه بیراغی زهرلو حیوانلر اصرمه سندن اوله انک بیاننده در

بیراغی حیوانلر اصرمه سندن عارض
اولان یرقانه فارسیده زردی که از گزیدن جنبنده درلر • واوزنجیلر
انوایی افتروس افی مورونتا یوزم درلر • ورومیلر ویونانیلر افتروس
یودس درلر • بیراغی زهرلو جانورلر اصرمه لری عارض اولان یرقان اولورکه
زهرلری پراکنده اولوب • وجگر حار اولور وبعضا جگرده ورم ایدر • ویرقانی
ظهور ایدر بونک علاجی عاجزی چاره بودر که حجامت باسلیقدن • ویا
الکلردن مقعد اتکله بیراغی یورک طرفنده دوندره لر • ویوندن کسلده لر
وصار وحلیله مطبوخنی ویروب • وماء الجبنی دخی صار وحلیله ایله ویره لر • واکچنده
سرطان طبخ اولنمش اوله • وکشکاب که انار صولری ایله نافعدر • وحب
الثعلب ولسان الحمل وکاسنی صولری وخیار شنبر دخی نافعدر •
وسکنجبین ومزوره صولری وشرابلری دخی نافعدر • واکر حیوانک
زهری زیاده تأثیر ایتمش ایسه • باقی علاجلری زهرلو حیوانلر علاجنه نظر ایدوب
علاج ایده لر • واکر جگرده حرارت ویروب ورم اتمش ایسه جگر
ورمنک علاجنه مشغول اوله لر •••

یوز طقسان ایکنجی فصل یرقان اسود بیاننده در

سیاه صاریلق درلر • فارسیده زردی سیاه درلر • واوزنجیلر
انوایی افتروس بخود درلر • ورومیلر ویونانیلر افتروس ملاس درلر •

سیاه

سیاه یرقانک واقع اولمسی اکثر طحالدن اولور وجگرده دخی اولور • وایکیسنک مشارکتی
ایله دخی اولور • وطحالدن واقع اولمنک سببی ایکی نوعدر • بیری سنولی منفذ
سده سیدرکه طحالی سوداوی جگردن ادرار وبول ایله کندویه چکر • وسبب ثانی ضعف
قوت وطحالی عاجزلکیدرکه جگردن سوداوی چکه مز • وسودا جگرده قالوب تمامیه
جمله بدنه پراکنده اولوب • وچهره یوزینی تغییر ایدوب سیاه ایدر • وضعف قوتنک
دخی ایکی نسنه سببیدرکه یا سوء المزاج یا ورم که انده تولد ایده • ولاجرم ورم ایسه
سودا تمیز ایدن قابلی اولماز • وبر سبب دخی بودرکه جگرده حار سوء المزاج اولوب
وصفرا اکثر اول حالده کیروب • وقان ایله انده امتزاج کیدوب سیاه یرقان ظاهر
اولور • بونک علامتلری سنولی یرقانکه طحالدن اولوره انده اوج علامت
واردر • بیری چهره قتی سیاه اولور • وایکنجیسی بول بیاض ویا سیاه اولور •
وبراز دخی سیاهلغه میل ایدر • واوچنجی طحالک براقتی اولورکه جگردن اکا انجمش
اوله • بونک دخی اوج علامتی واردر • بیری بول وبرازینی سیاه اوله •
وصوت ایله مخلوط اوله • وایکنجی بول سوادن صوته میل ایده • مثلا کندنه کوزسرینه
قرا اتش کوزی کبی رنک کوستره • وبرازدن دخی صوت ارتیجی اوله • واوچنجی
اولدرکه جگرده براقت اوله • وطحالی سلامت ایله اوله • واکثر یرقانک بو ایکیسنک
مشارکتی ایله ایسه ایکیسنک دخی علامتی ذکر ایلدکیمز ایکی علامتدن معلوم
اولور • علاج طحالدن اولان یرقان اسوده اول باسلیقدن یا قیفال صوری اللون
اسلمدن فصد اولنوب بعده مسهل ویره لر • مسهل حلیله اصفردن بش
درهم حلیله کابلی بیری درهم کرفس کوکی وباسنی دارنانه هر برندن بیری درهم
کبود واسقلوقندریون هر برندن ایکی درهم خربق اسود ایکی درهم بسباسه
درت درهم اورزم یکری درهم سیاه اریک یکری عدد تمر هندی اون
درهم افتیمون بش درهم اور عادت اوزره طبخ ایدوب • بونک مقدار
شربتی اللی درهمدر • بیر درهم ایارج فیقرا ویارم درهم غاریقون
ویر درهم مزید اوله • بو مسهلی بیرنجی دفعه ویره لر • بعده ماء الجبنی که افتیمون
وسکنجبین ایله استعمال ایده لر • وبو علت ایچون اولان سکنجبینی دارنانه
واوخ وکرفس کوکی هر برندن اون درهم بعده وافتیمون وانیسون وکبره بیشنی
واسقلوقندریون دخی کبره سرکه سنده بشمش اوله • وبو سرکه ده سکنجبین
دوزوب هر صباح یکری بش درهم بوندن دارنانه صوی ایله یا خود شربت
براقی صو ایله ویره لر • وده سدبی حلیله اصفر وافتیمون وغاریقون اونک

بغداد ایله قوت اندازه‌سنه کوره ویره‌لر • واگر قراجده حرارت وار ایسه وقی دخی عارض
اولمش ایسه عنب الثعلب وکاسنی صولرینی سکنجبین ایله ویره‌لر وطعاملریه مصوصلر
سرکه واکرفس وکاسنی ایله اوله • وسرکه ایله پشمش اوغلاق اتلرین کیبلر ویره‌لر وضماد
نفاخ الاذخر وافسنتین ونعناع وفطوریون وفرداماما وکبره کوکی هر برندن اون درهم
قرنفل اون درهم مقل بش درهم اشق برن درهم ادره • واردریا دوکوب ومقلی واشقی
سرکه‌ده حل ایدوب ضماد اولنوب وهر بار که ضماد یا قالدره‌لر اول موضعی سیشوب سرکه
ایله یویه‌لر که اول سرکه‌ده بابونه وطورق اولی ومعده یونس قیناماش اوله • واگر سئول
نوع یرقانکه هم طلق‌دنا وهم جگردن اوله بینی مشارکت اوله انک علاجی اول فصد اولنوب
ومسهل بو نوع کرکدر مسهل هلیله اصفر اون درهم هلیله سیاه برن درهم
افسنتین بش درهم اودم اون بش درهم کرفس ودارنابنه وکاسنی تخملرندن هر
برندن بش درهم سیاه ادک یکری دانه تمرهندی اون بش درهم افتیمون
اوچ درهم عادت اوزره طبخ ایدوب وسوزوب وایچنه اون درهم خیارشنبر
قویوب ویره‌لر • ویر درهم ایارج فیقرا ویارم درهم غاریقون ویرونک [illegible]
سقمونیا ایله بو صودن کفایت مقدارینی دخی ویره‌لر • وبو مسهلدن صکره ماء
الجبن ویرمک صوابدر • ویرقان انواعنه قورودمش صوغلیجان برونک • و
پرسیاوشان باشترا ایله ایچورمک نافعدر • وکلهنک بیاضی وقوزین جیمنی
آهران ایله • ویارم درهم چوبدن ایرلته ویره‌لر یرقان انواعنه نافعدر

بو زطفانی سکزنجی باب سوء القنیه بیاننده در

مقدمهٔ استسقا در • فارسیده دخی سوء القنیه درلر • وسوء جگر وحال جگر
چکرزده از ابتداء استسقا یی دخی درلر • واز جمله انواعی حالوس ابتوسن درلر
ور دملر ویونانیلر قانه اسب درلر • سوء القنیه ونیک جگر کنده وحالندن دونوب
واک ضعیف طاری اوله که استسقا حالنه قریب هر حال ظاهر ایده انکه سوء القنیه
وسوء المزاج جگر دخی درلر • وسوء القنیه استسقا مقدمه‌سیدر علاماتی
ابتدا چهره لونی متغیر اولوب ویبا ضلغه ویبرودته مایل اولوب [illegible]
اولوب والی وایاغی ویوزلی وکوز قپاقلرنده بوقا ششلر ویعفنیک [illegible]
دخی خیر مقدار شیشش اولوب جرمی یا تورسه‌لر ایچنه باته وطعام اشتهاسی
زیاده اولوره اما هضم اولماز • دون وبولی دخی آز کلوب وقارنده چوق
یلیلر اوله • وجائزدر که جاذبه‌ده دخی ریح اوله • وسنسک وکا هلاک ظهور
ایدوب • ونعاعد ایدن اجهره‌نک ف ویدنه ویشن اثرنده فکه‌لر پیدا اولور

ویره‌لر

ویره‌مز وقوه دخی قادر اوله مستغل اولورلر • وچون واقع اولورکه ذات الرئه علتی صاحبنه
اولیجه بعضی صولو رطوبتلر جمع اولوب • وانکه حالی سوء القنیه صاحبی حالی کبی اولور
علاج اولا جمله اغذیه غلیظه‌دن ومفخرات دینچو اتدن پرهیز ایتدروب اغذاسن
لطیف وقلیل ونخود آب وانجر بارسین ودارچینی ایله زیرباجلر ویروب • واگر بدنده
صفرایله ماده وار ایسه بونده ایارج فیقرانک نفعی سایرلردن زیاده در فصولی پاک
ایدوب ورطوبت اصلی ایله درشتمز • واگر خلط غلیظ واقع ایسه آستوانی حب ایله
وشحم حنظل وبسفایج وغاریقون وسقمونیاره مدبر ایله ایده‌لر • وبو استواخلاط
دارودلرلا قوت وخلط اندازه‌سنه کوره ایله‌لر • وکاهی دارودره قوه وتبع ایله قوت
ویرمک اقتضا ایدر • واگر ماده دخی جمع تمام اولمش ایسه تنقا قلاقتی ایتدره‌لر وماده‌نی دخی داولاوین
بلورلرسه مسهل داروکه معطراتدن عود وسنبل ومصطکی واگر ماخذ ایله معده قوتنی حفظ
ایده‌لر • واستوانعلردن صکره شیوله وارودرکه سنده آچ وادرار بوله ایدر نافعدر • وبو علته
فصد فصد صنره منافعت وار ورنا فعل ایده‌لر • مکر که بواسیر فانی وسوء المزاج سببی اولیجق
قانی طورمش اوله • ادمقوله‌ده دخی اذن ایارج فیقرا وافسنتین طبخی ایله مسهل تنقیف
ویروب قانی صاف ایدوب • بعده ازه چوق فصد جائز اولور • وهر صباح افسنتین
شرابی دخی نافعدر • واستوافدن صکره بعضی تجویز ایدر که تریاق ومترودیطوس
ودوا الکرکم ودوا المسک وکلکلانج روادر • واگر سوء المزاج محکم اولوب استسقایه
[illegible] وتحویلی خوف اولنه • اولی دوده سدپ کند وبوبله نفعی واردر • خصوصا برده نوبه
اوله • وطعاملری کوتلمکلک وطرنج وسولوقون ایشوربالر ومصوصلر یکرکدر • وجمله
غداسن دارچینی وزعفران ومصطکی قویه‌لر • وبعضی طعاملری خردل ورمان دکندنا ایله
ویره‌لر • ومیوه‌لردن طتلو انار وربوا نافعدر • وبیه وحنو بیفون وشراب ریحانه
[illegible] ومیوسنکنه دخی نفعی واردر • ومعده وجگرن اسیجی طونمق کرکدر که لطیف
داروولر ایله ولطیف ایرجیلردن سلیخه وسنبل ودارچینی وجوزبوا وزراوند مدور ایله
تکمید دخی جایزدر که وقارنی بوره وکوکرد بادی وسایر حارنا غله ایله اودمق مفیددر •

بو زطفانی طقوزنجی باب استسقا زقی بیاننده در

زنجه صوسقوسی درلر • فارسیده آقاس شکم درلر • واستسقاء زقی دکهرم
زقی درلر • واز جمله انواعی ایدرروپس انوزدوز درلر • ورومه دو یونانیلر ایدروپس
انس کیس درلر • استسقا یی زقی که حار اوره ابتدا بیان ایده‌لم • بعضیلر جمله
استسقا یی برودت یورندن شرح ایتشلر • وهر استسقا نه شکل اولورسه
اوچ نوع اولور • معلومدر که بونه زقی دررکه ماده جمله بدنه سایل اولا مقدره

ویرنبه لحمی دیرلر که ماده‌ده جمله بدنه سایل اولور ۰ وبرینه دخی طبلی دیرلر که ماده‌سی ریح اولور ۰ وبو
اوچ نوع استسقانک غایت بد اولانی زقیدر ۰ وانکرا خفیف اولانی لحمیدر ۰ واوندن اخف
اولانی طبلیدر ۰ والحاصل بو علله‌ده شرح اولنان حار زقی در ۰ صوبه نده چوق اولوب وبول
مجراسندن طشره چقه‌مایوب کیرو دونوب قارن فضاسنده بربنجه وجهله جمع اولور ۰ و
بی بیلمزلر که هرگاه که صو بوله بولندن کیرو دونه طمرلر آغزنده قالور که اول محل کوبک بهلولرینه
متصلدر و طفل انا قارنده غذاسی اول طمرلردن بولور ۰ وطفلک بولی انا قارنده
اول طمرلر اغزلرندن چقارنا طفل طوغنجه بویله‌در ۰ واول ساعت که دنیایه طوب اکثر
کوبکی باغلمزدن مقدم قبول ایدرسه کوبکدن طشره چقار ۰ وچونکه کوبک باغلنه بول اندن
رجوع ایدوب مثانه‌دن کتمک باشلر ۰ اندن بو خصوصده دخی هرگاه که بول وصو ازالی که
مثانه‌دن کیرو رجوع ایده ۰ اول ذکر ایلدکمز طمرلر که قارن فضاسنه طوغری اچیلشدر صو اننده
جمع اولور ۰ زیرا اجلرک قوت دافعه‌سی ویاخود بورکلرک قوت جاذبه‌سی یا بو ایکیسنکله ۰
ضعفندن ویا ورم ویا سده‌سندن ویا سوء المزاجندن ویا آغزیسندن اول صولر جکزدن
دفع اولنمز ۰ وبورکلر جذب ودفن قبول ایده‌میوب انزاملر قوتی ایل ناجزدن دفع
ایدوب قارن فضاسنه میل ایدرلر اکر استسقا زقی دیرلر ۰ وکاهی اولور که
چوق صولر ایچوب جکر ایسه انک هضمنده ودفعنده عاجز اولوب انی قبول ایتمز ۰ و
یاخود لذتسز دکولی قبول ایتدوکی داوکندوکی صولردن که بیرانز کیفیت لله درعطش
ساکن اولماز ۰ وجکر دخی بهره الماز ۰ وبلکی اسیتی صودن خیری دخی بوده میوب مرادجه
صوابی تازه لمز بنه صو جمع اولوب ۰ واکثر طعام وشراب ایدن ما بلاده ذکر اولنان دخی
اوزره ریحلر تولد ایتدررسه تفصیل اولندوغی اوزره انک جمعندن استسقاء
طبلی عارض اولور ۰ واکثر تفصیل اولندوغی اوزره انکله بلغم افراطله جمع اولورسه
استسقاء لحمی اولور ۰ وبو خصوصده بو تنک بجانبده بلغم چوق اولوب ومعده‌سینی
وجع طوتر ۰ وکاهی بلغم طمرلره ومثانه بجرسه علتی زایل اولور ۰ واستسقی
انواعنک علامتی جهره‌سی متغیر اولمقدر ۰ واکثر استسقاسی طلی رشحوناکب
جهره‌لری سواده ویا شلفه میل ایدر ۰ وجمله‌ده عطش غالب وطعام اشتهاسی
از ونفس طار اولور ۰ واستسقا انواعنک سائر لوازمینی کندو بابلرنده ذکر ایدرز ۰
اما استسقاء زقینک خاصه علامتی قارن آغزی واطراف دکوز قبا قرابه دبوزی حرارت
غریزیه ضعفندن شیشمش اولوب ۰ وقارنی طولوم کبی اواز ایدر ۰ وبرطرفنه دوندکده
قارنندن طولمش صو اوازی کلور ۰ واکثر ورم ایدرسه خایه‌سی ودرسی صو بیلور
وعلت محکم ایسه سعال ونفس چکمک طار اولور ۰ وبالبده جکر ورمندن اولان استسقی

سعالله

سعالله اولور ۰ اما نفث یعنی قان توکورمک اولمز ۰ اکر اولورسه‌ده نادر اولور ۰ واستسقا
ده بوله قزل کورنسه وارسه حکم اولنماز ۰ زیرا اطبانک مرادی بو طریق قان ایله موکا تم لسنده
آفت اولمشدر ۰ وهرگاه که بر کسنه‌نک اول بدر یجه‌لی طاشی علتی اولمیوب وطشاسندن طاشی
لطه معلوم اولور که استسقی ظاهر اولسه کرکدر ۰ زیرا اول طاشک صو بولنه واقع سندن بخاریده
ذکر ایلدکمز کبی صو کیرو رجوع ایدوب طمر آغزلرندن چقمشدر ۰ بولکه حلاج بودر که استسقی
علتی ایچنده جکر حار اولوب ویا ورم اوله اول مزاجی بذبل انکله اعتداله کتورمک ایله اصلاح
اولنه ۰ ویا جمله شویله تأمل اولنه که علاج لازم اولدقده جالینوس قولی اوزره بارد دوا ایله احوال
مزاجه نقیه اولنه وعلاجده حار جکر وورم اولد مرکب دوا انا رندر ۰ مثلا جکر وارینی ودیعله بابلرینه
نظر ایده‌ویره ۰ وعلاجی انکه کوره ایده‌لر ۰ واکر بارد ورم ایسه انکا کوره بارد ورم علاجنی اول
ایدوب دوری ساکن ایدوب بعده استسقی وصو علاجنی واستفراغنی ایده‌لر ۰ ودخی و
سوء المزاجده وحار ورمده شربتلرینی مثلا تازه کاسنی صولریله اسکنجبین ویروب وکاهی
عنب الثعلب وکاسنی ورازیانه صولریله مخلوطا ویره‌لر ۰ ویاخود عنب الثعلب صو ایله
کاکنج صوینی مخلوط ویره‌لر ۰ واکر بیک بوسندن اوچ استار قدرنی عنب الثعلب صو ایله
ویره‌لر صواریدر ۰ وطعامدن مقدم ورث وبش کونده بر دفعه قی ایتدرمک دخی
روادر ۰ زیرا بو علتده متصل اسهال جایز دکلدر ۰ مثلا اول کونده بر اسهال ایله صو بول
طشره چقار ایسه برجایزدر ۰ ورخصتلا ایده‌لر که مزاجی حار ایسه‌لر ۰ وجمله استسقی
انواعنده فصد دخی لازم دکلدر ۰ مکر بخار ایده ذکر اولندیغی اوزره بواسیر ویا حیض
قانی حبس اولدایدی دخی کوره‌لر که قوت وفصل وعمر مساعده وارمیدر یوقمیدر ۰ واکثر
مانع بولنمیه آز چوق قان الکسلمک ایله فصد اولمق جایزدر که هر امر قان انواعلره یرکنده
ولنه ۰ وبو بابده ادرار بول ودخی کتورمک داودوملع ورباضت نافعدر ۰ واکر استسقا
سی صوابی ایسه انفعل اولان صوابی شکین ایلکدر ۰ واسهالده چوق تقیید ایده‌لر
واکثر صوانی افراطه اولورسه صارد حلبلد ایله استفراغ ایده‌لر که صارد حلبله
مسهلرک اینی وانفعلیدر ۰ ومسهل ایچدوکی کیجه خیری بر قدحه ویره‌لر ۰ اراده‌سیم
بر شربت ویره‌لر که قوتی حفظ ایده‌لر واندن بر فیض اوله ۰ مثلا لیمون وانبرباریس
دایوا والی شرابلری ایله اوله ۰ وانبرباریس قرصلری اوله ۰ ومسهلتر بینده بر شربت
ویره‌لر که عشتده فتح ایده ۰ وجکری اعتداله کتوره بونک کبیری کوزمک کرکدر ۰ وشکرله
دوه‌سودی دخی نافعدر ۰ وبعضیلر علت محکم اولانجه دوه‌سودی ویرمک جایزدر
دکلدر دیمشلر ۰ واستسقا صاحبی چوق انار یمک قتی نافعدر ۰ وشراب بیرلنی صوینی
سکنجبین ایله ویره‌لر دخی مفیددر ۰ جالینوس قولی اوزره حار استسقاء

زنی اصحابنه اوغلان دلکلکه وجیل والٓا مانند اشربه واجزه وعدس معصوص وخشخاش اکل ت
قنسه ر کوتی خلطا ایرر و مسهل لازم کلدکده صبار و هلیله بریان درهم و سنبلادنی بردرهم
اوله صوره عادت اوزره طبخ اولنوب ادنوز درهم شکر قاتوب ویره لر و بعضیلر کلدیه
ماءزیتون بیرلردی واکر تخمه بر مثقال صعتر اسهالنده فعل اقویه رر ودیره بر درهم عجین یاری
ماء العسل ایله یاخود غیری طعام ایله ویا سکنجبین ایله ویره لر ● ویاخود اتکه ایله بردره
عجین حب ایدوب ویره لر ● ویاخود بردرهم عجینی سرکه ده اصلادوب واول سرکه
دن سکنجبین ایدوب ویره لر دخی مناسبدر مسهل معجون ماءزیتون ونابر در
عجین ابوالجنده وسرکه ایله اوچ کون اصلادوب واونی درهم سرکه اتلی درهم
شکر قاتوب بعده ونابار پاک غیریه ایواشنوردوب بو سرکه ایله معجون ایدوب ویره لر
بو بابده ماءزیتون واکثرینی غیدر رقتی نافع علاجدر ● بر بطیله اولورسه اولسون
ماءزیتونک فوتنی کسر ایدوب بردرهم عجین ویره لر ● وچون دیرنکدن حذر ایده لر
واکر بوندن فرصلدروب وابر باریس فرصلرینه وغیری قرصلره دخی ماءزیتون بردرهم
قاتوب بو علته بو منوال اوزره بونلر سکنجبین ددروب جمله علاجی بونلرا اتکه
جوق نفع بولشلر ● و بو علته سد دیمکه اوقی اون بش درهم اولور ● وکبودرکت
دخی زیاده اولور ● وسد کبی دنار سدی اولور وسد دیمکنک تدبیری بودرکه سد
دیمزدن اوت قادر اولورسه براکی کون جمیع بر نسنه غذا ویمیوب وبونی
ملاحظه ایده لر که ویردکلری سد قدر اوزرا ایله جقاره ● اکثر جقارسه اعلا درکه
اوچ ودرت کونده کیبی اطلاق بطن تزاولسه کرکدر ● وصکره دن سد قدرینه چقه
کرکدر ● اما اوچ کون کچوب والحدوک سد غذاری اوزرا ایله چقمزایسه سد دن
ان جکوب وافت ایده لر ● زیرا جایزدر که اول سد معده ده پنیر اولوب قاله
وانکک علامتی طعام اشتهاسی باطل اولمقدر ● ومعده یه اغرب کلوب ونفس طار
اولور ● واکر ایل منجمد اولمش سد صوایه خلط اولورسه جایزدر که باشی حکمنک
دکوطل دومنک واقع اوله اول کلده غیری سنه ایله معده دن اوت پنیری ایتورمکه ● و
اریتمک کرکت ● وبلکی صعتر وصا [illegible] ایده لر ● ومجود القلبین باجنده اولان
موافق علاجلر ایدوب اول طوکنش وپنیراولمش سدی معده دن زایل ایده لر ● واکر
معقنه یه بدل یا فعل قریبی دن شافی ایدوب معقد ده کیتورسه لر دخی معقولدر جون
صولر ایتورر ومنزل کتار جلدی دلوب صوازاج اتکه درر عظیم خطا بودر خوارزم
شاهی نام کتابده استسقاء زقی بابنده بو منزل احوالنی ومنزه منک جایزکوروب
ودی بزکورمه دکی عظیم تفصیل ایتشدر ● مراد اسه اکثر نظر اولنه ● وبو منزل جقنونه

نفیر

نفیر اصلا رضا ویره وزر سابقده بر پچه سن کوردک اصلاح لیده مدبر بو نوع علاجی
ابریم اوکرنمش واشنا ایسه دخی قادر اولورسه منع ایدرم خصوصا مریض قوتسز
سنز دیلکی یاخود اول خطابی قاخشدر ● وبو نرزل احوالنی علاج معجون دلل محوز ملایمه ذکر اولدم
کرکوره لر نه قدر مشکل وخطرلو علاجدر صفت نزف مثلا علت صاحبی ایاغ اوزرینه
طورغوروب ویا طوتوب [illegible] اطابسی ایتیزه لر و پهلو [illegible] آشته طرفه اوده لر ● ودیرک
دخی اوده لر که جایزدر که صفاق جانبنه دکوبجون اوچ بر من اشته اول عضله طرفنه اکه
جبجه [illegible] درلر ● اول محلده دلوب واولی صفاقدن سلخ ایدوب ویر ماشوره [illegible]
اکه قویه لر ● واول ماشوره یه عربده قاناطیر درلر یونانده معرب ● قاناطیر دخی درلر
وفارسیده نایژه ونایچه دخی درلر ● وماشوره درلر بر باقر ویا لوله در ● واول لوله
نکه باشی کسکین اولیوب دوکه لوچه اولور ● یعنی اول لوله نک بر ارجنی قویه لر که
اول بر اوجی طشره ده قاله ● ومریضک بودفعه ارزنسی اوستینی باینه ● وانده جمع
اولمش صوی اخراج ایده لر ● اما طبیبک الی مریضک بطنی اوستنده کرکدر که بر ضعف
ویاخود غشی حس اولنورسه ماشوره ایلی تیز طشره جقاره وخشیه ویا ضعفه بر
درمان کوره لر ● واول جمع اولمش صوی مراد اوزره اخراج ایلمدیسه باقی قلان
صوی واردر ایله دفع ایده لر ● جان حفظ اول محلی دلوب اضطراب ویرمده در
دانم صکره اول محلده بر علاج دخی داغ دخی اوررلر صفت داغ بودرکه جونکه
داغ اتمکه علاج اتکک مراد ایده لر ● اول دوه سدی ویا غیریسی ایله ویاه ابجه
ایله استفراغ اتمش اوله لرکه قارنده صو اکسلمش اوله ● واکر ورم ایسه ورم
دخی اوتنورشمش اوله ● واستوا عدن صکره دخی مریض اوچ کون راحت واستراحت
اتمش اوله ● وجون داغ مراد ایده لر داغلرک عددی التی در ● مثلا اوچ داغ قارنی
صولندن سینه کوکی قبرندن کدوجه اکثه النسی دررلر زعفاره وابخه ● واوچ داغ
دخی قارنه که برب کوبک جانبنک التندن ودتبری کوبکک بر طرفندن اوزره طرفنده
اوله جمله التی داغ اولور ● وداغ صوکنده جوع وعطشه صبر ایده لر ● واکر معده
[illegible] وطلاق دکوبک التنه دخی دغلر ایدرلرسه ابجه بجورلر دابجه فتیل ایله اوله که
داغ بیوکسی اوله رواددر ● ویر صماد دخی دوزه لرکه انکک صفتی اربه اوتی وسعد
ومقوبینا مرسین که عینق اوله ● وبوره دکلارینی هر بریندن برابر اوله صماد وطلا جایزدر
وطعامی زیربا لرکه زرشک ونار وسرکه درنیت ویا دوام باجنبله وکلاسینی ایله اوله ●
وسرکه استسقا صاحبنک حلطینی تشکیل ایدوب ● وسده سی فتح ایدر
رطاغ طبورنزن کلکک وطراج وجیل وسوکلو کیبلر ویاش میوه لردن رجانبی

وارووو تازه شفتالو عطش تسکین ایدوب وفاقعه شفتالونک جگره ارشتی وار در
اما کامل اولمش اوله ولور ومیوه‌لردن بادام واوزوم وشکر بادم وانجیر روادر وانجیره
عقبنجه سکنجبین ویره‌لر ولیمون وخرنوب وقاوون وخیار بیر ازدرکه ادرار ایدر ودجگر بردنجه
اولان استسقاء زقی‌ه بو نوعی حکره باسلغه بابنده ذکر ایده روز ...

ایکی یوزنجی باب جگر بردوتنده اولان استسقاء زقی بیاننده در

جگر صووقلغی سببندن اولان زقی دیدکلری استسقادر وفارسیده اماشس بودا باسر دیرلر
دیرلر واستسقاکه ازسردی جگر اغتندوقی دیرلر واز جمله انواعی ایروپس اقوزز
اقسی وخباثه اباتس دیرلر ورومیلر ویونانیلر اسکتس ایلوپس ودنوس تولیبا
توسی دیرلر جگر بردوتنده اولان استسقاء زقینک علاجی بودرکه اول جگرک بردوتی
ورطوبتی اعتداله کتوروب وبرودت ورطوبتدن اولان فضلاتی بدندن تحلیل
ایده‌لر وخواصی ازبیوب وعطشه جبر ایدوب صویه جبر قیلالر اما [illegible]
ورنیه کوزه‌ده لرکه وارث مرضی تحلیل بولمیه ودائما استفراغی قیئ ایله ایده‌لر
وجگر بردوتی بابنه نظر ایدوب اول اول علاجلری ایله جگری صلاحه کتوره‌لر وبو بابده
قیئ وریاضت وحمام فتح اتمک ایله وجگر کتورمک وعطش کتورمک وراوج طبیعت
لر وطعامنده دخی فوتش بوتیله اوله وعطش دیا وار وصویی بیرندن [illegible]
ملکدر وحمام فتح اتمک ووقت کتورمک ودخی بوتدبیرلر رطوبات وفضلات تحلیل‌لر
وقیئ دخی اوج کونده بر دفعه ایده‌لر مگر بر مانع اوله ودائما صوئی ووقتی [illegible]
بانجیله معتدل طعاملرکه بیمارلیکی بابده وجار وجگر بابنده ذکر اولنمشدر ومسهل داروسی
مازریون حبی که ایکی درهم اوله وصبر سقمونیا اوچ درهم انیسون ومصطکی هر برندن
بر درهم اوله جمله‌سی عادت اوزره حب ایدوب بونک مقدار استعمالی بر مثقالدر
وبو مسهل دخی نافعدر که قرص سنبل ورد سنبلم که [illegible]
هر برندن برابر اوره عادت اوزره قرص ایدوب بونک مقدار استعمالی بر تنگیدر
وترنجبیله بر هفته ده دخی هر کون یارم دانک اقوره‌لر تا هر درجه [illegible] جایز اولور
اما سکنجبین ایله وماجود [illegible] ایله ویره‌لر حب نوبال [illegible] اسهالنه قتی نافعدر
نوبال نحاس ومازریون [illegible] انیسون هر برندن برابر اولیه اوزره حب ایده‌لر
بونک مقدار استعمالی بر درهمدر سکنجبین ایله ویره‌لر حب مازریون مازریون
[illegible] یارم درهم وبانش [illegible] ایکی دانک [illegible]
طوز [illegible] ویره‌لر وبو نوع حب غاریقون دخی نافعدر غاریقون [illegible] اوج درهم

غافث

غافث عصاره‌سی وراوند هر برندن ایکی درهم سنبل اون درهم بونک مقدار استعمالی
بر درهمدر هر کون بر حب ویره‌لر که بر درهم اوله وبو استسقاء علتنده اسهال زیاده اولورسه
ان چکوب اول که قصد ایده‌لر وبو [illegible] تجویز ایدن [illegible]
[illegible] ویره‌لر [illegible] جگر قوتنه دخی یاردم ویره‌لر تا اعتداله کله [illegible]
[illegible] ودرون [illegible] مفرد [illegible]
دیرلر ومعجون [illegible] ورازیانه وکرفس تخمی [illegible] واسارون [illegible]
واستسقا انواعنده ضمادلر سنبل [illegible] هر برندن اون درهم [illegible]
وسورنجان وبابونه [illegible] وسعد وزعفران هر برندن بش درهم اوله [illegible]
[illegible] هر برندن بش درهم سلیخه [illegible]
[illegible] واکلیل الملک وایرسا [illegible] حنظل هر برندن اون
درهم قرنفل ومصطکی هر برندن یارم درهم [illegible] هر برندن ایکی
درهم اوله [illegible] حل ایدوب [illegible] موم ویاغ [illegible] بوندن
کفایت مقداری قارن اوستنه قویه‌لر وبو بابده [illegible]
[illegible] نافعدر [illegible]
[illegible] مفیددر واکر سبب [illegible]
ورم ایسه علاجی قتی مشکلدر وبعیددر [illegible]
استسقاء اولنه [illegible] صوایله قارن طولار ... الله تعالی اعلمدر

ایکی یوز برنجی باب استسقاء طبلی بیاننده در

بو نوع استسقایه بعضی ولایتده کیش سبق وطاوق سبقه سی دخی دیرلر
وفارسیده دخی استسقاء طبلی دیرلر وتازیسی طبل کوبا دخی دیرلر واز جمله
انواعی ایروپس [illegible] دیرلر ورومیلر ویونانیلر [illegible] دیرلر بو نوع
استسقانک علامتی اکثرا ایله اورسلر [illegible] طبل کبی اونر ودکلی [illegible]
[illegible] راحت بولور [illegible]
[illegible] استسقا [illegible] طویل اولور [illegible]
[illegible] بونک علاجی [illegible] رازیانه وکرفس [illegible]
[illegible] واکلیل الملک [illegible] نافعدر [illegible]
[illegible] ذکر اولنمشدر [illegible]
[illegible] ویره‌لر [illegible]
[illegible] نافعدر

وسهل دار ورره ازدار ایدیجی دار دریه زیاده قوسی اولماز . ودکوی رناخواه دکمک چکلک
وحلوا بیچ وبحوری انفار روایت الفار نافعدر . وضماد اوز کیک وطوز وطاریه اسیدوب
ضماد ذکا دایره لر . واون محله اتشن ایله اولان حجه یه قاربه اوستنه قوسی مقیددر .
وشیاف کریوره وبایش سذاب بیرا قنا حسا ایله فتیله یوللاشدروب وکنوره لر .
وحقنه سنه سذاب یاغی قویه لر . ومصطکی ایله ظلیجیجی یدوره لر . . . . .

ایکی یوز ایکنجی باب استسقاء لحمی واحوالی بیانندهدر

بوکه ترکیه ات ... سی دیرلر . دفا رسیده اناتس کوستیغنی واستسقاد
لحمی دیرلر . واوز نجیلر انواعی اناسارقا دیرلر . دردملر دیو نایلر اناسارقی دیرلر .
استسقاء لحمی اولورکه هضم اولندقدن صکره هضم ثانی وهضم ثالث ناقص ویا باطل اولوب
اول سبب ایله خام کیموس بدنده جمع اولنله صافی کیموس بدنه ایکنجی هضم که جگرده
اولور اگر دور وجنجی هضم که جمله ظهر لرده اولور . اگر حادث وار ایسه ... اولورکه
هضم اول دخی معدهده اولور . اوردخی ناقص اولوب وهضم ثانی وثالث نقصانک
سببی ایله بارد سوء المزاج اولورکه جگر وجمله ظهر لر اوزرینه مستولی اوله . وجگر سوء
المزاجنک سببلری ایسه جگر سوء المزاجی باینده تفصیل اولنمش ایدی . وجمله بونک
ظهر لره سوء المزاجی سببی دخی جگر سوء المزاجندن تاثیر ایدر . ایکنجی فنی بردلر
که سوزلرده وجبری بیرلرده زکا ایرشمش اوله . ویا خود لادمه کاهی حرارت ایرشه
که افلاطی ایبده واون خلط ایله منفذلر وظهر لر سده اوله که خلط ایله ایرشن نسنه
بجود بوله وزکه بوله وبر از جواسنه جیغه بو سببله مائه بدنده پراکنده قالور
ودوا اندامده منتشر اولمیوب استسقاء لحمی یوتلنه ایدر . وبو علت جگر وطلق
مشارکتی ایله دخی ... التلرینه ایله ورحم ومثانه مشارکتی ایله دخی وبواسیر
قانلرینک حبسی سببیله چوق واقع اولور . بونک علاماتلری بدنا وبوز
وال ششیشلر زیرا بارد سوء المزاج مستولی اولمشدر . بو دفعه اول سببله اصلا
براندام تخلخله تحلیل ودفعه قادر اولمز . واول ایاق ششوب بعده خایه
وقاریه وبعده یوز وال وسائر ششوب ورم ایدر . اکثر اوششن
اورنبه بیرمی دکوسلر بیرمی بانوب وکبودرک تنه بیرنجه طلور دقایقا یوشاق
اولور دشنکسر اولور . دنفس موقتی وعطش اولور . ودیرلرکه بوعلت صاحبنک
یوزنده ویا بور شنده وعضو التنده بر قبل ظهور ایلسه کشعشیسی اوله . وبو رخنا
قاشمق باشلینه ایکنجی ویا اوچنجی کونا فوت اوله . واوخر اندامله مشارکتی ایله دخی
استسقا بسبب علامات اولور دیمش ایدک انک دخی معلوم اولمسی

اول اندامده برآفت وبرالم اولمسی ایله بونک علاجی اگر بو علته سبب بواسیر و
حیض قانی احتباسی ایسه که نیجاریده ذکر اولنمش ایدک ابتدا فصد اسیلی جایزدر . .
خصوصا بول قزل اوله وغلیظ اوله . وبوندن غیر یرلرده استسقا علتنده فصد جایز
دکلدر دیمشلر . وبوندن اولا اولورکه استسقاء زقی تعیین اولنمدیکی کبی طبیب بوشاق
دخی وسهل داروله استفراغ ایلنک ومسام آچی دورفی کتورملک کبیلر مقیددر
واکثر حمیاسیی وار ایسه اکثر بواسیر واکثر حیض قانی احتباسیدر . واگر غیری دره ده نفعه
ده مسهل ویرملکده اصلا جایز دکلدر مگر که حمی زائل اولمش اوله . ودواسی غیر غذا لر
انک دخی لر روادر . وحب راوند ولزاق سنبلم که استسقاء زقیده دخی ذکر
اولنمش ایدی بونک دخی نافعدر . واوراز یوب ایدیجی دارولر دخی مقیددر . وحب
سنبلم دخی نافعدر حب سنبلم سنبلم کوکنک قابی هر جزء مصطکی بادام
اوج جزء قابند شکری اوج جزء اوله دوکوب وبو هوری حب ایده لر . بونک
مقدار استعمالی بر درهمدر قرص لک محمد ذکریانک نسخه سیدر بو علته نافعدر .
ومفتح سده واورار یول ایدر لک وراوند هر بر بری اوج درهم اسارون و
زراوند وجنطیانا وسنبل ومصطکی وکرفس دانه سون ونانخواه وابهل واجی بادام
دنسل ونوره وافسنتین وغافت عصاره سی هر بر بری ایکی درهم اوله قرص
ایده لر . بونک مقدار استعمالی بر مثقالدر . وبو بابده لملکاج تحوین دوداء
مرکم انواعی مقیددر . وبو علت صاحبی ایاق اوزره اوتورمق دکتنده اوتورمق
وارت غیری اویا بدده چوق قدر حرکت وریاضت وذکر صولرینه ومعدنا صولری
بلیچه لرینه وبعضی نسخه لرده حمامه کیرملک وحمامده صوسز قوری جوق کتورملک
نافعدر . ودمثلر ضمادلر یوقنا وسرافیونک نسخه سیدر رجلرینی کسر ایدوب
قانلی وارلنده روب قوت ویره . وبطولرینی وراتینج وضوکک ایچ یاغی دارشین
ایلهدکوب وبو هوری جگر اوستنه قویه لر . وجمله استسقا انواعندن
نافعدر حلزونلر بوجکنی یاروب قارنلر اوستنه قویه لرکه تا کنده دودسه . و
بونوه بیرکت باغلیه لرنجمه رطوبتلری زائل اولوره وعود تاره . استسقا لحمی
اوله وحیض طوتلمش اوله . اول علته حیض فتح اوله . بوندن اعلا
علاج اولمز . بواسیر قانی حبس اولمقده بوبلدر . زیرا استسقایه
سبب حیض وبواسیر حبس اولمشدر . . . .

ایکی یوز اوچنجی باب استسقاء طبلی بیانندهدر

طبلی استسقادن بر نوعدر . بیز استسقاسی دیرلر . عوردنلر ... سی کبی

اولور • واذجیلر ویونانیلر دخی لفظ فلاقی مبنا دررلر اصحاب تشریح بو نوع استسقالو
کسه‌نک اتنی کسه‌رک عورت رسی کبی بیاض وطلومش سیر کبی ابیض کبی بسنده الملش
کوردک دیمشلردر • وبو نوع استسقاده کبک طشره چیقاز • اما بطننک انتفاخی وعظمی
مفرطدر • بونک علاجی اکثر وارثت دخی واراسه اودیه حارّه ایله معالجه اولنیوب
وارورد بادرنشبه ایله اعتدال ویرلیه هر کونده بر کشوث دکاسنی ورازیانه وطورق اوتی
ونباتات قینادوب جلاب ایدوب ایچه‌لر وتلیین طبیعه محتاج اولورسه بو مسهلی ایده
لر مسهل سنا مکی یدی درهم طورق اوتی بش درهم بذر هندبا اوچ درهم شکر وترنجبین
هر برندن اون درهم خیارشنبر اون بش درهم هندبا صوینک التی درهم قینادوب ویره‌لر وجوع
وعطشه صبر ایده‌لر • وغلیظ غذالری ترک اتمک گرکدر • خصوصا ترنج لوازم مثلا بالق
وباجه وحریسه وکبی کبیلردن منع ایده‌لر • واستلادن حذر ایده‌لر وقلیل ایدرلر باقلوه شفلی
نافعدر • وکمی بو بلک وانه بمک دکشد وتنور باشنده اوتورمق وایلی صولر بو
آبزنده استی تونمق دخی بو امورلر اولور • اکثر بو لنورسه الکیروب جمله بدنی کوموب
دباسغند وخی بر معتزر جامور قویوب تحلل قدر طورمق عجب مجربدر • بله استسقا
علتنه نافعدر • واستسقاء ساتریه‌ده قرص ماذریون که ذکر اولنمشدر
بوکا دخی مفیددر • واکر برودت مزاج متزاید ایسه ازه‌جق تریاق فاروقله عصاره
غافث وبزورلر موافقدر • قرص ماذریون نافعدر • صفتی بخارین استسقا بابنده
ذکر اولنمشدر • مستسقی علاجلرندن راوند وسکنجبین خفیف علاجدر •
دار به اولنبله حب شبرم ایدوب وباخود اکر طعام ایله حب ایدوب ویره‌لر
مفیددر • بونک دخی صفتی بخاریده استسقا بابنده وصف اولنمشدر • معجون
سلحفات نیلوبنه قاپنی باقنوب کول اولدقدن صکره اوچ کندن قدر
عسل ایله معجون ایدوب • دهر صباح بر حبّ شبرمدن • بعده فندق
قدره بو معجوندن • دمیله که غیری دوایه محتاج اولمیه • • • • • • •

ایکیوز دردنجی باب خروج السرّه ونتوعا بیانندهدر

کوبک چیقمق دیمکدر • فارسیده نافه بیرون امدن دیرلر • واذجیلر ابواطی
ادنیوبیجی بودرو جید سیجیا ات بزمور دیرلر • دردمله ویونانیلر اوبغالوالنف
سس که اونوس دیرلر • کبک چیقاق وطشره چیقوب بویومک بر قاچ
نسنه‌دن اولور • بری بودر که تیز وچوق وقتده ایچوب وارتمدن اوزرینه
دخی چوق صولر ایچمک ایله استسقاده تفصیل اولندوغی اوزره مثانه‌ده
دبول بولندوغی وارزه‌جق صو بی • مدتدن اول انزلر فتوق اتیوب کبر دجوع

اشکال

اشکال اولورلر که کوبک طرفنه اقرن ایچوب وادا طمرلر چیقمغه ایجاب ایدر • چوق اولورلر
که ایچه‌وکی حوق کبکلری طشره چیقاره • بعضی اوربعلرده حدّت وصوبکن کثرتی ازواج سنده
ایدر • بونلر بر نوعی قارنا فضاسنده جمع اولوب قالورسه استسقاء مؤذّی
اولور • وانک علاجی دخی استسقا علاجیدر • واون بر نوعی که ذکر اولنمشدر اون •
حوق فوقندن کوبک افزار اکلمش طمرلردن جقوب وطشره کبکلری چیقار • وصو چند دخی
لفنده بر چه بنه حوق رایحه سیله چیقاره • وبونلر حوق ابکلرده جوق دفعه مثلا اولنمشدر
دکاهی اولورکه اومعوره حوق وصو حدتندن کبکلری طشره چقامیوب کبکی طشره
چقارر • وبر نوعی دخی اولورکه بر فیحکوره قبض چکمش کسه‌لرده دخی کبک چیقمغی
واقع اولور اما نادر اولور • وقبض دفع اولدقده بر فیح کون ابلمنده بینه کبک چیقاسی
دفع اولوب بر چه اولور • بو نوع کبکه اولنه علاج ایتسه‌لر دخی ملایم
طشره زیاده چیقیه نابض ایدوب وارزینه قورشوندن تخت قویوب باغلیه
لر • اما بو نوعی دخی اولور • بعضی انت ایر مثلا [illegible] • باقوبرکسک برمردنا
دونمک کبی وباخود لوتله برک صیچرامق کبی کبک طشره صیچرایه بو دخی بر نسنه
درکه کبک طشره صیچرار • بونک علاجی هنوز بر قرنشق [illegible] درنفله بر نیه قومق
ودجع زیاده اولورسه [illegible] سورتمک بو جمله‌دن جایزدر • وکبک یرینه واردقدن
صکره اوزرینه [illegible] قدر بر زفت یاقیسی قویه‌لر که بر نقدر زمان طورر
[illegible] دادر • واگر بو انواعدن چیقمش کبکی یرینه قومقده تأخیر واهمال اولنورسه بعده
هوا تأثیر ایدوب برک اولور • ولا رغم اولان کبک دخی استی ایکن یرینه قومقه
احتیاج [illegible] • زیرا اولان طشره کالان کبک [illegible] دعظلرسی [illegible] قدر
[illegible] غلیظ اولور • وغلیظ اولدقدن صکره خصوصا چوق مدت [illegible] اولدیجر
قومقه [illegible] جایز دکلدر • خروج السره واقع اولدقده کبی [illegible] ذکر
اولنسه دخی اوزرینه قرمشق [illegible] ایله یرینه ایلتوب واوزرینه زفت یاقیسی یا
بیتدروب [illegible] اولدقجه سعال وعطسه‌دن منع ایده‌لر • واگر تأخیر هوادن
[illegible] غلیظ اولوب [illegible] طرفندن طشره [illegible]
[illegible] کوبک [illegible] قورشوندن [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

کوچک اولورسه اول قیرونک ایچنده یوتسه دخی صوت با قطعه قوبه بر لکه ثمره بوش قالور
کوکی واوروب طوتقد یعنی کیکک ماشی اولا . و علاجلردن عفص مازوکه دلتمامش اوله قور
دسی ایله محکم دوکوب و قوارهلکلو قیناده و جب رحم بکی کبک ضماد ایده لر . واکثر حار ذیل
قادروب بعده کل قوروسی و کلاب ایله قینادوب رحم بکی قورسه دخی روادر . و ذکر ث
السویدیه قولی اودر ده ان قیاکل قوروسیله ضماد الت طلسره جفان کیک کیردوز ایدر
مصطکی با بشدرمق دیمک و مصطکی نیک جنک والطرافنک عصاره سی دخی ضماد اولنسه
و ضماد ایله خلط اولنسه کیکک کیردوز ایدر بذر قطونا دوکوب ضماد ایده لر خصوصا اطفلوچ
کوبک چیقسی اوله اما بک دیوب ایچک نافع . دلکوزر مامیثا نخی ضماد ایلسه کیردوز ایدر
و ایچک دخی نافعدر . خل سرکه بر خرقه ایله کبکه قونسه نافعدر لحیة التیس بونک
اونک عصاره سی رصاص محرق ایله والک قوروسیله ضماد ایده لر . و بونکله کوکنکه قرباسی
ابه لرت بیو دیارلرده بولنمز . و بوبک جزیره مرزنا کبر بیدیلم جزیره ده الور . قووج الشتره
و ونکنه نافع دوماغه قوت و یرر . و بو اطباسی مبرج الیدیلیر . . . .

ایکیوز بشنجی باب اعراض امعا ده اولان و دماغدن حاصل اولان اسهاللر و زحیر و قرحه احوالی بیاننده در

بوزسخ مرضلرینک واسهاللرینک وزحیر و قرحه لرینی بلیدر رکه . فارسیده بیجاره
روده واژروده درلر . واژجمله انواعی ایلاشتدوم الخنوس از روغه او
و فیوم درلر . درهمله دیوناینلر نوشندروند تا پارکه نواربغون درلر . اشاغن
بغرسق دیدکلری نسنه اتی عدد در برینه اثنی عشر درلر . و برینه صایم درلر
و برینه دقاق درلر . و برینه اعود درلر . و برینه قولون درلر . و برینه مستقیم درلر
و بو بغرسقلرک جمله سی یدیدیه امعاد درلر . وفارسیلر نوکانه رودهکان درلر
امدی امعا مرضلرینک بری اسهالدر . واسهال معده ده و بغرسقلرده
دخی اولور . اول بغرسقدن اولان اسهالی و انواعینی بلدرهلم . مثلا اسهال ایکی نوع
اولور . و هر نوعک تحتنده نیجه نوع اسهاللر دخی واردر . بری اولدر که هر ماده
هر اندامدن یاخود ایکی اندامدن یا جمله بدندن یا معده یا بغرسقه کلوب انده اسهال
عارض ایده . و بری دخی اولدر که ماده سبب معده دن یا بغرسقدن اوله . و بونلردن
اولان سبب اسهال بر ماده اوله که بر اندامدن یا ایکی یا جمله بدندن معده یه و بغرسقه
کلمش اوله بش نوع اولور . بری دماغی اسهالدر . و ایکنجی حراری . و اوچنجی کبدی
و دردنجی طحالی . و بشنجی نوعی اولدر که ذکر ایلدوکمز اوزره ماده جمله بدنده معده یه
و یا بغرسقه کلور . بو تقدیرجه بو نوعدن که سببی معده ده ردیش ایدک بودی

اتی

اسبابنده اولان تورسق تی در

اتی نوعدر بری معده ده دیکلر قوللیدر . ایکنجی قوای اربعه دن قوت هاضمه ضعیفدر . اوچنجی
قوت ماسکه ضعیفدر . و دردنجی سوء المزاج که یا برد و رطب اوله . و بشنجی سهل واکثر غذای داوام
معده سطحنده نبت قالمش اوله . التنجی معده سطحنده بثره و قرحه قلمش اوله . و اسهال امعانک
دخی نوعی بعضی سببی صحیح ایله اولور . و بعضی سببی یا صحیح اولور . بونلرک انواعینی بو ترتیب
اوزره هر برینی هر بابده ذکر ایدهلم که اسهال دیدکلری نسنه هر نوع قیاسیله اطلاق اوزره
معالجه ایده لر . و هر نوعینی علامتلرندن تشخیص ایدهلر که بونلرک علاجی غیری نوعه اولمیه
زیرا امراضک حسن تشخیصی اول لازمدر . و تشخیصدن صکره علاج نشان
اولور . و ابتدا اسهال دماغی یی ذکر ایده لم . . . .

ایکیوز التنجی باب اسهالی انواعندن اسهال دماغی بیاننده در

دماغی نزله دن یورکه سوره کلدر . فارسیده رفتن از مغزی درلر .
واژجمله انواعی قلوتیس دیتریس آچه ربردو درلر . و درو بعلر دیونانیلر دیار یا کفالیکی
درلر . اسهال دماغی بر نزله در که دماغدن نازل اولور . مثلا هر نزله که اکثر منفذ بر بینه
اینه . اکثر اوکیته طوقوب ایرسه ذات الریه و سعال کبیلر عارض اولوب سله دخی باعث
اولور . نتهکیم بو انواع علتک کنده و بابلرنده احوالی ذکر اولنوب و نزله دخی کندو بابنده
تفصیل قالنمشدر . و نزله دیدکلری نسنه اکثر قرینه یه و معده یه کیررسه معده و بغر
سقه انوب اسهال عارض ایدر . و بو اسهال ماده سی که نزله اولسه کیرکدر
بلغم رطوبت ایسه اسهال بلغمی کتورور . واکثر زیاده حار ایسه بغرسقلره زحم
ویروب سحج و دموی اسهال ایدر . و بونلرک علامتی بو نوع اسهال اولیغوده
فیکه واقع اولوب واولیغودنا فالقنجی بر نیجه مجلس دخی اولوب بعده ساکن اولور
بونک علاجی باشدن ایندن نزله یی اخراج ایلکون قی ایندرهلر . و قفاسینی اوستنه
یاتوب دیا صدوفی دخی انجق اوله . و هر بار نزلهنی منع ایتک غرارکنون اوله لرکه
نزله بابنده تفصیل اولنمشدر . و دماغه دخی قوت ویره که جهد ایدوب و اسهالی
منع ایدر قابض اشیا ایله یرا وغوردن منع اتسه لر . زیرا اسهال منقطع اولنوب
نزله بقار ایدن نشفه اینوب و اسهال ایله کیده جه فیی یرا نشدر . واکثر نزله
سیلا دیدکلری کم معده یه اینمش ایسه فیی ایله استفراغ اولنه . اما معده قوت ده
و بغرسقده اولانا نزله یه سوزیجی نسنه لر ایله دواز دنزله منعینی شمامه لر ایله
و غرغره لر و عطسه لر ایله و باشی طراشی و باشی اودومق و باشک اوک طرفنی
تختینی فرد ایده اودمق ودماغه قوت ویرر اشیادن قوموق و اطرافنه سورمک
کرک اولوب جمله بو تدبیرلر ایله نزله منع اولوره واکثر استفراغه محتاج ایسه استفراغی

حب صبر دا ایارج فیقرا وحب قوقایا کبیر ایله ایدوب بعده بنفشه مرغزره ایدرلر مرغزه صمغی وبک
وگل برابر اوله اوزه‌جق زعفران قاتوب سکنجبین ایله مرغزه ایچه‌لر و مرغزه‌لر اکثر افسنتین
طبیخی ایله واکر اسپل دن الجبل وفوذنج بیرانی صولری وگلاب وعدس صوبلی اولا دوتوسه ارتی
مناسبدر وقفتی شش سرانی وقفتی شش قرصی دخی حب نفعدر قرص قفتی شش
گل وصمغ عربی هر برندن ایکیشر درهم اول وقفه قفتی شش تخمی هر برندن دورت درهم
رب السوس ونشاسته وکثیرا هر برندن ایکی درهم و زعفران بر درهم اوله
قرص ایده‌لر بونک مقدار شربتی ایکی درهمدر . . . .

ایکیوز یدنجی باب اسهال مراری بیاننده‌در

صفرا اسهالی دیرلر فارسیده شکم رفتن ازمراری دیرلر وازکن زرد دخی دیرلر
وازجمله انواع فلوفنس دنیتریس بلیوزز دیرلر ورومیلر ویونانیلر دیارپا فلوریکی دیرلر
بو نوع اسهال نقل ودفع ایچون لازمندن زیاده صفرا اوده‌دن بغرسقلره گلوب صفرا اسهال
ایدر بونک علامتی محرقه‌لرده دیابط حمی لرده صوگنده واقع اولمق گبی اوله وباشراب
عتیق چوق ایچوب اوزن اوله که عطش غالب واغزی تلخ اولوب واسهالی برابر برابر
اوده سریع اولوب ومقعد یانمقدر وسابق تدبیری استشهادت ایدر
بونک علاجی اکثر صفرای مادة چوق ایسه اول صارب هلیله وتمرهندی
طبیخی ایله استفراغ ایدوب بعده اسهال دفعنک تدبیری ایده‌لر مثلا کشکاب
سفوف حب الرمان واقراص ایله ایدرلر وکشکاب اریه سویقنده وسفوفلری
کشکاب ایله ویره‌لر وارپه بسنی ربع وزنی قدر قفتی شش تخمی صو ایله اصلادوب
وبعده دوکوب دسوزوب وطبخ ایدوب ایچه‌لر اسهالی تبرید ایدر وبرچه
ارپه بسنی دیارم جز حب الرمان سویقنده قلط ایدوب وطبخ ایدوب ویره‌لر
صفرای اسهالی منع ایدر وبکمسدب غبار ایدوب وقزمش وموراید ایله داغلمش
ایرانه قاتوب [illegible] اسهالی صفرا اسهالینی منع ایدر حب الرمان بوز درهم
انار جگردکنی قاورلمش اون اون بش درهم قوروب کشنیز که سرکه‌ده اصلانمش
اوله وسماق وگلنار هر برندن اون بش درهم العون بیش وقروب خنطلی
هر برندن اون درهم اوله هر شیء بت بوندن اون درهم در قرص طباشیر
گل وقاورلمش صمغ عربی وجفت دبلوط وطباشیر وگل ارمنی هر برندن بش
درهم بذر الخماض بدی درهم ورسیا بیشی دورت درهم [illegible] قاورلمش
اون ایکی درهم بوقرصک مقدار استعمالی بر مثقالدر وبونک نافع ضماد بودرکه
صندلین وفوفل وگل وماز و وگل ارمنی وافاقیا وسک ورامک قاتوب دوکوب

وگلاب ودباشنه ورسیا صو ایله بوغوروب معده اوستنه ضماد اوله .

ایکیوز سکزنجی باب اسهال کبدی بیاننده‌در

جگرک ضعفندن اولان اسهالدر فارسیده شکم رفتن از ضعف جگر دیرلر
وازجمله انواع فلوفنس اپاتیقوس دیرلر ورومیلر ویونانیلر ودسن اپاتیقوس
لسنطریا دیرلر بو نوع اسهال جگرک قوت جاذبه‌سی ضعفندن سوء المزاج
انواعندن بر نوعک سببی ایله یا سده ایله ورم سببی ایله ضعف طاری اولوب کیلوسی
جذب ایلمزکه ماساریقا شعبه‌لرنده بغرسقلره اینه وادن نوع کیلوسی اسهال تولد ایدر
وبر نوعی دخی جگرک قوت ماسکه و دافعه سی سببلرندن که گذشته ذکر اولنمشدر ضعف ایجاب
ایتمکله کیلوسی دفع ایده‌میه که طمرلرده انک انی طرفیدر که دفع ایده‌میوب بو سبب ایله هرگاه جگر
ممتلی قالوب وانلرن کیلوسی طبیعی جانبنه دافع اولمیوب کیلوسی ماساریقا شعبه‌لرنه رجوع
ایدوب بغرسقلره نصف هضم ایتمش اولور لاجرم غالبی اسهال تولد ایدر وبو علتده اکثر
هاضمه ودافعه دیملکی ماسکه دخی ضعیف وار ایسه اسهالی دخی قوی اولور ودافعه ضعفنک
سببی ایسه اکثر خرده ورخو اندره اولوب دیاره سوء المزاجدن اولور یا خود حار ورطب
سوء المزاجدن اولور و دیارده رطب سوء المزاجدن اکثر باتنره استسقا به مؤدی اولور وبر نوعی
دخی اولدرکه جگر ورمی بنجه اولوب وصو دیاغیری [illegible] قلوب بر طمرچانقلوب دیا
بر صدمه سببی ایله طمر اوزیلور وادن ماده بغرسقه اینر واسهال دموی دفع تولد
ایدوب صکره [illegible] شراب دوردیبی گبی سیاه شکل وغلیظ اولور وهرگاه که حار سوء
المزاج سببی ایله قان یانوب دخی اخلاطی دخی یانوب اسهال صدیدی اولور وگاهی زیاده
یانمش ایسه اخلاطدن صکره قره‌ت پاره‌لری ومنجمد قانا شکللر ظاهر اولور وبو معتاد
نک وصدیه تیک سببی الته بر ورم دیابد دبیله دور واکثر صدیدی اسهالک اخلاطی
کوبوکلا اولور وکوبک اخلاطک ادبنه سنه دقایقیه سنه اشارتدر ودشیاه اسهال
اولورکه یانمش اخلاط سیاه اولور ویا سده اجلدن اولور واسهال سوداوی
جنبنده که طلعندن اولان ایله فرق اولورکه مثلا یانمش اخلاط کربه سیاه اولور اما قوامی
سه قوامندن دخی اغلظ اولوب وغلیظ سودا ایسه سیاه‌لک ورقیق اولوب رایحه
دخی بد اولمز وهرگاه که سده‌دن اسهال کلی رایحه بد اولور زیرا عفونت بولمشدر
وبونلرک علاجلری اکثر سبب اسهال جگر جاذبه ضعفندن اوله اسهال کیلوسی
اولوب وصو گبی واق اولور زیرا طعام معده‌دن اینوب انک صوینی جگر جذب
ایده‌مشدر وصو اشتهلری معلومدر واکثر ماسکه‌دن ایسه کیلوس سنز جگره
گیدوب دینه‌نزه دونوب بغرسقه اینر واسهالی زمانندن متقدم ایدوب وکوبوک

اهسته وبو قتلده ازاد اولور . زیرا دافعه دخی ضعیف ایله جقامز . وبلکی ماسکه ضعیفی ایله
طشره چیقمش اولور . واگر ماسکه وهاضمه نك ایکیسی بدن ضعیف اولان اسهالی ازه جق
وازه جق قلوب نیز نیز غذا یه کوندرر بر نیجه قلوب اونور مدنا بیردن گیدر . واگر جگرک قوتی
هاضمه سی ضعیف اولدن غایلی اسهال ایدر . وغایلی بر صوکه ایچنده یینکت است یوقمشی اولدکه
وریر . واگر معده نك دخی قوت هاضمه سی ضعیف ایسه بو دفعه معده دن چیقان غیر منهضم
چیقار معلوم در . اما بو ذکر ایلدیکمز نوعلر ایرینه نك ضعیفی یا ورمدن یا سوء المزاجدن بر نوع
اوله . انك علامتلری کبی یا بارده ذکر ایلمش ایدک . ومعلوم اوله که هرگاه اسهال که صوکبی
اوله وغیری یونک کبی سببلر حس اولنه وبنه صوکبی ایکن امساک ایده انون خوف اولنماز
طبیعت دفعنه حکم اولنور . اما صوکبی اولوب بعده برهم کبی اوله بیرامزدر . وبنه اکثر
اسهال صوکبی ایکن دعقیب غایلی اوله بودخی بیرامزدر دیبقراط دیرکه هر اسهال که انک بر
مرض قوی عقیبنی اوله بیرامزدر موت سبب اولنه دخی ننشد ندر . واسهال بحرانینده
دخی اول صوکبی ایکن بعده برهم کبی اولمق دخی ایو دکلدر . واستسقادن صکره اسهال
دائم اولمق دخی خیرلو دکلدر . خصوصا جگر ورمدن تولد اتمش اوله . زیرا اول اسهال
واول صو استسقائی دکلدر . واول اسهال طورمز وجوع اولدرکه سحج واما درارین
استسقایه مؤدی اولور . وهرگاه که محترق اخلاطدن اسهال اسود که یشل شکلی اوله
طبیعت قوت بولد دفعنه ننشد ندر . اول یا شلیلی محو اولور وسلامت اولور
اما وبا مرضلرینک اوجنجی دوردنجی کونلرنده اسهال سیاه ویشل وکونه شکلی اولی
علامت ردیه دندر . وافلاطن فسخ وفساد دنه دلالت ایدر . واسهالی کبیری نک
علاجی طریقی بودرکه اولا حس ایده لرکه اسهال سببی جگر ضعفنک سببی نه در جا یز
که اشلی معده اولا یا سده میدر یا سوء المزاج انواعندن ذکر ایله دکمز اوزره بر نوع جی
سببیدر . معلوم اولدقدن صکره انک علاجی ایله مشغول اولهرکه هر بری کندو بابنده
سبب وعلامت وعلاجی ذکر اولنمشدر که علتی زایل انك قصد ایده لر . ومعلوم اوله
که سبب اسهال ورم ویا سده اوله قابض ویرورلر ویرمک عظیم خطا در . زیرا
قابض اشیا منفذلری بربره کتوروب وسده یه قوت ایدر وورمی صلب ایدر
وضماد لرده دخی قابض ویابس ضمادلر علتی زیاده ایدوب دوارت . فغیری
سوکندرر . خوف اولنورکه هلاک ایده امدی روا اولدرکه اول سنه که سده دن
سوزیلور . تمام دفع اولوب بولنده فتح ایدیجی اشیا استعمال ایده لرکه سده تمام
فتح اوله . واگر ورم ایسه تحلیل بوله وجوع اولدرکه سده فتحی ایچون بر نوع مسهل
محتاج اولوب تا سده ماده سینی دفع ایده لر . وظاهر بر قوتلو حقنه یه احتیاج

اولدرکه سده ماده سینی اتنفذ ایدر . واگر سده حاجبه دائم اولورسه بی خلاف
نفعی واردر . وطعامدن دخی ازاز تناول اوله دیروب دخی کثیروب دفعنو نفع ایدیجی
ملطف نسنه لر مثلا فودنج کبیلر بر مثقال قدر طعامدن مقدم و بربرلرک روادر . بو طعام
دخی ویروب هضم اولندقده کبی بیچو درهم دخی ویره لر و اقتضا اولورسه روادرکه شراب
عتیق دنا ازه جق ویره لر دستور زماننده که طعام هیچ هضم اولنمش اوله . واسهاله قتیلی
بزلرایله اودوق دخی نافعدر . واول مرضلرک غلیظ اخلاط استواقنون که سده
اندن تولد اتمش اوله . لکن اول استسقاده خوف یوقدر . زیرا بوس سده اقلوب دیون
سده ماده سندن پاک اوله . غذا دخی لطیفلر کبی ویروب وقوت بولوب اندن تاخیر نکتری
دهر غایلی اسهالی صاحبنه علت ابتدا سنده انکه ویره لر . زیرا جگر انکی هضم و
قبول دخی اتمز صوب اولدرکه ارپه بسندن کشکاب دوزوب واقتضا ایده لر
دهرکونا ایکی شربت واوچ شربت کشکاب ویروب ودیجربه ایدوب اکثر هضم
ایدرسه قابلستن طابق ایله ارپه بسندن مخلوط کشکاب دوزوب ویره لر دلی سده
دخی کباب معلومه سینی ازه جق ویره لر . وبعضیلر اسهالی غایلی اولورسه دانه سببی چیقش
قوتیاولوزوم دیرمک عیرت علاجه محتاج اولمز دیمشلر دبوعلی سینا نك تجربه سیدر
ایشلر ایبومشان سعوف دخی نافعدر حظمی دقیبا زخلاطنکه منشر اولرهر برندن
بیش درهم دفا ورلش شاسته اصمغ عربی هر برندن اون درهم کل ارمنی سکز
درهم اوره بونک مقدار استعمالی اوچ درهمدر مرسیا شرابیله ویره لر . واگر
سحج اولوب دلیع یابس اوله ودلکلش قیبا ونظی تیز طبق ایلرورونت
معلوم نحلرکه دو کلامش اوله . هر برندن برابر اوله بایق ایله حب ایدوب
اوچ درهمی ایلیج صوایله ویره لر . ودستور اسهال که جگرک قوت جاذبه سی ضعیف
اوله حار وبحرسنه لر مثلا بجون فلافلی وفودنج وشراب عتیق نافعدر . وقوت
جاذبه نك صکره نافع بودر حصفن سلیخه وسنبل ودعوان هر برندن اوچ درهم
قصب الذریره وعود بلسان وسعد وکرفس تخمی واودخر هر برندن بیش درهم
جوز بوا بش عدد دقانله قرنفل وانیسون وسیاسه وکندر هر برندن ایکی درهم
ازما نا اوچ درهم سکر ورد درهم وار شعبنانی اوچ درهم ناتخواه
درت درهم مرسیا اوتوز درهم اوله دوکوب وبله قانوب عادت اوزره
معجون ایده لر . دبونک مقداری شربتی درت درهمدر . وطعامی تیز هضم
اتیله رنسنه لردن اینی اولیم دوخی فروله وکلکندر وانجدان دانار دنك ایله خلط ایدوب
ویره لر . واگر قوت جاذبه سنک ضعیفی حار سوء المزاج اوله سوء المزاج حارده

انک احوالی تفصیلدر اول بابه نظر ایده لر . اما اسهال سببی قوت ماسکه ضعیف اوله
اکثر احوالده بارد و رطب سوداء المزاجدر انک علاجی گل و کتیرا رو و قرط و یکی عصاره سی
هر برندن بشر درهم سنبل هندی درهم مصطکی اوچ درهم زعفران ایکی درهم
اوفورت درهم اوله ایوا ایله یا رب ایله معجون ایده لر . بونک مقداری استعمالی ایکی
درهمدر . و بو بابده نافع ضماد در که کندر و گل تخمی و سنبل و مازو و زعفران برابر اوله
و اکر دو رسین و لاصوی و گلاب ایله یوغوروب جگر اوستنه قویه لر .

ایکی یوز طقوزنجی باب جگردن اسهال دموی بیاننده در

جگردن قان سورمکدر . فارسیده شکم رفتن با خون از جگر دیرلر . و افرنجیلر
انواجی فلوقس دسنترس ساینقی نه اوس دیرلر . و رومیلر و یونانیلر دایریا ایماتزا
دیرلر . قان اسهالی که جگردن کله علامتی قارنده و بوغسارده صحیح وجع و آفت
اوله و جگرک ضعیف لک و سوء المزاج علامتی ظاهر اوله . و اسهالی دخی برنچ کوندن
بر واقع اولوب بر کون یا خود ایکی کونده طوره . و دینه کلک یا شکیله و علت زیاده
اولدقده خلط شراب دردیسی کبی چیقار . بونک علاجی گل ارمنی و طین مختوم
و طین قبرصی ویرمک کرکدر . و سفوف طلبک دخی تعیی واردر . سفوف طباشیر
گل ارمنی و طباشیر و قاورلمش صمغ عربی و مرسین یمشی هر برندن ایکی درهم دم
الاخوین دکندر هر برندن برچق درهم اوله . بونک مقدار استعمالی اوچ درهمدر
مرسین شرابی ایله ویره لر . و دموی اسهالکه خصوصا حمی سببی دخی اوله قرص
طباشیر قیتی نافعدر . قرص طباشیر طباشیر درت درهم گل بشر درهم
بزر الحماض قاورلمش اوله یدی درهم و قاورلمش صمغ عربی و گل ارمنی و گل مختوم
و بلوط هر برندن بشر درهم مرسین یمشی اوچ درهم قاورلمش [illegible]
اوچ درهم اوله . قرص ایدوب بوندن بر مثقالی ایوه رب ایله ویره لر . و
اسهال دموی شراب دردیسی کبی اولورسه . و کوبوکلو و بد رایحه لو اولورسه
سوداوی اسهالی قیاس ایده لر انی دکلدر . بو نوع اسهال اکثر دموی اولملرده
زیاده اسیلی هوا و عطش سبب اولور که یا سوزرده و یا انک کبی یرلرده چکمشدر
اول سببله حرارت و یبوست غلبه اولوره و دم غلیظ و محترق اولور . انک علاجی
مزوره ایدیجی نسنه لر کرکدر . مثلا مترداندن بوزلو و صوغوق صولر ایله و قثنی شیاف
شراب ایله و یا بر دوشابلر کرکدر . و کاهی اولور که برون قانر اولور . و اسهالی
حارین صونمکی کلور در زبون قیاس اولنور . اگر جگرنده بر آفت اولیه انک علاجی
حرارتی تسکین ایله رطوبت و برنجی تدبیر کرکدر . مثلا کافور قرص ایله طباشیر

قرصلری

قرصلری و کشکاب و قرع علاجنده اولان علاج مناسب اوله . صندل و گلابی بورک و جگر
اوستنه ضماد کبیلر اوره . و بو اسهالی بر اوغور و مانع اولوب [illegible] ایده لر . و کاهی
اولور که دموی اسهال سببی جمله بدنک امتلاسیدر که امتلا علامتی ظاهر اولور
اول نوعک علاجی اولدر که ابتدا اکلدن فصد ایدوب و طعاملرین خفیف ایده لر [illegible]
الکل و خرفه [illegible] صولری ویرمک کرکدر . و بعضی نیک اسهالی قبلی ایله یا حرارت و یا
بواسیر و یا غیریدن و یا استسقا عذری قانی چوق کتمک دائم اوله . علاج بوینا توب جگر
ضعیف و حرارت غریزی آز اولوب و طعام هضم اولمز . و کاه اولور که اسهال دموی
صاحبی و با دموی قبل صاحبک اطرافی و یوزی بارد اوله . و قارنی یوکسک قالقوب
و نبضی ساقط اوله . قارنی الجنده قان منجمد اولمشدر علاجنه مشغول اوله لر . محمد بن
ذکریا ایدر [illegible] کبی بر عجب نسنه تجربه ایلدم طاوشانک پنیر مایه سندن ایکی
دانکدر تا نصف درهمه وارنجه تدریجله ویرمک کرک که تا [illegible] ایده اول بر دانک
ایرنه بر دانک دخی کفایت ایتمزسه نصف درهم ویرمک نافعدر .

ایکی یوز اونبنجی باب شول اسهالکه مادهٔ سببی جمله بدندن اوله انک بیاننده در

جمله بدنده بر اثر ماده سردن اولان اسهالدر . فارسیده شکم رفتن از [illegible]
جمله تن دیرلر . و افرنجیلر انواجی [illegible] دیرلر . و رومیلر و یونانیلر [illegible] دیرلر .
بو نوع اسهال اولمق سببی بر اثر ماده سرعله بدنک طمرلرنده جمع اولوب . و اول طمرلر
انی قبول ایتمز . زیرا بر انلرک قوت دافعه سی که انی طمرلره کیرو ویر ایدر . و
طمرلردن جگره کلوب . و جگرده ماساریقا شعبه لرینه [illegible] ایدوب اسهال
ایدر . و کاهی اولور که معده اطرافنده اولان اعضالردن ماده معده یه کلوب و معده
طعامی افساد ایدر . و کاهی اول خلط کرچه طعامی فاسد ایتمز اما معده ده بعضی قوی
خلطلر اولور که معده اندن نفرت ایدوب یا خود انک مزاجی معده مزاجنه موافق
دکلدر . انوکیچون معده انی کندودن دفع ایدر . و معده ده اولان آخر طعام دخی
انونکله دفع اولور . اسهال ایدر یا خود بعضی خلطده بر اسهال ایدیجی یا خود زیاده
ایدیجی قوت اولوب و معده ده اولان آخر نسنه یی ایله صیروب و کاهی شول
اولور که واقع سودا اول سببله طلقدن معده یه کلوب و معده یی دفع ایدوب
و معده ده اولان نسنه یی دفع ایدوب سوداوی اسهال سبب اولور . و
معلوم اوله که هر اسهال که انک ماده سی بر آخر عضودن یا جمله بدن طمرلرندن
معده یه [illegible] انک نوبتی اوله [illegible] بو نوعه [illegible] اطباسی
الاسهال الکائن بالادوار دیرلر . بو علتک زیانی طویل اوله [illegible]

سببی استعمال ایلدوکی طعام وشراب معده ده وجگرده هضم بولماز وبعضی استفراغ قلور
بره اول عادة مرده پاک اولیماز • بو نوع اسهال صاحبنه اول هضم تدبیرین گوریلوب
بعده استفراغ اوله • وبونده بعضا بارکه اسهال طور وسلامت حالنه وارسن قیاس ایدر
دیمجیکه اسهال توتیجی اولور یکی دخی اسهاله اوزادی قیاس ایدر • اما اول طعام وشراب
سبب اولدیغی بیلمز • وبونلرک علامتلری بودر که متصل گوبک یوره بسی اولوب
واجابت قلدقده واز مادة گلور • وهر نوبتده که ایکی گون دخی خود اوچ گون اسهال ایدوب
بعده طورر انک نوبتی گلدیکی بر هفته وبعضیلرک یکرمی گونده بر اسهال نوبتی گلور • وانک
حالی تغیر ستمدن حالی گبی اولور • زیرا انام آسایشی وراحت چوق واقع اولمغله لازم
اولان بر قوتلری سلامتده اولور • امدی بو نوع اسهالک علاجی قرابی صلاح گوروبلر
مثلا اول معده وجگرده وانلرک قوتلرینه تقیید ایده لر • وبونلرک جمله ضعفلرینی علتده ذکر
اتمشیز ایدک صلاحه گوروب واکثر سوداء المزاج ایسه دخی ازاله ایدوب • ولطیف
غذالرکه تنقیه احتیاج یوقدر وترتیب غذا وطعام دخی لازمدر • ولازم اولانی اشیا
ایله استفراغلری گرک اولدیغی گبی اوامید ایده لر • خصوصا اسهال نوبتی قریب المثل
اوله تنقیه ازیق اولور • مثلا ایارج فیقرا ومطبوخ هلیله وزرد ومطبوخ افتیمون وشراب
افسنتین وجوارشن سفرجلی وانکا مانند اوله • وبو بابده اطریفل کبیر قیمی نافعدر
وچونکه بدن پاک اولمش اوله هر صباح آچ قرنه رجافت بیوره لر • وحمام دخی
نافعدر • وحفظ صحت ایچون لازم اولان تدبیرلری • وشرابلری
اتلکه • بو علت زایل اولور • ان شاء الله تعالی

ایکیوز اون برنجی باب معده اسهالک یعنی معده اسهالنک بیاننده در

معده اسهالیدر • فارسیده
شکم رفتن از معده دیرلر • واونجیلر الوانی فلوقسس وتربیقلی دیرلر • وروم
دیوانیلر دیاریانس غستوروسی دیرلر • اسهال معدی یعنی معده اسهالی
که انک سببی قوت هاضمه ضعیفی سببی اوله • بو دورت فصلدر • وبونلرک
سببلری دخی دورت نوعدر • بری اولدر که معده سطحی اوزرینه رطوبت
لزج بولاشمش اولوب اول رطوبت معده وطعام ما بینیده حجاب اولوب
ومعده یه طعامدن التقوبوب اول سببله قوت هاضمه ضعیف اوله •
ایکنجی معده حاره اولوب دائما صفرا توکدی ایدوب افراطندن صفرایی اسهال
توکدی ایده • اوچنجی صفرا ایله بلغم برابر بله مخلوط اوله • ودردنجی بودر که معده ده
دیکلر توکد ایدوب اوله ریح سببی ایله طعام فاسد وغیری نا هضم قالوب اسهال

توتد ایدر • بونلرک علامتلری اولدر که اسهالکه لزج رطوبت اولورسه دیشی اولک
رطوبت علامتلری وانمز اکثریکه واکثر گوننز ظاهر اولور • وطعام معده اوزرنده قم اولور
دکوکلی ودمک اولور • وتلف دخی طشره یه هضم چقار واتی اولور وعطش آز اولور • اما
حاجتدر که لزج رطوبت صوره تقاضا ایتدوره وعطش اوله • وشول کمسه که یاپوق واکا مانند
نسنه یمش بچه اکشی گلرمک واقع اولور • وانکه که معده حاره اولدر وصفرا توکد ایدر
دیمشی ایدک اغزی اجیلق وحرارت وحاری ثقل اولوپ انکا شهادت ایدر • وصفرا وبلغم
ایله مخلوط چقار • وانکه که معده سنده ریحلر توکد ایده اسهالی قراقر ایله اولور • وریح علامتلری
هر بار کندوی طوب وتوتلنک ایله بیلدرر • وبو علت دورت فصلدر دیمشی ایدک

فصل اول

قوت هاضمه نک سبب ضعیفی لزج در رطوبت اوله • وبلغم علامتلری دخی ظاهر
اوله • انک علاجی قی ایتدره لر • وطعام قی طوزلو بالق وترب وچکندر وقزوین وبو یمک
وطوری ادنی طبخین عسله مخلوط ولکنه طوز قویوب دیرمک قی ایتدررلر • ودخی خصوصه
محلنده تفصیل ایلمشزدر • وهر قیدن اشیا ایله اولورسه قی ایتدردکدن صکره • وبعده
حب صبر ایله وایارج فیقرا ایله پاک ایدوب بعده معده یه قوت ایچون چوزن جوارشن
ومعجون خبث الحدید وامروسیا وسفرجلیا واکا مانند نسنه لر ویره لر معجون خبث
الحدید • بو معجونک جوارشن صنعت دوز مشلردر • مثلا جلنار ونانخواه برابر اوله و
سیاه اوزوم دانه سیله دوگوب دیو قوره لر • وهر صباح واخشام جوز مقداری
ویره لر حب الرمان سفوفی دخی نافعدر • قاورلش نار چگردکی تحکم غبار ایدوب
یوز درهمین سرکه ایله اصلانمش کرادباد قوروب کشنیز غباری یکرمی درهم خرنوب
وسماق وجلنار هر برندن اون درهم اوله • جمله سفوف ایدوب حب ایده لر
مقدار استعمالی ایکی درهم یا خود اوچ درهمدر سفوف عود عود وسرکه ده اصلانمش
کمون وقاقله وسرکه ده اصلانمش قوروب اوزوم چگردکی جمله سی برابر اوله • مقداری
استعمالی اوچ درهمدر حب که بلغمی اسهالی دفع ایدر مرداسنج وقرنفل وجند بی
دستر برابر اوله فلفل قدر حبلر ایده لر • بیوک آدمه بش حب وایکی یاشنده
اولان اطفاله ایکی حب بر یاشنده اولانه بر حب ویره لر • صوق صو ایله ویریله •
ضماد نافع افسنتین اون درهم بر کیجه شرابده اصلادوب واپرته [illegible]
یاشی وسنبل برابر صوینی خلط ایدوب ولادن وسک قاتوب معده
اوستنه ضماد ویو صولر ایله طلا انک دخی روادر • وطلا مدبر گوکرجین یاوروسنه
اسرچه انواعی واکا مانند طیورلرکه دارچینی وگونله ویره لر

فصل الثانی

بو اسهالکه قوت هاضمه ضعیفی ومعده حارلق وصفرا توکدب اوله علاجی صباح

اکشی انار ربّنی و سیب ربّیله یاخود ربّ ایوا ربّیله مخلوط ویرلیه یاخود ریباس
ربّیله ویروپ وقتی که بو نسنه‌لری ویره‌لر بش درهم طباشیر ایله ویرمک کرکدر یاخود
بر مثقال قرص طباشیر ایله ویره‌لر • و هر کیجه ایکی درهم قاوُرلمش بزر قطونا ایکی درهم
کل ارمنی بر درهم قاوُرلمش صمغ عربی یارم درهم اوله کل یاغیله چرب اولنمش
اوله باروصوابله و بو نسنه‌لرک هر بیریله ویره‌لر • و اکثر قی سببی بو غیه سوزلمش ایرانی
دمور دیاخود قاشق قزدروپ دوغلیوب طباشیر وکل و تفاح تخملری هر برندن بر
درهم اوله ویره‌لر • دکلی سدنی سماق صوایله خلط ایدوپ ویره‌لر • و خواص سماقلو
باجه دیاد ایکی ایله دانار دنک ایله تزویه‌لر • دهنه باکه سرکه دعسل ایله دن الحال دخی بو
تو عله د ز لمش اوله اسهال صوابی دفع ایدر • و سرکه ایله پشمش قابوقی ایله باقلا یاخود
ورودنه بر ده بیر بر تنه ماز و دعوره خوروسی و سماق و جلنار و حب الآس و انار قابی
اکه‌لر • و بو بابده قرص طباشیر و جوارش طباشیر دخی نافعدر • قرص طباشیر
مثلا طباشیر و سماق هر برندن بش درهم قاوُرلمش بزر انجاص اون درهم قوقه
تخمی قاوُرلمش قرفه تخمی هر برندن اوج درهم صمغ عربی سکز درهم اوله • بونک
مقدار استعمالی بر مثقال یاخود ایکی درهم • ترکیب ارنب دخی نافعدر • مثلا طوشان
پینیر مایه‌سندن ایکی دنک افیون بر دنک مار و ایکی دنک کندر ایکی دنک • بونک
مقدار استعمالی بر درهمدر • و بو بابده عود ایدیجی دارولر که افیون و بذر بنج دخی
قابلی کبیلر نافع اولوپ ماده‌یی غلیظ ایدر • و او یقو کتورر • و صوق اکثر سقلاری
یاقر باطل ایدر • و لیکن بعضی اطبا بونلری حکر که اصل کیف اوله که ویره‌لر دیشلر انکچون
هر بیریله از جق جند بیدستر و زعفران اولسه دخی بکدر • و صفرا و بلغم مخلوط
اسهال علاج صاریه هلیله بر جزء حب الرشاد نصف جزء مرسین یمشی و سماق
و الغون یمشی دسک هر برندن سدس جزء بعنی آلتیده بری قدر اوله • بونک
مقدار استعمالی بر مثقالدر یاخود ایکی درهمدر • و صفرا اسهالنده قاوُرلمش طوزی
انکه قانوب و سرکه و سماق و نار دنک و ازجق کشنیز و انبرباریس ایله یبوب
و طعامی کونده بر دفعه ویره‌لر • و طعامدن مقدم قوابضدن ایوا و اکشی انار و مرد
بعده طعام و غذا ویره‌لر • و صویردن زیاده پرهیز کرکدر • **فصل ثالث** صفرا و
بلغم ایله مخلوط اوله صاریه هلیله بر جزء حب الرشاد نصف جزء حب الآس و سماق
و الغون یمشی دسک هر بر جزء سدس جزء اوله • بونک مقدار شربتی
ایکی درهمدر • و اسهالرده صفرا اسهالی سائر اسهاللردن اسلمدر بو زیرا
علاجی تیز قبول ایدر • و اکثر قارن قرقلردن محرق و قبض قی ارده اولور **فصل رابع**

معده‌ده رطوبتلر قوتلوب اسهال ایدره علاجی معده بابنده معده رطوبتلر ایچون ذکر اولنمشدر
و جوارش کمونی دخی نافعدر • و اکثر فرزج و معده بارد اولوب حرارت وار ایسه
بارد اشیادن ازجق کافور • و طباشیر خلط اولنه • و کمون معجونلری
و کمون سفوفلری • دخی اکسک • انجیرلر •
اون ایکنجی باب اسهال معدی بیانی بعنی معده
اسهالی ماسکه ضعیفندن اوله انک سبب بیاننده ذکر
معده‌نک قوت ماسکه سنک ضعفندن اولان اسهاللردر • فارسیده
شکم رفتن از ضعف ماسکه و جنبه‌دان درلر • و افرنجیلر انواعی قلوقس دیترلر
قولی اقسن بیچی لنا ده رنی بر بیچس قاقلناتس درلر • ورومیلر دیو نانیلر کیس
تزغاسنروس اقتا تو نیاسن لتی سنخیکی دناموز درلر • قوابی ارسطودن
معده‌نک قوت ماسکه سنده ظاهر اولان اسهال معدی بش نوع اولور •
بری رطوبت معده سطحی اوستنه بولاشوب طعامی طایندره • ایکنجی معده سطحی
اوستنده بثره‌لر چقوب داول سببله معده طعامی کتوره‌مز و معده کند
اولوب کندو ایشنده قالور • اوچنجی قوت ماسکه‌ده ماده اوله • و ماده
بردی سوء المزاج انواعندن برینک سببی ایله ماسکه ضعیف اولور • دوردنجی
بعضی مسهل دارولر قوتی معده سطحنده قالمش اوله • و اول سببله ماسکه ضعیف
اوله • بشنجی اثنای طعام صوکنده عنیف حرکتلر واقع اولوب بی هضم طعام
معده‌دن حرکتلر سببی ایله معده‌دن اینشه ایده • و بونلرک علامتلری معده سطحنده قالان رطوبتک
اولورکن سطحنده دخی رطوبتلر چقارلور • و معده‌نجارلری قالقوب و اغز رایحه‌سی ناخوشن
اولور • و طعام صوکنده معده یانوب و بوغ دوجع عارض اولور خصوصا برکشی یاطوز بو
نسنه الا نمش اوله • و ثقلی بی هضم و اسهال صدیه اوله عطش غالب اولوره و جائزدر
که اسهالی ثابت اوله • و اسباب آخر دخی الکا شهادت ایدر و هر اسهالی که سنجی اوله و قان
سوزیله و بلکه خواصنده بر آفت اولیه • اول علامتلر اولدرکه ماده اورده‌دن یا طلقدن
معده‌یه کلوب بر نسنه ظاهر دخی اولیه معلومدرکه اسهال معدی دربینی معده اسهالیدر •
و بونک دخی علاجی بش فصلدر **فصل اول** معده سطحنده رطوبت بولاشمش اولوره
دیش ایدک انک علاجی قیء و استفراغدرکه کچن بابده ذکر اولندوغی کبی ایده‌لر
دانده ماعدا معده‌یه خرنوب جوارشیله و کلنار قرصلری و جوز جوارشی دکبی بابده
ذکر اولنان معجونلر ایله قوت ویره‌لر • و قی و استفراغده ایارج فیقرا اولکا مانند زیاده
برده‌مز سه صوایی باک ایدر کوارشلر ویرمک کرکدر **جوارش خرنوب** صفتی

بوده قوب وبلوط ویشا بلوطلر بیر بزلر ایچره وحب الطیب که قویولر اوزم چکردکی دخی بیرسه که
دوکلمش اوله وحب الآس هر بیرندن ایکی جزء دانه سویق بیر جزء داود بیرسیچانشره ایله یوغوروب
مقدار استعمال اوچ درهمدر **قرص طلنا** دکل نیجه وقاقیا نیجه هر بیرندن اوچ درهم سماق
دماروذ و لحیه التیس عصاره سی واقاقیا دکندر هر بیرندن اوچ درهم زعفران نصف درهم
اوله وسیچان صو ایله قرص ایده لر مقدار استعمال بیر درهمدر بیرسیچانشره ایله ایره **فصل**
ثانی معده سطحنده جیبان بثره لر علاجی اگر مانع یوغیسه باسلیقدن قصد ویا صافن دمسنه
حاجت ایدوب دقوت قویه ایسه مارب هلیله نقیعی ایله دخی حقنه لر ایله قصد و حقنه دن صکره
استفراغ ایده لر که تا علت ماده سی منقطع اوله. و دکشاب که اریه بستندن و خشخاش
تخمی وحب الآس ایله طبخ ایدوب دیره لر دیرکون بیر درهم صمغ عربی دابکی درهم
بزرقطونا دکل یاغی قاملدوب دیره لر. واگر بزرقطونا دشا الملح تخمی دشا مغسول
تخمی صوده قیناد وبسلل یاغیله دیرسلر روادر **وضماد ثانی** سرکه ایله بشمش ایوه
وحب الآس دلابیرابی دقوب گل دکلنار دماروذ وصندل در امکه وقرظ و سماق
واقاقیا الرمان قامض هر بیرندن بش درهم کافور نصف درهم جمله سینی مرسین
صو یله یوغوره لر. واگر بیر درهم زعفران دابکی درهم عود زیاده ایدرلرسه
روادر. وطعاملرینی ملایم اریه کشکندن که اریه جرباره اولمش اوله دیربابا الاتش
بیرنج سرکه ایله یا جاقرن ایله مطبوخ ایدوب بادم یاغیله دیره لر. ویرنجک تشلی د
عوزه صوبی وسماق وکشنی انار صوبی دطور دطاشی ایله اغلمنش وسوزلمش
ایراندن ادتوز درهم قدر اوله. اون بش درهم بکمسدی غبار ایدوب
دیره لر. ویکی بوکرکی یاغیله بشمش وقاورلمش بیرنج بلکه دخی نافعدر. اما بو
بثره لر دیشلدوکدن صکره ظهوره کلن اسهاله علاج اولنز دیشلر **فصل ثالث**
انکک که سهل دار ولرکه قوتی معده سطحنده قالوب قوت ماسکه سی ضعیف
ایدر ودیشی ایدکه انک علاجی قاورلمش بزرقطونا ورد گل یاغیله هنوز ذکر ایلدوکمز
اوزره دیرمک گرکدر. وسفوف الطین دخی نافعدر. واگر مزاج مرطوب ایسه
اوچ درهم حب الرشاد که قاورلمش اوله زیت ایله جرب ایده لر. واگر گل یاغیله
جرب ایدرلرسه معتدل اولور. بارد صو ایله دیره لر. وایرانده قیناد دوب دیرلر
دخی روادر. وبو علتده سحج واقع اولورسه سحج بابنه نظر ایدوب اول علاجلر
دخی ایده لر **وحقنه** لر اربش انکت یاغیله وموم اله خوبین قالوب احتقان اولنه
وبعضیلر حقنه لر ایله ایلکت روادر دیمشلر که درهم بیرنجی طوتر **فصل**
رابع سوء المزاج نوعندن بریدر که قوت ماسکه ضعیف ایدوب اسهال

واقع اولور ویشیله بیلورکه انک علاجی سوء المزاج بابنده انواعی واسباب وعلاماتی وعلاجی تفصیل
اولنمشدر. معقول واولانی وجوده کتوروب واندن ماعدا طعام وغذا اسنده ومزاجی صلاحه
کتورمده نقید اولنه **فصل خامس** انک سببی عنیف حرکتلر طعام صوکنده اشتهالی معنم
غذا معده دن اینوب اسهال ایندره ویشیله بیلورکه انک علاجی ایاغی بغزا ایله معده دامعانی بکا
ایدوب بعده طعامدن صکره عنیف حرکتلر ایده. اگر تا جار سفراده ده [illegible]
باریه طعامی آز اکل ایدوب. ومنزله کلدکدن صکره ده غذاسی تمام اوندقدن صکره
طعام ییه لر. دیوبابنده ایارج ایله استفراغ کافیدر...

[illegible] اون اوجنجی باب اسهال معدی که جوع وترتیب ویا غلو طعامدن اوله انک بیانندهدر

جون طعامدن وترتیب سز ویاغلولردن اولان معده اسهالیدر که. قاراسیده
سنکم رونش از حوزا ایو فردن ودی ترتیب وجرب قزدلی خوردنده درلر. واز جمله انواعی
غلو قسس وترس افسرا بولا درلر. ودردملر وبونلر اسیا بیلی دکنی سسن نسن
کیلیاس افس آوی قابیاس درلر. بو نوع اسهال که جوع ویا غلو وترتیب سز طعام
یوب. وبلکی اوسته ولو صواجکدن واقع اولان اسهال **علاجی** یعنه وتخمه د
مزاجه بابی ایدکلری علت علاجی کبیدر. بو بابده اول قئ ایتدرمک گرکدر دیرکون د
هرکیجه بلکی آز دیروب و تیز هضم اولور خفیف طعاملر ومعده یه قوت ویرنجیلر گرکدر
واگر مزاج حار ایسه کلبشکرلی طباشیر قرصلری ایله دیره لر. وسفوف حب الرمان
که کچی بابنده ذکر اولنمشدر بوکه دخی نافعدر. وطعاملری سماق وانار دانه سی وانگ
نا غذ نشئه لردن ایده لر. واگر مزاج بارد ایسه مصطکی ایله کلنکبین وعود ایله یوغوروب
دکوب جوارشنی وعود جوارشلری ومعجونلری وترنج قابی پروردهلری نافعدر. و
طعامینی بیرباننده بلکی دکلک. دکوکرجینی باوروسی وسرچه انواعی ادر. اما سبب
اسهال هر قیتی طعامدن الکلورسه اول طعامدن حذر ایده لر. وسبب اسهال
یاغلولردن ایسه ایرنه سی آج اولوب مانع یوغیسه طورلور دیره لر که اصلاح معده
ایده. وترتیب سز طعامدن اسهال اولمش ایسه طعام ترتیبنی اولکن توب
بعد الیوم ایلیجه ایده لر. ومعده یه قوت ویرمک ایچون معجونلر دکبره نورشیلری
ودخنا نورشیلری که سکنجبین طبیعتلو اوله نافعدر. وضماد لر
دخی کچی بابنده تفصیل اولنمشدر انلر دخی ایده لر...

[illegible] اون دردنجی باب اسهال که طلقدن معدهیه سودا ماده سی کلمش اوله انک بیانندهدر

طلقونا معده یه سودا مادّه سی کلوب اسهال واقع اولقدر • فارسیده شکم رفتن
که کشك سیاه یعنی سودا از سپرز به چینه دانه امده انه درلر • وافرنجیلر انوابی فلوقسس
دنترسس اسپلنه تقوسس درلر • ورومیلر ویونانیلر دیاریا ملنا درلر • طلقونا سودا
مادّه سی معده یه کلوب اسهال ایندرمك واقع اولور • بوخصوصده سودانه طرفیله
کلور • اسهال احوالی بابنده وغیری بابارده دخی ذکر اولنمش ایدی • انك علاجی سودا
مادّه سی چوق ایسه وقتنه • وقوتنه کوره اون اوسیلیمدن فصد ایدوب واستفراغی
بیجکره ذکر اولنمشدر دیلی اوزره مطبوخ افتیمون ایله استفراغ اولنه • وفم معده یه
قوت ویره سفوف حب الرمان ایله قبض نافعدر • صفت مرکب حب الرمان
اون درهم قاورلمش قزل بهمن ایکی درهم کهربا درزنجاد وسناب وسنبل
هسنرم تخکر یا هر بر سنن بر در درهم اوره • وشربتی قابل بر درهم اولوب
بونك مقدار شربتی اوچ درهمدر • وانار رنك قوبیله اوزومی دوکوب وصوده
ازوب • ازه چی طوره والجنه صعتر براغوب • انك ایله دیره لسر •

ایکیوز اون بشنجی باب اسهال معوی یعنی بغرسق اسهالی بیان ایدر

بغرسق اسهالنك انواعی واقوالی ودر • فارسیده
شکم رفتن از روده درلر • وافرنجیلر انوابی فلوقسس ابن ... نور دم درلر
ورومیلر ویونانیلر دیاریا انوون اندرون درلر • اسهال انواعی که معده ده ذکر اولنمش
ایدی بعینه بغرسقده دخی اوله اولور • وسببلری دخی بنه معده کبیدر • وبغرسقده
نهایت اسهال بعضیسی جزوئی اولور • وبعضیسی کلی اولور • وبو انواعك
سببنه قوت ماسکه ضعیفدر • واکثر جزوئی واکثر کلی سببی مؤذی اولور
بونلرك جمله باشقه باشقه • بابلرنده بیلدرمك کرکدر • • •

ایکیوز اون التنجی باب اسهال معوی یعنی بغرسق اسهالندن زلق الامعا بیان اولنه جقدر

بغرسق اسهالندن زلق الامعا
دیدکلریدر • فارسیده شکم رفتن از روده وامراز لق الامعا خوانند • وافرنجیلر انوابی
دیسنده ریا درلر • ورومیلر ویونانیلر دیسنده ریا درلر • زلق الامعا دیدکلری بو بغرسق
اسهالنك سببی بر نوع رطوبتدر که قبلی قابندروب وقوت ماسکه یی ضعیف
ایدر • وبو مرض معده ده وبغرسقده چوق واقع اولوب ایکیسنك دخی قوت ماسکه
سینی ضعیف ایدر • واسهال معده ده هر نه ذکر اولنمش ایسه بو بغرسق
اسهالنه دخی علاجدر • وبو بابده بغرسقلری ایارج فیقرا وحب صبر ایله پاك ایتمك
کرکدر بعده شراب افسنتین ومعتدل سکنجبین وبه مروحند بغون وجوارشن

حوزی نك دخی وسپاستر ایله نفعی زیاده در • وبو مرکبی باردة منفعل اولمشدر ونافع
ضماد مرکب وکندر ومصطکی واقاقیا وشب یمانی وللادن وصبر وفرفیون وافیون وبذر البنج
هر بر نوندن اوچ درهم اربه اوفی وجلنار وقزل کل وسماق وسك والجنه الثمن عصاره سی
دمار و وحضض وماميثا هر بر نوندن سکز درهم ادر جمله باشن مرسین دوسر که ایله بو مجموع
قارنه اوسته قویه لر • وبو ضماد اکثرجی کلور واکثرلر نافعدر • وبو ضماد اوردن ... مطکره
افسنتین استعمالی دخی مفیددر • صفت ضماد افسنتین بو در افسنتین اون ایکی درهم
اون قابقی شراب ایله ... دیر کیجه اصلادوب واپرته سنی سوزوب واول شراب ایله
باشن مرسین صویی خلط ایده دیب ودیر مقدار لادن وسك قاتوب بر خرقه یه بولایوب
واول خرقه یه دخی مسك وعود وعنبر بخور ایتغی ادرلر قارنه اوسته قویه لر • وضماد
اجزاسندن ایکی درهم فوذنی مبیه ایله بستر نافعدر • وطعامی سرچه کبابی
وکلك وسوکان مطبوخه سی که کرکدر ... وداوجنی وانار رنك دکرفس ایله دیاربوز و
معده نو سیدنا نافعدر • وعنبر ایله انار دانه نك پستینی دخی مفیددر • ومیوه لردن ...
... ایوا وامرود والی وزعرور وعنبر اونقه ... آلاس وانار رنك ایله طبخ ایدوب
دیره لر فصل اما زلق الامعا کاهی بغرسقده بثره لر ظاهر اولمسندن اولوب واندن
معلوم اولور که بو بثره لرك قاشنمسی صفرا خلطك یچه سیدر • نته که بر عضوده
بر جاره ... وباجاره صود ... قبار ... ایدر ... ایدر • بغرسقده دخی
صفرا خلطی بغرسقه کلوب اول وجهله قبار ... ایدر ... ودر • وبو ...
... اعتدال کنوره لر • وصفرایی بدندن اخراج ... صلاح اولور • زیرا بو نوع
اسهال سائر اسهاللردن ... وتز صلاح بذیر اولور • ... وارت اوزره قالوب
... مادّه ... اولمیه اول وقتده سحج ... امعا ظهور ... کلوب ایلك ... اولور
چونك علاجی دخی معده وبغرسقلری علاج ... ومعده نك قوت ... علاج ...
سببی صفرا اوره • علاجی ذکر اولنمشدر بوکره دخی علاج اولور • هر صباح ... درهم
... اکیشی ایرانکل وطباشیر وبذر قاش هر بر ... درهم ... ایدوب ایران
ایله دیره لر • وهر ... که ایران ویرلر ... دنه ... دیا ... قرررب ایرانی دخی
دیره لر • وقاره یچی ... دخی ... اکیشی انار صویله
... دیره لر • وازه جی ... صوفی ... ایله دیرلر ... واکثر بو اکیشی
... طبخ ... هر صباح سفوف طباشیر ایله ... ایله دیره لر • وبو مرکبك
دخی نفعی واردر مرکب صفت بذر الحماض وبذر قطونا وصمغ عربی که جمله سی قاورلمش
ورده وکل ارمنی وطباشیر برابر اوله بذر قطونادن غیریسنی دوکوب وقاورلمش ...

دخی یاغلو جگر شیش طعام یدکده کشکاب ایله ایدوب طلع باقی ایله مفید در . و طعامدن ایچ و قوزی پاچه سی
که سماق صولری و نار و نمک ایله و صوریده انار شرابی که صولری از قوت ایله ضمادلر
طحلب دیاسقی قبیح وار یه ادیق دطلنار زدمازو وصندل و راماک و انار قابی واکسی
الا مویی دیاسقی وسبعا مویزنا بوغوروب قادن اوسته قویه لر وموم روغنی
که یا یاغ دخی موم دن ایده لر . وحقنه بیراقی دغوره صولرینا موم روغنه قاریشدروب
قادن اوسته طلا ایده لر . واگر مادّه چوق ایسه قیء اتدرمک لازمدر . واگر یا قیشتا
قیء ایده مز ایسه اول کشکاب ویروب بعده ایلیجق صو وسکنجبین ویره لر که قیء
ایده . ودخی دوا حکّة التی درهم اسپرانی سفوف الطین ایله ویره لر فصل
واگر زلق الامعاء سببی مسهل دارولر قوتی که معده دن بغرسغه اینوب بوغسی
سطحنده قاله انواع سود اقراح اوله دیو ایدک انک علاجی بو انواع جمله
اسهال معدی علاجنده ذکر اولنمشدر . . . .

ایکیوز اون یدنجی باب سحج امعا بیاننده در

بغرسق صیرونتوسی ظاهر اولمقدر . فارسیده از روده رطوبت رفتن
وسحج دیدکلری در لر . و اکثر انواعی قولونجین اجابتنی بوزوم ر زوروم
دریره وردومه دیو نا [illegible] حاد رلر . معالجت سطحنده یاپشمش
بر رطوبت وار در [illegible] کبی اولور الا مخاط عشا درلر . بعضی که
اخلاط حدت اوله [illegible] بغرسقلرنا چوق کچمک واقع اولورچه اول مخاط عشا [illegible]
رطوبتی بغرسقدن ترایش ایدوب آنتقدده ظاهر اولور وچقار . واگر [illegible] بغرسق
عریان قالوب اخلاط حدتی باغرسغی یاقوب سحج . وقروح کبیلر عارض اولور
واگر خلط صفراوی ایسه اون بش کونه دکین سحج ایدر . واگر خلط بورقی
دماغی ایسه اوتوز کونده سحج ایدر . واگر خلط سوداوی ایسه قرق
کونده ازنج [illegible] لابته سحج ایدر . واگر سحج عتیق اولورسه [illegible]
خراطه وچکده نشاره [illegible] بغرسقی [illegible]
یاپشلر . ورم وار [illegible] صوک ایسه سببلری البته یا ورم و یا قرحه
ودبیله [illegible] بغرسغک اوستنده اولان [illegible] انفجار ایدوب اولور . یا
بغرسغنده اولور وطبیع بولوب اچیلور . ویا خود بغرسق طمرلرندن هر طمر [illegible]
ایر بکوب . ویا بغرسق طمرلرینک اغزی اچیلور الا افواه العروق درلر . ویا خود
مسهل دارولردن شحم حنظل وغیره نسنه لر اول بغرسقلری [illegible]
دموی تولد ایدر . ومعدی اسهالده صاری صو اسهالی از واقع اولور زیرا

صاری

زیرا صاری صو بعدا ایده سنده نه بار باخود ورم ودبیله دن حاصل اولورسه طبیعت اولسه
کرکلور [illegible] دکلدر و چونکه بر مدت طویله یکه معدیه اعانه ایرشود . واگر اسهال
کم اربجه مخلوط اوله [illegible] دبیله اچلسندنا باخود انفجار ده واقع بر ورم طبخندن اولوب
واندن بغرسغه کلور بوردی معدی دکلدر . دبیلی اسلم دخی اولمز زیرا بوکونده مدت طویله
کرکدرکه بغرسغی قرحه ایده . وبونلرک علامتلری اسهال دموی گاه اولورکه [illegible]
ظهوره کلور وگاه اولورکه آزه جق آزه جق ظاهر اولور . بونوعی اوزنیوب . ویا خود
جنانیا طمرسببی ایله در . واگر بغرسقلرده بر الم اولسه معلوم درکه انفجاردن طولایی
واگر انفجار ده بر آفت اولمیوب وعلامتلردنا [illegible] بر علامت ظاهر اولمیه . زیرا اعلا
دمالانه صحیح المراد [illegible] واتک که سببی که طمرلرینک اغزی اچلمه سیدر بوسلمدر
دارجه [illegible] ازه جق ظهوره کلور . ودموی اسهال که صفراوی اسهال عقبنجه وسحج
عقبنجه اوله [illegible] بغرسغی [illegible] دخی اوله [illegible] در . خصوصا اوزی [illegible] اوله
وبعده [illegible] بغرسقلرک قرحه [illegible] دلالت ایدر . ودخی که اسهال
نشاره ایله اوله اکثر معده قرحه حکم اولنور . واگر سحج اولورسه بغرسقلر
طبقه لرندن [illegible] حکم اولنور . وسحج که حکّه اولان بغرسقده اولورسه
[illegible] ذکر ایدرز . وهرگاه که صفراوی [illegible]
وصداع اولمیوب ودماغده بر آفت دخی اولمیه وعقلی دخی یرنده اوله خوف اولنور
که سحج واقع اوله . وانک که سببی بورقی مالح بلغم اوله . اول بلغمی اسهال
ایده . وبغرسقلرده ریح [illegible] اولور . وسودا ایده انک [illegible] اول سودا
اسهال اولمش اولور . وهر بار اسهالده ابتدا سیاه کلورسه سودایه حکم
اولنور . اما [illegible] خوف اولنور که هلاک ایده زیرا سرطانی ورم [illegible]
دلالت ایدر . بونلرک علاجی اول اعضاء رئیسه یه مراعات ایدوب
اگر بر فضله اولدوغی اعضاء رئیسه ده [illegible] اولنورسه آنی اول پاک ایدوب
بعده بر یریا حضوره ضعف وار ایسه انکه قوت ویروب بعده سوء
مزاج وار ایسه اعتداله کتوره لر . واعضاء رئیسه دیدکلری [illegible]
[illegible] رعایت [illegible] جمله [illegible] دفع [illegible]
[illegible] قصور [illegible] اولور . دیورکه رعایت [illegible] لازمدرکه جمله [illegible]
سوء مزاجنه دخی رخصت ویرمز . وهرگاه رعایت [illegible] بو علتک عدم [illegible]
[illegible] وامّا [illegible] بونلره صلاح واعتدال کتورمک هر علتک علاجنه اقبال
تیز واقع اولور . وبونلره اهمال اولنورسه هر علت علاجی تیز قبول اتمز

وذکر اولنان اعضایه غداسنی ویرمك لازم گلدکده غداسی دجاج‌ازادور اما قوتی چوق
ایده‌رز و قوان پرده صارمسی بوبله وره بر نادر ملکه قدر قوتلی واردر و معلازبه محکمه
کرجلدر و مار الحیده بو بابده منفعت فن چوقدر زیرا ماء اللحمك قوتی چوق و معاده وغذاء
سی لطیفدر و بوندن بغرسقده زخمه اینز وانزانزه وبو علتده علاج اولنه جق دارولر
کن اکثری قابضدر و اسهال انواعنده علته گوره قابض اشیا کرکدر و فوایدلك
خشونتی دخی مؤثردر و بغرسق رفقله اینمز ایدی بو خصوصده برجمله ایله علاج لازمدر
مثلا آنکی کیبی قابض دارونکه قوتلی صوده قینامش گیبی و شربته و صوده اصلامش
گیبی ویاخود بعضی بادم یاغلری کبیبراله چرب ایدوب خشونتی التمکی نسنه
لرایله قابض دارو به اعتدال مزاج ویروب علاج ایده‌لر و قابض اشیا دیدوکمز
ابوه و مرسین یمیشی اولنلرك بشمشی دخی کنزد جری ایله لطیفدر بونلرك کبیلرك
قوتلی صوبه و شربته التمی لازم گلدر مگر اطبا تعیین ایتمش اوله‌لر اما کلنار
ودخی بو کبیلرك قوتلی صوبه و شربته الق مناسبدر مثلا دوکوب
بر بز ایچنده مراد ایلدوکی موافق شربته و صوبه قویوب قوتنی التوب و قربین
بیانه آره‌لر خلاصه کلام هرقچن سحج واسعی امراضنه غدا و علاج دیرسلر
تقارقله دیروب دینه صبر ایدوب بنه دیره‌لر که نفعی زیاده اولور و سحج
ابتدا اسنده درت درهم صمغ عربی دوکوب حار بارد ایله ایچه‌لر عظیم
نفع مشاهده ایده‌لر و دیرلرکه سحج علتنده کوکلنی بر نسنه به مشغول ایده‌
لر مثلا فرح و نشاط و خوب حکایات و خوب آواز و خواننده‌کان و باغ
و بوستان و سبزه‌زار و تفرجگاهه نظر ایتك و لعب بوالعجب و جواهره نظر
ایتك و اوکنه معطر اتون بخورلر و شکوفه‌لر و شمامه و دستنبور و سماع و ساز
و سوز و خوب حوزنلر ایله اندیشه‌سی کندودن کتوریل ایتدرمکه قصد ایده‌لر
نفعی عظیمدر غافل اولیه‌لر دیگر و طعامی اوزلی بزرقطونا لعابنه لسان الحمل
خلط ایدوب هر ساعت آزه جق انده جق دیره‌لر و یاشنی قزل گل یمك
و عصاره سنده خفنه‌لر قومس دخی نافعدر دیگر قرص گل دخی سحج و دموی
اسهاله نافعدر قزل گل و نبید یا گامض که قاورلمش اوله هر بریندن اوچ درهم
قاورلمش صمغ عربی و کثیرا دخی ناسته هر بریندن برنجی درهم اوله دوکوب
بزر قطونا لعابیله یوغوره‌لر و قرصلر ایده‌لر هر بری بر مثقال اوله بو قرص
بر شربتدر دیگر بغرسقده ایج وار ایسه بزرقطونا و لسان الحمل و مرو تخمنه
برابر قویوب ویقتیادوب دیو صودن بشی اوج درهم قدری اوله قرص

کلاب ایله ویره‌لر و ایکی درهم بادم یاغی دخی قاتلده‌لر قرص دیگر و نذودی دموی اسهالده
و معا قرحه سنده نفعی عجیبدر مثلا راوند و انبرباریس و کلسینی تخمی هر بریندن برابر اوله
دوکوب لسان الحمل عصاره سیله یاخود انبرباریس عصاره سیله یوغوروب
قرصلر ایده‌لر بونك مقدار استعمالی ایکی درهم در ...

ایکیوزدن سکزنجی باب سحج ذکرنده‌ اتمه‌ و دموی اسهال کبدی و ذوسنطاریا ذکرنده انکث تبت بنده‌ در

جگرده اولان اسهالره ذوسنطاریا درلر و بغرسق صرفدسی ورد و جیانلر
دباره‌لر واقع المعبوره فارسیده شکم رفتن ازجگر و انرا ذوسنطاریا خوانند
و شکم رفتن باخون و ساده است درلر و اقرخمیلر انواعی تلوفس ابجا تشنی
لوزم قورود تنوز زدورلر و رومیلر و یونانیلر دوسنطریا اما نزادورلر بو نوع اسهال
سبب بغرسقلر قرحه‌سی اوله اکثر یونانیلر ذوسنطاریا درلر بو علت ایکی نوع
اولور برنی بودرکه بغرسق قرحه‌سندن واقع اولوب و بری دخی قرحه سندن
اولمز و اولکه بغرسقلر قرحه‌سندن اولماز ینه ایکی نوعدر بری جگر ضعفندن
اولان اسهالدرکه کیلوسی قانه دوندره‌مز و اول سبیله خالی اسهال
ایتدر ایدره و ذوسنطاریا دیدکلری بودر و ایکنجی بغرسق ایچنده برایکی طمر و یا
مستقیم اسعلو بغرسق طمری باشلری آچلوب بو نوعده اسهال دموی ظاهر اولور
اکا ذوسنطاریا دموی درلر نکته بواسیردن قان گلدوکی گبی اولوره و
بواسیردن قان گلمکه یونانیده امور بیدرس درلر یونانیدن موث اولوب
بیتکا برنده بوبله شرح دیرلمشدر اما بو نوع متعدده طمر باشی آچلمق
بابودرکه عربده انفتاح افواه العروق درلر و ذوسنطاریا دموی
بغرسق ایچنده طمر باشنك آچلمه سندن اولور و بغرسق قرحه‌لرینه اسباب
مرضی ثقل و طعام یاخود برحدتلو یا طوزلو خلط و یا برحدتلو دارو بغرسقلره
ینه کلوب بغرسقلری زیده‌لر و بغرسقلری یرنج ایدوب داغ ایدوب دوافعه
متعفنك و یا ثقل قوتیله اکثرا بر شوب ایی دفع ایدر و اول موضع مجروح اولور
یا بودرکه بر ورم مجتمع اولوب و اچیلور و بغرسقلر قرحه‌لری جگر قرحه‌سی
ایچنده اغمز بیوب الم ظاهر اولورسه عجبه اکا قلاع درلر و اولی حادثه که
ثقل قرحه ایله بغرسقلره انزناجار سحج مؤدی اولور بیمارده دخی سحجك
احوالی ذکر اولنمش ایدی و اسهال دموی و یا اسهال صدید بونلرك اریه‌سندن
اولور و یاخود ورم دودبیله اولمش اوره دلالی اولورکه مرضك قوّل استفا

بلی اولوب قنزهلاک اولور قیاس ایدرلر • ولها وقته اولا بغرسقلره ایریشه
بوزسق جو هر زن برشنه طشره چیقار • و معده نک بوزسقی ایله و جگر ایله مشارکتی
سبیله قوت شهوت طعام ساقط اولور • تکیف که بوزسق دلنه آنک علامتی
مریض دایما آچ اولور زیرا معده ده و بوزسقده برشنه الشموب اولا و دلکدن هر
نه ایسه قارنه کیروب طولار • وکاهی اول دلکدن ریح دخی آشغه کتمکله قارنه
کیروب هلاک ایدر بوکا علاج بیلدن و دوکم ورقابی دلکدر • اما حکایت اتمشلر
که برادمک آشغه طرف بغرسقلرندن برسی دلنوب • والنک عضله لری که اول
موضع برابرنده ایدیلر ورم اولوب دلنوب و ثقل ایکی دلکدن طشره چیقدی بر اول
ادم صاغدی دیدیلر • اما مشکل و محال کورنور علامتلری بوزسق قرحه لرینک
علامتی بودرکه • انک سببلری مقدم بحث اولد • وصارحجی بردخی ظلمش اوله
دقارنده وجع داخلی و ضربانی اولوب • بعده بارد ودخره دبجی تحق لقلوب
و بونوع تجیدن حکره قارنده آغرلق ووجع ساکن اوله • و اسهالی قانی وارنک
ایله مخلوط اولور • و هرکاه که طعام معده دن آشغه بجوب داخل اولدن محله ایرشه که
قرحه واردر بوزسقده وجع اولور خصوصا براکشی و یا طوزلو نسنه یمش اوله
و طعام اشتهاسی دخی معده مشارکتیله اولور • و اسهال که قشاره ایله اوله
اکثر معده و قرحه لرندن اولور و فیها بر یخ دفعه ذکر ایلدک ایدی و بوزسقده سحج اولورسه
بوزسق طبقه لرندن اولور بغرسقلک نقارن جانب بغرسقلرنده سحج اولورسه دخی
قشاره اولور • اما قشاره سی اینجه و کوچک اولور • و بو ایلا قول اوزنده ذوسنطاریا
ربا صاحبنک صو قوالی اوزرنده نخود قدر برسیاه نسنه ظاهر اولوب و عطش
غالب اولورسه علامت ردیه در بیماری کونه دکین هلاک اولور • و هر اسهاله
اول قانلو اولوب بعده سیاه و رحم کبی ظاهر اوله بیر ایتردر • بلکه هر خسته لرده
صوکنده ناکاه بومقوله اسهال واقع اولمق اسهال بحرانیه حکم اولنور • موت
قریبدر • و هر استسقا صوکنده دخی اسهال واقع اولمق بیرامزدر • خصوصا
استسقاسی جگر ورمندن اوله زیرا استسقانی اسهاله حکم اولنماز • و چوق اولور
که سحج دفروع امعا استسقایه مؤدی اولور • و هر زحیرنک سحج و قارن
بورمه سی و کنزاز و فواق و هذیان و عقل اختلاطی ظاهر اولمق موت نشانیدر
علاجی طریق علاج بودر که اول تأمل ایدهلر که بوزسق اودسنده اولا افت
ده هیچ بر افت و یا ورم و یا قرحه واره میدرکه قانی بغرسقه اینمش اوله • هر قنقده لکلورسه
اول اول موضعک پاک اوله سنه تدبیر کردر • و یا ورم ایدوب طشره یوزدن

افت

افت ده ایسه پاک اتمکه آشنادر • واکر سبب خلط اکشی و دوزلو و یا نور حادهلر
اولوب بغرسقه کلمش ایدوکی معلوم ایدهجوب ابتدا بوکی اوله ماده دی پاک اتمک
کرکدر • مثلا اندرامرار یه سی و زبول وزوبالا دمی ودخی علاجلرنک موافق و مناسب
اولانی ایله تدارک ایدوب اما سحج وقرحه جدید اولوب و تعاریه جانبنه بغرسقلرنده اولا
بوشانق غسل ایدیجی علاجلر و شیرخلیله پاک ایدهلر • مثلا بذرقطونا لعابی و ایوه
بکازکی دکتان تخمی و مرونخنکک لعابلری و اکا مانندلر اوله که بونی حقنه غسل ایدر • و طاپنوروب
دمه نمو غلطک وجع و مرعنی منع و یا قلیل ایده • و اکر صفراوی حدتلو غلطا ایسه • اکر قیار شنبه
دکاسینی و کندنا و حب الثعلب صولری و تازه جبن ذرغوانک علاج ایدهلر • و اکر بر حدتلو و شور
غلط و یا سوداوی خلط ایسه حارب و سیاه هلیله لر ایله وقنور داورنوم و قیار شنبه
ایله علاج اولنه بو علاجلر بو قاریب بابلرده کرانک ذکر اولنمشدر • و اکر سحج عتیق
و توقفش اوله جلا و یرجی علاجلردن جلاب و ماء العسل بکی و یا ایارج فیقرا کیبیلردن
غیره چاره یوقدر • زیرا ایارج اسکی و جوه رمشنی پاک ایدوب بکی ات بتورر
بنجه کره ایارج فیقرا ویرلکه لازمدر • بعده سوزلمش دوغمش وموره و یا حاششی
ایله و اغلمش ایرانی ویرلمکه کرکدر • زلق الامعا بابنده تفصیل اولنمشدر خصوصا
حقنه سی اولیه و اغلمش تازه سه و یرمک فقنی نافعدر • و شرطا بودرکه ایکی
اوچ کون مریضی طعامدن منع ایدهلر • اکر سقوط قونده خوف اولنورسه
نهایت اوزه جق و بوشناق طارینی هر بره لری بکی نسنه ایروب تاوق دارودکه
باغرله و کچی باغاری دخی قانی قنی نافعدر • واکر صولر واشمه لرکه جنوردلر
ایکنده آزه جق خشخاش دانه جق قاورلمش نشاسته و صمغ عربی براغوب
ویره لر اسفه صغیرباغور صویله سماق اصلاد ووب ارته سی سوزوب
دقشقرطاری و یا برنج و یا سلجمه کبکینی بو سماق صوینده دوت ساعت اصلادوب
والمه ایله ادوب بکی یاغله ویره دوب تا غلیظ اولنجه برالا آغاجی ایله قرشدره لر
ویرمقدار قاورلمش صمغ عربی براغوب ویره لر • واکر حقنه سی بو غیب
بونلر فنی روادر • ویرنجده بو بله هر سبب دوزملک مناسبدر • و مرجمک
هر بیسنه حامض بیراغی قانوب ویرمک دخی منفعتدر • واکثر است ویرمک
کالازم طلورسه طلکلک و حیل و طرنج و سوقلوین اتلرینه بادام وکابادم یاغی
وسماق قانوب ویره لر • و بو بابده بوشناق طعاملرینه ایوه وایوه صولری
نبت خرمابی و خرنوب و حب الآس و سماق صولریکه سوزلمش اوله •
و یا چه صولری قانوب ویرمک دمیوه لردن الما شرابی وایوه و انار وسماق

شرابلرله دوست بر قابض میوه‌لر شرابی دیرلر . وعمزوج قابض اولورسه شرابی افتار
ایدرسه منفعتی واردر مخلیانانک دخی نفعی واردر . بزرقطونا وزرفه وشاء البلوط وکل وجاقش
وشاء عفص ترنجلر ندنه هر برندن اون درهم وقاورلمش طباشیر وقیمولیا ونشاسته
وصمغ عربی هر برندن یکرمی درهم کل ارمنی التی درهم کهربا یکرمی درهم اوله . بزرقطونا
دن ماعداسینی دوکوب بونلرک مقدار شربتی اوچ درهم دره قابض میوه شرابلرینک
بریسی ایله ویره‌سز . واویله دخی قنده قاورلمش بزرقطونادن ایکی درهم کل باغیله چوب ایدوب
بر درهم کل ارمنی ایله ویره‌سز نافعدر باقره قولی اوزره بر مقدار کل ارمنی [illegible] نافعدر
وایکی درهم کندر تخمی وایکی درهم حب الآس غبار ایله ویره‌سز اسکی اسهالی ودیواسیری
دخی منع ایدر ابوعلی سینا قولی اوزره بر پاره پلاس یاقوب دوکوب نصف درهم
قدرینی بیلرسه اسکی اسهالی منع ایدر تجربه ایلمش دیکوکه عقاد [illegible] طلب سیزمدن
بیلزبکی درهمی اسهاله معتمدر خصوصا کلیک تریسی آق اولوب دنوز آیتده
براغلمش اوله ودوده قوشنک قورودلمش قورصغندن اوچ درهمین کل ارمنی و [illegible]
شرابیله ویرمک نافعدر حبت اسهالی دموی افیون ومازو و [illegible]
وزننده برابر اوله جمع صو ایله یوغوروب حب ایده‌سز مقدار شربتی ایکی دانکدر .
وحمام و [illegible] اودن یا [illegible] کیلر ایله اوودمق صابی آجی واقاقیا [illegible]
بونه جکر واسهالی منع ایدر . [illegible] اوستنه قورباغه قومق دزکه دورت
ساعتدن اسهالی منع ایدر . واسهال مرضنده بعضیلر افیون ایله زیاده
علاج ایدرلر . اما افیونک حرقتی بوزسنک حس باطل اتمکله [illegible] ایدرلر . عزیز
علاج وار ایکن افیون ایله علاجه چوق اعتبار اینه‌لر [illegible] . ماخوذ ضماد [illegible]
قارنه قلعه اولوقت دخی ضمادلرده . چندبی دستر وزعفران بله [illegible] کرکدر .
مریضک کندوسی دنفس ضعیف ایکن [illegible] ضماد دخی جایزدر . وانده ضماد بودر
کوک ضماد نافع ایوشده بوزنجی ضماد دره افیون وبذربنج هر برندن بر جزو جفت
البلوط وکلنار واقاقیا وکندنک هر برندن بشر درهم اوله . خشخاش عصاره‌سیله
ماخوذ طبیخی ایله یوغوروب ضماد وطلا اوله شربت قوی [illegible]
کوره ویره‌لر . مثلا طوشان پنیر مایه‌سی ایکی دانک وافیون مقدار عدس
مازو ایکی دانک اوله . بونک مقدار شربتی یارم مثقالدر ازوب قابض
شربتلرک بریسی ایله ویره‌سز . واکر سحج اشغه طرف بغرسقلرده ایسه
حقنه لازمدر . سحج صویی بش درهم ارپه کشکی سکز درهم قزل کل اون
درهم طوزسز یکی بوکرکی یاغی یکرمی درهم بزرکتی [illegible] صوده طبخ ایدوب دوزوب

حقنه

حقنه ایده‌سز . واکر بوسفده وقت وار ایسه بش درهم کل یاغی قته‌لر حقنه [illegible]
الکل صویی و [illegible] وخرفه بیراقی صولری هر برندن اوتوز درهم کل یاغی اون درهم
هر بریده [illegible] اکثر حرقت یوغیسه برده صاروسیله حقنه ایده‌سز . واکثر بر درهم صمغ عربی
ویر درهم اقاقیا ودم الاخوین وکل ارمنی وقرطاس محرق هر برندن بر درهم اوله دوکوب
خلط اولنسه معتمددر . وحقنه‌لر صوکنده [illegible] ومازو وکلنار صوده
طبخ ایدوب واول صودن [illegible] معتمد [illegible] . اکر حقنه [illegible]
[illegible] که قرحه فاسدر اوله تعجیل ایدوب عزم حقنه کرکدر . مثلا ماء العسل ایله یا طوزلو
صو یا زیتون اصلانمش صو یا طوزلو ایله ایده‌لر که قرحه یاک ایده واکثر [illegible]
[illegible] قرصلرندن غیری ایله چاره اولمز . اما مریضک وجودنده طاقتی یوغیسه اول
اوبونشده [illegible] دارولر که [illegible] ذکر اولنمشدر . ویروب بعده بو حقنه‌یه ایده‌لر وحقنه
حرقتی بر کلمه دخی منع ایدر . وحقنه صوکرنده کل نخودی [illegible] کرده وصوده ازوب ویره‌لر
وبعده قابض دارولر که قرحه‌یه اصلاح ودرست ایدوب واسهالی منع ایده [illegible]
استعمالی اولنه . ومعلومدرکه بوشانی حقنه دخی اکرچه وجع تسکین ایدر . اما
شفا ویرمز . دیو یابده بوشانی حقنه‌یه اعتماد اولنمز . ایوب شفا ویروب
قرحه‌یی یاک ایدوب کیدرر دارولر کرکدر . وانده قبض ایدوب اسهالی منع ایدر
داروکرکدر . قرص زرنیخ صفتی زرنیخ احمر واصفر هر برندن بر رطل اهک ایکی رطل
قرطاس محرق واقاقیا هر برندن سکز درهم اوله عادت اوزره ازوب قرص
ایده‌لر . مقدار استعمالی نصف درهمدر کثیرا دخی قته‌لر . واکثر بو سحج قرحه‌سی
[illegible] بلغمدن اولمش ایسه طعام کندنا قلیه‌لری که بجی یاغیله وکرشته دخی ایکی
دفعه پشوروب . وایکنجی دفعه‌ده صوینی [illegible] ایدوب بجی یاغیله طبخ ایدوب
ویره‌لر . وانلردن طوشان [illegible] قوشلر [illegible]
اونلری کمونا وکرا ویا وانیسون وانجدان وقرنفل اوله [illegible] شرابی ویره‌لر نافع
[illegible] قاورلمش اوله [illegible] وانیسون [illegible]
جکر [illegible] هر برندن اوچ درهم دوکوب بوندن اوچ درهمی [illegible] شرابیله
ویره‌لر . واکثر دوسنتاریانک سببی [illegible] سببی اوله که طبیعت قوت
ایله [illegible] آندن قان کلمکی منع اتمکه اولماز . زیرا [illegible]
بوله . ومریض دخی اندن ضعیف اوله قانی منع اتمک لازم اولور . واکثر اول قان
کندو [illegible] ساعت [illegible]
دیو قانی حبس ایده‌سی کهربا وکلنار [illegible] قانی کلمکی منع ایدر . بجی یاغیده

ذکر اولنمشدر . واکثر اسهال دموی سببی طبر باغی اچلمسی ویا رطوبت اوله کی طبر باغینی
سست ایتمش اوله . وطبر باغی اچلمه . اکثر بواسیر دفلو نیان روب و سنجیا
ویرمک . معلوم ایدر ایکی بوزاوده طلوع زحیر باب زحیر بیانندهدر . در
زورده کلری اسهال زحیردر . فارسیده دخی زحیر دیرلر . واز بجیلر انواعی تنزموددار
دیدیلر وبونا نیلر تنازموز که بلوغادر لر . زحیر دیدکلری مرض ایکی نوع اولور . بر نوعنه
زحیر حق دیرلر . و بر نوعنه زحیر باطل دیرلر . و زحیر حق اولدر که مقعدده لذع ایدوب وقت
تبرز قالتی تناخاس ایدر . و هر کاه که قالقار آزه جق نسنه کلور . و زورلنوب ضجرون
درلر که زحمتله آزه جق نسنه چقار . و دخی طبی غلیظ وبعضیسی دم ایله مخلوط اولور
وبعضیده خراطی بعنی رنده نمش نسنه چقار . وکاه بو خراطه دیدوکمز هر از ایله چقار
وبو علتلک سببی بر دنمو فلطلرکه صفراوی یا مالح بلغمی اوله که بغار یدن امعاء مستقیمه
لیوب انی رندهلر . و بو نسنکه قوت دافعهسی ایسه متصل انی دفع ایدر
ویا خود بر ورم اوله که بغیر سنده اغریلر سببی ایله متصل قنق خاصه قالقمق استر
ویا خود یار دیلدرها ویا خود یاره طاشش دمر مراد استه اولنور معددن اولور . واسراله
یکلون دخی اولور . و زحیر باطل بو ایله درکه باشش ثقل امعاء مستقیمده طوروب وقالمش
اولور . وکاه وکاه حصیر طرنبیله بوز ستقون اشنده ایتر وکاه اولور که قوی حرکت ایله .
وکندو خشونتی ایله بغر سنی رنده لر . دقیاس اولنور که زحیر حق دربعنی صحیح زحیردر .
علامتلری صفراوی فلطدن ایسه اولدر که انده مقدم صفراوی اسهال اولمش
اوله . و حرارت وعطش زیاده اوله وقرباده حرقت ووجع وخراطه قائمه اولوب
ومقعده حرقتی شوبله قیاس ایده لر که ایچرده کوح سونیه دیرلر . وبارد صودن راحت
بوله . اما مالح وبلغمی زحیر علامتی اولدر که اول استفراغ بلغم اولمش اوله وعطش
از اوله و طشره چقان نسنه ریح دواز ایله و خراطه چقوب وفات از چقه
وبرودتدن اولان زحیرک علامتی اولدر که ایلیجه صودن راحت بولوب تسکین
اولور . و ورم زحیرک علامتی اولدر که مقعده وجع ازراغ اولور . اما علت
ظهوره کلمزدن اول اسافلده وجع اولمش اوله . و دخی حمی اوله علاجی جمله زحیر
اصحابنه برکون هیچ طعام ویرمیه لر که بو قسمی خالی قاله . و صفراوی زحیر اصحابنه بذر
قطونا شراب ایدوب کلها یاغی ایله چرپ اولنمش اوله . یا بو شربتله ویره لر
دخی سببی بو غیب طاشنده طاغلنمش سنه ایجنه اتمک مرید ایدوب ویره لر
اما حمی سی وار ایسه کچی یا ده ذکر ایلدوکمز اش مه دن قاورلمش ار یه کشکدن
ویا ارپه بشندن ویره لر . ودانه وابوار جمله قرص طباشیر ویره لر . وبو بابده نافع
اولان مسفوف قاورلمش بذر قطونا اون درهم صمغ عربی وصمغ ارددو وابو اصفهانی وعنزروت
هر برندن بشر درهم کل ارمنی وبذر حماض که قاورلمش اوله وطین مختوم هر برندن بشر درهم
کهربا وودع بونجاقی که محرق اوله هر برندن درت درهم اوله . دوکوب مقدار استعمالی
ایکی درهمدر . سیاف که نافعدر . کوندک وزعفران وعفص وصمغ عربی هر برندن برر قیراط
بیر قیراط ربعی اوله شیاف ایدهلر . و طهارت صوینی رسیاو مازو وکلنار وفوفل دوکوب
وبلوط ایچی قبناتمش صودن طهارت مقعد ایده لر . وابزن که کل وسماق وعدس وعنب الثعلب
و طبخ ایدوب اول صوده اوتوره لر . ضماد وعدس وکل بشوروب کل یاغیله مقعده ضماد ایده لر
واکثر زحیر بلغمی مالح ایسه مقلیاثا ویره لر . مقلیاثا صفتی حلبه وکابلی واملج هر برندن اون درهم
اوله ایوا صو بنده قیناتوب . و قوروده لر بعده اتمک یاغیله قاوروب تمام قوروده ویروب دکر
لر . دخی قاورلمش کتان وکندنا تخمی وشونیز وحب الرشاد ومصطکی هر برندن بشر
درهم کل ارمنی اون درهم اوله . بونک مقدار استعمالی اوچ درهمدر ایواز جمله ویره لر .
سفوف قاورلمش اوچ درهم جوز ایچی ناخواه بر درهم کندر یارم درهم اوله .
غبار ایدوب ایلیجه صو ایله ویره لر . شیاف نافع کندر ومر وطورق اوینی تخمی برابر
اوله شیاف ایده لر . واکثر زحیرک سببی صوقدن اولمش ایسه هر صباح ایکی درهم
حب الرشاد دیکه دوکلمش اوله ایلیجه صو ایله ویره لر . و حار شراب قیناتوب
بر بز اصلادوب طلاء وضماد کبی اوردلر . واستی زفت طلا اتمک وحمامده استی یرده
اوتورمق نافعدر . واکثر زحیر صوق طاشده اوتورمقدن اولمش ایسه طورق اوتی
وبابونج یاغیله طلا ایده لر . اما زحیر حار ورمدن اولمش ایسه مانع یوغیسه باسلیقدن
فصد اولنه . و قوشنج ییرنکه اوستنی یا بنده حجامت ایدوب وبعده تنقیه اجزادلم .
و عنب الثعلب شرابی ویروب وکل یاغی طلا اولنه . واکثر ورم صفراوی ایسه
ضماد وب قزل صندل وکاسنی صوی وآزه جق کافور ایله اوله ضماد نافع بودر که .
بونش وبانغش قورشونه دمر دستنکده ومعمول اسفیداج الرصاصی هوانزه مرهم
کبی اوله . واکثر ورم بشوب وریده پر وار که طبخ اتمک لازم اوله ضماد حلبه واکلیل الملک
و کرنب وبر بابا اولمش صوغان وآزه جق مقل قاته لر . اما ورم بارد ایسه حار نسنه
کرتکمید اولنه . ضماد کتان تخمی وحبازی وخطمی کوکلرندن اوله . و کرنب و صمغ ایچ باغندن
ایده دوکلمش اوله ضماد اولنه . اول کون وربی تحلیل و وجع تسکین ایدر . و بلمش کرنب د
بر اوه حارو سیسی وکل یاغیله دخی ضماد اولنه . و زحیر باطل ایچون علاج اول ضمادی
ایده لر که بنفشه زیاده وره . و شیافی دخی بوره وخطمی وشحم حنظل اوله . و بو بابده مجربه
شهر یاربی یکلمه ومعوق خیار سنبنه نافعدر . و زحیر باطل هر بار کوایف جایزدلکدر

ویابلی طلبی شراب بنفشه ومعجون بنفشه واصول فعلی صورلر وابو جکردکی لعابلر ب ایچلیین
لازمدر ولکاهی اولورکه زحیر بلغمدن استی ایچوب واستنی صووده اوتورمق علاج کافیدر
وغذاسی ملوخیا واسفناخ وچغندر واسفند باجلر اوله واکر زحیر ایساک ونفخ ایله
لازم اوله بال مومدن فتیل ایدوب آغزینه ازه جق افیون سوروب دخی اوزرینه
مرهم مثل سوروب مقعده کتوره لر که فیلی نافعدر

ایکیوز یکرمی بشنجی باب امراض مقعدده خروج مقعد واسترخاء وشقاق وحکه سببندهدر

مقعد طشره چقمق ومقعد سست
اولوب ویاردیمه دخی واقع اولمقدر فارسیده بیرون آمدن کشته دار ضبده در
منشاء فنی دکریه ادوردر واز جمله انواعی سوره ائی ابو شقه بر وجه چیا دیرلر
درو مدرو یونانیلر انیو توسس نوانه طورو دنوس که راغاذس دیرلر مقعد طشره
چقمق کاهی چوق اولور ودکاهی چوزمدر ودکاهی ابوادانار عذر ودکاهی اوزندن بوزسق
کبی چقان دخی واقع اولوب دیرینه قومق کوج اولور واکثر اوغلانجقلرده اولور
اما استی فرقه پارسیده یرینه قومق کرکدر ویو علت اسهال صوکلرنده اکثر واقع
اولور بوکز قابض واردلر صوینی طلاد قوابض ایله طعام لر کرکدر که مقعدی برکیده
واکر بیوک آدملرده واقع اولسه علاج قزل کل ومقشر عدس وانار قابی و
جفت بلوط طبخ اولنوب بولنرک ثفلنی کل یاغی ایله مرهم کبی ایدوب سوره لر
وبونلرک صوینده طهارت ایده لر واکر مزاج بارد ایسه علاج دارو وجفت
بلوط وقوری مرزنکوش ودفل ورلیش مازو وکه زنبت باغیله اوده وپاسلمش اسکی
دموری پاره سین بیله اسکی وارنوق شراب ایچنده بر کون دیرکیجه اصلادوب بعده
اول شراب ایچنده بر ساعت اوتوره لر فیلی نافعدر ویوبابده غریب جکردکی یاغی
یاقوت زردالو جکردکی دیاغود شفتالو جکردکی یاغلرندن مقعدی چرب ایدوب
وبو دارولری دخی مقعده اکثر عنبددر ضعف دارو فوبی اقاقیا زمان و
مازو وشاه بلوط ویانمش صدف ویانمش قرطاس وودع وسعبی کوبی ویانمش
سرطان فابی ولحیة التیس عصاره سبی وجفت بلوط واسکی پاس کوکی
که جلدی یانمش درسینا صوچله بوغوروب قرصلر ایده لر ودفت
حاجنده مقعده اکثرلر وسوره لر نافع اوله ان شاء الله تعالی

ایکیوز یکرمی التنجی باب مقعد سستلکی واندن اولان قرحه بیانندهدر

مقعد کوشکلکی ومقعدده قرحه وجبانا اولمقدر فارسیده از خیون کمی
وریش کشته دیرلر واز جمله انواعی ابنه جلناس ابن نستنی رضی ابوسفه

افسول چراچیو دیرلر درو مدرو یونانیلر اونا بیابلز اور فونوس انوزودن الفوسس
دیرلر مقعد سستلکی اولمقله طشره چقماق واقع اولوب واوندن قرحه اولمسنه سبب اوله
اکثر اولنسه دخی قابض دارولر ایله استرخاسنی وجع و قروسنه نافعدر مثلا قابض
دارولری قابض شراب ایده طبخ ایدوب ومقعدی انوکله دایم یویه لر دیوذکر اولنان جمله
دارولری مقعده اکثرلر وسوره لر ضعف دارو یانمش دیوبانمش قودشون سکر درهم
کل وسماق هر بر نونا دورت درهم مرابکی درهم جمله ده دکوب وذکر ایلدوکمز شراب ایله
مقعدی یویوب دیو دارولری اکثرلر که استرخا وقرحه سنه دخی معتبددر

ایکیوز یکرمی ایکنجی باب مقعد استرخاسنده بی اختیار ثقل طشره چقمق سببی بیاننده در

مقعد کوشنک تکفندر یالی
اختیار ثقل چقمقدر فارسیده از ضعف
درلر
واز جمله انواعی افس قرمنتا نونه ربی تشتودرلر درو مدرو یونانیلر اسینه فنانون
توبیر دودن جربه نوماتونا دیرلر بو علت کاهی بواسیر علاجلری صوکنده واقع
اولور بوکه علاج اولنور اما کاهی اولورکه بو علت معاجینی بیقنی زور ایله بر یردن
دشوب خصوصا ارقه سی اوستنه دوشه اندن اولور ویافود جزیه بر صعب
زخم ایرشوب واقع اولور اکثرا یا فلجی دخی یابسهت اولورسه خوارزمشاهی
بونوعه علاج اولمز دیمش واکثر بواسیر علاجی صوکلرنده واقع اولوب ویاخود بر
سهل زخم ایرشوب ویابعضی بردن دوشمه دن اولورسه علاج اولور علاج
نافع بابنده وعلاجنده ذکر اولنان علاجلر یوکه دخی علاجدر واول بابده قابض
دارولر دن موافق ضمادلر ایدوب ارقه مهره لرینک یقاری جانب مهره لرینه اوره لر
ودخی قابض دارولر طبخنده دخی اجلاس ایده لر وقابض دارولر دن شیاف
ایدوب کتوره لر وقابض دارولر صولرندن دایم طهارت ایدوب وقابض
دارولر دن حقنه مرایده لر وهربار که ذکر اولنان علاجلره مباشرت ایده لر
سرویی قوزاغی وقسط وسنبل کیبیلری الدن قوپه لر که بونلرک جرمی وصولری
اکثر فتیل وشیاف واکثر حقنه لرده واکثر طهارتلرده نافعدر ودکاهی بو علت
بعضی دماغ علتلری مثلا استرخاء وفلج وجود کیبیلرده سایر اعصابه
بو مقعد حلل کلدوکی کبی مقعده متصل اولان بوشوخ عصبانی اولمغله سست
لک عارض اولوب استرخای مقعد اولمغله بی اختیار ثقل طشره چقار
واول دماغ علتلرینه علاج اولنمق قدم اول علتلردن هرقنغی نوعی ایسه
علت ذاتی اولدوغی کبی اعصاب بدن دخی اصلاح اولنوب

واسترخای مقعده دخی صلاح بولور . انشاء الله سبحانه وتعالی

ایکیوز یکرمی اوچنجی باب عذیوط بیاننده در

بو علته عذیوط دخی دیرلر . حین جماعده ومحل انزالده بلا اختیار نجاستی صالی
ویررر . وحورت دخی واقع اولور اکثر عذیطه دیرلر . بو مرضه استرخاء مقعد یکجه
برسنه در . اما جماع وانزال وقتنده غیری زمانلرده واقع اولماز . واسترخاء مقعد
علتنده هر زمان بو حال واقع اولور . وعذیوط علتی ایسه مخصوص محل انزالده اولور
دیرلر که لذت انزالده کندویی امساک ایده مزلر . و بو علته مبتلا اولانلر کشیلر
محل جماعده اردنده بر جایه تکلش طوعر ایتمش بوکز **علاج** بونده اخلاط اکثر بلغم
اولمق احتمالی واردر . موافق وقابض اشیا ایله بدنی تنقیه ایدوب ومقعدنی
هر بار عارض وجلناره ونار قبوغی وسائر بونلر کبی قوابض اشیا صولری
ایله دایم یویوب وطهارتلری بو صولردن ایدوب و بو قابض دارولردن فتیل
دوت قلر وحقنه لر اتمک واعصابه مخالف اولانلر اغذیه دن منع ایده لر . و
جماعدن اذن فلابه وارمق دخی مفیددر . اما بو علته سبب اکثر دماغ علتلر
ندن بعضیسی عارض اولمغله مقعده ارخا اتمش ایسه اول دماغ علتلرندن
هر قنغی نوعی ایسه انکا علاج ایدوب واعصابی ومقعده منتقل اولان
بلغمسینی دخی مسخن وقابض دارولردن وصولردن شیاف وحقنه
وحقنه لر ایله تسخین ایتمکله اصلاح اولور

ایکیوز یکرمی دردنجی باب شقاق مقعد بیاننده در

مقعد کنارلرینک یارق یارق اولمسیدر . شقاق شیخ دخی دیرلر فارسیده
شکافتن کونسته دیرلر . واو جمله انواعی سوره ان دیرلر . وورد ملروطه
دیونانیلر سقادس نواند ردیونس دیرلر . مقعده یارقلر اولمق اکثر مزاج
دنفل یبوستندن اولور . اما کاهی حار ورم توتقده اندن دخی اولور . وکاهی
اولور که بواسیر ظهور ایتمکدر که مقدم مقعده شقاق ایدر وکاهی مقعدده
اولان طمرلر قانلرندن ممتلی اولوب طمرلر چتلار وباخود اچیلور . واکثر بواسیر
روزلردن طمر چتلماسی ایسه اکثر انفتاح افواه العروق دیرلر . بونلردن
مکرر بواسیر انواعی بابنده ذکر ایدرز . اما ذکر ایلدوکمز سببلردن شقاق
مقعد واقع اولمش ایسه انوک **علاجی** اکثر ورم اوله . واکثر بواسیر مقدمه
سی اولوب وبا طمرلر امتلا سندن طمرلر اغزی چتلامق کبیلردن وصفراوی
خلط اکثرلو غنوب مقعده شقاق عارض اولمش ایسه اول باسلیقدن وباخود

صافن وباخود مابضدن فصد اولنه که قانی تقلیل وماده یی تفاریق ایدوب حدتی تسکین اوله
ومقعدک ایکی جانبی ازاسی که بقار ربا قبه انکنه ازالسیده ادو علاجی تخامت ایده جک
وباخود سلک بایشد رمق نافعدر . واکثر ورم واتنه اولور سه قلبانجی دیرده
اغنی قورشون هوانده بوتر سیاه اولنجه ازدوب مقعده طلا ایده لر . ولکانور رهمی دخی
طلا اولنمق غایت مناسبدر . **مرهم کافور** اق موم ایکی بچق درهم قل یاغی اون درهم
تربیه اولنمش مرده سنک اوچ درهم نشاسته بر درهم افیون یارم درهم
برده اغبلو رهم یکی ازدوب سوره لر . ومرهم اسفیداج دخی نافعدر . **مرهم
اسفیداج** اسفیداج ارصاص بش درهم کندر ایکی بچق درهم کثیرا قلیمیا سی ایکی
درهم اوله کاسینی وباخود عنب الثعلب صوایله هوانده مرهم اولنجه اتلر وسوره لر
وحرارت وار ایسه ازه جق کافور ویرده اتی دخی قته لر . واکثر شقاق اولوب
وحرارت ورقت ایله دکل ایسه مرهم مقل قتی موافقدر . **مرهم مقل** موم
وشیرلغان یاغی واوردک یاغی وصغر انجکی یاغی ووده اودیکی ومقل هر بری وزنده
برابر اوله . مقلی کتان تخمی لعابیله ازدوب ودارولری اریدوب مرهم ایده لر
مرهم اخر صغر کیکی انجکی یاغی وصغر ایلکی هر بریدن اون درهم بوما بش
درهم شیرلغان یکرمی درهم نشاسته وکثیرا هر بریدن اون درهم
اوله مرهم ایده لر . واکر ورم بارد ایسه کرنی صوده قینادوب وصغرک
انجی یاغی ایله دوکوب مرهم ایده لر . ودرنجی تحلیل ووجعی تسکین ایدر .
وهر بار استی صو انجنه اوتوره لر . واکر ورم صلب ایسه مرده سنک که تربیه
اولنمش اوله . واسفیداج الرصاص وصاری موم واوردک وتاوق دکل یاغلری
هر بریدن دورت درهم زعفران برنجی درهم اوله . ایکی عدد بیرده صارو
سیله وکفایت مقداری شیرلغان ایله مرهم ایده لر . وهر بار که وارث غالب
اوله قنبری وسوسن وشفتالو یکر دکی ایچی یاغی خصوصا ازه جق مقل دخی قته لر
غایت نافعدر . **وبخور که** دده اودیکی ایله مقل تو تسی ایده لر . واو سته
اوتوروب اول توتسی مقعده تاثیر ایده . واکر طبیعت یابس ایسه خیار شنبر
بنفشه ومقل حبی ایله طبعی ملایم ایده لر **حب مقل** هلیله کابلی وهلیله اسیاه
واملج هر بریدن اون درهم مقل جمله نک وزنی قدر اوله عادت اوزره حب
ایده لر . بونک مقدار استعمالی ایکی درهمدر . واکر مقعدک وجعی وار ایسه
بابونه واکلیل الملک صویله اوتوره لر . ووجع کیدر سه . بو ذکر اولنان
حبی مقعده بش درهم سنبطرح قته لر . وجوارشی مقل که شقاق معده

و بواسیره و مقعد وجعنه دخی نافعدر. جوارش مقل هلیله کابلی و هلیله و بلیله و املج و انیسون
و مصطکی بر بر درهم و مقل اون درهم نانخواه بش درهم شفتالو چکردکی باغلری جبنه ایدوب
اکری درهم مقلی کندنا صوینده حل ایدوب و بونلری دوکوب جوارش ایده‌سن. بونک
مقدار استعمالی اوچ مثقالدر. و اکثر شقاق مقعد یبوستدن اسهالی قاشنوب و اکر قناتق
کوکور. بعده مرهم باسلیقون سوره‌لر. و بو علت صاحبی کندنا قلیه‌سینی و اشنک باغلریله
مرده صاروسی و دوده اوریکه کره طعام مریه قاتق و بادام بیکی و فندق و جوز هندی و قوزی
اوزوم و انجیر دخی قوتلی اوزوم شرابی و بکمز شرابی غایت نافعدر...

ایکیوز یکرمی بشنجی باب مقعد قاشنمه‌سی سببی بیانندهدر

مقعد بیجک و قاشنمق در. فارسیده بجارید کوشتدرلر. و اول جمله انواعی
یوروربیوس ایکی درلر. و رومیلر و یونانیلر ابیوره ... و نوسس درلر. مقعد
قاشنمق دهر بار کیجک قرده قورتلردن اولور. ماجود باسور مقعده سیدره وقرده
قورتلرک علامتی اولدرکه نقل ایله قرده قورتلری کاهی بله طشره چقار. و باسور
مقعده سنک علامتی جکرک قیلله اولور. علاج اکر قرده قورتلردن ایسه بونی
باشنده بابده ذکر ایدرز. و اول بابه رد و الاعادیدز اکه نظر اولنه. اما بواسیر
مقعده سی ایسه علاجی اول باسلیقدن فصد اولنوب و ایکی اوملوق حاجتون
حجامت دخی ایدوب ... زیاده ایدیجیلر و سودادن ... دستور و سایر حفظ طعا
ملردن منع ایدوب و مطبوخ افتیمون ایله استفراغ ایده‌سن. و اول رکه مخلی
شفتالو جکردکنک ایچی باغیله و ایچی دزدالو جکردکنک باغیله که ایچنده سلف انقد
ازلمش اوله باغلیه‌لر. حمول قاورلمش شب یمانی و اول قور قطران دلکل یاغی ایله
حمول ایدوب کتوره‌لر. حمول آخر صبر بر جزء قورلمش زوفا ایکی جزء نعناع و سراج
دلکل یاغی ایله و الکی انار ایله حمول ایدوب. و ماجود صباح و اخشام سوره‌لر.

ایکیوز یکرمی التنجی باب بواسیر انواعی بیانندهدر

بواسیره عوام مبا صبل درلر. فارسیده دخی باسور درلر. و اول جمله
انواعی امورودیوس وار بجس درلر. و رومیلر و یونانیلر امورودیس و
کبیر سی درلر. بواسیر ایکی قسمدر. و هر بر نوع اوززینه در. و ایکی قسمک
بر قسمی مقعده ده و مقعد کنارلرینک ایچ یوزنده و طولیسنده واقع اولور
و بر قسمی دخی بوکر و بوکرک حوالیسنده و قوشق یری اطرافنده و فاسقده ایشلر
که معدوده دخی اولوب اندن بر غلیظ یل توغله ایدر بوکرکدن و حوالیسندن
توغله ایدر اکه باسور دیرلر. و فارسیده ازبار باسور درلر. و بواسیر

مقعدک لیندن اکثر ایچرودن. و اکثر طشره‌ده ده بر زائدات کبی اولوب غده کلراک نکشت
طربه جیرنده دخی اولور. و عورتلرک رحمنده و مثانه‌لرنده و بورون ایچنده دخی اولور.
و بعضیلر ذکر ایچنده و بول یولنده دخی اولور دیمشلر. و مقعدده زائدات کبی اولان بواسیرک
بعضیسی طشره جانبنده کورینور. و اغزلری و توقلری دخی طشره‌یه باقر. اما بعضیسنک
مقعده و ایچرو طرفنده اولوب کورنکوره مزلر. و توقلری دخی ایچرویه اولوب و هم ... طرفه
باقر. و بو ایکی بواسیرکه زائدات کبی اولوب کورنور اولور. بعضی دلکلری اولمز
و بکلی صلب بر زائده اولور. و بعضیسی دخی کورولمز یعنی دلکلری اولور. و کاهی اندن
قان صوری قانی دخی سوزیلور کلور. و اول کوره بواسیره دیه و کمز ... و وجعلو اولور
زیرا اندن بر نسنه سوزیلوب اقمز. اندن وجعی زیاده اولور. و اکر کاهی
احتیاج اولورکه آنلرک اغزنی آچه‌لر. و اندن بر نسنه سوزیلوب و اقمق ایله وجعی
تسکین ایده‌لر. و اکر صلب ایسه اول بعضی و اور ایله قیللر و شافه و حمول کبیلر
ایله اول صلابتی یوموشادوب و اغزلرنی اندن صکره آچه‌لر. و اغزلری آچق اولان
بواسیر نوعینک دخی اغزلرندن از نسنه سوزیلور. و اکر ایسه وجع دخی آز کورر
اولور یعنی آز آغرسه وجعی از ینجق اولوب. و چوق آقرسه ... وجع
تسکین بولور. و بعضی اولور اغزی دنمش بواسیر نوعینک اغزلرندن قان و
قان صورو غیری ریح و نفخ دخی اندن چیقار اولور. و کاهی بو اغزلری قپانمغله
بواسیر یلکلی اولمق اقتضا ایدوب وجع عارض اولور. و مادامکه آچیه‌لر دو
باغلو کندوکنده اجلیه وجع تسکین اولمز. و بواسیرک انواعی بر بر نوع اوزره دیمش
ایدک. بر نوعنه سکلی درلر. بالق قورسغی کبی اولوب بیوک دفالی اوجعی
اولور. و ایکنجی نوعنه مخلی درلر. خرما آغاجی کبی شاخلری و کوکلری اولور.
و اوچنجی نوعنه تینی درلر. انجیر کبی یاصی و دکرلی شکل اولور. و دردنجی نوعنه
ازجونی و بعضیلر عنبی دیشلر. ازجونی و اوزوم دانه‌سی کبی اولور. و بشنجی
نوعنه ثؤلولی درلر. یعنی سکل کبی اولور. و بعضیلر عدسی دیشلر مرجک دانه‌سی
کبی کوچک. و نخود کبی دخی اولور. و التنجی نوعنه تمری درلر. اوزونجه خرما دانه‌سی
کبی اولور. و یدنجی نوعنه توتی درلر. طوت دانه‌لری کبی یوموشاق اولور.
بونلرک جمله‌سندن بر اغز اولان مخلی نوعیدر بعده تینی در. زیرا آنی کسمکه
دارو ایله قالدرمق دشوار و صعبدر. و عظیم زحمت و مدت طویل استر. و دخی
اول که ایچروده اولان نوعی که ایچرو طرفه دیقارلری جانبه توجهی اوله بو دخی مشکلدر
زیرا کوز کورمزه‌لر و ... نسنه محتاجدرکه اکثر داروا اثر کورمه‌لر.

زیرا ایچرو ده جایزدر که مقعدک ارد طرفنده اوله ودخی جایزدر که اوک طرفنده اوله • واوک
طرفنده اولان دخی پراغزدر • زیرا اول چوپ سنکنه سبدر معلومدر که بونک واری
مجراسی بوله راحت ویرر • وکاهی بوینی منع ایدر • وکاهی اولورکه بواسیر که پنج دانه‌سی
سه مستقیم بغرسغنک طوبنه ویوکرک قرینه چقاره ومقعد کنارنده حقنده ظهوره کلور بوجلودن
یراغزدر • وبو علتک سببلری سوداوی ودمدر ایکی نوع اولور • سببلری بر پانمش
قاندر جایزدرکه حار طعام وشرابلر واستی وارلردن ویا قونلو دمرقا صفرادن وزکه
قانه مخلوط اوله • واما ناچیز ایده قزدره • وایکنجی سببی غلیظ وسوداوی قاندر که سوداوی
طعاملردن باطنجان وکرنب وباصدره وصوجق وقدید اتلر وقوربه واری شکارلر
والحاصل مانندلردن اوله • واو معقوده دن بو معقوده قانا نوتدا ایدر • خصوصا علت
صاحبی چوق یلمک ییچی اولوب بیینی طعامه وبیچی اوله • ودیلکی طعامی دخی انکوزه
چوق چلکیه جمله بونلردن طرفلرده غلیظ قانا نوتدا ایدر • ونفار حاجتده چوق الکنک
دخی پراغزدر • واصحاب بواسیر وارد دیکی خلایه بواسیرلری اولیان کیشی‌یه دخی
وارمیه • بو علت ساریدر دینشلر • اصحاب نسخه دن بنجه کسنه‌لر واراجنجی
اما علاجنی بیلمزلر • دخانی آقن بواسیرک هرقنغی نوعی اولورسه اوسون بعضلیک
عادیچه مدتی ودوری اولور • ومدت اولدرکه آیده بر کره ویا ایکی کره اقوب ...
طوتلمور • اما بعضنک مدتی ودوری دخی اولمز • وبواسیر دیدکلری علت
اکثر سوداوی مزاجده وسوداوی قاندر • اما بالبلغ موریسنی کبی اولور وبو دکز
نوعی جایزدر که مرکب مزاج اوله یعنی سوداوی بلغمدن متولد اوله دینشلر • وبو
علتک اصحابنک چهره‌سی صاروق وقرالی دیشلک لک ارتسنده برلون اولور
وبعضلرینک چهره رنکی اصل اولان رنکندن متغیر اولور وصاحبی دیرلری کبی سنه
وکاهی اولورکه بواسیر قانی آقمی واسهال دموی اولدیغی معلوم اولمیوب فرق
اولنماز • وعلت صاحبی دخی فرقنی اولدیغنی فرق ایدهمز • وبو ایکیسنک
فرقی اولدرکه مثلا اسهال ایدن اکثر بواسیر قانی ایسه مقعدده حرقت وکه
ووجع اولور • ودخی جایزدرکه بواسیر قانی ابتدا تقاطر طریقیله یعنی طامله طامله
کلوب • وبعده قانا چوق اولسه دخی تقدیر به قانا غلیظ وسیاه شکلی اولور
آخرنده رقیق واق شکلی اولور • دخانی افراطله اقنجه بعضی راحت اولور
اما کاهی مقعددن آقن قانلر طمرلر آچلوب • اکثرنون آقر بو علته انتفاع اتواه
اولورقی دررکه بو طرفک اچلمه‌سی انتهایی غاغدنه اولورسه اول غایظ
قانی ایله چقار • وصکره غایظ قانسز کلوب • واگر اعاده ایسه اول قانسز

غلیظ غایظ کلوب وصکره قانا کلور • وقانا دخی اکثر کوپلو اولوب ورنج وفزاقی ایلر کلور
علاماتلری اولدرکه اکثر بواسیر علتینی قانمزلر وصفرادن مخلوط ایسه علامتی ضربانله
وحرقتله ووجع زیاده اولور • واگر غلیظ قاندن ایسه علامتی ضربان وحرقت آز اولور
ولیکن وجع واغرلق اولور • ودخی اول ده ذکر ایلدکلر رنج باسورک علامتی اولدرکه کیمکره
رنج ورواز ظاهر اولوره وکاهی قسی وقبیب ودخی جانبنه ابزر • وکاهی زفیر حقنی کبی
ظاهر اولوره • وکاهی بیقاری جانبنه مثلا بهلو دیوب وارقه جانبنه رنج چقار • وکاهی اولورکه
قانا اسهال ایدر • وکاهی بو رنج قانی کلمدن منع ایدوب عظیم وجعی اولور •
وانواعلر تکسیر ومفاصیل ودیز تکسیرلری وجعلری اولوب واونور من دفالی قی
ودخیلرنده بر صدا پیدا اولورکه اکا عربچه قرقعه دیرلر • وقوت جماعی دخی ضعیف ایدوب
واونان لونت دخی پوره زه • وطعامی دخی پراغز هضم ایدوب اول جهنده لونی
متغیر اولور • وبعضنک قلقلر ارسنده حکه واقع اولوب ودخی جایزدرکه برنجی
یوز تکلرینی قوبار ... باشمر • زیرا بو نوع علتده دوردنجی هضم صافی بهرمند اولمز
وقوتلو نعار دخی تاثیر ایتمشدر • وکاهی کیچه کورمکده ضعف وکاهی دوار مقللو
حالتلری ظاهر اولور • علاجی بواسیر دیدکلری مرض مشکل مرضدر وانواعی چوقدر •
بر فصل دخی بو محلده بیان ایدهلم وبعده نافع اولان داودوایی وپرهیزلرنی وقوت
مولده‌سی کسر وازاله ایچون طعام وشرابی ومعاجینی ومفرداتنی اشبو
بابک آخرنده بلدرهلم • وبونک پرهیزلری اولا جمله منتج اتدن وسودا زیاده ایدیجی
... لو طعاملردن که قانی غلیظ ایدر اوله • مثلا برک قوشلردن جمله صید اولنان
قوشلری وصوده اولان قوشلری دخی وچیکه صوغان وصرماساق ودزول
والکه مانندلرد اولحوم قدیمه دن ویا طنجاندن وزیتوندن دنیا داه مست
لکندان که خصوصا صرف وسیاه شرابلردن • وقوتلو عطافیردن که قا بعض
... اوله • زیاده احتراز کرکدر • اما یدن اودمق حدبا ضت وازده چوق یورمکه
... کتمک غایت اعلادر • زیرا فضول محو اولوب وحرارت عزیزیه
... کلور • وبدنده فضول جمع اولمازه وکوره‌لر اکثر قانا سوداوی وصفراوی بانمش
ایسه باسلیقدن فصد اولنه قانا تویر صافی قالی اولسکل ونجه بعده قالی طوتزلر
... مطبوخ هلیله وبلیله واملج وسبستان وارک دخیار شنبه والحاصل مانند
اسهال یاک وتلیین ایدهلر که بنجه دفعه ذکر اولنمشدر • بعده اطریفل صغیر
استعمال ایدهلر • واما اطریفل مقلی دخی واردر اطریفل مقل • هلیله کابلی وبلیله واملج
... اوچار درهم ومقل ازرق اوچ درهم اوله • کوزلجه دوکیلوب ایله عادت اوزره

بوغوره لر بونک مقداری استعمالی دورت درهمدر و اگر ورم و حجلو ایسه بو ضماد فتی نافعدر
ضماد اکلیل الملک دیدکلری بونلردر بر جزو اونبش درهم زعفران بر درهم افیون برچکی درهم
کتان تخمی و حلبه و قطیلی تخملری هر برندن التی درهم اوله اوچ درهم مقلی بشخنه ایچنده حل ایدوب
ودارولری جمله بوغوروب و بر بشمش بیرده صاری وسیله قاتوب و مقعده اول کل یاغی
طلا ایدوب بعده بو ضمادی قویه لر و محلنی طلاوجی ایده لر فتی نافعدر ▪ واگر وجع وار
ایسه موم روغن دیدکلری دوجی ساکن ایدر آق موم اسفیداج داوداوکل یاغی
دل یاغی کافیدر ضماد آخر سکبینج ومقلی هر برندن ایکیشر درهم بیعه بر درهم افیون
نصف درهم زرد الو چکردکی یاغی التی درهم جند بیدستر ربع درهم اول درهم
بکی ایدوب ضماد اولنه ضماد آخر خطمی بیرابی واکلیل الملک بیرده صاری وسیله دکل
یاغی ایله ضماد اولنه و داخلیون و تعمر آزه جق زعفران و افیون و کل یاغی قاتوب
دیبنجه ایله بوغوروب ضماد اولنسه مناسبدر ▪ واگر بواسیرک قرارلری از
اولوب و مقدم ذکر ایلدکلری اوزره فصد اولنوب دیدکلری مطبوخ هلیله ایله
پاک ایلدکدن صکره بو بابده هلیله مرباسی یمک و هلیله کابلی مرباسی ایکیسی
باغیله بریان ایدوب و عسل قارشدروب استعمال ایده لر ▪ وبونی ضماد اتمک
دخی مفیددر ▪ واگر بواسیر کوزلو اوره یعنی دللو اولوب قان اقه و بلکی توتملو اوله
هنوز طوتمق اولماز مگر شول دنیه دکین که خوف ایده لر که ... کتوره
قرار دوپه دساقطره ضعف کله او وقت قانی طوتمق تدبیرین لازمدر ▪ واگر
حاره صوا اولوب داوا غیری زکت اولیانی قورد دیجی دلاغ ایدیجی داروار ایله قویه
ولاغ ایدوب طوتمق گرکدر ▪ هر بچه مدتدن صکره بنه اگر سه بنه ایلجه طوتدروب غیری
ایلجه ترک نا مدت عمر بو حال ایله وصلانیجه اوشنده رنک ایو دکلدر ▪ وانی خفا
ذکر ایده زر ▪ واگر بواسیر مملی اولورسه دیمش ایدوک آنی فتح اتمک لازمدر
و اتنک بوت قبس وطبخ انجمیسی باغلسوروب دمابیض وصافتلدا فصد اولنمی
واسفی صوده اوتورمق وانجی صوغان عصاره سنی بر مرزه بولا شدروب سورمک
دبا فیلسوروب قومق اولوره دیافتود انک بر نیه صفر اودی وبحور مریم کوکی عصاره
سنی دخی اولور ▪ ونتر اقیلیو رسناف که بو بابده نافعدر شحم حنظل
اوچ درهم اجی بادام ایچی دورت درهم اوله دوکوب شاف الجروب ... بر
ساعت کتوره لر ▪ وچقاروب بش ساعتدن صکره بنه قویه لر صفت روغن که نافعدر
کندنا صوی بر رطل سبزان تخمی اون درهم کبره کوکی قابوغی دخی انک ایچنده قینا
دوب و صوینه لر بعده نصف رطل زرد الو چکردکی یاغی قتور شیرلغان بر اغوب

طبخ ایده لر که صوی کیده یاغ قاله وانی هم طلا و ضماد اتمک و شاف و فتیله و حقنه
قومق دخی اولور نافعدر حب مقل بوغلته فتی نافعدر ▪ هلیله اسود و هلیله کابلی
هر برندن اون درهم سکبینج اوچ درهم اق سبزان ایکی درهم مقل اون بش
درهم اوله کندنا صویله بوغوروب حب ایده لر سفوف خبث الحدید مدبر اون درهم
آق سبزان ایکی درهم جوز یاغی ایله داون درهم کندنا صو ایله زهره لر دار و که
قان کلمسنی منع ایدر ▪ هلیله اسود و هلیله املج و انیک یاغی هر برندن اون درهم
بانغن و وجع که صوف درهم بیو درهم کهربا بش درهم شب یمانی ایکی درهم مقل یکرمی
درهم اوله کندنا صویله حل ایدوب بونک مقداری استعمالی ایکی درهمدر ▪ بارد صویله
ویره لر قرص کهربا بلوط ایکی درهم کهربا صمغ عربی هر برندن بر درهم کثیرا ونشاسته
وطین مختوم هر برندن یارم درهم اوله ▪ لسان الحمل صویله قرص ایدوب بونک دخی
مقداری استعمالی ایکی درهمدر معجون خبث الحدید مدبر خبث الحدید اون بش درهم
هلیله اسود و هلیله املج والعون بیشی هر برندن اونار درهم اوله جمله یی دوکوب
عسل ایله معجون ایده لر ▪ بونک مقداری استعمالی جوز قدردر معجون مقل یانمش صوف
دکرباو صاروه و سیاه هلیله و بلیله و املج واکثرا انجو که سرکه ده اصلانمش ▪ و
از طلق اوله ▪ وبلوط و قرنفل و جلنار و نانخواه و قونق هر برندن بش درهم بسد
و مصطکی هر برندن اوچ درهم مقل یکرمی درهم اوله عسل ایله معجون ایدوب
بونک مقداری استعمالی اوجینه کوره اوچ درهم اوله ▪ دورت درهمه دکین جایزدر
صفت ضماد صبر و کندر و دم الاخوین و شیاف ما میثا و جلنار و اورمجک اوت و طوشان
تویکی بر مقدار بیرده صاری وسیله قرشدروب اول موضع ضماد ایده لر ▪ و بو ضماده
احتیاج اولورسه آزه جق قلقطار و مازو و اقاقیا ضم ایده لر ▪ دماغوده بونلری بیرده
صاری وسیله ضماد ایده لر ▪ و بعضیلر بواسیره داغ ایدرلر ▪ اما شنجه دن خوف
اولنور غیری جهتله علاج الکی خیرلودر ▪ ومریضی شول صوایچنه اجلاسن ایتوره لر
که اجلاسن ورسین و مازو و کلنار و بلوط و قرنوب و شب یمانی و انار قابی طبخ
ایدوب صوینده اوتوره لر و شراب که قانی منع ایدر قلت ازالکندر و سیجا
بیشی و خبث الحدید مدبر و جکر دکنی اوزوم بریکچه اصلادوب بونلری بر شراب
ایده لر ▪ و بهر خرج شرابله بلدوره و ترشی ماتحتی سماق دعوزه صوبری ایله اوتو
نباتم کرانار دانه سی ایله طبخ اولنمش اوره نافعدر ▪ و بواسیره بقوردوب لا علم
انکه علاج نافع اطریفیل مقل دورکه اشبو بابک اولنده صفتی ذکر اولنشدر
رشقان معقد بابنده اولان علاجلر ▪ و معجون نار و هلیله بیرووده لری دخی نافعدر ▪

معجون بزرملتي بواسیره و بواسیر ایچی کوسعاله و حقنه و بوغاز اغریلرینه دخی نافعدر ایلجه
قابلی بلیله و رعصم هرینک قابلی بلیله داعله هر برندن بکرمی درهم آق غریه الی درهم اوله •
جمله‌سنی درنی قدر قاینده شکر ایله معجون ایده‌لر استعمالی دورت درهم • و رقیب سینه ادوسی
که بواسیره قوروده و درمانی هضم ایلر و قانی منع ایلر مسدره دسن ویره‌ده قابلی وشیطرج
ولکنه نانخه هر بریندن بر جزو نشادر نصف جزو و حب الحدید مدبر دورت جزو اوله •
مقدار مثقالی حب ایله اتملی اکثر ایلی اوله • هر صباح دورت و ایکی دانه حب ویره‌لر که و بکلدن
بیوجک اوله دارو که بواسیره قورودور • اول مقعده قابض شیرا جله بوشویه و سرو
قوزاغی و جفت بلوط و شحم حنظل هر برندن برابر اوله یاقوب کولنی ذرور ایدوب
اوزرینه صاچه‌لر غسول که شفاقی و بواسیری و مقعده مسلکلکی اصلاح ایدر • انار
قابغی و سرو قوزاغی و جفت بلوط برابر اوله • یئم کوفته ایدوب قابغی شراب ایله
طبخ ایدوب هر بار مقعده یویه‌لر دارو که طشره چیقان بواسیری دوشوره
نلفلموی و فیو حبیلر بوره سبی هر برندن برابر اوله ازوب ورزدالو جکردکی یاغیله
جرب ایدوب طلا ایده‌لر • واگر ضماد ایدرلرسه بو ضمادی یاغیله‌لر • اگر
بو جمله بواسیر دوشمزسه مرهم بیاض که نابو بابده اللی کوزه دکین بواسیری
دوشوره • اسفیداج و انزروت و دم الاخوین برابر اوله دوکوب ورزدالو
جکردکی یاغی ایله جرب ایدوب • و مقعده دخی جرب ایدوب اوره‌لر بواسیر
دوشوب بعده مرهم کافور اوره‌لر بخور یا نمشی جوز قابی و زردالو ایچی که
بریان اولمش اوله • دوه اوریکی یاغیله مرهم کبی ایدوب طلا ایده‌لر و بخور دخی
ایده‌لر بخور آخر ماذریونی دوه اوریکی یاغیله ازوب بوغوره‌لر و منفعتی بخور
ایده‌لر بواسیری دوشورر بخور مجرب قنفذ یاغنی عود ترکی تمام اکشی ایکینده
بخور ایدوب اوتسته اوتوره‌لر بواسیری دوشورر • اما حذقلو بخوردر
تدبیریله ایده‌لر • بعده مرهم کافور اوره‌لر محمد بن زکریا قولی اوزره کوز
کورر بیروه بواسیری داغ ایله کیدرمکه دارو ایله کیدرمکدن اسلمدر دیشی و دارو ایله
بواسیر کیدرمک و جعدن و ورمدن قابل اولماز • و هر بارکه اگر داغ ایله • واگر
دارو ایله بواسیری کیدرمک مراد اولنه • اول باسلیقدن فصد ایدوب زاموشنجه
لر قرص ثابت بن قره قولی اوزره دارو ایله بواسیری کیدرمک قرص خوز رنج
اصفر و سنج و انجوکری و شنجار و زراوند و موخرنج و قنطاریون و نشادر هر بر
اوله • شنجار صواله بوغوروب قرص ایده‌لر • و دخی قوی اولمق محتاج اولورسه
سرکه و قطران ایله بوغوره‌لر • واگر بونشانی داغ ایتسه‌لر مغرک ایچ یاغیله

بوغوره‌لر • واگر غایت قوی مراد ایده‌لرسه ادهان نفط بویی ایله بوغوره‌لر یا خادشه نافعدر
دارو مراد اولورکه طوزلو بالق باشینی آتشده کل ایدوب دوکوب و اسکی
قوری بیبر دخی دوکوب سوره‌لر • واگر یلان بالغی باشینی و قوییرغنی که طوزلو و قوری
اوله صوینی سورمک دخی اولور محمد بن زکریا ایدر یا اشن دخی قولی دوکوب دخی گنگ
عصاره‌سیله اصلادوب یا بوده سوره‌لر • خصوصا نؤلول نوعینی یا بسور
اوله قوبدر • دخی بابی سوروب اوزرینه سنبل اوسنا یا صاچه‌لر دیک
بر دیک بر حذقلو قرمزیه تولوز ور آتش داغی بیرینه آنی تولورلر • داغ ایدوب
بواسیری سیاه ایدوب دوشوره صمغی دوشکش صاروزرنیج بر بچق رطل شنجار
بغدادی یعنی زنجار بر رطل سو کمش سرنج یارم رطل جیوه که سرکه‌ده حق کسر
انش اوله‌لر • ربع رطل نوشادر و ربع رطل اوله جیوه‌یی تکرار صوده اودوه‌لر • و
بونلری تصعید ایده‌لرسه اول مصعد بر قرمزی غبار اولور • جمله داغ اوله جق اگر باسور
واگر ناصور • واگر سایر قروح خبیثه و آکله صاحبه‌لر حذقلو سنده در • و نازک بیرلرده
توقعده تامتک اتمک کرکدر • اما بار سوروه که خارج بیرده اوله • بونلری دشورمک
تنی اعلادر • اول باسوری سیاه ایدر دوشورر و قوربیدر • واگر بردفعه توموج
ایله مصلحت اولمیوب و اضطراب ویررسه برایکی کون آتشلیش و امان ویروب
بنه تویه‌لر • چون مصلحت تمام اولور باره دزاجلو مرهم سوره‌لر خصوصا کافوری
و صفی اولور بخورکه بو بابده نافعدر • قزل زرنیخ و عسل بلادر هر برندن برابر
اوله • بوغوروب بخور ایدوب اوستنه اوتوره‌لر حقنه که بو بابده
نافعدر • و زردالو جکردکی و باغجی دخی اتوب دانگک صمغی یعنی کوسپس
دخی صوده قیناتدوب اول صودن بمقدار مرهم ویوبا یغدن اون بش درهم
قدر اوله • یئم کرم حقنه ایده‌لر فصل قطع باسور باسوری بو شکلی کسمک
اکرکه باسورک باشینی اوج ویا دورت دانه اسپه اول برداننه‌سی کسوب
سایرلرینی آنی قویه‌لر که سوزلجک نه ایسه انلری سوزلیه • واگر جمله‌سی
برادغوردن قطع ایدرلرسه خوف اولنورکه انلردن بر نسنه سوزلمک ایله
استسقایه مؤدی اوله • و دیمشلرکه باسوره و باسوری مرضلردن خلیجاندن
و سرطانه و داء الفیل کبیره مؤدی اوله • ودخی اولا کسمک دخی مشکل اولورکه
بواسیر ظاهر دکولدر کوررسه ده اوله • واین طوتوب وقالب و بدللریله اول و مور
انی ایله کسوب • اما یالکز اول ظاهر و زوایه بواسیری کسوب • دانکه منفصل
اولان اندن بر نسنه کسرلرایسه قتی خطادر • صعب وجعلر و عظیم آفت

وصلب ورم حادث اولور قانی صانمغی کرکدر وهرحالده که بواسیرک کسیلر قانی تا کندو
طورنجه طورسنلر اکر زیاده اقوب ضعفدن خوف اولنورسه نهایت طوته لر
اما قانی آز اقرسه باسلیقدن فصد اولنمق لازم کلور واکثر بواسیرلی دیونلر
کسمک ممکن اولمامش ایسه فرزانیزه صکره دارودر قویوب تا انک تعرضه ایرشور
وقوریدر چیچ اولمزسه اوچ هفته ده ایکی هفته سی قدر کسمک کرکدر واکر کسمک
اردنجه زیاده وجع ووجع وورم اولورسه کندنا وصوغان مطبوخی ضماد اولنه ومقل
که دوه اوریجی یاغیله قرشمش اوله ضماد ایدوب وبالک انکله یره صارونسید ازه جق
افیون ودیخ دخی وارایسه آزه جق زعفران دخی قاتوب ضماد اولنه اجزای قطنی و
تخمی وکتان تخمی وکرنب یپراغی طبخی ایچنده اجلاسین ایتوره لر فصل قطع بلاحدید
اکر مریض دموری ایله قطع اولنمغه رضا ویرمزسه تدبیر اولدرکه بواسیرلر بر ابریشم
ایله یاخود آت قیلی ایله برک باغلیوب اوزرینه بغاریده ذکر ایلدوکمز دارولردن
اکوب ورم اولور وطشره قالور کندو کسلور دوکیلور بعده ورمه ویاره سنه علاج
ایده لر اما علته مضر طعاملردن پرهیز ایتدره لرکه بواسیره چوق نفعی واردر
اشبو بابک آخرنده نافع غذالر ومنع اولنه جق پرهیزلر ذکر ایدهوز فصل
باسوره برجی ایچ باسور که بوکر وبوکرک وناسی وقابه ده اینوب وجع ویرمکی
بغاریده ذکر اتمش ایدک امثالنه حب ایچ باسوره صبر اتی درهم اسپندان تخمی
وچادشیر تخمی وانیسون وغاریقون وغافث عصاره سی وحب النیل هر بیرندن
بش درهم سکبینج ایکی درهم شحم حنظل اوچ درهم مقل ایکی درهم اوله
حب ایدوب بونک مقدار استعمالی ایکی درهمدر اوچ درهمه وارنجه جائزدر
کندنا صوییله ویره لر حب که باطن باسورنه وبرکارینه وبوکره نافعدر
زرنباد ودرونج عقربی وهلیله اسود وشیطرج هندی وبلیله وعاقرقرحا و
نشادر وفلفل وکندنا تخمی ومقل هر بیرندن برابر اوله دوکوب چکردکسز اوزوم
ایله حب ایدوب بونک مقدار استعمالی ایکی درهمدر اوچ درهمه دکین جائزدر
کندنا صوییله ویره لر سفوف ایچ باسوره نافعدر کبره کوکنک قابی بر جزء
سعتر یارم جزء دوکوب غبار ایده لر مقدار شربتی ایکی درهمدر ایلیجه صو
ایله یاخود یاغلو شوربا ایله ویره لر معجون تحفه یه ویاره وصداعه وکولرخیه سنه
ویاره وسوره نافعدر سنبل وزنجبیل ودارچینی وحب بلسان واق فلفل ودار
فلفل واسارون وسلیخه وقصب الذریره وسعد ومرسین یمشی وزنجبیل وقرنفل
وقاقله برابر اوله عسل ایله ایده لر بونک مقدار شربتی ایکی درهمدر اوچ درهم

ذکلی

دکلی جائزدر طلاء اولرکه مقعد فراجک ورشنک وزرنیک غلبه سی اتوره دلزر
ورم حار ایسه اول باسلیقدن فصد ایدوب بعده یره تقیی وکل یاغی قورشون بوانه
سیاه اولنجه آزه لر وطلا ایده لر طلاء اخر ورد وسنگ بشر درهم نشاسته
سکزر درهم اسفیداج ایکی درهم موم اون درهم اینک یاغی یکرمی درهم شیرنان
وارایسه کتابت قدر اوله ▪ مرهم یکی ایدوب طلا ایده لر طلاء نفیع اخر انکه
بر رطل بوز یاغ اوله درهم افیون یارمجی درهم اوله بیخته ایله بو خوروب سوره لر
اما ورم صلب اولورسه واخلیون رعنه کل یاغی قاتوب قویه لر وبابسنجون رعنه
انی یره صاروسی قاتوب قومق نافعدر واکر ورم اریک اولورسه دوخوف
اولنورسه که اچلوب بعده ناصور اوله انی طنطح ایده لر تمام پوشان اوله دخی یکی
یاروب ومرهم ایله علاج ایده لر ضماد که مقعد فراجنی ووجعی تسکین ایدر بکلنر
پیراقنی دوکوب اینک یاغی وعلبه لا اون ایله قرشدروب اوره لر فصل بواسیره
بویله تامل ومحافظه وفراموش ایتمه لر مثلا بواسیر قانی واکثر اواده عروق قانی
حدنجه اقیوب طورلرسه ایشلرکه سوداوی مرضلردن جنون ومالنخولیا انواعی ومرض
سوداوی جرب وبهق اسود وقراع وجذام وکاتبی ربع وصداع وبوکرک دبل ورم
اغزیلای واستسقا وسرسام وذات الجنب وذات الرئة ودالله وجمره وجمره و
سرطان حادث اولمه دن خوف اولنور اما بو مرضلرک هر قنقسی بواسیر انقطاعنه
وارایسه بواسیر قانی حدنجه اقمقله بو حالتلر زایل اولر کلنسدر وبواسیرلی
اولانده زیاده رعاف عارض اولمق بواسیره نیتی کلبدر وبواسیرده اکثر وقتلو
واکثر ونفسرقانی اقیوب وطولموب زحمت ویررسه اول حالده واروب بعده
بغاریده ذکر ایلدوکمز اوزره بواسیرک اغزلری اچوب مرادوزنه شقف ایده جک
برانیسه چقا کیده راحت اولور وجمله باسورلو وناسورلولر کشیلر صو ایله
طهارت ایتمه وطهارتی استی صو ایله ایتمه وکلریانغذیرج بعده رطوبتی بیته ایله قوروده
لر بلکه هربار رنغنا وکندنا صولرلی ایله طهارت اولنوب وزمانی ایله برنج دفعه
سهلا الچوب برنی یاک اللخلا راحت بوله لر واصحاب بواسیره اعتدال ایکی حمامه
برمک وسویو ریاضت دخی نافعدر واکر بواسیرده زحمت بو غلبه ال اوروب
دمور ایله ویاخود دارو ایله قطع ایتدرمکه هوس ایدوب کندو حالنه قومق یکدر
وقطع بواسیرده هرحالده خطردن خالی دکلدر جهان حسن تدبیر ایله طورسی یکدر
وحسن تدبیرده بکز غذا وصالح که یاغلو شوربالر ولطیف قوزی وتاووق و
اوغلاق اتلریا سبنی قوریجلر درودوان یره صاروبری نافعدر ومنع

وریج وار ایسه اسفناخی ترک ایدوب کندنا وصوغان بشوروب یکک بواسیره اغزیجا
آچر والکر قانا چوق کلورسه هیچ آتشده نارونک وحب الرمان قته لر. وبواسیر الحجاب
بارد مزاج ایسه کندنا وصوغانی چوق یکده اعادت ایله لر. اکر غدا اردنی چربراو شوربالر ایسه
بسفایج صویی قاتوب دخی نافعدر. وریج وار ایسه مغنا ومصطکی قاتوب دخی … ونسرینه
اماستی اولان طعامدر کرابلی انواعی وسه دیوزوت وقابیق دخلا تازه میلر وسرکه والجاه
بر بعض بورشیلر انواعی وجلد شکار انکربکه خصوصا لاغر اوده وفاوالخیر دخی مفردر والکر اسهال
واقع اولورسه دوص ایدلر ودمور جیلر صویی وبافود صویه قزمش دمور صوقوب اول صودن
ایجوره لر بواسیره نافع اولوب واسهالی امساک ایدر. شرابلردن شراب انجبار
نفع نافعدر. ومزمنا بواسیره شراب ایلچ وحرارت وار ایسه شراب صندلیدر.
دفعا چوق آقرسه شراب تمر الحل وشراب بسفایج نافعدر. اسقاط بواسیر
بواسیرکه زایل ایتمزدن دوشرمک مرکب دوالردن بقاریده ذکر اولنمش ایدی ومفرد
داروردن دخی اولوارکه هیچ دانه مغزی بایغده واز قیناد وب بواسیره سورمک
ایله قورودوب دوشرر. وخرز اودنی رطوبتو بواسیره اوروسلر قورودوب
دوشرر. ودوافرکش یعنی سکل ایله عسل ایله دوکوب بواسیره اورسلر نافعدر
وابصل عنصل دفنه صقی بواسیره سورمک موافقدر. وصبر اودنی وبخور مریم
سورمک بواسیر اغزینی اچوب قانی آقیدر. وبعده قانی طوتمغه دم الاخوین
وبسد وجلنار وانبارنبا ومازو واودرجک ادی دطوشان توکی ایله یاقوب اوزرینه
یاغلی قانی امساک ایدر. وباودجانک دیبنده اولان حاریب وخشیبی قابی نافعدر.
بخور. ویلان قاوی وشحم حنظل ومر ومقل ازرق وصوغان دکندنا تخاریب ومرسین
بیراغی وانده ززدسروب قوز اقلری بر تنقیسی اولورسه بخور ایدوب اوسته
اوتورمق مفیددر. اکر حرارت وار ایسه موم روغن اولورکه قره یاغی دکل یاغی
واق موم وارزه جی کافور قاتوب اوره لر. وجمیع دوقنبات تسکین ایدر. سفوف
اسهال اسهال واقع اوله. وافواه ودوق قاقا امساک لازم گله دم الاخوین دکلارنی
وسنبل روسه روس وطباشیر صندلر وجلنار مقرب وصمغ عربی هر برندنا برجزء
اوره. سفوف ایدوب معده قال ایکی درهمی باانجبار شرابیله ویرله واسهال
اولماز ایسه باکر قانا امساک التمک وار ایسه انجبار روب الحل شرابلر ایله
بوسفوفلر ویرله. اطریفل صغیر بواسیره نافعدر. اما چوق مدت استعمال اولنور
دخی نافعدر معجون خبث الحدید دخی نافعدر صفتی بقاریده ذکر اولنمشدر. وهم
معجون که استعمال ایدرلر بر مقدار سنگ قانی وهر اجلاسی ایلدکلری صوده …

تحلیل

تحلیل ایتوب وجع اولورسه خشخاش قابی ایله قیناده لر. ریح بواسیر ایچون اوکوزلک
ومصطکی اصلادوب صولریا ایچه لر. وبر درهم مصطکی ایله دوت درهم شکر سفوف
ایدوب ییه لر نافعدر. وتذکرة السویدیه قولی اوزره بواسیره نافع اولان مفردا
دن حشیشة الزجاج ضماد اولنسه نافعدر. اهلیلج اصفر باش وحار بکین بخور اتمک
مفیددر. زنجبیل ضماد اتمک ویاغی یا الکر دالکر زردالو چکردکی یاغی ایله طلا اتمک ودیلمه سوددی
بواسیره نافعدر. جوز قوز قابی کوزن ایله یاقوب ضماد اتمک بلادر یاغی سیلی زیت
ایله قیناد وب طلا اتمک وبلادر بیشنی بخور اتمک مناسبدر. لادن مقل بخور اتمک
انجدان انار قابی وسرکه ایله پشوروب ضماد اولنسه نوف بلالا بحافی کنلک صویی
درزدالو چکردکی یاغی قیناد وب ظاهر دالکر بواسیره ضماد وفتیل اتمک ولوف جعده
شرابیله طبخ ایدوب وجعده دن فتیل ایدوب بوکه بولاشدر مق دکنورمک
کراث تخمی بخور اتمک ویکک دضماد اتمک وایکی دفعه پشوروب صویه زیت و
سرکه دکوب قاتوب ایچلک جمله بواسیره نافعدر. وتخمی دوه قیق ایله بخور اتمک
علیق دمور ویکنی یپراغی وچکینی ضماد اتمک وادوستنره اولان بوکک کبی شی
که اکا صرم اندیک درلر. بیشی ایچنده اولور عسل ایله ضماد اتمک. دکوکی زردالو
چکردکی یاغیله ضماد اتمک ویپراغی وتازه دالقرجا عسل ایله ضماد اتمک نافعدر. کرم
بزر بونک کوبی سرکه دعسل ایله ضماد اتمک مناسبدر. جلدجبه ایلان
قاوی مقل ازرق وکبره کوکی وبلادر وزراوند طویل ایله دوکوب بخور اتمک وایلان
قاوندن بر دره حقنی ارچه اوندن ایکی درهم هاونده دوکوب دنبورده پشوروب
یه لر ظاهر وباطن بواسیری کیدررر. واو یلانینی یاقوب کونی ضماد ایلسه لر
فائده ایدر. حمار مرکب منی سینی طلا اتسه لر. وفتیله بولاشدروب کنتورسه لر
ظاهر باطن بواسیره نافعدر. عصفور زرزوریه که حاریجه سرچه قوشی درلر.
بی سینی معده بوسی ایله وعسل قاتوب لعوق ایدوب ییه لر. وعسل ایله
ضماد وحمول اولنسه نافعدر. حنظه بغدای اودینی تازه ایکن سرب ایله پشوروب
ضماد اولنسه وجع وار ایسه آزه جق کل یاغی قته لر. اترج آبخ قاوی چکردکی
یاغی سورمک وطعامنه قاتمق موافقدر. طایغسریک دضماد اتمک لوزم
اچی بادم وانفاع الیاری تافوردسی ایله دوکوب نبتنک یاغیله ضماد وطلا اتمک
هندبا عصاره سی طلا وتخمی ضماد اتمک فونیخ نهری ارماق بربوزنی ضماد اتمک
سوبری قول اوزره خلیل ابراهیم علیه السلام بونک ایله معالجه ایلدیلر دیر.
واین وحشیه جخ … بر کم اذنیا بر مثقال الکر بر مثقال سفوف ایدوب اون

کونه دکین هر صباح یمک اشنان چوغان صوینی بکری کونه دکین طهارت ایده وسره
دارچینی ایکی درهمی ایلیجی صو ایله ایچمک قانینی قطع ایدر ودارچینی یاغی یمک وطلا اتمک
دخی ضماد اتمک مفیددر سلیخه دارچینی قاتوب یمک وصوینده اوتورمق قرفة
القرنفل ایکی درهمی شکر ایله بر سیلان ایدن دم بواسیری قطع ایدر زیتون
کوسپه سینی یاقوب کل یاغیله ضماد اتمک کبره کبره اوتنک اوزرینه واروب دکوکنه یاپشوب
بواسیر سمسی وسن بچه قورسک بواسیره دخی بویله قورسسن دیوب اوچ کون صباح
واخشام اوزرینه واروب بعده قوپاروب بر پرده اکه قوسه لر کبره قوروب ادویچی بواسیر
دخی قورر دیوب تجربه اتمشلر سورنجان یارم درهمی اسکی قیون یاغی ایله فتیله یولاشدروب
کنورسه لر ظاهر و باطن بواسیر زائل اولور مجربدر دیرلر طرفا ییراغنی دوه قیینی
ایله بخور اتمک حولان هندبا یارم درهم یمک وطلا وضماد اتمک جمسوم
ریحانی سلیمانی درلر ضماد اتمک خیرا اکده ویشنر ایله یمک سفرجل عسل ایله
وصو ایله طبخ اولنوب ضماد اولنسه دهن الشونیز قره چورک اوتی یاغینی
سورمک اکارع قوزی پاچه سی یمک سیلان دم امساک ایدر مرد
یاپراغی انواعینک صوینی واوتنی شکر ایله یمک وضماد وطلا اتمک حمام ازه جق
کوکرچین خرسینی عسل ایله دلک یاغی ایله ضماد اولنسه افواه عروقی اچر لحوم
السباع والحمیر والذباب وشلها بونلرک ایی نافعدر کبریت دوه قیینی ایله بخور
اتمک نافعدر جلد الکرک بو پینوزک یانمده اولان دریسینی اوچ دفعه بخور اتمک
داودستنه اوتورتسلر بواسیری کیدرر دیمشلر خشب الزیتون زیتون آغاجی
کوکنی زردالو چکردکی یاغیله ضماد اولنسه مفیددر راوند
دانتر دت قرشدروب عسل ایله ضماد اولنسه نافعدر

ایکی یوز یکرمی برنجی باب ناصورکه مقعدده واقع اوله بیننده در

مقعدده ناصور علتی واقع اولمقدر بعضا رسیده دخی ناصور درلر و انکلیزلر
فستولا درلر درو ملر دیو نابلر سبیر نفس توافذاد نوس درلر ناصور
علتی دخی بواسیر علتی کیبدر وبوا یکیسنک دخی سببلری برابردر
بلکه بعضیسی اول بواسیر ایکن زمان یچک ایله ناصور اولوب واسکی
اولوب قابلنده مشکل علت اولوب وقتا یتوب صاری صوینی کاهی
قزاوت سوزیلور وناصور ایله باسورک بیننده فرق اودرکه مثلا ناصور
بر زخم درکه مقعر اولور یعنی چقور ینوب اندن صاری صو سوزیلور کلور
ولکن باسور کلور وباسورکه مقعدده اولور بر زاید اندرکی بابده تفصیل

اولنمش

اولنمش ایدی وناصوره دیدکلری دخی کوز بکارنده دخی اولور حوجه وغیره درلر کوز
علتلرنده آنی دخی ذکر اتمشلردر و مقعدده واقع اولان ناصور ایکی نوع اولور بیری
اولدرکه اتک یکودری ضعفدر یعنی طار اولور واندن یرک ویرر طشره چیقاره ویره
نوعی یکودسز اولوب اکون صاری صو دخی واریکندن خیر فسنه سوزولمز یعنی بر
ازچیقار وسبب وعلامتلری حوقنچی بابده باصورده تفصیل اولنمش ایدی
وناصورک دخی اکثر چیغزلری واکثر غذا ... بنه بواسیر کبیدر وعلاجی
اگر یکودسز ناصور ایسه قدرتلو و بیوسته و بر یکی داروار ایله علاج اولنمق کرکدر
مثلا قلقند ییعون قرصلری وشیافلرکه وغیره بابنده ذکر اولنمشدر وشونلر علاج
ایدرلرکه مثلا بنه بر طرفدن اول مردارلق چره ایسه طشره چقه واکر ناصورده ایکی
ایسه اول بر بنه علاج ایده جب اوله بر دلکدن بنه مردارلق چیقوب تمام بریاولوب
ماقیه یه قلت کلمسه کرکدر بر بنه دخی علاج اولنه اما ناصورده دلک لیکی اولمق نادر وقوع
اولور وناصور دلکی بر اولدقی تقدیرجه هر بار بر اسکی بنه یاره سنی میل اوسته
صاروب واصلادوب دارولره بولاشدروب وناصور فعرسنه صوقه لر وحاره نی
بنه نکد بر ادبی طشره ده قالمق کرککه بنه چکارمق اسان اوله یاخود فتیل قوونی
اقتضا ایدرسه بنه بویله ایده لر و بر دارولرکه قورلر ما العسل ایله ازیدوب
فتیله ومیله سورمک ویاخود ما العسل ایله ناصوری یویوب پاک اتمک لازمدر
داودستنه لازم اولان دارولری صاچوب مرهملردن اکثر قاسه اولمنمشی ایی وناصوری
دار ایسه مرهم جنکار وانزروت وصبر واکا ماننده لر ایله پاک ایدوب قدرتلو
مرهملردن صکره که ناصور پاک اوله وسیلانی دخی قلیل اوله هم بارد وهم
یابس اولان مرهم اوروب بعده بتوریجی مرهملر اوره لر وپاک اولدقدن
صکره اسفیداج مرهمی ودنار ودانه شا قاری اینه بیرده اتینی ازدروب سوره لر وقابض
اشیا قیناتمش صولرده اجلاس ایده لر مثلا مرسیا یپراغی وسعد ونار قابی
وبلوط چنقی وانک کیبلر قیناتمش اوله وناصوره قوه قری علاجلر ومرهملر
بجله یاره لرده دخی استعمال ایلدکلری کیبدر اکثر بارد واکثر مسخن علاجدر
ناصورک ماده سنه وسیلانه کوره قوللنوب بتوره لرکه بر دخی تنوتم اینه
اجته محتاج اولمیه زیرا ناصور علتی مشکل علتدر وکوز بکارنده واقع اولسه
اولکلمش مشکلدر اما بورون ایچنده ومقعدده واقع اولسه بر قوشیمه نه بیر
ایله علاج اولنور سه بعون الله علاج بزبیر اولور فصل داوی نوع ایکنجی
ناصورکه اتک یکودری اوله دیمش ایدکه آنونک علاجی بکارنده هنوز ذکر ایلدوکز

مدبیر ایله وکذلك حالا اصلاح قلنه و اول متغیر جه اصلاح قلنماز ایسه بیله دمور التی ایله کسرلر
وکسه جك اَت بر کوچك اوراغ کبی کرکدر وکسکین کرکدر که معقوده یانی قاپه وقالورسه
بعده دار و ایله قالدرمق قابل اولور اما بر زمدت اشتباه ایدرو مزاج ایله ایدرلر که اکثر
سیلر وقطع ایده جك دمور التی بوشلا اولوره اوستوره ایله کسمکدن بودخی
یکدر و انلرك صکره اَت بتوریجی درجعی وحرقتی تسکین ایدیجی مرهملر وسائر داروار ایله علاج
ایدهلر و بونکه مفید اولان دار و لردن دخی بیك بردیك اکوب واغ مرهمنه اکنث ایله قابل
اولورسه دخی اعلادر اولمزسه دمور ایله کسرلر صفت دارو صبر امرود م الاخوین
انزروت وکندر برابر اوله دوکوب جراحت اوستنه صاچه لر واکسر جبا دمرلکیه دارو
که اکسریر زنجار وسرمه وجلنار ورولچ زاج زیاده ایدرلرسه دخی خوب اولور
اما اکرنا صور معقد اکر معقد کنارنده ایراغ بر ده ایسه ای کسمکدن خوف واردر
زیرا جایزدرکه معقد عضله سنك اکثرنی کسوب معقد سست اولوب وثفلی
طوتمغه ارتوع قادر اولمیوب بی اختیار طشره چقمق عارض اوله وبونك علاجی
یوغاق طریقیله علاج ایده لر یعنی قازیوب وتراشلیوب انك کبی اوله بعده یوغاقدن
اولان جراحته ساقره ومرهملر اوروب بتوره لر ......

ایکیوز یکرمی سکزنجی باب ــــــ دُوْدُ الامعا یعنی بغرسقلر ...

بوز سقلرده ومقعده قرب یرلرده اولان صوغلجانلر وقورتلردر و فارسیده
کرم روده کاه درلر واز جمله انواعی اتشنتورم ورسن درلر
ودومر دونانلر اسقوتلس بوکا اسرزون درلر اعاده قورت بوکلد انك
ماده بلغمدر وبلغم تولدنك وقورت تولدنیك سببلری غلیظ طعامی چوق یمکدن
ایدوب وهضم اولمامقدن مثلا خام بغدای وخام میوهلر وبوغوت و یك
وامتلا اوزرینه جماع اتمك وامتلا اوزرینه حمامه کیرمکدن وتعفن اخلاطدن
دخی قورتلر تولد ایدر کرچه اول قورتلرك بعضی جهتله انسانه فائدهسی
واردر وضررلری دخی واردر وقورتلرك فائدهسی باطنده اولوب لازم
اولماین ومضر اولان مواد قورتلر اکل اتکله فائدهسی اولور وضررلری
محلی ایله ذکر ایدرز وبونلرك سبب تولدی وسائر احوالنی تفصیل معلوم اولهلر
قورتلرك انواعی واردر برنوعی اوزون ایدر بغرسقلرده تولد ایدر
اول بوزسقلره مجاور وقاچ درلر وقاچ دخی دیرلر وبرنوعی قورت دکرمی وقفه
اولور وبرنوعی یصی وبوغملو اولور مزکه قاز بود درلر وبره حب القرع
دخی دیره کدو دانه درلر بو ایکی نوع قورت اکثر اوروبرقوقدن اسفلو

بوز سقلره اولور وبرنوعی اوفاق قورتلردر مستقیم اسفلو بوز سقلره معقد قرینده اولور
وقورتلرك انواعی خصوصا اطفالده اولور رطوبت ازاطفلدن اولور واو نوع قورتلر
الکری خفق ایله بله جقارمشابهدر وبعضیسی ایچرودن قالوروبی مقعدیره کیررك ات
دیرلر واوزون صوغلجانلر ایلی وبلاچ اولور وکذلك حال ایله زیاده اولماز زیرا بغارلی
جانب بغرسقلرنده تعفن ازدر ولکن بغرسقلرده تعفن چوق اولمغله صوغلجانلر دخی بوق
اولوب واحشای فاسده ویروب وچهره لونی صاری ایدر وزبون ایدر وقورتلرك
اوزنلکی وقصه لغنك سببی مکاننك وسعتی وطارلغیدر بعضی رطوبت ایله بغرسقه
ایتوب انك اجزاسی محللی طاریقی بعض اجزاسنك بوش قالمی اولوب اشغه ایندرواوزون
اولور واول قورت که رطوبتدن تولد ایدر ماسارینقانك قوتی جاذبهسی اقتراسنی
بربرندن ایرمش واوزمش اولوب قصه ودکرمی اولور وقاز بود قوردلی کاهی ارنج
وسیاه شکلی دخی اولور زیرا ثقلی مادهسینی چونکه بولوب وچوست اوزنده بولمی
ایله داننده الحلقك ایله غداسنی اوزنه اتورو ورحمتی دخی از اولور وکاهی بو
قورتلرك کیسه کبی برغشاسی اولوب اول غشانك ایچنده وطشره اطرافنده دخی
قورتلر اولوره واول غشا اول نوع غشا جوهرندن درکه بغرسقك ایچی اورتوطهصو
ایتشدرکه اکا غشاء مخاطی درلر وبو غشاء مخاطیدن هرکاه برجزء منفصل اوله قورتلرك
کیسه کبی غشاسی اولور واوزون قورتلرك قوی اولنلری غشانك اطرافنده
طشره دوکیلور غیریسی ایچرو کیسه ده قالور وهرقورت که باطنده تولد اتشرز
اوزون اولان قورتلر وصوغلجانلر قوی اولوب وکیچرك اولنلر اشغه دوکیلور وبقاریده
اولان قورتلر علاج ایله تیز دوشر زیرا دوربلی دارونك اثری بقاریده اولانه
تیز تاثیر ایدر اما حقنه واشغهده اولان قورتلره تیز ایرشمز ودارو ضعیف وارور
وکاهی قورت زیاده اولسه حتی کیبر ظهور ایدروب وسببی معلوم اولمز
تجربه سببی قیاس اولنور وبلکی سائر حتی کیبره دخی غذا بولدوکنده دحتی
حرارتندن وبوستندن قورتلر غذا بولمیوب حرکت باشلر وبغرسقلره طرماغه
باشلر وبونلرك بغارلرنه باشلی جقوب اضطراب ویرور وکاهی قورتلر هلاك
اولوب مریض راحت اولور وکاهی کوکلی دونمسی وبوروننك بمجسی قورتلردن
اولهکلسدر وبعضیلر دیشلرکه بجی قورتلر غذا بولمسه بر بغرسقی دلیلی قاری
دلوب چیقمشدر درلر اما قیی بعیدر ابوعلی سینا قولی اوزره قورتلردن
ظاهر اولور وقورتلر غذا اتوب بیك ایله برلی تاق وضعیف اولور وجوع
الکلب ظهور قیلور وقورتلرك سببندن کاهی بخارلر حاصل اولوب خونیخ و

وخفقان ظاهر اولوب بلکی صرع کبی حالتلر ظهور ایدر. واکثر قورتلرک علامتی کوز قبصلنده
چوق اولور. زیرا یاز فصلنده میوه لردن حاصل اولور. وخفقان معظمی اوقات ایام صیفده
واوبخور وقتنده زحمت ویرر. وبونلرک ازاله سی اسهال ایله اولور. وقتلوقتی لرده قورتلر
ویریجی طشره چقماسی ایله علامتدر. اما بعضیلر قی ایله دخی چقارورلر. واولمش قورت
چقمق مدروح دکلدر. واخلاط چوقلغنه دلالت ایدر. وهر حالده واوج قرنده کبیکلا بورسوق دکولکی
ودوکمک وسنجو طونمق وقولنج کبی ظهور ایلکده بورون کیچمک واغزدن لعابی کیجه اقمق اولور.
وکندوز اغز قوریق اولمق معلوم اولورکه قورت معده سطحنده متقلدر. ودرکم معده یه
مضایقه ویرد وکندن کاه عکس وکاه غضب وبلکی کاه هذیان سویلیوب سرسام حالتی
کبی حالتلر ظاهر اولوب واواز منقطع اولور. وبو حالده صرع واقع اولور وبعضیلر تشنج کبی اولور.
وعصبلر طولاغمسی اولور وخفقان اولور دیرلر. ومعده دن اشتهاسی کسلور. وقورت دخی
سنده قوری سعال واقع اولور. زیرا دفع موذی ایتمک استر. وقورتلرک آشنه ایچنه سنک
علامتی طبیعت گشاده اولور. علاج اول حالده جمله کتوره لر وقاری اوسنه بر پاره
بوز ویا قفور قارقوبه لر واوده لر. واکر کبکلی اوستی یوکسک اولورسه اوزون
قورتلر خصوصا صو طلب ایده. وبرحرکت بطن ظهوره کله. واکر کبکلک التی طرفی یوکسک
اولوب وحرکت بطن هنوز اوده محلنده اولورسه حب القرع قوودیدر. وبونلرک مزاجنه
مخالف داروکه ریضنده جمیع اولمه زراسیون وقره ماتا وشنیج وترمس سلیخه. نعنع
وعصاره سی. فلفل. افسنتین. آجی بادم. انجدان کوکی که سرکه ایله پشمش اوله
کربج تخمی. وخرنوب اغاجی قابی. قنبیل. مروه. کی فیطوس. قنطوریون. مشک طرامشیع
وازیانه تخمی. سعتر. قاورلمش کوی. قیصوم. انیسون. کرفس تخمی. فوذنج
کوکی. سرمق. بونلرک هر قنغیسی اولورسه فیقی نافعدر. واسهال ایله چقارمق
لازم کلورسه اون درهم حب مخزن یکری درهم شاهتره صویی یا خود
اون درهم شاهتره شربتی ایله ایچورمک ایله آشنه دن اسهال ایله چقارر
واکر قورتلر اولمش ایسه آشنه ایندرر. واکر دیری ایسه اولدروب چقارر
وبونلر انسان علاجلرده تجربه اولنمشلردر. وزیاده شیر براوتلوق واردر مشهوردر
انکابو ماکلوه صوغان اوتی وبرسراجه سینی بیدر. آجی سرکه ایله بیک قیقی نافعدر
واطفال لار لاکرادیرلر که جبره قاوب واندن یا خود نارنج سی کبی بشوروب جمله
ایله اطفال ویرمک نافعدر. وبعضیلر انکا ماء ایله وسرکنجبین ایله ویررلرسه
دخی معقولدر. واسهال ایله بر درهم صبر واول دکلو زیت یاغی ایله ییوب قورتلر
آشغه ایندرر. واکر حقنه دارایسه بونلردن خفیف وارونه اولدیکه قوری اکثر اول

اوچ درهم اوچ کونه دکین هر صباح ویره لر. ودخی بوجبت کرفس تخمی سکنجبین
ویا خود ایران ایله ویره لر. وسکنجبین بزوری دخی نافعدر. ضماد ودخی فلفل ودشنقلو
بیرابی ضماد اولنسه نافعدر. وبونلردن ازه جفنی شکر ایله بیک وتوت کوکی واکشی
انار اغاجی قابی ودشنقلو اغاجی عصاره سی طبخندن عمل اولنه دخی قورتلری اولدرر.
اما اطفاله ویرمیه لر زیرا حار وقتلو وتلخدر. واکر اسهاله واراسیه لسان الحمل
کاسنی ومرسینا وطلغنشوق وکرفس صولرین سکنجبین بزوری ایله وقرنوب ایله
ویره لر. واسهالی زیاده ایسه قرفه تخمی ومرسینا وسماق وقرنوب وصولری وبو بابده
طراشیث وطلیا مختوم اودرم شراب ایله مفیددر. وقزل طلادخی مفیددر. ودرکه
ناودانجک قورتلری هلاک ایدوب چقارر. وهر بار حب القرع قورتنه دارو ویرملک لازم
کلسه اوزون قورت وسایر قورتلر دارو ربولا اقویه اولمغ کرکدر. زیرا حب القرع
معده دن اوراق انمغله دارو اثاری کج ایرشور فصل مقصود اولان قورتلره دارو
ویروب اسهال ایله چقارمق تدبیری اولدر که اولا هر نه ویرملو رسه آجی قرنده ویرلیه
وایکی اوچ کون مقدم غذاسی سر اوله. وسد ایله اتمک ویرمک دخی جائزدر.
ودشوار وقت که دارو ویرمک کرکدر برایکی قطعه کبابی مضغ ایدوب بعده سد ایله
دارو ویره لر که قورتلر معتادی اوزره غذا طلبنه محتاج اولوب سد ایله دارویی بلع ایلر
ودارو ویرمزدن اول برقوبه حل اتمک ویرتوب وافزه سنه قالدرمق دخی اعلادر
بعده کباب مضغ ایدوب وبعده دارو ایله سد ویرملو که مصلحت تمام اولور. ودارو
ویرلدوکی وقت باشی ویوزینی آشنه طوته لر. ودخی آهسته آهسته چکه لر. واکر
رنجی دارو ایچمکدن اکراه ایدرسه حقنه وضماد تدبیری لازمدر. مثلا قابقی دارو دن
واکه قوتی قورتلر مزاجک ضدی اوله. واول دارولر طراشیث وسماق وماقدنیا کبیلر
وشراب ایله اصلادوب دکل مختوم دخی قاتوب. اکر شراب اختیار ایتمزسه سکنجبین
ایله اصلادوب ضماد اولنه. واکر حقنه سنده موذی دارولردن معقولی کورلیه
ترکیب دارولردن تریاق کبیر ویره لر. واجی قرنده ویروب وطلا دخی ایده لر. واوزرینه
برایکی قرنا یا خود انجیر ویروب قورتلر اقبال اتسه کرکدر. ودرعقب تریاق ویره لر.
وبعضی دارو ترکیب ایدوب ویرمک دخی مفیددر. ترکیب دارو. افسنتین
وشنیع واجی قسط وبرنک کابلی وهلیله وسیاه والما هر برندن اوچ مثقال
ترمس بقله سی وسیاه نخود هر برندن ایکی مثقال اکا مزیه اوچ درهم
خافت التی درهم سرخس دورت درهم مشک طرامشیع اوچ درهم
اوله جمله دوکوب عسل ایله یوغوره لر. بونک مقدار استعمالی جوز قدر اوله.

بونده حکره‌اجلقده بر مقدار صبر ایده‌لر داروی اسهال که قوغزلری هلاک ایدوب
واسهال ایله اخراج ایدر . ایارج فیقرا وشیح وافسنتین هر بری نیم درهم شحم
حنظل بر دانکی نمک هندی بر دانکی اوله بونلر بر شربت اوله مجرّب بر دانک کابلی تخم
ورقما وجوز ایجی هر بری ایکی درهم اوله دوکوب معجون کبی ایدوب اویقو وقتنده
ییه‌لر حقنه توت آغاجنک قابی صوبی وشفتالو یپراقی صوبی ایلیجق حقنه ایده‌لر
حقنه دواخر وکاکشی چورک اوتی وترمس وبابونه هر بری بشر درهم افسنتین
اون درهم زیتون اصلا وقلیل زیتون صوبی ایله بازه جق قطران یازه جق نفط یاغی
قاتوب حقنه ایده‌لر ضماد که قورتلری هلاک ایدر صبر اوذ ومروکون صوغانک
یاغی وعسل ایله یوغوروب ضماد اوله . واکثر ترمس وسعتر وقطران ختم اولنمه
دخی نفع اولور فصل علاج دود صغیر اکثر اوفاق قورتلر اولدوغی حسّ اولنور
علامتی مقعد حکه‌سی وقورتلر نقل ایله طشره چقار . واطفالده بو نوع چوق واقع
اولور . اول مقعدی شفتالو یپراغی صوبله یومق کرکدر . وشفتالو جکردکی وزردالو
جکردکی یاغلری سوره‌لر . وفتیل ایله مقعد ایچنه دخی صوقه‌لر . وایکی اوقیه وشحم حنظل
وسیاه نفط قاتشدروب وفتیله وحمول ورطلا ایده‌لر . وحقنه‌لرده زیتون صوبی دیوده و
سیاه نفط وبابونه وبنفشه ایله حقنه ایده‌لر . واطفاله جوز هندی یدیروب ومقعدی
بیان ایله وکرز یا غدرایله یاغلیوب ونبتاریده ذکر ایلدوکمز دریاوغلو غلیکه صوغلیان ادن درم
ای بعضی چیچر طعام لرنده براز ایله وصیلیه بیدروب جمله قورتلری ۱۰ خراج
ایدوب . دیو علاج جمله‌سندن اسلدر . . . .

ایکیوز یکرمی طقوزنجی باب مقعّدکه طعام وشراب ایدندن اکثر قوتنده نوعیدندر اوله آنک سبب نه نسنه‌دُر

لیک بورسیی دیوبرک صنجوسیی درلر فارسیده در دنافه درلر . واوز جنیلر انواعی
قورنه وتقلیس درلر . وروملر دیوبانیلر استروبونوس قوبل قوسی درلر . کبک
بودسیی وقارن وجیی باریجده وباجه نمو خلطدن اولورکه بعض سفلری متولّدن ایدوب
صانجو حادث ایدر . وکاهی نیج بر خلطدن اولورکه طبیعت آنی دفع ایده‌میه . وکاهی
بغر سقده بر ورم اولمغدن دخی اولور علامتلری ریح علامتلری اولدرکه . دیع
بربرده قرار ایتیوب ریح حرکت ایدر دیورر . وآز واقع اولور . وکاهی ریح اسفلده
جلی خلفه راحت بولوب راحت بری نعمت چوبان ایله حامل اولمغه قصد ایدرلر
اما بوریح دخی باخام خلطدن ویاباروه ونفاخ طعاملردن وتازه میوه لردن که بلکی
ردّی الهضم اوله چوق واقع اولور . وحدتمو خلطک علامتی اولدرکه دیع چوقبنده

ویبو ایله وعطش ایله اولوب ویراز صاری چقار . ومعلوم اولورکه بو خلط مقدم حار
طعاملردن عسل وصرصان دفلفل دسپوان وانلک کبی نسنه‌لردن بشی اولورلر .
وغلیظ خلطک علامتی اولدرکه قارنده وجعی بربرده اولور . واوزلغده اولوب وکرچه براز
غلیظ اولور . اما رطوبتله بولاشمش اولوب ووجع محلی بارد اولور . وبو خلطدن اولدیغی
وابجدوکی بر شی ایسه آلات شهادت ایدر . واکثر امتلا وبالکه یورمق واقع اولور ایسه
وجع اول معده ده اولوب جابجادرکه حکره‌تشنه ده لکده وجوالیسنده دخی ظهور ایده امتلا
نوعندن اولان امتلا وهیضه بابلرنده ذکر اولنمشدر . اما سایر انواعه علاج اکثر ریح
ایسه واوزلغده ایسه بر خلط رجید رجب سکبینج وایارج فیقرا وانلک کبیلر ایله بغرسقی
اول خلطدن پاک ایدوب بعده فندادیقون وجوارش کمونی استعمال ایدنه تاکه نفاخ
خلط دریح قوندانمیه بویابده جوارش کمونک معده رکبنده وجتناسنه دخی نفعی واردر
واکر رازیانه تخمی دکونی ونانخواه قینادوب اول صودن شکر ایله وشراب ریحانی
ایله ایجلر ریحلری اکثر معده ده . واکثر بغرسقده ایکه طاغیدر . ودرجی قوبلیج یا بنوه ذکر اولنان
علاجلر یوکنده دخی نافعدر . اما ریحلر توتولدنیک سببی بغرسق ضعفندن وحرارتنک
آزلغندن بارد اشربه‌دن واغذیه‌دن وداروبرو میوه‌لردن ایسه معجون سنجبیا و
وحبزیا وحب الغار معجونلری وسزاب تخمی دکونی ونانخواه وحب الغار وانیسون
وکرفس تخمی دوکوب قیناده‌وب اکثر شکر ایله صوبی ایچمک واکثر معجون ایدوب
یلکه مفیددر . مقدار استعمالی جوز قدر در . وحرارت غریزیه دیابلکزروب
نفع حاصل اولور . وطعامدن صکره حرکت ایتیوب وایکی ساعت یکچنیه صوایچمیه‌لر
وکاهی کرچه بغرسقک مزاجی بارد اولور . اما دماغ حار اولور . اول محلده بو ذکر
اولنان دوالردن وبرلر حقنه ایله علاج افضلدر . حقنه بنفشه ونیلوفر وبنون
زنبق دکونی وطورق ادبن دخی دسزاب وحلبه وکرفس تخمی هر بریدن اون درهم
اوله . بونلرک قینامش صوبندن سکبینج درهم سکبینج ومقل هر بریندن ایکی
درهم حل ایدوب واون درهم سذاب یاغی واون درهم عسل خلط ایدوب
حقنه ایده‌لر . واکثر سبب مقعد غلظتی بلغم لزج ایسه بغر سقلری ایارج فیقرا ایله
پاک ایدوب واول صولر ایله که یکچنده رازیانه تخمی وانیسون قینامش اوله .
اون درهم ایکام دبیرد رهم بوره زیاده ایدوب حقنه ایده‌لر . بعده معجون فلافلی
وسنجبیا وحب الغار دخی نافعدر . وباشلو خروس شورباری دسرجه قوشی
طعاملرلا کیبلر که ایچنده قرنفل دکونی ودارچینی ایله طبخ اولنمش اوله نافعدر . وبوباره
فارسیده فارپشت درلر . وعربده قنفذ درلر . وترکجه کرپی درلر . اول حیوانک

انی غایت نافع اولوب مجرب در . واکر سفص ایچ ایدوب بلغم ایله وزیاده وجع ایله اولورسه
صباح واقشام بر درهم حب الیان وحب البلسان وکوب ایلچی صو ایله ویرورلر نافعدر

ایکیوز اوتوزنجی باب قولنج انواعی بیانندهدر

بغرسقده اولان قولنجدر . فارسیده دخی قولنج روده درد درلر . والحاصل انواعی طولور
قولنقوس درلر . ورومیلر ویونانیلر قولی قوسس پونوس درلر . قولنج دیمک بغرسق
آغریسی دیمکدر . وقولون اسملو بغرسقدن مشتقدر . وقولنج بر مرضدر که غلظت
اسبابه ایله خصوصا قولون بغرسغنه چوق دوشر . وقولنجک سببی اکثریا بارد سوء
المزاجدن اولور . زیرا کبدک آشغه جانبنده اولان بغرسقلرک مزاجی کبدک اوستنده
اولانلرکه بغرسقلرک مزاجندن غیریدر . زیرا آشغهده اولان بغرسقلرک اوستنده
یاغ چوق اولور . واول قولنج که انجه بغرسقلر ضرر مشکل ایدر وانک اسمنه
یونانجه ایلاوس درلر . وترکجه بغرسق بوروندوسی درلر . ودوه رب ارحم
ورب سالم دخی درلر مشکل قولنجدر آشغه بغرسقلر باغلنور وایلاوس قولنجی دخی
ایکی نوع اولور . بونلردن صکره باشقه بابده ذکر اولنور وسایر قولنج انواعندن
اسنجه نوع قولنج که ایلاوس نوعی اوله کرچک قولنج درلر بش نوع اولور . ا
بری اولدرکه ثفل بغرسقده قورویوب چوق کبی ودده قتی کبی اولوب دکاهی بوکرک
وخانه طاشی کبی متحجر ایدر . واکثر حالده ثفل یابادق کلسه قولنجه حکم اولنور صلابت
ثفل قبضده اولدیغی کبی اولور . م ایکنجی اولدرکه بر غلیظ ولزج بلغم اخلور وقولون
بغرسغنده اولوب وجراز یولی باغلنور . بونوعه قولنج سددی درلر م اوچنجی
بر غلیظ ریح وبخار وثفل مخلوط کبی بغرسقلرده وبا بغرسق طبقهلرنده ولبغلرب بابنده
وضعیف وارث انی تحلیل ایدهمز بونوعه قولنج ریحی درلر . ح دردنجی بغرسقده .
یاخود قوالسنده بر حار ورم ویا بر غلیظ ورم اولوب وثفل کچودرب ضیق اولور
یاخود بر ورم که جکر قوالسنده ویا بوبرکده یا طلاقده یا مثانهده یا رحمده اوله . بشنجی
بغرسق اجلنده منقبر اولوب یعنی بر خرن کیره دبغرسق بورده اوله . وبو برایچ سببی
ایله درکه انی بورده بر منعا ... واول نوعه قولنج التوالی درلر . یاخود فتق
علتی عارض ایدوب بغرسق فتق دوشکنه چقار . دبوکنه قولنج فتقی درلر . دبوکرک
وجع دخی قولنج وجعی کبی اولور . وبونی بلمک کرکدر . وچوق اولور که بوکرک وجعی
وانک سوء المزاجی مشارکت وجوارلیسی سببی ایله بغرسق ثفل ایلکنده ضعیف
اولوب احتباس ظهوره کلوب قولنجه موذی اولور . بونی دخی بلمک لازمدر .
دبوکرک وجعی ایله قولنجک فرقی انک بودرکه . اول قولنج که بوکرک مشارکتی ایله اولـ

وجع قولنجک بر یرده اولوب دخی اجز درکه احتباس بول دخی اوله . واکثر حالده حاجتک
بوکرک وجعنده ایستنده طاشی وقوم اولمش اولور . وقولنج وجعی ایسه خارجده ووجع
صاغ طرفندن ابتدا ایدوب کبدک التنده وبوکرده طوغری وقیوب جانبه کلور . وبعده اولورکه وجع
صول طرفندن ابتدا ایدر . ابو علی سینا قولی اوزره قولنج وجعی حاسنده دخی اینز وعابه
بری تیارسی جکرده وحینی ثفل چقارسه قولنج صاحبی راحت بولوب اما بوکرک وجعی
اصحابی راحت بولمازه . وطاش وقوم صاحبک بولی اول صافی اولوب آخر بولانق اولور
دلالة رنک وقوام ایران کبی اولور . وذکر که قولنج وایلاوس علتی دخی علتلر طرفیه
سرایت قبول ایدوب . یعنی بر شخصدن آخر شخصه نقل ایدر . وقولنجدن آخر
اورامه انتقال ایلدوکی مصطرق چوقدر . هر برینک سبب وعلامتلری واردر جمله
سی بونده ذکر ایدرسک غایت تفصیل اولور . نهایت قولنجک انواعنی بو
طریقه . وبونلر نسبیه اوزره هر برینی باشقه بابده اسباب وعلامات
وعلاجلری ایله بیان ایدهلم . ان شاء الله تعالی .

ایکی یوز اوتوز برنجی باب قولنج ثفلی یعنی ثفل یبوستی قولنجی بیانندهدر

ثفل یبوستی ایله اولان قولنجدر . فارسیده دخی قولنج ثفل درلر . والحاصل
انواعی طولور قولنقوس قوم اکسن قره منتورم اکسن فجیوی درلر . ورومیلر ویونانیلر
بونوس قولنقوس مثاکروستوس تنس قوبهر درلر . ثفل یبوستی ایله
اولان قولنج دورت نوع اولور . وهر برینک باشقه سببلری واردر . بری اولدرکه
یابس طعاملر استعمال ایلدن حارب وبرنج وصوغان وحشکا ... وانک کبیلر
اوله . ایکنجیسی افراط ادرار بول سبب اوله . اوچنجی ریاضت ورحوق
... اوله . دردنجی نوعی انک سببی یا حار سوء المزاج ویا بارد سوء
المزاج که جکرده وبغرسقلرده اوله . بشنجی انواعلر انلنک تحلیلندن وجمله حرار
تانک اجلقدن اوله . التنجی حب النیل واد زون وقصه قورتلر وصوغلجانلردن
اولدرکه صوغلجانلر بغرسقلرده اولان رطوبتی یرلر ورطوبت آزقالوب ثفل یابس
اولور . برنجی نوعی اولدرکه صوا صنغدیه که اوددن بغرسقه طلوردی طلوب بغرسقلر
ده قالور . بونوع ایسه رطوبتلر ادرار بول وعرق ایله دفع اولوب ثفل قوری بیه
بونلرک علاجلری اولکی نوعک علامتلری باجس دخشی بر تنج رطوبت اولوب
ثفل یابادق اولوب قوریه . ایکنجی نوعی علامتلری اول ادرار بول اتمش اوله
یعنی مدرر اغذیه واشربه استعمال اتمش اوله که ثفلک رطوبتنی جذب ایدوب
ادرار بول وعرق ایله طشره چقارمش اولوب ثفل قوری قاله . اوچنجی نوعی .

علامتلری انتفاخ وحکه ور یا حیث ویا خود بعضی ریح دخی قوقعه‌لر جوع قلتش اوله ثقل قولون
قالور • دوردنجی نوعی علامتلری بدن وبعضا دباغ ارتلودلاغ اولوب عطش اوله • وقفا رن
عضله‌لری اوغزد یابس اولور رطوبتی کندویه چکوب ثقل یابس قالور ▪ بشنجی نوعی علامتلری
صحت ایام منده دخی آنک ثقلی ازد یابس اولوب • ویا خود تیز چیقامق معتاد اوله ایچرده
اکلمک ایله ثقل رطوبتی خرج اولور • اهل کیف اومالر عادتی کبی انلره ایکی جهتدن بویله واقع
اولوره بیری قهوه دخی تکثیف دارو استعمال ایتدکلرنده رطوبت خرج اولور دیگری طبیعی اولدقلرن
قبض ایدوب ثقل چوق اکلمک ایله رطوبت زائل اولوب ثقل یابس قالور ▪ التنجی
نوعی علامتلری گاه گاه صوغلجان دباغ زده قورتلر طشره چیقدوب مشاهده اولنه ▪ یدنجی
نوعی علامتلری ثقل آق اوله • وتفضار حاجت ثقل خاصیتی اولوب وقارنده یوکسک
قالقوب دیلی یرقان کبی علامتلر ظهوره کله علاج نوع اول قاتیه شکری وقزل شکردن
اول استار تازه سی انجیره حل ایدوب ویره‌لر وانجیر پوستی ودکرو کشمش اوزوم
وسبستان طبخ ایدوب وسوزوب خیار شنبه وبیه انجیر یاغیله ویره‌لر • ویر مثقال
ایارج فیقرا وبرنجی درهم صبر اون درهم عسل • دیگری درهم سد ایله ویره‌لر
وحرارت وار ایسه اربع جلابی وار ایسه صوبی دخی ویره‌لر • وبو باده طبخ لعاب خیار
شنبه ایله تا نفعدر • وانجیر طبخی ایله حقنه دخی معتبردر • وکتان تخمی وحلبه
وحب الرشاد وبعضی کوماده ایکی دفعه شیرنان وعسل ایله ویره‌لر وجبی شکله اویوب
وثقلی طشره‌دن ایله اصلاح اولور • وبوشافی حقنه نافعدر حلبه وکتان تخمی و
بابونه وانجیر پوستی وسبستان وبغداد چکنکری دوزمش اوله‌لر شیاف طوز
وبوره وشکردن ایده‌لر • وغداسی اسفناخ ویاغلو شوربالر وکچک اتی که
شکر وبادم یاغیله اوله • ونخوداب که فروسی ایله پشوروب آزه جق دارچینی قویه‌لر
دکنه نادخی قویه‌لر • وهر صباح بنفشه درهم چکنده وآزه جق بوره ایله ویره‌لر • و
اجناسی معادن خوف اولنور ایسه ماء العسل ایله اصلاح انجیر ایله هر صباح
یمک ومزاج حار ایسه اربع جلابی ایله ویره‌لر • وجمله غذا دوادن اول ایکی اوچ
دانه زعفران بیروه حار دیسی یمک مناسبدر شراب میوه طبعی ملایم ایدر
زردالو وقیسی انواعی وسیاه اریک دکره کشمش اوزوم وعناب وانجیر هر برندن
بر جز سبستان ربع جز اوره شکر ایله قینادوب شربت ایدوب دخی بنفشه
دخی ختم اولنه مناسبدر علاج نوع ثانی آنک سببی که ادرار بول اوله
دیمش ایدک اکثر حرارت وار ایسه بنفشه وارک شرابلری وشراب کاکنج دخی
قطونا جلابی تا نفعدر • وغداسی یاغلو وشکر لولر واسفناخ وماش وانجیر شراب

وطلبی

وطلبی واوزوم شرابی که اکثر بغیر وبولانه وشراب العنب دخی درر نافعدر • وشیر خشکدان
ایله طعاملر یا جربا ایله آنک معتبردر • وبنفشه ایله سه دخی مناسبدر • وهر بار یاغلو
طعام وبادم یاغلری وطاتلو ورقیق حلوا اکثیر معتبردر علاج نوع ثالث آنک
سببی که حرکت وریاضت دیمش ایدک اول استراحت وهوا ایله منزل خوش اولمیه ومنزل بابده
ده اولنور رجاء بارد صولرده اجلاس وحرقی وبولی اوراردن منع ایدوب بوشافی وطلبی فریجی
ترجلو طعاملر وشربتلر که هنوز ذکر اولندی علاج نوع رابع آنک اسبابی که بدنا وبعضا
یا حرارت دماغ وعطش دیمش ایدک بوشافی غذالر وذکر اولنانلر بارد مزاجلو شربتلر ایله
طبیعی دوندرمک ایله اصلاح اولنور • ومیوه صولری وبزر قطونا لعابی وکشکاب وبادم یاغی
وخیار شنبه وحب الشعیر صولری کرکدر • واکر مزاج زیاده بارد ایسه بوشافلر معتدل اولنلری
ویره‌لر علاج نوع خامس صحت ایام منده دخی آنک ثقلی یابس واوزنجه دیمش ایدک
اکر دخی بوشافی هر بیره‌لر وسفرجل وبادم هر بیره‌لر که شکر ایله اوله • وداخلینی
ومعتدلی بارد یاغلر دخی یاغلری وبنفشه یاغلری ایله اودمق ومسهل مرهم وحقنه بلینه
ایله کچوب هر بیری واسع اولوب اصلاح اولنور • وصاری موم دخی یاغندن موم روغنی
ایدوب بونه سورمک دخی نافع اولوب • قابض غذادن منع اولنه علاج نوع
سادس آنک که سببی ما ذکر قورتلری طشره مشاهده اولنمق دیمش
ایدک قورتلر یابنده ابتدالرنده استعمال اولنه جق علاجلری بوکه دخی ایدوب بزر سبی
باک ایدوب دارچین قرنه تعارفلرا کلیجه‌لر ولطیف غذا ایله اصلاح اولنمز ایسه مسهل
وحقنه‌لره راجعت ایده‌لر علاج نوع سابع آنک سببی که سوء مزاج باغلیمشی
اوله که اوددن بغیره متصل اولان منفذدر هر بار مفتح دارولر نافعدر • وغذالرده
که ابتدا زیتون پرورده وچکندره وترون بیرانی وانجاصلر استعمال ایدوب بعده
قد الرمین ویره‌لره دباقی علاجلری سیره یابنده ویرقان یابنده اولان علاجلری
بولنه مناسب • ومزاجه مطابق • اولنلردن علاج کافیدر • • •

بیوز اوتوز ایکنجی باب قولنج که بلغمی لزجدن اوله بیاننده

قولنج بلغمی دیرلر فارسیده دخی کونج ازکشتن سفید درلر • وافرنجیلر انواعی
طولوا قولنغوس افینجونیا دسیدا درلر • وروملر دیونانیلر بو نوس قولنغوس
انس افتو وز فلا بنتانوس درلر • بلغمی قولنجک علامت مخصوصه سی اولدر که
سافلک برودتی واغرلغی ووجعی واستعمال ایدوکی بلغمی وغلیظ طعامدر که هضم
اولمدوغی وریح اشتغنه میل انه‌سیدر • وبو محلده بول قزل اولور ایسه قولنجک
ما اولمدوغنه حکم اولنماز • زیرا وجع قولنج • وطعاملردن بر جنبش وآچلق بولی تیز اردر

بونلرك علاجی ابتدا اسهالر و حقنه‌لر ایله تدبیر اولنمقدر و قوتی دخی حفظ ایلمک گرکدر و طعامده لازم
لازم کلورسه بلبج و دوغ سنبوسه سوربا سنده آز و چوق ویره‌لر اما مقدم شیاف
ویروب حقنه‌لر ایدرکه ثقل اسفلده بیادوب و غلیظ اولمیه و بو علتده مسهل وارمق لازم دکلدر
زیرا اسفلده بیادوب وار ایکن مسهل ویره‌لر اولوب آنی صورمزده و بکه دخی بولنمزسه
خطری عظیم اولور و بلکه بیادوب شاف و حقنه‌لر ایله دفع اولندقدن صکره بر دفعه دخی اطلاق ایله
حقنه‌یه بیله ایله نتیج ادلاله رطوبتلر و ماده قولنجی پاک ایده و قولنج قوی اولمایوب
دوامی دخی ظاهر اولمیه اول علتده فی الحال رک اعضاده رک جاری یرندن قوبارر اما کچی
ازالهٔ اولوبسه معده‌یه قوت ویرمک اغذیه‌لر ایله دنارونك وسماقی وکمون دخی
بشمش اوره قیی مناسبدر و بونکه لازم اولالر شیافلك صنعتی انك بوره‌سی که الکه
نطرون دیرلر و زاج طوز ایله قنباد وپ و بونلر ایله انك بوجوزه‌لر و داود انکدن
بک و نطروندن شاف دخی انك معتبردر و بیلمز و شافلرك اوزونلغی اوج بسته
کوره دورت برمق اوله شیاف زوفه ارقه چقان قولنج که انکه وجع الظهر دیرلر
و بلغمی قولنجه دخی نافعدر مثلا سکبینج و مقل و جاوشیر و اشق و صابون و بوره
دخی قوی استرلرسه سقمونیا حنظل دخی بنه برابر اوله دخی اقوی استرلرسه
سقمونیا مدبر نصف ربع اجزا قدر اوله و ربع اجزا قدر زنجبیل و شیاف و دنکک
هندبا و سذاب تخمی دوزار اسفند قاتوب شاف و فتیل دخی اتمک جایزدر
کاهی مرطوبتلق کوکی دکاهی مزاج بونوپ شاف ایدوب عسل ایله کتوره‌لر
حقنه کمون و حلبه و رازیانه تخمی هر برندن اون درهم انجیر اون عدد و سذاب
طوروق اوتی و چکندر دکرب بیرافلری هر برندن بر دسته بنفشه کبکی بکرمی درهم
و دنه بیراقی اون درهم بش مثقال صوده قیناد وپ ایکی مثقالی ویو صودن
بنفشه درهم الوپ دخی قوی استرسه بوصوبه سکبینج و مقل و اشق
هر برندن جاوشیر یارم درهم جندبیدستر ایکی دنک طوز ایکی درهم
عسل اون درهم تادنی وارورکه بایغی قاتوب نیم گرم حقنه ایده‌لر حقنهٔ
حادّ و قوی بو حقنه ضرورت حالنده بردفعه اولور خیر جایز دکلدر رطوبت
اون درهم بخور مریم آق بش درهم شحم حنظل ایکی درهم اون
ایکی من صوده قیناد وپ نصفی قالنجه سوزوپ اوتوز درهم بو صودن ایکی
درهم نشاسته دورت درهم یارم بایغی واتره مناسب باغله حقنه ایده‌لر
اما معده‌ده طعام اولمق گرکدر زیرا معده خالی ایکن حقنه اتمکه اولماز
زیرا کاهی حقنه‌ده اطلاق واقع اولنز و صداع عارض اولور اول زمان دماغی

واعانت ایدوب و بقا ایدنلر خفیف مسهل ویرمک جایز اولوب حقنه‌یه معاونت
ایدر مسهل که حقنه بو مقوله اطلاق ایته بقا ایدنلر ویره‌لر که ثقلی و بولی فتح ایدر
ایکی درهم ایارج فیقرا بش درهم عسل ایله ویرمک کافیدر دورت حب ماء
الاصول که حب الصبر یا عنبله ویره‌لر و الزحلبه و عصفور تخمی ایله ماء الاصول که بر بوزن بکرمی
درهم واوچ درهم حب الصبر بایغی واون درهم شکر ایله ویره‌لر و جبار دن ابتر اسهال
ایدر و بلغمی قولنجی تسکین ایدر بودر حب سقمونیا مدبر بر جزء شحم حنظل ایکی جزء
مصطکی یارم جزء حب ایده‌لر و بو حبک مقدار استعمالی یارم درهمدن بر درهمه وارنجه
اوبسته کوره ویره‌لر حب آخر وجعی تسکین و معاء بتر یه دربایی تکسیر ایدر فتاح
بیشی برونک بذرالبنج ایکی دنک زنجبیل ایکی دنک قولنجان یارم درهم سقمونیا
مدبر یارم دنک شحم حنظل یارم درهم کثیرا بر دنک جمله‌سی بر سفر تبدر
واول حب خوف و خطر یوقدر حب لطیف یارم درهم شبر قاتمنی غبارا ایدوب
خرفا ایله یوغوروب ویره‌لر و باخود یارم درهم شبرم صوی باخود
یارم درهم سقمونیا مدبری اربه جلاب ایله باخود اب ماکل سفرا ایده ویره
ر معجون که ضرورت حالنده قولنجی فتح ایده قورت ترسی دورت درهم
کرفس تخمی و انیسون هر برندن اوچ درهم قنبا دوپ اون درهم
شکر بونک مقدار استعمالی بش درهمدر اما قورت ترسی آق اوره
زلاشی اوستنه بر الکلش اوله و بلکی ترسنك اچنده جزده کوکلر بولنه قیی
نافعدر معجون خیارشنبه فتحنا نافعدر تربد بیاض اون درهم بنفشه
یکرمی درهم سقمونیا مدبر اون درهم تک عدد درب السوس هر برندن
سکز درهم رازیانه تخمی و انیسون و مصطکی هر برندن بش درهم خیارشنبه
و عسل هر برندن یوز درهم اینک یاغی ایکی استار اوله معجون ایده‌لر بونک
مقدار استعمالی بش درهمدن اوبسته کوره التی درهمه دکین جایزدر یا
مسهل مطبوخ ایله یا ایلیجی صو ایله ویره‌لر معجون که اوبغو کتورر و وجعی تسکین
ایدر فلفل و نانخواه و فوتنج سذاب و دوزی و سنبل و جندبیدستر و کمون
و نعنا و حب الغار هر برندن اوچ درهم افیون و بذرالبنج و بیروج هر برندن
بر درهم سقمونیا بر درهم اوله عسل ایله معجون ایدوب بونک مقدار
استعمالی بر مثقالدر جوارشن هندب درد و جع ظهره و مفاصل اوجاعنه
نافعدر و بلغمی قولنجه معتبردر سقمونیا اون درهم قاقله و کبابه و
زنجبیل دارچینی و قرنفل نارمشک و زنجفل هر برندن بش درهم شکر

بوزد درهم اوله عسل ایله جوارش ایدوب بونك مقدار استعمالی بش درهمدر
وبو معجونك قوتی اتنی درا ربه جقا جیله ویره‌لر. وبنجون شهدیاران دیتر بلاشه و فزه
وسقونجلی كه مسهل اوله نافعدر رضماد علك البطم اتی درهم اقی میویزج بر
بجق درهم عاقرقرحا ومرزنجوش وحب الغار واصرغان تخمی وقورب نرمس
وشحم حنظل هر بریندن بریچق درهم سقمونیا اوج درهم اوله. جمله دوكوب دفنه
یاغیله كبك النه ضماد اوله ضماد یابس تكمید طریقیله ایده‌لر. مثلا قزمش طاری
وكرفس تخمی ونانخواه وحلبه ایله مركبه ایجنده اسی ایدوب. كوبك اوستنه
قویه‌لر كه وجعی وریح دفع واراب تسكینی وتحلیل ایدر دهن طورق اوتی یاغی
ونفط والحار دوزدن یاغندن سورمك نافعدر. وبو یاغده افیون وجندبیدستر
ضم اولنسه روادر دخی قوب اولور. وبونلردن صكره ینه قولنج معاودت
ایتمكدن خوف اولنورسه ایو جه تدبیرلردن. مثلا استفراغلردن صكره اوكلی
كون ایكی مثقال جید الخیار یاغی ایله ماء الاصول ویروب. وهر كون نصف مثقال
زیاده ایدوب. یدی كونه دكین ویره‌لر. وغذالرینی زیرباج نوعی ایدوب
ماء العسل ایله ییدره‌لر. وهر طعامدن صكره صرصاق وكمون. وفلفل
وكراویا. وانجدان قاتمق معقولدر. الله سبحانه وتعالی اعلم.

ایكیوز اوتوز اوجنجی باب قولنج ریحی كه غلیظ ماده‌لردن اوله

بلا قولنجی دردر. فارسیده كوبیج بادی دردر. وافرنجلر انواعی طولور قو
لنقوس فلاتو اوزز دردر. وردمله ویونانیلر پونوس قولنقوس قی سودبیس
كه بنوما تودس دردر. بلا قولنجك علامتی قولنج دافع اولمزدن اول قراقر
دریجلر اولوب جقدقدن صكره وجع جوق اولور. وثقلت یعنی اغیرلق ازقالور
ووجعی شویله ضربانه اولور كه هر جوالدزلر ایله دلرلر قیاس ایدر. وكاهی طبع
یومشاق اولور. وینه وجع ساكن اولمز. زیرا قولنج بغرسق طبقه‌لرینك
اراسنده قالمشدر. وكاهی ثقل خفیف واوستنده صولو اولور. وبوقی
اوومق وتكمید ایتمك قوشش طلور وكاهی قوشش طلمز وخوشن طلمدوكی اولدركه
ماده‌یه ریح بغرسقده دوزنكمیدلو. واوومقلر ایله ریح دخار حركت ایدوب
وبلی زیاده اولور. وكاهی ریح بر یردن بریره كزا قرار طوتمز. اما بونوعی
اسهلدر. اما بریرده قرار طوتمق فارجا طبل كبی قائمه بونوعی مددوح دلطدر
علاجی بابده اولان تدبیرلر طریقی لازمدر. مثلا اول سنافلر. وحقنه‌لر
كركدر زیرا مسهل اوله وبریلمز حقنه كه غلیظ ریحی كسر وتحلیل ایدر. قورد

قاشا وقوردو زوفا وقوردو سذاب وسعتر ودج وسذاب تخمی وجندبیدستر دیم كنه وقوج
تخمی وقورد بابونه وحسك وقنطوریون وطوسنا اوتی وكرفس تخمی ورازیانه تخمی ونانخواه
وقطراسالیون برابر اوله سذاب وبابونه عصاره‌سنده طبخ اولنوب وبراز زیت
یاغی قاتوب تكرار طبخ ایدوب بعده اوروك یاغی قاتوب وایكی درهم سكبینج وبر
درهم جاوشیر وبر دانك جندبیدستر بو حقنه‌لره منفعتی واردر. وشیاف نافع. باشش
سذاب یپراغی وكمون ونانخواه وانك بوره‌سی برابر اوله دوكوب وعسل ایله بو بورق
دنیش ایدوب قویه‌لر. وانشیاف ایله جه قوتلی دخی چوق منفعتی واردر اهمال اولنمیه. وبو
نوع قولنجده وجع تسكینی ایتمك حقنه‌لر وشیافلر واز دخه مسهل ومسهل حبلر ومعجونلر
كه بابده ذكر اولنمش ایدی بونلر دخی نافعدر. مطبوخ نافع قولنج ریحنی فتح ایدر. زنجبیل
وكمون وكراویا وانیسون ورازیانه وكرفس تخملری وانجدان هر برندن بش درهم صوده
طبخ ایدوب. وسوزوب بو مطبوخدن قرق درهم واون درهم شكر واون درهم
عسل وبش درهم آبی یا دام یاغی ایله ویره‌لر كه بغرسقلری قرزدره. ودخی قوتلی
استرلرسه كرفس ورازیانه كوكلرندن دخی زیاده ایدوب بید انجیر یاغی ایله ویره‌لر
وحب الرشاد بش درهم اوزه صوده قیناد دوب ایكی درهم قاند شكر یا
وبش درهم شیرخشت قاتوب استعمال ایجه‌لر. وبو ذكر ایله دكن كوكلر صوینده
ابلاس ایتدروب. وبو صولردن صعتر وقیصوم قاد ورغنه طولدروب واون
لكلك طورق اوتی وسذاب وفودنج وعاقرقرحا وقسط وازه جبی جندبیدستر
دخی ایله یاغلیوب اوله لكلخه واوزینه طوته‌لر. جالینوس قولی اوزره بو علت
صاحبی قادر اولدوغی قدر طعامدن وصودن پرهیز ایلیه كه ماده هضم اوله.
وبو علتده صرصاق یملك دخی نافعدر دیمشلر. وشراب صرف وزنیان كبیر
دخی منفعتلودر. وغذالردن سرچه قوشلری جوربالری وقوچه خروس جوربالری
كه انیسون ورازیانه وطورق اوتی وكراویا تخمی وصرصاق وسذاب قاتلمش
اوله. وصو یرینه اسكی شراب ویره‌لر. واطلاق طبیعت دافع اولوب
وجع زائل اولونجه اسكی شراب ویروب تغاررقلایجه. وبعده ماء
اللحم ویره‌لر كه ایچنده انك خروسلرینی طوغامش اوله. ووجعی
تسكین ایدوب. اویقو كتورر. ان شاء الله سبحانه وتعالی

ایكیوز اوتوز دردنجی باب قولنجكه ورم سببندن
اوله بغرسقده. وجوارنده. وطلاقده. وبو حركت ونشانه‌ده
ورم اوله انك سببنده‌در

فارسیده قولنج که ازآماس روده ده سپرزده و مثانه ده و رحمده اولا دررلر • واوزنجلر
انواعی طولوزوقولوس اقس فلاغمونی اتانستینی قول یعنی رومده اوده حزمات اوتریه
دررلر • وارودملر ویونانیلر پوقوس قولنغوس ایلوقولونوس تواخذه روکه اسپیل نوس
که معناسی اوزبنیرونکه متراس دررلر • بغرسق ورمنک سببی غفل مثعرننک طارلغی
و غفل چقماسیدر • دیمش ایدک که ضعفلک اندن قالدوغی رطوبتی قوردوردر • واگر بارده
ایسه رطوبتی آزایدر • وکاهی بیمارینده سرخ ایله ذکر ایلدوکمز ابدا اورده دخی ورم ایدوب
دخنل مثعرنی طار اولور • وبعضیده ورم واقع اولمسه کاهی چوق اولوب • ومثعر
ثقل [illegible] طارقالور • بونلرک سببلری بولدیغی و بونلر علامتنی بغرسق جوارنده اولا
ورمنک علامات مخصوصه‌سی برقاچ دفعه ذکر اولنمشدر • اما بغرسق ورمنک علامتی
مثلا سایر اندامارک ورمی علامتی هیچ اولمیه • ودخی بغرسقده اولمق ایله معلوم
اولور • واگر حار اولورسه هزیان ومطش وحرقت اولوب • ووجع آزآز
ظهوره گلور • واحتباس بطن دخی آزآز اولوب برقاچ گون بجه قولنجه دونر
دبول مثعرنی دخی ضبط ایدر • بونلرک علاج قولنج ورمیده دخی مسهل وادویه
عجله اولنمازه زیاده خطرلودر • خلاص بولدوغی تقدیرجه ایلاوس قولنجی
مرضنه انتقال ایدر • اولی بودرکه اول باسلیقدن وبعده صافندن فصد اولنه
واگر بولده احتباس وار ایسه قانی انداز ایله چقاره‌لر که ضعف گلمیه • وبارد و
رطب شربتلردن که خیار صولری وبذر قطونا لعابلری وجلابلری • وبنفشه
شرابی کبیلر ایله طبیعتی یومشاده لر • وعنب الثعلب وخطمی صوی ورگابنی
صولری وخیار شنبر وشیرخشت که بادم یاغی ایله ویره‌لر • وزنهار قبض
صولی ویرمیه‌لر • زیرا قولنجده یاگتمه اید گلدر • وحقنه‌یه محتاج اولورسه
حقنه کشکاب وخیار شنبر وشیرخشت ایله ایدوب ولازم گلورسه بنفشه
وسبستان وعنب الثعلب وکاکنج صولرینی کشکابه زیاده ایدوب حقنه ایده‌لر
ابوعلی سینا قولی اوزره بالنگو تخم ریسه وبادم یاغیله نافعدر ضماد
قوری بنفشه واربه اونی وبابونه وخطمی برابر اوله دوکوب یاغی صو ایله
یوغروب ضماد اولنه • وغداسی زرده‌لر • ونخودآب که بادام یاغی ایله
اوله • واگر حرارت زیاده ایسه خفیف اسفناخ کبیلر ویره‌لوب • وهر
صباح سماع • ارکک صوینی جلابه ایچوب وادل اصلانمش ارکدن • اون
عدد ویره‌لر • وعلت آخرنده بوشربت نافعدر شربت انجیر اون
عدد جکر کثیر اوزوم بکری درهم قوری بنفشه اون درهم اوله نصف

قالنجو جلابه صوده خیناد وب هر صباح بوندن اوقی درهم وورت درهم خیار شنبه
و اوج درهم طلو بادم یاغی ایله اون بش گون وکیجا بوبی ایچه‌لر • ولعوق بنفشه
بوبابده نافعدر لعوق بنفشه قوری بنفشه اون درهم خیار شنبه بش
درهم قزل اوزوم بکری درهم عناب اون عدد وسبستان اوتوز عدد اوله • جمله
طبخ ایدوب شکر ایله بکری درهم وبادم یاغی ایله قوامه گتوروب بعده اون
بش درهم قوری بنفشه دوکوب دقشدروب بوندن اون درهم چرب بیدر
اما ورم بارد ایسه نادردر اولور • مسهل ایدیجی وارد وشربتلر استعمال اولنه •

ایکنجی اوتوزنجی باب قولنج ثفلی وقولنج الثواب بیاننده در

حاجه گیسنه دفعه اولان ایکی نوع قولنجلردر • فارسیده کوفنج قایه دررلر •
واوزنجلر انواعی طولو رقولنوس افرنیا دررلر • واروملر ویونانیلر بوقوس قولنوس
افس اندر وکیلس دررلر • ثفلی قولنجک علامتلری قبضدر • وحاجه گیسه
سنک ایچنه بغرسق اینکدر • والتواب قولنجک علامتی ایسه علت صاحبی بر
قوی عجله وبا بر آغرشته قالدرمادن • ویا بر قوی صحرا معتدن • ویا بر حربه
ادیامقدن وگورشمکدن ودوشمکدن اولوب • ورعنب قولنج ظاهر اوله
ویا خود بوندن مقدم بونک قولنجی اوله • بوبابده آزه جق بهانه ایله عارض
اولور • اول گیجون قولنج اصحابی بونک گبی علتلردن منع اتمک لازمدر علاج
ثفلی قولنج صاحبنه فتق علاجی لازمدر • واول فتقی یعنی اتغه اینن بغرسق یرینه
ایلتمک لازم اولور • شول طریقیله که مریض ارقه سی اوسته یاتوب والینی
فتق موضعنه طوتوب آزآز قوت ایلیه • اگر بو طریقیله یرینه وارورسه
فبها والا ایاقلرینی قالدروب دیواره دیکوب ینه ایله آزآز یرینه التمه •
بونکله اولمزسه دورت کشی الن واباغی طوتوب قالدره‌لر که تا ارقه سی
دیلی ایکی قات اوله • والینی ینه فتق اوزرینه قویوب محکم بند ایدوب ارقه
اوزرینه یاتوره‌لر • اما دیزلری قالدروب اولوب فتقه زور اولمیه • وفتق
صاحبنک کاهی بغرسغی خالی بولنوب کندوسی بلازحمت یرینه وارد • واگر بغرسق
طولو اولورسه • دشوارلقله یرینه وارور • بو نوعه فتق طولو سنا فلر
قویه‌لر • بغرسغی خالی ایدوب وموضع فتقی صوقدن صاقنه‌لر • دهر بار لستی
طوتوب • وفتق موضعنه ایلچک دقتنده دخی ایستی بنزایله یرینه گتورمک
مناسبدر • زیرا فتقی صوقدن غلیظ اولور ووجع زیاده اولور • ودکبک فتقی
دخی بونک گبی صوقدن ضرر ایدر • کبک ودشمسی وحجامسی بابنده بیان اولنمشدر •

والحاصل بغرسغی شافلردن قابل اولوب ورجالر تحلیل اولنه قودن صکره قبی استورسک نافعدر
که بغرسغی تیز بوشش قالور ، وقتی برینه قوودقدن صکره ربعنی حمامه کتوروب واول
موضعه دارایستی صولر دوکه ، وبنه دورت کشی ایله برینه کتوره‌لر وقتی برینه وارمز
مقدم دخی حمامه وارمق معقولدر ، وبشر واکثر فتق لوطوس هواسنده تیز برنوی اشتغه
ایتره ، وبنه تیز برینه کتوره‌لر ، وصوقدن وبوریاز هواسنده بونک خلافیدر دورلر
وحمامده صکره اینی فتق موضعنه قویه وباغینی عادت اوزره برک ایده‌لر ، وباشی ناصیرنی
دخی یوکسک اوله ، واوتراجی دخی بر بوشاق باصدن قویه‌لر که موضع فتق ایکی بولکوب
زور اینه ، واگر قولنج اواخنی واراسه بو قولنج علاجنی ایده‌لر ، واهر فتقی نوع قولنج
ایسه هر بریسی باشقه بابده ذکر اولنمشدر اکا کوره علاج ایدوب وفتقی دخی فتق نوعی
ایسه اکا کوره فتق علاجنی ایده‌لر ، واگر قولنج التواء نوعی ایسه که نیا ریده تفصیل
ایتمش ایدک مقدم علت حاجی بر خوشبو احقان ایتدروب وقارینی وبوکرینی
ملایم ملایم اوغوب وطوغریده لرکه بغرسغی برینه واره ، واگر بوتکله بیرینه
وارمزسه ، اینی بر صندره یاتوروب وایاقلرینی دپره‌دوب تا که جمله برینه واره
ودخی ساکن اولور ، اول وقت اوزرینی برک باغلیه‌لر ، واگر وجع ساکن اولوز
صحیح ایسه انجمه‌لر وبعضیلر بو علتده ایلاوس علاجی اغزیکه زیبوه ایله ایدرلر
بونده دخی اون دورت درهم بونمش زیبوه ویررلر ، واول برجربه وباغلوسنه
ویررلر بعده زیبوه ویررلر ، وباخود بر سهل شسنه ایله مخلوطا ویررلر ایچه وکسدن
صکره اینی قالدروب بر قاج آدم یوروروب ، وبعده احقانس ایتدیه‌لر ، وقارنی
وبوکرینی وبوکرک اطرافنی وارقه‌سینی ملایم اوغه‌لر ، وده‌پره‌دوب ایچه‌دکی زیبوه اشغه
دوکیلور پس زیبوه اشغه اینه معلوم اولور که بغرسغی برینه وارر ، اما کاهی
زیبوه اشاغه اینمز اول وقت مریضی قالدروب وباشی اشغه طوتره‌لر زیبوه
اندن چیقوب کیدر ، واگر کاه چیقمق واقع اوله تکرار یوروره‌لر ، تا بعضی اشغه
اینه ودور عقب جربلو اسفیدباجلر ویره‌لر ، وبر قاج کون ماء اللحم ویره‌لر اما
بغرسغی اگر بو علتده واکثرا ایلاوسده زیبوه ایله علاجه روا کورمم خطردن خالی دکلدر
مثلا اوغرسنه ایله دخی علاج اولنمزسه ، طبیبه محل تهمت اولور

ایکیوز اوتوز التنجی باب شول قولنج که قولون بغرسغنک
قوت دافعه‌سی ضعیفلغندن اوله انک بیاننده‌در

قولون اسملو بغرسغنک قوت دافعه‌سندن قولنج اولمقدر ، فارسیده
کولنج که از ضعف روده قولون شود دیرلر ، وانجیلر انوایی طولور بورده جر

وفتوس اجاستینی قوللی انسن جیمتاده وانس بو انبیخرقانون‌نامنده دیرلر ، وده مصر
دیونانیلر بونوسی نوانده روئوتانواف نوتیاسس بش افرنجلرس ونامهس دیرلر ، وده
قولون اسملو بغرسغنک ضعفنک سببی اکثر ثقل بنادن اولیه حینئذ ده ضعفی بیه دفعی کبی
اولیه اطلاق واقع اولور ، واگر اطلاق واقع اولیه بولکه دخی مقدم مسهل ایدرلر ، نهایت
بغاریه بابده ذکر ایلدیکمز اوزره مشافر وحقنه لر ایدوب تمام پاک اوله ، بعده حاجت
اولورسه آخر قرینده مسهل ویرملک جایز اولور ، واستفراغ ایلدوکلرنده کوره‌مز جایز
که قولون بغرسغنک قوت دافعه ضعیف اولمیوب ، بلکه قولون بغرسغنک حسی
باطل اولمسیله قولنجی اوله ، اول نوعی بوندن صکره باشقه بابده ذکر ایدرز ، وبونوعده
علاج قولون بغرسیی ضعفنه قوت ویرجی داروردن ومرکبلر لازمدر ، مثلا
سنجونیا وده‌حبه‌ناسته مثر ودیطوس ، وایارج فیقرا وطبیخ سلیخه ودارچینی وسیاسبه
وقبرنوا وسنبل واسنفنده وتخم کرفس که ارکی بادام یاغیله وایارج فیقرا ایله انجیر
ونارد بن وسوسن یاغلری که بتم کرم اولمش وایچنه اناده به بر اغنوب بونلر ایله
قارنی وبوکرنی اوزرینه سوره‌لر ، وطعام وغدالر اسنده شراب ریحانیدن
ازه جق استعمال ایدوب ، واسفیدباجلر وباغلو وخفیف غدالر ویردوب
واکثری لرونا وقوابضدن ، وبارد صو ایچمکدن منع ایده‌لر

ایکیوز اوتوز یدنجی باب قولنج که قولون بغرسغنک حسی
باطل اولمقدن اوله انک بیاننده‌در

قولون اسملو بغرسغنک حسی باطل اولمقدن حاصل اولان قولنجدر ، فارسیده
کولنج که از باطل شودن حس روده قولون وزبر ، وانجیلر انوایی طولور
قولنقوس فوموه اوسنوپورد ایلستینی دیرلر ، ودرمصر ویونانیلر بونوس
قولنقوس فنانا رفوخنوس نوانده رو دیرلر ، بو نوعک علامتی بودرکه
بر قاج کون اطلاق ، واسهال منع اولوردینه اطلاق اولور ، واغرب دخی واقع
اولمز وجایزدر که حذر ایدیجی اونلر داتوک کبی نسنه‌لر بیشی اوله ، وباخود
طلفره‌دن دخی طلا وضماد امتش اولوب بغرسغنه تاثیر ایتمش اوله علاج
اولدرکه اولا استفراغ لازمدر ، مثلا ایارج بوغازیا ایله وباخود نباذربطوس
وسلیخه حطنیی که کجی بابده هنوز ذکر اتمش ایدک بیله انجیر یاغیله ویره‌لر ، وایارج
فیقرا ایله دخی اعلادر ، ومعجون بلادر وسنجونیا ومثرودیطوس استعمال
ایدوب ، وسنجونیا وانا ناسیا دخی بیه انجیر یاغیله حل ایدوب وقارنی
وبوکری اوزرینه سوره‌لر ، وغداسی کوکرجین وسرچه قوشلری انوایی شوربالری
لرله

كرافاويه ايله اوله . وبو بابده اسكي درتلي شراب ايله وقند يقوني ايله ويره لر . وافاكندوتك
وارني دارايسه زياده حار اشيا ويرميه لر . وكرم بغر سفارلي نضجنا ايدر . اما قلبه
ودماغه زياده حرارت ويرر . ما بابي تدريجله علاج ايده لر . . . .

ايكيوز اوتوز سكزنجي باب ايلاوس قولنجي بيانندهدر

بغرسق طولاشمسي قولنجيدر . فارسيده كوليج كه اندرووده خايد بلا بچيده افتد درلر
واوزبجيلر انواعي دوبولوس درلر . ودرده يونانيلر ايلاوس درلر . بو قولنج كه بغرسق
طولاشمسيدر . بوكه ايلاوس ديمك يونانجه در . وبونك عربيسي رب ارحم دريعني يارب
مرحمت ورحمت ايله ديمكدر . ورب سالم دخي درلر قتي مشكل قولنج ديرلر زيرا صدر . وبوندن از
خلاص بولورلر . ورب ارحم ورب سالم دبوب دعا ايتمك بو علتده وعرب
ديدكلري ناصور علتي كه كوز بجاغنده اولور . بو ايكي علته مخصوص رب ارحم دعا ايتمشلردر
زيرا ناصورك دخي كوز بجاغنده واقع اولسي دكه حالده اولمز چون نه بهره وانتشش
ايله داغلمه محتاج اولوب كوزه يقين اولمغله خطردن خالي دكلدر . امدي بو نوع
قولنجده نيجارلر بغرسقلرك مزاجي ومعده مزاجي دخي فاسد اولوب يبه جك واورلر
دخي قبول اتمزه وحقنه دخي علت محكمه ايدرشمز دكاهي قي ايله نجاست كبيلر اغزدن
كلور جالينوس قولي اوزره بو علتلك اسبابي حار ويابس سوء المزاج ويا خود
بارد ويابس سوء المزاج اوله . يا خود بر ورم يا بر ماده كه ثقل منفذيني طار اتمش اوله
يا بر ريح وبر زحمت كه بغرسق طبقه لرنده قالمش اوله . ويا بعضا بحوارق سبيله
بغرسقلر بر برنه صاريلوب وطولاشوب ريح وثقل يولي سد اولور . وچوق
اولور كه انجق صفرا بو بغرسقلره اينوب وثقلي يابس ايدوب اول جهتله دفع
ايده مز . وكاهي يابس طعاملر استعمالندن ويا خود ناموافق حار داروردن ويا خود
اوزاقلو بارد اشيادن كه طبيعتي زحمتلو اوله . وبلكه طبعي دخي قبض ايده وانبوب
واكثر مانند اوله بو علت ظهور ايدر . وبو نكته غشلا شرب اولندركه ايلاوسك
وجعي كبك اوسنده اولوب دهره ثبوت ثقل بته قي ايله چقه . ومعده
خالي قالدقده طعامي دخي آشغه چكه جكدر . معدهدن آشغه چكوب اول بغرسق بحلنده
دار دقده زحمت ارتق اولور . دفني ايلدكده معده بته آشغه غذا ويره جك ايكن
خالي اولمغله آشغهدن كنده به اتوب بته قي ايله طشره ويرر . واكر تقدمو حقنه
ايدرلرسه معده خالي ايكن حقنه معده به تدريج ايله كلوب ومعده دن قي
ايله چقه وفارن برجي دخي كلمك ايله ديدرلي ايله چقوب وجابجا دركه تجاوز نسبت
چقه ممدوح دكلدر هلاك احتمالي واردر . واكر بو علت سببي حار ورم ايسه

اندن خالي دكلدر كه يا صفراوي ويا دموي اوله . ودوركك مانندهسي اكثر صفراوي محرق
ايسه حمى وعطش ودخي صفراوي اغز اچيلغي انكا شهادت ايدر . وورم مادهسي دموي
ايسه حمى لر دخي لر اشتدادي واغز طعمي طتلو نقيدر . وموضع وجع ضربانلو اولور . واكر
حار ويابس سوء المزاج ايسه عطشي صعب وحرقت وحرارتي دخي اولور . واكر
سبب يابس ويا بعض طعاملر ايسه انلك وجعي طونغون اولوب وسابقا نه ير
ايدوب داخي معتاد استعمال ايلديكلري نسنه لر انكا شهادت ايدر . واكر انك سببي اعاعيني
بغرسقلر بوروليسي وطولاشمسي ايسه معلوم دركه علت قنقي طور ممتنع ومعلق نسنه
كه باطننده واردر . بر برده كو يا بر طولاشمش اورغان كبي كه بر طوب اولمش طورر
انك آشغه اينوب طوردوغي حس اولنور ونبوزابضا قولي اوزره ايلاوس علتنده
اكر نقطه بوله ظهوره كلورسه علامت ردّيه دندر . وبعضي برنجي كوني هلاك
اولور . مكر كه مريضك حاره حمى سي اولوب وچوق عرق كتوره وبونلرك علاجي
بو علتده اكثر چكرده نشان اوله كه ورم اوله انك علاجي دموي وصفراوي ورم
علاجي دخي بر نوعدر . ومريضك قوتي اولوب دموي علامتلر ظاهر ايسه اول
باسليقدن فصد اولنوب بعده ضماد لر قولنج كركدر . ضماد عنب الثعلب و
خطمي بپرا غندن دارو اوني وبابونه واكليل الملك ودوكلمش والنخش اوله بنفشه
بانج ايله دبيحه ايله بوغور دوب ضماد اولنه . شربت شراب وشاه الحلوكا
سني صولريله هر برندن يكرمي درهم اوله . اون درهم خيارشنبه واون درهم
بادام ياغيله واون درهم شكر ايله ويره لر . شربت آخر كاكنج وليلاب وسوسن
كوكي وبابونه صولرندن اون بش درهم اون درهم بادام ياغيله واون
درهم خيارشنبه واون درهم شكر ايله ويره لر . معجونا كه فيه الانفع
ايدوب وقولنجي فتح ايدر . مصطكي وقرنفل وزنجبيل وفلفل ودار فلفل وجوز
بوا هر برلرندن ايكي درهم اوله . دوكوب وبر درهم سقمونيا ايله وشكر
ايله معجون ايدوب جلاب ايله ويا طاتلو ايو صو ايله ويره لر . بونك مقدار شربتي
ايكي درهم در . واكر سبب علت حار ويابس سوء المزاج اولمش ايسه
ويا صفراانك بغرسقه اينوب ثقلي قورودمش اوله اكه حقنه لازمدر . حقنه بنفشه
وخطمي وبابونه وكتان تخمي وسبستان دارو كشكي وبغداي كبكي ودواء شربني
ايله يا خود بنفشه ياغيله وقانه شكر ايله وبوره طوز ايله عادت اوزره حقنه ايده لر
وبعضي اجزايي ايچنده اجلاس ايده لر . مثلا بابونه واكليل الملك وكرب وطورنج
ايلا وبنفشه ولبلاب وخطمي كوكي وسوسن كوكي قينامش اوله طلا بنفشه ياغيله

موم روغنی ایدوب قارن اوسته طلا ایتمك اولنه و بونلردن صکره حقنه و قوبه ایدهلر
حقنه و قوبه چغار سبوسنه عناب و چکردکسز اوزوم و سبستان و سوسن کوکی و خطمی
کوکی صو ایله طبخ اولنوب و سوزوب بر درهم ایارج فیقرا قاتوب بادام یاغیله و بنفشه
یاغیله حقنه ایدهلر و بادام و بنفشه یاغیله بر درهم ایارج فیقرا و کاه کاه و بیرمك روادر که
جری ازدر و حبلی و قوتی بنه کاملدر و کاه کاه شیاف دخی قویهلر که طبیعتی تحریك ایدوب
و مادهیی اشاغی چکه و غذالرینی زیربا و طلایم حصولر و بیرهلر و اکر اوزوم و عناب و
سبستانی قیناددوب و سوزوب شکر ایله و بیرسه صو ایدر و قولنج ثقلی و ادراری
علاجلر بوکه دخی روادر و اکر سبب علت ناموافق دارولر استعمال اولنمش اولسه
دیمش ایدوك انك علاجی شیرلنان یاغیله و دهن ورد ایله مخلوطا نیم کرم و بیره لر اکر اول
ناموافق داروی قی ایله چقاروب بعده بورك اطلاقی ایله تنقیه ایدهلر و ناموافق
زهر طبیعتلو و حدتلو دارو استعمالی سبب علت ایسه نه نوع اولدوغی اولسون
بنه حار سد ایله و شیرلنان ایله قی ایتدرمك کافیدر و زهرلو دارولر علاجنده دخی
محتاج ایسه اول بابه نظر ایدوب موافق اولان علاجلردن بوکه دخی ایدهلر و بعضیلر
بول ایلا و سده بعضیسی طولاشمه سنه و بورکسنه زبده ایچوروب آخر الدوا و دلیل
نفعی ارضا و بیرمدر و انك ایله علاج القدم قطردن خالی دکلدر و بوندن صکره بوکرك
و مثانه امراضندن زحیر و ضعفی و ماغوزینی هر نه ایسه ترتیب اوزره بیان اولنور

ایکیوز اوتوز طقوزنجی باب بوکرکده ماده سز حار سوء المزاج بیاننده

بوکرکده ساده واسطهسز سوء المزاج حادثه فارسیده از سوء المزاج گرم ساده
دیرلر واقسام انواعی ایچنده بیش قاعده اوتوم دیرلر و رومیلر و یونانیلر وسقواشیا
تریقونفزون دیرلر بوکرکده ماده سز حار سوء المزاج اولمق سببی زحمت و ریاضت
چکمك و یاخود حار دارولر و حار شراب و طعم ماده سی [illegible] و دکلو غیری ایستی کورکله
کیمك ویا بونلرك علاماتی بول زیاده صارو و یا قزل و زعفرانی ور ایجه لو اولوب
و عطش غالب اولوب و دبول جوف اصاك ایدهمیوب و بول مجرادن یکن وارت
طوپه و حرقت دانك قرار تمزن جماع اشتهاسی دخی غایت حار اولوب و بول
اولستند و جایزدر که یاغ کبی نسنه بر ظاهر اوله زیرا بوکرك حوالیسنده اولان یاغی
اریدوب بول ایله برابر کلمك جایزدر و منی دخی زیاده حار اولمسی اولادا و اولادی سبب
معلوم در که بینی زیاده حار و زیاده بارد اولی اکثر اردده و اکثر عورتده مانع نسلدر
فی هذا کثیرك کرکد و رکید [illegible] صورت مصوره [illegible] مستعد اولر بو بحث محلنده ذکر
اولنور و سایر نوعلرك علاجی اکثر بوکرکده سوء المزاج ساده ایسه یعنی آخردن

بولنورکن بوغیسه واکا سبب رکت و ریاضت ایسه بوندن صکره راحت و آسایش
قصد ایدهلر و دکل پاچی وارزه چماسر که دکلاب ایله مخلوطا طعام کافیدر شربت و قوت
تخم صوبی و سکنجبیل و خیار صولرینه واکشی ایران و بیرهلر و طعاملرینه ارپه کشکی
و مزجکك بر بره لرین که غوره صولری دکل یاخود [illegible] و بادم یاغی قاتلمش اوله و اکثر طلی زیاده
علاج ایسه صوالچه و کی بر اغذ طین مختوم قویهلر و اکر حقنه اقتضا ایدرسه حقنه
خرفه تخمك صوبی و یاخود [illegible] و خیار صوبی و عنب الثعلب صولری و دکل یاغیله ایدهلر
و اکر سبب علت حار طعام و شراب ایدنا ایسه بعد الیوم انك کیلردن اك محبوب
و بنه بو علاجلر که ذکر ایده رز کافیدر اما کاهی بوعلت و یا خطس دیدکلری علت
نقل ایدر اول علت دولاب دورلر هر نه ایچرسه فی الحال اشغدن
بول ایله کلور اول علت دیابیطس و بو باشقه بابده ذکر اولنسور

ایکیوز قرقنجی باب بوکرکده ماده سز بارد سوء المزاج بیاننده

بوکرکده ساده و صوق سوء المزاجدر فارسیده از سوء المزاج گرده سرد
دیرلر واقسام انواعی ابن تبنسیس [illegible] دورلر و رومیلر و یونانیلر [illegible] واسف
ابسیخرانوبنفزون دیرلر بوکرکده بارد سوء المزاجك سببی بارد صولره چوق ایچلدر
خصوصا اطعام ایدوکلری وقتنده چوق بارده صولر ایچلر مثلا اچ قارننه و حمامده [illegible] و
ریاضتدن صکره وکیجه دن کتورمش اوله و زیاده یورلمش اوله و کاهی کتانی صغر کر وسته
چوق [illegible] دخی اولور و بارد هر اوسته [illegible] و بلکی [illegible] دخی اولور
انوکیجون اولا [illegible] قانونه و چاربه سنه غضب الیسه واردوب بر بارد طاشش
دیا ظهر اق اوسته اوتوررلر و بوکرکه بر دوات تاثیر ایدوب جماعی منع ایتسونکا
دیو قانونی واردوب بیچه مدت ایله اول بارد مهردن قالدررلر و کاهی بوکرکك
بر دخی و سوء المزاجی چوق بارد غذالرده و بارد شرابلردن دخی اولور
بونك علاماتی بول آق اولوب و اشتهاء جماع اولمیه و اکثر علت ایرلکك
آدمده ایسه کوجکه دخی اردن جماع دخی قبیح [illegible] کیدرك ارقه سی بیر آدملر
ارقه سی کبی ضعیف اولوب و بو علتده عطش اولماز علاج جوارش
کمون بو علته قتی نافعدر و یاخود سرکه ده اصلانمش و قوروتمش اولان
درهم کمونی دوکوب اللی درهم شکر ایله سفوف ایدوب مقدار استعمالی
شکر ایله [illegible] درهمدر جوارش کمون سرکه ده اصلانوب بعده قوروتمش
کمونا بر رطل فلفل اسود و زنجبیل هر بر ندن اوتوز التی درهم بوره و ارمنی اونا
درهم ورق سداب یابسی [illegible] درهم دخی [illegible] ایدوب عسل ایله

مجوباً ایده‌لر · بلکه معتاد استعمالی بر شی اوله رغایت نافعدر · و بو بابده
حقنه قونیه باشی و کوکرجین بارده سی صولری ایله ایده‌لر · و اگر حقنه ده حاجت یا دام یاغی
ویا جوز و یا فستق ویا حب الخضرا یاغی و یا بزر … یاغلری قاتوب نیم گرم ایده‌لر
نافعدر که بوکرکه حرارت و قوت ویرر و قرنفون یاغنی سورمک دخی نافعدر · و
طعام و غداسی کوزن ایله پیشمش کوکرجین یاورولری و سرچه قوشلری و تخواب
بر · و قلیه ویریلمر که دارچینی ایله اوله غایت مناسبدر · · · والله اعلم

ایکیوز قرق برنجی باب بوکرکده ماده صفراوی سوداوی المزاج اولوب ومذیب که اکثر صفراوی اوله انکک بیاننده در

بوکرکک اسی سودا المزاج که ماده‌سی اولوب و دموی و اگر صفراوی اولمقدر · فارسیده گرده گرم از سودا المزاج یا خون ویا از کنش زرد باشد درلر ■
واز جمله انواعی ابشیربوسی فالید اربوم قوفا شریا درلر · ورومیلر ویونانیلر دسن
قراسیاطریی نوفروناقلیس درلر · بونک علامتی اگر ماده دموی اوله
قان علامتلری ظاهر اولور · و اگر ماده صفراوی اوله حرقت و ضربان وبول صاروقلغی
و حمی و عطش انک علامتلریدر · علاجی اگر ماده دموی ایسه اول باسلیقدن
فصد ایده‌لر · و اگر ماده صفراوی ایسه اول بنفشه و سبستان و عناب و شیر
خشت و یا خود خیارشنبه دارکه طبیخی ایله استفراغ ایدروب بعده
فصد اولنسه روادر · و یا خود حار حقنه سی ایلمک کرکدر که صفراوی تعدیل ایده‌لر
و انار صویی و خیار و خرفه صولری شکر ایله ویرمک و یا دام یاغیله …
دخی نافعدر · و ضماد … بزر قطونا و بابونه کشنیز صولری و سرکه ایله ■
بو … اوله بوکرک اوستنه قویه‌لر ■ و اگر حرارت زیاده قوی ایسه بو ضماد
… صولرینی یا ایوا عصاره‌سی و بنفشه
… و صندل زیاده ایدوب ضماد اولنه و شراب باردن شراب لیمون
و شراب بنفشه و شراب انار ویروب و طعام و غدالرینی بو علتک
اولکی بابنده تعیین اولنان طعاملر اوله کافیدر · · · ·

ایکیوز قرق ایکنجی باب بارد سودا المزاج بوکرکده ماده ایله اوله بیاننده در

بوکرکده صوق و ماده‌لو سودا المزاجدر · فارسیده گرده سرد و با ماده
لو سودا المزاج درلر · و از جمله انواعی ابشیربوس زیکادبوم قوفا شریادرلر
ورومیلر و یونانیلر دسن قراسیاطیا ابسخرا … نوفروناقلیس درلر · بوکرکک
بارد و ماده‌لو سودا المزاج علامتلری بلغم علامتلری کبیدر · و دنجی محلده

ذکری سبقت ایتمشدر · علاجی تعلیل بلغم ایچون اول قی ایتدره‌لر · بعده مسهل حقنه‌لر و معاجین
بلغی قوتیله ذکر اولنمشدر · اگر واجب ایدوب اول علاجلردن مناسب اولانی بوکرکک علاجی
ایده‌لر · و طلالر و ماء قرنفون یاغنی سورمک نافعدر · · و حار معجونلر و کسر ریاح ایچون اولان
علاجلر و ضمادلر ایده‌لر · و غدالری بلغم بابنده ذکر اولندوغی اوزره کوکرجین و سرچه قوش
لری و … مانند جربایلر و قوزی قلیه‌سی و نخود ایلر که کمون و دارچینی و سایر افاویه ایله
اوله نافعدر ·

ایکیوز قرق اوچنجی باب بوکرکک لاغر اولمسنک سببی و علامتی بیاننده در

بوکرک ارق اولمقدر · فارسیده سبب لاغر گرده درلر · و از جمله انواعی ابوم
نابس … درلر · ورومیلر و یونانیلر … استخوش نوفرون درلر
بوکرک لاغر اولمق یعنی ارق اولمق سببی جماع کثرتیدر · و دخی بول ادراری …
چون استعمال ایتکدن دخی اولور · و حار … بوکرک لاغر اوله ■
علامتی جماع اشتهاسی اولمز و هیچ زحمته طاقت کتوره‌میوب ارقه ضعیف
اولوب · و چوق یتوب ایدوب و بول اق اولوب و جایزدر که بدنی دخی ارقلیه
و یا قدری فوقه دخی از اولوب و کوزلری قوبی و ضعیف اولوب · و کاهی صداع
عارض اولوب · و ارقه و کمرکاه بارد اولور بونک علاجی بادام و فستق و بطم
و شام فستقی و حبة الخضرا و جوز هندی و فندق و خشخاش کبیری شکر ایله
یه‌لر · و نخود و باقله و ماش و بوکرکجه دنه اسفیدباجلر و ناوق و اوردک و کچی
بوکرکی یاغی و برنج یاغیله اسپاناخ ایتمک رازیانه و زنجبیل ایله یه‌لر و قیونا بوکرکنی
قیمه ایدوب … ناوق و اوردک یاغلریله کوفته پشوروب
و ازرشه رازیانه و زنجبیل اکوب یه‌لر · و حقنه که قوزی باشی و کوکرجین بارده
سی … و قویرق یاغیله و اربض بوکرکک یاغی ایله دخی نافعدر ·
و غداسی … و یا چه · و رودفدان … خشخاش تجربه ایله حلوا
نافعدر · و بوکرکک سمورتمکه طعام و شراب هرنه ایسه بروده مایل کرکدر ·

ایکیوز قرق دردنجی باب بوکرکک ضعیف اولمسنک سببی بیاننده در

بوکرکک ضعیف اولمقدر · فارسیده ضعیف گرده درلر · و از جمله انواعی ابوم
اینه جیجلاسی درلر · ورومیلر و یونانیلر اوناسیا نوفرون درلر · بوکرکده که ■
ارامنون برمرض اولمق لابد بوکرکه ضعف کتورر ■ دیکر که و مرض طاشی
… اوله و یا خود برزحمت و یا بر زخم و آفت ایرشوب و یا خود عادتی
دکل ایکن چوق بیان … زیاده … و بعضی …

قالمقده دخی دورر کرچه اوتورمقده وجوفه جماع جملهسی بوکرکی ضعیف ایدر • اما
رطوبتلر قننده بوکرک ضعیفی اولدرکه مثلا بوکرک کندو قالنلغی وغلظتنده کبی وقالتوب
واول صوکه آرزه جکی رقیقی قالنه جکردن بوکرکه کلور ایدی اول قالنلک آنلری اریتوب
وسوزلیوب دکنده وغداسنه خرج ایدوب وباقیسی صوتلر مثانهیه کوندروب • و
مثانه دخی اول باقی کندو هضم ایدوب یعنی مثانه دخی اول قالنی کندو غداسنه
خرج ایدوب وصوتلر طشره دفع ایده دقانونده تشریح بودرکه هرکاه اکر ضعف
طاری اوله اول قالنی هضم ایده مزه دکنده وغداسنه دوندرمز وسوزهمز یعنی
اول محللرنه قالنلر ایدر بلیوب سنکلر ایدر • وانوقطه دخی اولورسه فقیف آفول
اولور • بونک سببی معلومدرکه بوکرکک انکک کوچوی سست ومتخلخل
اولوب • واننده اولان بوکرکت اکی طوتولی یا ضعیف قالمشدر • ویا طلی
اولمشدر • بلکی چوق جماع ویاخود ادرار ایدیجی اشیادن چوق استعمال اتمکت
اوله • ویا بعضی ریکلر دخی سبب اوله بونلرک علامتی بول غالی اولور یعنی
ایچنده چیکت است بومثل صوکبی اولور وجماع آرزوسی اولماز • ولاهی بولی
ایله برخلیط رطوبت مخلوط مشاهده اولنور • وقاروره ده بول برساعت
طورسه رسوب ایدوب بول اوستنده برشی ظهور ایدرکه • دکنز
کوپکی کبی اوله • اول وقت آورده دیکلری طم قویدر • وهچ اوله برآفت یوقدر
وبرنجی که آورده ریکلر ضعیف اولسه بول رسوب اتمز • وهر بولکه معده
طعام هضم اوتمزدن اول کلور صوکبی صاف کلور واول بولکه هضمدن صکره
کلور بول غالی کلور • زیرا جکر غذاده تصرف ایدوب • وقانی دندرمش
اولوب • وبوکرک نصیبنی قاندن آکا کوندرمش اولوب بوکرک ضعف
وعجز سببی ایله انده خیچ تصرف ایتیوب نصیبنی آلماز • بوسبیله بول
غالی اولور • اما کاهی جایزدرکه بول غالی اولمق سببی بحران طریقیله
طبیعت دفعی اوله • وبونده فرق بودرکه آنک سببی طبیعت دفعی ایسه
اول مرض عقبنجه معلومدرکه راحت بوله • وبوکرکت تاو اولماز وممکندرکه
انکک نونهی دخی معلوم اوله • اما بوکرکک ضعفی وناتوانلغی کوز ضعفی وصداع
ظهوره کلمهسی دخی شاهددر علاجی بونده علاجه محتاج انکک فصوادیدر
زیرا تاخیرا اولنورسه علت محکم اولوب مشکل اولور • وممکندرکه
بوعلتده بعضی قرحه وسحج ظهوره کله بوبحث باشقه بابده ذکر اولنور
والحاصل اکر مانع بوحفنه باسلیقدن فصد اولنوب قانی قونه وسنه

دفعلر کوره اقیده لر • وبوعلتده مسهل وادرار وتحلل صولری ایرلمز قیلتا دور • زیرا بولجرا
سنه آخر فضلا کوزدوب اضطراب زیاده اولور • وجاعدنا وکامدن ورمافیندن
منع اولنوب اشتابشه وراحت کرکدر • اکا بوعلتک تدبیری بوکرکلری طوتی
کرکدر • مثلا شربتلر وموافق غذالر وضمادلر لازمدر • وشربتلردن سفرجل شراب نفاع
وسفرجلی وبونلرک ربلری وریباس ورسبا وقیمونیا شربتلری وطباشیر اقراصی • وارده
بسنی نافعدر • وغدا اولطعاملرکه سماق صویله ویجنگ واکشی ایله قورلیه باجه اری وپاشلق
وبلکلی وسوکلوکلر وطراح وچیل اتی مصوصلری وافشرده لرکه بوزاغو اتم فرن سماق
رعوده وانار وتنکت کبیلر ایله اوله • وپاکت اتمک کرفسنی دیادوام وانبت الحمزا المیه بیبه لر
ورودن ده بیروه عصاره سی سماق ایله مفیددر • وبونده سموزانده وسمور انکوشلر
دیاهر چیزکم کرکور • ومیوه لردن زعرور وابوه وتفاح وغاسی هرسه جایزدر • قرص
طباشیر گل وسماق وطباشیر وصمغ عربی وگل مختوم وگل ارمنی وقرص طل واقاقیا صندل
هربرندن بریجقی درهم وقادرلیش تخمی سنه دقاصی تخمی وجلنار هربرندن ایکی
درهم قادرلیش تخمی اوچ درهم وقادرلیش بلوط وحب الآس هربرندن اوچ
درهم افیون ایکی درهم اوله جمله دوکوب وطبخ ایدوب واکشی انار وایوا صولریله
یوغوروب برقرص بردرهم اوله که برشربت اولور • اسطبو شربتلرکه
برسیله وبره لر ضماد که اوله طرفنه وبوکرک ناحیه سنه قویه لر گل وطباشیر وسماق
بیراین واقاقیا صندل وحیه التیس عصاره سی وگل ارمنی وگل مختوم هربرندن ایکی
درهم مغدارین بکسمد ان اوچ درهم اربه سوبیقی بیری درهم قوب ورسبا
بیراین هربرندن ایکی درهم اوله • جمله دوکوب واکشی انار وایوا وبار رسبا
صویله ارقه طرفنه قویه لر • وبوکرک ناحیه سنه اکشی ایوا صویلی وانار بیراینی ورسبا
صولرینه وقده اصلا دوب قویه لر • وبوط بوجقلرینه وقاسی وقتیب وبنه
واطرافنه لحیة التیس وشوره لی قورازینی ودانار رقابی وگل وعوسج کوکلری صوده
قینادوب قویه لر • وبونک ایچنده لسان الحمل صویلی ختم اولنسه دخی
صوابدر • وبوصولردن طلالر وتنظولر دخی مفیددر • ومعده دابلیجه
صولرنده اجلاس ایتدرمک فتی نافعدر • حتی ایلیجه صولرندن جره جره
ایچوره لر که بوصورنجی بیک دفعلر ایدر • وممکن ایسه بارد ورطب بر هوا الو
یره ده اسکان ایتدره لر • وبوکرکه مرضلرینک جمله سنده قی ایتدرمک
فتی نافعدر • ممکندرکه علت برادغوردن زایل اوله • وبوبابده معمرطیبلرنیک
علاجی اکثر حبلر وضمادلرکه ایچاسنه ایتدره بوعقورتش اوله • انکله ایلج ایدرلر

وغضب وخاصه مدردر . وقابضا صوری ارقه دکر گاه وبیلک علو بدنه سوروب وتطولقلر ایدرا
ودیرکه بو علتده بر اثر علا اولنورکه زحمت ویرکشدر ومعدوح عمل اساسیش درافتدر . وچون
علت آغزه ایرشوب ابولک لر ظاهر اولدوده سرلر دیرلر یاخود قانی منع ایدرلر وقلونجلر
روی وقارسیه کبی دازاصی کوکب وازاصی جلنبار نافعدر . وطوزلو واچی اجوجو
اشیادن پرهیز ایدهلر . واکر بول عنالی سببی طبیعت دیبی دیوانی دیمش ایدکلری امساک
ایلیازه . بیلک معاودت ایتمک کرک که برن پاک اوله . مکر حددن زیاده اولوب ضعف خوف
اولنورسه اول وقت بو ذکر ایلدیکمز علاجلردن ایدهلر محمد بن زکریا قولی اوزره بابنج
چیچکنک اطرافنه کسوب وجیفنه طوزبر اخوب ادن کوره استعمال ایلیهلر جمله بوکرکی
رضلرین پاک ایدر . واکر بو علت اوزانوب مدت دیرولر داطرافنده وبیلک جمله بدنه ورم
ظهوره کله ، استسقاء لحمی علاجنی اتمک کرکدر . اول بابده ذکر اولنمشدر .

ایکیوز قرق بشنجی باب بوکرکده واطرافنده ظاهر اولان ریح بیانندهدر

بوکرکده واطرافنده یل پیدا اولمقدر . فارسیده دخی ریح کرده دیرلر . وافرنجلر
انوابی فلاتو اوزنیاسی رنوم دیرلر . ورده مر ویونانیلر انفیسماکه بتوماتوس
نومنزدن دیرلر . بوکرکده وجوارنده بر غلیظ ریح عارض اولوب بوکرکک وجعی
فندن ارقهده ظهوره کلور ایتمک علاجی وجع قولنجی بیرینک التندن اتشده
ویقاری کرنکلر علاج اولی نفاخ ومنفذ اولان اشیادن پرهیز ایدوب وتحلیل
ومدرر دارولردن استعمال ایدهلر . مثلا رازیانه وکمون کبیلرین عسل ایله
معجون جلاب ایله ویرهلر وضمادن دخی بوکلو مانند دارولردن که کمون وبابونه و
سذاب ورازیانه تخملری کبی اوله که رحملرین کسر ایدهلر در قوشاقلری برینه ضماد
ایدهلر . وشط باغی دخی سورمک نافعدر . واقتضا ایدرسه
محلل حقنهلر دخی ایدهلر .

ایکیوز قرق التنجی باب بوکرکده ظهور ایدن حار ورم بیانندهدر

بوکرکده ظهور ایدن ورمدر . فارسیده کرم اماس کرده دیرلر
وافرنجلر انوابی انفلا ... رنوم دیرلر . ورده مر ویونانیلر نوحور قالیه وسس
رنوم ادنفوس ... نونفردن دیرلر . بوکرکده ظهور ایدن حار ورم
مادهسی یا صافی قاندر یا صفرا یا قدلو رقیق دمدر . وورمک حالی معلومدر
که اوج نسنهدن خالی دکلدر . یا تحلیل بولور یا اریجلور یا صلب اولور .
وکاهی حار ورم دیدیکمز بوکرکلک ایکیسنده دخی واقع اولور . وکاهی بوکرکک
کموزینی جانبنه مایل اولور . وکاهی دخی منفذ جانبنه میل ایدوب ومنفذ اولدز

صوجقزدن بوکرکه ایتک اچنده کلور . وکاهی اولورکه بول یولی جانبنه وکاهی جیلی غشا
جانبنه ایدر وغشا دیدیکمز ارقه طوننده اورتمشدر . وکاه اولورکه بو ورم غشا بل
ایچرویه میل ایدر . وورمک سببلری دورت ویا اوزرینهدر . بریسی اولدرکه
بوکرکده طاشلی تولد ایدوب ده پرتنک ایله محلا بینی متاذی ایدوب ، وبوکرک
ابتنی ویا جلدی بوجر سیج ایدر . وایکنجی اولدرکه بر زخم وافت ویا بر سقط واقع
اوله . واوچنجی بعضی آغزنه که کرقلیج کبیلر ویا اخی طولدرر قلری کبیکه بلمون
دیرلر . والتنک کبیلرکه بلنه باغلنمش اولهلر . ودردنجی اولدرکه بول طوتلمش اوله .
بوبرکک علاجی حار ورم بر جمی ایدرکه اکثر وقتده قمی ولازم اولوب وکاهی دخی
زات ارقه ادسنده چقار وحرارت قوت ایدوب بوکرکدن اوزلق دنبدر .
ایدر وجمی اولنده نبض اخرجیلرده اولدیغی کبی صغیر اولمز . واطراف دخی بارده
اولوب . وکاه کاه جمی اهسته اولوب دینه صعب اولور . وکاه قیاسی اولنور
که جمی ربع اولسه کرکدر . واداراری ایدیجی داروسر . واکثری بیلکک صیزی اولور
واکر ورم بوکرکه اشتدادیله ایتمک وجعی ساکن رکه اولور . واکثر ورم غشا بی
اوله خصوصا بوکرکک معالجنک قبضه اوله . وجعی عظیم اولوب وارقهسی وبونینی
طوتوب طونمقه قادر اولمز . وعطسه اتمکه دخی قدرتی اولهمز . ودابشلرکه کاهی ورم
صوتی سببیله اختلاط عقل ظهوره کلوب غشا دماغه مشارکتی اولور . وکوز
دیوزه اغرلری ظهوره کلوره فیتی صفرایی چوق واقع اولور . زیرا معده مشارکتی سببی
ایلهدر . وجایزدرکه قاتی اطلاق اولسبی ایجاب ایدهرکن منع ایدر . وورم زیادهسی
سببیله بوزسقلریا تنک اچر . وبول اولان آق اولور بعده قزل اولور . اکثرکه بر حدت
بیاضی اوزره قاله انکا علامتدرکه ورم یا صلب یا دبیله اولسه وارچلنسه کرکدر . وبو
علتده بول غلیظ اولسه بر اثر علامتدر . وقتار سوب اتسه انکا علامتدرکه طبیخ
بولوب وسلامت اوله . وهرکاه که ورم تنی ثقیل اوله . یعنی قیاس اولنه که بر اوغنشه بوکر
کنده وقارنده طوروب . ویا معلوم اولوب وقتالی اولان برلرنده دخی ریحلر دوچنقلر صعب
اوله انکا علامتدرکه ورم طبیخ بولشدر . وهرکاه که واقع اوله بر تام ایله دیزدوب
دیار ووقار جمی ... براوغوردن زایل اوله . انکا علامتدرکه ورم باشی ویردی
وهرکاه که هر ریضک صاغ بهلوسی اوزرنده یاتمق ثقیل اوله ورم صاغ بوکرکده
اولدوغنه علامتدر . زیرا ورم صولده اولسه صاغ بهلوده یاتقده ورم اصلمش
اولوب زحمت ویرسه کرکدر . واکر وجع جکر قبنده اولسه ورم صاغ بوکرکده
اولدوغنه نشانهدر . زیرا صاغ بوکرک صول بوکرکدن یقاری وجکره قریبدر .

والکر وجع مثانه‌یه ایرشسه ورم حصول بولکرده در . والکر وجع انقطاع وبخارب بعض ایلک جانبه
دخی چکرسه ایلک بولکرده بلورم اولدوغنه علامتلردر . ودموی ورم علامتلری اولدرکه .
مثانه جانبنده که ورم آغریغی ایده هر حرارت دخی اولور . اتفاقی عرق اولماز . وهر وجع اولورکه
آز مدت ایله اولوب وبی آرام اولوب وعطش اندازه ایله اولور . وحمّی سبب دخی دموی حمّالر
کبی اولور . وهر بار وجعک والکر قینک صعوبتی واحتباسی قاتلک فساد وصلابته کوره
اولور . وصفرا اکثر حمّادن انضغطا اولماز . وصفراوی ورمک علامتلری معلومدرکه الکوره
صفرا علامتلری ظاهر اولور . مثلا علانلو حمّی اولوب وورم آغریغی آز اولور . اما حمّا
وعطش چوق اولور . وچون علت آزه ایرشسه بول غلیظ اولوب . وقاروره ده وفان
صفرادن غالب اولور . ورم حمره چکنسندن اولور . والکر صفرادن غالب ایسه ورم
قله چکنسندن اولوب وبول آز آز گلوب . ودنه تیز تیز طوتوب . ووقت وهر . وبعض
ایسه سریع ومتواتر اولور . بو بابده ایکیسنک دخی علاجی جرجینه قیدر . بونده
اطبا علامتلری ماده‌لر اندازه‌سنه کوره ترکیب اولدوغنی تشخیص ایدوب وترکیب
تدبیر ایدرلر . بقراط ایدر اذا کان البول دمًا سریع الخروج دل على ان الورم غائبة على
الکلیتین فی ترتیب تشخیصها یعنی هرگاه بول یا علو اولسه وتیز طشره گلسه علامتی اولورکه
بوکلرده ورم غالبه اولوب بولکرکه اوزرنده اولان یاغی اریتمشدر . فصل
اذا کان بوله زیبق دجا بعینه دل على مرض حادّ فی الکلیتین . یعنی هرگاه بول زیبق
یاغنه شبیه اولسه اناگاه چخنه بولکرده بر مرض حاد اولدوغنه دلالت
ایدر بقراط درکه هرگاه که ورم فسخ اولسه مثانه ایچنه اچلوب واریکث آق
دهوار دراپچه بوا اولسه سلامت امیدی واردر . والکر قان واریک مخلوط اولسه
ایو دکلدر . والکر طبیعت اریکی بوغسی جانبنه دفع اتسه یرامزدر . وبو ایکی درلو
اولور بریا اولدرکه طبیعت مشوبه که ذات الجنبده ماده سینی پهلو کمو کلرینه دفع
ایدر . ظاهره بر اغوب بوتکله خلاص بولور . بونده دخی حم چنان بغرسق جانبنه
دفع ایدره ایکنجی اولدرکه ماده بولکرکن جگره وجگردن ماساریقایه کلور وبغرسقلره
کیدر . وکاه اولورکه ماده غارن فضاسندن دفع اولور . وبعضی دررکه بارهه
علاج ایدرلر . وکاه اولدرکه ورم طبخ بولوب اچلمز بودخی باره مغله محتاج اولور
بودخی یرامزدر . وبونده حق ورم افنالقذهبی ورمک حبجه بدر . قنی یرامزدر
خصوصا دخی یرامزدن ثمر اولدر . بقراط ایدر اذا ظهر على البول نفاخات بوالات
فذلک دلیل على الوجع فی الکلیتین وان المرض سیطول یعنی هرگاه که بول او
ستنده حباب ظاهر اوله بولکرده بر وجع واردر . ومرض اوزون اوزار

کلدر علاج بونده اودرار ایدیجی دارولردن که تخم صوراب وغیری کبیلر اولادر ویرلک اولماز . زیرا
بونده اولان یرامز خلطلری بخار ریده اولان انواعلردن تنقیه ایدروب علت موضعنی وقواید
وموضعک ضعیفی سببی ایله اکثری اندن خالیر . بونده طریق صواب اولدرکه صودرنا جوغلق مسهّل
ایده‌لر مگر صوروکک حاجتنه قالقوب قبول ایلدکده الکث ایله بخار ریحا برشسه بیدنه
سندرا خوف ایدمسه . اول وقت صوابی مرورت ایله ونجیح ایله ویره‌لرکه قی دوار تندن .
عطش تام واقع اولیه . وزیاده بارد صودن ویره‌لرکه ورم صلب اولیه . بوبابده مادّه‌نک
قوامنی معتدل شربتلر ایله کوروب بعده بیه شرم حقنه ترکیب لر کدر حقنه خطمی وخبازی وکتان
تخمزلرا لعابلریا کسکا ایله اولا . ولا یاغی وخیار سنبنه ایله اوله . وبولرک علاجنده خیارشنبه
قنی نا غضبدر . الکرک شربت ولکرک حقنده وه وربونک استقرایی خنف ایله دکلدر وبو خصوصده
ماء الجبن دخی مسهللرک اعلاسیدر . زیرا ماده‌لری بغرسق جانبنه کتوروب طمرلری بیوبوب
پاک ایدر . وهر بولکرک ورمنده حمام دخی یرامزدر مگر علت اختلاطه وارمش اوله . اکثر لر غرمه
حمام جایزدر . والحاصل اگر شربت والکر حقنه وضماد اولدرادر کرک بعده طبخ ایدیجی
ایله تحلیل ایدیجی مخلوط اوله که حاجت اندازه‌سنه کوره اوله . واخرنده جمله محلل استعمال
ایدوب . وزیاده حاروق دارو ورمده استعمالی اولنمق جایز دکلدر قنی ضرورت
اولوب لازم کلورسه اول وقت محرق دارو . مرهم برشسه خلط ایده‌لرکه حرقتی
تسکین ایده . ودفنا که بولده بیوست ثمرلرا کوره‌لر اودرار ایدیجی دارولردن
ماء الجزید ومباددن ابیزدر وغیری کبیلر دیرلک جایزدر . وضمادلرکه اولور اوقلده چیقنه
واریه اونی وباقله اونی وخطمی وصندل وسنباق مامیثا وبابنش فیچ قاندوسی دکل
یاغی وعنب الثعلب کبیلردن ایده‌لر . والکر وجع صعب ایسه ضماده بر مقدار خشخاش
ساکن اولی فتم ایدوب . واخیرده فلونیا ویره‌لر . اما ورم صفراوی ایسه ضماده اق
مرهم ودکل یاغی وبنفشه وکاسنی صوبی قنه‌لر . وبابش کشنیز ووفنه پراغی مولری
ولعاب وارزه صوق سرکه خلط ایدوب . وبر خرقه پاره سینی اصلادوب بولکرک
موضعنه قنویه‌لر . واخرنده حلبه وبابونه زیاده ایده‌لر ودخی آخرنده بابونه وخطمی
وانیسون وزنبیت اقلیقنده طبخ ایدوب بر بیوک پاره سینی اصلادوب بنم کرم بولکرک
اوستنه قنویه‌لر ضماد محلل التیامش بغدای اونی وچکندر وخطمی وکرنب پراقلری
وسوسن کوکی وطورق اونی انکبین ایله یوغوروب وزنبیت واوروک وناردین
یاغلری ایله طبخ ایدوب ضماد ایده‌لر ضماد آخر انجیری ماء العسلده طبخ ایدوب
ضماد اوله اگر مازریون وایرسا فتم اولنورسه دخی قوی اولور شربت
که طبخ ایدیجی درنه رازیانه تخمی هربرندن درهم نصف سنه ایکی درهم فاورلمش

اولا بر شربت ادلور . والحاصل اگر ورم دموی ایسه اول باسلیقدن یا قیفالدن
فصد اولنمق گرکدر . واگر ورم چنبغ اوله یاخود مریض ضعیف ایسه یا بقدن فصد
اولنوب بعده اشبو شرابی ویره لر شربت بعد الفصد عناب
ونیلوفر دگنز اوزوم یوز درهم اوله . خشخاش سنبلی تخمی دنیلوفر کشنیز وعدس
مقشر هر برندن یوز درهم اوله . وبونلری دوگوب قدر صو ایله قینا
دوب تا دورت یوز درهم قاله . وسوزوب دورت یوز درهم شکر
ایله قوامه گتوروب وهر گون بو شربتدن یگرمی درهم اون درهم سکنجبین
ایله ویره لر . واگر بو شربتدن کشکاب ایله ویرسه لر دخی صوابدر . واگر بو
شرابی خیار وقبق وقاوون تخملری وخرفه تخمی صولری ایله ویررلرسه ینه معقولدر
وخیار بادرنک صویی شکر وبادام یاغیله ویرلرسه دخی مناسبدر . وطعاملری
بی سماق وعدس مزوره لری گبی ویره لر . اما ورم صفراوی ایسه
گوره لر اگر صفرا اقل ایسه ورم اکثر ایسه ینه باسلیقدن فصد ایدوب
بعده هلیله مطبوخیله استفراغ ایده لر . واگر صفرا اکثر ایسه وقان اقل ایسه
فصد اتمک اولماز . اول هلیله مطبوخیله استفراغ لازمدر . بو طریقیله بر خوشنج
معلوم ایلمک گرک . صفت استفراغ مقشر صاری هلیله اون درهم
تمر هندی یگرمی درهم سیاه ارک وسبستان هر برندن اوتوز عدد
بنفشه بر اوج کشوث تخمی ایکی اوچ کاسنی بیراغی بر قبضه عنب الثعلب
بیراغی بر قبضه ترنجبین اون درهم جمله سن طبخ ایدوب سوزه لر واون
بش درهم خیارشنبر قاتوب ینه سوزه لر . بعده بر رنگ مزیر عموما
قاتوب جمله بونلردن حاجت قدر ویره لر . وجمله اون گون ایچنده ایکی دفعه
یاخود اوج دفعه ویره لر . وسکنجبین ساده ویرمک وشکر ایله خیار د
چیوبریب وکشکاب وخرفه تخمی صولرین سکنجبین ایله وغدالرنده مزوره لر ده
خوره صولرین تا قعدر . وبنفشه شرابلری خصوصا اوغلو وقنده بذرقطونا
لعابیله بنفشه شرابی منفعتدر . واگر معده متحمل ایسه گبی کشکاب ایچوب
اوزرینه یاره که گوره ورم طبخ طاقتنی طوتمشدر بعده ضماد که اکلیل الملک وخطمی
وحلبه وکتان تخمی وبنفشه وطورق اوتی دانجیر طبخ ایدوب بو عوره لر . و
بنفشه یاغی ایله ضماد ایده لر واگر ورم موضعنه چکندر . وخطمی یپراقلری وبنفشه
وطورق وحلبه طبیخندن بم گرم نطول گبی ایلسه لر روادر . ووقتا که معلوم اوله که
ورم ارپلمغه بو ضماده گرسنه اولی دگزه مین گوکرجین مرسبی ودگرمن توزینی زیاده

ایده لر . وقتی که اورتک ظهوره گله تا اوق ابتدردن چوق علاجی اولا نادوق ابتدر ور
قاوون وخیار تخمی ایچلرندن بش درهم قبق تخمی وخرفه تخمی وبادام ایچی وکثیرا ونشاسته
ورب السوس اون خشخاش سنبلی تخمی وکل ارمنی وکرفس تخمی وبنزر البنج هر برندن ایکی درهم
جلاب ویره لر . بونک مقدار شربی اوچ درهمدر . بنفشه شرابیله ویجهیر دوگلده
بول الشارینک قرحه لری علاجی ایدر سفوف که ایکی پاک ایدر خیار وخیار بادرنک
تخملری وکتان تخمی هر برندن اوچ درهم نشاسته وکل ارمنی هر برندن ایکی درهم قشنی سی
تخمی دورت درهم اوله . بونک مقدار شربی ایکی درهمدر . بنفشه شرابیله
ویره لر قرص که بوگرک ومثانه یی پاک ایدر . قاوون وخیار وخیار بادرنک وقبق تخملرندن
هر برندن بش درهم نشاسته وبادام ایچی وشهدانج هر برندن دورت درهم
رب السوس التی درهم خطمی وخبازی وخرفه تخملری وحماض تخمی ودنبلبلغوزه و
ایوا چکردکی ایچی وبنزر الکاکنج وآجی بادام وطتلو بادام صمغ عربی وکثیرا هر برندن ایکی درهم
رازیانه تخمی ایکی درهم زعفران بر درهم کرفس جبلی تخمی ایکی بچق درهم اوله .
بونک مقدار استعمالی ایکی درهمدر بنفشه ایله ویره لر . وورم حار وعرق اوله ومزاجی
اعتداله گتورمک گرکدر که رطوبته مایل اوله . وتبرید طبیخ بوله اگر بادام یاغی ایله کشکاب
وجلاب وشراب بنفشه ونیلوفر که قینار صو ایله ازوب ویره لر . واگر حمی بوینه
قارسه شکر ایله ویره لر . وطعاملری اسفناج وقطف وملوخیا ومارول که بادم
یاغیله اوله . یاخود سبانخ یاغی ایله اوله وچون مزاج اعتداله دونه استفراغ
گرکدر انجیر وعناب وسبستان ورازیانه وکرفس کوکلری وخیارشنبر ایله اوله
ایوق شربت طریقی اوزره ایچه لر . مثلا هر گون بونلردن اوتوز درهم بش
درهم خیارشنبر ایله ایچه لر ثابت بن قره قولی اوزرنه حار ورمله یومشاق
حقنه ایلمک گرکدر . مثلا کشکاب وسبانخ یاغی مرهم حقنه در . واگر احتیاج اوله
خطمی وحلبه وکتان تخمی لعابلری وتازه سبانخ یاغی ایله حقنه اولنه . وقتا که
مادّه قتی صعب اوله سکنجبین ویرمک صوابدر ابن ماسویه قولی اوزره .
بوگرک ومثانه ورمنده حمام جایز دگلدر مگر ورم اریلمکدن پاک اوله . اول وقت تا قعدر
قرقنجی باب بوگرکده بارد وبلغمی ورم بیاننده در
بوگرکده بلغمی صووق شیشدر . فارسیده آماس گرده سرد یا ازگشش
سند در . واکثر انواعی بو موردده ماده زرنوم دردر . ورودمده دیبو یا بلغم
ابو یا قونقرودن دررلر . معلوم اوله که بوگرکده ورم علاج موافق اتسه لر اگر بارد
سوطا اولسون تیز صلب اولور . زیرا بوگرک بر عضودر که قوتی بر مادّه انده بر مقدار

قالور فلسفه و ضروانیه طاش و نوم تولد ایلدوکی ظاهر در . و ورم صلب اولمغه لا بد
یا سوداوی غلیظ ماده یا بلغمی ورم ناجار دردر . زیرا بوکرکده برشئ که لطیف کورنکلی
بولنوب وغلیظ اولان صلب اولور . ویا خود سودا لمزاج حار ویا بارد مخلوط ایله دخی
صلب اولور . زیرا افراط حرارت اسبه ماده طوکز . مکر حرارتی معتدل اوله .
اول زمان نضیج بولور . و بوکرکده بارد و بلغمی ماده دخی بولیه در . هر افراطلا اولان مانع
کوک حار وکرک بارد نضجدن منع ایدر علامت ورم بارد بلغمی اولدیکه ارقه
سی اوزاد اوب و بوکرک آشغه چکز . و یوزنده دکوزنده و بلکی جمله بدنده نابنیج طوتوب
دبتوله ذارمغ کیچ دانع اولور . وبراز نوبی آق اولور . و بوله قواسی غلیظ اولور .
و نا اچی سبیه بوالنی اولبور . وارقه سی طوتوزلده مز . وحار هوادن و حار صودن
راحت بولوب و بنفس بطی و نبض رقیق و بارد اولور علاج اولدرکه بارد و بلغمی ورم
صاحبی ملکی اولدوغی قدر تبی اشرده لر . و شراب الثبین و طنجبین عسلی نافعدر
شراب الثبین انجیری اوج ورنی قدر صو ایله قیناد وب ایکی قفیه کیدوه برقفیه
قالدسوز وب و نصف وزنی قدر انکبین ایله قوامه کتوره لر . اکثر دخی قویه دیرلر
بر مقدار خیار شنبه قته لر . و بو بابده لعوق خیار شنبه دخی قتی نافعدر
لعوق خیار شنبه پاک خیار شنبه اوچ جز و انجیر بالی پاک بر جزو
جمله نک ایکی وزنی قدر صوده قیناد وب قوامه کتوره لر . طبخی مرهم ایلر
و دوری کلکیل باجود طبخ ایلر ورم و فتناتی صاحبرینه قتی نافعدر . وهرکون
ایرغوه اوتوره لر ابزن اکلیل الملک و بابونه و بغدای کپکی داره کشکی
قیناد وب صوینه اوتوره لر صفت اکلیل الملک و بابونه و شیح و سذاب
و طورق ادی و کرنب و چکندر و حسک جبلی و برسیا وشان و بر برندن برر اوج
حلبه و کتان تخمی و بغدای کپکی و خطمی هر برندن برر اوج انجیر الغوز عدد و بنفشه
برر اوج طبخ ایدوب صوزه لر . و اودن درهم شنبلیلان دبش درهم
جبه انجیر باغدریه دورت دنکه انک بوره سی و بادام درهم طوزا ایله هر
کون یا خود ایکی کونده بر حقنه دن ایده لر که دوری طبخ ایدوب وار پکی پاک
ایدره . واکر بول غلیظ اولوب هنوز صافی اولمیه هر کیجه ادبنو دنقنده دورت
دنک ایاریج فیقرا و یره لر . و درعقب ایلیج صو ویره لر . واکر ثقل بول زایل
اولوب وار بکه پاک اولدیاب اعلا دوا حب ویره لر ناخواه دکون هر
بر خرما بر درهم مصطکی بر درهم صبر اوج درهم تورنج بیراقی صو ایله
یوغوره لر . تورنج بولنمازسه بادرنجبویه صو ایله یوغوروب حب ایده لر
وهر حبت بر دورت دنک اوره . وهر کونا بر حبت ویره لر که طبیعت یه ضعف پاک ایلوب
و ورم ماده سنی منقطع ایده ضماد مصطکی نصف درهم سنبل ایکی دنک صبر بر
درهم مرد ورت دنک اوده . موم ویا بسبایا غنده موم روغن
ایدوب . ضماد ویا طلا اوله . نافعدر . . . . .

ایکیوز قرق سکزنجی باب بوکرکده سوداوی و صلب ورم اولدیغی بیان

بوکرکده بیرک و سوداوی شبشدر . فارسیده سخت اماسی کرده ازکشتن
سیاه دردر . و اوغلبه الهوایی طومور سبر وزدیوم دردر . و دوملر و بونا عراسکیر
ومانو نفردن دردر . بوکرکده ورم صلب اولمی ناجار و یا افراط اوزره بارد و یا
ناصواب علاج اولندوغندن اولدوغی هنوز کچی بابده ذکر ایلدک . و بوندن
صکره کله جک بابده دخی ناصواب علاجدن اولان نوعنی بیان ایده رز . بو بابده
کلام سوداوی صلب ورمده در علامتلری ارقه اغرلیغی بلغی بارد ورم اغرلغندن
از اولوب و بول سنبل و رقیق و آز اولور . وارقه سی طوتوز طوته مز . و
اوشراق بیربر و بوطرپه ارقلانمق جایزدر . و بلکی آشغه جانب آغوارک طبیعی
تانو و ضعیف اوله . و عکس درکه بوکرکلرک سنده سبی دنو نلرنک ضعیفی سببی
ایله صو چکره کیبوسی ایله کیروب . و طمر لرده کیره جک قانله بله کیره . واقدام اولوب
استسقایه مؤدی اولور . و هرکاه که سودا قانله مخلوط اوله بولنک رنکی مکدر و ورم
وکه دخی درلر بوالنی اولور . و هرکاه که صفرا ایله مخلوط اوله . بول قزل و بزلی
اولور اکر بو بابده مشرق دردر علاج کچی بابده اولان علاجلرلا ابتدا ایدوب
و مطبوخ افتیمون ایله دخی استفراغلرکه چوق یرده ذکر اولنمشدر ایده لر . واکر
قوت ضعیف و علت صعب اسه افتیمون ما الجبن ایله و سکنجبین ایله انشی
اولدلر انکله ایده لر . و اطریفل کبیر دخی استعمال ایدوب و غذا ارجا زیرباج
ایله اقتصار ایده لر . تا اول وقت که بولده از چق دنک ظهور ده بعده ما بیلیقون
نعدادلنوب و مشهور حقنه لرکه و ضماد لرکه کچی بابده هنوز ذکر اولنمشدی و بوکره
دخی نافع دکلمیدر ضماد نافع ابوالحسن الشرحجی قولی اوزره خیار قارندوسی
و سکو و شکوفه سی و خبازی بیراقی دوکوب و صوینی الوب و کادن . .
قورشو شدن اوله بنفشه ایله داوز صلابه ایدوب . بعده بنفشه یاغی ایله
ارشدوروب قوام بکه و مرهم کبی اولوب بر خرقه ایله بوکرک
اوستنه ضماد و طلا ایده لر . و هر بار که قوروبه نه تازه بر خرقه دخی بو بنکله
قویه لر . وابوالحسن بو ضماده کاسنی ویاسش کشنیز صوبی دخی قاتوب

فائق اولور • عاقبت موافق گلمشدر دیرلر • الله اعلم •

ایکیوز قرق طقوزنجی باب بوکرک گوزه اکر حار واکر بارد وزنوز خلاف علاجندن صلب اوزه اتمک بیان ایدر

نا موافق علاجدن حار ویا بارد ورمده برکت اولمیدر • فارسیده اماسن که گرم وگر سرد با علاج نا موافق سخت باشد درلر • واز جمله انواع تومور طورز رنوم اقسی وقتو هرا ودماله فورا چیوانی درلر • ورمطر وبوتا نیمر اسقلیر ومانو نووبا ایو دستر وقیاس کبی شدت ایباس درلر • صلب ورم که اکر حار واکر بارد موادن اولوب علاج نا موافقدن صلب اوله • اکر دموی ایسه صلب اولدیغی کبی علا منلری اولدیغی کبی آرزه جق وجعدن خالی اولمز وقانا علامتلری ظاهر اولور • واکر صفراوی ایسه عطش ووقت وصفراوی علامتلردن خالی اولماز • واکر بلغمی ایسه وجع ووقت اولماز • واکر سوداوی ایسه اوندن دخی سود انکک کاری صلب انکک ایدیا بو دفعه دخی صلب اولور بلکی نه وجع اولور ونه حس اولنور انوکنجو نا مشکلدر علاج ومعلوم اوله که بوکرکده اولان صلب ورمک احوالی دشوار اولوب • واکثر علاج اقبه برکا رعسیر اولور • واریجلمک وبونا ایله اریک وصاری صوقلمک مقرردر • واکر بول طریقی ایله پاک اوله ایلک ظهوره کلور • اما بدنا اریک بوز طوترسه • ایلک دکلدر هلاک احتمالی واردر وبو بابده اریک هرنه دکلو آق وهموار ایسه ایه واراق زیاده اولور • واکر رنکی بولانق وبدرایحه لو اولوب • قوامی دخی دوز هموار اولمیه علاجی دشوار رکت اولور • وبونده طریق علاج اولدرکه اکر مانع یوغیسه باسلیقدن فصد ایدوب دکتلی بارین انجیر صولی ایله ویا بنفشه شرابیله ویره لر وبو حقنه ایده لر حقنه هر اوچ حسک چرا فی وکرنب وچکندر واثری هر برندن بر دسته خطمی وکپک هر برندن بر اوچ اوقیه • بنم کوفته طبخ ایدوب صوییندن یارم رطل آلهلر • واوچ دانه بیره صاردسی وادن بش بکری درهم مقدار شیرلغان قاتوب اوچ دفعه بو حقنه دن ایده لر • وبوکرک محلنه اوردک یاغی یاخود صغر سانکی ایلکی ایله یاغلیوب واوزینه اشبو ضمادی قویه لر ضماد کتان وحلبه وقتبان تخمی هر برندن بش درهم طوری ذنابوینج وخطمی هر برندن اوتوز درهم مقل واشق ومعکه انبطم هر برندن اوچ درهم اوله بونلری دوکوب ضماد ایده لر • وشول علاجلر که جگرک صلب ورمنده ذکر اولنمشدر بوکرکده دخی موافقدر • مثلا شرنجلردن وضمادلردن • وغیری دخی

ایسه بونلر دخی اتونلکله علاج ایده لر • وغذاسنی اسپوسابیدلر ویدلکلریله کیبک هربری انکبین ویادام یاغی ایله اوله • وفزوره لرجا منشعر ماش وقبانی ویاسفناخ ایله طبخ اولوب • وانکبین ویاشکر ایله لذت ویرمش اوله لر فصل بوکرک ورمنده ده شعر که چاجدن غاییت حذر ایده لر • اکر جاج واقع اولورسه علت قابل علاج اولماز وچونکه بوکرک ورمی اریکلنه وبول ایله طلکه باشلراول وقت احتیاج اولورسه آرزه جق نه باسلیقدن فصد اولنوب بو دفعه کشکاب خطمی شرابیله یا انجیر شرابیله ویره لر • وادزون قبار وقباق وخرفه تخملرندن دکوب هر اوچ کونده بش درهم بونلردن ویره لر • واکر بوده عارض اریکک کبی اولوب وطور رجه هرکون شکر وبادام یاغی ایله کیبک ایسه سنی ویره لر • واکر حرارت غالب دکل ایسه هرکون عسل ایله بره یاغی ویره لر وماء العسل ایرسه دخی مناسبدر وچونکه اریک طور روب بولدی معلوم اوله • یا اکر بونلکله قناعت ایدوب اعتماد ایده لر مکرکه وجع وبولدی ثقل تمام زایل اوله • وقارور صافی اولوب بر مدت بویله ایلکک حس اولنه • واکر بولدی هنوز ثقل قالمش اوله انجیر شرابی ویره لر • وحار سدی دالاکینج وقرص دخی یا قنعدر • ودرکه تخملری صوی دخی اریکی پاک ایدر سفوف که طونلمش اریکی اچوب آقیده فطراسالیون اوچ درهم قورودمش راسن برکی درهم حلبون تخمی وخشف برکی درهم کرفس تخمی ایکی درهم ازیانه تخمی وانیسون هر برندن بر درهم اوله • سفوف ایدوب ایکی درهم هر صباح انجیر شرابیله ویره لر ضماد که کذلک طونلمش اریکی اچوب اقیدر کرفس کوکی وشبت وتخمی وفطراسالیون وصمغ البطم وقصب الذریره وعلیق چیراغی وراسن برابر اوله ضماد دوزوب آچ قارننه اول موضعه قویه لر • وبوبابده حمام وبوکرک موضعنه ایلیجق صو دوکمک نافعدر • ودایما ذکر ایلدوکمز شربتلردن ویره لر شربت کذلک بوکرکی پاک ایدر کرفس وازیانه تخملری وانیسون وفطراسالیون وحسک جبلی وحلبون تخمی وراسن یابس وقنطوره ومو ومرزنجوش عنصل برابر اولوب هربرین سرکه ده قیناده وب انکبین ایله قوامه کتوره لر • بونک مقدار شربتی بکرمی درهمدر • اما بوکرک بنفشه یاغی ایله یاغلیوب کرکدر • واکر اریکده اسانلق سوزیلوب کلورسه بو ذکر ایلدوکمز شربتی ترک ایده لر شربت ویرملک اولماز • مکر اسانلق اریک سوزیله قرص کاکنج قزل کل وطباشیر وخرفه تخمی وقثا سنه وصمغ عربی وکثیرا وکل ارمنی وکل قبرصی هر برندن ایکی درهم خیار وقبار باذرنک هر برندن اوچ درهم کهربا برنجی درهم راوند بر درهم وانجوه بسد هر برندن ایکی درهم کاکنج یکرمی عدد اوله جمله دوکوب بنه

قطونا لعابیله یوغوروب . قرصلر ایده‌لر ، هر قرص بر درهم اوله ، وهر کون بر قرص زفه
درهم چهار سدس ایله ویره‌لر ، واوچ ساعتدن صکره کبک بر سیسا ایره
لر ، وچیل وکلک کبیدرک انلریا ویرمک دخی نافعدر ، ووقتا که جراحت
درست اولوب اریکنکده سفوف مجموع ویرمک کرک ، وایده جملریا ساد
دخی هنوز ذکر اولنور سفوف مجموع گل وطباشیر وعنبر وعدس اولی وکاکنج وسماق
بیراقی ونعنه والا وایواسوینی وبوزیدان وتودری وتخم خشخاش سیاه وبیاض
وبذر البنج ولسان الحمل هر برندن بر درهم خیار واوزون خیار وقبیع تخملری وانخ
تخمی وجنکشت تخمی هر برندن ایکی درهم بسد وکهربا وراوند وگل ارمنی وگل
قبرسی وبنبولیا وفندق وفستق واکرش تخمی هر برندن بر درهم فوزو اوزم
چکردکی وز نوب شابی هر برندن دورت درهم اوله جمله دوکوب
سفوف ایده‌لر وهر صباح واخشام بو سفوفدن اوچ درهم وهر فنجان چهار
سدس ایله ویره‌لر ، اما اخشام اولنو وقتنده بارد صوایله ویره‌لر ، وذکر
ایله وکزضماد دخی نافعدر ضماد خشخاش واقاقیا هر برندن بر درهم اوله ،
رامکث ایکی دانک بورچاق اونی ایکی درهم ارپه اونی اوچ درهم بکسمد غبار
اوچ درهم گل ولکنار وشیاف مامیثا هر برندن بر درهم اوله ، واگر ربغک
مزاجی تحمل ایدرسه بر درهم کندر دخی قته‌لر ، وباشن ورسیای بیراقی صوایله
یوغوروب ضماد اوله ، وطعام وشربت وقتنده غریب زماننده بوطقی دخی
کنورمیه‌لر ، ویالکز ورسیب اونی یوغورب دخی نافعدر • • • • • •

الباب الثانی فی بوکرکک وبوت اغرلرینک بیزه‌سی وچري بخشنده‌در

بوکرک دسک بوکلرنک سوجولری دکیجکدر ، فارسیده اعزر کرده
والاث کبنر بیره وجرب شدن دررسه ، والجیلر انواعی ریوم ابوزرتم باروتو
مورسن ابنر بیوسن دردلر ، وردیلر وبونایلر نفریز درن که تنو نور بیرون بوینی که
ابوخسن ابوزره دررلر ، بوکرکده یالکز بیره اولسه علاج دیع وحرقت زیاده
اولوب ، وبیلی معطش وحمی دخی ظاهر اوله ، اما بیره‌لر بول مجرالرینه وقیب
دیلرینده ایسه بوکلک چکدوکی زمانده دیع وحرقت اولور ، یعنی غیری زمانده
اولماز ، هر ساعتده بیله ساکن اولور ، وقتی که حرقت بوط بوجقلرنده وقیب
دبنده اوله بوکک علاجی جدا ایده‌لر که زایل اوله ، اگر امکان اولنورسه فرجه دوغر
دبوکرکنه جریحی علامتی اوله که حکه بوکرکده اولوب ، دبولده بیغلیظ بالچوغ کبی

لعاب طغره طاوره ، واگر جرب وحکه قضیبده اولان مجالردن ایسه حکه قضیب
دبنده وبوط بوجاقلرنده اولوب ، دبول چکدکده دغدغه ویروب ، وغایه دخی
رکبتله قاشنوررر ، واگر مثانه‌ده ایسه حکه لازم اولور دوری که جرب محکم اوله
بولده رسوبی وقشاری وخیالی ظهور ایدر علاج بونده طریق صواب بودر که
فصد اوله وکمرکا هده حجامت بعده حقنه‌لر ایده‌لر ، وبونده مسهل اشیا
ویرلمز زیرا ماده بیمارینک اشغنه چکوب رنج زیاده اولور ، علاج اولدیا
سلیقدن فصد وکمرکاهدن بعده حجامت بعده حقنه اتمک کرکدر حقنه
حسک وبابونج واکلیل الملک هر برندن بر اوچ کرنب وچکندر بیراقلری هر
برندن بر دسته عصفور تخمی بیم کفته وکتان وحلبه تخملری وبغداد کبکی خطمی
هر برندن بر اوچ سبستان بر اوچ وعناب بر اوچ اوله ، طبخ ایدوب بو صودن
بیمش درهم آله‌لر ، واون بش درهم بنفشه یاغی واون درهم آق
شکر وبارم درهم طوزقاتوب دهر ایکی اوچ کونده بردفعه حقنه ایده‌لر
وهر دورت کونده برقینی اتبدروله‌لر ، وقینی صوکنده اصلا شراب وطعام و
برلیوب چای اون بش درهم معتدل ایلیجق کلاب ویره‌لر وزمان تکوب
طعام وغذا ویردکلرنده یاغلو اسفید باجلر واسفاناخ وباشن وکاماسنه
شنه لروبره‌لر ، وچونکه مدت اوزانه طعامارنده عنوبه وسماق وانار دنکنی
ایده‌لر وبعده شرنده‌لر ویره‌لر ، وبو اسنفو اغاردن صکره اشبو سفوفی ویره‌لر
سفوف اوزون خیار وقاوون تخملری هر برندن بش درهم نشاسته
وصمغ عربی وکثیرا وخشخاش تخمی وبذر البنج ابیض هر برندن ایکی درهم
رب السوس نصف درهم خرفه تخمی ایکی درهم اوله ، غبار ایدوب
واون درهم بزرقطونا خلط ایدوب بوندن هر صباح اوچ درهم
اوتادرهم انجیر شرابیله واوچ دورت درهم شیره صویله ویاخود قنبا مش
طانلو شرابله ویره‌لر ، وقضیبه ودلوکنه شیاف ابیض عورتم سدیله وگل یاغی
ایله سوروب وطا مله‌لر ، وتوباده کوکرد یعنی ایلجه صوینده اوتورد دیب
والتک صوینده کاهی ایچک فی موافقدر ابوالحسن انتر جیجنی ایدر تجربه ایتدم
کوکرد معوینده اوتورمق وصوینده ایچک ایله اون کون ایچنده علت زایل اولیور
دیرر ، واگر ایلجه بولنمازسه کوکردی شرابیله ازوب وقیناد وب ازه جق
ازه جق ایچه‌لر ، وودص دیلکلری دمور جیلر صوینی ایچک ودمورجیلر صوینه
بنه اصلادوب کنتو رمک وعورت ایسه اوکنده کنتو رمک مجربلری ایمش

سفوف آخر قبض نافعدر طباشیر ایکی درهم خرفه تخمی اوچ درهم صمغ وکثیرا و
نشاسته هر بریندن ایکی درهم راوند بر درهم انبرباریس جلابدن درهم ماميران چینی
بر درهم قاورلمش سماق اون بش درهم کوکرد اون درهم شکر یکی درهم اوزون
خیار تخمی اون درهم اوله سفوف ایده‌سز مقدار استعمالی اوچ درهم دربش درهم
بزر قطونا لعابیله وشیر لعابلریله وبقو وقننده بارد صوایله ویره‌سر وقیقب وقناسق
وحوالیسنی ایلیجق لکل یاغی ایله اوده‌لر وهر اوچ کونده بر دفعه حمامه کیروب وایرنده
دخی اجلاس ایدره‌لر سفوف آخر قاورلمش سماق اونار درهم شکر اون بش درهم
نشاسته دورت درهم دبورجان اون اوچ درهم اوله اگر بو سفوفدن استامه
یعنی بابوده کبی ایچه‌جک ایدوب بادام یاغی ایله ویره‌سر دخی صوابدر
دبو علتده دخی عمارسه یا قبض نافعدر ان شاء الله تعالی

ایکیوز اللی برنجی باب قان تبول ایتمک دبو کرکده بر طم شیئی اوتلق بیاننده‌در

قانا تبول ایتمک دبو کرکده طمراجیلی وچتلامقدر قارسده بافیون چمیز بدن
دار ذکر ده بعضی چیو سنلقه کردنا درلر واوجلبر انوابی اورباق دنتوزا باقسل
بر اجیونا رنوم اقور ترم درلر وردمقر دبونا نظر اوردن اما تودسی اقهلبس تو
نتزوده کونونا اردیترونا درلر بجرایا بولدن قان کلمسنک بدی سببی واردر
بری قانک ازا طمرکه جگر بونده وبوکرک طمرلرنده دخی اولمغله طمر آچله ایکنجی قار
طمار دارد یردن چون استعمال اولنه مثلا صرمسق دبیر دفر فیون دصمغ سذاب
وجند بیدستر وانکا مانندلر اوله اوچنجی برآغرشنه کنور ملک دبیر یردن یوکسکدن
دیا بوکرک اوزنده بر عظیم زخم واقف ایرشوب بوکرکه طمرلر اوزیلوب
یا قودز آچله دوردنجی جماع کثرتی بشنجی اولدرکه اگر بیر رطوبت غلبه ایدوب
دطمره بولاشوب دطمر تازک ایده واندن قان سوزیله التنجی بوکرکده بر
ریح یا بیر مرض واقع اولمش اوله دطمرلری بریا بیرندن چکوب وچتلایه یدنجی
اولدرکه سوء المزاج سببلرندن بر زیاده ویا بس سببله طمار چتلایه دبونلر
بوکرکده ودخی بول مجراسنده که مثانه ایله بوکرک مابینی درر ویا مثانه‌ده دخی
اولور علامتلری اگر ازا قدم ایسه کاهی دم بول ایله مخلوط دکاهی صافی دصرف
طور دچوق کلور اختلاج وقی وازاط دم آکا شهادت ایدر واگر خارطعام
واسنعبا اسنتی لندن ایسه ظهوره کلان قانا عارومرض اولور واگر بر زخم
واقف درمت سبب اولمش اوله معلومدرکه زخمت واقفت عقبنجه قان ظهور

انک

انک اگر شاهد درد دراگر جماع کثرتی سبب ایسه اندن قبیحی بیلورو واگر رطوبت
زیاده لکی وطمر تازک لکی سبب ایسه رطوبت علامتلری ظاهر اولوب وقانا ابنجق ارنده
چی کلورد زیرا طمردنا دفت دفت سوزیلورد دکاهی بونک سببی بوکرکده
ریحلر دقولنجدن اولور ریحلر اکا دلالت ایدر وعلتده بوکرکه ریحی یاد اولمش
ایرب ودهر بوکرکدن کلان قانا چوق اولور ذکو کل دوز سببی ظهور ایدر دکاهی
یا علتمش قان جگر پاره‌سی کبی طشره چقار ودرج ارنده دقوت‌ثانی برندر
دبهلولرده ظاهر اولور وشولکه مجرلردن کلور ازده چی کلور ودرج چوط دبو
جا فورنده اولور واگر مثانه‌دن کلورسه قانا ینی آز کلور زیرا اوردملده
چوق قانا کله‌جک طمر اولماز دکاهی اولورکه قان مثانه‌ده دسوزن کلور اول
قانا صرف قان دکلدر اریلگه مخلوط اولورد اما بو غیرلرکه جمله ذکر اولنمشدر
کاهی صرف دکاهی بول ایله مخلوط اولور دزجه علامتلری باشقه بابده بونلردن
صکره ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی علاج اگر مانع اولمیه دقوت اذن ویره
کوره ایکی قولدن دخی باسلیقدن فصد ایدوب دغلیظ طعاملردن وشرابلردن
که ادرار ایدیجی در منع اولنه دبو بابده کاکنج سفوفی نافعدر سفوف کاکنج
کهربا بر درهم راوند چینی دورت درهم افیون بر دانک طین مختوم و
کل قبرسی دنشاسته وکثیرا وصمغ عربی هر بریندن برنجی درهم کاکنج
یگرمی عدد صمغ الکمکام اون درهم بو صمغی بیلدن کتوررلر دعود خم سرده
ایدر مقدار اغزده کوریله‌لر ارزون دخی درلر ودیع مخرق وبسد وعقیق هر بریندن
بر درهم اوله جمله دوکوب دبو دارودرکه نصغیبن لسان الحمل صوبیله بو خوره
لر ونصفیس دخی صغله‌لر دبو بو خود قدرندن هر صباح اونا بش درهم مقداردن
ورسیا شرابیله یا خوره شرابیله ویره‌لر واوده صغلوقلری اجزانکک
ربعی مقدارین اوزون خیار وقاوون وتبق تخملری ایله قلط ایدوب کیجه
اوبتو وقنده ایکی درهمی ورسیا شرابیله یا قوده ابواشرابیله ویره‌لر
واگر حمی وعطش وحرارت واقع اولورسه بو مجونی کشکابیله ویروب
داوج ساعتدن صکره سکنجبین سفرجلی ویره‌سر وتاخیل دمحافظ ایده‌لر
که کلان قانا سیاه وغلیظ ایسه ناقلانا رقیق اولنجه منع اتبوب وقتاکه
قانا رقیق کله امساک ایده‌لر ابو الحسن الترجی قول اوزره یلان بالیغی
نی باتوب دوکوب برجز بولندن دبرجزء طینا مختوم دبرجز سعد جمله
سنی دوکوب بوندن بر مثقال اون بش درهم ورسیا شرابیله

بجرای بولدن قان کلمسنک
بدی سببی واردر

باخود ریباس شرابیله ویره لر سفوف جرجس اظفار الطیب وزراوند واقاقیا وکندر
وبلوط وزن نده برابر اوله سفوف ایدوب بوندن ایکی دانک بر شربت بارد صو ایله ویره
قرص کهربا بو علته نافعدر کهربا بش درهم جوز سرو بش درهم جلنار ولحیة التیس
عصاره سی هر بر ندن ایکیشر درهم کندر ایکیشر درهم کرفس تخمی بر درهم افیون بر
درهم اوله قرص ایده لر بونک مقدار شربتی بر درهمدر سماق نقیعی ایله ویره لر
قرص آخر جلنار تخمی ونشاسته وکثیرا هر بر ندن اوتوز درهم جلنار ایکی درهم سکر
بر درهم لسان الحمل صو ایله قرص ایده لر ودخی بو بابده تقییه دلوکه وتقیه اشبو
صودن طاملتمق دخی نافعدر مثلا یاشیل مرسین وقطونا بیرافی ولسان الحمل بیرافی
عصاره لریله وازه جق جلنار ویاشیل صغر بوینوزی ولحیة التیس عصاره سی آرسنده آب
ذکره دلوکته طاملتمق نافعدر ودخی مقوله قابض صولرده اجلاس ایتدرمکده دخی
نافعدر ضماد عدس مقشر وخام ایوا واکلیل الملک ومرسین یمشی وخشخاش قابوغی
جمله دوکوب یاشیل مرسین بیرافی صو ایله بیله قوروب بو کرکه اوستنه قویه لر
واکر اقاقیا وسماق وجلناری ضماده زیاده ایده لر صواب ایدر ودخی کندر دخی
جماعدن منع ایدوب طعام وغذالری سماق یاخود انار ایله یاپه لر اوله
دخی آلوده وبادام یاغی دخی نافعدر ودخی بو بابده قیء ایتدر دکلرنده قیء ایچون شربتلو
دارو ویره لر ایلیجق صو ایله یا سکنجبین ایله قیء ایتدره لر وچربلو طعاملرده
کسکلی بزلو طاتلو ایله اوله مجرب ابو الفرج الزنجی قولی اوزره هر حبه قدر نوشادر
وصلایه اولنمش بر درهم طین مختوم ایله ویره لر هر کونده قانی طوره وده
قوشینی بر ده سندن قبضانه ایدوب ویره لر ودخی قابض شراب
ویرمک دخی مجربدر ایش واکر علت سببی بارد ویابس اوله حقنه لری
قوزی باشنده وقوزی پاچه سندن وکوکرجین آیاغی طبیخنده دوزه لر وطعام
وغذالرنده تاوق واوردک یاغلری قاتمق وخشخاش تخمندن حلوالر دخی
نافعدر ضماد وطلا زنبق وسوسن ویاسمین یاغلری ایله دلکلرینی دخی وشفتین و
صبر واقاقیا ومرومسک وگلاب ایله اوله ودخی بو بابده قیء قیء نافعدر
واکر استفراغه محتاج اولورسه حقنه ایله کرکدر وحقنه یوموشق کرکدر واکر سبب
علت رطوبت ایسه اول قیء ایتدروب ورطب سوء المزاج باشنده
اولان علاجلار اکه مراجعت ایده لر ودخی مثلو نسخه ایله ایده لر که مثلا
یکی سنبل بوز درهم ایجک سنبل بوز درهم ایکیک یاغی یکرمی درهم
اربه اوتی یکرمی درهم سیبر اوتی بش درهم طبخ ایدوب دایچوروب

وبعده ایلیجق صو ایچوره لر واکر غذا ایچون بوندن ویره لر صوابدر نهایت
انیسون یاغی اون درهم وسنا اون درهم اوله شکر وبادام یاغی قدر
بو علتک جمله انواعنه نافعدر ودخی بو مقعده بوکرکده وبول مجراسنده قان یاغلمق
واقع اولور بابشقه بابده بونزه انلک علاجی ذکر اولنور

ایکیوز اللی ایکنجی باب بوکرکده وبول مجراسنده قان یاغلمق علاجی در انک بیاننده در

بوکرکده وسیدک یولنده قان طوتلوب سیدک دخی حبس اولمقدر فارسیده
ازکرده وازکوز ان جبنزخون بستنه درلر وافرنجیه انوابی قونکلا جیو صانقوس
انوبس اورنادبس سوؤ دمور درلر وروملر ویونانیلر باطوس اماتوس انوس
اوروبیزه سس درلر وقتاکه قان بول یولیله طور ایکن خلاف عادت ایله دافوزنده
دن قان یاغلوب بول دخی عسیر له وبول مجراسندن قتل ونقدد ظهور ایله معلوم
درکه قانک طوتلمه سی بوکرکده یا بول مجراسنده در وقان یاغلمه سینی فتح
ایدن معجون دارودرن وقذ اماتا ومعودفا وانیا وحب البلسان واظفار الطیب
وطوشان پنیرمایه سی وغاریقون وزراوند طویل ودرنج مردیرلسه هر
مثقال دره اوتوز درهم کرفس صو ایله ویره لر یا سکنجبین ایله یا معدونوس
صو ایله ویره لر وقذ اماتا دخی کذلک بویله در ومعودفا وانیا ایکی درهمدر
ایلیجق صو ایله ویره لر واظفار الطیب دخی بویله در وحب البلسان دخی بویله در
وطوشان پنیری مایه سی بر مثقالدر یاخود بر درهمدر نخود آب ایله ویره لر
غاریقون بر درهمدر کذلک نخود ایله وزراوند طویل بر مثقالدر کذلک
نخود ایله یا ایلیجق صو ایله ویره لر واکر شب یاقوب اولمش هر قدر
بر درهم طوشان پنیرمایه سی وسداب صو ایله ایرسه قتی نافعدر
قانی وطریقنی فتح ایدر ومنضل سکنجبین ملک مجاریی پاک ایدر

ایکیوز اللی اوچنجی باب بوکرکده وجمله بولک انلنه سنک قرحه سی بیاننده در

بوکرکده وسیدک یولنده
واقع اولان یاره لردر فارسیده ریش کرده والاث جبنز درلر
وافرنجیه انوابی آبسه سوس رنوم انو رنزم درلر ورومیلر ویونانیلر انبو
ستما تو نفزون کتوا ورینرون درلر بول اتقربلر وبوکرک ومثانه ومجرای
بول وبونلرک مابینی وبوکره ورده براخ درلر وفارسیده لسان خسانی
اوزنه مورید درلر وبوکرک ومثانه ومجرالرینک قرحه سنک سببی بکسانلر

وعلاجلری دخی بر برینه قریبدر. اما علامتلری باشقه‌در. و بونلرک قرحه‌لری سببیله
اوچ نسنه‌در. بری تفرق الاتصال سببیدر نته‌که بر سببدر که مثلا برقدنلو خلط. اندن
چکیلیسی یعنی که بو اندکلر اوستنه اوچ ایدوب واول موضعلردن بلغم ایله چوارلری یونوب
وسیخ ایدوب. و بلکی یاقوب بوکرک طاشلرندن بر طاشک یعنی نسنه اندن توکلمه
ایدروب واول موضعلردن بلغم ایله چوارلری یونوب قرحه ایدر. و ایکنجی دکاهی اولورلر
بوکرک اوستنده اولان اغرامرده دخی قرحه اولور وطبیخ اولوب باشنی ایدروب اریکلور
اوچنجی اولدرکه بر طمر چتلارینی ازدلور دخی اول سوزلکه باشلر. وابو علاج اولنماغله
قرحه ایدر. باوجود صغیر یره ر چقوب علت صاحبی علاج ایده‌مز. بانقافل ایدر. اول یره
والحرموضعی دخی بو سببله قرحه ایدر. علامتلری اگر قرحه بوکرکده ایسه وجع کمرکاهده
واول کوچک پهلو جانبنده که آکا عربیده اضلاع الخلف دیرلر. آکا ایرشور و اشته جانبنه
تا بهنیه دخی واردرکه آکا عربیده الخطن دیرلر. و دکاهی تا بوطلره ایندر دکاهی تا کتفه چقار
وعطش غالب اولوب دکوکل دونمسی وحصر البول دخی اولور. واگر قرحه بوکرک
التنده ایسه بول ایچنده ات پاره‌لری. واگر بوکرکلک غشاسنده ایسه وجع قرار اصل
دخی صعب ترقتله اولور. واگر قرحه مجاریده و بر ایچنده ایسه وجع یوشن بوکرده
دکوبکده ونبوط بوجاقلرنده اولوب بول ازآز زحمتلو چقار. وحین بولده وجع زیاده
اولور رقیق دخی پاره‌لری چقه که کویا بالق پولری ایدوب داطراقی باردایدر. و
ایاقلری بارمقلری صحیح اسنمز بلکی حتی دمره مه‌سبی ظاهر اولور. واگر قرحه مثانه
ده ایسه وجع قاسقده وقضیب دبنده ونبوط بوجاقلرنده اولور. و بول اصلا
قان واریکشش سز اولماز و قابنی ات ورقیق اولور. واگر قرحه هم بوکرکده و هم
مجاریده ایسه بو ذکر ایلدوکمز علامتلرک جمله‌سی بله اولور. وعلتک سهولتی
وصعوبتی اواخر دعلامتلرندن دوجعنده معلومدر. علاج اگر وجع صاغ
جانبنده ایسه صاغ قولدن باسلیقدن فصد اولنه. واگر وجع صول جانبنده
ایسه صول قولدن فصد اولنه. واگر وجع ایکی جانبنده ایسه ومانع یوغیسه
ایکی قولدن دخی فصد اولنه که قرحه ایکی طرفده دخی اولدوغنه وجع ایکی طرفده اولدوغی
شهادت ایدر. پس مشول تدبیر طریقیله ایده‌لر که قرحه یوبه واریکشی اندن پاک
ایده و مجاریی دخی پاک اوره بعده جراحتک بتمه‌سی تدبیرینجه ایده‌لر. واگر حمی
کلمزسه و مزاجی دخی حاردکل ایسه قرحه‌یی اشبو طبیخ ایله و آکا ماننده ایله پاک
ایده‌لر. واگر حمی کلمزسه مثلا کرفس ودارزیانه کوکلری وداردفر کوکی طبخ ایدوب
وسوزوب ماء العسل ایله ویره‌لر. سفوف که اریکی پاک ایده. فنطراسالیون

وکرفس

وکرفس تخمی وانیسون وتخم دمو و فوتنج واسس وقثار بادرنگ وقاودن تخملری جمله‌دن کوب
بونلردن بر درهم ماء العسل ایله ویره‌لر. سفوف آخر. کرفس ودارزیانه تخمی وفنطراسالیون
وانیسون وفوردرونی هر برندن ایکی درهم کندر اوچ درهم اوله. بونک مقدار استعمالی
ایکی درهمدن بکری درهم ماء العسل ایله ویره‌لر. وطعام وغداسی لکلک وسرچه و
جیل وطراچ کبیلر ویره‌لر. واگر حمی اولا یاخود مزاج حار اوله قرحه یوبلری قاودن وقثار
تخملری صوری وجلابه یا ماء العسل ایله اوله. اصلاح دبو بانیه حمارسدب اتحکم صوایله
تا قعدر. وغداسی فوره وسماق ونار دنکدن ایده‌لر. اتاقی اکشی ایله وشکربازه
جق اوله. واگر قرحه پاک اولمزدن اول اریکلطور رسه وبعضی اشبو اجزانه ایچنده اکلامس
اغیره مرا اجزا. حسک وبزر سیاوشان وبعضی کبیکی وبرنجاسف دازه جق کوکرجین قرسی
طبخ اولنه. وبر باریوکرک موضعنی وقاسنی ونبوط بوجاقلرین یاغلیق کرکدر. واگر قان
واریکلک یا زیاده وجع ایله اوله ذکر ایلدوکمز سفوفلرده بزر البنج وقشور الخشخاش
داوفرکوکی دازه جق افیون قاتوب ویره‌لر. واجزانه ایچنده خشخاش قابی قویه‌لر
وشیاف ابیض که کوز علاجنده استعمال ایدرلر. حوربمر سیدی ایله آزدوب دکل یاغی
خلط ایدوب زراقه ایله قضیب طاملده‌لر. ومنفصل مثانه وخایه‌لری یاغلو طوته‌لر.
سفوف. وجعی تسکین ایدر اریکشی دبعزای کبیکی دعصا لراتی ولسان الحمل
برابر اقلری طبخ اولنوب وسوزوب دکل یاغی ایله آزه‌لر. واوج یاغ دازلی قدر
حصبی انرایی صوی یاخود لسان الحمل صوی خلط ایدوب قینا ده‌لر تا صوکیدوب
یاغ قاله. وبو یاغدن اون درهم دزفی درهم قیناتمش اول صوردن قته
ایده‌لر. سفوف که وجعی تسکین ایدر بزر البنج بر دانک افیون نصف دانک خارل
تخمی بر درهم قثار تخمی ایکی درهم قرفه تخمی بر درهم بوجمله بر شربت اولور.
فی الحال وجع تسکین اولور. وشراب بنفشه وشراب خشخاش دخی حمار سدی
وکاکنج قرصلری وجع تسکین ایدیجیدر. وقرصه بنودر. قرصه کاکنج قثار تخمی اون درهم
کل ارمنی وصمغ عربی وکندر ودم الاخوین هر برندن ایکیشر درهم خشخاش
تخمی وبادام ورب السوس وکثیرا هر برندن ایکی درهم کرفس تخمی ایکی درهم
افیون بر درهم وکاکنج ایکی درهم اوله. بونک مقدار استعمالی اوچ درهمدر
بنفشه شرابی ایله ویره‌لر. وقناکه قان صاف کله واریکشی پاک اوله بتورمک
تدبیری خشخاش قرصلریدر. قرصه خشخاش مثلا خشخاش ابیض واسود هر برندن
ایکی درهم بزر البنج بر درهم طباشیر وکهربا هر برندن بربچق درهم کثیرا وصمغ
عربی ونشاسته وکل ارمنی وطین مختوم وقزل کل وجلنار وسماق هر برندن

بر درهم کندر یارم درهم راوند ایکی درهم اوله جمله‌سی دوکوب لسان الحمل صویله قرصلر ایده‌لر
بونک مقدار استعمالی بر مثقالدر سکنجبین سوجقلی ایله یاکشنا بیله ویره‌لر • واکر بو قرص دوم
الافتیمون وقرطاس موقد وحب الرمان ایله [illegible] قوی اولور • واکر قرحه مثانه‌ده ایسه ذکر اولنان
سفوفلرده حب القلقل ویانسون وودج ودبسه دکیکیا وغیرده ایکوکه هر بریندن بر درهم اوله زیاده
اتمک اکر کورر • دشوار [illegible] واطرافنه قاعده [illegible] انیسون عصاره‌سیله قبنایانی کیکورر
زیرا خانه عصبانیدر • اکه قرحه تیج اولملور وجراحت دشوار بتر • واول وقت بویکسک
موضعه بو قابض ضماد ایله قوملر کورمزه ادن ویکسه غبار دلک وجلنار وعفص وشیاف
ماميثا وسماق بیرانی وقصب فرماسی دوکوب لسان الحمل صویله یوغوروب ضماد اوله معجون
کهربا تیوره وطبیخ محلنده دخی نافعدر • مقل وصمغ البطم وطین مختوم وطین ارمنی وزراره
برابر اوله معجون ایده‌لر • مقدار استعمالی بر مثقالدر طفلو شرابیله یا ماء العسل ایله ایچه‌لر
دوز قرص‌نب نافعدر یانشی صمغ بیوهوزنی دکیزاوشب جانی ومغسول طین ارمنی وجلنار
ودوقوز تخمی برابر اوله دوکوب قرفه بر انکک صویله یوغوروب قرص ایده‌لر مقدار استعمالی
ایکی درهم درسیبا شرابیله ویره‌لر • قرص کهربا غایت نافعدر کهربا وکثیرا
ونشاسته وصمغ عربی وقشار رتخمی هر بریندن اوج درهم جلنار ایکی درهم اقاقیا بر
درهم اوله عصارة الحمل صویله قرصلر ایده‌لر • بونک مقدار استعمالی بر درهم
ویا خود بر مثقالدر • واکر بونلر استفراغه محتاج ایسه بو مثانه حقنه وشیاف
دخی یوکرکه ومثانه حاکمرنده منافعی عظیمدر • مثلا طبیخ بوشانا ایسه هر بش کوندن
بر قی نافعدر • بو بابده مسهل ویرمک لازم دکلدر • زیرا ماده‌یی اسهاله اغدرر
حقنه مرکبه حقنه‌در اربه کپکی وعناب کیبکی وحساء وکربت بیرانی دهن بشنا
ونشا وقطمی قیناد وب شیرلقان وماء العسل قاتوب حقنه ایده‌لر طبی بوشانا
بره ومعلوم اوله که کاهی بوزده زنجبیل داریک غرشقله غیر سفیده وتشمیر الاطلاع
به بوشانه حقنه‌دن غیری جایزدکلدر حقنه لینه فخر اربه کتنبکی وعناب کیبکی وقطمی
وبنفشه وکربت بیرافلری وکتان تخمی لعابی وتمر هندی معصفور تخمی طبخ اولنوب
دسموروب اق شکر ایله حقنه ایده‌لر • وکاهی اولورکه زحصب وسنگی اولنوب
ابو نصر القزبی وابو عامر قولی اوزره انلرکه تایبلی مرتای اسمیلو جرنزکیبیدر
ترياق طین مختوم بش درهم طین قبرسی اون بش درهم مغسول کهربا مبی اون
درهم ودج ووز وبانشی صمغ کبیکی ... دبسه وزوده انجو هر بریندن بر
درهم لحیة التیس عصاره‌سی دورت درهم قطمی وقنابری وزفه تخمی بر
بر جزء بش درهم صمغ ونشاسته هر بریندن جزء درهم سماق وغیره ذلک

فارسی

فارسیسی هر بریندن اوج درهم حب القلقل وقفطم قریشی وبادام وفستق هر برنده بر پاره
درهم راوند اوج درهم کاکنج مبیز زنا عدد نظر اسالیون وقوریب زوفا وسعتر وکرفس
تخمی وانیسون هر بریندن درت درهم طلی اوج درهم افیون ایکی درهم قیار وقثا تخمی
هر بریندن بش درهم راملک اوج درهم خشخاش ابیض واسود تخمی وبذر البنج هر بریندن
اوج درهم رب السوس ودم الاخوین هر بریندن بش درهم جمله‌سی دوکوب عسل ایله
اربک بالک انک ایکوب بوندن بر مثقال داوتوز درهم حمار سرکه‌سی ایله ویره‌لر • واکر قرحه
قیحا راسه یارم مثقال کفایت ایدر • دعوه سفرا جلد ایواسترا جلد دخی ویملک جایزدر
وعلت اولقدر بو معجوندن ایکی درهم بیت درهم لسان الحمل صویله وبش درهم ماء العسل
ایله ویره‌لر وعلت افزلرنده کراربک یالک ادمش اوله • وقانا معانی ایله بو معجوندن بر
مثقال مقدارینی درسیبا شرابیله ویره‌لر • وعلت اولنده دخی حمار سرکه‌سی بقاریده
ذکر ایلدوکمز سفوفلرکه بر سیله ویرلک دخی مناسبدر • وعلت اورتا سنده تخمی
سرکه ایله ویرلسه دخی معقولدر • وکاهی شکر دخی قتله‌لر • وعلت افزلرنده که چون ناخوش
اولش اوله ایمک سرکه ایله بو معجون ماخوذ اول سفوفلر ایله وشکر ایله ویره‌لر • واکر
بر اقی ضعیف دناغه ایسه جوزنلر سرکه‌سی تازه ایچلکه‌یی نافعدر • وقتاکه سرکه
ایره ویلوب هضم اوله • طعام وغداسی مرطان ایله بشمش کشکلر ودرزوره‌لر
وبادام هریره لری اوغلاق پاچه‌سی بیک غایت نافعدر • • • •

بلبیوز الیلی دردنجی بابی مثانه‌ده حاز دره‌ کم دمبوز دمعتوا بل
ترکیب اوله انک بیانی بیننده‌دور

فاوقدره اسیتی ششیش کرقان صوا ایله قرشوق اولمقدر • فارسیده اماتس
لوم که ازخون وصوا مرکب شود دررد • واولیلر انوانی بوقموره صایق نه اوسس
اتیلوه رزو وسبیحه ادرنیار به دررلر • وروملر ویونانیلر اونغوسس امانودس
که قلودسس تس اودیغرس دررلر • دم وصوادن مرکب اولانه درم لایه فار اولور
وبوکه بر زحمت اییرخمش اوله که بوکرکه تولدیدن طاشردن ویاخود شانه به اوفوا ج
طاشراني بونوب فارودرم دیه بونک علامتلری بر لازم وجع اولوب دخی
تنها وعطش دهنبان سوبلک ورم سباه اولمق وصوابی تین انک داطراف
باروا اولق وکوزلرون قزارمق اولور • واکر ورم بیوک ایسه بول دبراز یه دخی
تبس ایلیه جایزدر • واکر ورم کوجک ایسه بول قطرات کلور • وبان اوزرینه
باتورکس حبیح کلمز • وطوقوب باتسه اسان کلور • بو بابده بول قابلیلی ممدوح علامت
دکلدر • خصوصا ورم دوبیله اوله ومثانه‌نک دوبیله‌سی دخی بوکرکه دوبیله‌سنک

علاجی کیبوره دائما دوبله بر وجهه اکینده طبخ اولنه واکلیه وطبخ علاجی ظاهر اولنه وبعض
هلاک اولور بونک علاجی قوت اعزازه سنه کوره اول ماسلیقدن فصد اولنه دائما
علت ابتداسی دکل ایسه ماسلیقدن فصد اولنه ودائما حاره یه درم حصول ایسه رادع ضماد
قویه لر دخی بوشه دکی ضماد دخی قویه لر که صلب اولمغه قویب دائما صلب دکل ایسه بوضمادی
ضماد کفایت ایدر ومثانه عصبانی عضودر راسنی صو بروتکمید وباغلر طلاسندن راحت
اولور وتکمید ولحاله دیم طرب صغرفا ودوغنه اسنی صو طولدروب بام سنکر اصعاد دوب
اول موضعه قویه لر ودیربوکه پاره سنه بنفشه یاغی بولاشدروب بنم کرم قویه لر وکندویه
حب الثعلب شرابی انه جوق خیار شنبه ایله دیروب وطبخ مرزم حقنه ایده بوشادر حقنه
خطمی دکشاندن وحلبه تخم پیه وکپک وبنفشه یاغی دانکا ما خذ اوله ودانه جوق بذر قتلو تا معاین
خورت سوری ایله قضیب دولکنه قاملده لر وخنه بولغا بره کشکاب وعوده سوری ایله
وخیار شنبه ایله حقنه ایده لر کودری بوشدورب ودوجی شکلس وطبخ ایدر ومثانه
منقل ابونه بنفشه یاغی ایله باغلو طوته لر وواحد کونده صکره بالکز بابونه یاغی استعمال
اولنه ضماد اول انک دشترلغاندن دسرو بنفشه وبابونه یاغلری وبنفش
شلغم دکپک نافعدر ودائما بر حقنه کچوب ساکن اولنه علت ابتداسی کچش
اولور ضماد بیله دکشاندن تخمی وبابونه وحقنه دن ایده لر ووقتا که علت انحطاط
دورنه بعض اخربلا اوله قوت اعزازه سنه کوره صافندن فصد اولنوب ضمادلر
محلل کیرکدر یکی بابده بوکرک ورمنده ذکر ایلدیک ایدی ودکاهی اولور دکرار
ضماد صوکنده بر ضماده دخی احتیاج اولور که مثلا ضماد جندبیدستر آزه جوق
اوره وقوربه زوفا موم رودغنله وبنفشه یاغیله ایده لر وعلت صوکنده اجزاسی
که حلبه دکشاندن تخمی وبابونه واوفخ وسنبل وسعد وما اکلیل الملک بوعینه بدل
قودریده لر وقرداما نا وصسک وشلغم وکبریت بیراق قیناد وب اجلاسن
لیتوره لر ودوجی شکلس ودری تحلیل ایدر ودائما درم دوبیله اولنش ایسه
بوکرک دوبیله سی بابنده اولان علاجلر بوکه دخی لایقدر اما وجعدن بی قرار
اولورسه ناچار خشخاش وجبن باطل انک ایچون افیون وبزرالبنج وزعفران
بروانکه بنفشه یاغیله ازوب طلا ایده لر وسرسام بابنده
اولان علاجلردن وشربتلر دخی ونیرینک نافعدر ...

ایکیوز اللی بشنجی باب مثانه ده بارد ورم ظهوری بیاننده

فاوقته صوق سنبلی اولمقدر فارسیده آماس سرد وجمیع دانا دورلر د
انرنجیلر انواعی بونومور قرنجیدوس وسبجی دورلر ورومیلر ویونانیلر انقوس

اسقوردیس

اسقوردیس لسانی اولان بغرس دیرلر مثانه ده بارد ورم علتی شنلیق بوله دیراز زحمت ایله
چیقوب ومثانه ده ودبوله ده ثقل ظهور ایدر وسا قطره قطره اولور جبن ایا دیوطر وضعیف
وبارد اولور بوبابده بوکرک ایدر ورمنده ذکر ایلدکز علاجلر بونده دخی ظاهر اولور
ودبا قله بو ایکیسنده فرق بودرکه مثانه تکثیف بارد ورمده علامات فاصله ثقل ظهور ایده بونک
علاج صلب بوکرک دری علاجیدر صلب بوکرک دری بابنده نظر ایده لر ودانده اولان
علاجلردن بوکه مناسب ومزاجه موافق اولانی ایده لر ودبونده حار یاغلر وتحلیل ایدیجی یاغلر
دمالر وتنطولر وتکمیدلر وکلتلر ازکه یکی بابده کبار درم بابنده انده ذکر اولنشدر انلردن
دخی بوکه موافق اولانی ایده لر وادرار ایدیجی شربتلر وعسل وخیارشنبه لر نافعدر
ومثانه ورمنده شقیق قضیب الثعلبی باغلیوبچون سوره لر ادراره منفعتی اذن دکوزلو اردن
منع ایدوب صالح غذالر وشربتلر ویره لر ...

ایکیوز اللی التنجی باب مثانه ده زقه سنگک بیاننده در

فاوق باره لری دجیانلر دیره فارسیده ریشی بجبیر دیانا دورلر دانرنجیلر انواعی
القوس وسبجه دولر ورومیلر ویونانیلر القوس سنی اورثرسن دیرلر مثانه زقه
سنگک سببلری دخی بیلنها بوکرک زقه سی سببلری کیبیدر علامتلری دخی اکثر بعضی
... دبوکرک زقه سی جود کنده بابنده جمله ذکر اولنشدر اما مثانه زقه سی بکثیف
فاقته علامتی بودرکه بول حرقتلو اولوب دیرمدت بو حال اوزره قالسه اکثر مثانه
سندن لابده قرحه ایدر وجمیع هر کیمک مثانه سی دلنه اکثر حالده هلاک اولور
مکر اول سوراخ بعض اوله دکه لحم ادرنده اوله بونک علاجی اول حرقتلو دقوز
لو ورطب طعاملردن که قیتی طاتلو اوله منع ایده لر وریاضت قوی انکدن وزیاده
زکت که ایدنده وارث دیروب افعالی عزیمک ایده میازدر والحاصل بوشاقی
طعاملر واسفید باجلر وشربتلر ومعتدل قونش خوداکی لر ومعتدل ریاضت ترک
نفطارلر تحلیل ویره نه وسائر اغذیه جمله قوت ایدر رنجه انک کرکدر بونلر دنا
حکته خبیری اولدرکه بوکرک دبول الثعلب ایچون علاجلر بوکه دخی نافعدر وبو
بابده ابوعلی سینا قول اوزره قانونده بوعلته آت سودنک عظیم خاصیتی واردر
سائر سودلردن آت سودی زیاده نافعدر وذخیل لطافته انک خیار لی بوددر
ینظیر بها رسمناه من شرب الالبان فانها علی شرط المذکوره نافعة لتوبیخ
مجاری البول وخصوصا البان الخیل دیوبنده طریق صواب وعلاج اولدرکه
اول مثانه ده ذکر اولنه دیعنی بجنابله اوزره ارتکذرن بوبوب پاک ایده لر ودانک
پاک انده سی ماء العسل ایله وحاجبله درکه ایجنده ادرار ایدیجی دارو طبخ اولنش اوله

آت سودی

دیو بونده هم بلک کرکدر و هم زراونده وقاناطیر ایله بول بچراسنه طاملده لر و بو بابده زراونده ایله
زیاده نافع علاج اولور • واکر اریک چیوفی قلورسه انجیر اغاجنک یابلوط اغاجی کولی ایله
حقنه دیه کلر یکی قارسیده دخی درمنه دراهر کون برکیجه صوبه قویوب بعده
تمام صاف اولوب اول صودن تا پاک اولنجه طاملده لر • ودخی بول بچراسنه بو علاج ایچ
و وقت دیرر ... دکل یاغی طاملده لر • و بو بابده شکر ایله بزرقطونا شربتی
دکل یاغی ایله دیره لر • دکا رسدیه دخی سدیه ذات سدیه شکر ایله ایچرمك نافعدر •
مقدار شربتی اوتوز درهمدر • وشکر کتابت مقداری اورتیقلی دیره لر • بوندن
زیاده دیرمیه لر که ارشان هضم ایده • وسدیه آلتونلریله حیوانانك علقلرنده قابض و
بارد نسنه خلط اولنه قورت کشنیز وطارب وبلوط وکل اغاجی بیراغی والما وابوا وارود
وبیرا قاریله نافعدر • وبعضی خشخاش ترضلری وکل کبیج قرصلریکه بوکرلکده قره سی
بابنده ذکر اولنشدر یذوب هرصباح شکر ایله برمثقال دیره لر • وکاهی بنفشه ایله وکاهی
انجیر شرابیله وکاهی کشکاب وکاهی صوق صو ایله وکاهی برسیان دموزه شرابلریله
ایله دیره لر ضماد ومیچه برساکله بزجین درهم قازیاغی دوررت درهم وکنابت مقداری
آق بال موبی وبنفشه یاغی وبنفشه ایله ضماد وطلا اولنه ضماد که ومیچه بریخه قوماز
قرماد ماند واقاقیا ومشب یابانی وطراشیت دوکوب ومحلنه ضماد ایده لر صنف وارده
زراونده وقاناطیر ایله طامزه لر انزروت مدبر واسفیداج ونشاسته مجد فقط
ایدوب سرایله حل ایدوب طاملده لر • وبونلرك کثیر زیاده ایدرلرسه دخی
قویادور • وبونلردن حقنه اتمك دخی مناسبدر • وقتاکه حقنه
ایده لر • مرهمنی دیبزاوستنه • باتوره لر • • • • • •
ایکیوز آلتمش یدنجی باب بول بچراسنده ومثانه ده قان باغلنمسنك
انك بیاننده در سبدکه بولنده وقاوقده قان
باغلانمقدر • قارسیده انذرفون بسته شره • بچربها یا بول وانذر
مثانه دردر • وافرنجیلر انوالی دردر درد ملرد
یونانلر دردر • جالینوس قولی اوردر • وعلل الاعضاء
الباطنه کتابنده بیان اولنمشدر که هرکاه که قان مثانه ده باعه اوله
دیاعده ده باغلنمش اولوب علیف دونه بجره یوزی صاری اولوب و نبضی
صغیر وضعیف ومتواتر اولوب واطراف بارد وغشی واقع اولورلر • ودیاردیوقا
اولورلر • ومکندر که دبرده ودرست نشانی اولدر که ازل بول قان ایله کلمش
اوله • وهرسبب علاجی دخی اولدر که برآفت ایرشوب ویابخود بر بوکسك

بردن دوشمش اولور علاج مثانه طاشینی طشره دوکوب براغنی داروا بوله دخی
سکنجبین ایله ویرمك نافع علاجدر • خصوصا سکنجبین عنصلی ایله ویا عسل ایله
ویره • وطوشان پنیرمایه سندن بار درهم طوشان قانی اولا وبابوچ طنجیده بیله
نافعدر ویا خود سیاه نخود یا خود حسك یا باغ چبوغی کولی قوریب یا انجیریاسنداب
یا قیصوم صوایله اسیشو پنیرمایه دن نصف درهم ویره لر • وبوذکر ایلدوکمز طنجلردن
جق کوکرجین خرسی قیناتوب واگر برسنکر اصلادوب قاسق اوستنه قویوب ونخل
صو برینه سکنجبین صو ایله مخلوط ایده لر • وطعام غذا اسنون حکره ساده صو ویره لر
واگر بوپنیر مایه ون باغ چبوغی کولنك صوینده ویا انجیر ویا بلوط صوینده حل ایدوب بول
بچراسنه طاملده لر قنی منفعت ویره • واگر بوکونکر صورلی یاکر طاملده لر دخی موافقدر •
وقاریقی بنکنك وقیبولیغه ادونکنك بوبابده پنیرمایه کبی خاصیتی واردر • ومثانه ده منعقد
اولمش قانی واریکنی پاک ایدن حبت بودر حب قوص وصره فتوه وقردمانا واشق وحلتیت
برابر اوله یوغوروب حب ایده لر • مقدار استعمالی برمثقالدر • ماء الاصول
ایله ویره لر • وبوبابده اسیشبا معجونی دخی نافعدر • وبیدانجیر یاغی ماء الاصول
ایله ویرمك دخی مناسبدر آخر باغلنمش قانی آچر مثلا طوشان تکند قوروتمش
پنیرمایه سی برجز وحلتیت برجزك نصفی اوله • ذونتو نصف جزء قوریباء
نصف جز اوله • مقدار استعمالی برمثقالدر • برکونده اوچ دفعه
ویروب اون ایکی درهم بنفشه یاغنده وسکنجبین ایله اکیشی سرکه
ایله ایچه لر • ونعناع ویاربوز طنجیلی ایچنده ازوب وبیغیب بچراسنه طاملتمق
نافعدر • وغذاسی سیاه نخود دن نخوداب وطوری اولنلرید دوادی بیله ویره لر
ایکیوز آلتمش سکزنجی باب مثانه جربلی جرب بیاننده در
فاری جبجکدر قارسیده خارشتی رکمیزوان دربیا وافرنجیلر انواجی بهر و ر
یونوس اسی قابس وسیچه دردر • وردملر ویونانلر اکیس تسن ابسو ربا
دیرلر • مثانه جربنك علاماتی دایم مثانه ده حکه اولقدر • وبول حرقتله کلوب
وصعب ووجع اولوب وقاروره دبنده بخالی رسوب اولور • وکاه اولور که لعاب
کبی بر رطوبت کلوب وکاه قان کلور علاج بوکرك جزیل علاجی کبیدر ایکیوز
الیجی بابده ذکر سبقت ایلدی • واول جلا دیرنجی سرنجلر وادرولر استعمال
ایده لر که حذتمه اولیه • مثلا جلاب کبی ماء العسل وکشکاب که عسل ایله ویره لیه
وجرب بابنده ذکر اولنان دارولردن دیروب ورزآتمه ایله بول بچراسنه
طاملتمق ودیخی ایله هرگیج دفعه استفراغ اتمك کرکدر • وبوبابده حمار سدیه

دكي سه نك زياده نفعي واردر . واليوه جكردكي وبذر قطونا لعابلريني شكر وبادام
ياغي ايله ويروب بعده مثانه يه حقنه وجزئي سشرجلر ايله يالكز اتمشي اوله لر
نافعدر . مثلا حلبه حمصي طبيخي عسل ايله ويسته‌اب لر وبيجنه لر جلا وير يجيدر .
وطعام وغداسي قوزي باجه لري وباغلو اسفيداجلر وهريسه لر وسمز تاوق
اتلري معتبردر . وكوكرجين وبلبجه صولرنده اوتورمق وانون قاهي كاچي ايچك
وطورنم سري لعابلري ايله بول مجراسنه قاطلمي غايت معتبردر .

ايكيوز التمش طقوزنجي باب مثانه نك نفخي بياننده در

نادرده نفخ واقع اولمقه زحمت چكمك وبيلد اولوب كرلمكدر . فارسيده بادكه
انور جنبر دان افتند درلر . وافرنجلر فلاتو اكز تياسي وسيجه درلر . وروملر
وبونانيلر النفسهاسي كستيوس درلر . مثانه ده نفخ واقع اولمغه نفاخ طعاملر
وميوه لر يكوب اولوب مثانه ده اولان نفخك تحليلندن عاجزدر . بونك
علامتلري وجع سنجي ونخل سنجي قيقته ايدوب ويقاريه وانلتي قاقر ايدر .
علاج اول نفاخ طعاملردن وسشرجلردن منع ايدوب وماء الاصول
ايله بيه الجبر ياغي يه لر وضماد كه قاسق اوسته قويه لر . مثلا بابونج
سوسن وبان ياغلريني آزه جق جندبيدستر ايله وحلتيت ايله وغاليه
مسك ايله ضماد اولنه . وسذاب عصاره سيني غاليه مسكك وبان
ياغي ايله بول مجراسنه قاطلمي معتبردر . ومعده قوسي دنكا وطوري
اوتي وجندبيدستر ضماد ايلمك دخي فايده ايدر . وحلتيت وسوسن
ياغي ايله بونلري قاطلمي وشياف كه كرفس تخمي وانيسون وارزيانه تخمي
وسعتر وازه جق فلفل وسكنجبين دقاجنده شكر ايله ايده لر . وقولنج ايكي
بابنده قولنج علاجنده ذكر اولنان معجونلردن مزاجه موافق اولاني استعمال ايده لر .

ايكيوز التمشنجي باب مثانه وجعي بياننده در

نادوقوتوبيسي درلر . فارسيده درد جنبردان درلر . وافرنجلر انواجي طولور
وسيجه درلر . وروملر وبونانيلر بولوس اسي كستيوس درلر . مثانه ده
وجع عارض اولمق سببي باجود النزاج مختلفدر . باجود مثانه ده حاشي
تولد اتمشدر . باجود انده بر قرحه وياجرب ويا ورم ياهر اخراج ايدر شنك .
ويا بيجاره نشانه به بول طريقيله اولسه كركدر . وبونلرك هر بريتك
علامتلري وعلاجلري كنده ويا بلرنده ذكر اولنشدر . ومثانه ده وجع قبض
فصلنده وشتاني بل اسه ذكي افتنده جوق اولمشدر . ومثانه ده

بو مقوله

بو مقوله وجع عارض اولوب ذكر ايلدكمز علتلرك بر سببي اولمنوب مجرد وجع عارض
ني يحل واقعدر . ودير لركه مثانه وجعي صاحبنك صوقلو قورتي فشه الما فندر بر جوك ورم ظاهر
اولورسه بريجي كونده يا اولا برنجي كونده هلاك ايدر خصوصا سبات دخي عارض اولا .

ايكيوز التمش برنجي باب مثانه استرخاسي دكندر وبرنوع طغره جمعه سببي بياننده در

قاوون قاعشمي وسست اولمق وبلدن كند وبرندن ايرلمغدر . فارسيده اركينا
جنبردان دبيرون شدن انا ازجاي خويش درلر . وافرنجلر انواي ابنه چليقا كا
وسيجات برو جيده بنجيا درلر . ورروملر وبونانيلر انونيا كه براتوسيس نشن
كستيوس درلر . مثانه استرخاسنك سببي سار اندام استرخاسي
سببي ايله برابردر . وانكك بر نوعي اخراج اولمه سي بر غليظ ريح دركه اني بر نوعي
اخراج ايدر . ياخود بر زخم كه كركاه اوستنه واقع اوله . واولور كه مثانه استرخاسي
سببي ايله عسر البول ظاهر اوله . وجايزدركه سلس البول تولد ايده . زيرا
دافعه سنده استرخادن قوت قالماز . واكثر مثانه نقرسي وجعي اولورسه
عسر البول تولد ايدر . بونك اصلي واحوالي سشرجده تفصيلدر . علاج شول
نوعي كه بعضي افندلر وزحمتلر ووشمكدن اولور دميش ايدك اني كنزدم بنه
كتورمك علاجي مشكلدر وحرارت ويرنجي داروكه ذكر ايدرز فتح منو وباقلي
نافعدر . واولكه فالجي خارجده بلغمي ماده لري بنجه قي ايله استفراغ اولنور سه
ايله ايده لر . وبوكه فالج صاحبنك علاجي ايده لر . واكثر بولي اختيارطور سه
سلس البول علاجي ايده لر سلس البول بابنه مراجعت ايده لر . واكثر عسر
البول تولد ايدرسه عسر البول بابنه وعلاجنه تتبع اولنه . ودخي مرخي يعني
سست ايديجي داروله ويرمقدار غليل وتنطيع ايدجلر ايله آميخته ايده لر
واولدكه زحيدن واقع اولمشدر دميش ايدك معجون مردين ترياق كبير ودمنر
وسنجرنيا وامروسيا ودواء الكركم كبير نافعدر . وبو كتاب اولنمده بو
بو معجونلرك صنعتي ومنفعتي ياد اولنمشدر . وبوبابده سعد دكندر والخوالنا
شكوفه سي مخلوطا نافعدر . وياسمين سذاب تخمي ايله انك شكوفه
سي صويني بنه سذاب صوينده قنيا دوپ وسوزوب بول مجراسنه قاطلمي
معتبردر . واكثر بول عسرايله طورسه قوردوش دوكلمش قاوون قابي
سذاب ايله ايله دبيره لر . وطوشان قايه سي قوردوس دقدوس خنجوه كما
يانوب شكر ايله سحوق ايده لر ضماد ايدوب تخمي ويا وسشردن ايدوب دپولمشد

صوبنون قیصیه طالمتی نافعدر. و بونلرک صوینده اوتورمق دخی مفیددر و شراب
قسط و حب انار و نار دیبا یا خلرغونی چند بید ستر و علیک زباد زوجا و شیر
طالمتی و فاسح و کبک اوستنده سوررک و ضماد اتمک نافعدر. و افیونلی ایلچه لو
طارداروفرکه قابض اوله. مثلا سعد و سنبل الطیب و آس و مقل و شیح و بابونه
و اکلیل کبیبه نافعدر. و حقنه لرکه ایچنده قنطوریون و فنقل و قرع اوله نافعدر.
و اکثر صوینده دکوکرد و سعدن بعضا الیجه صو ایچنده اوتورمق مفیددر

ایکنجی فصل تقطیر البول بیاننده در

بوعلتده سدرک طاملسی دیرلر فارسیده چکیدن کمیز دیرلر و اوزنجیلر انواع
و فنوقلنا صی اوردیله و استیلی جی دیوم اوریله دیرلر و دردملر دیوتابلر دیسوریه
دیرلر و اسنرانقوریاری دیرلر. تقطیر البول مثانه اقتضاء ندر و تقطیر بولک
سببی اوچ نوعدر بر سببی مجرای بولده اولقدر، ایکنجیسی مثانه ده اولقدر،
اوچنجی سببی مثانه نک بر آخر عضو ایله مشارکتی بر علقدن دخی واقع اولمقدر
و اول که مجرای بولده در بو ایکی نوع اولور. برنجی بولک حدتی در ایکنجی بولک چوقلغی
که هرکاه بول حدتلو اوله مثانه یی لذع ایدوب و یاقوب و اول سببدن انی مثانه
مثلا بز وجع اولنجه بول طوتمه مز اقتضا ایدر که بی اختیار طشره کله و بازه چوق
ازه چوق ازعاج ایده و بول حدتنک سببی ایسه یا حدتلو طعاملر و شرابلر و
سایر داروفرلر یا خود رحمت و ریاضت و یا جماع در. و یا اوزرنده اتمک [illegible]
که بوکرک و جکر و غیری کبیلر ورم و انجق مثانه یه صوچوق کلمه مثانه تیز طولار
و ثقیل اولور و تقاضا دفع اتمک استر و بول چوقلغی سببی جانبرکه رطوبتلی
رطوبتلر چوق ایدیجی طعاملر و شرابلر که وقت ایله استعمالی دخی اتمش
اوله و یا بلی تازه و رطوبتلو میوه لر دخی یمش اوله لر و شول رطوبت که مثانه
ده وار ایکی نوعدر بری شول عضلاکه بول ازعاج ایده جک منفذک طولسینده
قوسنمدر و بری مثانه ده و ایکی قوت ماسکه سی عضلاتده و ایکنجی اگر بر آفت
ایرشمسه قوت ماسکه سی ضعیف اولوب اول زماننده استرخاء [illegible]
اولوب یا خود حدر اولق ادینه حسی باطل اولور [illegible] که شلل
عضلاتیره و یا ورم و یا سوء المزاج درکه بو عضلاتک قوتنی ضعیف ایدر
دفعاکه قوت ضعیف اولور نه بولی ضبط ایدر و نه قوتله طشره دفع ایدر
انوکیچون کاه حصر البول وکاه سلس البول ایدر و بو تفصیلدن مراد بودرکه
اگر آخر عضو دخی مشارکتی اولوب مثانه ضرر ایرشمش ایسه انک علاجنه تقید

اوله

تقطیر بولک سببی اوچ نوعدر

اوله علاجنی عار سوء المزاج علاجی بولنده حدت و صوت لون ایسه و تقطیر و مادام طور
دیکلی سابقده روتلر شهادت ایدره و بارد سوء المزاجک علاجنی بجود که بول رنکی [illegible]
حرقت اولمازه و اگر سوء المزاج رطب و بارد ایسه بولی بوقا اولوب و بی اختیار
طشره کلور و یکین عالملر اگر دخی شهادت ایدره و دوم علامتلر و وجب و ازقه و غیره ایسه
بونلرک جمله سبب کتدوبایانده ذکر اولنمشدر و **علاج** شول که بول حدتندندر و بولک حدتی
ذکر اولنه و دخی اوزره آخر عضونک سوء المزاجندن اولمش ایسه انک حدتنی دفع
اتمک کرکدر. و غرابی اعتداله کتوره لر و مثانه یه نازل اولان حدتی کل یاغی و کلاسینی
صو ایله کشکاب اراتمق صوبی ایله طباشیر و شکر و بزرقطونا لعابی ایله کل یاغی و یا خود
کشکاب و بنفشه شرابی و خشخاش و خبوره شرابی مخلوطا نافعدر
و ایکی اوچ کون [illegible] البزوری و مقابلی ویره لر و بو حالده مثانه یه نازل اولمش
حدت و حرقتی و مادیه یی پاک ایدر و لکن مدره [illegible] نافعدر. و خواصی
استفراغ و ماش مقشر و [illegible] و مارول و کشنک شیرکه بادام یاغی ایله اوله
ویره لر. و اکثر بونلر ملایم حقنه لرکه سماق و خبوره و نار دنکی ایله و بادام
یاغی ایله اوله ویره لر. و بلبج بیرکه جابار و کشکاب و تخمق ایله طبخ اوله ویره لر
و سکنجبین دخی ویره لر و اگر تقطیر البول سببی بارد سوء المزاج بدن ایسه
معجون [illegible] زنجبیل کبیر و شیر و سنوتیا [illegible] اطریفل صغیر دخی نافعدر
و شراب که تقطیر بوله مفید بودر که [illegible] ایله کلسم [illegible] ایدر فوری
زرسیا بیراغی و الما و خیار [illegible] و کندر و جلنار و بلوط جمله برابر اوله
دوکوب الکندن شرابیله یا خود سکنجبین ایله ویره لر **سفوف** فرسیا
بیشی و بلوط و علک مشابی و کمون و زنیه برابر اوله [illegible] هر صباح بو سفوفدن
ایکی درهم قدر ویره لر و ایا یج جالینوس و اطریفل کبیر دخی شول
دارو لرکه باه قوتنی زیاده ایده بو علته نافعدر **سفوف ماسک البول**
مجربدر [illegible] چند بید ستر و شیط و حاشا و عاقرقرحا و بنفشه بلوط [illegible]
برابر اوله یا بشمش فرسینی صو ایله حب یا خود سفوف ایدوب اوتیوزتنده
بر درهم ویره لر. و بو بابده سعد و خولنجان و کندر و قوروداسی
درتنج و کلزیا هر برندن بر درهم اوله دوکوب بونلرن اوچ درهم
عسلی شراب ایله یا مثلث ایله ویره لر و بونده حب المرشاد دخی مفید
در و بو **معجون** دخی نافعدر [illegible] هلیله کابلی اون درهم [illegible]
بابسن اون درهم و حب المحلب اون درهم آره بیش درهم

تقطیر بولی دفع سفوف

الزنجبیل فتح ایدوب عسل ایله معجون ایدهلر . بونك مقدار استعمالی اوچ درهمدر .
معجون آخر قادرلشی حلیلهٔ کابلی اون درهم بهمن احمر بش درهم نعناع پیلپیل
بیشی دستنه رومی و مروکنار وسعد وبسباسه هر برندن اوچ درهم واسنا
بابس وحب المحلب هر برندن اون درهم انقل بش درهم اوله عسل ایله معجون
ایدهلر . بونك مقدار استعمالی ایکی درهمدر . وازهجق موسیانی زنبق یاغیله .
اریدوب قضیب مجراسنه طاملدهلر . وهر صباح بر مثقال قافلسقونی شکر ایله لر
نافعدر . وشونیز وسذاب ایکیسی برابر اوله بر شربت بر مثقالدر حب الجرباق
ایله ویرهلر بوده مفیددر . ان شاء الله تعالی .

ایکی یوز التمش اوچنجی باب عسر البول بیاننده‌در

کوچ بول اتمکدر . فارسیده کرفتن کمیز دشوار دیدن دیرلر . وافرنجلر انزالی
اوریته صو بر پیپو دیرلر . ورومیلر دیو نابعزا دسقوریه دیرلر . سبب عسر
البول بر ورمدر که یا مثانه ده ویا مثانه عضله سنده اوله . یا بر غلیظ اخلاط
که مثانه ده قاره . یا بر قرحه یا اریکت که مثانه ده جمع اوله . یا قان در که مثانه ده .
یاغلنه یا زحمه در یا زائد اتبات بتمش اوله . ویا بر لزج رطوبت که مثانه ده
وقضیب منفذنده جمع اوله . یاخود مثانه ده طاش تولد ایده . یا بول طوتمق یا
خانه صودن طولمق سبیلرینك بربیسی ایله قوت دافعه سنك ضعفی اوله
که اکثر موت القوه دیرلر . یا بارد سوء المزاج مثانه حسنی باطل اتمش اوله .
یا صوق قالرده یا حار سوء المزاجده یا بول مجراسی تنك اولدقدن سبب ایله
قالبه بقار رجعه یا بر ورم اولدر که مستقیم اسمله بغیر سنده اوله یا بر زخم که اوره
ویا قاسق اوستنده وستر انواع سوء المزاج علامتی وورم وقرحه وجرب
علامتی معلومدر . وقانا منعقد الدم نك علامتی اولدر که خفقان ونفس صغیر
ومتواتر وچهره زرد اولوب کوکل دونمسی ویابرد وعرقه دیمیجی در ده وارچ
که مثانه ده قاله انك علامتی بکش بابده ذکر اولنمشیدی . ومثانه ده طاش
تولد اتمش ایسه بوندن صکره باشقه بابده ذکر اولنور . وزوائد اتبات بجهت
دیشی ایکه انك علامتی اولدیغی اولوب . واریکت طلوب ورواحتی شنی
اوله . وانکله ارتجه عسر البول ایله واریکت جمع اوله علامتی اولدر که اکثر
بولرکه دوچی بیاربده برعضوده قره المش اوله . واکثر اریکت قلمش اوله دینه
طوبه انك عقبنده عسر البول ظهور ایلوره . وموت القوه علامتی بودرکه بول
طوردقدن صکره عسر انك عقبنجه قلمش اولوره . ووقت اولاز یاخود آز اولور

واکثر

مثانه ده طاش تولد ایچون ...

واکثر مثانه اوستنه ال قوسهلر بول تقطیر ایله طمغره کلور . وشول عسر البول که
انك سببی ورم وحرارت ایرتمش اوله اکثر علامت لازم دکلدر . زیرا اکثر سبب
شاهددر . وعلاج اکثر سبب حار ورم ایسه یاسلیقدن نصر اولنوب وخمانه
بنفشه یاغی ایله یاغیله . وحیل یاغلرده قضیب مجراسنه طاملدوب وقاسق اوستنه
حلل ضمادلر دخی قویهلر . واکثر سببی بر غلیظ نفخ وریح اولوب مثانه ده قالمش اوله
بیه یاغی یا حار الاصول ویرملک کرکدر . وبو بابده حار الاصول کرفس درازیانه تخملریدر .
وانیسون وکرفس درازیانه کوکلری وکرادیا وکمون ونانخواه هر برندن بر اوچ سنبل دکلدر اوچ
دنقوه وداونه هر برندن اوچ درهم قوربت اورزم بوبان درهم سوسن کوکی اوچ
درهم الجرجیر بش عدد واوچ ... صوایله نصفه قالنجه قینادوب وسوزدوب هر صباح
بوندن اون درهم مقداری دورت درهم بیه الجبیر یاغی ایله ویرهلر . واکثر سبب ...
معجونی ایله ویرملوره دخی صوایدر . وبنم کوم ناردین وسذاب یاغلریله ازه جق
بیند بیه سنز قضیب مجراسنه طاملدهلر . واکثر مثانه ده قرحه ویا عسر بول اولمش
ایسه . ایکی یوز الی بشنجی بابده مثانه قرحه سی علاجندن نقل اولنوب ویاغی علاجی
نتیج ایدیجی واوراد ایدیجی وارورلر کرکدر . اما کوره سر بوندن اکثر حارّه واداویه منفعه
النوب زحمت زیاده اولور . وانا طریق صواب اولدر که اول قی ایتدروب بعده
بوثمانه حقنه ایدهلر . حقنه شیرلی رغبا زن وکتان تخملری واوه کیکی وبغداییکی وخبار
ششبه ویابونه دطورن اوتی یاغلر ایله دونهلر . بعده ازه جق بوره دخانده ختم لیوه
لره . وبعضیلر یاکثر بنم کرم بابونه یاغی ایله حقنه ایدهلر . ضماد کرشب وجلنده ریم اقلیلی
والاکلیل الملک ویابونه وحلبه وطبیخ اولمش مازو دخی دوازب ادنفون وازه جق .
ذکر ایله اوزرین وزیت یاغی بو چوقروب جمله قاسق اوزناسنه قویهلر . تکمیده
ونطول منقول المیچی صو ویا یابونه ودطورن اوتی یاغلری اوله بعده اوزاریجی
دارلر ویرهلر . وبو بابده شرب صودن نافعدر . وانکك ایله شرب بیک وتلکی
شرب صوایله ایلیوب بیك بجربدر درلر . ودیوکرك علاجنده ویابنده که ایکی
یوز الی اوچنجی بابدر انده اولان جبادی بزر وسعوف وقرص که ذکر اولنمش
بونه بیوکه دخی علاجدر . ومدرات که مثانه یی انقیا طرق پاك ایدره مثلا انسارون
وحماما ونانخواه وفطراسالیون وکرفس تخمی ودفوه وسنبل هر برندن بر
درهم اطلی بش درهم اوله حب ایدوب بونك مقدار استعمالی
ایکی درهمدر . واکثر عسر بول سببی مثانه ده قرحه اولوب یاخود اکثر عضودن
اریکت ویا غیریدن اکثر حاره طلوب بولی عسر اتمش اوله . مثانه دن طاش

مثانه ایچون احتقان

وقوتی پاک ایدیجی واردر که حلقنده وکنده و یابنده ذکر اولنه گلدی بونکا دخی نافعدر
مثلا بابونج طبوخی و بابونج صرچه و سنکر یکنده بولنان طاشی که آنکا حجر الاسفنج
دیرلر نافعدر • و خروب نبطی بنجونی یارم بخور قدری معده نوس صو ایله ازوب
ویرمک مفیددر • و کلیجک دیدکلری حیوان که دوه اکنه ابن عرس دیرلر انکن
قورودوب اوچ درهمنی شراب ریحانی ایله ویره لر • و اطفال علتنده یابنشی
سرطانی دنی اوچ درهمنی ویره لر یالکز نافعدر • و یابشلو اوتلر ذکر اولنان
قربا شرب صو ایله و شیرینلر ایله و مسک صو ایله و کرفس و معده نوس صولری ایله
تریاق و مثرودیطوس و دواء الکرکم و سکنجبین عنصلی موافقدر • و نطولار
که بزر الاسفند و مشک طرامشیع و بوره و جاقورچاق و قوزی دانه جق کوکرجینی
ترسی قونیوب قاسق اوستنه نطول و ضماد ایده لر ضماد ایدیجی حب الغار و خشب
بلسان و حاما والکلیل الملک و زوفه جوزا و یا بونه هر برندن اون درهم زوفا
و کرفس تخمی و مرزنجوش هر برندن بیش درهم اوله دوکوب دکرب طبخ ایله
بوغوروب دخی قاسق اوستنه بغلالر و سوسن یاغی یا صو ایله دوروب ضماد ایده لر
شراب خشب بلسان نافعدر حلب و تمل ایکیشر درهم هرکون ویرکیجه
وسرکه ده اصلادوب و سوزوب اول سرکه دن سکنجبین دوزوب مناسب
ادویه ایله ویره لر • واگر حصر بول بعده زده اولوب جراحتی یتمک ایله مجراسی
تنک اولسه یاخود زایدات باسلق بته بوث دیجی ابزیلری اجلاس ایتوره لر
و یوسف دیجی یاغلر و ضمادلر دخی ایده لر • واکثیسی اردن بر هیر ایده لر • زیرا
حصر بول علاجی حصر دراجانیزکه مجرای بول بر اوغوردن یاغلنوب هلاک ایده
قاتاطیر و زراقه ایله و یا رغلیه علاجه محتاج اوله محمد بن ذکریا درکه مثانه ده ورم عظیم
اولوب دبول مجراسی اول سببله طونلمش اولوب وقاتاطیر ایله علاجه دخی
قدرت اولمیه وجع و مرض صعوبتده جایزدرکه مریض هلاک اوله وقاتاطیر
دیدکلری مثانه دن بول چقاره جق بر آلتدر بوندن صکره ذکر ایده زن واگر حصر
بول بر نوع رطوبت ایسه بیابانی کوکرجین ترسی یاخود فاره ترسندن
برمثقالی طورق اوچ صو ایله طفول اطفال بولی ایله ازوب قضیب مجراسنه
طاملدره لر دانچک دخی مفیددر • و ناردن قانشی یاخود رکیه و دیدکلری قوشن
کرجیلا قدر اکثر چلفان دخی دیرلر و اکثر قرتال دررد بیشلر • بونلرک قالنسندن قورودوب
بردرهمین انه جق طوز داشی صو بیله اچوره لر • و ایکی درنک علتنجی مار سوب
ایله ویرمک دخی نافعدر وقنطوریون که غلیظ ولزج رطوبتلری پاک ایدر

مثلا

مثلا بر بابانا اوکش مونیرا سقیل الطی درهم اول شب یمانی ایکی درهم اوله بوایکی
سنی سرکه ده طبخ ایدوب صهرا ایده لر • و شکر قاتوب عسل ایله قوامه کتوره لر
بونلرا هرر مقدور ریه لر و ضمادلر مثانه ده قان یاغلنمسی یابغره ذکر اولنمشدی بولر
دخی نافعدر • و بو یابره خروب یاغنی سویه لر و کرفس و مرزنجوش صولریله بادام یاغی
ایله ویره لر و آبزنده اجلاس ایتوره لر • واگر سبب حصر قوت دافعه ضعفی و
یاخود بطلانی اوله که اکثر وجه موت القوة دراکه قاتاطیر ایله علاج اولنمغه محتاج
اولور • و بو یابره کوکرد و معدن صولری که اکثر ایلیجه دیرلر • انده اجلاس ایتورمک
دخی نافعدر • و اول مشکل علاج که قاتاطیر دیرلر اولدر که صنعت قاتاطیر
بعضیلر بو آلته قاتاطیر دخی دیرلر • زرانقه بکزر نارسیده ناشرو دیرلر وناجه دخی
دیرلر بر لوله درکه کمشدن و یا قوردن چیقه ایسه دوزه لرکه بول مجراسنه صوقلمغه
قوراولیه • وایکی طرفی آچیق اوله که بوده طشره طلوب چقه ویا بشی دکرمیجه اوله
که ایچرو رده اضطراب لحلی ویرمیه و انکت اوستنده بکام یکیجه بر طلبه قویه لر
و طلبه اوزیاسنه بردلوک اوله • واینی مامره یه برک یاغلنمش اوله لر آنده
هوایه منفذ اولیه • واینی بذر قطونا لعابیله یاغلنوروب قضیبه صوقه لر • اول
لعاب ملایم طونر اول طریقیله حصر اولنان بولی اخراج ایده لر • واول قاتاطیر تا
مثانه دکلو وارمق لازم اولور تدریجله ایده لر • واکثر سبب حصر بول بردم
کستغیم بوزسفندن یا رچده اوله • یا بر قوری ثفل یا بر غلیظ رطوبت یا ر یح
نسد انشش اوله اندرک احوالی و علاجی کندو یابارنده دقولنجده و غیریده ذکر
اولنمشدر • اما حصره سبب مثانه استرخاسی ایسه بونده نقاضا کلدکده
ابزنه اجلاسن ایتوره لر • وقاسق اوستنه زفتله ال سوروب اودمن کرکوره که
بول طشره چقا • و اکثر چقماز ایسه بته قاتاطیره محتاجدر • وقاتاطیر مشکل علاجدر
ولیو یابره معجون سنجرینیا ودا اروسیا و تریاق کبیر و مثرودیطوس قدر حقوب حجونی
معده نوس صو ایله ازوب اچوره لر • ودارچینی و سعد و سلیخه و زنجبیل و
نخاسنه نیم کوفته صووده طبخ اولنور اول صودن ویره لر • مثانه استرخاسنه
اعصر یوبه نافعدر • واکثر ماء العسل ویره لر سه بو صولردن تکمید و نطوللر
ایده لر • و بو اجزای دوکوب و قار یاغلر ایله یوغوروب بر جماع سوره لر و بو علله
حقنه دخی ایده لر • و حصر بول اطفالده واقع اولمش ایسه خیار باذرنک و قاوون
تخمارندن بیک دقوبیجه مستحلب ایده لر • اما صولی اولمیه که بنوره تقاضا کتوره لر
اطفالده و یا بشلو آدملرده صونطیه دخی جمله نافع اولان بودر که زعفران غیر مدقوق

اولا هر تقدیر زعفران قضیب وتوکز صوقه لر، وطور جوان جوق که بیت کبی اوبوراکز
وبره انکز اودورر، ویاخود آدم کوده سنده حاصل اولان بیت دخی نافعدر
مثلا قضیب وتوکز صوقه لر که دافعه یه تحریک ایتمکله بول طلشر، که دیوچی ویا
خود انزاده دیدکلری که اولان جوانجقی مرسلقا وصوفمانی ایله مثانه یه و
اطرافنه سوره لر که بولی کتورر دیمشلر. واکثر قوج مثانه سنی یاقه لر ودوکوب
طقلو شرابله ایچوره لر، لطیفی واردر. ودکو کرجای قابنی قاسیج اوستنه طا
ملتق دخی منفعتدر دیمشلر. واکثر اقلاقا طوزنی یوتوب شیافا ایدوب
اوکنده وه وبره کتورسه لر بول دخی تطلی ایندرر. وازده جبا جندبیدستر وسکک
اروب سدا ابله یاقیله طاملسه لر، مثانه نک قوتنی وطمارلرنی تحریک ایدر
اوباقدرر وحبس دفع ایدر وهر قیچی جوانکت اودوب اولورسه اوقنسون قضیبه
مجراسنه طاملسه قوت دافعه اوبارر. دیوره وطوزیه دخی قضیب قومق
قومق بول دفع ایندرر وبول از اولمه سنک سببی بش نسنه دندر، مثلا
حرب صوبی از اچمک ایکنجی مسام اچلمق وتحلیل چوق اولمق اوچنجی بوج
قلمک واسهال سودا چوق کتمک. دردنجی جگرک قوتی ضعیف اولوب
کاندن صوبی قاندن ایروب بوکرکه کوندرسه که ایری ضعف سببله
کوندره مه. بشنجی بوکرک ضعیفی دخی اوله که صوبی جگردن کندویه جذب ایده مه
بوایکی علتده کبره رکت استسقا تولد ایدر. ومعلوم اوله که بو علتده علاج ضرر
دروع اکثری بلکه دخی مضردر. وجگر وبوکرک ضعفنک علاجی ایسه کندو
بابلرنده ذکر اولنمش ایدی. انلره تدبیر ای اسهالدر . . . .

ایکی یوز التمش دردنجی باب حرقة البول بیانندہ در

بوکه بوده بانه سی دردره قاسیده سوزشش بحبیر دررلر. واز بحیلر افرانحی
دررلر. دردمار دیوبابیلر

دررلر. اوان بوده اوج نسنه سببدر. بیری مثلا مثانه ده یا خود مجراسنده
جرب ویا چره لر واکلو مانند جراحت اوله. ازلرک علامتلری وعلاجلری کندو
بابنده یاد اولنمشدر. ایکنجی صفرا ورطوبت که بول مجراسنده جماع کثرتندن
یاخود جماع دیرنکی واکشی وطوزلو واجی اشیایی چوق استعمال ایدوب
انی قازمش دره لمش اوله واوده محل قوبان قالا. اوچنجی نوعی مزاجی
حار اولوب وبول دخی حار دوق وطعمو اولمغله بول ایله حدتلو حاده که علا
متیده بول صوقت وحمرت مایل اولوب عطشی غلبه ایده. وحرارت

وبرنجی اشیا استعمال ایلدوکی اکثر شاهدرکه سعفت انمش اوله، وبوبابده خانه
وبابلنی جماع کثرتندن ایدوکی علاملرنا ازب شاهده در علاج کوره لر اکثر بولا قدتلو
مادة کلورسه اولا فقاع قاره باتق ودستکاب کبیلر بودرب قی اینوبلر بعده
باسلیقدن فصد ایده لر وماشی بوغنسه بهلو اوستنه کرا اوله قطعی قطعی دورر بجابت
ایدوب. وهر صباح بنادق البزوری پنجنفشه شرابله یاخشخاش شرابله ویا
خود کلاب ویادام یاغیله ویره وب وهر اخشام بزر قطونادن ایکی درهمی شکر
ایله دکل یاغیله ویره وب وکاکنج شرابی دخی هر صباح ویرملک منفعتدر. واکثر معده بزر
قطونایه متحمل ایده مزسه هر بنفشه حلوم ویره اما کابحدرنا بالجا منع اولنمق
گرکدر. ومعدا سی استغناخ دباجه دجوزا ب که بنادقا باکی ایله اوره وطفل ویرملکده
دخی مناسبدر. ونیم برشت بیرده دخی موافقدر. وشیاف ابیض عوده تکمر
سوب ایله یاخود بیرده اغیله طاملمق مناسبدر. بنادق البزور خیارین دخی
تخم خیار وخشخاش وفرفه تخملرندن اونر درهم نشاسته وکثیرا ورب السوس
هر برندن بر درهم بزر البنج ابیض ایکی درهم قاوون تخمی اوتوز درهم اوله بونک
مقدار استعمالی اوج درهمدر. قرص وقف البول ودرد مثانه ایچون نافعدر
زبوز وقاوون دخی تخملرندن هر برنده بکری درهم کثیرا وصمغ ودم الاخوین
هر برندن اونر درهم افیون اوچ درهم کرفس تخمی بر درهم قرص ایده لر
مقدار استعمالی ایکی درهمدر. قرص آخر قاوون وخیار دخی تخملری وبادام وکثیرا
ورب السوس ونشاسته وکل ارمنی واق خشخاش تخمی هر برندن برابر اوله
اکثر وقت زیاده ایسه خشخاش قابی دخی قاتوب قرص ایده لر. ومربعی ایسه
صوده اجلاسی ابتداره شیاف که طاملمق ایچوندر. خشخاش قابی ونشا
سته ورب السوس هر برندن برابر اوله. شیاف ایده لر اکثر حاجت
اولورسه بو شیافه آزه جق افیون یاخود بزر البنج قته لر. ودرد بابنده
علاجنده ذکر اولنان شیاف ابیضدن طاملمق دخی نافعدر . . .

ایکی یوز التمش بشنجی باب دیابیطس وادرار بول مفرط بیانندہ در

انده قدر صو ایچرسه همان ایچدوکی حال بیله علت چقار. بو علته فارسیده
دولاب دررلر. ودولاب دواره دررلر. ودیابیطس دیمک یونانجه در. واصطلاح
طبده زلق الکلیه دررلر. بو علت اکثر عطش ایله چوق صو ایچورر. وادرار
ایله طورمزنه چقار کیدر. واز بحیلر بو علته دررلر.
بو علتک اسبابی درت نوعدر. بیری بوکرک ضعفیدر که جگردن بوکرکه

لالا صوبی صفلری حاجز دره ایکنجی بارد سوء المزاج که جمله جنه یا جگره مستولی اولوب واول
سببدن بولک رطوبتی جگردن جگر ومساریقا ریقادن معده ودن جگر بو دفعه کندویه صنفووبی مقدار
دن زیاده چکسه گرک وانلر زیاده که طبیعی اتمکنا در اودم طبیعی ادللادن دفع ایدر
دیگر جانب ربتیادن جگر ومساریقا معده دن جگر ومعده دخی صو استر اول سببله
عطش غالب اولور ودبو امراضده بربرینه صو چکدوکی دنیز صو صاحبی وصو طلب
ایتدوکی دونا یه تشبیه اتمشلر انوکیچون دیابیطس دولاب دیمکدر وبو علتک
سببی بولک ایله زلق الامعا دره انوکیچون بو علته زلق الامعا دخی دیمشلر ودیرکاه
که دیابیطس مستولی اوده علت دقه وینک ایرسه والسلسه دورطوبت ایرسه
دخی متولد اولور علاجی اگرچه واگر بارد سوء المزاج جوف بیرده ذکر اولنمشدر دا
معلوم اولمشدر علاجی اگر مانع بو علت وقوت قوی ایسه اول یا سلیقدن
فصد اولنوب ورطوبت کندریچی اشیالر که گلاب غلیظ وبارد اولور وبادام
واکل یاغلری قاقلمش اوله وبیره بیره دشکر ایله بذر قطونا وخیار واکشی انار دوغ
صولری ایله ویره لر ودوغه نخی صوینی اکشی انار صوی ایله مخلوط وقاورلمش
قبق صویی وابیاریق درجاسی دشریخ دماغی وطوبه زبیره نافع دانیک دخی
ابراز غایت معتبدره وزیاده بارد وصوره اطلاعس اشدرمک فی مناسبدر
والحاصل بولکرکی بوتلر ایله وبارد ورطب هوا ایله اعتدال کتورمک صوابیو علاجلر
دشکوفه دن باش شنفنه دنیلوفر وسائر بارد شکوفه دن بر شنم اتمک دخی
معتبدر واگر حیوانی بارد صو ایچمش ایسه قی ایتدره لر که صو نفاری دونیلو
بوکرک اعتدال بولور ودعلت ابتداسنده قوت قوی ایسه دوت کتورمکا
دخی صوابدر ورطبی دخی حقنه ایله بومشاق طوتمق مناسبدر حقنه اره
اونرا الیکلری نقاع بعضی بونه ودرلر قنه لر وایرانه صوبلی دخی قنه لر ودوا
قفره سیاه دمرب صولری دشرعنب دالک ایله بر عطش پشکین
ایچره وقرص طباشیر دخی نافعدر قرص طباشیر طباشیر اون درهم
ماسله نخی وسمورلات نخی بر برنده اون درهم قور وکشنیز که سهرلا
اصلادوب بعده فا ودرش اور بش درهم گل بش درهم جلنبا بو ایکی درهم
گل ارمنی بش درهم کافور یارم درهم اون صندل وصمغ عربی واقاقیا هر برندن
ایکی درهم حاضر اولدره قرص ایده لر بولک مقدار استعمالی اوچ درهمدر انار
صوبی یا خود مرسین صو بیله ویره لر وقرص کلنار دخی مناسبدر قرص کلنار
اقاقیا ایکی درهم طلا اوچ درهم کلنار دورت درهم صمغ بر درهم کزارا ...

درهم

درهم قرص ایده لر مقدار استعمالی ایکی درهمدر بذر قطونا یا خود قبق صو بیله ویره لر وبواولو
صولرده وقوف اصلادوب بولکرت سوختنه قوه برضماد مرکبی لالایله بوغوروب ضماد
اولنه دیو بکرک حرارتی ساکن ایدر اگر مخلی وار ایسه بو ضماده دورت درهم اقاقیا ایلی
درهم کندر وبش درهم مرسین صویی قته لر وبونلرک صونده قوفا اصلادوب هر بار بولکرت
اوستنه قویه لر ضمادین قوی عصاره ویخته التبس ولادنا ودمکلی بر برنده ایکی درهم دکو
ورسین صو ایله بوغوروب ضماد اولنه حقنه سموز اودی وسانا انجل عصاره ایروه
اغلقان دوزوب واکشی ایران دخی قته لر دغدامی ملایم صوارکنک شعیر دقیق
قلیه لری وباغلو اسفیدباج وسموز توشلرانی دباجه وتازه کوجک بالق کبی اکشی
ایله پشمش اوله وبادام قلیه لری وابرانمو مزید ومصوص مرکه قوره ایله پشمش اوله
جمله نافعدر والحاصل اگر دیابیطس علاجنده اگر بولک حرارت وحدتی دفع علا
جنده وبولی ایله لالان حرقتلو ماده بر علاجنده وطمرلرک اغزلری دبول بوارینک وسعتلری
علاجنده طبیبلار ندرکه برفوسنجه تقیته ایدوب قی ایتدره لر قصدلر ایتدره لره دمانی
جوقی ایسه رطوبت وبرودت وحرارتی تدبیر اگر کوردرکه دیابیطس صاحبی بیوره دم
وطمر اغزلری وسعته قابض وارده اگر کوررسه برینجی که حس ایدرلرکه مانع چوقدر
لانبده اون فتیل ایله زیاده تقیه ایده لر بعده ماسک البول ایچون معجونلردن
فلافلی نافعدر مسک البول اوچ دورت دانه جوزنی اتشده بریان
ایدوب عسل ایله ییه لر که بولی صفلره وانجیر وجوزلی بریان ایدوب ییه لر
دخی نافعدر وکرواجه ناردین معتدل یا خود شور نمک وعود ایلچه صولرنده
اولوردمق معتبدر وباه قوتنی زیاده ایدن اشیا ره دخی بوبابده
نافعدر وماسک البول ایچون اولان علاجلرک باقیسی بوندن صکره
سلس البول بابنده مفصل ذکر اولنور ان شاء الله تعالی

اللیوق الثمنی التنجی باب سلس البول وتقطیر البول بیاننده

بی اختیار بولی اقوب طوتمغه قادر اولمقدر ودوشکه ایشه مکدر فارسیده
ابلق بمیزی خواه دیرلر دوشکه قلون ایدنلره بمیزیدنا بستری دیرلر
وافرنجه انوایی دیرلر ودومعدن بولنا بلمه
طوتمه قانی دیرلر سلس البول دائم سیدنکی اقمقدر که
طوتمغه قادر اولمز بسبیلر بولطرک اراسنده برجوراق قورلر وسلس البول
سببلری دورت نوعدر برسی سوء المزاج اذا طنده مثانه عضله لری
سست اولمقدر ایکنجی سببی مدرر دارو دری افراط استعمال اتمک عادت

بولی امساک ایدر

سلس البول سبب
درت در

ایله توپ ومزوج رقیق شراب استعمال لندن دخی اولور واوجنجیسی اداری
مجاریسی بر قوتی اثر یبوب ومثانه عضله سی رنگنك حیدرینه آفت واقع اولمقدر ده
دارو بجی اولمدرکه احتشاده جرسبب اوله که مثانه رگمت ویره ومثانه ومشوبه
حتی که عورتار وجنع تحلند صقلورلر وادن سببدن بول بی اختیار قطره قطره
گله ویا حقور بوکرگ ومثانه ده بیردرم اوله که انرب صقه وبالضروری بول بالقصد
قطره چقاره وهر بار بول صقوب وصعب بولمغله بولی طوتمغه قادر اوله میه
وبوکرك ومثانه ورملری بحثی بابده علا متلری ذکر اولنمشیدی علاجی
تقطیر البول علاجی کبیدر وقار ماسک البول علاجلری دخی نافعدر سفوف
نافع بلوط وحب المحلب وسعد ومرد قوتیلر وزفه ودجع وقورو اسرج
درنده برابر اوله سفوف ایدوب اوتجود قتنده اوج درهم ویره لر سفوف آخر
بلوط الی درهم کندر اوتوز درهم قوری کشنیز سرکه ده اصلانوب بعده قاورلمش
اوله دکلار ارینی وصمغ عربی هر برندن اون درهم جمله سی سفوف ایدوب صباح واقشام
اوچر درهم ویره لر و اکثر بیرودت غالب ایسه معجون نارون قربانی کبیر وسنجنیا ونغر
وانقروبا کبیر کبی اسکی شراب ایله یاخود ماء العسل ایله ویره لر سفوف نافع بایش
ورسیان شافرلری وشب یمانی وکندر وجلنار وبلوط وزنده برابر اولوب طقلو
شراب ایده قنباد دوب بونك صوندن هر صباح اون درهم ویره درهم یاد
یابی قاتوب ایچه لر ودخی سفوف ایده لر معجون اللبوب ازاله بول منع
ایدر بادام بارم مغز آجی زردالو چکردکی ایچی مغزی اولدادن اوستا دحب الخضرا
هر مغز بیاض سسام بارم مغز جمله سی دکوب وبو معجونی بیله بکشش ایدوب
چرکونا بیه لر معجون اللبوب آخر آه بورك ادنی وناخوده دکند تخمی ودفا تخم
شکرب وقای سسام هر بری برابر اوله مرسین شراب ایله معجون ایده لر ویلند
سفوف ایدوب هر صباح ییه لر سفوف سرکه ده اصلانمش بعده قاورلمش
بلوط اون درهم هلیله کابلی وبلیله واملج هر برندن دورت درهم اوله سفوف
ایده لر مقدار شربتی بر مثقالدر وبو سفوفی ویره لر ایوا صوندن قنبا
دوب بعده نابه ده قاوروب دکوب معجون یاخود سفوف ایده لر غذا
بالفاحه نافعدر دلکو اتنی بریان ایدوب ییه لر تنی نافعدر وارنه
توکلینه ده جرا قریسنه قوز قراگولغنه دخی نافعدر وقورومش طوشان
بوکرکی بر جنزده طوز فی ادنی تخمی بیر جنزه عاقرقرحا وکرفس تخمی هر برندن بارم
جنزده اوله بونك مقداری شربتی ایکی بچق درهمدر وقاورلمش طوشان

جنی سینی

افراط بولی منع ایدر

جنی سینی ایکی درهم آلوب شراب ایله یاخود ماء العسل ایله نافعدر والوبابه
گوگرد ومعدنا صولرنده اوتورمق وازه جق ایچمك دخی نفعیدر وبونك
باشی علاجی فالج علاجیدر فالج بابنه مراجعت ایدوب بوکز نافع ومناسب
اولانی ایده لر واکثر گونی بوشانه ده گزوب شکر ایده لر بارد ورطب
مزاجلویه فینی نفعیدر وبونك طلا وضادی دخی مناسبدر وسلس البولی
منع ایجون زفتون یاغی ایله آزه جق مشك وانگر زد طلا اولنسه نافعه ایدر
حقنه مسك صوندن بر رطل سعد بکری درهم حب المحلب اون درهم
دکوب ومسك صونیره ادچده بر قانچه قنباد دوب وسوزوب بکری اوتوز
درهم قدر شیر روغنی قاتوب حقنه ایده لر دهن نافع حب البان وفندق
وفستق وحب الخضرا وحب المحلب وزنده برابر اوله صوده قنباد دوب
قوتنی صوالدقدن صکره اور صونك اوزرنده یاغینی جمع ایدوب وادن یاغدن
حقنه به ضم ایده لر طلا ایده لر تنی نافعدر وضولن کشینك که مزاجی ویا جکری
حرارتلو اولوب دار وبردن مضرت خوف اولنه الا قوص طباشیر دخی ویرلر
کیجا بادیه ده با نیطس بابیدر انده ذکر اولنمشدر استعمال اولنه فصل بنی
بتون الفواشن دانشکه بتون ایدن کشیلره علاج مثانه استرخاسی باسنده
علاجلرنه ایسه آنی ایده لر وصونی آز ایچوب ویا ترددا اولن بتون انلک داو
بنوسن خشك انلک ایجون اقسام غذا سی ترک یاخود آز ویمك گرکدر
وبجوب داردلردن سموکلو بوجك ودار در فرده ووریاده دخی اولور
زروده اولان بونی بشوروب بو ریمك مجربدر وشا طسوم تخمی برانه
باشتل مازو ایله یمک مجربدردر واشبو بابده هرنقدر علاج ذکر اولنمش
ایسه جمله دشکه بتون ایدنلره دخی علاجدر اما صبیان ایسه قتلو علاج
تیه لر واطلاق اوزره اکثر سلس البول واکثر بتون الفواشن مقتدر واشبو
ذکر اولنه جق داروی رقینی نافع علاجدر اودر بودر که قاورلمش کتان تخمی اون
درهم خطمی تخمی بدی درهم اقاقیا ومروکندر وشیاف مامیثا هر برندن
ایکی درهم قورو راسن اون درهم فاوهلش هلیله کابلی وشب یمانی
هر برندن ایکی بچق درهم اوله دکوب سفوف ایده لر مقدار استعمالی
بر درهمدر واکثر معجون ایده لر ایکی درهم ویره لر معجون آخر گوزن
دکنور ومرسین یمشی وزنده برابر اولوب معجون ایده لر مقدار استعمالی
بر مثقالدر وجورك اوتنی سحق ایدوب وازه جق گوگرد جبی ترببی وازه جق

سموکلی بوجکی بشوروب بیک

طوشانابنی سی قاتوب چغیر ایچنه قویوب انلک ایلیوب یدیرهلر وانجق طوشانابنی سنده
سترا ایله ویرسلر مفیددر ویردرهم خرنوبی دوکوب باره صو ایله ویروب وطعامه
دایم خرنوبی قاتمق دخی مناسبدر وبانش خام ابریشمی عسل ایله معجون ایدوب بادام قدر
دایم یمک مفیددر وسنبل رومی یمک وضماد وطلا انلک سویدیا قوللو اوزره نافعدر
ودنبولک ایجی خصیه لریا کباب وقاورمه ایدوب یمک وبسباسه ورسنبا عصاره سنبله
[illegible] ضماد وطلا انلک مناسبدر واریج خرسینی باقوب اندنا معجون ایدوب یمک
مفیددر وخروس ایبکی که باشنده قرمزی اندر وبوغازلی النده اولانی دخی کباب
وقاورمه ایدوب یمک نافعدر وبایقوش قوشنک اوردینه المغولی مشینی باقوب
کولینی فرشته روب عسل ایله یمک موافقدر وخروس یموزیرنی باقوب دوکوب
یمک مفیددر سراب قابض ایله بهمن یمک وقار الوفشی ایلکنی مار ایله یمک وعاقرحا
قرحا یمک ومتصل بوزک کنباری یمک دخی نافعدر ایدر

ایکی یوز التمشنجی باب بوله ایله صرف قان گلمک وغثیان
قاسقی گلمک سبب تینده در

سببنک ایله قان گلمک وغثیان دیدوکی جیکت ات بونش صوکی گلمکدر
بونک احوالنی بوندن صکره باشقه ابده بیان ایدرز فارسیده با چیزخون
اندیده وباچیزاب کوشت گوزه آمده دیرلر واخچیلر انوابی
دیرلر وردومیلر وبونانیلر د دیرلر

چون ایله صرف قان گلمک بوکرکدن ویا مثانه دن ویا قوقو لینالرب اندامدنکه جگر
ویاسائر اندامدن دخی گلور بنار وطرفنده جمله بدندن گلان قانک علامتلری
اول اندامک کند ویا بنده ذکر اولنمش ایدی واولکه مثانهدن وبوکرکدن
بونلرک حوالیسندن قان گلمک علامتلری وسببلری وعلامتلری دخی ذکر اولنمش
ایدی ومعلومدر که جمله بدندن گلان قان که بول ایله دغری ایله ظاهر اوله یا دموی
جراهلادر یا قوی مزاج ورانلک ازلطی ایله طمر آغزلرینک آچلمسی سبب اوله
وقار داود راستی لنذرادخی بوحالت ظهور ایدر وقوارزم شاهی کتابنده دیرکه
برکسنک مزاجی حاره ایچنده [illegible] سببی ایله جمله [illegible] بو علتدن ایدیب
[illegible] ایکن بر طبیب اگر حار معجونلر [illegible] ایله [illegible] تغیرات
ایله ضعف زیاده اولوب وحرارت مستولی اولوب [illegible] طمر آغزلری آچلوب
صرف قان چیقوب [illegible] عارض اولوب
انلک هلاک اولدب ودیرکه برکسنک دخی دموی اسهالی اولوب اگر عطش

غلبه

غلبه ایدوب هرکونه طباشیر ایله بارد صوا ایچرایدی وبر طبیب اوق اگرچه اجازت ویردکیم
[illegible] بوزلو صوایچه اسهال دموی ایکی بوزلو صو ایچدیلر وقوتلی [illegible]
خصوصا بوکسنک دخی حار سنبه [illegible] طمر آغزلری آچلمش ایدی والحاصل بو
نلرک علاملری خصوصا طمر آغزلری آچلمسنک که صرف قان گلمه علامتی اولدیکه بول
ایله صرف قان گلور وسائر اندامدن [illegible] اولماز واگر مثانه دن ایسه
صرف قان اولماز زیرا مثانه ده صرف قان گلمک بیوک طمر یوقدر بونلرک علاجی اگر قان
گلمک سبب امتلا [illegible] اگر مانع یوغیسه صافن رگنی [illegible] فصد اولنه
ومغز اندن هر حبیر [illegible] بوبش طعاملر وشربتلر که دغوب وبادام یاغی ایله [illegible]
باش کشنیز ایله [illegible] سترا ایلر ویره لر ومرض اولنده قابض شرابلر
ویرمیه لر زیرا طمر آغزلرینی تنک اولور وجایزدرکه ماده بقاری تو قیه اندن جراحت
عضوه مختص اولور خطرلی اولور واگر فصدن صکره ماده آز اولدی دغی حس
ایدرلرسه قابض سترابلردن ویرمک جایز اولور شراب قابض شربت
بانی دخی [illegible] درهم [illegible] درهم کتیرا ایکی درهم صمغ عربی بادام درهم
اوده ایوایسه [illegible] عصاره سنبله ویرهلر شراب آخر خشخاش
تخمی وطین مختوم وحبة الآس عصاره سی وکهربا وزنده برابر اوله بونک مقدار
شربتی ایکی درهمدر خرفه صوایله ویرهلر قابض آخر صمغ بو بنوزیانکه بادنجان
اوله دکتیرا هر برندن برابر اوله دوکوب ایکی درهمنی [illegible] سترا ایله ویرهلر
[illegible] مقشر مرجمک دانه [illegible] دم [illegible] دوقنوب [illegible]
سوبنه اوبنورهلر وبوذکر ایلدوکمز قابض سترابلرک صوبنه خرفه صوینی
قاتوب [illegible] نافعدر دکاهی بوکرکده قاسق حوالیسنه
حجامت [illegible] فومق لازمدر اگر قان علقه اولوب ویره جمع اولور
[illegible] ادرار بجه هر [illegible] قانی سوز بلوپ جفه واگر قان جمع
[illegible] قانی [illegible] [illegible]

ایکی یوز التمشنجی باب بول عسالی وبول رخیب دجود دم [illegible]

بول عسالی دیدکلری جیکت ات بودقلری قانلو صوبه دیرلر وبول رخیب دردلو
[illegible] رنگ ایله گلان بولدر فارسیده بول عسالی به چیزاب کوشت گوزه
دیرلر وبول رخیبه چیز [illegible] کوناکون دیرلر واخچیلر انوابی
دیرلر وردومیلر وبونانیلر دیرلر

بو ایکی نوع بولدرکه غسالی وبول رخیبه دیمش ایدک بونلرک جملهسی بش نوع

اولور بریاغلی بولور . انک سببی بوکرلک قوت حاضمه و ممیزه سی ضعیفدر . وباخود
جگر ضعیفدر . ایکنجی بول غلیظلردر یعنی بر بولدر که غلیظ اخلاط مخلوط اولور . وبعضی سوز
سبب بوکرکه هضمک ضعیفدر . وبعضی ده بحران طریقیله دفع اخلاط ایدر . اوچنجی
بول شعیریه دررو یعنی بولده برارپه ایلک وباخود قیل گبی گورینور . وبو ایلک گبی گورینن نسنه
گاهی ایکی قارش اوزون اولوب . وبعضی گاه بیاض وگاه قزل وگاه لونی آخر دخی اولور انوک
کیجون بوکرک بولیدیب دررو . وبونلر طمر ایچنده غلیظ خلط اودن تولد ایدر . وبونونک قطری
اولماز . دردنجی نوعی بول رملی دررو . یعنی بول ایچنده ارکن گبی اولور . بونک
سببی بعضی دوبلدر که اکثر نفس چاپک اتلرنده واکثر عزبیده اچیلور . باخود
بر ورم ویرقرحه دره . بول اتلرنده آچلوب بول ایله ظاهر اولور . بشنجی بول
زیتی دررو بول چرب دخی دررو . یعنی بولده یاغلو نسنه گورینور . وبونک سببی
یاغی اریه سیدر . اگر بوکرکده واگر چیزی بیره اولسون بعضیلر بوکز بول دخی یاغی
دیشلر یعنی یاغی اریه سنه دلالت ایدر . وبوبشی نوع بولکه هربری برشی ایله انتسابه
اولنشدر . وبوبشی نوع بولدن غیری دخی الوان بول دررو رخسنه بر قارورده سنده
که اکثر دلیل دررو هربری برنسنه یه علامتدر . انلرک جمله سی بعض دفاتر ورده حقنده
ذکر اولنمش گرکدر . بو محلده انک محلی دگلدر . وبوندن غیری دخی ابیضه بول واردر
لوچنسک سیاه رنگ اولور بوکرکده ومثانه ده طاشن تولد ه دلیلدر . وبوی
رقت وغلظت واحمر وابیض ورعفرانی ونارنجی وغیری الوان وصاف ومکدر
هر بری نسنه لنلر علامتلرنده هربری محلنده ذکر اولنمشدر . وانشاء الله
ذکر اولنسه گرکدر . معلوم اولسون که بو محلده بولک ریم ایله ابیضه گلمسی
بغتابی جانب عضو هرندن گلور . واول موضعک الم وبرمسی اکثر سنها دخی ایدر
واگر بول برنسنه ایله مخلوط دگل ایسه بول اتلرندن گلدوکی معلومدر که اول
بول گلوب بعده ارکن گبی گلور . وغالی بولک سببی بوکرک وجگر وممیزه
لری ضعیفدر که چونکه ذکر ایلدک ایدی بیاض حائل ورقیق اولور
وبانده مخلوط وغلیظ اولورسه فاقد جگر ضعیفدر . وغلیظ بول . بو محلده
هضم صحیحی دفع اخلاط چوقلوغیدر . وبحران طریقیله اولان مخلوط بول فی الحال
خفت مست بعده اولنور . وحر بیو بول ایسه یاغی اریه سنک نشانیدر
قول بقراط اذا کان بوله رقیقا وکان بحشة دل مرض عاد فی الکلی واذا کان بوله
اسود بلا مرض مع وجع کان او بغیر وجع فانه سیتولد فی کلاه حصاة بعد زمان
یسیر وخاصة اذا کان سنی قول منقذ مبین کتابا دخی فی القلب بلا حاجتی ولا

ومع

وجع فلا بأس علیه . والحاصل بوبارکث علامتلری وعلاجلری کرانه ذکر اولنشدر . وعلاجلری
دخی بوقاروبابده اولان علاجلردر . وانلردن ماعدا اگر علت حس اولنورسه اول علتنه
علاج اولنوب ومزاجی اعتداله کتورمک ایله ولطیف اغذیه آچلشنی ایسه بخاری بابده ذکر
اولنان قابض اشیا ایله علاج اولنمقدر . اما علاج معده دن مکرر اولمق سفرطلری
واگر بوکرکده ومثانه ده طاشن تولد احوالی ایسه بوندن صکره انلرک احوالی شرح بیان
اولنور فصل فی نجو والتوم فان ضعفه المسن یعنی قانا طوکسی مثانه ده وبوکرکده
دخی اولور . بونک علامتی کرب وغشی واطراف بارد وسقوط نبض درعلاجی سکنجبین
عنصلی تمی نافعدر . وخار جگری بیک دخی منفعتلودر . وتیلو بعنه اوزلی بالی انزیقیه
طاملتی نافعدر . وبانمش اصمه چیچکی کوته قیصوم قانوب دفعنا دوب وسوزوب
صاف ایدوب سکنجبین عنصلی ایله ایچمک موافقدر . ونطولاردن اصمه کولی صوبی
مناسبدر . واصمه کول صوبی وانجیر صوبی وانجیرلر درهم گبی ایدوب مثانه اوزرینه
ضماد ونطولار موافقدر . وانجیر رشترا بی ایچمک . وکوبی عسل ایله یمک مفیددر
وقوزه یعنی سنی شکر وکل یاغی ایله یمک وکاکنج یمک دخی . وانک دخی بیک ومضاد
انک واتنه جقی شب یان یمک جمله بالجمله نافعدر . وکبیرا دخی مفیددر . بازو
اوتی تخمی میعه یسا ایله یمک نافعدر . وایکی اوچ درهم قوروطوشان
جنسی یمک موافقدر . واطبانک ایکی درهمی ارزه جوکیرا دمادول
سوایله یمک منعقد قانی رقیق ایدوب جریان ایتدررر .

ایکی یوز التمش طقوزنجی باب بوکرکده ومثانه ده تولد ایدن طاشن دفوم بیاننده در

بوکرکده وقالونده طاشن دقوم واقع اولمقدر . بوعلته عربیده حصاة
الکلیه وحصاة المثانه دیرلر . وفارسیده سنک گرده وسنک مثانه
دیرلر . واوجنبیر انواعی دررو وردملر بوقاتیلر
دررو . بوعلت لاغر کشیلرده وبدنده فلطیلرظاه (?)
دنلرده چون واقع اولوب . واگر بوکرکده واقع اولنلر کیبررکث لاغر ایدر . واول
کشیلر مقدم بلنلر بعده لاغر گوروب تنجب ایدرلر . وبوعلتک جمله سنه
ایکنجی واوچنجی اقلیملرده یعنی عربستان طرفنده شکر اولمق ایله بوعلتک جمله سی
سانکی ودیلی زائل اولور . زیرا اول ولایتلرک هوالری حار ویابسدر . وبوعلت
بشنجی والتنجی اقلیملرده اکثر واقع اولور . زیرا اول ولایتلرک هواسی بارد و
رطبدر . خصوصا دریا قریب اوله . ومزاجی دخی بارد ورطب اوله وبارد ورطب.

میوه‌لر اوله ولا سیما بونلرده چوق اوله ازاطلا استعمال اولنه ولاغر کیشیلرده و بوعلت واقع
اولسه اکثر مثانه‌سنده واقع اولور بحثده ذکر اولنان اقوالی اوزره حورتلرک دخی
مثانه‌لرنده کاهی طاش تولد ایدر و ایکی برحقله حسن ایدوب و بیوکلو اولور و نسوانک
مثانه‌لری اقرب رجال مثانه‌سندن واسع اولور و مجریسی قریب اولور و اول سبیدن
انلرک مثانه‌لرنده طاش تنزه و نسنه و باشلو حورتلرده نیچ نادر واقع اولور و بیکلرده
رطوبت وشکستاء اولسه جایزدر و بوعلت اطفالده مثانه‌ده واقع اولمسنک
سببی اوچ نوع سببدر بریسی اطفالک قوت دافعه‌سی اقوی اولور و مشغول
فضله‌لرک بقالرندن اشغله دفع ایدر و بوکرکلری دخی دفع ایدوب مثانه‌یه کوندرر براغور
دن کوندرر زیرا دافعه قوتیله فضله‌یه کوندرر ایکنجی هر بول که غلیظ و بولانق
اوله انلرده طاش تولد ایدمکلیکدر واکثر دلیلدر اطفالک بولی خود معلومدر که
غلیظ و بولانقدر زیرا اطفال طعامی چوق و بی ترتیب استعمال ایدوب و غالبا بکا
منغذب و اغذیه دخی تنک و حار اولور و بو اولکدرکی سبب ایله سنده ایدوب
ایچرولرده طاشک سببی خلط و غلظت بحید اولوب و کبدلرک اضطرابی وبیرلرده
و جماعسنده دخی صعوبت چوق واقع اولور واوچنجی نوعی هر بولی که بیرکون
ایلی قوسه‌لر انکلک اوزرنده طوز کبی بر نسنه ظهور ایدر اطفال بولنده ایسه
ایلی موقوف ابتی سنده اولور و غلظت اکثر اشید ایدر و هرنقدر زیاده طاشی
واردر بیرلر که انک سببی بر غلیظ رطوبتدر که انکا وارث اثر ایدوب
ایلی قوردوبیر بو حال دشارده طعام و رطوبتلر صوکنده ایچرونک وارشندن ایشی
دیمرنده واقع اولور و طوزک منعقد اولمسی بعض طوزکه سبب دخی اجزای ارضیه
دوارت تثبیته دیمدر و بونده بویله طوز کبی طوزکه سببی اول دکلدر که
اجزای ارضیه اوده نهایت حرارت اطفال بولنده چوقدر و اطفالک معده
وجگر وارنی چوق اولور و تابخیلک ایدننا اسفله لکنی بربرینه تنز کوندرر
و بولانق لکک لازم کلور و مثانه حرارتی دخی بولی زیاده بولانق ایدر اول سبیله
با غلوب طاشی تولد ایدر و والی صلب طاش تولد ایتمک علاجی ابتدا امتلادن
و غلیظ طعاملردن تولد ایدن لزج رطوبتلرکه مثلا دوه و صغر و بیوک بالق و بیوک
قوشلر و منکه ثقل اتلر و صوغان و صرمساق و برک بشمش پیروه‌لر و فطیر اتمک
و خمان و غلیظ قطایف و رسنمه کبیر و غلیظ سدلو بیرنج اشربه و غلیظ بر
بادم و باشلر و باچه و غلیظ با بوده‌لر و خام میوه‌لر انوانی و نرنجی ازاطلا بیک
و بولانق صولر و غلیظ شرابلر و خصوصا طعام ترتیب سز استعمال اولنه

ومعده‌ده و جگرده و قوت هاضمه دخی ضعیف اوله و جماع اشتهاسی صادق اولمیه و چوق جماع
ادمان اتمک و منی برندن حرکت ایتدوکدن صکره جماعدن برطرف اولمق لازم کلمک و جماع
ایلیه منی و برندن حرکت ایتدوکده انزال واقع اولماملق ایله طاش تولد ایدر
و مثانه‌ده دخی و جگرده دخی طاش تولد ایدرلر و بو تفصیلدن مراد بونلرک جمله‌سندن حذر
ایدوب و اکثر طاش متولد اولمسنه سبب دخی کبر و بوخلدن برحذر اولنمقدر و معلوم
اوله که اطفال تولدن اولاکی اکثر انک دوایه سبیدر و بونلردن برحذر اتمک کرکدر زیرا اطفالده بویله
حال تولد ایدر و دوایه اشتها اولنمقده اطبا به کوسترمدن مراد اولدر که مثلا دوایه تکلف
سبب صواب اولسه افشا اطفالی حار ایدوب و بو سببدن اطفالده طاش
تولد اتمک چوق واقع اولمقدر و دوایه تکلف سبب بلغمی اولسه طفلک بولی تیزرک
غلیظ اولوب و دوایه تکلف مزاجی اعتدال کتورمک ایدیجی درست اولوب اطفاله
برنسنه انزاقتر و ذکر ایدلدکلر بو مقصود غلیظ اشیادن بولده رسوب پیدا اولور انلری
دخی معلوم اولور و بونک کبیلرده تیز طاش تولد ایدر **فصل** و طاش متولد
اولمسی اکثر بوکرکده و مثانه‌ده تولد ایده کلمشدر اما بحثده ذکر اولنان قولی اوزره قولون
اسمی بغر صقده دخی طاش تولد ایدر و دیشلرکه طاشی براز ابلقجقی واقع
اولور و بعضا ارسلی ایله حس اولنماز بلکه حالان دفعت طهارتنده معلوم اولور
وطاش تولدی ایله اولور که کاهی بوکرده حرزه طاش دفوعی جیقار واکثر بیوک طاشی
جیقسه مریض راحت اولور و بیوک طاش جیقمق دخی حددن زیاده واقع اولور
بوکرکلرده بیرده سبب قدر دخی بیوک طاش چیقمق چوق واقع اولور واکثر الملو ولتوز
ایلرده بیوک طاش چیقمق واقع اولور و کاهی جمله حرزه طاشلر بربیره جمع اولمغله
جمله‌سی بر اولوب بیوک اولور اما بوکرکده واقع اولنلر مثانه‌ده اولور زیرا
بوکرکده جمع اولمیجی بر دکلدر و بیرکه نه کشلر وجهنده و ذات الرئه علتنده
سعال ایله طاش چیقمق واقع اولور و بیوک حوالیسنده خنازیر حلقی محلنده ویا ویلده
تمدحی ذکر طاش جیقدوغی حکایت ایدر **علامات خصاصت** معلوم اوله که بربار
بول رقیق و صافی اولوب غلیظ اوله طاشدن ایمن اولمق اولمز زیرا صنوق ماده
بوکرکده قالور بول صافی و رقیق کلنر و طاشه تولدی خوف اولنور و دخی کربول
سیاه اوله و وجع و مرض دخی اولیه کذلک طاش تولدنه دلالت ایدر خصوصا حرز
سنجقه اوله بر و هرکاه که وجع و ثقلت ارقه اولوب و برنسنه اتمک ورود منده
خربانه منقلب اوله و بزلیه معلومدر که بول مجرالرنده طاش قالمشدر واول وجع
ساکن اولسه انکا دیملرکه طاش مثانه‌یه انمشدر دخی طاش دفوعی حرزاب

ظاهر اوله قده صاری اولورسه بوبرکده اولمغله حکم اولنور. و دیرلر که بوبرک
طاشی اکثر با خرده و مثانه طاشی بیوک اولور. اما اکثر اولمزه بوبرکده دخی
بیوک طاش اوله کلمشدر. و همان رنکی زیاده صاری اولان طاشی بوبرکدن
اولمغله حکم اولنور. و بوبرکده منفصل تفلت اولور. و زیاده جه طعام ییه
تفلت زیاده اولور. و بوبرک طاشی صاحبنک وجعی طاشی اولدوغی محلده
واقع اولور. حالبوکه طاشی اشغه مثانه یه انمش اوله. و بوبرک برابرنده خدر
و قولنج اعراضی دخی ظهور ایدر. و بولنده اولان رسوبده معلوم اولور. اکثر حکم
مرضنده دخی رسوب اولور سؤالی وارد اولورسه جوابی صاحبنک بوبرک طاشی
صاحبی بیلنده اولان وزن بودر که قولنجده میل و وجع کبک جانبنده و قارن اوکنده
انشا غده و بخار ایله حرکت ایدوب کزر. اما بوبرک وجعی بر یرده لازم و بر نقطه
اولور. و اول محلده خدر دخی اولور. و هرکاه که مثانه ده طاش اولوب بول
رسوبی آق اولسه و یاخود کوک شکلی اولسه و قاسی و حکه وجعی دخی اولوب
و قضیب دبی تفلفل اولوب و اول کیشی دائما الیله ذکرینه و دبرینه یاپشوب
دیبی دخی دشوار مثلا چقار. و مثانه اولوب طاشی بیوک اولوب بوبرک
طاشی کوچک اولور دیرلر مثلا بوبرکه بر بانک اولوب انک ایچون طاشی کوچک اولور
دیرلر. اما اکثر اعتماد ایتدکلری اهل تجربه بوبرکده دخی طاش بیوک اولور و بعضلر و
مثانه طاشی چوق و جلو اولماز. مکر اول وقت که طاشی قاسی و مثانه یه دوشه
وجع اولوب بولی دخی منع ایدر. و کاهی مثانه ده ایکی اوچ عدد طاش بعضی
حرکتده بر بریته سورشمکله خرده خرده قوم کبی اولور. انی بوبرکدن قیاس ایدرلر و
طبیبه لازم در که بولنی هر زمان سوزدوب کوره لر. و جائزدر که انده تحلیل رسوب
اوله. و سمه اولی کبی نشه اوله اول زمان سحج و ورمسنه حکم ایتمک کرکدر و کاهی
متعدد افراخ دخی ایدر. خصوصا سحج متعدد ضعیف اوله لطافتله و مثانجده
اکثر واقع اولور. و بعضیلر که مثانه صاحبنده عسر البول قبضدر. مثانه یه دوشه
جک طاش کوچک اولور و غنه وقتی که عسر البول قوندر طاش بیوک اولدوغنه
دلالت ایدر. و بونده قوم چوق وجع اولمز طاشک سختلکی وجوده لکنه
دیلیدر. و بونده قوم ظاهر اولماسی طاشک بیوک اولوکنه دلیلدر. و عند
صاحبی پیاده یورمکدن ذکرنکنک دبنده وجع اوله. و حرکت ایتوب سکونی حالنده
وجع ساکن اولمق معلوم اولدی که طاش مثانه یا بیتشمکدر. فصل علاج طبیب
لازمدر که هر حالنده قوت مولده سی کوروب انکن صونکره اولان ازاله ایده

دیوملنده

دیوملنده دخی موقت ■ و اوازاله و مدرلی استعمال ایدرلر که بالاده ذکر ایلدوکمز اوزره ابتدا خوب
پرهیز ایتدیره که بر دخی غلیظ اشیا و باقلا شکر اولنه بعده طاشلری قیرمغه دخی وزره ایتمک
و بعده طشره چقارمغه تدبیر ایدرلر ایدوب و اول بر دخی پاک ایده. و قوت غذایی ایچون و
خفیف و موافق سریع الهضم طعاملر ویره. مثلا چیچک و سوکلونی و طراج و بلج و اعلاء
اطمدن زیرا یاجار و تازه شوربالری و تازه زردوان بیرده صاری ایله و پاک قضیلرنه انلی
ار چنزی تمام ورزشده طاش اولماز. و غداسی ازویره و منتشر باشی و استفراغ وار ایسه کنکی
و قبح و قیار تقلیه لری و بادم و فندق نخود ابار و بادم ایکی ایله زیرا بادم و مزوره لر که بادام یاغی
ایله تازه سنبر و دخی ایله اولور. و انجک باغری دخی قانقا و قتبه الخزا و فسنق شای
و بطم و دب فسنق که اکثر کوکنار دخی موافقدر. و سکنجبیر و الحاصل مزاجه کوره خفیف
و غذایه ضم غذالر و بیروب از غذا ویره لر امتلادن حذر ایدوب. و بو بابده اکثر مانع
اوله بر فرج د فقه قتی ایتمرمک قتی مناسبدر. و بری بری اردنجه مسهل کلا و اردلر
دیرلکت روا دکلدر. زیرا ماده ی اولان یورکشور. اما قتی ایتمرمک منع اولورکه ماده
کبره وریدر. انجق که مسهل دیرلکه احتیاج اوردلی یومشاق ایچون کاهی کاهی
دیرلر دخی انک قتی موافق علاجدر. و معده یه دخی ورقات لازمدر که قوت
دیرمک ایله صالح اولور. و معتدل ریاضت لر و قتی ایله اولومق نافعدر. و حمام
و ابزنلرده اوتورمق دخی قتی مناسبدر که ماده ی بدن ظاهرنه جذب ایدوب مسام
و منفذلری فتح و فتح ایدر. اما حمام موافق علاج ایکن دیو حمامده چوق کیرمه لر. زیرا
قوتی دیوکرلی ضعیف ایدر منع خصات دهکلری بو محلده اولورکه طعام اثناسنده
انده چوق بارد صوایچمک و نامشتا ازه چوق شراب ایچمک و یومشاق زلکلو و بولطو
و ششلکرده اوتورمق و یاتمق و کتان ایله طولمش و ششکره یاتسه لر بوبرکه حرارت
ویروب و ماده ی لطیف ایدر موافقدر. و شول مفرد وار در و مرکب اشیالر
که نظام الادویه نام مفردلرده و غیریده قتی چوق یرده شرح و بیان
اولنمشدر. که طاشی قیروب و طشره چقاروب مثانه و کلیالی پاک ایدر.
دیو مثانه و کلی علتلری بابلرنده ذکر اولنمشدر. و اشبو بابک الزم نده دخی ذکر
ایدرز مفرد اتدن و مرکباتدن. و سبزه وات ابو عده یونس و کرفس اکر بغنه و الکم
بابخنه وکاسنی و طورق اوتی و نعنا و بابونه انواعی و کشوت و درازیانه قورود سی
و زرب و ضرب بابق و بیراغی و قسط و انده و ژوقا و دجور و خیار دتخم بادام
وزوم و قوربه و باشی الجیر و ایچی بادم و زنجور و فستق انواعی و بلا و بزیکی.
اسطبادو لکبره و تورشیشی و حی العالم تورشیشی و حلبون و عنصل تورشیسی

وسرکه سی و زیتون پرورده سی و شراب و سکنجبین سرکه کبره و عنصل سرکه
سندن اوله و عرب صوغانی اوله و دارولردن مقل و صمغ انواعی و افسنتین و سکبینه
و عود بلسان و حب بلسان و بیرسیاوشان و اسقولوفندریون و رازیانه تخمی و شیطرج
فلبونلر که اکثریسی بر موجب درمر ایراد اولندی و کمافیطوس و جعده و شعد و دوقو تخمی
و اسقولوفندریون و سذاب و حشیشی و بوره ارمنی و بوکزک اثری قریب اولان دارولردن
حجر الیهود و مشک طرامشیع و کمافیطوس ده و مثانه یه قوتلی تیز اثر ایدنلردن رماد العقارب
و دهن العقارب و حجر الاسفنج و رماد الزجاج و رماد اسفنج و قوربا بوره پوتا و دکه
بورده سی قابی که اندن ایوری جیقمش اوله و کنگر تکه قوشی دورنه و بوقا بلبلی دار
بر قوشی قابی کیرانندن دارودر و عصفور توعندندر و بوده اکثر ایلی فصل درلر قوبروقنده
نقطه لر اولوب دائم حرکت ایدر و قنادنده ایکی خط بلکملردر و بوناکی اقالیمده طوس
درلر سرچه دن کوچک و دکلک قوشیدر بو قوشک و مغز بچی قوشنک باجانه
نفعی بیدر اکثر نافعه و اکثر قدیه اولمش اولسون اکمال ایتسوب اکل ایدرلر و بونلرک قوه لری
دوکوب صافی شرابله یا خود ماء العسل ایله ایچمک تاتفی نافعدر خواجه ابو علی سینا
قولی اوزره صو اغوتن دیدکلری صاریجه قنقلی تکه قوشی دکوکرجین و دوسن قرسلر
دخی ازه جیق ایلمک معتبردر و هر دارو که ذکر ایلنشدر بونلرک مقدار استعمالی و مقدارلری
شربتی واردر مثلا زیاده ایلمک خطادر و آزی سنه تر نفع حاصل اولمز نطلا
الاد دیه اسهلو مفرد انفرده اکثر مقدار استعمالی و مصلی تفصیل ذکر اولنمشدر آنلک
[illegible] ایله عمل ایده لر و بو ذکر ایلدوکمز دارولردن بعضی محلنه اولمشدرکی و بعضیسی
بالکلیه نفعی ویرمجیدر آنلک کبیلرده جربه جربه خلط ایتمک تدبیرلر لازمدر مثلا فلفل و
دارچینی و مورد اشیادن دوغ و دخی [illegible] و اسارون و ناخواه و کاسنی و
سنبالوس و ادخر و فردمانا در خصوصا جنجکشت تخمی طاشلری اوراید جبار
و مثانه و حجب شکنی ایدر و بوکرک جوهر سنده زکار ایده جک دارولر که
جلارین و اترنی انکنه ایچون بوکرک قوالسنده حفظ ایده جکدر جنجکشت ایله
خلط اولنه چون کتان تخمی لعابی و کوکنار قشنق و فندق و خطمی تخمی و صمغ و
بسفایج و جوز صمغی و دخی دوغ مسکن ایدوب بوکرک جوهرنه معا ذنب ایدر
اما جنجکشت تخمی اولا و کشو رنکه زیانی ایدردر و اکر بوکرک و مثانه نه قوتی
ضعیف ایسه انکا قوت ویرجی دارولر بونلر ایله خلط ایدرلر مثلا بهمن و زرنباد
قوریی سوسن بجلی و دلنجسک دکل دل و سنبل و جلنار و میوه زنجبیل
اما [illegible] کبیر [illegible] قوت ویرر و اکثر دوع معونی زیاده ایسه انکا محذر

وارد

وارد و خلط ایتمک کرکدر مثلا افیون و یا بذر البنج یا خشخاش قابی یا افیون اولمکاسه
قدر ویرلیه بونلری ارتکاب اتمز ایسه معجون کاکنج ویرلیه و بو باده فراغ حالنه
زیاده نظر ایده لر و دوا رولری ترکیب لازم کلدکده مثانه و بوکرک فراغی اکر حار ایسه
اکا حار سوء المزاجنه نافع بونلردر نافع حار سوء المزاج کلیه و مثانه خیار و دیبا دقینی
و قاون تخملری هر برندن بش درهم کرفس تخمی ایکی درهم و رازیانه تخمی اوچ
درهم اوله بوجمله ایکی شربت اولور سکنجبین و کلاب ایله ویره لر اکر بارد
سوء المزاج بو تخملرک جمله سنه سونکر ایجنه بوشنان طاشندن اوچ درهم
قاتوب ویره لر و یا مشمش [illegible] دن اوچ درهم قدری بو تخملر ایله سکنجبین ایله
ویره لر و اکر طبیعی یبوسته حاجت اولورسه خفیف قرصلری یا خود خیار شنبر
و انفعا ایدرسه [illegible] سکنجبین ایله و رازیانه صو ایله ویره لر ابیزن
حسک و بابونه و اکلیل الملک و مرزنجوش و کرفس و کرنب و [illegible] و خطمی بر اوقیه
دیر سیاوشان [illegible] اوزره طبخ اولنوب انکله صوینده اقلاسین اجزره
[illegible] طشره [illegible] مستعمل ایله بادم درهم و [illegible] حجر الیهود و بادم
درهم سونکر طاشی ویروب دکاه دکاه اشبو مطبوخدن دخی استعمال ایتمک
نافعدر صفت مطبوخ سوسن کوکی و پرسیاوشان هر برندن بش درهم
خطمی و خبازی کوکی هر برندن اوچ درهم کرفس تخمی و حسک هر برندن ایکی درهم
انجیر اون دانه و سپستان الکمی دانه اوله طبخ ایدوب بو صودن اون توز قرق درهم
[illegible] اون بش درهم سکنجبین قاتوب ایچه لر و اکر بونلره بادم یاغی یا خود
طورف اون یاغی و یا خود خیری و سوسن و یاسمین یاغلرندن هر قنغیسی اولور
خلط ایتمک دخی نافعدر و بو باده احتیاج ایسه آنه جک [illegible] ایتمک
و هرد یا نه جیقمق طاشینی بوداجی اسندن مثانه ایندرر و واقعدر بونور تکمد
بو محلده لازم اولان بابونه و اکلیل الملک و کتیک و خطمی اوته و نطولی دخی بونلرک
صویندن [illegible] و خرقه اعضاده [illegible] یا خود صغر دنبون یا [illegible] بو صودن طولوردوب
مثانه اوسته قویه لر بو کماده درلر اودخی نافعدر سذاب یاغی و عقرب
یاغی سورمک و قضیب و توکنه [illegible] ملتقی نافع اولور و اکر بونلردن قبل ایله
مقعده کتوره لر طاشلری قیرر و سذاب و مرزنجوش طبخنه بلسان یا خود
نردین یاغلری و [illegible] یاغی قاتوب [illegible] معتبردر و اکر بو بهانه ایله
بوکرکده و مثانه ده ورم وار ایسه اولورسه اوکلنده یا بارنده اسباب و علامتی
و معالجه لری ایله مذکوردر علاج اول یا بارده کوره لر و اکر طبیعت یبوست

وقبض اوزره ایسه خفیف حقنه کرکدر . زیرا مثانه مضطر اولور . اما بالجمله حقنه لردن وسهلا
تدن اجتناب استعمال ادلمه دیبی انفعلدر . زیرا مسهلات ماده واشغه نازل اتمکدن
خوف اولنور . انلرچون بوبابده فی ایشدیکی اولی کورمشلر . اما تبیی ورقی ووجع وقتنده اولمه
زیرا ماده ی بخار ووجلکه وطاشی ایتمک ایله وجع زیاده اولور . فی ووجع سکوننده ایتورمک
اولی واصوبدر . واکر وجع ساکن اولمیه قولونیا ویا فود تریاق کبیر ویره لر که انده افیون احلمله
وجع سکین ایدر **ریکه بنا زکر** قولی اوزنده بالکز قصد انمله وجع ساکن اولور ودطاشی آسا
نفلنه چقه . واکر بوکرکه طاشی بر پره طورسه شار واو ولد وادرار اسبنی برونطولکر
ویاغلر موافق دکلدر اکا تامل ایده لر . اول غلده حقان تحلل صو بیزن ویرشیاوشان
دن طبیخ ایدوب ویره لر دنکیر اری اقتضا ایدرسه لکه وطاری ادله . واکر طاشی
بر پردنا بر پره کندوکی حسن اولنورسه ذکر اولنه دیبی اوزره ایرنده اجلاس سیاتور
سونلر نافع اولور . وما صودنار ویاغلر خلط ایدوب تکمیه اولنه جایز اولور .
ومعلوم اوله که مثانه ده و اعلاج دار دارا بوکرکه دار دولم برینجار کرکدر . واکر مزاجنده
برودت وبلغم غالب ایسه بو مبیجینی ویره لر **صفت لبث** آق تره بزریکی درهم حب
الینیل دوروت دنک بر نصف درهم شحم حنظل بردنک آچی دجورک جوزابکی دنک
اوله بو جمله بر شر شید **رمحج الحصاة فی الکلیه** یعنی بوکرکدن طاشی چقار ریحه بزر
فاون تخمی وخیار تخمی دکون وناتخواه ومعشر دکرفس تخمی وآپی یادم هر برندن برابر
اوله . بو نلردن بر درهمی برسیاوشان طبیخی ایله ویره لر **مخرج الحصاة فی المثانه**
واسلی کرنب کوکی کولی ویادوین بخارنشی بیرده قایه کوکی وحجر الیهود وماشی جندوی
هر برندن برابر اوله شکر ایله تجوبیا ایدوب بو نلردنا بانقد مقدار استعمال اولنه که
صو ایله یا شراب عتیق ایله ویره لر **فصل نافع للبارد الامزجه** اکر مزاج بارد
ایسه خیار تخمی دکرفس تخمی وانیسون وسلیخه وسنبل وحب بلسان ودار فلفل
هر برندن بر جزء وقرنفل وجنبد بیدستر وفرفیون هر برندن ربع جزء اوله معجون
ایدوب بونک مقدار استعمالی بر درهم ویا بر مثقالدر . سکنجبین ایله
یا خود ایسه ایله ویره لر . دوشنبر بودارودر که بر کیم ددکوب سحق ایدرسه
ایکی اللنه وبرنا غنده فایم دیلنده بجات الملوب والاکله ویاخنده وعوردن
برائت اوله . واکر هر صباح اون درهم شرب صوبی الجبل طاشلری جقریدوب
جقارر . واو هم الجنده بولنور بر بوجک واردر اراز سی دکزی دقیقه لودر
درنکی قرل وسیاهدر . وشعم ادا استعمال اول بوجک مشهوردر . انونک
اوچ دانه سی الجبل نافعدر . وهوسی بوجکی دیرلر انجارده نقشدوس

آنانده

انانده قزل کون جاقور بر بوجک واردر . فارسیلر فرسان نقاق اودزره اول بوجکه بیم
بهره دیرلر . ویونانیلر ترنیخرقه دیرلر . اصحابی بر سنه بقرودیر وفارقی بوش ویابسدر
وقنادی انسنده اولان ایادقدن چاقور . انکت قورو سین طاشی حقنه دحی بوزدیکی نافعدر
دوبجه قنفذ وشرکجه بونع بوجکی دیرلر **ودانکی** اشالی قبواردر خزه بجوه بوجک واردر
برلیه سی ادیوری الکزدی قنفذ دیرلر **وترکجه** قلقوزلان بوجکی دیرلر بونک بلاه سی
حجر الیهود ازلنی صوایله ویرلسه قوی نافعدر . وقزالکو یجه برد ضبا دیرلر . وانار و
بیاز بر بوجک دخی واردر . انکلیزلر موزرفی دیرلر . آنک باشنی داغرانی کسوب
برانور دکوده سنی باقر قابده قوروده دوب دهرکون یارم درهمی سکنجبین
ایله ایجک مناسبدر **دواء نافع** فاون تخمی وحب الفلفل وبادمش مرچه و
زروفه هر برندن برابر اوله . بو نلردن بر درهمی شرب صوایله ویره لر . وانده چق
لوکر چهان قرسینی شکر وصوایله ویرسلر . واکر فلفل وطوفر دنده برابر اولوب
هرکون یارم درهمین ویرسلر طاشلری چقارر . اما مشک طراشیح طبیخی ایله
ویره لر . وبادمش عرزیدن بر قیراط جندبیدستر ایله بر هومث ویرله مثانه ده یا که
ایدره وبنفشه عود فلفل شرب صوایله بدبه دانه قرص ایدوب هرکون بردانه سی
شرب صوایله ویره لر . واکر دورت درهم بوره ارمنی وعسل ایله ویسلر طاشلری
چقارر شرب صوایله ویره لر . دارچینی قایی قودوروب شرب صوایله وشکر ایله
لعوق ایدوب آز آز چوق ویرسلر ویو لعوقه بعضی نشنوده سنبل ودراز یاز ختم
اوتمی ارکه دیشلر **معجون عقرب** صفتی بودر . عقرب محرق اوچ درهم جنطیانا
بر درهم فلفل ودار فلفل هر برندن ایکیشر درهم کاکنج بش درهم زنجبیل بر
درهم جندبیدستر دورت درهم عسل ایله معجون ایدوب بونک مقدار
استعمالی یارم دنکدر . آچی آیردن حکره استعمالی صالح اولور اطفاله بر بغدای
قدر ویره لر . معده تورسی ساخودکرفس وکلابار ازدوب ویره لر **دهن عقرب**
زراوند مدحرج وجنطیانا وسعد وکره کوکی قشرلرینه هر برندن اون درهم
بر رطل آجی بادام یاغی ایله کشده یاغود آتشده تمام یاغی الوب بعده
اون دانه صالح عقربی ایچنه قویه لر دشیشه یه قویوب کنشده قویه لر عقرب
یاغی اولنور . بو نلردن طلا نافعدر **محرق عقرب** عقربی بافلق صیغنی بودرکه
برکنجه صرچه قزده سینه یکرمی دانه عقرب بر شیشه یه قویوب . واغزینی
کلکمت ایله صواغوب آلتی ساعت تنوره قویوب بعده چقاره لر . واکر
دنی یاناماسی ایسه تکرار اغزینی صواغوب اوچ ساعت دخی قویه لر **زاق ایکیه**

بکی مرجه پاره بوب و دمور کبی ایجنه قویوب وار یجه آتشده طوتەلر ەبعده ایجنه
سنبی رصوبی بینی زنجار رازوب نحوینی براقه لرکه طلعا جاتلاسه کرکدر ەواکر جلا
برسه بریجی دخوددی آتشده قویوب بر قدر دخی سنجار رصوبی براقه لرکه جتلایه
اوزن تزدمکده صالح اولور جنس الزم النقس ارکجی قانینی قوروینی بویده اونورکر
مثلا اوزوم سرکسی زمانلره دورت باشنده بر تند رحست اریکی بوقاز بوبوب
بکری اوتوز درهم قانی اقدقدن صکره باقی سن الثوب بر قابده تام طوکر دقدن
صکره پاره بوب وابزوجه ابروجه بریره دباجه اوسته قویوب دخوزدن
دغبار دن حفظ ایچون اوسنبی بر غلیبیر دباغ خوجه الکه ایله اورته لرکه هوا
اثر ایدوب متعفن اولمیه و دکاهی کاهی بر طرفدن دوندره لر تمام قورودقدن
صکره حفظ ایدوب محلنده بوزدن بر مقدارینی عادورت اوززه شکر ایله لعوق
ایدوب بوبرک و مثانه طاشلری ایچون ویره لر دقوریه کراسی صکر دکنی دخی کوب
عسلی ایله بر مقدار ریجه لر بوبرک و مثانه طاشلرینه و قوحه نافعدر دیو
دیو غاز ودخی ارکجک قانی تازه وارسی ایکی صاحب مرضک قاسینی اوزرینه
دو ولسه قنی نافعدر الله سبحانه اعلم ○ ○ ○ ○ ○ ○

ایکی یوز تمشنجی باب طاشن بول بجرالرنده قالوب جراحت ایتدوکی بیاننده در

بوبرک و مثانه طاشلری بعضا پاره ایلکدر فارسیده سنکنکرده دشانه
دان انوزراه اودبسی سشده درلر واز بجیر انواپی

درلر ورومرد یونانیلر درلر بوبرک

و مثانه طاشلری بولرینی مجروح ایدرسه سلامتی بودرکه طاشن هرکاه که جقه بول
قان ایله مخلوط و یا صاره صو ایله مخلوط اولور واکثر بول ایله مخموط قان کلورسه
جراحت بوبرکده مجراسنده دیمشدر واکثر اولکان صکره بول کلورسه جراحت
مجرا مثانه ده یا قضیب مجراسنده در و جراحت واقع اولدوغی معلوم اولمازه
ابستیعنوما قصد اولنه زیرا جایزدر که اوده جراحتده ورم دخی قصدایله ورمسا کن
اوله بعده جراحت بنجار اتلک کرکدر دکلارینی دکندرور ورم انافنوبن بر برندرن جرجیر
ثمانیه معنون سرسن قبر اوله قبلا اوده مقداربه قاون تخمی دوکوب د...ان
الحل صو بیله ازوب قضیب مجراسنه طاملره لر وبو داروی دنا قرصه ایدوب
هر قرص بیر مثقال اوله بر مثقالینی پاره صوبیله دیره لر دوا ورم جراحت بوبرکدن
و مثانه دن دمعتد لرحرنی جرجانا ایدوقانی منع ایدوب و جراحته نفع و بیره کهربا

بوبرک مثانه ده بوبرک

دکلارینی دجانا و داقا جبا دکنوری بر خبا بر جزر افیون ربع جزو بونکه مقدار استعمال
بارم مثقالدر سماق صو ایله ویره لر دبونکث باقی علاجی بوله ایچه قان کلمک بابنده
نقل ایدوب انوکله عمل و علاج ایده لر دکاهی قان منعقد اولوب باغلنور انک
علاجی دخی بکی بابک آخرنده تفصیل اولنمشدر و اما کاهی قان باغلنوب
اتصال ایله صحب اولوب بارمقه محتاج اولور انکه مجرادن طاشنی قالوب باروب
چقارر لر و بو قان باغلنمغی ایچون بارمق طریقی دخی بودرکه هلت حاجتی قتفا
سبی اوزرینه یاتروب و یا قلرینی قالدروب بر خوشنی دیره ده لر دوندره لر تاقان
واکثر طاشنی قضیب مجراسندن مثانه یه کیرو دونه واکثر بوتحلل قابل اولمزسه قانا
طیبرو دیدکلری دمور آلتی قضیب مجراسنه صوقوب طاشنی مثانه یه رفقله ایلنکه
قصد ایده لر دمحلی باغرسوره لرکه بول کثرتی دفع اولوب واد محلی ملایم اوله

ایکی یوز تمشنجی برنجی باب یاروب طاشنی جقارمق تدبیرینده در

طاشنی یاروب جقارمقدر فارسیده شکاف و سنکث بیرون اورند
درلر واز بجیر انواپی درلر ورودمرد یونانیلر
درلر واکثر طاشنی بوبرکت دصلب اولوب
جقاریله باده ذکر ایلدوکمز علاجلر ایله قریلوب دجندن ایکی ادیوب دعسر بول انقضاف
ایدوب ایزیا صو مثانه انبلاسی دخی قابلده اتوب یارمق خطریله اولمزسه یارمق
دخی خطردن خالی دکلدر وخلاص نادر واقع اولور واطبار متقدمین دمشلرکه بوبرک
طاشینی اروندیا یاروب جقارمق بعده یاره سینه تیمار اتلک اولمز دیمشلر واما
نقیر عرب وعجم وفرنک دیونانیا ولاتینیا وبهود جراحلرینه چوق کورمشدک وجوق
مشکل یاره لره وصعب علتلره ال اوردوق بوخصوصده نوعا اشاعذرلر بوزخلا
ارتی بیلهمدک وزیاده خطرناک اولمق کرکدر وبو محلده مثانه طاشینی جقارمده
خطا ارزاولور وانسانلرده شاره واول طبیب دوانیکه بوخالده دست اوراجق
خصوصده تامل ایده تبریا اولورکه علت صاحبنک سنی نجه در بو ظلکی وکوجک
نجه در ویرب طاشنک شکلی دبویلکی وکوجکلکی نجه در واوجمچی اول
وجعدکه بوایشده اولسه شکمدر تحملی واربدر مثلا علت صاحبنک عمری
دسینی بلیلمک فائده سبی بودرکه اون باشنده ودخی زیاده بیراو غلانده جراحت
انسان ایرک اولمقدر اما طفل ایکن جراحته دوجینه تحملی کثرتدر وقدکلمده اولانلره
بوحال اتلک که جراحت ایده قلقوبی دری احتمالی اولور وبیر لکده قنو دخی مشکلدر
وطاشنک احوالی واشکالی بلنمک فائده سبی بودرکه اکر طاشنی کوجک ایسه

یارمق واکی دخی ایدروب چقارمق اولسه اولور. و بعضی طاشنی یول ایله بر توکنک
ایدیجک انسان چقه. اما طاشی بیوک اوله و چوارا اولیوب بوتمز اقلو اوله
جراحی بیوک ایتک لازم کلور. و علت صاحبنه عذاب زیاده اولور. و اکثر طاشی چوق
سنط و ذکری اوله انی اتلغه چقمق جائزدر. و اکثر طاشی اوزون یا شکل اوله.
انی طوتوب دلی ایله چقارمق کرکدر. و علت صاحبی دخی تحمل ایدربی دیبه و کثیر اولورکه هیچ
علم نده بونک کبی دوع چکشی ییدر و دجله عادت ایدنلش ییدر کوردیلر. و حرارت و
چقنه قاو را اولوری کوردیلر. و خلاص ایدیب حسن ایدیلر. و علت صاحبی دخی رضا
ویرمنه چاره یاریب متقدم شیخ عسلدن دیافود فورشوندن مبدلکل یانی سوروب
و قضیب اطرافنی دخی یاغلیوب و ملایم ایدروب اول مبلی قضیب مجراسنه صالرلر
کاهی هوایی توسیع ایتک ایله طاشنی دخی توکنک ایدروب یاشانه ایلتورلر. یاخود
طلفره بر یول ایله چقارمق اوله ایدیب و اون محلده اکثر یاتنش واکثر یا تماشی ایتوشی
ایچک نافعدر. و مسک صوینی دخی ویرهلر. و اکثر یاتفر ویب یاردیلر سه
جراحته موافق یاغلر ایله دوزلتشی مرهملر ایله بتوریلکه قصد ایدروب الله سبحانه
وتعالی جلشانه بر قورتسه در و کوره لر بدنی یارمغه کنشوردکلر یا قوانج بر رنج دفعه
دخی بویله هوایه بول یارمش ییدر بولیه بر رنج اکچه الی خاطرلری ایچون اولیه.

ایکی یوزیتمش ایکنجی باب قضیب و خایه نک حار ورملری بیاننده در.

ذکرک و خایه نک بعضی شیشلری بیدر. حار سیده اماتی کرم که اندر قضیب و خایه
انفته در لر. واز بجلر انوائی   درلر. و ورد ملر دیونابلر

درلر. ورم که قضیبده و خایه ده تجی حار واقع اولور
صوای حار ورم اولمق وار. واکثر یاکنز خایه ورمیاسه کوره لر کاهی بجاع کثیر نلرا
و کاهی بجاع وقتنده منی حرکت ایدوب دیجاع آخرینه ایرمدن بر طریقله ذاعنت
واقع اولنرا منی هوایی سترایدر. وحاجت و مراد یتمدن منی خایه ده دیر توب
قالمق واقع اولوب اکثر یاقی بر شیشلر و خایه بوردی قابه جلدنده اولور. و نفس قایه
ده واقع اولان ورم مادهسی دخی حار اولوب کاهی ییقی کنشوردر. و خایه نیز درکه خایه نک
دریی بجوزن زنجیل انشغالی ایده و خایه نیز درکه ماده سنه چقه و خایه یی شجاریا چکه
بعده سجاد ایله زائل اوله. و بالجمله منی حرکتندن و مراد بولمقدن و بجاع حصورنی
کاه ایربعد کنندن معلوم اولان اولندرکه اول وقتنده نقل ظهور. مطلوب و ورم
اولدقده معلوم اولورکه ماده حمجوقدر. و کنده در سلامتی اولمقلوی نفصد
اولنوب بعده ساقیندن مجامت اوله که ماده یی ایکی طرفدن بجازب واشنه چکه.

وحرارت و غلبه ده ماده ساکن اوله و اولمی اراسنده دخی حجامت بیده بیلر.
و بده غلطی و مجده بهنه ورلر. و کاهی بو محله حجامت اولمق کفایت ایدر. و بویا بده
دخی قی ایتدرمک قینی نافعدر. و اکثر ورم خایه نک بر طرفندن ایسه فصد دخی
دخی اول جانبدن کرکدر بو اوصول اطبا منظوردر اهلنه معلومدر. و فقاد بلک
دخی لازمدر. و اکثر ورم ایکی جانبده ایسه فصد و حجامت قوته کوره ایکی جانبدن
آنده حق النسا اصودر. مکر احتیاج اولمیه و قانی چوق انفصل ضعف طاری اولمیه
بر خصوصده قوتی حفظ ایتمک لازمدر. و بو خصوصده بورن نه شیافه دخی
نافعدر که ماده یی بیزن جانبه دوندرر. و مقعدی دخی بر حقنه لازمدر. و طلاو
ضمادلر نافعدر. طلالر که سرکه و کلاب خصوصا یاسن کاسنی و یاشی کشنیز
و یاشی قیرع و حب الثعلب عصاره سی ایله اصلادوب اول موضعه قویه لر.
ضماد نافعه اربه اونی و یاشی کشنیز عصاره سی و آزه جق زعفران و کل یاغی
واحتیاج وارایسه بر ده بیاضی دخی قته لر. و جمله ده قرشدروب ضماد اوله. ضماد
آخر کاکنج بیراقی و بقله اونی و بنفشه و انی خطمی تخمنک لعابی و قیمولیا و عنب الثعلب
وازه جق زعفران بوبخو روب قضیب و خایه به دخو لیسنه ضماد اوله. و اکثر وجع و
ضربان زیاده ایسه بو ضماده آزه جق خشخاش قبوقی و صارلی و اکانا قندنه لر
خلط ایده لر. علت ابتدا لرنده بو جمله نافعدر. و علت اواسطنده و آخرنده
قوه محلل دارو لر استعمال اولنه. قورنیا او ورم دکتوه و شراب سکنجبین دیافخود
ماء العسل ایله عقیده کبی اولمش اوله. و کرنب و حلبه و دکوب و طبخ ایدوب و دوکلمش
بقله اونی و خطمی ایله سرکه و کلاب طبخ اولمش اوله. و احتیاج اولورسه بر ده
حاروسیله سوسن کوکی دخی خلط ایده لر. اما ورم صلب اولوب و بعضی بلغی
ایسه آنک احوالی باشقه بابده هنوز ذکر اولنور. ان شاء الله تعالی.

ایکی یوزیتمش اوچنجی باب بارد و صلب ورم که قضیبده و خایه ده اوله آنک بیاننده در.

ذکرده و خایه ده برکت و مودوق شیشلردر. حار سیده اماتی سخت و سرد که
اندر قضیب و خایه انفته در لر. واز بجلر انواعی
درلر. و ورد ملر دیونابلر   درلر. یارد ورمده وجع وضربان
اولمز اولورسه دخی آز اولور. و لونی بیاض اولوب تجی ال ایدرسه لر صوق
حس ایدرلر. و ورم صلب اولمقه باعث اکثریا صواب علاجلر که حار ورمه ایدرلر
مخالف اولمقله صیقبت یا غلر بوکه معتدل ضمادات و محللات کرکدر و محتاج ایسه

اول قيله استفراغ اولنه بعده ضمادلر اوره‌لر ضماد محلل اکلیل الملك وبنفشه وبيره وصاروکا
وارپه اوني وبغدای اوني وکتن پوغوره‌لر وبعضیلر سانک طشره بیانی قابني وصابي
دخی سرکه ایله خلط ایدرلر ضماد آخر بقلا اوني کرشنه ایده اصلانمش اوله وقوروه اوزوم
دانه‌سي جوز کوزن وسنبل الطیب دخی بوني وبولرک یاغی نافعدر واکر نخود وبقلا اوني
وموم وروغن وبیر درهم کوزن قاقوب ضماد اولنسه نافعدر ومصطکي وانزروت
ماء العسل ایله حل اولنوب طلا اولنسه واوزه مجاشکي بیه یاغنده ازوب قضیب
هواسنه طلا ملتسه‌لر نافعدر وبو علتده دخی اکثرا اول قيي استرروب ومعتدل
معقله‌لر وشیافلر قیي مناسبدر وصلب ورمده خاصه ضماد نافع حلبه وبقلا اوني
هر برندن اون درهم کمون ونخود اوني وقوری کشنیز هر برندن اون درهم
زنبق انقاني وسوسن یاغی هر برندن سکز درهم اوره جمله‌سي قشدروب ضماد
اولنه ضماد آخر فو وانجبر داور وکت یاغی هر برندن بر جزء زیتون چیراکی دانشق چیراکی
ومرو چیراکی هر برندن یارم جزء ماء العسل ایله داخیک یاغی ایله مختیض ایدوب ضماد
اولنه یاخود مقل واشق نماء العسل ایله حل ایدوب وبغدای کپکی غبار ایدوب
جمله‌سي بوغوروب ضماد اولنسه ودکاه دکاه تازه لیلر . وکاهی اولورکه صول جانبده
خایه‌ده دوالی علتي ظهور ایدر وباغنده کبی برصلب نسنه خایه دربسی اوسننده
ظاهر اولور وصول جانبده دوالی ظهور انسبی اولدرکه صول طرفده زیاده ظهور واقع
اولمشدر اکثر ماده اکثر جمع اولور وانکه علاجي بیه مطلق صلب ورم علاجیدر و
اول فقره دیدوکمز علاج بعلوم هذه‌دن دارودر اني تدریجله استعمال ایدوب وطشره
دن ذکر ایلیدوکمز ضماد وطلالر ایله معاودت ایدهلر که تحلیل اوله واکثر جمع اولوب
باتمرورب باشنی دیرمک استرسه طلیخ ایدیجی ضمادلرکه جبانازه اورورلر انلردن
مناسب اولانی ضماد ایدوب بعده مرهم ایله اوکلده‌لر واکثر خایه‌نک ورمي بو
ذکر ایلدوکلر بیرندن اولیوب مجرد نقاریدن ماده منصب اولمش ایسه مقدم حافظ
نک مولده‌سنه نظر اجتهاد ایتمک کرک یعنی مقدم استفراغ تام ایتدروب اول
ماده‌یه ازاله ایده‌جک جلددن اول قيي ایتدرمک قابل ایسه قيي مناسب علاجدر
واکثر خایه‌نک ورمي بونلردن اولیوب عنبر طریلی اولوب . وبلکی سموزلکدن
ومیرجنی وکثرت جماعدن اوله اکثر کثرت جماعدن ایسه جماعی ترک یاخود .
اول کونده بر جماع ایدرسه هفته‌ده بر دفعه اوله واکثر عادتی هفته‌ده
بر دفعه ایسه ایکی اوچ هفته‌ده بر دفعه اولمغه قصر ایده‌لر واکثر خایه ورمي
سموزلکدن وغیریدن ایسه هنوز باشقه بابده ذکر اولنور . . . .

ایکی یوز یتمش دردنجی باب خایه‌نک غیری طریقیله اولان ورمی بیاننده‌در

خایه‌نک عادتدن زیاده بیوک اولمسیدر . فارسیده اندر بزرک دیرلر خایه
نه بر سبیل اماس دیرلر وافرنجیلر انوای

دیرلر ورومیلر ویونانیلر / درلر خایه‌نک کنز وعادتنور

زیاده بیوک اولمسی خایه ورمی انواعندن غیری بلکی سموزلک طریقیله دخی بیوک اولور
غیری خایه‌نک ورمي جمله ذکریا سبقت ایتمشدر . اما بو طریقیله بیوک اولنسنک سببی
سموزلک وزیاده‌لک طریقیله اولور . بونک علاجی نور رسیده حوزنلک نه‌لر
بیوک اولمغ ایچون ایلدوکلری علاج کبیدر که بیوک وصارقق وسترقي اولمیه اکثر موافق
ظاهر کرکدر مثلا ورق البنج عصاره‌سي وشوکران ودیدکلری یاسنه لکن عصاره‌سي
کبیلر نافعدر وشول نسنه‌لر که قوت جاذبه وقوت عادیه ضعیف ایدر نسنه‌لر انفور
ودهر بار قورشون سحق ایدوب کشنیز صوایله باغلنمق وایکی قورشون پاره‌سني کشنیز
صوایله بر برینه سوروب صا واندن حاصل اولان رطوبتي هر بار طلا وضماد کبي
اتمک نافعدر . ودجاجیني کسمک ایچون کسکین ایلدوکلری کوسه لرطاشنی که طلبولیده
نیچه قدره اکثر اندن اتوب جرد پاره کتوردرلر مثلا اول طاشدن کوزنک کشنیز
صو جله دکلا بله بر برینه سوروب اندن حاصل اولان رطوبتي بیرفرقه اصلادوب
اول محله قومق وضماد وطلالر کبي اتمک معتددر ضماد محلل بکرد کسنز ادرزوم داورد
وناردتی وبولرک یاغلری وصارلیا موم هر برندن اوچ درهم ودکلش مصطکي بش
بش درهم ایکی بیرده حار وسیله وموهی شیر وروغن ایله اریدوب جمله‌سني
هاونده صلابه ایدوب بعده جمله‌سن قشدروب وبوغوروب ضماد ایده‌لر

ایکی یوز یتمش بشنجي باب خایه قالقوب فاسغه جیقمق بیاننده‌در

خایه‌نک قالقوب فاسغه جقماسیدر . فارسیده خایه که بزهار بر ایدر درلر
وافرنجیلر انواجي

دیرلر

ورومیلر ویونانیلر / درلر خایه قالقوب

فاسغه جقمانی جوق واقع اولور وکاهی هیچ کورنمز اولور . وبو سبب ایله قصر
البول دخی ایجاب ایدر . وبوز وتنده بوریجاسنه زحمت ویرر ووجع عارض
ایدوب نسنه‌یه دوندررر یعنی بجاسده اولور . وبونک سببی بارد
سوء المزاجدر وانک قوتي ضعیفندن اولور . وبو علت خایه رضعلرینک
سوکلنده واقع اولور ونادر اولور . اما بعضی نسنه‌لقلر وسنده‌لر واستنا
لر صوکنده واقع اولمق اول ایاقلری وبو طرفي بعده خایه بري ششکله اولور

اول خبرو حالدر بلکی موت مرتبه‌سنه ایلتور. و بو خایه قاللغی سببی ترور سست کیشیلرده واقع
اولور بارد سوداوی المزاج کیشیلرده. بونک علاجی محاجمه وار و پس حار یاغلر سورمکدر
و حرارت و قوت ویریجی ضمادلر و طلالر ذکر کورده. و شول علاجلر که باه نقصانی باینده تفصیل
اولنور. اول علاجلر دخی بوکا مناسبدر اولنلری ایده‌لر ابو علی سینا قولی اوزره بو
علت صاحبنک قضیبی دوکنه قاناطیر و ناشیره دیدکلری زراقه ایله کل یاغی سوروب
و قویوب اوتوره‌لر که بدنی اشیشوب و اول ابخاری قالنلوب جتانی خایه ایله و اول
اوقوردکلری بیل دفع اولنور. **ایکی یوز یتمش التنجی باب خایه جلدینک**
استرخاسی بیاننده در خایه دریسی کوشنک اولوب
حار تماقدر. فارسیده ارغیدن پوست خایه درلر. و افرنجلر النواسجع
درلر. و روملر و یونانیلر [illegible] درلر
خایه‌نک دریسی مسترخی اولمق واستفه اینوب صارقماق بعضی محلده شول قدر
ازاطه اولور که محل طهارتده مانع اولوب بره دوشمک اولور. انک **علاجی**
قابض ضمادلر و قابض طلالر و قابض صولر طلا دوب و قابض اجزالی صولر بیده
اوتوروب و باقی علاجی خروج مقعد باینده اولان علاجلر جمله بوکا دخی مناسبدر
و مقعد استرخاسنده اولان علاجلر دخی کذلک مناسبدر. و بعضی طبیبلر ستردی
خایه دریسنک زیاده‌سن کسوب و بنه دیکوب جتور مشدر. اما اولی اولورکه
اول دیکوب بعده کسوب اولمه‌لر. و بو مرتبه بر نادر واقع اولورکه حتی طهارتده
خایه دریسنی بر دستماله قویوب ایکی طرفندن قوت عنه صوقوب بره دایانی
التنده دوشنه. اما عادته که فتق انواعی دورم خایه انواعی اولمیه کنه و قاله قوصق
اولمیه در. **ایکی یوز یتمش یدنجی باب قضیب و خایه**
و مقعد و حوالیسی قرحه‌لری بیاننده در
ذکرده و خایه‌ده و مقعدده و اطرافنده یاره واقع اولمقدر. فارسیده
اندر دبستهای قضیب و خایه و کوشنه و سوید اولدرلر. و افرنجلر النواعی
درلر. و روملر و یونانیلر [illegible] درلر
ذکرده و خایه‌ده و مقعدده و حوالیسنده قرحه واقع اولمق اکثر قالله‌ده و بعض بعضی
دافعون اولور. و بو مقعد قرحه‌لری و بده فروج انشاعیه درلر و فروج الت
جمه که بر انوامده واقع اوده برابردر. خصوصا بو انواعک جمله مستوردر و حاره ز
دطر بر جوقدر. و طوبی اکثر حصاد ایدر. دهوا اول مستور اولوب و بو نارک
برابر بو فصول بیننده در. و بو انواعک فرجی و افرنجلر فرجلری صعب

اولور. خصوصا بو فرجلر قضیب حشفه سببی و مقعد عضله‌سی اوسته جنف. زیرا
بونارک حسنی وجعی قوی اولور. و اکثر افانده حار اولور. و حوقدن اصلانمغلر
بنر منعفن اولور. و جایزدر که الکه یادونه. و جایزدر که خایه‌ده اولسه جلد خایه‌یلریه
منعفن اولوب چوریش انارینا موافق ایله اولوب جتورمکه لازم کله. و جوق اولورکه
بو سببله خایه‌لری کسمک لازم کله اولی اولورکه قادم ایچوب بعده داغلیه‌لر. اوزون قلاق
امیری اولور. زیرا اخر علاج محله منعفنی ایراث اتمکه اجون ماداده که خایه کسلیه داغلی حکمی
دکلدر. و بو فروج ساعیه دیدکلری به متصل و موافق قورو دارولر ایله علاج اولنه جوق واقع
اولورکه خایه دریسی دوشوب خایه جوبان قالوب و بعضیده بنه بکیوب دریه بنرواد قلور
علاج اکثر تازه ایده و حسم صبر سفوطریون موافق علاج اولمز و مرد سنک و توتیا و اقلیمیا
معسول تیج نافعدر. و انجرو فرده‌سی دخی نافعدر. و کاشش قبنج دخی بوکا ذیب علاجدر
و توتیا و ایوه کولی دخی موافقدر. و اکثر قرحه حبثی اولوب و ازاطه رطوبت کلورسه قوی
دارولر دنا بانشمش قولچ و یانمش صنوبر اغاجی قابوغی مفیدر. و اکرات جتورمک حاجت
الله بیلور داروله کندر قنه **دارو مرکب** و توتیا و صبر و انزروت و کندر و شادنج
رجلیما روانا قیا و دوب اغاجی قابوغی که یانمش اوله و مروج مثبت یابانی و زاج دماذو بریه
اوله. و بونلردن برتجزه قدر زنکار و اکتشی انار اقاجی برجزء اوله کل یاغی ایله مرهم
ایده‌لر **اخر** جنت بلوط و خبث الحدید و مرداسنک و دم الاخوین و زاجاسی و مثبت مجرب
کل یاغی ایله مرهم ایده‌لر. و اکر قرحه یشا اسیه کندر و صبر خلط ایده‌لر. و اکر قرحه اکله
به وارملو اولوب که دائم بنکه باشلیه **قرص خوره** بمنس قرحه‌یه نافعدر. یانمش یاقر
و کندر و شب یمانی هر برندن دورت درهم و اکتشی انار اورنا سنده اولور
انجه دربر وزرا وند و قلقطار هر برندن سکز درهم اده دوکوب و بیجنده ایله
بر غوروب قرص ایدوب خایه دریسنه استعمال اوله. **قرص اخر** زعفران و شب
یمانی و مر هر برندن سکز درهم کندر و صبر هر برندن دورت درهم مقلت
ایله بوغوروب کولکه‌ده قورودوره‌لر **قرص قرحه خبثه** ده و منعفن قرحه‌لره دخی نافعدر
نافعدر. زاجاسی محرق اوتوز درهم و صودکاش کرج و صارب زرنیخ هر
بر برندن اون ایکی درهم جمله‌یی قطونا جیرانی عصاره‌سیله دوکوب و سرکه ایله
خمیر ایدوب **قرحه اکوره** نافعدر. و اوم صاری بمک بانشمش کول و انجدان و بیاض
و انجکلی درنده برابر اوله. قرص ایدوب و بیلرسه زرور ایده‌لر **فصل قضیب**
اناسی اودسنده زنایت بنمک بو نوع سیکلک اغزی مسامات سیکلک
غلیظ و خشن و مرد و کوکیمی دخی باشلو اولور. اکثر بو نارک ابریشم ایله باغلامق

قابل ایسه باغلایوب واگر بدن تنقیه یه محتاج ایسه استفراغ اولنه . واول ابریشیم
آنی برنج کونی ایچنده دوشر . وغیری علاجه محتاج اولماز . واگر ابریشیم باغلامق قابل
دکل ایسه اوزرینی طریق ایله قاشیوب . واوزرینه باغ چیچکی کلی وباغ چیچکی صو
ایله آزوب قویه لر . واگر بونکله کتمک اولمزسه انی کسوب وزنکار وزاج صاچه لر
وبعضیلر بوکوشی صویی وبدلریله سورر دیرلر . اما مخالف بیرده مدتلو علاج جایز دکلدر
اگر بونده ایراث وبه وکرنبی بر اثر دور اوداغ ایسه وانغلاق ایکدر . . .

ایکی یوز یتمش سکزنجی باب ذکر اگرلک وقضیب آکلمه سنک وانتشار تکک باتیب سنده دردر

ذکر اگرلک در وقیام طلبی ایوالیدر .
فارسیده انغر کوز شده ن قضیب در لر . وانتشار ذکره فارسیده اغزر
فاسه تا کیر در لر . واز بحیلر انوای والا
دردر . بو حال اکثر کنج آدمیلره ذکر ... در وملر دیونانیلر
قیامده ایکی دوشکده واو حیحو ایچنده بی قیر ذکر با اوزرینه یاتوب زذر ویرمک
ایله ذکرک کبی بولکلور . بعضیلر قانونه حالد شوبله اولوب دیوب عورتنک دخی بیلی
بولکلک متوزدر . بونک علاج اعصابه موافق اولان یاغلر ایله سوروب وذکر ایکی
ایکی بخته یاره سنه صارمق کرکدر . وجمله اعصابه قوت ویرن یاغلر بنفشه
یاغی وسلیخه وخولنجان وسورنجان وصوغانلی یاغلردر . ونرکس وسوسن
قنادی واوروک باغری وقبا یاغی وصاری مومدن موم روغنی وانجکه یاغی
دیونیره نرمنفی قانوب حمامده وبعده الحام سورمک نافعدر

فصل فی انتشار ذکر

وانتشار ذکر دیمک ذکرک قیاروب دایم قیامیدر . بو حالده
زیرا طولا اولان اعصابی مقددیدر . وبوکه یوک ریح ووحرارت ورودع ایرشمکله
اولور . وبو حال سنه باره ده جوق اولور . وبو اوج نوع جوهر بر بره .
جمع اولمسی غدانک بعضیسنده دخی اولور نخود کبی وشیرباغرده جوق
اولمغه باعث منقوی الطعمه پروایشریه در . وغیری اولنلر مثلا کنج لک وشرسنک
وقوت وبلغم آزلغی وراحت بدن ودل خلرلکدر . بونلر اولمزسه ذکر قیامه کلمز
وکونه شاف صوقسلر فایده ایتمز . وبو مقوله انتشار ده عاجز اولورلر سه
موجبکه ومارل استعمال ایدوب وباهی تا قعی ایدر یاغلرده احوالی تعطیل
اولنمشدر . اگر مراجعت ایدوب دباغ انکله واوبغول مزکه آنکله بونلر
زایل اولور . اما شویله اوله که تکرار مقویاته محتاج اولمیه لر . بعضی کسنه ده
زیاده ضعف وپیرسه . ومقویاته محتاج اولورلرسه انکک سرطی بوقدر

انکک

انکک تفصیلی معدن الباه نام تالیفمز واردر اوج قیر قدر اولوردر . رقوم ومغفور جنت
مکان غازی سلطان مرادخان علیه الرحمة والغفران زمانینده برکون ده برکیجه ده ملکی
اولدوغی قدر قیله کتوردک اول رساله ده بوکه خلط ایکک قابل دکلدر . زیرا مطول و
مفصل اولور

فصل انعاظ قضیب

ک یونانیلر بو علته عانوبا وارساطون دیرلر
طب کتابلرنده بو اسم مرتب اولمشدر . وبونک مناسبی انعاظ ذکر وفقره ادعیه
سنی دیکلر . اصحاب تشریحک بونده اختلافی جوقدر . بعضیلر ادعیه منی انکار
ایدرلر . والحاصل جرح ایسه بر حال استیمی سشیفلردن اولوب . وبو علت نادر
واقع اولوب درجاره دیوانه دخی عارض اولور . اما قیمی صعب مرضدر . اما عورتلر
ده قیبی نادر واقع اولور . واگر علاج صالح اولمیه ادعیه منی ومستغرق ایدر .
وبا شنجله هلاک ایدر . واول قاره ششوب ویاره قلکلور وهلاک اولور .
وبونی دکه طبیب تشخیص ایده . وبونک صواب علاجی اول بهنه اوستنه
فصد وایلوق اراسنده حجامت ایدوب واخود سلک یاپشدره لر وجکنزر
لطیف مسهلات ایله طبعی یومشاده لر . مثلا لبلاب وخیارشنبه وچکنزر وحبت
الثعلب صویی واکه مانند ایله مسهل ویره لر . وبو شانی حقنه لر دخی کرکدر
وبارد وبو مشانی طلالرکه قضیب وخایه ظهرینه قویه لر . وقضیب وخایه ده اولان
حارو رملر ایچون اولان علاجلر بوکه دخی مناسب اولوب اول بابه مراجعت
ایده لر . وغذاسی اسفاناخ وارک واکا مانندلر وبو مشانی ولطیف صولر
ویره لر . وبو بابده بنلوفر یاغی وطلاانک وقوقلامق دخی موافقدر . . .

ایکی یوز یتمش طقوزنجی باب ذکر وخایه حکه سی سبب شندده در

ذکر وخایه کچشمکدر . فارسیده فارشتی قضیب وخایه دردر . واز بحیلر انوای
دردر . وروملر دیونانیلر
دالر . قضیب وخایه جربار کچشمک سببی اول بیره مدتلو ماده انکدر . وکاهی شولقدر
کچشمک واقع اولور که اوزن رطوبت وصاری صو چیقمغه باشلور . زیاده مدتلو
ماده اولمقدر . بونک علاجی اول فصد واسهال الله استفراغ اولنوب وبهنه
دیوطا اوزرینه حجامت وسلک اورمق کرکدر . بعده طلالر کورلر . طلا افاقیا و ما
میشا هر جزوندن نصف درهم توتیا درت . وصبر هر برندن بر دانک زعفران نصف
دانک اسفنان جمله ادویه وزنی قدر اولا . دوکوب واله یوب زنبق یاغیله یوغوروب
طلا وضماد ایده لر . طلا آخر کل یاغی وآره جق بوره حمامده طلا اولنه . واگر حکه صعب
ایسه آزه جق موبیزج فلطا اولنه . وبعد الحمام بیرده آغی طلا اولنه . واوسنه

سلک بابنده رمح متعبد در، اما تجاست وسلک بوطا وزرینه
دیهنه دیه کرکدر، زیرا مأذونه اول طرفه چکر غایت تا قعدر ......

ایکی یوز سکزنجی باب فتق احوالی وقبول الّه فتق بیننده اولان فرقی بیاننده در

دیه لک وفاسی بارلمقدر، فارسیده غردر، وفتق غرد دخی درلر ودیه قایدلی
درلر، واذ نجیلیز انوالی درلر، دروملر دیو تانیلر
درلر، فتقک احوالی بودرکه مثلا قارن اورتوسی
برجلبوددر، وعضلدر دایکی چابدر، بریاجبردن معده یه قاسدر وبعض سفاق
دخی کرکه اکا حجب المطیف بالامعا درلر، وبریاجی دخی طشره رقدر، انگ یونانیدن
موجب اولمش اسمی تارسطون درلر ودوجه عقتدردی درلر، زیرا انون اوسع ایکه
دلیکی اولور، وایکیسنک بو مشغولی بودرکه مثلا اندرکی سافی قوتوزک انفخ وانزلیرین
منلاشی اوله یعنی چیقه، انفخ جرانه اوله، وبونک فوقی اول وارث قوی اسیله
هر بر کندر وفعلی استلیه طشره دخی دوریک عضلی سیکرقی ایلر اوسنده اولشدر
قوجرکنا ودرم اوله ودوارنه متقارنا اوله ودیو بارسطون دیکز چابک خارقه جراح متعفن
واردر، مثلا صواوله بولکه بغز ستقابی کسنه وجیارب داخلی اوزرنه طو شرکه تیغادن
جلیوب برینده طوره دقال بیراه دخی دوشه، وانک بو متعفن اونه در اوزنجه دردی
دوسعیدر، ودیو بارسطونک اغزی یوکرکدن تا یوطا یوجاغنه دکن کلمشدر، وانگ
اجزاسنده ایکی منفذ دوزلمشدر، ایکی مورب کبی یعنی ایکی اغزیلی واردرکه
هر بری ایکی خایه قرنه کلوب داننده اجلمشدر، وهربری اغزنه متصل اولوب خایه نک
طولابنه بر شریط اولمشدر، وهرگاه که ادم بیر بیر دیا صحرایه باعفو ولمینه آواز ایلوب
یاقود بیر اغز یوک قالدره قارنی صقوب یو فوقدن تارسطون دیلکرینی چاپ ایلیو
ودسوزن اگر بو دلک کیکهر جرنه واقع اولوب یاوی متقاربه یا ادقی اسخف اوله بغرسقی ویو
دلکدن طشره چیقار، وجائزدرکه قارن اوزاریچه قالقه یوزکه فتق المراق البطن درلر،
قارنا دربیسی فتقی دلکت اولور، واگر برمنفذکه تارسطونک کندو اجزاسندن بیره
طلور ودیو بارینی کوچکه اولور دیچ کندی دخی اولوره اگرکوچکه اولمش ایسه بوط بو
جاغنه ینوب عربه انشاف انبزلکه حوجه فتیله الاربات درلر، واگر بوطه بوجاغنک
دلوکیه نیتی بیوک اولور سه بغرسقی خایه کیسنه انیر، واکا حرجه فتیله الامعا
درلر، یعنی بغرسق خایه کیسنه انکدر، اما کاهی بوط بوجاغنک بغرسقی بوکنکی کبی
خایه کیسنه انکه تارسطون بارنمسی سببندن دلمدر انده جمع اولمش رطوبتدر

سبب علت فتق بود

دیوایکی

ودیوایکی منفذ سست واغلقنه دکرکه اره جیا قوندیه ایکیسی دخی داسع اولوب ودیو جمی
بو منفذلره انیر وفتق الاربات یاخود قبلة الامعا تولد ایدر، ودیو قیلة اوج نوع اولور بر یا
جنوز اکرا اولسه ایا ایکیجی ریح خایه یه انبر وخایه کیسه سی دیه اولورکه اکثر حوجه قیلة الریح
درلر، واوجنجی اکثر رطوبت اوله کرسه انده دخی فتق مراق البطن وفتق الاربات داخل اولور
دکلی دیه لک سبو لیقدرنا زل اولورکه درلر انلرک زحلیرین کور ینوب تجاه ونصرفه مانع
اولور درلر، امدی فتقک احوالی وانواعی معلوم اولدی بوندن صکره هر برینی باشقه بابده
اسباب علامات ومعالجه سیله بیان ایده لم، وفتق مراق البطن وفتق الاربات
وقیلة الامعایی اوجنی بر بابده جنوزه ذکر ایده لم ....

ایکی یوز سکزنجی باب فتق المراق البطن وفتق الاربات وقیلة الامعا بیاننده در

قارنا دریسی دیه لکی وبربر قاسقده یا خود دیه لکی درلر، وبر بر خایه ده بغرسق
دیه لکی درلر، فارسیده دخی ینه بو یله درلر، وانجیلیز انوالی
درلر، دروملر دیو تانیلر
درلر، فتق مراق البطن که بغز دعند البعض بغرسق دیه لکی درلر علامتی اولدرکه
علت صاحبی هرکاه ارقه سی اوسته یاتی ایله طشره چقان نسنه ینه بیرینه واررا
اینه طوتولا اونورسه ینه طشره چقار، واوزرینه ال اوروب صقنی ایله بیرینه
وارر، واول محلده الما قالدرسه جائزدرکه ینه طشره چقه علامت فتق الاربات
دخی بونک کبیدر، وقیلة الامعا علامتی اولدرکه هرگاه خایه یه وارا اولوب وخصوصا
ثقلالی طعام یسه لر دخی پیاده یوروسه لر بغرسقلر ایله وبعضی طعام ریجی قایه یه
انیزر، واوسته ال قوسه لر ینه یرینه وارر، اما کاهی اشکه اینوب ودیرینه
وارمزو کاهش کبی فتق تنور، وجمله فتقلی اصحابی یوطوسی وقیله اوزکاریله
اسدکجه مضطرب اولورلر، وانه جق بهانه ایله فتقلری اشکه انیر، ودیو رباز
ایارده روزکارده اولدعظر سست اولاز، وفتق اصحابه سلامت بولورلر
توکنجون وجستان سوالکنلری جله فتقده اولعحل فتق عضولری مشرقی اولوب
ازبهانه ایله فتق عقلرندن سلامت یوقدر، وکلری فتق الخایه در علاج
بواوج فتقک علاجی بر نوعدرکه بغرسقی یا شرب دیه کلری نسنه که آشفه اینه
اولا بیره استی صو دوکک ویا ابزنده اجلاس ایده لر، واسی یا بوجی یا یغی
سوریالر، وبشمش طورنی اودیلی اول موضعه قومی دخی متعبددرکه بیرینه وارر
دیده اولدعلی رفاده ایله بر قو سغنه باغلیه لرکه انکک رسمی جوقا کورلمشدر

ونفاخ طعاملردن مثلا باقلا و بورجه و بکله و میوه‌لردن امرود و الما و خیاردن و ایچاغودن
واتوز قالور معده‌ده و بلغم اوآزه دن و دفع و جوق طعاملره محکم پرهیز ایده‌لر و جوق جماع
ایتمکدن و اوکسورمکدن و قوتنده اخسمه معده‌یه دخی ایکی اولاواین قدر صاقنه‌لر و بو بابده
جوارش کمونی و حب الغار نجع ایتسه نافعدر و بعضیلر ادل دیوکه محلی طار اولمغله یون
داغ ایدرلر صوابدرکه اول محل سترقی اولماز و بو علته قابضه باغرده قابض اشیا
دن مثلا اقاقیا و لحیة التیس دم و انزروت و مصطکی و کندر و شب یمانی و بسبا
بیرانی و طراثیث و اکثبی انار ارقامی و بشلا مازو و سماق و جلنار و بالیق طوتقال
ودسنر و قنواتی و بیرانی مناسب اولور و بونلره ربع کسر ایدیجی دارولردن
مثلا انیسون و کمون موافق اولوب دخی بوشاردی اشیادن و فونث ویریجی
زفت و علک البطم و مقل و راتینج نافعدر و نافع ضمادلردن اشنه و کندر و مر
هر برندن اوچ درهم ایکی درهم اقاقیا و اکتیل هر برندن ایکیشر درهم
اوده دوکوب و سرکه ایله یوغوروب اوده موضعه ضماد اولنوب محکم باغلیه‌لر
ضماد اخر مصطکی و کندر و مامیثا و جلنار و دم الاخوین و مرد و بالق طوتقالی و حب
الثعلب صو ایله یوغوروب ضماد اولنه فصل ضماد صبیان اوغلانجقلر ضماتی
عصفور و زعفران هر برندن ایکی درهم مقل درت درهم [illegible]
جاوسیده یوغوروب ضماد اولنه ضماد بولیه کشیره سرو قوزابی دم و
سمنر و جوز بخوش و مازو و اقاقیا و صمغ هر برندن برابر اوده صمغ صو ایله یوغوروب
ضماد اولنه ضماد صبیان اوغلانجقلره سماروغ ماخزن که قوروش اوده دوکوب
بالق طوتقالی ایله یوغوروب ضماد اولنه تبی نافعدر

ایکی یوز سکسان ایکنجی باب فتق نوعندن قیله [illegible]

بوکه یل دیه پسین دیرلر فارسیده بادغر عرب دیرلر و ادخیلر انواعی
دیرلر و رومیلر و یونانیلر

دیرلرکی فتق بعضی یل دیه لکن علتی قراقر جوق واقع اولوب و الده
خفیف اولوره و خایه کیسه سی دخی دیه گبی بیوک اولوره اما بو نوع فتقده
قیله الماء فتقنده دخی اسان بر شیدر علاج هنوز کچن بابده ذکر اولدی اکثر
نفاخ طعاملردن و میوه‌لردن دخی زیاده پرهیز اولنمق کرکدر زیرا بو نوع فتق ریحی
اولوب بو بابده ریح کسر ایدیجی اشیادن نفع ایدرلر مثلا جوارش کمونی
و حب الغار معجونی و حاصل کچن بابده ذکر اولنان هر شراب بونلر دخی مناسبدر
و بوکه بذر قطونا ایله قیضیب قاطلمق تنمی موافقدر و نافع قطورلر لازمدر فتقه

مثلا بابا بابی خایه ازوب قضیب قالمده در قطور اخر زنبق یاغی اون درهم مشک
درهم جند بیدستر ربع درهم زیتون اربع درهم اوده زنبق یاغی ایله ازوب
گاه دکاه یونیدن کتابت معبوداره قاملده‌لر و بوکه سنبل یاغی دخی موافقدر و مثل دارولر
که استسقاء طبلی بابنده ذکر اولنمشدر بونلر مناسب اولانی علاج ایده‌لر ضماد که ریحی تسکین
ایدر مثلا کرفس تخمی و انیسون و جزر و اسفند و مصطکی و زعفران هر برندن بر درهم
علیله کابلی و بلیله و املج هر برندن ایکیشر درهم سکبینج و قطراسالیون و نفاخ
الاذخر و قسط و زراوند مدحرج و اسارون هر برندن نصف درهم اوده دوکوب
ایلدوب هر صباح بر مثقال استعمال ایده‌لر و ضمادلر که کچن بابده ذکر اولنمشدر بونلر دخی
نافعدر و بو علتده معده طولنجه طعامدن صاقنه‌لر که ضعف ایراثندن خوف اولنه
و جماعدن دخی حذر ایده‌لر و علت ییرنی دائما باغلو طوته‌لر و بونک رفاده سی
اکثر مورودن و اکثر [illegible] و ایکی بو طرفی باغلو
محلی طوتمق کرکدرکه ازه‌جق حرکتدن و صچرامقدن اضطراب ویرمیه .....

ایکی یوز سکسان اوچنجی باب فتق نوعندن قیله الماء بیاننده در

بوکه صو دیه پسین دیرلر فارسیده خرغزه‌ی دیرلر و ادخیلر انواعی
دیرلر و رومیلر و یونانیلر دیرلر

بو فتقک علامتی خایه دریسی شعشعه‌لو و مران اولوب ثابت و زائل اولماز
دال ایله طوتسه‌لر ثقیل اولوب دکای خایه کیسه سی بو علتده قیله‌ی ریحی
گبی یل ایله طولار و کاهی آواز ایدر اما قراقر گبی صدا اولیوب [illegible] آوازلیدر
دقراقر قورولدیه دیرلر و آواز ایدیجی سیلنوردر بونک علاجی اولا
صوی ازالتمکدن و کندر معجونی بو بابده تبی موافقدر و استسقا زقی بابنده
ذکر اولنان ضمادلر دخی بو علتده تبی نافعدر و دخی ضماد نافع اریه ادنی و سعد و کل
ارمنی و کمون و مرسین و قندوین هر برندن برابر اوده باشی [illegible]
صو ایله یوغوروب ضماد اولنه ضماد اخر حلبه و اره اونی و کوکرجین [illegible] هر برندن
بر جزء صعتر [illegible] ایکی جزء علک البطم اوچ جزء اسکی [illegible] یاغی التی جزء بر مقدار
زیت یاغی دخی قاتوب ضماد اولنه و بلوط کوکلیج و کبریت [illegible] زیت ایله یوغوروب
منفصل ضماد و طلا اولنسه مناسبدر و اکثر صو چوق ایسه نزل ایتمک کرکدر
مثلا نزلی بر جانبدن ایدوب و نزلی دیدکلری کاره بعضیلر بزل دیرلر انوکله ایکی
اوچ کونده بر صوی اخراج ایده‌لر و نزلی مستعجل ایده‌لر و غشی واقع اولمقدن
احتیاط ایدوب قوتی حفظ ایده‌لر و صاقنه‌لر که بر خطا اولیه .....

ایکی یوز سکسان دردنجی باب جماعک احوالی ومنفعت ومضرتی وتناسل احوالی علی الترتیب بیان اولنمشدر

تا رسیده کار بر نهادن و کار بدن واحوال داد بدن دردر • وازجمله انواع دردر اکثر انسانک واکثر حیوانک هر نه دردمند وبیمار ایدنلر

ایمدی ای روحک بقالرینه سبب توالد وتناسل در • حق تعالی جل شانه جماعک اوزاکا لذتنی تناسل سببی ایله تعبیه ایلیوب • واول لذتی بولمقدن اقدم اشتهاسینی دخی مقدم خلق ایدوب • وبو خاصیت نه جمله ارزانی قلنمشدر • بو لکن کیمی اشدرنیا فکر وتدبیر ایله اولوب • مثلا عقل وفکر صاحبی اولنلر اوائل دعوا فنیه امورینی کورمک والتمامی واول لذته منجر دیلور • وحیواناتده دخی حس لذت وغلبه هیجان خلق ایدوب انوکله التمامی اقتضا ایتمشدر • ومردملک فاحشی وجوجوغی که معلومدر حجاب اول شهوت مانع اولنمدی کاهی وصولدن مانع اولور • اگر رجالی واکثرینه ده معلومدر • وبو کاره شیطان مسلط اولوب خلق اولنمشدر که اول حالتک لقایح وابلیس داخی انوشه سندن غافل اولدیر • ومردمک جماع حالنده بسمله اوقنمیجون قیلمامدرکه انا وانادن بعی معاشر شده حاصل اولان اولاد اولا داول بسمله و شیطانه جو جوغدن وخا صیتنده شبکه نامعلوم وبسمله شریفه تغافل قلنمدن بیننا ملق ودیلک بو نحت لی ظهور ایده بونلرک کوزنکی کوکیرا وکمال عقل ومروت بونده کندوینی حجاب ایله حفظ ایدوب • وبو ایشک جنسی دکاری داشکالنده لایقدرکه کیرو حجاب اوزره معامله اولنوب حیوانه فرق بهت اولنیه • وبو احبدنا کیکدن تاوینه وارینجه ارلرده عورت بیری آولوب مستور ونسوانک وجواریلک ایسه احوالی معلومدرکه عورتدر جمله سنی اتک وناخوبه اوازینی بله استماع ایتمک لازمدر • مثلا عورت نده جمله کندوینی ستر وحفظ اومنوولکاره جماع واشتغال معهوده تصور اولنمدقدر • واولرده جمله بو شغلدن نفرتدن حفظ وستر خاطره علامت ایچوندر • اما کشینک کندو حلالنه شرعی مطهر تجویز کورر وکی اوزره کورمک والی اورمق جایز اما مروت دکلدرکه • اول خلق اولنان حجابی دخی ترک ایدوب بی حیا لقلر ایده لر • اما حکم مصلحت لازم کلن حالکه مثلا اشتهای جماعده تقصیر واقع اولمق سببیله آنک منعنی سویلمک وکوزلک ودافع لطیفه لر واجنبی سی اولنمشدر • اما بو دخی لازمدرکه مثلا اشتهای جماع وقوت جنده دخی تقصیر وار ایسه آنک علاجی ایتمکدر • وبونلرک علاجی جوریا بن صکره تفصیل اولنور • والحاصل اشتهای جماع کالده لدلادخی نه درجه منفعت ومضرت

سبیلرینی ودرجه لرینی بلمک لازمدر • بو مرتبه لر معلوم اولنلره نه کلام اما معلوم اولمیلره تفهیمی لازم کلمشدر • پس نسل طلب مصلحتی ایچون بونکت نوتلری بالکزکی حفظ وصحتی الکنوتلرمک بابنده تنبیه مهم دره • ورجالک وفت المجامعت وقتنده وحبی انزالده موافقت اولنمق وانده ظهوره کلمک سبب اولوب چه بوده بره مصلحت کورلمش اولور • وچوق اولورکه رجالک مثانه سی وکلاسی ضعیف اولوب انزالی عورت لذت حاصل ایتدوکی نقدیرجه ولد نوتد التمز • وکاهی رجالک صولی حار وحذلمواولور • ویاخود اعضالردن خارج بارد اولور • نسوانک دخی بو بله حالی اولور • تقصیر بونلرک هر قنغیسنده ایسه علاج ایله صولرینی اعتدال اکتوررلر • سوداغلب ویا خلاص اولمقله تخم عورت مصلحته قبول ایدوب مصلحت تمام اولور • وکاهی بو تقصیر انده اغیری ولد حاصل اولمامغه مانع خصوصلر واردر • مثلا کاهی اولورکه ارکک شوقانی ومناط هیجان غلبه سی اولوب وقت جماعده تیز انزال اولمق لازم کلور • وعورت انزالی ایله کلوار اولمیوب مجرد عورتک شهوتی دیرشوب صحبته حریف اولوب ارایسه انون هنوز امیدی ایله عورته کمال حاصل ومقصوده واصل اولمش اولور • بوندن دخی صافتی کرکدر • زیرا عورت جماع آرزوسی الا مقله جه بیکانه آرزو به میل اتمکه ظاهر اولور • پس رجاله لازمدرکه کندو مقدم انزال اولوب وعورته انزال دخی واقع اولمدوغنی حس ایدرسه بعدالانزال جعلی بیرنج دفعه حرکت یعنی فروج ودخول ایدرلرکه ایله عورتک دخی مرادی البته تمام اولمش اولور • وکاهی اما ضربی جماعدر واقع اولوب نفع وضر ووقت دخی لازم ایدوکی الکامیه لر • انوکک کیلره زیاده ضرر ایرشور ایدوب جماعک ونفع ونفعتی وبعده ضررینی ولازم اولان خصوصلری علی الترتیب بیان ایده لم • ان شاء الله تعالی • • •

ایکی یوز سکسان بشنجی باب دخی ایله جماعی ونفعی بیان ایدر

رسیده هودکه بوقت کار دنا وبر نهادن دردلر • وازجمله انواعی دردره وردمند وبیمارلر

دردلر • پس حاجت وقتنده وشهوت صادقه حالنده جماع لازمدر • زیرا جماع دخی استفراغدن عدا دلنور • بولکه استفراغ طبیعی دیمشلر • زیرا بدن فضلهلری انکله دخی دفع اولوب وبدن خفت بولمغله هر اندام غداسینی زیاده قبول ایدوب اوچنجی هضمه وارنجه هر اندام غدا طلبنه تشنه اولور • واعضا به هر واقع اولان اثر بهره ایسه اوچنجی هضمده اولوب وفضیله دخی تاثیر ایدرنا

ضعف حالنده شعفن اولان منی

بویله در بوجهتله هر بر عضوه موافق غذا وجوده کتورمکله زیاده قوتلر حاصل اولوب بدن
اندام کوزللنوب خصوصا اعصابده عصبانی عضوه قوتلر حاصل اولور خصوصا جماعه
جماع قوتلر ظهور ایدر اما ضعف حالنده شعفن اولان منی دن حاصل اولان بخاردن که
بورکده دماغه و کوزه صعود ایدوب دبیرلرکه بو منی چوق مرضلردن خوف اولنور اکیا
بونکه کبی دفعنا ایله جماع انتلا استفراغ اتمش اولوب سلامت اولور مثلا شعفن
منی دن حاصل و بالایه صعود و طربیله واصل اولان بدبخاردن قولنج وکوز مرضلری و
صداع انواعی دوار و دیرلر اندیشه لر و مالیخولیا انواعی اوجاعی و اختلاجی اولان بورکده وجعی
و غضب و غصه زوری و بخورلری و اورام مفاصل و ارقه و قوشنی جرب و مواسیری و جعلره خوف
اولنورکه بو مرضلردن سالم اولورلر و اکثر بو امراض وارایسه دفع اولور مکرکه جماع ضرر
ایدر منتهای مرضلره اولوب منع اولنه و عورتلرده واقع اولان اختناق رحم علتلری
او معوقه منی دن عارض اولوردر و انلک کبی بو منی بخارلری ناقص و حبس جماعدن و
انزال تام واقع اولمادن فراغدن اولور خصوصا دقوق وسوداوی مزاج اولنلر
خود منی مدت جماع ایتسه لر اعتدال واقع اولمسی متوقف دره اما بارد و رطب امزجه
ده مضرت چوق اولماز اما بوق جماعدن اندره چوق ضرر واقع اولوب ضعف
طاری اولور امدی دقیق و نازکی ایله اولان جماعده نقدر نفع اولدوغی بیان اولنوب
بوندن صکره ضرری و جماعه صالح نه در دیمکدره منع اولنور و دفع ضرر نه ایله
اولور جمله سی هنوز ذکر اولنور اما ان شاء الله تعالی ...

ایکی یوز سکزنجی الفنجی باب جماع مضرتنک بیاننده در

جماعنک ضررلرین دیمکدر فارسیده اندرزبانا کاربدن و بر نهادن دولر
دارنجیلر انواعی
درلر دردوعم دیوناملر
درلر یکی بابده جماع اولنمقدن نیچه فواید ذکر اولنمش

ایدی اما بونکه اول الظن دخی جزء یوقدر جزم دیه دکز جماعه مدت طویله و بیر لسون
و حیرانی جماعده صحبت تمام اولدن فراغ اولمسون دیمکدرکه منی بو حالتلر ایله شعفن
اولوردی بو حسبه بعض کشیلر و یا خود بعضیلره جماع افراط اوزره اولنوب
باشی قوتلر صوکوندر زیرا منی انسانک قوتیدر اینی چوق صرف اتمکلا ضعف
ایراث ایدر خصوصا عللسز ویرامز ونقترده اوله مثلا جماع اولنه دن
صکره اوجه بدنی خالی اولوب غذادن دوموردن بری ضرری منی طلوبه حاصل اولان
دن تکرار تکرار منی تکثف انزالنی الحاح اتمک ایله خصبه نک غذاسی خام الکبس النعش
اولور انوکیجون چوق جماع بدنلرده برجی جماعدن صکره منی مرتبه فانا کاتکسه

واقع اولور زیرا منی اولماخدنما بوسنونا فرج اتمک لازم کلور بو دفعه اکثر بو کرکون
کلان ماده خام دری وقت کلمک لازم کلور جکر دخی بویله در و معده دخی بویله در مثلا
معده بمک کنددن اشغل اولان اندامار خالی اولوب بر وقت غذاسی طلب ایدرلر و
کامل هضم اسیر ایدرسونی بولمناز فساد وانت اقتضا ایدر و خام غذالرکه بر اندامه
تقسیم اولور بی هضم دارملده اندن عارض اولان امراض بجه کره نحلنده ذکر اولنمش
ایدی مثلا سده لر جکر وبرلی و جزائم و استسقاره مؤدی اولور زیرا مشغول
غذادن کرفان تولد ایده کلمشدر خام لیکن جمله اشغل اندامارده توزیع وتقسیم اولنوب
اول محلده جکرک جلی اسبر بشمتن کیلوسی قانه اتمک ایدی نا بخته اولان مواددن
کرفان وصوددن افراز ایدوب اول دخی تقسیم اتسه کرک اجزای قادر اولمیوب
بوحزنا خودجوق مضرت ایرشور مثلا دماغه خام ماده بخار صعود ایدر اندن
سنبر وصرع وسکته ونسیان وفالج ورعشه ولقوه وکبر واسفله زیاده ماده
نازل اولورسه ضعف اعصاب واسترخاء بدن ونبوک غلافنده جمع اولوب
خفقان ظهور ایدر و دوبکنه کیدرسه رطب سعال وضیق النفس وسل تولد
ایدر و اکثر حلقه کیدرسه انده جایزدرکه صلب ورم وسنده لری تولد ایدوب
و اکثر مفاصله کیدرسه اندن اوجاع مفاصل ونقرس الم اتسه و نقرس متولد اولوب
اولور و اکثر بلغم ینج ورطوبت غلیظ دخی اسفله اینرسه دوالی وداء الفیل علتی
ظهور ایدر و معلوم اوله که اکثر جماع امتلا اوزرینه اولورسه بنه بو علتلردن
خوف اولنور زیرا منی خروج اولنمقله هر اندام هم وقت غذا طلب ایدوب الور
و اکثر اجلاع اوزرینه جماع اولورسه مضرتی عظیمدر کنتاکجه بدنا بارد و یابس
اولوب وحواس وقوتلری ضعیف اولور و بو سبب ایله اعصاب وسائر
اندام سست اولور و چهره لونی ورونق کند ونظامی حالندن متغیر اولوب
و باشک صاچلری دخی ضعیف اولور و بوست دماغ سببی ایله جایزدرکه اصلع
اوله و وجع ظهر ووجع کلیه ومثانه خود مقرردر و هر کیمکه بو منزه هر امر خلط
اوله جماع حالنده قواش لاینده ارقیه چقار و بدننده هر امر ریله مرظاهر اولور
دکوز بر جنقور اولور و طعام اشتهاسی ضعیف اولور و طعام اشتهاسی
ضعیف اولنده کثرت جماع خودقی هر امر ده رعشلر که واردت حرارت وارث
خروجی مستولی اولوب حتی تلوف لقلق و محرقه لر اولور و اکثریا اوینوسزلق
شعفندن قوتنج رنجی تولد ایدر خصوصا اول کشینک که پهلوسنده اولدوغا بعضی
رنج الم بر بهانه سی اوله و چوق جماعه معتاد اولنلر زاعف اقتضا ایدرسه

دماغه خام ماده ونکاره صعود
ایدرسه صرع وصداع اولور

منی اسنک قوتیدر اینی چوق صرف
اتمکله ضعف ایراث ایدر

باشی ایدن قبیل اولوب بیوزلی قاراولور . و چوق احتلام واقع اولور . امّا اختلاطک افراطی ضرری جماع ازاطی ضرری کبی دکلدر بولکه عسلان ازه جوق جماع ایله مشغول اولدر . و کبیج کبیج ایدهلر خصوصا مشغول کسنه بکه مزاجی که جوق جماعدن جون مضرت ملاحظه ایده . و جماع ازاطندن مضرت کیمه تیز تاثیر ایدر . اول بوندن صکره ذکر ایده لم ایکی یوز سکسان بیرنجی باب . جماع مضرتی

کیمه تیز زیان ایدر . انک بیاننده در

قارسیده بیرنهادینی کسی زیانا رسیده دررلر . واذ تجبلر انواعی

دراز در بیرو در دو ملر دیو نایلر

پس لاغر و یابس مزاج دیابس البدن اولنلره جماع ازاطندن خوف اولنور که اصلاح اولنان رطوبت کند ده اولدن ازالمکی دخی زیاده خرج اولنمغله و وارث عزیزینی اوزرینه وارث جوبه مستولی بونلره اولوب دقه مؤدی اولوره . و سموز وانکوا اولنلر بو مرض بعید اولور . و قتنده جماع بونلره استفراغ غدره . امّا اوقمرضلرکجی یا بیره ذکر اولنشدی انلردن خوف اولنوره . زیرا انلرک بدننده فضول چوق اولوب دماغ کسنه ده که انلری ازورلکی رعاصیه میل ایدوب یا فنود بیشل کبی اوله بایجی اق سخلو اوره . بو اصل مزاج برودت دیبوست علامتیدر . و بو طائفه نک منیلری دخی ازاولوب . و غلیظ اولور . و مضرت جماع انلرک بدنلرینه عظیم اولور . و زه یاغز و حمره مائل کسنه لرک طمرلری واسع اولور . امّا اوخود طائفه بو نیاب انلرک انزاماریتک لی ازاولوب دینلرک دربی قوی و ظاهر وقتبلی غلیظ دکوده طلاری چوق دجلدلری صلب و خشن اولور بو حار و یابس مزاج علامتلریدر . بو طائفه نک دخی منیسی از و غلیظ اولور . امّا شهوتی چوق اولور لکن محل انزالده زیاده لذت بولور . و منی چوق و وسعت اوزره انزال واقع اولمق سببی و بارد و رطب مزاجلو کسنه لردر . ذکر ایلدوکمز قوه یاغز و حمره مائل کسنه لرده لذت انزال اولقدر اولمار حیّان کلوب بجز و جبین جماعده انزال محلنده کندوبی جمع ایدوب قالقوب کتمکه قادر دکلدرلر . و ازاط جماع مضرتی و منفعتی قاباجوقلغنه عدازلغنه کوره اولور . و شول طائفه نک سمو زلکی یاغدیا اوده انلرک جلدلری ملایم و قللری ازاولوب دینلرک دلری لحم ایله مستور و طمرلری انجه اولوب وانی ازور و سمو زلکی یاغدر لوقی دخی اق اولور . بو مزاج بارد و رطب مزاج علامتلریدر . بو طائفه نک منیسی چوق و رقیق اولوب جماع شهوتی از اولور . امّا جماع ازدو

بو مزاج بارد و رطب مزاج علامتلریدر

ودفع قوی و محل انزالده لذتی زیاده حس ایدر . و حکمتلرکه بونلر زیونلی فرزندن امین اوله لر . یکن اوّل مضرتلرکه وجع ظهر و وجع رکبه کبیلر چوق اولور . و اگر سموزلکی لحی اولوب و دعوتی حمرته میل ایده انلرک طمرلری دخی واسع اولوب و قاتلری چوق اولور . انلر حار و رطب مزاج علامتلریدر . انلرک منیسی چوق و جماع اوزره سببی قوی واننه دفع منی و لذت جماع زیاده اولوب بو جهت اوکوزلر کبی جماع ایدر . و انلره مضرت ازاولوب و جماعدن منع اولنسه انواع امراض حاصل ایدر . بونلک ضرری چوق جماع انلک فرزندن ارتق اولور . و فی الجمله واکثر پیر و اکثر لاغر کسنه لر دو جماعدن عظیم لذت بوله لر . بعده ضعیف اوله لر . انلر هر حال ایله جماعدن بعید اولمق کرکدر . زیرا کنه و هلاکلرینی اندن الخامق کرکدر . بو مقوله یره زشت عورت نصیب اولمق یکدرکه چوق ازروده اولیه لر . امّا عجیب حالدرکه بعضیلر معتاد اولوب قصدی داشتهاسیه بو عکس ینلرسه ایلیوب لعب ایله جماع ایدوب و فرزینی نشاسیده ایدوب بیرنج کور ان جکلک لا زعند دیوب خبث انفسی الجن نجلرسه ایلریبه یلیاد مراده جماع ایدر . و بعضیلر ضعیف و زبون اولوب نجه زنانا جاجی قواموشش انکله تندرست اولورلر . اوّلا جماع مضرتنی نذارک و تدبیر ایله دفع اتمک مهم اولوب بعضی جهالت ایله کندولی ورطه یه برافوب مضرتی تدبیریا ایلیه . و تدبیر مضرت بوندن صکره ذکر اولنور . . . .

ایکی یوز سکسان ایکنجی باب جماع مضرتی تدبیر و علاجی بیاننده

قارسیده انزر دفع مضرت بیرنهادینی دررلر . واذ تجبلر انواعی

دراز در بیرو در دو ملر دیو نایلر

جونکه مزاجلری هنوز کچی بابده ذکر ایلدیک ایمدی اوّلا بارد و یابس مزاج صاحبنه حرارت و رطوبت زیاده ایدیجی تدبیرلر کرکدر . مثلا طعامی بیاض اتمک و قوزی اتلری دکوفته لوشنورباری دقتوزیانی کبابلرکه دخی رطوبتلو اوله . هریسه ده دا ستنی اونلرک معتادلرینی طعاملرینه صاحبه لر . و اگر ازه جوازنجبیل دارچینی و قلقل خلط اولنسه حقیقه مناسب اولور . و عسل ایله اسبفنج زنجبیه و قطایف و لوزینه بروقاتلوشرابلر و اقتبار انزسه ایله بیشمش مرغالم و دسلی سه لو بیرنج آشنی دا او زم خشابی تناول ایدرلر . و اکثری وقتلو اشیادن پرهیز ایدوب ملایم و اسبتی شیلر دهاو تورهلر و یاتهلر . و وقتاکه طعام هضم اولجامه کیرمک بعده خبرب و یاسمین ماطلرجا وغالیه مسک و جمله خوش رایحه لر و بخوریج و زنجبیل و شتاقیلی بیرورده اری استعمال ایدوب دوقی قوت زیاده

اولمغیچون شراب ریحانی وماء اللحم ودرونج بیرده صار وسبانخ گبی طعام ایدوب
عسل ایله استعمال اولنه ودواء المسک بارد الفلفله ازوب ویره لر وخروش ایله لو
وسنبول قرنفول ویره لر وناردین وسلول گشنیزده کاهی واقع اولوب جماعده
چوق لذت بولورلر وبونلره چوق لذت وارز وحاصل دکلدر بونک احوالی مختلفدر
بومحلده اولماز بونلرک قوتی سقوطندن حذر گرکدر وبونلر خونلی اولنلره دخی جماع
جائز دکلدر ونازه بکلره دخی مضردر اما تازه لره یاز ایامنده بارد صو ایچرمک
نافعدر که بونلره ضعف اخلاط اولور دیرلر که حرکت وجماع حرارتی سببی ایله اولان
اول زاید خلطی حار اولوب دیرلر دخی تسخین ایدر واز اطلاق گتورر واخلاط
تحلیل اولور علاج اولا بدنی اخلاطدن پاک ایده لر وحرارت غریزیه تسکین
ایدوب بعده بارد مزاج صاحبی گبی عنبر عود بخورلر یاسمین ایدوب و…
معجونلر دخی مثرودیطوس ودواء المسک وبونلر امثالی معجونلر استعمال ایده لر وبونلرده اشتها
وقوتی سقوطندن وبلکی مخنثیدن احتراز ایدوب اکثر واقع اولور ماء اللحم
ایله شراب عتیق نافعدر وغذالرده کباب وقلیه دیرلر که اسبی اولنلرک
معتدل ایله اوله وصو بریته ماء العسل وشراب العسل ویره لر واگر مزاج حار
یابس ایسه رطوبت زیاده ایدیجی اسفیدبا ویرملک گرکدر که حرارت غریزیه اوزرینه
حرارت غریبه مستولی اولمقدن حذر ایده لر وبدنه حرارت ویره جک ریاضت
وتوجه دن وحار طعام وشرابدن واسبی اولنلردن واسبی اولنلر ایله اولان غذا
لردن پرهیز ایدلر وغذالری باش قبق واسفناج وماش وگشنک
شعیر وتازه ایران وار … وبطیخ … دنیم بیرشت بیرده وتازه
بالق ومیوه لردن الما وامرود و… اوزوم نافعدر واسبی ایزن اچنده
اجلاس ایدروب بعده یاسمین ونرگس یاغلرینی مخلوطا سورنک وشم
ایتک لازمدر وبارد ورطب وارده لردن ترنجبین و… سدر شکر ایله
یاخمه ایتک … ایدوب یمک نافعدر واگر مزاج حار ورطب ایسه ابتدا
جماعدن پرهیز لازمدر واگر جماع پرهیزنده وسواس وکوز بولانغلغی وبینی
افراطی خوف اولنوب مثلا جماعه لذتندن بهره مند اولمق طلب ایدرسه
باریا وماضه وبورک قوت ویره مک گرکدر مثلا قارصمچیلرک معجونلری و
دواء المسک واقتضا ایدرسه شخر جوارشی ونوشنی دار وکبیر جائزدر
وطعام شرابه دخی معتدلر ویره لر واگر بورکت ودماغ دخی حار ایسه
وبو معجونلرک حارلرندن … لازم گلورسه … قبل و…

تازه لره یاز ایامنده بارد صو … گرمک نافعدر

معتدللر

معتدلر وماء الجبن صندل وگلاب والما وابوا تیک وسفرجل ایلک وشراب ریحانی ایله تقویت
ویره وب وبونلر مددنا صنادلرودخی ویره لر وکاهی واقع اولور که جماعدن صکره بعضیلرک
اعضاسی دترر وبونلر تا نفس طربنده دگل بلکه رعشه طربنده ذکر اولنه عللنه علاجی
منضج بارم ورعشه جاورشیر وادوله رعشه ده مرزنجوش ویره وب وسعوطیلار یاغی ایله
اعضای یاغلامقدر واگر او استفراغ اولنور … تی صوابدر مثلا اوره ونزه
به باعث رطوبت بدندر اگرشیم … مثلث وقثاء الحمار وفطوربیون رفیق وبدنه
الاجوه ایله استفراغ اولنه ودماغه مشک وعنبر ونادرسا وبابانجیه تقویت ویره لر
وعنبری دخی قسط وناردین وقرنفل سوسن یاغلرینه که ایچنده مسعد وزنبق اوله
اعضایه سوره لر وبعضیلر جماع ایتدکده صداع عارض اولوب نوعا گوزلری وگوزلر
اطرافلری … اولور زیرا بدنده خلط موطا اولوب جماع حرکتیله اول خلطک
بخاری دماغه چقار اول خلطی استفراغ ایچون تنقیه اولنوب وصداع انواعی
بابنده صداع جماعیه ایچون اولان علاجلر ایله دخی تنقیه اولنه وبعضیلر شراب
صرف ایچون زیاده … لکن جماع ایدنلره دخی بو حال واقع اولور انک علاجی
دخی صداع ضاریه بابنده ذکر اولنشدر انک ایله اولنمسه ذکر اولندوغی
اوزره استفراغ لازمدر مثلا حب ایارج وحب قوقیا کبیر ایله اولوب دهن
باقی وگلاب وعنوره صوبی وسرکه وستان بریرینه خلط ایدوب و… اصلاح
باشی اوزرینه قویه لر وطعاملرینی بونلردن ترتیب ایدوب وغذالرینه کشنیز
ختم اولنسه مناسبدر وبعضی نطولر که بلادریا دام ودولک بیراقلرندن
واکلیل الملک دن ایدلر وبعضیلر جماعدن صکره عظیم یورغونلق وکهل و
تعلق عارض اولور انک علاجی گندرلی اسبیجه اسباب ایله اورتوب
وبخور … فاخر گورلک گرکدر وامتلاسی بو عنبر … ادویه دخی نافعدر
واگر امتلاسی وار ایسه اول تنقیه ایده لر وابتدادن قالقدوغی گبی ماء
اللحم ودرونج بیرده وصاروسی شکر ودارچینی ایله ویره وب وبر ایکی ساعتدن
صکره حمامه واروب بعده لطیف غذالر وشرابلر استعمال ایدوب بر یکی سا
عت
گجدوکی گبی یا او یومغه قصد ایده لر ایکی یوز سکزنجی طقوزنجی
باب شهوت جماع غالب دکلدر وطالب اولمق … بیانندهدر
تارسیده … رغبته بسیار دلی طلبی … سنور دررلر واکثریا اولکی
دررلر ورد … یونانیلر
دررلر جماع اشتهاسی چوقلق اولمیه اولوب وقوتک

دخی برنده ایکیادرهم جماع اتمکله قوت ساقط وبدن لاغر اولور بونک علاجی بومقوله
اشتهاری کسر ایتمکدر وبونک کسری استفراغله اولور وغذاسی خفیف ومبرد
وسبزه‌لردن باردلر که بقله وخیار وخس وبلبون ایله مخلوط اوله وسمیز اوت عصاره‌سی
دخی شکر دخی بوبابده نافعدر وطعاملرینه اکشی ابوا ویاشش دفوریک کشنیز
وحماض تخمی قوسی وغوره وسماق ورباس واکشی انار واکشی نورنج قاتقی وبارد
ورطب اشیادن قبق واسفناخ وسموز اوتی وکاسنی وعنب الثعلب صولری وبارد
ویابس اشیادن ارپه وطاری ومرجمک صولیغلری طبخ ایدوب یکک ومقعده‌یه سموز
اوتی وکشنیز وقطونا بیرانلرندن ضماد اولنوب دخی لبا ومردسنک واسفیداج
دخی ضماد وطلا اولنوب وبونلرک صولرندن منقل مقعده یومنی کرکدر واگر اول
کشینک رطوبتی غالب وحرارتی دخی اوله کوزلمک باخاصه منی واشتهایه جانی
آز ایدوب ومانع قوتدن منی دیو والحاصل منی قوریدوب ومنی قوتدن مانع اولان
دارو ویرملردر بختس البنی عارل دینجی دخی نخمی هر برندن برابرجه سفوف ایدوب
بش درهمی مرزنجوش صوایله ویره‌لر اخر بذر سذاب وبذر البنج وجند بیدستر
هر برندن برابر اوله سفوف ایدوب بوندن بر درهمنی شراب بارد صوایله تمر دخی
ایدوب ویره‌لر اخر بذر سذاب وانیسون هر برندن بر درهم قندر بی وجندبیدستر وبذر
البنج هر برندن اوچ درهم اوله سفوف ایدوب بونک مقداری اسنی لی ایکی درهمدر
اکشی ایران ایله ویره‌لر اخر حند فوریدور بذر سذاب اوچر بچی درهم عارل تخمی
بش درهم هرشربتدر سکنجبین ایله ویره‌لر وبرقاج کون منقل صباح وقتنده
عارل تخمندن ایکی درهمی سموز اوتی صوایله ایچه‌لر که جماع اشتهاسی بونلر منقطع
اولوره واگر شهوت جماع سببی منینک حرارتی اوله دجماع ایتمامش دجوق
مدت کچمش اوله انک علاجی منی ظفره تیز چیقوب وجواسنده حرارت ووقت
حسن اولنوب وجماعدن تیز ضعف طاری اولمقدر بونک دخی علاجی ذکر ایلدوکمز
بارده شربتلر وبارد ضمادلر وکتان یاوده شکده باغلوب وارقه تک اوسته
نابونرک انته قلیجه بر تخته قورشون قویه‌لر وبونک سببی اولورکه ریح و
سودا کثرتی اولور اگه علاجی سهو واسهال استفراغ دریکی کسر
ایلیجی داروسر استعمال ایله دفع اولور

ایکی یوز طقسانجی باب قضیب تواتر وانتشاری بیاننده

بوعلته انتشار ذکر دخی دیرلر ذکر دائم قائم اولمقدر تارسیده بر خاصه‌در
کیر دیرلر واقربلر انواعی
دراز ودو مطرو یونانیلر

دراز - ویونانلر فرایده وصوس دیرلرکه او بوجنی
کاذبلر اغاجدن متوک بر قضیب دوزوب انوکله اوپوب اوینارلر. انوکچون بو علته
اول رسم وصورت اسمندن مشتق اتمشلر. وبو علت اولدرکه مثلا جماع اشتها
سبی بوغیلی ذکر دائم قائم اولور. وبعض تواترلری بی هر بار تواتر اولور. وبونک
سببی تناسل آلتلرنده وحوالیسنده غلیظ ریحلر جمع اولوب. واول ریح ماده‌سی
نه بر غلیظ رطوبت ورطوبت محرکی بر ضعیف حرارتدر. وکاهی اولورکه بو علته سبب
تناسل آلتلری تخانیقی وغایه وقضیب وحوالیسی مسامه‌لرینک سدود اولمسیدرکه
بو فضله‌لر وانواعلر اوستنده قالوب تحلیل ایله خروج اولماز. وممکندرکه بو انواعده
منفتل اولان طمرلر اغزلری بو نوع فضلات ایله مملو اولوب تمام ذکر حادث اولور
زیرا انتشار وتواتر سببی اعصابک وذکرک کوبا اظطلاجیدر یعنی سائر اعضا
سکزمه‌سی کیبیدر. وبوکا بر سبب دخی مثلا طولا امتراید ورضا رطوبتلو ریح
اوزاطی اولوب ریح روح حیوانیه مقارن اولوب درعقب دم دخی یوروملکدر
ومحل محافظه قضیبک حرتیه اول دم داوی فضلات که ریح در رطوبت وحرارتدرکه
قائم ایدر. وبو علته انتشار دیمک اول فضله‌لر غلبوب اولک اقوامنه جمع
اولمسیدر. وبو علتک ماده‌سنک اسبابی غلیظ ریح تحریک ایدیجی طعام
وشرابلردرکه مثلا اوزوم ونخود وبوکرجه وبروه صاروسبی کبیلر اوله واوزوم
شرابی دخی بو نوعدندر. وارقه اوستنه یاتوب ارقه ویسخین انتطه ماده‌وکه
ظلوب ریحی دخی تحریک ایدر. واگر بو علته تیز علاج اولمزسه اوجه یعنی
منعقد اولوب حار ورم عارض اولوب هلاک احتمالی قوقی واردر بونک علاجی
اوچ نوعدر بری اولدرکه انک ماده‌سی بر غلیظ رطوبت اوله انک علاجی
بلغم امتلاسی علامتلری وکچمش تدبیرلرکه انک سببی دخی بلغم تولدی اوله واشتهای
ایرالیجی اولدرکه انک ماده‌سی قان اوله. وعلامتلری قان امتلاسی علامتلریدر
که مثلا [illegible] حار ولوبنده حمرت اوله. اوچنجی اولدرکه بو علته علاجده بر قاج
کون آرام اولنورسه کرچه قضیب یوکث اولور. واحتلاج دائم دنعاظ قائم
قالور. اما اوجه یعنی منعقد اولمله حار ورم ظاهر اولوب تیز هلاک ایدر.
ومقدمه فاری عظیم ریحلنوب استسقا طبلی قیاسی اولنور. وصوف وفی کتوردوب
بونلکه هلاک ایدر. وبو علت عورتلرده دخی واقع اولور علاج اول اوچ نوعک
اولکی نوعی که بلغم غلیظ اوله دیشی ایدک ابتدا اتی بچه دفعه قی ایندره‌لرکه بلغم اکسلوب
وماده‌یی منیاری چکه دنیاری جانب اوزلرینه ریاضت منقلو برنده بر کرکدر. مثلا

بابی دکتابده چلک یکی واله ادویه‌لری یکی وباش اشلکی تافله فلفل یکی اولکه ماده استفلدن اوزلیوب
بخارلری رجوع وتوقف ایده وطعام وغداسی آز ولطیف وخفیف ویره‌لر ودریجی کسره
وبعنی بو تقلیل ایده‌ر اشیا ویرملک مناسبدر . وجماعدن وجماع فکرندن وآرزوسندن
فراغت ایدوب . وبلکی چو کوره‌دکلی جماع ایتمیه ودیوبه ایلیه که علت زایل اولنجه قاعدن
وافکارندن امین اوله مکر جماع ایتمکدن بعض علتلر ظاهر اولمسندن خوف اولنه‌جق قراجلو
کیشی اوله تناسل وجماع بابنده تفصیل اولنمشدر . انک کیبلردن خوف اولنورسه
بقوبه وذا خه اتمام طوبیه انیدادن بش یکری کون کافیدر . وایکنجی نوعک علاجی ابتدا فصد
اولنوب بعده بچه دفعه قی ایتدرملکدر که ماده بخارلری میل ایدر . وفصددن ضعف
طاری اولوب وضعفدن علت منقطع اولور . ودفعاکه قی ایتدررلر نیلوفر شرابی
ونیلوفر کوکی دا[illegible] ایله قی ایتدررلرکه منی نوفدن وقی تقلیل ایدر ضماد سرکه وکافور
دلک [illegible] عصاره‌سی وعدس مقشر طبخی ایله قوشانی [illegible] ودفاس [illegible] اوستنه
ضمادلر اولنه [illegible] بابده ذکر ایلدوکمز غدالردن آزآز ویره‌لر دلک [illegible] خیار وصای [illegible]
وبارده صودنا قیزدیلی [illegible] جالینوس قولی اوزره نافعدر . وفصددن صکره
نیلوفر [illegible] صویری ویرملک وضماد سرینی بابونه‌دن [illegible] جالینوس
قولی اوزره نافعدر . وعلت آخرنده سذاب [illegible] ویرملک نافعدر . وبعضلر
طبیبلر بو علتده جماعی منع ایتمشلر که اکثر ضعف واکثر [illegible] ماده جماع ایله دفع
اولور دیمشلر . اما [illegible] جماعده بو علتک ضرری کوسترمشلر [illegible]
[illegible] وارده [illegible]
[illegible] نافعدر . واوچنجی نوعک علاجی الکلدن
[illegible] فصد ایدوب بعده قی ایتدره‌لر واکثر طبع یابس ایسه حقنه دلیته
[illegible] ویره‌لر [illegible] طبخلری اولوب [illegible]
[illegible] ایده‌لر
ضمادلر که [illegible] وکشنیز [illegible]
واسفیداج [illegible] وسرکه [illegible] ضماد [illegible]
نیلوفر وبنفشه وعناب [illegible] بادام یاغی [illegible] واکثر [illegible]
ایسه [illegible] بادام یاغیله [illegible] کافور ایله ویره‌لر . وبو بابده [illegible]
[illegible] ناقعدر .

بیلکیل که [illegible] شرعت انزال منی ودودی [illegible] احتلام بیاننده در .

فارسیده قزروئی [illegible] بیشت وآب [illegible] دکوشاست [illegible]
ودیره [illegible] بونانیلر
[illegible] قاعده [illegible] صوکره [illegible] اولور [illegible]
وملاعبه وقتنده وبا فکر وآرزوی جماع وبا نظر واکثر [illegible] زماننده [illegible]
صوبه [illegible] ودیره وبعضلری [illegible] رقتی صوبه [illegible] بونلرک
ومذی [illegible] سببلری [illegible] وبو علتک اسبابی [illegible]
[illegible] منی [illegible] ابتدا [illegible] ایکنجی منینک قاملیقی رقتی اوچنجی
منینک حرارت [illegible] تناسل آلتلرینک وقوت ماسکه‌سنک
ضعفیدر . اولکه انک سببی [illegible] ومنی چوقلغی اوله تناسل [illegible]
واقع [illegible] ضعف اولماز . ورنکی [illegible] اولوب [illegible]
علامتلری ظاهر اولور . [illegible] واولکه سبب رقت وقاملق
اوله انک علامتی منی [illegible] اولوب [illegible] زماننده [illegible] قوت [illegible]
[illegible] وانک کیم سببی تناسل آلتی وقوت ماسکه‌سی ضعفی اوله انک
علامتی [illegible] ایده [illegible] اولوب
[illegible] اولور که شهوت سببی ایله کثرت جماعدن [illegible] اریوب
[illegible] رطوبت [illegible] بدن ضعیف ولاغر اوله بونلرک علاجی
مثلا نوع اولک علاجی صفرا [illegible] منع ایدوب وفصددن صکره هر صباح [illegible]
[illegible] انار [illegible] وسکنجبین [illegible] ویره‌لر تقلیل [illegible]
[illegible] وتخم [illegible] ایکی درهم [illegible] کشنیز [illegible]
اوچ درهم [illegible] ونیلوفر [illegible] ایکی درهم کافور [illegible] بونلرک
مقداری [illegible] اوچ درهم [illegible] استعمال ایده‌لر . وانک کیم سببی منی
قاملقی ورقتی اوله انک علاجی [illegible] استعمال ایدوب [illegible]
[illegible] ایله اوله وبونلری
[illegible] وعسل ایله [illegible] ومذی [illegible] منع ایدر فصل [illegible]
[illegible] ومذی منع ایدر [illegible] انک [illegible]
[illegible] ضماد [illegible]
[illegible] واکثر ضمادلر [illegible]
[illegible] ضماد اولنه [illegible] غدا [illegible]
[illegible] لر . واولکه منی [illegible] دیمش ایدک

انک علاجی بارد و سنبلر وضماد و برودتلر ایله حدتنی تسکین و اعتدال لازمدر. و بو بابده
خارلو و سموزلو دنی تحلل یاسکنجبیا ایله نافعدر. و ازالی توکمک جمله علاجلری بوکه دنی مناسبدر
جالینوس قوی اوزره بنلو فرمیکه دوشلم انک و بونلرک کبیرکت یاغلریا سورنگ منی
قوشنی کسر ایدر. و فطونا و بلداکشی طلاملر بو بابده نافعلردر. و ابزار خوسیج و مرسلین
و جلنار و سماق و لحیة التیس و المغوله بیشنی قباد و ب صو جند یاجلاس اتنرزه
بر و ضمادلر که قوشاق محرمنه قویه بر بنده اولان منه بردنا اوره. و انک سببی که قوش
حاسکه و آلت تناسل ضعیفی اوره. اگر حار مزاج ایسه بو ذکر ایلدوکمز کچدیس اکر علاجدر
اما بارد مزاج ایسه بو اکثرنا دافع اولور. بونک علاجی رطوبت استفراغی لازمدر
مثلا متواتر قی و اسهالدن صکره حب شیطرج و حب منتن و حب اصطمیقون کبیلر
و طعاملر کبابلر و قوری قلیه لر که طراخ مطبخنه ایچنده پشمش اوله. و بال حلوالری یمک
و نرکس یاغلریا مشکله طلاسنک مفیددر. و ابزار که مرسین و مرزنجوش عصاره
لری و انار رفابی و بلوط و سعد طبخنده اجلاس اولنه بعده قسط و فرفیون و سعد
و سنبل و اقاقیا و رامک و نرکس و مرسین یاغلری طلا اولنمق کرکدر. و اطریفل
کبیر که خبث الحدید ایله … دنلمش اوله بو بابده و جمله اعصاب و عصابی اندلره نافعدر
و اولکه جوق احتلام واقع اوله کتان انی و شکدانه یاقوب سکو و بیراپ او ستنه
اوتوره و بادنج و خورشوندنه قوشاق مخی مناسبدر. و باقی
علاجلری و تفصیلی احتلام بابنده در مراد ایسه نظر اولنه

ایکی یوز طقسان ایکنجی باب جماع ضعفنک سببلری
و دفعی بیاننده در

فارسیده اندر سبب ضعف جماع ضعف کامور سیزه دنی دیرلر. و ازعجیل الولای
درلر. دردملر دیو ناظر
درلر. بو علت اوچ نسنه سلامتلکی لازمدر. و بونلرک
قوتلریله بش نسنه اولور. و اوچ نسنه دیدوکمز شول عضولردر که دماغ ضعیفی
و قضیب و اوعیه و منی ضعیفی و سست اولسه در. بونلر سلامت کرکدر و اوعیه
منی دنی اعضا رئیسه دن … امنلر دور. و دماغ دیوارکت و جکر اوعیه
منی دنی اعضاء رئیسه دن و ماده منیلر و بونلرک بقاسی اندرک سلامت اوزرنده اولسه در
اما بعضی متعلق و متعلق واردر مثلا ارقه اوستنه و ایاق اوزره و جماعده
جماع انک بونلرک ضعیفنه مدد ندر و جماع ضعیفی علامتی اولدر که جمله دن
بریابنده دماغ ضعیف اولسه جماع آرزوسی اولماز و بانفرادن جماع

ایدرسه

ایدرسه ذوقی لذت بولماز و قضیب سست اولوب و اگر ضعف اعصابده
ایسه حسی و حرکت ضعیف اولوب و کاهی ضعف اعصابدن براقت اولور که
دماغه ایرشور. مثلا دوشمک کبی و زخم و جبر کبی و کاهی یاخود قطع اولندوغی و نقدره
قضیبه متصل اولان اعصابدن بر عصب منقطع اولمش اولور. و یاخود بر یاره دوشنی
انی طوتمش اولور. والحاصل دماغی و اعصابی ضعیف اولانک ضعیفی بردوزده
اوله بارد و هواده جماع ایدمز و بارد و میللر اکثر ضررلو اولدوغی معلومدر. و اگر سبب
ضعف رطوبت ایسه علامتی صاحبی صولر اوه و جماعده و سستلک عالمنده جماع ایدمز ایکی
جماعدن صکره بر نفس ساعت جکجه جماعه قادر اوله مز. و اکثر اوزاقلا صولر ایجک و مرطب میوه لر
و بایلر اکثر مانند اشیا اکثر ضرر ایدر. و اگر سبب ضعف حرارت ایسه علامتی صاحبی
قیش فصلنده جماعه ازوق قادر اولور. و اگر سبب ضعف یبوست ایسه یابس سوء
المزاج علامتلری ظاهر اولوب و مرطب اشیا اکثر خوش کلور. اما جماع ایلمک زیاده
ضررلودر. و یا جلدانک کیم جماعی و اعصابی ضعیف اوله بونک خلافنجه که جماعی قوی
دلوقی تمام و آرزوسی و قضیبی محکم اولوب اتمام سستلک و عطشا … و
طشره جماعی انک یاخود میکسا … اما ارقه اوستنده جماع و طلی و مالدار عورتک
اوینه کیبسه هیچ و جان دمان و ریح ایلدوکی بو ازاردر. و قضیبی یورک ضعیفی
اولسه جماعی ارازا ایدوب لذت و نشاطی ازا اولور. و قضیب نیز محکم
اولماز و شهوتلر ضعیفی دنی بویله در. اما سست جنبیف برودت و یا رطوبت
و یا حرارت و یا یبوست ایسه بارد اشیا برودتنه و رطب اشیا رطوبتلو مزاجه
و حار اشیا حروره و یابس اشیا یابس المزاجه ضرر اولدوغی معلومدر.
و دماغ ضعیفی دنی بو برودت سوء المزاجدن بر نفسی ایسه اول دنی بویله در.
اما یورک و شهوتلر ضعیفی دنی اولسه نه بونک ضدینجه مسکنک دعشا [illegible]
دفعیه و حرارت و برودت اندازه سنجه ضرر ایدر. و اگر جکر ضعیف اولسه و منی
و آرزوی جماع از اولوب کثرت جماعه قادر اولمه. و قادر اولدوغی اندازه سنجه
دنی ضعف کتوره جکر ضعفنک علامتلری جکر ضعیفی سوء المزاجی بابنده انواعی
جمله علاجی ایله ذکر اولنمشدر اندن ظاهر اولنه. و طبک و شهوتک سائلی
وقتنده مسندر و رکه. مثلا جکر قوتی و منی زیاده اولوب جماعه قادر اولمق
طلبنده اوله. بوکا یالکز جکر قوتی طاقت کتورمز. مقبلی و متعلق و بدلر سبب
بونک کبیلردر. بیلی یورک و معده بیله قوی کرکدر. و دماغ و سائر
اعضا ایسه قوی اولمسی خود بابانده ذکر اولنمش ایدی. و بوانده امارک

بسبب برنکاد و بابازده مثلا هر طعام و غذا بر ازاله وار ودب بنی بوآلی مقدار اعضا وانوم
طبیع اینسه کرکه رحله ذکر اولنمشدر، ومزاج خصیه واوعیه منی بو بابده درکه مثلا اوعیه
منی حار ایسه انک علامتی خصیه بیوک اولور، وقضیب اوستنده اولان طمرلری قالک
قالک ظاهر اولور، ولمسده دخی حار اولور، وبونک صاحبی جماعه حریص اولور، ومنیسی
چوق اولور ومنی بالغ اولور، وقاسغنده قللر تیز بتر واولادنک اکثری ارکک اولور، واکر
بو جمله بارده واقع اولسه منی طوکشی اولوب آز اولور، وخصیه کوچک اولور وجماعه حریصی
آز اولور، والحاصل حار مزاجک ضدی اولور، ونعوظ ضعیف وقضیب طمرلری رقیق و
لمسده یوموشاق وسست بر بوغازلری آصله دخی اولور، اما یابس مزاجده منی آز
وغلیظ اولور، ونعوظی کوچ کوچ واقع اولوب، دفعاتی شول قالوره بر قوت باقی دیابچی اولور
اولورکه بالغ دباطرق طونقاز اولور، ورطب اوعیه مزاجی رکبت اولسه منی وارث
ویبوست ایله اولسه منی آز وصارب رنک اولوب وقاسقی قللری کیکدن بتوطلوه واریجه
چیر وتیز بالغ اولوب وجماعه دخی حریص اولور، اما چوق جماع ایده مز وکثرت جماع ضرر
ایدر، واکر حار و رطب ایسه منی چوق وقوامده معتدل اولوب وجماعی چوق ایدر
ومضرتی آز اولور، واکر چوق اولنسه ضرر ایدر، واکر بالکلیه بارد و یابس اولسه قبلی
آز اولور وکیج بتر وجماعه حریص اولور. ومنی رقیق وکبود رنک وقضیب دخی
لاغر اولور، ومنی دخی بلا نعوظ ظاهر اولور، بو نوعه عنین عارضی درلر علاج پذیر در
وانادن اویله طوغمش اولانه عنین خلقی درلر، بونکه علاج اولمز غایت فرق قول اولور
بو نوع عنینه فالج قضیب درلر، و هر قضیب که بارد صوده کسه بر بوزولیه قابل
علاج دکلدر، واکر بارد صو ایله بوزولور ایسه فالج جنسندن دکلدر وقابل
علاجدر، وجمله بوزکر اولنان امراضه عارضی اولسه قایم دکلدر، کاه اولور کاه دخی
اولمز قسمیدر، واولکی رحیلی وطبیعیدر، بنه اصلی وطبعی ایله قالور، امدی جماع خصوصنده
اقوی اولان اولدرکه اوعیه حار و رطب اوله یعنی امتلا اولنمش کرکدر، واکر امتلادن
الکز نشئه واکر بخاری اولوب یعنی امتلادن فارغ اولوب تجاوز ایدرسه
بنه الکا بو حال علت اولور، وکاهی بعضی تغیر احوال دخی سبب اوملر اولاد وکثرتی فوقندن
نوعا کندوی حفظ ایدرم قیاس ایدر، ایکن کیبلرک بر عضوی ایله هر نوع جماعی تناهی
اولمیوب وتولد ایدر، زیرا جماعدن هر عضو ایله ضعف طاری اولمیوب اعتدال
بینه قوت بولوب سلامت اولور، وصحیح المزاج اولانلر ناموافق نه بر
برد یا رطوبت ویا ریح ویا جمله جماعه لازم اولان جوهر لونسنه بردن بر قاچی
آز قالمقله مجامعت حالی قصورلو اولور، وجماعه قوت ویرن، وباعث اولان

ریح دخی ایکی نوع اولور، بری طعام صوکنده بخاری ردی قوتنده ایدر، وبو ریح هر کسه واقع
اولور، وقضیب محکملکی هر نقدر ایسه بو نکسابه در مادام که جماع ایدوب فارغ اوله
قضیب سست اولماز، وبری ریح دخی وار در رطوبتدن صکره اولیعود، وظهوری بر ابر
طعام هضم اولوب بر بخار رقا تغوب رحید ومزه وبو ریح کیلوسدن جکازه کیموسه دکزلی
بوکزکه وبو کرکدن اوعیه منی به وقضیب طمرلرنه کیروب نفخه قیام ونعاظ حادث اولور
خصوصا احتلاط لذه وکیجه آخرلرنده چوق واقع اولور، وبوکه اعضا اولقازه زیرا بو نوعک
حرکت وحرارت ویریجی بخاردن اولمقله فی الحال تحلیل اولنه کلمشدر بلکی تعقیبک یوزن قاره
اولور علاجی دماغ ضعیف اولوب دذکر ایلدوکمز علامتلری ظاهر اوله اکثر دماغده
بارد فضلهلر ایسه اسطوخودوس ایله دماغی پاک ایده لر، حب شحم حنظل دخی
واسطوخودوسدن دوزه لر وبعده ایارج فیقرا وحب قوقایا ایله وبعده عنبر ومر
وعطرلر وموافق معطرلر ایله دماغه قوت ویره لر، اما مزاج دماغه کلدکه اکر دماغ حار
ایسه صندل وکافور وبنفشه ونیلوفر وکلاب بیک ویشتم انک وضعی دماغلرنا
نعیده، واکر دماغ برودتی اولوب ازاطلو کلاب ایسه مشک وکاهی عنبر وغالیه وعود
ویر شکتا ودواء المسک استعمال ایدوب وانا دشتم ایده لر، واکر ضعف یورکده
ایسه تریاق ودواء المسک ومفرح اکبر واوغلانی شرابلر وشراب ریحانی
ایله تقویت ویروب وفکر وغم وانده وغصهدن وسوداوی غلیظ اطعمدن پرهیز ایده لر
واکر جکر و بوکرکن سوء المزاجی وقضیب واوعیه منی ضعفندن ایسه اولانی معالجه
بر فالج قضیب نوعندن ایسه ویا عنین صحیح وخلقی ایسه انک علاجی اولمز، اما بالکلیه
فالج ذکر اولنوب اخلاط غلیظ کثرتی علتی ایسه اول دخی تنقیه روب بعده مسهل ادویه
ویره لرکه اعصابی اخلاط لزجدن پاک ایده لر، مثلا قنطوریون رقیق وشحم حنظل وقثا
الحمار کبی ایله مسهل ویره لر، وحدیمو وحرارتلو حقنه لرکه حار یاغلر ایله اوله، وحرارتلو
یاغلر دخی طلالر ایده لر، واکر قضیب سست اولوب بارد سوء المزاج سبب
المش ایسه جندبیدستر وفرفیون وبونلرک یاغلری دخی طلا اولنه، واکر سوء
المزاجی رطب ایسه اهل وسعد ودارچینی ودیج استعمال ایلمک کافیدر، واکر لعفا
رطب فراجلری سالم اولوب و قوت جماعه ضعفک سببی صوکک ویا یکنک
نقصانی ایسه، بشو طعام وشرابلر ویره لرکه کثرت ریح سبب اوله ابراهیر
حرارت لازمدرکه رطوبتی تحریک ایدوب دانما بر بخار رقا تغوب فایده ایده، اما
بر کلده حرارت بنه قوی اولورسه بخاری تحلیل ایدر، بو بابده نافعی لازمدر، واکر
واکر نعوظ مثلا اهلقده ومعده خالی اولدقده وریاضت صوکلرنده اقوی اولورسه

حارّ و وارو بربلك وحار واردر بافارا بسوره بر والحرب صنعت حرارت نقصاني
ورنج قلبي اسب امثلا دفتنده معده قوي اولور معلومدركه رطوبت ازدر بونکله دهم
هر بيلك اكثر مناسب علاجاري استعمال ايتمك بابنده ذکر اولنور . . . .

دکوزنجي طقسان اوجنجي باب جماع قوتنی دخی زیاده ایدن طعام وشراب بیاننده در

جماع قوت زیاده ایدن اشیا وبخار رسیده اندر دارو وشراب ودخي ا
که قوت مجامعت را وبني ر زيادت كند ودر بره وا انجيل انواعي

ودر ره دردمد ویونانیلر   وارد

جماع قوتنه دخی زیاده اولمغه بارور ایدوب وجوده کتوردکت ریح دخی زیاده ایتمکله هر
جهته انتك كركدركه نوقان واشتهار جماع اقتضا ايده وهركاه كه اد جه ومني بونلر
طوره اخراج انك سهولت واتك ودفعه قوت حركته كلوز بولا ديرا زكي در مثلا ريح
ورطوبت ايله اوجه رطولدي كبي مجامعت قوتي ظاهر اولور مكركه انلده حرارت
وباسستلك اوله زيرا ريح ورطوبت اولوب وارزوي جماع ظاهر اولدقده قيام
ذكر دخي باجر اولميه بونلارنده اصلا حق اولور رنك انزامنده قباحت مؤثردر بارفت
باسستلك واردر بونلرك علاج بخاري بابده محلي اقتضا ايلكه هر مقدار ذکر
اولنديبي انديه بو بابنده ورق محلي ايله ذكر اولنور . وريح ورطوبت ديدكمز هر بونلر
سشرا بدني اولوركه اندن هر قاني توند ايدوب قوي ونزيج دخا ردر رطب اولمي
استر وانك حرارتي هرنجاره وريج قالدره وهركاه كه قاني قوي ونزيج اوره اندن
حاصل اولان ريح تيز قليل بولور لكن انك قوتي هضم تابنده وبالنده قالور . و
نفسه ره مجامعت قوتي اليه بوريجه ندر داول طعام اركه بو مصلحت ايچون انتخاب
اولنوب استعمال اولنور انده اوج قوت وجود لازمدر . بري جوق غذا اولمجي
ريح تحريك ايده . واوجنجي حرارته مايل اولمق كركدر . بوغذا نجاوزاليه والكر موز
طعام دغذا اولدره بواوج خاصه بولنماز ايسه لابد بواوج خاصه جمع انكه هر بكي
نسنه مركب اتمك لازمدر . واوج خاصه حاصل اولان مفرد نسنه لردن نخود ولوبيا
وصوبج ونشلغم . وهر خاصه بولان باقلا وصوغان . والكر مانذ نسنه لردر مثلا
باقلا جوق غذا ويرر . واندن زايد هر رطوبت واردركه ريحلر توند ايدر . ولكن حرارتي
بوقدركه اندن ريحي وداول رطوبتي قالدره پس بونكله هر نسنه خلط اولنه كه قراري
يابس ومني مزاجنك قصوري اوله . مثلا زنجبيل ودار فلفل ودشفاقل كبيلر اوله كه اوج
خاصه بر حاصل اولور . وصوغان وشرب دخي كرچه ريحي قالدره . اما غذاسي آزدر

آنی

بوفازنون اصلیرجق

مقوی اولان اشیا

منافع نعناع وزنجبيل

آني هر باشنده قوي آتي ايله مركب ايدوب استعمال اتمك بواوج خاصه ده حاصل ايدر وصوبي
دخي زياده ايدر . ودرغوزنا ميرده دقوتي وناردي زنجيل دسرح دسرجه بني اري
وكوك ايلكي دخي بوجمله دران قليل الحراره دره . والكر نعنا وزنجبيل وطوزكبيلر ايد بيلي
نيه بواوج خاصه ديدكمز حاصل اولور . وبو بابده نعناعك قوتي تناسل النفرنيك تجديد
قبلي دخاصه سعيي مخصوصدر . وبونلرن هلكه هنيج ونشلغم وهر بيرد دخي هر بيرليره ايجود
وبو اوجنده بله غذا وحرارت ورطوبت زايد واردر . ولكن نارذي حارركدر وغذاسي
دخي واردر . والكر ميرده صار وسبلد مركب ايدوب بشوريسلر قوي منفعه اولور . و
رسيده طلتلوا وزم دخي كثير الغذا اورطوبت كتوردكي دوكه ريحدر . وحلبوں وفوشنف
دخرما وبادام وفستق وجوز هندي وحب الزلم وحلبه وناربه سر وكوكر جين باوردس
وادرك دخودس قابه بري وسرجه قوتي انواعي دبرده بري دبني اري وناردي هكزين .
دعسل وانبنك بابي ونزيج وسدده اعلامتي انجير دقوري اوزوم دموزكبيلر جمله مقدار
بابه قوت ويرر . والحاصل اكثر مفرد والكر مركب وامدر جوق واردر رجله بابنده الكر نامع
والكر مفرد ايكي جنس باشنده هر رساله تاليف اولنمشدر . جمله سي اندن تفصيل اولنمشدر
الكر جمله سي بوكتابده ذكر اولنسه اوقدر ويرر . وبعضيلر سعتر دخي مقوي باهدر
ديشلر وبعضيلر دكلدر ديشلر زيرا سعتر ريحي تحليل ايدجيدر . وجماع قوتنه اعني و
انك غذا جهتيله اولدوني علت . زيدر . زيرا غذاده رطوبت واز حرارت بولمي
ساندر وهر باركه جماع قوتنه لازم اولان قوت . مثلا غذاده هر خاصه زياده
اوله ريح كبي هر خاصه لوسنه دخي مركب ايدهلر ريح واراكن صودخي زياده
اولور . وصوبي زياده اولان غذا هر بوني كيدر . زيرا قوت جماعه ابتدا صوبلاندر
اولا صو توند اتمك كركدر . بعده بل ووارث توند ايده اما فلفلك اعتقادي
بودركه بيني اول بل توند ايده اما خلافدري اول صو توندرب لازمدر . وبونلرن
غيري مزاج حالنه دخي نظر اولنمق كركدر . مثلا بعضيلر مقوي باه حار معجونلر تصنيف
ايدرلر . واول معجون اصلنده مقويدر لكن حار مزاجه حار معجونلر ويرلدوكي كبي بهارلر
وله مزه بلكي ضعف كتورره . زيرا اومقوي حار معجونلر بارد ورطب مزاجه موافقدر
نه ايچون هر كسنك اكثر مفرد والكر مركب واير بوغذا ومعاجين هر بريسي
مزاجه كوره ويرلمك كركدر . مثلا حار مزاجليه مقوي اكثر مفرد والكر مركب واردر
الكر مركب حار معجونلر ويرلمك لازم كلسه انكا موافق وقوت جماعه يرار دارودن
ملايم ويرلدنه ورطوبته مايل اشياقا توب ويرلر وبارد مزاجه ويرلمك
لازم كلسه حار معجونلر مقرر اتمز مكركه تاليف ايدن اول معجوني ميزان ايله مركب

دخی اولمیه • ویو معجونی صوغومایندن غدا ترکیب ایتمک انوکنجون افضلدر • غداء نقصان
وخطا اولمیا زنهایت فایده سی دخی اذ بولورلرسه معزز دخی اتمز • اما حار معجونلرده
خطا ونقصان چوق اولور بر ده بر زاجه حار معجونلر دیرلرسه واول کیشی اول معجونه
بوخالیو ما زیاده رغبت ایدوب استعمال ایدرسه اکثر وارث عزیمی مستولی
اولوب بعده اول حرارتدن ظهر پاشلر با جتلامق ویا اجلیق وقورلق تشنج
ایدوب هلاک خوفی واردر • ونخود ودیدلکلری معزز نسنه ر جمله اطبانک مجرب
بازمشلردر • مثلا نخودی شرابده ر صلادوب جیک جیک قیی نافعدر
ونخودلو ترفلوقولانسی ایکی قلیسی ایچنده جوز دکنزنا وصوفیج بله طبخ اولمش
اولسه جمله مطلوب اولان مقوی خاصه معززدر • ونازه بالیق بریانی که صوغانله
پشمش اوله وادوزینه دارچینی وزنجبیل بر اغوب یکسه دخی مفیددر • اکر
بارد مزاج ایسه آزه جق دارفلفل وقرنفل دخی قند تربو بایده طعام
نافع صلیوبی مقدم صوده طبخ ایدوب بعده یاغیله بریان ایدوب بر ده
صاروسبی ودارچینی قاتوب بیه. بر طعام آخر اوج دانه یلیج که اوج آیلق و
تندرست اوله • واوج دانه کوکرجین یاوروسنی قیناد وب اندن حاصل اولان
یاغی وصوبی ایله اول اوج یلیجی مهرا اولنجه نخود وبوکرجه ودارچینی وسقنقور ده
طورن قاتوب • اکر سقنقور طورلری بولنمزسه طوز ایله زنجبیل اکه بدل اولور
اندن قاتوب تمام متهرا اولندقدن صکره بر یلیج صباح وبر یلیجی اقشام یبوب وادوزینه
سیاه شراب اختیار ایترسه عسل شربتی ایچه • یا نخود قوروب اوزدم
قادروب دارچینی وزنجبیل ایله یبوب کزلک اوزرینه سیاه شراب اختیار اتنز
سه قوری اوزدم بشرلی ایچه لر غداء آخر دوه نک ایکی جبر اق صوغان ونخود
بر رجبرا اوزر بشوروب عوددلسنی ادلر ایله یبوب اوزرینه سیاه شراب
اختیار ایترسه بیله مویز ایچه لر غداء آخر هندی جوزینی تازه سود ایله بشوروب
ویا زیاده ایلادوب وصلاب ایدوب دشیدایه دوب بوشلکه وادوزینه
زنجبیل دخی اکوب یبه لر طعام آخر بادام وفندق وفستق وجوز هندی
وفستق حشنجی ونشانلو وقیوز یا الجر هر برندن برابر اوله • وجملهسی
قند بیاضی بکسدیب غبار ایدوب هر صباح قرق التی درهم قدرینه قرصی ایدوب
کوره. بر طعام آخر یلیجی نخود وبوکرجه ودینه جکردکی ایکی وعصفور تخمی ایله
تمام پیلیوب وبشوروب دارچینی وزنجبیل ایله یبک وسرچه قوشی
دکوکرجین فارنی مرسانی دجرجر وتودی وعصفور تخمی ایله طولدروب

ویر کاغده صاروب اوجاق اتشنه دکوب ایچنه کومبوب بریان ایدوب یبک دخی نافعدر
وشفقلی سرچه انلری بیوب وصویرینه سد ایچمک اکثر کی بوخصیه قوت نافع سبیددر
وانیک یاغیله جوز صوغانلو بیره قارشدروب بیسی ایدوب ایستی اوتمک ایله یبک
فائده ایدر • والهنه وشلغم ونخود وصوغان ودارچینی وزنجبیل ایله یبک قوت موافقدر
ویو ذکر اولنانلر اطعمه ولر هر نه بر ریسه اوزرینه اوج فنجان سیاه شراب اکثر اختیار
ایترسه بیله مویز ایچه لر غداء آخر سیاه نخودی اوج دفعه جرجر صوینده اصلادوب
دکولکده قوروب اول نخود ایله تندرست توقلی دیدلکلری قوزنی ایچ بشوروب وادوزینه
حب الخضرا یاغی وفستق ودینه جکردکی یاغی قاتوب یبک دلو ترکیب اصلاحات قاتیلوب سایر
حلوای ومعجون کبی ایدوب هر صباح واقشام جوز قدر یبک نافعدر • وادوزینه التی درهم
بیله مویز ایچه لر آخر اشبو طعام مده مسک قاتیلو وحشکده معجون ایدوب یبک قوت نافعدر
معجون مسک اوج جزء مسک وبر جزء عاقرقرحا وربع جزء دارچینی واوچ اولقدر شکر ایله
معجون ایده لر • واوج رطل تازه سود ایچنه یارم رطل دوکلمش حبة الخضرا وکفایت قدری
قونیغی ودیشکر ایله معجون کبی ایدوب یبه. بر معجون آخر که بوجلی سبانکنی حوت تا سنفوردر
عدد سرچه بینی سبی وبش عدد کوکرجین یاوروسنی بینی سبی وایکی عدد تاوق
بیره سبی وبش عدد سرچه بیره سبی ودینی قیون اتندن اولمش مار التمه مونبرا
اوتوز درهم اوله • وصوغان عصاره سی اوتوز درهم وجرجر صویی التی
ومنا وانیک یاغی التی درهم اوله طوز ایله وباشی اولر ایله قینغانه ایدوب یبه لر
ویرسا عدد قنکره ایکی فنجان نبیذ ایچه لر معجون آخر سوزی قینغانه دره که ایکی درهم
جرجر تخمی بر درهم لسان العصافیر وبر درهم کندر اوله دوکوب بیره صار
وسبیله بچه ایده لر معجون منزکل فلفله انیک یاغیله صوغان قاوروب وادوزینه
سرچه قوشی دکوکرجین یاوروسی بیره تربه بر اوب وبارم درهم قونیغی
دازه جق سقنقور طورلری وزنجبیل قاتوب بیه. بر معجون آخر اون عدد بیره صاردیسی
بکرمی درهم انیک یاغی اوتوز درهم شکر یارم درهم دارچینی ربع درهم
قونیغی ایله قینغانه ایده لر غداء آخر نخود آب بشوروب زیاده صوغانی
ورنت انغاذ وقونیغی قاتوب بوطعامی استعمال ایدرکن اولنده واورده سینده
داخی نده بر رفنجان سیاه شراب ویا نخود نبیذ ایچه لر حلوای ایکی جزء فستق
ایکی جزء تخم جرجر دوکوب وانیک یاغی ایله قاوروب آزه جق دارچینی وقرنفل
قاتوب شکر ایله حلوا ایده لر حلوای نبل مجوری فراجه مناسبدر ایکی رطل
انیک سودی بر اوج ترانجبین وبر اوچ دوکلمش فستق وایکی جکردک مسک

سکردن حلوا ایدهلر حلوای آخر بر رطل سمیذ درهم وارزجنی اون بش درهم نشاسته
بر اوقیه خشخاش بش مثقال بر چکردک مسک ایله سکردن حلوا ایدهلر و بر هفته یه دکین جماع
ایتوب بر کون یا بو حلوادن یا بلکه طعامدن کباب و قلیه و حبة الخضرا و بطم و شام
فستقی و بریولر خرابه کوره لر و کباب و قلیه اوزرینه اوچ فنجان سیاه شراب یا خود
بیننه یومر ایچه لر لعوق صوغان عصارهسینی یاری سد ایله و شکر ایله و بر چکردک مسک
ایله قوامه کتوروب لعوق ایدهلر لعوق آخر شقاقل و خولنجان عصارهسی ایله و سد
و شکر و مسک قاتوب قوامه کتوروب لعوق ایدهلر دهن قنده که سد قتهلر سرتاز
اولان کیمدرکه سد کسلمه و اکر کسلدن خوف اولنور ایسه اول سد یا قفامه کتورهلر
دباغ قاتمق لازم کلور ایسه حبة الخضرا یاغی قتهلر که اکا دهن الاخضر دیرلر اول یاغدن
یا خود اتنک یاغندن کرمانی و طوزینک از اوله و اکر طوزی چوق اولور ایسه اول یاغی
بارد صو ایله یومق کرکدر که طوزی کیده

ایکیوز طقسان ودرتنجی باب جماع قوتنی و منی یی زیاده ایدن شربتلر بیاننده در

فارسیده ایشیده که اندر قوت جماع و منی را زیاده کند و بر دافع [illegible]
انواعی
دیرلر دردملر و بونلیر

دردر جماع قوتنی و منی یی زیاده ایدن شراب [illegible]
شلغم و چرچر صوده بیشوروب و اول صویه پاک قوری اوزوم قیناتوب
و صوینی قرشدروب قوامه کتوروب روبی ایشره یعنی رواق ایشرهیه
لر شراب انجیر انجیر بش منّ حلبه اوچ منّ و حلبون منّی دارچینی و قرنفل نودری
هر برندن ایکیشر درهم صوده قیناتوب و قوری اوزوم صوینده رواق
ایشرهیه ایدهلر شراب هویج اون منّ هویج کوکی هوانده دوکوب
صوینه اوچ درهم خولنجان و اوچ درهم حلبه و ایکی درهم نودری قاتوب
[illegible] اوزوم صوی ایله و شکر ایله رواق ایشرهیه ایدهلر و اوزره جوق مسک [illegible]
لر شراب نخود [illegible] نخودی [illegible] صوینده اوچ [illegible] دوکوب
[illegible] دوکوب صو ایله قیناتوب اوچ درهم خولنجان و اوچ
درهم حلبه و بر درهم زنجبیل و بر درهم قرنفل دارچینی درهم عسل
و کفایت مقداری شکر و اوزره جوق مسک ایله قوامه کتوروب رواق ایشرهیه
ایدهلر شراب بزر الجزر هویج تخمی اون درهم شلغم و چرچر تخملرندن
بشر درهم خولنجان بر درهم سنبل بر درهم قرنفل بر درهم

دوکوب

دوکوب قیناتوب صوینده یوز الی درهم مقداری قاتوب کفایت قدری
عسل و شکر و مسک قاتوب رواق ایشرهیه ایدهلر شراب العنب
بش یوز درهم قوری اوزومی قیناتوب شلغم و چرچر تخملرندن دارچینی و قرنفل
بهمن و حلبون و لسان العصافیر و حب الفلفل و لعبه و چرچر و هویج تخمی هر
برندن دورت درهم اوله دوکوب و قیناتوب و عسل و شکر
و ایکی چکردک مسک و یارم درهم عنبر قاتوب رواق ایشرهیه کبی
ایدهلر بو شربت اکثر قاره و اکثر بارد مزاجه غایت موافقدر

ایکیوز طقسان بشنجی باب جماع قوت ویرن معجونلر و ترکیب دارولر بیاننده در

معجون مفرح بطوس بارد مزاجه نافعدر و دواء المسک معتدل امزجه
اصحابنه مناسبدر خصوصا ضعف دل و دماغ سبب اولور معجون بهلبون بهلبون
و شقاقل و زنجبیل هر برندن بش درهم [illegible] و قرنفل و نودری و بهمنین هر برندن اوچ درهم
دارچینی [illegible] و هویج تخمی و چرچر تخملرندن هر برندن ایکی درهم [illegible] عسل [illegible]
[illegible] یا خود [illegible] هر برندن اوچ درهم یوزرلک تخمی و لسان العصافیر هر برندن
بش درهم [illegible] درهم قاتوب شکر ایله معجون ایدهلر بونک مقداری استعمالی مثقال درهمدر
معجون مغوی زنجبیل و شقاقل و دارچینی هر برندن بر جزء انجدان تخمی و [illegible] و فلفل هر برندن
یارم جزء [illegible] ربع جزء چرچر تخمی و [illegible] هر برندن بر جزء عادت اوزره معجون ایدهلر
مقداری استعمالی اوچ درهمدر بارد مزاجه غایت موافقدر معجون بلادر عسل بلادر
ربع جزء ایکیسی دارچینک یاغی هر برندن بر جزء قیناتوب عادت اوزره معجون ایدهلر
مقداری استعمالی بر درهمدر معجون النخلة العصافیر سرچه قوشنک یعنی [illegible] و لسان
صوغان تخمی و شقاقل و لفاح النخل یعنی خرما کسفی که اوراکی جنبار اولور دکندر
هر برندن برابر اوله دوکوب سرچه یعنی [illegible] قورودلمش اوله ایستی صو ایله
[illegible] دوکوب نخود مقداری حب ایدوب [illegible] دانه حب استعمالی اوله [illegible]
معجون ایدهلر فندق مقداری [illegible] معجون خرما
خرما ایکی جزء و حلبه بر جزء عادت اوزره معجون ایدهلر معجون المثبوب بادام و
[illegible] و جوز هندی و شام فستقی و کوکنار [illegible] و حب الفلفل و حب الزلم
و [illegible] هر برندن برابر اوله تار مسک و دار فلفل و زنجبیل اون جزء
[illegible] معجون مقوی شقاقل و تخم جرجر دارچینی و قرنفل نودری و زنجبیل و دار فلفل

بر بر درهم ایکی درهم لسان العصافیر وکندر بر بر درهم سرچه بیانی سکوه قورتش اوتز اوچ درهم جوز باغیله چوب ایدوب عسل ایله معجون ایدهلر مقدار استعمالی بر مثقالدر **معجون الجوز** کوکنار فستقی وکرفس جبلی تخمی دار چینی مسکه اودوب وعلک البطم وعلک الانباط ورقی ورلر بونلر جمله وزنده برابر اوله عادتاً اوزره معجون ایدهلر مقدار استعمالی بر مثقالدر **معجون آخر** بارد مزاجه نافعدر وجاوشیر اوچ درهم اون درهم زنجبیل صو چیه اوچ کون منقع ایدهلر اکر احتیاج اولورسه جاوشیر ایکی درهم ایدهلر **وصف بوعلی سینا** حلبت وهویج وقاقله وتخم جرجیر ولسان العصافیر ولسه تخمی بر بر درهم بر فنجان بوزیدان وفلفل بر بر درهم ایکی جنر مسک کفایت قدر وحب الصنوبر باغیله چوب ایدوب عادت اوزره معجون ایدهلر **معجون معتدل ومناسب** قندس خایه سی قوندوسی دنعنور طوزی برابر اوله دوکوب وعسل ایله معجون ایدوب بوندن ایکی درهمین مناسب شربت ایله ازوب ایچوره لر **معجون مقوی** بنبه چکردکی ایچی وحبة الخضرا وکوکنار فستقی وجوز عذب ودعلیون تخمی وحب القلقل دنوزایکی بر بر درهم برابر اوله یعنی بر جنر جنر زنجبیل دشقاقل وحب الزلم بابه جزر از جیچ سرچه بیانی سی قوندوسی قانوب وآنه جیچ دار فلفل ونعناع قانوب معجون ایدهلر اکثر دار فلفل ضم اولنورسه دخی خوب اولور بونکه مقدار استعمالی ایکی درهمدر **معجون مقوی** حب الفلفل وحب الزلم وحب الرشاد وسمسام بر بر درهم یکری درهم زنجبیل ودار فلفل بر بر درهم بش درهم نعناع وفجیه الثعلب وتخم هلیون وجوز دجاج ومغز وصوغان وبرصه تخمی ولسان العصافیر وشقنقور طوزی بر بر درهم برابر درهم تخم انجره بش درهم شقاقل اون درهم وبهمن وقرنفل نودر بر بر درهم بش درهم بادام باغیله چوب ایدوب معجون ایدوب صباح واخشام بر مثقالنی بارد صو ایله استعمال ایدهلر **معجون عجیب** نورایی منز قضیب بارم درهم زعفران بهرده ایله بکت دوه هیرما به سنده قوز قدر قانوب بک دهار وسیخ خایه سنده ده باغیله حتی اتک ومعجون اتک وعنبار ایدوب بهرده ایله بک نافعدر وبو که مقوی ذو استعمال اولنور ورت ساعت دکین اوزرینه طعام وشراب هضمی جائز دکلدر که قوتنی ابطال ایدر قوتیجون خلقک مقوتنا اعتقادی بو قدر

ایکی یوز طقسان التنجی باب مقاوح قضیب بیانندهدر

طلا اولنجق درد وبیا نسنده در

قضیب قلبی نک علاجی اولدرکه قضیب سست ولاغر اولور بو علت عنبی دلکدر عشه وبدلکری باشقه در مفلوج قضیب **علاج** بوره واسعد وسنبل وفزول ودار چینی وخولنجان وسذاب دوکوب وتازه سدا انجنده اصلادوب بعده قورویدوب ینه دوکوب ینه صوغز اوده ایله اصلادوب وتکرار قوروب ینه عسل ایله یوغوروب قضیبه وحوالیسنه طلا ایدهلر **طلا آخر** پنبه چکردکی ایچی زنجبیل باغیله یا خود قسط یا خود خیری یاغیله یوغوروب طبان النته وقضیبه وحوالیسنه وخایه یه ومقعده طلا اولنه غایت موافقدر **طلا آخر** خردل وفرفیون وجند بیدستر وسعد وبوره وعاقرقرحا وحلتیت وفلفل وپنبه چکردکی ایچی وزنده برابر اوله دوکوب قسط یا خود یاسمین باغیله طلا ایدهلر اکر قضیبک سستلکی بر وده مزاجدن اولورسه بونک ایچنه ستر لعاب یابی قورمق کرکدر واکر رطوبتدن سستلک ایسه وج وابهل وسعد زیاده ایدهلر

ایکی یوز طقسان بشنجی باب قوت مجامعتی زیاده ایدن حقنه وشیافلر

بو بابده حقنه نک منفعتی نیجه بو قدر وجمله سبلری ذکر اولنورسه تفصیل اولور اولا حقنه بر بو کرکدر سموز دباغیله ایدوب جمع اولنش اخلاطکه قوت مجامعته مانعدر آنی اخراج ایده وخاصل انثیینک عروق واعصابی مجاریتی سدد واسعدن فتح ایدوب منفعت کوریلور **صفت حقنه** قیون باشی وخایه سی وبر اوچ قدر قوبیردکی وبر آووج نخود وبعقلان ودرمنه تخمی ودعلیون تخمی بر بر درهم اون بش درهم اوله جمله اخری صوانش ریملکده محکم قیناودوب بعده بو مطبوخدن اون بش درهم وبش درهم اول قیون غمدن اون درهم جوز یاغیله حقنه ایدهلر وصواب اولدرکه ابتدا حقنه خفیف ایدوب بعده بر حقنه بو حقنه لرکه بر تنقیه ایدرلرسه قوتی مفید اولور **حقنه آخر** بکری درهم حلبت ودکلش بغدای کشکی وبکری درهم نخود ودرمنه ونعناع وچکندر بیرانی بر بر دسته شلغم کوکی بکری درهم بادام اون درهم مقدار قیون باشی وخایه سی وتخم عصفور بکری درهم دعلیون تخمی اون درهم جمله صو ایله محکم قیناودوب دورت قصده بر قصه قاله اکر سد ایله قیناده سیرینی اعلا اولور وسوزوب بو مطبوخدن اوتوز درهم مقداری بش درهم سوسن باغیله وبارم دنک مسک قانوب ایکی ابتدالر وده اوچ کیجه ودایم اوله سنده اوچ کیجه آنی آخر لرده حقنه ایدهلر جماعده قالمش اولنلر بونک ایله اصلاح اولور مکر عنینی یا خود فالج تغییب اوله لر اول وقت انک علاجی ایده

حقنه دیگر اوردک یاغی یکرمی درهم قیون باشی و کوکرجین یاوروسنک یاغندن
یکرمی درهم نخود و بغدای و حلبه هر برندن برر دسته قورو انجیر اون عدد و ازوم یکرمی درهم
اوله بو جمله‌یی قینادوب بونک مطبوخندن کفایت قدری بادام یاغی و خیری یاغیله
حقنه ایده‌لر و بونک یاغندن قیجی و قابه‌لری و لحم البستی یاغیله‌لر حقنه دیگر بر
قیون باشی و دورت دانه قابه‌سینی و یوز درهم جیم کوفته نخود قینادوب بونک
مطبوخندن اوچ درهم التوب و بش درهم جوز یاغی و بش درهم حبة الخضرا یاغی
و سقنقورک طوزسز اچی یاغندن انده چوق اکثر بولنمزسه هر برندن بش درهم
کل یاغی و یارم درهم طوز ایله حقنه ایده‌لر حقنه دیگر قیون باشی بر دانه و کوکرجین
یاوروسی اوچ دانه نخود بر دسته مناث و شقاقل هر برندن اون درهم جیم کوفته
دکوب قینادوب بونک مطبوخندن اوچ درهم التوب و اون درهم نارنج
ویره درهم جوز یاغی ایکی درهم سقنقور یاغی ایله اکثر بولنمزسه دورت درهم کل یاغی
و یارم درهم طوز قاتوب حقنه ایده‌لر حقنه که بارد مزاجلولره نافعدر کتان
تخمی و حلبه هر برندن اون درهم ترب تخمی ایکی درهم جرجیر تخمی بش درهم انجیر
هر برندن یکرمی درهم عصفور تخمی اون بش درهم مرزنجوش بش درهم
انجره تخمی اون بش درهم بغدای و حسک هر برندن اوتوز درهم جمله‌یی ایکی
حقه قاینجه قینادوب بو مطبوخدن کفایت قدری التوب اون درهم سوسن
یاغی و اون درهم نرکس یاغیله و عسل ایله حقنه ایده‌لر حقنه بارد یابس
معتدلره و بارد یابس اصحابنه دخی نافعدر تازه اوج یاغی و حبة الخضرا یاغی
و اوچ فنجان کندنا صویی و اوچ فنجان انجره صویی ایله عادت اوزره حقنه ایده‌لر
حقنه دیگر حار مزاج اصحابنه نافعدر بش قیون باشی دکردی و صاغ [illegible]
سی و قنبار [illegible] بش قبضه و جیم کوفته بغدای و ارپه اون درهم اوردک یاغی
اون درهم [illegible] یاغی اون درهم حسک دانه یاغی عادت اوزره حقنه
ایده‌لر بر بجی دفعه حقنه ایدوب اجابت [illegible] ایدوب [illegible] اشلیه
و صوی دخی از ایله عاجب کوره فصل شیافات جنه جکردکی ایکی [illegible]
یاغی و [illegible] دکوب جوز یاغیله و جوز [illegible] بو جوزدن شیاف
ایده‌لر اکثر [illegible] فتیل ایدوب و بونلری بو [illegible] کتوره‌لر
شیاف آخر قنطوریون [illegible] دکوب بوذکر اولنان اجزادن [illegible]
قاتوب شیاف یاغیله فتیل ایده‌لر شیاف آخر [illegible] دکوب
و بو اجزادن قاتوب شیاف یاغیله فتیل ایده‌لر و [illegible] یاغنده شیاف

دوزنك

دوزنک قبض نافعدر و اوردک و جنبه دانه یاغندن و سقنقور یاغندن دخی
شیاف و فتیل اتمک جمله‌یی جامعه قوت ویرر و بو اشیافلردن ذکر اولنان علامت [illegible]
ودن ازه جوق قطور اشیالر مفیددر اکثر اضطراب ویرر [illegible] یاغی قطور [illegible]
و [illegible] اشیافی قطور اتیه‌لر و بو شیافلردن دخی کتورسلر انعاظ
تمام کتورر حقنه قدر نفعی واردر

ایکی یوز طقسان سکزنجی باب کرچه بدنه قوت ویروب اقاجاچ
ارزوسنی دخی به ضرر ایدن اشیا بیان ایدر

حس و [illegible] واتمک [illegible] اکثر [illegible] داکثر [illegible]
در [illegible] و قولنجلری [illegible] دکل [illegible] و دشمک [illegible]
البنج قالمش معاجین و [illegible] ازاطی و هر بش [illegible] اخر [illegible]
اکشی و قابض طعاملر و میوه‌لر و سرکه و اکشی انار و [illegible] ازاطی و ریباس
و نورنج [illegible] ازاطی و اکشی الما و اکشی ایوا و خام [illegible] و غوره و سموز
اودی [illegible] و [illegible] و [illegible] و [illegible] ازاطلری
عنب الثعلب و عنب الثعلب و سرکه [illegible] [illegible]
بو جمله جماعه و قوتنه لازم اولان حرارتنی اطفا اتمک ایله جماع ارزوسینی تسکین
دخی [illegible] ایدر و عند البعض [illegible] و دشمک بالخاصه نافعدر
و حابعضه و نا بالغه [illegible] و باشلو [illegible] جماع ضررلودر و ابارج او [illegible]
[illegible] و [illegible] [illegible] و [illegible]
[illegible] اولمادن [illegible] هنوز [illegible] و بعضی مرض و خصوصا صداع
[illegible] و طبیعت ارزوسی [illegible] جماع ایدوب [illegible]
[illegible] حرکت ایدروب انزال اولمامق [illegible] ایدوب بینی جالق
[illegible] و [illegible] و [illegible] بارد [illegible] بونک [illegible]
[illegible] ضرر [illegible] و بعضیسنک جماع
[illegible] لازم اولان حرارتنه بعضیسنک اعصابه و [illegible] ضرر ایدر
خصوصا [illegible] لاغر و زبون [illegible] [illegible] ایده‌لر [illegible]
[illegible] جماع ایدرسه مرض [illegible] حدوث [illegible] اولنور قوت [illegible]
[illegible] و [illegible] صو [illegible] بارد صویی [illegible] ایچک
[illegible] عناب یک و [illegible] کتورمک عند البعض [illegible] ازدیاد
[illegible] [illegible] منقطع اولور و کشنیز

تخمی باهی قطع ایدر مثلا خیار تخمی و اطریفل باهی قطع ایدر ، و بیابسه بلکه باهی قطع ایدر
و بوز بلکه باهی قطع ایدر . و آنده تخمی و چیراغی و چکنی سشنم انکه باهی قطع ایدر
و عند البعض شهوت جماع بالکلیه منقطع اولور . . . .

ایکی یوز طقوزنجی باب قضیبی بیوکت ایدن اشیا و زکری طلا ایده‌جک آنی بیان ایدر

خراطینی دبه کلری ایچه دا وزون قزل صوغانلر که دوسینی لر انشنده و باموره
و بانیچ ایچنده بوقوره آنی قوروده وب و شیر لعاب ایله ازوب ذکره طلا اولنه
و هر بار که قضیبه برشته طلا و ضاد اتمک لازم کلدکده اول برخرقه ایله قضیبی تا که
قزارنجه محکم اوه لر دا اندن طلا ایده لر . دوچه علق دیدکلری سلک که آنی قبات
هر یره یاپشدرر لر . اول سلکی یوز عدد ایچنده که صوا دره اکه بر اغوب
قورنجه طوره بعده ازوب طلا ایده لر . و هر بار تازه قیون سدی طلا اتمک
مادة و اول محله جذب اتمکله قضیبی بیوک ایدر و تحلیل اتمکه قوماز مجربدر لکن
دفعت روبی دخی اوزرینه اول محلده طلا و ضماد اتمک کرکدر . و بو بابده قار
باغز طلا اتمک دوج دیدکلری اکثر کوکی صوینی بارو چه بار طلا اتمک معتدر
و بعضی اجزا درر ذکر اروه جماع اشتها ویرر و قضیبی وارتمو ایدر دخی زنده
دخی جماع بحثنده لذت و نشاط ویرر اتمک کیفیتی محلنده ذکر ایده‌جز .

اوچیوزنجی باب جماعده نشوانک فرجینی اسدی دنمک ایدوب صحبتدن نشاط زیاده ایدن بیاننده در

مثلا مسک و زعفران هر ر مقدار شراب ریحانده قنادوب و اندن ایله
بر خرقه املادوب کولکه ده قوروده لر و جماع محلنده عورت اول خرقه‌ی بر مقدار
کتوره لر و دم ادوجا دانا رقابل ورماز و حلنار و مسک و دارچینی عبا و مرجی سنانی
صو بنده قنادوب و بر خرقه املادوب قام کولکه ده قوروده وب حین جماعده عورت
کتورمک دارنجبه طلا اتمک روادر . و دروب ازفر عود و سعد و راسن و اقاقیا
دوار فلفل و زنجبیل وارزه جیا مسک صعابه ایدوب خرقه به بولاشدره لر و ...
قام مازو و نفاخ اذخر جراجرادیه ، دوکوب قابض شرابله قنادوب حاجت
و قتنده بر خرقه یا توروب ار طلا ایده یا خود عورت کتوره . آخر منوجیلی بومی
بی خیار ایدوب و شراب قابض ایله قنادوب و خرقه املادوب محلنده استعمال
ایده لر آخر سرمه و مرد سنکه و یا بش ابکیه و صمغ عربی و سوسن کوکنی
محکم ازوب کتورمک مناسبدر فی منفعة الادهان فی الباه ...

زیاده

زیاده و لذت تام ویرن ادهان مثلا نرکس و بلسان و سوسن و نارد و بان و خیری
و رفت الحضری و بابونج و قسط و دارچینی و بابا و زنبق اسما مجموعی و خیری یاغلری اکثر
یاکثر و اکثر بر بره خلط ایدوب ذکره طلا اولنه . و زنبق و شونیز نشک ادهن مراد ایدوب
بابلاده ذکر اولنان قابض ده دخی دروب دخی خلط اولنه . خصوصا قسط یاغی طلا
اولنسه معتدر و زدا دانه چابض قلفلان ازان کون بعضی یاغلره املادوب بعده
اول یاغدن ذکره طلا اولنسه ار و عورته لذت و صفا ویره . . . .

اوچیوز برنجی باب دفعت مجامعت و اشکال جماع بیاننده در

فارسیده هنکام برنهادن درسم کامودن درلر . و افرنجلر انواسیجی
درلر و دوملر دیوتا نیلر
درلر . جماع وقتلری دیدکلری بونلردر که مثلا طعام غذا
معده ده هضم اولوب ایکنجی هضمده جماع اتمک کرکدر . و بو وقتلرده جماع اولنیجق
بی محل اولان جماعک ضرری ایکنجی بابده ذکر ایلدیکی اولدی جماعک وقتی بلمک
کرکدر . حلکه قیوان اوله و ایکنجی هضمده جماع فایده ایدر . اما هر شخصک مزاجی
هضمی برابر دکلدر بعضیسی تیز و بعضیسی غذایی کج هضم ایدر . و اوبلو دقتلر .
جماع ایدرلرسه رکده قوانشه کرکدر . جماع اوچنو غلبه اغذن کرکدر . و بو وقتده
قوت اولا دبا عورته نظر اتمکده و مکالمه و ملاعبه ایله اولان جماع فایده‌لو اولاز .
جزء و آلات تناسله ضعف طاری اولوب و امراضدن خوف اولنور . و امتلا
زنجه سبی بوغیسه جماع ایده لر . و استفراغ دنبی . و اسهال و فصد دوق
کتورمک و ریاضت و بورغنلق و غم و اندوه و اوبقوسزلق و سهر و علق ودماغ
ضعیف و علتلری و مسلک و ضمار دخی اولمیه اکثر بونلر دارایکن جماع .
اولنورسه هنوز عنفوان و مرد ایام ایله امراضدن خوف اولنور خصوصا
تخمه و مسلک و قتنده ... مقیلی و صارده بحار و مازه زیاده جکفه باعث
اولوب و سقوط قوت حادث اولور . و قام خلط طمرده قرار اتمکله طمرابلی
جون دافع اولور و یابس المزاج کشیلره قوتلو و خفتلو برودت و رطوبت
وقتنده ضرر اولماز و ... غدا قدر . از اطلا ادیجان ضررلی مؤثردر . و جوق جماعدن
حکاره اکثر شراب صرف و اکثر بارده ... رعشه کتورر . مکر مزدوج وارزه جیا
ایچه لر . اکرچه و صوایحرلرسه استسقا و دخی خوف اولنور

فصل اشکال الجماع

و جماع اشکالی دخی بو جمله کرکدر که مثلا عورت بوشاق
ارشکده ارقه اوسته یاتوب و یا بشی دخی یوکسک یاصدقده اوله .

ودخي اوتراقي محلي اولدوغي بخاري فالتوب نطفه عقد ايرشه دم پرده بشم فور انزال اولن
حيكزه التلك وكاهي كند دخي حركت ايدر رنكه كركه علو رنكي حامله قالمسنه باعث
اولور دصفدر. وقاعده بونلردن هر بري شكلده في جوق اولور اما جمله سي لعبيدر
دوكه حال ايله نسل طلب ايتمك اولماز. وجماع وقتنده مني ال قويوب وانزال اولدقده
برندن مني حركت ايتسن ايكن فراغ فيني برامزدر وخروجي اوزرينه آلتي حرزلي صوود
ارتقدر. مثلا عورت مني سببي قضيب براسته كيرمك لازم كلور. وانذن جوق علت
حاصل اولور. دبجوب قزه بري وطاشي نوتدي موزدر. وضعيف رنا منده وبالغ اوزرنده
جوق جماع ايدنلرده جوق ديعصر واعضايه جوق خلل كلور. ربانجا بايتوب جماع ايتمك
مني تمام طشره چيقمغا محكي دكلدر بوكركه علتي اندرا حادث اولور دريلر. ودوركه
لانده قضيب وقايه دره ري بوندن جوقا عارضا اولور **مخل مدت جماع** بعضيلر
جماعي اون كونده بر دفعه كركدر. وبعضيلر اما بوبابده احكامي وبونك وجمله ايتمك
قوشه در. وكنه دوه واندا منده مرض اوليوب وخوف اولنه جماعسنه ظهوري خوف
آدنيه اون علاوه جايزدر كه جماعي از اولمله يخه مرض حادث اولور خصوصا يكتلك عالمنده
اولنه لر. اوچ كونده بر دفعه جماع لازمدر. وبلغي بارد مزاج اصحابي ازجماع ايدوم
وسوداولور. دني جوق ايتمك برامزدر. امدي جماعده برامزه فقر معلوم ايدوب
وبوذكر اولنان جماع احواله مطلع اولوب ضررلو اولان ايشلردن اجتناب اللوكرنا
صكره جماعك ضرري اولماز. واستولخ برينه قائمدر

اوجيوز ايكنجي باب عورتلره مخصوص اولان حيض احوالي

فارسيده احوال واوكيره وناززن دريلر. وافرنجلر انواي
دريلر. ورومليلر وبونانليلر
دريم. كميته وكيفيته حيضك معتدل اولان مدتي برابردر. بونلرك مزاجلري
واصيغه. مخصوص اولان عضلاري دخي جمله نيزلي سلامت اولمق حيض بو
منوال اوزره اولمقدر. واكثر برايي كوب وباخود برايي بتشمدن مثلا اون
بش يكرمي كون ايچنده وبرايي كوب قرق آلتي كونده بر دفعه حيض كورمك
سلامته حكم اولماز. بو ايكي حالده اكثر عادتنده تيز كورمك وعادتنده كج كورمك
اولسنه مقدمه ونشانه در. واكثر ايام حيض طبعي مدتنده زياده اولوب وحرث
دخي عادتنده زياده كيده بهر حال چهره متغير اولور بو نوعي افراطي طمث بابنده
هر سببه تفصيل اوزره ذكر اولنور. واكثر اقل اولدراحتباس طمث بابنده
كوزنك سشنع ... بونده خبر بر يكي انقضا ايده باشقه باشقه بابلرده بيان

اولنور

اولنور ومحصل الكلام نابت من قوه ده لولي اوزره سلامت وصلاح اولان دفعت حيض ومدت
وايام حيض بودركه مثلا حيضك اول ظهوري اون واونابرباشندن صكره الي بش ويتمش
البيض التمش باشنه وارنجه در. وايام حيضك اقل ابي كوندر واكثر يدي كوندر. اكثر حيض
بو حدودن تجاوز ايدرسه مرض سؤالني اتمك وعلمك لازمدر زيرا سلامت وصلاح اوزره
اولان حيض دكلدر. بو مسائلك تفصيلي علماء كرام اقوالي اوزره عاده وشرع شريف
تجويز مرتبه لري كه صلوات ايچون طاهر واهل عذرا ولانلري محلنده معلومدر. ابو حنيفه
رحمه الله عنده اقل مدت اوچ كوندر واكثري اون كوندر. واصحاب شافعي عنده اقلي
بر كوندر واكثري اون بر كوندر ونسبه اكلي اون بر كوندر شافعي ده ابن ابي عمران يحيي بن اكثم دن
روايت ايدوب طهرا بابي اون طقوز دبش وارد. وسهله طبيعه عادتدن اقل وعادتدن
اكثر واقع اولنسه اكثر مرضي بوغلب مرض حادث اولسنه شبهه يوقدر

اوچيوز اوچنجي باب افراط طمث بيانده در

حيضك جوق اقمه سيدر. فارسيده اندراقدن خون بسيار ازه واوكيري
دريم. واوافرنجلر انواي دريم. ورومليلر وبونانليلر
دريلر. طمث افراطي يا طبيعت وقعيده در. باخود بونلرا
برير امر فضله بونلكه دفع اولمقدر. اكر بو طلاسبي سده وجيدر اما حدودن تجاوز ايدرسه
جايزدر كه مرض اولار. ويا مرضدن بوحال اولور. ومرض طريقيله اولان سببلري بودركه
مثلا يا رحمدن اولور. ياخود قانده اولمق ولدر. واول سببلركه رحمده اولور. ايكي نوع
اولور. بري رحم ضعيفدر كه انواعي سوء المزاج سببلري بر نوعله اولور. ايكنجي
ولدركه رحمده بر قرحه اولور. اوچنجي بواسير اوله وروجي ... اوله بشنجي شقاق
اوله. التنجي طمرلر اغزي اچلمق ياخود چتلامق كه ايچ قوده اولان سببلرك بر سببي
ايله اوله كه حار ويابس سوء المزاج ويا بارد ويابس سوء المزاج وياخود رطب
سوء المزاجله كه اول وقت طمرلر نازك وبوشاق اولوب اچلمق اولور. وياخود
دشوار دوغورمقدن ياخود اسباب خارجه دن بر زخم وبر افت ايرشمك
ودوشمك وصوقنمق اوله. وبوكا سبب قانده اوله وبيش ايدوكي ايتمك
في سببلري ايكي نوعدر. بري اولدركه بدنده قان جوق اولمق وطبيعت
نون زياده اولوب زياده اولان قاني منع ودفع ايده. وايكنجي نوعي اولدركه
ترقه كثرت وكيفيته قان اعتدالدن خارج اولوب لكن بدنه ضعيف اولوب وبو
قاني اون بدنه قياسي ايله معين جوق اولمش اولور. مثلا ايتك غدا سنده اول
قاني زايل اولوب ودهن طمرلرك ضعيفي اكر طاقت كتورمز. وياخود قانك رقيقي

اوله بو دماغی ایکی نوع اولور بریسی اولدر که قانی اسی و رقیق و حدتلو اوله ایکنجی علت رطوبت
سبب اولوب قانی رقیق اوله و هر قان که سیلان ایدر قاعده بودر که اول رقیق اوله
سیلان ایده زیرا منفذ اچیلوب بعده اندن چوق اچیلوب دقتدن غلظتله تحویل
ایدوب و بوحسب سببی ایسه او منفذدن قان سیلانکی ازاطدن اولور و بو ازاط
علت دیدکلری علت اولوب بو خدن چوق اقت و مرضا ایراث ایده ملکلشدر و ازاله اشتهاء
طعام اولماسی و هضم ناقص و چهره متغیر و اطراف بوست و شنج اوله و وقوع
اولنورکه استسقا به موتی اوله و قانی چوق خرج اولنغله صوا غالب اولوب صوایی حتی
ر غلبه ایده و زیرا قانک رطوبتی منتقل صوا قوتی اعتدال کتوردایسه دفعتکه قانی از
اوله لابد صوا غلبه ایدر و بو سبب ایله تسقی مره ایله حتی توتر ایدوب اشتهای طعام
ناقص و بلکه باطل اوله و بوحسب سببی ایله اوله موضع عضلی چلوب و وجع
ظاهر ظهور ایله و معلوم اوله که هر بار که باغور چوق باغر عودت ایسه قانی چوق سیلان
ایده و سقوط محلدی چوق واقع اولور علاماتی نوع اولکی طبیعت دفع ایده اصلا
مضرت اولماز بدنا دخی ایلام دخی زیاده قوتلو اولور و بو حال اهلاکتم خالیدر که صالح
غذالر استعمال ایدوب و زنجبیلو اشربه دخی استعمال ایده و ریاضت دخی ایتمزلر و کاهی
اولورکه ازاط ملکلشدر مرض و جعلو اولور و کاهی و بعضیلر اولور و بو وجع سببی
غلیظ خلط غلبه سندن اولور و بو نی بلمزلر و بیونی بیلمک بودر که هر بار هر طوتوب
لیبرسی کوکلده قوردوردلر اکر صاری ایسه خلط صفرادر و اکر صالی ...
ایسه خلط بلغمدر و اکر یاشل و سواد و بنفشه جی شکل ایسه خلط سوداوی
دار نوع که قره سبی اوله رنکی ایله مخلوط اولوب وجعله اوله و قره علامتری ظاهر
اوله و اکر قره حتی ایسه دخی جذب سببی ایله قانی دوکمش اولور مثلا شرابی
دردیسی کبی انده حتی نسنه سوزیله و کاه اولورکه قانی سیاه و رقیق اولمز و
اکثر بو قانی زحم فند اوله سواداز راغ اولوب و بر حقی الکاایرشمور و اول
نوع که انک سببی بو اسیر اوله با حکه باشنعانی اوله بو اسیر علامتری ظاهر اولور
و حکه و شنعانی سببلری ابلر وده اوتمش اولور و کجی استلر دندیلر اکر شهادت
ایدر و بعضینک نوعی اولماز کاهی بر کاه که بدنا منتبی اوله قانی کلمکله باشلر و بو اسیر
قانی انبه سیاه اولور و بو اسیر مقدما صداع و ثقل راس و اخفقان و جکر
وطحال وجعلرن خالی اولماز دفعتکه قانی بوشانه وجع زایل اولور و اول
نوع که رحم ضعفی سببی ایله ظاهر که اجله سببی اول قانی صافی کلور و وجع
اولماز لکن کوکل بولنماسی و صداع دخی اولسه جائزدر زیرا رحمک معده

دماغی ایله اولان مشارکتی سببی ایله اقتضا ایدر و انلرده کلان قانی سیاه و رکت
و شیرانلردن کلان قان قزل رنکلو اولور و حار و بزانی اولور و اکر طمثلر بار ملمس
و چنقامسی یارو دبالیس سوء المزاج اوله انک سببلری و علامتری ظاهر اولور
و اول نوع که بر زحم واقعت اوله و یا طولو غور مق و دشوار ینی اوله انکده علامتری
اللر سببلر و معلوم در و اول نوع که قانک وار بنی و حدتی سبب اوله انک
علامتی قانک اسیلکی و حدتی و بو قانلقی و بدن حرارتی و چهره و بدن تغیری اکر شهادت
ایدر و اول نوع علت که قانی رقیق و رطوبتلو اوله حار اولماز و رنکی و قوامندن
معلوم اولور و کاهی علت صاحبی حامله عورتده واقع اولور بکیجه طوغور مق و حیض
کبیلر عارض اولوب بعده انلرنا بر رطوبت لزج سیلان ایدوب وجع زایل
اولور و بو علت اکثر بوشانان و صارقوق و سلک بدنلو عورتلرده چوق واقع اولور
علاج اول نوع که طبیعت فعلندن یا بدنا ضعفندن یا خود طمثلر تحلیل ایتمیمه انی منع
اتمک اولماز و چهره صاری اولوب و بزلر سست اولور اکا بالکلیه فصد کافی
اولور زیرا ماده خلافه ونوب و طمثلر امتلا سندن خلاص اولور و اول علاج
اکر حاجت اولماز و اول علت سببی که قانک وار ینی و حدتی سبب اوله اکر
صوا استفراغی انک کرکدر مثلا صاری هلیله و شاه تره مطبوخلری کبیلر صوا افندر
اسهال قوتیند ایکیسنده بله قبض قوتی وار در پس وارت شکینی و قانی
... لازمدر و اطباء دن بعضیلری دیمشلر که استفراغدن صکره بو حلوه زنانا
سبا معجونی و بر مک نافع اولور و بعضیلر اوچ کون هر صباح ایکی دنک دارچین
رنکی دو و کلمش بذر البنجی شکر ایله ویرمسر نافع اوله و بیشلر نافع و دورو نابت
(?) قوتلی اودرره سموز اودنی و لسان الحمل بیرافلری عصاره لری جلنار و کل
... و بامش صو بوینوزی و سرکه ایله و بر مک دم قوتی خشخاش تخمی مه
شکر ایله و یا خود کل تخمی سرکه ایله ممزوج ایدوب و بر مک و کهربا قرصی و شب
یمانی قرصی و بر مک دخی و بعد معجونی دخی قبض نافعدر معجون بشنه بودر
... مغسول نشته و شب یمانی و شاخ ... عدسی مغسول و دم الاخوین ...
مختوم و جلنار هر بردن برابر اوله معجون ایدوب بونک مقدار استعمالی ایکی درهم
در ... بعض درهم سماق عصاره سیله با لسان الحمل یا سموز اودنی عصاره لری ایله
... وقابض وار در طبخ اجلاسی ایچرمک و قابض صادروشانلر
دخی نافعدر شاف قابض جلنار و اقمه و جفت بلوط جلدسا و دکوب
... ورسیا صوایله یوغوروب شافلر ایده لر و مدر بنک اشنفه جابلرینه

بنجه قویوب قان ادرار ایتمک دخی نافعدر اما استفراغدن صکره کورر دیو یا بره
کدربا معجونی ایکی اوچ کون ییمک ایله فیریا علاجه محتاج اولدیلر و انقضا ایدر بسه بارد وقابض
داروار که و اقاقیا و دم سیاوش و عدس و عنب الثعلب و ثیات الجبل و سماق صوبی دعصی الراعی
و جلنار و بلوط و ماز و عصاره بریدنا شکر ایله اچک دیلک و بونلرک صو بیده اوتورمه
و حقنه ایده طلا ایروب نطولر جمله نافعدر و اگر حقنت بدن ضعفدن اولدیسه نوعی دوشی ایوک
قعد صوکنده بوی استعمال ایده لر و اگر طبع یابس ایسه فلفلهٔ بلوز و بنفشه ایله طبعی یو
شاده لر و اگر طبع یومشاق ایسه طباشیر اصیری و برهلر و بو علتده شول طعاملر که
قابض غلیظ ایدوب و ایده قبض اوله مناسبدر مثلا غوره و سماق و زرشک و عدس
و قابنی و شناسته ایله پالوده لر و لوزینه و قطایف و کلکت و فراریج و هزر و دجاجی
و آهو اتلری نافعدر و میوه لردن الکشی ایوا و زعرور و نبیذ و عناب کبیلر و بر بر
و اگر شول نوع که مثلا قان بر خلط ایله مخلوط اوله اول اول خلطی استفراغ گرک و اول
اشیا که رطوبت و بلغم لزجی پاک ایدر انر ایله دیره لر و اول خلط سوداوی ایسه
حب منتن و اصطمحیقون ایله و سکنجبین ایله استفراغ اولنه و مطبوخ افتیمون ایله
بدنی پاک ایدوب بعده اول تدبیرلر که ذکر اولندی ▪ و اگر ازلاق طمثک سببی
قوه اوله یا جوف رحم عفونتی یا رحمده یا بسور یا جوف یا صور اوله مرکب داروار ایله علاج
ایده لر مثلا قابض و مجفف داروار ایله ترکیب ایده لر و کوره لر قه اگر کوز لو و رطوبتلو
اوله ماء العسل ایله و حقنه و ذرافه ایله پاک ایدوب بعده قوه و قوی ایدر و بونلر
داروار گرکدر مثلا صبر و کندر و دم الاخوین و بسد و مورد و زعفران و ماشیا و شافلر
و شناسته و جاوشیر و صمغ عربی و برنک و زاج احمر و انزروت و توتیا
و اقلیمیا و سیم کبی لر ایله مرهم کبی لر ایده لر و شیاف ایده لر و کوشه لر و اگر دخی
زیاده یبوست و جرب و ارایسه احتیاج اوله قرطاس محرق و یاغنلش صغر یومورطه سی
و باغنش مازو که سرکه ده یشمش اوله موم روغن و بو داروار ایله خلط ایده لر
و شافلر ایدوب کتوره لر مرهم ازفر صبر و مر و کندر و دم الاخوین برابر اوله
و کوب سیره لر تعلیل اتشدر و بت و شافه و فتیل یپا شدروب کتوره لر و اگر
ازلاق ازاقدن گلور ایسه شول حقنه لر که بوغسول قوه سی یا بنده ذکر اولنمشدر
بو که دخی علاجدر و مثانه دیو گرک قوه لر یا بنده ذکر ایدر و کمر شیافلر دخی علا
جیده و اگر زیاده وجع و ضربان وار ایسه قیروطی بارد صو ایله و مرهم کافور
قنبوطا طلا اولنه و اگر طمث ازلاقنک سببی بواسیر ایسه انک علاجی دخی
مشکلده اکثر یا زیرا قوبجیده اوله کلمشدر دیم رحمده اولدیغی فنقده یرجه داخی

مثانه

مثانه حقنه سیله منفذ مقعوده ایسه فوق علاجی معذور بیشر دکلدر دیو باجی
ناصور فاسد که کوکی انسدادی چوقدر و دخی بو ره که فاسدی ده و کوچک دلیکلر
ظهور ایده بو سببدن دخی بونک علاجی مشکل اولور زیرا رحم عصبلر ده علاقه
رکی وار در اکثر نوبت علاج اولورسه اختلاط عقل ایدوب و خوف اولور
کلمات و آواز باطل اوله بو با بده رنقه علاج بودر که اول با سلیقدن فصد اولنوب
دوشان اوستی دکبرک برمقدار و بو طبوزلر دن حجامت اولنوب و بدن سوداوی ماده دن
پاک ایدوب دکا بی کهربا و اصطرک دکا یی حب مقل و بروب و مقلی لر که تا صومرا اولنوب لکن
ایله حل ایده لر و انلری حقنه ایده لر و کندر تاخیله و زرد الو و فاغره لی ایله کراخنده محلل شمس
اوره حقنه لر ایده لر صفت دهن گندنا کندنا عصاره سنکی ربی و مقدار شیر لنمان فاتوجه
تا که صو کیده و یاغ قاله قرمز اشنده بشوره لر و اگر بو داروار ایله بر لنجه قلک شراب دخی
ایدرلرسه روادر ▪ و اگر ازلاق طمث شقاق ایسه دیشی اکثر یا بسوری
سوداویدن اولور و خوارنکه طوغور معدنا یا جوف بکارت ازاله سببی صوکنده
دافع اوله کلمشدر قان منقطع اوله و دخی قابل اوله خصوصا و دنج بکارت متعین و
عنا ضعیف اولوب دار اتی چوک اوله انکه که بکارت زایل اتش اوله لر وطء
تازه اوله آنی قابض شیافلر ایده و قابض داروار طبخنده اجلاس ایدروب دکل یا جی
کتوره لر و حاجت وار ایسه بنفسجی مرهم لر ایله بخوره لر اما تامل ایده لر
که بکارت کسر و حدوث ایدوب بنه بکارت ازالکی سببی اولور و بر مشکل مصلحته
دخی محتاج اولور زیرا طمثلر بنه اول بخوریلی مرهملر ایله جایزدر که بنه و اگر شقاق
طوغوری معدندن اولمش ایسه یاسو المزاج یابس صوکنده واقع اولوب یا عیبی اوله
اول حال اکبیدن خارج دکلدر مثلا یا اچرودن درکه آنی کورمک اولمز و یا طشره
درکه آنی کورمک اولور اکثر طشره دن ایسه آنی مرهملر و شاف و فتیل ایله علاج
ایدرلر و رحم قوه لری یا بنده اولان شافلر و علاجلر بونکه دخی معتمددر و معتمد شقاقی
علاجنده دخی اول یا بده ذکر اولنان علاجلر کزلک بونکه نافعدر و کاه و کاه قابض صولر
ایله حقنه لر دخی ایده لر که کوز کورمک قابل اولیان نوعنه دخی نافع اوله و طشره ده اولان
کوز کورمک قابل اولان نوعنه معمول تونیای سیبیه و مارو شیه و اسفیداج مرهمی
نافعدر ▪ و اگر طمث ازلاقنک سببی حکه اوله دیشی ایدوب بو معلوم حکه نک سببی
صفراوی خلطدر و یا خود مالح خلط اوله که بورقیه و زجاجیه قوتلو اوله اکر خلط بورقیه
و زجاجیه در سه دکا یی اولور بو خلط سوداوی دخی اولوب اکی بلیک کتوردکی یرده
حیات اولور و بو حالده یی و ارزنلو ایزرده اولور رحمده اولوب علت صاحبی چوق مجاهده ایله

کنزوای بیه مزاجی سوسیا ... وجاعت برعلت اولور واول علته ... دوام اول
علته ... وجاعت ... علاج اکل ... باسلیق
طمر ... قوت ... ابده ... اخراج ... باجلی
ماده ... اخراج ... ازدوستی ...
جماع ... ذکر اولنمشدر ... انیسون ...
ماروس ... بوتوزدوپ ...
طلا ابده ... عصاره سینه ... دخی
ردواد حقنه یوبابه ... قابض شرابنه
طلیع ایدوب ... حقنه ایدوب . وانکه ... ضماد ... طلا
دخی ایده ... زعفران ... مرداسنک ...
حب الغار ... دوکوب ... قطره سیله
بوغوزوب ... ایوتوزدون
دخی ... دوکوب ... کنورمک رحم ...
حکته ... علاج ... دخی
معتبد اولوره ... سببی رحم ... اولا حقنه
... انیسون ...
... شیاف ... انیسون عصاره سینی ...
... شیاف ایده ... ضماد ...
... ملک ...
... انیسون عصاره سی ... دوکوب
... ضماد ...
... شیاف ...
... دوکوب
... ضماد ... حقنه ...
دخی ... کنوره ... رحم ...
معلوم ... سبب ...
ضعیف ... رحم ضعیفی ...
... رحم ...
... اولمش

اما ورحم ... برعلت ... منقل ...
اولوب ... رطوبت ... سوزیلور ... سیلان رحم ...
... قوت ... ماده ...
کنورمک ... معلوم اولور ... سوزلمسی ...
... رحم ضعیفدر ...
... ابدر ...
... رحم ... سبب ...
... سیلان رحم ...
... وامثالی ...
علاجی بودرکه سوء المزاجنی ... ماده ...
... ایده ...
... سیلان رحم ...
... ماده ...
... ایده ...
شهادت ... دخی ...
... کنوردر ...
... ابده ...
... حقنه ...
... سیلان رحم ...
... سیلان ...
... رطوبت ...
... مثلا ...
... سیلان ...
... بوغوزوب ...
... بورونیع ...
... حقنه ...
... رحم ...
... سبب ... ابدر ...
... علاجی ... ذکر ... بعده

اول علاجلری ایده لر بعده جگر یا قوملری وقبض صفنه لر وشافلر وضمادلر ایده لر جالینوس
ایدر بر عورته بو جنس علاج ایلدم معتد اولمدی یا اکثر ثانی الحل عصاره سیله صفنه ایلدم
کفایت ایلدی و تازه سی که ایچنده خبث الحدید طبخ اولمش اوله ویا قوه سی ایچنده دمور
داغلنمش اوله . هر صباح اوتوز درهم مقداری اوقس طباشیر ایله اندوقا قوراوله
ویره لر نافعدر . و صمغ عربی وکثیرا ودرب تخمی نار صو ایله ایچک نافعدر دارو
نافع طین مختوم دکل ارمنی وصمغ یابانی دم الاخوین هر برندن ایکی درهم کافور
ایکی حبه سحق برتنک اوله اوان درهم رسیبا شرابیله ویره لر شراب
خبث الحدید قانی امساک ایدر وچهره لونی یرینه کتوروب ومعده یه قوت ویرر و
اخف دو اولا ضعفلری قوتلندررر خبث الحدید مدبر دفشار الکندر ونده برابر اوله
بر صعفه فابض شرابده اصلادوب بعده سوزوب اول شرابدن الکز افتیار
انلرسه جنده مو بجز ایله اصلادوب ویره لر حبت بشجیلرزاجی وبلوط
وکندر وافیون جمله برابر اوله دوکوب دیو غوروب حب ایده لر بوکنک مقدار
استعمالی ربع درهمدر عنبار ودج ایکی درهم یانش ودج دیدکلری صدف
بوجکنی دوکوب ایوا صو بنده ویرمک نفع معتدر سیاف قرطاس محرق
داقاقیا وجلنار ومازو وعصاره لحیة التیس دکل وخفضی ویانمش کوکنار جمله
برابر اوله دوکوب ویا شش مرسیبا صویله بوغوروب سیاف ایده لر سیاف
اخر سرو دانه دبلوط وجلنار وبشو جبلر مقالر برابر اوله دوکوب یاشی ویجن
صوایله شیاف ایده لر شیاف اخر یاشل مازو وجلنار ونشاسته وافیون
حب یابانی ورا وند چینی دکل وحب الاس کرفام اوله وسماق ولحیة التیس عصاره
سی دقوب جکرادکی وقرطاس محرق وانا صدل وکندر وطین مختوم واقاقیا
وش ربع مرسیبی دیکی صفسی قنارب دتوری کشنیز دوکوب شاف وقبلند
یولاشدروب کتوره لر حقنه فلفطار داقاقیا وقشار الکندر هر برندن برمثقال
وصمغ عربی وجوز بوا هر برندن برنجی مثقال اروب ایکی رطب ثانی الحل
دیا جو وخرنه صو بیله حل ایدوب حقنه ایده لر . . . .
اوچنجی دخی بابسیب احتباس طمث بیننده
حیض قانی طوروب گلامکدر . فارسیده بازایستادن خون دکیر
زنان دریرر وبستن خون زنان دخی دریرر وازلیبر انواعی
دریرر دردطرزدو نابلر
دریرر حیض طورمغه وحبس اولمغه سبب نفس بون نه اولور . وشول
سبب که اکثر سنه طریقی اورزره در . دیدی نوع اولمه جیری زیاده سمز اولمغدر بو
دخی ایکی نوع اوزرینه در . جیری یاغی زیاده اولور وطمرلر متعذری منفی طمر قیلیه سیزه در
وجیری دخی زیاده سمز لکدر که مثلا یاغدن و اتدن اولیوب وجمله بوندا ایلا دم اوزه عظم
اولور قالور . دکلدک بری بونعک ایکنجیسی قزطلو معتدرلا عزلغ سبب باردسود
المزاج ساده در و بارد ویابس دیا قورو حار ساده دیا جوق حار ویابس سوده المزاجدر
اما بارد وساده سوداالمزاج مادة یه صعوب ونشه دبحور حیضیایدر دبارد و
یابس وحار ویابس دخی یکجودلری وطمرلری تنک واینجه دیابس یا غلط ایدر . دیا ساده
سوداالمزاج ایسه قانی اراق ایدر ودطوبتی غلیظ خرج ایدوب دیالی سبب غلیظ قالور
دبونک اوچنجی سببی اکثره بدن لاغر اوله بارد سوداالمزاج مستولی اولوب طمث ماده
ماده طوکدرر . وجوق اولور که بونوع سوداالمزاجلک سببی بارد صولری جوق ایچمکی
اولوب دبو بر سببدر که حامله اولمغی دخی منع ایدر . زیرا اول صوک جوق بکرده منی برینه
در طوکدرر وتخم فاسد اولور . ودردنجی سبب اولدرکه سوداوی یا خود بلغمی
ماده بدنده جمع اولوب غلیظ طعاملر استعمالندن ویا تخم واسوده لک سببی ایله
اوله . واول ماده قان ایله مختلط اولوب طمرلره ایدوب دکمت طمرلری یا شنی یا جلیب
سدود ایدر . وبشنجی سبب قابضدرکه بیرزا ایله ات قره صوکنده ویا خود
اجزاده بخشعی اوله طولوب وبواسیر کیبلر اوله دکنارنده بر سنده سوزنله وآلتنجی
سبب ورملردر . ویدنجی سبب بیرزخم ویبرزمت دافث دیر بیرون دوشمک
اوله وطمرلر یا غلمه . وسکزنجی نوع آخر سببلر دخی واردر . بیری انقلاب الرحمدر .
ایکنجی رتق دریرر وعلت صاحبنه رتقا دریرر مخلسنده ذکر اولنور . واوچنجی وافرداز
الله استفراغ اوله وبو دخی ایکی نوع اولور . بیری وافر قاردوبک دفعه دجابت
تک وبورندن قانی ویاسور قانی وعیری قانار خرج اولمغ وافر یا جوق ریاضت
ومشغول ایشلرکه اول سبب ایله چوق تحلیل واقع اوله طلدکه بنه معضو دز
وبالا اوزکی بجشک وردیجی بوعضه فانک ازلغی اوله وقانک ازلغی سببی بشنجی
نوع اولور . بیری طعامی ازلکت اکثر بولوب . دکثر بولمامق ایله اوله . واوژی جکر
ضعیف اولوب آز قانا تولند ایده بولدوکی نحیفلک بشنجی سببی اگرچه جکر سالم
دره وطعام دخی از دکلدر لکن قوت هاضمه قویدر . طعام اعلا هضم اولوب
غذا یه دونز وفضله طمث قانته ایرشمز وقلال فضله دخی دسخ ایله دوق ایله
خرج اولوب ومادة دخی قوت اولور . ویلکی ریاضت تحلیل اولور ومعلوم
که عوزتک بلوغی طبیعی حیضلری بعض اقوال اوزره انلی اون بر یاشنده

داکثریا اون درت یاشنده اولوب بوا هو صودن صکره طور بکی حیضی چوق طلاجغی
ضعیف وه چوق اولوب دخی طولی اولماز زیرا مزاجی حار اولوب وطمث قلیلدر
مزاج حار بی اسنه مزاولن سبیله واسع اولوب بوجا نبومانا مزا اولوب انکی
عمری هرکالی کبی اولور که و قنغو اول اقله دشول نوع حیض که چون صکره قلیلیته
کاهل و ضعیف اولور زیرا مزاجی بارد و یابس اولور و طمر رقیق اولور و حیضکی
قانی از راغ اولور و شول میوه به تشبیه ایدرلر که نیچ ایرشور و طمر دقیقدر
منفذلردن عسر ایله چیقوب و بو سببدن طمرلرده دوروب بدنده اغبور دارون
درت یاشندن صکره طلا حیضی دخی مدریچ دکلدر زیرا قانی دخی خام اولوب
نیجه دکلدر و انک مثالی شول سنجوه بکزر که هنوز بشوب و بیرمکه بشنمز داکثریا اون
یاشندن صکره حیض منقطع اولوب داولاد کتوره مز و حامله ده حیض اولمز دیو
معلوم درکه طفل غذا اولور و سو دبیرمکه اما مدده حیض اولمامق انک
کبیلره دافع اولمق قانا بخارلر رجوع ایدر علامتلری انک سببی معلوم اولسه
دیمرکبی و غولون دیاسور و رحمک سایر زحملرلی اوله بدن با فولنی اکثر شاهدلر
داولکی سببی سود المزاج انواعندن بر نوع اوله انک علامتی سود المزاج علا
ماتندن طلب ایدرلر معلوم اولور و انک سببی که جگر ضعیفی اوله و انکده
دخی علامتلری جگر مرضلری علامتلریدر محلنده تفصیل اولنمشدر و معلوم اوله که
احتباس طمثدن کوناکون مرضلر تولد ایدر اولا جگره لوپی منخبر اولوب
و باشی مرضلری چوق دافع اولور و صداعلر و دل ثقلی و دل ثقلی بر درجه به وارنجه که
جائزدر که تکلمه قادر اولمیه و بوجمله نک سببی دماغه بر ابخره صعود ایدر که اول
معلولر با مثلی و اعصابی عذمندن قالور و دافع اولور که صرع و فالج ایراشت
ایدر و بعضنده معده مرضلری و معده نک قوت هاضمه سی ضعیف اولوب
اشتهای طعامی باطل اولور ایله بر انبرشنده بر آرزو ایدر راجی وطوزلو وقاچی لکا
دبالی دکومر دالکا مانند شنده بر آرزو ایدوب اکوکل بولانوب دخی ظهوره کلک
و معده لی یانوب عطشی غالب اولور و بعضنده سعال و ضیق النفس
و بعضنده عسر البول و بعضنده اندامی ثقلی و وجع ظهر و بل و بیون اوغریلری
ظاهر اولوب و بعضیسی افراط طمثده ذکر اولنان دکنز دوزرده استسقا به
موکل اولور و استسقا سنده ار لنک مرشتی ایدوب و بوا انک ایله
اندازه تقسیم ایدر و مشتها اوله علاجی حیض منقطع اولور و یاخود ازسیلان
انک سببی سموز لکدن اوله و یاخود فرجک غلیظی اوله و اول بدن غلیظ

ماده دن

ماده دن پاک ایلک کرکدر و بوبابده دخی اول دوسهلدار ولر و فتح ایدیجی داروار وقو دوجبلر
ایله تنکیه لر و قانی طمث منفذلرینه منجر ایلیجلک طریقی بودر که تنکیه دن صکره صافن دماریفی
طمرندن فصد کرکدر و ساق اوستنده جی مث لازمدر خصوصا سموز ادم اوله ایکنجی
بر کونا بر ساقه و ایرنه سی بر ساقه ایده لر و خصوصا دخی فطوری و صولی اورنه اولی
بر طرفدن و بعده خلافنده ایلک تنی رواودر خصوصا حیض کلملک هفته سی دانابی
اوله و فتح ایدیجی و تلطیف ایدیجی و ادرت ویریجی دارولر بونلردر داروی نافع
قرومانا و انیسون حرف و خردل و شونیز و سرمسان و حاشا و زراوند و فلنجه
جبع و اسارون و ذوفو و وج و جاوشیر و سکبینج و اشق و جندبیدستر و زفیون
جوز و سذاب و فلفل و کمون و سعد و فوه و سلیخه و دارچینی و سعتر یابس
افسنتین و افتیمون و قنطریون و اصل السوس و فقاح و الادوه سنبل
رأس و مشک طرامشیع و مر و اکثر بو دارولرک بر تنقیسی حاضر اوله بونلرک
مقدار شربتی سوز انتره و ادرور دوکوب اکثر مثقال داکثر بردرهم قدر و هرنبه
ماء العسل ایله ویره لر که مسدود و محبوس اولان حیض فتح ایدر و دارچینی و
یاپرونی عسل ایله ویرمک دخی نافعدر و وزه خود طبیخی مشک طرامشیع
دیلکرجه و دراس و اشتر غاز و مرزنجوش طبیخلری ایله و عسل ایله ویرمک
دخی حیضی فتح ایدر و دارچینی غبارینی اوزوم شرابیله کتورمک حیضی
کتورر اکثر صداع یوعیسه بر قاچ دفعه دارچینی مفید علاجدر و طوروج
اری و بابونه و اذخر و قسط و سعتر و فوذنج و اکلیل الملک دکرینت و بر صمغ
و سذاب و بیربوز و شونیز دکرفس تخمی بو جمله سی یا بعضیسی طبیخ ایدوب
و علت صاحبی کرسیده اوتوردوب بربیوک ابریق ایله بو طبیخی طولدروب
دارزکلی عورت کندو اوکنه طوتسه و بخاری انجروبه تاثیر اتسه حیضی
اچیلور اما صرع اصحابنه بو علاج اولماز نهایت بو دارولرک صوبنده
احتباس ایتدیره لر و یا خود بر سنگر اصلادوب کتوره لر و بو بابده
ابارنج فیقرا ایلک دخی نافعدر قرص عرس بغلب بادنج درهم
تودری سذاب بش درهم بربوز و مشکطرامشیع و فوه و فلنجه
و سکبینج و جاوشیر هر برندن ایکی درهم اوله قرصلر ایدوب هر برنی
ایکی درهم قرص اوله بر قرص بر شربتدر قزل بورکجه صو ایله و بر دم
سنج قزل لوبیا دکاشم هر برندن اون درهم بوزلک تخمی بشی
درهم کرفس جملیه تخمی بر درهم جمله ایکی من صو ایله طبیخ ایدوب

وصيدونا كفايت مقدارنه بر درهم وقرنيا آزوب ديرلر غبار انيسون وزعفران
ودارچيني وفلفل ودوقو وانيسون وكرفس جبلي تخمي وزرنده برابر اوله دوكوب
ايكي درهمي ممزوج شراب ايله يا نبيذ اوزوم نبيذي ايله ديرلر قابله ايدر ويا
آق صلمه وتوقه تخمي ايله ديرمك مناسبدر وقزل لوبيا وقره ماش وقره
نخود وتوقه وصلجه وزفيه هر برندن اصلاح ديب صولرندن شكر ايله ايچورلر
وكفايت قدر سنج فلفل ديرمك في الحال حيض بولديرر ودوكلمش زعفران كوكلك
في الحال حيض بوديرر سشياف مرويا يا بابونج هر برندن ايكي درهم ابهل
سكز درهم قوري سذاب اون درهم اوزوم بكرمي درهم جمله دوكوب
صغير اودي ايله بوغوروب سشياف ايدرلر ثابت بن قره قولي اوزره بري بلي
طوتلمش حيضي بوديرر صفت سشياف ثابت بن قره اشنان فارسي
وما زوفا وسذاب ومشوتيز وزعفران وزرنده برابر اوله دوكوب سشياف
ايدرلر سشياف آخر مسك وجندبيدستر بابا بقله حبه ايدوب كتوره لر
سشياف آخر زه فرنج وحنظل كوكي وكندس برابر اوله صغير اودي ايله بوغور
وقنبيلتلي يا بوناشده ديب كتوره لر فصل وشول احتباس حيض
كه ناقولي ويبوست وطبر رقتي ومنفذ طارلغي اوله اول كوده لر اكثر وارصف
ودواب سكنجبين ساده ربه بادام ياغي ايله كشكاب ويروب ورطوبت
كتورنجي بر مرقت جلدسي وآجيتلق اجلاس بر وبنفشه وبنج جگردكى وبادام
ياغيله سورمك وطعاملر چاسموز تاوق واوردك واسفناخ وتازه
كوچك بالق ديرهلر وبوكجه دبا اشنه طبوغه وكلپن ال ايله ادوميع دفي
روادر اما الاولي ومنفذ تنكلكي باردايسه مزاجي اعتداله كتورمك
كركدر بو بابده دفي ايچون اولان علاجلردن بوكه مناسب وموافق اولاني
ايدهلر واكر احتباس طمث سببي بعضي ريح درماصف دادولقولنجدن
ايسه بو بابده استراحت وار وبغوبلر ولطيف دمبنج تدبيرلر الكانقدر
اما اكر احتباس جگر ضعيفي دمان قلتي ايسه جگر ضعيفي بابنده اولان علا
جلردن بوكه مطابق اولنلر دفي ايدهلر واكر سبب احتباس بالكز قان قلتي
وطعام قلتي ايسه انكك علاجي تدريجله كركدر مثلا تر هضم اولنمد طعاملر
ايله اصلاح اولنور اسفيدباجه ماء اللحم ودرندان ببرده دسموز تاوق وقلر وطاتلو
آتاريزيا فصدر اما احتباس طمث زايدات وقره جراحتلري نتيجه سي كبيلر
اوله اول منفردن بر چيزه ايدروب وبعده فصد ايدوب ريدن باك

ايدوب

ايدوب بعده كچي بابده اولان علاجلر دمر حكم بوكه علاجلردر واكر احتباس سببي
انقلاب رحم ايسه رحم امراضلرنده انقلاب رحم ديو باشلنه بابده ذكر اولنور

اوجيوز بشنجي باب آنه سبب قارننده طفل نقدر مدتده
صورت بابغلر ونجه تمام اولوب بسلنوب حملي احوالي بنتنده

بومقوله احوال شرعيه تعلقندر وتشريح بر منفصل علمكه بوردر واهل دقايق
طبيه تشريح طريقني كوسترمك احتياج دكلدر اما وبقيه علاج لازمدر ■ و
تشريحده طفلك جمله احوالني تشريح بوكتابده كوجيدر تشريح اعضاده سببها
لازمي كوسترمك مراد اولنوب بلكي آنه قرننده طفل نه وجهيله ونه مدت
ايله صورت بولدوغني وبسلنمه سببي وساير حالاني بو محلده ذكر انكك آنكت
حفظي رعايت اولنمق ايچوندر انوكنچيلا بو مرتبه افتتار اولندي وآنه قارننده
اولان احوال تشريحي تجربه ايله معلوم اولمز مثلا اطبا ومتقدمين وحالا
دخي اطبا ويوناني انواعي بوآنه دكلين تشريحه منفعته لردر وقنا كه اطبا
بينده مسايل مشكله سؤالي افتقا ايلسه تشريحيلا سؤال ايدرلر وتشريحيلا
خبر ديرلر بيچاره اصلا التفات اتمزلر اكا دخي منجم وارد نجوم ديوب شوندره
علملرينه داخل اتمزلر وادمنقوليه رونده اوكجوم درلر معلومدر و
وحيوه مقالمه درلر وبجده بس ديوار ودر بعضي زئبق وزيبوري ديوار
اوروندن ايدر وبيلك اولور وبوناظر بوزوده درلر دربر خرجيوز درلر
دخي عندبلر فتلي بادوره ايدي نقطه وفقا كه رحم دوشه ورحم آني قبول
انك مقرر اولور حباب آتسه بر كوپك كبي بر سنيني اولوركه اول حبابي
رطوبتدر زيرا اول حبابك هر طرفي بر حدثنه منجر اولمغه رطوبت احلدر
مثلا اون كوپك كبي حباب كوزكوز قبار رشن كبي طورر مثلا آخردن
توكوروسلرير اوزرنده كوزكوز كوپك كبي طورر واول كوزكوز كوبكه
سبب قوت مصوره واعضايه جنس جنس دخي نقش وقلچلو عضو و
عضله هر برلا بر مزاجده اولوب حار وبابس وبارد ورطب مثللو
اولمنه كه لحمي اولنلر حار وعصابي اولنلر بارد اولسه كركدر واول كوزكوز
اولان كمله بوكه جلدسي بر حباب بر اكثر بالكز جنسن اوزدبنه اولسه
اول كوپك كبي اولمق لازم اولنردي جمله آنكك مزاجي بر جنس اولمق لازم كلوردي
ايدي اول حباب قوت مصوره وروح نفساني وروح طبيعي وروح حيواني
اقتضا سيله اولوب حق جل وعلا بونلري نطفه ده خلق ايدوب

ونطفه بو قوتلو ايله مخلوق اولوب اثنا رحمده بو قوتلرك انقضاسيله حركت اولوب في الحال
بو قوتلر حركت ايتمك استمز زيرا قوتلر سكون دكلدر، و رحم حرارتندن اول نطفه قوتلر
ايله ظلمر پيدا اولور، و نطفه نك رطوبتندن دبو ذكر ايلدوكمز حرارتندن اول كوپوك قبارروب
هر هر خانه سيني باشقه باشقه حركت ايدوب قدرت الهيه ايله هر خانه كندو معدني جانبنه
ميل كوسترمك ايله حركت ايدر، و وسطنده قالان خانه اطرافي هر جانبنه ميل كوسترمكه قابلمي
بوقدر، زيرا اكثر اولميوب اورته سنده در كنارده اولان خانه لر كندو معدننه چكوب
اورته ده قالان خانه واسع قالور، اندن بورك موضعي اولمسه كركدر، و اول موضع باريكوب
هر جهته بخارية جانبنه قوتله صعود ايدوب و اوزرينه صاغ جانبنه كيروب وباقي قالان رطوبت
تنها قالمغله شاخره طوغري نقيضه ميل ايدر، و بخارية جكفان دماغ اولور، زيرا
جيابك اوست خانه سيني نازكدر، و انكله بله جكفان رطوبت دماغ مايه سي
اولوب قالور و صاغ طرفده كيدن جكر اولوب جكر موضعي مهيا ايدر قالور، و انلط
كيدن رطوبت دخي جكر مايه سي اولور قالور، وباقي كوبجكلرده كه رطوبت قالور اندن
اولان حباب قوتندن ريح طلوب بر دلك كبي ايدوب كيكلك موضعي كبي قالور، بو صورتده
بورك و جكر و دماغ دوزلمش اولوب انلره اول خانه دن مادة سي ايرشوب واندك
هيئتي كبيك ظهورنده صكره تمام اولمسه كركدر، زيرا غذا يولي بولمين لازمدر، و بو مجلده
بونلك اصلي واختلافي واصحى روايتي قني مفصلدر، والحاصل بو مجلده اورته ده اولان
جيابك نازك غشا سنده بر بشا خلق اولوب قوتله اول نطفه ده جمله حركت
ايدردر، و انه دن ارمني سنه يني ورطوبت مخلوط اولوب تبله انشا دن اولان
قرمزلغنه و حرارته متعلق و قرمزلق ايله مخلوط هر نه قدر عضو وار ايسه انده ميني سندن
حاصل اولمسه كركدر، حتى كوزده اولان حمرت بله انده دندر ديرلر، و انا قنده
هر نه قدر بياض و بياضلغه متعلق اولان عصبلر بابا دندر، و عصبابي اولان لحومه
كه سنكر ايله قرشوق اوره بابا ايله انادن قرشوق اولاندر، بو تقديرجه اول
غشا ديه دكمز قوت بولوب جمله نطفه يي اوروب اول غشا ايله نطفه نكدن
خلاص وار ازاد اولوب و باشقه بر پارچه يعني مضغه اولوب بيوندر ظهور
ايدوب بو كره آني كندو قلبني اوزره حفظ ايدر، و غذا مددي اكا ايرشدركه
انقا زايدوب بو انده كلمه بوجميع جملة ايكي كونده تمام اولور، و بعضلر بو اوچ كونده
تمام اولور دخي ديمشلر و بو اوتي كونده كيمي رحمدن اكا هرسنه ايرشدن من
وانه دن ارمني سنه مخلوط اولان رطوبت رحمدن مددي طالب اولور،
اكا حاجت اولماز، و اوچ كون ايچنده دخي سائر اعضاده و عظلر و نقطه لر

ظهوره

ظهور و جمله طقوز كون اولور، و بعضيسنه بر كون مقدم و يا موخر اولور، و بو اختلاف
انلر و بو حالدن صكره ايكي كون دخي مدت ايله دموي مادة بر ظهره چكلوب علقه
صورتي ظهوره كلور، جمله اون بش كون اولور، و بعضيسنه بر كون مقدم
و يا بر كون موخر اولور ديمشلر، و ايكي كون ايچنده اول علقه انده دونر، زيرا علقه
بر قانلو طوكنمش صوكبيدر ديرلر، و علقه انده دوندوكي كبي بورك و دماغ و جكر
متميز اولوب رطوبت چكلور، و بو حال دخي بر ايكي كون مقدم و موخر اولور،
ديمشلر و هر كون اعضا بيتمز اولسه دخي وبه دلالت ايلدوكي ايچون چوق سوزلر
واردر تفصيلدر، و طقوز كوندن صكره باشي جرمي بخارندن ظهوره كلوب
دقللر اوجلري بان طرفندن ظهوره كلوب نا بدكلچه اللر باشقه جرم اوزره متميز
اولوب قفا ... متميز اولور، بو جمله اوتوز ايكي كون ايچنده اولور، و بعضيلر
اوچ كون ايچنده اولور ديمشلر، و ديرلر كه اگر جنين قرق كوندن صكره انادن ايره
بلوب و غشاسي يارلسه ايكي بارد صو ايچنده قوسه لر اطرافي ايرلوب
ايرلك لك و دوبشلك معلوم اولور ديرلر ابو علي سينا ايدر صورت
اتمام بولمسنك انكي مدتي اوتوز بش كوندر، و قتاكه بو مدت مضاعف اوله يعني يتمش
كونده طفلي انه نا رحمده حركت ايدر يعني ديبرنور، و بو صورت تمام اولسه هر مدتده
بر كون ايكي كونده مقدم يا موخر اولسي معلوم اولسي جمله اوتوز بش كونده تمام
اولور و بش ايدك و قتاكه هر مدتده بر كون و ايكي كون اعضاجه اولسنده تفاوت
ايدوب قرق بش كونده تمام اولدوغي مضاعف اولان طقسان كونده طفل حركت
اتسيني اكا سنا چه درر، و جمله ايكيوز يتمش كونده تمام اولوب فنا دنيايه كلور،
ديرلركه طفل نجي كه يتمش كونده و بيره اوچ كره يتمش ايكيوز اون كون اولور، و بيده
اكا اولبور ملكك دخي تمام اولمي جائز اولور، و اول صورت كه تفاوت ايله
يعني انجي هر مدتده بر ايكي كون تفاوت ايدوب بو صورت و هيئتي اول حساب اوزره
اوتي بش كونده تمام اولمي اولوب و طفل دخي بر نسي طقسان كونده اولوب ملكك
دخي ايكيوز يتمش كونده يعني طقوز آيده تمام اولور، بوكه شمرحده تفاوتلودر
بو اكثر واقع اولوب اما يدي آيده طوغمق دخي شرعا جائزدر، اما جنينك
اسقاطنده و سقطنده طقوز آيه لازم ايكن حرجا آيده سقط واقع اولسه
نقي ميرا مرزدر انه سي دخي او ملك خوف اولنور، و بو مفيده اول مخلوقا اولانك
اندام بيور كدر ديرلر، اما بقراط ايدر، اول دماغ وكوز مخلوق اولور، ديره
اما بو قول تشريح دكل تجربه در ديرلر، و نا دخي يازرو سنده اتجربه اولمنمغدر

يتمش كونده طفل انه قرنده
حركت ايدر

دیرلر . واول یورك مخلوقدر اولدوغی اصح اولمقدر اما سائر اندام اول حركت ایلمه
جائزدر . ودماغ وكوز كذلك اولی اسنر اعصابنك منشأ ركنی مخصوصنده عقله
یقینی بر واردر . وبر جماعت اطبا فتوا ایدن ظهور اولوب روح داخل اولدوغی محلده
دخی كوز كذلك خلق اولنوب عنایت اولندوغی كعبه اراضی بابنده بر مقدار شرح
ویرلمشدر . وابو علی سینا دیر كه بعضیلر اول جگر مخلوقدر دیمشلر اما دكلدر دیو
بو بابده تجربه تشریح خلاف اولوب قیاس خلاف چیقار . وبونده طریق قیاسی اولدر كه
هر عضو كه انده قوت حیوانی وحرارت غریزیه ایله قوت ظهوره كلمیجك دكلدر
دتاكه قوت حاسه ظهوره كلمیه وقوت غاذیه ایله غذایه احتیاج ظاهر اولمز . واندام
دخی غذا جذب ایدمز وغذادن بسلنمكه قادر اولمز . ایمدی اوبیچ حیوانك اولا احتیاجی
بر اندام خلقته دكلمیدر كه قوت حیوانی وحرارت غریزیه اندن متولد اوله . و
اول اندامه دكل كه غذا ویرمك قوتی اندن اوله بو اصح مسئله بر طبدر . زیرا نطفه
نك تصویری حالنده غذا ویریجی قوته احتیاجی یوقدر . واانك احتیاجی قوت
حیوانیه وحرارت غریزیه در كه غذایه حاجت اولوردر . زیرا بو محلده ظاهرلر قوت
جاذبه محلنده ایدی تام مخلوق دكل ایدی به حرارت غریزیه كندونك معدنی
وحصاری اولان یوركده سائر اندامه تجربه ظاهر اچلمز . واندام [illegible] اچلمدی
غذا ویریجی قوت محله تجه كلوره . وجنینك اوچ غشاسی واردر برنجیه مشیمه
دیرلر . وایكنجی سنه غشاء اللفائفی دیرلر یعنی انده [illegible] برادلوری . واوچنجی
سنه غشاء رقیقی دیرلر كه اكا مناسبتله غشاء الملامس دخی دیرلر . ومشیمه
دخی قات اولوب ایكیسی دخی رقیق درر . وطمرلر اوردن وشرایین یعنی
سكرلر ایكیسی ایچنه اوروب بعضیلرنه كوسترر كه بو طمرلر [illegible] بنمشدر
وهر بری شاخلر بكشدر . ومشیمه ایچنه بكشدر . وجنینی غشاسنه
پیوسته اولمشدر اورده اوره و وشرایین شرابینه وبعضیسنه
شوبله بور[illegible]شدر كه اوردن جنینك جگرندن بتمش اوله . دكیك جانبنه
كلمشدر . وانده ایكی شاخ اولمش اوله . وطمرلر اغزیله اكا متصل اوله
حقیقت [illegible]در . وشرایین دخی بو قیاسیله وطمرلر بو یرده كه انلرك
باشلری رحمه اولاشمشدر بو [illegible] ایچنه ركدر . اول جهتله غذایی رحمدن آلور .
انلرك چون طمرلرك قرار مسنك ابتداسی بو باشدن وبنجه سنك دخی
ابتداسی بوندن . زیرا طمرلر اغزی بونده ایچنه ركدر . واول بر كه جنینك
بكلندن و جگرندن چیقار دیسعدر . اندن بچه سنه [illegible] . امدی

اعتبار اولی اولور كه منفذدن ظهور اولور . وانكشف [illegible] جنبا وبده [illegible] دخی وجود
و[illegible] یوردركه جمله ظهور جنیندن [illegible] اولماسخوز . وغذایی اندن جذب
ایدوب اكور وغشاء اللفائفك منفعتی اسبدر اولدر كه . مثلا جنینك كبكندن
بر منفذ بو غشایه متصلدر كه اقتضای بولی ایله فوقده دخی ایدر . واما جنینك
هنوز قوتی تام دكلدر . وبول منفذنده بحو بغلر واردر . خصوصا ایرلك
بول منفذنده بولك طشره چقمسی [illegible] دشوار اولوب . وبو كیكك
[illegible] اولوب . وظهوری قوسقدر كه [illegible] وبنی [illegible]
[illegible] اولور . واوچنجی غشانك منفعتی لاجل كه جنینك [illegible] ایچنده
[illegible] . زیرا انده بول دوغرندن ضرب [illegible] یوقدر . مثلا جراز [illegible]
[illegible] غشایه احتیاج یوقدر . وصیفنی قابلی اسپم حمل زماننده اوچ
قسم اولوب هر قسمی جنینه غذا اولور . ایكنجی قسمی [illegible] كیدوب
[illegible] . واوچنجی قسمی ایكیسنده دخی ایروقالوب [illegible] بس
[illegible] دوا كیدر [illegible] اولور . ومعلومدر كه دلوك تولدی اتا وانا . و
[illegible] . وولدك اندامی بیاددب اكثر انا صوینددر ودماغی قوت
مغیره ومصوره انا صوینددر . ودرلرسه كه بابا صوینك عنایتی اول
[illegible] . مشاهده اتانك صویی سسه كیدر . واتانك صویی مشاهده
[illegible] كیدر [illegible] ایچنده [illegible] حاصل
اولور . وبو عجوزه اولوب بالغ دخی حاصل اولور . زیرا اتانك صویی
اتانك صوینه مخلوط اولمدقده [illegible] اندامی وصورتی ظهور انكه بالشلر
ولد اندامنك بیاددب انا صوینددر دیمك باطلدر . [illegible] دك
اكثریا اتانك رحمنه استقنه بكلی اولوب وصاحب شریعت صلی الله
علیه وسلم [illegible] [illegible] اكثر ما
[illegible] اكثر [illegible]
[illegible] . عورتك صویی اكثر [illegible]
[illegible] دور [illegible] وحكما درر كه [illegible] وولد
[illegible] صوینی كه انلرك [illegible] اوله
[illegible] ولد [illegible]
[illegible] . وبقراط دیر كه اصلی منی دما عدن ظهور . وانك
[illegible] طهور [illegible] اوله .

ظهر اوده بقیه اولنه انلر ایله کلوب کما ینبغی نسل منقطع اولیوب انلر اوده جفالر ایله کجیلسه
ایله علکوما اوله دیرر ولوب ماده وماحوذه مخاطه ایدر بعده بوکر کلوب دیو بکر [illegible]
اوده بسنه کلوره بیر رطبانک اختلافی سببی ادعیه مسنونه تصحیحات تشریح ایله بچاوره
بربه تقی جوقدر و فقیر کوزل افریلیه دهیجی بنده ماده شکلی الجوته فولاد اوره
بوقا دقه نصیحت ایتزده وخوف ایدردم که نسل منقطع اوده بنه اولادی ظهوره کلدی
بوموی بعد ادوا عنده اوبلغم اوده نقیده جوق منفعت کوزلمشدر وجالینوس
دیرکه بکا معلوم اولدی که قولاغه ازده نده اولان ایله ظهر بردی فصدایله نسل منقطع
اوردی یا ولنه ابو علی سینا دیرکه بیلالاج بولا لازم ادعوارکه یعنی ماده سببی باکنزه دماغده
وکلوره بیلکی اکثر اعضاده رسوخ ایتمکه عبر سببندن دخی کلوره دماغ دیو رک وجکردن
وازو اعضادن کلوره وهر بار دم بر سنج ظهر بنده اکا اولنه شوب جمله منی اوجه سینه
جمع ایدر دیمشه اوده انونکیچون صحیح جماعده وانزال ده مدفع حالنده جمه ازلرنه جرکت
ایدوب دفع دافع اولور دیورم که بو سبب ایله قرکرده باجانک انواعی واولان
رضوان میراثنه اوده عقل برینه کلمک جائز بولنه دیوندن حکره عورتک حامله اولمامسی
سببلری وعلامتلری وعلاجلرینی ذکر ایدرم و دلالتی انشالله تعالی

دیموزکی شکنجیا سببی عقرکه یعنی جماع اولمامی ... وعلامتی بیانندهدر

عورتک حامله اولمیوب عقیم دیدکلری علت عقر دیرلر فارسیده
نازا دیرلر نشانه دیاز کرفتی دخی دیرلر ... واگر علاجی

دردر بعده و مقصود بولنمز

دردر عورتک حامله اولمامسی سببلری بودرکه یا ارالتی تقصیر درر
یا مباد دیمه ... یعنی برنسنه باعث اولمامه اولانکنه لرد التنده دراوج
اولور برب قضیب قصه جوق اوله ونطفه و محلنه ایرشدرمیه ایکنجی
قضیب محلنه ایرشدرمیه ایدجیکی غایه درلی طاسلی بولنمی لوله اوله واول
سبیله بر عصبه آفت ایدوب دمنی آلهبه سبب ضعیف اولمش
اوله واگر سبب عورتده ایسه بیله جملسی تا بو بده چرکین
رنکی یا غلطه اوله یعنی اصیلی اوده بو حفته یا بشلنه بلیده ذکر ایده لغوه
ایکنجی رحمده بر زانجات اولوب یا ضعور یا قرحه ... ضعف اولیه اوچنجی بلغم ودهان
انفاخ اوله ... ذکر رحمنه بصلنه ... اوره سنجی عورتده غافت
سموزو یا غلو اوله التنجی رحم برینه ایله بیتیب برجانبه بیلنه میل اتمش اوله

وفقنی ویره موضعنه ایر فلوب کیروده ویوب مبتلالر ایدوب بوکی فراغ یا زردو
یا بس یا طوبحا ردو مرطب که اکثر و واکثر کیت سبب ارده حاره لوبیه سوء المزاج
اتفا جلدن بریاوده بدحاره جسمه المزاج ترقی وورد فی شک وادیچه ونطفه که
موضع تولده لمدوره تنکت ایدوب نطفه عفرزجه اپدوب ببسه بوزدا برسلطه وکی نقرحه
بونوع فراغ جدو شون کوکی کبی بیشتر اوله مزه زیرا شکلی وطرطر و غرغره
بسنده اوجنه یه محل مقام ... وبو فراغ سببی اکثر اکشی اشیا
وبارد ضوبر جوق اسیغانلر دن اولور وبوشیدن جایزدرکه رحم ... بی
طوکتوردوب فاسد ایدوه یا خود برنزیج رطوبت که اوله که قوت ماسکه یه
ضعیف ایلیه ومنی بی طاتیدر یعنی برنیده جیر بیوره و ... که خوشنه جاذبه
دخی ضعیف ایدوب یعنی چکمیوند عاجز اوله واکثر حار سوء المزاج یابسه
منی یه احراق ایدر و یابس سوء المزاج یابسه منی رطوبتنی نشف ایدر داوی
که سببده سوء المزاج اولیوب ماده لو اوله جائزدر که هم اردن دهم عورتدن
اوله ... برنسنه دن اولور یاخو بایقلره باده نجاعدن که قوام ده قوتنی ...
اولیوب خام یعنی انزال ایدوب ... اوله لر ... بالسنخ ... جماعی ...
باریجه اوله لر ویا ایکیسنک انزالی موافق اولمیه دموافق انزال اولمق مقصود
یعنی بیله میدرلر زیرا عورتک مقدم برنیج کره انزال اولمسه رطوبت جوقلغی
ارمنی سببی طشره جراخور ... دخی اولورکه ارمنی سببی مزاجی عورت
منی سببی مزاجنه مخالف اولمغله یعنی برنیه فاسد اوده اگر ایکیسی بله موافق
اولسه ولد تولد ایدر واکثر تقصیر عورتدن ایسه غایت یا شلو اولمق
وجنفی طورمش اوله ده ارسنده خلاف سویلیه که بنی کنج قیاس ایلسون
دینده غیری عورت الماسون دیو حیله ایتمش اوده واکثر تقصیر اردن
ایسه قولاغی اردندن فصد ایتمش اوله لر اما قولاغی اردندن فصد اولنوب
اولاد اولمه مکنه اعتبار یوقدر ... بزده ذکر اولنمشدر و تقصیر
اروه میدر وعورتده میدر بیلمکنک بر ورت وحرارت میدرانی بیلمک ایچون
بابده کلنده ذکر ایدرز بقراط دیرکه ارده سوء المزاج انواعندن برنوعی اوله
عورت ... یا خود ... که جادوده ... ایلک
جکرده و دماغ ومعده ضعفیدر و باشی اغر ایسه ده خوف وغم دخی مانعدر
... بو سببیله ... ماده غلیظ ... اولوب وطفل ساقط
اولسه سببلری دخی بو بشی نوعی مباده یه وما خارج جاله که دوشمک وزخم ...

واگر باقوده جماع سوکندرلر وارد ویب بر بیرونا دودنبشر یاخود سوزاب واگر حاملنه
نسنه بتی اوله یا خود بوق موسیا اجورمش اوله لر بونلر حملی باطل ایدر دوله
تولده مانع اولور علامتلری اگر علت رتقا واگر عقلا ودایه رتق محلنده ذکر
اولنور . وقرحه وورم علامتلری مثانه ورمنک وقرحه سنک شرحنده ذکر اولنمشدر
معلوم اولور . وبو محلده ذکر اولنه جق انواعی مثلا مجامعتده رحم بر اواز ویرر که عقبدن
کلان اواز کبی اولور . ویا سور علامتلری طمث ازاولی بابنده ذکر اولنمشدر ایدی ودرحم
بر طرفه میل ایلدوکی علامتلری جماعده دن بلدرکه مجامعتده رحم اغریوب ومنی چیقوب
کیرو سیلان ایلدوکندن معلوم اولور . والت دماغده علامتلری مزاجینک
وچهره ونبض وقاسوقانی نبق اگر ازدر واگر چوق وبحکم تدبیرلر انکا شهادت
ایدر . ومنی قوامندن وطمث قوامی وحرارت وبرودت ورنکی وماهیه سی
شهادت ایدر . اما مزاج حار اوله منی دخی حار ورقیق اولوب قیضینه وجماعینی
یا قدلونی صارو اولور . واگر مزاج بارد ایسه منی از وغلیظ ولزج اولور کویا
صمغ اویبدر . و ولد تولد بلکی موضعنده منبسط اولمز ومزاج حار ویابس
ایسه منی چوق ورقیق اولور . واگر رحم مزاجی حار اوله مجامعت وقتنده
چوق اولور . دکنده و قتنده چوق . حیض کله وحار دوکیلی صارو یا سیاه اوله
واگر رحم بارد ایسه مجامعتده رحم بارد اولور . وحیض دخی چوق وبارد اولوب
ورنکی از اولور . ویاک اولدقدن صکره قم رحمی باشش بوله معلوم که رحمی لزج
طابدر شدر . وعورتک کوزلری رحم حالندن خبر ویرور . مثلا کوز نهیچی
غلیظ رطوبته نشانه در . وطبیب تدبیرلرندن حامله اولوا ولا بی ادن بی
عورته بر رنجه بربابوررکه . ار وعورت صوینی ایر وصویه براغوب . هرقنغی
صوکه اوستنده کلور تقصیر اندندر . ودیشلر که اراد وعورت بولنی ایر وایرو
بر جنس فوزان کوکنه دباخود مارل کوکنه دوکه لر . هرقنغیسی اتی قوریده تقصیر
انکدر . ودیشلر صوایچنه براغوب منی صونک یوزینه چیقارسه منیغا ملغنه
نشانه در ولد توقد انلر علاج کیرکدر . وبول فوران قورتنق حرارت وحرفته دالدره
مزاجی اعتدال کتورمکت کرکدر [illegible] که چوب وانه بغراب دیدب وانه ادیچود باشقه
الکیشر چوملک تربوب ار وعورت صوینی باشقه باشقه دوکه لر . برکوجه دکنی
هرقنغی صوکه اول دانه مربا بتوره تقصیر انکدر دابو علی سینا قولی اولدره ..
حقیقت نشانه لر بونلردر که عورتک التنه قی ایله ابو گنبور یاقوب بر وجهله
دخانی دراوی سی طشره چقا . واگر رایحه سی عورتک اچیردستندن اغزنده بوریره

کلورسه تقصیر عورتدن دکلدر . واگر رایحه کلمزسه معلوم اولور که عورتک طرفنده
سده واردر که حامله اولمغه مانع ایدن سبب سده در . واگر فالف فرایدنج ایدوب
سفلی ایله علاج ایده لر . ودخی دیشلر که بروانه بتون مرصا بی پاک ایدوب سانف
ایده لر وبر کیجه کتوره لر . واگر طعمی ورایحه سی اغزه وبورنه کلورسه سده سببی
یوقدر . واگر کلمزسه سده نشانه حکم اولنور سده دن صکره بو انواعک علاجنه
شروع ایده لم علاج حامله اولمامغه سبب اگر قضیب قصه لیلی اوله برقضیب
القاه عورت اختیار ایتمک کرکدر . وجماع محلنده عورتک اوطراقی التنه بر یصدق
قویوب وجماعده صکره ایکی ایاغن یوقاری کوتوروب دخی کسدوبه محکم چکه وناقیل ایده که محلنه وصول
ذکر بونکله اولور . واگر قضیب بولکلنش واگر وارقه سی چقوق اولور بوکه عزی
علاج اولمز قضیب التنده اولان الجه یوبوند سربه طروره مرده دکل ایسه اوزه چق کتوروب
درحم سوروب وطوغری تحته ایله باغلیوب دهر بار بنفشه یاغیله باغلیه لر
عصبه ودعصبانی به منفسه یا خنذن اعلانسه اولماز . وسورعجانا یاغی دخی
سوره لر . واگر اصلنده بویله طوغمش ایسه دبیوندکسمک ممکن دکل ایسه
بوکه چاره اولماز . عورتک التنه یاصدق قوینوب ونخارب قالدرمق دعورلی
کنده به محکم چکلک ایله نطفه محلنه واصل اوله بله . الا عنزبا ممکن دکلدر . مگر بونلر
رقیق اولوب بوذکر ایده دکنر یاغدر طلا ایتمک ایله واعصاب ملایم اولمغله بر تخته
به طوغری برقالج کورن باغلامق ایله اصلاح اولنه . واگر سبب عورتک رحمی بر طرفه
ایکیلوب بر طرفه میل ایلیه ملاحظه ایده لرکه میل طرفندن دموی علاجلر ظاهر ایسه
اول طرفدن صافنزن فصد اولنه وبو استفراغدن صکره اسکنجبین واقت صبر ایله
بلغمی استفراغ لازمدر . وحاجت اولورسه ایکی ساقی اوستندن حجامت
ایدوب واقتضا ایدرسه اکلدن دخی فصد اولنوب بعده حار الاصول که ایکی
درهم بیده انجیر یاغیله وایکی درهم ایارج فیقرا ایله بر کونه وکنی هر صباح
ویره لر . وبوکه نافع اولان بودر که فتله بیده انجیر تخمنک ایچی بر مقدار
اوله وابنسون ودرازیانه تخمی وکرفس تخمی هر برندن بر درست اوله دوکوب
دباغ اتوب . وفتله یولاشدروب نیم کرم کتوره لر آبزنه حلبه ومرزنجوش
وبابونه وطوری طبخ اولنوب اجلاس آبزنه لر حقنه طوری اودی وبابونه
ومرزنجوش وحلبه وقنوری انجیر طبخ ایدوب وسوزوب وبر نیم کاسه
سشیر لعاب ایله حقنه ایده لر . واگر سبب ورم وقرحه رحم وباسور ایسه
انلرک موضعنده ذکر اولندی . واگر سبب غلیظ ریحلر ایسه شوربا

ذکر ایدوب کمون مادة الاصول وبیه انجیر یاغی طلا وقابسی اوسته صبا و اوتوب وایرنده
اجلاس ونفاخ اطوه وبا ومیوه لردن محکم بر عنبر ایده لر • باقی علاجلری مثانه
رحملری بابنده علاجلری ذکر اولنشدر • بونکه دخی انلک کبی علاج ایده لر • واکر سبب
غایت سمیزلک اوله بونی تدبیر لاغرلق کتورب • بعده اولاد تولدی بجیدر
که بعضی حالده عورت باعلاج لاغر اولیجق ایله دخی اولاد کتوررده وبونی دخی بابنده
بابنده ذکر ایدرز • واکر سبب مبادیه که بیغی و داغ و بورک و جکر و بوکرک
کبیلر ضعیف اوله بونلرک هر بریلک ضعفی بحثنی بابلرده سبب وعلاجلری
وعلاجلری ذکر اولنشدر • واکر سبب انلک مزاجی برودتی وبا مادة
مزاجی برودتی وسستلک وفالج تغلیب کبیلر ایسه انلری دخی بحثنی
بابلرده ذکر اولنشدر اما سبب عورت انلک مزاجی وماده سببی
اوله وبا خود ارماده سببی مزاجی برودتی اوله • اول ماده حرز ایسه
پاک ایدوب بعده بیوک حجلرایله مزاجی تبدیل اتمک کرکدر وشافلر دخی
لازمدر سنجق رحم رحجی فرزدرمق بوده که عودی نیم دیدکلری بخورلردن
که از بکی ادندن اوله تجید ایده لر • ورحم طوغری بخورلک واروب
بیانه جیغه وصبر ایده وجانبی بوندن صکره ایده لر سنجق اذخر رحجی فرزدره
حماما وزعفران وسنبل واکلیل الملک هر بیرندن اوچ بچق درهم ساذج
هندی وقردمانا هر بیرندن اون درهم اوله طبخ ایدوب وتادی واودرک
دیکی باغلرندن ومقوم هر بیرندن اون درهم انشدره ارید وب وهوا بذه
بیر بیرده صاردسبی جمله اریدوب مرهم کبی اوله • و هرکاه که عورت حیضندن
پاک اوله اوچ کون متصل بر اسپابی فتیل پاره سنه بولاشدروب کتوره لر
نسخه اخر مسک وزعفران وسنبل ومصطکی ومیعه سائله هر بیرندن
ایکی درهم ساذج هندی وقردمانا هر بیرندن اون درهم اوردک وتاوق
دیکی باغلرندن هر بیرندن اون درهم وتاردین یاغی اوتوز درهم هر
بیرده صاروسبله مرهم کبی ایدوب وفتیله بولاشدروب کتوره لر
بارده ورطب مزاجه شب یمانی ایکی درهم سماق ومرزعفران وعود
هر بیرندن بر درهم جمله دوکوب وعسل ایله یوغوروب طهردن صکره
اوچ کون فتیل ایدوب کتوره لر دوا آخر ارسلان اودی وبا خود قوود
اودینی وباطوشان اودینی ایکی دانک مقداری بر ازنادرین یاغی ایله
اندب طهردن صکره اوچ کون فتیل ایله کتوره لر بخور اخر دارشعنا ن

وطوشان بوکی وسداب قورو سنی دوکوب موم وروغن ایله زفت ایدوب حیضدن
صکره مقعده ذکر اولندوغی اوزره بخور ایده لر بخور اخر قزل زرنیخ بر حبه قدر اوله
ومروشجی ومیعه سائله وبارزد وصمغ وحب الغار وزنده بر اجزاده مشرابله
یوغوروب وقرص ایدوب طهردن صکره بخور ایده لر یابس ورطب مزاجه حقنه
علک شاخ اوتوز درهم مرداون درهم اوله طبخ ایدوب اوچ کون بوموندن
ادکنده وارندره بنم کرم حقنه ایده لر • وبو بابده فیل شقدنی بجیبدر • وعلاج نسائه
سبی دخی نافعدر • وتخم سبسالیوس دخی مجربدر • وبونلرک جمله دشمنی
جوانه دخی ویرسلر بوکلو اوله • وسوسن یاغی دشباه منطقی کوک بزایله کتوره
نافعدر • وطوشان پنیر مایه سی غره یاجبله • وطوشان خرسیله تمول
دورمک وارلک آهو اورندن کذلک تمول دورمک جمله نافعدر • وشمدن
صکره حامله اولیه دوغنه نشانلرینی شرح ایده لم ان شاء الله تعالی
اوچیونجی باب حامله اولدوغی نشانلری بیانندهدر
حامله یکی بیلنه بکه ایکی بلکدر • فارسیده نشانهاب ابستکی در مردانجلر
انواعی

دردر وردملرد ونایلم

دردر حامله اولدوغی بلنمک اوچ وجه اوزرینه در

برنجی عورت کندو حالینی بلوب واندن سؤال اتمک ایله معلوم اوله • ایکنجی
ارانلک احوالندن اکلیه • واوچنجی اولدر که طبیب وقابله عورت ایکی بلدوادلکه عورتک
کندو حالندن بلنور الاجاع آرزوسی اولمزه • واکر مجامعت اولنسه رجوع اهسته
بر وجع ظهوره کلوب ووجع کبیکه حنفه • زیرا هرکاه که بوکلو اولمش اوله رحم اغزی
بر بیره جمع اولور شویله که ایچنه میل کیرمک قابل اولمیه • وهر مجامعته منی انزال کیرو
دونمز واوانلکه ار عورت احوالندن اکلیه • انک قرنی طار وقم رحم بر بیره کلور وقاج
فوروادلور • واول حالده رحم ارصوبنی تنجله • ایمددخی ننذیرجه برقنود دپستلکی
ظهور ایدر و عورت دقابله عورت معا اکلدوغی اولدر که هرکاه که جنین تولد
ایده انک کوزلی نلک اقلنی صاروشکل وبلکی کوک شکل دیوز رنکی سبزه
شکل اولوب • وجانبزدرکه کلف کبی نشانه لر ظهور ایدر • زیرا حیضنک
طورمسی ایله وبا خود ارکلسیدیه بوبله اولور • وانلک مادهسی بنتارلری
جیقوب ومه طمرلری کوک ومه باشلری سیاه وقرشا قلو اولوب
وبیوک اولور • وبعضی تا دخی اودن بیره جمع اولوب بیوک ایدر وکوکلی
بولانیب وباشی چکرسی وبعضی موافق وکاهی ناموافق نسنه لر آرزو

ایلک و یتمش کونده و یا طقوز طقسان ایکی کونده کبی بابلرده تفصیل ایلدوکمز اوزره طفل
و بر غیسی دوردست آیدن صکره یا طقوزدنی التی وقتنده کوکل دوزسنه زایل اولمق اولور
زیرا بو مقوله برده سبب حیضن قانیدرکه دردست آیدن صکره وجنین بیوک اولوب وانک
غداسنه صرف اولنور • بقراط دیرکه هرکاه حامله میدروقلیدر دلو شبهه انسه ایکی
اولیجق وقتنده انکه ماء العسل ویرملر اکر کبک بوردوسی واقع اولورسه یوکلو دره
زیرا ماء العسل تحلیلندن انکه حراری بر ریح تولید ایدر و اول رحمده سهولت ایله
یکودبورمز زیرا اکل مانع اولوب کبک بوردوسی حادث اولور • و ماء العسل بارد
صو ایله خلط ایدوب ویرملک کرکدر • و بر تجربه دخی بودرکه برکون برکیجه بلک بیوب
ایرتسی قطعه عود یا عنبر یا قرحنده بخور ایدوب اکر رایحه سی اغزه دیجه وارنه •
کلورسه یوکلو دکلدر اکر کلمزسه یوکلودر • دخی برکونا بر دیش صرمساقی
کوروب اکر رایحه دماغی اغزه کلورسه یوکلو دکلدر • اکر کلمزسه یوکلودر و
حامله عورتک بولی بر مدت ازرق شکل اولوب دایچنده انکلش بنبه کبی بر شی
بولنور • وبولی آخرلرنده حمرة مائل اولور • واکر بولی قاروره ده دیردوب اکر
بولانمزسه هنوز حمل اولمامشدر • وکاهی انلرک قواملو وصافی اولور و
کاهی ایچنده بر شی اوستنده ظهوره کلور • وحباب ودانه کبی نشف ایته
وچقار بونلر جمله حمل نشانلری و علامتلریدر • واکر بو نشانلرک برابر ایله اعتماد
کلمزسه بربولی تجربه دخی ایدرلر • دنکار ایدرلر معلوم اولور • وبو ذکری حکما
حمل ارکک میدر و دیشی میدر • اهل تجربه اقوالی اوزره نشانلری
بی باشقه بابده ذکر ایدرز • انشاء الله تعالی ٥ ٥ ٥

اوچیوز سکزنجی باب — جنینک ارکک میدر دیشی میدر انکلامق بیاننده در

ارکک میدر و دیشیمیدر بلنمک نشانلرینه • قارسیده انورشا
فحتی کبی طفل و کیجه ترنیه است یا ماده بنه دردر • وازجمله انواعی
دررنه وردمطر دیوانیم
دررلر • اما قرنده اولان ارکک میدر و دیشی میدر بو تجربه
ایله معلوم اولورکه هرکاه که سکزنجی ارکک صوبی اقل و اقوی ایسه اکثرا ولد
ارکک اولور • خصوصاً جماع حیضن طهرندن صکره اوله • و باردة شهرلرده
و قیش فصلنده واول کونکم شمالی یللر اسه اکثر ولد ارکک اوله زیرا وارث
ایچوبه میلی ایمیدر • ونعم اول اسبابدر حار اولور و هوای و حارد ساحل شهرلرده

وصف

وصف ایامنده خصوصا اول کونکه جنوب یلی حرکت ایده بونلرک ضررلی اولورسه • ودخی برکه
هرکاه ارادمک صوبی صاغ جانبنه اکثر کله • یعنی رحمده صاغ جانبنده دوشه ولدبا ارکک
اولور • انکچون ارکک ولد طلب ایدنلر یانی یاتروب جماع ایدرلر • واول کیجه عورت
صاغ جانبنه یاتوب یاتمده • ارکک اولور دیرلر • وبعضی ار صوبی صول جانبنه رحمه وارره ولد
دیشی اولور • وکاهی اولورکه ارکک صوبی صول طرفدن ورحمده صاغ جانبنه دوشه بنه
ولد دیشی اولور • اما ارکک اوازلو و قوتلو اولورسه • واکر ارکک صوبی صاغ جانبنده
اولوب رحمک صول طرفنه اوله کرچه ارکک اولور • اما مخنث اوله • ودخی دیشلرک طهر
کونی جماعدن ولد ارکک اولور • بش کون دکین و بش کوندن صکره اون بیرنجی اولان
جماعدن سکزنجی کونه دکین دیشی اولور • وسکزنجی کوندن اون بیرنجی کونه دکین اولان
جماعدن ارکک طوغوز و قیشیجی اولنلر اکثر اندن صکره اولان جماعدن اولور و دیرلر • ودخی
دیرلرکه قیشیجی لق لاتبده سیراکدر عنعنه ایله بر جنسندن اولورکه کلور بینه ظهور ایدر
و حملی ارکک اولان عورتک بولی و چهره سی دخی بیاض اولور • ونشاطلو اولور
و حملی دیشی اولسه حمل اوزرنده و کوکل بولانمسی دخی برافر اوافر ازاداولور
و ارکک صاغ طرفندن و هرحرکتی ابتدا ایدر • وحملک نشانلرندن مقدم صاغ ممه ده
ظهوره کلور • وانکک سد انکی و قوای ازتق اولور • مثلا جر قطره سینی
آینه اوستنه طملادوب کنشده قوسه ر زیبق ولولو قطره سی کبی اولور
دیشی ایسه حمرة مائل اولوب وصاغ الندن بعضی متبلی رک دستوایز اولور بوقیلی
نارجودرکه جامد عورته فصد افتضا ایدرسه منع اولنه • وذکر ایاق اوسته
طوره وحرکت اتمک استسه اول صاغ ایاغنی دبیره در • ونجی قالقمق استسه
اول صاغ الینه طیانوب قالقار • دکوزلرینک حرکتی تیز اولور • وارکک
دوغ آیدن صکره و دردرکه و دیشی دورت آیدن صکره دبره کلمشدر • والحاصل
دیشی حامله اولان عورت حالی ارکک حاملی خلافیدر • واما قرنده طفل
ارکک میدر و دیشیمیدر بلکه بر تجربه دخی بودرکه زرا ودلپ دوکوب وعسل
ایله قرشدروب و بر کوک بوک یا بزایله صباحدن اوله و قتنده دکین کتوره لر
وهیچ بشنده ببه • واکر اغزینک صوبی طاطلو اوله ولد ارکک اوله • واکر اجی اولسه
دیشیدر • واکر اصلا بر طعم ظاهر اولمزسه یوکلو دکلدر • وبوندن صکره ارکک
اولاد طلب ایدنک تدبیرینی بیان ایدهلم • الله تعالی اعلم در ٥ ٥

اوچیوز طقوزنجی باب — اوروتنک صوکری فراجینی صلاده کتوروب ارکک ولد طلبی حقنده تدبیری بیاننده در

فارسیده وزلیج اید مردم ویزنی ابتلاع آوردن تا نزلنمز عیادنده درمرة مالنخولیا
انواعی ... ورزش وسفر ودیمانیلر
درمرة ارلکک اولاد احوالی ایچون مقتضا تفتیش اولنک
کیم عورتک صویی ضعیف اوله که ولد اولمز اولور بوصورتده بالکز اعتقاد اولنمز زیرا
بعضیلر دیمشلر که عورت صویی دخی قوی اولمیه ارلکک صورتده صالح اولمز بو
تقدیرجه ارکک صویی عورتک صویندن اقوی کرکدر بو خصوصده عورت صویی ضعیف
کرک دیمک دکلدر امدی ار وعورتک صویی دخی قوی اولمق کرک ایمش ویوفلک
قوی اولمکه علاج قوتلی زایچه نوشنده اراستعمال ایده لر مثلا دیبنده مسک
وزعفران وعود وعنبر وترنج قابوغی قورودیسی ودونه بهرلی کیملر قاتلمش اوله
اتی ایو طریق بچاق قوررایجلسی اولمق کرکدر و قوتلی زایلیلو انسفیم باجلر ولطیف
طعاملر وزرنقه اطهرلرده حقایلر وبو مایده سعدلو بهرنج اشلرده وسموز قوزی
واو علاقلر دوبونکشفوزبالرک قوتلی زایجه لولر اوله و دسکزی حلوالر و بونکا
مانندلر اوله ودیار ولکلرده دوا ایلمک وکشلر دخی ولو معتدل بجو نلر ودرتمار ویرلیوب
وطعام هضم اولمامقدن وتخمه اولمقدن واکثلردن وصنکلک حالندن دخی
صواجکلری خیر ایده لر وار او ترم دخی منی جمع اولنجه وصادق اشتها کلنجه صبر ایلکندن
حفظ ایدوب وکنتدی حاضریتی تجربه ایده لر که منی نک قوالی ورنکی معتدل یوزن اکثر دکل ایسه
اوچ ورت کونده دخی کندولی جماعدن حفظ ایده دخی قولم و رنکت منی اختلاط
کله اما بو تنبیه ایله جماعدن چوق زمان دوراولمق اعلا ز خصوصا سوداوی
مزاج اوله لر منی محترق اولوب و فاسد اولور بو خصوصده ار وعورتک کوکلی
خوشلغنه ونشاطه وزینده طالب اولمق و مسکن مزیب وباغچه جمع یرلری دخی ممکن
اولدوغی اوزره پاک ومتوج ومعطر باغاتده نکار وخوشی باغلرسور و یوب
وجاملی فرح ونشاط ایله ایده لر زیرا غم وقساوت خصوصا غضب وقهر وما
قلبی نک ایدوب وحرارت غریزیه یی علول لمزنکی یعنی ایقاظ ایله حکمورکه
منی کندو حالندن و اعضاءلندن خارج بر صورت بوله دور که جمهور فقراکثره سنده
اولاد چوق واقع اولماق ایلرینه طاقت اولوب سکون وتوکللری اولمغله حرکت
وغضب اقتضا اتمیوب حرارت غریزیه کندو جنسنده محفوظ اولوب منی
دخی کندو حالندن تسخین اتمز وبو صورتده هر جماعده حزو بو فاسد
اولدوغنه بعید اولمز وباجمله دخی لازم اولان بودر که بو تدبیرلردن صکره جماع
خانده وصولری بلدن ایزیله چوق زمانده ار وعورت ارلکک مراد ایسه ارلکک

اوغل

اوغل وقصه صورت ملاحظه سن وفکرین ایدوب قوه اول صادق اوره وانزالدن
صکره فورجم رحمی ترکنده ساکن اولنجه صبر وتاخیر ایدوب وعورت صاغ طرفنه براز میل کوسترمک
ارلکک ولده علامت اولدوغی بیتا ربده اولان بابلرده ذکر اولنمشدر وبجا عوده متقدم
اشتهار صادق ایچون منتظر ملاعبه اولورسه جایزدر ولکن ملاعبه ار اسنده منی جریان
قویاق ایو دکلدر ومحل انزالده دخی ترکسنلر وبدنلرینی سست طوتمق اعضاء وجمله جهده
منزه در زیرا راحت لولنماز راحت ایسه شرطلرده بو مقوله حالده بدنی سست طوتمق
وایاغی اوزره بجماع اتمک ضرردن یکساندر اما انزالدن صکره سکون وراحت اعلادر
وعورتلرینی ایراق اولمقلرنده عورت ایکی یوطلرینی برجره جمع ایدوب دیرانلرینی اوزره
شکل صبر وتاخیر ایده بالمراتبه ارلکک اولاد اوله فصل ولو اکثرا ارلکک واکثر قیز دیوق
طوغورلرک نشانه لری اولورکه شول ارککه اولادی چوق اوله وتیز تیز اولاد کتوره
انکا وبده العینین درلر یعنی چکرکه تخمله دیمکدر وچوق ولد کتورن عورته دخی الکموت
درلر یعنی حربص دیمک اولور وار مقوله ارککه انواعی اقوی وسموز یکده معتدل اولور
واینی دخی نه بیرک ونه بوشانی اولوب معتدل اولوره وانده جابرک انکه مایلی اولسه
جایزدر بوجه اولنلر عضلردن تیز بالغ اولوب وقاسینی اوزرنده قبل دخی چوق
اولور وطفولیتنده اول صاغ خایه سی منتفخ اولور واکثر مراد ایده لرکه اکثر قیز اوله
واکثر انسانده ذبیشی قارلو اوله جماعدن اول صاغ خایه سنی باغلیه لرکه صاغ خایه دن
صوکتمه وصول خایه دن صوکتمک ایله دیشی اوله واکثر ارلکک اولمق مراد ایلسه
ار صول خایه یی باغلامق کرکدر که صول دن صوکتموب صاغدن کتمک ایله بالمراتبه ارلکک
واقع اوله امدی بوندن معلوم اولدی که هرکاه طفل محل بلوغه واره وصاغ خایه سی
اول منتفخ اوله انکا مزاجی اقوی اولوب واکثر اندن ارلکک اولاد چوق کلمکت
نشانه در وعورتک دخی اندامی واینی معتدل وچهره سی دخی معتدل اوله
وانک طهری عدتی یکرمی برکون اولور وحیض ایام قبلی غلیظ وسیاه وصولو
اوله وصعده سی دخی قوی اولور هر طعامی اعلا هضم ایدر دکاهل وسست
اولماز وشاد اولوب چابک اولوره وهر خصوصده عاقله سی صحیح اولوب وبلوغی
دنیله اولوب عضلردن آزه چوق ایلرو اولورسه دخی روادر وکلمه لری فصیح
ظاهرا ظاهر بو تفصیلدن مراد بونشانلر ضبط اولنمش ایسه چوق اولاد کتور
ملکنشانه در واولاد ایچون اکثر نادر ایدنلر واکثر جوارلی اشتراء ایدنلر بونلری
بلمک لازمدر اکثر بونشانلردن خارج بعضی حال وار ایسه البته بر علت
منقبضی اولدوغنه دلالت ایدوب هرنه ایسه علاج لازم اولور

اوچیوز اونجی باب . وضع حملك قریب اولدیغنك نشانه‌لری بیاننده‌در

عورتلرك نیز طوغرمسی علامتلرینه . فارسیده انلره نشانهای نزدیك زهیدن
وقت زادن درلر . و از جمله انواعی [illegible] درلر .
دردو علم دیونا نیلر [illegible] دردر . وضع حمل قریب اولوقده
حامله عورتلرك کبکی وارقه‌سی ثقیل اولور و بوجاقلرنده . و چانا دسته
اولوب و رحم دخی منتفخ اولوب بر رطوبت ترشح ایدر . و طوغورمق وقتی
علامتی اوترانی بربا سست اولوب و بوجاقلری دخی دردلو اولور .
شول رنجهای ریح طوغورا اول محلده معلوم اولور که وضع حمل قریبدر . و کوز خانه‌لری
هیجانی منفتح اولوب رحمنده هیجان و مه باشلرنده حرکت و سیاهلق زیاده اولور .
اول محللرده طفل انا قارننده یوقاری اکلنوب طشره چقمغه طلبنده اولور . مکرکه طفل
ضعیف ویا بد حال اوله . انك احوالنی بوندن صکره ذکر ایده‌رز . . . . .

اوچیوز اون برنجی باب . طفلك انا قارننده ضعیف اولدیغی و [illegible] اولوب . و نیچه دورلو خسته‌لق بوقاغده [illegible] اولماسی دخی نوعلری نشانه‌لری بیاننده‌در

فارسیده نشانهای ضعیفی بچه که در شکم مادر باشد و نشانهای
انکه پرورش نخواهد یافت و زود بخواهد مرد درلر . و از جمله انواعی
[illegible] دردلر . وزودمرد دیونا نیلر
دردره انه قارننده طفلك ضعیفی نشانه‌لری اکثر اناسنك وقتیدر
ولکن استفراغی دخی سبب اولوب طفل بسلنمز . خصوصا حیض قانك
استفراغی اوله . و بعضی عورتلرده حمل زماننده حیضی واقع اولور . و انك
سببی قانك کثرتیدر . و هر عورتلرك که بو حقیقی اوله حیضی اولورسه دخی
عادتدن زیاده اوله . طفلك ضعیفی نشانه‌سیدر که غذا بولماغله اولور . و هرکاه
که حمل عورتلرك اولیلرنده یا دخی عادت جاری اولوب و عدن دخی تیز تیز ظهوره
ظهور ایلسه طفلك ضعیفی و غذانك طبع ایچلرنه سنکه‌سی نشانه‌سیدر . زیرا انك
غذاسنك مادهسی دوتوب بنا ابن جنی زمانه که طفل انا قارننده و هر نك
حادث اولدیغی زمانه و لکن کچلکك ایجی وقت دبر غیبی دخی طفلك ضعیفی
دبرحالی نشانه‌سیدر . و دخی که طفل انادن ایرلوب و انجاقلری کسلدوکی کبی
عطسه و نیز وسپه بواوار انیوب و بیز زمانده صکره و هر نوع بسنه ضعف
دوجن نشانه‌سیدر . بیز هلاکی اولمه واردر . الله اعلم و الیه المرجع .

اوچیوز اون ایکنجی باب . وضع حملك دشوارلغی بیاننده‌در

طوغورمه صرپلغی دردر . فارسیده دشخوار زادن دردر . و از جمله انواعی
دردره . عورتلرك طوغورمقده و قفده صرپلغی سببلری التیدر
نوعدر . برنجیسی انانك احوالیدر . ایکنجی طفلك احوالیدر . اوچنجی رحم و مشیمه احوالیدر .
دردنجی رحم حوالیسنده اولان اندامك احوالی و انلرك مشارکتی درر . بشنجی
اسباب خارجی درر . و شول سببلرکه انانك احوالیدر دیمکدر . دخی ایکی بش
نوع اولور . برنجی انا مرضلو اولوب و مرضلو ایکن اولوب و ضعیف اولمش
اوله . ایکنجی اولدرکه طوغورمه‌سی ابتداسی اوله . اوچنجی انانك سمیزلکی اوله . دردنجی
اهل تنعم و نازک اولوب اوجاع صابر اولیه . بشنجی اولدرکه عادتدن زیاده
چوق حرکت ایده و بو بشکلدن هر شکله چوق دونه و بو سببدن طفلك اتنه چقه
سه . و اول سببلرکه رحم و مشیمه‌دن اوله . بو دخی بش نوع اولور . برنجی اولدرکه رحم
تنک یا کوچک اوله و طفل اندن دشوار اوغلدیجه بیله . ایکنجی طفلی طاشورر . رطوبت
اولمیوب رحم قورو اوله . اوچنجی رحمده بر آفت یا بر ورم اولمش اوله . دردنجی
اولدرکه مشیمه غلیظ اولوب طفل قوتیله یاررمیه . بشنجی مشیمه غایت
رقیق اولوب تیز یارلمق ایله رطوبتی سوزلوب طاشورر . و ماده غالبه که طفلی
طاپنوره . و اول سببلرکه رحم حوالیسندن اولور . دخی بش ایدکه اول دخی ایکی
نوع اولور . برنجی مثانه‌ده یا سنقیم اسهلو بغرسغنده اوله . ایکنجی بول طوتلمش
اولوب مثانه منتفخ اوله . و طفلك یرینی تنک اتمش اولوب حرکت دشوار
اوله . و یا طبع یابس اوله و ثقل مستقیم بغرسغنده جمع اولمش اولوب طفلك زحمت
ویره . و اول سببلرکه طفلك احواللرندندر . ایمش ایدکه اول دخی نوع دخی اولور .
برنجی اولدرکه طفل بیوك اوله یاخود باشی بیوك اوله . ایکنجی طفل غایت کوچک
اولمغله اتشغ انه دن ثقیل اولماغله اینه میه . اوچنجی طفل و بشی اوله و دردنجی
طفلك حرکتی ضعیف اولماغله طوغورمه‌سی انلکدن دشوار اوله تخلفنده . دردنجی
طفل بردن زیاده اوله و زحمت زیاده اوله . زیرا چوق واقع اولمشدر که بر عورت
ایکی یاخود اوچ بش ویدی یا بر اوغورون طوغورمشدر . وکاه اولورکه
قرق بره کیبه دهش عددن زیاده بولندقی دردر . بشنجی اولدرکه
طفل ضعیف اوله یا اولمش اوله . و اندن حرکت و طشره چقمغه طلبی زائل
اولمش اوله . التنجی اولدرکه اتفاقا طفلك شکل طبیعی اوزره دوشمش اوله
زیرا بو سببله دشوار چقه بیلور . مثلا اول ایاقی طشره چقه یاخود یانی

[illegible]

اوزرینه یا دیزیلر اوزرینه کلکلا انسان طوغمه مزید بجی اولور که طفل وقتنده مقدم طشره چیقان
اقتضا ایدوب زیرا کاهی طفل قوی اولمغله وقتندن مقدم چیقمق قصد ایدر و اوسیلر
کرحاریجی دیمش ایدک اول دخی درت نوع اولور بری قینی صوقی اتایی و یاغود سمال
یلار اسمش اولور اول سبب ایله رحمی و منفذلرینی بر بره جمع ایدوب صفار دخی
کاهی یاره وقیح اولورسه رحم جانبلوب دخی ارنا حصه لرینک دربه یاره لیلور انکو
انوکیچون حامله یه وضع حمل محلنده اسستی طونق کرکدر و ایکنجی اولور که قبی استی ایام
اوره وبعضی وارلر اولور که قوتی ضعیف ایده اوچنجی الاهر شدت دخی خارجن
اولمغله روح دفونلری ایچره یه قوت دافعه ضعیف ایدر دردنجی معطرانی
چوق استعمال ایلدکلرندن رحم منفعل بقاریلری جانبه میل ایده زیرا اکثر دماغه
مشارکتی واردر اول محله معطرات کوسترمک جائزدکلدر مگر که بر خبیث رایحه اولوب
معطراتدن بر قیزی لازم کله وکاهی اولور که بو علته محلده زحمت وورم سببی ایله اولوب
وباسنه ده بر طهر اولیوب بوغازلرینی کلور بیرالرده سل مرضندن خوف
اولنور وکاهی یاره وهوالرده دخی بر حصه اولیوب علت کزانده موذی اولور
علاج اوله بر شی سبب اولورسه وضع حمله لازمدرکه حلبه وقبانیه وکتانی
تخمینک لعابی ساسیر نفانی ایله اسپیجانی ارده وقاسنی و بوطه یوجقر بنه وادوحول
پسوردوب درنقله ادوسی کرک وطوری اردی و یابونج نانجریا سورمک دخی
نافعدر ابزن حلبه و کربب و کتان تخمی و طوری اردی طبیخ اولنوب صو نده
اجلاسی ایتدیره لرکه کیکی دخی اول صو به باتش اوله بعده بر قیج ادم یوریمک دانی دخی
اوزرینه بیر اوغوردن قانیچی و دنتنی آشنه چیکمک دخی فائده قوت ایلدوکی کبی
قوت ایلیه وبونوع قوت زیرا اطبا اصطلاحنده تزحح دیرلر و عطسه کتوردیکی
واردر اما عطسه کتوردهلر اما حامله نک اولیکی حالنده عطسه ضرر اولدوقی
معلوم اوله وعطسه واردریر قینی چوقدر اما بر وندن دخی یاقود خردل وکنکوش
وقطیفه وفلفل دریه وبو محله کتان تخمی لعابی دار دوکلت دنا دخی یاغلرندن
موم رو دهنیلر ایدوب رحم اغزینه وطشره اول حوالیه سورمک قتی نافعدر
وسموزنادق سسبلرینی اسپیجابا چاریا ایچنه دوردره مثقال غبار رسسند
فا بوجملهنی دبش دیوب وپرهلر وانا فراچنه موافق اولان مثلا دارچینی
وحلبنت وارنه جوز چند بیدستر ومشکطر امشیج که بر نفس اولورسه و بیره لر
کوانسان طوقوره دیا دم یاچیده حلبه که خرما جبله بشهنی اوته یاغود کتان
تخمی ایله اولاه وبیره لر اتانک وضع حمل ایده دیوبایته نافع حب اولدر که ابهل

ودارچینی هر برندن اون درهم سلیخه یدی درهم قوته مرورزرا وند مدور واجی قسط
هر برندن بش درهم بیعه وافیون هر برندن بر درهم مسک بچی دانک اودر دوکوب
حب ایده لر مقدار استعمالی ایکی درهمدر اسکیا شرا بیله اکثر اقتضار اتمزسه اوزدم
هنیدن ایله ویره لر حب آخر ابهل ایکی درهم قوریه سذاب بش درهم بوزرانک
تخمی دورت درهم حلتیت وانیسون دیوره هر برندن اوچ درهم دوکوب حب ایده لر
بونک مقدار استعمالی اوچ درهمدر مشکطرامشیع یا قرنی بوکرچه صویله ویره لر حب
آخر مثلا ارزیجان ویا ابهل درنده برابر اولا حب ایده لر مقدار شربتی ایکی درهمدر معجون
کراطبا دعوا ایدوب بوکه بر علاج اولمز دیرلر بنبند بیدستر وجعه هر بیرندن
بر بیرندن بر مثقال دارچینی یارم مثقال ابهل یارم مثقال اوله دوکوب عسل ایله معجون
ایدوب بوندن ایکی درهمی اسکیا شراب ایله اقتضار اتمزسه ماء العسل ایله
ویره لر معجون آخر قوریه سذاب بیراقی بکری درهم فوتنج ومشکطرامشیج
دوقومانا هر برندن اون درهم یاشش الجبر سنبر باسیلیه اکثر یوله زاسب فائده
ایله قواده کوشرب چوز قدر ویره لر ضماد نافع کتان تخمی دوکوب ماء العسل
وشیر لنانع ایله قینادوب فاسنه ویوکره وکیکه وادوحوالیه تکیا و وطلا ایده لر
شیاف سیاه خربق دخی وشبیر وصعتر ودی درنده برابر اوده طفیلی اکثر صماغ
واکثرا وملشرر اخراج ایدر شاف یاشش سذاب وشحم حنظل عصاره مرمی بوبوک
یافود فنجل ایله کتوره لر بخور صاری کوکرد وجاوشیر وصمغ اودی بخور ایده لر
بخور طوغان قوشی تزسینی وکوکرجن تزسینی ایسه وایر وبخور ایده لر ویلان
دری بخور ایده لر اما بخورلر اول ایچنه لر تمام ضرب چاره اولمزسه بویله
زیرا جائز درکه طفیلی هلاک ایده الله اکثرا اولو واکثر صماغ جغارمق لازم کلدکده
بخور ایده لر دورتکه قاحتبلا برحته معنا طبیب طاشینی بو طرفه یاغلسه لر انی
طوغوره دوجبی اولیه وجار رطبی و جار قولکنی دخی بخور ایلک قتی نافعدر
وطوزینو یا لی کونزی بخور ایلک دخی نافعدر فصل بودشوارلق انا ضعیفی
ومرضی اوره انانک قوتینی دخی مقدم بر نسنه کتورمکه جهد ایده لر یعنی بهشت بر ده
از دمار اللحم وسموزنا وقی سنبور با لری و بروب وبابونه ذکر ایلدوکمز یاغلر ایله
سوروب یاردم ایده لر واخر حوبنلر اتاشیکی ویرمک دخی لازمدر مثلا
هیچ بو بلالت ان وضع حمله کولدکده که ضعف قلب حاصل اولیه زیرا
قوت قلبده چوق حاله واردر وارث عضولریک بر محنت فراجلوسی دره
اندن جمیع مطالبه ایله بودرکه فاجوب ماده و لنانریک جانبنه میل ایتدرر ..

وگاهی نخنخ ایتدوه‌لر **فصل** بو دشوارلق اکثر اناتک سمیزلکندن ایسه آنی
یوزی اوسته یاتروب دفارینی علایم سمورنی اوسته قویه‌لر و دیزلرینی
بربره کتوره‌لر و دفنا که طفل دهرشه و باشی رحم برابرنکنه لکه رحمی موافق قدوم
روغنی ایله و باباده ذکر ایلدوکمز یاغلر ایله علایم اوروب و عطسه‌لر کتوره‌لر
فصل بو دشوارلق اکثر اناتک نازکلکی و اهل تنعملکی و دیشی ایدوکب یاخود
طوغورمه‌سنک ابتداسی اوله. ینه بو ذکر ایلدوکمز اوزره تدبیرلر ندر اما
رحمده بر آفت دبر زخم یا بر ورم اوله. انک علاجی هر قنقی نوع ایسه اول
بابه نظر ایدوب علاج اولنه. واگر دشوارلق سببی رحم طاریغی و کوچک
لکی ایسه انکنده جیوسینی نادی دادروک و طورن اوتی یاغلریله سورمک
توسیع ایدر. و ایرزه دوجی اجلاس ایتدوه‌لر ایرزه غلبه و طورن اوتی و
کرنب وکشان بخار طبخندن کبکذ وانکه اجلاس ایتدوه‌لر **فصل**
بو دشوارلق مشیمه غلیظلکی و طاریغی اوله و شیشی ایدوکب آنی قابله عورت
مشیمه‌یی طلب ایدوب دصون یار مقبله آنی طوتوب و متقبله و کنجه و کتانی
تخمنک لعابنی رحم اوسته سرلغه و صاغ الی طرناغیله یا موسی ایله مشیمه‌یی
پاره‌لیه‌لر **فصل** واگر مشیمه رقیق اولوب و تیز یاریلوب و طفل طایفزیی
رطوبت متقدم طشره عموزیله انک علاجی ورحم جیوسینی علاجی بیرور
هنوز ذکر اولندی واگر دشوارلق مثانه و مستقیم بغیرسینی زحیری و ورمی
اوله انک علاجی رحم ورمی بابنده و علاجنده ذکر اولنمشدر. ولکن
یاغلر و لعابلر و عطسه کتورمک تدبیرلر ایده‌لر. واگر دشوارلق بول
طوتلمسی و طبع جبوسینی اوله طبیعی یوموشاق ایدوب و طفله ضرر اولیه
جوق قدر حقنه ایله طبعی یومشاده‌لر. و مقدار ایله بولی یوریده‌لر. و قورسه
شوربا بیر که ایچنده نخود و طورن اوتی دراز یانه تجدیر اوله ویره‌لر و مسلقی
و معصفر تخمینی نیم کوفته ویره‌لر **فصل** واگر دشوارلق سببی طفل
کندو طبیعتنه غیری شکلی و زرینه دوشمه و یشی ایدوکب انک تدبیری
بودر که مثلا اگر ایاقلری ایلرو کلمش اوله. کیرو ایندیرمک تعلیم ایده‌لر.
و اناتک ساقلرینی قالدرمغله [illegible] طوغوری اجلاس ایتدروب بیده
انابی یوزی اوسته یاتوره‌لر. اگر بو تدبیر ایله ممکن اولمزسه اوچ دفعه بویله
ایده‌لر. اگر ینه ممکن اولمیه ایو علامت دکلدر. طفلی ایرمرن غیری چاره
اولمز. واگر دشوارلق طفل بیوک یاخود باشی بیوک و سمیزلک اوله.

بونک

بونک علاجلری دخی سمیزناودی شوربالری طعامن ویروب و یاغلر و لعابلر سورنمک
و عطسه‌لر و حلبه و خرما و بادام یاغیله تجونلر ویره‌لر **فصل** و بو دشوارلق عادتدن
خارج بیوکلک ویا عجیب اندام و شکل آخر دباشی ایکی اوله. ایی حشی انکدن
صکره‌یی قطعه قطعه چیقاریمق اولماز. زیرا اناتک فوق احتمال اوله. و باجمله بو دشوارلق
علاجی دقتندن مقدم رنفلد علاج لار ندر. مثلا بوری دیپه لکری وجع ملحلون مقدمی جامه
کیروب و تمامدن صکره بنم کرم ابزنده اوتورمق کرکدر که وضع حمل حالنده سستلک
کتورمیه. و ارقه و بیوط و بوکر و قاسی و حوالیسنی مناسب یاغلر ایله رنفلد اوروب
و طورن اوتی یابی و فیری یاغلری ایله اعصابی و جمله اندامی یاغیله‌لر که حالنده علایم بوشنوب
عقدلری و یا طمرلری برشنه اولمیه. و مناسب یاغلر ایله طعامن ویره‌لر که فایده
ایده. و حالنده وجع وقتنده بر ساعت قدر طوغرلی اوتوروب و ینه یاتوب
راحت ایدوب و بو رطوبتلو و غذا ویره‌لر. وگاهی نخنخ و عطسه‌لر ایله بازلا
انده طفل تیز طوغه و طفل چیقدقدن صکره مشیمه دریسی که اکا عورتلر صوک دیرلر
دشوار چیقوب اوده کلمشدر. و اول حالده گاهی بر دفعه عطسه کتورمک ایله
طشره کلور. وگاهی اولور که قانله بر بره جمع اولوب رحمده قاله آنی رنفلد براغلنه
طوتوب چیقاریمق اولور. وگاهی اولور که مشیمه ظاهر اولور. ولکن رحمدن
ایرلمامشدر. آنی مدارا ایله دپره دپره [illegible] و دراوجنی طوتوب رنفلد و ملایمت ایله
چکه‌لر اما قوتیله چکمک اولماز کوره‌لر که اگر چیقان ممکن دکل ایسه خوف واردر
که انقلاب رحم بوقده امشی اوله. واگر مشیمه ایرلیه آنی یاغلامق کرکدر تا ایرازه
زمانا حالی اوزره قویوب کندو ایرلوب طشره کلمک ممکن اوله. و ینه عطسه
کتوره‌لر و چوق واقع اولور که مشیمه رحمده قالمغله تعفن ایدر. و انک بخارلری
یورکه و دماغه چیقار چوق زحمتلر اقتضا ایدر انک تدبیری بودر که الته بخورلر ایده
مربیوس و دوار المسک و معتدل. و مغز خفیف و خوش رایحه‌لو
معجونلر ویره‌لر. و یورک و معده اوسته خوش رایحه‌لو ضمادلر و طلالر
ایدوب اکثر بو تدبیرلر ذکر ایلدوکمز سنفلر و قولار ایده‌لر.
اوچیوز اون اوچنجی باب خامسنه تک کوکلی بوتا منع دخلی و آخر خلاف
تنعمنه ترک اکتسی و طور زنولر آزرده ایدوکی سببا بیننده در
فارسیده منش کش وتردوب کل خوردن جبرها جیزو سکور وبلخ خواهم
دربرت واخر جبلر اوابی دار
وردمدر دیونا نیلم وبره بونوع حالاتش

ایدر و درلر مثلا عورتك كوكلی بولانوب بالچق وكومر دكل دیمیری خالص آرزو ایدوب واكشی واژ
نسنه‌لر آرزو ایدوب صالح طعامه اشتهاسی كه اولماسی اوله . اول حالده طورغاونی
طلیجیبی عسل ایله ایچروب . دخی ایتر رمك ایله بیرام فلفلری معده‌دن یابانی ایتر رمك كوز
واكثر كسنه وكوكلی بولانوب قی ایدر و دیرسه بالعسل قی ایله معده قعرینده اولان خلطی چیقار
بعده معتدل ریاضتلر مثلا تورنج شربتلری وتورنج قابوغی مربالری وعود هندی طبخ ایدلمش
ایوا مربالری وعود ومصطكی جوارشلری وانار مرابه تورنج دلیمون وعوده شرابلری خفیف
طعاملر ویابانی اتك ودناوی واوغلاق اتی كه ایچنده صوغان وازه‌جق سركه قاته‌لر واشتهاء
كتورمك ایچون ازه‌جق حردل وكاسنی وماریل وفستق وصیوه مردن ایوا وامرود واكشی
انار ورمانی ولیمان یدوب ومعده اوستنه سنبل وقصب الذریره وانیسون وقصبه
فرماسی وبشمش ایوا واسكی شرابله یوغوروب ضماد وطلالر ایده‌لر ومعده ضعیفی
باشنده اولان ضمادلر وطلالردن دخی ایده‌لر واول شربتلر كه كوكل بولانسینی
منع ایدر قرنفل وطنلو قسط ومصطكی وجوز بوا وسنبل وقاقله وكبابه وعود وزنجبیل
برابر اوله صوی اتوب شكر ایله شربت ایدوب وقلیلی وجرمنی معجون ایدوب
ویره‌لر . وكاهی خفقان كبی زحمت ویررلر انك سببی بیراز فلفلدر دخی معده‌دن
اولمقدر . آنی ایلچین صوی جرعه جرعه ایچوب ومعتدل ریاضتلر آنی زایل ایدر . واكثر
معده‌ده ونفخ‌ده بیراز ریحلر اضطراب ویررسه الكانی جوارشی اوددر
جوارشن كمونی سركه‌ده اصلاح ایدوب وقورودوب كمون وصعتر هر برندن هر بر
چند بیوسته بر قیزبك نعلتی مقدار اوله ودوكوب دوچ اول قدر شكر ایله جوارشن
ولعوق كبی ایدوب بر درهم یه‌لر جوارشن آخر زرنباد ودرونج عقربی
هر برندن ایكی درهم انجودیته وكبابه وقاقله ابریشیم هر برندن بر
درهم وقند بیوسته یارم درهم اسنه وسنبل هر برندن یارم درهم
بسباسه وزعفران وقرنفل هر برندن ایكی بر درهم اوله ازه‌جق مسك ایله
معجون ایدوب بر مثقال ویره‌لر . واكثرا یاقلرینك ارقه‌سنده طراقلق یوزندن
ورم ونشیش واقع اولورسه كلا بالجمله سركه وقیمولیا وطوز وسركه
طلا ایدوب ولهنه بیراز قی ضماد اولنوب دمبر ومنوز ووفول وعنب الثعلب
صولری بنطول ودولكلمسنی كلا وضماد اولنه . واكثر ادور شیش اسفلی ایسه
اكلیل الملك ایله ازه‌جق تنتر ویاخطمی طلا ایده‌لر ووه كه انك مفرد اتندره
هر بر دوار انك كوبی سركه ایله طلا اولنمق موافقدر فصل وقول
عورت كه حملی اثناسنده حیض كورمك عادتی اولیوب حیض ظاهر اوله

انك

انك علاجی مرحمك وانار رفابی وجلنار ومازو وبلوط ملی صونده طبخ ایدوب اجلاسن
ایده‌لر . واكثرا انار رفابی ومازو وقوره ایچریسنه سركه‌ده طبخ ایدوب قاسی اوسننه
ضماد اولنسه مناسبدر . واكثر شیخ اولمازسه كه با قرصرجا ویره‌لر كه ازوا ط
طمث بابنده ذكر اولنمشدر . واكثر حمی عارضا اولورسه وفصد واسهاله حاجت
اوله . ودورت آیدن مقدم ودورت آیدن مؤخر فصد جائز دكلدر . ومسهل القباع
اولورسه خیار شنبر وتمر هندی ویرلمز دمه دخی ویرمك جائزدر . واحتیاط
ایدلسه اكثرا كه حوفت یاری ایله علامت طبع قابنانسه حقری مسهلری دروه
لر . ضرر اولمقدن حذر لازمدر . الله تعالی اعلم

اَذیجوزُ اُوَنْ دُرْدُنجی بابْ نِفاسْ اَحْوالی بیانْ نُنده دُر

عورتلرك خصوصه آتابی واحوالیدر . فارسیده زنان نفاسی زنان درلر
واوغجیلر انواعی درلر ورومیلر ویونانیلر بسلره
درلر احوال نفاسی كه عربچه لخوصه درلر
وضع حملدن صكره بر مدت قان كلمكدر كه حیض قانك بقیه‌سیدر كه مثلا حیض
قانی حملده اوچ بخش اولوب بر پاره‌سی واروب سد اولوب وبری طفلك
غذا اولوب وبری نفاس قانی اولور . ونفاس انا منده تدریجله سوزلوب
طشره كلور . واول قان نفاس واول عورته نفسا درلر معلومدر . و
نفاسك اركك ولدده مدتی یكرمی بش كوندر یا اوتوز كون اولور . ودیشی
ولدك اوتوز بش كون یا قرق كون اولور . هر كاه كه ولد ایله وبو معهود نفاس
كلمسه یا خود ازه‌جق كله اكر عادت اوزره كلمك تدبیر وعلاجلر لازمدر كه احتباس طمثدن
عارض اولان علتلردن خوف اولنور . اول بابده تفصیلی واردر كوره‌له . و
بونك علاجی اول طوزلو بابنی كوزلی وات طرنغنی بخور ایتمك بو بابده
نفعی نافعدر . واحتباس طمثده اولان علاجلر بو كه دخی علاجلردر . وطعام
ملركه ایچنده بخور وطورق اوتی ودارچینی اوله ویره‌لر . واكثر نفاس قانی ازاز
كله واولدن دخی حیض عادتی ازكلمك اوله اكثر اخر مرضدن دكلسه انك
مضرتی نفعی آزدر . وبلكی هیچ ضرر اولمیه .

اَذیجوز اُوَنْ بشنجی بابْ سقط واقع اولوب وچ
عورتك علاجی اولمیوب وطفل پرورش بولمادن بیی دوشمك بیان ننده در

فارسیده اشوزنی كه بچه تاتمام و
پرورده بناسنده واروب عقد واقشنده درلر . وبو باده اسقاط جنین

دردلر، وافرنجلر انواعی، دردلر، ورملر وبواسیرلر
دردلر، عورت دوشرمک سببلری ایکی نوع
اولور. برنجیسی انا طرفندن اولمق وار، ایکنجیسی بابا طرفندن اولمق وار، اوچنجیسی خارج سببلردن
اولور. واولکه انا طرفندن اوله بدن بونوع اولور. برنجیسی اولورکه رحمده بر ریح واقع اولوب
وطفلی متولم ایدوب ودم باروبیرودوب دفع اتمکه قصد ایده. ایکنجیسی رحمده بر رطوبت
اوله‌که طفلی طایندره ودفع ایده. اوچنجیسی رحمک زیاده برودتندن طفل بسلنمیه. دردنجی
استفراغ فصد واسهاللر ویا حیض وغیری سببلر اوله. بشنجیسی رحمده آفت
ومرضلردن قرحه وبواسیر وورم کبیلر اوله. التنجیسی جوع وعلوخت بلغم وحاره حمیلر
وانواع اسهال صفراوی وبلغمی واقع اوله. یدنجیسی اولدرکه انانک لاغر اولوب وهرنه
حاصل اولورسه انانک بدنی اول غذایه طفلدن زیاده محتاج اولمغله طفله نصیب
ایرشمیه. واولکه بابا طرفندن اوله اولدرکه منی غایت رقیق اولوب ولدی حفظ
ایدن مشیمه دخی رقیق اولمق اقتضا ایله ضعیف کلوب وتیز یاریلوب
طفل دوشمک واقع اوله. واسباب خارجی دیدوکلرمز درت نوعدر. برنجی
اولدرکه رحمه بر عظیم بردا ایرشه وبوسببدن رحم منفذلرینی که غذایه طفل
لازم ایدی بربیره جمع ایدوب طفل غذا بولمیوب وقوت ماسکه دخی ضعیف
اولوب دبینی براغه. وایکنجی لکا بر عظیم حرارت ایرشوب وضعف ویره
وطفل بارد هوایه محتاج اولدیغی حالده چوق طورمق بکه کرر رحم قوتنی ضعیف
ایدوب وطفل بارده میل ایده ومعالینی ومشیمه رباطلری سست اولوب
طفلی حفظ ایده‌میه وطایندره. اوچنجی بر قوتله حرکت یا بر یردن صچرامق ودوشمک
وبر آغر نسنه قالدرمق وبر آفت ایرشمک وبلند آواز ایچمک دخی بوقبیلدندر
ودردنجی اعراض نفسانیه‌دن بر صعب حالده غضب ویا بر خوف ویا بر اوفوردن
موحش خبر ویا خود خبر یأس وخبر شادی دخی بوقبیلدندر. وهرگاه که قیش
ایامی جنوبی وحار اولوب ودرعقب بهار بارد اوله اسقاط چوق واقع
اولور. واسقاطک وجعی درمکی دفع حمل وجعندن وزحمتندن زیاده
اولور. زیرا طوغورمق طبیعیدر، واسقاط غیر طبیعیدر. واسقاط ایامی اکثریا
اوتکی آیده وایکنجی واوچنجی آیده اولور. واخر آیلرده اولمق آز اولور.
وبو آیلرده اولمنک سببی مثلا رحمده رباطلر جمع اولور وطفل اول آیلرده
کوچکدر وضعیف ونحیفدر. معلومدرکه اول رباطلر آنی تیز دفع ایدروب
اسقاط ایدر. واخر آیلرده اسقاط واقع اولمق خارجدن بر سبب یوقیسه

سببی بارد وسوء المزاج اوله، ویا زائد رطوبت جمع اوله. وبو ذکر ایلدوکمز درت
آیدن صکره واقع اولان اسقاط مشغلوا اولور. اما یدنجی آیده واقع اولان اسقاطده
انا چوق زحمت چکوب وهلاک اولمق دخی واقع اولور. واسقاطک علامتلری
مثلا انانک ممه‌سی لاغر اولوب بوشانور وممه‌سی وافر سه سوزلمک دخی
ممکندر. وغذا بولمامق علامتلری ضعیف ایله ویوزی وگوز قرارمق ویوز غوبلمق و
باشی ثقلتی ویا سبب گوزلرک ایچروسنده بر درلو قیاس ایدر وبوشانمق
خاصه اسقاطنک نذیریدر. وبوشانمه برده حتی ظاهر اوله ودخی برده اوزن حیض
قانی کبی کلوب صکره اسقاط واقع اولور. ورحمده اولان بلغم علامتلری وانواع
سوء المزاج وقرحه وبواسیر وورم رحم علامتلری اول عضوک جهرنیک
کنده وبابنده جمله علامتلری علاجی ایله ذکر اولنمشدر. وطفل که قارننده هلاک
اولمش اوله. انک علامتی طفل قارنده حرکت ثقیل اولور. مثلا انا بر یانندن بر یانه
دوندکجه قارننده گویا بر آغر طاش اوله. وکبکت بارد اولور وهر بار که طفل
صاغ اوله کبکت بارد اولماز. ومعالج دیوسش اولماز. ووقتا که طفل هلاک
اولمش اوله بو علامتلرک خلافی واقع اولوب وانکدن ماعدا رحمدن
بر رایحه‌لو بر صاری صو ظاهر اولور. وگوزلرینک بیاضی بولانور وبورنی
اوجی وقولاغی اغاروب وطورناقلری قرارر. علاجی اولدرکه اولا بقا ربیده
سیر ایلیه وکرز قبی واسهال وفصد وسائر استفراغلردن وهرنه که چیدله
زیانی ایدر ذکر اولنسه دخی اوزرن کندینی حفظ ایده. واسهال وفصد خصوصی
بکرتی ضرورت وقتنده نوکا اولدر. ویدنجی آیدن صکره ودردنجی آیدن صکره
فصد ومسهل وحرکت طبیه‌یه لایق دکلدر. غیری تدبیر ایله علاج اولنه مکرکه خوف
اولنه که طمرلرده فاسد ویا نتش قانا چوقلغندن طفله غذا وصالح اولمیه
وبو سببدن اسقاطی خوف اولنه اول حالده دخی فصد آز اولوب
ومسهل اقتضا ایدرسه ارک کبی میوه‌لر خشابی ایله تلبین اولنه.
وبو بابده غبار رشیته ومنی وشیرخشت ایچون چون خطا واقع اولماز
دیمشلر. اما احتیاط اشربه‌ها واما نذرکاهی مزاجی صالح غذالر ایله وغیری
تدبیرلر ایله صلاحه کتوررلر فنی مناسب اولور. اما جلدن اوزن استفراغلر
وغیری پاک المک غایت معقولدر. زیرا حمل آیاتنده بونلر لازم کلمز وجلدن
اول مسهل رطوبت زائده‌یی تقلیل ایدر. وحب منتن وحب سکنبیج و
ادرار ایدیجی وادویه‌لر رحمی پاک ایدر. مثلا بدالجبیر یاغنری ایله وماء الاصول که

اجی بادم یاغیله اولوقتی نافعدر . وبو نوع حقنه‌نک بو بابده نفعی واردر سعتر وابهل
وناعخواه وکاشم وطوری اوتی ویابونج وقوری سذاب وحلبه وزنده برابر اوله
بر مقدار صوده قیناده‌وب وصوزوب بوندن بر چناق دیروب ودرهم سوسن یاغی
قاتوب حقنه ایده‌لر حقنه ودرجا استعمال اغلرندن وحقنه بردن صکره رحمه بو حقنه‌یی دخی
ایده‌لر مثلا بر تیوه حنظلک باشنی قالدروب داخلنی چیقاروب وایچنه سوسن
وقسط یاغلرنی قویوب بر کون دبر کیجه اسیجه کول ایچنده قویوب بعده چیقاروب
اول یاغیله حقنه ایده‌لر که رحمی پاک ایده بعده قوشن وارایه بو یاغلر سوزوب ویونی
دخی فیتل ایله کتوره‌لر . وبر حقنه‌ده ایکی دفعه ودار المسک وسنبل هندی ومقل ودوقو
ومثل دعلک الانباط وشونیز ترکیب ایدوب یاخود ابرو ابرو قیع ایله
صوینی ادکنه استعمال ایده‌لر . وسنبل وزعفران ومر ودرسنک وجندبیدستر
یاسمین ونار دین یاغلر ایله کندوده کتورمک نافعدر . ودوا معتدل معتدم
برنج ودقیقه طوشنا بنبر یاسیر کتورمک نافعدر . وحمل حالنده وطوب
زراجه متوفلر ودار المسک ومقل نافع ادوب وشافلر کبی یاغندن وسعتر
وناعخواه ایله دوزوب جلدن اوزن کتوره‌لر دار وی مجرب دهن بلسان ایکی
درهم ترباق کبیر ایکی درهم قاوشیر اغاجی کوکی بر درهم زرنباد
ودرونج هر برندن ایکی درهم قند زغاب سبی ایکی درهم دارشین کرونا
ایکی درهم واطفار الطیب ایلدکلری یاغی ایله یوغوروب ایکی درهمین بیش
کونده بر دفعه بیه‌لر . وبوندن کاه کاه دکاه یوک یاره سیله کتوره‌لر ونافعدر
اسقاطک واقع اولماسی اسقاطدن صکره قوقل وبوزرلک وسعتر دانی خردل
ودعلک الانباط بخور اتمک رحمده قالان طمث وحیضی زائل ایدر . بوندن
صکره طفل میتی اخراج تدبیرنی بیان ایده‌لم

اوجیوز اون التنجی باب طفل میتی اخراج ایلمکک وخوف
سیقنی ازاله ... وضع ... اولنوب ... خوف ...
طفل ... تدبیرنی بیاننده در

فارسیده اکر بچه در شکم مرده ونه بر نفادر ... ویا وازکه
بوده ... ازدرد زدن هلاک شود یا درد ... بود ... ایچنده
کنه بچه جنبش ... بزرک شود ... درلر . واو جمله انواعی
درلر . دودکه ... دیوانلر
ورانک طفلک ... اسباب ... تدبیری بوبله اولورکه وضع حمل

دق

دقی اولورسه که وضع حمل دشوارلق ایله اوله . مثلا دورت کون ایچنده طفل اوزن
ایرلیه معلومدرکه طفل میتدر اما انک خلاصی تدبیرنی اتمک کرکدر . واول علاجلر که
وضع حمل ودشوار حمل بابنده شیافلر وقورلر بخورلر وغیری علاجلردن مشغول
اولوب اخراج ایلمکدر . وطفلی چکوب وطاشیدرر وادرولر استعمالی ونادون فنادیه
ویاخود بونلرک چوغانی بو واغیله یاخود ناوی قینادیله وطیخنا ویا سذاب
بوداقی ویا کاغذروا اولشن فتیل ایدوب رحم افزینه ارشدروب طفلی
اخراج دوشیرر . واکثر فطرالمه ویا حنظل صوینی وطبیخی ایله ایدوب ویوا سترده
کتورمک اخراج دوشیرر . وبوزرلک بخی یک وکتورمک دیلیا یاغی کتور
مک ووطیخنا یعنی بخور مریم کوکی کتورمک ودرلرکه حامله عورت بخور مریم
اوزرینه ایاغ باصمق ایله اسقاط واقع اوله . وعصاره سندنافارنه طلا
اتمک ویاخود بینه ایله کتورمک واوچ درهم اوشنان یک جلد اسقاط
ایدر . وافیون کتورمک طفلی هلاک واسقاط ایدر . وحنظل بیرانی عصاره سیله
حقنه اتمک وکتورمک وحمار قوکپنی دخی سنی وطوزلو بالوج ایکی کوزی بخور
اتمک طفل اکثر صاغ واکثر اولو دربر اغور دار وی آخر زراوند طویل وحبت
الغار وجنطیانا ومر وقسط بحری وقوه وسلیخه وقردمانا وفلفل ومشکطرامشیع
وزنده برابر اوله معجون ایده‌لر . وبو بابده ترباق اربعه دخی قوی علاجدر
وافسنتین وشاهتره‌یه بر قاچ کون پیوسته یک ایله طفلی بیر اغور وادویه
درهم دوکلمش خطمی ایله ایکی درهم صودن صوایله خلط ایدوب
یک طفلی طاشیدرر دار وی آخر دارچینی وقردمانا وابهل هر برندن اون درهم
مرشش درهم اوله . بونک مقدار دستی لی ایکی درهمدر شاف قوی
دوکلمش بوشادر اوندن درهم اوله . انشی اوچ درهم اوله شاف
ایدوب هر کیجه کتوروب وکیجه بوطلرینی بنابه قالدرمش اوله شاف آخر
فربیون سیاه وسوبرنج وزراوند مدحرج وبخور مریم وحبت الازرجونا وشحم
حنظل واشق دوکوب وانشلی صفرا ودیله یوغوروب شاف ایدوب کتوره‌لر
ضماد قوی شحم حنظل وقسط وسذاب بیرانی هر برندن اوچ جزء مر
بر جزء صفرا ودیله یوغوروب کبک وفاسق اوستنه ضماد وطلا اتمک
طفلی ومشیمه‌یی بیر اغور

اوجیوز اون یدنجی باب
حامله اولمغی منع اتمک بیاننده در

فارسیده باز داشتن ابستنی درلر . وافرنجیلر انواعی

درلر ورومله ویونانیلر

درلر عورت کنج واز باشلو اولوب ویا خود متانه سی ضعیف اولسه حمل
سببی ایله حاجز درکه سلس البول ویا شقاق رحم ویا بر خیری آفت ویا رخنه
علاج لازم گله اول محلده حملی رواکورمیه . بونک کبی نسنه لر ایله حملی منع اتمک اولور .
اولا مجامعت وانزال وقتنده عورت کندویی چکوب اردن ایرین جکه دیو طربنی .
قالدرماسی کبی وبعده اقلاع بربا کره صوامی وعطسه کتورمک وحیض مجامعتنده اکثرار
واکثر عورت شیرلغانلا یاغی ویا بلسان یاغی ویا قطران وباسفید اجله اقلاع اتمک حمل
منع ایدر . شاف شحم حنظل ویزار حیث نامر مشق وخبث الحدید وکوکرد وسقونیا
وکربت تخمی درزند. بر ایرا وده دکوب قطران ایله یوغوروب شاف ایده بر قوب ،
علاجلردر د جاعدن صکره قالدره بر نو دانار دانه سندن اولان صاروجه دیو فقود لیسنی
شب یانی ایله جاعدن مقدم وصکره کتورمک حملی منع ایدر . دفنا زلجار کتورمک منی بی
فاسد ایدوب وحملی منع ایدر . دکربت تخمنی جاعدن اول وصکره کتورمک حملی ،
طفلی منع ایدر . وزنجار الحدید کتورمک دبر مثقال ایچمک حملی منع ایدر . وحاقی
تخمنی طهردن صکره عورت صون یازوسنده کتورسه حامله اولمیه . وفیل خرسینی
طهردن صکره کتورمک وبخور اتمک درلرکه ابدا حامله اولمیه دسقونیا بی عسل ایله کتورلر
وخیار تخمنی کتورمک دطوشان پیدرکنی کتورمک وحیض قانی قوروروب
جاعدن صکره کتورمک درلرکه ابدا حامله اولمیه . اما بعیددر وقا طر طرنغنی .
کتورمک ویک اکثر اتمک واکثر دیشی اوجه یه منی یی فاسد ایدر دلر لیسر
اما تجربه ده خلاف واقع اولدی درلر . و برصه نک ایچنی چیقاروب باشی
اکثنه قوسه لر حمل واقع اولمیه . وقرمنین کتورمک وافیون ودنوخل کتورمک
وصنوبر یشی که اکثر کوکنار فستقی درلر دکوب ذکره طلا اولنسه منی افساد
ایدوب حملی منع ایدر . وجاعدن صکره طوز کتورمک وقوزدوقانینی وقنع قاننی
عورت ایچه ابدا حامله اولمیه . درلر . الله اعلم . .
اوچنجی اوز اوتن بشنجی باب رجا بیاننده در
بوعلته ترکیبل یرکه سببی درلر . فارسیده دخی رجا درلر . وافرنجیلر انواجی
درلر ورومله ویونانیلر .
درلر عورت حامله کبی قارنی بیوک اولور وحامله
ظن اولنور وطعام اشتهاسی باطل اولوب رجا حامله عورتلر آرزو سربه
ونشانلریا وطفل وپرنک کبی حالار درحم افزینه بر پره علکت وحامله مه ایر

کبی تهیج واقع اولمق اولوب بعده زایل اولور . اما کاهی حامله مدتندن زیاده دخی
اوچ دورت بیل بوحال عارض قالور . وبعضیسنده کاهی جراثت پاره سی کبی
بر نسنه طوغیرمکلکدرکه بر ریح واقع اور وانلکه فتح اولور . وکاهی صیغی آچلوب
چوق قان کتمکله خلاص بولور . وبعضیسنه هیچ علاج اولمز اکثر عمره دارنجه بو چیه
کیدر . وکاهی بعضیسنده استسقا به مؤدی اولور . وبو علتک سببلری اوچ
نوع اولور . برنجی اودرکه طهر یرده سنده توقف اتمکله حیض منع اوله . ایکنجی رحمده
بر غلیظ ریح اولوب وحوالیسنه دخی اوله ایسه . اوچنجی ار وعورتک ویا ایکیسینک
ویا ایکیسندن برینک رحمده صوینده قوت مصوره اولمیوب رحمده وارن نطفه بردن
بونلرعارض اوله . اما رحمده اولان نوعی کاهی اینی اولمدق عورته دخی بو علت عارض
اولوره وارد عورت صولرنده قوت مصوره اولمیه وعفون کاهی جرات پاره سی
کبی بر نسنه متحد اولوب بعضیسنده طوغر وطشره کلور . وبعضیسنده
ظاهر اولمزه دبو علت ایله حامله نک فرقی بودرکه مثلا بو علت صاحبینک قارنی بیوک
اولور . وجوقا اسنه مکه دال واباق مرقلی بعینی ال واباغنی حیالی دبیرر مثلا سود
القنه صاحبی ال واباغی کبی اولوب وممکندرکه دره نک علامتلری دخی ظاهر اوله
دقابلدرکه فتو نیخ اعراضی دوجیعی اور . داول است پاره سنک سببی اولمیه
وحامله نک علامتلری ایسه تجنی بابده ذکر اولنمشدر وانده اولان اولان
علامتلر جملکسه صولکلرنده واقع اولوب بونده اولماز وحامله طشره قارنده بر نسنه
حرکت ایلدوکی نقدیرچه طفل حرکتی دفتنده اولماز . بو علتک حب
منتش دحب سکبینج دمنو رسترینلر وجرمک نافعدر . واباریج لوغاز
یا ومنجو یاد وحمرنا وتریاق اربعه ودوا الکرکم دخی نافعدر . وبشادجی وتحلیل
ایدیجی ضماد لر ونطولر کدر . ولطیف غدالر ودواء چینی ایله بخور ایلر وسائر
معتدل طلاء ملر دیروب معفر اندن ومنضج اندن جه هیز ایله مالسره . خصوصا علتک
رحمده وحوالیسنده اولوب ریح جمع اولمق ایله نوقد انشی اوله . وبو علتک
بره علاج اولوب بعد النضج کرکدر . ودهن فروج الإبشر اب اصول دخی نافعدر
اوچیوز اون طقوزنجی باب رحمده توند ابدان مرضلردن حار
ورمدیب ورم دد بیله آنک بیاننده در
رحمده استسقی شیشی وحبابات اولمقدر . فارسیده آماس کرم دد بیله کرکه از
آماس کرم خوبی نولدکنه درلر . وافرنجیلر انواجی
درلر ورومله ویونانیلر

دوری رحمده اولان آفتلر و مرضلرك بر مقداری بیکی بابدا
محلنده ذکر اولنمش ایدی . ورم مرضلری دورت نوع اوزرینه مبنی اولوب هر بیرنوع
بنجه مرضلر اقتضا ایدر . مثلا برنجی سوء المزاج انواعی ایکنجی درد واختناق رحم
اوچنجی فرجه و بثوره و حکه وشقاق و بواسیرلر دردنجی مرضلر که جمله عیبلردن عد
اولنور . واطبایه اکی بیلمك لازمدر عقل ورتق وانقلاب رحم وطول نظر وبعضیلری
علته بظر وبیشلر هرنه ایسه عورتك فرجنده واقع ودکلری زاید اتت بیوکه المقدر
مجامعته خلل ویرر . وبعضیسنك قیاسی اولور . دورت برنوع ویرفارسش درتا اولور
ویرلر عربیده طول نظر ومجده فره سی آور ددلر عیلودر . اما سوء المزاج انواعنك
علاجی بودرکه یوکرك ومثانه سوء المزاج علاجنده ذکر اولنمشدر . وبعضیسی کرده
متعلقدرکه سوء المزاجی علاجی ازالهٔ طمث علاجنده شرح ویرلمشدر . وشقاق
وبواسیر علاجلری محلنده وفرجه وبثوره ریسه یوکرك ومثانه فرجه سی وبثوره سی
علاجنده ذکر اولنوب وبونك بعضیسی ازالهٔ طمثده شرح ویرلمشدر . امدی
بلدك رحمده دموی حار ورم احوالی که بونك سببلری بیشن نوعدر بری اکثر ایرشن
بر زخم واقعت اولور . ایکنجی وضع حمل ویا اسقاط ودشوار ینی اوله . اوچنجی قابله نك
بعضی اضطراب ویره سی اوله . دردنجی احتباس طمث دوه وقتك اوجهتدن
امتلاسی اوله . بشنجی جماع کثرتی اوله علامات رحم ورمنك علامتی معده
ده مشارکت سببیله وجع ظاهر اولوب کوکل بولانمسی وبعضی باصه وفواق
واقع اولوب اشتها وهضم دخی ضعیف اولوب وبونه مشارکت سببی
وجع اولوب ذکرلری قعرنه وجع وبیون وجبین دخی اوله . وممکندرکه وجع اطرافه
منتشر اولوب وایاق جزغلرینه وساقلره وبیوك ثرواره وقوشاغه وبیوکنر
وبوط بوجاقلرینه ایله اغرب ظهوره کله ومنتفخ اوله . وجمله حمی طولانی الاعصر
ابوت ظهوره کلوب وجایزدرکه بوله بر اعورده مانع اولوب . وممکندرکه طبع
دخی اجابت ایلیوب وریح دخی بکود بولمیوب ونبض صلب وضعیف ومتواتر
اوله . وجلده فراشت وبعضلر ولسانی سیاه اولور . واطراف وقی الکه باشلیه
وحوق اولورکه آواز منقطع اولوب وغشی وخفقان مؤذی اوله . وممکندرکه
ورم جملهٔ رحمده اوله . وجایزدرکه رحمك برجانبنده اوله . اکثر ارقه جانبنده ویه
وجع وضربان قوشاغه برینه وارر . واکثر اوکث طرفنده ایسه وجع وضربان
قاسقده اولور . واکثر رحمك قعرنده ایسه وجع وضربان کبکده اولور . واکثر فم
رحمده ایسه نبه وجع وضربان بنه قاسقده اولوب وشدت ایله اولنر . زیرا

فم

فم رحم عصبانیدر . وکاهی ورم دخی جمله به دوشر وانك علامتلری معلومدر ظاهر اولورکه
یوکرك وغیریلری علاماتنده شرح ویرلمشدر . ومعلوم اولاکه رحم قعرینك ورمی
علاجی عسر ایله قبول ایدر . وفم رحم ورمی اسهلدر . واکثر علاج دوادرد ایمکده بنکه
ات ندر علاج اول فصد ایلمك دخی ایتر رمك وغذا وتقلیل وسفر اندن بر غیرهاونده
داوه باسلیقدن اشولیه فصد اولنه مثلا باین اوزرینه جرباصدن نوبه سرکه نی ایکی قرفه
زیاده جذب ایده بعده قوت اکر ازینی صافندن فصد اولنه وباهوایکی ماجنسنده
فی واقع اولورسه دخی صواب ایدر . وعلت اولنده تقلیل غذا بوعلته فی مهمدر .
وصودن رق منع لازمدر . زیرا ماده بول ایله اول طرفه میل ایدر . وقوت حنظل الجوزی
غذا ویرلدکده دخی خفیف ویرله دخنفشه وعناب وسبستان طبخ اولنوب ترنجبین
وقبار شنبه وبادام یاغی بونسلر فی نافع اولور . وباکه قبار شنبه ولکاسنی
وحب الثعلب صوریلری ایله وبادام یاغیله ویرسلر نافع اولور . ومعلوم اولاکه
بوعلتك علاجی سرسام علاجنه قریبدر . مثلا اوّل رادع نطولر وضمادلر ایده
لر ازاطلا اوله که ورم صلب اولیه ورادع دیه دکلر ضماد دارد وسنگ صفیفی
مقشر عدس ولسان الحمل وکاسنی وحب الثعلب بیراقلری وعصاره سری
وطحلب وباشش نبیح قارندوسی وارد اولی وعیبی التراپی هرتقسنه ن جافر
بوللنه ودکوب کل یاغی ایله ویاربنت اتفاق ایله فاسق اوستنه وحوالیسنه
سیم گرم ضماد ایده لر . وبونلرك هربیری یا ایکیسی ایله وکل یاغیله سیم کرم رکه
حقنه ایده لر . سنان ذکر ایلدکلر اجزا ایله فتیل ایدوب کتوریك وایلیجه
صو ایله وکل یاغی ایله نطولر دخی مفیددر . وضماد پرده ذکر ایلدکلر یاغلرك
تقتیسی ایله اولورسه بخنفشه یاغی وکل یاغی ایله ضماد اولنوب
دورعقب محلل ابوشاوقی وراوع داروسر مخلوط اوله . وهنوزده کل یاغی ونطلی
وکتان وحسك وهزار اسپند تخملری ایله طبخ ایدوب وطبیخ لسان الحمل ایله
سیم گرم فتیل کتوره لر . وبو اجزالك تقلنه آزه جق زعفران ولسان الحمل ایله ضماد
ایده لر . وطورق اوتی واکلیل الملك دکوب بیرده صار وسینه دنافه جا
یاغیله وآزه جق زعفراندن استعمال ایده لر . وفرضا جمله محلل دارودن لازمدر .
مثلا طورق اوتی وحلبه واکلیل الملك وکتان تخمی وبابونج وغیریلر یاغلری
کبی واشق ومقل وباشش میعه وبارزد ودرودهنك اعاطا وصغر اچکی ایلکی
واردک دناون دسوسن وسذاب یاغلری ایله استعمال ایده لر . وعلت آخرنده
که حرارت زایل اولمش اوله . واکر بونکله زایل اولمیوب دخی اولی احتمالی

منتشر ظاهرا بیرو سنه واوجع درحم سلبوق کلی باقی واردرک باقی ایله
خلط ایدوپ شاق وثقیل ایدرلر ومعلوم اولورکه رحم ورمنک اوللنده
اکا حیض کلور وجلک بیرشنه وبرمک اولمازه اولو ورم شکبی ایدوپ
بعده حیض اندرمک گرکدر عفصل واگر رحمده واقع اولان ورم بلغمی
ایسه بلغی ووجوب ورمک جینده انجی بوورم بلغیده ثقل سوز اولوپ ووجع
آز اولوپ وقاسق وانک حوالیسی وقاسی مفصلری بلاسست ومثقل
اولوپ ومعلوم اولان جمله بلغی علامتلر ظاهر اولور علاج اول قبق ایدرهلرکه
بلغی مادهی اکسلوپ وشول شنه لرکه بوکرک ومثانهنک بلغی نوعنده
مذکوردر جمله بوکده دخی علاج اولور

اوجیوز یکرمنجی باب رحمده اولان صلب ورم وسرطان بیاننده

رحمده قتی شیشلر وسرطان دیدکلری یکج ایاقلری کبی شیشلر اولور
فارسیده آماس صلب وآماس پای خرچنگ کوینه که اندر رحم دیرلر وافرنجیلر
انواعی دردور ومطرو یونانیلر
دردر رحمده اومقومرک ورم اولانی
شیده ابرمی ایله بوقلابوب بلک اولور وبو علتنک علامتلری بودر وبرازی
بوالرلی مسدود اولوپ عسر ایله چیقار ووجع آز اولوپ تاکه سرطان
صعب اولمیه ووجع تولد ایتمز وسرطان وجعی دخی آز وضعیف اولوپ قاسق
دبوط بوجانقلر بنه واودیرالی بیرینک بندک نرجه واردر وجایزدرکه تجاب سینه
یه چقه وممکندرکه کوز یوزلیبی وصدغین افرپارلی ظاهر اوله وبدنی ضعیف
ولاغر اولوپ خصوصا آیقده طرافلی وبالدردخی ضعیف اولوپ کاهی فارن
شیشلوپ استسقی اولور وسرطان وزبی وصلب وربی معلومدرکه ناگوار
اولوپ طمارلری طوالی ملیق کبی اولوپ ورم لونی تیره اولوپ وباشلقلی وشرابه
زرد بیبی رنکنه بکزر وبو علت صاحبنی جایزدرکه آتشده قتی طوته واگر سرطان
زده اولورسه بر قزل لونلو اریک طلشر چقه وجایزدرکه باشلی رنجلو وبد
رایحه لو اوله وممکندرکه صرف قان سوزیله حیض قانی کبی اوله وزحمه اولدینک سببی
اولورکه ماده غیرطبیعی بر سوداپل وردرکه اخلاط احتراقدن تولد ایتمش در وبا وجود
بر توتمو غلط انکله مخلوط اوله وهرکاهکه اندن برشنه سوزیله چیقسه اکی اولور
علاج صلب ورم علاجی بودرکه قوت اندازهسنه کوره باسلیقدن فصد
ایدهلر بعده سوداوی استفراغ ایتدرهلر وبعده داخلیون وباسلیقون

واردر چونکه ورمده اولدوغی معلوم اوله وارکلنک ظاهر اوله علاج حقنه گرکدرکه
کتان تخمی وخطمی وحلبه لعابلرینی ایلچیق حقنه ایدهلر ضماد حلبه وبنفشه اوینی تازه سد
ایکنده غلطا دنوب دازه جی کوکرجین ترسینی بر خوب طشره دن ضماد اولنه
شیاف علک البطم وزوفا وبارزد وباشلو اتنک باقلادن وزه لرو رحمه قویه لرکه
طلیع ایدوپ باش وبره بعده کون لر اکر اریک مثانه دن بول ایله چیقارسه اریفه
تازه سی دیر منک گرکدر باقودیزر قطوناد جلاب وسکنجبین وبرهلر واکر اریکن
بق سقوطا براز ایله مخلوط کلیکه فرج اولاعجا باینه نظر ایدوپ اول علاجلر ایله تنقیه ایدهلر
واکر اریکن رحمده اولوپ رحمدن سوزیله دائم شکلی اوله ورمنک وربی دخی اوله
باسلیقوندن فصد ایلنک باقی ایله اریدوپ رحمه حقنه ایدهلر واکر اریکده بره دره ایله
اوله رحم قرحنک علاجنه مقید اولهلر ازلقالمث باجنده ذکر اولنمشدر
واکر زیاده طلیع بولمش اسبهلر ضماد قوپ الخبز وکتان تخمی واکلیل الملک
ایده لر حب هر صباح یده لر مثلا ایکی دانک صبر وبر دانک زعفران حب ایدوپ
ویرهلر وقتاکه وبیله تمام طلیع بوله وباش ویرمش اوله غذا وددوا بوددر بذر
قطونا بش درهم بزرتخم برو درهم خطمی دخبازی تخملرندن هر بریندن درت
درهم صمغ دکیترا اونش ستهوقا ونا تخمی هر بریندن اوچ درهم کل ارمنی اون
درهم اوله بزرقطونا ومرد تخملرینی عزیسیبا دوکوب جمله بز خلط ایدوپ
بوندن اوچ درهم مقدارینی بقابله دلا باغیله صباح واخشام ویرهلر واکر
قارسرلی ویره لر ثبن صواپدر شیاف که اوکنده کنوره بر قار ورمی شکبین
ایدر درهم واقلیونی کل باغیله حال ایدوپ وبر مقدار رشا ایکل عصارهسی
وعورت سدرلی قاتوب شیاف ایدهلر واگر کرنب عصارهسی دخی
غلط اولنورسه روا در شیاف که وجع شکبین ایدر خشخاش تخمی ونو
سدری طلیع اولنوب دلکی زعفران ایله وسوم وکل باقی ایله درهم اولوب دوکوب
شیاف ایدهلر وبو بابده طلیع اجیقی واردر بودر توزد کل درت درهم
کتان تخمی وخشخاش هر بریندن بر درهم زعفران ایکی درهم اوله دوکوب
بیخته ودلکی باغیله وچمارسز ایله شیاف ایدوپ اوکنده کنوره لر ضماد
نافع که برک وربی بوغشادوپ واوبیغو کنورروب ووجع شکینی ایدر
تازه خشخاش باشلی بش درهم برکون برکیجه بیخته ده اصلادوب
بعده وازقیناتوب ومروزکندر واقلیون هر بریندن بر درهم کل باقی اوله
درهم غلط ایدوپ بوندن شیاف ایدوپ وضماد ره دخی فته نروادیدر

معنی

ورغاریه اورک ماجاربو وطاغ بکی سنک یبی سی ایله وقبونک قره باجیلا ایدوب ورکس باپی وطوری ادبی باپی طاملدوب ضماد لر وفتیل ایله کتوره لر وبو بابده اقحوان وبابونج وحلبه وبیه انجیر باجاربلاردخی ضمادلرده وشبا قاره مناسبدر وبعار راجل ودوغیش باخارید دخی موافقدر واکر ضماد و ریه دخی حار انلک مناسب ایسه آزه جق جندبیدستر وزعفران وصبر وجاوشیر وطوبشالا بیرمایسیلر اقحوان وملک لانبا طاوبادم صمغی وبابیق ایله اوله وهر نقدر حار انلک لازم کلورسه بوذکر اولنان اشیادن لازم اولوری قدرضم اولنه واکر وجع صعب ایسه ضماد تازه خطمی بیرانی وسموزاوتنی مارالعسل ایله طبخ ایدوب کلاباجیله ضماد اولنه وکلا باغینی ابلیجی صوایله وعورت سدابا ایله وباتش کشنیز وسموزاوتی صوبری ایله جمله مناسبدر وابوعلی سینا قول اوزره کبره بیرانی وشکوفه سی ایله مارالعسل ضماد اولنمه مجربدر وطوز سنر تازه پنیر ضماد دخی مناسبدر فصل اکر ورم سرطان اولسه باسلیقدن فصد اولنوب بعده صافندن فصد اولنه وسودایی مستفرغلر ورطوبته زیاده ایچیک ینه پیرور و باتش کشنیز و با کاسینی صوبری ایله قورشون صلایه ایدوب انکله رحمه حقنه دوزه لر وقتاکه وجع صعب اوله عورت سدابا ایله ابلیجی حقنه ایده لر ومرهم اسکله بو بابده عجب خاصیتی واردر واکر علت زحه اولمش اوله جلبه طبخی ایله اوکنده حقنه اولنه وبعض دخی تسکین ایده ده صاروعودن وزنجبیلا وزینب ددوبیسندن اوله وبو باغ هر ایکی کون ماقه قابده طورمش اوله مناسبدر طلغمره طلا رضماد اولنه وبارد وار ورم افضاع اولورسه خشخاش وعنب الثعلب ولکا باغی وبیره آغی قورشون تحته ایله ضماد اولنه وقتاکه فان کلک باشلیه لحیة التیس عصاره سی ولکا ارمنی وبیره آغی و ٥ قلاب نشا الجل ایله اوکنده حقنه ایده لر

اوتوز یکرمی برنجی باب اختناق رحم بیاننده در

رحم اغزی بوغلمق دیو زلکدر فارسیده دخی اختناق بوکان درلر داؤ الخبیسر النوامی درلر وعلم دیونا شیلر درلر اختناق رحم بر بر امراض علتندر مثلا صرع وغشی کبی اولوب وهیدان رعدندر ورحم ایسه عصابی اولمغله دیورک وسینه جماری ودماغ مشارکلی ایله دور وبو علت اکثریا حیض منع لنمک وجماع اتمک که خصوصا اربا بندن اولوب جمالی حارت اتشلله

واوله حاذندن وسببلر ماجربا سببه منوع اولمش اولور وکاهی بوعلت باکره قزلره وبالغه عورتلره دخی چوق واقع اولور زیرا انلرک منت حیضی تمام اولوب وتمام حیض کلمیوب وحبس اولور حکمدر که وجع وتشنج ظهوره کلوب وجایزدر که ماده بر جانبه میل ایده والم تولد ایده وبو دخی اولور که ماده طمرلرده رحمده دخی بر درام نوایده وحیضلر ماده سی اکا ایرشوب وکجود بولنه میوب بعضسنی ینه رحمده قالوب وتعفن ایدوب وبعضسی دونوب جمله بدنه پراکنده اوله واولکه رحمده وطمرلرده وحوالیسنده تعفن ایمر واستحیل اولور اکثر مزاج اصلی بارد ایسه استحاله سی غلظت وبرودت دور واکثر اصلی مزاج حار ایسه استحاله سی تحرق وعفونت اولور واول بخارلر که غلیظ ماده دن ومحترق سوداوندن اوله بخارلر یه جقوب انواع علت که صرع وغشی وخفقان دل وتشنج تولد ایدر ومعلوم اوله که رحمک رباطلری جاجبه متصل اولوب نفس چکمک حالی طبیعی حالندن دونوب وماده ضیق النفس وخفقان ایدر وجایزدر که الفسبی آشفته اوله وحنت کبی دوشوب دیمکدر که نفس براوغوردن منقطع اوله وبه توتت کله واول اکثر که حیض اجتبا سندن وجماع اتمکدن ومنی اجتباسندن دخی واقع اوله بو انواع اسلم اولور واولکه حیض ماده سندن رحمه کلور طمرلردن کلوب وکجود بوله میوب کیرو بدنه پراکنده اولور اندن حمی ورمر دورملر ودجعلر وصداع ودوار دسه رو وسواس تولد ایدر انوکنجوی بوعلت ساده غشیدن احصبدر وبوعلتده دخی اذان غشی ظهوره کلوب بعده صرع وسبات ظاهر اولوب وسکته یه موذی اولعد وجایزدر که بوعلتک حرکتی نوبتی کج کج اوله ودمکنده رتبر وشواهر اوله واولکه موافقدر اوله اندن خلاص ایدن اولماز علاماتی وقتاکه بو علتک نوبتی ژیب اوله اوزن براغر فکرلر وناصواب نسنه لر خاطره کتوروب وباشی اغریلر وکوز حیره سی ودوار وطپان ظهور ایدوب ونفس دخی طبیعی حالندن دونوب وجهره لون کوناکون دودودا غنده وبورننده اغرنده وبوزنده وراوستنده حرکتلر وضعفلر ورپشلر یی جربه بربه تجزواوده واوالنده دخی ایده مز وکنده وبه حره سوطبیعلر دشوار لهم ایدر ورحمک حوالیسنده بخارلر برنسنه چقار قیاس ایدر وارقه ده وجع ظاهر اولور وعلتک ماده سی بر غلیظ خلط اولدوغنک علامتی اولدرکه متصل کاهی اولوب داو بغلو غلبه ایدر وحرکت حالنده اولیور اوم کوزی قباغش اولور وجایزدر

که کوزلرینی و اغزینی آچق طوتمق دخی اولمیه و بدنده آزه جق یوق اولور ، و بعضیسی بلغم قئ
ایدوب راحت بولوب اویقو و عقلی یرینه کلور ، و انک علامتی که ماده نک بعضیسی بر
خلط اولور دیمش ایدک انک علامتی عطش غالب اولوب حرکت وقتنده رحمدن بر
رطوبت سوزیلور . دکوز قزلرده دکوز اوغلنلرده دخی دل حالی اولماز . و اول
نوع که واقع اولیوب بی احتباس دیمش ایدک انک علامتی دخی حرکتی وقتنده
رحمدن رطوبت نازل اولوب راحت بولوب . و قابل عورت رحمنه الّا اوراسه
بر حرکت واقع اولوب رطوبت اینرسه بو علتدن انسان خلاص امیدی
اولور . و بو علتده اولان صرع ایله صحیح صرعک فرقی اولدر که مثلا صحیح صرعده
مصروعک اغزندن کوپک کلور ، و بلند آواز ایدوب و ساینی چکیوب
بیجه اوضاع ایدر . اما بو صرعده بو علامتلرین اولماز ولیکن تشنج ایدر و انک
رو و نفسی منقطع اولور . و آزه جق کوپک جقدوغی ننده برجه فی الحال
اولوب و عقلی کلدوکی کبی نه اولدوغنی بیلمک اولور . و بو علتک اکثر
سکته سببی و اکثر بیانده ذکر ایلدوکمز سایر حادث اولان علتلرنده دخی بو یلدر
که مثلا هیچ صحیح علت کبی کورنمز . زیرا اصل علت صرع و سکته دکلدر
اصل علت اختناق رحم اولوب بو علتلر شارکت سببیله در . بونلرک
علاجی اکثر سبب اختناق حیض منع اولنمسی ایسه احتباس طمثده
اولان علاجلره مراجعت ایده لر . اما کوره لر اکا علامتلری ظاهر ایسه سلیقدن
دما فصدن قصد کرکدر . و دیوبط بوزنی اوسته و ساق اوسته حجامتلر دخی
ایده لر . و ابزن لره طبیخ بنفشه و بابونج و اکلیل الملک و مرزنجوش دیلبابید
اجلاس ایدوب و بنفشه و سوسن یاغلرینی مخلوطا فاسی اوسته و
حوالیسنه سوره . و بونلری فتیل و شیاف ایله دخی کتوره لر و رحمه قطعه قوشش
بخور لر انک دادار ایدیجی دخان صولرینی ویره لر . و اکر علت سببی غلیظ خلط
ایدوب و جماع المکرا ایسه ماده یی هضم ایدر لطیف غدالر ویره لر و انشه
جانبلرینی اووه و یا غلامی و اطرافی یا غلامی و اطرافی بابونه و طورنجی
اوتی و اکلیل الملک دیویلری طبیخلری ایله یومق و سنبوللرانک دخلت ... کنک جالنده
بو ظلمانی تا زانه کبی یا غلامی و یا فلرجا استی صو ایچنه قومق و ذوق
وطوز سورمک و دیوبط یوزنه بچو قوماق و ماده یی آتشه جلکه شیافلرونا قوش
رایحه لونسنه ده که قطران و جندبیدستر و سکبینج کبیلری بوروه طوتمق و
بخوردفی انک و دخی منل و انت ظرفنی و کیک بو بنوزی دکوکره و بوکه کبیلر

بخور ایده لر

بخور ایده لر مقل و الکفدان و قیصوم و بوزرلنک و ارنب و حلبه و طوراق دخی و کرفس تخملری
و اکلیل الملک و سعد و محلب و وفیشیرانی و قسط و بابونج و دادخ و سداب
و نانخواه و عاقرقرحا و سلیخه و ابرمی باریوزی طبیخلرنده اجلاس ایده لر و بونلری
تکمید و منطوللر و شیافلر و وزه لر کله معتبردر . و قابله عورت برمقنی کرم و انه
و فلفل غبارینه بولاشدروب و حب الغار و سوسن یاغلریله رحمه ایرشدروب
درنده دعدغه ایده لر که انزنا بر بار ور رطوبت نازل ایدوب و معلول خلاص بوله . و تونکه
کبی مرفون دعایه تنک و دخی سیحو تیادن قنوی مقدارینی و فته یانی ایله فم رحم ایرشدرمک
تنی معتبردر . و بو علتک سلامتی حالنده بینی حرکت و طوتمی زمانی دکلا ایکی استفراغ
اولنمنی مناسبدر . استفراغ حب ایارج و شحم حنظل و ایارج روفس و شیاد
ایطوس و حب شیطرج و حب منتن و اسطمحیقون و ایارج لوغازیا بونلرک هرقنقیسی
ایسه اولورسه استفراغ لازمدر . و منقش معجون نجاح یمک و استفراغدن صکره
سیجو تیا و دحر تیا و فلافلی و جوارش کموني و کاکنج یمک نافعدر . بونلری اینسون
یا نود قزل لونکه بوکرجه یا فنود یا شیه سداب یا جنکشت طبیخی ایله ویره لر و غار یقوفی
اوروم شرابیله اکثر اختبار اتمز ایدوب ایسه ما العسل ایله ویرمک و جند بیدستر
دن دخی آزه جق ماء العسل ایله ویرمک جمله نافعدر . رشان مجرب یاشی صبعه
اونوزد درهم فلفل دکنور بر برنده اوله و درهم امرغان تخمی الی درهم اورک
یایی اوتوز درهم شیاف و وزه لر . و اکر معده رطوبتی اشغه انیورسه و رجلرین حکیل
انکه طرفیندن حار حقنه لر دخی کرکدر . و اکثر رحمده بو موجع اولسنده حیض طوتشش
ایسه انک علاجی قارنده زاز ظهور ایدر خصوصا حرکت و نوبت وقتنده انشه
طرفنده و رحمده شبفلر اولوب استسقا صاحبی کبی حال ظهور ایده و بعضیرچا
نامله قیاس ایدرلر . و حیض کلمدکدن حامله در حکم ایدرلر . بونلرک علاجی
حیض فتح و اورار حیض و بول ایدیجی دارولر و حیض بابنده ذکر اولنمشدر .
اول علاج ایله تقید اولنه . و استسقاء زقی بابنده مذکور اولان تخادر دن
و حیض آچیجی حقنه لر و شیافلر جمله اول بابده تفصیل اولنمشدر . و بو علتده
آزه جق سیاه حزنبق کتورمک دخی نافعدر .

• • • • • • • •

و بیونجی بکرمی ایکنجی باب رحمده جمع اولان غلیظ ریحلر بیاننده در
رحمده بللر واقع اولمقدر . قارسیده باد رحایی غلیظ کی انزر بوکا ان زنان
کرو ایه دررلر . و ازبخیلر انواعی درر .
اوده عور و یونانیلر درزیوز رحمده

غلیظه بلغم واقع اولمسی سببیله وضع حمل دشوار اولور که رحم قزاکی ضعیف ایده وباخود
بر زحم ایرشه وبا الکه بر قرحه بر ورم ایرشوب بارد سوء المزاج انکا غالب اولوب
رحمی بارد ایده. واکثر رحمدنک مادهسی رحم حوالیسنده وباکوشهسنده بالبلغم
ایچنده دیشوب قالور ایسه بونلر مشکل کوره. اما رحم کوشهسنده اولان ارياح
غیریه اثر کوره. وکاهی اولور که بوریحلر شوله غلبه ایده که مثلا قدرتی قاصی اوله
بوجاقلرنه وکاهی بجابه ودماغه جنوب واستسقاء طبلی حالی کبی حال ظهور ایده.
وکاهی بر یردن بر یره کزوب وصنجو وقراقر ایدوب قحی کرحار رشته لر تسکین ایده.
ساکن اوله وینه معاودت ایده وبعضیلرده بعضا آخرنه دکین بو علت بویله قاله.
علاج اول ایارج فیقرا دوغاریا وار کاغالیس ایله استفراغ ایدوب بعده اصول
طبیخنده سنوتیا دیرهلر وسذاب وطورنی اولن باغلرینی ینم کرم سورهلک وبونلر ایله
حکیملر اوله ابزار وسذاب وبنجنکشت تخمرلری وقنطوریون وکمون وکرفس تخمرلرین
ونانخواه وسلیخه طبیخلرنده اجلاس ایتدیرهلر. وبونلرک کیفیتی عصارهلر که سذاب
یاغیله اوردوشول نسنهلر که بوکرک دشانهده ظهور ایدن ریحلر علاجنده ذکر
اولنمشدر. اول بابه مراجعت ایدوب علاج ایدهلر. ودردر که ارسرمنی سب
که رحم الکامشتمل اوله ودرحم آنی قبول ایده بوریحلری تسکین ایدر. ودهن بلسان
بیج درهم دخی نا ویکیکی درهم دخی استعمال اتمک نافعدر.
وبردنک صندل دخی استعمال ایلمک سیقه مفیددر.

ایکیوز یکرمی اوچنجی باب انقلاب رحم بیاننده در

رحم کاه وقالمسندن دونمکدر. وبو علته ویب سانندنه عقل دخی واردر
وعلت صاحبنه عقلادر. وبعضی وبده زن وعلت صاحبنه قرنا دمشلر
وفارسیده انذر بولکان بازکونه آید دردلر. وافرنجیلر الوانی
دردر. ورومیلر ویونانیلر
دررلر. بو علتک سببی ایکی نوع اولور.
بری اولور که رحمه بر عظیم قوت ایرشمش اوله. وضع حمل دشوار لغنده.
وقابلهنک عودنک تهور ریب دفوتی اوله. وباخود بر عظیم فریاد ایلمک وبویوک
یردن دوشمک ووزنه قالدرمق وباخود بر مخوف آواز ایشیده دخوف
ایده. وباخود اکثر حه بر یلانی کورمک وبا براد وبوار منغلوب واکه
مانند نسنهلر دن یورکی اوینابه وبوحال ظهور ایده. وایکنجی نوع اولدکه
غلبه وزهو بنبرنی رحمک باغلری سست اوله. واتشنج قابه. وباخود

زده اولوب باغلری یاتمش وقاسد اولمش اوله. وبعضیسنده اولور که جلاء رحم
طشره چقار. وکاهی رجالده قابه سببی کبی بیوک اولور. علامتلری قاسق وبعده
وارقه ده وصو الیسنده عظیم وجع اولوب جانیزدرکه حمی ظاهر اولور. ودمکندرکه
کزاز ورعشه دخی حادث اوله. واکثر بلاسبب رطوبت طلوب رحم ایچنه
برسنه قومیشدر قیاس ایدهلر. وقابله علت صاحبی بر مقعدآین بوله بیلر
وقتا که انقلاب تام اولهیعنی رحم باطنی ظاهر اولا. آنی بولمق وبلمک اولور وبجمع
که مستترخی اوله واتشنج صبرلمش اولوب ودکنور مشکلی اوزرینه قالمش اوله
انک منفذی ظاهر اولور. وکاهی بول وبراز دخی منع ایدر. زیرا بول وبراز منفذ
لری دخی صقلوب زحمت ویرر. علاج اگر بو علت جدید اولوب بر زمان دکل ایسه
وصاحبهسی تازه ایسه قابل علاجدر. واومید وار واستماع اولور. وعلت مزمنه
ایسه مشکل کوره. اما بوکنه علاج اول اصحاب حقنهلر ایله باک ایدهلر که بول وبراز
منفذی آچیله. وقتا که بیوسق دشانه پاک اولدی رحمی یرینه التمک طریقی بودرکه مثلا
علت صاحبی نفقا اوزرینه یاتوب وبوطلرنی بر بر برنی ایره وبر باک قوشی
توکلرن فتیله ایدوب آنی هوا رصالوب ورحمی یرینه کتورهلر. بعده بر ازتوتی فتیله
ایدوب اقاقیا حضار راسیله وادول شرابه که ایچنده قابض نسنهلر ازمش
اولهلر اصلادوب نم رحم اوسته قویهلر. بعده آخر توپ فتیله ایسه کردصو
اصلادوب نرخ وقاسق اوستنه قویهلر. وباتی اوزرینه یاتورهلر. وبوطلرنی
بر بره کتورهلر وکبلک اشنه جانبنه وقوشقی یرینه بجه قویوب شدت ایله مقض
ایتدیرهلر. وخوش قوقولو عطر شتم ایتدیرهلر که رحم یوقاری جانبه میل ایده.
وبعده ناخوش نسنه شتم ایتدیرهلر که رحم اوزون قالجیه کرکدر. واتشنج میل
اتمک کرکدر. محصل ایکی کون بوا سلوب اوزره قاله اوچنجی کون آخر توپدن فتیل
ایدوب ومرسیجا بیراعفذن دکل واقاقیا وانار رفابی قیناندوب اول فتیل ایله
ایلچی کتورهلر. وبو شراب ایله بر آخر نسنه اصلادوب نرخ وقاسق اوسته
قویوب بعده یینه ذکر اولندیغی اوزره بجه قویوب رفعله مقض ایتدروب
وبو ذکر اولنان قابض اجزالرک صوینده اجلاس ایتدرهلر که استرخایی دفع
اولوبه برک اوله ودمکن اولدیغی قدر بوقابض اشیادن نطولهلر وضماد بر
وبر قابض دخی لکل ورسین واد وخ واخر فوابضات طبیخلرنده اجلاس ایتدرهلر

ایکیوز یکرمی دردنجی باب رحمک یتکلکی بیاننده در

باکره قزلرده اغلب علتی اولمقدر. فارسیده وبیوندیدن زنا دررلر. وکس

چونکه بادی دیر داء الخیل انواعی دوالی
دوالی و دبوبانلر دوالی اصلی دیدکلری علت

بو سبب ایله رنج دوالی ... و اول علتلو بالکره رنجا علتی اولمی اوج جنس اولور . بری بودرکه زنجک اقفر تداوی است کبی بر شی چیقار . باخود چرده سیی ورادی بر کلب اولور که الکز قرین دوالی و بو نوعه کلا اصلی دوالی ایتماندر . ایکنجی نوعی زنجک اقفر تداوی است کبی بر شی چقار غش دیمکدیکی بر فتق حشن اولور . قرحی سنه ایدر و بو نوعه علاج ازاله قابل اولور . اوچنجی نوعی کوکنه کبی بر شی بنجشده و قرحی مبتلا مشدر که اکثر کوکی اصلی دوالی و رنجی عضو دوالی دوالی اکه علاج اوله مز . ولاکن اولور که بعضی وقت اولوب جراحت نا جکت واقع اولور . ولاکن اولور که زنجه بجین اولان رنجک منفذی تنگ اولوب حاجی بلو غده حیض نازل اولوب و منفذ بوده مسدود کبیر و دوشوب و بونه بر اکثر ده اولوب اوزن بیچه صعب رحیلر و مرضلر تولد ایدر علاج نوع اولکه کلا اصلی دوالی اول قرحی اره و برد کلرنده چوان ادر اننک حشنذن کلوب علاجین ایدرلر . ایکنجی نوعی که برده اصلی دوالی سکته لو الشون ایله باخود المتون و باخود باقر بجق ایله یا رطلی قابل اولور . و بارو قلرنده بر مقدار کوزن وطوز چکنوب قابلدر و زنجه بوقکره لره و جماع محللری ترتیب و کلا اسه اون تکرار بلکه قنو چه لر . و بو تکله اولمز سه دمور دستکارنه و حشاره ایله کسمکن ضرری جابره اولمز . مثلا غش جاره و بر اور دکور نمک قابل ادن زنجک کنارینی ابهام برماغنه محکم ایکی طرفدن بر قوطیه طوتوب اکثر غشا رقیق اسه کندو سیی بر نمور . و اول علاجنه هیچ ضرورت محتاج اولمازه . و اکثر غشا غلیظ اسه مصابع ایله فرج کنارینی طوتوب بنه قوت ایله یارملق قابل اولور . و اکثر غشا الجبرده اسه رقفلد حشاره ایله کسمک دیارمق کرکدر . و زنجک ده و اغلزینی بر خوشنج صفط ایدوب دنار روب و فرج ده و اغزین بر شی یه قالدرمیه لر . اغزین بله بر شی کسلو اسه یاره اولوب علاجه محتاج اولور . و فتاکه اول غشا بیر بر قریه اسه کسوب بعده زنجه باغنه بوک بولاشدروب و قابض اشیا صوسنه و عصاره سیله بولاشدروب بنجار ایده لر . و اول که حشاره یه محتاج اولمیه و اولورسه مشاره ده قوت وشدت ایله طوتمیه لر . زیرا بوکی کیلرده مشاره و دستکارلر ایله انقلاب رحم واقع اولمشدر . و انقلاب رحم صعب مرض اولدیغی معلومدر . جهوز بقار بابنده تفصیل اولنمش ایدی و ما حصل ذکر اولندیغی اوزره اوج کون ایچ کرم زنجه و قابض اشیا عصاره لری

واکر وجع وار اسه لحل باغنه بنجار ایده وب نازه نازه قنبل و بوک بر شی اسه ده کل دروب و اقتضا ایدرسه ماء العسل ایله باکت بو بوب بعده بنجوری و عطرایله بنجور ایده لر . و احتیاط ایده لر که اول و احت اولدیغی اصلیا ازرنه نکرار جیب و قم رحم بغلنوب بر علاجی محتاج اولمیه . و چونکه جراحت نه محله منفون اولدیلر اکثر اطباء و ن بعضیلری بو محلده مجامعتده بعضی استکال تشریح ایتمش اما لازم مصلحت دکلدر . اختیار اللرنده و ربچه دوالی ایده لر . و علاج الاطبایی نوع که الکا حریده رنج عضو دوالی دوالی اکه علاج و درمان اولمز . اول علتی اولان قز کندو طالعنده بلمسلو . و بوکه مثال انوذج صاحبی دسر اطباء اولان و حصوم امیر جلیبی بو نوع کوک اصلانک عقنده طالع منحوسنه عواله ایلمش الخلج مرقوم امیر چلبی و طاسف اقوالی اوزره . مثلا عطارد کواکب ثابته دن سعدلی اولوب منحوس اولانلرک بری ایله طالعده بله بولنوب و زهره ایله مریخ ساقط الکیل ودقل ترتیبا نظر ایدوب ساعده منکب الفرس نام کوکب ایله مشتری بایچ اوله و منحوسا اولورده بشدر . بو نقدیرجه اطباء بلمسون وار سون اول عورتک کیشی طالعنه کوسترسون

اوچیوز یکرمی بشنجی باب

عطوبی نظر بیان ایتمکده در

زنجه دباغ اسمیلو اولان ذکر و است چوق اولمقدر . بونکا فارسیده ازوس دردرلر . و کندو یک دخی دوالی دوالی داء الخیل انواعی
دوالی دوالی و دبوبانلر

دوالی . بو علته طلب کتابرنده نظر و بهظر دخی دیشلر و سنت اولمامش عورته نظر اولور . زیرا بعضی عورتلر اولور که انلرک نظر دیدکلری و دافری ارخالجقلر چوکی کبی بیوک اولور . ولاکن کندوجه بیور و رجاله بر اولمز . و بعضیلرده رجال کبی خیتامه و قوامه کلور و رلر . اما کاهی بو زیاده است بعضیلرده کندو وبا و دوشوب نابدید اولور . و بعضیلرده بو تکله اکثر عورت جماع ایده بیلورلر و دیرلر بوزیاده است قتیش مغلنده قضالوب وصیف ابجنده اولکی کبی اوزانور . و دیرلرکه ایکی عورت مجامعت اتسه لر اشتهار شهوتدن و فنج و انزال واقع اولوب و بونک کبی جاریه عیبلو اولور . و بو بابده جالینوس وار جچانس بومقوله عورت حادث اوزره جماعه قادر اولور و بو شهادت اتمشلر . و اطبای کبار ده بعضیلری منکرلر انجق بونک علاجی حادث اوزره سنت ایدرکبی دمور دستکارلر ایله و حشاره ایله بر ندن قالدرمقدر . اکثر بر مقدار یا قالورسه چوق قان روان

اولوب دخی قوت ساقط اولور. وکاهی بعضی علاجلر ایله قانی طوتمق قابل اوله مز
اول محلده داغ اتمک لازم اولور. وهر دفعه داغ اتمک ایله قان طوتلماز ایسه
هر ایکی دفعه دخی داغلیه لر. اوجیوز یکرمی التنجی باب
وجع ظهر داودن محللرک امراضی واحوالی وبدنده مرضلری بیننده
ارقه وبوکر اغریلری واول محللرک احوالیدر. فارسیده درد پشت ودرد
تهیگاه دینلور اودرلر. واوزنجیلر انواعی
دررلر. ورومیلر ویونانیلر
ارقه ده بوکر اغریلری وبو اغریلردن مهره اچیلری یعنی بوکر بلک ذکر ایلک عارض اوله
سببی که وبده قدمه دریاخ الاوشه درلر. واندام وجعی واوجاع المفاصل ونقرس
ووجع النسا ودوالی وداء الفیل علتلرینی علی الترتیب هر برینی باشقه بابده ذکر
ایدرز. اما ارقه وبوکر بلک احوالنی اشبو بابده ذکر ایدهلم. مثلا ارقه وجعنک
اسبابی بر نوع اوزرینه درلر. برنجی اولورکه ساده وبارد وسوء المزاج اوله
ایکنجیسی غلیظ وخام خلط مادّه سبلیه الجهر وعضلهره ودمرلره که ارقه نک مهره
لرین طوتاسیه کرمشدر. اوچنجی اولورکه بعضی زحمت ویورغونلق وشدت
چکمش اوله. دردنجی کثرت جماعدر. بشنجی ارقه ده اولان یوکک طمرلر امتلاسی
اوله. التنجی بوکرک ضعیفی ولاغرلغی اوله. یدنجی رحم مشارکتی که بعضی عورتلرده
حیض دتقنوه اولور. وارقه ده وبوکرده وجع سببلری ایسه اکثریا بلغم خام
وباغلیظ دیجدر. علامتلری بودرکه خام مادّه نک علامتی علامتلری حرکت وریاضت
ایله وجع ساکن اولور. واکه وجع ازه جق نه ظهوره کلوب دریعنی وشوار بغلنه
قالقوب دوجع ثقلا اولور. وجائزدرکه بر درونتی حسی ایله دوجع موضعنده
معلوم اوله. دریج علامتلری ایسه وجع ضربانلر ایله اولوب ثقلا اولماز. وبو نوعده
انتفاخ طعام ضرر ایدوب ضرری فی الحال مشاهده اولنور. وبارد وسوء المزاجک
علامتی لابده برودت معلوم اولور. وثقل اولماز. دخی حار اشیا کاکثر
بجرودن. واکثر ظفره دن اکثره ایرشسه راحت بولور. ویورغونلق وزحمت
وکثرت جماع علامتلری سبب سی ها سمر وبوکرک ضعیفی ولاغرلغی علامتلری
قوت مجامعت نقصانی لکا شهادت ایدر. ورحم مشارکتی دیش ایدکه انک
علامتی رحم اضطرابی لکا شهادت ایدر. ویوکک طمرلر امتلاسی دیش ایدوکه
انک علامتی مثلا اردنک ایدوکلغندن وارث وصنجو ایله هر وجع اولورکه اولو
طمرلر خلقنه ال ادرسه لر معلوم اولور. دیوکک سنشنه تدنا اوله علمه اولا ن

اعصاب

اعصاب دخی وجعلو اولسه جائزدر. علاج اکثر ذات الجنب شکلو نفس
حس اولنورسه اول بابه مراجعت ایده لر. واکثر بالکره بو ذکر ایلدوکمز اوزره سبب
دخام مادّه سبب ایسه انک علاجی قالج علاجی کبی مادّه دیلیچ اتمک للانموذج
مثلا ماء الاصول دیه الجبر با حیله ویروب دیو بابده قی ایله استفراغ اولنه. بعده
مسهلدار ویره که حب المنتن وحب السکبینج که انطلاکیاری بنی اخفوطا اولر
وشحم حنظل وتریاق اربعه نک نفعی وارددر. ودهر کیجه صباحطرده اهلاده
صباح ایتمک باجیله ویه ملک وعسل ایله یج صوبیا ایچک واکثر بون ایکی هفته بیوشه
ایچه لر. بونلردن موافق ومناسب علاج اولمز. وغذاسی هلیون ایله پشمش
نخود آب ویروب وارقه سی دوجع یر یر یری سوسن دفرفیونا وسذاب ونفط
یاغلری ایله دکک الک مناسبدر. وبونلرک وجعنه دفته تحجی یاغنی طلا اتمک دخی
معتدور. ضماد مثلا وجندبیدستر وجاوشیر وسکبینج وفرفیون ایله وبونلرک
یاغلری ایله اوله موافقدر. واکثر وجع سبب بریلر ایسه حب الجبر یابنی وماء الاصول
وحب سکبینج قدر معتدل علاج اولیز. حب سکبینج صفتی بودر بوزرلک
وحلبه وکرفس تخملری ونانخواه وزنجبیل برابر اوله. وجمله نک وزنی قدر سکبینجی
بله دوکوب حب ایدهلر. وهر صباح ایکی درهم قدر بیا ماء الاصول ایله ویره لر.
واکثر سببی بارد وسوء المزاج ایسه مزاجی تبدیل اتمک کرکدر. بو بابده
تریاق اربعه ومثرودیطوس دمثرمناسبدر. واکثر سبب وجع یورغونلق ایسه
ابدا راحت اولمق قصد ایدوب وخفیف ولطیف طعاملر ویروب دهر حالده
بیغرآندن وصیغرآنده ونقانقلردن دخی بر حذر اتمک ایله وجع تسکین بولور. واکثر
بو ذکر ایلدیکمز بیده وجعده باقی اثر قالورسه حامده طورمق اولمق ودیابونچ یاغلری
سوره لر. واکثر سبب وجع کثرت جماع اولوب ویا بوکرک ضعیفی ولاغرلغی
ایسه بوکرک ضعیفی بابنده ذکر ایلدوکمز علاجلره رعایت ایده لر. واکثر سبب
وجع یوکک طمرلر امتلاسی ایسه ودیش ایدوکه انک علاجی حابضدن ویا سلیقدن
فصد اولنوب ووجع محلنه لطیف یاغنی سوروب وخفیف ولطیف طعاملر یدره لر.
واکثر سبب وجع مثلا اوتدن کندوبی دکوکورلرینه معتاد ایدوب بعده
اوصتمه استی کورکلری غفلت ایله یاخود انقضا سببی ایله کتوردیلر دورلر.
انس ایسه بو که سبب خارجی درلر. وجع ارقه وبیون اطرافنده بله
اولور. وظن بوکه غلط ایدوب یعنی بو مقوله ارقه ده اولان اغریلره قولنج
درلر. قولنج علتی بغرسقلرده واول حوالیده اولور. وانک بکی ارقه آغریلرنه

علاج بودر که مثلا وجع بر جنبه یارم اندازه طولی ویارم اندازه عرضی اوله بر قچ قات جدید
سرسالدو ولبنوی ارقه سنده کتوروب بر هفته بر مقدار اول دو تینده یی
تخفیف ایدوب تدریجله بازا باشنده کند ودن دوره ایدوب ایچ مده استی باغلر سوروب
اکثر وجعده باقی اثر قالورسه بنه حمامده ارقیه عسل صمغ سوروب واوزرینه
صمغ وبوز بوزار فرنفل غبار ریپی اکه‌لره والحاصل دلکو کورکنه معتاد اولوب بعده
کند ودن دوره ایدنلر وجع ظهوردن خلاص اولماق کوچدر اومعتاد دلکو کورکلرینه صغیر
کوردکلریدن اولمازسه کیچه کلاه وقنه یه معتاد اولانلر نزله دن خلاص اولمه قلری کبی وافیونه
وافیونلر وبنجلو وسائر کیفلو معاجینه معتاد اولانلر دخی ضربانی اولدقلری کبیدر
بونلره بدل سفی کوبدر. اوچنجی بحث یدنجی باب رباح اللاقوریه
وحدبه والنفس والتواب بیننده در
ارقه کورازلغی ورهور بریدن طشره چیقوب کوکس ایچروه وارقه طشره
یومردلانغی وارقه ایچروه یومرلانوب کوکس طشره چیقی معتبر. وبو یومرق
یومرین جرجاینده اولسه التوا دیرلر. وکوزرلک علتنه فارسیده دکز
پشت وکوژپ دیرلر. وحدبه ورباح اللافرسیه به اندرآمدن بیرون جده از
غوبش دیرلر. واوچیلر انواعی
دیرلر. ورد ومدوبونا غیلر دیرلر
ارقه مهره سی که بیریدن طشره چیقه اکا حدبه دیرلر. واکر ایچروه کیده انفس
دیرلر. وبر جانبه کیزبینی الکرب کبک التوا دیرلر. بونلرک سببلری اکثر احوالده
رطوبتدر. مثلا فالجده متولد اولان سطوبت کبی اولوب ویا بر غلیظ رطوبت
اوله که بلغمی سنسخ متولد ایدر. ویا بر غلیظ ریح اوله که مده اکثه باخود ایچروه
بر ورم اوله که صفاق دهلیزی عث کثیف ماده سنی جکوب ومهره یی بریدن کیدر.
ویا طفلک که سینه مهره سی بریدن آجله نفس چکه سبی ضرب طبیعی اولور.
بیرا النفس چکک انواعی طبیعی قلندن کیدر. ویتورد دیرکه اعانه بعدنه یع
ربو اوسعال قبل الجنب قانه نهایت یعنی هر طفلکه اوکسرک با ضیق
النفس دافع اوله مانع اولمزینی اذی اوله که مهره سی بریدن کیدوب حدبه
ظهورایده هلاک اولور. زیرا ماده غلیظ اولمغله سعال وضیق النفس اشتغال
ایتمشدر. اول غذیه عظیم ومزمنا خراج اولمش اوله. وا دغدغه جکرک مهره سی
ایلوب حدبه اقسی بلکه سببی اولدر که انلره وفتنه اول طعام ویر بلور
ومزمن سنه بدولو ریرسه بر. اول سبیدن اندرک غلطی ودیابی:

غلیظا

غلیظا اولوب سینه یه وارقه یه واروب میل ایدوب مهره یی بریدن اتره و
بر حدبه اصحابنک سافلری آجه اولور. زیرا مهره بر یره کتمشدر. وبعضی شخصلر
که بر بار غذا آنک ایچنه کیروب اطفه اغذامره ابنر اوه متغذیر حارا دوغلکرکی فوده خدا
اکثر ایسه شیرن وابندن آشغه اولان اغذا ملره باب ضعیف ولاغر قالور ودیوچی
اولور که حدبه سبب بر زخم وآفت ویا بر سقط کبیلر اولور. اما غلیظ ماده
دن اولانلرک علامتلری جلده رطوبت زیاده ایدیجی نه بیرک سبقتی الکا شهادت
ایدر. ولمس ایله دخی معلوم اولور که بیریدن متغیر اولمشدر. وانکا دخی ناخ
سورسلر بایقی تیون انتزو دیم خفت صفاق که کوکسده بعنی قبل بخس در
نک التنوه ایچی جلد بر یره سنک شیشلری اولسه آنکه علامتی ضربانلو بر وجع قائم
اولوب ومختلف حمی لردخی ظهور ایدر. واکر بر زخم وآفت وسقط سببیله
انک علامتی معلوم اولور که بعد الزخم ظاهر اولور. علاج ماده غلیظ سبب
اولمش اولانلرک نوع علاج فالج علاجی کبیدر. مثلا اول استفراغلر وسهل وارد
که فالجده ذکر اولنمشدر. بعده جلا ویریجی لعوقلرده کرنب واسقیل لعوقلرها
وسکنجبین عنصلی کبیلر نافعدر. وربو وضیق النفس علاجلری دخی بوحلته
نافعدر. علته نظر اولنه ضماد ارکه حار ومحللر اشیا ایله مرکب اوله قاوشیر
ومقل واشق وسکبینج وحلبه والکلیل الملک کبیلر در وقوت ویریجی داروار
دن اقاقیا وکلنار وکل در وآزاره هم حار وهم مبرد در. وهم قوت ویر ومبرد
قوزاغی وبیراغی وابهل واوشنه ودونه وقصب الزریره ودراسن در. وبونلرک
منافعی ومضره ورباطلرکه عصبانی اوله. وبهره لره قوت ویرر وبعده مرتبه رجوع
ایدر. واکر بوحال قوت ویریجی داروار دیا قوف اولنورسه که بعده قوت
بو طاغلمه ماده یی دفع ایده مقدم استفراغ اولنه ویعنی حالده بونلره ضماد اولنور
وبو علته اوبعاقا زفیونا وسرایدر. صفت دهن خاصه فلفل وجنه بیدستر
وقاق زفا وشحم حنظل وزفیونا وانکرزد ودرنده بیرایراولوب دوکوب اوله درع
بو غبار دن وبر رطل سذاب یاغنه ترشد روب بر بعضنه کتشده طوره کفایت
ایدر. بعده سوروب تکرار اول قدر غبار قاتوب تکرار کتشه قویوب وتکرار
بیردخی سوروب وینه اوبوادر علم غبار قاتوب کتشه قویوب اول یاغدن
سوره لر. دهن که رطوبت لری وزیجلری تحلیل ایدر. ابهل وشیح وسرو
قوزاغی ومرسبا وقاق زفا ومرزنکوش والکلیل الملک وفوذ ونادان وسلیخه
در جمله سی صووده طبخ ایدوب وسوروب سذاب یاغنه براغه لم کتشده.

قابل اولمز ایسه انتشده صوکیه دوب باغ قالنجه قنباد دوب بعده ایچنه آزه جق ایچند
بیه سنر وزیتونیا دیاهل مدقوق قاطل ایدوبر ضماد ر راسنا وودج قنباد دوب
ضماد دوزه بر ضماد آخر راسن وودج دیاهل تکلدسی شرابده طبخ اولنوب
بعده ایچنه عقل ازدوب ضماد اولنه ، واکثر بو علته تدبیر بز الکلکار آنته اکثر واقع
ایده بر دیشلرز واگر سبب ضده بعضی ورم ایسه انک علاجی صلب ورم
علاجیدرکه محلنده مذکوردر واگر سبب بعضی زخم وآفت وسقط ایسه انک دخی علاجی
اول بابده مذکوردر ، وبو علل ایچون تذکرت السویدیه قوی اوزره نافع اولان مفردات
که جمله اعصابک ورمنه والتوائنه وعقده سنه نافعدر سبستان قشرلریله دکوب
ضماد اولنه واغاجی دیبر اغنی دخی قنباد دوب ضماد اولنه وکذلک فلفلی تحلیل ایدرشفان
یابی دخی نافعدر صعتر یک وضمادی انک نافعدر قصب فارسی قبی نافعدر
خصوصا تازه بیبر اغنی شیرلقانلر ایله ضماد ایدولر وعلت خصوصا التوا ده بعض نرجس
نرکس صوغانی ضماد اولنه قنطوریون ضماد اولنه خصوصا علتده وجع اوله فی نافعدر
حب البان ضماد اولنمق ودوج یک وضمادی انک دهن النرجس رنجی دنسرعیا
یاغلریله وضاریا موم ایله موم روغنی ایدوب ضماد اولنه ترکیب بورق وزیت وشمع
وبسفایج ودیجنکشت وسوسن ابیض واشق دبلوسن صوغانی وبخور مریم وقسط
یابی دکتا ناتخی والحوان ودرشف کوکی یونمری اکثر یابی ایله اکثر بالکز واکثر حاضر
بولنانلردن هرقه ایسه ضماد اولنه اسطخودوس معجونی یک وشربتی ایچک
مغاث التوا علتنه یک وضمادی انک غاریقون بارد اعصاب اوجاعنه ضماد
اولنه بلح طوز وبغدای اونی وعسل مخلوطا ضماد اولنه التوایه منفعتدر
رصاص توزنلرینی دنا تحته ایدوب ادرزیت یاغلامق والتوا اوزرینه وقه ایله
صارمق بزر قطونا مدقوقی ضماد اولنمق رماد الکرم اوردوم جیبوغی کوکی ضماد
اولنه نافعدر

اوچیوز یکرمی سکزنجی باب اوجاع المفاصل ونقرس ووجع النسا که جاره اوره انک بیاننده در

فارسیده درد بندکشا ودرد پای ودرد رکنسا دیرلر وافرنجیلر
انواجی
دیرلر دردملر ویونانیلر
دیرلر اوجاع المفاصل بندکشا یوبیدز

دیان باشنی اوزرینی دیرلر ونقرس ایاقده وطپوقده واللهده دخی اولور
عموم بیکه الا بر نرمنی دیرلر ووجع النسا اسمنو بر طمر علتیدر وولرکه
بوانواع نوع علت برکونه علتدر واکثر وجع النسا عارض اولسه وجع مفاصل

دخی

دخی عارض اولمغه جایزدر ، اما نقرس علتی یالکز دخی واقع اولور ، وبو انواع علتک وجعلر
تک سببی بو زایده ماده درکه بیوندلره جمع اولمشدر انوکیچون وجه ما العموم بو علته اوجاع
المفاصل دیرلر ، وبو ماده ان واباق بیوندلرنده یالکز اولسه نقرس دیرلر واوزراقلره
دبو ماصوقوسندرینه ماده واقع اولوب وجع اولسه اوجاع المفاصل دیرلر ، ووجع النسکت
دخی دیرلر اوجه اغریسی دیکلور ، وبو علتده انشنه انکه میل ایدوب وایاق کوچک برمقنه
وارنجه وجعی ادبور الکا وجع النسا دیرلر ، وطمرده ماده طولنه کیدر ، ووجعی طولنه اولور
ورمی وبدبلرینه علتکه عرچکه کوچوملکه ودیرلر اکثر وجع المفاصل ووجع النسا دخی
اولور ، ونقرس ایسه یالکز اولور ومخلوط دخی اولور ، وبو علتده زایده ماده وجه
وکثیر ایکی نوعدر بر نیک سببی اصلی وبر نیک سببی عارضیدر ، واصلی سبب دیدوکمز
بنه اوجاع سنده در برینه حق جل وعلا بیوندلره حرکت ایچون بر آنشدرکه انواع حیواناتک
حرکت اتمکه قادر اولهلر ودوکلرم دخی انسان اولمق ایچون بیوندلره واسع بر اوده دیب
ده بیوندره بر رطوبت قومشدرکه حرکتلر ملایمله اولوب کوکلر بربرینه سورطه و
اسشوب اضطراب واقع اولمیه بو حال اغزده ودیشلرده دخی ظاهر اولور وادودوکنلرده
توتلهایدرینا حرارتلر سببی ایله رباطلر دوشر رکه بیوندلره ضعف لازمدر انلر تودوجه
دوکلتر قالیه انوکیچون که هرکاه آدم جوق حرکت اتسه انلرجوق رطوبت فرنج
اولوب بیور غونلق کلور ، وبیوندلرک حراری وطبیعی جهتنه رطوبتی کنده دیه چکلور
بو حال مچی چهجیلرده ودکر منجیلرده مشابهدر ، آنلرکه دونرچک التلرینه
یاغ سوررلرکه حرکتی سرعتلو اولوب دونرلر زور ایله دونمکده حرارتدن
آتش بیدا اولمیه واشجیلر وحکاکلر وبوکابکزر اهل صنایع صو بیله دماغ ایله
انک کبیلری ملایم ایدوب ایشلر اشلرلر ، وبیوندلره دیدوکمز حرکتک طبعی بودر
که مثلا بیوندلره ماده منصب اولوب ، واول حرکتلر ماده یه تحریک ایدوب وماده
اول وقت ساکن اولدوغی یرده قرار ایدر ، وایکنجی سبب اولدرکه اول
حرکتدن لاجرم بر حرارت تولد ایدر وحرارتک ایسه طبعی کاری رطوبتی کنده دیه چکمکدر
ودیشلرک بو حال دخی چراغده وشمعده اولان فتیلده ظاهردرکه فتیل آتشنی
حرارتندن رطوبت منافذ یاغی کنده دیه چکوب آتش حرارتنه کتوروب وفتیل
فاصل اولمق ایچون یاغی آتشک حرارتنه غذا ایدر یعنی دیرلر ، وایکنجی سبب
اولدرکه بیوندلره دیدوکمز اغذیه امثال کبی هاضمه سببی بوقدر پس بو زایده ماده
که بیوندلره دوشسه هضمی اولمادوغی ایچون انده قالور بو دفعه علاج ایله
علیله محتاج اولور زیرا بیوندلرک هضم اولدوغی کبی دافعه سی دخی یوقدرکه

کندودن دفع ایده زیرا فراغی بارد و رطوبتلی حارلار فقد معلوم در. و ایکی سبب
بو بریری اصل و بری عارضی ویش ایدوک اصلا سبب تام اولدی و عارضی سبب دخی بریری در
بیریدر اولورکه ریاضت ایتمکدر. ایکنجی سببی معده ضعفیدر که طعامی هضم ایده مز. اوچنجی
سببی امتلا ثکث طعام علی الطعام دیدوکی که طعام هضم بولمدن بیرودخی عکس و بلکی ناموافق و ترتیب
سز یمک اولور. دردنجی سببی متواتر مسکرات ور. بشنجی سببی ناشتا شراب ایچمک
ایله جوشدر و معده یه آفت ایرشمک. التنجی سببی طعام صوکنده هضم اولمزدن اول جماع ایتمکدر
گیرمک و یا خود طعام صوکنده تیز ریاضت و حرکت قوی ایتمکدر که خام غذایی اعضاء نازل ایدر
و یدنجی خام اولور. یدنجی سببی زکام و نزله انواعی که نازل اولوب و بوندره و دوشوب اوله
فالمقدر. و چوق واقع اولورکه بدنده بر اثر اخلاط جمع اولوب و بو نزله و زکامک سببی
ایله بر استفراغ واقع اولور که عادت اوزره قی و اسهال کبی و یو اسهال و حیض فالی
کبی اوله ابوعلی سینا دیرکه بو علت سببلرینک بریسی بودرکه بیلکه قولنج اصحابی علاج
ایتش اوله لر دخی بعض سفر قوتی قوی اولوب زیرا خلط قبول ایده و کندودن قبول
ایدوکی اطرافه و بیوندلره براقه و چوق اولور که بر عظیم غضب حالنده مثلا عصبیده
اولان خلط ناهموار حرکت و حرارت سببی ایله بدنده اولان زایلری بیوندلره
براغوب بو علت واقع اولور. دوشونلر که ناموافق طعاملردن و متواتر مسکر
و طعام علی الطعام دن [illegible] بو علت [illegible] اولور که مثلا زایدات
غیر منهضم بدنده جمع اولور. و ظاهره بی هضم چکوب مفاصله گیروب انده قالور
و بو مقوله [illegible] ظهور بولور. و انک سببی که طعام صوکنده جماع الفور [illegible]
و یا خود قوی ریاضت ایتمش ایدوک انک اصلی بودرکه طعام هضم اولمزدن اول اولان
جماع اولان [illegible] بیوندلرکه [illegible] چوق اولدوغی ظاهردر. و قوی ریاضت
دخی کذلک [illegible] سببی اولوب دخی هضم زایدات که بدنده جمع اولمش [illegible]
کنده و یه چکوب [illegible] قرار ایدوب مملو اولور. و طعام صوکنده تز قالقه گیرمک
[illegible] ایکی نسنه در بری [illegible] جمله دمر و دوری معلوم در که [illegible]
[illegible] کنده و یه چکر و بو سببلی [illegible] هضم [illegible] معده و جکردن ظاهره چکوب
بیوندلره [illegible] ایکنجی نسنه اولدر که بدنده اولان ماده [illegible]
اولوب [illegible] و ظاهره نزول ایدوب بر عضودن بر عضوه [illegible] اوزره [illegible]
اولدقده [illegible] ریاضتدن ضرر بودرکه حرکت و ریاضتدن بیوندلر گرم اولوب
رطوبتلری [illegible] اولور [illegible] ریاضت و حرکت [illegible] بدنده و بیوندلره رطوبت
جمع اولوب [illegible] مثلا ناگهان [illegible] خلط اولوب [illegible]

دوتیب نسنه لر گیچ و طاشش و کور و انگا مانند نسنه لر بیوندلرده منجمد اولور. و بعضا
که بو مقوله زاید اخلاط بدنده جمع اولمش اوله بعده اتفاقا استفراغ که قی و اسهال و
اورارینه ایله یا کندو طبیعتله یا علاجله بر خیلی اولورسه اسلوبا خصوصا بو حالده بول
دخی غلیظ اوله حائزدر که بو علتلر کندودن متوز اولوب بو بلا استفراغ ایله دفع اولمش
اوله و اتفاق استفراغ واقع اولمزسه ایکی دوا غالب دکلدر یا بو زاید خلط بیوندلره منصب
اولوب بو علتک بر سببی یا ایکی سببی یا جمله سببی ظاهر اولور یا خود طبیعت دفع ایلیوب تعفن
ایدوب عفونتی جهتله بر نوع تب ایدر و یا خود بر بوشی ایلی ضعیف [illegible] ایدوب ورم
و خراج ایدوب [illegible] و بوط بوجا قالمده ماده جمع اولور. و بو مقوله اورامک ماده سی
بر نوع اولمایوب بعضنده قان و بعضنده صفرا و حائزدر که حرکت صفرا و بلغم دخی
کبی واقع اوله و خام بلغم باکثر آزرواقع اولور. و بعضنده ماده سوداوی اولوب
ذکر ایلدوکمز [illegible] نسنه لر [illegible] طاشش و گیج دکور کیبلر منجمد [illegible] حائزدر و بو
مقوله اورامک رنگی و خشونت و ملاینی اخلاطه کوره اولور. و اخلاطک [illegible]
اوله و [illegible] دخی شهادت ایدر و بو ماده بر نوعدن اکثریا هضم ثانی و هضم ثالث فضله
سندن اولور. و بو علت اکثر پیرلره و زنانه و یا مقعد مرضلر [illegible] لره چوق واقع
اولور. خصوصا بو مرضلره بعضنده علاجده خطا و نفسی اوله. و کاه بو علت اصحابک
بیوندلری بری [illegible] اولوب و [illegible] که بر مفرلی بر بابر نه صادرله و بو علت کاهی عظیم وجع
طوتوب و کاهی ساکن اوله. و بو دیدوکمز حار مزاج اصحابنه اکثر اولور. و کاهی بیوند
بر بیرنده زایدات بیوندوکی بیر مفرلری انجنده دخی زایدات و خلط بتوب و بو نوع
[illegible] ماده دن واقع اولور نقرس دیدکلری دخی اوله مرض قبیلندندر که والدینده
اولاده انتقال و میراث کبی کلور. و چوق واقع اولور که اوجاع المفاصل و نقرس
اصحابنه [illegible] و [illegible] دارولر ویررلر که تا مفاصله اولان فضله [illegible] کندودن
دوراوله. بو علاج هلاکه سبب اولور. زیرا اول فضله دیدوکمز که ماده
مفاصله طلوب و انکا متصل اولان اعضاده [illegible] منتشر ایدوجک قلبه دوروب
هلاک ایدر. بو مقوله حال اکثر صفراوی نقرس صاحبنه اولنغدر. خصوصا بارد
دارولری چوق استعمال اتمش اوله لر. و اوجاع مفاصل اکثریا بهار فصلنده چوق
اولور. زیرا فصل بهارده اخلاطک زیاده لکی زماندر. و خزان فصلنده دخی
ظهور بولمسنک سببی اولدر که اکثریا تازه و چوق میوه لر استعمال ایتمکله بدنده
بر اثر خلط چوق جمع اولور. خصوصا سائر طعام دخی [illegible] هضم اولنمیه معلوم
اولور که ظهور وقتنده دخی حرارت ظهور سببی ایله جمله بدنده مسام و منفذ واسع

اولی لازم گلور. واول حال ایله گوجب هوا برودتنده بیگ وباخود غلیظ اولوب مفاصل نازل
اولور ومفاصل وجع ایدر انوکچون درکه اطبا اوبیلدن حکمه اولنور بو رضا دیرلر وبو هرگاه کیا وجع
المفاصل ودوی النقرس المحامنه دوای ودوا الفیل علتی عارض اولسه اول علت زایل اولور
وبالکز دوی النقرس المحامنه اسهال واقع اولسه بر مدت وجعی آز قالور. وگاه اولور که دوی
النقرس واوجع وجعی اصحابنک بوطا اوجنده اولان کوکلریا سور چوب طشره چیقار. وبرکرکه
کاه اوجه وجعی اولان اکثرینک بوطلرنده بر قزل شش ظاهر اولسه وعظیم حکه سی اولسه
واوجع اوزرنده ساکن اولسه اول ظاهر اولان قزل غده وبزکبی ششه که وجع المقول
دیرلر بیراغز در بو اراده بکرمی بشنجی کون هلاک اولور دیرلر. امدی وجع النقرس
اصحابنه صواب اولورکه علاج ایله بدنی ماده دن پاک ایده لر زیرا غلطدن سنه اغرقالورسه
علت وماده دردنده علت کبیره معاودت ایدوب بیونه لر وجعی دخی معاودت
ایدر. ومعلومدر که وجع النقرسک ماده سی اکثرینه مخلوطه اولوب دخول …
که بوطاردنده درابنوب وجع عظیم اولور بولوعده والحاق وشدت نافع اولوب
واعضای امید وار اولنور دنپس … بعضی کسنه لرده اول ایاق برمقلری
ظاهر اولور خصوصا ابهام … ظاهر اولوب. وبعضنده طبان التنده
وایاغک طبانده وبعضنده تمام ایاقی وجع وورم ایدر واوبیان بربرنده وجع زیاده
اولوب وغضب سرایت ایدر اولور. انوکچون … نقرس اولمز زیرا
… ایله سرکت بو قدر … اولورسه مگر … اوقات معینه …
منقدم طورمش اوله. زیرا بدنده اولان … ایله پاک اولدقلری
علامتلرندن بونلرک علامتلرندن طلب مقصود بودرکه مثلا بوذکر ایلدوکمز علتلرک
ماده سی … غلطدر فهم ایدرلر. دخی اسه علت ظهورندن اول هر مزاج
که اول غلطه تابعدر. مزاج بربرنده الکن اول غلط استیلاسی … معلمدر انو
کچون … که … هر بار طبیب حاذق لازمدر. مثلا بو علتلرک ظاهر
اولمسندن خوف اولنه … اول ماده استیلا ایدوب اول علت
حادث اولمسندن خلاص اولور. واگر اول علت ظاهر اولمش ایسه دخی …
غلط ایدوکنی اکثر … معلوم ایدنه لر. وبو علتلرک
موضعنده … ورم … مزاج … خصوصا …
اخراجنده … معلوم اولورکه … تابعدر … لازم
دگلدر. هر بیننک … فصلنده وسابق تدبیرلرده ونامواق
… سوزل اولنه … لازم اولدوغی بودرکه علت المحامنه

دخی علم حاصل اوله. مثلا علت اوزرینه ال اوردسه لر اکثر حار ایسه اول قومقدن
صفا ایدوب وتیز حوفا وکلا ایسه … اولاه تخلف اولنی قزل اولوب وضربان غده وثقل
ایدوره. هر بیننک مزاجی حار ورطب ایسه باردشنه قومقدن راحت بولور. اول بیلک
گرکدرکه ماده دمدندر. وهر بیننک حرب وبیل فصلی وسابقا تدبیر الاشهادت ایدر. واگر
لمسده تیز حار وحوفا درجه اوله. وثقل وضربان وغده واز اولوب لکن وجعی دخی تیز
دوق اوله. وبارد ورطب میوه لردن وسائر ششه لردن راحت بولوب وورم
عظیم اولمیه معلومدرکه ماده صفرادندر. هر بیننک مزاجی وسنه فصلی وتحصیل تدبیر
الاشهادت ایدر. واگر لمسده ورم لونی بدن لونی گبی اولوب وحار اولمیه ووجع
وضربان اولمیه وثقل چوق اوله. وهر بیننک مزاجی بارد ورطب اوله. وهر بار حار
حماملرده وحار ششه لردن راحت بولورسه بلمک گرکدرکه ماده بلغمدندر. وهم وسنه
فصلی وسابقا تدبیرلر بوکه دخی شهادت ایدر. واگر ورم ازرق لونی یا قتل وبا خود گوک
… اوله ولمسده دخی بارد اوله ماده سودادندر. بیننک مزاجی و
سنه فصلی … وسابقا تدبیرلر الا دالور. اما علت ماده سی دموی وصفراوی
یاخود صفرا ایله سودا مخلوط اوله … ایله مخلوط ایسه … دیدیکمز
ذکر ایلدیکمز اوزره هر برینک علامتلرندن تشخیص اتمک گرکدر. اما مرکب
ماده لرنک اصل وصحیح علامتی اولدرکه. مثلا بارد وبالکز حار … مخالف
مخلوط اوله. راحت بولمک گرکدر. اما گاهی هر حار ششه نافع ولازم دخی
اولور. وگاهی هر بارد ششه نافع ولازم گلور. زیرا ماده مرکبدر وبو مستور ومرکب
ومخلوط … واقع اولورکه اصلنده مزاج حار اوله. وبارد ورطب
طعاملر ومیوه لر ونفاع … استعمال ایدرلر. وامثالاوزرینه
اکثر … قوی حرکت ایدرلر. وخصوصا استعمال ایدوکی طعامل
وغیره بی تدبیر اوله. وچوق اولورکه علتلرک ماده سی … ماده اولوب
الا … علامتی … وجع … اولوب اوزرینه
حار ششه لر اورسه لر بحضور اولوب بارد هوادن وبارد ادویه دن راحت
بولور. وبعضسنده علتلرک ماده سی ریحلو ومتحرک اولور. انک علامتی ایسه
ورم وجع بر بیردن آخر بیره نقل ایدوب واصلا ثقل اولماز. وعلت صاحبی
نفاخ میوه لردن وسائر اطعمه دن چوق بیش اوله. وگاهی بو علت … ارشدن
… اول … ایله اولورکه گوکلره … بوبوب گوکلری فاسد
ایدر. بوکه حدیث ریح الشوکه دیرلر. وگاهی هنوز … ال وایاق …

ایدوب لازم ایدر . واوجاع المفاصل ونقرس ووجع الشوکه جنبنده اولان وجعلر بویله اولورکه مثلا
نقرسده واول موضعده ماده انت ایچنده ودیبلر نفاسنده اولور ووجع الشوکه ده ایسه
کوک ایچنده اولور . بو انواع علتلرک جنسی وعلامتلری تفصیل اوزره بیان اولنسون
سنعمد ماصکره علاجلری بیان ایده لم بو علتلرک علاجی اکثر علت دموی ایسه قولدن اکحل رگ
اباقده مخالف جانبنده باسلیقدن فصد اولنه وقولده علت جانبنده فصد اولنه بوایده
قطودورلر . مثلا علت صاغ اباقده اولسه صاغ الدن وصولده اباقدن فصد اولنه .
واکر ایکی اباقده وایکی الده واقع اولسه اول زمانده اقتضا ایدرسه ایکی قولدن ایکیسنی
ادعوردن فصد اولنه . وچونکه فصددن راحت بوله ایکی اوچ کون دن صکره قیی ایده لر
خصوصا علت اباقده اولورقی اننک نفعی مشاهده در . زیرا ماده یی یوقاری چکوب علت
جانبنی سالم اولور . وقیی دن صکره دخی مسهلار ویره لر . وهر بار طبیعت ینقی اولمقدن
وغلیظ ومفرط اطلاق وبا بر حقنه سنگر طلبدر . ومتصل بو اراده علته آرام ویریجی نطولار
واستعمال ایده جک واردر دخی ویره لر . واکر مسهل ویرمک ایله دفع اولورسه
چون علاج وزیاده مغلظ ایته لر که علت ساکن اوله دخی وکنده وسلامت اولدوغی
حالده وزماننده تنقیه واستفراغ ایده لر . واکثر دفع اولدی ایسه ماده سنه
وقاره ده سنه گوره تدبیر ایده وب . وتنقیح اشربه ظاهر اولدوغی کبی علت بوزچ
قیوناً ساکن اولور . واکر کوندن کونه زیاده اولورسه فصدلر دخی واسهال
لرقی لازم کلور . اما بونلره احتیاج اولمزسه قوتی دخی حفظ ایده وب قوی
علاجله اضطراب ویرمه لر . دیو بابده بحرانی کونلری دخی گوزه ده لر . بو مجلده بحرانک
اختصاری اولورکه دردنجی داوون بر یجی کونلرده . وبحرانی کونلنک ایویسی اون
دردنجی کونیدر که بحران کونلرینی حفظ وضبط ایده وب مسهلی بعده ویره لر .
دوخی مسهل ویرمده اول وقت موافقت ایتمک اولورکه ماده نک حرکتی قولی
دوجبی برقرار اولیه . وعلته حار ضماد ویا بارد ضمادی لازم کلورده بر قوتنجه
گورمک گرکدر . مثلا علت ابتداسنده حار دمخذر ضماد ویرنافع ضماد دیدیکلری
حار ضماد سر ماقه یی دوجبی اخر بیره چکر دمخذر ضماد ایسه ماقه یی بیو ذیرده
الی قورر . صلب ماواده که قیی لازم کلمیه ووجع دخی آز اولوره افیون وزعفران
ضم اولنمش ضماد قویه . اکثر اقتضا ایدرسه صمغی بوده افیون بزر وجع
تنکه ایکی بوده درهم زعفران بر مثقال ومر ایکیود درهم مرهم کبی
ایدوب حار نخرسه دوکلر ووجع المفاصل صماد اولنه وهر برده مخذر ضماد اوز
انزوجه ودجیعی اویوشدره . مقد ساکن ایدر . اما اودائی صلب ایدر خصوصا

علت

علت ماده سی غلیظ اوله . واکر ماده رقیق اولوب وورم مغیر وضعیف ووجع لوسه
مزد بو قدر فائده ایدر . بلکه ماده یی دخی رقیق ایدر . اما بیشی ادهونیا اوزاغور . وبو مخللرده
حار ضمادلری یوق استعمال ایتمک دخی بعد بزالرفا وز بونلرک ایدر . دیو بابده طبیبه لازم
اولان بودرکه اول نظر ایده . بعد بزدویی دکلوکه . مبدر وحرکت زیاده دکل ایسه آنی تا جبوکی
واردر ایدنسکنه جهد ایده لر . زیرا ماده یی کنده وحرکتدن منع ایتمک ده زیده جائزدرکه .
ماده اعضای رئیسه جانبنه دونوب خطرناک اوله . وبو حال معلوم اولورسه
بو مثله بی ضمادلر قویه لرکه ماده یی اول محله جمع ایده . واعضا رئیسه بر جمیع ایده بوی
محله یکم قبازی وخطمی صورلری غایت مناسبدر . واکر حرارت وحمرت وار ایسه
مطبوخ بنفشه دخی ضم اولنه . اما ماده آز اولوب وحرکتی آهسته ایسه منع
ایدجی واردرلردن خوف بو قدر روادع نافعدر . اما دوخی انلره منع ایدجی .
واردرلر ماده یی وشربلر قعرکه بر اخونب وانده آلی قورر . ایده صواب اولورکه هربارکه
ماده چوق وهنوز حرکتده اوله . وحرکت دخی قوی اوله . استفراغه مشغل کم کرد معلوم
له دورکه مثلا صفراوی علت علاجنده صفرا ظاهر ایسه بر ودت صیل لازمدر . ورطوبه
از اوله . ودموی وصفراوی ده سکنجبیرکه ذکی اکشی اولمیه نافعدر . زیرا اکشی
لر اعصابه خلل ویریر . وماده یی لطیف ایتمکله وجع محلته کتورر . وسکنجبین بزوریکه
حار تخملردن کرفس ودرازیانه وغیریدر . اکثر ضرری واردر . زیرا علت ماده
سینی ازاج ایدر . ورطوبتی ازاله ایده وب بلکه باقیسنی غلیظ وتنجه ایده وعلت
اولدوغنده ضعیف مسهلاتک ضرری دخی بودرکه اسهالی کامل ایده مزکه علت
انحلال اکسله وساکن اوله . ووجع دوور وبسبلی بر یره جمع ایدر . واما دموی
اوجاع مفاصلده ونقرسده اول حاری هلیله وهلیله یی کابلی مطبوخلر دافنتینی
وشاهتره وتمر هندی وسیاه ارک مطبوخلری ایله ایده لر . واکثر وجعله یحتی
ظاهر اولورسه عنب الثعلب وکاکنج وتبا مشی کاسینی صوبی وازه جق
حبار شنبه ایله ویره لر . واکثر حرارتی از ایسه اون درهم حاری هلیله ایله
بوز درهم جلاب ویا درهم بذر قطونا لعابی قاتوب ویره لر یحتی زائل
اولدقدن صکره بیه عنب الثعلب صوینه کرفس درازیانه خورلر یا خلط ایده وب
ویر مثقال ایارج فیقرا یا ایچنده ازوب ایره سبی سوزوب ویره لر . واکثر
زائچی که سلامت ایده اولوب وقوی اوله اکثر قوی استفراغ سورنجان . و
بوزیدان مطبوخی وصبر سقوطری ایله اسهال ایتدرمک گرکدر . وبو مسهللر
سوکلده اول اشیاکه اوراز ایدر . قیی مناسبدر . ویره لر . زیرا بو علتک ماده سی

هضم ثانى وثالث ده اولور. ايله اولكى هضم اول معده ده هضم ثانى جكرده وهضم
ثالث طمرلرده اولور معلوم اوله كه بو علتده ادرار بول ايله قتى نفع حاصل اولور وپاك
ايدر. وچوق كسنه يه واقع اولور كه حقنه ومسهلدن ادرار بول ايله زياده
نفع بولورلر. واكر علت صفراوى ايسه قتى دن غفلت اولنمه بعده حماض وحلبله
وتمر هندى وعناب وسپستان ... وشاهتره وكشوث تخملرينك مطبوخيله اولنه
كه استفراغ ايتدره لر. واكر مزاج قوى ايسه صبر وسقمونيا بپاره مقدارندن آزه جق ضم اولنان
روادر حب نوتوبس كه دموى وصفراوى اصحابنه نافعدر. صبر وغاريقون هليله هر برندن
برجقه درهم ... وسورنجان هر برندن برر درهم شحم حنظل درت دانك سقمونيا برچق
دانك زعفران بر دانك اوله. بونلرك مقدار استعمالى اوچ درهمدر. واكر ماده صفراوى
وبلغم مركب اوله استفراغ حب سورنجان وصبر ايله ايتدره لر حب سورنجان صبر
بر درهم سورنجان درت دانك صبر وهليله درت دانك سقمونيا بر دانك قرنفل
ومصطكى هر برندن بر دانك اوله. بونلر بر شربت اولور. واكر صبر بر جزو اوله قدر
ايارج فيقرا ... اولورسه صواب در حب اذخر هليله واصفر وترنجبين هر برندن بر جزو
نصف جزو شحم حنظل سقمونيا هر برندن ايكى جزوده بر جزو قدر اوله. مقدار الخالفت بوللى
اوچ درهم بر شربت اولور حب وجع نقرسدن اسقلبيانى ... ايله ازوب ازب
رودى ايله حب ايدوب بعده ... ازوب طلا ايده لر ضماد خشخاش وصبر وصندل وشيان
ماميثا وزعفران هر برندن ايكى درهم ... بر درهم افيون كهنه كول ... درهم
اوله. عنب الثعلب ... صويله يوغوروب ضماد اولنه ضماد ورم كه تحليل
ايدر. مثلا بوكرجه بطنج ايدوب ضماد اولنه ضماد قابض علت اولندقده لازمدر
اقاقيا وحضض وصبر وقزل صندل وبوسش وبنفسج وشيان ماميثا وكل ارمنى
هر برندن برابر اوله. عنب الثعلب صويله ازوب يوغوروب ضماد اولنه ضماد
اخر عدس مقشر دارچين ... كافور قاتوب وكشنيز صويله ازوب ضماد اولنه
ضماد قابض اناردانى قابض اوزوم ... ايله طبخ ايدوب بعده شيان ماميثا
وسماق دارچين ادويه ورق الآس ... بو جمله ... دقوب بعده ... ايله
دفيشن ... كرم ضماد ايده لر ضماد ... طبخ ايدوب دكوب
وبر مقداره ... دانه ... ايله ضماد ايده لر ضماد محلل اكثر نقرسيه
واكر وجع مفاصلده وجعدن قرار اولنه ... درهم انك ... بر درهم
زعفران ... درهم افيون جمله ... ايدوب ... ايله ... ضماد
اولنه. وبو ضماد ... افيون ... ششى قانونده ... جايزدر. وبو

مفاصلك

81

وبو مفاصلك صوفندن اولان نوعين باشقه باب ... حكايه ذكر ايدرز ان شاء الله
ادجنوز يكرمى طقوزنجى باب وجع مفاصل ونقرس كه بر وندن
اوله بيان ايدر ... بيان باشى وايانى اوزبلر ... صوفندن اوله
فارسيده درد بند كشاده ... كه ... باشده ... واژ جمله انواع
شيا ... ويوداغره دردر. ودرد ... باشلر اشكارزد بوداغر ودد دردر
بو وجع مفاصل ونقرس دوقى الث واوجه اوزبلرينك اكثر سببلريا واكثر علامتلرى
جمله بربرينه قريب اوله وعلاجلرى بابده تفصيل ايتمشك اوكت واوجه اوزبلريده
تمردن فرقى بودركه ادويه ... علت ماده سببى بر مقدار ... كوره ... الث
دوجع مفاصل ونقرس علاجلرى ادويه مرضنه دخى علاج اولور. واوجه مرضنه اعلام ونافع
علاجلر ذكر اولنه جق ... واوجاعلر ... كه ماده ... كورده تدبير الخ
كركدر. وبونده ... اوجه وجعلرى دخى ذكر ايدرز ... مرد ... وجع
مفاصل ونقرس ... كه بر وندن اوله وماده بارد اوله بلغم وخلط خام علامتلرى ظهور
كله ابتدا آنى طبخ لازمدر مثلا هر صباح ماء الكنجبين كه ايكنده كوزن درازيانه قيناتمش
اوله ... نحود ايله ... دورت كوندن صكره كه اثر طبخ ونضج ظاهر اوله
برنج كون دخى حار الاصول كه ... اوله. ... بعده طبيبى ايارج فيقرا
... ايله ... انك ... ايارج فيقرا وبر مثقال ... عسل
ايله يوغوروب ... دورديكى كون ... ماء الاصول ايله ...
دارو ... استفراغ حب سورنجان وياخود حب المنتن ايله وياحب ...
ايله ... ماده ... ماء الاصول ايله پاك ايده لر. واكر
... ايله ... انك مانع ... بر ... دخى مسهل
محتاج ايسه هنوز ذكر اولنديغى ادويه ... مسهللر ويره لر. واكر علت مركب اوله
يعنى بلغمله صفرا مخلوط اوله ... حار مسهل ويرلك ... بو بابده سورنجانك
خاصيتى جمله دن زياده در. زيرا ... منفذ ومسامى واسع ايلر وماده كيرودن ... ايدوب
... اولنور. اما سورنجانده ... مسهله ... قوت ويروب ... و
... ايدوب ... رقيق ايدر. ... ايدر. واكر ...
... زنجبيل دارفلفل ... محتاج ايسه ... زياده اولوب اسهالى كامل
... ايدر. ... عقب ... شيا ...
... غلظه ... طلا وضماد ايده لر. وبو
بابده حب سورنجان بودر حب سورنجان مسهل سورنجان ... زنجبيل

... سورنجان ... صبر ... ايسه ...

هر بريني بر درهم صبر بر درهم اوله طوري اولي صويله حب ايدوب راحت
تاپي قالنده ويره لر حب سورنجان آخر سورنجان بر درهم ماهي زهره ايكي دانك
شربه بر درهم بوزيدان بر درهم كون دكرفس تخمي هر بريني بر درهم بوباجيلر
قوه سي ايكي درهم اوله ايكي رطل صوده قيناده دوب وسوزوب قويو شربت ايدوب
حب توتيا شربه بر درهم شحم حنظل يكرمي دانك قثا الحمار عصاره سي يكرمي
دانك قنطوريون رقيق ايكي دانك افيون بر دانك سورنجان ايكي دانك ماهي زهره
يكرمي دانك مقل ايكي دانك بو قدر بر شربتدر اكثر مقل انزروت بوني ايكي شربت
ايده لر وبونده خفيف حب بودر حب كه انزروت ضعيف ركدر سورنجان يارم
درهم صبر بر درهم سقمونيا بر دانك بو جمله بر شربتدر حب سورنجان كبير ايارج
فيقرا اوچ درهم سورنجان دورت درهم شيطرج ايكي درهم حافر وفا واشق
وسكبينج هر بريني بر درهم اوله سذاب صويله حب ايدوب بونك
مقدار استعمالي ايكي درهم با خود اوچ درهم اوله حب ديكر هليله كابلي وبليله
واملج وشيطرج وفاقله وماهي زهره وسقمونيا برابر اوله حب ايدوب بونك
مقدار استعمالي ايكي درهمدر حب منتن وحب شيطرج فالج علاجنده ذكر
اولنمشدر اول بابه انظر اولنه بو علتلرك دخي علاجنه كه بارد وغليظ بلغم اوله
نافع اولور حب اخر وركب علت ارتعاشه كه صفرا وبلغم مخلوط اوله دخي
ايكي ايارج فيقرا ايكي درهم بوزيدان وسورنجان وماهي زهره هر بريني ايكي درهم
عصاره هليله حبه درهم مقل سكز درهم خربق سياه ايكي درهم شحم حنظل اوچ
درهم كندنا صويله حب ايدوب بونك مقدار استعمالي ايكي درهمدر جوارشني
استعمال ايده اوتوز درهم اره جلاب ايله ويره لر مطبوخ سورنجان كه حركت
علتنه يعني بلغم وصفرا مخلوط اوله عارضه هليله اولان بش درهم شربه وبسفايج
وشاهتره هر بريني دورت درهم كاسني اون درهم رازيانه وكرفس تخمي
هر بريني بر درهم قزل كل اوچ درهم اوله بر من صوده بشوره درهم فانيذ
قيناده دوب بونون كفايت قدر ايده لر معجون مار الاصول كه قوي ماء العسل
رازيانه وكبره كوكنك قشري هر بريني اوچ درهم كرفس ورازيانه
تخمي وشيطرج وانيسون وناخواه وسورنجان وبوزيدان وماهي زهره وحنظل
وبسبايج وقنطوريون رقيق هر بريني بش درهم جمله سي اوچ رطل صوده
قالنجه طبخ ايدوب سوزه لر بونك مقدار شربتي بو صودن اون درهمدر
بيله جبر ايله ويره لر معجون زعفران زعفران وديكرلري تركيب اعصاب

سنكله

سنكله واوجاع المفاصل قيني نافعدر هليله كابلي وبليله واملج وقزل وآق نودرين و
قزل وآق بهمن وكرفس ورازيانه تخمي وافسنتين عصاره سي درهم وفسط ورزاوند
خنثي شيطرج تخمي وتخم ورق بلكوشن وطوري اولي تخمي وخيربوا واكليل الملك وقزل كل دفونجي ان
دبزه انيسون جاوشير هر بريني برابر اوله دق ايدوب عسل ايله معجون ايده لر بونك مقدار
استعمالي ايكي درهمدر دير بابه تجربه اولنمشدر بو علته نافعدر جمهور ازمان قديمده بو علته
علاج ايتمزلر ايمش اصلا تخلص اولنمز ديرلر آدم كوكيدر بالنمش اولا ضرورت دفعنده سبب
وبعدلركه تنزيبه ودرد مفاصل انواعنه غايت نافعدر دخي جنادكر بالنمش كوكي بو علته
نوع ايدر ولكن نه جنسدن كوك اوله دخي بيان اولنمامشدر آدم كوكنك بالنمشي اولا
استعمالنده مكره ديرلر جائزدر ديو بابه سورنجان وشكر هر بريني اوچ درهم سفوف
ايدوب ودخي اوچ درهم آق خشخاش تخمي شكر ايله سفوف ايدوب واوچ درهم قورومش
كشنيز با شكر ايله سفوف ايدوب مداومت ايده لر فصادكر بو بابه نافعدر خشخاش و
اسفج برابر اوله امشاي شراب ايله حل ايدوب ونيت بابي ايله ضماد اولنه ضماد ديكركه
غليظ غليظي بوشا ويره بالك دوه ولكلش بهو ابجر دانه سي يكرك تخمي ودير اوتوز دانه
اوله واوتوز درهم انيك يابي واوتوز درهم عسل ايله دخي حب اولورسه اولا
درهم سركه قاتوب ضماد اولنه ضماد اخر افيون بابوني سوسن بابي ايله قرشدروب
طلا اولنه ويره مناسب سنه ايله ضماد دخي اولنه ضماد اخر سيسام وكتان تخمي جمله
دوكوب قويروق ياغيله ضماد اولنه ضماد اخر بالنمش آدم كوكي وانجيل وسرو بنوزاكي
هر بريني بر جزو شب يماني وزاج هر بريني سدس جزو بالين طوزيله ايله دوكوب
استوار صوكنده وجع محلنه قويه لر ومرهملر دو كولمنه دخي اجلاس ايتمكه
تيني نافعدر اجلاس اكثر مرهملر بو يتنازايمه دلكو وحمار وخنزير دخي لعلاج ادور و
مرهملر ايو بولنور سه ودخي چوق باشلو وقوجه اورفي مفيددر اتني قيناده دوب
اجلاس ايدرده لر اما بجنه بر مقدار طوز وطورق ادي قويوب مزاج اولدقجه
حكمه سوزوب اول صوده اجلاس ايده لر ومكن اولورسه بر آنده مثلا
آي اولنده بر دفعه واوسطنده بر دفعه واخرنده بر دفعه اجلاس حكمي اوله و
بعضيلر آي اولنده واوسطنده واخرنده اوچ كره اجلاس ايدرلر بونده اعلا
علاج اعتبار جله تنزيبه واوجاع المفاصل دوقي النقرس داود اتوقير جنك
بجلابنه نافعدر بونده كور اولان علما اصحابنه شراب ايچمك قيني ضرر ايدر
منع ايده لر خصوصا علاج زمانده اولا واكثر شراب ميلا ايسه تدريجله
ايده لر واو را ايدي ميل وار ويره لر دعا جدن مكره دخي دورت فصل

آدم كوكي كوكي

ضماد

حب توتيا

بجیوب شراب الجوز جیه ایر وفاتنه نوزیه ضماد دریا الجیده بونلر ایکی اولکلو فی ذکر
اهندسی درسر باشلی بیرانقاد اولوره و دریا صویله قیناد وب ضماد اولنه بو نوزیا
اعلا علاج اولماز . و بو علتلک قبلدسنده ملاحظه ایده لر . اکثر دم غالب دکلایسه
اولا فصد لازمدر . و فصد قیفالی جابنندن لازم اولدوغنی بو نوعیا حکره عرق النسا
واوجه وجعلرینه باشنده تفصیل اولنسوره . اشارت ایله مثال .

اوجیوزاوتوز یدنجی باب عرق النسا واوجه وجعلری ودوالی
باب انشده در

بونلرک سببلرینی وعلامتلرینی بکجا بابنده
ذکر ایدوب وعلاجلرینی دخی بربرینه قیاس ویرکدر دنمش ایدک . و لکن بونلرک
وجعلری بیونلری چقور زکدر و چبوق اث الجنه اولوب وعلت ماده سببی
دخی ایچرو ورکدر . و عرق النسانک مخصوص علامتلری مثلا عرق النسا صاحبنک
بیرانمده خاطبی بر رطوبت واردر و قامتی و سوادلری ایله راست طونه بیلور . واوجه
وجعنک بینی اوبلی صوفوبی اوزینسنک خاصه علامتی اولورکه علت صاحبی یرک
دخی بیره اولورسه باخود انده چبوق سوار اولسه اکثر برشکل اغربه ظاهر اولورکه
ایکی بوطنی اراسنده دایچرودن مثلا حوزنلرک رحم دخی بکی بر وجع ایدر . و حوزنلر
دخی رحم اوزینسنده اوجه اوزینسنه تتردوه . و رحم اوزینی مزمن اولسه
اوجه وجعی ظاهر اولور بونلرک علاجی اکثر قاتی علامتی ظاهر ایسه باسلیقدن
فصد اولنه . اما بو بابده نظر ایده لر . اکثر وجع دخی جابنندن ایسه واندن تجاوز
اولمش ایسه عرق النسا طرفندن فصد اولنه . واکثر وجع انسی جابنندن انرسه
صافندن فصد اولنه و بوایکی طرفدن النسانک شفا خاطر ایده . و بعده ایاقی
اوتوسنک خنصر و بنصر اسفلو برمایلک باینلدر . اندن فصد اولنه . واطبادن
بعضیلر و بسندرکه بو نوع فصد عرق النسا علتنده و جگر وطحل علتنده اشیلم
طرفنک فصدی کبی باسلیق طرفندن فصد اتکدن انفعدر وصوابدر دیدیلر .
جالینوس ذکر صافن طرفندن وما بعض طرفندن فصد ایلک عرق النسا قفه
دخی انفعدر . ونه ما بعض طرفی صافن دن انفعدر . زیرا بو علتلک ماده سی
ایچرو ورکدر . مراوح و قامتی واد ولری انده برمقدار دوره طوتوق کمرک حزیر اراوده
ماده وحیونلرده ایلی قور وجونک حیونلرده قاله . دجوق جمع اوده توقع اولنورکه
جیونده اولان کوکلری بربیریزده قالنده و اکثر وجع ظاهر اولورسه بوشا دخی
اشیا استعمال اولنه و قاتنک معتدل قانه سنده دابلجه لرده و بینزنده اجلاس
ایدوب و جنم کردلانه شیرجه قو و بنفشه یاغی واکا مانند دهان سوریکلی .

سنبد

منبد اولوب و بعض شکلی ایدر . و بو علتلک علاجی قیش فصلنده دبار و شهرلرده مشکل
دکل اولور . خصوصا ماده بلغم خام اوره . و علت دخی صوده جابنندن و ضعیف جابنده اولسه
زیرا صوده طرف هربیرده صالح طرفدن ضعیف کدر . واکی عمل اکثر بلغم علامتلری ظاهر اوله
اول تنقیه اولنسه صوابدر بعده حب منتن وحب شیطرج والا مانند که بیقار . و ذکر
اولنشدر . انلر ایله استفراغ اولنه . و بو بابده حقنه لو حقنه لرکه الجه قنطور یون و شحم حنظل
و طوروق اولی و ایلجاسده اکا مانند اولسه تنقیه زیاده اولور . و قوی حقنه لردر . و شوربجان و بوندان
دماهی زنجبیل و عاقرقرحا زیاده ایده لر . و ابتدا حقنه ده یوشات ایدوب بعده کیده ور که
دخی حقنه لو ایده لر . زیرا تراجی و قوتلی حفظ ایده لر . واوده ایلجی واوده صنفی بوده . واردینه
معده در . ادر بوس و جنطیانا هربیرندن بکرمی درهم زداوند قرق درهم سنا . الفی دوم
اوله . د و کلوب والیوپ سفوف ایدوب بوندن ایکی درهم طقوز درهم شکر
ایله دیره لر . قاطر و محلل نطولر و طلالر و ضمادلرکه مناسب اوله بعدبیر ایده . و دفع ایده
دینجه لر ایله فاما اقراصی مناسب ایسه جابزدر . و بونلا مطره . و سبب اطرافنده اولان
موضعلر انسش ایله داغلرکه برنجی بیرلرده اوله نافعدر . و بو بابده نافع ضماد کرنب
مطبوخینی د و کوب بیرده صارو سید . وازه جیق زعفران وافیون وفانوب جنم کرم ضماد
اولنه ضماد آخر اکلیل الملک و بابونج و خطمی هربیرندن اونبش درهم فلفل .
وانیسون و جاوشیر هربیرندن هربارا اوون درهم ... و نوزه ورهم ایچ یاغی ایله
ضماد اولنسه وهربارکه ضماددن قالدره لر بابونه باسفنج یاخود اکلیل الملک و کرفس
کوکی طبیخی ایله جمله بوزیس داوجاع هرجه ایسه اول محللری بویوب و بونلر دخی
نطولر ایده لر . فصل اکثر بو طرفدن باشلی ایدوب ... کوستر ایسه
قزوان و ازه جق کوکرجین قرسی و انجیر طبیخی ایله بوغوروب ضماد اولنه و ده تمام
تیلورسه برنجی کون استشده لر بیابک اولمقدرنا حکره وحرم ایله اولده لر اما
بوا داده مقرانتدن دحو بلو سیوه لردن و عقیدن چرچیر ایده لرکه قوه تیز . اولها دخی
دلیه . واکثر حافی ظاهره کماسش ایسه ضماد که ماده یه ظاهره چکر واکثر خلیل ایدرسه
سواب ستیحی و حقنه بیش دانجدان ومنظرون وشیح ارمنی دودمانا و شحم
حنظل و ناخواه هربیرندن الی درهم باشلی زفت و کوکرد اون درهم جله سی
ئل باجیده اصلاح ایدوب بوندن ضماد اولنه . دوجی حوبخره و بعدن و فرفیونا وعاقر
قرحا وسداب اوله ان حوم ر و غنی وقل بالجنبه اصلاح ایدوب ضماد اولنه ماده و
ظاهره چکر سرفیون قوتلی اولرزه اکثر سنجی اولورسه ایکی کون متواتر حقنه یه
لشه ایدوب بعده فصد اولنه دا و هان که بهز اصل یرده وجع ظاهر اولسه .

فی ثالث

علامت عرق النسا

قبل نا مضر ، مثلا نقطا و المار حصاره سبی ایلی حجر جنی زنبت بر حجر حصاره کیدوب باقی
قالنجه قنبا دوب بونک کبدره ازه جق سوره لر ، کرچه ورم ایدر انا حکوه ابوالجور قسطا بن
لوقانک قولی اوزره درمحمد بن زکریا دورکر اکثر قثا الحار بو علته بیرینه حنظل بولنه
ایده لر ، دچوق اولورکه ورق النف اوقیه وجی احداصی بنه سیح و صموب اسهال واقع
اولوب علت زایل اولور غیری معالجه احتیاج قالمز وجایزدرکه حقنه مرده ازه جق قثا
الحار طبیخی وحنظل طبیخی و صبر اوروب و قاقرقا و قنطوریون و شبطرج و ماهی زهره کبیلر
حقنه مرده تدبیر اول العلاج ایده لر واحتیاط ایده لر ، علاج لرا اقلنده بونلردن احتقان ·
اولنوب سیح و صموب اسهال واقع اوله ایر ایسه جا لسندر ، زیرا الحقنان اول علایم
کرکدر ، وبو ذکر ایلدوکمز بالاخره علاج منفعه اولمز ایسه اولور ، انکادقی حقنه لرا شادن
ازه جق قو به لر ، خصوصا مزاج نازک اوله جقد تدبیر لرده ابتدا علایم علاجلر ایله مزاجی
محافظه ایدوب بعده تدریج ایله علاج کرکدر ، واکر ضرورت بو نوع علاجه اولور ایسه
حقنه نا قبل وحقنه لینه و فصد و فوشش نقوعلر ایله مسهلات ویر یلوب و بیرنج کون
اراسم ویریلوب بعده دقی حقنه خصوصا ضرب تدریجله ایده لر ، و بر جاهل بوندن
اول بو مقوله بر علاج ایتمش اوله بیلک کرکدر ، بر بویله قوب علاج دقی اولور ایسه
مشکل اولور ، و معلومدرکه جمله علاجلر غیری منقد اولور ، ایدی سیح ایدی
حقنه نک اصل صحیح نسخه سی بودرکه حقنه دیسیح شحم حنظل و
وکبر وکوکی و قنطوریون و قثا الحار و شبطرج و قوه جمله طبخ اولنوب ، و بو
مطبوخدن ازه جق زعفران ضم اولنوب تجربه ایده لر ، اکثر نافع فهم اولنور ایسه
بر قاچ کون ارادن صکره دقی زیاده جه ایده لر ، و بونلرک ثقلنی دیع اوزرینه ساینه
عادات ایله کفایت قدر وضع اولنسه تا نفعدر سنبیاف کراویه و حبه دو
قطره غایت نافعدر سکنجبین و جاوشیر و مقل واشق و زنجبیل و انزروت
و سورنجان و شقاقل و شحم حنظل و تنکه هندی و جند بیدستر و زرنباد و
وماهی زهره و سنداب بری اقلی و افیون و دارصینی تخمی و بوره و قاقله بر
برابر اوله ، و بعض نسخه ده بعد زیاده اتشر و بعضلر حبا حنیخ و بعضلر
ایاریج هرمسی نافع دیمشلر ، وکمی بالیده ذکر ایلدوکمز و نکوه و مرزنان بعضا
ایلامسن ایتدروب و جمله بو علاجلردن فایده ظاهر اولمز ایسه اوچ کون
انتوالی بر درهم ... نفط یاقی ایچوره لر ، و بر مثقالدن زیاده ویرمیه لر
اوچیوز اونمز بر باب دوالی و داء الفیل بیاننده
دوالی بالدرده طمارلر بوطون ... داء الفیل جمله بالدرلر بوطون

اولور

اولور ، وبا رسبه و والبلغمی ایله و درلر ، و سطری ... سبلانک درد و
الفیل فا رسیده پیل پای و درلر ، و ترکیجه فیل پای دخی درلر ، و افرنجیلر ... اداوردر
بعض ولایتلرده ... اولان نوعنه ارس بلاد درلر ، ودالیه داء الجیس درلر ، و دوالی
ویونانیلر ... درلر ، و سودادن اولان نوعنه ... داء الفیل درلر
درلر ، و دوالی ... علت ... اولان طمرلر بوطون و واسع اولوب و طمرلر
بیوریر بو غلو اولوب ظاهر اولور ، و بو علت اکثر کوج و دور لو ایش و کوج اشلین کیشیلر
... اولور ، و غیری ... ده دخی واقع اولور ، و ...
کثرت جماعدن دخی اولور ، و اما داء الفیل دخی ایاقلرده واسع و بوطون اولور ، و بو
علتلر بربرینه قریبدر ، اما فرق اولدر که دوالی ... اسباب و علامات و علاجنی بیان
ایده لم ، بعده داء الفیل علتنی بیان ایده لم ، امدی دوالی علتی که ... کشبو ...
ایاق ... کشبو واقع اولوب ، و انصباب ... ماده بلغمی ...
یا خود سودا ایله مخلوط ... یا قوی
قوه ... اولورکه ماده امراض ... مرض ماده ... انتقال ایدوب
... اولور ، و دوالی به و داء الفیل سودا مخلوط اولوب ... و از زیاده
... اولمز ایسه یا خود ... اولوب یا خود ...
اولنوب ... ایله یا ورم ... ایسه سرطان و اکله ...
... اولنور ، و بعضلر بو علته ... علاج ایدرلر یعنی
اول طمری کسرلر ... اولوب ... اکر غلیظ ... اولوب اصلاح
ایدرلر ، اما بو علت مزمن محکم اولور علاج دشوار اولور ، و جایزدرکه ...
... علاجلر ... ذکر اولنور ، و دوالینک علاج جمله دن زیاده نافع
اولان فصد ایتدرمکدر ، ... احتیاج اولورکه ... مسهلات ایله بدنی ... پاک
ایدوب و بو ایکی علته ... مانع ... ایتدروب ... غلیظ خلطی
اخراج ایتدروب و بالدرده اولان ماده ... جذب ایتدره لر ، و محکم ...
ایتدروب دم و سودا غالب ایسه فصد اولنوب و موافق ...
... ایتدروب و اکر سودا غالب ایسه حب افتیمون ...
مطبوخ افتیمون ایله ... ماء الجبن ایله ویره لر ، ... ایله دخی اکثر
... ماء الجبن ایله ... ایله پاک ایدوب و حقنه لازم کلور ایسه
... هر قنغی خلط غالب ایسه ... موافق حقنه لر ایده لر که بدنی پاک اوله ،
و اکثر ... ایسه یا خود بلغم غالب ایسه ... ایله ...

جالینوس ... علاج ...

جامع ...

دخی معلوم اولور. ومنوله بلغمی یه بدنا پاک اتمکه ایارج فیقرا طبخ ارینی ایله تنقیت ویرلمش
اوله استفراغ ایلمکدر. واگر صرف دم ایسه فصدوده دخی غفلت اولنمیه وبو بابده کاهی
فصد خیریه علاجه محتاج اتمز استفراغ طبیعه بدنا پاک اوله. وفصدون صکره چند بار ایلو
عناب ایله جلاب فنباد وپ ویرهلر. واگر صرف دم دکل ایسه قانی چون اخراج ایدهلر.
وبو بابده وزن دورت درهم اشلنه که انده وارکه باغلرلر اول محل طشره یانبه ومورلیغی
ایدوپ بخور ایله استشلهلر. اول داغ هر بره کتوردوپ اندن اشلیه یک ایله علتنه
شکاینی ایدره. دوستلا رلی دیدکلرلا نه بیر بویله اولور که مثلا اول برنی پاک
ایدوپ بعده اول بوغون طمرا جیون اول یا بدردوپ بعن آجوب بعده اول طمری
بجنی کسینی ایله طشره چکوب یارهلر. واگر طشره چکلمکه قابل دکل ایسه هر بنده یاردم
وفضلاتی اقیدوپ بعده بجی ایله چکهلر. بوکه اطبا عبارتی اوزره سل درلر. واگر
بو طمریه قابلیت اوزره طشره چکلک قابل اولمز ایسه بنه تنزکیرو عودت ایدر وبعضلر
بوکه داغ ایدرلر ایش. اما بز بونک کبی علاج اتدک قیلونی زیاده نفع بولدی

فصل داء الفیل داء الفیل دیدوکز علت که بالدر جله شیشوپ وبوغونا اوکی
اکر اولا شیشمش وورم اکر قزل ایسه اتوک علاجی اتسا غدر وداء الفیلک کانی
علاجی بودر که مادّه بلغمی ایسه لونی چاصلی اولور ونشاطی اولور. واگر مادّه
سوداوی ایسه ایاغی خیره اولوپ کوک وسیاه وباشی لغه میل ایدوپ وقنلی
اولور. دمکلندرکه زحمه ایده. وبالجمله لونی قزل ایسه علاجی اتسا غدر. واگر
لونی قارطو فیوپ دونرسه علاجی ازقیون ایدر. وبونک علاجی دخی متواتر
قیلر ایلرودپ ومریضی راحت واسایش ایتوردوپ حذملو حذمتر وبور خو
ملنکلر دانغ اولدیکه غلیظ مادّه نزول اتمیه. وادول دار دورکه ذکر اولنشدر غلیظ
سوداوی وبلغمی هر نه ایسه مرنونا قلع ایده تدبیر ونداریکلر ایدهلر وفصد محتاج
ایسه باسلیقدن فصد اولنوپ داول ایاغی بوش ثانی یا صوق اوذرینه قویهلر
دهر بار ایاغی الچقده طورمق ایو دکلدر. وضرورت ایله حرکت لازم کلورسه
عضله یرینه اباقده بوطه دینه واریکه باغلیهلر. ده هفته ایکی دفعه قی ایتورهلر
ده هفته بر سسفربت ویرهلر **سفربت** حجاریمی ایله ایارج ترکیب اولنه ومسهل
ماء الجبنکه افیتمون ایله اولمش سکنجبین ایله ویرهلر داره حبّ سنبلی طوز قاتوب
ویرهلر. وایاقی وبالدر اوستنه قابض وارد لردن طلالر وضمادلر اوله. ومتواتر
قیی واسهال وفصدلر ایله استفراغدن صکره لرنب کوبکی زفت انفاق ایله دکی
طرسیسی وابغون بشش وطحلب اوکی دحرب نخی وجرجر ودکوب بونلردن طلالر

وضادلر

وضادلر اولنه. ومطبوخ طرسیسی بغلاسی طلا وضمادلری دخی نافعدر. ودکلجنده دخی ابدا سس
اغورهلریه ودکاهی اولورکه ایاقده صلح واقع اولوپ وایاقی داء الفیل ایاقی اولوپ طبیب
داء الفیلی قیاس ایدر. اگر سلعه ایسه دمور ایله داغ ایدرلر انی تحقیقه جابجا ایدرزر
وداء الفیلک باقی علاجلر نزدنا چخنکشت ورازیانه ودکلبنکر ییهلر ودغدا سس عفص اعلا
ونخود ایلرکه مسک وانه صولریه ایله مخلوط اوله. واگر مادّه ده نضج وار ایسه قاروره
یه نظر ایدوپ ونا مختبر اتیوپ ذکر اولندر دخی حبّ سورنجان وحبّ صبر ایله استفراغلر
وقیلر اولنوپ بعده اطریفلات یک دخی قیی مناسبدر. خصوصا مادّه بلغمی وبا بلغم
ایله مخلوط اوله. ودخی کندر وزنجبیل وفلفل هر برندن اوچ درهم کرادیا وقرا ما هر بردن
دورت درهم اولوره معجون ایدوپ هر کون اوچ مثقال ویرهلر **ضماد سرافیون** بعد
الاستفراغ صبر وکندر واق قنبا ومرو بذر حرمل سرکه ایله جنم کرم ضماد اولنه **فتو جنج**
نزیه ایرمن بر بوزی ای اون کون قدر شکر ایله یک ونرنج دفع سرکه ایله ضماد
اتمک نافعدر **لسان الحمل دوحرمل** شکر ایله اوتینی وحرمل یک وضماد اتمک
نافعدر **حوارة التیس** ارکج اودینی وکیک اودینی شاهسوم ریحانی ایله ضماد
اتمک مفیددر **قنفذ** قیلو بیفیه بشوروپ اتینی وصوینی یک وایچک ادمانا اولنه
نافعدر. وداغ اتمک لازم کلورکه ایاقده وزکه هر بنده ایدوپ بخور ایله اشلیهلر غایت
نافع اولور **سنادیکی** صوبندن ایچمک. ودخی انده طلا وضماد اتمک نافعدر **قطران**
شکر ایله لعوقا ایدوپ هر کون بش کون دکین بر مثقال یک وضماد وطلا اتمک
دوالی یه وداء الفیله جمله مفیددر **فصل** دوالی بالدرده شیش پشرهلرکه وبوده البنظم
دارلر. وطمره العرقا وحبّة الکثریه دخی درلر. دوالی مادّه سیدر. وبونک علاجی
نیه دوالی علاجیدر. ودخی سوداوی قرحهلر علاجین دخی ایدهلر. وسوداوی قرحهلرک
علاجی محلنده ذکر اولنشدر. ودوالی علاجی هنوز بو بابده ذکر اولنشدی..

اوچیوز اون التنجی باب عرق النسا مدنی بیاننده در

اکثر بالدرده اولور ابلک سکزی درلر. فارسیده درد رشته درلر
وازنجیلر انوایی درلر ودرد مدیونا نیلر
درلر. وعرق مدنی دیدکلری بو دیارلرده
نادر اولوپ وهندو بین دیارنده چوق واقع اولور. بو مرض بالدرده هر اکنه
دلوکی کبی بر دلک پیدا اولوپ اندن ایچندن ابلک کبی بر اینجه سکز بوما
قبوما اوزاتوپ چیقار. واندن اول محلده بر اینج یاره سنه ابلک کبی صاروپ
بهکتوردلر. واگر اول سکزا اوزیلورسه علت صاحبی هلاک اولور. باخود

چونکه زفت چکر و بو علت ایا بنده بالدیدن غیری یرده دخی اولور، اکا نادر اولور، و قتاکه
واقع اولسه کوکسدن آغنه بوشن پرده اولور، فقیکه کوکس التنده واقع اولسه
چوق اضطراب ویرور بعضی کمسنه لرده مشاهده ایلدک عرق آخر و واروب چوق اضطراب
ویرمدی ویرور، و الدنبوه دشلرک تعفنده واقع اولوب بو دیارلرده چوق
اضطرابی کوردک دیدیلر بونک علاجی مطبوخ افتیمون و مطبوخ هلیلج ایله تنقیه
واستفراغ اولنه، و دوا مجرب اولدرکه هر بار صبر سقوطری بیوب و علت اوزرینه
دخی طلا ایده لر، مثلا اول کون بچق درهم صبر بیه لر، و ایکنجی کون بر درهم بیه لر،
واوچنجی کون بر بچق درهم بیه لر، و هر بار طلا ایده لر اگر زائل اولمزسه بشنجی کون
آرام ویروب تکرار بو ترتیب اوزره صبر بیوب و هم ضماد و طلا دخی ایده لر **فصل**
اوکجه درجی و قاشنمه سی که واقع اولور، اکثر بعضی زخم و آفت و یا خود جرحه و یا بوجوه صمغ
دکل ایسه یوقاریدن ماده نازل اولمشدر، و کاهی زیاده شقاق واقع اولوب
صاری صو سیلان ایدر، **علاج** اگر زخم و آفت و یا جرحه کبیلر زخم ویرمش
ایسه مرکز ایله کل ارمنی اوره لر، و اگر ماده نازل اولمش اولوب اکثریا بلغم نازل
اولوب اوکجه بیوک اولوب و بواسیر شقاقی کبی شقاقلری اولوب قاشنمه طرفیله
وجع عارض اولور **علاج** اول قیء ایله و آفتسنه ایله استفراغ ایده روبته و اگر
اوکجه اطرافنده حرارت وار ایسه ایاق هر بیکی اوزرنده فصد اولنوب و یا لوزدن [illegible]
اولنوب بعده کل ارمنی بر نیج کون طلا ایده لر، و بر نیج دانه جیوز الکشی بزنجی اتشده
کل التنده مخمر ایشوروب دهن ایتدره دوکوب بر درهم کبی اوکجه به و یا قرنیه ضماد اولنه
بعده ایکی کوندن صکره درست یوز درهم فتنایه بشنی درهم سنا و مکی قرنفل دوکوب
ضماد اولنه **فصل** اگر طرناق درجی و طرناق بره لنمه سی ایسه انک علاجی
بابشن ورسیما دستر و بیرابی دوکوب کلا باغی ایله ضماد اولنه و کالمرج بوی
مش خام انار بیون اسشرابده طبخ ایدوب ضماد اولنه، و اگر طرناق خلک
بره لنمه سی نوبه اولوب و شقاقی وار ایسه خصوصا حرارت واقع اولسه
نقل ایده لر که داحس علتی اولیه، و داحس علتی کچش بابلرده باشنده ذکر اولنمشدر
و اگر باکر بره لنمه و خفقانی ایسه و حرارت وار ایسه ال ارقه سنده اولان طمردن
فصد اولنوب و طرناق اوزرنه کوزن و طوز و جوز و بادم و سدری قوزانی
و ابهل سحق اولنوب و شرابده طبخ اولنوب اوردکده و نا و قی باغنه
ضماد اولنه، و شام فستق و اوردکده دناردی و بولکرده باغلری و صغیر سسی
ایله یا خود ازه جق کوکرهن قرسیی قاتوب ضماد اولنه، و اگر طرناق کوکرمش

اولوب

اولوب و ایچنده قان طوکشمش اولا اوده بکسما داوری ایله زفت ضماد اولنه **فصل**
و اگر طرناغک بالکز قاشنمه سی اولوب قره و بره سی اولیه انکا علاج عنصل سرکه
صو چله بومیه کرکدر، یا عدس طبیخی یا کرنب طبیخی ایله یویه لر و بوندن ضماد دخی ایده لر
دبشمش بلبوس دنا و انجبردنا و زفت رومیدن اکثریا بشنه یا بغنه و اگر غلوطا ضماد اولنه
و اسه و یا قدیم طرناغا کور اولمش ایسه بلغم ازاطندر، انکه علاجی مکرر بلغی استفراغ
کرکدر، بعده بو ضماد ایده دخی قویه لر یکی طرناق چقوب اصلاح اوله

اوچیونده اوتوز اوچنجی باب بثره لر و آزکلنلرک تمام شعبرلو ترجمه سی بشنده در

فارسیده بثره دوبده بثره درر، ترکجه سوچلوجه درر، و انجیلر انواعی
درر، و وددملر دیو نانیلر
واسپنک سوچلولرینه خشک رشته دخی درر فارسیده
موبدر، و نا رسیده خشک رشته غیری نوع سوچلولره و تشنجلری دیمک بشانج
اولشدر، و بو سوچلولر کاهی خلط غلیظ سوداوی درر و بعده زحمت دوش و
حیوانی اولوب عادته زحمت اولور، و کاهی شدت وجعی بیلی اضطراب ویرر و
اگر ازکلنک سوچلولری ایسه اکثر بیره بوزده و مثانه تراش ایدرلر بکعرده چوق
واقع اولور، و سوچلو ایچنده صاری صو وار ایسه و قان دخی چقار، و کاهی بونلر غلوتی
سیلان ایدر، بونک **علاج** اکثردم غالب ایسه فصد اولنوب و بر نیج کوندن صکره ارقه
دن کورک کموکی التنده حجامت دخی ایدوب ماده یی قلاقه جکه لر، و راوند و سنامکی و کل
شکر و خیار شنبر ایله مسهل ویروب بدنی پاک ایدوب و هر تراش اولدقجه
یوزینه کلاب ایله اسفیداج ازوب سوره لر، و ارشه سینی بار و صو ایله و یا صو ایله
یا خود طوزلو صو ایله یویه لر، و هر کون بش درهم کلبشکر و اوتوز درهم
هندبا مستقطری ایچه لر، و اگر اودن اسپنک دیدکلری سوچلولر قولنج و بوطلر
چاقلرده و سایر بدنده چوق قاشنوب ایچ روب اغزن اولمش ایسه تازه قنبج
قازنوب یا دریا صویله و کلاب ایله اسفیداج و عوده حاجاجی بورق ایله و یا خود
کلاب کل ارمنی سورمک و قنبج و بنفشه و نیلوفر یاغلری سورمک نافعدر

ادچیوز اوتوز درت دخی باب بجکلر و انلره اغوبی دیرلر آفتکه و درکترلری قوقودر
زانکده و ایتنی صوی باقس کیبیرک آحوالی بیان ایتنده در

فارسیده انلر رسیده اندام اکه آماسی و ریشی و زانیدا اتشی و آب
دررر، و انجیلر انواعی
درار و وطرودیو نانیلر
درر، ماده گرانبده بادم یا صو ادرر، زیرا باکر

بیني موز خلطلردن ورم تولد ایتمز مکر عده انواعي اوره ایکنجي احوال باشقه بابده ذکر اولنور
ویه وایم وبه دکز جوقلي نوع اولور خفیف اولنور وشدید اولور بونلرک اجناسني عالجلریله
بیان ایدرز . امدي اکثر ونه بدو دمز واکثر ذیبه دونمز یعني تحلیل اولور . اورام فلغموني اکثر یا
صفراوي یا قاني ادر رقتدن جاوز ایلمک ایله اولور . وصحیح موز خلطلردن بو معدود علتلر حادث
اولماز مکر که قانه بر مقدار صفرا مخلوط اولوب مدت ورارتي قاني یکیش اوره . وطبیبلر
صفرا کند وعالنده ایکي اولان بو مقوله بثره لر دورملر وجبانلر تولد ایتمز زیرا اصل صفراوي
رقیقدر اما کند وعالنده دوتوب وقاننده طرف ایکوب وجلدک ظاهرینه اولنور قان
تولد ایدر . وزیاده حار وغلیظ اولوب لطافتي بر نکه بر برینه لاخصوصا بونده اول محل ایله
بوله وجلدک ظاهرینه جیفه فلور وشا ظلال تولد ایدر . وسوداوي بویله دره کند وطبیعتدن
بو حال اوزره دونه سه یرقان سیاه تولد ایدر ودکرلک سوداکنده وقانلرده دونوب
یعني متغیر اولسه سوداوي ورملر وقلعه دي تولد ایدر بونلرک هر نوعي واسملري
هنوز ذکر اولنور ومعلوم اوله که هر خلطک آخر خلطه مخلوط اولسي
ازلي وچوقلي اندازه سي اوزره خلط هر خلطک قسمي نوعدن ایسه اول جنس
بثره وورم ورقه حدوثنه باعث اولور . مثلا قان غالب اولسه ظهور ایلدن هر نه
ایسه دمنوي اولور . وصفرا غالب اولسه ظهور ایدن صفراوي اولوب وصفرا
ورم دخي جمله بویله در وبونلرک قیاسي اولنه . وجمله حار ورملر اولان دراني نوعي
ورملردر دورت نوعي بثره لر حد اولنور . ودورم نوعنک فلغموني زره حمره
ماشرا دره طاعون دره فراج وجبان انواعیدر وبثره وخبره قدر
اولنان دورت نوعک جمره درکه آتش بارسي درلر . بیوک بثره لر
اکثر صولو وطلو نفار جنگلر کبي وبده نفاخات ونفاطات دخي درلر کاورنسه
درلر . نمله در وبونلرک کنده باشقه باشقه مشهور انواعي واسملري دخي
واردر . وبونلردن مشتق ملتلر واردر . هر برني محلنده ذکر ایدرز . وانبوا
اورام نوعندن فلغموني بیان ایدهلم . ان شاء الله

یوز اوتوز بشنجي باب ثؤلولک بیاننده در

ترکجه قره سنیش درلر . وقزل سنیش دخي درلر . وفارسیده آماس
یا خون درلر . وفلغموني دیمک دموي طبرک سنیشي دیمکدر . زیرا بونانجه
موب اولمشدر . واکثر فلغموني بوط بوجاقلرنده وقولتقده واقع اولسه
جرنه اطلاق اولنوره جمله اورامه اورام الفاجا درلر . ومتقدمین جمله حار
ورموب ورملر فلغموني دیمشلر اما اصطلاح رست بودرکه مثلا اخلاط اربعه دن

ایکیسی

ایکیسي ایله ترکب اولوب مثلا دم ایله صفرا اوله قاقلمو غار رحمو ردیلر یعني حمره نوعندن .
فلغموني اوله ترکیب یاره یعني دورر . وبو ورم بلغم بلغي اولورسه اکا ورم رخو درلر .
یاخود متغیر اولورسه سلعه ولنبه درلر . اما ورم سوداوي اولوب دموي اولفاج کوکلر
کبي دنیلج ابتقدر کبي اطرافده خلطلر صلابتله اکثر سرطان درلر . غالبا عوام شیرپنجه
درلر . واکثر صفراوي اولورسه حمره دخي دیمشلر . وفلغمو حمره ولور وموی ورم ویکدر
ورم حیوجوم بانده ایکیندن خالي دکلدر یا ایرودر یا خود بیرا ایرادر . ودمک قواي دخي ایکیده
بیرون دکلدر . یا غلیظدر یا رقیقدر وغلیظ قاندن اولان ورم عظم اوله وحجم دربده
اولوب ومرباي ایله اولور . واولکه رقیق قاندن دربده اولور ضربانلر اولمز . اکثرا
ضربانه سبب اول ورملر ودجمله شریانلر بوداقلرینه قریب اولوب وشریانلک سا
قزبات ایچنده اولوب ورمدن بعید ودوسته اوکیجون ورمک درلي ضربانلر اولماز
واولکه ضربانلر اولور ایکي نوعدر . مثلا استرخالر وتحلیل ایله زائل اولور . زیرا ماده
سي ایو قانندر . وبو فلغموني که انسانک اندامنک هر محلنده وشیرسه اول اوزلم
اعتبار یله هر برینک خاصه بر اسمي واردر . فرضا دماغ غشاسنده وباد دماغ کوهرنده
دوشسه اکا سرسام درلر . وکوز ایچنه طبقه ملتحمه یه دوشسه اکا رمد درلر . وقناق
بجه وپهلو وکوکس صحابنده دوشسه اکا ذات الجنب درلر . وقناک ادکنه
دوشسه اکا ذات الریه درلر . وبعضا خنجره یه واقع اوله اکا خناق درلر . واولکه بوشتن
انکر ایچنده واقع اولور وعضدلره دوشوب بیوک اولور وبحثه اولور اکا فراج درلر
باشنه اولور حیاشتیه ورم هر مقدار قایم اولوب اث ایچنده وریکاولوب
منعکس ریع اولسه وجع وضربان زیاده اولور . خصوصا شریانلر شافرینک بر
بیوکي اکا قریب اوره اما تیز طبخ اولور . وهر جنسي اولان عضوده ورم اولسه
وجع صعب اولور . وصفراوي ودموي ورملرکه انک ماده سي اکثریا صفرا ایله
مخلوط اولور . وکاهي اولورکه صفراوي ماده تیز تحلیل بولوب باقي ماده سي
صلب اولور . وبعضي زمانده رقیق بر رطوبت قانله مخلوط اولوب ورم دخي
نضیج کوستریجک لونده قزل ولمسده حار کوسترر اول نوع صلب اولور . وهر
بارکه ورم طبخ بولسه کرکدر یعني اریکتنوب اول وقت ضربان ووجع زیاده اولور
وبلکه قابیي دخي ظاهر اولوب . وبلکي طبخ بولدوغي کبي وجع وضربان دخي ساکن
اولور . اما بر امزور ورم طبخ بولماز واول عضوي فاسد ایلر . وکاهي آزه جق مانه
سي وار ایکن خبیث اولمغله اول عضوي فاسد وهلاک ایلر . وکاهي
فلغموني سن خوار اولوب سرطانه انتقال ایدر . وبونلک کبي خبیث ورملر که

ظاهر بونده اولوب وهیجانی زیاده اولمقله مثلا بوط بوجاقلرنده وقالقلر برازده اولوب
انگله ماده سی تاخیرا ولنماغله جگره رجوع ایدر دیو خوف اولنور ایسه اما علامه اوچی نشتر ضماد
ایدوب فی الحال اوچینی دوردنجی کونده آنی نشتر ایله یارمق جائزدر وکرچه برنجی کون اضطراب
چکلور فاما کبیر اعضا رئیسه یا جگره وغیریه گیدوب رجوعی خوفی ازاله ایلمک اجوالیدر ورم و
سوجا وصوا هر نه ایسه تحلیل بولوب باقی ماده نضج بولور ودبو معقوله خبیث ورملر
علاجی دخی ورم بنزه یعنی وقبارجق کبی اطرافنده نشتر اولوب وقرقلقده دگلی
سیاه علفه ویا شلقه میل ایدر واول عضوک حستنی باطل ایدر واکاجوع حس
اولنور ودبو معقوله ورم اسبابی یا سابقه دریا بادیه در اسباب سابقه دیو دکر
امتلا درکه اکثریا واکثر وقت امتلاسی اولوب بحزه زمان تغنیه واستفراغ اولنمش
اوله واخلاط خلک فساد به واول اخلاطک ربونلفیدرکه ورم ایچنده واقع اولمشدر
واسباب بادیه دیدکلری یاره وزحمت کیبلر ویا بیر یرن دوشمک واول محلده ضربه
واقع اولمق والامتلا به نسنه لردر علاجی ورم سببلر یا سابقه دیا
ایسه کوره لر بدنا امتلاسی بحزه رجلدلا بلدن وقاروره دن حس ایدوب
مثلا طمر امتلاسنده فصد ودسائر اکثر مناسب مسهلات که خفیف اولوب
ماده یه اول محله دخی زیاده کتورمیجک اوله ایلیجه علاج اولنوب و ورمه دخی علاج
ایده لر واگر امتلاسی بوغیه تاخیر اینیوب اول ورم علاجی ایده لر
مثلا بوشاتدیجی وتحلیل ایدیجی دارولر اوره لر واگر ورم بر عضو شریف ایچنده
اولوب یا خود اکه قریب اوله اول رادع دارولر استعمال اولنوب وافق به بیر
لردا قبنی گبی نسنه لر ایله ماده یی دوندره لر وبعده به رادع دارولر یوشادیجی
اشیا ایله مخلوطا استعمال اولنوب ودرنک محلل اخطالی قریب عاقلره جمله
محلل اشیا استعمال اولنه ومعلوم اولدرکه هر برده امتلا حسن اولنه ورم ابتدا
سنده اصلا نرم محلل ویوشاتدیجی دارو معقول دگلدر زیرا بونلرک اول
محلی زبون وضعیف ایدوب اول محله دخی زیاده ماده کتوروب تحلیل ایدر
ضماد ابتدا ورم که اسباب سابقه دن اولمیونک بوطریه ازاسون کبیر
لوبوک یاره سی ایله [illegible] طورنا دلی یا خنی نیم گرم اول محله قویه لر که وجعی
تسکین ایده لر وورم ابتداسنده ازه جق طوز قته لر واقرنده دخی فندق ومرمایا
ساکن اوله قده دخی طوز قوسی نابزه لودر ودبو اراده طبعده لعنت اجیت
دارایسه وحقنه اولنمقه محتاج ایسه خفیف حقنه ایده لر ضماد اخر صندل
سرخ وازه جق زعفران یا خود غب ایله کشنیز صوی طلا وضماد اولنه

واگر

واکر اطرافنده هیجانی وار ایسه ومحتاج ایسه که ایده گلاب ایله اطرافنده طلا
اولنه که حرارتی دفع اولنوره وار یه اونیه تحتازین وخطمی مطبوخی ضماد اولنمق دخی برنجی دفعه
منبعدر ضماد اخر ارپه اونی بکرنی درهم زیت انفاق اون درهم تخطازن وخطمی
هر برنده کفایت قدر وتازه اوزم طبخ ایدوب بمرده صاروسیله ضماد اولنه ضماد
عضو شریف اگر ورم قتی صلب اولوب وشریف عضوده ویا خود شریف
عضوه قریب ایسه ووجع وضربان دخی زیاده ایسه حی العالم وتازه اکشی
انار قابغی شراب ایله طبخ ایدوب طلا وضماد اولنه وارپه اونی ایله سماق یا خود سماق
صوبی طبخ ایدوب ضماد وطلا اولنه که ماده یی بیرندن منع ایدوب وموجود اولانی
ماده یی کیدره ووزم وارتی تسکین ایدره مزاج عضوی اعتدال کتوره اگر وجع
زیاده اولور ایسه انگ ضمادینه شو بلله کرکدر که انده قبض قوتی وتحلیل قوتی بیله اوله
مثلا کرلوبوک سقمع وگل یا غیله ودوزلنمش موم روغنه بولاشدروب ضماد اولنه
اگا بارز فصلی ایسه بارد به اوره لر وقیشین فصلی ایسه نیم گرم اوره لر وجسکر به
قوابضانون یا سرکه وگلاب ایله اصلادوب قویه لر واگر اربطلقلرنگاه اولور
بوشادیجی دارولر قویه لر واگر دکل ایسه تحلیل ایدیجی دارولر ایله قناعت ایلمک یکدر
فصل وجوه اولورکه بدنده امتلا اولمیوب ورم سببی بادیه دیا جرب اولور
اول ورمی جزدوب بورک قانی اخراج ایدرلر ویا خود ورم اطرافنده حجامت ایدوب
ماده یی قلع به چکرلر مقصد اولور اما امتلا دن اولان ورم معقوله سنده اشتدادن فصد
وحجامت ومسهلدن صکره رادع دارولر استعمال اولنوب وما بعدنده روادع ایله محلل
ترکیب واقرنده جمله محلل یا زمدره بو شرط غفلت اولنمیه ضماد محلل صافی موم بر قطعه
طورق اوقی یا غی الی جر موم روغن ایدوب ضماد وطلا اولنه واحتیاج اولور ایسه
وافلیونا دیدکلری بیاکه دونک ترکیبی درلر اکی دخی ضماد ایده لر ضماد دارو شیافی
بامیا وخولنجان وانا قیا وصندل سرخ ثانه کشنیز صو ایله بوغوروب ضماد اولنه
فصل اگر ورمک لونی متغیر اولوب سواده ویا شلقه میل ایده خصوصا
شریف عضوده رجوعندن خوف اولنه اول محلده دستار [illegible] ایدوب انی جرمک
ویارمق وحجامت ایتمک هر قنغیسی معقول ایسه اولمق کرکدر اما ورم یوشاتانی
ونازک اعضا ایچنده اولوب دستار خطا احتمالی وار ایسه مثلا قولاغی
توزی وقولتق ودبوط بوجاقلری اوله اول ورم پخته اولمینجه اولماز وبوکا چاره بودر
که اول ورم اکثر پخته واکثر تحلیل اولنه اول بدن ماده دفع ایدوب ودرعقب
طبخ ایچیجی دارولر قویه لر جالینوس دیرکه ورم بیوک اولوب ووجع وضربانی

صعب اوله . انده تحلیل ایدیجی بو قدر ، حالا طبخ ایدیجی دارولر قیوب وتحلیل ایدیجی
دارولر ویره دخی زیاده محال ایدر . اشیا قومق گرکدرکه ورم صلب اولیه . اول که منا
سب حنا ؛ جالینوس ارچه اولی وسرکه یا خود یاش کشنیز صویی ایله قویه لر
اما بو ضماد یه علت اولنده قوماق اولماز ، زیرا گاه اولورکه درمک وجع وظهر یا
ورازی جمیع اکسلر بلکه گرکدرکه بوینده قوی امتلا اولوب ظهرلر ایچنده بر اقر
خلطلر یکشدر ، زیرا دب انده ... دخی که انده الاعضا والمشابهة الاجزا دررلر
ات وعصب دخی واکه نکز نسنه لر کبی ... ایله شلمشدر ، اوررالر ... گرکشدر
اگر علاج عندنا حکم بدنی پاک ایلک تنقیه اولنوب بعده ورم طبخی اوله و بو بابده
سلك باپشه ردوب بعده طوری اوپی یا خود زیت انفاق ایله صوده طبخ اولوب
یا خود قاره وطلا ایده لر . و محتاج ایسه اندن صکره تحلیل ایدیجی لر قویه لر . واگر بواحت
انگز طلا فنطه اولنورسه اگر ورم بر عضوده اولوب انده چوق ظهرلر اوله
وبنده کاهده ذیب اوله ای ترك یارمق گرکدرکه ظهرلر . وبندکا ... فا سر انبه
اقات ایچنده ایسه تمام بخته اولمق لازمدر یارمق اولماز . زیرا یاره اریکنه ز...
روات سیلانی مدتی اوزانور . دا ... صکره بنه اندن ذرد آب سیلانی
اولور . وبو طبوچا غده داکر انه بکز بیرك وری دریسی واسع رایج اولوب
وجع دمز یا نازا اولور . حاجت وقتنده ای یاره لر . اما علت صاحبی یارلغی
معمور اثقل یا رمغه رضا ویره عذلو دارولر یا زمدر دخی داروئر عسل
بلا ور وزفت برابر اوله اشده مخلوط ایدوب باشی دیه جك مخلوط قویه لر
آخر دخی صور کامش کبح وایح یا بی مخلوطا اوله . بو نمرش ساعت طورمق
گرکدر . و دخی آنده جق صرمه قصار یب قومق جائزدر . وسوکلو و نبوقلو بو جگی
دوکوب قومق دخی اولور . ویا خود کشت برکنت دمکلریانر کبی قومق دخی
یا خود آزه جق زنجار وپاره عنای قومق واثنه جق طوزلو بالق قورصافی گر
اکذها ویاره ورلر . اندن مخلود قدر قومق جائزدر . بعضی سلمن صوندن آزه جق
اول محل طلا کبی کوزدنده بنه ایله قورلر . اما جائز دکلدر اطرافه سرایت ایدر
و زیاده قوه ابدوب وجع ارتق اولور بونکه ورمه باشی اگر حذقوشنه لر
بو قدر زیاده حذقوشنه لر جائزدرکه اضطراب ویره . والله اعلم .
ادجیند ادنوذ التنجی باب حمره بیان ننده در
بوکه قزل شنبغنه دررلر . واصل عرکه دده طبابی دخی دررلر . واسنا بولده
بونکه یا بکه دخی دررلر . وفارسیده آتاسن حمره دررلر . وآتاسن سرخچه

دخی دررلر . وازنجیلر انوای
دررلر . حمره وبلکلر
دروملر و بونا نیلر
بر ایرانلر و دمعدر بیرانز و فار قاندن تولد ایدر . وبر ورمدرکه بوبلر صنف اولور . برانفر قانکه
خلط اولنسه الا حمره بولندنا اطلنش دررلر . اوپ حمره بو بلد برایرانز و دمعدر واقرب علقمونه
اولور . وحمره ایله فلغمونی بننده فرقی بودرکه حمره قیبی قزل اولور . وفلغمونی لونی ایچنده
کززلو اولوب بشلکه میل ایدر . وحمره اورزنه یارمق دکنورسه قزللکی کیدوب اغاررر
وبنه الا فا لوریجا تیز قزارر . اما فلغمونی بونکه خلافیدر . وحمره ملتک دخی زعفرانی رنگی
بر حمرت وصفرت ایله اولورکه کویا زعفران سورلمش اوله . وفلغمونده حمرت دروه اولور
اول وصبله وجع از اولور . وخالص حمره نکه حرارت وحرقتی اولوب . واگر صدیه قانکه
مخلوط اولورسه نفاخات ذبه دکمز هر طرفنده ظهور ایدر . وفلغمونی ایسه بو معناه
بونکه خلافیدر . وحمره اکثر حمی ایله وفلغمونی حمی سز اولور . دکاهی اکثر فلغمونی
واکثر عفریب اورام مفرده سیدر . حمره بولنده اولور . واکثر قیبث اولان یاره لرکه اکثر
الطه واکثر عنفوان علتلرید . اکثر یا بو حمره نوعشدن اولور دخی نفذ برجه در . وحمره
اکثر یوزده چوق ظهور ایدر . واوزن یوزده وبورونك باشنده بیضا ایدوب
جمله یوزه دوشنور . دجائزدرکه باشده وده غده دخی اوله . اکثر جلد ایله کوکه
اراسنده ظهور ایدرسه اسلمدر . اما ایچروده ظهور ایدرسه مشکلدر
وجمله حمره نکنه اینی وحرقتی اولوب جلدی یاقه . وحمره کاهی آق بیرده وبدنده
دخی ظاهر اولور . وهر عزوده ظهور ایدرسه اکثر برمق کبی ورم ظهور ایدرسه
استسقا بنول خلیقی اول نوعه بالجع دررلر . ودرلرکه اول برمق کبی ظهور ایدن
ورم جانلو کبی حرکت ایدر . امدی حمره ایله فلغمونی فرقی معلوم اولوب وحمره نکه
علاجی اول صوا استفراغین ایده لر . مثلا حلیلو ... والاشباهنه
لر ایله الملمکرکه دمحتاج ایسه فصد دخی ... ایله قانا استفراغین دخی ایده لر
خصوصا مادده درینك ایچ یوزلرینده اوله . قانا استفراغی لازم اولنور . وجائز
درکه قان استفراغندن صکره صوا استفراغی لازم اوله دخی طبیب مشاهده
ایده . وبو بابده قابض دبار وطلالر گرکدرکه یا تمکه لوبنی دونده صوق اشیا
وصوق صودخی دوکه لر خالص حمره بونکله زایل اولور . اما قابض دارولر طلا
لر وبارد صولر استعمالنده دخی احتیاط لازمدرکه مادده بر شریف عضوه
رجوع ایتمیه وعضو سیاه اولمیه ودخی فاسد ایتمیه . دکوره لرکه عضوک سیاه
اولمسه شوقه اولنه بونکره بارد وقابض دارولر رجوع ایدوب تحلیل ایدیجی

ویبوست دخی اسباب ذکر کدر و اکثر جمره بیتی لیمی اولورسه بارود عطلی دیبیتس اولور
دوشه لر و طلا و ضماد ایده لر صفتی اسکی قیون مرسین اودن ایکی درهم عصاره موم
اونا بشر درهم و خبث الرصاص و مرداسنگ قورشونی جزکی و طبراغینه دروست درهم
ورسبتا یاغی بش درهم بونلری دوکوب و مجموعی طلا و ضماد ایده لر مرهم
آخر خبث الرصاص غبار اولنه و بکنده بیراغی کرا اسکی یاغ ایله طبخ اولنش اولا اوچ
درهم کبی ایده لر مرهم آخر خبث الرصاص و باش سداب عصاره سی
ورسبتا یاغی ایله درهم دوزه لر صفت آخر قیون اسکی یوکی یاقوب دو
اون ایکی درهم صنوبر پوستی اون ایکی درهم صاری موم بکری درهم
خبث الرصاص اون درهم ورسبتا یاغی قرق درهم مرهم کبی دوزه لر
و مادام که استفراغ اولنمیه رادع و مرهم وارد قوبمیه لر ۔ ۔ ۔

اوچیوز اوتوز بشنجی باب ماشرا بیانندهدر

ماشرا دخی حمره نوعندندر ایلجه دورمدر ۔ فارسیده دخی اماس
ماشرا ایی درلر ۔ و افرنجیلر انواعی
درلر ۔ وروملر و یونانیلر [illegible] درلر
ماشرا دخی حمره نوعندندر ایلجه و یابسی دورمدر ۔ و اکثر ماده سی واکثر
صفرا ایله مخلوط برجار وقنلو قاندر انوکنجون حار و یابس اولور و ماشرا
اکثر اول یوردن اوجیندن ابتدا ایدوب یوزنده و بیوزده و الننده اولور و [illegible]
که آخر اندامده دخی نادرا واقع اولور علاج ماشرا اکثر بارد عصاره لر طلا اوله
مثلا عصا الراعی و مارل ونیلوفر و حی العالم و عنب الثعلب و باش قیونق فرفخ [illegible]
و بزر قطونا کبیلر اوله ۔ و بعده صفرا استفراغی ایدرلر مثلا طلغلو و اکشی انار [illegible]
عناب و صاریلیا هلیله مطبوخی کبی اوله ۔ و قوی حقنه لر زیاده نافعدر که [illegible]
اسفل اعضا نزل ایده و صفرا حدتی تقلیلندن صکره فصد اولنمق دخی معتبدر ۔ و بعده
بو ذکر ایلدوکمز عصاره لر دوزه و آق مومدن ونل یاغندن موم ردغن [illegible]
و سونوب دیوبند با صکره احتیاج ایسه حاجی حلقنک اطرافی جندلیوب [illegible]
[illegible] کورکه لقنرن و باشملاک [illegible] اولورسه دخی مواد [illegible]
ماده و ضلالی جذب ایدر ۔ بعده ملغوبینده ذکر ایلدوکمز محلل دار ولردن ضاعف
اولیی اوره لر ۔ و اکثر ماشرالر اسبابی باده دن بر سبب ایله و یا فرحه لردن ظهور
بولنمش ایسه باش کشنیز صو ییله ارپه اونی و قبا ازی و خطمی صولری ایله
ضماد اولنه ۔ و نه اطرافی جزکک و جنده لک واجب اولور ۔ خصوصا علت

سبا بلغه

سبا بلغه میل ایتمش اوله و یا صلب اوله طلا و ضماد کل یاغی و انفاع عصاره سی
و سداب عصاره سی سرکه ایله و کل یاغی قیون یاغی ایله اسفیداج و کل یاغی و سرکه
و گلاب و بکنده بیراغی عصاره سی مرداسنگ ایله جمله معتبدر طلاء آخر بو ترکیب
ماشرا به و نمله به و آتشک یاقوده دخی نافعدر باش خطمی بیراغی بر رطل صوده
قینادوب تکرار شیره لقانده طبخ ایدوب قرق درهم کل یاغی اون بش درهم
اسفیداج باش کشنیز و فرفخ صولری و مرسوزار باغ انکت ایچی ایله علاج مرهم
کبی ایدوب اوره لر مرهم آخر شمع بکری درهم کل یاغی اوتوز درهم [illegible]
گلاب نوعندندر قرق درهم [illegible] عدد [illegible] مرهم کبی ایده لر مرهم
آخر بیاض الجیر یاغی القی درهم شمع اون بش درهم [illegible] مرداسنگ اون درهم
زنگار رادع درهم اوله زنکاری ایله [illegible] سرکه ده ازدوب و یا عنبر [illegible]
کبی ایده لر ۔ و طلا ایلیه لر ۔ ۔ ۔

اوچیوز اوتوز سکزنجی باب طاعون بیانندهدر

بو علت ترکجه قوتلوجه درلر و روم کوتیمه درلر ۔ و ترکستانده جچکلو درلر
و جغتای ونانارلرسا شنده [illegible] بعض علمانده انجه درلر ۔ و افرنجیلر
انواعی حاله خراند و درلر ۔ وروملر و یونانیلر [illegible] درلره
[illegible] دخی درلر بو علت بر ورمدر که دبا ایامنده [illegible]
[illegible] و قولتق [illegible] بوجاقلرنده اکثر ظاهر اولور ۔ و آخر اندامده دخی نادر
واقع اولور ۔ بر ورم صلب غده در که زهرناکدر ۔ و اثنائ بو بر ورمدرکه اول حار
[illegible] ماده سی زهرناک اولور دنادرا واقع اولان قبا اتلرده و قولتقده و [illegible]
[illegible] ظهور ایدرسا ایرلرندن اسلم اولور ۔ و بو مقوله غده لره طاعون
مرضی ظهور ایلیه انکت [illegible] اکثر و با [illegible] آخر اندامده فی الحال بعضی قبارجقلر
[illegible] ظهور ایدر ۔ و اول قبارجقلک صاری صولری دخی
زهرناک اولوب بونک هر بری [illegible] اولسه قوه ایدر ۔ و بو قبارجقلک
بعضی سی [illegible] اولوب ضعیف اولور ۔ و بعضیسی سیاهه میل ایدوب
شدید اولور ۔ و بو طاعون مرضی ظاهر اولدقن اکثرا اهل تجربه و اطبا و یونانیلر
[illegible] انتشار در که انسانه ضعفی هوانک تأثیر ایده خصوصا [illegible]
اخلاط [illegible] غلبه و بر [illegible] ضعف کلمش اوله تأثیر ایدوب
و اخلاطی فاسد ایده انوکچون جمله اطبا و با ایامنده [illegible] فضولی پاک
ایلکه نافعدر درلر ۔ و بو علت که انسانه تأثیر ایده مرض دکلدر [illegible]

خلاص از واقع اولور. مگر بشنجی والتنجی اقلیملرده اولوب هر بار بورمق اولدیار
لردن اکثرسی اولیه اثوکث کیبلرده قنوقی سائر اقلیم ده اولانلر قنوقی کبی اولیوب بونده
خلاص امیدی اولور. ولوجلک اوغلاجقلرده ویجی چلب کوردلرده وقوب طایفه سنده
ومزاجی اوزر هوا ایله الشمش کبی وبا اولانلر محالمرده لکان مسافرلره اکثریا فی الحال اولوب
فی الحال سرایت ایدر. وبو وضعک زهوبی وسمیتی کاهی تیز وکاهی کچ تأثیر ایدر. وکاهی
وضعک فوق اندازه سمیتی تأثیر ایدر. وبعضیسی بر ساعت وبعضیسی بر کونده
هلاک ایتمک نادر واقع اولوب اکثریا اوچ ودورت دیشی کونده هلاک ایدر.
واکثریه بی کونی بجسه اکثریا خلاص اولور. واطبای یونانیان وغیریه دیرلر که اخلاط
اربعه عدوبجه اکثر هلاک اولدیغی دردنجی کونده هلاک اولور دیرلر. ودیرلر که انسا
نک سثری بالتمر بولندیغی جگره تأثیر ایدوب ودیرلر که اکله بی جگرنی فاسد ایدوب
وجگر دریسینی دلوب جمله بدنه قان ارز ایدوب حتی بعضیلرده بدنه ظاهر اولوب
وخصیا ظاهر اولدقده چاره یوقدر هلاک ایدر. وبعضیلرده خسته اولدیغی کوبلره
اومقوله خصیا کبی خرده وبادنجانی نشنه سر بدنده ظهور ایدر. نتکه وبرله خسته
لکنده دخی بو مقوله خرده نشنه لر ظاهر اولور. اکا علاج یوقدر. واون خصیا دیکلدر.
وطاعون خسته لکی دخی ایکی نوع اولور. بر نوعی حمی سنر وخفیف اولوب کاهی خسته لکی
فی [illegible] ایاقی اوزرنده بجور روب کیدر. وبری دخی حمی ایله اولوب ودرله خسته
لکنده ظاهر اولان خرده قرمزیلر بونده اکثر خسته نک اعضاسنده ظاهر اولور. وبو مرض
سرایتی اچون ایکی فرقه دیا بعضیلر سرایت ایتمز وبعضیلر بانده سرایت ایدر دیرلر
بو ایکی قول دخی اهل تجربه قتنده صحیح اولور. مثلا بالکز طاعون دیدیکلری دخی سرایت
ایتمز. واکثر حمی ایله اولورسه سرایت ایدر. وسرایت ایدن حمی دیرلر. ودرله
خسته لکنده بر خانه ده بر بیری مبتلا اولسه بجوسنه سرایت ایلدوکی معلومدر.
وبونک سرایتندن وغیریا احوالنده سوز چوقدر. اما قلت وسانه کلکلک مقصاددر. و
بوکا اطبا اعلا بر معتنی علاج بوله میوب اطبانک ات باشی جگه کلدیکی حاذقنک
بر بیرنی بودر. بوننک تجربه ایدلندوکی اوزره علاج اولا بوندن احتراز کرکدر.
وبوندن احتراز ایکی نوع اوزرینه اولور. بری ادیدر که وبالی ظاهر اولدیغی
اولد بری زابلو فلطدن باک ایتمکدر. واحترازک بری دخی بودر که اهل تجربه قولی اوزره
بو مرضده بربیرینه یاقلشمق جائز دکلدر. وبو خصوصده وسرایتنده دخی چوق
قول وچوق سوز واردر. اما اسباب عفونتی هوا بر مفصل شرحدر. واکثر
عفونتی ارضیه دن سبب سؤال اولنورسه فاعل اراسنده مشهوردر

بو ایکی اوسلنج خانه لر وصولر ایچنده چیفتلر ودلوشلو هوالر ولوطوس بلکی بار که مطرانه سنده
اولیوب وکدر نمو هوالر وکثرت حشرات وحیوانات چیفتلری وخصوصا طلب چیفتلری
دانسانده دخی چسد وفن اولنیوب بر اراچیچ هوا اولمق ودیاغلر ملکاریزلر ودغلر جبالی
که خصوصا شهر دخی ایچی بیره اوده ظاهره بونلر سبب اولور دیرلر. وسنور اولنان
خصوصلردن چوق قان اوچ معدن وخرده فوزی واوغلاق وبا صدرده ایچون انک که اکبر جوط
بوز اضلوا اولور. ودخی کناه قتل نفوسی وبی انصاف خلق بظلم ظلمی ودر وعددث وبابه
اسباب سماویه نک سؤالی اولورسه اسباب سماویه نک مقالی واحوالی چوقدر و
عقل قاصردر. اما اول علم مقتضاسنجه بوبله سوبلرلرکه اسباب ارضیه دن اسباب
سماویه نک شالی دخی زیاده اولوب وقلقدن منفی اولان کواکب تعلقک نتایجی اولی
دخی تأثیردر. مثلا کواکب فعاله ده طالع نسنه وطالع بلد حاین نحوسلیه سابقه وسا
بقه دعا شرده نحوسی بو ثوابت مذکوره افعالنک عالم علویه ده بعضیسی ایله قرانی بو
لنوب وانکا سنوبی اولان کوکب اولسنده باطریقه منحرفه وبا هابط وبا راجع
بولنوب وانکک رجوعنده حرکت وحدث صادر اولسه تا هوائی تعفن ایدوب
عالم سفلیه ده باورانه وبا اقتضا ایدر. وعالم علویه ده بوکا متعلق علایم ظهوری بر موجب
علم مذکور اهلنه بو علم فنی دکلدر که وبایه واقع علایم اوز خصوصه دلالت ایدر. وعالم
علویه ده مستور دیدکلری بو مضمونک تفصیلیدر. وکتابمزده فن آخردر. بوننک
کیبلره دال اولان اوضاع فلکیه تفصیلی بو محله کوجدر. والحاصل بو صورتده بو علت
ایچون قبله وقاله چوقدر. وبوننک اسباب وعلاجنده عقل قاصر اولوب جلدن
اهل تجربه بو علتک علاجنده صحیح برنسنه بوله مشلردر که البته برینه موافق اولان
علاج برینه اولمز. وبرینه مطابق قیاس اولنان برینه اولماز. جلددن نصر خصوصنده
بعضی زمانده بر بنه مطابق [illegible] کلوب بعضی زمانده خلافی اولور. وبعضی
زمانده زابدانی استفراغ دردیو صحیح اولوب بعضی زمانده قوت سقوطی باعث
اولوره. وکاهی معلولی هلاک اولدیغی قیاس ایدرکن خلاص اولوب وبعضنده
مخلص قیاس ایلدوکی فی الحال هلاک اولور. وبو علتک اطبا بر صحیح نشان
وعلامتنه اعتماد یوقدر که آنی از وجود تنک ایدیوب سابقده شویله اولدیغی
وبو قلبه فرح کلدو قیاس آخر ایله یا قوه قلب محزون اوله عکسی دکلدر. جمله دن
بزم بلدیکمز بر حاذق طبیب وبا اثنا سنده بو علته مبتلا اولنلردن بکرمی دورت
کشینک ظاهر اولور. طاعونک غده سی یاروب چقا ردی ودنادب
باغلر. در حال قوپوب جمله سی خلاص اولدیلر. وبرو با اثناسنده دخی بوننک کبی

اول سکز کشینک غدّه‌سنی و طاعونی یاروب چقاروب اصلاح ایدیسی خلاص
اولمه‌دی حکمت الله بویله ایدیب و بو کونکی حالی ممکن اولان بودر که مسلولده [illegible] اولندوغی
اوزره و بانا منده و ممکن ایسه دخی اول جبنی زاللر قلعه‌دن پاک ایدوب و قلعه قوتنی
ویرر نسنه‌لر ییک و شمشم انک ده مخصوص کباب و سرکه و صندل و کافور و نیلوفر
اولنمغ مفید اوله و ترکیبانده شرباب فاروقی ایله گل سرکه‌سی مخلوط اولوب هر بار
شمشم اولنه و بخورلردن صنف بخور مسک و عنبر و عود و سک و سعد و صندل و
کافور و قشور کل و قشور ترنج قابوغی و البلغوان و دفنه و بیترته بخورلر که تعفن
هوایه نافع دیشلر و حتی ر موقبه و طاعونه نافع اولوب سرایته مانع و دافع قباکس
اولنور که خانه‌لری ایچلرنده و بوجاقلرنده تک نام صینی بخور ایده‌لر و دورلر که [illegible] و
به رایحه‌لولردن اسکی دریا بوجی دکوک و بو بنوز کنبلری بوجاقلرده بخور ایدوب
و کندو ساکن اولدقلری مکانلرینی پاک طوتوب سوکوت بیبرانی و گل صولری و
تازه قامشی بیبراقلری و کافور و سرکه ایله و بار دشکوفه‌لر و میوه‌لر ایله تفرجین
ایلیوب و کاهی صو ایله ممزوج سرکه‌ده بر مقدار ایچه‌لر و مغزاندن طوم‌سه
و سدلو طعاملر و تازه پنیر و بالقلر و افاقلک اصلاح بر نوعنه غلبه ویره‌جک قدری
غذاده قید ایدوب غذاده سرکه لومجک شوربالری و لطیف اتلر وکلک
و طراخ و جیل و سولکون دکه مانند غذا استعمال ایده‌لر حب بوعلی سینا
صبر اون درهم قرصانی اوچ درهم زعفران ایکی درهم عادت اوزره حب
ایدوب هر کون بیه‌لر الحاصل اکثر طاعون ظاهر اولورسه کوزه‌لر اکثر قانلر
امتلاسی زیاده دکلا ایسه فصد لازم دکلدر مگر قوی امتلای [illegible] اوله که بر اخر
خلط کیدرمک واجب اوله . و طاعون ظاهر اولدقدن صکره که اوچ کون ایچره اصلاً فصد
جایز دکلدر . و طاعونک ظهوری کونلرنده دخی مسهل ویرمز خطادر . و ظاهر اولان
طاعونی بعضیلر آنه‌جق داغ ایدرلر . و بعضیلر جند بتوب و حجامت شیشه‌سیله
قانی جذب ایدوروب قان بیجرا اولسون ایچون اوستنی صو ایله یودرلر . و معلوم اولا
که هرچین طاعون ورمی بیوک و ظاهر اوله علامت خیردر . خصوصا ظاهر اولدقدن
صکره قزار طوتوب کیرو ایچروه رجوع ایتمیه و لونی باضا اوله ودخی خیردر .
و درت دیشی کون دکین قباروب طلیع اولمق ایدوب واردر . و بعضیسی غلیل
اولوب کیدر حالی طوموره زیاده قدر کیرر . اکثر محمومه بر حنیز انده‌لر کیرو بیرزنده
ظاهر اولمسی خوف اولنور . بعضی اطبا بو مقدّه ذی کونه دکین طوموردن نسنه
ویرمزلر . و بو حالده خلاص اولمش ایکن کیرو ویردی طاعون ظاهر اولوب

هلاک

هلاک اولنلر اکثریا محمومه بر حنیز انده ظاهر نمدن درلر . و الحاصل بو غدّه و طاعون چقاروب
طلیع اولمغه یوز طوتمیه سائر خراج و دمللر نوعندن بر چبان اولور . اکثر دستغارلی
ایله اچلور . و اکثر دارولر قوتی ایله آچیلر . هلاجنده دخی واقع و سائر چبانلره اولان علاج
کبیدر . و با کونلرنده طاعون ایله بله ظاهر اولان قباریجقلر کید دخی علاج سائر چبانلر چیقاردیغی اولنمه
اولان علاجلردر که اول بابده جمله علاجلری و مرهملری ذکر ایتدک

اوچیوز اوتوز طقوزنجی باب خراج و دبیله بیاننده در

خراج طلیع بولمغه مستعد بیوک دملدر . و دبیله ایچی یوش آولور چبانه دیرلر
فارسیده دخی خراج و آما سکرم دستخت درلر . و یونانیده [illegible] دخی درلر . و اقحیلم
انوابی
درلر . ورم دملر و یونانیسنده
درلر . خراج چبانلرینک ماده‌سی بر اخر
و خلطلقانی اولمغله حار اولور . و بو خراج ایکی نوع اولور . بری بر شیشی اولور که
قلغمونی بیکز . و بر نوعی ایسه تیز طلیع بولوب ایرنجلنور . اصلا خراج و دملکری
بویله اولور . اکثریا طلیع بولوب و حار و محرق اولورسه اول نوع طاعونه کیدر
انک احوالی یکجا باده ذکر اولندی . و خراجک لونی قزل و ماده‌سی قنی حار اولوب
دوره‌سی قنی بیوک اوله و بلکی باشی سیوری اوله تیز طلیع اولمسنک علامتدر
اما ماده‌سی غلیظ و شکلی یاینی اوله و اینجه رک اوله . انک لونده کرچه
حمرت اولمز . اما کچ طلیع اوله جقنه دلالت ایدر . اما بو نوعده خوف واردر جایزدر
کا ایچرو اعضایه میل ایده اعتقادا و لغامغ کرک بر اخر دوره . و ایچرو ده باشی و بر یک
دخی اولور . بو دخی مشکلدر و ایچرو باشی و بری قوغارده مثلا بخوبنقاروه اجلورسه
اسلمدر . و ایچرو ده باشی و بری نوعده اسلمی اولدر که مثلا بر بخونیدن ایچلر که
معده و قارن عضله‌لری جانبنده اوله و باغی خراج کبی که یوردن منفذ ایزندن اچلور
بو دخی اکه بکزر که مثلا بر جنبردن ایچلر که بری اوبه غضله اندن بجه جقا و جد مقاصلده
خراج قنی نادرا اولور . زیرا انده خراج ایده جک خلط اوله مزه و نادرا اولورسه
ماده‌سی قنی اولور . و خراجک غایت و جعلوسی اولدر که بر عضلا و استنده اوله که
انکک حصلری چوق و دستی قوی اوله . و جوبج اولور ظاهر بلده خراج طلیع بولور . و
اوبلنور لکما و دمنک دواطرافنک حرارتی زیاده اولور . و دوری یوشاخرا اوج
ساکنا . و هر اریکث کور ایچسی ناخوشی اوله و اصل اندامه دخی مشابهی اولمه
عفونته دلالت ایدر . باطن خراج علامتلری انشاء الله اولمق و بعض صفته بولوب
دلیکلری معین اولیوب یا نزیب اوله و حدت قراشی مرض اولنده طویل اولور

بعده قصیرا اولور . و قراح موضعنده ثقل زیاده و الم آز اولور . و هر قچن که اغشا الی و
قشورینده وزاش دخی ساکن اوله . اورد ثقل باقی قالیه معلوم در که قراح طلیخ بولوبن و
باطنندن ناخوش رایحه گله معلوم در که باشش و پرشدر . و جایزدر که بوللو بولسدن باشقه
ایله رنگی اغزنده جقه و هرگاه که رنگ کثرتده و پراقمه ردن طشره جقه قوت ضعیف اولسه
گرکدر . و کاهی خفقان و غشی پیدا ایدر . زیرا قوت قلیل بولوب ساقط اولور و گندز
که هلاک اوله لر . و اگر قراح سینه ده و آجله و اسیک کوکس فضاسندن خناق صاحبی کبی
گله بودخی ینه جایزدر که هلاک ایده علامت ظاهره نا علاماتلری ایسه معلوم در که سایر
جانلو یاره لر کبی گوز گورور علاج لاری دهر علاجنده ذکر اولندوغی اوزره اول استفراغ
ایدوب و ماده و بی الف طرفه جذب ایتمک گرکدر . اما احتیاط گرکدر که استفراغ و جذب
سببیله ماده بر شریف عضوه رجوع ایتمیه پس طلیخ تدبیری و معدوح غذالر ایله
قوتی حفظ ایده لر . و هرگاه که قراح احشاده اوله مزوربله لطیف تدبیر گرکدر . و
قچن قراح بیوک اوله و خوف اولنه که طبیعت قوتی ماده یی طلیخ ایده میه و اعتقاد لورکه بو سببدن
قراحی دمور ایله یارمق اسلم گورینوب و یاره قلرنده و موره مشغول الید دخی عضوه
ایرشدریه لر . و هرگاه که قراح عظیم اوله و طبیعت ضعیف اوله . الا موقتی و منفعتی اولا
قوماق گرکدر . و نضج دار ضعیف دواری تحریک ایدوب و مضرتی دارو منفعتی
مجاریسینی طولدیروب بو سبب ایله بر عفونت ظهوره گلور . بونک کبی حالده قراحی
شق ایتمک و جیناک اولمیدر بعده محلل دارو قویه لر . و هرگاه اگر قراح و اگر ورم ار
یاره لر دیجله عصب لفینک طولنه یاره لر که اکثا اصطلاحات طبیه اولسته و الفانسوا
درلر . و مخصوص لسنده یارمق لازم گله و خطر دوزت ایسه بونک کبی طولنه یارمق
اولیدر . زیرا ان دریسینی عرضدن ایرد گلور . زیرا اعکزه گوز اثه مز و قاسمی
قالوره مز . و بر برده که عصبک قوتنی ابطال ایده لر و دا اول عضوک شنجندن
امین اولمق اسینه لر . عصب لیفینی و عضوتا کسمک گرکدر . و لیفلرک طولی اگر
طولیله در . و اگر قراح بو عطا بو جاغنده و قولتقده ایسه و عضون کسمک گرکت
و باشده ایسه طولدن و تپه باشوده کسمک گرکدر . و اگر قراح گوز اطرافنده
اوزر بعضینی ارقوریا و بعضینی هلالی شق اولنه . و اگر بازو و ساق و اباق
ارقه سنده و باقا زنده اوله . ینه طولا یارمق گرکدر و پهلو عضله لری طولوی
اوله . و اگر اوپه ده اوله دکرمی و هلالی شق گرکدر . و اگر پهلوده اوله گرکدر . جمله
و قراح وزوده که شق اولنه . اغمه یاغ و موکیبلر و اونده دارولرکه انده ایجه یابقی اول
انده ابراق ایتمک گرکدر . و اگر مرورنیله بر دارو قومق لازم گلورکه اول ماء العسل

ایله

ایله باشقه ایله یا بسرکه ایله یا حار ایله صو مزدوج بوره لر . و قچن که قراح شق اولنه
صکره بر حرارت و حرکت ظهور ایدرسه بشمنی منفشه ایلکدن اوزرینه ضماد
ایده لر . ساکن اولوب زایل حرارت قالمه و بنفوریجی و علقلر سایر لازم اولان اشیا
قویه لر و قچن قراحی که یاره لر واندن ارینک پاک اوله هنز جلد ایچره لر که جلدی بربرینه یاپشه
لر . و اوزرینه اندازه سنجه بر پاره صوف قویوب ارابسی مجوف قالمه که تکرار ارینلنور
و یلکی ناصوره دونر و مقدم مبله قرقه اروب و پاره قوبه ایرشدروب یاپشه ایده لر بعده
جلدیه ات اوستنه یاپشدره لر و بو مقوله اخلاط قراح دخی شق اولنوب انی منسوره
شق اولنه که پاک اولمز انسان اولوب و ایچنده نسنه قالماز و لکن اولا خصوصا اسر
یا تمرد او عصبده و بو مقوله یرلردن مکی اولدوغی اجتناب ایده لر . بو ذکر ایلدوکمز اول قراحک
دوزه بک قنغی جایشده بعید ایسه او جایشنی یاره لر . و قراحده و غیریده سموز و یاغلو یرلردن
شق اولنوب مکی اولان یاغ یرلردن شق اولنه . زیرا سموز یرده جراحت دشوار اکنیلور
و یاغ علتک قراحی یابس اولوب جراحت تیز اکنیلور . و اوستنه جلد تیز یاپشور . و
یارمق محلنی لونه و لمسه بلوب بعده اکا مرکبدن بر نشان ایدوب احتیاط ایله یاره لر
و اگر قراح بیوک اوله بر پاره من ایله پاک ایده میوب شق اوزره محتاج اولور . اما ماده
نضیج بولمقه هنوز اولنمزسه بو دستورلر دخی لازم دگلدر . خصوصا شق اولنه
جق محل مخاطره لو اوله نضجی جلد ایده لر . و بعده بوشلدخی دارولر قویه لر .
و سلیم قراحه اینی صوکک نفعی واردر . اما بر امزدن هیجی اولان قراحه ضرری واردر .
زیرا ماده یی اول علهده دخی زیاده کثوردر . و طلیخ ایدیجی دارو صبغی ماء العسل ایچنده
آزه جق سوسن یاغی ایله نرکس صوغانی قینادوب و دوکلش یاپش قاسش
کوکی که عسل ایله یوغرلمش اوله . و دخی زفت رومی ایله بال قوانده بولنان
برده بولنام موم چیرکینی طلیخ ایدیجیدر . و بونلردن دخی قوی دارو لازم گلورسه
جنینه جگرکی ایچی و قوزاقی و چمنه دکریب بیراقی و بشمش صوغان و قزون دارنه جق
کوکرجین مرسیسی دوکوب مرهم کبی قویه لر . درافلیون که ونریکه ترکیبی
اوله . قزون لعابنده علایم ایدوب قومق فناسیدر نیز طلیخ بولوب و آچر و بجمر
ایله صابون دخی دوا فقدر . و فا سکه اوستنده اولان حارلی و خشین .
یاپنی قزیوب صابون ایله مرهم کبی قوشدروب اورمق دخی نافعدر .
و آچر دخی قوی دارو به محتاج ایسه عسل بلادر ایله یاپشن زفتی اتشده زیاده
علایم ایدوب اوره لر . سکز ساعته آچر دارو آز حارلی موم و نره منتن
و ایک یاغی و عسل و آنده جق زنجار و زیت قوسدره لر زنجی خوب زراوج بوجکین

رنک بایغی ایله آزوب دازه جق اسکی علا در بالی قنده لر • وآتشده یومشادوب درهم
کبی ایدوب ولیچه سرچه قوشی باغنه . اوردک یا طوشان قرسندن آزه جق قویوب
اوره لر آخر صنعی ضماد اوزرینه اولورسه اولسون صرچه و غبار ایدوب باشی
دبره جک محله اوره لر باغنده ها و یاردیجلریله بالی قوزه ها غنوه فندق قدر قویه لر تیزاج
دارو یا ریم واجبی داریکی باک ایدر میویزج وعاقرقرحا وبوره ودوکوب عسل ایله
طشره دن طلا ایده لر آخر نوشادر بر جزو قنه صمغی ربع جزو اره سنک غث جزو رنک
عتیق جزو درهم ایده لر جراحتی آچوب عج باک ایدر آخر اکشی مایه جنبرینی عسل
قرشدوب اچلدقجه جبانه اوره لر حتی سن دمغ واچلمش جبانک قرنین آلوب
دهن یا تسکین ایدر فصل اگر خراج دوبیله وجبان وسولجه انواعی فجی بونده
جقوب دبنار اولنوب واولکوب بعده بیته برشنه ظهور ایدرسه اخلاطک
غلبه سی وقان احترانی علاجیدر اکا خفیف مسهل ویروب دفصد ایدوب
بعده اذکیدن قویا بر مسهل دخی ویره لر فصل اگر خراج دوبیله باطنده ایسه
تبدیل مزاج واستفراغده وقانی صان اشکله تنقیه ایده لر بعده ماده یو طبخ ایچون
معتدل ولطیف دارولر ایله وشراب ممزوج ایله اقتیار ایدرسه ماء العسل
ایله وسنبل کبیلر ایله وطعامنه دارچینی قاتوب وهر صباح بر دانک زعفران
وبر دانک درهم صبراره جلا بله یاقود سکنجبین شرابیله ننه کرم وبهوار
باطنده تیز طبخ بولوب باشی ویره وکمی معلوم اولدقده بذر قطونا بشی
درهم وتخمی وسنبل هر برندن بر ودرهم کل ارمنی وقبا زی وخطمی تخمندن
هر برندن دورت درهم صمغ دکیرا ونشاسته وقاون تخمی هر برندن
اوج درهم اوله هر صباح واقشام بوندن اوج درهم بارد صوایله وارزه جق
کل بایغی ایله دبه لر • وطعامنه اره جلابی وارزه جق نشاسته وبادم یاغی
وشکر وصمغ عربی ویروب بعده بویابده شربان کبیر وشرداروسیا وبرکک
تا نفعده • اکر وجع دار ایسه رو وقبا زی تخمی ودکیرا هر برندن برابر اوله
دوکوب کل یاغی ایله حب ایدوب بوندن اوج درهم ویره لر • وهر صباح
واقشام محا رسدیا ویره لر که هرشربنده ادنوز درهم کافیدر • اکر علت
اسفلده بینمدن اشغه دبلده واقع اولمش ایسه حقنه لازمدر حقنه حلبه
وکتان تخمی ...لریله وکتیرا وصمغ عربی ویروب صار وسیله حقنه لر ایده لر قینی نافع
علاجدر فصل واکر علت بدن بخارلری وخیرلی محلده اولدوغی معلوم اولوب
اکثر جکر وبوکرک وبغیر سفلرلری انواعی وشانه درهمه اسه اول عللرک

قره علاجلرینه وبابلرینه نظر ایدوب علاج ایده لر • • • • • •
ادقینو زفرنجی بابنده وقتل بنات بشنده دور
نارسنبده بنات ورد دریسر • وافرنجیلر انواعی
درلر • وروملر ویونانیلر
درلر • وقتل ویدیکلری جبان بنه خراج نوعندن
دخی اولسه کندرده وانک سببی طعام ابوحفص البوب وطعی
مدن صکره هنوز حرکتلر وریاضتلر زمانسز اولوب وامتلا واریکن حمامه
کیرمش اوله بو مقوله جبانک ظهور ایدر علاج بونک کبی جبان ظاهر اولسه
خوف اولنمز کیم کوردکه بیوکت خراجه دونه اوتا اوج کونه دکین حار ورملر علاجین
ایده لر • ومقدم مانع بوعنیه فصد وحجامت ایدوب وهر کیجه زرشک
وسیاه ارک وتمر هندی وعناب وقیسی صولریلا ایله بر درهم کشنیز
اصلادوب صباح ایچوره لر • ودرتا تیمین صولری وشرابی وکاسنی صولریلا
وسکنجبین وطعا مدن دخی جزء خفیف طعام ویر بلورسه بونک کبی
اکشیلره میل ایدرسه ویره لرکه جبانک تیز ظاهر اولوب خراج غلظه دن
امین اوله لر استفراغ دخی اولنمه مناسبدر • مثلا سنا مکی وتمر
هندیلر وشا هتره وعناب حلیله ایله ایده لر • وغلیظ طعامدن وغلیظ
حلوالردن دخی تلوثسه لردن پرهیز ایده لر • وقتا که جبان ظاهر اوله • •
اوزرینه ضماد طلا ایده اصلا منشی بذر قطونا وسکر وخطمی وارپه اونی وجنب
الثعلب ویاشیل کشنیز صولری ایله یوغوروب ضماد اوله • واوج کوندن
صکره تحلیل وطبخ مراد ایتمک کرکدر • ومقدم ایلیجی صولری ومناسب باغلری
جبرسونکره اصلادوب بنجه دفعه مقویه لرکه تاثیر ایدوب طبخ بوله ضماد آخر بغدای
اتمکی وبغدای اونی وصووزیت قرشدروب اوره لر آخر چکمش بغدای وارپش
بال موم وازه جق زفت وتره منقی وسوسن یاغی یاقود زیت انفاق ایله اوره لر
ضماد آخر مرو تخمی ایله انجیر دقوری اوزوم وخصوصا ماء العسل وازه جق بوره
لر طبخ ایدیجی آخر اودن درهم اتمک یاغی واکشی خمیر بکری درهم
اوزبذر قطونا هر برندن بشر درهم نازه سر انجیده قیناد وب ضماد
اوله واکثر حتی بوعنیه حمامه کیرمک وبعده بو علاجلری دخی ضماد فوقی
مناسبدر • واکر جبان خام باشی ویروب اچلمق ممکن اولمز ایسه ونشتر
ایله آچه دخی صاحبی رضا ویرمز ایسه بو ضماد لرکه اوزرنه سنه وجبانک

باشش ویره جک محلده دوکلمش سرچه یاغی قیوجیلود دوکلمش سومکلو بوه
قویه لر . وصوف اتو اعضادن برینک دوکلمشدن قویه لر یاخود دعا ویاره لقلری
بالغ قورساقدن آزه جق قویه لر تیز فسخ ایدر . بعده پاک ایدوب داوری
چقوب برنج کوتا اشلده لر . وتیز قباغنه قویه لر . ولازم کلورسه جبان
اغزینه قره منقش ویروه صار وسبیله فتیل قویه لر . . . . .

اوچیوز قرق بیرنجی باب ماشرى بیاننده در

قوردشنی دیدکلری فارسیده خارشتی خوکی باتاسه دیرلر واکثیلر
الواجی درلر ... ودیونانیلر

درلره قوردشنی ایدکلری

علت قزل قزل وغایت کیجشر وباجق وباجقی جیقوب ناسور واضطراب
ویرر . واکثر ناکاه براوخوردن ظهور ایدر بونک سببی بدنده حرکت
رایدر بلغمی برغلیظ وبورقی نجاردرکه یاقاندن اوله علامتی اکثر دموی ایسه قزل
دموق اولوب تیز قباردر . واکثر کنش یوکسک قالقوب قوشقلق وقتنده
ظهور ایدر اکثر بلغمی ایسه حرارت ووقت دولمز ودوپی بیاض اولوب اکثر کیجه
ظهور ایدر . وجائزدرکه عرق کبی بر رطوبت ترشح ایده . واکثر صفراوی
خلط ایله دخی اولورسه کیجه ده وکوندزده ظهور ایتمک ممکندر اکا وقت
اولماز علاج اکثر دموی ایسه اکا غوره طلا ایتمک فیق تا نفعدر . وغوره
شرابی وصوریا ودیاردو صولردخی ویروب ساکن اولدقده کبی فصد و
حجامت ایده لر . واکثر حاضر غوره بولنمیه طلالرده سرکه وکلاب وکرفس
صوری وکل یاغی قرشدروب طلا ایده لر . وبوبابده شراب رتانامین
دخی حقدیا واکشی ایران وبرمکت سکین ایدر . واوتوز درهم سماق
صوی ایله شکر قاتوب ایچوره لر . واکثر فصد وحجامتلردن وبو علاج
لردن حکه کیرو عودت ایدرسه وقوتی قوی ایسه ایارج فیقرا ایله و
هلیلهء اصفر ایله استفراغ ایتمک لازمدر صفت استفراغ هلیلهء اصفر
ایکی درهم بیاض تربد یارم درهم زنجبیل ایکی دانک سقمونیا بر دانک
افتیمون دوکفراهر برینی بر دانک بوتیازیا حب ایده لر مجلسی برشربت
اولور . کرفس صوبندن دخی اون درهم مقداری ایله ایچه لر . وهر صباح
اون درهم کل یاغی ایله اون درهم ساده سکنجبین یوغوروب
ویره لر . ویارم درهم افتیمون ایله طلبشکر ویره لر صوایدر وهر دائم

کبابه وایکی درهم آبدیجنی اوتوز درهم سرکه ایله ویرمک دخی نافعدر وکل
مغره دیدکلری قزل طپراغی آزدوب صوینی ایچورمک وطلا ایتمک وکلاب وکل ارینی
کیبلربا طلا ایتمک مناسبدر . . . .

اوچیوز قرق ایکنجی باب جمره بیاننده در

اودکویجکی دیرلر وزه قباره جق دخی دیرلر فارسیده آتش پارسی دیرلر
واکثیلر الواجی درلر ودیونانیلر

دیرلره بونوع علت حاره وحرقتلو وصعب

اولور وجلدی یاقوب سیاه ایدر . ورنایده ژاری اولوب اکال اولور .
دوجی اول نحو فدرنکا هر اولوب وجائزدرکه برنج دانه کاهر اولوب چوق چبنه
واکثر دیار ابا مسنده دخی کاهر اولور . وجزیا زمانده دخی نادرا واقع اولور . از
صفراماده سببی مخلوط اولور وسوداوی دخی اولور . وکاهی برنج دانه دن زیاده
دخی جیقق اولور . وسیاه شکللو اولانی صعب اولور ودخی سبز اولور
وبونک سیاه شکللو اولانی تیز ساکن اولمزسه ممکندرکه هلاک ایده اما
بیاض اولوب رطوبتلو اولورسه سلامت امیدی وار در علاج اکثر یا اکثر .
ظهور ایدوب . مثلا طاعون ایله ظاهر اولمش دکل ایسه وظاهر اولدقدخی
کبی بته کیرو وجوع انبوب یعنی ایچره وباتمش دکل ایسه وباجمله فصده مانع
بوجیه بونکه فصددن اعلا علاج اولماز . وقانی دخی غشی مرتبه سنه وارنجه
اخراج ایده لر مکر اقتضا ایتمیه یاخود زمان کچمش اوله یاخود مانع اوله . وکاهی اولور
که ظاهر اولدوغی محلی جنبده لرله . وبونک ایچون ایلچلکاریا ضماد دخی مبترد
اولمیه . یعنی اکثره بر برودت قوتی اوله . وتحلیل وتجفیف قوتی دخی اوله . مثلا
ضماد عقشر وچانک وسان انکله بیراغی وفشکاراتلکی وکبک ایله ضماد
اولنه ضماد آخر دخی بارد اقتضا ایدرسه اکشی اناری شق ایدوب
وسرکه ده طبخ ایدوب بعده دکوب مرهم کبی کیجه وکوندزده
اوچ دفعه اکثر ابتدا واکثر انتهاده ضماد ایده لر ضماد آخر سرکه ایله ازلمش
مازو یا اوزرینه طلا وضماد کبی ایده لر ضماد ابن ماسویه بنفشه بیراغی
وارته جوق زعفران وعقشر عدس ومرداسنک وشکر ومازو جمله دقدوسحق
اولنوب بونکله کبی تبرجوق اوزرینه طلا وضماد ایده لر ضماد مسوتیه طوز
ولنه بیراغی دارچه اوپی سویقی ضماد اولنه وآق زیتون بیراغی عصاره سی
طلا اولنه وآق سوسن یاغی طلا اولنه وسرکه ایله ترمس بگله سی اودی ضماد اولنه

وبابونج ضماد اولنه، ویا دفعه صو ایله پوتنش کرچی کلاباچنده محکم سحق ایدوب طلا
اولنه که قبرجق زخونی ابطال ایدر، واکثر بو جمره دد دفعه باغیری خلاف بعلدن ذکر اوده ونار
ده دانک کبی بیرلره ظاهر اولورسه جوست وبیرنجی دارو بردن مثلا قلقطار، و
قلقدیس هر بیرندن بکری درهم بوره بش درهم کلرس ازوب طلا اولنه
وکبی تیز سنی عسل ایله ضماد وطلا اتمک دخی نافعدر. **فصل نار فارسی**
بونار فارسی وآتش فارسی جمره تو خصدن اولدوغی انموذج صاحبی مرحوم
امیر چلبی لفظان مترادفان اولوب جمره آتش فارسی یعنی نار فارسی اولوب
بر بیرده شرح ایلمش اما تحریرسنی صاحبلری وارکه باشقه باشقه بابده شرح
ایلمشلر، وبونک علاجنده خوارزمشاهی قولی اوزره فصد اولنه واکر سواد
ویا محرق زیاده ایسه اکا کوره قانی اخراج اولنه واستفراغدن صکره هرصباح
کشکاب وتمر هندی وقیار وقارپوز صولری وبذر قطونا وشکر ونبات ویرمک
نافعدر، واول بثره لری هرنه ایله اولورسه یاروب مقداریجه رطوبتنی اخراج
ایدوب بعده رطوبت جمع اولمغه قویمیه لر، واطرافنه سرکه ایله کل ارمنی طلا
اولنوب وکسدکلری بثره لری مرهم اسفیداج ایله اوکلده لر دیمشلر وقبا
رجوع ظاهر اولورسه بنفشه بیراغی ایله شکر دوکوب اوزرینه اوده لرکه
لطف ایدوب بعده بارد مرهم ایله اوکلده لر . . . .

اوچیوز قرق اوچنجی باب نمله بیاننده در

بوکه قرنجه اصریغی درلر، وسیر ایک درلر، وکریک دخی درلر، وبعضیلر اصرغو
دیمشلر بعضیلر اصرغو بو نوع علت دکلدر، اکا فارسیلر سرخچاد درلر،
دیمشلر که قزل یل اولسه، وفارسیده بثره حاره قزد درلر، وافرنجیلر
انواجی درو قودرلر، وروملر ویونانیلر قرتمن کنز درلر، بو نوع سوجلو
مرکه ظاهر اوله عرب علة دربونلر بر بیرینه قریب وکاه منفصل اولور و
کاهی اطرافنه پراکنده اولور، وکاهی یاپشق ویاشقه اولور، اما هرنجه ایسه
اتبده حکه سی اولور، وحار اولور وبو بثره لرکاهی تاسیل کبی اولوب وبعضی
لی قره ایدر، وبونک سببی قان ایله مخلوط بر ماده درکه جلدک آلتنده
لوبان اکثر ظهرلردن اولد محلا فانی روانه اول، وحار صفرا اولمق دخی ممکندر،
وصفرا حار اولدوقده احراق اتمکه وکف اتمک اولور، واکثر صفرا حاد وکل
ایسه اول بثره لره چاورسه درلر، بیر نوع سوجلولر واردر، ودوق نفافات
درلر بونون صکره باشقه بابده ذکر اولنور، وشمدی بونک **علاج** اولان ضمیر یعطیق

ایله

ایله صفرا استفراغ ایده لرکه وارت تسکین اوله، واکر قانی غالب ایسه وفصد
محتاج اولوب مانع بولنمیه اول فصد لازمدر، بعده استفراغ کرکدر، واول
موضعه طلالر ایده لر **صمغ طلا** صندل وفوفل وکلاب ایله شیاف مامیثا واسفیداج
الرصاص وکل ارمنی هر بیرندن بر جزء وکشور بیر درهم وافیون هر بیرندن نصف جزء بوله،
دوکوب وکلاب ایله یوغوروب قرص ایدوب وقت حاجتده حل ایدوب طلا اوله، واکثر زوه
دیباره اولمش ایسه مرهم اسفیداج تنی موافقدر، واکثر قره اولوب مجروح اولورسه
دورنت واراسبه سکو بیراغی قیناندوب اول صو ایله یوه لر تسکین ایدر، وغذاسی
منشیر عدس وقورقدن ایدوب وبولکه ماننده مبزورشده ایده لر **فصل** اما کاهی
اولورکه فصد واستفراغ اتملیه ویاخود صفرادن ماده زیاده اولمغیله اول بثره لر قره
ایدوب واکال اولوب اطرافنه سرایت ایدر اتک علاجی قره علاجیدر اوده
بابنه نظر ایده لر، وبو بابده اسفیداج مرهمدن اعلا اولماز . . . .

اوچیوز قرق دردنجی باب نفاطات وچاورسه بیاننده در

طالا کبی قرده سوجلولردر، وصولو قبرجق دخی درلر، وفارسیده کاورسه
درلر، وافرنجیلر اقوانی اریس ملبارز درلر، وروملر ویونانیلر
درلر چاورسه دکاورسه دیدکلری بثره لر صولو قبار
چقارکه صعب وخفیف اولمسی ماده سی نه کوره اولور، واکثر صلب اولور
اتبرا ماده سی اکثر بلغم اولور، اما ممکندرکه صفرا ایله سودا دخی مخلوط اوله .
علاج بونک دخی علاجی نمله علاجی کبی کرکدر، نهایت استفراغده بولکه دیرلان
مسهلردن مرهم ویا افیتمون اولمق لازمدر، وبولکه نافع اولان **مفردات** جوزدر
جولان بیک وطلا اتمک دخی معتمددر **کنزبره یعنی خضر** یاشل کشنیز ارپه سویقی
ایله ضماد اتمک موافقدر، **جوز سرو** وسرو دیاقوزاغنی ارپه سویقی ایله ضماد
اتمک، ومفرد واردر ضماد درکه مثلا خل، عصی الراعی، اقاقیا، عوسج
وسمه زنبت انفاقیا اوده، ترنجان، حشیشة الزجاج، ومعة الکرم، دهن
سفرجل، عصاره یشوکران، عصاره جی علیق، قلقدیس، دهن حنطه،
بزر قطونا کل باقی ایله، عکس شمع اصول کلاباچنده جمله بونلر معتمددر . . .

اوچیوز قرق بشنجی باب سعفه وشیرینه بیاننده در

کل وصاج قوان درلر، وفارسیده توبل درلر، توشا وریشهای سردی
درلر، وافرنجیلر انواعی الوبیجی درلر، وروملر ویونانیلر اسورونی دار
وقیبا دخی درلر، بو علت باشده اولورسه سعفه درلر، ویوزده

وسائر بدنده دخی ظهور ایدنه بثیره‌دررلر . وسعفه‌دن ترشح ایدن رطوبت
غلیظ اولور . بثیره‌دن ترشح ایدن رطوبت ایسه رقیق اولور . وحمیٰ البوب
بدن سطحنده اولا غده وجع و درقتی چوق اولمز . وسعفه‌نک چوق زمان قالوب
اوکلامق ایله بیریبوبان قالوب باشنی اصلع کبی اولور . وسعفه اکثر صبیانده چوق
اولور . بعضی سنده تا بالغ اولنجه اوکلمز . علاج سعفه صاحب قراسشلو
شنه ایسه اکک باشنده واولان صاحب قللرین منقاش ایله سشبا قشنا قشارلرب
کوره‌لر . اول قللرک دیبلری چورک وفاسد اولوب قل دینده بر قرجه رطوبت
کورنور . واول قللری آقاجده چوق اضطراب ویرمز . زیرا چورک وفاسد
اولمشدر . واکر قان غلبه‌سی وار ایسه دماغ بوغیه قیفا لیدن فصد اولنه
بعده ایکی بوزنده ویاخود ارقه‌سنه کور کی التندن حجامت اولنوب ماده بخلافه جذب
ایتدیره‌لر . واکر بونلر ایله اولمزسه النی طمرلری دخی فصد اولنمق صوابدر . اما سعفه‌دن
اولوب بیوسنلوابه قولاغ اردنده‌ن فصد اولنه دانه‌دن اخراج ایدلکلری قانی باشنه
سوره‌لر . وقولاغ اردنده‌ن بیونده فصد ایده‌جک طمر وار در اندن فصد اولنه . زیرا
بعضی نسخه اصحابی اول طمردن فصد اولنسه نسل منقطع اولوب اولاد کتورمز دیمشلر
اما سوزه اختلاف ویر . واهل تجربه بونک اصلی اولیوب صحیح دکلدر دیمشلر . و قزل
و صمغ سورمک باده‌ناقعدر صمغ و صمغ سرخ ورداسنک ورزده
جوبه وسرکه ورزیت ایله اولور . و باشنی بغداب کبی دکلندر بازو جبرانی
و بونلرک صولری ایله بنم کبه متصل یدیبوب بعده بو ورقی سوره‌لر . واکر صفرا
غلبه‌سی حس اولنور ایسه تحکمه کوره صفرایی استفراغ اولنه . علیه دافتیمن
وسقونیا مطبوخیله اولنه . اکر جبن ایسه سقوناد ویره‌لر . و صفرانک علامتی
ایکی غلیظ اولور . واکر بلغم غلبه‌سی حس اولنور ایسه حب صبر و قوقایا
ایله استفراغ اولنه . بعده موافق ضماد و طلالر ایده‌لر طلاء نافع نوبان الحاس
ومحرق قورشون ومحرق قرطاس وانزروت هر بریندن بر جزء صاریبه کوکرد نصف
جزء بو جمله سرکه دکل باغیله صلایه ایدوب طلا وضماد ایده‌لر طلاء آخر
نافع ورداسنک وزردوه جوبه وآجی بادم وسرکه دکل باغی صلایه اولنوب طلا
وضماد اولنه طلاء مجرب ورداسنک وزردوه جوبه ورفت وزرا وند طویل
واناردنجوبی وسرکه دکل باغی صلایه اولنوب طلا وضماد اولنه طلاء مجرب
آخر مرداسنک واقلیا ونمشن آجی بادم آجی ورزده جوبه جبرابر اوبه سرکه
دکل باغیله طلا وضماد اولنه طلاء مجرب آخر دکلسه مازوکیا غنده

قاورلش

قاورلش اوله سرکه دکل باغیله طلا اولنوب دهن اینده اوچ دفعه اشبو مازو قاورد
دقلری باغدن بیرونده آزه جوق طاملده‌لر . واکر صبی قتی کوچک ایسه آزه جوق طلا لر
ایده‌لر مجرب ذکرنا قوی اولنده اسکی شتور صاقی سبی وقوربه کشنیز وقنه
سرکه ایله ازوب طلا اولنه سعوف که رطب بثور اوله قرزمه ویرقتنا دوب وباشنی
اتوکله یویوب بعده یاقوتهالی ومرده قیبیل هر بریندن ایکی جزء ستنه علی دکندر ده ثب
یاانی هر بریندن دورت جزء زراوند طویل وقلنطار وصبر و اصبه صوئی هر بریندن بر جزء
سرکه ایله دکل باغیله مرهم ایدوب طلا وضماد اولنه دواء مجرب حمامدن صکره
کبریت صوئی وکبریت یاغی سورمک مجربدر . وصبی قتی کوچک دکل ایسه جنکار
وجمی دخی سوده‌لر . وایکی کونده بر قرارشی اولمق قتی نافعدر نعصل وامرسعفه
واکر بثیره لبوزده واکر سائر بدنده ایسه بوزاوتا بجزه لرد استی صولر
وحمام وایلیجه صولری بجارنه بوزطوبنی . و بو باده علت طرفنه قیب سنک ادمی
وحجامت ایتدرمک دکل ارمنی دکل قور وسرکه و طلاب دکل باغی سورمک نافعدر
وسعفه‌یه اوغلاجقلر بولی سورمک دخی مفیددر . وسعفه و بثیره‌یه جمله معدن
صولری وایلیجه یرده اولنورمق قتی نافعدر . وهر وطوزلو بالق وطوزلو قلاید
اترده وسائر بفزاندن پرهیز ایده‌لر . و بو علتده اکثر سنده چتور بیرده آنه چوق
قالغ ایدوب بر مدت اشلنمک ایله بو علت اولان . و بو علت ظاهر اولمش
ایسه دخی زایل اولور . واکر حکمی اولمزسه بر نجه دفعه یازه دوکندر پیر افلرغنا
باشنده اکر سنه تازه تازه قوبوب باشنک رطوبتنی الور ایله اصلاح اولور .
واکر صبیانده ایسه اکثر طرفنه قتویه‌لر که بجه مدت رطوبت جذب ایده و بو باده
سعفه وبثیره‌یه نفر اشندن صکره دوکی قارنده سرکه ایله مقل ازرق سورمک
مفیددر . ومحرق کاغدی سرکه ایله و حاقده حکره کل یاغی وسوسن یاغی
وسرکه ورجی واسفیداج رجی سوره‌لر . وادویه اولنه ازه جوق کوکرجین
ترسی دکل یاغی قاتوب سورمک نافعدر . دیکی طرنا غینی یاقوب
کل یاغی وسرکه ایله طلا وضماد اولنه . . . .
وجنوز قن النبی باب خصف یعنی استبک سولجورلری
بیبا شنده‌در بازکو نلرنده استبک بالمقدر . فارسیده
ففک رنده‌یه دررلر . و عربده القتف دررلر . واز نجیلر انواسی
دررلر . و ور و علم د بوناشلر ور و شدا دولر
یازد آیا مارنده اکثر واقع اولان و قنده بعض و رنکدن فر ده سولجورلرکه قرزل قزل ایکنه

باشنه بکی ظهور ایدر . ودمعی اولور . اگر قبلا ایکی سوروب وطلا بله اسفنج ایله سوروب
دباره صولرزر یا صولرینه وایجه صولرینه کیرمک ایله زایل اولمزسه خلط غلیظ سببیله چیغی
سنده زیاده اضطراب ویرر . اگر حرارت غالب ایسه فصد اولنمق گرک . بعده هلیلج سیاه
هلیله مطبوخیله استفراغ اولنمق مناسبدر . ومرسین قیناد وب صوینی گلاب ایله
ایله طلا ایتمک مفیددر . وغداسینی بارد ورطب اشیادن ویرمک وباردجه هواده اوتورمق
که صوق تأثیر ایده جک قدر اولمیه نافعدر . ودوره ایله بارد هوا اکثر ورمک دخی مناسبدر
وبدنه قطونا وبارد بیراقلر صولری سورمک جمله نافعدر . ان شاء الله تعالی

اوچیوز قرق بدنجی باب نبات اللیل بیاننده در

بعض نسخه لرده بو سوجقلره نبات اللیل دینشلر کیجه ایله ظاهر اولور . واوطبیبلر انواعی
بوقشور نا استقابیس درلر . ورومیلر ویونانیلر ایسور وغنتادرلر . بر قالیشمه وورد
بونک سببی بر بار کربدنه جلدیه خشن اولور . وطعام ایله معضم اولمش اوده لکن
ظاهر بدنه مسامی حشو نشونده مسدوده بولنوب خصوصا قیشین ایکلمارنده وباردجه
لرده مسام مسدود اولور . یاز آیلرنده منفتح اولدیغی کبی وبالجمله بدنده
بر حکه ظاهر اولور . کیجه ایله خرده سوجقلر ظاهر اولوب قیاس اولنور صباحدکی
اولدیغی حرام ایدر . ایرتسی زایل اولور . بونک علاج فکی ایسه ومانع بولنمسه
فصد ایتمک کرکدر . ومطبوخ هلیله ونقیع صبر ایله وانار صولری [illegible] ایله اولنلر
ایله استفراغ ایدوب . وماقدن ختنا وکرفس صولری طلا ایده لر وسرکه ایله
بغداب کبکی وکفکندر صوی وسرکه ایله باقلا وترمس اونی نافعدر . اگر بونلر ایله
اولمزسه بورق وحلبه اونی وعسل خلط اولنوب حمامده ضماد وطلا اولنه . و
حمامده شحم حنظل ودار فلفل [illegible] طبیعی ایله بدنی [illegible] دلک [illegible] وکرفس
صوی وسرکه وقزهره قیناد وب صولرینی بدنه سوره لر . وشحم حنظل صوی ایله
اکشی انار صوی طلا ایتمک فایده ایدر . واون درهم اق [illegible] وبش درهم
گوگرد وسرکه ایله معجون ایدوب حمامده طلا ایده لر . وبو بابده قیی ایتمک اشتها
اولان کشیلره قیی ایتدرمک قیی نافعدر . والاکثر اهل کیف اینسه انلرک
کیفلری قوتی [illegible] دنننده بو مقوله حکه عارض اولوب اقوروده اوپوز حار
قاشنور [illegible] واقع اولوب اکثر نبات اللیل علتی قیاس
ایدرلر . الحکم [illegible] علاج اولمز [illegible] انلرک کیف [illegible] حرارت
عارض ایدر . کیف قوتی زایل اولدقده اول حکه دخی زایل اولور . واو مقوله
دک علاجی لازم اولورسه [illegible] وشحم حنظل قیناد وب

صولرینی

صولرینی حمامده سوره لر . وبو علته مبتلا اولانلر هر صباح اوچ درهم شکر دادن باشنه دیم
مستقطر [illegible] واقتضا ایدرسه شاهتره صوینی کبیلریله لر . وکرفس و
رازیانه وانیسون تخملرندن هر برندن بر مثقال وراوند چینی بر درهم واوچ درهم
قزل گل شکر ایله سفوف ایدوب بو جمله اوچ کونده صباحلر [illegible] بو
سفوفی [illegible] عصیرنده اوچ کون ویره لر . . . . .

اوچیوز قرق سکزنجی باب جرب بیاننده در

اوبوز [illegible] فارسیده کر درلر . وفارسیده دخی درلر . واوطبیبلر انواعی
روبیا درلر . ورومیلر ویونانیلر ابسورا درلر . [illegible] عفونتلردن وقع
اولمش غلیظ [illegible] ظاهر بدنه دفع ایدر . وجرب ایکی
نوع اولور . جرب قوری وجرب یاش اولور علاج اول فصد ایدوب بعده
تمر هندی وشاهتره وصاری هلیله وهلیله کابلی مطبوخلری ایله وبنفشه
[illegible] ایله استفراغ اولنه . وبعده شاهتره صوینی ایچوب . وبو بابده
صاری هلیله شکر ایله سفوف ایدوب یمک نافعدر . واطریفل
دخی مناسبدر . وکاسنی صوینده صبر نقیعی دخی موافقدر . نقیع صبر بر
درهم صبری کاسنی صوینده بر کون وبر کیجه اصلاد وب اوچ کون متوالیا
ایچوب واوچ کون فارغ ایدوب وتکرار اوچ کون ایچوب واوچ کون فارغ
ایدوب تا طقوز درهم صبر تمام اولنجه بویله ایده لر . هر نه قدر قدیمی جرب
اولورسه زایل اولور . طبیخ شاهترج شاهتره بیوک درهم صاری
هلیله اون بش درهم سنا مکی بش درهم ماهیزهره ایکی درهم
کاسنی تخمی اوچ درهم طبخ ایدوب وسوزوب اون بش درهم
[illegible] طقوز درهم شکر خشت قاتوب بو جمله ایکی شربت
اولوره . [illegible] حب شاهترج صاری وسیاه هلیله
هر برندن بش درهم صبر [illegible] درهم سقمونیا [illegible] درهم شاهتره
عصاره سی [illegible] اوچ کون بیوغوروب حب ایدوب [illegible] دوروب
بوندن ایکی درهم بر شربت اولور معجون شاهترج صاری هلیله
اون درهم شاهتره وسنا مکی هر برندن بش درهم [illegible] اغاجی
ایکی درهم راوند چینی بر درهم قوتیش [illegible] صواریله بیوغوروب
معجون ایدوب بونک مقداری استعمالی اوچ درهمدر . میوه لر صوبلیه ویره
لر . وبو بابده اق [illegible] بر ملک [illegible] وارد قرص بر ملکی باشی [illegible] نافعدر

هلیله و بلیله و املج و هرنك كابلی مقشر هر برندن بر جزء و شربه جا عنا ایکی جزء دوکوب
وشکر ایله قیناد وب و بوغور دوب قرص ایده لر مقدار شربتی اوچ درهمدر
واکر استفراغ ایچون ویریلورسه اون درهم ویره لر و بو استفراغلردن و علاجلردن
منفعت ظاهر اولمز ایسه هر صباح بغداد بستنه دن شکر و صوفا توب ویره لر
و بو بابده شاهتره علف ایرلمش کچی سودی مجرب ذکر یاقولی اوزره باشش جرب الحکابه
نافعدر . و بعده قوری اشیا طلا و ضماد اولنمق کرکدر طلا منعقد اولنش ازه
چوق زیبوه و اقلیمیای فضه و مرده و قنبوقی و زعفره بیراقی و کندسش و شنجار و اول
بیراقی و مرداسنك بو جمله یی دوکوب و کل یاغیله مرهم کبی ایدوب کیجه سوره
لر . و صباح حمامده یویه لر طلای آخر باشش جربه نافعدر . زرنیخ سرخ و العفر
و کمش اقلیمیاسی و مرداسنك و زرده چوبه و کندس و وزعفره بیراقی و نوشادر
و زراوند هر برندن اوتوز درهم منعقد اولنش زیبوه اون درهم جمله دوکوب
سرکه و زیت یاغیله قرشدروب طلا اولنه طلای اسلم باشش جربه نافعدر
زراوند طویل و رماد و کندس و مرداسنك و مرجك ورقی بادام ورزده چوبه هر
برندن بر جزء مرداسنك و کمش اقلیمیاسی هر برندن ایکی جزء سرکه و زیت ایله
دوکوب طلا اولنه طلای آخر کمش اقلیمیاسی و کندس و قوری و رسمین
بیراقی و زراوند طویل و شنجار و باشش قنوج واشنان و قلب قرسنك جانبی
و مرداسنك و کوکرد و قرل و صابون زرنیخ واسفیداج و حب البان برابر اوله
دوکوب زیت ایله یا کل یاغی یا دفنه یاغی ایله طلا ایده لر . واکر تحلل اولنورسه
ازه چوق منعقد زیبوه قته لر صوایدر فصل حیان علاج جرب یابس و رطب
طلطوقسط و کندس هر برندن بر درهم میعه سائله بش درهم
کل یاغی بش درهم اوله تازك حیانه طلا اولنه جرب که حکه سی اوله
نافعدر . خبث الحدید و مرداسنك و قوری کشنیز که باشش اوله .
و جلنار و قنبیل هر برندن بش درهم کندس اوچ درهم کرفس صوایله
و سرکه و کلاب و کل یاغیله حمامده طلا اولنه طلای آخر اکشی انار صوینده
ازه چوق بوره ازوب کل یاغیله حمامده طلا اولنه . و شنجار شب یمنی دوکوب
سرکه ایله حمامده طلا اولنه طلای آخر بالچق اوینی و فاوق یمنی هر برندن
بوره نصف جزء کرفس صوایله طلا اولنه آخر مغره و دیکلرینه قزل کل و مرجك
اوتی کل یاغی و سرکه ایله طلا اولنه فصل جرب العین کوز جربنه و حکه
سنه بیره آتی و نشاسته و کلاب چالقیوب کوز قپاقلرینه اوزنه

قوبه لر

قوبه لر جرب اصابع الدوایات بر مغلوب ایچون جلنار صویی بتم کرم ایدوب بر مغلوب ایچنه
صوقه لر بعده بان یاغی طلا ایده لر . واکر شقاق وار ایسه بان یاغنه ازه چوق بیاض بالی
موبی قته لر . و بو بابده توربجی خولانی بوغیله نتشی الثنه و کل ایچنه اوستو می صاروب
و مهواندن مرهم کبی دکوب الدوایات واوجه جربنه و حکه سنه و شقاقنه ضماد ایده لر اکر کچنمه
جکده اولورسه حنظل بر درهم بوره بر درهم قزل صنوبر ایکی درهم سنار مکی
بش درهم بو جمله یی دوکوب سرکه و کل یاغیله قرشدروب جکه طلا اولنه بیراق اوله
که بلا سبب جرب کوزلرنده واقع اولسه تمام نافعدر . و شب هسوم و مرسین
طبنجی و فاوق قابوقی و مرسین یشیلی دوکوب ماتنه سوره لر منعقد کیجه سی ایچون اکر
استرخا و فالجدن ایسه اثارك یاغنه نطر اولنه واکر قوری تر علاجی ایسه کولك
الالعا یاغنه نطر اولنه . واکر دم غالب اولوب و نازل اولمش ایسه ایکی قفا اولوق و
ادغران اتلرینه سلك یاپشدروب و جا منلر ایله ماده یه و قفاده جذب ایدوب
بر مقدار شب یمانی واون قدر قطران ایله فتیل ایدوب اکر ارده اکر خورسنه اوردنه
داوکنده کنوره لر . واکشی انار صوینی منعقد ایدوب فتیل ایله و فرجه ایکنوبکه
دخی نافعدر . فصل مجرب جرب رطب و یابسه و حکه به مجرب رصاص قلعی
اصلاد وب ابریزه سی بسوزوب صوینندن بر فنجان ایچه لر و بر کون ارام ویره لر
بنه ابریزه سی بر فنجان دخی ایچه لر . و بعده ایکی کون ارام ویره وب ابریزه سی بر
فنجان دخی جمله بش التی دفعه ایچك ایله زائل اولور . و جربه نافع اولان موردات
بکی شرسینی یا قوب سرکه ایله حمامده طلا ایده لر . واسکی پنیر دوکوب
و ایچنه منعقد قاتوب طلا اولنه . ملح اندرانی بان یاغیله طلا اولنه نوشادر
کل یاغیله طلا اولنه . قوزی قولاغی کوکنی سرکه ایله حمامده طلا ایده لر لابد
کوکی صوینی طلا ایده لر شیطرجی یاغنده یاخود سدایچنده یاغ قالنجه قیناد
دوب بعده کل یاغی و زیت قاتوب سد زائل اولنجه قیناد وب طلا اولنه قره
اغاج بیراقی که اکثر جربنه انفع دیر . عصاره سینی سرکه ایله جرب متقرحه و
دمتقشره یه نافعدر . وارپه بوزه سنه زیتون صبی قاتوب سرکه ایله طلا
ایده لر و زرنیخ نوشینی یا قوب سرکه ایله متقرحه طلا اولنه . و بو که عسل
و بغدای ایچنده بولنان دلوجه دانه لر اوینی قفسلر صوله یدر . و دکز کوپکی و
دروج و شقایق النعمان دوکوب سرکه ایله متقرحه اوره لر فصل جرب
سوداوی بو یکه لونی سیاه اولور . و حکه یه که قانی مخلوط اوله لونی حمره
و سواده میل ایده . منعقد فصد ایدروب و استفرا غدن صکره ترنجانی یمك و طلا

وضماد اتمك بيله نافعدر . وزنجار وصمغ البطم ودخاسن محرق ومنطرون وار ايله اوى بسركه
ايله يوغوروب جرب سوداويه نافعدر . وقطران سورمك دخى نافعدر .
وقنفذ طاشينى ازوب سركه ايله طلا اولنه . ودائم بادم ياغيله بيان الشور
بيه لر سوداويه جربه نافعدر . وهيرج صابونى دوكوب كل ياغيله سوره لر ويا بيوز
انواعنك تحجر كل ياغيله طلا ايده لر . وزعفران ايله قهوه ايچمك وطعامنه واشربه
سنه دخى بونه مقداركنايه زعفران قاتوب استعمال اتمك جرب انواعنه نافعدر
وتذكرت السويديه قول ادرده هر درهم زعفران ملك ايله جربدن خلاص اوله .
اوفيونزن طقوزنجى باب قوبا بيننده در
مرگى دورلر بر علتدر . وقاره سيه بربون وقر اسابنلر بونده دورلر وكندبوز
دخى دورلر . وازجيلر انواعى انقلا عاجبو دورلر . ودملر ديوبابنلر قلوعوسس
دورلر . مرگى علتنك سببى ايكى نوعدر . بر سببى بدنده بربرا مز خلطدر ايكنجى
قوت طبيعت دبرا مز خلطدركه بنه بدنده دفع ايدر . وخلط دخى ايكى نوعدر يا بر خلطدر
كه حدتلو ورقيق وغليظ وسوداوى قائمه مخلوط اوله . وبر بو شريله قوت طبيعت
برا مز اخلاطى شريف انداملردن منع ايدوب ظاهر جلده دفع ايدر علامتلرى
اگر خلط حدتلو ورقيق اولورسه مرگى صولو وقائمه مخلوط اولوب اثارى
ظهور ايدر . ومحرق اولور . واگر خلط غليظ وسوداوى اولورسه مرگى يابس
اولوب وادلعو محرق اولماز . واگر بو اخلاط مخلوط اولورسه علامتى مبانه
اولور علاج اول كوره لر قنغى خلط ايسه اول خلطك استفراغنه مشغول
اوله لر . واگر خلط بوذكر ايلديكمزدن مخلوط ومركب ايسه استفراغى دخى مخلوط
كركدر . وهر قنغى خلط زياده ايسه آنى استفراغ لازمدر . وبو اخلاطك استفرا
غنه اولان اسهال سوداوى اولمقدن مالنجوليا وقوبه كبى اول بابده داوى
علاجده ذكر اولنمشدر . اگر وراجعت ايده لر . وبو علته هر بار حمامه كيرمك نا
فعدر . زيرا اگر يا سوداوى مرگى است ايله جلدلر آسنده اولوب حمام
نافع اولور . وطاتمو ايله صولرى واشنك كبى ايليجى صولرده اوتورمق صايى
فعل ايدر . وحمام دانيرن صولرى صوكنده اشيار موافق ضماد وطلالر اولنه .
وبو مرگى ابتدا ظاهر اولوب كوچك ايسه آچ قارننه آغز توكرگى سوزمك
بده بر اكنده اولمق نفوذ دورلر . وسركه ده اصلانمش صمغ سورمك دخى نافعدر
واستفراغلردن مقدم منضج ايسه استعمال قصد وبعده مسهلاتك استفراغ
اولنوب واگر مرگى رطب ايسه مبنى داردر قوصمق كركدر . واسكى

ترکوبه

ترکوبه قويوب غليل وطبيخ ايچى اسلامكركدر . والكنده رطوبتى اوليه وامث ايچه
كيرمش اوليه . اگر غليظ كشكاب سورمك خصوصا ياغلى واروب اودن فشم
اوله . ودچكندر . وبغداى كبكى دو وكلسنه قاوون چكردكى بربرده قينادوب
طلا ايده لر . ومجرب تجربى شونشنه ايله قينادوب سركه ايله طلا اولنه .
دهن حنطه بغداى ياغى شريج اكتنى يسبله غليظ ايدوب سورمك نافعدر
ونادو داووردكت ياغلى سورمك دخى موافقدر . واركت صمغى وكثيرا وصمغ
عربى سركه ده وشريج اكتنى ياسنده بركيجه اصلادوب سورمك بعد الاستفراغ
نافعدر . قبل الاستفراغ زائل اولورسه مازه كبرو رجوع ايدر فصل
قوه باه رطب اگر باشلنجى اولوب دقان وصو ترشح ايده فضض و
مازو وصمغ وكثيرا وشياف مامثيا ومغل ونوبا اتفى سبى سركه ايله صلايه
ايدوب طلا اولنه . وغناب بر لرنه كه علت قيب اوله حجامت ايدرمك
وسلك باشدرمق مناسبدر . بعده كل ياغى وموم ردعن سوروب
وابرسنى اره دنخود اونى وقاوون چكردكى وبغداى كبكى وكثيرا صوده قينا
دوب طلا ومنطول اولنه . وبه ارده سبى بابونج وخطمى طنبجى ايله بويه لر
واگر باقى قالورسه تكرار سركه ده وشريج اكتنى سنده اصلانمش صمغ
سوره لر . وكندسن وزرده چوپ وايشق صمغى دخى سركه ايله سوره لر
نقطه بياض آق تنقطى طلا اتمك نافعدر طلا وتكسير مازو وكثيرا
هر بربرندن بشر درهم مرداسنگ وسركه ايله يوغوروب طلا وضماد اولنه
طلاى آخر مابق طونقالى بر جزء كندر يارم جزء سركه ايله طلا اولنه آخر زنبق
سياه دورت درهم وعرس بغدادى اوتوز درهم يابشى پنج
ومنطرون هر برندن دورت درهم بو جمله دوكوب سركه ايله سوره لر
جمله مرگى انواعنه نافعدر فصل قوبا كه خايه لرده اوله اسفيداج
سكز درهم كوكرد ايكى درهم ميويزج بر درهم اوله . تركيب
ايدوب طلا اولنه . ومرگى زائل اولدقدن صكره رايحه دار دولر سوره لركه تكرار
معاودت اتمه فصل وبو علتك بر نوعى اولور منوقه يه منتشره ودمارية
دخى درلر وكه علاجنده اولمز بعضلر بونوعى منقدمه يه جذام دردرلر . اگر برقاچ
دفعه قصد واستفراغ وقيى واحتقان ايله بدنى محكم پاك قلوب وعلته قنغى خلطدن
ايسه اكا شكيبا ايدوب طلا قويوب اوليدركه زرا ريج بوحالى بر ايتك باقى ايله
ازوب بعده سورندوب اول ياغدن طلا ايده لر . اگر قره ايدرسه ملايم ..

استفراغ ورجعی ایله اولدر وذکر بو مرکز ابتدا اسبابی کبی مشکل علتلرده دخی اولوره اگر مشابه اولورسه تا و روانع اولوره وواته لری ازآب ای دواغ اتمک ایدرایل ایدوب بعده اول واعتدال بابی واستفراغ ورجعی ایله اولدر فصل واگر مرکز برمی نوعی کبی باکثر لوبنده معلوم اولوب انکک کبی زاید غلط حس اولنماز ابسه استوا قوه ممکن ومرض علاجا ایده لسر

اوجوز التینجی باب بل صوقلوغی علتی بیاننده در

از جمله انواع عذ بنور باوردر . وررومطر ویونانیلر بره تیز عوبور بارزودر بل صوقلغی وبیک مثانه بولندن وتقیب دن اربک کبی ماده المقدر اگر صوقدن دمدتلوخسته لنام صوکنده وجوقا بول وسنوا ایدوب بعده وکتدن فارغ اولیجق ایچرده ماده قالوب انونکله برین تنقیه ایدر . وبعضلر جماع ارزوسندن وحاجه بجاعده برطرف ایده حرکت اتمش بکین ال قوتندن عارض اولوب دینی ونقنه وار وداوقحسته غلل ذماسکه سنه ضعف کلور وردر . وبو علتده کبوزکه مجراده قرحه وبلکی ناصور اولور . وبو علت اوج نوع اولوره بر نوعی سهل وخفیف اولوب انون رطوبت از سیلان ایدوب تیز زایل اولور . وبرنوعی سیلان ایدن ماده قالن واربک کبی غلیظ اوز . واوچنجی نوعی قضیب اوزکی کبی قایم اوله مز . التنده واوسننده اولان اعصاب وعروق راست قایم اوله مز وهر بار سیلان ایدر . وقضیبک التی طرفنده اولان اعصاب دوقنه کزان دستغنجی مشکل علت عارض اولوب وقضیب اکثریا وبوکزی اولوب قیاده کلسنه طوغمار خصوصا بو غده منتون دانزال جماعده عظیم وجع عارض اولوب بیوق اضطراب چکر علاج بو علت اشد المرنده قابض وامساک ایدیجی دارو لر ویروب علت زایل اولسون وامساک ایلسون دیمک خطادر . بلکی دخی سیلان ایتدرجی اشیا لازمدر . ومعز اندن دسنراب ایچکدن وطوزلو لردن محکم پرهیز ایتدروب لطیف مستحلب لرومستحلب ایله کشکا بارکه بادم بایق ایله اوره وبادم هر بیره لریله وعلایم بابعلو غذا لر ومکان ایسه کاهی جماع دحمام دخی مناسبدر وکوننده بر درهم تره منقی شکره بولا بوب وبادم بایقیله وبرلرکه تمام مجرا افتح اولوب ماده مراد اوزره سیلان اغره و قیش اولنده ایسه هر کون یارم درهم کندر بیه لر وده ایم مصطکی بکی کندر چکنده لر ودایم خیار شنبه وخیار نبر واید کوبی بچکلر نوبا شکر ایله معجون ایدوب تناول ایده لر که مجرای یاک ایدوب وانکک اوالتنه قوت ویره لر وبو علتده

دائم اولوب وحجر اسبی نوسیع اولدوغی لازمدر . اگر قابض دارولر ایله امساک اولنور سلس البول وتقطیر البول علتی انتقال ایدر . وبرنوعی دخی اولورسه اولسون علاجی فی مشکلدر حتی بر جنز لریله محکم کوزه دوب تمام تنقیه ایلدکده حکمه کنوسندن سیلانی منقطع اولوب وازقالور . وبر مرده ایچنه نبت بابی نودوب دو اثر ایچنه قویوب جامده بر ازمان اوتوره . واکثر قازبره سی اوله صوایدر ماده یی جذب ایدوب دسنخینی بجوا ایده . وبو علتک بر مدت تمام سیلان ماده ایدوب وتمام مجرا انقیه اولدوغی حس اولنوب وکبورکت اول رطوبت غایت غلیظ اوز . معلومدر که نفع بولوب امساک زمانیندر معجون امساک تره منقی دورت درهم رازیانه بزری ایکی درهم خیار شنبه اون درهم وخطمی وخیار زه چکلنی هر برندن بش درهم معجون ایدوب اوج دفعه بیونی ویره لر . باقی قلان ماده وده سیلان ایتدرمکله یاک ایده تمام سیلانندن قالدوغی معلوم اوله بو معجونی بردفعه یارم درهم تریاق فاروق قاتوب بو معجوندن اوج کون هر کون اوج درهم ویروب وینه اشتابشی ایدوب دناشی ایدوب کوره کهراسکنده مثانه سنده ایچرده بر وجع اولمیه . واگر بونک اسکندن وجع عارض اولورسه تکرار مستحلب وبادم یاغی وخیار شنبه وتره منقی وکندر ایله ماده یه بقیه سیلان ایده . واکثر اصحاب وجع وتقطیر البول وسلس البول متعلق بر سنه ظهور اتمز سه اشبو بو معجون امساکه بو دفعه بر درهم تریاق فاروق قاتوب واول معجوندن اوج درهم اوج کون دخی استعمال ایده لر . ودناکه ماده یه امساک ایده کیجه یارم درهم بالکثر تریاق فاروق بیوب اوج کون دخی بو اسلوب اوزره یارم درهم تریاق فاروق بیه لر . ودها الخلیل الملک الجلیل که دهن مبارک دیدکلری بیرتیه باغنی دنبفطه وسورنجان یاغلری ایله ذکری وخایه لری واطرافنی اتشی کنارنده یاغلیه لر . واگر قضیب اکثریا قالوب ووجع بو غبسه بو یاغلری سوروب برتخته ایله بند ایدلر یعلیم یاغلیه لر . واگر بو علت مزمن اولوب دمثانه دقضیب مجرالرنده قرحه و ناصور اولمش ایسه مثانه وقضیب علتلرنده انکک قرحه وناصوری علاجلری مفصل مشروحدر . اول بابلره مراجعت ایده لر

دیبوز التی بریجی باب انواع غدده واواضع فرنک بیاننده در

مرکب چیزدر بر اکثر بلغمی خلط اولور . ومنعقد اولور . وکاهی سوداوی خلط دخی اولور . وازجمله انواع افتاضی مثاعا بقه دردر . وررومطر ویونانیلر قوقو واماله قرانجس دقوقود الفتوقاربه عاله فرانجی دردر . وکاهی بو نام ایله

ربع وركب اولور بونك **علاجی** هر قنغی خلط ایسه ازال استفراغنه جهد ایدوب و
معجون غذادن وركتابنده مسطور ودر. انك استفراغی ایله زایل اولور. اما بر نوع قوده
دخی واردر كه آنی یونانیلر زنكك زنقسندن عد ایدرلر. و زنكك زنقسنه ایدوكلری علاجلر
ایله زایل اولور. زیرا اول نوع قوده بعضی برلرده ظاهر اولوب خصوصا كوكسده اولسه
ظاهر اولسه آنی طلیخ ایدوب اچوق واشتماك اولمز واولطلر دكولكلری قواب ایدر.
اول بابده بحث ورچوب جبنی وصالسه باروله ذاتا مانند اشیا ایله قومه دیكلری
خانه حبس ایدوب وهوا اثر ایتیوب ایدرلر. اندن غیری ایله اولماز تا آخره كوكلری قواب
ایدوب فاسد ایدر وهلاك ایدر. دفعه اولسنده دخی ظاهر اولورسه دخی شیلدر.
بنه زنكك زنقسی علاجندن غیری علاج اولماز. **علاج اعراض** زنكك جبارنه طلیعتی حار و
یابسه. مثلا بو كوكدن اوتوز درهم مقدار پاره لیوب واتی یوز درهم صوده
اون ایكی ساعت قینادوب اول صودن نصفی چقاروب خفیف صو اولور.
وتكرار قینادوب ایكنجی قیناتمش غلیظ صو اولور. و چوملك قیناتمش وادوانی
بر دلك كركدر كه ایچنه مقیاس ایچون بر چبوق قویه لر كه قینایوب ثلثی قالدقدن
كی قیاس ایده لر. بعده غلیلی هوا اثر ایتمزیره قویوب. و بو ایكنجی غلیظ صودن
تحلیه كوره قرق درهم دالی درهم هرنه ایسه هر صباح و هر ایكندی وقتنده
تنبه كرم ویروب درلر. و هر صباح یارمو طلب ایلدكچه اول قیناتمش خفیف
صودن یاردچه ویروب اون بش كون بو منوال اوزره قریلدوب واكر اكثری
دقتنده اوجاغی وار ایسه قوری خاصه ویرمك دخی مناسبدر. و غداسی
قوری یلیج كبابی وبكسمه و بادام وقوری اوزوم ویروب صوق صولردن صقینا نشر
اكلدن دخانلر ومفرطلر مدن زیاده مقدار ایده لر. و اون بش كونده اصلاح اولورسه
اعلا الافراب اوج هفته بو منوال اوزره تكرار تازه تازه ایكی كونده بر صاپارنه وچوپ
چینی قیناده لر. دفا باقو درلر. بر كوك دخی واردر. وصالسه قراجه دلر بر
كوك دخی واردر اهلنه معلومدر. بو نارك جلدسی یابس اولوب ورطوبتی
دخی خلطه دفع ایدر بونام ایله علاج ایده لر. دیو طبیب اولانچه هركس
عهدسندن كلمز. انونكچون مركبنده تفصیل ایلدك. و نازك فراغ كشیلره
ومدمن اولوب حدمدن قوتی قابل اولمیان كشیلره بو ایرچ جبا بی دیله نیم
كرم ایچوروب درده درلر. و بنفشه شرابیله تاوه حبسی دخی ویررلر. و
معجونا دخی ایدرلر. اكثر زنكك اولیوزنه دخی زنكك اولیورنك غذاسی بوخبیث
غایت نافع اولوب اصلاح اولور. و بو فرنكك زنقسنده غذاسی اولدقدنسن

بوداولرده

بوداولرده مستهرت بولمیوب دستایع اولمامشدر. وعربی وفارسی
طب كتابلرنده دخی یوقدر. وصاپارنه كرمه دیمعلد و درلر نظام الاود و بونام قوزده
كاف بابنده كرمه دیمعلد. وبو علت بو اجزالك وبوكا نافع اولان اشیا ایله
صنفی شرح وبیرلمشدر. و بونك بر نوع دخی واردر. بكری درهم چوپ چینی
وبكری درهم صپارنه وبكری درهم راوند چینی قینادوب ایوزدرهم نشكر
ایله معجون ایدوب هركون بر قاشق قدر یبیوب وپرهیز ایده لر بو علت دخی
اصلاح اولور. اما بكرمی اوتوز كون یمك كركدر

اوچنجی الفنك ایكنجی بابی حمی انواعی و احوالی بیاننده در.

اسمه لرده فارسیده تب درلر واوزنجیلر انواعی
درلر و رومیلر و یونانیلر
درلر حمی انواعی قنی چوقدر. بونارك جمله سی اسمی وسببلری
وعلاجلری ایله تشخیص اولنماسینك اوصولی واحوالی تجربه كوروسك باشقه
بر كتاب كرك ایدی اصحاب تشریح اقوالی اوزره بر مقدار شرح وبیان اولنه
دخی زمانمزده مشهور اولان حمیلر علاجنه. بو یله اولور كه بر نوع حمینك علاجی
بر اخر حمی علاجنه معتبر اولور. زیرا عادته ده یافود اشیا سنده دخی فرقده بنیه
اولور. اما اكثرنده علاجلری باشقه باشقه لازمدر. انونكچون زمانمزده حمی بر جوق علاج
بر بر ایدرلر كسنه نفع آزدر. و اكثر حرارت و آتشی تسكین ایتكله طبیعت دفع
ایدر. بو یله علاج اولور كوردك ایدی حمی اون طقوز نوع اوزرنه در اصلی
دردیشلره و هر برینك تحتنده دخی نیجه حمیلر واردر. بعضیسی انتقال ایلر و
بعضیسی مثبهث ایله معلوم اولور دیشلره واصل اولان اون طقوز نوع
حمینك ۱ بر نیجه حمی یوم درلر. ۲ دخی یوم دخی بكری بر نوع اولور دیشلر
اشغه ده كتنو بابنده تفصیل اولنور. ایكنجیسی حمی عفونی درلر. ۳ واوچنجی
سنه حمی غب خالص درلر. ۴ دردنجیسی حمی غب غیر خالص درلر. ۵
بشنجی سنه حمی دموی درلر. ۶ التنجی سنه حمی مطبقه درلر. ۷ یدنجی سنه
شطر الغب درلر. ۸ سكزنجی سنه حمی نائبه بلغمیه وغیره درلر. ۹ طقوزنجی
سنه حمی لازم بلغمیه وغیره درلر. ۱۰ اونجی سنه حمی فارقی الظاهر والبارد
فی الباطن درلر. وحمی ذی العكس دخی درلر. ۱۱ اون برنجی سنه حمی ربع درلر. ۱۲
اون ایكنجی سنه حمی سدس دخی و خمس دخی درلر. ۱۳ اون اوچنجی سنه حمی
مركبه درلر. ۱۴ اون دردنجی سنه حمی دق درلر. حمی غب خالص وغیر خالصه

تفصیل اولنور زیرا اندن متوزدر ۱۷ او بشنجی سنه دن ودر ۱۷ ودن الشنجونه
وردر ی حمی ابله دخی سز دخی اولنور بونی نفقدن تشخیص فنی کوجیدر زیرا
اوج حمی حمی اوروجبی بردر و سنجو نوسی دخی بوکه تابع باذلشده ۱۷ اوتا یه یجی
شسنه حمی ی ودربه درمرکه بعضی سشبشلروتا وجعدنا وجبانلردن وصداعدن اولنور
وبخاره وذکر ابلدوکمز حمی ربو بیته به تابعدر حمی ی بو بته بابنده تفصیل اولنور ۱۹ اون
سکزنجی سنه حمی و دبابیه مردر ۱۹ اون طقوزنجی سنه حمی جدری وحصبا وغیری
وردر و دبونلردن صکره مشهور اسملو حمی لر واردر نافض وسونافس وغیرلر کبی
بوکه دبونلک تحتنده افلدر واسباب وعلامات ومعالجه جابه اولنور قدره هر بری بمحلنده
ذکر اولنور و وطبیبه لازم اولان بودرکه بونلرک تفتی نوعی ایشه معلوم ایدنوب
خلط نهیجی عناصر اربعه دن قنغی سبب غالب اولوب داوه مریضک مزاجی دخی قنغی خلطه
اوزرینه در و دبا اخلاطده حرکت میدر معلوم ایدنه دخی دیو کلری علت بر حرارت
غریبه درکه بورکدن قوبار و دروحک واسطه سیله طمر لرده قانه واکثر قیز یاستنه
در کوب جمیع بدنه پراکنده اولوب وبدنی اسیتی ابلر و وادر اسکنک فعلی بدنده
ظاهر اولور و زیرا اتنک بدنی اوج صنف مابه دن مرکبدر و هر بری اصل انا ابلر
وبونلک بنیا نیدرکه سکوکلر واعصاب ودوفدره ایکنجی سکوکلر ایکیکنور و وقانلر
مخلوط بلغم ورطوبت طمرلرده وتجویف بدنده اولان اخلاطکه صفرا وسودادر ادنجی
سی روح طبیعی وحیوانی ونفسانی در و وجمله بدنه پراکنده اولمش بخارلردرکه بونلک
احوالی فنی تفصیلدر و دبوفنده بونی تفصیل مناسب دکلدر وحکما ومتقدمین
بو حالی حمامه تشبیه ایدوب مثلا بدن حمام اولور واروایح که طبیعی وحیوانی ور
نفسانی ونجارلر دیدوکمز اوده حاملک هواسی اولور و وقتا حمی حرارتی اصل انوالده
معلق اولورسه شو بیلدر که حمام اتشنک حرارتی دیوارده و دطاشلرده اصلوب
معلق اولور انوکیجون حمی یو دقدر تشخیص کوجیدر و ذکر بو مسئله در
وقتا که حرارت اول اخلاطده معلق اولوب واندن صکره وارد نکه حماملک فوز
ارنده اولان اسیتی صودن حاملک طاشلری ودیوارلری انوالده مسلی اسیتی اولور
بوکه مثال بو نوع واقع اولسه اول نوع اوزره عارض اولان حمی یه خلطی دیلر
وهرقچن که حرارت روحده متصل ونجارلرده معلق اولدر حکلطلر واندا مدمانون اسیتی
اولمش اولور و نکه چراوده اتشی یاقوب اول اوکه هواسی تعفندن اسیتی
اولوب وطاشی ودیوارلرینی مقداریجه اسیتی ایلیه بونوعدن عارض اولان
حمی و حمی یومیه دیرلر و اعدبلکلرک بخشمز اولان یومیه حمی که ابتدا ایلمش اولدوکی

کونا استمه سی دبابت اولور جوق الحلمز و زیرا حرارت مشاهده روحده معلق ایدوب روحک
لطیفلکندن تحلیل اولور و اکثر وسبیله ایله برادرجمی و اشتغال انزاعیه حمی یومیه اکثر
حالنده برکونا برکیجه اولور ایواج کونا اولدمی نادر واقع اولور و دبو نوع حمی نک وقتی
جنسی اوجدر ودقی وخلطی دیومیه در و دقی دیدکلری برحالده ایکی جنسدن دخی خالی اولمدز
بریا بسیط در و بریا مرکبدر و بسیط انکدر که ماده سی برخلطدن اوله ومرکب انکدر
که ماده سی ایکی خلطدن اوله یا دخی ازیق اوله دقی اون اوج حال اوزرینه مبنی در ۱
برنجی برحمی درکه کنده ذاتیله خستلق اولور ۲ ایکنجی برحمی درکه وضع دنشانی دوجع و
یا ورم بعض شیشلر اولور ۳ اوچنجی برحمی درکه تنز واسیتی اولور الا فاده وورم
۴ دردنجی برحمی درکه آهسته ارک وآغوزق اولور الا مزمنه ودر ۵ بشنجی برحمی
درکه کنده ن طومغر ۶ التنجی برحمی درکه کیجه طوسنه ۷ یدنجی برحمی درکه سهل تجربه
سکزنجی برحمی درکه مشکل واوزاصلده طوغرو طقوزنجی برحمی درکه لازم اولور الا
مطبقه دیرلر ۱۰ اونجی برحمی درکه لازم اولماز الا مغیره دیرلر ۱۱ اون برنجی برحمی
درکه صوود اولماز ۱۲ اون ایکنجی برحمی درکه دمنره وجیدر الا رعده دیرلر ونافض
دخی دیرلر ۱۳ اون اوچنجی برحمی درکه قشر بره واقع اولور یعنی بدن اوره یرزنکه
ترو سالرده دکو کرجندرده وصندنا وقلرینه واقع اولوب نوکلرینی قباروب اولوبرر
دبوذکر ایلدوکمز حمی لرک تحتنده دخی جوق اسملو حمی لر واردر دقی که خلطی نوعندن
اوله دبیشی ایدرک اکثر دیرلر که بلغم وقانه وصفرا وسودا ایله در و واخلاطی بابنده
ایکی دن خارج اولیوب یا طمرلرده و یا طمرلردن طشره متعفن اولوب دکلی حمی
برحیی دخی بریا بربله ترکیب اولور و دبونک انواعی جوق اولور مثلا برقچی
برغیری حمی ایله مرکب اولوب وهر برینک ایسه درجه سی وانوازه سی ورتبه
سی واردر معلومدر که بعضیسی باندریجی وبعضیسی و آهسته و
بعضیسی میانه یعنی اورته حال ایله اولور و بو تقدیرجه کاهی اولور که برحمی
باندریجی ایدوب آهسته ایله یا میانه ایله دکاهی میانه باندریجی ایله دمثلا مطبقه
به مطبقه ایله وکاهی مطبقه مغیره ایله اولوب و وقتی متصل استمه ایله ایام مجور
دقیاسی ایدرلر که استمه سی بردر و ونوبتی دخی لازمدر و خلطی که عفونتدن
نوتنه بعدوب طمرلر طشره سنده متعفن اوله دبیشی ایدوک الا حمی دایر
درلر یعنی دور ایدیجی دیکدر که نوبتی بروقتده متبدل اجره ثابته اول وقت
برینه کلور و مثلا بوکون اوله و وقتنده یاقود ایکندی وقتنده طوتمزه اول برکونا
انقطاع طوتمز شوبله که بنه او اکلی وقتی برینه کلور بوکه نایبه ودایره ومتبره

دخی دیمشلر زیرا بو نوع اسمده نوبت ودور وتغیر وقت موجود در اگر خلط بلغم اولورسه
هرگون حمی دوتر واگر خلط صفرا اولورسه بر گون طوتر وایکنجی گون طوتماز وانگا غب
دیرلر وگوننا اشتره دخی دیمشلر واگر خلط سودا اولورسه بر گون طوتر وایکی گون
طوتماز بوکا ربع دیرلر واگر خلط صفرا وبلغم اولورسه حرکت ایدر بر گون اسیتمه حرکت
طوتر وبر گون آهسته حرکت طوتر وبو حمی‌یه شطر الغب دیرلر واول نوع حمی‌یه که خلط اراده
متعفن اولمش خلط ویمش ایدوکت الا مطبقه دیرلر ولازمه دخی دیرلر وقیاسش قاعده
بوکه ایدهسونا فتسی دراسیتی اولور هم متعفن اولور بوزنی اوج دورلو اولور بری بیانونا
از عفن اولور یادخی ارتق عفن اولوب وارتوقی درست وصحیح اولور ودخی بری دخی بر
بجمیع قنیری درست اولوب اکثری عفن اولور اندن دخی شوی اسمه که بو حمی فا [illegible] تولد
ایلیه الکلی [illegible] دیرلر واگر جمله‌سی ناصاف متعفن اوله سلامت اولمز هلاک اولور دخی
اسمه کم ناستیکلدن متدابه متعفن اولوب جمله‌سی تعفن ایده مطبقه اولور
وانکه کیم نوعنی اولماز دمش ایوک یا اولورکه جودخه اسیتی الدا [illegible] متعفن
اولمشدر واکه [illegible] طشره متعفن اولمش اوله انکه سببی ظاهرده و یا
طشره بره [illegible] ورم دشنمش اولوب یا معده‌ده یا جگر وطلقده واو ده [illegible] و
اویکیا وحجاب وجاب پهلو وعصبرنده ور باطلرنده یا خود عضله‌لرندن هرنده بر
شوحله ورم دشنمش اولوب حمی اولور وحمی که کند وذاتیدا اولیه اکا عرض دنیلر
دیمرنا ودرالم ایدیلرلر نهایت اول الم حمی ایله ظاهر دیمیش اولور واشان حمی
نججینا بو حاله طوغر سوال اولنورسه اکا مجموع جواب بودرکه بدنده ماده فزونی
جمع اولوب وقلبده مکانی اولان حرارت غریزیه که حرارت اصلیه‌در اول فزونی
ماده‌دن عاجز اولور واکی هضم ایدوب صلاحه کتورمک استمز واول ماده حرکتنه
نجا زنکن سببی فزونیسی اولان روحی مشترباملرده غلیظ ایدوب دشور [illegible]
کچوپ تنفس دخی دسوار [illegible] ویره‌بیلور وبونکله حرارتی قلبه اوده
وقلبدن مشتربانلره کچوب جمیع بدنه پراکنده اولوب حمی ظاهر اولور مثلا ظاهر اسیتی
سوداللذع که اعضاده ظاهر اولسه انکا سبب اولان مشتربانلر بنه روح سببی
ایدراسیتی ایدر وقلب دخی اول سببدن اسیتی اولور زیرا بیور کدنا جمشدر
ولا نزه جوکه اولشمشدر ومشتربانلر بیورکدن انقباضی حرکتله کنورو پرضیه کچوب
وانعفونت ومشتربانلرده اولان فان مدووج بنه مشتربانلرک انقباضی سببیله کیرو
بیورکه [illegible] ودیوار بیور مده خزنه بیورکده اولان روح وغب حرارت وسبور
قرنج قبول ایدوب بنه جمیع بدنه پراکنده اولور واول سببدن اسیتمه طوتمر واکثرین

حمی محرقه

برازر خلطدن پاک اولدی بر گون طوتمز واگر خلط دخی باقی قالورسه ایکی گون دخی اوج
گون طوتدی ایده بر گون طوتمز اسمه حمی بوم دور اما جائزدرکه ایکی گون یاخود اوج گون
طوته واگر اوج گوندن زیاده طوترسه معلوم اولورکه حمی بوم دکلدرکه برازخی ایا شغل
ایلمشدر واسمه نکت سببلری ایکی جنسدر برینه طشره دیرلر بریسی ایچرودن اولور واول
سببلرکه طشره‌دن اولور الا اسباب بادیه دیرلر بو نوع چوقدر بریسی هوا
عفونتیدر ایکنجی سبب مرضلری رورکه هوایه آمیخته اولور اوچنجی کنشده یاخود یا
آتش ترشوده زیاده اوتورمق دیا یوروک ودماغ سخونت حاصل اوله
دوردنجی بعضی هوا اسیتلکده صویه کیروب یاخود معتاد صوسزلدن صب وزاج و
کوکرد صولری ایچک کبی اوله جمله‌دنا صب وزاج صولری سالملری سدایروب
وجلدیه کثیف ایدوب عارض اولان حرارت دیجاریر همچکم تحلیل ایدرخاج اولور
بونکله ایچندن نفع ایلمز بو معتوده صولر ایچلکدن کنیشلدی زیان حاصل اولور بشنجی
ناگاه دفعه چوق ریاضت وقوته حرکت اتمش اوله که بو بابده حرکتلر عادتی اولمامش
اوله وجماعدن وقی کنددیه الحاح اتمک بو نوع عدندر التنجی دنشر صویه کیروب
حرارت غریزیه‌یی ایچرو یه جکوب واسیتی طشره‌دن اکا کاره ایلیه ویدنجی
صوده چوق الظعه بدنی اندیشه بر وچوق اویقو یا دخی اویقوسزلقدن حاصل
اولور واچرودن سببلر دخی بیا نو عدر بریسی متعفن بدن افعالیدر زیرا
بر خلطکه متعفن اوله لا بد اسیتی اولور بنا رده ذکر ایلدوکمز اوزره حمی کتوررر
ایکنجی قان یاخود صفرا غلبه سیکه البته عفن اولور اوچنجی بدنده ظاهر اولان
شیشلر وچراحتلردر دوردنجی کند ودخی کند ویه اثری ظاهر اولنکه خوف
رخنه اولورم دیا بکا بر شی ایرات ایده دیو خوفده دوشمک چوق واقع
اولورکه رخنه اولورم قیاس ایدوب بر شنه سببی بو غلبکی فته اولور
بشنجی بعضی حارت اولمش حیض دیا بواسیرقانی وارد دیار بوله دوقادینی
استوانی کسلمک کبی اوله التنجی فراج قبول ایتد دکی غذا دوا دن وطعام
رشرابدن هر نه ایسه کفایت مقداری بوله مدودی سببدن اندام دیدنا
ارتقالی اسیتی اولور زیرا حرارت غریزیه بلنج ایده جک ماده بو مقدوده بولنه
بیوب هضم ایده بلمز بدنی حرارت غریزیه عاجز اولوب صلاحه کتوره جک
وهضم ایده‌رجک بوله‌مز دبدنده فزونی خلطدن حاصل اولان حمی بش نوع
اولور بریسی اولورکه حرارت غریزیه ضعیف اولمش اوله ایکنجی خلطک
غلیظلکی ومنجمد اولمسی اوچنجی خلطک چتا جیلکی دوردنجی بدنک

قوتی برار خلط بخارلری کبی . بشنجیسی شلاغیب وارث ایله باغنی که بالاده ذکر اولندیغی
اوزره یا لطیف‌ده و یا ایکروده یا بو یا شیبرلرینک بربیله اوله . وبعضی مزاج واردر که
کنده بوجی ازه چوق بهانه ایله عارض اولور . مثلا اسیسی وتیز مزاجلولره اکثر واقع اولور . خصوصا
رطوبتی استیلاسی اولان کسنه‌ده چوق اوله . بو مزاج صاحبلرینک بوجی و بوی کنده وبشره‌ده اولانلر
واکثر بواسیره دماغ قیه یا خود دمه تیز انتقال ایدر . وذکر ایلدوکمز ایکی مزاجده حکمه مشغول
مزاجده که استیلاک غلبه‌سی اولوب اما رطوبت ویبوستی برابر اوله اقاتچی یوم
رطوبت بخارنده تولد ایدر . وحمی بو مده بچرسه عفونتی اولور . وهر حالده حرارت
وبرودت مساوی اولانا مزاجده رطوبت غلبه ایده اکثر حمی واقع اولوب خصوصا
عفونتی حمی کبیلر اولور . و بارد و یابس مزاجلولرده از تولد ایدر . خصوصا
حمی یوم تولد ایتمز

فصل

برنجی فصل حمی یوم اقوالینی وعلاجینی بیان ایدر

حمی یومک اکثر اسباب وعلاماتی دائر حمیاته انتقال ایلدکده سبب
وعلامات ذکر سبیله بحث بر بو کتابده کوجدر . یالکز حمی یومک سکز
نوع علاماتی اولسه کرکدر . وهر بیرینک تحتنده بحه اسباب احوال واردر .
هر بیریله برکتاب اولمق لازم کلور . کرچه طبیب تشخیص اتسه اولوردی
اما تفصیلده احتراز اولنور . ایدی حمیاء یوم اصحابنه سایر حمی وحسناتلری
غذادن منع اولنمق لازم دکلدر . مکر که حمی یوم سببی تخمه‌لکدن کلمش اوله .
او زمانده غلیظ غذالری منع ایدوب لطیف وسریع الهضم غذالر ویره‌لر
که اندن اعلا خلط تولد ایدوب وتخمه‌دن اضطراب چکلمش اعضالرکه معده
بیر بیر صلاحه کتوره . واکثر حمی اولنده قشعریره واقع اولمش ایسه الا انکه
پاره‌سی صووده و یا ایلقده و یا انا صوبنده اصلادوب وبرسل موافق وسریع
الهضم اکثر حمی‌نک سببی ریاضت وغذا بوله‌من و یا بعضی رنجدن اینسه
انت بیکی اختیار ایده‌لر اکثر سببی سده ومسام بغلندیغی اولوب
وبشره کثیف ایسه معتدل ریاضت ایدوب وقوتی یتر ایله اتواسن
ادوب بعده حمامه کوندره‌لر که اخلاط لطیف ومسام کشاده اوله . وچوق ویق
کتوره‌لرکه بخارلر تحلیل قبول ایده . وغذاسی دخی اسمه توتنک اوقلنه وبره‌لر
وصوق صو طلب ایدرسه منع ایتمیه‌لر . مکر که معده‌ده هنوز جکشمش اوله اول محله
صوقلر . وبو نوع حمی ده اوج کشیدن صبره استفراغ لازم اولمز
بر بو حمی سببی سده وامتلایی اوله . انجق بشره کثیف ومسام باغلو

اولوب

اولوب ایچنده ممتلی اوله . وایضی تخمه صاحبی اوله . وحمی یوم اوزرینه حمامه کیرملک نافعدر
زیرا اندامه رطوبت کسب ایدوب مسام اچیلور . وبوک رطوبت ناسه بخارلر تحلیل
اولوب بدن خشکلک فالملمز راحت اولور . اما حمام نافعلو وتخمه تولی اصحابنه اجتناب
ایده‌بیرامزدر . اوزلرنده مناسبدر . اکثری حمی یوم تخمه وحسه وخوف واندیشه ایله
ایسه تاینده کوزلر چقور اولوردم . ایلینده کوزلر بطشره ورک الیدوکی کبی چهره‌سی
ورزدی شکل دخی کوره‌بیلورده . ونبض میلی عظیم وبولسامادی اولور . زیرا بو حالدن
حاصل اولان حمی‌ده روح حیوانینک حرارت غریزیه‌نک معدنی اولان قلبه واروب
توطن ایتمکله کوز چقورلقی حاصل اولوب وچهره لونی کیدر . اما سایر حمی‌لرده چهره
زرادر معلومدر . مکر دفت معده وقشعریره اوله بو نوع حمی علاجی دماغه عطرانه‌لر
ورایحه‌طیبه‌لر دوقوشلی بو باغلر سنتم ایدوب واطرافی خوش‌نی بو باغلر ایله ادوه‌لر
و یا غلیه‌لر ووشه یاغی کتوروب دوفع غمی ایده جکلحکایه‌لر وتصحلر وشرع
شریف مطابق وافرنه متعلق احوالی کر و ناکک شادلغی وبهجتی دخی لغو محض
اولمز . دمه مشعر وسریع الهضم غذالر خصوصا شیم هر شب نانه مرده‌لرو ادوه
بیه بالقلر با وخیار و قیق قلیه‌لر یا واستنشاق دماشی واره کشالری که شکر ایله
اوله . ونانه ابرانلر و یا بوده‌لری آرازنجاری رقله وبروب داوزریه [illegible] روح
استشربه‌لر و ودشنک اطرافنه باشی ورسایی دقاشی بیرا اقلری وجاعدن
حذر لازمدر . دکوکسنه بذر قطونا لعابلری وتخمکانه دنبشه لعاب
دارنه [illegible] قورقاتوب سنتم ایده‌لر . دکوکسنه دخی قویوب بعده
معتدل ابزینه اجلاسی اتیوره‌لر . ویاز ایام ایسه مانع بو عنیه کندری
دریابه یا باردو صوبه اتوب بنه تیز چقمق مناسبدر . وبوندن صکره برمقدار
یاتوب بنه موافق عطرلر ودبخورلر ودرعقب خوش بو یاغلر سوروب
وشنم ایده‌لر . وبو مابده بنفشه ونیلوفر سنتم اتمک نافعدر . اکثر
تاندسی بولنمز ایسه قور وسندن لعاب دانه شکوفه ایله اصلادوب
دوستلال یا غلیوب هر بار سنتم ایده‌لر . دکوکسنه دخی قوبه‌لر ویشرابحا
قوتی فیولایق دیموی دحماض ورمانی کبیلر ویره‌لر . وحارل وکاسنی
حارجلی ازه‌چوق بشوروب بادم یاغیله دشکر قاتوب صلوته
کبی بهله‌لر ودفردن قبا بالکلری مزج اکسی سی ایله ویره‌لر . وانیکو مزبیرابحا
ایده‌لر . حمی یوم خصوصا دیغوسزلقدن اولمش اوله زیاده راحت
لازمدر . اقر صولر وصوکنارلری وساز وسوز وخوب آوازله تغنی لر

کرکدر. وبونلر ایله اولمیوغلز ایسه مارول کوکی وتابلری ومارول کوکلری وبیه اقلرینی
طعاملرینه قومق وباشنه بابونج باغلمه بنفشه وقبق یاقلی وخشخاش
قبوغیله نطولنلر دوزوب قویه‌لر. وحمی اختلاطه واروبده حجامه قویه‌لر
واکر حمی بریوم چوق اویومقدن ظاهر اولمش ایسه قوزوبی بخارلر تحلیل ایله
روحدن جدا اولنشدر. اول سببدن روح تیز وحار اولوب. حمی
بیوم تولد اتمشدر بونوعده اول معتادی بجه درکوره‌لر. اکر ریاضت ایسه
بنه ریاضت ایتدروب والحاصل هرنه ایسه معتادنه کوره ایده‌لر. وبو
نوع حماده حمامده استی صواچمک وارتجاع عرق کتورمک کافیدر. واکر
حمی بریوم ستا دلیغدن تولد اتمش ایسه خشمدن وغضبدن تولد ایدن
حمی کبیدر. وبعضی تدارا اولوب بنه غذدن تولد ایدن حمی کبی در. وبونک
علاجلری بجه بوآزاده مقلیه اولان علاجلر نافعدر. واکر حمی بریوم بعضی
رنجدن ایسه انک نیدکت ویری جزیره اعضادن زیاده استی اولوب
وانوامده اغرلق وبوزغونلق اولوب. وجائزدرکه قورلق اوکسرک
عارض اوله. وبعضی صفراوی اولوب اجلب لغه میل ایدر. وبولره بیول زیاده
حرکت ایدوب رنکلری ومیزه اولوب وتحلیل سببله رنجی اولسه
دخی جائزدر. بونک دخی علاجی معتدل مکانده اوتوروب هنوز ذکر
اولنان طعام وشراب وحمام واحترازدن وبعده بنفشه ونیلوفر یاغلرندن
اندامه سورمک کرکدر. واوکسورکی وار ایسه اکشی اشربه
لردن منع ایده‌لر. واکر شراب ایچمک عادتی دکل ایسه شکر ایله
ارپه جلابی ویه‌لرکه کلاب غلط اولنمش اوله. وبونده بیوست زیاده ایدیکی
نشنه‌لردن اجتناب کرکدر. واکر حمی بریوم استفراغدن تولد اتمش ایسه
مسهل دوا افلاطی تحریک ایدوب وارد بدنک سخونتی وقوتنی روحی
وحرارت غریزیه‌یی حلولندرمشدر. وجائزدرکه قانی دخی حرکته کتوره
علاجی مقدم فصد اولنمش ایسه فصد لازم دکلدر. اکر فصد اولنمامش
ایسه وحرارت قوی ایسه ازجق فصد لازمدر. وحمی بیوم تولد
ایدن مسهل دوالری ترک وقوت ورطوبت ویریجی غذالر ومارول لحم و
تازه قیون اتی کلاب ایله پشمش بجنی سببی وایجنه اکشی الما والما صولری
قاتلمش اوله. ومارول بیراقی دخی قاتوب. وبو انک صوبیدن فنجان ایله
قهوه ایچرکبی ایچوب وجانفی انکله ایله تربیه دخی ایده‌لر. واکر قوت

ضعیف ایسه شراب ریحانی ویره‌لر. ومعده اغزنه معتدل واستی ضمادلردن
کل قورسی ونعناع ضماد قویوب بعده چقاروب مصطکی وسنبل یاغلریله وروب
واکر حرارت زیاده ایسه بیورکنه وجکر اوستنه بارد ضمادلر قویه‌لر. واکر حمی بریوم
بعضی وجعلر مثلا باش وکوز وقولنج وانوامدر وقولنج مثللو اغریلردن تولد اتمش
ایسه اول وجعلر قوی حرارت تحریک ایدوب روحی تسخین ایلمشدر. اول عفونت
هرقنغی نوعدن ایسه اول بابه مراجعت ایدوب علاج ایده‌لر. وحمی بریوم ظاهرده
وباطنده اولان ورملر وشیشلردن اولوب قوی اورامده میدرکوره‌لر
مثلا قولتقده وبوطده طاعون وقبارجق وداور ام المغابندن قلغونی حمی مرتیمیدر.
وحمی بریوم بالجمله معلوم ایدنوب اول نوع حمی محلندن علاج ایدوب
داول ورملری کیدرو باهنه تسریع اولنسه دخی اورنه تحلیل وتنقیح ایله تنقیه
وفصد واستفراغله علاج اولنور وبو معلومدر. حمی بریوم اوچ کونده حمی وزایل اولدیکی
بوعلتلرک اضطربی بیمیدر. بونک حمی بریوم آخر حمیه تحویل وانتقال اتمشدر.
معلوم ایدنوب اول حمی نک محلندن علاج اونی کرکدر. واکر حمی بریوم
غشیدن تولد اتمش ایسه غشی سببله روحده حرکت واضطراب
حاصل اوله. اکثرفان حدتی وحرارتی وار ایسه فصد وحجامت اوله اکر بونجه
بدنی نبضندن تشخیص اتمک اوله مزه زیرا غشیدن صکره اکثر نبض
احوالی بیزار اوله مزه نبض ابتدا کوروکه هرنجه بولمش ایسه اکا حکم ایدوب
برایکی ساعتدن صکره بر ایکی دفعه کوره‌لرکه قراری معلوم اوله. وایلدن
قاروره‌سی دخی کوروب وبونوع حمی ده اکثر نبض صلب ودوری
اوله‌مقدر. بو نوعه غشی علاجلری دخی ایدوب مسک وعنبر ولادن
داکا ماننده قوتلی رایحه‌لر شم اتمک ایله دماغه قوت ویره‌لر. و
حرکت ایتدرمیوب راحت وراستیش ایتدره‌لرکه دماغ تیمنه کله وغشی
حالی ظاهر اوله. بعده بنه غشی علاجلرندن دماغه قوت ویرر اشیا
دن ویره‌لر. اما غشی دائما اولان کشی اکثریا شیشلو اولوب رطوبتی
وبلغمی زیاده ایسه فصد لازم دکلدر. حاقنه حرکت ایدوب بدنی وسائر
اطراف بارد اولملو لازم کلور نهایت تریاق فاروق ومثرودیطوس ومعجون الغزیز وجوارش
معجونلر ودواء المسک ایله دماغه قوت ویرمک کافیدر. واکر رطوبت
وبلغم زیاده ایسه احتقان ایدوب بعده حمی علاجی ایده‌لر. ومعتدل
طعاملردن نخود ایلکه دارچینی ایله پشمش اوله ویره‌لر. وقیناتمش کشنیز

صوبی ایچوره‌لر * واکر حمّی یوم جوعدن یعنی آجلقدن تولّد اتمش ایسه حرارت غریزیه
یه مقاومت ایده‌جک طعام بولمدوغندن اخلاط متوجّه اولوب بخار حکدر اولمغله
حمّی یوم تولّد اتمشدر * نبض صغیر وضعیف وکاهی صلب اولور * بو نوعه تازه و تر
غدالر واره جلابلریا ویروب و هرنه غدا که ویریله آز ویره‌لر که هضمه زیان ایتمیه وموافق
شربتلر ایله هضمه معاونت ایده‌لر * معدنوس واکشیلر ایله بلچ جوربالر که دارچینی
قونلمش اوله ویره‌لر * واکر حرارت وار ایسه ماءول واسفناخ دسموزاوی بورا
نلریا ویروب غلیظ اغذیه‌دن منع ایدوب وبو بابده آز جوق حجامه سر ورب دقی روادر
واکر حمّی یوم عطشدن یعنی صوسزلقدن تولّد اتمش ایسه بنه بو ذکر ایلدوکمز
جوعدن اولان حمّی علاجلری بوکره دقی مناسبدر * نهایت معده قابل ایکن اکثر
صو واکثر اشربه ورازویرملک کرکدر * اکر جوق ایچمش بولنورسه قیپلرا
اخراج ایتدروب وحاقنه ویرله‌لر * زیرا صوسزلقنک اخشاسی
حرارتدن حکدر اولمشدر زیاده صولر واشربه‌لر براز غوردن ایچلکه اولنز
اکثر اقبال ایله ایچرسه تشنه بولکرکه وشابیه واروب کیرو بخاری رجوع
وصعود اتمیس اولور * بلکی کیکه جغوب ازبهانه ایله استشاودن فوق اولنور
بو علامه جمله طعام وشراب ازویرمک کرکدر * ودماغ اشبادن منع اولنه
که زیاده صوبه طالب اولمیه * بو بابده اذن هرنج * ونعه مضمضه ودغزغره ایدوب
بعده تدریجله جرعه جرعه ایچوب زیان ایرمیه * دمشلر صولریا واکشی
انار شربتلریا ویرمک موافقدر * بعده حمام بوبیته سنه ذکر ایلدوکمز
علاج اولنه **فصل** واکر حمّی یوم سده‌دن یعنی مسام ومنفذ یا
غلافقدن تولّد اتمش ایسه انک **سببی ایکی** نوعدر * اتبری حمام
بولیوب جلد برنا خشن اولوب بلکی دسمنج یاغلیوب منفذ ومسام
منسد اولوره * ایکنجی سببی بشره سنه دبلکی غبری اندامک بنجه سنه
دقی جوق غبار طوتوب مسام منسد اولمشدر * ودخی بارد هوادن
جوق طورمقله مسام منسد اولور * صووق صولره دبلکی معدن صولرینه
کیرمکله مسام منسد اولور * بشنجی کنش وارلی بشفر یس وغیری
اغراض یا قوب مسام منسد اولور * التنجی شول خرده طعم ترک
اوجاریکه جمیع بدنه پراکنده اولمشدر * لیف کبی اولوب اغذیه ویکه جک
مجهول یا غلافمش اولور بوکه **حمّی یوم سده‌دن دقی دردر** بوندن برامر
حمّیلر تولّد ایدوب دخی حمّی به انتقاله قریبدر * زیرا اکثر یا خلطک غلیظ

لغندن

لغندن دبلکی جبنده وشیشلر پیدا اولور * ویا قوقوفانی جنده تکثر ویب وسایر
اعضا مجفف فالمغله عفونی حمّی تولّد اتمک جایزدر * واکر دموی اولورسه **سونو**
خسی حمی سنه انتقال ایدوب وکاهی دقّه دنا خوف اولنور * دقی یوم ایچ
کونه دکین دوعنج جایزدر و دید لریا بو علّتلردر * وجایزدر که حمّی یوم بر ایکی کون آرام
ایدوب تکرار حمّی دیوم تولّد ایلیه * آخر حمّیه حکم ایتمیه‌لر * وبوسده اکثر سببی
دبرادر غلیظ اولد ودقی امتلادن ایسه یوز وکوز قزاروب تهیج ایدر * انک
تمیزنا معلوم اولور **بونک علاجی** ابتداسنده منع ایتمک تدبیریا
ایدوب بعده فصد اولنه * واکر امتلا اخلاط ایله حسّی اولنورسه
دستو اغلر کرکدر * دبو جمله معلارک فائده سی اولدر که مثلا سهولت
طلراونا نخوب بولکریا منع ایدر * واکر ماده اخلاط وکل ایسه بشلر صو
لریا * وسکنجبین ویرمک کفایت ایدر * تدریجله دمطایم ویره‌لر * زیرا
سده‌لرده حمّی زیاده اضطراب ویره کلمشدر * اول حالده طبیب دقی اکثر
ضعف کتوریه * واخلاطی تحلیلنده حمام وابزنده اجلاس ایتدرمک موافقدر
بعده سکنجبین ساده وبزوری وکاسنی ورازیانه صولریا وکرفس
کوکی ازره جوق افسنتین ایله مخلوط اولان ارپه جلابلریا ودارچینی وبادام
یاغی ایله نخود ابلر وبلچ جوربالری ایدوب واطرافی بنفشه ونیلوفر یاغلری
ایله اده‌لر **جالینوس** ایدر حمّی دیوم اصحابنه بو بله مخلوط ونشخیصی
مشکل احوالی واقع اولمش ایکن اتفاقا اکثر طبیب جاهل حذمت ایلمه
ای لازم اولان غداون دنه‌برلردن منع ایدوب دبلکی خلافی ایلیه
اکثریا اوچ کوندن صکره حمّی یوم حمّی حادیه یه تحویل وانتقال ایدر * زیرا
غدادن منع دقی اخلاطی تیز ایدر * واکر اوچ کوندن حمّی زاغث ایدرسه
دقی اکثریا بنه عودت ایدر **فصل**

ایکنجی فصل حمّی عفونی بیاننده در

حمّی عفونی دیدکلریا حمّیلر اوچ نوع اولور * اتبری حمّی عنبدرکه بر
کون طوتر وبر کون طوتمز * وکاهی ایکی کون طوتمز * حمّی ربع نیابس
ایدر * اقانادرکه واقع اولور * بو حمّی نکک ماده سی خالص صفرا
اولوب * اوکنجی بوکه غب خالص دردر * ایکنجیسی لازمدرکه بونک
ماده سی رطوبت ایله صفرا مخلوط اولور * دبو نوعک تحتنده تفصیلاتی
واردر * مثلا مخلوط اولان صفرا ورطوبتدن صفرا غالب ایسه حمّی

تیز رک اولوب وا واجی صیغرک اولور. وتیز بجربوکه حرقه ومادّه دخی درلر
واکثر مخلوط صفرا ورطوبتدن اولوب رطوبت غالب ایسه حمّی ملایم ولازقه
اما مشکلرک اولور. بوکه غب غیر خالص درلر. گاهی بونوع حمّی نک مدتی آلتی
آی اولوب دا آوزرنده طلان شیشوب دیوزده دکوزده نهنیج ظاهر اولور
وشیشلر پیدا اولور. بوکا بوده مزمن درلر. اوچنجی حرقی درکه انک نوبتی
هرکون جذبلو وایرتسی آهسته اولوب بونوع صفرا ورطوبت حالنه
واندازه سنه کوره اولوب هربینک مدتی بجدن هربری دخی ظهور ایدر. دردمند
ریض دنجدن دیجه ادوا ایوب مثلا صفرا وکنک نوبتی استی رک اولور
ورطوبت نوبتنک حمّیسی ملایمرق اولور. بوحمّی یه شطر الغب دخی
درلر. حمّیسی آزنده چوق وق کتورر. وادلنده لحم ایله جذب اراسنده
اولدوغی اچون انکنه ایله مزلرکبی اولوب ومزه سی وقشعریره سی بعضی
نوب اوربرسی اولوب اضطرابلو اولور. وحمّی غیر خالص دیه دکمز بونک
کبی دکلدر. انک مادّه سی طمرلرده اولمغله مدتی طویل اولور. وحمّی محرقه
مادّه سی قلب حوالیسنده ومعده اغزنده وجکر طمرلرنده چوق اولمغله اول
حمّیلر مشکل اولور. وبونلرک علاجلری هرنوع حمّیده کتورد بابنده وفصلده
بیان ایدرز. نهایت بومحلده حمّیلر عفونیده آخر حمّی
نولد ایلدوکینی وافسامنی بیان اتمش اولدوق

اوچنجی فصل حمّی وغب خالص بیانندده

غب خالص بلغم ایله صفرا حمّیسیدر. وحمّی غب دیمک هرکون
طوتمز دیرکون طوتمز دیمک اولور. اما غب غیر خالص دعده دقشعریره
سندن بدلر وحمّی آغاز ایلدکده ارقه سنده استی صیو دوکلمش کبی قیاس
ایدر. دیروردی بنه ابتدا ارقه سندن ظهور ایدوب بورغونلق ازقری
اولوب وحرارتی دمزه مکدن معلوم اولوب مثلا دمزه مک زیاده و
شدید اولورسه حرارت دخی اکا کوره زیاده اولور. واکر دمزه مک
از اولورسه حرارت دخی آز اولور. وبونده نافض یعنی دمزه مک مدتی
طویل اولماز حرارت تیز ظاهر اولور. وبعضا قوصرک اولور. دهر صفرا وب
نوع حمّیده آغزاچی اولوب بلغمده اولمز. وبالجمله غب خالص که برکون
طوتر دیرکون طوتمز. واکثریا مدتی بربساعت اولور. فیلی زیاده اولور
اون دردن ایکی ساعت اولور. واکثر از طوترسه دورت ساعت

اولور

اولور. وبعضی قوی ومختلف وقاروره احمر ونارنی ورقیق اولدوغی بونک کبی
سایر بردن اولور تقدر. بونک علاجی باردسکنجبین ومزیج دعوزه واجاس
شرابلری ویروب ونوبتی کونی سکنجبین سادج ویره لر. واکر بنی اجوروب
صفرا افراج اولنسه گاهی مزید علاجه محتاج اولمز. واکر ضعیف اولوب بافود ومعاجی
ضعیف اولوب دخی انکه مانع وار ایسه سکنجبین دخی ویرمیه لر که بوکه اویله
دنوبتی دنتلرندن اول ماء شعیر وجلاب شعیر که شکر ایله اوله غایت اعلا غدا
اولوب نفع ویریر. وجلاب شکر ایله ششرفنک ازوب ویره لر. وحمّی نوبتی اولدوغی
کون زمان شرابی ویروب واکر تمرهندی ایله ادن درهم خیار شنبر ازوب
ویره لر رادر که طبیعتی ملایم ایدوب وصفرا یی قطع ایدوب وباقی مادّه وصفرا یه
کتورر. وخیار چکردکی مستخلبی ایله ششرفنک ویرلسه مناسبدر. اما
حمّی نوبتی کونی نه مسهل ونه ملایم نسنه ویرمک قطعا در. واکر طبیعت خیار شنبر
قبول اتمز ایسه اما سکنه اریکی وصولری ایله بذر قطونا لعابی وجلاب قاتوب
ویره لر. وغدالرنده تمرهندی دقوروق صولرندن قاتوب ویره لر. واز چه
جلابنه دخی تمرهندی خلط اولنسه مناسبدر. واکر اوکسرک وار ایسه
چوق اکشی ویرمیوب طاتلو وحایل اشیا ویروب وسبستان وبادام
یاغی قاتوب ویره لر. وبونوع حمّیده زیاده صداع اولوب وطبع قبض اوزره
ایسه حقنه ایلیه مناسبدر. واکر حقنه دن اعتراض ایدرسه بنفشه
وشکر قواله کتورلمش عسل ایله شافلر ایدوب کتوره لر. ومعلوم ایده
لرکه بو استفراغلرده یا قیئ ویا اسهال ویا حزن وادرار بول ایله هرنه ایسه
صفرا وصیدیه کوره لر. اکر صفرا مادّه سی خالص ایسه بوحمّی دخی غب
خالص در. بوبابده زنارک صوینی انارک صاریجه ورقیق درسبنی معا
صفه لر. ودکل مکرری تمرهندی ایله وبنفشه دخی خلط اولنوب ویرمک
روادر. وجلاب شکر ایله بذر قطونا لعابی دخی مفیددر. صفرانک حدتی و
حرارتی ساکن اولوب وطبع دخی ملایم اولور محمد بن زکریا قولی اوزره
اکر قوت قوی ایسه غب خالصده اون بش درهم صاری هلیله
نک قیناتمش صویندن یکرمی درهم ترنجبین ایله حمّی نوبتی اولمدوغی
کون ایچوره لرکه انکله یتیجه یوم التنجیسنده صفرایی خلطدن طبیعتی پاک
ایده. واخشاملری ارک صوی ایله ارپه جلابی ویروب وتمرهندی ایله
کذلک سیوی ویره لر. ونوبتی کون اصلا مسهل وغلیظ وثقیل طعام

دخی ویره لر و قوت ایچون مانع بولنمسه بر درهم قرمز بیجون و اوچ درهم
طباشیری مخلوطا ویره لر و ایچنده بیجون خلط اولنمسه دخی قیی اعلادر زیرا صفرا
یل چی ایرد و بره ویر بلورسه اکثری یه مائل شنه لر و ویره لر ملکیم زیاده
دوکسرلی اوده و نوبت کوننده تنچکاره صویی ویربلورسه و قاوون صولرین ننکم
ایله ویروب و حرارت قویا ایسه دواسنه و شرابنه آزه جق طباشیر قته لر
واکر نوبتی کننده بارد صو ایچرسه منع اتمیه لر زیرا وفی انکه د صواقیی انکز اچی
لدرکه سبب اولور حارکه معده ده و جکرده بارد صو ویرلکه مانع اولوب وطحاله یوک
ایده و اتسا بش کوننده سیری سکنجبین وایکی ساعتدن صکره کشکاب
و ورت ساعتدن صکره قبج واسفناخ و قنشر ماش وزوره لر یله سماق و قوروق
صولریله و ماردله بیر اتلبی اوده و بعده شکر بادم ویره لر و بعضدن صکره زرشک
مزوره سن وارک ایله ویروب و اقشام قورغی شرابی و یا خود شکر ایله
قوروق صولریله ویروب واکر حرارت قوی ایسه انار صولریله و آزه جق طبا
شیر باتحکاه صویی قاتوب ویره لر که اوبتو و فتکر مزه طلب اتمیه • و چی آزه
الیغی استی صوایله یومق داود منا سبدر که باشن فرکتدن صداع و غیریه
ماده آشتق اتمیه • و طبیعت ملایم دکل ایسه مستحلب ویره لر و غدا بر نیه
دخی مستحلبه باضا انک طوز ایوب ویره لر و غلیظ طعامدن • و قبضدن
و قابض اشیادن منع ایده لر • و جمله بو نوع حمی یکنت الثنجی تونبتدن صکره که
اون ایکی کون اولور حیی زاعت اتمزسه غدایی آز ویرمک کرکدر که انکه
اون بیرنجی و اون اوچنجی بحرانی کوننده اون دردنجی کوننده دکلین بحرانی کامل اولور
انکا کوره توجهله اولوب و طبیعت اول کی کوننده خفیف رک میدر • و طبیب
خطا اتمش میدر • واکز بحران کچوب ماده نضج بولمش ایسه طبیعت کندو
کاریی ایدوب دفعه اتمز ایده • اکز اتمزسه انک تدبیرنی کبیر و قیی اتمدمک
ایله بعده اسهال و دخی دیول ادراری ایله معاونت کرکدر • و بعده قوت
دار ایسه دخی حمام طلب ایدرسه جائزدر دیمرکه حیی یا آخردن خوف اولنه
که طبیعته تنکت لکه وناسه قرار ایسه حماقه جبردناگخبر اولناق ایرلودر
واکثر شرابه معتاد اولمش کشی ایسه آز قیوق ممزوج ویره لر • فکرکه
باشنه زیاده صداع دکلور اولیه لر اوده • اول زمانده سنسر ایدن دخی منع
اولنوب تجار بیده ذکر ایلدوکمز علاجاریله ایدوب • دخی به مفتر اولان
• اشیادن حذر ایده لر ••

فصل در ذکر تفتیش حمی و حبت غیر خالصن سبب بشده دو
حبت غیر خالص حمی سبب دیدکلری تکت و هرمه متنی حبت خالصدن ارتق اولور
و بعضیده کاهی اعلا و نرمه اولمز • و بو تکت نوبتی برنظامده دخی اولماز • ۱۰ ۰ تا
جالینوس ایدر بر کسنه ده کوردم اکی ای طوتشد • و کامل افتعاد صاحبیدر که
برکسنه ده کوردم نیونا یاز طوتمش ایدی اما ناادر اولور دیر • بو حمی و حبت غیر خالصه
راتنی تقلبی وصدایی زیاده اولور • و بو تکت مدتی کاهی یکرمی دورت ساعت
ویکمی اوتوز ساعت اولوب و اتسا بش کوناردبادی انکاکوره اوروب اولوب
مثلا قرق سکز ساعت و اللی ساعت راحت اولور • و کاهی اولور که بو حمی
حمی ربع قیاس ایدر لر اما دکلدر • و وق آزکلور و حرارت حبت خالصه ده
ز اولوب و بول غلیظ و رنکین اولور • اما کاهی اولورکه باشنک اقرلغندن
ماده باشه ودماغه وارمغله بول آق اولور • و نوبت اولنده نبض ضعیف
و صغیر و متفاوت و آخرنده مختلف اولور علاج بو حمی ده وقت نوبت
اون ایکی ساعت کچد کدن غیری حبت خالص اولمه دخی تمام بیلوب و حبت
خالص اولمه و غشی قیم ایلیه وکلریمدن صکره و قارروره غلیظ و رنکین و لسان
دخی قزل اولوب طمرلری طلو وقانی حدتی اوله و غشی حس ایدرلرسه اول
فصد انک حیزلودر • اکثر اول فصد اولنورسه احتقان ندرن فراغت اولنه
اما فصد اولنموب و طبیعت قلیبی اولنمق لازم کله احتقان لازم اولور صفت
احتقان بابونج و خشک و جکندر بیراپی و عصفور تخمی و بنفشه و سبستان
و خیار شنبه و شیر خشت و آزه جق بوره ایله دوزوب دارزه جق قوی جه
اولمق یکدر • و جو بابده غذاسی اولنده آزه جق غلیظ و ویروب کیدرکه
تدریجله لطیفرک ویروب و شربتلر و صوق غذالر چوق ویرمیه لر و تکبین
طبیعت اقتضا اتمزسه یا بر بیچ کون ایچنده طعام ویروب و دخی اجزاسی
لر چوق نضج ویروب اسهاله توقف ایده لرکه تاکه نضج بوله • اندن مسهل
دخی اولی در • اما ضرورت ایله ملینی اقتضا ایدرسه دخی معتدل مسهل
ویروب کشکابنه نضج ویرچی و لطیف ایلیجی شنه لر و یا رازیانه تخمی
و نخود و سعتر و زوفا و نعنا و سنبل کبیلردن شنه قاتوب و کشکابه
یارب ارپه و یا ربی یخوزدن ایده لرکه معتدل اوله • واکر قارروره زیاده رنکین
و نبض سریع ایسه هر صباح شکر ایله ساده کشکاب ویروب دورت
ساعتدن صکره صوق صو ایله صوق سکنجبین ویره لر • واکر دخی غذا طلب

ایدرسه شکرلو بادم هریره سی ویاخود هر کشکاب ایده که بادم یاغیله
وشکر ایله و بغدای قابوغی باسویغی ایله کبک صوییا ویروب واستابش کوتنده
زیرا بار وانار وخوره ایله بیشمش دراج وسوکلن وبلچ لر ویرلر وانلره یعنی
کوکره به لطیفلک غذا ویرمکه قصد ایلیه لر واستابش کوتنده حرکت وچوق ریاضت
ایتدرمیه لر زیرا ماده نضجنه مانع اولورلر ومخلوط خلطی یوزه پراکنده ایدوب
خشونتی اورزون اولملری لازم کلور نقض معاونت ایده جک سکنجبین بزوریدر و
کلنکر یا زیاده صوییا ایله ویرلر وحتی که نضج اثری ظاهر اولور انسهلک ایله موافق
وقتده استفراغ تدبیر ایده لر صفت استفراغ اریش کلنکرده اولا درهم
واون درهم کلاب قاتوب ویره لر وسکنجبین ایله اون درهم بارک خیار
شنبر دخی مناسبدر اکثر دخی قوی قرار اولنورسه بونلره بر درهم بیاض
تربد قته لر واکر زیاده حرارت یوغیسه افسنتین شرابی معده وباغیکه
قوت ویرر وغذا ایلک کلی هضم ایدر وبلغم تولد ایتدرمزه زیرا قوتلی قابضدر
ودرارین اوملد لطیف ایده جکدر وسده اچوب رطوبتی واخلاطی پاک
ایدر وبو نوع حمی یه افسنتین شرابی مبارک علاجدر صفت شراب
افسنتین بودر افسنتین رومی یدی درهم آق تربد بیم کوفته بر درهم
سنبل بر درهم کل اون بش درهم بونلری بر منا صوده نقعی قالنجه
قینادوب وسوزوب هر صباح بو شرابدن اوتوز قرق درهم مقداری
ویره لر شراب افسنتین آخر افسنتین یدی درهم مصطکی وادخر
ساذج هندی وسنبل هر برندن ایکی درهم غاریقون بر درهم
کل بش درهم ونجی درهم زعفران قاتوب ایکی بتمان صو ایله قینادوب
نصفی قالدقده بر بتمان شکر ویا عسل ایله قوامه کتوروب محلنده آزوب
یکرمی اوتوز درهم قدر اچوره لر ودخی بده قرص بنفشه دخی معتبردر قرص
بنفشه بودر بنفشه اوچ درهم تربد بر درهم رب السوس بر
درهم سقمونیا مدبر یودنک قزل کل وشکر قاتوب استی صو ایله نضج ظاهر
اولمش ایسه ویره لر ودخی بو بابده مطبوخ بوعلی سینا دخی معتبردر مطبوخ
بوعلی سینا غافث وافسنتین وهلیله وکابلی هر برندن بش درهم
ونانخواه وخیار شنبر تخملری هر برندن اون درهم تربد بیم کوفته یدی درهم
خیار شنبر بش درهم قزل اوزوم یکرمی دانه سبستان اوتوز دانه
انجیر اون دانه کشمش بیدوی درهم جدوس عادت اوزره قینادوب

بو مطبوخک

بو مطبوخک الی درهمنه یکی ویکی مدبر سقمونیا قتم اولنورسه خوب اولور صفت
حب دمکزر اودر درهم کل مکرر بش درهم خیار شنبر اوچ درهم افسنتین
صویی وکفایت قدر شکر وبادم یاغیله ویره لر واکر بو مسهلده دخی ایجاب ایدرسه
دخی فایده ایدر وبو مسهللردن صکره طباشیر قرصلری ویرمک کرکدر قرص طباشیر
صفراوی حمی لر آخرنده جمله سنه نافعدر طباشیر وقزل کل هر برندن بش درهم
ماردن وقباق وخیار وشنجار تخملری هر برندن اوچ درهم رب السوس
ایکی درهم ترنجبین اون درهم دکوب بر مثقال قرص ایده لر هر قرص بر
شربتدر واکر سعال تولد ایتمش ایسه خصوصا بادرصو طلب ایده بو قرص
طباشیری ویره لر قرص طباشیر قزل کل وصمغ عربی کثیرا هر برندن دورت
درهم خیار وشنجار تخملری ورب السوس هر برندن سکزر درهم
زعفران ایکی درهم نشاسته دورت درهم کافور یارم درهم
دکوب بذر قطونا لعابیله قرص ایده لر که بر مثقال اوله هر قرص بر شربتدر واکر
صفرا ورطوبت برابر ایسه صفت قرص کل اون درهم مصطکی بر درهم
سنبل ایکی کاسنی تخمی دورت درهم مقدار استعمالی بر مثقالدر واسکی
حمالر آخرنده بو قرص غافث دخی فایده ایدر قرص غافث خصوصا جکرده وجع
اوله غافث عصاره سی بش درهم کل وسنبل هر برندن ایکی درهم
طباشیر اوچ درهم ترنجبین اون درهم قرص ایدوب بر مثقال
ویره لر قرص مازریون غب خالصه وغب غیر خالصه دخی نافعدر
خصوصا صداع وعطش اوله مازریونی یدی کون سرکه ده ازصلدوب
بعده قوروده لر بوندن اوچ درهم صار وهلیله وشکر هر برندن اون
درهم قرص ایدوب مقدار استعمالی بر درهم یاخود بر مثقالدر قرص
قابض اکثر اسهالی وار ایسه طراثیث وبلوط ورسابن بیضی ودقاق حمص
تخملری هر برندن التی درهم قرص ایدوب مقدار استعمالی ایکی درهم
یاخود اوچ درهمدر ضماد معده لادن اوچ درهم سوسن یاغی جریا درهم
کل یاغی یدی درهم اریدوب قزل کل بش درهم سک ورامک
ومصطکی هر برندن ایکی درهم اود ودکوب اریش لادن ایله معده قابی
ایکی معده اوزرینه قویه لر وایکی درهم دارچینی وایکی درهم ادشنه
قاتوب قوسطزر ادرده ومرض اوزلنده حمام زیارت ایدر زیرا خام رطوبتی
اریدر اما مرض آخرنده که نضج بولمش اوله جایزدر واکثر بونده بیتروالر بیلر

اولمش اوله وحکه سی دخی اوله آنکا اکلیل الملک وبابونج وبوکه مانند شیلر ایله صیوده
قیناد وب اول صو ایله رنا بقول ایدوب درحال آنکنه بوله اوراده ادرار ایدیجی شینه
ارغاید ایدره جلد ونا سکنجبین بزوری ایله تین نافع در

بشنجی فصل حمی محرقه بیانندده در

بوکی حمی فاتقه دخی درلر ونرکجه درلمه آتش خسته لکی درلر وبو حمی محرقه طوریا
ایچنده یانمش صفرادر که هیچ برنه عفونتی بر کنده اولوب جلدسی عفونت
هم بیلر اولور خصوصا نم معده معده یه وقلبه قریب یرلر واکثر عفونت قبول
اتمش اوله بوبنده بلغم شوردخی صفرا ایله اتیجنه اولوب درقیح رطوبت
تعفن ایدر وبوحمی نک اعراضی غب خالصه مشکل کورر اما بونک مدتی
قصه رق اولوب ربیرلرده حمی محرقه آز واقع اولور زیرا بیرلرنک وارلی
قوب اولمازه ودم بلرنده صفرا دخی چوق اولماز واکثر بیریرده حمی محرقه واقع اوله
اکثری خلاص اوله مز باخود چوق ضعف طاری اولور وجبانده دخی بوحمی
چوق واقع اولماز زیرا اوراجک میلی یا اکثر رطوبه در بقراط درکه اتام وقع له
فی الحمی المحرقة رعشة فان اختلاط الذهن یحل عنه الرعشة یعنی حمی محرقه
ده رعشه ظاهر اولسه دماغ کرم اولدیغندن بیهوشانه ستوز سوبلیم
انوک رعشه سی اعصاب سخونتدن زایل اولور وحمی محرقه ده معلوم
درکه حرارت لازم اولور وباطنده دخی زیاده اولوب انوکیچون چوق صو
طلب ایدر بقراط دیرکه حمی محرقه ده سعال ظاهر اولسه عطش زایل اولور
زیرا اوکسورکی اوکسرکدن رطوبت آشقه ایدر وبو حمی محرقه دن
اکثر قتو یره دیرودوت اولماز مکرکه ابتدا ظاهر اولدوغی زماننده اوله و
ونی دخی کلمز مکر بحرانی قریب اوله یاخود بحران ایده ورولنک که کامل اوله خبر
علامه محتاج انلر ولسان سیاه وباخود صاری مشکل اولوب دوره که
بو حمی نک بحرانی یا قیی ایله یا رعاف یا درلنک ایله یا اسهال ایله اولور واداراز
ایله بحرانی حیوان بونده معدوم اولمزلر وبو حمی ده نکس دخی تیح چوق اوله
بونده نکس اولمق یا طبیب خطاسی یاخود ریضک پرهیز ریا وحرکت قوی
ایله وحمی محرقه صفرا خالصه دن اولور نهایت ماده سی دافع حرقده
ضعفی اولوب انوکیچون بوندن کاهی حمی لازمه مفارقت ایلمز واحوال نبض
لینه سریع وعلامتلر قاروره ناریه وبیل صوت وعطش وکرب واضطراب
وصداع وهذیان واختلاط عقل وکلام وقربان صدقین مرززره وبعضی

صفراوی

صفراوی اسهال ایدر طاعون حومی کبی کاهی خلط ورکب قسمی اولوب صاری وباشیل وسیاه
براز اسهال ایدر محرقده وطاعونده علامت ردیه دندر وبونک علاجی جلد دن
اول حار یاردن منع ایده لر زیرا اخذ یانوب تعفن زیاده اولور واکثر ساندن زیاده
خشونت وارایسه لعاب بذر قطونا ولعاب تخم سبلاسفرجل ایله لسانی پاک
ایدوب وشراب بنفشه یاخود شراب خشخاش اون درهم سکنجبین ایله
ازوب ایچوره لر ومحتاج ایسه مطبوخ سنامکی ایله تلیین ایده لر دخی تنقیه
ایدرسه کلشکر ایله خیار شنبر ویره لر واکثر محتاج ایسه فصد بجلدون تقویم
ایده لر مکر رعافله زیاده قان اقمش اوله ودایم باشنه کلاب واب صرلین ودهن
ورد وسرکه ایله بر بز یاتوروب اوره لر واکثر اویخوسی کلمزسه بر قاشق شراب
خشخاش ازوب ویره لر وغداسنده حار لوقوجا ابیشمش اوره وحار لوقوجانی
قزباسیی ویروب وغداده ومقرانتدن وصودن منع ایدوب اربه صوبی وکشکاب
ویروب ویاز فصلنده جوابت اربه سی وروجلر ونیلوفر وقاشن بیرانی ولعاب
وبنفشه وصندل صولری وتازه یا یدوستکوده لر قویه لر وبونلرک صولرندن
دستمال اصلادوب بیلوزینه ویاسنه صوروب دستم ایده لر ودکلی ایسه
خانه سی تازه یا یجی ایله صوایوب دسترکه وکلاب صاچه لر دکل ایسه قوش
هوالو یرده یاتره لر واکر وقت شتاده اولوب اتش کنارنده ایسه ودعو
وقدن احتراز اولنور ایسه اتشده کلاب ونیلوفر وصندل واکا مانند شیلر
یا بانده برچولکده دایم قیناد وب وانک صوندن کندویه اثر ایدر ودستمال
اصلادوب دایم یوزنی وکوزنی سیلوب وشم ایده وحرارت زیاده
ایسه شربتلردن دستحلب وتخنکان وکاسنی صولری ایله دوزلمش
سکنجبین سردویره لر وتمر هندی ایله دخی بر شربت دیلورسه مناسبدر
وطبیعی زیاده ملایم اولورسه اربه قابل ونارو کت وابو اجبونی وخوشابی
ایله ایاک ایده لر وشراب ریباج ونار ودکشبی املاسی ابیا ایجه
کلاب ودقیق صولری وارده چوق غوره صولری وشکر ایله ویروب وساده
سکنجبین بوشربتلر ایله خلط ومزج ایدوب ویره لر فوایدر ونضج
اثری ظاهر اولوب حمی زایل دانکله اواضی دخی کنده وحالنده اوله وصباح
زمن کافوری بوساده سکنجبین ایله ویره وب دبر بکی ساعتدن اصکره
صوق کشکاب ویره لر اما کوزه لر الکذ کبی افتاده ومعده وجکرده شیش
اودیع اولوب ودایم صوق صو طلب ایدرسه اول وقت چوق ویره لک

اولمزه بارد اوله جبره ویروب و اغزنده جگرده‌کی ایله بله قرحه‌لر طوتوب عطش تسکین
اوله و باشنده صداع و حرارت اولوب غمزه‌لر مانع بوغیه گل یاغنی و بنفشه یاغنی
قاروبا خود بوز ایله صوودوب باشنه طلا اولنه اما خزله و او کسرگی و بجاره‌ی
وارایسه بونلری تاخیر ایده‌لر و بو علاجک هر برینه باشنده سدها تقدره‌لر و
واگر باشنده وجع و یوزده حرارت و قانی اشربه و حدتی اولوب خصوصا مقدم فصد اولنمش
مش اوله بورندن رعاف گتورمک فائده ایلیه هر طریقله بورنی حرکت ایتدروب
فائده‌ده‌لر و ماده‌یه اشغه جذب ایتمک ایچون ایکلریه اده‌لر و او گوکسنی کلجه‌سه
خشخاش سفرا ایله و مارول قوجانی زیتاسبی و غداسنه مارول چراقلری قوده‌لر
و قفاره‌سی اوزرینه یاتورسه منع ایده‌لر که ارقه اوسنه یاتمق جوشش
فم و عطش گتورر **حب عطش** دخیار و خشخاش و مارول تخملری و عرق السوس
و بزرنکبین هر برندن ایکی درهم دوگوب ایواجکردکی یا خود بذر قطونا لعابیله
حبلر ایدوب دائم اغزنده طوته‌لر **قرص عطش** طباشیر بش درهم کثیرا
وصمغ عربی ونشاسته هر برندن اوچ درهم رب السوس یدی درهم
تخمکانی وخیار و خشخاش ودبق تخملری هر برندن دورت درهم اوله بذر
قطونا لعابیله قرص ایده‌لر و هر صباح بادام یاغیله اغزنده طوته‌لر هر ساعتده
حکه‌ توکورب اغزنی جلاب و بر ایله محکم قازیوب سله‌لر که بخار و خشو
نتی کیده بعده بنه بذر قطونا و جلاب ویره‌لر و اگر خسته‌نک درلک وقتی
اولیوب و نفسی بلکده اضطرابی وارایسه گلاب ایله و سنبل اصلاد وب
گوگسی و جگرینه و سنه قویه‌لر و گلاب ملک یاغی و آز نه جع کافور قاتوب هر بارنشتم
ایتدره‌لر **محمد بن زکریا** قول اوزره هر سوارک صوبی و قوشلق وقتنده کسمه
داوله وقتنده خیارلر و قارپوزلر صولری ویروب حرارت ساکن اولنجه تنقیه ایده
لر و دیکر ایکی بر دو طوغر [illegible] بو علاجلری دریغ اتمیه‌لر زیرا افراط حرارت
اعصابی خشک ایدر و دماغی عولنه روب و اعصابی بیلک ایله لغوه رفنگ
تولد ایدر و اعصابده و عضلرده فوری تشنج سببیله ضیق النفس تولد
ایده و دائم گوزنی و گوگسی [illegible] دنبلولر ماغنداو و دعای ایله باغیله‌لر
و [illegible] بش [illegible] ودولکش سنبر [illegible] باغیله گوکسنه [illegible]
منا و ایده‌لر و غدا امرنده دخی غب خالصه ذکر ایلدکلری غدالر بوکه دخی موافقدر
و خسته‌نک معده‌سی غدا طلب ایدوب مانع بوعلته واسهال [illegible]
زمانی دخی اولمزسه منع اولنمیه و اگر طعامی بنه قی ایله اخراج ایدرسه

دخی

دخی فائده لوورد و اگر جفا رمز سه بنه قونلور و اگر معده ضعیف ایسه قوشگوز
رایحه‌لو طعاملر ایله استهاسی طعامی تحریک ایده‌لر و معده‌یه موافق بارد وسنبر
دخی قالی اولیه‌لر و اگر خسته طاتلو طلب ایدرسه بادام یاغیله خیار و قبیق
ایچنده سکری علوا ورده‌لر **فصــل** ملکک خسته‌نک ابتدا حالنه که فصد
اولنوری اوشنازی بونی تاملی و ملاحظه ایده‌لر چوق واقع اولور که قان الی سببیله
صوا تیز رنک اولوب دخی نیسی گو خوریی اولور بو سبب ایله اول و ابتدن خفیف
وقاروره گوروب اکثر قوام غلیظ اولوب و رنکی قزل اولوب فصده محتاج ایسه
ابتدا فصد اولنماق گرکدر زیرا اواری ساکن ایدر بو بابده تاخیر اتمیه‌لر و اگر دلیل
بونک خلافنجه اولورسه استفراغ مفیددر و بونک مسهلری دخی غب
خالصه ذکر ایلدکلری کبی گرکدر غب خالص بابنه و علاجنه نظر و مراجعت ایده‌لر
و اگر طبیعت زیاده کتده ایسه و اسکه محتاج ایسه قرص طباشیر
مسک ویره‌لر **قرص طباشیر ممسک** طباشیر و قزل گل هر برندن ایکیشر
درهم تخمکانی و کاسنی تخملرندن هر برندن اوچ درهم قبقا و خیار تخملری
هر برندن دورت درهم حشونی بر درهم رب السوس ونشاسته هر برندن
بر درهم کافور بر دانک زعفران ایکی دانک قرص ایده‌لر بونک مقداری شربتی
ایکی درهمدر و کشکابی دخی ارپه قبوغندن گل قبریسی و ماجرچی درهم
و بر درهم صمغ عربی ایله و بش درهم حب الآس دطوغرا فنش ایدوا
بشوروب ویره‌لر و اقتضا ایدرسه سفوف الطین ویره‌لر **سفوف
الطین** قاورلمش بذر قطونا و گل قبریسی و طباشیر هر برندن ایکی درهم
صمغ عربی بر درهم اوله و اگر اسهال قوی ایسه کهربا و دم الاخوین
هر برندن بر درهم اوله و بو سفوفی ایوا شراب ایله یا سماق یاخود چیرکی
صوییله ویروب و غدالرینه دخی سماق و نار دانه و زرشک ایله ویره‌لر
و ایوا و الی و سماق صولری و شکر ایله بکمسد ویرمک مناسبدر و قتا
که خسته اختلاط ایده بنم گرم حمام وایتمک فائده ایدر خصوصا اسهالی
شورلیغنده اوله و اکثر حالده حمامی تحقیقده حمام دتراشش مناسب دکلدر
مادام که طبیعت سلامت اوزره اولمیه بونلری تاخیر اولنادر **بقراط** دیرکه بو
حق ده آخر [illegible] ده صوق لق ایله خسته‌نک خلاصنه دلالت ایدر **محمد
بن زکریا** ایدر بو خسته‌لق آخر [illegible] بو [illegible] صوقلق [illegible] واقع اولمز
سه قطره‌ده قالی اولماز دخی که معده اغزنده اخلاط حسن اولنورسه

قی بیوره لر. و معده ضعیف اولورسه انار شرابی الجنس نعنا قیناتمش اله دیرلر
که معده یه قوت ویروب و خصوصیله منع ایده لر. و بو ضماد دخی نافعدر صندل و گلاب
و املا و مرسین یاپراغی و سکود لر یپراغی جوق لادن و رامک ایله معده اوزرینه ضماد اولنه
ضماد آخر انار قابوغی و مازو و گلنار و قزل گل ایله و سرکه و یا شرابله ضماد اولنه
واکثر قی ریاسو و حرکت ایدرسه بر سونکر اصلاح ویب معده اوزرینه قویه لر واکثر
بوغه شه تکده بحرانلری ایله و یا رعاف ایله اولورسه اول منع اولنماغی گرکدر زیرا که
قی افراط اولوب ضعفدن خوف اولنه. واکثر عرق جوق گلورسه اسبابنه نظر
ایده لر. و مرسین یپراغی باغنذ اوروسنه و بنفشه لرینه سوره لر که قربای
و قی کلمیه. واکثر افراط اسهال ظاهر اولورسه بانشده بلند آواز ایله سویلشوب
اویقوسنه مانع اوله لر. و الکلرینی و ایاقلرینی باغلیه لر که آز و جوق وجعین
حس ایلیه. و بو بابده حجامته محتاج اولوب و فصده مانع وار ایسه حجامت
ایلیه لر جائزدر. و حجامت محرقه ده حجامت ارقه ده ایکی کورک آلتنده اولمق
افضلدر. واکثر جوق اقسرمق واقع اولورسه بوینی محکم لرینی و اطرافنی
بنفشه یاغلری ایله جوق اوه لر که ماده آشغه اینوب دماغ گشاده اوله
و قولاغنه دخی بنفشه یاغی طامزه لر. و غبار و دخان انواعی اندن ایراغ ایتمک
گرکدر. واکثر قیسی اسهال رکت اولمغله و صوز اولمغله معده یه ضعف اولوب
غشی ظاهر اولورسه در حال یوزینه و گوکسنه صوغق صو دوکوب و گلاب
و صندل و کافور ششم ایتدیره لر. و کلک مسکی دخی ششم ایتدیروب و فارسی
والسی دایما اوروب و باغلیوب ماده اسفله اینه. و بوغازینه سکنجبین دیرکه
لر و مکلی اولورسه گلبشکر دیروب واکثر عقلی گلمز ایسه بش اوقیه
درهم شراب ریحانی ویا ممزوج بوغازینه دوکه لر. اکال عقلی یرینه گله و
بونک گبی غشیده خوف اولنورسه مقدم آز آزه جوق پاک قزد دروب
غوره صویی و لیمون و باسمان صویی و اکشی انار صولری و شکر قریشدروب
واور قرمش ایکه دوکوب بیدره لر که معده قوت بولمغله غشی گلمیه

التنجی فصل حمی مطبقه بیاننده در

حمی مطبقه دیدکلری ایکی نوع اولور. بر نوعی قانک طمرلرده و یا طمرلرک
طشره سنده. متعفن اولوب حمی تولد ایدر. و بافود قانک اسمی اولوبدر
قیناردیر اواط بو حمی بیسوناخس دردیلمش یعنی حمی لازم دیمک اولور
و بو حمی ده قانک اسمی و متعفن اولدوغنک سببی اکثر حالده باسنده

بافود

بافود حمی دیدکلری بسبنده اولور. اکوخیجن بو حمی عفونی دیو حمی لرجی
گوروبوب بونلری قیاس ایدرلر. اما نه عفونی دخی بو حمی ایدر. و حمی مطبقه
ده قانک اسمی اولور. و بوده روح اسمی اولور. و مطبقه ایله عفونی اراسنده
فرق و سبب اولدر که مثلا عفونی خلط ایله دکلدر. اندن معلوم اولور که
بو حمی نه عفونی دخی حمی دیو عدیر. دخی قدر. اما گاهی اولور که بو حمی گندو حالنده
دونوب یا عفونی و یا دق اولور. بلکه گرکدرکه بر کسنه یا ضعفدن و استفرا
قلمر دیا که اوندن عادتی ایکی کیرو قویوب و شراب و طعامدن دخی عادتی او
لدوغندن دخی زیاده استعمال ایدوب انکله بدننده و طمرلرنده امتلا و سده دلکی
اقتضا ایدر. و اتفاق قویا ریاضت و حرکت ایتمک واقع اوله بدننده قانی سوخیها
ایدوب امتلا و سده سببیله قانک اسی اولوب و غلیان ایدوب. بو
اسمه سبب اولور. و ایکنجی نوعنک سببی دخی اولدر که قان طمرلرده
باطشوب سنده متعفن اولوب. و عفونتنک سببلری مثلا تازه و تر
یمشلری ارجق تناول ایدوب و قانی اثناک اولمغله عفونت پذیر اولمغله تازه
اوزوم صولری کبی غلیان ایدره و حمی لازم ایدوب انقطاع گوسترمزاین
بو حمی مطبقه نک اوچ حالی واردر. بونلری فرق ایچون تفصیل ایدرز مثلا
بری اولدر که اول صعبلک طوتوب آز آز کیدرک انتها رکت اولورز
بوکا عربجه المحیط درلر سهل رکت اولور. ایکنجی حالی هر ساعت استه نک
قوتی ارتدرر دکندچه صعبرکت اولور. و بو اکثر حالده یدیجی کون بحران ایدر
بوکا دخی عربجه التزائد فی الصعوبة دیرلر. بونک علاجی دخی مشکلدر
اوچنجی حالی اولدر اول خسته دگیلی بر حال اوزره طوترکه عربجه الواقف دیرلر
و بو نوع حمینک حالی اول بر انواعک اواسطنده اولور. و جوق اولور
که یدی گون بر درجه ده و بر حالده قالور. و معلوم اوله که گاهی حمی مطبقه
دن سرسام اولور یا محرقه اولوب. و گاهی قیرجق و ضعبه کبی نسنه لر
ظاهر اولور. و گاهی اولور که جوق علاج سببی ایله نیز عرق علت دونر
و بو حمی عفن اولوب و سوناخس اولور دیمش ایدک سوناخس علامتلری
ایشته بودر که یوز و گوز رنگی قزل و طمرلری ممتلی اولوب فصد و حجامت
اولنه جوق محللرده که لر. و بودن بحثکه باشلیوب دکوزنک باشی روان
اولور. و حمی محرقه و غب خالص قیاس اولنه. بو ایکی علتکه حمی سببی
طوترکن اول قدر کوبنور جیلکی اولمزه بلکی جاقدن حتقنش آدم قدر ایچی اسیلگی

اولوب. اما بوغازی دلوز بیتی صقیقلره توقدم ایدوب ونفس دشوار لغله الوب ویرر
آنی ضیق النفس قیاس ایدرلر. وبعضیلر بو نوعه حمی الربویه ودرره دخی الربویه
درلر. بوعلتی یکیجه دشوار دم چکرلر وبونک سببی ایسه اکثریا قان جگرده وقلبده
دیلاکنده البسنده اولوب اندن اسیتی اولمغله حارلی سینده واولکنده ریح اولور
ربو تولد ایدر. ونبض بیشانلغی سببی ایله عظیم وقوی وممتلی اولوب دخی سببی
ایله سریع ومتواتر اولور. انکیچون امتلا وموی اولور. وبا جمله حمی مطبقه‌نک
حالی قان عفونتندن اولور دیمش ایدک. واول نوع ایسه اسنه سنک طوقوز
تنفسی سوناخس دخی اسیتی رک واعراضی دخی قویا رکت اولور کویاکه محرقه در
بوعلتده تشخیص فرقی کوچدر. نبض فرقی مختلف اولوب ودلیل وقاروره علامتی
دبوراجه‌سی اولور. وگاهی اولورکه سوناخس دخی دونوب یا محرقه یا سرسام
اولور. دیمش ایدک انک علاجی ایسه اول ایکی کون سوناخس علامتلری بینه
دنوب ایکنجی کون اسنه علامتلری ظاهر اولور. ودخی اوچنجی کون ودردنجی
کون نضج اثری وبحران علامتلری ظاهر اولورسه قسملق اوزلیونک
علامتیدر. زیرا قانله خام خلط مخلوط اولدیغی کوسترر. واکر خام خلط قانله مخلوط
اولمیه حکمدرکه اون دردنجی کون بحران ایلیه. وبو نوع اسنه اکثر اوغلانجقلره
چوق واقع اولور. مثلا دورت یاشنده اون ایکی یاشنده دکین اوغلانلره
ده اولور وبهار فصلنده دخی اولور. وهرگاه که بوقتی ایله سباث ظاهر اوله
وریجون بیورکی سنجشوب وطبل کبی آواز ایده وخسته‌یی آرام اولوب
دوشکده قرار ایتمیه. وبولنه واجبات دخی ایتمیه. ایو علامت دکلدر علاج
مساعده وار ایسه بوحقده اکلمدا وباسلیقدن فصد کرکدر. ومانع بوغشی
غشی مرتبه سنه وارنجه قانی آقتمق روادر. اکر غشی دخی واقع اولورسه
خسته‌نک وارینی بر کره‌دن زایل اوله. وبونده نضجه انتظار لازم دکلدر
اولکی وایکنجی واوچنجی کونلرده فصد اولنوب تأخیر ایتمیه‌لر. زیرا بوندن قان
کندو سببی بخته اولور. واکر غشی واقع اولوب وغشیی صوکنده قی
واقع اوله. یا قوده‌ده یا اسهال صفراوی اوله اول محلده صوق صو ویرمک جایزدر
در جالینوس ایدر اکر فصد وحجامت اولنمغه مانع وار ایسه هیچ بابده
صوق صودن اعلا علاج اولمز ویره. وقوت قویا ایسه سنده‌لریا اجوب
امتلاسینی اکسلتمک فصد ایدرلر محمد بن زکریا درکه اسنه استه‌لرده صوق
صو ویرمک اسنه دخی الحال ساکن ایدر. ولکن حکمی بو تنهضه رکت

اسنه ظاهر

اسنه ظاهر اولورسه جایزدر. وزیرا کونه دکین طوتوب مادامکه رعاف ویا قیوده
قان ظاهر اولمیه زایل اولمز. وبونده اطبانک اقوالی اوزره صوق صو ویرمکده اصح کلام
بودرکه اکثر بحران علامتی ظاهر اولورسه اول صوق صو ویرمیوب تأخیر ایده‌لر جالینو
س قولی اوزره هرگاه که سوناخس‌ده فصد ایلیه‌لر بر اقرحی‌یه انتقالدن خوف
اولنماز. وبعضی طبیبلر بونده فصدی ایکی بر دفعه ایدرلر مگرکه مانع اوله هیچ اولمزسه
باری حجامت ایله‌لر دیمشلردر. واوغلانجقلرده واقع اولورسه فصد وحجامت
قابل اولمزسه سکن یاشنده‌ره‌لر بیده اوزرینه ششه چکه‌لر. زیرا بو
علتده قان اوزرنه دینجوب بینی فصد وحجامت اولنمزسه وبلکه رعاف دوقی
دخی قلبه مقابله قوت اولمسندن خوف اولنوب وبا سرسام یاخود حمی عفونی
اولور. وبو بابده فصدی تأخیر انک سایر علاجلری دخی باطل ایدر. زیرا قان
اسیتی اولوب بر عضوه دخی میل ایدر. واستنی اکسلتمک ویه دکز اسهال ایله
ویا ادرار بول ایله اولور. واکر طبیب خسته اوزرینه واروب بر یا ایکی کون
ویا اون بر کون بکش اوله. فصده چوق التفات ایتمیه. مکرکه قوتی لازم کله. وفصده
عوض باری حجامت ایلیه. زیرا وقت فصد دخی قتی خاطره‌در. وفصد
اولنده قدره قانی کوره‌لر. اکثر قیح واناکت ویا قوه صفراوی ایسه شراب
انار وطفشیل وبونلره بکزر نسنه‌لر ویره‌لر. واکر قانی غلیظ ایسه ساده
سکنجبین ولطیف زیرباج ویره‌لر. تاکه تخلیل زیاده قبول ایده. وفصدده
صکره اکشی وطاتلو انار صولری یا قوره تمرهندی وغوره وجلاب وقربوز
صولری یا ترنج اکشیسی ویا لیمون صولیکه شکر ایله اوله. وریواج شرا
بلری ودرباس صولری شکر ایله جمله موافقدر. واکر فصل تابستان اوله
بونلرک جمله‌سن صوودوب ویره‌لر. اما ریواج شرابنی صوق دقیق دقیقه
وبوز ایله ویرمک اولماز. واول کونکه فصد ایده‌لر عدالمستول رسمه کردرکه
غذاسی فالصی حمی سنده ذکر اولنمشدر. واکر ضعیف ایسه قزوره‌لر
وجیلی ودوراج ونادوقی وبلیچ اریک کیبلر ویره‌لر ایرته‌سی کسوره‌لر. مثلا
خسته‌لی عادت معاینه مسعدر یاخاذه مطلقه‌در یا عاده جمله قسملی و
منیدرکه آهسته‌لک ایله کچوره. اکر بغایت عادت اولوب وقوت قوی
ایسه جلاب شربتی وانار وغوره صولری وشرابلری وبنفشه
شرابی قناعت اولنه. واکر قوت ضعیف ایسه سوی غوره
شرابی وزوال دقتنده انار صوییله ریقی کشکاب ویروب

واكر حارّة معطش اولورسه توقع ایدهلر که بر بکی کون بحران ایله ۰ اول زمانده
سیبوب سکنجبین وایکی سه عندن صکره کشکاب ویرهلر ۰ وکیجه بذر قطونا لعابی
شکر وانار صو ایله ویریله ۰ وبو موافق شربتی دخی ایلیهلر شراب
موافق ارک اوتوز دانه تمرهندی ۰ التمش درهم ایکی بتمان صو ایله نقیع قلنه
قینادوب دسوزوب کبر وبیشمش درهم رمانین صوین وبیشمش درهم ترنج
اکشیسی یا لیمون صویی که تکرار نقیع قانلو قینادوب یوز درهم شکر والای
درهم کلاب ایله قوام کتوروب هر کیجه اون بش درهمی ایکی درهم ودلمش
تخمان ایله وبارد صو ایله ایچورهلر ۰ واکر حرارت زیاده ایسه نجی درهم
طباشیر دخی قتهلر ۰ واکر خسته کشکابدن نفرت ایدرسه دو دلمش بکسلر
ایله شکر شربتی دخی ویرهلر ۰ وخیار وشنجبیار رفقا ودیاجکردکی مستعملری دخی
ویرهلر ۰ واکر اسهال ده بر وجع وار ایسه جلدن ازل اول وجعی زائل اتمکه
علاج کرکدر ۰ بعده مزاجنه کوره غدالر ویریله ۰ واکر بو حمی ده قانک صفرا غلوطی
اولدوغی معلوم اولدوقدن صکره بونی دخی بیلهلر که حمی سببی سز وسوزان اولور
جلدن ازل فصد صواب ایدر ۰ اگر حرارت وعطش ساکن اولمزسه بعده
قیح صولری دقرص کافور ویروب دکیجه خیار ایله اکشی انار صولری ویروب
دکنه وساکن اولدوغی محلنک هواسی بیجی با بارده ییجه دفعه ذکر ایلدوکمز
اوزره تبرید ایدوب دفعته بدنی بارد واز اسباب اوریتهلر ۰ زیرا
بو با حرارتی ایچروسنه رجوع ایتمه ۰ ونبفشه وکافور ونیلوفر ودهنون
شستم ابترهلر ۰ وچون کم بحران علامتی ظاهر اوله بوق بر دوت اولمز
دفعته دامعلوم بارد مکاندن معتدل مکانه کتورمک اولادر که بحران
کبرو دبیند دبا عونا نقص ایده ۰ وبحراندن صکره اکثر طبیبلر ۰ اسهال مادّهسندن
باقی قالمش اولورسه آنی قلیل ایلمک کرکدر ۰ مثلا کاسنی بیردوکوب
دقنامش صوین الوب دیکرنی درهم کشوت صو ایله وبکری اوتوز
درهم سکنجبین ایله ویرهلر ۰ واکر طبیعته قبض وار ایسه ارک
وزردالو صولری ویروب بونی تدریجله پاک ایدهلر ۰ واکر مسهل حاجت
اولورسه مسهل ویرهلر صفت مسهل قره ارک وعناب هر بیرندن
یکرمی دانه سپستان دخی یکرمی درهم دانه قزل اوزوم یکرمی درهم
تمرهندی یکرمی بش درهم قزل کل یدی درهم منفشه دورت
درهم سنامکی یدی درهم شاهتره اون درهم تخمکان

دورت

دورت درهم کشوت تخمی ایکی درهم رازیانه دورت درهم انیسون
اوچ درهم صاروچلبا اون درهم جلجلسن اوچ بتمان صو ایله قینادوب بوندن
هر صباح اوتوز قیراط درهم مقدارینی اون بش درهم سکنجبین واون
درهم بنفشه شکر ایله ویرهلر ۰ بوندن اعلا دنبه یجی مسهل
اولمازه دبلبنی قبض معتبرلدر ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰

برنجی فصل حمّی شطر الغب بیاننده در

شطر الغب دیدکلری حمی ایکی خلطدن مرکب بر حمیدر ۰ مثلا بلغم ایله صفرا
دن مرکب اولوب ۰ وحمیسی ایکی نوع طوتر ۰ نوبتی بلغمک اولدوغی
زمانده دمر دوت بر دوت ویرر ۰ ونوبت صفرانک اولدوغی وقت
حرارت ایله ابتدا ایدوب وزیاده شدت ویرر ۰ وبلغم نوبتی ایسه علائم
طوتر ۰ وبو حمی هر حالده علائم واکثریسنده طوتوق مادّهسنه کوره در ۰ مثلا
صفرا مادّهسی آزه چوق اولورسه بو حمی سبب اندازهسنه از طوتر و
کاهی بلغم نوبتنده وصفرا نوبتنده ایکیسی دخی بکیاز طوتوب شطر الغب
دکلدر قیاس ایدرلر ۰ امّا بلغم وصفرا مادّهسی بکیاز اولدوغندن حمی
دخی بکیاز نوبت ایدوب شطر الغب دکل قیاس ایدرلر ۰ وبونک مدتی ۰ و
عفونتی خالی دخی بوبله درکه ۰ مثلا ایکی مادّهنک یعنی صفرا وبلغم عفونتی جریب
طشرهده ویرنی ایچروده اولور ۰ بلغم عفونتی طمرلرده وصفرا عفونتی طشرهده
اولدوغی وقت صفرالی اسهال لازم اولور ۰ وکاهی هر ایکیسی دخی لازم اولور
انلکیچون حمی احوالنده تشخیص دشوارلغی اولور ۰ وهر حالده صفرادن اسهال
لرک نوبتلری طویل اولوب وبحرانی دخی کچ ایلر ۰ امّا کاهی اولورکه صفرا
یی مادّه بلغمی مادّهیی لطیف ایدوب تیزرک نضیج ویرر ۰ امّا هر حالده اولورسه
بونک کبی مرکب حمیلر مشکلرک ونضیج کیجیجی اولهشدر ۰ ونادر واقع اولور
که شطر الغب طغوز آی طوتر ۰ وکاهی دخی اولور ۰ وکاهی مزمن خستهلک
اولور ۰ امدی بو که هر خوش نفس کیدر ۰ مثلا شیوخ کشیلرک کیم بلغمی
صفرا چوق اوله ۰ عفونتی تیز قبول ایدر ۰ خصوصا رطوبت زیاده ایدیجی نسنه
لره دخی زیاده اقبال ایدنلرک علتی شطر الغب اولور ۰ وهرکاه کیم ریاضت
واستی ایدیجی نسنهلر واقع اوله ۰ اومقولهلرک دخی خستهلکی شطر
الغب اولور علامت ظاهر بودر که بو حمینک نوبتی هرکونه طویل رکت
انا اقصد رکده اولوب وابرتهسی خفیفرک اولور ۰ امّا اسی رک

واشتغاله رکت اولور و چونکه اولور که بر نوبتده ایکی دفعه واوچ دفعه اوشوروب
قشعریره کوسترر زیرا بو حمی ده بر نیجه نوبتی تمام اولمادن بر نیجه نوبتی دخی
ابرشوب یاخود ترکب مادهٔ بریله بریله ایدر وشوبه و حرارت صورتی
مادهٔ مادهٔ موضعنه کوره وجه برودت ظاهر اولور و کاهی واقع اولور
که شطر الغب غب دائمه بلغم نائبه استه سببی ایله ترکیب اولور بونلرک
دخی علامتی استه تکثر اوتلنده واوردن سنده قشعریره وبرودت
ابتلار واکثر ابررسه دخی ضعیف ایلره و معلوم اوله که هر قنغیسی غلبه
سنه کوره اولور مثلا غلبه صفرانک ایسه نوبت قصهر اولوب
واطراف تزرک استی اولوب وعطشی غالب اولوب ودلیلی تمام زیاده
اولوب وبول رنکین اولور واکثر صفرا وبلغم برابر ایسه ورده مک ازدواج
اولور علاج بونده طبیعت تلیینی ایلک دخی ابتدارمک واوردابول ایلک
ودسام فتح ایلک ودرلتمک ودماصل استه تک مادهٔ سنده خفیف دوالر
بدنی پاک اتمکدر و حرارتی تسکینی ایلک جلدی زیاده قصد ایدهلر ونضجدن
صکره قوی استفراغ جایزدر و نضجدن اول لعاب صولری ویرلسه
صوابدر واکثر بلغم زیاده ایسه ملنجبین واکثر صفرا زیاده ایسه سکنجبین
یا سکنجبین خشخاش موافقدر ▪ واکثر مادهٔ برابر ایسه خیارشنبر وتمر
هندی صو ایله اکثر قوت وار ایسه آزه جق شربه بله ویرهلر وشربتلردن
ایسه غب خالصده ذکر ایلدوکمز شربتلر بوکه دخی نافعدر وملنجبین
وسکنجبین بزوری وسکری وعسلی سکنجبین سنده دخی نافعدر
وعسلی شراب غوره ونقوع صبرکه کاسنی صولری ورازیانه صولری
ایله اصلاح ایلمش اوله بو صولر ایله ویرمک غایت مناسبدر زیرا بونلرده اولان
سخونت قلبه ابرشوب حرارت وبرودته اعتدال وقوت ویرر وسکنجبین ایله
قی ابتدارمک قابل ایسه نافعدر واولمزسه بالکز نیم کرم صو ایچوب قی
ابتدارمه وادرار بول ایچون تخم صولری ودکر صولری ایله مسهللر ایدهلر که
رازیانه صولری دخی قاتمش اوله غایت موافقدر واول کونکه استه قوی
اوله غداسی مزوره لرکه غوره واکشی انار صولری ایله واسفناخلرکه بادام
ایچی وبادام یاغیله دخی پیلارد دخی ویرهلر ودستور کونکه استه آهسته رک اوله
وزاج وخیار وبالچ برابر ودانلمش تخفیف زبرباجلره وفاودهلر ویرهلر ودخی
طعاملرنه تخود وطوق اوپی دانه جبن سعتر که صفرایه وبلغمه نافعهدر فلک

کنوزیبه جک

کنوزیبه جک قدر اوله وصفرا استفراغی تدبیرلرنده جمله بو نوعلرده دخی بر بابچه
علاجلری دخی غب خالصده اولان علاجلری ایدهلر صفت حب سهل
اکثر قوت قویه ایسه ایارج فیقرا بر درهم سقمونیا بر درهم حنظل ایچی درهم
سقمونیا مدبر بردانک کثیرا ایکی دانک مقل بردانک اوله حب ایدوب جزو
دکامل شربتده ره واسکی استهلر آخرنده بو حب دخی نافعدر حب نافع
هر کیجه ایکی درهم ویرهلر مصطکی دصاری هلیله ورآوند چینی دغافت
وافسنتین عصارهسی وقرنفل هر برندن بر درهم زعفران بر دانک
جلده سن کاسنی صوینه بو عجن ووب حب ایدهلر واسکی استهلره بو دخی
نافعدر صفت قرص قرنفل وورق السوس هر برندن دورت درهم
ترنجبین اوچ درهم سنبل افسنتین وطباشیر هر برندن ایکی درهم
اوله بونلری قرص ایلیهلر بونک دخی مقدار استعمالی ایکی درهمدر صفت
قرص کل استی استهلره معتبردر کل آلتی درهم تخم حماض وصمغ عربی هر
برندن دورت درهم نشسته وزرشک وطباشیر وتخمکلان
تخمی هر برندن ایکی درهم کثیرا وزعفران وسنبل وراوند چینی هر برندن
بر درهم کافور بردانک اوله قرص ایدهلر بونک مقدار استعمالی
ایکی درهمدر قرص کل اوکسوک ایله اولان استیلره فائده ایدر
وتلیینی دخی اتمش اوله سنبل وعود وزعفران هر برندن اوچ درهم
زرشک عصارهسی بش درهم راوند چینی وقرنفل وطباشیر
وصمغ عربی کرقاورلمش اوله وکهربا هر برندن بش درهم تخمکلان تخمی که
قاورلمش اوله آلتی درهم کل ارمنی یدی درهم اوله قرص ایدهلر
بونک مقدار استعمالی برنجی درهمدر معجون نافع در دانهم اون
درهم مصطکی بر درهم بزر رهنده بش درهم سنبل اوچ درهم
بونلره معجون ایدوب بر مثقالی بش درهم طلبنسکر ایله بله ویرهلر ▪

سکزنجی فصل حمی بلغم نائبه بیانندهدر

بلغمی استه ایکی نوع اولور بری بنه نهاری دردکه کوندز طوتر وبری لیلی دار
کیجه طوتر نهاری ولیلی دیو باب افرنده دخی ذکر اولنور اما هر کاه کیم غریب
حرارت طبیعی رطوبته اثر ایلسه عفونت حدیر اولوب حمی سبب
اولور وبو عفونت طمرلرک ایچنده وطمرلرک طشرهسنده وبونلردن
برلرده دخی اولور واول کیم طمرلرک ایچنده معدهده اولور قشعریره

واقع اولماز. زیرا کندو موضعندن طشره طلوب عضولره دوکلمز و بلغم طبیعی
وناطبیعی اولور. بلغم طبیعی دیدوکمز بر قواملو رطوبتدر اق و بی طعم ومزاجی بارد ورطب
اما بلغم ناطبیعی یا طتلو یا شور یا اکشی اولور واکر قیی اسیی اولورسه انکث
طبیعی شورلغندن تیزلکی واررده وبو نوع جوجه بورقی دریلر وکاه اولور که بلغم قوای
شور اولوب واریش صرچه کبی اولوب بوکا دخی زجاجی دریلر وبونلرک علا
متلری بریلنندن طلب اتمک کرکدر. اسمنکی استیلکی وصوقلغی وانک کیفیتندن
دریلمکدن آموسالغندن و چهره سنک رنکندن نبضندن و بولندن و بونده
اولان زیاده اوا صوندن. وبو ذکر ایدوکمز رطوبتدن هر نوعک علامتلری باشقه کوزه
اولوب ظاهر اولور اما شول علامت که اسمه نک اسیلکی وصوقلغی اوله
واسمه سببی ذکر ایدوکمز اوزره زجاجی ویا اکشی رطوبت اوله انده اوشودمک
ودترمک قوی اولور مثلا اوکلی دابای صوودن اولوب صکره ازاز اسیی
صووق اولور و دشوار بللو اسیی اولور زیرا ماده سی غلیظ در وبونلر
ده عفونت بزبر اولمشدر. واکر اکشی بلغمدن زجاجی دیدوکمز نوعدن ایسه
انک عفونتی کج ظاهر اولوب مشکل دشومک ودترمک انتهایه یتیشین
اولور. وشور بلغمک قشعریره سی اولنده آغاز ایدوب. اما بلغم زجاجی
ده اولان قشعریره قدر اولمز. وکل طاتلو بلغمک بردلی سایر انواع بلغمدن
صوقلوغندن از اولور. زیرا طبیعی بلغمه یقیندر. وصفراوی حمی ترکیبی زیاتی
دخی اولمز. وبو حمی ترک اکثر حالده نوبت مدتی اون سکز ساعت اولور
وراحتی آلتی ساعت اولور دورلک ودورلک حالنده دخی علامت
طلب ایدهلر دیش ایدک بونده ماده بلغمدر عرق بجر بخاری کاه کاه
جلده ظاهر اولوب دور ظاهر اولدی قیاس ایدهلر. اما دیلک ازاز اولور
واولورسه جوار اولماز صوساملق عطش یعنی صوسامق حالنده
دخی علامت طلب ایدهلر دیش ایدک صوسامق غلبهسی بلغمی حمی
لرده بلغم اشور علامتی دنشا بنذر. چهره رنکندن علامت طلب ایده سن
دیش ایدک سایر حملدن انواعنده ابتداده یوز رنکی کیدر اما بونده
کلمز ویر رنکنده اولور که مثلا صارولغندن و باشلغنه واللغه وقورشون
رنکنه بکزر اولور. نبضدن علامت طلب ایده سن دیش ایدک نبض
انقاده وضعیف وصغیر ومتفاوت اولور. دبولدن علامت بولان
ورقیق واقو لرنده قوی ومکدر اولور. واواضندن علامت طلب اتمک
اله

بویله

بویله درکه بلغمی حمی ترکک انتهاسنده اکثر غشیی مشکلو واقع اولور. وجمله بلغمی حملرده
اصلا اقشمز ومعده ضعفسز اولماز. زیرا طعام اشتهاسی ضعیف ویا باطل واخر
چاششی ناخوش وطعام ییدوکی سیرن قوت دخی ضعیف اولوب غشی
تولد ایدر. وکاهی بیلوده اکثو کمو کلرنده نفخ وطلاق دخی جوک اولان اولور علاج
بو حمی نک ماده سی کاه طتلو بلغم وکاهی شور وکاهی اکشی وزجاجی وبورقی دیمش
ایدک طاتلو بلغم علاجی اسیلکی لطیف ایلیکه معتدل اولان ادویه لر اسیمنکیل
اوله مثلا بابروده سنا ز قشور و جب کلنکبین که ساده سکنجبین ایله یوغورلمش
اوله وبونلره بکزرنه وار ایسه ویره لر کافیدر. اکشی بلغم شور ویا زجاجی اوله
قوی رکت ولطیف ایلیجی واسیی رکت ادویه لر کرکدر. بوبابده فلافلی دنجو کمونی
وبونلره بکزرنه وار ایسه ویرهلر. وبونده طبیعتی یوشاتی طوتق وقی ایتدرمک
وادرار بول دخی غایت رانق وا عتذالله اوله. واکر ماده غلیظ اولمیه ناجوده ازه جوق
اوله. انک حمی سی انتهاسی تیز ترک اولوره اول اوچ کون کسکابه ویره لر
اما ماده غلیظ ایسه حسنه لری اولنده غذالری منع ایدوب و بنه ضعف
طاری اولیه جوق قدر اولمیه. اما ضعف وارایسه ممکن اولدوغی قدر غذاویرهلر
جوسایبرجاوه حسنه لقلر کبی دکلدر. وجوق قظرب یوقدر ضعف معز ایسه
قوش اتلری مزوره لر ویرهلر. و بالجمله اکرمانع یوحسته نک اول
نوبتنده ماده و قیی ایله اخراج اتمک قیی صوایدر اسیی صوایله ویا ویلور ساده
سکنجبین ایله نیم کرم ویروب قیی ایدرسه غنیمت بیلر خصوصا ماده
غلیظ ایسه قیی ترک ایتدوب شرب وشرب صوییله سکنجبین ایله اکثر
اولرسه شرب نخجی وطورق ادن صوبن نیم کرم ویروب قیی ایتدره لر بعده
کلبشکر ونعنا وابوا سترابلر ایله معده یه قوت ویرهلر. ودیرجی کوندن
صکره ینه قیی بیوره لر که معده ایچنده ورم وششلکی تولد اتمدن خوف ایدنیه
سپرافیون درکه بدی کون بجنجه رازیانه صولری واکه بکزر نسنه ویره لر
بدی کوندن صکره ویرهلر. ومعده ره پاک ایدوب وادرار بوله حاجت اولورسه
افسنتون ومصطکی کبیلر دخی بدی کوندن صکره ویره لر که حمی نک بردونیله
شفا ویعنت ایده بله. وبلغی حمی لرده کلبشکر یمک ونعنا وافسنتون ایله ومصطکی
ایله چکلک لم معده یه نافعدر. ودفع معده یه بو ضماد دخی نافعدر ضماد معده
مسکی اوچ درهم لادن ایکی درهم قرنفل وقصب الذریره هر برندن
بش درهم زعفران بر درهم اوله مرزنکوش صوییله یوغورب

ضماد اولنه . وتلیین ورعایت طبیعت ایچون مسهل طلب ایدرسه‌لر آلتی درهم اوده والعشی
درهم لعاب صو ایله ویره‌لر . یاخود اون درهم خیار شنبر واون درهم فانید
شکر بر ولعاب صو ایله وبش درهم عصفور تخمی بر لعاب صو ایله جمله بونلر رقیق
بلغم اسهال ایدر . اما اگر بلغم ایله صفرا مخلوط ایسه شفته شرابی لعاب صو ایله
ویره‌لر یاخود سنبر خشتی لعاب صو ایله ویره‌لر مسهل کرنفیح اثر بقا هرادلعقدن صکره
ویره‌لر طبیعتی تلیین ایدر . ومعده یه قوت ویرر حزیه ومصطکی وزنجبیل ویره‌لر . واگر
طبیعت حرم اولمز ایسه بش درهم ملیّن طلب ایتسه‌لر دخی فتح ایده‌لر بعده اون بش
درهم سکنجبین ویره‌لر . واگر حرارت وار ایسه کشکاب ساده ویره‌لر
واگر حرارت یوغیسه کشکاب رازیانه وکرفس کوکی قویه‌لر . والحاصل بو حمّی‌ده
غذا و دوا ویرمکده شرط بودر که علّت اولنده اوچ کون هر صباح اوتوز درهم
ساده سکنجبین وآنده حین بارد صو ایله ویره‌لر وایکی ساعتدن صکره یکرمی درهم
ساده سکنجبین دخی بارد صو ایله ویره‌لر واگر عطش اضطراب ویررسه صو
طلب ایتسه ویره‌لر وایکی ساعتدن صکره سکنجبین ویره‌لر وکیج قوت‌لنده
کشکاب ویره‌لر و دورت ساعتدن صکره یکرمی درهم ساده سکنجبین
ویره‌لر . واگر بول غلیظ ورنگین ایسه بونده فصد اولنمق روادر . ودورت
کوندن صکره سکنجبین بزوری ویره‌لر ودخی بابرده اولان طلا وصلار ویره‌لر
دانه امرجی او رعاف ایله یا غذاءً بو نوع حمّی‌ده فائده ایدر . خصوصا قوت
قوی اوله . واسنه سن دخی نفی استسی اولیوب بلکه درمک دخی چوق اوله
دبوا بره نسج العنکبوت دیمکلری اورمجک اوینی آتشده رشت ایله ایدوب
ویاروجه اندایی ردوه‌لر وبونده برودت ورعده زیاده ایسه سعتر وزرا
بجوش شراب‌بارینی دیرمک مناسبدر شراب سعتر نانخواه وصعتر
زنجبیل ودوغول گل ونعنا وقویه کشنیز هر برندن اوچ درهم بر دانه قزل
اوزوم یکرمی دانه اوله . جمله سن ایکیوز درهم صو ایله اوچ بخشده هربر
کیمجه قیناده‌لر وسوزه‌لر حمّی توتمدن هر ساعت اوّل بونلردن اوتوز
درهم ویره‌لر شراب مرزنجوش آدی مرزنجوش ونعنا وعاقر
قرحا که کیوفته اوله هر برندن بش درهم عادت اوزره پیشوره‌لر
واسنه توجی کون طعام ونفته وزیره سی گرنک اوتوز درهم
ویره‌لر . وطعامی مخواب وزیربایرکه زنجبیل ودارچین وسرکه ونعنا وطرخون
ایله دیه‌لر ومزوره که جلغوز واسفناخ وزیره ودارچینی ایله ویره‌لر

اما قوت ضعیف ایسه دوراج وکبک ایلی ویره‌لر ورطوبت دچوکی باشنی
بشلر ونارزه بالق وسکبیلرد و صوصودن صودن منع که ایده‌ر . ونفا که نفخ مرض
ظاهر اوله . اگر مسهل واگر حقنه‌لر بو نوع علیل اوله ایسه که اسهال بلغم ایده حزیه و
غاریقون بیاض هر برندن درت دانق حب النیل بر درهم ایارج فیقرا
درت دانق طوز ایکی دانق منقل بر دانق اوله . دوگوب کرفس صو ایله حب
ایده‌لر . اگر قوت وار ایسه هفته‌ده ایکی دفعه ویره‌لر . بو حب بر بلغمی کفایت
ایدر مسهل آخر کیم بلغمی حمّی مادّه سنی پاک ایدر حب مذکور ذکر اولنمز ایسه ایارج
فیقرا ایکی درهم حزیه بردن درهم شحم حنظل بر دانق غاریقون ایکی درهم
افسنتین عصاره سی ایکی دانق مصطکی بر دانق اوله . دوگوب سکنجبین
عسلی ایله یوغوره‌لر وضعف وار ایسه ایکی دفعه ویرمک کفایت ایدر تریاق
فاروق اگر مادّه غلیظ وبارد اولوب خصوصا توبه استسقا خوف اوله صکره
بر درهم تریاق فاروق ویره‌لر . اگر یازگونلرنده ایسه یکی درهم کفایت
ایدر . یاخود مثر یاخود سنجونیا یاتریاق اربعه دن بر درهم اوله رازیانه
صو ایله ویره‌لر . واگر یاز گونلرنده وفراج وحرارت دخی زیاده ایسه بونلرن یا قیصر
ایدوب سکنجبین بزوری وگلنکبین ایله زهن کل ویره‌لر . وعاقبه نفیح بولنش
ایسه ماء الاصول ویره‌لر ماء الاصول کرفس ورازیانه دبارکی داود کوکی
وهم سادوشنه‌لر هر برندن بر دسته مصطکی وکرفس تخمی هر برندن ایکی
درهم جمله سن بر بتمان صو ایله نصفی قالنجه قیناده‌لر وهر صباح بونلرن
اوتوز درهم بنم گرم دیلر درهم طلب شکر ایله ازدوب ویره‌لر ماء
الاصول آخر بو نوع اسمه بر ده مفید در کرفس ورازیانه وکبره کوکلری
هر برندن اون درهم انیسون وکرفس تخمی هر برندن ایکی درهم غافت
وافسنتین وباد آورد هر برندن بش درهم قنطوریون باریک اوچ
درهم جمله سن ایکی بتمان صو ایله نصفی قالنجه قیناده‌لر وسوزه‌لر
بونلرن اوتوز درهمین بدر درهم طلب شکر ایله ویره‌لر ماء الاصول
که انده صفرا اوله رازیانه وعرق السوس هر برندن اون درهم اذخر
کوکی یگرمی درهم انیسون اوچ درهم مصطکی ایکی درهم غافث
وافسنتین هر برندن آلتی درهم جمله سن قیناده‌لر بونلرن اوتوز
درهم ویره‌لر مطبوخ خلر صفرا سی زیاده اوله باد آورد وشاهتره
هر برندن بش درهم بر دانه قزل اوزوم اون درهم ماء الهلیله

ادنا درهم اوله عادت اوزره قبنادوب هر صباح كفايت قدر ويره ارقسكه
برماغى ومعده لى اسهال ايله باكت ايده ايارج فيقرا اسكز درهم قره هليله بش
درهم قرص غافث وعصاره غافث هر برندن دورت درهم طوز اوچ درهم
بادآورد دورت درهم افيثمون اوچ درهم تربد اسكز درهم حنظل سى
دو كوب منخل وكرفس صويله حل ايدوب حب ايده لر بونك مقدار استعمالى بر
بچق درهمدر قرص غافث كه ذكر اولنمدى طباخ اودن درهم عصاره غافث اتى درهم
عصاره افسنتين دورت درهم مصطكى بر درهم سنبل واسارون وعود خام
ونانخواه اوفر هر برندن ايكى درهم قرص ايده لر بونك مقدار استعمالى اوچ درهم
قرص كه مازه غليظ دفع ايلر طوبيا ده افيثمون وكرفس ورازيانه تخمى هر
برندن اوچ درهم قوربه نعنا وجوز بوا هر برندن ايكى درهم عصاره غافث
وافسنتين ونانخواه اوفر ورد وبزر قطر اساليون ومصطكى وزعفران وقلح سنبل
هر برندن بر درهم اوله قرص ايده لر الكز ايلمك اوزرنده يوزندن نهيج ايتمش
ظاهر اولمش ايسه لازم اولان قرص بودر افيثمون بش درهم اجى بادام
ايچى دورت درهم نانخواه اوفر اوچ درهم بلك مغسول بش درهم
راوند اتى درهم زعفران اوچ درهم ايارج فيقرا بر درهم عصاره
غافث اوچ درهم كرفس تخمى اوچ درهم قوربه نعنا دورت درهم
قرنفل اتى درهم حنظل سى عنب الثعلب صوايله يوغوروب قرص ايده لر
بونك مقدار استعمالى ايكى درهمدر **فصل** دفعه مرتبه داخلة
واردنده جاتى منع ايتمه لر والكز بلغمى استمه لرده عطش واقع اولورسه
خصوصا يوزده واوده واياقده نهيج اوده الا قوت سننه لرده بر مكث اولنمز
غايت مشكلدر مكر تدريج ايله ويره لر وتدريج ايله قوت ويرمكدن دخى
ضعف طارى اولورسه فائده اولماز بونده صواب بودركه اولدن
اوچ كون ماء العسل ايله غرغره شتنه ويرميوب عليل غايت ضعيف
ايسه بارى كشكاب نخودابا ايله بشوروب ويره لر والكز دخى لازم اولور
باكت رنكى ماء العسل ايله يا جلاب ايله تربيه ايدوب ويره لر والكز شراب
حمر كستى ايسه بر مقدار بوغله غلط بشورمكده ازه جق شراب
ويرمك فائده ايدر وفقط بعضى يككندر صويله ويوره قانوب صفته اوده
بوز سقاريه بهك ايدوب وبدنه قنبريه باغلر والكز ماغند باغلسوروب
ويرفرقه ايله بدنى رفقله اوده لر كه غلط لطيف اوله وجالينوس ديركه

بو باده

بو باده اولى ابقلرين اوروب بعده كبروبقا بدن اغنفه دكين برپاره اوده لر ديركه
بويله باغلمق ايله اوروجا واويومق چوق فائده ايدر وطبيعت ضعيف اولنمغه لره
وزياده اسهال دخى ويرمز زيرا قوت ساقط اولور والكز زياده اسهال واقع اولورسه
حدفه قوابض ويرميوب سماق وناروتك وايوا ايله بشمش بغداى حليمه سبب ويره لر
فصل باب اولنده بلغمى استمه لرده نائبه حمى سى ايكى نوع اولور ديمشلر ايدكه
كه برى كيجه ويرى كوندز طوتوب امدى اولكه كوندز طوته كيجه ساكن اولور اكثر دخى بهارده
دخى واوله برنوع دخى كيجه طوتوب كوندز ساكن اولورسه اكثر دخى قيشده بيلى درز
اسقيوج بلغمية نائبه ده بو ايكى نوع دخى مشكلدر كه وبدنى طوپلى ايدرمش لرددر و
بونده دوق وتاخوف اولنور وبو ايكى نوع كه نهارى وليلى ديمشلر ايدك نهارى نوعى
دخى عسركت اولور زيرا كوندز هواسى كيجه دن اسيى اوله دخى معلومدر كه سببيله
حرارت غريزيه بدنده پراكنده رك اولوب ومسام اچيلوب تحليل زياده قبول
ايدر ونهارى اولانا حمى نك علاجى دخى مشكلدر اولور وبو ايكى نوع حمى ده دخى
طوبر ايكيسى زنهار غذا ويرميه لر كوندز استه سنده غذا دخى كيجه يه دغذا
ويرلدكده هضم ايده اوليقويه وارسه امتلادن خوف اولنور دليلى
ديرلر اكثره كيجه طوتن استمده مشكلدرا ولان بودركه مثلا استمه تونبندن كيجه ايله او
يومق اوليوب كوندز اويومق استمز وكيجه اويقوسنه ايسه كوندز اويقوسى
بدل اولماز بو سببيله ضعف ديوزده دال والنده نهيج ايراث ايدر ودفع
اشتغالدن زياده خوف اولنور عكس اولدرنى قدر بر خوشنجه منافعى كركدر
وبلغمى حمى لرده برنوع قى دادر حمى وبلغى لازم دركه بونلرى صكره بشقه
فصلده ذكر ايده زره ان شاء الله تعالى
بلقوزيحى **فصل** حمى بلغى لازم سبب انشده در
بو حمى كه بلغمى لازمدر بوكه عجبه حميات الكيفيه دررى وحميات الاثبه دخى وار
دق حمى سى ماننده اولور والكثر پيرلرده چوق اولور والكز علاجده غفلت
اولنورسه استسقايه انتقال ايدن خوف اولنور وبو حمى نك دخى دلائل علامات
معلوم نائبه بلغمى حمى لر علامتى كبى در نهايت بونده فاقه علامت بودركه اوشتنمك
اوزره ملك ودر ره ملك دخى اولماز مكر استمه طوتندنه دخى كوت آز دچوق ورسه علاج
بونك دخى بلغمى استمه لر علاجى كبيدر وبونك اندروبا زياده علاجى بودركه لطيف
ابدنى دواء وبجمله سفر وجهز ويرميه لر بلغمى نائبه ده ويردكلرى كبى اولميه زيرا
بونلر ضرر ايدر خصوصا قى ايله صداع وبادما هنده ضعف دخى اوله جون

واقع اولورکه شراب وفتنه وسرسام ایلر. زیرا دمک ماده سی لطیفدرکه اولوب
دماغه چیقار. بونده صواب معده یه طباشیر ایله قوت ویره لر دخلطی تلطیف ایچون
رازیانه دخی ایله قیناتش ساده سکنجبین دباغوذ کرنش ونارزیانه وجلبر ایله
ودوزدکلری جلابی ویره لر. وبونده قرص کل دخی چوق فائده ایدر. ابوریحان دیدی که
الشایخ لننفه. ولایجتنب الشایخ شنارده انجی دلنهار. ولایتقدم علی السکنجبین الا
بعد الاحتیاط والتعب. پیرلری اسمه یوشنی طوغری. وانک یوشنی حکمنه قوه اولما
سی کرکدر. واستی شنه لر. وچیرکه بهادرلی ایتمیه لر. الا تمام احتیاط ایله اوله. پس
دماغ قوی اوله. وصداع دخی اولیه ودمی دخی اینجه اوله. بلغم استفراغی که کورز
مثلا شوله حبلر ایله استفراغ اولنه که ایچنده شحم حنظل اوله. وماء الاصول ایله
ویره لر. وقرص غافت وقرص افسنتین دخی فائده ایدر. قرص غافت کل انکی
درهم غافت سکز درهم طباشیر دکشوث هر برندن ایکی درهم
اوله بر شربت اولوره. ومفصل قرص بودر. قرص مفصل غافت غافت
اوتوز درهم قزل کل التمش درهم طباشیر قرق درهم اوله.
قرص ایدوب بوندن ایکی درهم استعمال اولنور. قرص افسنتین
اساروین وافسنتین وانیسون وکرفس تخمی وارجی بادام وبادآورد
عصاره غافت ومصطکی وسنبل هر برندن ایکی درهم قرص ایدوب
مقداری استعمالی بر مثقالدر. بش درهم کلبشکر ایله باغوذ اون بش
درهم ساده سکنجبین ایله ویره لر. قرص کل قزل کل التی درهم
انیسون وسنبل هر برندن ایکیشر درهم مصطکی دکهربا هر برندن
اوچ درهم قرص ایده لر. بونک مقدار استعمالی بر مثقالدر. وبونده خوف
واردرکه استسقایه انتقال ایده. وبیش ایدکه اکثر استسقا علامتی ظهور
ایدر. انک علاجیله مشغول اوله لر. دبر نوع بلغی حمی دخی واردر
مثلا ایچروسنده صوق وطشره سنده اسیسی اولور. وبالعکس که طشره
سنده صوق وایچروسنده اسیسی اولور. بو نوع دخی بوندن صکره باشقه
فصلده علامت وعلاجلرینی بیدره لم که انشاء الله اوله.

دیکنجی فصل بلغی حمی که ایچروسی بارد وطشره سی حار ده بالعکس طشره سی بارد وایچروسی حار اوله بیاننده در

شول حمی که ایچروسی صوق اولوب طشره سی اسیسی اوله. انک
ماده سی بلغم زجاجی دیدکلری درکه بدن قعرنده چوقدن جمع اولمش اولوب

وانک

انک بخاری عفونت قبول ایدوب اسیسی اولوب بدن طشره سنه اوروب
داول که عفونت بخاری اولمیه بدنک ایچروسینی صوق ایدر. واسمه نوکه انفردن
اول صوق ایدر. زیرا اسیسی بو مادّه نک چوقلغندن اکا اولمز. ولکن
اولمه سبب مادّه بدنده ساکن ایدی دبر بیره حرکت ایتیوب دبر حالده
برحاله دونمز ایکن آخر حاله دونوب. وعفونت ترکینی ایچرودن ظاهره اولوب
دیرکه باشلدی وترکندن حرارتلنوب حمی انقضا ایدر. دبو ایکی نوع حمی کاهی
صفراوندن دخی اولور. وصفراوی سوداویه اولورکه عروق باطنده صفرا متعفن اولوب
حمی تحلیل بولمامغله بخاری بدن ظاهرینه چیقه وایچرودن باطنه. سؤال واکر دیرلرکه ابتدای
حمی احوالی تفصیلنده حمی نوبه یه غریب حرارت دخی قلبده باتکلوب وقان وروح
واسطه سیله جمله اعضایه وبدنه پراکنده اولوره. دبو ایکی بابده ذکر ایلدوککز حمی
بو شرطی اثبات اتمز. طریقیله ذکر اولنمش ایکی سی در. انکه جواب بودرکه جمله
حمیلرده حرارت بودرکه ایرشوب دیورکه قانده وروحده شر باتلر واسطه
سیله جمله بدنه پراکنده اولدوغی مقرردر. اما انتقالی برمانع ظهوره ایدرکه
حرارت جمله اعضایه برابر ایرشمز. اکا جواب بوبله در. والحاصل بو ایکی نوع
حمی دخی علاجی بری برینه قریبدر. وبونده طریق صواب بودرکه
سکنجبین لمون ورب تخکری ایله وسایر ذکر اولنان مفتحات ایله قی ایتدوره
لر. ولکن فصدلق ایتمیه لر. وبر قاچ کون کچدکدن هر صباح برر درهم کلبشکر
یدروب معده یه قوت ویره لر. واندن صکره اسیسی شربتلر ایچروب
وایکی ساعتدن صکره ینه بر درهم ساده سکنجبین ایچوره لر. واکر
برودت دخی غالب اولوب وقاروره ده فاحج اوله. کلبشکر یرینه طلنکبین
وسکنجبین عسلی یا بزوری ویروب. واندن صکره نقوع صبر وایارج
فیقرا وشراب کل وحب صبر بوکه لا نفعدر. وبونلرک صفتلری ذکر
ایدرز. مثلا حب صبر بودر. صبر اون ایکی درهم صاری هلیله دورت
درهم مصطکی اوچ درهم قزل کل وانیسون وزعفران هر برندن برر درهم
کثیرا ومقل هر برندن برنجی درهم حب ایده لر. مقدار استعمالی ایکی درهم
درر. نقوع صبر بر درهم صبری قرق درهم کاسنی صویندن بر کون دبر کیجه
اصلادوب بوزن ایکی کونده ویره لر. واکر صبر یرینه ایارج فیقرا اولنا بر درهم
اصلادوب وباغوذ کاسنی صو ایله ازوب ویره لر. نافع دوادر زیانه تخمی
بش درهم ایکی بتمان صوده نصفی قالنجه قیناتوب دبو صویلری درهم

برنجی درعسم ایایچ یا قیزاقی نوب ایچمک معده یه نفع ایدر و انک بخارلرندن حاصل اولان
صداعه دخی نافع اولور **شراب گل** ایکی بتمان قرنفل ایکی سکز بتمان صوده نقیع قالنجه
قیناده ب دایکی بتمانی عسل و شکر ایله قوامه گتوروب بعده بارد جه صوایله
شربت ایدوب ویره لر و اگر بونده مسهل ویرمکه محتاج اولورسه **صفت**
مسهل که نضج آثاری ظاهر اولدقدن صکره ویره لر تربد بر درهم غاریقون دورت
دانک صبر بر نیم درهم سکنجبین ایله یوغوروب حبلر ایده بر ساعت قالدقده
ویروب دارنده سی قرص گل ویره لر یا گلشکر یا گلنگبین ایله ویره لر و معده سی
ضعیف ایسه عود و مصطکی و یا عود معجونی و یا قرز معجونی بر درهم ویره لر
و بو بیله و بو بابده دخی جمیع انواع تب اودومی کلی فائده ایدر دفعه نک بیلی
استی تک اولورسه حقنه دخی فائده ایدر و علت آخرنده جوارش کمونی
وجوارش فودنجی بعضی بر بوزه و نعنا جوارشلری ویرمک مناسبدر
و اگر خسته و صاحب مرض فقیر ایسه و که حالله خلاص اوله مز و لطیف
ایدیجی دوالردن و دار المسک ماء الاصول ایله ویرلسه منفعتدر و روزنسنا
خره معجونی سلیخا و شرو تریاقی کبیلر نافعدر و بونده ایچنده اولان حرارتی
تدریجله ترطیب ایتمک استر مثلا علت ابتدالرنده ساده سکرین سکنجبین
بر وادرنه سرنده و آخر سرنده نقوع صبر و ایاریج و رازیانه صولری و کاسنی صو
صولری و گل قصصلری کافیدر و بونلردن ماعدا بلغمی استمه لر علاجنه مطالعه
ایده لر دانلردن دخی بونک مناسب اولانی علاجی ایده لر
اون برنجی فصل حمی ربع بیاننده در
ربع گونده بر طوتن تیتمه سببی دخی در سوداوی استمه در بونک
مدت نوبتی اکثر یگرمی دورت ساعت اولور و مدت ایامی اکثر ابی ایلی
اولوب ماداکه بر فصل گچیه دکه حالله زائل اولمز و گاهی بر بیل طوتر
در که آدم گوردک که اون ایکی بیل حمی ربعه مبتلا اولمش بونک تدبیرنده
خطا ایتمک گرکدر و بو حمی ربع ایکی جنس اولور ■ بر سنه تابید در
نوبتله طوتره ایکنجیسی دایم در حمی ربع لازم دیمک اولور و بو نوعی
آز واقع اولور و حمی ربع سببلری سودا تولدی و انک علتی
اسبابیله اولور ■ و سودا تولد ایدن اولان نوعی مثلا طحالده ضعف یا
وجع اولوب سوداوی کندویه جذب ایتمیوب واندن قانی تمیز ایده
بلمزه دادن سببیدن بدنده سودا چوق اولور ■ و سودا انک بعضیسی

طبعی

طبعی قانک دورد سببی اولور و بعضیسی بلغم یا قان یا صفرا که محترق اولوب
ماده طمرده بو حالله وارد ربع دایم تولد ایدر و اگر طمرلردن طشره اولورسه ربع نائبه
تولد ایدر و اگر بر عضوده عضوده و دشمن سه یا صلب ورم یا سرطان یا قلقمونی
یا آکله تولد ایدر اما آز واقع اولور و بونلر اولدقدن صکره حمی ربع خطرسز دیمکدر
تدبیرنده خطا ایدوب و مدت اوزانمغیله استسقادن خوف اولنور و چوق اولور
که حمی ربع آخر وقت حمی آرده بر به انتقال ایدر **علامتلری بودر** که حمی ربعک اولی
گونلرنده اوشنمه سی و ترتره سی آز اولوب بو ماقبوکه زیاده اولوب و بعده انتهاسنه
تدریجله آز اولمغه باشلر و اوشنمه سی و تیتره مه ده کملکلری خصوصا بل کوکلری زیاده و چوق
اولوب و ترتره سی و تیتره مه دشلری بربرینه چقچاق ایدر زیرا ماده چوق و غلیظ
اولوب استیلک گچ تأثیر ایدر و تأثیر ایلدکلی دخی بلغمی حمی اکثر اوشنمه لرده آزرق
اولوب و خالص حمی ربع نوبتی مدتی یگرمی دورت ساعت و راحتی قرق سکز
ساعت اولور و اطبادن بعضیلری تجربه ایدوب شکرکه حمی ربع خالص اولدیغی
حالده سوداوی اولمغله مدت دوری قرق طقوز گون اولور زیرا سوداوی علتلرک
سببی حرکتی زحل حرکتی گبی اولوب و بو بیله کواکب قوتندن زحلک قوتی قوی
اولوب بونلرده برجه استیلاسی دخی غریب بالزمز و آخر کواکب دخی قوتلری بربری
اولوب و هر بری بر آخر فلکده اولوب زحل یدنجی فلکده در دیدیلر یدی یه
ضرب ایدیجک قرق طقوز اولور و بونک دخی اکثر دوری مدتی و نوبتی قرق طقوز
اولور دیدیلر و زیاده و نقصان اولدیغی ربع خالص دکلدر دیدیلر **علامت بلغم**
اولان بلغمی ربعک علامتی اولدر که نوبتی طویل و نبض بطی و ملایم و بول غلیظ اولور
و ربعک جمله انواعنده ابتدا بول آق اولوب و باشلر میل ایدر و خام اولور
و انتهاده قرمزه میل ایدر **علامت دم** دیمک غلبه سی ظاهر اولمق و مفصل
دگمش غذالر آنکا دلیلدر **علامت صفرا** نوبتی قصیر و نبض سریع و متواتر
و قلق و عطش و فصل سنه و صفراوی غذالر آنکا شهادت ایدر **علامت سودا**
حمی ربع دقتاکه خالص اوله اکثر سوداوی حمی در و سودا تولدینک اسبابی
که سفرا واقع اولمش اوله و سوداوی مزاج و عادت سنه و فصل و بعضی حمی
لردن بعده انتقال ایتمش اوله و سودا زیاده ایدر غذالر و تدبیرلر آنکا شهادت
ایدر **علاج عام** جمله ربع انواعنده نوبت طعام و شراب ایدن خصوصا غلیظ
و نفخ ایدن مواد اطعمه و میوه لردن و سایر یوغورت و لحم قدید و سائر زفر لحوملردن
و بارد صودن پرهیز ایدوب دیمکی اولورسه صایم اوله لر و قوت ایچون

لکن نوبت ارا سنده بلغ و جبل و بوزاره مانند خفیف غذالر ویره لر و علت اشتدا سنده
لطیف و یابس غذالر ویره لر و قوتلو استفراغدن اجتناب ایده لر اما نضج ظاهر اولنجه
ایشیه بونلر جائزدر و اگر غشه لک اولنسه معتدل استفراغه حاجت اولورسه معتدل
مسهلات ایله غلیظ خلطلری مقداریجه ازاله ایتمک مناسبدر کچا بابده وقی اگر اقتضا
ور . اما بونده صواب استفراغ حقنه و لینه اولسه تجلدن ما موافقدر . و ربع نوبتلو
اتبیجک قدر میوه لردن دخی ویره لر . و راحت و استراحت و رفتل معتدل حمام کرلمه
استیلکلکا راتمشی اوله و چوق وقت کچورمیه و معتدل غذا ویدوکمز استکلک ایله ازالکه
میل اوزره مناسبدر . و سوداتک ضدیدر . اما بارد و تر و رطوبتلو اشیا سوداوی ازاله
زیانلودر جالینوس ذکر ایدر بارلی ایله دارچینی بشوروب ویرمک و طائفه هر روز
کوارا رلجون ویرمک لازمدر و روالکه ضد بیرده خطا اولمسه تا بستانه وارنج
اولان حمی ربع بتر بکرجه حادلان لطیف تدبیرلر ایده لر دیره مثلا زیرباج و بلغ ایله بشمش
چوربالر ایله قناعت ایده لر . و استفراغ دخی لازم اولورسه از ازلیه لر در قفا
اوله و نوبت کونلرده بچی بابده ذکر ایلدوکمز اوزره سکنجبین و کلاب ویره لر
و اگر خلط غلیظ ایسه هر صباح بر درهم بلغبین اوان درهم سادة
سکنجبین ایله بیوغوروب ویره لر . ور ودی فستق و قصب و کشام فستقلری
و بادام ایچی ییره لر در لر که بونلر دخی خود اب کبی تدبیرلردن حمی ربع زائل
اولور . و بو بابده هر بار قوتی حفظ ایدوب بی معنی خشمده و غضبدن و اندیشه
لردن و قیغولردن و کسلدن منع ایده لر خصوصا سوداوی ربع اولده علاج
دموی ربع اول معمول الدن ما بسلیقدن با اکحلدن فصد اولنوب و نشتر ایله
جوق اچه لر . و اگر قان قزل و صاف چقارسه قانی چوق چقارمیه لر که قوتی
حفظ اولنه و نوبت کونلرنده فصد اولنموب انجام اتشباشده فصد اولنه
و اگر فصد و اگر استفراغ نوبت کوننده اولنمز . اما نوبت کوننده ازه چوق حمامده
دارمق که رطوبت ازه چوق و وقته اخراج اولنه . و دوره بیجک قدر اولمه جائزدر مناسبدر
زیرا خلط علاج اولوب بجسته اولمقه بیوزطوطر . و فصدده صکره بلغ و دوزباج ایله
اینمش هرشی بیرده بهار و سپی وادغلان و قوزی اتلری و اسفیداج ایله درنه بابلر
که طورن اوتیه و دارچینی ایله اوله موافقدر . و بونده هر بار دکره و طلا خیفه
انک و کوزه ملکه کرکدر . و اگر بیجک بابده ذکر ایلدوکمز کشکا بار دخی معتبردر و اگر
مسهله حاجت اولورسه شاهتره ویرمک مناسبدر مطبوخ ...
عناب دوزه ارک هر برندن اوتوزدانه شاهتره اون درهم کاسنی تخمی بش

درهم

درهم رازیانه و کرفس دبلی هر برندن بزیجی درهم چکردکی چقلمش قزل اوزم اوتوزدانه
جلدسن قیناد و ب و سوزوب بوندن اوتوز درهم سکنجبین ایله حل ایدوب
ویره لر . و بو بابده مطبوخ هلیله دخی نافعدر مطبوخ هلیله صاری هلیله و کابلی هلیله
هر برندن یدی درهم قزل گل و کاسنی تخمی هر برندن بش درهم قزل اوزم و زرک
هر برندن اوتوز درهم سبستان اوتوز دانه کرفس دبلی و رازیانه دبلی هر برندن
برنجی درهم افیمون بر درهم کاسنی و کرفس یپراقلری هر بر دسته باشنی
نعنا و بنفشه و الکربه هر برندن بشر درهم تمرهندی بکرمی درهم اون بلدسن
کفایت مقداری صو ایله قیناد وب و سوزوب بوندن بقدر الحاجة ویره لر . اگر قوی مقوی
طلب ایدرلرسه بش درهم شاهتره و سنا مکی واون درهم خیار شنبر
ایله بو مطبوخدن ویره لر . وخسته لک اوزانسه ماده خام ایکن مسهل ایده لر . فلا اقل اون
بش کون بکلمک کرکدر . و دکلی ربع حمی ازهره دخی قی ایتدرمک قتی نافعدر علاج ربع
صفراوی بیله بچی علاجلره قریبدر . مثلا اول فصد ایدوب و السه نوبتی اولدوغی
کون ایچرنه قویه لر و دخی کشکاب و سکنجبین و انار و کاسنی و رازیانه صولری
ویره لر . و بونده طبیعتی لعاب صوی و خیار شنبر و کلشکر ایله یا ماء الجبن ایله
کیم سکنجبین افیمون ایله دوزلمش اوله و کل شرابی یا مطبوخ هلیله ویره لر
و اگر احتیاج ایله اول حقنه و لینه ایله جمیع الیسه لردخی معقولدر . و نوبت کوننده
نوبت اتمازدن اول قی ایتدرمک کرکدر . و اگر طبیعت
هرکز اولوب قی دشوار ایسه مطبوخ قی صاری هلیله و کابلی هلیله هر برندن
بش درهم بنفشه دورت درهم افیمون و سنا مکی هر برندن اوچ
درهم ترب تخمی و طورق اوتی تخمی هر برندن اوچ درهم قاون کوکی دورت
درهم جلدسن دوکوب و صو ایله قیناد وب و سکنجبین قاتشدروب
کفایت قدر ییم کرم ویروب قی ایتدره لر . اگر قی ایله اگر اسفلدن اسهال اولنور
بجلاسی نافعدر فصل و اگر حمی ربع مدتی اوزانه و چوق زمان بجه
قرص غافث ویره لر قرص غافث را وند چینی دورت درهم غافث
اوچ درهم لک مغسول دورت درهم کل اتمکی درهم سنبل هندی
دورت افیمون و کبره تخمی هر برندن اوچ درهم کبره دبلی بیجی درهم رازیانه
تخمی بش درهم زعفران اوچ درهم حب البلسان دورت درهم
اوله دوکوب کرفس صو ایله قرصلر ایلیه لر مقدار استعمالی ایکی درهم سکنجبین
ایله ویره لر . و غداسی فروجلر و قلیه ربا و بادام ایله زیرباج دم ...

ویروب واوچ هفته یکدکدن صکره قوتنی داوغلاه اتلربی ویروب ومنکرلردن اثار
ویرسلر منفعتدر وعلاج ربع بلغمی علت ابتداسنده قوی استفراغ جائزدر وکلوره
زیرا ماده دخی خامدر. وتلطیف صکرا نضج اولوب وسودا اولورسه مسهللر
اولوره نهایت هر صباح اون درهم جلنجبین عسلی اون بش درهم بادیان صو
بیله واون درهم نیاشش کرفس صو بیله صاف ایدوب ایچوره لر. واگر طبیعت
ملایم اولمغه محتاج [illegible] اولوب بش درهم عصفور تخمی داون درهم شکر
بکوچ بنفشه لعاب صو ایله ایچوره لر و هفته ده بر دفعه مسهل گلشکر ومسهل
گلنگبین ویرلسه صوابدر. گلنگبین مسهل تجربه دورت دانك زنجبیل یکی
دانك بسفایج بکی درهم گلنگبین اون درهم [illegible] ادویه یی دوکوب برشربت ایدره
اما [illegible] بوورادوکوب دنابسانده ابسه ماء الجبن ایله شکر ویره
لر وطبیخ یابس ایسه حقنه ولینه ایله تلیین اتمك معقولدر حقنه لینه قوریه الجبر
ونبغداك كپكی هر بریندن اوچ درهم بابونج سکز درهم طورق اون بش درهم
بر بکی بنجان صو ایله اوچ بخشده بر بخش قالنجه قیناتدوب وسوزوب واون
بش درهم تازه شیرجه دایکی درهم شکر ویره درهم طوز قاتوب حقنه ایده
لر. ونوبت دفعنده زیاده برودت ورعده وقشعریره واقع اولورسه طوره
اوتی صو ایله نیم گرم وسکنجبین ایله قی اتدره لر وبو بابده ریاضت واهسته لك
ایله اوغمن اعضالری ترم ایلره وتخلخل نفخ اشربه ظاهر اوره دخی قوی مسهل ویرملك
لازم اولورسه جائزدر. ونضجدن صکره هر صباح بو سفوفدن ویرملك مناسبدر
سفوف هلیله کابلی وزرد هلیله هر بریندن یدی درهم بسفایج وافتیمون هر بریندن اوچ
درهم ادر. جمله سن غبار ایدوب بوندن اوچ درهمنی شکر ایله ویروب ودرعقب
اسیلی صو ایچه لر. واگر اسقمه طویل اولوب وچوق زمان مرور ایدرسه معجون
فلافلی وتلافلی ویرلیه معجون فلافلی سذاب بری وفلفل ودار فلفل ودم هر بریندن بش
درهم عسل ایله معجون ایدوب بوندن بر درهم ویره لر معجون فلافلی
آق فلفل وقره فلفل ودار فلفل هر بریندن اون بش درهم عود بلسان اون
درهم زنجبیل وکرفس تخمی وسلیخه وسنبل رومی واسارون وراسن هر
بریندن سکز درهم سنبل وجوز ماها هر بریندن اوچ درهم کفایت مقداری عسل
ایله معجون ایدوب مقدار استعمالی بر مثقالدر. وبو ربعه دخی نافعدر معجون
ربع نفع دورت درهم سذاب دورت درهم افتیمون اوچ درهم جندبیدستر
بر درهم [illegible] اوچ درهم حب النوس بر درهم آق خشخاش اون اتی درهم

میه

میه وافتیمون هر بریندن اوچ درهم بابونج ایکی درهم طوس نشك ایله بو
غوروب قرص ایلیه لر. ونوبت کونده اوچ ساعت اول ایکی درهم ویره لر اسیلی
صو ایله علاج ربع سوداوی بو نوع جوف داخل اولور وبلغی علاجنه قریب علاج
لارندر وطبیعتی ملایم طوتمق گرکدر. واستفراغ قوی یه احتیاج اولورسه نضجدن
صکره لازمدر مثلا مسهل افتیمون وبسفایج وغاریقون وحجر ارمنی وحجر اللاجورد وقره قربی
ایله اودر وباسلیقدن فصد اولنمق دخی منفعتدر جالینوس ذکر سوداوی بری اربعه
جوق علاج ایلدم بو وجه اوزره که نضجدن صکره مسهل ویردم وبعده بر قچ کون شراب
افسنتین ویردم وبعده تریاق فاروق ویردم عظیم نافع اولدی وبر وشراب رقیق
دخی نافعدر. ربع دایم ویرودکمز آز واقع اولور وبش ایه که انك سببی ماده ایکی
عضوده یا اوچ عضوده واقع اولوب وهر بری سی ظاهر اولوقده هر بری غیری نوبت
ایله آغاز ایلر علاج طعام وشرابی واعتداله مایل ادویه ایله وصا ده
سکنجبین سکزی وگلشکر وحاجت اولورسه سکنجبین بزوری وگلنگبین
ومعجون ماء الاصول وکرفس وبادیان رازیانه صولری ویرلوب وبو نده دخی
باسلیقدن فصد اولنمق نفع نافعدر. واقتضا ایدرسه صافندن دخی فصد
اولنه. وذکر اولنان ربع حمی سنده دورت قیراط لاجورد ایچه لر قوی منفعتدر
دلوردت اوکیتی سر ایله بشوروب یه ره لر کرفس معانقدر وکرمانی در
بستندن یچوره لر انك دخی فائده ایدر. وسشنبه کونی چورك اوتی سکنجبین
ایله ویرسلر اسکی حمی ربعه فائده ایدر. وچتن دیه دکلری انکك کچی صقلی
کتان جز ایله کتورسه لر نافعدر. ویر دانه جوز رومی بوغازنه اصه قوت
ویریر. وده اتی راحت کوترنده دورت دفعه بسم الله دیرلر. وایی اوده سنده
سنو بوینوزینی کسنه سوز سویلمدن یاقوب. وانکك کولندن ابهام اولنجه
بجسه لر. وسشنبه کونی اول ساعتده بو طلسمی انکك اوزرینه
یازوب یدرسه لر مجربدر ودیمشلر. طلسم بودر ا ا هو ما ط لعلوما اهراسوما
دخی ربع ورعشه مدبر نخوده ایله اون درهم شکر یدرسه لر نافعدر
ربع صاحبنه دارچینی ایله غداسی نخود ویرمك دخی منفعتدر.
اون یکنجی فصل حمای خمس وحمای سدس بیاننده در
حمای خمس بر کون طوتوب واوچ کون طوتمیوب بشنجی کونی طوتر. واگر
درلر وحمای سدس بر کون طوتوب دورت کون طوتمیوب التنجی کونی
طوتر اگر درلر. وما بی اولور که بش کون طوتمیوب یدنجی کون طوتر. حمی

ملوّنى وثخن ورقّت ورسوبى مثاقردن ذكر ايتمشلر . اما جالينوس حمّى نه سدسيه
علاج صحيح وثخن ونضج وعفونت مقرّر انكار ايدر . امديلر بو نوع حمّى اركت مادّه سى بلغم ايله
حمّى سببى جنس بلدر . اما ربع حمّى سنده بعضى مرتبه ازرتا وغالبا كورر ، بو نوع
حمّى نادر واقع اولدوغى تقديرجه حمّى اوّلكن ضعيف اولور . زيرا سبب خارج
اسبابدندركه قوى حركت ورياضت ونا موافق طعام وشراب وادويه وباقيه
بعضى نسنه لركه اعراض نفسانيه دن بعضى غضب وخشم وقلق واندیشه كبيلر
واقعه تأثير ايدوب وهر باركه بو اسبابدن بر تازه سبب ايله تولّد ايلدوكى طبيب
اجتناب ايتمك كركدر غلبلاده وشمه اما بو اولادركه سبع اسمه سبى واقع اولور ودخى
اولوب موقّت دخى طويل اولور حتى شمع حمّى سببنه سبعه دخى طول اولوب وخس
حمّى سببى جمله انواعنده دخى مشترك اولوب مقدّمه رسده دردر علاجى بوخس
وسدس حمّى مركب ربع حمّى سنه قريب در اول تقديرجه حار اشيا چوقلق تقتيد
اولميه . واستفراغى دخى بعضى مرتبه از ايدرلر . نهايت نضج ظاهر اولدقدن صكره
احتياج اولورسه استفراغ قوى جايزدر . اما مزاج بارد ويبس دخى وحار ايسه
اوزون كورمك كركدر . واكثر اعتدالده ايسه بلغم ايله سودا علاجنى مخلوط ايتمك
كركدر . وكرچه بونك علاجنده حمّى ربع دوايز علاجنه قريب اوله ديو ذكر ايتمشلر
ولكن رعل مادّه نك چوقلغى وغلظتى غلبه سنك تقتيق نوعى اولدوغنى بلمك
لازمدركه اكا كوره تلطيف وترقيقى استفراغ تدبير اولنه . وطب كتابلرنده بو
حمّى حقنده چوق اسم يازمشلر . مثلا حمّى به بانفيالوس دخى اجمعوردلر
مشهوردر . وبعضيلر بو نوع حمّى حى بحرقه ورقوبه كبيدر ومشلر . اول اجلدن
غلبه ومادّه به نظر ايدوب اكا كوره قوتى ايله علاج تدبير لازم اولوب
مطلق علاج يازمامشلردر . مثلا سكنجبين اركت تقتيقى بوزرى وكشكاب ترك
دخى كذلك فتقى ضمنندن لازم ايسه افراط موافق تدبير ايله ووزده لر
ويو بابده ولطيف شكربا دخى الكسك ايتميه لر مطلق علاجدر . واكر كوره قوّت
وزمير بار وييروب درزمان تجديد كدن صكره طورق اودن وواريجينى ايله بليغ
وبعده نادو وداو وغاق ابى وبيرلسه معقولدر . وباقى علاجلردن بجا
بابده تعيين اولنان سكنجبين . وكشكاب . وسهلكلر موفقه
مردرنه اكثر قوى واكثر ضعيف مرتبه ايسه لازم وموافق اولان ايدرلر

اون ويدنجى فصل حمّى تركيب بياننده

بو نوع حمّى به تركيب دررز . مثلا بر نوع حمّى ايله بر نوع حمّى دخى قرشوب

وتركب

حمّى تركيب ومخلوطا اولورلر . وبونكه مخلوطا اولان كاهى اولوركه حمّى يومى ايله حمّى عفونى
بلكه كاهى عفونى ايله شطر الغب كبى تركيب اولورلر . وكاهى عفونى حمّى ايله
دردى حمّى اركت هر بيرى قرشوب تركيب اولورلر . وكاهى ايكى غب قرشوب
تركب اولورلر . وبو ايكى غب مثلا غب خالص وغب غير خالص وشطر الغب
كبيلردر . وشونلر اولوركه هر بيرى حمّى نوبتنى تمام ايدوب دخى غب هر بيرى دخى
طوتر . وايكى نوعدن تركب ايسه هر بيرى دخى طوتر بونده طبيب متحير
اولوب وكچه حالده دخى حمّى سببى كبى تشخيص ايده ميوب درلو درلو حمّى
بر قياس ايدرلر . زيرا غب ايله هر اسنه دخى تركيب اولسه بلغم نائبه
قياس ايدرلر . انكيچون حمّى نك نوبتلرينه اعتماد ايتيوب اعراض وعلامتلرى
نشانلرينى كوزه تمك شرطدر . ومركب حمّى نك علامتلرى مثلا
هر طوتدوغى اسنه دن خلاص تمام اولمادن هر برودت ورعده دخى طارى اولوركه
قشعريره ايله هر اسنه دخى معاودت ايدر . وعفونى حمّى دخى كذلك دخى
حمّى سببى بلمك قتى مشكلدر . زيرا عفونى اسنه كسلك ايله فى الحال
حمايه دخى ظاهر اولماز . وبونى اندن تجربه ايلدك طبيب قودابى بيلوركه
هر اسنه قوبجا دخى هر اسنه دخى خفيفلرك طوتوب دخى وقشوتمك آغاز
ايدوب بعده اسيتما اولور . بونلشندن قياس ايدرلركه حمّى به
لازمدن دخى يه متغيره دن تركب هر اسنه اولا وكاهى هر اسنه قوما دن
اسنه دخى طوتنه باشلر بوكه نزول دررلر . يعنى هربا هربا اردنجه
نزل اولورلر ويكدر . وبو حالى طبيب سوناخس حمّى سببى قياس ايدر
بو نوع بو بيرلرده چوقلق اولمز . اما هر اسنه كه معاودت ايليوب
بله تيز تيز طوتنه بلمك كركدركه انك سببى قوبيدر . ومادّه سى
تيز وجديلو در . علاج اسنه ابحثه اولوب مثلا اكر صفرا وبلغم و
سودا ودم ايله مركب اولوب يعنى قرشوق اولدوغى كبى علاجلرى
انى ابحثه يعنى قرشوق ايتمك كركدر . وبلكه مشاهده هر تنقيه اسنه نك
علامتى قوبيدر . وتركيبى خفيف مادّه ايله در . وايكى مادّه دخى بدر . وبونجه
ركوره لر مادّه دخى شان راست كلدرسه علاجده دخى ادويه ر
مادّه سنه كوره اول مقدار قرشدره لر . وهر تنقيه قوى ايسه
انك علاجنى ارتوق ايده لر . ومادّه نك هربر خطرناك ايسه انك علاجنى
مقدم طوته لر . وجمله تركيب حمّى لرده وخى وسدس وبو وكثر حمّى لرده دخى

استرخاسی آزایدوب وقوتلری انلرک بو شرطلری یعنی بابده دخی ذکر ایلدیکمز ایدوکنه زیرا
بونلرده قوتی استفراغ حرارت اصلیه بی انلر اطراف گتوردوب قاتی سوق دن خوف واردر
بودخی قوتی وجودی استفراغ ضعف ویرودیکی معلومدر. وماداه که خستهنک
قوتی بیرنده اوله استعدادی اوزاندوبی تمام جکلنر امدی بونده دخی مطلق علاج
تحریر اولنان مناسب ولکلدر. مادهیه کوره تدبیر اقتضا ایدوکی دخی حرکت اولنلر
علاجده دخی ترکیب اقتضا ایدر. نهایت خاصه اگر حرارت قوی ایسه دنس کافوره
وبرلوب وترکیبی بارد ورطب نسنهلردن ایدهلر. مثلا خیار وششخار روغنلری
وتنبول تخملریله جلاب وبونلردن مستخلبلر وکبره وحارل تخمی وبادام وکثیرا کبیلری
مناسبدر. وغذاسنده دخی کوزنک بارد ورطب اشیا کرکدر که عفونت
پذیر اولیه. عفوتلر بربالر وارکت مرزرهلری وجمله ترالاله اشیادن
اسفاناغ وتبوع وخیارلر والکا مانند نسنهلر خشم ایدوب عفونتلری
ازالغ ایدوب وباقی علاجلرینی مادهسنه کوره مشاهده نجه ایسه آنکا
کوره تدبیر وترکیب اتمکدن غیری چاره اولمز. وکشکاب وسکنجبین
نهایت حمی انواعندن ترک اتمک اولماز ...

اون دوردنجی فصل حمی غب بیاننده در

غب ودیکلری حمی انواعی کمند وبابلرنده جمله اسباب وعلامات وعلا
جلری ایله باشقه باشقه فصل فصل ذکر اولنمشدر. وحمی غب ونیک
مجرد ومطلق سوزدر. اما بونلرک انواعندن دغبت نامیله یاد اولنان
حمی غب خالص بر نوعیدر. وحمی غب غیر خالص دخی بر نوعیدر
وبر اسمی دخی واردر شطر الغب دیرلر. ومطلق غب ونیک بر گون
آسترلی طوتن حمییه دیرلر. بر گون اشترلی حمی ایسه عفونی حمیده
دخی اولور. امدی بالکثر غب دیکه اعتبار اولنوب وتنااه غب کوردنلر
غب خالص میدر. وغب غیر خالص میدر یوقسه شطر الغب میدر
محلنده وانلرک فصلندن دیاننده معلوم اولور. ومعونی حمیده
دخی بعضی مرتبه غبه مشابه حالتلری واردر اکه دخی نظر اولنه لکن حمی غب
دیو ده کندا بروده بیان اولنمقده اذ محل تحریر اولنوب. دغیبک فنی نوعی
ایسه اول بابه واول فصله مراجعت ایدهلر ایچون بیان قلندی.

اون بشنجی فصل حمی ربع بیاننده در

معلوم اوله که حمی ربع دیرلر. بو ربع دیدکلری علت ابتدادن ازمه نوبد اتمکه

نادر اولور

نادر اولور. اما انکه بر سبب وبر علت ایسه کرکه واقع اوله. واکثر بر فصل بونلرده
دفعه اشتغال ایدرز. وخسته بر صولکنده دخی خلاصی اولوب بر از زمان امان ایدرسکین
اکی بر بهانه ایله دفعه دوتز. وقتا که بوجنبه دیا وغیره یاددنی اولور. وخطاده طبیب ایدر دخی
اولور. تابنده دفعه اولمق اولدرمز بر سبب اسکر ومعلوم اودکه اشمه احتیاج
رطوبت طبیعی واردر. هرگاه که بو رطوبتلرک بر نوعی خرج اولوب زایل اولور. دخی
تولد ایدر. واوچ رطوبت دیرلر. اول بر رطوبتدر که جمیع اعضانک دور وقنده بر اکسنده
اولمشدر. نته که مشاهده کوز قصلنده اونتراوزرنده نازل اولان شبنم کبی بونلرک
کبی طبیعتده انکک کبی رطوبت هر حال واقع اولوب وبر سبب که ادم طعام وشرابی
کیچ بولدقده انکک طبیعی اول قوتنه متوجه اولوب اول تمام طبخ وهضم ایدر. واول
قوتدن بولنمدقده اول رطوبت طوتوب اول طبخ وهضم اتمک رطوبت خرج اولور
دیو ذکر دیرلر. ایکنجی بر رطوبتدر که جمله اعضانک ایله آشوب وسرشته اولوب
دبلکی طبیعتده الاشه اولوب منجمد اولوب واجزالری دخی قریب العهد اولوب
وقتا که انکا بر قوی حرارت ایرشه یا ریاضت ویا غیری اشتغال واقع اوله. اول رطوبت
ایدر. وتحلیل خرج اولوب جمله اعضانک انضمامی باطل اولور. اوچنجی رطوبت
اودر که اصل اعضانک رطوبت ایله استحکام اولنمقده ممالح ودر. زیرا جمیع بدنک
اجزاسینی پیوستهلکی انکلهدر. وقتا که بو رطوبت دخی خالی اولیه. انضمام اجزا
سینی پیوستهلکی دخی باطل اولور. اگر خارج واگر باطن دره دیو اوچ رطوبتی
شول نسنهیه تشبیه ایتمشلردر که. مثلا اوزانکی رطوبت چراغدن ایچنده اولان
یاغ کبی اولور. وایکنجی رطوبت چراغده فتیلک ایچنده کی یاغ کبی اولور. اوچنجی رطو
بت فتیل اجزاسنک اتصالی اولان یاغ کبیدر. امدی هرگاه که اول رطوبت
بونلری الکلور خصوصا بیورک حوالیسندن اوله. اگر مشابه در که چراغ غذاسی
یاغی خرج اولوب ضیاسی بعد ویا غالب ومنقطع اوله. امدی معلوم اوله که
ذالک میدره قلبدر. وانده علاج اولندوقی اوچ وجه اوزرینه کوستردکمز
رطوبت کبیدر. مثلا اولکی درجهده اولان حمی باطل اولنسه علاجی اسان
اولور. وایکنجی حمی باطل اولنسه که ایکنجی رطوبت زایل اولمشدر علاج دشوار
اولور. واوچ رطوبت بله زایل اولسه نه یاغ ونه فتیل قالمش اولور
بونلره چاره بیورک واندام اجزاسز اولهمز. وبونک ایکنجی درجه رطوبت
خرج اولنمقده اسمنه ذبول دیرلر. وعلت دق ویا دخی دیرلر. وبو دخی اوچ
اوچ مرتبهدر. مثلا اول واوسط واخردر. وبونده دخی علاج اولمده اولور

واوسطه ده دشوار اولور. واخرنده علاجی اولمز. دق انکنت مبدا بیورکدره ودکاهی بعدی و عفونی حمی اردنده حرارت بیورکنه اوروب ودکاهی بلکه واویکی ومعده وارد تلری دخی دقه مؤدی اولورلر. زیرا بونلرک حرارتی بیورکنه وارور ودکاهی حمی اردنده طبیب غشیی انجون دبا خود قوت سقوطی خوفندن حار اللحم ویروب ویا خود مجونلردن دخی ویا دعیری سنده لر ویروب ویورک حار اولوب ورطوبت فرخ اولوب دقه مؤدی اولور ودق ابتدا لرنده بلنمک کوچدر. وعلاجی اسانندر. وصکره فنی ظاهر اولور. اما علاجی فنی دشوار قبول ایدر. ودخی دق تصحیحی فنی کوچدر. زیرا اول نوع حمی نک جمیع اولدوغی نعلی اولسه کرکدر. بعضدن دکه طبیب بلمز علامتلری اوچ وجه اوزرینه در. بیری نبضدن. ایکنجی قاروره دن. اوچنجی حمی انکه کیفیتدن طلب اولنه. ونبضدن بلنمک مثلا نبض دخی وضعیف ومتواتر اولوب هرحال اوزره قالور. واولکه قاروره بلنمک دربولنده باغ علامتلری ظاهر اولوب فتی دبولنمک قدنه ایرسنه که باغ فتی ظاهر اولوب واوزنده کبک خرده لری کبی برسوب ظاهر اولور. واولکه حمی کیفیتنده بلنمکدر اول دق اوچ وجه اوزرینه در. بیری حمی ردق کنده واهسته اولور. اما نبض آنی کنده وبدننده الکاه اولنوب زیرا حمی حرارتی اکا مزاج اولمشدر. آنکیچون الکاه اولمز. وبلکی طبیبی دخی غلط دوشنرر. ایکنجی حمینی بدنی اوسته ال قوسه لر ابتدا اسینمک انجین تیونی حس اولنمز. وهر نه قدر ال طورسه اول قدر اسینلک ارتر. وطمرلر دشنرلیا نمر دخی اسینی اولور. اوچنجی اولدرکه چراغ الجنه باغ قود قلر نده ضیا کسنز. اولدوغی کبی دقده حسنه طعام ویرلدکده حمی بسی ظاهر اولور. وبعض خوبا واره جق عظیم اولور. وطبیب جاهل بونوع حمی طعامدن صکره ظاهر اولدیغی جنسی طعامدن قیاس ایدوب طعامی منع ایدر. وانکله هلاک اولور. زیرا احوالی خبرسز خسته نلرکبی دکلدر. وخبرسز حمی نده طعامدن منع وهر حمنه تشنیجیده لر ونوبت اوزلکی دکلس واندلر آغزلکی وکثرتی واول اولانی هر دوقی وبعض اختلافی زیاده اولور. اما دقده طعامدن حمی حسنلی هر اولدوغی فتنه دن خبر بونسه ظاهر اولمز. ودخی بر یوم دقده وعز دبشی ایلدکده انکک علامتی حمی بر یوم اوچ کون طوتمز ودخی اتی نی طوتمز. وصالب دیرمکت علامتی اولمز. ووازی دخی اولدن اولدوغی حرارتدن زیاده اولمز. وبونده بدنک یبوستی اسنه فنی ایجاب ایتدوکندن دخی زیاده اولور. وبصره لونی زرد اولوب وهرکاه که بونلرک جمی علامتلری ظهور ایده کده معلوم اولورکه حمی بر یوم دقده رجوع ایدر بر د

دخی بر دق دخی حمی ده عفونته دوندوکی علامتی ونشانه حمی ده عفونتک مدتی دونوب دوق ایلیه بونده حرارت وبیوست غالب اولور. واول کیجا بدنی جوع دخی زیاده طاق اولوب دبول وبراز ایچنده جربش کبی باغ ظاهر اولور. ودخی بوده علامتی اوزلنکه ورقه سی اولور که کوز لرایچرده باتوب دنیز لر کوز جبا غلری ظاهر اولوب دکوزلکلری آشکاره اولور. وصدغلر اوتور روشنی دانئی وربسی جلکسی اولوب دیوزی وساعر جلد ری دخی کبد اوب کویا بر غبار صاچلمشلر در. واجروللرینی قلت ایله قاوروب دکوزلری ابنه اوجگوسی یلکسی کبشی کبی اوله. وبودونی سوری اولوب دبوزنی فلکری نظر او زانه وبونده کهله ظهور ایده. وهرکاه که زبوللی درجه ده اخرنیشه قلکری دوکلوب وو رشلری کورولور. دخیر علامت ظهوره مهلت ویرمز. زیرا بالی سنکی اولمشدر. جالنیوس درکه چیا دقی کوردم قولونی بغیر سنک ورنی سبب اولوب انکک مدتی اوزامق ایله دبوده مؤدی اولدر. دکوردم که ورم دبو کرکت دری ورذلیح الامعا مدتلری اوزانوب دبوده مؤدی اولوب وذلیح الامعادنی طوبنمدن صکره براغسه حمی ظهوره کلمه معلومدر که بیوستندن بر سبب بورکه واطرافنه نا اظهر امشدر. حمی ده دقده حکم اولنماقکرک. دعلاج دق قوت بونده اولوب دیدنا اثری کوکلرینی سنرانتی اوله ودبوللی علامتلری ذکر ایلدکمز اوزنده ظاهر اولمیه. علاجه امید وار اولنور. وبونده طریق علاج دقی بشی وجه اوزرینه در. بیری مکان نکث داونک هواسی ومسکنی ومفروشی. ایکنجی ابزان وحمام وتمریخ تدبیرلری. اوچنجی اکلاسه وبرمک وبلکی اندامانه دخی سه بهاغمق وورودی اوتنر ودشرنلر. بشنجی عذالر تدبیر بیرنا اولکی مکانی ومسکنی هواسی وبشی آنلک فصل تابستان اتسه صوق مکانده واوده اولنوروچ دریچ سمال اوده مکانه اوقوایه واوده حارجاری دوروشلکی اولماز اوزرینه براقوب یاره ورطب ریحانلر وبنفشه ونیلوفر وصندل وکلاب دکا قور واوکنده قاربوز قاروبوز وباشنی روجه لر. ودو ونسکت کتا ندن اولوب وطعامدن صنعدم دعوذ کوکسه والاربه صقول دکلاو دباشی کسنیز وتخکاه بیرلی دقی انعام صولری دکل ونیلوفر یاغلری ایله دستال اعضا دوب اوره لر. وتمر تبرز جبلی ایده قرقا بالیسه اوچ دفعه کوبدز واوچ دفعه کیجه تدبیل ایده لر. وبو مغلوردن باردضا دوقی ایدوب نفس جکمک آنلرینه معاونت ایدر. وبونده بیوست چوق زمان بجرسه ضیق النفس واواز بوزلمق عارض اولور. واکثر بردوندن صنعا ایترسه بونلرایتم کرم ضماد ایده لر. وکیجه مقعدنه وکبکنه ورطبایی آتشنه

وبورسنه و قولاغنه قبض و یا بنفشه یاغی دوره لر • واگر زمستان وقتی ایسه اوکه
وسکنک هواسی معتدل و بو ذکر اولنان اشیالردن اعتدال کتوره لر که زکام و
نزله نوله ایسه وحمام • و نرنج وابیض دن قوشن و بنم کرم اوکوب جوارش قلبه تاثیر ایده
الاوقی کتوره جک قدر به استی ایله اوله که بدنه رطوبت ویره • وابیض واجاص سویله
بنفشه و نیلوفر و قبض و عارلا بیر اقلرب ایله قیناتمش اوله و خسته یه زرقت ویرمیوب
هرشنه ایله کتوروب و اوچ دورت دفعه ایچنه یاتوروب و چقاروب بعده
بزجک چقاره لر که ضعیف اولیه • واگر قوتی واپی جانی یرینده ایسه بر مقدار دخی اجلاس
ایتوروب بنه چقاره لر بعده ذکر اولنان یاغلر ایله اعضاسنی یاغلیه لر • دخی حکیم آنی
کتورمک دیله لر بر بچق ساعت اوزن کشکاب ویروب اندن اجاص ایتوره لر •
و حمامدن وابیضدن چقدقده بنه اریچه هریره سی یاخود تازه یوغورت ایرانی یابنم جبن
خشت تازه بیروه ویروب دهی طعامدن دورت ساعت کچنجه اصلا بر طعام
دخی ویرمیه لر • و حمامدن چقدقده سو و ایران ویرمدکچه لر • وسو لردن
حکیمی انبه قانون ... بنده دن اعلا در طمرلرده تبرسیکر ورقیق ایدوب
جنبشی آزدر و بدنه تنرطوبت ویرر • وکنج تندرست حمارسو ب اولا
شرط اوزرینه کیرکدرکه • مثلا حمی بدندن مزیه اصابتی اولیه زیرا مزیه
حمی اولسه سو ویرملز • واحتیاط بر بیدر • و بدنده عفونت قبول ایدیجی
ماده اولیه • و دخی حمی سندن غیری آخر عارضه اولیه • و مدقونک طمرلری
ایچه دیبو سنلو اولوره انک طمرلرینی یوشاق ایدوب • دخی ... ایدوب
و بدنه رطوبتدن حصه ویره و حمارسوی اوزن طغور ... جار اولیوب • د
طغوری سندن دورت آی کچمش اوله • واو تلوبی دعلنی تفصیل ...
عارض • واسفناخ وخرفه ودشت الحل دخیار لر اوزه • وهر صباح سو بی صافده
دفلرنده پاک جناغده صاقلوب عفونت قبول ایتمیه • وهر بنفشه فی الحال تازه
ویره لر اول کون نصف جناغ وایرته سی بر جناغ وایرته سی بر مقدار دخی
زیاده ویروب هر کون بو ذکر اولنان تدریجله وارندن صکره بنه نصف جناغ ویره
لر • واون جناغ اولی ... آتمش کرکدر • جالینوس دیرکه صباح سو
ویردکدن صکره بر ساعت مجوب اندن نبضنه نظر ایدوب اول نبض اعلی ایسه
قیاس ایده لر • اگر نبض اقوی و عظیم اولور معلوم درکه سو ایو هضم اولندی
واگر نبض صغیر یا مختلف یا متواتر ایسه معلوم درکه معده ده سو
فاسد اولوب زیاده ویریه لر تأخیر ایده لر • و سو ویردکی ایام اوزمننده

کوره لر

کوره لرکه آخر حمی واراسه وحمی نشانی ظهور ایده لر • اگر بو علت جالی دافع اولورسه
سو ویرمیوب سوده برلن خیار وقاربوز وخرفه تخمی صولرینی جایزدر • وقرص
کافور دخی ویره لر • واگر سو سببی ایله بدنده بر عفونت نوله ایدرسه
طبی بر علاج ایرک ... شرابی و بنفشه و میوه لر صولری ایله اطلاق ایده لر دیمشدر
جالینوس دیرکه معده ده سو منجمد و متعفن اولوب حیز المعده اجتنا طعا
ازه جی طوز و یا عسل قته لر • واگر طبیعتده جوق حلابت وار ایسه طوز قاتمیه
لر • اسهالی زیاده ایدر • نهایت تازه ایران ویره لر که سوز لمش دوغمور اوله
وآغلنمش اوله و ایچنه قابض دیاردنه ... طباشیر ویا طراشیف چراغی طیر
واگر حمی بو دخی ایله سعال واقع اولورسه بر درهم کثیرا دخی قته لر • وایران
خیریا شویله دکر صنو یوغورتی ایرانی اون بش درهم که سوزمش اوله
لر و آنشدره انک تخ و روب و خیار ایدوب اون درهم اول انکدن قانوب
بیره ایرته سی ایرانی بش اون درهم دخی زیاده ایدوب وانجی الکسک قوه بیر
وبنه ایرانی الکسلدوب وانکی ارتروب بو حساب اوزره ویروب ...
وارکند و به طبیعت اولمیوب و نبض قیاس ایدوب اولکی قالندویکه در معلوم اولمیجق ایچون در
واگر استسقا سببیله بر عفونت پیدا اولوب قوت اولنورسه ایرانی قرص طباشیر
ایله ویرمک لازمدر قرص طباشیر بودر طباشیر دورت درهم قزل کل ایکی درهم
خیار وقثا تخملری ودنبکان ... تخمی هر برندن اوچ درهم کل ارمنی و کهربا هر برندن دورت
درهم لسان الحمل صواییله یا بذر قطونا لعابیله قرص ایدوب مقدار استی بلی
بر مثقالدر دستور وقتنده قرص کافوری قیشنی ... شرابیله یا طلوانار صواییله یا
زبوزیا خیار صولری علاجا یا جلابله ویروب وکون طوتوکی سرطانلر ایله بشمش کشکابی
جلابیله یا انار صوییله ویروب واوچ ساعتدن صکره یکرمی درهم عناب یا قیشنی
... شرابی یا رو صو یله ویروب واخشام بذر قطونا لعابی وجلاب ایچه اما معده
ضعیف ایسه بونلری انار صوی ایله ویره • اکشکاب سرطانی انکی طوتوه
واطرافنی کیدروب دبرنج و دفنکل ایله طوزه بولایوب و پاک بو یوب اندن کشکی
بیراغزه وانکی و ... اولسه دخی مناسبدر • اکثره ایتکی انکی دورته لرسه
آبی رطوبت جقارسه دیشیدر • وهر سرطانی بولنمزسه عناب و قیشنی
شرابیله و یا دایم یا جلابله ویره لر • وذبول اولنده کشکاب که ایچه و قبض دیا دایم
یا جلابله ویرمک مفیددر قرص کافور قبض دخیار تخملری وابوا جردکی هر برندن
بش درهم کل اوچ درهم صمغ عربی واق صندل دنشاسته و کثیرا هر

برندن ایکی درهم رب السوس وطباشیر هر بریندن اوچ درهم مارل تخمی بر درهم
کافور بر درهم بزرقطونا ایکی قرص ایدهلر مقدار استعمالی بر درهم در • قرص
خشخاش اکثر اسهال وار ایسه آق خشخاش وتخمیلرندن ودقیق وخیار تخمی
وایوا چکردکی هر بریندن ایکی درهم صمغ عربی وطباشیر وگل قرمزی وحماض تخمی هر بریندن
اوچ درهم نشاسته ایکی درهم گل بش درهم کافور بر درهم اول تخملری دوگلر
الری قاوورهلر وایکیشر درهم قرص ایدوب صباح وفرداند قرصی ایلی بایوا صولریله ایله
ویرهلر • وکشکابی ارپه قبوغندن ایدوب واچنده ورسین عیشی وایوا پارهلری
ودانه چچک کل ارمنی وصمغ عربی قندینی اولهلرکه طبعی امساک ایده • تدبیر غذا مثلا
اگر سدهوار وسنه بدنا وکشکاب بدنا وایراندن جرسنه وبرلمش اولوب
اگر هضم ایتمش ایسه آزآز غذا ویرهلرکه معده ثقیل اولمیه • ودخی حرارتی دخی زیاده
اولمیه • وغدااسری دخی ماش مقشرکه اسفناخ دماروی وتتبع دبادام ایچی پشمش
اوده واره کشکلی دخی ازه جی دمارل دبادام ایچیله یاخود بادام یاغیله اولوب
دقبارلر دقبی واسفناخ قلیه لری دباکت انلکه اسبی صو ایله اول اصلادوب
بعده قاردباربوز صولریله اصلادوب ویرهلر • حرارت حمی یا باطل ایدرا
اما اگر قوت بدن ومعده زیاده ضعیف ایسه بارد صویه بدل اگر اختیار ایدرسه
شراب ممزوج ایله انکی اصلادوب ویرهلر • واگر صفرا غلبه ایتمش ایسه غذا تهی
ویلیچ ودوراج دجبل اتلرندن مصوص ویرهلر وادغان وبزاغو اتلری وتازه بالیغی دخی
ویرهلر ودینم جرشته بیره وطوز سوز تازه پنیر ویمک دخی مناسبدر
ومیشوره اناردنه وطتلو ربوب الی وتازه ربوز وتازه عناب دخی آز ویرسه
فائده ایدر ودچیز سنه انکدرا دمشقی زیاده وچوق بارد صوون منع اوله
دوزق الشیخوخه یه انتقالندن خوف اولنمق کرکدر • ذبحه ذبول اصحابنه لازم اولوب
رطوبت زیاده اید دمک حسولردن ویرهلر ویرهلر حسو ذبول بیم کوفته ار
کشنکی یکرمی درهم باقلا اوبی اون درهم ماش دازه خشخاش تخمی هر
برندن یدی درهم بادام بش درهم جلده حسو ده منزا قیناد وب بونک
یکرمی درهمنه یکرمی درهم طتلو انار صوبی وبش درهم بادام یاغی قاتوب
ویرهلر • وایکی ساعتده صکره کبی باباده ذکر ایلدکمز اوزره آبزنه رجاس
ایتدیره لر • واگر طبیعت زیاده قابض ایسه اگرده وتوچ وتره جی شث هلیلوط
ودزه جی وزعفران هربره سنه قاتوب ویرهلر واگر مدقوق ضعیف ویل
طاقت ایسه مااللحم ویرهلر • مثلا ادغلانی اتکنی قزل بیرلردن کباب

کبی

کبی بر مقدار قوزدروب بعده جوملکه قویوب وقیناد وب بعده چقاروب
اندن حاصل اولان صوبی صیقوب وازه جی طوز وقوزی کشنیز قاتوب
تکرار قیناد وب ایچیره لر • واگر بو علت ذبول الشیخوخه یه انتقال ایتمش ایسه
بوندن صکره ذبول الشیخوخه باشقه فصلده ذکر اولنور • ان شاء الله
اوداد الشیخی فصل ذبول الشیخوخه بیان منده در
بوکه پیرلرده دزلر • وبولی حمی انواعندن دکلدر دیشلر • بعضیلر دیمشلر
که بحث بابده که ذکر اولندی دق ورقی حمی اولوب • واشبو ذبول الشیخوخه ده
دخی مزاجه یبوست غلبه ایدوب مدقوقلر صورتنده وپیرلک آثارنه التزام اولو
نکجون حمی انواعندن عد اتشلر وبونکت دخی بعضیسنده حرارت اوزره
وبعضیسنده برودت اوزره • وکاهی نعم برودت ونعم حرارت اوزره
سائر حمی لرکبی حمی سببی اولور • اما آز واقع اولوب وبو ذبول الشیخوخه
حمی انواعندن خصوصا حمی دق دن دق یه یومدن ذبول انتقال ایدر • وبو علت
پیرلرده چوق دجوانلرده آز اولور • وادغلانجقلرده دخی آز واقع اولور •
وپیرلرده چوق واقع اولمه دبنی اندرده حرارت غریزیه ازجهانه ایله ضعیف
اولور • وبو علتک اصلی سببلری بش نسنه اوزرینه در • بر بری جاموده
یاقوبی ریاضتدن وسام مقنوع ربکی بارد صو ایچوب دقوت دخی تحلیل
اولمش ایکی کبرد بارد صولر ایچوب واعضاری دخی بارد ایدوب قوت
حرارت غریزیه یه برودت اوزره اولوب • ضعیف اولوب • وقوت
غاذیه کندوکارندن قالوب جمله اعضا غذادن قوت منقطع اولور
سوب پیرلک آثاری کبی ضعیف وناتوان اولورلر • ایکنجی بر امر بخارلر درطوبتلر
بورکه طرفنه واروب بورکی صو ورسه • اوچنجی ریاضت وباطلریه سببیون
طوبتلری عافه سبب اربیوب وتحلیل اولوب حرارت غریزیه خلل بزنیر
دلتلو طبیعت بارد اولوب یبوست غلبه ایدر • دوردنجی قوی استفراغلر
ایله حرارت غریزیه عافه سبب خرج اولمش اوله • بشنجی حرارتلو خسته لقلرده
باده بارد علاجلر اولنوب ومزاجده برودت غالب اولوب بزیل خراج
ایده • علامتلری یوزرجلدی یابس واسیلکی وصولقلوبی دچهره قوری
وصاحبی لقلرده یا شقلقه میل ایدوب وبارد اولوب مدقوقلر صورتنده
اولوب • ونبض صغیر وبطی دمتفاوت وقاروره ده بول اق ورقیق
اولوب وسائر احوالی دخی پیرلر احوالی دعلامتی کبی اولور علاج بونده

اول علت محکم اولمادن علاجنه تدبیر ایده‌لر و محکم اولدقدن صکره علاج ایدرلر
خصوصا قوی علاج ایدرلرسه خسته تیز هلاک اولور والحاصل علت
ابتداسنده خفیف ایکن وانتهاسنده کذلک شدید ایکن دخی علاجی نور
بجله اولمق کرککدر که علت صاحبی بر مقدار زمان بکوره نهایت علت ابتداسنده
واجب حرارت ورطوبت خصوصا بو غذاله کثیر یمک لازمدر. بو بابده اکثرلر
وحاملر رطوبت زیاده ایدر ولکن ابتدا دخانه غذاسی هضم اولدقدن صکره
اجاص ابتداده لسره وقیون وقوزی باشی ویاپچه سیلد حقنه‌لر دخی فایده ایدر
حقنه قوزی باشنی واتکلرینی پاک ایدوب ودوکوب برآوچ نخود وبرآوچ
بغدای کشکی واون درهم طوروق اوتی واون درهم پاپونج واون
دانه انجیر بشی بنجان حوایج اوچ بخشه برنچ فالنجه قیناد وب وسوزوب
بوندن یتمش درهم مقدارنه اون درهم صفرانی واون درهم
شیر روغنی وبش درهم موم قرشدروب اوچ کون متصل حقنه
ایدوب وبش کون آرام ایدوب وطبیعتی بوارادن کوره‌لر. مثلا تا قبض
لازمجه در بوحساب اوزره بجه ایام بکوروب وحقنه سردن صکره قیری
ونرکس وسوسن یاغلری کبی لطیف یاغلر ایله چغادوه‌لر. وغداسی
صباح شربت ودارچین وشقاقل قرنلری وبردره‌لری بیوب بر ایکی ساعتدن
صکره بر ایکی بیم برشت یمرده بیوب وعقبنجه زک ایکی درهم اوزوم شرابی
افطار ایتمزلر و اینه قویه. اوزم شیرابی دیروب وایکی ساعتدن
صکره انزبا وحمام همیشه کیروب وطشره چقدقده استراحت
ایدوب بعده بنه غذاسی ویره‌لر. مثلا قوزی ایله نخود وطوروق
اوتی پشمش اوله. وانوزیه دارچینی وخولنجان صاجوب وطتلولرندن
عسل ویرسلر صوابدر. واکثر بنه طعام صوکنده شراب دیلیه پشمش
درهم ویره‌لر. ونرکس وزنکوشن وترنج رایحه‌سی وعود
ومثلث رایحه‌سی دخی انافعدر. ووقتا که اکثر قوت رجوع ایدوب
وایلک اثرلری ظاهر اوله بیوک معجونلردن اول دواء المسک وبعده مثر
دیطوس فاروقدن مقدار خفیف هر کونده بر بیره ویروب. وبو علتده
جماعدن زیاده اجتناب کرککدر فصل سوناچس دیو دق الشیخوخه
اکثر سوغوقلقدن انتقال ایتمش ایسه. واکثر حمی دقدن. ورذبول
وذبول علتلرندن واکثری بوعلتدن بعد انتقال ایده کلمشدر اول علتلرک

هم بریندن

هم بریندن انتقال ایتدن خوف اولنور ایسه تدبیر صحیح ایله علاج اولنه که دق الشیخوخه
انتقال ایتمیه. ودق الشیخوخه بابی اولنده انک علامات واسبابی ذکر اولنمشدر
یاد اولنان سببلردن غیری علت دخی انتقال ایتمکدر سوغوقلق حمی‌نک مخالف تدبیر
وعلاجندن اولور. زیرا سوغوقلق بر حمی درکه حمی دیو بیتدن کرچه قوی دخی عطشدن
خفیفدرکور. اما ماده غلیانی دمدن اولوب قدر ویا زیاده استفراغ وفصدلر اولورسه
قوت ساقط اولوب ویبوست غلبه ایدوب دق الشیخوخه عارض اولور.
ووقتاکه سوغوقلق حمی‌سی فهم اولنوب غلیان دم معلوم اوله علاج سوغوقلق
بودرکه ابتداده علامتلری وصداع وعطش اولسه کرکدر قوت مساعده ایلدوکی
قدر فصد ایده‌لر وزیاده قان آقتمیه جهد ایده‌لر. وهرحالده دخی لطیف ایده جک
وغلیانی تسکین ایده جک عنابلر وعناب شرابلری اکثر ایده واکثر بر کره دخی افتقادا
ایاغنه ومزاجنه کوره ایچروب ومسهلاتدن وکوهرلردن هرجیزلر ایتمزدوب تسکین
ده مناسب مزوره‌لر ونقوع حوامض ایدیروب ومناسب سریع الهضم
غذالر ولطیف موافق شربتلر ویروب واکثردم ایله صفرا مخلوط اولوب دیاخود
صفرا اسهالی اقتضا ایدرسه ماء الرمان ودهلیلجلر ایله نقوعلر ایله استفراغ
ایده‌لر. بوتنک کبی لطیف تدبیر اولورسه لطف الله تعالی سوغوقلق دق
دق الشیخوخه تحویل ایتمیه. فصل

اوناونجی فصل درملر وشیشلر ایله حمی ایدنلر حقنده

درملر وشیشلر ایله حمی عارض اولدقده اول حمی ایکی جنس اولور.
بریسی ظاهرده وبری باطنده اولور. وظاهرده اولان درم حمی ایله ظاهر
اولان حمی اولدر که بریوم حمیسندن اولور. زیرا حرارت ورم بودرکه اوچ
تا بونه حمیسی سبب اولوب وابتدا عفونتسز اولور وحمی بو سبب
عفونتندر که ونکت طشره سنده واچرده سنده تعفن ایدر دیو
هر حالده تابشنده بحثده ذکر اولنمشدر اما بو مقوله درملردن ده
شیشلردن ورم وآفت کبی که بر یردن دوشمک کبی وامثالی حرب
وصدمه وسقطه نوعندن اولوب ظاهره یاده اولان اورام دخی دن
اولان حمی یوم حمی اولوب بر آخر جنسه حمی دخی ظاهر اولورسه انک
سببی اول شیشلر ودرملر بر ازلغی وچوقلغی ومشکلکی دلیلدر. واکثر
ماده بر ازلغی ایله سنه بنده حاصل وجمع اولمش امثال اولمق کرک فصل
وباطن شیشلری ایله ظهور ایدن حمی عفونت نوعی اولور. وانک صعوبتی

وسهولتی و بنیه‌ی و ابر افلیق و غلظتی حاله ظاهر شیشلری اولان حمی دن جوق اولور
و بونلرک مخصوص اسملری واردر ، و بشی نوع اولور . بری دماغ زاری دخی
شیشک درمیدر . عربجه سرسام و فارسیده سرسام دوبیده بونانجه
موت اولمش قرانیطس دررلر ، مثلا اول علتک نابعیله اولوب باشی و سوزلری
اولور ، ایکنجی بوغاز دخی و نواحیسی ورملری و شیشلری ایله اولور ، اکا خناق
دررلر کندو بابنده تفصیل اولنمشدر ، اوچنجی کوکس و ایکو و عضله‌لرک غشا
سیله ورم اولورکه اول غشا اول عضله‌لرک اوزرنده سیدر ، اکا برسام دررلر . اکا
متابعتله اولان حمی قوی حاره و محرق اولور ، حتی اکثر ماده بلغمی و یا سوداوی اولورسه
حمی سی آهسته اولور ، و اکر صفراوی و دموی اولورسه سعال و ضیق
النفس ایله اولور ، دردنجی حجاب شیشلریدرکه وجه ذات الجنب و ذات
ساقی اوزرنده فارسیده سرفه دررلر ، بونک نابعیله اولان حمی ده وجع
و نفس چکمک دشوارلغی اولور ، بشنجی اوبکا یعنی آق جکر دری شیشلریدر
که اکا وجه ذات الرئه و فارسیده آماس شش دررلر ، بونلر جمله
کندو بابلرنده علتی دخی تفصیل اولنمشدر ، بو محلده بیان اولنان انلرک حمی
سیدر ، و بو ذات الرئه نک اسنه ده جهره قزاروب و یوز جلدی
قزاروب و نفس متواتر اولوب و سعال متصل اولور ، و بونلر دماغ
بشنجی نوع ورم و شیشی دخی واردر ، و انک دخی مخصوص اسملری بریسی
جگر درمیدرکه اسنسی اسنه و شکلی حرارت و عطش و نفس تنکلکی و
ارزوی طعام باطل اولوب و بول ابتداده و بعده شرقوره دررلر ، اننده و ایکولر
التنده وجع ظاهر اولوب و طبع یابس یعنی قبض اولوب و دخی طعام
و شراب بجواب ... دری و شیشی جهتیله اسنسی حمی اولوب
و طعام و شراب بوغازدن زحمت ایله کچوب و ارقه سنده ایکی یاغرنی
اراسنده وجع و زحمت ویرر ، و دخی معده دری جهتیله بر اسنسی حمی ظاهر
اولوب و ارزوی طعام باطل اولوب و کوکس کوکلری التنده وجع
ایدوب خسته ضعیف اولور ، و دخی طلق درمیدر . انک جهتیله سوداوی
حمی ظاهر اولوب طلق بری بوکلمک قالقوب اضطراب ویرر ، و دخی
بوزسوق درمیدرکه انک جهتیله بحسب الماده و اخلاط اسنه سی اولور
و دخی بوکرک درمیله بر اسنسی و شکلی اسنه اولور ، و بول اولوب بیله
اولوب و صاحب مرض هر بار بوینی اوسته یاتور ، و بری دخی مثانه

درمیدرکه مخرج اسنه ظاهر اولوب عقل شوریده اولوب و دشوار بشول
ایدر ، و دخی عورتلره مخصوص اولان رحم شیشلریدرکه مثانه دری کبی التماس
اولنور ، و علامت و اسبابی و علاجی بیله اول انواعلر بابنده تفصیل اولنمشدر ، و بو
محلده شرح اولنمغدن مراد و سائر باد و هوا دافع اولان حمی لر دافع اولمیوب
بو حمی لرک سببی بو ذکر ایلدوکمز انواعلرک ورمندن حاصل و ظاهر اولور ، و بوندن
غیری چوق دافع اولورکه بعضی عصبانی عضوده حمی ظاهر اولوب تشنج اولاننده
چلکی خوف اولنور ، و معلوم اولنورکه کاهی نادرا بو علتلرده علت زائل اولوب
حمی باقی قالور ، مثلا چوق دافع اولورکه ذات الجنب علتنده ذات الجنب
زائل اولوب اسنه سی اول حالده باقی قالدی ، زیرا اکثر ماده هنوز پاک اولمش
اولسه اسنه دخی زائل اولوردی ، و اکر حمی کندوکه صعب اولورسه اکثر وقت
دوروب تر هلاک ایدر ، و کاهی دخی دافع اولور بو جمله ذکر ایلدوکمز علتلرک
ابتدالرنده حمی ظاهر اولوب بعده زائل اولوب علت قالور ، امدی اول حمی ده
کوره تنقیه ماده ایله اولدوغی معلوم اولوب اکا کوره علاج ایله زائل ایدوب
بعده علت علاجن ایدهلر ، و الحاصل بو جمله ورملر انواعنده نبض احوالی
متغایر اکثر اولور ، یا خود موجی ایله منشاری یا مرکب اولور ، و بول و قاروره
احوالی اکثر حالده رنکلی اولوب و میلی اقلقه اولور ، و جمله بو علتلر ایله ظهور
ایدن حمی لرک علاجنده اکثر ظاهرده و خصوصا باطنده بو معنوله ورملر و شیشلر
اولدوغی ایچون زیاده ده بارد صولر و جامدر و اکثر دافع اولنمق کرکدر ، بعده
اقتضا ایدرسه اول وقتلرده جائز اولور ، و ظاهر شیشلرده و دموی
و صفراوی اوله ، یا شش کشنیز و ماء الورد و تخمکان صولرینه و سعال اطلادیب
و بارده ایدوب اریه ادخله اوده لره و سائر حمی لرده اولان علاجلری ■
کوروب بونلره موافق اولانی ایدوب و علتلردن هر قنغی نوعی ایسه اول
علت اولان علاجلر خود کندو بابنده تفصیل اولنمشدر ● ● ● ●
اون سکزنجی فصل حمی وبائیه سببی بیانندهدر
حمی وبائیه دیدکلری هوالرک بر اثرلکندن اولور ، مثلا بر خوضده صو
چوق طورمق کبی و بر نشنه یه صو و بر یکه نبع قالمق کبی یا خود بر اثر اولنلره
قوتندن و یا خود بر اثر ارضده اکثر بر نسنه غلط اولامغه کند و قالندن متغیر
اولوب عفونت بر یر اوله ، و هوا ده دخی مثلا اغاجلر اراسنده و قضه
قلر و کوزلرایچنده و چوقدر بر یرده چوق زمان نسنه لر قالوب و یا خود

او متوده رک بخارلر روحانی ایله مخلوط اولوب بعده عادت اولان خوشلق ملایم اسوب
اکثر بنفشه دانی دیرشه تایته عفونت بز بر اولور. وکاهی بر اثر بیر یرده جوق بر اثر
بلکه اسوب مثلا مقابرده وبر اثر اچه لو وبخارلو یرلرده بر موضعه دخی ایرشدر
اولکه هواسی دخی بر اثر ایدر. وکاهی بخار بیده ذکر ایلدکمز اوزده یر التندن بر اثر
بخارلر تولد ایدوب دطشره ظاهر اولوب انک مضرتی صویه هوایه ایرشوب
وبو ذکر اولنان اسبابدن بر سبب ایله هوا متغیر اولوب وبا دخی تولد ایدر
و جانورجقلرک بلکه روحنه بو متوده دن ضرر یرشنه اصیغنه اوله. انوکبی وبانک
قریب اولدوغی زمانده اولوک کبی حیوانجقلرک کوزه کوزه وکثرت اولدوغی اثرک
روحنه تاثیر ایلدوکیدر. بو خصوصا تتبع ایلدر. وهرگاه که هوا بر اثر اوله حیواناته
دخی انواع خسته لق وقوع ظاهر اولور. وقور بغه میل اولان یرلرده بویله
زمانده وبا ازدن واقع اولور. وخسته لق واقع اولدوغی تقدیرده کرچه
تیز داستی رک اولور اما تیز زائل اولور. اولدیغی دوروغی اثناسنده
اکثر بویله واقع اولوب مجرد بر فصلده که خصوصا بهار فصلی اوله. بهار فصلی
تمام اولدقده خسته لقلر دخی زائل اولور. اما اقلیم رابع اوزرنده واقلیم خامس
وسادسده بونک خلافنجه اولوب. در طوبت وبرودت دخی اوله اکثر
زمانی اولمز. آز وجوق هر بار انک اثر اولیوب. وقتا که فصلی ظاهر اولوب
اکثر فصل بهار واکثر فصول اربعه ده هر نیق فصل اولورسه اولسون هر فصل
بلکه ایله خسته لق اکثر بار زائل اولماز بر مدت بویله کیدر. بعده منقطع اولور
که حتی هوا کنو وحالنه وارد. وبو خصوصده انسن بلکه ابوسی اولدرکه
مثلا کنو وفصلنه حرارت اوزرنه اشته کلمشی ایسه نه اولی بلکه اسوب
وخلافی اسمیه وبا جنوب یا شمالی دخی کند وفصلنده وزماننده یا جنوب خلافی
اوله مثلا یا جنوب زمانی اکبی یا جنوب. وزمانی دکل اکبی خصوصا از اطله
یا جنوب وحرارت زمانی اکبی اولیوب وزمانی دکل اکبی خصوصا از اطله
ادنی بو جمله معلوم در که زمانسز علامت وسبب عفونتدر. بونده
یوسنه نی تفصیلدر. وجه سبی معلوم عاملان اوله مز. کلدک غیر که
وبایه حتی اکثر علامتلری بجه معلوم اولور علامت حمی دوبا تجب
ادنی دورت نوع اولور. وکاهی ادنی دورت نوع علامت دخی اکثر برکشیده
ظاهر اولور. وکاهی علامتک برجی ظاهر اولور. برنجی بدنک طشره
سی حتی استیجا اولماز. باطنده عظیم وناسه واضطراب واقع اولوب

نفس

نفس تنک وحرارت قوی اولور. ایکنجی نفس آوتق بلیدا اولوب نفس اولوب
دیرمک کسنه وحالسنده متغیر اولوب سوز سویلیده تنک تنک دیروب او
بعضیسنده متواتر اولوب وبعضنده نفس بر ابجه لو اولور. بو نوع ابو علامت
دکلدر. عفونت زیاده اثر ایلدوکنه نشاندر. اوچنجی عرق کسنده وبشتر اطلر
دوروغی نبض صغیر ومتواتر دخی اولور. بشنجی بول وقاروره سواد اولور
التنجی استسقا حالی کبی طلی بیوک اولور. بدنی کوکلده دوتوب دانشهای
طعام ساقط اولوب [illegible] معده ده. ویوزک دا اطرافنده وجع اولور. سکزنجی
سوداء وصفراء جوق قئ ایدر. ترکیب فاسد اولدوغنه نشاندر. طقوزنجی
دورفارکره اولوب وعطش ویبوست لسانده و اغزده ودیشده دیلده جوق
اولور. وجایز در که دیشی دیلده دخی یاره اوله. اونجی قورو سعال حادث اولور
اون برنجی اوبعضسنه لق واختلاط عقل وهذیان ظاهر اولور. اون ایکنجی قوت
ساقط واندامه سست اولوب وجایز در که غشی واقع اوله. اون اوچنجی
اکثر طبیعت ملایم اولور. وشفتان رنکی وهر ابجه دکنده مخلوط وکیکلو اولور
اون دردنجی چهره قرار روب ودیشلی ارده وکوکسنی ایله وبه طوتوب وجایز
در که بشره سنده وبدننده بثره سیاه وسولو ظاهر اولور. وبه کبروباته وبواسیر
وشان اولدن بو نوعله اولوره. واکثر نشانه دخی وار در اهل تجربه در اکثر
بار اولوب وغشی واقع اولور. وبعضیسنده باردر سام وتشنج
ذکر اولنا ایلدر. وکاهی حرارت قوی آز اولوب اضطراب بوقدر قیاس اولنور
وکاهی اولکانده خسته بر مقدار راحت بولوب لکن باطنده هر اعضایه تمام
ایرشدوکی کبی بونه خسته بی قرار اولوب وکاهی نبض دوروغی بول اوزلکی قرار اولان
بعید اولوب فی الحال شکل آز اولور. بو نوعده کوز رسنکی خسته
تیز هلاک اولور. واصلنده وبانک کند وعلاجنده دخی اعتقاد اوله جوق بر حال
اولدوغی کبی تمی ده وباییده دخی دلیل ونشانلری بر قرار بولوب اعتقاد اوله مز
بره ونشان دعلامتی ضبط اوله مییوب بر اثر قیاس ایلدوکلکه کاهی خلاص اولوب
وایو قیاس ایلدوکلکه بر اثر اولور. وباده دخی بویله در. وبونک علاجی
اولدرکه هر بار که هوا بر اثر اوله اولدن اول که هواسی صحرا هواسنده
دخی یکدر. ووباکونلرنده دخی اولدن صحرایه چقمق جایز دکلدر. بلکی بر بردن ماه
بر بره قابل اسه سقوا اثنه لر کذا اولنده سوا ایده رکه اول برده وبا دوبا
نشانلری ظاهر اولماماش اوله. وهر کوندن اولرنده عود وعنبر ووسط جلو وکند

ومصطكى ومیعه وسندروس وقاضى دلادن وزعفران ومسك وعنبر وابهل واكثر واسا
دونه وذبح بادام وادوخ وادوسغه وسمور وابلنى ایچى اكثر اجه سى قوش واكثر وذ
بونلرك كوزده میوب بخور ایدوب وجانلرده بخور ایلیه وتكرر بلكت وبه دكلرى صمغ بخور ایدوب
اكسك اتمیه لر ، ودرودنج عنبر ونیلوفر كبى كتوره لر ، وقاضى وسركه ایله ازوب
هركونه اوانجه صاحبه لر **فصل** در طب هواده اكثر وبا حاصل اولوره بش ابوكن
بو سببدن رطوبته زیاده ایدیجى طعام وشرابدن دكانلر ومانع اولنوب وطعاملر
چى سماق وزرشك وریباج وانار دانك وغوره ولیمون وسركه ایله پشوره لر
وطعاملرى عادتدن آز یه لر ، وكاهى صوایله سركه ده ممزوج ایدوب ایچه لر وداخى
حاجه لر وكبره من شنبربه دخى بلك مناسبدر ، وو بانشانه ظاهر اولورسه احتیاط
احتیاط ایچون حار ویابس اولمغله آزه جق مفردونى بر جانبلرده قلبه قوت ویر
وعفونتى منع ایدر ، وبونده عفونت مجوزسنده ، وخصوصا قاضى عفونت
منع ایدر ، ویبوست زیاده ایدر على الخصوص بارد ورطب امزجه اصحابنه اولدو واكثر
بدنده زیاده رطوبت وار ایسه اول رطوبتى زایل اتمك تدبیرنى ایده مر دبا ایله
تپ هر طرز بله عارض اولوب وحرارت وعطش ذكر ایلدوكمز شرطلر اولورسه
حادث اوله ، اكثر محلى ایسه بدندن فضلاتى پاك ایدوب واوكت هواسنى
خوشبو رایحه لو بنشر وبوره وصندل وكافور وكلاب وسركه ایله مخلوط
وقوربلجانلر دنبخ یاشى وقورى خلوق وسكوده یراى كبیلر ایله خوش
ایدوب وهر بار قرص كافور ویره لر كه انگت وارتبه یول اوله ، وغوره والى و
ایوا وحماض ولیمون وترنج ربت لردن حاضر اولان ایله قرص كافور ویره لر
طعاملرى بوا كثیر بردن قاتوب ویره لر ، وحرارت ازاله اولورسه
بوحتى ده دخى بوز لو شربت منع اولنمز ، اما جرعه جرعه ایچوب بر دفعه ده
كفایت قدر ایچوره لر ، زیرا بونده موسفر ... ایدر ، واكثر طعامى
ازدن سببى بوجهته معده یه خالى قومق اولماز اكسیك شنه ایله معده یه اقبال
ایتدروب غذا ویره لر ، زیرا قوتى ساقط ایدر ، وخفنه نكث باشنه قریب
صندل وكافور وانار ... ورسبى ... قابض ویابس وبارد ...
حاقصور ... وانیسون وابلنون ... وقنا بو حالارده
ال وایاق ویلو كوغلرب باردا ولدوسه بر مقدار راسنى طوتمق اكور ده دخى
وبانده فصد كت لزومى وغیر لزومى وبا علتى علاجنده اولدوغى كبى اختلاف ایدر
بونده صواب اكثر عادنه وغلط وغلبه زیاده اوله ، وزمانى اجه اوله وبعض ظاهر اولور

دنبه

دنبه كبرو روانشى اولیه ، وفصد متفاوت ایده جك قوت اوله ، خصوصا دم حاكم ...
فصد اولنمق لازمدر ، ودیجر جانلرى هند تركیبى واردر ، ایى دخى سنشتم ایتك نافعدر
تركیب هند اون درهم لادن وبر جلوزك مسك ویارم درهم عنبر ونخود قدر
كافور وایكى درهم قورى كل خبارى وبر درهم عود ونخود قدر تریاق فاروق
اوچ درهم بادام یاغیله ویارم درهم غالیه مسك ایله وبونده محكم دوكشدر
دوب وبر شامه دوزدوب وبر انجه دلبند بز ایچنه باغلیوب الده كتوره لر
تركیب یونانى بر دانك لوا فیون قوقوسى كبى بر قیقه نكث ایچنه ایكى درهم تریاق
فاروق ومسك درهم سركه وطلى ایدوب وبر سونكره الصاق ایدوب قوقوه لر
وهربار اول قوتى حققه نكث ولیكلرنده اول اجزایى سنشتم ایده لر ، ودخى نكث
ازلنده خصوصا قنقوجره سى ودرعده سى اوده جدوار هنه بیرنى ... اولنوب
... قدر واكثر قطعى خالص جدوار وقلا ایسه نخود قدرنجا كلاب ایله ازوب
ایچوره لر ، وسركه ایله ازلمش دم الاخوین وآق منقطا یاغنده دخى بشن درهم
ایچورمك نافعدر ، وباذنجوبه ترنوب قدر اوده كلاب ایله ازدوب ایچورمك
رسم قدیمدر ، حمى اولنده واخرنده ... وسایر دموى وصفراوى علتلره
جلدنافعدر ، وو باپ حمى ظاهر اولدقده قولنج وبوطوبوجاقلرده وقولاق
... وآخر یرلرده بزلر ورمد وطاعون ظهور ایدرسه وبا علاجى باینه
نظر اولنه كه اگر كوره لازم اولان علاجلرینه نقید اولنه ، بو محلده مقصود
اولان وبا یپه حمى لردر كه ذكر اولندیلر جمله حارتى لر علاجى حمى ، وبا یپه ده دخى
علاج اولور ، علته ومزاجه وعادته موافق اولانى ایده لر ،

اون طقوزنجى فصل حصبه وچیچك احوالى وحمى بیان ایدر

حصبانك وچیچك وحمى لرینك احوالى جمله بو بابده بیلدرمك اولیدر
حصبا وچیچك وقزامق بر جنس علتدر ، نهایت محلنده واقع اولمق ده
بیولك وپراز لق جانبلرب واردر ، یالكز حصبا چقرسه بر چیچك یاخود
قزامق عقد اولنوب خوف اولنماز معلومدر ، اما مطعون چقارسه
هو هلاكدر ، وكاهى چیچك وبعضى قزامق ازآسنده طاعون دخى ظاهر اولور
وكاهى اصلا بولنمز ، وكاهى چوق اضطراب ویرمز ، وبو علتلر غلبا
دمدن ظاهر وحادث اولور ، وبعض بونلك طشره برنه ظاهر اولدوغى باشقه
باشقه اولور ، وزمانه وماده سنه ومولده سنه كوره اولور ، ومعلومدر
كه چیچك اوغلانجقلرده چوق وبیوك آدملرده نادر واقع اولور ، وحصبا

ایسی خسته‌لق آیامنده و وبا کونلرنده، خصوصا طاعون چیقاروب هلاک
اوله جقلرده ظاهر اولور. وحصبانک وبایی بر اولوری علامتدر. وچیچک
وقزامق ماده‌لری دخی وارلغنه چوق قانلرن حادث اولوب قیلی
رطوبتدر. وحصبانک ماده‌سی صفراوی وقاندر. واز اولور که میلی
یبوست طوبته. وبونلرک بثره‌لری کچ رک اوکلور. وتباهی دمدن تولد
ایلدیکیچون حصبا بثره‌لرنده ودیدن بخاری قالمش اولماز. وچیچک اوغلان
چیقارده اولوب اکثر آفتندن خلاص اولورلر. بونک اصیلی نانجته وفرزانی
خلیط اندرون ارانقدر. مثلا قانی صافی صوکبی پخته اولور. خصوصا اوغلانجقلق
ارلمک اوله. هربار ارلکت او غلانده قان صافی وپخته وقواملو اولور. واوغلان
بجقلق طبیعی استی وخردر استی ونزشته هر حالدن برحاله دونک
عکس دکلدر. وبو چیچک وقزامق دیدکلری که اکثر حصبا دخی در. واوغلانجقلر
ده چوق واقع اولوب واوغلانجقلق حالنده اولمه سبب بودر که
صبیانک بعضیسی سیاه امر وبعضیسی سیاه دن کسلدوکی تقدیرجه
دخی طبیعی اول معتاد اوزره در. وسیاه امر صبیانک سببی بودر
که اوکلی غدانک فضله‌لری وسیاه نازکلکی هنوز انلک بدننده در. واول
کیمی قرشمش. وخصوصا بی ترتیب طعام بر ووقتسز ایچکنلر ایله بوجمله
قانک رطوبت نالکندن اولور. وشیره خوردنی قدندن محجوب ایتی د
بربا باشندن حکرده طبیعت سنویه واجب ایدرکه مثلا دیشینی
ودشوروب اندن دخی یکی دیشلرنه اول باشلرده قانک حالی دونر
غالبلغی ورطوبت ناطقی قزا اولیوب یعنی پخته اولوب قوام طوتر که بامر
الله تعالی قوت زیاده اولسه کرکدر. اما بونوسنده دخی انک حالی بوبله
اوله مز. مثلا اکثر قاملنده ورطوبت نالکده یکسان دکلدر. زیرا مزاج هر دکلدر
انوکیچون بونک کبی چیچکلر وقزامقلر بعضیسنه تیز وبعضیسنه کچ کلور.
وبعضیسنه چوق وبعضیسنه آز واقع اولور. بوحال طعام وشرابدن وحرکت
وسکوندن وهوا ومزاج تغیر وشدندن اولوب وقانک تباهلغی بعضیسنه
آز واقع اولوب سلامت بخوه بعضیسنه چوق اوله وغننده خطر ایشور
وبوقانک غلیانی دخی فسادنه باعث اولنلر تازه میوه‌لر وصغیر وقیون
وقیراق سدلری کبیلر خصوصا ازدن چوق معتاد ولری اولمیوب استی
نسنه‌لری ایله بیش اوله. عسل وشراب واستی اوتلرکبی لری هربار

معتاد

معتاد ایده‌لر. بونلر مخلوطا دکل انذا ماده ترکیب برآکنده دمنتشر اولور. ولو
علل چوق واقع اولورکه خارجی وداخلی دخی چیقار. وچوق واقع اولورکه چیچک آزده.
قلقوتی ومارسترا دووجله اولور. ماده چوقلوغنه حکم اولنوب وماده قوتینه
اولنه وعندنی بونلر تولد ایدر. علامتی چیچک چیقاره جق قسونک بدنی چیلدیب
غرو بدنی قانی اریچی وسیاه رنک اولوب واندن دخی ستون عطاسریا اولورکه
ماده ومطبق حفته لقلرنده اوله کلشدر. کوز اغریلری ورعاف واقسرملر
وقزل بثره‌لر ظاهر اولسه دخی چیقارمده جایزدر. خصوصا چوق طانلوغدالردن
عسل وعسلی حلوالر وقرنا وانجیر وفندق اوزوم کبیلر اوله. وچوق مرساقی
بیک دخی بوقبیلدندر. امدی معلوم اوله که چیچک وحصبا یعنی قزامق اولنده
واخرنده حمی سیز اولماز. وهرکاه که تابستانده چوق یاغمور وجنوب یللری چوق
واقع اولسه خریف فصلنده بوعلل چوق اولور. ودکاهی که اول وبانک
عادتی اولان صوب یللر چوق اسه وتابستانک استی دفورب اوله خریف آخرنده
وبلکی اولسه بونک کبی چیچک وحصبا وغیره دموب عللر دخی چوق اوله غندرا
وحصبا وچیچک مخصوص علامتلرندن بش نسنه دخی واردر. برب چکده
عظیم طار غنلق ایله استیمه واردقه اغریسی اولور. زیرا یوکسک شهرلرنک [illegible]
واردقه تعره‌لرینه قریب اولمغله ارقه وجع عظیم ظاهر اولور. ایکنجی اوبعود ه
قورقمق وبلکه ده مک واردقه اورزینه دونسه ایلقارب دتریه. اوچنجی باشنده
ثقلت دوجع دیوز وکوز قزاروب ویورنده حکه دکوزدن دمع روان اوله.
دوردنجی چیچک اسمزسنده بوغاز آشیغه صارقوب وبوغاز ایری بسی
تولد ایده ولنفس تنگک وآواز طونغون اوله. بشنجی رنج وزحمت
جکده عظیم بورغونلق اوله. خصوصا بجزابی تیز واقع اولنسه علامت
حصبا اسمزسی وارقه اغریسی چیچکده واقع اولاندن دخی ارزقی اولور
زیرا چیچک پاره ورقانا چوقلوغندن تولد ایدوب وحصبا قانک ابتدا
نتاهلغندن اولوب قان چوقلوغندن اولماز. واکثر قانا چوقلوغندن
اولدیب وپاخسته‌لغنده فصد اولنمق ایله جمله‌سی خلاص اولور ایدی.
وحصبا ده کوکل دونمک واقع اولوب چیچکده نادر واقع اولور. وحصبا
دفعة واحدة چیقار چیچک ایسه اوچ دورت کونده وکاهی آلتی ویدی
کونده انجق ظاهر اولور. وچیچک ظاهر اولسنده آلتی علامت دخی واردرکه
سلامت ممیدر خطرناک ممیدر. اول علامتدن کوره‌لر. هربر چیچک رنکندن

ایکنجی سنلرنده . اوچنجی ارتوقلوقی واکسکلکی . دوردنجی تنزولی طشره چقوب
وتفتیح بولدوقلری . بشنجی استرسنده دنشاتر احوالندن که بیان ایده‌جکز ذکر ایلدکلر
تفنلاسلری وسطح ویرلرک . آلتنجی ضعف وقوت واکثر متعلق حرکت وسکونی دخی
دورستلکی وشوریده‌لکی امدی چچک رنکی آلتی نوع اولور مثلا بیاض ساذج یعنی
باشقه بنفشه وقره اولوره بونلرده اسلم اولان بیاض شکل اولانلردر خصوصا
آز اوره بیاضدن صکره قزل که بادنجانی رنک وقرزه اوله . اما اشبو ال رنکلردن ظاهر
اولورسه ایو دکلدر . دخی ضربیجه تقرب اورزه ایو دکلدر . اکر چچکده واکر حصباده
واکر مطعونده ظاهر اولان حصباده بولنه در . ماده دفعی قابلیتلک ازلکی وچوقلغی
قیاس ایده‌در . مثلا دمک سیاه وفسادی زیاده اولسه بنفشه رنک وقره اولور
دهرقانکه محترق سودا اوقاره اولور . واکر اصفرار اولسه خلاصه وسلامته
امید وار در که صوابی قان اولان تنزل خفت اولور . ودخی چچکی دیدی . بر نوع اولور بری
بربیرینه اوزرینه ومنفصل ومتلاصق چقوب بربرنده فاصل برقالمز . اول نوعه قوت دخی
مقاومت ایتمک کوجدر . ماده چوقلغنه نشانه در . ودخی چچک وقزامق دخی
هزار ایسه طشره ظاهر اوله . حمی سی وطارغونلغی آرتق زایل اولور اکر چچک
وقزامق ایسه سلامت نشانه سیدر . اکر مطعون حصباسی ایسه علامت
موتدر . ودخی که چچک وقزامق خسته‌لکنده بونلر قرزه دکل طشره چقارسه
کچ بجنه‌را والمه دلیلدر . زیرا غلیظ اولدوغنه علامتدر . واکر طشره تیز
ظاهر اولسه تیز بجنه اولور . ودخی خسته‌نک اوکلکی کونی حمی واقع اوله
چچک وقزامق بدنه طشره‌سنده چقمغه علامتدر . ودخی ماده چوقلغنه
دخی حکم اولنور . وچچک وقزامق اوچنجی کونی بلورسه میانه در . ودوردنجی
کونی بلورسه کچ بجنه اولور . وبحران کونلرنده وخصوصا ایو بحران کونلرنده
طشره بلورسه اول سلامت نشانه سیدر . واکر مرض بحران کونلرنده
طشره بلورسه تعب نشانه سیدر . واما کاهی طشره چقوب ینه کیرو
ایچرو باته ورنکی دخی مراض اوله که سیاه وبنفشه رنک اوله اکا حکم
اولنور که غشی وخبث واقع اولور **فصل** وبو کتب حمی سنده وسائر
والاملرده علامت بولنه در که حمی سی محرق ودنانسنک اوله ماده‌نك حقنه
دلالت ایدر . ودخی که چچک وقزامق طشره چقماغه آغاز ایلدکده حمی آز
وآهسته اولوب تمام طشره کلدکده حمی سی منقطع اوله دفع ایلدوکنه
وسلامته دالدر . اما قبار چقدقده چچکده وقزامقده مثلا ازل طشره کلوب

بعده حمی بلورسه ایو علامت دکلدر . وچچک باشلیوب ابربار برینه ملاصق
اولسه واضطراب کدرلک زیاده اولورسه یرامزدر . اما قرزه وسبزرك اولسه
ایودر . وبونده اضطراب زیاده اولوب قارنده چوق ریح اولمق دخی یرامزدر . وچچک
کرچه کوچک وقرزه اولوب لکن بیوست اوزره اولوب بویله عوسز جانلیه وقارنده
چوق ریح اولور یرامزدر . وبونده آوازی طوتلمق بوغازده شیشلك بوغمسه تجاوب
بهلوده شیشلك اولدوغنه نشانه در . خصوصا عطش زیاده واضطراب نوبه دلیشده
صوقق اولوب وچچک داخی باشلق اوله . واقورنده یهیانه سو بلیه قطرناکدر . واکر
چچک وقزامق بونزده دکوکسده وقارنده آرتق اوله . والده والیقده ازاوله ماده
غلیظ‌لکنه نشانه در که غلیظلکندن اطرافه کامل منتشر اولهمز . **فصل** ناوره
قزامق واکر چچک اولسه بول تنزاولوب قانه دونه وصکره قاره اولور خطر
ناکدر . خصوصا قوت ضعیف اوله . واسهال دخی واقع اوله خطرناکدر . بو فصلده
حصباده دخی باده دخی اسهال واقع اولمق خصوصا بیرازده ترکیب مخلوطا ظاهر
اوله یرامز علامتدر . **علاج بالاحتیاط** بوده رکه چچک واقع اولمه یاخود اولورسه
آز وضعیف اوله . مثلا چچک وقزامق واقع اوله دخی فصد اوله ولاینک
اوغلانجقلره اون ایکی یاشنده زیاده اولنلره چچک چقارمدن بلورسه
فصد ایده‌لر . وفصددن اول اوچ کون وصکره اوچ کون حفظ صحت ایچون
طعام وخفیف مغلاب ایچوره‌لر . واون ایکی یاشندن اشغه اولان اوغلانجقلره
ینه خفیف مغلاب ایچوره‌لر باریه حجامت وسلک یاپشدروب دخی
ورطوبتی بر مقدار تسکین ایده‌لر . وسدر امر بیانه که والده سی واکر دایه
سی که قزل بکز لو اولوب دم علاجی اوله تنضد وحکمی اولمزسه مغلاب
وحجامت وسلک چکمکلی ایسه یاپشدروب سلک ودشدکون صکره
حجامت ایستنسه ایده قانی چکه‌لر . وبو جمله بونده غدالرین سرکه ایله
وچچک دماروله دکاسنی ماروی وکشنیز وخشخاش جیراغی کبی لر فقه‌لر
عناب فاصنه عناب وعناب شرابی ورمانسی غلبانا دمه قبحی
نا تعدر **کادی** خصوصا کادی وقارکادی وشراب کادی بانجانسه نافع
اوله وبعضی مزورات اصحابی نضیبین ایدروب . اکر چچک واکر قزامق دخی اوه
عدوی غیری ظاهر اولمز دیسلر . دخی سرتیلردن سکر وبذر قطونا
وسکنجبین وسفوف طباشیر وقرص کافور واره تحقیقسه که شکر اوله
دراست زیاده ایسه اره صویی وشکرلو بادام جریره سی وبو نکث ایچلر

مناسبدر . و بعضیلر صوغان صووی اضطراب ویرمیه جک قدر اوله . آنلر ینه اوتوره
لر دینیلر . و سدوانی و خردلی و کلوموسی و غلیان ایتدیرجی نسنه لردن هر
بیزیه حکم کیدره . و جانبنده که خصوصا سد ایراوله . و اندن سنه و دانسنه
دخی بر حصیر ایتدیره لر . و عاقل و بالغ کشیلره جماعدن و دخی زحمتلو ایشلردن و کتشاق
و غباردن و بر یرده چوق طورمشدن ملکنده صولرده و ما هر حصیر ایتدیروب و بر یرده
فضله وار ایسه بیشر صولری ایله و ماء الجبن ایله پاک ایدوب نافع سکنجبین
لر و شربتلر که قوی اولیه . و سفوف طباشیر و قرص کافور دخی نافعدر
سکنجبین نافع سرکه یوز اللی درهم لعاب اسپغول درهم قوروق
کل اون درهم کلنار بش درهم بونلری عادت اوزره قوامه کتوره لر
وقرص مبیده چکک و قبرجی و نننده اکثرا اولور و اکثر حکمده دیرلر سرکه
بکجی بنجان اکشی انار صویی و اکشی ترنج و قوروق و سماق و ریباج و دارشک
صولرندن هر برندن ایکی بنجان اوله . دورت بنجان شکر ایله قوامه کتوروب
اوتوز درهم طباشیره و بش درهم کافور بیجی ایدوب بوکه فائده لر
دیر علت اولنده . و اوقره و دیره لر که جمله طاعونه و حصبه و قزامق ایله
وجع و صوب و صفراوی خسته لکلره مفیددر سفوف طباشیر دم غلیا
نه و صفراوی اسهالی منع ایلر و جگر حرارتنه نافعدر قرنفل کل اون درهم
طباشیر یکرمی درهم سماق و تقاقی تخمی و رجلک و زرشک و سموز
اوت تخمی و زان خشخاش قابی هر برندن بش درهم صندل ایکیشر درهم
کافور بر درهم جمله سن غبار ایدوب بونک مقدار استعمالی اوچ
درهمدر . هر صباح سکنجبین ایله ویره لر قرص کافور کل و طباشیر هر
برندن اون درهم آق صندل اوچ درهم کافور بر درهم اوله . و دوکوب
بذر قطونا لعابیله قرص ایده لر که هر بری اوچ درهم اوله . هر صباح بر دانه
سن مناسب شربتلرک بری ایله ایچوره لر که چچک و قزامقی و قبرجغی
منع ایده . لکن بونلرک علامتلری ظاهر اولدقده بونلری بر مقدار تأخیر ایده لر
زیرا هر کاه که دم حرکت ایدوب غلیان ایلکه آغاز ایده طبیعت جهد ایدر که
فضله یی ظاهره یا خود بر عضوه دفع ایلیه . و هر بارکه بارد سکنجبین
و سایر بارد ادویه ویره لر ماده یی غلیظ ایدر . اندن آنکا کوره جهد ایدمیه که
ماده یی بر وقتده غلبانه سبب اولیه . والحاصل بو علتلر هر کاه که ظاهر اوله دن دم
دبا خیره . فضلات طلبه سی معلوم اوله . فصد و حجامت ایله و مناسب

مسهلات ایله پاک ایده لر و فصد دخی باسلیقدن کرکدر . اکر با سلیقی بولنمیه لر
اکحلدن و اکحل بولنمزسه قیفالدن فصد اولنه . و فانک ازدیادی لازمدر قوتنه
و فصل و عمره و مادته و فانی چوق خلطنه و ازلغنه کوره اخراج اولنه . و چچک چقیق زمانده
اول فصد اولنمق کرکدر که بدنده علت تمام ظاهر اولدقدن صکره و یا خود ظاهر اولوب
دکروپ اتمش اوله فصدی تأخیر ایدوب ازار شکین ایده جک شیلر ایله
العنب و شراب العناب و بنفشه شربتی دکلر شراب و کلی دیرلر صورتی
دیریلوب . و اکثر چوق شربت و صو ایچدکی معده طلو اولوب نزفی ایچمسه
دخی فایده ایدر . و بو علتده ادرار بول و حرق دخی ظاهر اولورسه معلوم دیکه
شربتلر و صولر منفعتی تأثیر ایتمشدر . و خسته تنزرک خوشی اولمیه و اندن
دکیر و حرارت ظاهر اولورسه قرص کافور ایله و شربتلر ایله تسکین ایده لر بلکه
جیرلر طبیعت باری اولوب ماده و علتی ظاهره دفع ایده . و چچک و قزامق ظاهره
چقار ظاهر اولور سکن هواسی نهی صوق اولیه . و خسته اسباب ایله اورتوب صووق
الغذا صافه لر . و بونده جرعه جرعه بارد جه صو ویرمک جائزدر که صووق ایله ظاهره
لکه خصوصا مثلا سوزان اوله صودن منع اولنورسه طبع اخراج ایدر . و
خسته یه درنشک لازم اولورسه خسته یه ضعیف طاری اولیه جق قدر ویره لر مثلا
خسته باشنه و انکنی یا خود اسبابی النده بر قبیح ایچنه ایستی صو قویوب اکا بوزنه
دبوردنه و یا سنه ال ایستی صونک بخاری تأثیر ایتمک اولمز . زیرا بشره
یومشق قدر . و اندن ماعدا خسته نفس اکوب دیر مکه قادر اوله . و اضطراب
و غشی واقع اولیه . و اشبیه بردن ناچار اولور صندل و کافور قوقلدره لر که برودتی
تلبیه ایده لر . و اکثره غشی طاری اولورسه غشی بابنه مراجعت اولنوب
علاج اولنه . و بوندن صکره حرارت زیاده اولوب بر دورت ختم اولنمق لازم
گله . مسکن هواسی کافور و ریحان و صندل و نیلوفر و بنفشه کبیلر ایله خوش
ایده لر . و خسته لک بشنجی کون اولدقده چچک و قزامق هنوز ایسه ظاهره
ظاهر اولمیه . حرارت چوق تسکین ایتکدن اولجه لر . و بلکی اول محلده خسته
نک بشره سنه ایستی صولر بخارینی تأثیر ایتدیره لر . و بلکه و دکاه ایستی صو
ویره لر . فکر که ایسته و حرارت زیاده اوله در دخی ایستی صو ویرلمز
اکا حمی سببی بو عنب معتدل شربتلر و بلکی یاشیش راز یانه و کرفس
صولری ایله قوربه انجیر پشوروب صولرینی ایچوره لر که انجیر صوی ماده یی ظاهر
بدنه دفع ایدیجیدر . و بونده دخی شربت نافع منسول لک بشنجی رحم

قزل ونکک برپاره درهم کبرا اوچ درهم تمله سنی دوکوب بچی بتمان صو ایله
نصف قالنجه قیناددوب بو خیرا ایچوره‌لر. دیکجه وکوبندزده اونوزدان الجیروادای
دانه جکرکشر خورب اوزوم قیناددوب ایچوره‌لر. واکثرا بچجه دار ازبانه دکرقسی جبو
لمریه قانمق حاجت اسه زوادر. وایچجه بر دانکک زعفران دوکی قنه‌لر وکوزلری
اطرافنه کتاب ایله زعفرانی سوره‌لرکه کوزده چچک ظاهر اولمیه. وحفظ آذان اطرافدن
چچکی منع ائمه تدبیرلری علم‌لر اعراف کوز دیورون وبوغازداودیکین ودیکر سفادور که
باطئره اولان اخذامده ظهور ایده کلمشدر. وبونده کوز نباده اولمقدن وبوردن
منفوذی تسیرون ومعنی تدن شامه‌یه خلل کلمکدن وبوغازده خناقدن وبدلی
یونلزدن ومافه ماده تاثیر اتکدن واوبکنده ضیق نفسدن، وسل علتندن
وبلر سفارده سحجدن ومفصللرده بیوکت چچک ظاهر اولمغله بتاه اولمقدن
خوف اولنور. اولا حفظ عین اولدرکه چچک علامتی ظاهر اولمزدن اول طلا بیده
سنجاق اصلاددوب ورزه جبن کافور قاتوب کوزنه طلا ایلیه‌لر ومازوی دقی طلا بیله
اصلاددوب واکشی انار صولری دباشی کشنیز صولری طاغزمق دکوزلر اطرافنه
زعفران طلا اولنمی جکه کوزی حفظ ایدر. طیلای نافع حضض یاخود حولانی بر
وشیاف ماميثا واقاقیا هر برندن برر درهم زعفران یچی دانک جلسنی دوکوب
وکشنیز صواییشنند ایدوب محلنده کلابله طلا ایده‌لر. دبونلردن
فائده بولمزسه قیق اکشی اولنماله ابکادی بریچ قطره قطره طمزره‌لر. واطبادن
بعضلری کوزده قبارجق ظاهر اولمش ایسه آنی ننقط طمزره‌لر دیمشلر و
اصفهانی سرمه کافور قاتوب وکشنیز صوایله حل ایدوب بر بارکوزه
طمزره‌لر. وکوزلر زرینه زیاده اندازه سیفو کورشوندن تخته قویه‌لرکه کوزلری
اشغه باصه. حفظ انف بورونی صاقلمق اولدرکه هر بار ربالکنز سرکه یاخود
کلابله مخلوط اوله. باصندل دیا ماشیادن قوروج رتیله سیشاف ایدوب
وازدوب قطره قطره طمزدوب دکل درسینی باغلیه آنه جبن کافور
قاتوب بوروننه طمزره‌لر. حفظ حلقوم بوغاز صاقلمق اولدرکه اوایلی کوزلرده
اسفه اتقاز ایدوب. دچچک علامتلری ظاهر اوله انار رمقن ایدوب وچکنوب
وبر ساعت طوتسنده بله وزقر بسشر ایله دستانه وکل
وقزل مرجک کلابله وصوبله قیناددوب بونلرکت جلسیله غرغره ایده‌لر
بونلر بولنمز ایسه یالکز صو ایله غرغره اولنه. حفظ الرئه اوبکی صقلامق
اولدرکه مثلا چچک چقوب سینه واوزاز خشن اولوب. ووارت

قوبی

قوبی اولیوب قطع نلمیبی اولیه آز آز بنزه یاغجلو شکر دبهلر. وواردشی ولعابسم
بذر قطونا لعابی شکر وبادام یاغیله وبیره‌لر لعوقی. یوبابره حنبده‌ده قیبق
تخی ایکی جزء بادم ایچی بر جزء شکر اوچ جزء کتیرا بر جزء جلهسنی ابو اچکردکی
صابی ایله بو خوددوب ایده‌لر. واکثر طبیعت ملایم ایسه صمغ عربی ایله
قاوردوب بادام ایچی دخبار یکی تخی دقاورلمش نشاسته دبذر قطونا
ایله یوغوردوب لعوق ایده‌لر. حفظ المفاصل مفصللری صقلامق اولدرکه صندل
وشیاف ماميثا وکل ارمنی دقزل کل وآنه جبن کافوری طلا کلابله وسرکه ایله
مفاصله طلا ایده‌لر. ومفاصلده بعضی بیوک چچک ظاهر اولورسه
دبمشن ایدوک اکثر ظاهر اولمش ایسه نشتر ایله یاروب داخنده جمع اولمش
رطوبتی وخلطی چیقاروب بعده جراحت خوریجی مرهملر ایله اولمیه‌لر. حفظ
الامعا بغرسقلر صقلامق اولدرکه وقتا که چچک اخلاطدوشه وسبیلا
شرابی دایوارتی وقرص طباشیر کبیلر وبرمک کافیدر. وانکک
صوفینی بنار بیده هنوز ذکر اولنشدر. وچچک تمام ظاهر اولدقدن صکره. تدبیر
التنضیج انکک پخته اولمسی اولدرکه مثلا چچک برنده تمام ظاهر اولوب و
تب وتاب وناسه آز اولوب وتنفس چچکک اسکی حالنه واروب باعبج
والکلیل الملک باخطمی یا کپک محضل حاضر بولنانی جلهسنی قیناددوب
وانکی التنه داسباب الجنه قویوب. انکک بخاری برنه تاثیر ایدوب
پخته اولمغه یاردم اولور. تنقیه الجدری چچکی قوروتمق تدبیرلری بودرکه
چچک چقوب وییدی کون کچوب نضج انکک تمام قرار ویرمش اوله وآنی
کورمدن بر هنیز ایده‌رمش اوله‌لر. زیرا کورمدن وبریلورسه چچک نشر
قورمزه بلکه تکرار رطوبت ویروب یاره ایده‌ر. آنی اول حالده التون اکثنه
ایله یاره‌لر. وصونی ملایم حرقه ایله الـه‌لر. وپاک ایدوب قوری کل درسبنی
جبرانی وسدره بیر اغنه دابلچون اغاجیله دوکوب بنونی بدنه نحوره ایده‌لر
ودباستان قصلی ایسه مرسین وصندل وزمستانده سوسن والمنوه
اغاجی بخورلری موافق ومناسبدر. وبعضی برلرنده مجروح اولمش
وار ایسه قزل کل وصبر وانذروت ودم الاخوین بونلری دوکوب
اول موضعه قویه‌لر. وچچک بیوک اولوب رطوبتی وچرکی چوق ایسه
قزل کل وطارلی اونی ویاخود اربه اونی قویه‌لر. وجلدی چیرلمش ایسه سوسنی
جبرانی ودستبوب اوزرینه یاتوره‌لر. واول موضعه قوریکل ومرسین

عنابی اکوب وملایم قوم اوزرینه یاتورسه لر دخی صوابدر • واکر تیز قوروبه طوزلو
صو مفیددر • ویو بابده سکوت وآبلج چهاقلری واسفیداج الرصاص ویروه سنک سورلک
نافعدر • واکر بونلردن فائده بولمیه لر شول جایلق طبراقکه قزللغی اوله انکلا یوز
دوهنم والادر دهنم شب یمانی واون و دهنم طوز کلا بله حل ایدوب • ایکی
ساعتدن صکره چیقاره لر • وچچکی قوریمق ایچون باغلر قوپارمق اولماز • مکر تمام خشک
اولمش اوله • اول زمان باغلر فائده ایدر • وخشک ریشه سنی ملایم ایدر
واکر چچک یرلری جراحت اولمش ایسه کافور مرهمی اوره لر • وبورون ایچنده
جراحت اولمش ایسه انکا دخی کافور مرهمندن غیری نسنه قومیه لر ناصوردن
ویواسیردن خوف اولنور • واکر حجالنه بواسیر وناصور اولمش ایسه
چنار روسی که مرهمی قویه لر • والحاصل چچک تمام قورویه وخشک ریشه سی
قاله • اکر خشک ریشه ایچه وناعم اولوب آلتنده رطوبت اغریسی قالیه بر قطره
کرم شیر روغنا سنرده وشروب فائده ایدر • اکر آلتنده رطوبت اغریسی اولوب
وجلدی یلکوده یانه دیدنده وخصوصا یوزده چقور چقور اغرقالمق احتمالی اولور ذرداد
دورده لر مثلا صبر ومر وزروده چوب ومرداسنک وکشن اقلیمیاسی وقلیمی اسفیداج
اکله لر اماچینی دیبوب مثلا جلدی ایله برابر ایسه شب یمانی وبوش ان طوز اکر
لر • وصکره اکر بر ایکی دفعه دخی خشک ریشه پیدا اولورسه که رطوبتی اولمیه
یابس اوله باغ زیاده فائده ایدر • وبو محلده بر جبزیلر یوز صیوب ومغز غدالر
بیه لر که بونلر تیز دفع اولوب وقوت بوله حصبه وقیزمجه وهابیل قره وقیزامق
انواعی عنوه اولنسه وکرک آغزنده زیاده حامض کرکردکه بونده مناسب طعام
وشراب وسائر اغذیه داوه خصوصا لحوم فی براز دره پس معلوم اولدیکه
چچک انواعی سببی حرارت غریبه که رطوبتناک دم غلیان اتدروب دافع
واشتره حرارته ودیبوسته مایل لازم دره اریه ومرجکه فی که ایچنده
الکشی انار رباخوره وبار ریواج صولری اوله ویروب وتماموری دعو مدی قدر
کرکدر • واکر طبع ملایم ایسه دیکر ایله وکمز اریه دعدس قابرینی ایکی دفعه
قادمه لر • ورمن طباشیر وصمغ وبی داناره نمکه وفشفاش تالوب
ویره لر • وقسده زیاده فائدلی بالکلی حسن اولنورسه بومعوله حصبه
وحابل قره قدادنمک سشیرلی بارد ورطب کرکدر • تاکه صوابانده غه
دخی جرابزک دیره وخانی دخی صلافه کتوره لر • بونده کشکابر دیند قطونا
دفار یوز صوری کیبلر قسنه نمک معده سنه وجکرنه وایرشور • وچچکه

چچک

چچک جلدی تمام دوکیلوب نشانلری قالورسه نشانلری ازاله ایلمک تدبیری
بودرکه قاسنش کوکی ومرداسنک وجودمیش اسکی کوکسندکر کوکی وقسط
وانزروت ومویزج تخمی وزراوند طویل وقادون قالی وباقلا وعرسی اونی واسکی
قویون بوکی ودن سنه ونخود وحب البان صناد وطلا اولنمسی مناسبدر وچچک
نشانلرینه طلا بودرکه باقلش کموکت وقیون بوکی ودکلی صفعیری قادون تخمی وقالی
ونخود اونی ودن سنه هر برندن اون درهم حب البان وترمس وقسط
وزراوند طویل هر برندن بش درهم قوریی قاسنش کوکی بکرمی درهم جمله سنی
دوکوب قادون صوایله یا باقله صوایله یوغوروب طلا ایده لر • وایرته سی
بنفشه قینادوب صویندن ال ویوز یویه لر وطلا دیکر اسفیداج دو
ومرداسنک ومعسول عاج هر اوجیسی هر برندن اوچ درهم قوری قاسنش
کوکی ونخود اونی وجورک کموکت وبرنج دقادون تخمی وحب البان وآچی بادام
وآچی قسط هر برندن دورت درهم جمله سنی دوکوب کتان تخمی لعابیله
یوغوروب کیجه طلا ایده لر • ایرته سی بابونج وبنفشه
صوبی ایله ال ویوزه • وانواع یویه لر •

یدنجی یوز اللی اوچنجی باب نکس بیاننده در

نکس خسته لقدن قالقوب تکرار اوزلکه دیرلر • فارسیده ریج د
اکر بدنا دیرلر • دواسرشدن دخی دیرلر • وافرنجیلر ابولا سقمی
دیرلر • ورودملر دیوتا نینسلر
دیرلر • نکسن وانع اولدقده
طبیبه لازم اولان بودرکه اول کوره لر • بر جانده خسته لقدن ناقاهاتی اولوب
بوخفه اغز خسته لکعه ی اشتغال امنشده • یوخسه نکس ظهور بیلو لر اکر اغز
خسته لقده اشتغال امتش ایسه اول خسته لق حلاجیجا ابره لر • واکر نکس تاتخ
اولمش ایسه انکت دخی سبیبی کوره لر غلیظ وثقیل طعاملرمیدر • ویا جماعده
ویا قوی حرکتدن میدر • قوی رنجیدن وابشدن میدر • یوخسه طبیب خطاسندن
میدر • وحکمندرکه ناقه فقهاتی خلاف طعام وشراب تناول ایدوب واول طعام
وشرابی هضم ایدمبوب مانع انکنه کرکدر • یاخود عنصر بحرانک اتمش ایسه علت
تمام زائل اولمامشدر • خصوصا بحرانی یرقان ایله اولدقده نکس کتورر •
زیرا سوء المزاج تماما قبلنمشدر • ونکس نشانلری اوزون ایکی حال اوزرینه
اولور • بریا قوت ضعیف اولور • ایکنجی طعام ارزوسی اولماز • اوچنجی

کوکلی دنیز. دوردنجی طعامی هضم ایده مز، ومعده بیماه اولوب وپهلو اوجلرنده
ریح عارض اولور. بشنجی طلق وجکر اطرافی شیشوب وکوزلرک قپاقلری ویوزلری
اختلاج ایدر یعنی سکرر. التنجی اویقوسز اولور. یدنجی مفرط عطش واقع
اولور. سکزنجی بدنی غدا چکمیوب دیولی ویرازلی هضم ظاهر اولور. طقوزنجی
بحران خراجی اوله. والله بکر زسنه لر ایله امتحان اولنمش تجربه یه رجوع ایتشدر.
اوننجی بکشل خسته لق تونبنده دخی نوب اعراض تجربه. اونبرنجی نبض سرعتی
ومتواتر اوله. اون ایکنجی بول خسته لق حالنده کی کبی اولیوب خلافی اوله. ودخی
بعضی خسته لقلر واردر که البته نکس ایلر. مثلا استسقا هر اغلب وکسلر اما واراز
بیرنده قالرکه جلد اشتداده بانقوتلی اولور. وصرع صاحبی کبی که صداع دوارک
وجعی در. بونلره نکس واقع اولور. ودخی خسته لقلردن صکره نزله وکوز
اغریلری وضیق النفس وبونلره بکزر وجعلر که چوق اولور. وترقی ققلنده
واقع اولان خسته لقلرده نکس چوق واقع اولور. وبالجمله هر قنغی نوع اولورسه
اولسون جمله مضراتدن منع اولنوب ومناسب اطعمه وطبعه موافق اشربه
ویروب سکون ایتدیروب حرکتدن منع ایدوب تکرار ذکر اولنان
علل ایچون خفیف علاج ایدوب واغذیه سی معده هضم ایده جک قدر ویروب
امتلادن وضعفدن صاقنه لر. وخسته لقلردن خلاص اولدقلرنده بقا ایده
ذکر ایلدوکمز تدبیر اوزره ناقهلری کوزه ده لر. وناقهلره لازم اولان تدبیرلری
هنوز باشقه بابده ناقهلر احوالی ایله ذکر ایدرز. ربوبن الله نکس واقع اولمیه

اوچیوز التمش دردنجی باب ناقهلر احوالی ونکس حفظ تدبیرلری بیاننده در

ناقه خسته لقدن خلاص اولمش کسه در. فارسیده بیمار خیز دیرلر
وداروغ دخی دیرلر. ورستکاره ریخ دخی دیرلر. وافرنجیلر انوامی
دیرلر. وروملر دیوناملر
دیرلر. ناقهلرکه تمام خسته لقدن خلاص اولوب
وقوتی تمام یرینه کلمامش اوله. بونلک اصلی بودرکه قوتی یرینه کلمامسی
دیرنا خسته لق مادهسندن پاکلنمامش اوله. خصوصا اکر استفراغلر دخی
دوشمامش اولورکه مادهنک باقیسی بر عضوده دخی منتقل اولوب باخراج
قولنجه ایدوب یا بر عضویه پناه ایدوب ویا خسته لقدن خلاص اولادن بر
خسته لق دخی دوسف. ویکی اولکی یا صکره کی خسته لقدن صانی اوزلوب

وباصوق قولنج وباصداع وشقیقه ویا فالج ویا سکته کبیلر ظاهر اولورلر. بو حالده
کاهی بونلرک ظاهر اولمسی دخی جایزدر. وکاهی صاحب سغا اغزبرکه غدا اکثر واصل
اولمه مغندندر. ورطوبت غریزیه که قول غرایزی حفظ ایدر اکثری باتوب محتاج اولور
شول اونه بکزرکه یاغی بوکامش اوله. بعده یاغی کلمش اوله بولمق انجه اولوب
کلابیلورسه صاحب وضعفلرده دخی بعضیسی هلاک اوله دیمی قدر قرالفه دونر. وبعضیسی
دونز معلومدر. امدی خسته لقدن خلاص اولمش کیشیلرده تدبیر حفظ وپرهیز اولوکه اون
بش یکرمی کون ذکر اولنان مضراتدن پرهیز ایله کون دوب طعام وشرابی کوندن کونه
تدریج ایله ویریله که معده اضطراب چکمیه. وناقهلر بحرانی دخی واردر. خالیق بقیه ماده یه
بقیه به بحران اولمک جایزدر. وهیچ اولمزسه بر صفه دخی چکمک کرکدر. ودخی کتاب
بازنده خطوط عشره ویدوکلرینی تدریجله حرکت ایتدیره لرکه. هر کون بر فرسخ اشم یوروده لر
وغداسی دخی اسکی عادتی اوزره ویریلوب بر پرهیزدن فارغ نوع اکثر غدا ویره لر
که طبع متغیر اولمیه. دکونلرده چوق اویقویه رخصت ویریلوب منع ایده لرکه جایزکه
بعضی اسقمه پیدا اوله. خصوصا ویونده ماده قالمش ایسه. وباقی ماده حس اولنوره
هر قنغی نوع اولورسه اثر تدریجله دزعقده زایل اولنکه جهد ایده لر. واکر خسته لیغی
تحمل انواعندن ایسه دووقه اوجع دزرکلرینده بتره لر پیدا اولور. ماده وجکر طرفنه
دفع ایلدوکنه وسلامته نشانه در. واکر باقی ماده اولوب وکیرو اول خسته لقدن
دنکسه یا خوف اولنورسه علاج اکر قوت وار ایسه وفصد لازم ایسه
فصد اولنوب ومناسب سهلر ومثلا بر ایله سهلره محتاج ایسه انقده و
ویریلوب طبیعتی تحریک ایتیوب وضعف ویرمیوب مثلا بروقعه ویریله جک
مسهلی بر ایکی دفعه ویره لر بو تکلفده دخی ویرلن پاک ایدوب ماده دن بقیه قالوب
اکلک مایه سندن بر خسته لق دخی ظهور ایته. وماداکه طعام اشتهاسی
صادق اولوب یعنی اشتهاء کاذب اولمیوب وغداء سلامت اوزره
هضم اولنک سلامت نشانه سیدر. واکر هضم اولمز دخی بدن ماده دن پاک
اولمادوغنه دلیلدر. وبونده چوق دزملک کار طبیبی دکلدر. بلکی عروقی
وبدنی ماده دن پاک اولمه وعضونه نشانه لردر. وکاهی چوق حرارت ضعف
نشانه یدر. وناقهلره چوق صوق صولر ویرمک زیان ایدر زیرا تشنجدن
خوف اولنور. کاهی صوق صو سبب اولوب ناقه هلاک
اولور. بونده سفرجلدن سکنجبین سفرجلی غایت مناسبدر.
بعده یه دخی قوت ویرر. وکاهی اولورکه قرص کل وکلنکبین ده.

ولکن بعض سبب نکس اولور انلردن اویرجه لسر

اوجنجی التمش بشنجی باب سبل علتلرکه آخر علتلرده ایله اولتوز انلك بیاننده‌در

هرکاه‌که اسهال ایسته صاحبی صفرا اولوب صفرا ویا اسهال واقع اوله اسهالی
زائل اولور. وکوز آغریسی دخی زائل اولور. وصفرا اسهالی امساك انقطاع
بعضسنك قواسی صاف اولور. زیرا اسهال امساك اولندقده ماده بغارن
طرفه میل ایدر. واستسقا صاحبنه بلغمی اسهال واقع اوله وباخود انباك اولوب
اسهالی واقع اوله که انده بلا اراده گیده استسقا زائل اولمق جائزدر. وتشنج
بلغمی اصحابنه حار استمه واقع اولسه تشنجی زائل اولور. وجلده داغ علتلر
نزنا بارد وسکته وسقوه وفالج کبیلره حرارت واقع اولسه آمنه واردرکه خلاص
اوله. وعلاجه حرارت بارده ایدر. مگرکه حرارت اضطرابلو وافراطلو اوله
بوعلتلرده جلد بدن بارد اولسی محمود دکلدر. وصرع اصحابنه حمی ربع عارض
اولسه صرع زائل اوله. یاخود سهل قاله. وصوق سوء المزاج که معده‌ده
ودخی احشاده اوله حار استمه واقع اولسه حرارت اعتدال ویرر. او
ذات الرئه اصحابنه سعال ایله بلا اوله. اگر ابا غنده بر جراحت ظاهر اولسه
نضج نشانی اولوب وماده اطرافه تحویل وانتقال اتمك وطبیعت دفعنك
علامتیدر. وذات الرئه اصحابنده کذلك قولاغی دیبنده یاکوکسی
حوالیسنده وایکولرینه اوجنده چبانلر واقع اولسه بحران انتقالی
نشانیدر وسلامتدر. ولکن اول چبانلر زمن عارض اولسه اول
دخی انتقال بحرانیدر. وسلامت نشانیدر. وایقده وساقنده
عرق مدنی دیدکلری رشته علتی که ایلك کبی بر اینجه سکز اوزانوب
چقار. وبوعلت بودیارلرده قتی نادر واقع اولور. مالنخولیا سبی
زائل اولور. وخناق ذکه خداوندنك کوکسنده قزل شیشلر ظاهر
اولسه انتقال بحرانی درکه طبیعت ماده‌یی ظاهره دفع اتمشدر سلامت
دلیلیدر. وبوغاز ولسان اطرافنده که ظاهر جانبنده شیشلر اولسه سلامت
نشانیدر. وسعال مزمن خداوندنك خایه‌لرنده شیشلر واقع اولسه
سعالی زائل اوله. زیرا انفتس الوب ویرمك ایله تناسل اندامارینك
مشارکتی واردر. وداء الثعلب اصحابنه دوالی علتی واقع اولسه
داء الثعلب زائل اوله. زیرا ایرانر ماده اول محله انتقال اتمشدر. وبوکرنده

وبعض

وبعض اولان کسنه‌نك سائر اندامینه آغریسی سلامت نشانیدر. وایقده نقرس
صاحبنه دوالی علتی واقع اولسه نقرسی دفع اولوب خیلی زمان کلمز. دیسه
زیرا ماده یه شعبه نارنك انتقال مانع اولور. بعده بنه ماده ایله ملك جائزدر.
وقولنج امتلائی اقتیسه خصوصا برنجی دفعه اقتسه قولنج زائل اوله. وصرع
اصحابی دخی برفالج دفعه اقسرمغله صرعی زائل اوله.

اوجنجی التمشنجی باب سلامت وافتی نشانلرنك بیاننده‌در

خسته‌نك سلامت وامیدوارلیغی علامت ونشانلری اولدرکه هرکاه‌که
غرغره ایسه اوزنبه ده شبوب کاه وبجاه ایکوسی اوز نیه یا نه
دکندوسی بر یانندن بر یانه دونرر. بلکه تندرستلك حالنده اولان
عادتی اوزره اوله طبیعت قوتنه نشاندر. وباصوقدن دخی ابرلیه
وباشی دوشرمه اضطرابی چوق اولمه وغنه نشاندر. وبرهضری برنده
اولان خسته‌نك خسته‌لکی تزاید وارتیوب تنزل بوره دکیجه اویقوسی
درست اولوب وصباح دخی حاستلر اولکیدن درست اولوب ونظری
دخی درست اوله. ودماغ سلامتلکی نشانیدر. وسرسام خسته‌سنه
قصرمق دماغ پاکلکنه دالدر. وبونده اسنه وحرارت هوادر اولسه
احشاده ورم اولمه وغنه نشاندر. ودخی مطبقه یعنی تزیجاری
قدسی طمرلر عفونتدن پاك اولمه وغنه دلیلیدر. اصفرا وب حمی لرده
زودقدن بیشه‌لر داو چوقلر ظاهر اولمق سلامت نشانیدر. واسته
زائل اولمه وغنه دلالت ایدر. مگرنکار مخالف وعفونتنه اسهال
ایله‌که استمه کبیر رجوع ایده واسنی حمیلرده وحاده خسته لقلرده بحران
معتدل دقیق وعرق وادرار بوله‌که بحران کونلرنده وبحرانه انتظارده ایکن
اوله سلامت نشانیدر. وجمله خسته لقلرده طعامه اشتهاء
صادقه اولمق معده وجگر قوتنه وسلامتنه دالدر. الله اعلم

اوجنجی التمش بیرنجی باب بعض علامات ظاهر اولمه معدنك غفلت آخر او اد وغنه بیان ایدر

بوزنده وکوزنده چوق اختلاج واقع اولسه لقوه ویا وجع باردار اوضوا
خوف اولنور. واگر زکیدن ایسه استیمجوندر استعمال اتمك ایله دفع اولور
واگر جمیع اعضاده دخی چوق اختلاج اولمق ممدوح دکلدر. خوف اولنورکه

اولا محلده تشنج واقع اوله. زیرا حرارت و قوت روح منقبض اولمز. و قارنی ایچنده
چوق اختلاج اولمق خصوصا معده ده اوله. مالنخولیا و صرع مقدمه سیدر. و بدن یا
شقاقنده اختلاج واقع اولسه و نجاب دری مقدمه سیدر. و هرگاه که یوز و گوز
قزل اولوب و گوزدن یاش روان اولوب و درونشلکی سوییه سرسام
دماغ خوف اولنور. و متصل یاشی جگرنک دماغنده و دنک اگر بخار اسه
بخاری زائل ایدر حب اردماغت و قوقیا و حب الذهب و غیری گبیلر ایله دفع اولور
واگر بخار دگل ایسه ضعف دماغدن دمرعدن خوف اولنور. و دائم غصه لو
اولوب و گوگلی شادلق اولمق که سببی غصه دخی اولیوب بلا سبب
اوله مالنخولیا مقدمه سیدر. و گوز اوکنده بعضی سیگک و قور خیخزل و
ایلك گبی خیاللر گورنك گوزه صو نازل اولمق مقدمه سیدر. و گوزلرك شکل
صداع و شقیقه اوغریه که متصل اوله و سودادن بخار اولماش اوله. و گوزه گوز
لو اوله بونده دخی گوزه صو نازل اولمه دن خوف اولنور. و دائم گاهلی اولوب
و حاشلر کندلکی اولوب دخی بله اندام پیوسته اختلاج اولمق سکته
مقدمه سیدر. و بر زخم واقع اولوب باشنده بنی سبی و هرنگ و ورمت
طوته حامی دخی سکته مقدمه سیدر. و سایر بلغمی و دماغی علتلر که بونه
نزول ایدر انلردن خوف اولنور. و چوق قی اتمک و طعام آرزوسی
اولمامق و دیورکده دخی قراقر واقع اولمق امتلا و یابرد میوه لر یکی دکل ایسه
قولنج معا مقدمه سیدر. و صاغ الگنوانتی فتیل اولوب وجع اولمق جگرده
ورم و شیشلك اولدوغنه دلیلدر. زکام و نزله چوق اولمق ذات الجنب
و سل علتندن خوف اولنور. و بله بدندن سببسز چوق عرق گلمک
امتلادن ایسه اخلاط رقیق اولشدر. احتمالدر که. قوت ساقط اوله
ضعف نشانیدر. یاخود اخلاط غلیظه اولدوغنه دلیلدر. و بدندن
بدرایحه لو بوی گلمک عفونتی حمادن خوف اولنور. و بوغازدن قی ایله
قان گلمک اگر بر سبب اولمیه و طمر دخی اچلش اولیوب. و اوکنده
علت دخی اولمیه تخمه علامتیدر. و بر اغز رایحه لو بولی کر عفونتی حمی اره ده واقع
اولور. بلا سبب واقع اولمق اشتهانک ساقط اولمسی علامتیدر
و بونده یوز غوغلو و تکسر واقع اولمق امتلا و بلکی فسنه لک نشانیدر
و عادتدن زیاده طعامه اشتها اولمق سوء المزاج علامتیدر که معده ده
مادة ایله واگر مادده سز دخی اوله و عادتدن خارج اکشی نسنه لر آرزو

ایلك

ایلك عورتنه اولوب حملی بوغنه اگرارله واگر خورنده صوا تولد ایلدوگنه
نشانیدر. خردل و بیلک صوغانی و انک گبی حریف دیه تعلیلنه لر آرزو
ایلك معده ده غلیظ مادة و خلط نشانیدر. و گوز دائم قزل اولمق و یوز رنگی
ملک اولوب. بلا سبب نفس تنگ و آواز طوتقون اولمق. و یار و
دشنام علتی دخی زائل اولموب و مزمن اولوب گندکجه زیاده اولمق جذام
مقدمه لریدر. و بونده بدو مرگوسر و سستی توهمک بر جنسی وار در قوتا یی
روته و خیشه و مسمارلری وردیر. و و مرکونک دخی بر جنسی وار در مجرد جگرده
بالکز احتراق و مدن دکلدر. اخلاط دافراغ فسخ اولدوغنه حکم اولنور اخلنه
معلومده بونلر مقدمه جذامدر. و چوق چبانلر که بدنده واقع اوله و اصلا
اکسک اولمیه. و فصد و استفراغ دخی اتماش اوله لر. چبانلر تسکین
اولمق بیر اولو خراجدن خوف اولنور. و بدنده غده لر یعنی بزلر واقع اولمق
که بلا سبب اوله اولو دبیله دن خوف اولنور. سودادن و سوداوی مزاج
ایسه مسهلات و فصد و ماء الجبن ایله استفراغ اولنوب بعده
معجون عذوبی استعمال ایده لر. و اگر غده لر چوك اولوب و مخالف
یرده دخی اوله یا باشده گوکت اوستنده و ایکی کوکلری اوستنده و
یاخود مه اوستنده اولوب وجع دخی اوله. بو غده لری یوشادوب
آچق بیرامزدر. اگر آچق. و اگر اچمق واقع اولانه محلی فاسد ایدر.
بونلر بعض زمانده فرنك زحمتی دیدکلری مرضدن و مرضدن عد اولنور
فرنك زحمتی ایله بدنظاهر اولور. بدنده چقه چقه علامت و چبانلر بر
قدره سرظاهر اولور. فرنك زحمتنك صعب نوعیدر. فرنسه یانوروپ
سماسا یارنه و چوب چینی ایله علاج لازمدر. گاهی بو علت دخی جذامه
دونر. و بونده آق و لازم بهقلر مقدمه برصدر. و بونلرك برامز نوعی
اولانلر مقدمه جذاملردر. و تندرست کشیلرده متصل و بلا سبب
خفقان واقع اولمق ضیق علامتیدر. و مفاجاة خوف اولنه و بشلر
بکر که سوداسی چوق اوله که خفقانه و ضیقه محل اوله. و جگرده آغرلق
دفعتاً اولوب. و انک میلی اکثرده اوله جگر جدبه سبی علتلرینك
نشانیدر. و دائم ثقل آزاد اولوب. و بیاض اولمق سده و یرقان مقدمه
سیدر. و شول اسهال که مقعدی یاقه سحج امعا علامتیدر که خصوصا
نازل اولان رطوبت صدیده و دخی طبی اوله. و هر بار مجرای بولده. و قت.

اولوب بعده وجع ظاهر اولسه حرقتلو وکسکین اولدیغی معتاددن دلیل
ایسه مثانه جراحتنه حمل اولنور . ودایم مقعده حکه اولمق اکثرزده قوردجغزلر
وصو خلیلان بوغبه مقعده ده بواسیردر . ونتر خسته لقلر صو
کنده طلوع ظاهر اولسه جبانلر پیدا اولمق علامتدر . وجبانلر ظاهر اولورسه
انکه استراغندن طلوع جوکسکلکی زایل اولمق ممکندر . وحامله خاتونه متصل
بدرالجه لو اسهال واقع اولسه اچنده اوغلان صاغ دکلدر . وخاتون
ایچکی صولمق اوغلان برقدیی ایچوندر . وخاتون ایچکلرنده بلا سبب قان
بنلانوق حالنجوب ودیوانه لک مقدمه سیدر . وحامله عورتدن اکثرده زخم
واکثر بلا زحمت اوغلان بنا غندن قان کتمک اوغلانی اکثر صاغ واکر اولورد
اسقاط علامتدر . وبوکه بومحلده داروی قویا صکره علاج مشکلدر . و
حامله عورت امجکندن سود آقمق اوغلان ضعیف اولدیغی وغنکک
نشانیدر . ونفسا عورتک مدتی کچوب دخی قاندن پاک اولمیه
رحم ورمی وعلتی نه حکم اولنور . پس بو مقوله نرتفصیلندن مراد
بودرکه طبیبه لازم اولورکه بو مقوله احوالندن وعلتلردن مقدمه
آخر علت اولدیغنی بلوب مقدمه ده ایکن اول علته علاج ایلیه
که کله جک مشکل علت دفع اوله . زیرا مقدمه ده علاج آساندر
دشوار علتلرکه اکثر ظاهر اولوب مقدمه آخردر . واکثر ظاهر اولدیغی
درانلره موافق اولیان اغذیه واطعمه واشربه دن محکم پرهیز کوزده

اوچیوز التمش سکزنجی باب بو علامتلر درکه
بحران خسته لقلرده اولور بیان ایدر

خسته لقلرده بحران علامتلری اولدرکه کوزده وقولاقده وصدغلرده وآغز
بو صنعه بحران علامتلرندن مثلا کوزلرکیرو دسته بانه ذبل بل باقه برلوق
دخی قتی ضعیف اولوب کوز قپاقلری قالدره میوب دیوردن الجه . و
سیویلی اوله والنی جلوب جکله دقاسنلری کربله قانی باردا اولوب . و
اطفا ایله حرارت قدرین اشتد باصد وغنکک نشانیدرکه جمله اطرافه
ایرشدره مه . وخصوصا کوزقراسی بقارن بیقوب وبیاضی عینی
جوق ظاهر اوله . وبلکی اصول نظرایده بحران علامتلر ذکر خسته صوکنده
اینجه علامت موتدر . واکثر خسته ارقه سی اوزرینه یرادغورون
دوشوب ولکلری صالی ویرمکه وباشنی یاصدیقدن طشره صاله

دوبشلریا

دوبشلریا دایم بجر وارد اوب واشغنه دوداغی چکلوب دیشلر اچوق قاله . و
اللریله حرکت ایدروب اوکنده یا برنسنه کیدر قباسن ایدوب طوتمق
استه یوب سیکک طوتمق کبی واسبابه دوشرمک کبی دیوارغانی یکلوب
بریره کتورمک . واکثر یاشنده دیوار وار ایسه انون برچوب ویرنسنه
قوپارمق ارزو ایلک وخسته بولعوده قباسن اولنوب اول اسنده تجربه
اولوب وجاغرده تجربه کوزن اچوب درست جواب ویرمیه بونلر جمله بحران
علامتلردر . اما حادثه خسته لقلرده حرارت زیاده اولوب دعندن … مالا یعنی
وبد باسلمک دوبشنی بجر دایم وکند دیل بلمک اراندازسنه حکم
اولنماز . وبو علامتلردن خسته منتقل قی ایده وبلکی قزل وصاری واق
وباشللر ترکیب قی ایده ترکیب تبا حلقی علامتیدر . قوندن ایچی
اولنماز . وسرسام علتنده خسته نک ودماغی شیشمک دخی بحرانده
واستی خسته لقلرده آغزدن بدرالجه قالقمک بحرانددر . وخسته نک
کوزلری دنره مک بحراندر . ودایم قفاسی اوستنه یاتمق وخسته
نک آغزی آچوق قالمق وکوزی آچوق قالمق والکلمک واستی استه لرده
تشنج واقع اولمق وعورتلرده وضع حملده اکرابتدا واکر انتهاسنده تشنج واقع اولمق
اکثر صوق ناظر ایدوب واکثر انقلاب وتحویل ایدر . بونلر بحراندر . واستسقاده
تجی وخسته نک معاظاهر اولمق بحراندر . واستسقاده اسقلدن ات پاره لری
کبی طلعتد علامتلکدر . ومحرقه ده وطاعونده دخی بوجله ات پاره لری وتنچه قان
کلمک دقانی قتی انکه بحراندر . وطاعونده خصبا ظاهر اولمق هم علامتدر .
وسبب سرزکام ونترله وسعال کبیلر استسقا صاحبنه بحران علامتدر .
وصنوبری اسهال ایله سعال واقع اولمق محدوح دکلدر . وخسته نک جبیندن
چوق دیار رعرق کلوب ونبض حرکت ایله علامت موتدر . وچوق باردکلوب
ومنقطع … اوله واول محلده خسته ضعیف دخی اولور علامت موتدر . وخسته
لره زحمت کوندز واقع اولورسه استیلک ویبوست علامتیدر . واکر
کیجه زحمت ویررسه برودت ورطوبت علامتیدر . وخسته
ده ایل واباق مخزل ویا سیاه اوله ودرنوتی قوی اوله . مادده
طبیعت آره وایاغه دفع ایله وکیدر خوف اولنمز . . . .

اوچیوز التمش طقوزنجی باب بو زندنباک ... آغزدن
... کتورمک تدبیرلری بیان ایدر

مخاط بورونلر بولنوب کوره جک برغلیظ رطوبتدر ولعاب آغزدن سیلان
ایتدره جک صالیاردر که بونلره باشدن اینه دوب بورونلردن وآغزدن
کشور مطلقا دماغ پاک اولوب باشده اولان رطوبت اقاطندن اولان وقفدن
وقولاق وضلعلرندن دخی خوف اولنماز خصوصا رطوبتی چوق اولان کشیلرده بارد
ورطب ولایتلرده ساکن اولنلره قیش لازمدر وباخود که بارد ورطب میوه‌لری
دخی چوق استعمال اتمش اوله‌لر جمله اکثر شدیده واکثر خفیف نزلا نزلا وکوزا قرولا
نزلا امین اوله‌لر • ودماغدن مخاط وآغزدن که لعاب اینه رمکه تدبیرلری اولدر که مثلا
بعضی محرک عطاس اولان نسنه‌لر ایله اخسرنق وباقشن مناسب اولر
مطبوخنه طولوب دماغدن غلیظ ومنجمد اولمش رطوبتلری یومشادوب اخسرنق
ایله وبعضی نسنه ایله انقمی ایله دماغ پاک وسالم اوله • وبو بابده مطبوخ اولر
چوق مناسب اولر بابونج وسعتر وبایر پوزوکا قورینه کبیلردر وبونلره قنبا ودخی
مطبوخنه باشلری طوته‌لر بعده معطش اونلردن کندوس وآق خربق وفلفل دو
طلبنا کبیلر قوی معطس در • وبونلردن دخی قوی بازو صوبیدر شد ...
وبونلردن خفیف معطسات کل قورو شبیدز وصسکت در • وبورونه ...
دخالایرایی غبار ایدر • قرنفل ودارچینی عنبر ریدر اکثر باشتقه بابتغه واکثر
مخلوط در دماغه چکه‌لر ولعاب که دلدن ودماغدن ذو ... دیلر خو ...
انقمی ایله کوز وقولاق وبوغاز ومعده‌آغزی پاک اولور • خصوصا بارد و
رطب امزجه صاحبلرینه وفصل دخی زمستان اوله • وبو سکن دخی ...
اقلیم آخرلرنده وبشنجی واالتنجی اقلیمده اوله قیش مهمدر • وآغزده چکلنه‌جک
اونلردن عاقرقرحا زیاده لعاب کتورر • ومویزج ومصطکی چکنمک
خصوصا جولانا ایله مخلوط اوله • باشدن واغزبلغم ایندررر • وسرکه
ایله غرغره ایلمک وانجاره چک باپاریج ... ایله انجاره ومخلوطا غرغره اتمک
یا سعتر یاخود قودنج ایله انجاره غرغره سریه قابلیه ایدر • ودیو غرغره سره
جامده یاخود جامده صکره وباخود استسی اوده اولمی کرکدر • واکثر رطوبت
وبلغم ولعاب معده‌یه منصب اولمش ایسه اکثراز واکثر چوق منصب
اولسه‌در بعضی مقیئات ویله قی ایندرمک کرکدر • مکرکه دماغده
ضعیف حس ایده‌لر • اونجلده متقدم وما فه فوت دیرده بعده قی ایله
معده‌یه دخی پاک ایده‌لر

اوچیوز التمشنجی باب درلتمک تدبیرلری بیاننده در

ودانظاهر اولمغی یعنی درلمک اوچنجی هضمه منسوب اولوب واول هضمک دخی
طرق ظفنک الحمزرکاهی که اکثر مسام درلر • اول یکود بیرلری تنک اولور • وجمله بدنده
اولان • مسام مثلا یاز کونلرنده منفتح وقیشن اما منسد اولور • وکاهی
اولورکه بدنده دخی وسخ وغبار یعنی کرد توز واقع اولمغله مسام آغزلری
طیقنور • اما بو محلده بزم مقصودمز حفظ الصحه ایچون یاخود خسته لقلرده لازم
اولان درلتمک کبی دیردوکت تاثیر ایلدوکی زمانلرده واجب اولان درلتمک
تدبیرنده در • واوچنجی هضم که طمرلرده واندامارده اولور • بویله درکه هر اندامک
غداردن نصیبی الامنقسم اولوب • وقوت مغیره انی هضم ایلیوب اندامارده
وقتاکه تقسیم اوله • وبو غدالرکه اول اندامارده ایسه فضله قالوب • قوت
مغیره انی هضم ایلمامش اولوب واول فضله‌لرک بعضیسی بخار اولوب
تحلیل ایله خارج اولوب وبعضیسی وسخ یعنی کرد وبعضیسی چوق
اولوب مساماتدن طشره کلمکه محتاج در • انوکیچون خسته لقلرده چوق
کلمکله خسته خفت بولوب وراحت اولور • ودرق کتوره‌جک معتاد
قورو معلومدرکه استی مکانلر واو هواسی کبی دماغ بوغیه
حمام کبی وحرکت اتمک کبیلردر • خصوصا یاز کونلرنده اوله تز درق ظاهر
اولور • زیرا حرکت لاتپده بدنی استی ایدوب فضله‌لری اریدوب
واستی هوا طشره چقاررر • واستی ولطیف ایلیجی اونلر دخی بونلر
کبی بدنی استی ایدوب درق کتورر • بو حالده درق کتورمک لازم اولمیوب
دیجرد حفظ الصحه ایچون لازم اولدقجه بونلر کبی اونلر ایله درلتمک معقول
دکلدر • بالکز حرکت وریاضت کفایت ایدر • زیرا بونلر کبی درق کتورمک
اونلردن استمه کتورمک خوف اولنور • وهرجی لازم اولوب ودرق
کتورمک محتاج اوله • اکثر مانع یوغیسه حمامده واکر مانع وار ایسه
اودمسکن هوالریا اولوب وباخود آتشن قارشوسنده درلمک
درلتمک افضلدر • وکنش حرارتنده ایسه درلتمک چوق مکروه
دکلدرکه کنش حرارتندن جائزدرکه رطوبتدن عفونت تولد ایده
اما آتش حرارتندن عفونت تولد ایتمز • وکاهی اکثر فضله زیاده
وغلیظ اوله وحمامده کیرمک مانع اولمیه حمامده قیصومی یاخود فلفل و
عاقرقرحا ویا بوره یعنی هر قنغیسی اولورسه بونلردن دوکوب
ویا بوغچ باغله بدنه طلی ایده‌لرکه وافر درق کتورر • حتی استسقا یه

دخی فائده ایدر . و حمامده صولر دوکنمیوب شویله قوریلر او تورمق چوق عرق کتورر حتی
بو بعض زمانلرده بر دیونانیان ولاطینیان اطباسی قونلق تخته درلتمک لازم کلسه
دوشکه یاتورمیوب بونک کبی کوینده بر ایکی دفعه قوریلر حمامده عرق کتورور و بر آز
رطوبت صاحبنه کره عرق ایله زائل اولمق لازم کله بونک کبی قوریلر حمامده درلتمک یاقنلدر
ورنک زفتنده اکثر منفعتی وار اکر عذدیلر انواعیدر لازم اولان چوق جبنی وحماسا
بارده ، وغیری کوکلریله واقف بلیرلر وصولرینی قاعده اوزره ایچوب ویا کشنیز
یله ویا قوو معجونلر ایدوب بخه اقتضا ایدرسه اکر کوره وبروب شو حمامده
قوریلر در کتورر لر . وچوق نفع مشاهده اولنوب و بر بعض اضطرابدن تمام
خلاص ایدوب وضعف دخی طاری اولماز . اما اوده وقرنفه دیدکلری محلده
دو دوشکده چوق اسباب اورتنک ایله درلتمک چوق ضعف کتورر ولکن
صولر بخارلری دخی چوق عرق کتورر . وهر نه ایچونکه اولوررسه اولسون مثلا
درلتمک لازم کلدکده بر قبح ویا بر دستی ایچنه اسستی صو قویوب . و
بر بهنکه اسبابی واریکی آلتنه وارقه سی طرفنه قویه لرکه بخاری بر بغده بنشه
چوق عرق کتورر . وبلکه سایر اسستی هوالردن و حماملردن واسستی صولر
دن زیاده عرق کتورر . و عرقی هر نه قدر اندامندن سلوب پاک السه لر
دخی زیاده عرق ظاهر اولور . زیرا بونده مسام زیاده آچیلور . ونجس ظاهر
اولان عرقی سلوب پاک التسه لر عرق تجس اولوب کلمز ویا خود
آز کلور . وبو محلده ابی اسستی طونلق کرکدر که بارد هوایه عرق آچیق
کوستر میه لر . وصوق صولر ایله دخی ایدمیه لرکه عرق منع اولیه . وسرکنک
طبعی بارد ایکن باخاصه عرق کتورر . زیرا غلیظ خلطی تلطیف ایدر
وحمامده اسستی نظرولر ایله زفت یاغی درلتمک ایله عرق کتورر . وحمامده
اسستی قوم اوسنده یاتمق چوق درلتور کتورر . و بستانده اکثر عرب
طائفه سی وازعرق التوسس دیه کلری ییبان کوکی قینادوب وصوین
کاسه کاسه ایچوب وقوم اوزرینه . اکر حمامده واکثر بیانده یوه
لانمرلر هم عرق کتورر . وحم تنی وحم اسهال ایدر . زیاده معتادلر بیدر
ویا بجله دخی عرق کتورمک ندیلنده حمامده دنه یاغی وسوسن ویاسمین
یاغلری سورمک جلد عرق ظاهر ایدر . ویاخ جیبوتی زفت صوتی زفت
ایله سورسه لر کذلک عرق کتورر . وادویه دن اشیون و زنبوره
ومصطکی اسفیج وسنبل وسلیخه وقسط وسداب تخمی

وسبالوس وزراوند طویل ومقل الیهود وکرفس تخمی وفلفل وانجامه
دره بونلر جمله عرق کتورر . وبونلرک تراکیبی مفرطانده ذکر اولنمشدر . وهر بعض
کیدها مسامی یاغلو اولسه عسل سعتری ویا حمامده دوسورزولنوب وا وزرینه
بوادلدرنا دخی اکرلر منفذلرینی مفتوح ایدوب عرق کتورمکه سبب اولورلر .
اما بی سبب ظاهر اولنان عرق اکثر عفونت واکثر ضعف واکثر غیری اسباب
اقتضاسیله عرقی منع اتمک اقتضا ایدر . عرقی منع اتمک تدبیرینی ودخی بوندنا
صکره باشقه فصلده ذکر ایده لم **فصل ظاهر اولان عرقی منع اتمکده**
اسانده عرق منع اتمک بعضی زمانلرده لازم اولورکه مزاج درست اولوب
ومرض وعلت یوغیکن بدنده افراطله عرق ظاهر اولمق تابده عفونت بیزیره
اولمش رطوبت وخلط اولمق کرک ویا خود خسته لکلر دخی اموکنده
منقدم استفراغ تام اولیوب بدنده وجودنده منتفض اولمش وقالمشی
غلیظ رطوبت وخلط قالوب وبلکه جمله اعضا مسام ومنفذلری دخی مفتوح
بولنوب دائم بدنده عرق سیلان ایدر . وبو وقتلر مثلی اجمالا دنورسه
بوما فیوما ضعف طاری اولور . وبوکه **علاج** اولدرکه اولا خلط جمع ایدر
اشیادن بارد ورطب امزجه اصحابی تازه میوه لردن . وخصوصا قاوونا
وغلیظ اشیادن ویا بالاده ذکر اولدوکمز عرق کتورر نسنه لردن منع
اولنوب ومکن اولدیغی اسایشی وراحت اولنوب . ومعتول محلنده
آز طونلق . وآز و خفیف اسباب کیمک . واباقلرینی قورو طوتمق کرکدر
بعده اشبو شربتی استعمال ایده لرکه تدریجله عرقی منع ایدوب مزاجی
بوسنه تحویل ایدر . **صفت شربت** قوری کشنیز . وسماق
بر بوزن اون درهم تحویل دو درت بش دفعه بوکنش بر یکی بر جیچ
بتمان صوایله بر یکی بتمان قالنجه قینادوب بونک صوندن هر صباح اوتوز
درهم مقداری ایچه لر . وغذا بریانه او ل بر نجهی یه لر . بعده بعضی طلا
لرلازمدر **صفت طلا** برنج صوبلمش الی وبرنج صوبلمش ایوابی یجیج
بتمان صوایله قینادوب والتی درهم قزل کل ودیکری درهم کل یاغی
قاتوب وصو تمام زائل اولنجه قینادوب . بعده بویاغدن ارقه به وکلیه
بدنه کاهی طلا ایده لر . وکاهی بدنه بنفشه یاغی ودخی دورته لر . وکاهی سکود
یاغی وکاهی مرسین یاغی وکل یاغی مخلوطا وکاهی مازو وکل غباری یاغی ایله
بدنه سوره لر . وبدنه غبار کبی طبراق صاچه لر . بویله عرقی منع ایدر . واکثر

استفراغه محتاج ایسه مقدم خلطی استفراغ ایدوب بعده
...... بو علاجلر جمله معتمد اولور ......

اوچنجی النفس بریجی باب علم سرّکه بتقیض علامتلر طبیب بتقیض حال تشخیص ایدر انك بیاننده در

بوکه علم سر انوکیجوا درلرکه بعضی قبارجقلر وقورلقلر وعلامتلر
ظاهر اولوب بنه علامت اوله دخندن خبر ویره وبوکه علم سر دیکلری سبب
بقراط دنیاسی دکشملو اوله فده یعقوب اسحلو بر شاکردی اولوب
دواتنی یانینه چاغروب ایش که اوتوز سکز ییلدرسی بکا خدمت ایدرسن
وحاضر اوچیوز سکسان شاکردم واردر سندن خشنودلغم جمله
سندن زیاده در امدی سکا بر یادکار کوستریم اندن چوق فائده
تحصیل ایده سن اما بوسرّی دکمه کشیه کوسترمیوب حفظ ایده سن
دیوب اول یعقوب دخی باشم اوستنه دیو جواب ویرجک بقراط دخی
بونسخه علم سرّ در دیر ال امدی بوکتابی دقت که خسته فائده
وارمسن بوندن غافل اولمیه سن دیدی . دخی بر خسته نك یوزنده
واللرنده قزل قزل شیشلر وقبارجقلر کوره سن . واول خسته النی
دائم کوکسی اوستنه قویه انك عمری بر کون اوله . واکثر بحرانه وارسه
سکز کون اوله . انوك نشانی اولدر که بر الیله کوکسی دبر الیله دائم
بورنین قاشیه . واکر بر خسته نك ایکی دیزی شیشلش اولوب
وشیشلش دخی صلب اولوب وحرارت اوله . انك عمری ایکی کون
اوله . اکر بحرانه وارسه یدی کون اوله . انوك نشانی بودرکه چوقا
درلیه . وبر خسته نك اکثر طرفی اوستنده بر طل کبی احمرقه اولوب
واستی واطرافی قزل اوله . انك عمری اوچ کون یاخود التی کون اوله .
وانکنه نشانی اولدر که یاتودی کوندن صوصایه . وبر خسته نك
درلنه خسته لغنده لسانینده بورجق دانه سی کبی قبارجق اوله
انك عمری دورت ساعت یاخود اون اوچ ساعت اوله . وانك
نشانی اولدر که دائم استبی طعام دبلیه . وشول خسته نك
برماغنده مرجمك قدر وجعلو قبارجق اوله . انك عمری ایکی کون یا
یاخود بش کون اوله . وانکك نشانی اولدر که جمله بدنی زیاده قزه
وشول خسته نك صول الننده ایکا قدر . زیاده صاری قبارجق ظا

اولوب اما وجعلو دکلمیه . انك عمری التی کون یاخود یدی کون اوله . وانك نشانی
اولدر که صواعرلی زیاده الکیه . وشول خسته نك طبانی التنده کوکسز قبارجق
اوله . انك عمری ایکی کون یاخود بر کون اوله . وانك نشانی اولدر که دائم اکشی
استیه . وشول خسته نك التنده قزل قبارجق اوله . ودرنغقری صاره ره انك
عمری دورت کون یاخود سکز کون اوله . وانك نشانی اولدر که زیاده افسره
وشول خسته نك درلنه دن یانشنی ایکی ایاغنك باشی بر مقدرنده قبارجق
اولوب واوجه سبی دائم اکجه . انك عمری بش کون یاخود طقوز کون اوله . وانك
نشانی اولدر که زیاده جنون ایده . وشول خسته که درلنه دن یاتوب کرچلری
اوستنده بربا قره دبربا کوك وبربا صاری اوچ قبارجق اوله . انك عمری
اون کون یاخود یکرمی یدی کون اوله . وانك نشانی اولدر که زیاده قوکوره
وشول خسته نك کرپکی اوستنده فندق قدر صاری سنبل قبارجق ظاهر
اوله . انك عمری ایکی کوندر . وانك نشانی اولدر که زیاده اویمیه . وشول
خسته نك کیم یوزندن انجلقان اقوب وصاغ النده وجعسز قبارجق اوله
اونك عمری اون کون یاخود اون ایکی کون اوله . وانك نشانی اولدر که اصلا
طعام استمیه . وشول خسته نك که بوطلی زیاده حرارت اوله . یعنی قاقره
انك عمری اون کون یاخود یکرمی بش کون اوله . وانك نشانی اولدر که
زنجی کیجه زیاده اوله . وشول خسته نك کیم صول قولاغی التنده قره قبارجق
اوله . انك عمری اون دورت یاخود یکرمی دورت کون اوله . وانك نشانی
اولدر که دائم یاره دنشه لر وبر ذوق دلیه . وشول خسته نك قولتغی
التشره یانینده اکجه قبارجق اوله انك عمری اون بش کون یاخود یکرمی کون
اوله . وانك نشانی اولدر که زیاده تجون ایده واوده قبارجق دیشلور
سه اول ساعت وفات ایده . وشول خسته نك صاغ قولاغی
التنده قره وقزل . واستی اوده یانمش کبی قبارجق اوله . انك عمری
یا کون یاخود اون التی کوندر . وانك نشانی دائم قئی ایده
وشول خسته نك کیم دبر سکی اوستنده کوك وصاری سنبلنده
قبارجق اوله . انك عمری اون کون یاخود اون سکز کون اوله . وانك
نشانی اولدر که دائم خمر ایچمك استیه . وشول خسته نك که انك دوداغی
اوستنده مخورواپیوجك مقدارنده قبارجق اوله . اونك عمری اون یدی
کون یاخود التی یا کون اوله . وانك نشانی اولدر که دائم قئی ایده .

وشون قسمه‌نڭ كه صاغ ايكوسى اوستنده اسمانى مشكل وجعفر
قبارجق اوله انڭ عمرى ايكى كون ياخود اون طقوز كون اوله • وكون طوقوز
ايكى وفات ايده • وانڭ نشانى اولدركه دايم صو طلب ايده • وصول قسمه
نڭ كيم صول قولنوڭ دبنده اينجه وزه جر شكلى قبارجق ظاهر اوله • انڭ
عمرى اون بش كون ياخود يكرمى كون اوله • وانڭ نشانى اولدركه چوق ورى صيق
واقعه‌لر كوره • وشون قسمه‌نڭ كيم اوكچه‌سنده قره قبارجق ظاهر اوله انڭ
عمرى يكرمى كون ياخود يكرمى دورت كون اوله • واكر اول قبارجقلر قره اولوب بهيت
اوزره اولورسه الكيه دونه خيلى زمان صنه‌لق اوزاته واكر رطوبت
اوزره اولوب دايم اريكت آقرسه اول داغ اشقلر ايسه دورت يانه
سرايت ايتمز جايزدركه قره ناسه اولميوب خلاص بوله • اما داغ اولنوب
دورت يانه سرايت ايدرسه ورطوبت چوق آقرسه عفونت
ايدادررده كيدرك جمله آنى عضو الميت اولوره اكر قوت وار ايسه قطع
ايلكدن عمرى ايله خلاص اولاز • واكر قسمه‌ده قوت بولنميه چاره اولمز
وبونڭ نشانى اولدركه ابتدالرنده بارد يرلره چقمق وبارد صولر طلب
ايده • وشون قسمه‌نڭ كيم باشنده جوز قدر قره قبارجق اوله
اكر بونشانى ايسه انڭ عمرى يدى كون وياخود اون دورت كون
اوله • وانڭ نشانى اولدركه كوكلى قادن استيه • واكر اول قبارجق
صلب ايسه غده اولمغله علاج ايتمك كركدر • خصوصا اول قبارجق سياه
اوليه‌جق خطرناك دكلدر • وشون قسمه‌نڭ كيم اكثرسنڭ
صول يانده وكرپكى التنده آق قبارجق اوله • انڭ عمرى اللى كون وياخود
يكرمى دورت كون اوله • وانڭ نشانى اولدركه دايم طتلو طعام
طلب ايده • لا يعلم الغيب الا الله عز وجل • • • •

اوچيوز التمش ايكنجى باب — فصد احوالى بياننده‌در

فصد خصوصنده متقدمين‌دن بعضى كرزه برنده اولان اوچ يوز التمش
طمر واردر بونلردن فصد قابلدر ديشلر • ومتقدمين‌دن ومتأخرين‌دن
بعضيلرى دخى اوچ يوز التمش طمردن فصد اولنوب منفعت طلب
اولنمق مراد ايسه فالا اختيار اولنان طمرلردن فصد اولنمق ايله منفعت
حاصل اولوب وخطرى دخى اولمز • وديكلرى ايچون فالا اختيار اولنان
طمرلر انسانڭ بدنندن باشنده وباشه تابع اولان يرلرده وقولده

دائما

دائما تابع اولان الكرده واياقلرده دوبزلرده جمله بدنه طمردن قان آلمق حاجتى
اولورسه محصوره اول طمردن كوسترمشلردركه • طب كتابلرنده
قانى طمردن فصد اولنه ديو تعيين ايلديلرنده كرچه اهلنه معلوم دره اما ايلچه
دخى اشان اولسون ايچون اول محصورلرسمه شرح ويرلمشدر وفصد
معلومدركه استفراغ كلى درر زيرا دم اخلاطك اوكبندر • وقتاكه دم اخراج
اولنه هر خلطدن اكسلمك لازم كلور • وفصد اتمه‌نڭ تجربه‌لرى وفائده اخراجى
اكثر جيانا واكثر جوانه واكثر بيرلر • اهتمام يرلرى معلومدر • تفصيل احتياج
يوقدر • وفصد اولنوب بيهوده قان المق لايق دكلدر • اكر بهار ايامنده
صحت بدن ايچون اقتضا ايدرسه حفظ الصحة قبيلندندر • قاعده‌سى دخى
نوبى اوزره دوقت وزمانى ايله فصد اولنمق كركدر • وبونڭ بومحلده
قانونى بودركه • مثلا هر ايكى اوچ كون مقدم يارى بعضى علايم منقلات ايدنوب
فام جلده دوقت وبسام ومنفذ فتح اولنوب ودى تخليك ايدوب فكذر
انكله اخراج اولنان دم دخى صافى چقوب مخلوط چقمق ايله فائده زياده
اولور • انكچون فصد استفراغ كلى ديمشلر • وفصددن اول هر علايم وجزؤى
مسهل ويريلورسه صوابدر • بعده فصد اولنه • وقتاكه مهم اولميه
واحتياج اوليه ويلكى طبيعت كندو حالنده دخى اوره • بوكون يوم حضردر • و
بوكونى اوكسك سيدر ديو فلان فصده منتاولنشلر درم لازم اولديغى
محلده كتوروده فوق ساقط ايلمك مناسب دكلدر • والحاصل ذكر ايلدوكمز
اوزره اول معلا وبعده فصد وبعده قوى‌جه مسهل ويريلورسه
بوطريق جملدن نافعدر • اما شول فصدكه مهم ولازم اوله • اكانه آتى
سكاسيه ونه آيديكمسى ونه كيجه ونه كوندوز ونه سوز ونه اوتراق • ونه فصل
بهار ونه قيش اصلا مانع اولمز • دوقت نوبت اولور • وهر علتڭ
نوبتنه باشنده نه وقت فصد اولنمق لازم اولدوغى واولمادوغى محلنده
شرح ويرلمشدر • وبو شرح ايلدكمز مهم ولازم فصدده قتنى
اياى اولورسه هوا اسيى اوده ومسكنه وجماعتنا برايكى
ساعت كچدوكدن صكره آنمق كبيلر ايلكونك حدسى بلمك كركدركه
اضطراب حاصل اوليه • وفصد خصوصنده اطبا متقدمينڭ برنچه تعجيلرى
واردر ايكى بلمك وخاطرنده طوتمق لازمدر • مثلا بير روايتده اون ايكى
باشندن وبر روايتده اون باشندن آشغه اولان اوغلانلردن فصد

اوتماقده رضادیرماشلردر. اگرچه قان وصوا غلبه سندن اصتلوقه لغلردن
بالضرورة فصد اقتضا دخی ایدرسه تکی اولورسه قبها والا فصده بدل
حجامت اتمک یکی واسلک یا بشه روب بعده اوزرینه حجامت شیشه
سی قومق وبعض اینده رمکت جائزدر. وبونده خطا یوقدر. والتمش
یاشندن صکره اولانلره دخی فصد اتمک روا دکلدر. مگر قوی ضرورت
اوله. وقوت وحرارت زیاده اوله. والحاصل قوتنه وجثه سنه کوره قان اخراج
اولنه وحسته لقلرده دخی کوزتمک بو شرطی اجرا ایده لر. تحقق حالینی
کوزتمک لازمدر. وبرکیشینک زیاده صوایی ویاخود براق وجعی و
صنجوری وارایکن اول وجع صاکن اتمک علاج ایدوب بعده فصد
اولنه. زیرا اخلاطی بومقوله اوجاع کندویه چکوب وفصد طشره چکوب
بو ایکی نزاع بیننده اضطراب کلی حاصل اولور. وطبیبه دخی فقط ده
لازم اولان بودرکه هر نه علت ایچون فصد اولنورسه لازم اوله
تنبه ایله خاطرینه کتوروب وبورکت حالنه وقوت حالنه وعمر وغلبه
خلط حالنه وصاف قانک تغیر حالنه ناظر اولوب والی بعض اوسننده
طورموق کرکدر که غشی ظاهر اولمیه دیو خوف وغفلتدن احتیاط
اتمیوب بلکی الندهمشک وینه کاسه ایله صو ویاخود مناسب
شربت حاظر دوتهلر. وبعضیلر ناودن تنادی حاضر ایدرلر که غشی
واقع اولورسه اول تنادیب بوغازینه صوقوب قیئ ایتدرهلر وغشی
دن خلاص اولور. اما قان اخراجنده غشی نادر واقع اولوب
اکثر طمر باغلادقدن صکره واقع اولور. مگر قوی فصد اولنوب
قان زیاده اخراج اولنه. وفصد قوی لازم کلمش ایکن جزوی قان
اخراج اولنه چندان فائده سی اولمز. خصوصا ورملرده وشیشلرده
فصد اولندقده قانک رنکی تغیر اولنجه اقچوب فراغت اتمک. و
باغلامق لابد دکلدر. وبعضیلر فصددن اول قیئ ایتدرهلر که فصد
عقبنده غشی ظاهر اولمیه دیو قیئ معقولدر. وفصددن اول
دخی بعضی اشربه ایله تمعیه یه قوت ویررلر. اکثر محرور المزاج
ایسه انار رشته سی یاخود اکشی ایوا یاخود لیمون شرابلری
کبی ایچرسه لر افضلدر که قابضه ومعده یه قوت اولور وایکی کون
فصددن مقدم قنلو قان زیاده ایدیجی اطعمه دن منع اتمک دخی شرطدر.

وبعضی

وبعضی فقط دلر فصد ایده جک کیشی یه غشی خوفندن اوقه اوزرینه
یاتوروب فصد ایدرلر. زیرا قلب قوی بولنور. بو دخی روادر. ودخی قالو کشیلره
وجیتونقنده دخی کوننده فصد فطاهره. واما صلابو ذکر اولنانلر دانشده غشی
ونه غشیان ظهور ایدوب وبلکی خسته ضعیف ایسه ان چکوب باغلیهلر و
مسک شمم ایتدروب وجلاب ایچنده دوا المسک ازدوب
بوغازه دوکهلر. وکلابشکر دخی ویرهلر. وتنقیه واستفراغ ایچون وصحت
بدن وحفظ الصحه ایچون اولان فصدلر هوا خوشلقنده وشهر اسکی
سنده که کدره وصباح ساعتی باروایسه خصوصا اقلیمده دخی برودت
اوزره اوله. وبرایکی ساعت تأخیر ایدهلر. واگر واکثر ساحل ولایتده
ایسه صباح ساعتنده فصد اولنمق روادر. وهر فصدکه لازم کله مثلا
علاج ایچون برنجه قیئ لردن صکره وحیض واسهالدن صکره وبدن تشنجی
ایدن برقوی اسهالدن صکره هنوز فصد اولنمیوب تأخیر ایدهلر. مگرکه ضرورت
اوله. زیرا بو سببلر تحلیلی چوق ایدروب مسام اچیلور. ویاخود اکثر
فصددن اول دخی صکره راحت واسایش ویاتمق معتبردر. اما هنوز
اویومق اولمز. زیرا ضعف وسستلک ظاهر اولور. خصوصا اویقوده
فصد یرندن قان بوشانه اول قان خیرلو دکلدر. دخی زیاده ضعف ایراث
ایدر. وکاهی اوطله قان جریان ایدوب وبلیه لر هلاک ایدر. واکثر
طمرلر اخریسی واقع اولورسه باغی چوزوب وینه سس طاب
ایله اصلادوب واطرافنه کل یاغی سوره لر. واکثر اولمحلده وفصد
یرنده قره جره وبدکلریا اثر یادکار اولورسه مشمع باغلیهلر.

فصل اصحاب تشریح اقوالی اوزره انسانده اولان
دورت یوز قرق عدد عروقدن فصد ایتکلری بشلر ظاهر بونک کبیلر
صنعت اظهار ایتمکدر. ومتأخرین اوتوز ایکی طمر اختیار ایدوب اندن
قان آلورلر ایمش بعده ظهور ایدن اطبا اون طقوز طمردن فصد ایدرلر
وبو جدیدکانیدر. ودرلر واوندن طقوز طمرکه اوتوز ایکی یه وارنجه اولان
طمرلر مشعبه وبداوج طمرلر لازم دکلدر دیرلر. اما یونان اطباسی اون
طقوز طمردن غیر برنج طمر دخی واردر. اندن دخی فصد ایدرلر. وهله سن
جاریه اولان طمرلر بونلردر. **القول فی عدد عروق المفصودة فی الرأس
وذكر منافعها لبعض الامراض** بوینی بلمک لازمدر که هر قنغی طمردن

اولورسه قان آلنماز مثلا باشده قان آلمق جائز اولان واطبا اختیار ایلدوکی
اون طمردر. اولکی طمر عروق هامه دیرلر و قوزدخی دیرلر جبهه دن لقاری قراشش
یکنه‌دور. شقیقه وحوصه دیمکلری یارم باش اغریسی وکوز قاننه نافعدر.
ایکنجیسی انف جبهه دیرلر آلن طمریدر. ایکی قاشک اورته سنده در بوندن
قان آلمق باش جکزینی وقولاق کورلدوسی وکوز قاننی وبوینک ثقلتی
کیدرر. وزمن اولان صداع وابده دخی نافعدر. اوجنجیسی عرق صدغین
دیرکه قاش ایله کوز قویروغنه قریب یرده در. بوندن قان آلمق باش وشقیقه
اغریسنه وکوز ذرقسنه وکوزده زائد قیل بتنلره نافعدر. دردنجیسی
قولاق اردنده اولان ایکی طمردر واردر. خلفاء الاذن دیرلر هر بیری ظاهردر
ایکیسی سنوردر. نسیانه وقولاق ذرقسنه ومعده دن بخار چقوب کوزه
ابتدا صو نازل اولمغه باشلدقده بونلره نافعدر. وبونده اولاسی طمرلری ظاهر
اولان طمردن فصد اولنوب وچوق آقچه‌لر. واحتیاط ایده‌لر. زیرا اشبو
بانلر قریبدر. دیرلرکه شریانی سفقیانمزندرده واکثر غفلت ایله
طمرلره توقف اولنمش ایسه مقدار عدس داغ اوره‌لر. واول ایکی سنور
طمرلره توقف اولنماسی کرکدر. انلردان فصد ایلمکده ضرر عظیم واردر. خلق
اندن غافل اولمیه. نکم جالینوس ایدرکه انه قطعه عرق خلف الاذن
موجب الابطال النسل لانه المنی یجئ من الدماغ فی الوریدین الذکورین
یعنی قولاق اردنده خفی اولان ایکی طمردن فصد اولنماق ابطال نسلی
موجبدر. زیرا منی دماغدن بو ذکر اولنان ایکی طمردن ایندوکنده
اشبو ایکی طمردن حکرفتی لازم کله دیرا اهل آدم بوتوب آلنورسه قطعلر
بشنجیسی ووجانه‌رکه حرکه شاه طمیر دیرلر ایکی جانبنده در باد شنام
وجذام ابتدا لرینه. وخفقان شدیده یه واورازطولمغه وضیق النفسه
وکوکس اغریسنه وعلل طحالده فصد اولنور. اما بو ایکی طمردن قان
النده خطر واردر. زیرا انلک قاننی سرایلک مشکلدر. بولک دخی
برفائده وموجب طبیب ونقضاد ذکر کدر جالینوس ایدرکه حرجانده
بر آدم کوردم جذام مرضنه مبتلا اولمغه باشلامش وصوتی منقبر
اولوب وبوری بادنجانه دونوب بوزلنش بن انک بانه واروب
دوجانبندن یعنی ایکی شاه طمرلرندن فصد ایدوب ایلدیلر واندن
جانی سو سنی زنکنده قان ایله نزده قوم کبی هر بیشنی خروج ایلدی.

بر آتی کوروب دخی زیاده اخفخه ارایلدم جبنی مرتبه واروب ایکی اون
کنشبه عقلسی واقع اولوب دوشدی وانی کورنلر تسلیم روح ظن
ایلدیلر بن انده التفات ایتدوب قانک یولنی منتبر اولنجه اخفاء حسی
ایلدم واول آدم ایکی ساعت مقداری لایعقل اولوب یاتدی ایچقه
یوزندن بر قاچ قطره عصاری وغایت کریه الرایحه قان طالیوب ونالنوب
کندو حالنه کلدی بر قاچ مدتدن صکره اصفهانه واردم وانی کوردم کامل
یوزی سالم ومزاجی صحیح وصوتی ملیح دیمی کوروب دعا وثنا به مدا ایندی
التنجیسی بوروندن اوجنده اولان طمردر که انکه عرق الانف ودمیره عرق
الارنبه دخی دیرلر نابالغ اولنلرده یا خود بعد البلوغ حرمق ایله یاجیلدقده
ایکی بوروندن دلکلرینک کمرکلری ایکی طرفه بولنوب اورته سنده بولنور. بر
طمردر. بوندن قان آلمق بادشنامه وبوزده اولان کلف علتنه و
کیروت لونه وبوزده اولان حکه‌یه وبوسره وبوروندن ذرقسنه نافعدر
لکن بو طمردن قان المقده یوزده سعفه وجرب مرضی حادث اولوب
بوزی تزه کبی کمولنور. والحاصل فائده سندن ضرری زیاده اولور
وبوزینک کوزه قریب یرده بر طمر واردر. الماق رانس الانف
دیرلر. اندن قان المق خطرلودر کوز اطرافنه قان کتورر. ودینه انکث
جانبنده کوز بخارینه قریب طمر واردر. انکه عروق ماق العینین دیرلر.
اندن دخی فصد ایدرلر. وکوزلرک حکه وشبکلرینی وجربنی ونقرنک
رطوبت مالحه‌سنی کیدرر دیرلر. اما بعضیلر بوندن فصد ایدوب حدوی کور
قزلره. یدنجیسی بوکه دخی عرق الانف والاذن دیرلر. قولاق اردنده
اولان نوپ سنری دیو مرپ بیر اوستنده اولان طمرلردر. بونلردن فصد
ایلمک دم لطیفدن حادث اولان صداعه ودخی اسکی باش اغر
یسنی دفع ایدر. سکزنجیسی عرق الشفتین دیرلر. دیجارک
دخی دیرلر فارسیده معتبردر. ایکی طمر اوست دوداقده ویکی طمر
الت دوداقده در. بو طمرلردن قان آلمق اغز اغریلرینه واغز ایچنده
اولان یاره‌لره وقلاع ودبه‌کلری علتنه ودیشی اتلرنده اولان وضرک
جلدسنه نافعدر. طقوزنجی ودل اللثه ودیلک ایکی جانبنده اولان
طمرلردر که انکه عروق تحت اللسان دیرلر. اولا یورکه حرارتنه ودم
وماده نازل اولدوغندن سویلمکه مانع اولان ثقلتنه نافعدر ■

اما نازل اولان بلغم ایسه فصد اولنیه کبابه مشغول و اچینه لر . و خناقه دخی نافع
قصددر . و دل التنده اولان منفذه علته که شرکه اکاول الی درلر . و قوریغه دخی
دخی درلر . اول علته نافعدر . اما بو طمردن قان آلمق غایت گوجدر . زیرا
قان النددخی زمانده اوزونلغنه یارلمق استر . اگر یا صلنقه یارلرسه قانی
طوتمق گوج اولور . و بو طمردن قان آلمق لازم گلدکده یابیق اولان بودرکه . اول قولده
قیفال و دیگر طمردن قان آلوب برن پاک اوله و اندن صکره بو طمردن
فصد اولنه . زیرا قانی نفس عضودن و یاخود اکا قریب عضودن اخراج اولنمق
گرکدر . و اگر بدن ایله مملو بولنور ایسه بدنده اولان فاسد خروج اتمکه تهجم ایدوب
بویله اولیجق بو طمرک قانی طوتمق مشکل اولور . و اوزرینه بر نسنه قونیوب
بغلامق ممکن دگلدر . انونچون اول قولدن قیفالدن فصد ایدوب . بدنه
نقا کتورلر . اونبجی سبی جگنک ایچ یوزنده بنه دیلک التنده جلیب
منقسل اولان طمردرکه اکا عرق الجبین درلر . فارسیده معرتیدر اولی
داردر . بوندن فصد صداع و صقالی دوکیلان کسلره و قولاغه دسیاده
دفقان شدیده یه . و دخی بوغاز ایچنده اولان سایر امراضه نافعدر
و بوندن و … و النددن فصد ایدیلکلرنده ناصیه و قاپش ایله بوغازی
بوغمنجه قان مراد اوزره خروج اتمز . و دخی بونلردن غیری باشده بر ایچ
طمر واردر . اطبا ازجنته و یونانی فصد ایدرلر . اما انلردن فصد اولنمق
مقدار خطر اولدوغنی تشریح اتمشلر . انونچون اطبای روم انلردن
فصد اتمزلر . و انلرک اکثریا غالب منقسل دردرلر . اولنقدر برجه تواری
اولادر

فصل القول فی عدد عروق المفصودة فی البدوات عدد وذکر فایدتها لامراض البدن

الده دخی قان آلنمق جایز اولان طمرلردن التی طمر واردر . اولکیسی قیفالدر بونك نفعی فیضی زیاده در
و قلبدن بعیددر . و بو طمر قولنك ایچ یوزنده و دیرسکنه بوکلدوکی
یرده جمله طمرلرك اوستنده اولور بر بیوك طمردر . جمله سنك
اوستنده اولمغله نقصادلر باشی طمری درلر . و نقشنده باشدن
جگره دلکه واقع اولان امراضه نافعدر . ایکنجیسی اکحل دیدکلری
طمردرکه قیفال طمرنك التنده در . مثلا قولنك ایچ یوزندن یوقاروسنه
چکلمشدر . بوکا اطبا مشترك دخی درلر . زیرا بوندن قان آلمق
قوتده اولان طمرلرك فایده لرینی ایله دخی سغه گورر . بوندن قان المق

خفقانه

خفقانه و اختلاط … حادث اولان بلغمه نافعدر . لکن بوندن قان
المقده دخی احتیاط گرکدر . زیرا بو طمرك ایکی سکراوراته سنده واقع اولنمغله
بو شمیوب دنقصاد بولادم قیاس ایدوب … سکرلری دلوب
قوتو ضرر ایدر . حذر اتمك گرکدر . و بونك نفعی دخی … اوچنجی
سبی باسلیق دیدکلری طمردرکه موضعی الکلك التنده قولنك نشیبسنده طوغری
چکلمشدر . و بوکا بوروك طمری دخی درلر . بوندن قان المق جمله اعصابه و اعضاء
حرقنه وضیقو لرینه نافعدر . و بو باسلیق طمرندن صاغ قولدن فصد اولنمق
جگر ورمه [illegible] و جگر سنده لرینه و ایچ ردوده اولان یره بره و برده لر شنبلرینه . و
معده علتلرینه و ذات الجنبه نافعدر . و صول قولدن فصد اولنمق طلاق رفقلرینه
جمله سنه نافعدر . اما قلبه ضعف و یرر . دوردنجی سبی حبل الذراع درلر
بر طمردرکه درسکك ایچ یوزنده طشره یه طوغری اوستندن طوغری شوبه
ایپ گبی چکلمشدر . مثلا قیفالدن فصد اولندوغی زمان منتفع اولان
اعضا حبل الذراعدن فصد اولندقده جمله سی منتفع اولور . لکن جگر جوانبنه
بونك نفعی قیفالدن زیاده در . بوکا دخی انونچون مشترك درلر . بشنجی
اوسیلم دیدکلری طمردرکه موضعی ال اوستنده بین الخنصر والبنصر یعنی
صرچه برمق ایله باشنده اولان آدسز برمقك اورته یرنده رقیق طمردر
و ایچنده قان ایله مختلط اولان خلط زیاده غلیظدر . انونچون بوندن
فصد اولندقده الی ایلیجی صو ایچنه قورلر . تاکیم ماده یه رقت حاصل
اولوب سهولت ایله دم خروج ایده . و بو اسیلمك صاغ ال اوستنده
اولانندن قان آلمق جگره متعلق اولان امراضه و یرقانه نافع اولوب
و بو طمره یرقان دخی درلر . و صول ال اوستنده اولان طمردن قان المق
طلاغه متعلق اما اولان مرضه و بو دخی یرقانه فایده ایدر . و سایر طمردن
بو طمرك ضرری و خطری آز اولمغله اوسیلم درلر . التنجی سبی ابطی دیدکلری
طمردرکه موضعی قولده بازو و قرب و دیدکلری محلك ایچ طرفنده قولتوق
التنه یقین یرده در بوندن قان المق نفعی باسلیق طمرنك نفعی گبیدر
انونچون بو طمره باسلیق ابطی دخی درلر . قولده اولان بو طمرلرك
جمله سندن قان المق اعضای علویه و سفلیه یه نفع ایدر . لکن اعضادن
هر قنغی عضودن اوزرایسه اول عضوه منفعتی ونانقری جانبدن اول
اولور . و جلده دخی هر عضوه نسبت قلوب گبنه باشی طمری .

وکیمی یوزک طرفی وکیمی چکه طرفی دیرلر فصل فی عدد العروق
المفصودة فی الرجلین بو ایاقلرده اولان طمرلره اطلاق اولنور عروق القدمین
دیرلر اما هر برینک بر باشقه اسمی واردر · ودخی قان آلمق جایز اولان
طمر اوچدر · اولکیسی عرق النسا دیدکلری طمردر · یان باشندن
ایاغنک صرچه پرمغنه کلنجه بوطه ایچنده چکلمشدر · وطوپوغه یقین
یرده ظاهر اولور · فصد لازم کلدکده بونی دخی بو طمره ضربت چکلور بونده
لازم اولان بودرکه بو طمر بولنمق آسان اولمغه اول حمامه گیره صکره
فصدده حمام ممنوعدر · اما طمر ایچنده اولان قان بلغم ایله مختلطدر · ودخی
بر درلو اوزره در · اسبتی صواله تلطیف ایدوب · وخروجی آسان
اولور · انوکیچون حمامی تجویز ایلمشلر · وحمامدن صکره اوزونجه بر اسنار
ایله یان باشندن طوپوغه کلنجه بغار بدنی آسانی به برکت طوتوپ صارلر
تاکیم طوپوغک طشره سنده طمر ظاهر اولوب · فصد آسان اوله
بو طمردن قان آلمق عرق النسا دیدکلری وجعه ودخی نقرس ودوالیه ونقرسه
نافعدر · ونقرسده · اکثر مادّه وارانلر ایسه نفعی مشاهده
اولنور · واکثر زیاده ایسه نقرس ایچون بو طمردن فصد
اولنماق کرکدر · زیرا مادّه نک لطیفنی اخراج ایدوب کثیفنی جذب
ایدر · ایکنجیسی صافن دیدکلری در محلی بالدرک ایچ یوزندن طوپوغه
کلمشدر · بو طمردن قان آلمق حیضی حبس اولان خاتونلره ودخی بواسیر
قانی حبس اولان کسلره وقروح رئه ودخی خایه لرده اولان اورامنه
نافعدر · وعرق النسا طمرندن قان آلمغه اولان منافع بونده دخی
مشاهده در · اوچنجیسی مابض دیدکلری طمردرکه دیزک التنده یی چقور
یرده در · ودیرلرکه بو طمر جمله طمرلرک اوجیدر شعبات عروقک جمله
سی بو مابض دیدکلری طمرده جمع اولور · وبو طمره انوکیچون ذنب
العروق دخی درلر · بو طمردن قان آلمق یورکک ایچروسنده وطشره
سنده اولان یرلرده جملهسنده اولان اوجاعه · وارقه اغریسنه
نافعدر · ودخی صافنده اولان منافع بونده دخی موجوددر لکن
بونک نفعی جمله یه صافندن ازیق مشاهده در درلر · وبو طمرلرک
جملهسی تصویرده کوسترلمشدر · فصل وبو طمرلرک
که ذکر اولندی · وقتی که نشترده بر خطا ایدرسه اطرافنی ورم

ایدوب

ایدوب ورکک اغرقالوب ویاخود ضعف وزحمت ویروب اول محلده قان جمع
اولمسی چوق اولنسه · خصوصا بونک کبی خطا وقتنده نفسه محلنه چکش
ایله که ورم اولورسه قان اخراج ایدهمدیکی اولسه بر ایکی کون تأخیر ایدوب
صاغ طرفندن فصد اولنمش ایسه کیرو صول طرفندن فوقنه وافقنه کوره
فصد اولنه که مادّه یی صول طرفه جذب ایتدیرهلر · واکر خطا صول طرفده ایسه
صاغ طرفه جذب ایتدیرهلر که مادّه خلافه چکله · واکر مانشر زمانی ایسه مانشر
بشوروب کلا یاغی ایداون اضطرابلو محلی دررهلر · ویاخود قیق ایکنی سر ایدوب بشوروب
دادوزه ینه اوروب واطرافنی قویرق یاغی وکلا یاغی ایله یاغلیهلر · واکر بونلر
بولنمز ایسه زنبق یاغی یاخود بزر یاغی ایله بیردهد ویقیتانه بشوروب اوردهلم
وادکنا زه قیماق بولنورسه قیماقدن قوشیش مرهم بشوروب اورهلر ·
ویونلری قالدروب رفده محتاج ایسه کافور مرهمی یا سیقون دخی اوروم
واکر قان طورمیوب ویاخود نشتر طمرک اوته طرفنه کچمش اولمغله اضطراب
زیاده ایسه بر بزی سایق دیدکلری صوغلیان طوز ویرده صار وسیله مرهم
یکی ده وکوب قویهلر · ویاغلیهلرکه اوچ کوندن صکره ایلیجق زیت ایله بینه
سن چقاروب اکثر محتاج ایسه مرهم قویهلر فصل فصد
اولنمق ایچون انقدر نفع حاصل اولدیغی معلوم اولدی · وفصد لازم ومهم اولدیغی
زمانده اعلا تأخیر مناسب اولدیغی اشبو بابده اولنده ذکر ایلمش ایدک
اما احتیاطن زمانلرده قان النمقده ومناسب کونلرده دخی النمقده کلیه
وضررلو اولنلری دخی شرح ایدهلم که فصد مهم دکل ایکن اول کونلرده فصدی
تأخیر ایدهلر · قول بقراط مثلا هر آیک اولکی کونی فصد اولنسه رعشه ایراث
ایدر ۲ ایکنجی کونی فصد اولنسه زیاده مخاطره در دیمشلر ۳ اوچنجی
کونده فصد مخالف علت ورنج احداث ایدر ۴ دردنجی کونی فصد
اولنسه قوجادن قوف اولنور ۵ بشنجی کونی فصد اولنسه رعشه
دخی متلو ونزهمک عارض اولور ۶ آلتنجی کونی فصد اولنسه سست
لک عارض اولور ۷ یدنجی کونی فصد اولنسه معده خرابلغی ایراث
ایدر ۸ سکزنجی کونی فصد اولنسه ضعف بصر حادث اولور ۹
طقوزنجی کونی فصد اولنسه معدهیه ارقا ویرر ۱۰ اونجی کون فصد
اولنسه بدنده انواع بثره وقره ودرب عارض ایدر ۱۱ اون برنجی
کون فصد اولنسه دماغه یبوست عارض ایدر ۱۲ اون ایکنجی کون

كون فصد اولنسه معده ده واقرباده ضعف حادث ايدر ١٣ اون اوچنجی كون فصد
اولنسه كوكلی ياوار وپريشان ايدر ١٤ اون دردنجی كون فصد اولنسه
ايكی بيلی كتورر ١٥ اون بشنجی كون فصد اولنسه بلكه سنه بابر ايزور
بعضيلر اون بش درلو رنج ايراث ايدر ديمشلر ١٦ اون التنجی كون فصد
اولنسه اكثر علت ايچون فصد اولنمش اينسه حكمته قوی نافعدر ١٧ اون
يدنجی كون فصد اولنسه سنه اكثرنه دكين نافعدر لكن و علتدن ايمين
اولورلر ١٨ اون سكزنجی كون فصد اولنسه ممكن اينسه تركی اولادر مكر
ضرورت اوله ١٩ اون طقوزنجی كون فصد اولنسه علت بارده يه نافع
اولوب هركز مفلوج اولميه ٢٠ يكرمنجی كون فصد اولنسه يرقان انواعنی
كيدرر ٢١ يكرمی برنجی كون فصد اولنسه خفقان انواعنه نافعدر
يكرمی ايكنجی كون فصد اولنسه اغز و معده قوقوسن كيدروب واغز
ريحنه نافعدر ٢٣ يكرمی اوچنجی كون فصد اولنسه امراضدن محكم اولوب
دكوز نوری زياده ايدر ٢٤ يكرمی دردنجی كون فصد اولنسه انواع
اورامه نافعدر ٢٥ يكرمی بشنجی كون فصد اولنسه عقلی وفهمی
تيز ايدر ٢٦ يكرمی التنجی كون فصد اولنسه بعنايت الله تعالی
شفا جادن ايمين اوله ٢٧ يكرمی يدنجی كون فصد اولنسه جميع اعضايه قوت
ويرر ٢٩ يكرمی طقوزنجی كون فصد اولنسه جملەنك اتفاقی اوزره
فتح ايرامزدر جميع رنجلردن ايمين اوله مز قول جالينوس بر روايت
دخی واردر اول دخی ذكر ايده لم شهد وانامه منتخقدر پس اول شهرده
فصد مورث برقاندر ٢ ايكنجی كونده فصد مورث فتح دردر ٣
اوچنجی كونده فصد مورث بر تنبدر ٤ دردنجی كونده فصد
بكرى صارى وخراب ايدر ٥ بشنجی كونده فصد مورث جذام
در ٦ التنجی كونده فصد مورث بلغم دردر ٧ يدنجی كونده فصد
اصلا امراضدن فتورنيه ٨ سكزنجی كونده فصد مورث ركبدر ٩
طقوزنجی كونده فصد مورث قولنجدر ١٠ اوننجی كونده فصد مورث
فالجدر ١١ وار باشی كونده دخی اولان فصد دخی براز در ار بعض
شعورته مورثدر ١٢ اون ايكنجی كونده اولان فصد جرب وحكه ايچون
ايدرلرسه روادر واكثر ضرورت يوغيسه شهرك اون يدسنه
تاخير ايدهلر صوابدر اما ضرورت اولوب د فصده محتاج اينسه

وغايت

وغايت لازم كلمش اينسه شهرك يكی سنه واسكی سنه ويازه
وقيشه وكيچه وكوندزه وسوزه واوترانه ويوريشه وقافيته وعقبه
وطوقلغه وآجلغه تاخير يوقدر و واقر علته ايراث ايدرايش ويلمز
رنبرا فصد اولنه جوق علته ظاهرا الش الكسا سائر كلاچك علته قدر شفيه
التفات ووجود ويرلمز علان اول محلده لازم اولان فصدی ترك ايلميوب
محل فوت ايتمهلر فصل اون التنجی كوندن يكرمی سكزنجی كونه وارنجه
اكر علته ظهوری ايچون واكر ضرورت و واكر لازم واكر حفظ صحت زمانندر غايت
اعلادر نهايت ضرورت يوغيسه شهرك يكرمی طقوزنده واوتوزنده فصد
اولنمه تركی اولادر و اتفاق اتكنك اوزرينه دركه شهرك اون التنجی كونندن
يكرمی سكزنجی كونه وارنجه اولان فصد موافق ومبارك اوله نهايت اهل
نجوم اقوالی اوزره قمرك وشمسك محلنی وبرجنی كوزه دررلر انجق انلرك اقوالنی
بو محلده تفصيل اتمك لازم دكلدر و بعضيلر دخی بارك الله فی السبت والخميس
الا الفصد والحجامة ديرلر پنجشنبه وجمعه ارتهسی كونلرنده فصدی و
حجامتی تاخير ايدهلر فصل فی الحجامة والعلق حجامت وسلوكه
بايشدرمق احوالی دخی واردر و حجامت وسلوك بايشدرمغك
دخی نفعی مقرردر خصوصا فصد لازم كلدوكی محلده مانع بولنوب
فصد ايله اخراج دم قابل اولميه و مريض صبی اوله و يا خود فصد
دن خوف ايدر كيشيلر اولوب لابد فصدی منع و ترك ايدهجك
موانع اوله اول محللرده حجامت اتمك آز وجوق فصد
مقامنه قائم و نفعده بيله اولور درلر اما بعضی سببلر ايله محللر
ده واردركه فصد لازم كلميوب بالكز حجامت اتمك
مهم اولور مثلا ضربه وسقطه كبيلرده وغيريلرده بدنك بر محلنده
وخصوصا قفا انلر بر عضو صنعده بره لنوب و قانی جمع اولوب
انار بادنجانی دبه كلرلر قره بره لرده واقع اولسه انك كبی يجمع
اولان قانی اكثر اول محلدن واكر انكا قريب بر يردن يرجه لازم
كلسه اينسه حجامت ايله اخراج اولنور و بعضی محلده غليان
وغلبهء دمدن بعضی موضعه قان نازل اولوب حرقت وحدت
ويرور اكر حجامت محلی اينسه انك اوزرنده واكر دكل
اينسه مادهء خلافه جذب انك مصلحتی ايچون انكا قريب موضعدن

حجامت قیمق لازم اولور که ماده‌یی خلافنه چکمکله اول علاج اولنه جق موضع
ـه الم اولور . وبعضی زمانده دخی قچی ومحرقه‌لرده وصدغلو وجعنه لغفلرده
خصوصا ادم وقورت وصداعه زیاده اوله . قولاقلردن وارقه‌ده ایکی کوکرك
التندن ایکی طرفدن حجامت ایدوب قان اخراج ایدرلر . واندن صکره اول
اول حجامت اولنان موضعدن دورت پرمق اشغه بل طرفنه ایکی حجا
ـمدن قان اخراج ایدوب قوریجی حجامت شیشه‌سی ایله مص
ایدرلر . انك دخی چوق نفعی واردر . ماده‌یی وجعدن وصداعی یورانیه
خلافنه جذب ایدوب نافع اولور **فصل فی العلق** وحجامت
لازم اولدوغی محللرده نعدوانی بعضیلر خوف ایدوب حجامت ایدرلر .
ویاخود بقا دیده ذکر ایلدوکمز اوزره حجامت انك غایت لازم کلدیکی منزل
دخی خوف ایدوب سلك یاپشدرمغه اکر صبیان واکر غیریدر رضا
ویررلر . ویاخود ماده عمیق ده جذب اینه رمك اقتضا ایلدوکی محلده
سلك یاپشدرمق لازم کلور . وسلك دوشدکدن صکره بنه
حجامت شیشه‌سی ایله مص ایدرلر . بودخی قصده وحجامت از ذوقی
بدل اولدوغی ایچون سلك یاپشدرمق حجامته بدل اولور . واکر سلکدن
خوف ایدرلر اکر صبیلر دیرسلکی بر ایکی قاتش ایکنه توتوب ده
قنقی محله یاپشدرمق مراد ایدرلرسه اول محله بر آزجق چیکیك
ات پاره‌سی سورمك ویاخود بر قطره سد . یاخود
قان سورمك ایله سلك آزجق یاپشمیوب
اول محله یاپشوب مراد حاصل اولور . وبالجمله فصد
واکر حجامت واکر سلك یاپشدرمق لازم
اولدوغی محللرده اول علتلك کندو
یابنده‌و دمحلرنده ذکر ایلمشز
وراندة تعیین
اولدوغی اوزره
[illegible]

الحمد لله علی التمام . والرسول افضل السلام
وعلی آله واصحابه العظام . ثم التابعین لهم بالانوار والسلام
تمت

قد استخرج القلم من نقل جمیع هذه اللالی . ونظمها فی سلك السطور .
بعون الله الملك الغفور . علی ید الفقیر الی الله الغفور .
اسمعیل بن عبید البسنوی . فی الیوم الثانی
والعشرین من ذی الحجة الشریفة .
لسنة ستة وخمسین والف .
من هجرة من له العز والشرف .